བོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་གཅེས་བཏུས་པོད་ཁྲེང་། ༢༩

ལེགས་བཤད་ལུགས་ཀྱི་བསྟན་བྱའི་དཔེ་ཚོགས།

བོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་ཁིད་དཔྱད་ཁང་།

ལེགས་བཤད་ལུགས་ཀྱི་བསྟན་བྱའི་དབེ་ཚོགས།

ལེགས་བཤད་ལུགས་ཀྱི་བསྟན་བྱའི་དབེ་ཚོགས།

© Institute of Tibetan Classics, 2006
All rights reserved.
Compiled, edited and published by the Institute of Tibetan Classics
www.tibetanclassics.org

དཔེདེབ་འདི་མ་དཔེརྙིང་བཞིན་བསྐྱར་དུ་དཔར་བསྐྲུན་མཛད་ཆུར་དགག་བྱ་མེད།

བོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་གཅེས་བཏུས་བོད་ཕྱེད། ༢༧

ལེགས་བཤད་ཡུགས་ཀྱི་བསྟན་བྱའི་དཔེ་ཚོགས།

བརྩོད་བྱ། མི་ཆོས་དང་ཡུགས་ཀྱི་བསྟན་བྱ།

བོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་ཞིབ་དཔྱོད་ཁང་ནས་ཕྱོགས་བསྒྲིགས་དང་དཔར་བསྐྲུན་ཞུས།
སྤྱི་ལོ། ༢༠༠༨ ལོར་ཕྱི་ཟིན་དཔར་ཞེངས་དང་པོ་བསྐྲུན།

Series title: *bod kyi gtsug lag gces btus* vol.27
Volume title: *legs bshad lugs kyi bslab bya'i dpe tshogs*
Author: Selected anthology

1. Tibetan literature-Well-Uttered Insights-Individual and societal duties-Worldly wisdom-social and moral norms
2. mi chos gnad kyi phreng ba-sa skya legs bshad-dge ldan legs bshad-chu dang shing gi bstan bcos-bslab bya mu thi li'i phreng ba-sa'i bstan bcos-rlung gi bstan bcos-kha che pha lu'i bslab bya
3. 'Brom ston pa-Sakya Pandita-'Bri gung Rin chen pal -Panchen bSod nams grags pa-Fifth Dalai Lama-Gung thang stan pa'i sgron me-dByangs can dga' ba'i blo gros-Panchen chos kyi nyi ma-dkyil zur blo bzang sbyin pa

ISBN 81-89165-27-5

Printed in New Delhi, India

THE DALAI LAMA

།།ངོ་བོད་གངས་ཅན་ཀྱི་ལྷོར་མ་སུམ་ལི་ཡོ་ཉེས་སྐོང་བཤལ་བའི་སྡོན་ནས་སྐད་ཡིག་གིས་མཚོན་པའི་རིག་གནས་དང་འཕེལ་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་བྱུང་ཡོད། ཕྱག་པར་བཙན་པོ་ཆོས་རྒྱལ་ཡོ་པཉ་རྣམས་ཀྱི་ཟབ་གདུལ་ལས་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཚུལ་དཔལ་ནུ་ལེན་རྣམས་པའི་ཚེའང་རྒྱུན་ནང་དོན་རིག་པའི་གཞུང་ཡུགས་ཀྱི་རྩ་བ་བཏན་པོ་ཚུགས་ཏེ་སྐྱེ་རྒྱ་ཐང་ཡ་བཏན་པའི་འདི་ཕྱིའི་རེ་བ་སྐོང་ཟབ་པ་བྱུང་ཡོད་པ་ནི་འདས་པའི་ཡོ་རྒྱས་དེ་བཞིན་ནང་གསལ་བ་ལྟར་ཡིན། དེང་གི་དུས་སྐའང་བོད་ནི་རིགས་དང་། དེ་མཚུངས་ཡོ་རྒྱས་ཐོག་བོད་ཀྱི་ནང་ཆོས་རིག་གཞུང་ཁྱབ་གདལ་ཆེན་པོ་བྱུང་བའི་ཆེན་པོ་ཏོར་གྱི་ཡུལ་དང་། རུ་སུའི་ཁོངས་ཀྱི་ཐུ་བ་དང་ཀལ་མུག་སོགས། དེ་བཞིན་ཆེན་པོ་རྒྱ་ཡི་ཡུལ། ཕྱོགས་མཚུངས་རི་བོད་ཀ་ལ་ཡའི་ལྷོ་རྒྱུད་དུ་ཆགས་པའི་འབྲུག་འབྲས་དང་ལ་དྭགས། ཁྲ་ནུ། སྤི་ཏི་སོགས་ཀྱིས་མ་ཚད་པར་འཛམ་སྒྲིང་གི་མ་ཁྲལ་དུ་མར་བོད་ཀྱི་ནང་ཆོས་ལྟ་གྲྭ་ཀྱིས་སྤྱི་ཤ་འགྲོ་བ་མིའི་བདེ་དོན་དང་། ཕྱག་པར་ནང་སེམས་ཀྱི་ཞི་བདེའི་ཐོག་ཞབས་འདེགས་གང་འཚམས་བསྟུབས་དང་སྤྱད་སྐུས་སུ་ཡོད་པར་མ་ཟད་སྐད་ཀྱང་ཕྱིའི་ཚན་དང་རྒྱང་དུ་འདྲེལ་བའི་སྐོན་ནས་སྤར་ཕྱག་ཞབས་འདེགས་སྐྱེད་ཐུབ་ཀྱི་ཡིན་པ་གདོན་མི་ཟ།

རྒྱ་མཚན་དེ་ལྟར་ལ་བཏེན་ནས་དལ་ལམ་ཁེ་ན་ཥ་མོན་ཀྱི་ཡལ་བོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་ཁིད་དཔོན་གིས་བོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་གཅེས་བཏུས་ཞེས་པ་བོད་ཀྱི་རིས་མེད་མཁས་གྲུབ་ཚད་ལྡན་དུ་མས་བརྩམས་པའི་བསྟན་བཅོས་པོད་ཟེང་སུམ་ཅུ་ཐམ་པ་ཡོག་གི་གཅིག་ཏུ་བསྒིགས་ཏེ་ཞུས་དག་དེས་འདྲངས་སོང་བ་དེང་རབས་ཀྱི་སྡོལ་དང་མཐུན་པ་དེབ་གཟུགས་ཐོག་དཔར་སྐྲུན་བྱེད་བཞིན་ཡོད་པར་སྐྱིང་ནས་ཡི་རང་བསྟུགས་བརྗོད་བྱེད་པ་དང་ཚབས་ཅིག གཙུག་ལག་གཅེས་བཏུས་འདེས་པོད་ཀྱི་སྒྲིབ་གཉེར་ཀྱི་བསྟི་གནས་མང་པོར་གལ་ཆེའི་བོད་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་འདི་དག་བསྡུ་ཚོགས་ཡོང་རྒྱུ་དང་། ཕྱག་པར་རང་རིགས་རྒྱུ་གསར་གཞོན་རྣ་རྒྱས་སོ་སོའི་མི་རིགས་ཀྱི་ཚོས་དང་རིག་གཞུང་རྒྱུ་ཆེ་གཏིང་ཟབ་འདི་ལ་དོ་སྣང་ཆེར་བསྐྱེད་དང་གཞུང་དོན་སྒྲུབ་གཉེར་བྱ་རྒྱའི་ཚ་ཀྱེན་དང་གོ་སྐབས་གསར་པ་ཞིག་ཐོབ་རྒྱའི་རེ་སྒོན་བཅས། ཀུ་ལའི་ཐུ་མར་འབོད་པ། ཤྲཱཏྱའི་དགེ་སྦྱོང་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོས། རབ་བྱུང་བཅུ་བདུན་པའི་ཕྱགས་ཀ་ཟླ་ ༡༠ ཚེས་ ༡༧
༡༠

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༦ ཟླ་ ༡༦ ཚེས་ ༣༠ བཟང་པོ་ལ

།། བོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་གཅེས་བ་ཁུས་བོད་ཕྱེང་ཚ་ཚང་ཕྱོགས་སྒྲིག་དང་དཔར་སྐྲུན་གྱི་རྒྱུ་འགྲེའི་མཐུན་རྐྱེན་ཡོངས་རྫོགས་ཤ་རིའི་མི་རིགས་སྐུ་ཞབས་སྒྲེ་ར་ཅར་ཤེ་བ། Barry J.Hershey ཡུམ་སྐུ་ཁོ་ནེ་ཅར་ཤེ Connie Hershey ཅར་ཤེའི་ཁྱིམ་ཚང་གི་དགེ་རྩ་ The Hershey Family Foundation བཅས་ནས་སྐྱར་བར་དད་གཏོང་སྒྲིན་བདག་རྣམས་ཚ་ཡུག་དོན་ལྡན་ཐོག་འདི་ཕྱིའི་ལེགས་ཚོགས་བསམ་དོན་བཞིན་ཡུན་གྱིས་གྲུབ་པའི་སྨོན་འདུན་ཞུ།

ཕྱོགས་སྒྲིག་བའི་གླེང་བརྗོད།

དཔལ་འདིར་རིས་མེད་བོད་ཀྱི་མཁས་གྲུབ་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་དུ་མས་བརྩམས་བསྒྲིགས་མཛད་པའི་གཞུང་གལ་ཆེ་བ་བརྒྱ་ཕྲག་ཉི་ཤུ་ཙམ་ཞིག་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་ཁང་གི་གཏུག་ལག་གཅེས་བཏུས་ཞེས་བའི་བོད་ཡིང་གསར་དུ་ཕྱོགས་བསྒྲིགས་ཀྱིས་དཔར་བསྐྲུན་ཞུ་བ་ནི། གཅོ་བོ་རང་རིའི་བོད་ཀྱི་ཆེས་མཐོའི་རིགས་གནས་སྤྱི་དང་ཡུག་ཡར་ནང་དོན་རིག་པའི་གནས་ཟབ་མོ་རྣམས་ཚ་ཚང་བ་ཡོ་དཔག་མེ་མང་བ་ཞིག་གི་ཐོ་གཏན་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཡིད་དོར་ལེགས་པར་མཚོན་ཐུབ་པ་དང་། དེ་མཚུངས་ལྟ་གསར་དོན་ཅན་ཞིག་ཏུ་ཟབ་རྒྱས་ཅན་ཡིན་ལ་སོགས་བཅའ་ཡོད་བའི་གོ་སྐབས་བཟང་ཡོད་བའི་དམིགས་ཡུལ་གྱི་ཚོར་དུ་ཡིན། དམིགས་ཡུལ་གཞན་ཡང་རིམ་པས་གལ་ཆེའི་བོད་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་འདི་རྣམས་དཀྱུས་ཡིག་སོགས་འཛམ་གླིང་སྐད་ཡིག་གཞན་དུ་ ཟབ་སྣུར་གྱི་ལམ་ནས་ནམ་ཞིག་གཞུ་ང་རྩོམ་པ་ཡིའི་བོད་ཀྱི་མཁས་གྲུ བ་ཆེ་ཁག་རྣམས་ཀྱི་མཚན་འཛམ་གླིང་ཡོངས་ལ་ཀྱགས་ཐུ བ་པ་མ་ཟད་དེ་རྣམས་ཀྱི་ས བཅུམས་པིཀ་ལ་ཆེའི་ གཞུ་ང་རྣམས་ཀྱང་འཛམ་གླིང་སྤྱི་ཡིའི་སྟེ་ཚེའི་ གཙུག་ལག་གི་ཀུལ་དུ་ སྤྲིས་ཏེ་རྒྱ་མཚོ་ཡོངས་ཁབ་ཐོགས་ཡོང་བའང་ཐེབ་སྟམ།

བོད་ཕྱེད་འདི་ཉིད་ཕྱོགས་བསྒྲིགས་ཞུ་ཚུལ་ནི། རྒ་བ་ཙོ་བོ་ཐྲབ་བསྟན་སྤྱིན་པས་འགན་ལྷེར་གྱིས་ལོ་ཤས་རིང་དེ་ལ་མཛོད་ཁང་མང་པོ་ར་དཔྱད་ཞིབ་ཀྱིས་བོད་ཕྱེད་འདི་ནང་ཏི་ བཞུགས་ཀྱི་ཐུགཔ་དེའི་ཚ་ཚབ་ཏུ་ཆོས་ལོ་ཀན་ཁྲུར་གྱིས་ལོ་ཤས་ཅིག་ཏུ་ཁ་ཤས་ཆེ་ཞིག་ཐུགས་ཀྱི་མཚན་ཐོ་ཡིག་ཏུ་ཁ་ཤས་ཆེ་ཞིག་ཏུ་ཁ་ཤས་ཆེ་ཞིག་ཏུ་ཁ་ཤས་ཆེ་ཞ

སྣེ་ཚན་ལ་ཕར་ཕྱིན་དང་། ཟབ་མོ་དབུ་མའི་ལྟ་བ། ཚད་མ་རིག་པ། མངོན་པ་གོང་འོག་གཅིག། གྲུབ་མཐའི་རྣམ་གཞག་བཅས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཐེག་བཅད་ཡུགས་ཀྱི་བསླབ་བྱ་སོགས་སྟོན་པའི་མ་ཁས་པ་དང་གྲུབ་པ་ལ་འཇུག་པའི་སྒོའི་གཞུང་གཅེས་བཀླས་སྟེ་ཚོགས། གཞན་ཡང་གསོ་བ་རིག་པ་སྨན་ཀྱི་གཞུང་། སྔར་སྤོལ་ཀྱི་ཟིས། བོད་ཀྱི་ལྟ་མོའི་གཞུང་ཚེན་ཁག རྒྱལ་རབས་དང་ཚོས་འཕྲུང་རྣིང་རིགས་གལ་ཆེ་དེ་མཚོན་བཅས་སྟེ་ཚན་འདི་ཚ་ཚང་བོད་ཀྱི་སྐུམ་ཟུའི་ནང་ཡེགས་པར་མཚོན་ཐུབ་པ་ཞུས་ཡོད།

བོད་ཁྲེང་འདི་བཞིན་ཞུས་ཀྱི་དོར་གཞི་ཞུ་སྐབས་ཐོག་མར་གཞུང་སོ་སོ་ཀམ་ཐུ་ཀ་འི་ནང་འཛུག་དུས་མ་དེ་བོད་དཔར་རྩིང་པ་ཚད་ལྡན་ཁྲིག་ཙུགས་ཀྱིས་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཏེ་ཕྱི་མོར་བཟུངས། དེ་ནས་གཞུང་དེའི་མ་དེ་བོད་དཔར་མི་འདྲ་བ་ཇི་བཞིན་གསལ་ཏུ་གཏན་ཕེབས་ཏེ་ཕྱི་ལོ་ཉི་ཤུ་ཙམ་ལ་ཐོན་ཡོད་པ་ཡིན། ཐོན་ཡིག་ཚང་ཁག་ཏུ་ཟིན་ཚེ་ཁྱབ་ཁྱོན་ཆེ་ཞིང་ཚད་ལྡན་ཞིག་ཡིན་ཟེར་ཡོད་ཀྱང་།

དེ་བཞིན་དུ་ དང་ཚོ་ཞུ་སྒྲིག་པ་རྣམས་གཞུང་མཐོང་རྒྱ་ཁན་པ་དང་། ལྷག་པར་མ་དེས་ལག་སོན་མ་ཀྱ་ར་བ་སོགས་ཀྱིས་ པོད་ ཕྲེང་འདི་ནང་འཇམ་པར་བཤུགས་སུ་འོས་པའི་དེ་ཡ་གཞུང་གལ་ཆེའི་རིགས་མང་པོ་ཞིག་ལུས་ཡོད་ འེས་པས་མང་ཐོ་ས་མ་ཁས་པའི་མདུ ན་སར་བཟོ་དགོས་ལ་ཞུ ་བ་དང་ཆབས་ཅིག་སྐྱད་ནས་ཀྱང་རི མ་པས་པོད་ཕྲེ་ང་འདི་ར་པོད་ གྲངས་གསར་པ་བསྟོན་པའི་ གོ་སྐབས་ཀྱང་འོང་སྲིད་ན་དེ་ར་སྣན་པའི་བཀའ་སྩོལ་དགོངས་འཆར་ཡང་ ལྷག་སྟོལ་ཡོང་བ་ཞེས་རེ་བསྐུལ་ཡང་ཞུ་རྒྱ།

མཐའ་དོན་བོད་ཀྱི་གཙུ གা་ལགা་གཅེས་བཀྲ ས་ཀྱི་ པོད་ ཕྲེང་འདི་ བཞིན་ ཕྱོགས་བསྒྲིགས་ཀྱི ས་དཔར་ བསྐྲུན་རིམ་པས་ཞུ་བའི་ གལ་ཆེའི་ལས་དོན་འདི་ ཐོག་ངཚོར་ སྤྱ་ར་ཁྲིགས་ཀྱི་ས་ཁ་ཤས་ཀྱང་ ཐེ་བཞུགས་ཀྱི་ བོད་ དཔེ་རྙིང་ཞིབ་ཀྱི་ཆེས་མཐོའི་སྤྱི་བ་གཉེར་ཁང་ནས་ཞུ་ སྒྲིག་པ་ཚོར་མཐོ་སྤྱི་བ་ཀྱི་དཔེ་མཛོད་ཁང་དུ་ ཇི་བཞུགས་ཀྱི་ བོད་ དཔེ་རྣམས་ལྟུག་པར་ དཔྱད་ཞིབ་ཞུ་རྒྱའི་ གོ་སྐབས་ གནང་བ་དང་། དེ་མཚུངས་མ་ དཔེ་རྣམས་ ཀམ་ཁུ་ཅའི་ ནང་ འཛུག་རྒྱའི་ཐུགས་ འགན་ དགའ་ ལྟན་ ཤར་ རྩེ་ གྲྭ་ཚང་གི་ དཔེ་མཛོད་ཁང་ ནས་ བཞེས་པ་བཅས་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུ་རྒྱ།

གཞན་ཡང་ཁྱག་དེའེ་ཞུ་སྒྲིག་གཙོ་ས་ལུ་ ངས་འཚོ་ལ་ཞིབ་སོགས་ཀྱི་ ལས་དོན་ཆེ་ཁའི་ རིགས་རྣམས་ དག་ བཤེས་ ཏྲི་ བཟང་ཆོས་ དར་ཤད་ཀྱི་ བཤེས་ ཐུབ་བསྟན་ཡོན་ ཅན། ཡུ་ཐུབ་ བསྟན་ འཛིན་ཧོ་ར་ ཁུ་བཅས་ནས་གནང་བ་དང་། དགའ་ ལྟན་ དུ་ཁག་ དེའེ་ཀམ་ ཁུ་ཅར་ འཛུག་རྒྱ་དང་། དེ་ས་སྐྱུན་ལ་ཉེ་བར་ མཁོ་བའི་ ལས་དོན་ ཆེ་ ཐུ་ དེ་འགན་ཆ་ ཚང་དགེ་ སྤྲོང་ བྱམས་པ་ དཀོན་ མཆོག་ གིས་གནང་བ་དང་། ཁོང་ལ་ཀམ་ ཁུ་ཅར་བཅུག་ ཅིན་ རྣམས་མ་ དེའེ་དང་ བསྟུར་ཞིབ་ཀྱིས་ ཞུ་དག་ གཏོང་རྒྱུར་ ལས་ རོགས་ དགེ་ བཤེས་ བྱེ་ བཟང་ འཛམ་ དབྱངས་ དང། དགེ་ བཤེས་ བྱེ་ བཟང་ ཆོས་ འཕེལ་ གཉེས་ནས་ གནང་ཞིང་། ཞུ་ སྒྲིག་པ་ ཚོས་ བཀོད་ པའི་ ཆོར་ བཅོས་ དང་ མཆན་ རྣམས་ དང་ དེའི་ སྐེང་ཁོ་ བོས་ ཐ་ མའི་ ཞུ་སྒྲིག་ ཐེངས་ འགའ་ ཤས་ བཀྲིས་ པའི་ ཆོར་ བཅོས་ དང་ མཆན་ ཁ་སྐོན་ རྣམས་ མ་ ཆོར་ བར་ སྐབས་ སོ་ སོར་ འགོ་ བ་ སོགས་ ལས་ དོན་ དུ་ མའི་ འགན་ ཡུ་ཐུབ་ བྱེ་ བཟང་ཆོས་ དར་ཤད་ནས་ གནང་བ་ དང་། ཡིད་ ལེར་ དཔར་ བསྐྲུན་ ཞུ་ རྒྱའི་ ལས་ དོན་ གང་ཅི་ ཡང་ཤེས་ ཐུགས་ རྗེ་ ཆེ་ ཞུ་ རྒྱ་ བཅས་ སྐོར་ ན་ འགྲོའི་ སྐྱེ་བ་ རྗེ་ དཀྱི་ ཚུལ་ དུ། བོད་ ཀྱི་ གཙུག་ ལག་ གཅེ ས་ བཀྲས་ ཀྱི་ ཐུ་ གས་ སྐྱེ ག་ དང་ ཞུ་ སྒྲི ག་ འགན་ འཛིན་ གྱང་ རི་ བ་ ཡུ་ རམས་ ཐུབ་ བསྟན་ སྤྱི་ན་ པས་ཀྱི་ རྒྱ་ཆེས་ལ།། །།

དཀར་ཆག

སྔོན་གྱིང་དོ་སྣོད། xi
དབེ་སྐྱོན་གསལ་བཤད། xxxv

ལེགས་བཤད་ལུགས་ཀྱི་བསྟབ་བྱའི་དབེ་ཚོགས།

༡ བསྟབ་བྱ་མི་ཚེས་གནད་ཀྱི་ཕྱེ་ངེ་བ། འཕྲོམ་སྟོན་རྒྱལ་བའི་འཁྱུང་གནས། 1
༢ ལེགས་བཤད་བཤད་པ་རིན་པོ་ཆེའི་གཏེར། སར་ཁ་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན། 5
༣ ལེགས་བཤད་བཤད་པ་རིན་པོ་ཆེའི་གཏེར་ཀྱི་འགྲེལ་པ། འཕྲི་གུང་རིན་ཆེན་དཔལ། 59
༤ དགེ་ལྡན་ལེགས་བཤད་བསྡུ་དཀར་ཐོའི་ཚུན་ཐོ། པཾ་ཆེན་བསོད་ནམས་གྲགས་པ། 147
༥ དགེ་ལྡན་ལེགས་བཤད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་ཉེ་མའི་འོད་ཟེར། དབྱངས་ཅན་དགའ་བའི་བློ་གྲོས། 163
༦ ལུགས་རྒྱང་གི་བསྟབ་བྱ་སྡུ་ཕི་ལེའི་འཁྲེང་བ། ཀརྨ་མཆོག་ལྡ་བ་བློ་བཟང་རྒྱ་མཚོ། 313
༧ ལེགས་བཤད་བཤད་པ་ཤིང་གི་བསྟན་བཅོས། གྲུབ་ཐབ་བསྟན་པའི་སྒྲོན་མེ། 321
༨ ལེགས་བཤད་བཤད་པ་ཆུའི་བསྟན་བཅོས། གྲུབ་ཐབ་བསྟན་པའི་སྒྲོན་མེ། 333
༩ ལེགས་བཤད་བཤད་པ་རླུང་གི་བསྟན་བཅོས། དཀྱིལ་རྒྱར་ཡོངས་འཛིན་བློ་བཟང་སྒྲིན་པ། 351
༡༠ ལེགས་བཤད་བཤད་པ་སའི་བསྟན་བཅོས། པཾ་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ། 359
༡༡ ཁ་ཆེ་ཕ་ལུའི་འཛིག་རྟེན་ལས་འབྲས་ཀྱི་ལུགས་ཀྱི་བསྟབ་བྱ། 371

ཞུ་སྒྲིག་པའི་མཆན། 387
ལུང་འདྲེན་ཐུག་དེའི་མཚན་གཞུང་། 451
ཞུ་སྒྲིག་པའི་ཟུངས་བཅོལ་གྱི་ཡིག་ཆ་ཁག 455

སྔོན་གྲེང་དོསྦྱོད།

སྤྱི་བཤད།

ཞི། ཁདེར་ངཚོས་«ལེགས་བཤད་ལུགས་ཀྱི་བསླབ་བྱའི་དབེ་ཚོགས»ཞེས་བའི་གླེགས་བམ་ཆེད་དུ་ཕྱོགས་སྒྲིག་ཞུབ་ནི། བསླབ་བྱའི་གཞུང་འདི་རྣམས་བོད་ཀྱི་ཡིག་ཆ་གལ་ཆེའི་རིགས་ཡིན་པ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་དེ་རྣམས་ཀྱིས་བོད་ཀྱི་ཆེས་མཐོ་འི་རིག་གནས་ཁྲད་པར་བ་ཞིག་ཀྱང་མཚོན་ལ། ལྷག་པར་གཞུང་འདི་རྣམས་ཀྱིས་བརྩོད་བྱར་བྱེད་པའི་མི་ཚོས་ཀྱི་གནད་དང་དམ་བའི་ཚོས་ཉིད་འཇིག་རྟེན་ཀྱི་ལུགས་གཉིས་ཀྱི་བསླབ་བྱ་རྣམས་རང་རྐས་གཞོན་ནུ་རྣམས་ནས་ཤེས་རྟོགས་ཙམ་དུ་མ་ཚད། ཁེན་རེའི་མི་ཚེའི་ནང་ཆུན་དུ་བླྱོ་འདྲིས་ལེགས་པར་བགྱིས་ཐུབ་ན་བོད་ཀྱི་གནའ་བོའི་ཡ་རབས་ཀྱི་གོམས་གཤིས་རྣམས་མི་ཉམས་ཆུང་སྐྱོང་བྱེད་ཆུང་ཞན་ཐོགས་ཀྱང་ཤེན་ཏུ་ཆེ་བར་འོང་རེས་བས་ཆུ་མཚན་དེ་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་ཡིན། གཞུང་འདི་རྣམས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཁྲད་ཆོས་གཞན་ཞིག་ལ་ཡི་གེ་རིགས་འདི་རྣམས་ཀྱི་ཚོད་ཀྱི་གནའ་བོའི་བཤད་སྒོ་ལ་ལ་མི་ཆོས་ཀྱི་གནད་དེ་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་བཤུ་ཐྲོགས་ལ་དམིགས་བསལ་བཤྱོས་མི་དགོས་པའི་སྤྱི་སྡུད་མིའི་སྤྱི་ཚོགས་དང་འབྲེལ་བའི་ཡ་རབས་སྤྱི་དབང་གི་ཐུང་དོན་གྱི་ཚུ་ལ་སྟོན་པས་ཏོ་བས་ཡི་གེ་རིགས་འདི་རྣམས་དམིགས་བསལ་གལ་ཆེ་བར་མཐོང་ངོ།།

དེ་ཡང་སྔོན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ངོས་ནས་བརྟག་ན། དེ་དུས་བོད་དང་འབྲེལ་བ་ཐོགས་པའི་སྤྱི་ཚོགས་ལ་ཤར་དུ་རྒྱ་ནག ཤྲོང་རྒྱ་གར་དང་། བལ་ཡུལ། ནུབ་ཏུ་ཆེན་པོ་ཧོར་ཏེ་དེང་དུས་སོགས་ཡུལ་དུ་གྲགས་པ། ཐུང་དུ་སྟག་གཟིག་སྟེ་དེང་སྐབས་དབུས་ཕེ་ཤི་ཡར་གྲགས་ཤིང་། དུས་རབས་དགུ་པ་ཡས་མས་ནས་གཅོ་བོ་ཁ་ཆེའི་ཚོས་ལུགས་དང་བའི་ཡུལ་ཐུན་བཅས་ཡོད་པ་ལས། རིག་གཞུང་ཆེ་རྣིང་ཁིང་གཏིང་ཟབ་པ་ནི་རྒྱ་གར་དང་། རྒྱ་ནག་གཉིས་ཀ། དེ་གཉིས་ཀར་བྱིས་བའི་ཡི་གེ་གཞིར་བཞག་པའི་རིམ་གནས་བཟོ་ གསོ་བའིག་པ། སྐྱན་དག སྒྲ། བྱོས་གར་སོགས་རྩོམ་རིག་སྐུ་རྩལ་ཤིན་

ཏུ་རྒྱས་པར་དར་བ་རྒྱ་དཀར་ནག་གི་རྒྱལ་རབས་ལོ་རྒྱུས་ལས་ཤེས་ནུས་པ་ལྟར་ལགས་མོད། བོད་དུ་ནི་དུས་རབས་བདུན་པའི་ནང་དེང་སང་ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་བོད་ཀྱི་ཡི་གེ་འདི་འབྲི་སྲོལ་གཏོད་པའི་སྐབས་འགོ་སྟོད་ནས་ཕལ་ཆེར་བོད་དུ་ནང་ཆོས་ལེན་པའི་ཆེད་དུ་རལ་བ་བཅོལ་འདོན་གནང་བ་ལྟ་བུར་བྱུང་འདུག་པས། ཐོག་མར་བོད་ཡིག་ནང་རྩོམ་རིག་གི་ནུས་པ་ཆེ་ཤོས་ནང་ཆོས་ཕབ་སྐྱར་ལ་བཏོན་ཅིང་།[1] དེ་ནས་རིམ་གྱིས་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་ཀྱང་རང་རྩལ་ཡོད་ཅིང་། དབལ་འབྱོར་སྤྱི་ཚོགས་དང་འབྲེལ་བའི་གནས་རྒྱུ་འབྱི་བ་སོགས་[2]མ་གཏོགས་ཤ་ལམ་ནུས་པ་ཚང་མ་ནང་རིག་པའི་དོན་ཟབ་ཅིང་རྒྱས་པ་རྩམས་གཏན་ལ་བབ་པའི་ཆེད་དུ་ བཏང་བར་མ་ཟད་བསྟན་བཅོས་རྩོ་མ་པ་ཡོངས་མང་ཆེ་བ་རབ་བྱུང་སེར་མོ་བའི་གྲས་སུ་གཏོགས། དེའི་སྟེང་རིམ་པས་རིག་གནས་གཞན་བཙོ་དང་། གསོ་བ། སྨ སྟན་དག་སོགས་ཀྱི་གཞུང་ཡང་བསྐྱར་བ་མ་ཟད་རིག་གནས་དེ་རྩམས་དང་འབྲེལ་བའི་རང་རྩོམ་ཡང་རྒྱ་ཆེར་འཕེལ། འོན་ཀྱང་རྒྱ་གར་དང་། རྒྱ་ནག་ཡུལ་བོད་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་བཤུ་ཐྲོག་ལ་མ་བརྟེན་པའི་རྩོམ་རིག་བོད་ལ་ཆེ་ཆེར་མ་དར་བ་ནི་སྟོན་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ལས་རགས་ཙམ་ཤེས་ལ། རང་རྩོམ་ཀྱི་སྐྱང་ལ་ཆ་བཞག་ན་རྒྱལ་རབས་ལོ་རྒྱུས་དང་། ཆོས་འབྱུང་། ཤུ་མོའི་ཁྲབ་གཞུང་ལུང་། སྤྱིང་རྟེ་གེ་སར་ཀྱི་སྐྱང་དང་། མདོ་མཁར་ཞབས་དྲུངས་ཆོ་ཏང་དབང་རྒྱལ་(།།ཅ།-།།ཅཟ་)ནས་དུས་རབས་བཅོབརྒྱད་པའི་ནང་ལྟར་ «གཞོན་ནུ་རྣམ་ཀྱི་གཏམ་རྒྱུད་»མ་གཏོགས་ཤ་ལམ་མེད་པ་ཤུ་ཅ་སྙང་། གེ་སར་ཀྱི་སྐྱང་གི་བསྟན་བཅོས་བྱུང་དུས་ལ་ད་ཤུ་དེས་པ་བརྟེད་པ་མི་སྙང་ཡང་། སྐྱང་དེ་རྩམས་ཀྱིས་བོད་བཙན་པོའི་དུས་སྐབས་ཀྱི་སྲིད་གཞུང་གི་ལོ་རྒྱུས་མང་པོ་ཞིག་སྟོན་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་གཤིས་ཀ་མང་དག་ཅིག་བོད་ནང་གི་གནའ་སྲོལ་བཙན་ནས་བཤད་ཚེ་གཏམ་དང་། དཔེ། སྒྲ་སོགས་གཅོ་འདོན་བྱས་པ་རིགས་པས་སྐྱབ་ཐུབ་པར་མངོན།[3] ཞིབ་མོར་དཔྱད་ན་འདི་ཤུ་ཡང་ཡང་སྐམ་ཀེ། བོད་ཀྱི་ཆོས་རིགས་ནང་མི་ཆོས་ཀྱི་གནད་ཆེད་དུ་སྟོན་པའི་བསྟབ་བྱའི་རིགས་མང་ཙམ་ཞིག་བཞུགས་པ་རྩམས་གོང་དུ་ཞུས་པ་བཞིན་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་བཤུ་ཐྲོག་ལ་དམི་གས་བསལ་བསྟོས་མི་དགོས་པའི་ཆོས་རིགས་དེ་སྐྱ་བོའི་རིག་གནས་སུ་གྲགས་པའི་གྲས་སུ་བཀྱེ་ཆོག་པར་ཁོ་བོས་མཐོང་།།

མི་ཚེས་ཀྱི་གནད་དང་། དེ་དང་འབྲེལ་བའི་བསྟན་བྱ།

དེ་ཡང་བོད་དུ་རྒྱུན་གྱི་བསམ་བའི་ཞེར་སོ། མི་ཕན་ཚུན་དབང་གྱི་འབྲེལ་བ། ལྷག་པར་ཡ་རབས་སྐྱོད་བཟང་གི་བློང་དོར་བ་ཚུལ་གྱི་བསྟན་བྱ་ལ་ནང་གསེས་ལྷ་ཚོས་ཀྱི་བསྟན་བྱ་དང་། མི་ཚེས་ཀྱི་བསྟན་བྱ་ཞེས་རིགས་གཉིས་སུམྱེ་སྐོལ་འདི་ཚེས་སྐ་ས་ནས་དར་བར་སྣང་སྟེ། རྒྱལ་རབས་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་བཤད་སྐོལ་ལྷར་ན། ཚོས་རྒྱལ་སྐོང་བཙན་སྒམ་བོས་སྤྱི་ལོ་དུས་རབས་བདུན་བའི་ནང་ལྷ་ཚོས་དགེ་བ་བཅུ་དང་། མི་ཚེས་གཙང་མ་བཅུ་དྲུག་གི་ཁྲིམས་བཅའ་བ་ཡོངས་སུ་གགས་ཤིང་། ལྷ་ཚོས་དགེ་བ་བཅུ་ཞེས་པ་ནི་ནང་པ་སངས་རྒྱས་བའི་ལུ་གས་ཀྱི་ཡོངས་གྲགས་མི་དགེ་བཅུ་སྤྱོང་གི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཏེ། ལུས་ཀྱི་མི་དགེ་བ་སྤོག་གཅོད། མ་བྱིན་ལེན། ལོག་གཡེམས་ཏེ་གསུམ་དང་། ངག་གི་རྩུན། ཕྲ་མ། ཚིག་རྩུབ། ངག་འཁྱལ་བཅས་བཞི་དང་། ཡིད་ཀྱི་བརྣབ་སེམས། གནོད་སེམས། ལོག་ལྟ་བཅས་གསུམ་བཅས་སྤྱོང་བའམ་དེ་རྣམས་ལས་ཚེད་དུ་སྤོམ་པའི་དགེ་བའི་ཚོས་བཅུཡིན་ལ། མི་ཚེས་དགེ་བ་བཅུ་དྲུག་ནི། ། ལྷ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་མོས་གུས་བསྐྱེད་པ། ། དམ་པའི་ཚོས་བཙལ་ཞིང་སྒྲུབ་པ། ། ཕ་མ་ལ་དྲིན་ལན་འཚལ་བ། ། ཡོན་ཏན་ཅན་ལ་ཞེ་མཐོང་ཡོད་པ། ། རིགས་མཐོ་བ་དང་ཐབས་བཀུར་བསྟེ་ཆེ་བ། ། ཡུལ་མི་ཁྲིམ་མཆོས་ལ་ཕན་གདགས་པ། ། བཀའ་དྲིན་ཞིང་སེམས་ཚུང་བ། ། ཅེ་དུ་མཛའ་ཤེས་ལ་གཞུང་རིང་བ། ། ཡ་རབས་ཀྱི་རྗེས་བསྟེགཅིང་ཕྱི་ཐག་རིང་བ། ། ཟ་ཧོར་ལ་ཚོད་འཛིན་པ། ། སྔར་དྲིན་ཅན་གྱི་མི་རྣད་གཅད་པ། ། བྱ་ལོན་དུས་སུ་འཛལ་ཞིང་བྱེ་སྤང་ལ་གཡོ་མེད་པ། ། ཀུན་ལ་ཐུག་དོགས་ཆུང་བ། ། ངན་པའི་གྲོས་ལ་མི་ཤེས་ཞིང་རང་ཚུགས་འཛིན་པ། ། དག་འཛམ་ཤིང་སྨྲ་བ་ཉུང་བ། ། ཐེག་པ་ཆེ་ཤིང་བློ་ཁོག་ཡངས་པ་བཅས་ཡིན་ཅིང་བརྩི་སྲོལ་གཞན་ཤེག་ལ་སྔར་གྱི་ལྷ་ཚོས་དགེ་བ་བཅུའི་སྟེང་མ་ལ་མའི་འདུ་ཤེས་བཟུང་ནས་གུས་བཀུར་བྱ་བ། ཚ་ལ་ཚའི་འདུ་ཤེས་བཟུང་ནས་གུས་བཀུར་བྱ་བ། དགེ་སྦྱོང་དང་བྲམ་ཟེ་ལ་དེ་ཡི་འདུ་ཤེས་བཟུང་ནས་གུས་བཀུར་བྱ་བ། རིགས་མཐོ་བ་དང་ཐབས་ངན་ལ་གུས་བཀུར་བྱ་བ། དྲིན་ཅན་གྱི་མི་ལ་དྲིན་ལན་འཚལ་བ་དང་། གཞན་ལ་གཡོ་སྒྱུ་བྱས་ནས་མགོ་སྐོར་མི་གཏོང་བ་བཅས་བཅུ་

དྲུག་ཡིན་པ་དཔའ་བོ་གཙུག་ཕྱེད་བས་(༡༥༠༤-༡༥༦༦)གསུངས།[ཇ]

སྤྱིར་མི་ཚེས་ཞེས་བའི་དོན་གང་ཡིན་སྟོན་ཀྱི་མ་ཁས་བའི་གསུང་ལས་བཤད་པ་ཞིབ་རྒྱས་པ་བྱུང་མོད། འོན་ཀྱང་འདིའི་གནད་དོན་རྟོགས་པ་དེང་སང་གི་དུས་སུ་གལ་ཆེ་བར་མཐོང་བས་འདིར་ཅུང་ཟད་ཞུས་ཏེ་བརྗོད་ན། སྟོན་ཀྱི་ཡིག་ཚའི་ནང་མི་ཚེས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་སྟོན་པ་ཆེས་སྐབ་བ་ནི་ཁྲག་ཅོང་བག་ཐུ་གས་ཐོན་བའི་དཔེ་རྟེ་«ཐུ་བོ་ས་ནུ་བོ་ལ་གདམས་བའི་མདོ་»ཞེས་བའི་ནང་འདི་ལྟར། “སྐྱིའི་ཚོས་ནི་གང་། སྐྱིའི་ཚོས་མ་ཡིན་པ་གང་”ཞེས་དྲིས་བའི་ལན་དུ། “སྐྱིའི་ཚོས་ནི་དྲང་ཞུང་སྲིད་ཞུ་དང་། དེས་ཤིང་མཉེན་པ་དང་སྐྱར་རྗེའི་ཞེང་། འདི་རྣམས་ལུས་ལ་ཡོད་ནཀུན་ཀྱི་ཡིད་དུ་འོང་ཞིང་སྲིད་བརྟན་ནོ། །སྐྱིའི་ཚོས་མ་ཡིན་པ་ནི་ཡོ་ཞིང་གཐམ། ཡང་ཞིང་ཁེལ་བང་རྗེས་སྐྱེད། སྤྱིང་རྗེ་སྐྱི་ཤེས་ཤིང་དངན་ཆེན་ཚ། བླ་ཁྲད་བྱེད་ཆིང་ལེ་ལོ་ཆེབ་ཡིན་ཏེ་འདིརྣམས་སུ་ལ་ཡོད་དང་། ཀུན་ཀྱི་ཡིད་དུ་སྐྱི་འོང་བ་ཡིན་ནོ།” ཞེས་བྱུང་ལ།[཈] གཞན་ཡང་མི་ཚྭས་ཀྱི་གནད་ཀྱི་དོན་གསལ་བ་ཞེག་འབྲེས་སྟོན་ཆུལ་བའི་འབྱུང་གནས(༡༠༠༤-༡༠༦༤)ཀྱིས་གྲུང་ཐང་ཁོངས་ཀྱི་ཡོ་ཙྭ་ཆུལ་ཁྲིམས་ཆུལ་བ་(༡༠༡༡-༡༠༦༩)བལ་ཡོང་ཞེབས།ཁང་བསྒྲབ་བྱ་«ལྷ་ཚོ་ས་མི་ཚོ་ས་གནད་ཀྱི་ཞྭེ་བ་»ཞེས་པ་ཞེག་བསྡུས་བ་འདི་ར་ང་ཚོའི་གླེགས་བམ་ནང་བཞུགས་པ་དེ་རྣམ་ལ། དེའི་ནང་ནག་ཚོས་འབྲེམ་ལ་འདི་ལྟར་“དེ་ཡང་ཕྱི་མའི་ལག་ལེན་རྣམས་ཅི་ཙམ་གྱིས་གོ གནས་སྐབས་ཚེ་འདི་འི་འབྲོག་ཁང་ཚ་ཤ་ཞིག་ཤིག་ལ་ཁ་ཟས་ཟ་ཞིང་ཁ་ཏོན་ཟ་ཞིང་ཁ་ཐོག་ཏུ་ཡོད་ཀྱི་ཡིན་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱི་ཡིད་ལ་ཡོད་ན

འབྲེལ་བ། ཤེན་རིའི་འཚོ་བ་སྐྱེལ་སྟངས། དེ་བཞིན་དུ་དགྲ་འདུལ་གཉེན་སྐྱོང་དང་འབྲེལ་བའི་བླང་དོར་བྱ་རྒྱུ་སོགས་ཚོ་འདི་འགང་གི་བྱ་བ་སྣ་ཚོགས་པ་ལ་བརྟེན་པའི་བསླབ་བྱ་སྟོན་པའི་ལུགས་སྲོལ་ལམ་ཁྲིམས་ཤིག་ལ་གོ དེ་ཡང་འབྲོམ་གྱི་བསླབ་བྱ་གོང་དུ་སྨོས་པའི་ནང་འདི་ལྟར།

གནས་དང་ཕྱོགས་རྣམས་གང་དུ་འགྲོ་ཡང་རུང་། །གཞི་དང་གནས་མལ་གང་དུ་བྱེད་ཀྱང་རུང་།།
གྲོགས་དང་འགྲོགས་ལུགས་སུ་ལ་འཚོལ་ཡང་རུང་། །གཞན་དང་མཐུན་པ་མི་ཚེས་རྩ་བ་ཡིན།།[ས]

དེ་ཡི་སྟེང་ནས་འདུན་མ་བཤད་ཀྱིས་ཤེན། །བྱ་བྱེད་ཡོངས་ཀྱི་མགོ་ལྟག་ཕྱེ་ཡིས་ཤེན།།
ལྟ་ཞི་ཀླུ་ཞིའི་གདམས་པ་བཤད་ཀྱིས་ཤེན། །ཚོས་ལ་མི་ཚེས་ཟབ་པ་འདི་ལྟར་ཡགས། །ཞེས་བྱུང་།

མི་ཚེས་ཀྱི་བསླབ་བྱ་དངོས་གཞིའི་དཔེ་མཚོན་ལ་གཞུང་འདིའི་ནང་རིམ་པ་བཞིན། བྱ་ཤེས་ཀོ་ལོང་དང་སྐྱག་ཡུས་ཆུང་བ་དང་། ལས་གང་བྱེད་ཀྱང་མི་དང་མཐུན་པར་དགོས་པ། གཞན་ལ་ཁྲད་གསོད་ཉུང་བ། གཞན་ནོར་ལ་རྟབ་ཤལམ་འདོད་རྟམས་ཆུང་བ། སྨྲ་ཁྲིམས་ལ་བརྩི་གྱས་ཆེ་བ། མང་པོའི་གསེབ་ཏུ་རྒྱུ་ངོམས་མི་བྱ་བ། ང་རྒྱལ་དང་ལེངས་པ་ཆུང་བ། མཁས་དམན་ཀུན་ལ་བརྣས་པ་ཆུང་བ། སྨོམ་ཆུང་ལ་འཇུག་པ་བདེ་བ། ངེས་པར་གསང་བར་འོས་པ་རྣམས་ལ་དག་དམ་པ་སོགས་མི་ཚོས་སྨྲིའི་གནད་དང་། དེའི་སྟེང་མི་ཚེས་ཀྱི་གནད་བྱེ་བྲག་པ་མང་པོ་ཞེག་མཁས་བླུན་འབྱེད་པའི་ཁྲད་ཚོས་སུ་གསུངས་ཤིང་། གཞན་ཡང་སྐིང་གཏམ་གྱི་རིགས་མང་ཙམ་ཞེག་གཞུང་རང་ཉིད་ལས་ཤེས་ནུས་པ་ལྟར་ལགས། སྐབས་འགར་མིཚེས་ཞེས་པའི་གོ་འོན་གཞན་ཡང་བྱུང་བ་ནི། མི་ཚེས་ལ་གཅིགས་ཆེན་པོ་བྱ་བ་ལ་ཐུན་བྱམི་རབ་པར་གསུངས་པ་དང་། མི་ཚེས་མཁས་པ་ཞེས་པ་འཇིག་རྟེན་མཐུན་འཇུག་མཁས་པ་ལ་གོ་བ་དང་། ཡང་མི་བཅོས་ཞེས་བཅོས་མའི་གོ་བ་བླང་སྐ་ཚེ་འདིའི་ཐུན་ཚོགས་སྣུབ་པར་མགོ་བའི་གྲུང་པོ་མི་ཚེས་ལ་མཁས་པར་གོ་བ་སོགས་ནི་གཅོ་བོ་ཚེ་བློས་བཏང་གི་ཚེས་པ་ཞེག་གི་ངོས་ནས་གཟིགས་པའི་བཤེ་ཐུ་ལ་ཏེ། ཚེས་ཀྱི་བསླབ་བྱ་སྟོན་པའི་གཞུང་མང་པོར་འཇིག་རྟེན་ཚོས་བརྒྱད་སྤོང་དགོས་པར་གསུངས་པ་དང་གོ་དོན་གཅིག་གོ།

དེ་ལྟར་འབྱོམ་སྟོན་གྱི་བསྟན་བྱ་དང། ཀྱབ་ཏོང་བྲག་ཕུག་ནས་ཐོན་པའི་དཔེ་རྙེའི་ནང་གདམས་པའི་གནད་དོན་རྣམས་ལ་ཞིབ་མོའི་ཐྲོག་ནས་ཤིན་ཏུ་ཟབ་ཅིང་ཆེས་སྐྱ་མོ་ནས་ཡ་རབས་དང་ཡོན་ཏན་དུ་བཙུ་བའི་ཁྲད་ཆོས་མང་པོ་ཞིག་མཚོན་པ་གདོན་མི་ཟ་བས་འདི་རྣམས་རང་ཅག་བོད་ཀྱི་མི་རིགས་ལ་ཆེས་གལ་ཆེ་བའི་ཡོན་ཏན་གྱི་གྲས་སུ་སྣང། རྩེམ་གྱི་སྒྲུ་རུལ་གྱི་ཐོག་ནས་བཤད་ན། དཔེརྙེད་དེ་དང་འབྱོམ་གྱི་གསུང་འདི་གཉིས་ཀ་སྣ་ཚན་བགེ་མོ་ཡོང་མ་བོད་དུ་མ་དང་གོང་གི་རང་རྒྱུ་གྱི་རྒྱས་ཡིན་བས་རྩོམ་གཤིས་ལ་རངབཞིན་དུང་ཡོར་བརྗོད་པ་ཙམ་ལས་ལེགས་སྒྲུབ་གྱི་སྣ་ཚན་བགེ་མ་ཁས་བའི་ལུགས་ཀྱི་རྒྱུན་སྐྱོང་ཐུབ་མེད་ལ། དེ་ལ་བཤྱོས་ན་ཕྱིས་ཀྱི་ལེགས་བཤད་ལུགས་ཀྱི་བསྟབ་བྱ་རྣམས་སྣ་ཚན་བགེ་མེ་ལོང་མའི་ལུགས་ཀྱི་དཔེ་རྒྱུན་སྐྱོང་ཚུལ་གྱི་ཤན་ཀུ་གས་ཆེན་པོ་ཡོད་བས་རྩོམ་གྱི་ཉམས་དང་གཤེ་ས་སོགས་ཀྱང་ཆེས་མི་འདྲ་བས་འབྱོམ་སྟོན་གྱི་བསྟབ་བྱ་འདི་ལྟ་བུ་རྣམས་བོད་ཀྱི་རྩོམ་རིགས་བགའ་བོའི་གྲས་སུ་འཛོག་དགོས་པས་གཅིགས་ཆེན་པོ་བྱ་དགོས་པར་མཐོང།

བོད་ཀྱ་སྟོན་ད་ལྟའི་ཡི་གེ་འདི་འབྲི་སྐོལ་མ་དང་གོང་མི་ཚོས་ཀྱི་གནད་རྣམས་གཅོ་བོ་གཏམ་བརྒྱད་དང། དེས། གླུ་གཞས་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་སྤེལ་བར་འེས་སྟོན་གྱི་ལོ་རྒྱས་རྣམས་སུ་བོད་ཀྱ་རྒྱལ་རབས་གཀྱང་བརྒྱད་ཅེར་བདུན་བར་ཆབ་སྲིད་སྒྲུང་དང། ལྷེལྷ བོན་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་སྒྲོང་བར་བཞད་པ་དེའང་ན་བཀའ་ཆེམས་ཀ་ཁོལ་མ་ལས། “ལུང་གི་ཆོས་གོ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྒྲུང་བསྟན། རིག་པའི་ཆོས་གོ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ལྷེའུ་བསྟན། བསྟབ་པ་གསུམ་ལ་འཇུག་པ་གོ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་གཡུ་རྩང་གི་བོན་བསྟན།”[৭] ཞེས་བྱུང་བ་སོགས་ལས་རགས་ཙམ་རྟོགས་ནུས། དེ་ལྟར་གཏམ་དེ་དང་ལྟག་པར་བསྒྲུབ་གི་སྒོ་ནས་ཨའི་བསམ་ཚུལ་དང་བྱང་དོར་གྱི་གནད་སྟོན་པ་འདི་ནི་མི་ལོ་དུས་རབས་སྟོང་ཕྲག་བརྒལ་བའི་ལོ་རྒྱས་ཡོད་པའི་སྤྱི་ཚོགས་མང་པོ་གཅིག་མཚུངས་ལྟ་བུར་ཡོད། རང་ཅག་བོད་ལ་ཆ་བཞག་ན་བོད་ས་ཁུལ་སྤྱི་དང། ས་སོར་བྱེ་བྲག་ཏུཁྲབ་པའི་གཏམ་དེའེ་དང་།[৭০] ཤོད་སྒྲུང་།[৭৭] གླུ་སོགས་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་ཞིག་ཡོད་ལ། ལྟག་པར་བོད་འདི་གཏམ་དེའ་ལ་ཤིན་ཏུ་ཕྱུག་པའི་སྤྱི་ཚོགས་

ཤི་གཏུ་མ་ཟད་གནའ་སྲོལ་ལ་ཡོ་ན་ཀན་ཅན་དུ་འཛོག་པའི་འཛོག་བྱེད་ལའང་གཏམ་དུའེ་ཤེ་སར་བ་གལ་ཆེ་བར་བརྩི་བ་ནི་ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་གླུ་གཞས་ཞེས་ལས།

སྐྱ་ཤར་གཞོན་པའི་བུ་ལ། ཡོན་ཏན་མི་འདུག་མ་གསུང་།།
གཞོན་པའི་གཏམ་དང་ཡིག་རྩིས། ཡོན་ཏན་མིན་ན་གང་རེད།།

ཅེས་བྱང་བ་སོགས་ལས་རྟོགས་ནུས། བོད་ཀྱི་གཏམ་དུའེ་ལ་བརྟག་ན་ཤ་ལམཁན་དོན་དང་དུས་སྐབས་གང་དང་གང་ཕྱད་ཀྱང་དེ་དང་མཐུན་པའི་གཏམ་དུའེ་ཞེག་ཡོད་པ་ཡུ་བྱང་མངོན་ལ། གཏམ་དུའེ་ལའང་ནང་གསེས་དབྱེ་ན། དེའང་ན་"རིངྷོ་གླང་སྐྱེལ་"ཡུ་བྱ་རྒྱུན་ཆགས་ཚོག་བསྡུས་ཀྱི་གཏམ་དུའེ་དང་། "མི་གཅིག་བྱུང་ན་ཚུང་ནས་བྱུང་། རྟ་གཅིག་བྱུང་ན་རྐེ་འུ་ནས་ཡོང་"ཡུ་བྱང་ཉམས་སྡོང་དོན་བསྡུས་ཀྱི་གཏམ་དུའེ། "རི་བོང་ཅལ་འདྲོགས་"ཡུ་བྱ་གཏམ་རྒྱུད་དོན་བསྡུས་ཀྱི་གཏམ་དུའེ་བཅས་རིགས་གསུམ་ཙམ་དུ་དབྱེ་རྩང་བ་དང་།[1][2] གཞན་ཡང་གཏམ་དུའེ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་མནའ་བོའི་བོད་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་གནས་སྐབས་དང་། དཔལ་འབྱོར། གོམས་གཤིས། ལག་རྩལ་སོགས་ཆུ་ཚད་མཐོ་དམན། སྤྱི་ཚོགས་གཞན་གྱི་ཤན་གང་ཡོད་སོགས་གལ་ཆེའི་གནད་དོན་གྱི་རིགས་མང་ཙམ་ཞིག་མཚོན་ནུ་ས་པས་རང་ཅག་བོད་རིགས་སུ་གཏོགས་པ་སྤྱི་དང་ཡུག་བར་གཞོན་སྐྱེས་ཀྱི་རིགས་རྣམས་བོད་ཀྱི་གཏམ་དུའེ་ཤིན་ཏུ་ཕྱུག་པོ་ཡོད་པ་རྣམས་ལ་སྐྱང་ཚུང་དུ་མི་འཛོག་པ་གལ་ཆེ། མདོར་བསྡུ་ན་རང་ཅག་བོད་རིགས་སུ་གཏོགས་པ་རྣམས་ནས་འཛིག་རྟེན་ཡ་རབས་སྤྱོད་ཚུལ་དང་། ལེགས་ཉེས་བླང་དོར་ཀྱི་ཐོ་གབསམ་བློའི་འཆར་སྒོ་ཇི་འདུ་ཞིག་ཡོད་མི་ན་ཤེ་ས་རྟོ་གས་ཡོངས་བར་གནའ་བོའི་གཏམ་དུའེ་དང་། ཤོད་སྐྱང་། ཡུག་པར་མི་ཆོས་ཀྱི་གནད་སྟོན་པའི་བསྟབ་བྱ་རྣམས་ལ་བློ་འདྲིས་གང་ཐུབ་དགོས་པར་མཐོང་ཞིང་། དེང་སྐབས་བོད་ཀྱི་གཏམ་དུའེ་དང་། ཤོད་སྐྱང་གི་རིགས་གང་འཚམས་ཤིག་ཕྱོགས་བསྡུས་ཀྱི་དབང་དཔར་ཐོན་ཡོད་ལ། མི་ཆོས་ཀྱི་གནད་སྟོན་པའི་བསྟབ་བྱ་ལ་ནི་ཚལ་ཆེར་གོང་དུ་སྐོས་པའི་ཡི་གེ་རྣིང་དེ་གཅེས་དང་འབྲེལ་ཞིང་ཐུགས་དང་ཡོངས་སུ་ཤེས་དགོས་ཀྱི་ཡིན་ཏུ་ཡིད་ཆོས་ཤིག་ཡིན་ཞེས་སུ་ལགས་མོད། རིམ་པས་སྟོན་

ཀྱི་དེའི་རྣིང་ལ་ཞེའ་འཇུག་མཛད་མ་ཁན་རྣམས་ནས་ཡི་གེ་ཆ་འདི་རིགས་བརྙེད་སོན་བྱུང་ཚེ་དེ་ཁྲལ་དཔར་སྐྱེན་ཞུ་རོགས་ཞེས་འབོད་སྐུལ་ཡང་ཞུའོ།།

ལུགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་སྐོར།

བོད་དུ་མི་ཚེས་ཀྱི་གནད་སྐོན་པའི་གཞུང་རིགས་གཞན་ཞིག་བྱུང་བ་ནི། ལེགས་བཤད་དམ་ལུགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་སུ་གྲགས་པ་རྣམས་ཡིན་ལ། དེ་ནི་རྒྱ་གར་དུ་ལེགས་སྦྱར་ཀྱི་སྐད་དུ་བཞུགས་པའི་བསྟན་བཅོས་ནྡི་ཏི་ཤཱསྟྲ་འམ་ལུགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་སུ་གྲགས་པ་དེ་རྣམས་ལ་དབེ་བྱས་ཏེ་བརྩམས་པ་འབའ་ཞིག་དང་། དེའི་ནང་ནས་ས་པཎ་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་(1182-1251)སོགས་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གང་ལ་གཞི་བཅོལ་བའི་ལུགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ནི་ལེགས་བཤད་དམ་སྡུན་ཏི་ཀ་ཞེས་པ་དབེ་དོན་གཅིས་ཚོགས་བཅད་ཀྱི་ཐོག་ནས་ཤེན་ཏུ་གོ་བའི་བའི་སྟན་དགེ་གི་ལམ་ནས་བརྩོད་པའི་བསྟན་བཅོས་ཁྲད་པར་བ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །ལེགས་སྦྱར་གྱི་སྐད་དུ་ཡོད་པའི་ལུགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་རྣམས་ལས་དེང་སང་གྲགས་ཆེ་ཤོ་སྟ་ནི་པཉྩ་ཀཎྜ་སྟེ་«རྒྱད་ལྔ་པ»ཞེས་པ་དེ་ཡིན་ལ་དེ་ནི་བོད་སྐད་དུ་བསྡུར་མེད། དེ་བཞིན་དུ་ལེགས་སྦྱར་གྱི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ཀོ་པ་དེ་ཤ་སྟེ་«ཚན་པའི་མན་ངག»ཅེས་པ་གྲགས་ཆེ་བ་དེ་ཡང་བོད་ཡིག་ཏུ་སྦྱར་ཡང་མེད་མོད་དུ་སྡུག་ཕྱིས་རྒྱ་གར་དུ་ཐུ་བ་བསྟན་མཆོག་སྤྲུལ་ཀྱིས་བོད་སྐད་དུ་ཕབ།[1] བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་བའི་ཐུན་མོང་བ་ལུགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ད་ལྟ་བསྟན་འགྱུར་དུ་བཞུགས་པ་གཅོ་ཚེ་བ་ནི། ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་མཛད་པར་གྲགས་པའི་«ཕེས་རབ་བཏུ་བ»དང་། «ཕེས་རབ་སྟོང་པོ།» «སྒྲེ་བོ་གསོ་ཐེགས»བཅས་དང་། ཇེ་མ་སྤྲས་པའི་«ཚིགས་སུ་བཅད་པའི་མཛོད།» མཆོག་སྦེད་ཀྱི་«ཚིགས་སུ་བཅད་པ་བརྒྱ་པ།» «ལྟ་ན་ཀའི་རྒྱལ་པོའི་བསྟན་བཅོས།» མ་སུ་རཀྵའི་«ལུགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས»སོགས་དང་། གཞན་ཡང་དེ་རྣམས་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་གཏམ་རྒྱུད་སོགས་ད་ལྟ་བྱུན་མོང་བ་ལུགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ལ་སྟེ་དག་བསྟན་འགྱུར་དུ་བོད་གཅིག་བཞུགས་ལ། དེ་རྣམས་ལས་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་གཞུང་གསུམ་སྐ་བ་དཔལ་བརྩེགས(དུས་རབས་བརྒྱ་པ་)དང་ཞང་ཡེ་ཤེས་སྟེ་(དུས་རབས་བརྒྱ་པ་)སོགས་ཀྱིས་བསྟན་པ་སྔ་དར་ཀྱི་དུས་སུ་བསྒྱུར་ཟིན་

ཅིང་། ཤུགས་མ་རྣམས་མང་ཆེ་བ་བསྟན་པ་ཕྱི་དང་གྱི་དུས་སུ་བསྒྲུབ།

ལུགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་«རྒྱུད་ཕྱ་བ»བྱུང་དུས་ལ་དེང་དུས་ཀྱི་མཁས་པ་རྣམས་ད་དུང་ཡང་ངེས་པ་བརྟེད་པ་མེད་ལ། ཚལ་ཆེར་ཕྱི་ལོ་མ་ཤར་གོང་ཙམ་མམ་ཡང་ན་ཕྱི་ལོ་དུས་རབས་དང་པོ་དང་གཅིས་པ་ཡས་མས་ཤི་གཡ་ལ་འཛོག་རྩང་བ་དེང་དུས་མཁས་པ་ཚལ་ཆེར་བཞེད་མོད། གཞུང་རང་ཉིད་ཤུར་ན་ལེགས་སྦྱར་ཀྱི་སྟན་བགས་སྦྱི་བ་ཁྲབ་འཛུགས་སྐྱིད་དེ་ཕེཌྜ་ཀསྨས་བརྩམས་པར་བཤད།[17] བསྟན་བཅོས་འདི་ཕྱི་ལོ་དུས་རབས་བདུན་པའི་ནང་པར་སིའི་རྒྱལ་པོ་ཁོ་སི་རོ་ཤ་ནུ་ཤེན་ཀྱི་དུས་པར་སིའི་སྐད་དུ་བསྒྱུར་ཡོད་པ་ལོ་རྒྱུས་ལས་གསལ་བར་ཆེས་སྦ་ས་ནས་ཤ་རབ་དང་། ཀྱིཀ ལེ་ཏེན་སོགས་ཡུ་ཅག་ཀྱི་གནའ་བོའི་སྐད་གཞན་དུའང་བསྒྱུར་ཏེཡུལ་ཁམས་མང་ཚར་དར་བར་ཚོན་ལ།[18] འོན་ཀྱང་དེ་མཇལ་དུ་ཡོད་པའི་ལེགས་སྦྱར་ཀྱི་གཞུང་འདི་ནི་ཕྱི་ལོ་དུ་ས་རབས་བཅུ་གཉིས་པའི་གཤམ་དུ་ཕྱོགས་བསྒྲིགས་བགྱིས་པ་ཞིག་ཏུ་སྣང་། བསྟན་བཅོས་འདིའི་ཁྲད་ཆོས་ལ་བློད་དོར་ཀྱི་གནད་རྣམས་གཅོ་བོ་སྒྲུབ་གི་སྒོ་ནས་སྟོན་པ་མ་ཟད། རྒྱབ་གི་ནང་དུའང་སྒྲུབ། དེའི་ནང་དུའང་སྒྲུབ་གཞན་ཞིག དེའི་ནང་དུ་འང་སྒྲུབ་བཅས་རྩ་བའི་སྒོ་མ་ཡུ་བུའི་སྒྲུབ་གཅིག་དང་དེའི་ནང་གསེས་སྒྲུབ་རིམ་པ་འགའ་ཤས་ཡོད་པའིསྟེང། དོན་གནད་གལ་ཆེ་རེསྟོན་མཚམས་དོན་བསྡུ་ལྡུབ་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚོགས་བཅད་ཤིན་ཏུ་སྟན་འཛེབས་ལྡན་པ་བགོད་པ་བཅས་ངོ་མཚར་བའི་ཁྲད་ཆོས་དུ་མ་དང་ལྡན། དེ་ཡང་སྔོན་ཀྱི་རྒྱ་གར་མཁས་པའི་བཤད་སྒོ་ལ་དུ་ནི་«རྒྱུད་ཕྱ་པ»རང་ཉིད་ཀྱི་གླེང་གཞིར་བྱུང་བ་ཕྱར་སྒོ་བདོན་ཁ་ཤས་ཡུལ་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དང་། ཐྲོན་པོ་ཆེ་ཁཱ དེ་བཞེད་དུ་བྱམ་ཟེ་རྣམས་ཀྱི་བཀའ་བསྩལ་བ་ལྟར་ཁོ་བོ་ཚ

ཅིང་དོན་བསྟེའི་ཚོགས་བཅད་སྐན་པོ་རྣམས་བསྒྲིགས་ཏེ་འཛིག་རྟེན་ལུགས་ཀྱི་བསྟབ་བྱ་སྟོན་པའི་སྒོལ་ཕོག་མར་བསྐན་བཅོས་འདིས་བཏོན་བཅུ་ཡང་སྣང་བས། འཛམ་གླིང་སྒྲིའི་རྩོམ་རིག་ནང་བསྐན་བཅོས་འདི་ཤིན་ཏུ་གྲགས་ཆེ་ཞིང་གལ་ཆེ་བས་དེང་རབས་བོད་རིགས་ནང་ལེགས་སྦྱར་ལ་མཁས་པ་མང་ཙམ་ཞིག་བཞུགས་པ་རྣམས་ལ་ལེགས་སྦྱར་གྱི་བསྐན་བཅོས་འདི་བོད་སྐད་དུ་ཡང་འགྱུར་མཛད་རོགས་ཞེས་མའངས་ཤེའོ། །ཕྱིར་ཡ་མཚན་པ་ཞིག་ལ་གྲགས་ཅན་གྱི་བསྐན་བཅོས་འདི་སྔོན་གྱི་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་རྣམས་ཡལ་ཆེར་རྒྱས་མེད་པ་ལྟ་བུར་སྣང་སྟེ། ལེགས་སྦྱར་གྱི་ཐུལ་བྱང་སྐན་དགེ་བསྐན་བཅོས་གྲགས་ཆེ་བ་«ངྷ་མ་རྟའི་རྐོགས་བརྡོད་»དང་། «བྷ་ར་ཀའི་གཏམ་རྒྱུད་»གཞིས་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་སྔ་མ་རྣམས་རྒྱས་ཡོད་པ་བསྟོན་དུ་མེད་མོད།[1][4] བསྐན་བཅོས་«རྒྱུད་ལྟ་བ་»འདིའི་སྐོར་བཤད་པ་སྔོན་ཀྱི་བོད་ཀྱི་མཁས་པའི་གསུང་ལས་མི་ཐོན་ལ། ལྟག་པར་ས་པཊ་ལེགས་སྦྱར་ལ་མཁས་པ་མ་ཟད་ལུགས་ཀྱི་བསྐན་བཅོས་ལ་དམིགས་བསལ་ཐུགས་སྣང་ཡོད་ཅིང་། ཁ་ཆེ་པཊ་ཆེན་ཤྲཱུ་ཎྱིའི་ཞབས་ལའང་གྲུབ་པས་བསྐན་བཅོས་གྲགས་ཅན་འདི་ངེས་པར་ཐུགས་རྒྱས་ཡོད་དགོས་པ་ལྟ་བུར་སྣང་ན་འང་ས་ཁ་ལ་འཁོན་ཀ་ཁོ་ནའི་ཐ་སྙད་ཙམ་མཛད་པ་མ་མཐོང་བས་དཔྱད་གཞིའི་གནས་ཤིག་གོ།[1][2]

དེ་ཡང་ལེགས་སྦྱར་དུ་བཞུགས་པའི་ལུགས་ཀྱི་བསྐན་བཅོས་རྣམས་ཀྱི་བརྗོད་བྱའི་དོན་ལ་གཅོ་བོ་ཕྱི་མར་ཕན་པའི་བྱང་ངོར་སྟོན་པ་ཆོས་སམ་རྟེམ་དང་། ཚེ་འདིའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་བྱ་བཞག་ཚོངས་ལ་སོགས་པར་རྣམ་དབྱེད་ཀྱི་ཐོག་ནས་ཤེ་ཡུར་འཇུག་ཚུལ་ཏེ་དོན་ནམ་ཡང་། མཁས་བྱན་གྱི་བྱ་སྤྱོད་འབྲེད་པ་དང་། རྒྱལ་བོས་འབངས་དང་ཡུལ་ཁམས་སྐྱོང་ཚུལ། དག་འདུལ་གཞིན་སྐྱོང་གི་ཚུལ་ལམ་ཁྲིམས་སྟོན་པ་ལུགས་སམ་ནི་ཏེ་བཅས་གསུམ་དུ་བཤད་པས། བོད་ཀྱི་མནའ་བོའི་ལུགས་སྒོལ་ལྟར་ལྟ་ཚོས་དང་། མི་ཚོས་གཉིས་སུ་དབྱེ་ཚུལ་དང་ཆུང་མི་འདྲ། དེ་ལྟར་གོང་གི་བརྗོད་བྱ་རིགས་གསུམ་ལས་ནི་ཏེ་ཁམས་སུ་གྲགས་པ་དེ་བོད་དུ་བྱུང་བའི་ལེགས་བཤད་ཀྱི་བསྐན་བཅོས་རྣམས་ཀྱི་བརྗོད་བྱའི་གཅོ་བོར་མཛད་པ་ནི་ལེགས་བཤད་ཀྱི་བསྐན་བཅོས་རང་ལས་རྟོགས་ཟུས། དེ་ལ་ནི་

ཏི་ཞེས་པ་ཡུགས་སམ་ཚུལ་ལ་འཇུག་པས། རྒྱལ་པོས་ཡུལ་འབངས་ཚུལ་བཞིན་དུ་སྐྱོང་བའང་ཞི་ཡིན་ལ། འབངས་ཀྱི་དོས་ནས་ཡུལ་ཁྲིམས་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྲུང་བའང་ཞི་སྟེ། ལས་འགན་ནམ་སྐབས་སུ་བབས་པའི་བྱ་བ་ཁྱད་དུ་ཆེར་བ་ལའང་གོ་ཞིང་། དེ་བཞིན་དུ་ཆུན་གང་དང་གང་ཕྱད་རྩྭ་སྣམ་དཔྱོད་ཀྱི་ཐོག་ནས་བྱ་བ་ལ་འཇུག་པ་མ་གཏོགས་ཁོང་ཁྲོ་སོགས་ཉོན་མོངས་དྲག་པོས་མི་འཇུག་པའང་ཞི་ཤེས་པ་ཞིག་ཅིང་། དེ་ལྟར་ན་ཡང་དཔྱོད་དང་ལྡན་པའི་སྐྱོ་ནས་ཚུལ་བཞིན་དུ་བྱ་བ་ལ་འཇུག་པ་འདི་རྩ་བའི་གོ་དོན་དུ་སྟོང་། དེའི་ནང་གསེས་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་རྣམས་ཆོས་དང་འཇིག་རྟེན་ཀྱི་ལུགས་སམ་ཚུལ་གཉིས་སུ་དབྱེ་སྟེ་སྐབས་སོ་སོར་དང་མཐུན་པའི་བསླབ་བྱ་མཛད་སྲོལ་དར་རེ།།

སངས་རྒྱས་ཀྱི་«ལེགས་པར་བཤད་པ་རིན་པོ་ཆེའི་གཏེར།»

དེ་ལྟར་གོང་དུ་ཞུས་པ་བཞིན་འཕགས་ཡུལ་ལེགས་སྦྱར་གྱི་ལུགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་གལ་ཆེ་བ་མང་ཙམ་ཞིག་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་པ་སྟ་དར་གྱིདུས་ནས་བསྒྱུར་ཟིན་པས། ལུགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་གཞུང་དང་དེའི་བརྗོད་དོན་རྣམས་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་རྣམས་ལ་ཆེས་སྟ་ས་ནས་རྒྱུ་ཆགས་མོད་ཀ། འོན་ཀྱང་བོད་སྐད་དུ་ རང་རྩོམ་གྱི་ལེགས་བཤད་ལུགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ཐོག་མར་མཛད་པ་པོ་ནི་བོད་ཀྱི་ཆེ་མཐོའི་རིག་གནས་མང་པོར་ཤེན་ཏུ་སྐུ་དྲིན་ཆེ་བའི་བདག་ཉིད་སྐུ་བརྒྱ་ཤྲཱི་དཔའ་རྒྱལ་མཚན་ཡིན་ལ།[1][2] ཁོང་གིས་ཕྱི་ལོ་དུས་རབས་བཅུ་གསུམ་པའི་ནང་«ལེགས་པར་བཤད་པ་རིན་པོ་ཆེའི་གཏེར»ཞེས་པའི་བསྟན་བཅོས་ཡོངས་གྲགས་ལ་ས་སྐྱ་ལེགས་བཤད་དུ་གྲགས་པ་བརྩམས་ཏེ་བོད་དུ་ལེགས་བཤད་ལུགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་འབྱེད་པའི་སྒོལ་གཏེར། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བོད་སྐད་དུ་བཞུགས་པའི་སྒོ་ནས་ཀྱང་། ཤཱཀྱ་པར་གྲུ་སྐྱབ་ཀྱི་ཀུན་དགའ་ལྡན་པ་ཤཱཀྱ་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཀྱང་། ཤཱཀྱ་ཆོས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཀྱང་། ཤཱཀྱ་ཆོས་ཀྱི་ཤེས་རབ

གི་ཤུ་བོ་རྡེ་བཙུན་གྱགས་པ་རྒྱལ་མཚན་ལས་གསན་པར་མངོན། སས་སྐུ་ལེགས་བཤད་ཀྱི་ཤུ་བས་གཞན་ཡང་སྒོབ་དཔོན་དཔའ་བོའི་«སྐྱེས་རབས་ཀྱི་རྒྱུད་»དང་། «མདོ་མཛངས་བློན།» «འདུལ་བ་ལུང་།» སྒོབ་དཔོན་མཁོ་བཙུན་གྲུབ་རྡེ་ལེ«ཁྲད་པར་དུ་འཕགས་པའི་བསྟོད་པ»དང་། བདེ་བྱེད་བདག་པོའི་«ལྷ་ལས་ཕུལ་བྱུང་གི་བསྟོད་པ»དང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་ཤེས་རབ་གོ་ཆས་མཛད་པ་བཅས་དང་། གཞན་ཡང་ལེགས་སྦྱར་དུ་བཞུགས་པའི་«ངྷ་མ་ཏ»དང་།[1][2] «ཨ་ཏྲ་རྒྱ་ར་ཏ།» དེ་བཞིན་ཏུ་རིག་བྱེད་ཀྱི་གཏམ་རྒྱུད་སྟོང་པའི་གཞུང་ལུ་ངན་གྲགས་པ་[3]°སོགས་ཡིན་ངེས།།

ས་སྐུ་ལེགས་བཤད་ཀྱི་གཞུང་དངོས་ཀྱི་རྩོམ་ནི་ཚོག་བདུན་པ་ཅན་ལ་ཡིན་ཅིང་། དེ་ཡང་གཞུང་ཤུགས་ཆེ་བར་ཧྥོ་ཀཚོག་ཤད་གཅིག་ཀྱིས་བློང་དོར་ཨམ་མ་ཁས་བླངས་འབྱེད་པའི་གནད་དེ་སྐབས་བཅས་ཀྱི་དོན་སྟོན་ཅིང་། ཚོག་ཤད་གཅིས་ཀྱིས་དེ་མཚོན་བྱེད་དུ་ལེ་སྟོན་པ་སྟེ་སྐབས་དུ་མར་དུ་ལེ་དོན་སྒྲོར། འདི་ནི་སྐན་ངག་མེ་ལོང་མའི་ལུགས་སུ་བླ་བོ་དངོས་པོའི་དུ་ལ་ཞེས་པའི་བཀོད་ཚུལ་ཏེ་རྩོམ་ཤིན་ཏུ་སྐན་ཅིང་གོ་བདེ་བའི་ཁྲད་ཚོས་དམིགས་བསལ་ཅན་ཞིག་ཏུ་ཡོད་པ་གཞུང་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཀང་མཁྱེན་དེས་ལགས་པ་ཞུ་མ་དགོས། སས་པཏ་ཀྱི་ལེགས་བཤད་འདི་སུས་མཛལ་ནའང་དངོས་འབྲེལ་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་གི་སྐན་ཆ་ལ་ཡིད་སྒོོན་སྒྲིབ་པ་ཞིག་ཡོད། སས་སྐུ་ལེགས་བཤད་ཀྱི་གཞུང་དངོས་རྩ་བའི་ཚ་ཤས་གཉིས་སུ་ཕྱེ་རྒྱང་སྟེ། ལེའུ་དང་པོ་བཅུད་དེ། ༡ མཁས་པ་བརྟག་པ་དང་། ༢ ཡ་རབས་བརྟག་པ། ༣ བློན་པོ་བརྟག་པ། ༤ སྒེལ་མ་བརྟག་པ། ༥ ངན་སྦྱོད་བརྟག་པ། ༦ རང་བཞིན་ཀྱི་ཚུལ་བརྟག་པ། ༧ མི་རིགས་པའི་ཚུལ་བརྟག་པ་དང་། ༨ བྱ་བ་བརྟག་པ་བཅས་ནི་འཇིག་རྟེན་ལུགས་ཀྱི་བསྟབ་བྱ་དང་འབྲེལ་ལ། ལེའུ་དགུ་པ་ཆོས་བརྟག་པས་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་བསྟབ་བྱ་འཆད་ལུགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཅི་ཞེས་ཀྱང་ཤེས་ཀ། ལེའུ་དགུ་པའི་མཇུག་ཏུ་འདི་ལྟར།

འཇིག་རྟེན་བྱ་བ་ལེགས་ཤེས་པ། ཁེ་ཡིས་དམ་པའི་ཆོས་ལུགས་འགྲུབ།།

དེས་ན་ཚོས་ལུགས་སྐྱོད་པ་དེ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྣམ་ཐར་ཡིན།།[೫೨]

ཞེས་ལུགས་གཉིས་ཀྱི་གོ་རིམ་དང་། དམ་བའི་ཚོས་ཀྱང་འདི་ར་འཛིགས་རྟེན་ལུགས་ཀྱི་རྟེ་སུ་འབྱངས་ནས་སྐྱོན་བར་གསལ་བར་བྱུང་ངོ་། །དེས་ན་སངས་པ་ཉིད་ལས་གཞན་ཡང་ཐེག་པ་ཆེ་བའི་འཕགས་ཡུལ་ལ་ཡི་ལེགས་བཤད་ཡུགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་དབར་མི་འདུ་བའི་ཁྲད་བར་ཞེགས་ནི་སྔ་མས་ལུགས་ཀྱི་བསླབ་བྱ་ལ་ཚོས་དང་འཛིགས་རྟེན་ཡི་ལུགས་སམ་བོད་ཀྱི་བརྡ་རྙིང་པ་ལྟར་ན་ལྟ་ཚོས་དང་མི་ཚོས་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བྱེད་ཅིང་། ཕྱི་མ་ལེགས་སྦྱར་ཡི་བསྟན་བཅོས་རྣམས་གཞུང་གཅིག་ཉིད་དུ་གཞུང་ཚན་སོ་སོར་ཕྱེ་ནས་མི་སྐྱོན་པ་མ་ཟད། ནུ་ཉིལམ་ལུགས་ཀྱི་གོ་དོན་ལ་གཅོ་བོ་འཛིགས་རྟེན་ཡི་ལུགས་ལ་སྦྱོར་བར་སྣང་ངོ་། །«ས་སྐྱ་ལེགས་བཤད་»ལ་འགེལ་པ་སྔ་ཤོ་ས་འབྲི་གུང་རིན་ཆེན་དཔལ་(གགཅ་-གཟཀ)ཀྱིས་མཛད་པ་སྟེ། དེ་ལ་ས་པཉ་རང་ཉིད་ཀྱི་སློབ་མ་དམར་སྐྱོན་ཚོས་རྒྱལ་(དུས་རབས་བཅུ་གསུམ་པ་)ཀྱིས་ཞུ་དག་དང་བཅས་ས་པཉ་རང་ཉིད་ཀྱི་སྣུན་ལམ་དུ་ཞབས་སྟེ་བྱིས་པའི་འགེལ་པ་འདི་ར་ང་ཚོས་སྒེགས་བམ་ནང་བཞུགས་སུ་གསོལ་པ་འདི་དང་།[೫೩] གཞན་ཡང་བསོད་ནམས་མིང་ཅན་ཀྱིས་འགེལ་པ་«དགོས་འདོད་ཀུན་འབྱུང་»ཞེས་བྱ་བ་མཛད་།[೫೪] དུས་ཕྱིས་མཁས་པོ་སངས་རྒྱས་བསྟན་འཛིན་ཀྱིས་«ལེགས་པར་བཤད་པ་རིན་པོ་ཆེའི་གཏེར་ཀྱི་དོན་འགེལ་པློ་གསལ་བྱེད་བའི་ཟླ་གནས»ཞེས་བྱ་བ་[೫೯]ཁ་གསལ་བ་ཞེག་བཅུམས་པ་ལས་འདི་ར་ང་ཚོས་འབྱི་གཞུང་རིན་ཆེན་དཔལ་ཀྱི་འགེལ་པ་དེ་རྒྱས་བཤད་བཅས་སྐྱེས་འཚམས་ཤིང་དུས་ཀྱང་ཆེས་སྔ་བས་སྒེགས་བམ་ནང་བཞུགས་སུ་གསོལ་ཡོད།

བོད་དུ་ལེགས་བཤད་ལུགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་གཞན་བྱུང་རིམ།

ས་པཉ་ཀྱི་«ལེགས་པར་བཤད་པ་རིན་པོ་ཆེའི་གཏེར་»འདི་བོད་དུ་མཛད་ཕྱིན་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་ལ། བོད་དུ་སྐུ་སེར་ལ་མ་བཞྱོས་པར་ཆེ་མཐོའི་རིགས་གནས་ལ་སྣང་སར་པ་ཕུན་བྱུགོད་པའི་ཤེས་ཡོན་ཅན་ཚང་མར་ལེགས་བཤད་འདི་རྒྱུ་ས་ལེ་གས་པོ་ཆགས་པ་བྱུ ང་ཐོག་ཆོས་དང་འཛི ག་རྟེན་ཀྱི་

སྐབས་དུ་མར་ལེགས་བཤད་ལས་ལུང་དང་སྲོལ་ཚགས་པ་སྟོན་ཀྱི་ཡིག་ཆ་ལས་གསལ་བར་རྟོགས་ནུས།[xvi] ཆེན་པོ་ཏོར་ཀྱི་ཡུལ་དུའང་སོགཔ་སྐད་དུ་བསྒྱུར་ཅིང་ལེགས་བཤད་ཀྱི་ཚོགས་བཅད་འགའ་ཤས་རྒྱུན་གཏོང་སྐུ་གཞས་སུའང་ཚུད་པ་སོགས་བྱུང་། དེ་བཞིན་དུ་བོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་གིས་ཁྱབ་བའི་ས་གནས་གཞན་འབྲུག་དང་། འབྲས་ལྗོངས། རྒྱ་ནག་མན་འཇུག་གོང་མའི་རྒྱལ་ཁབ་བཅས་ལའང་དབང་བ་དེང་དུ་ས་བོད་ཀྱི་རིག་གནས་ལ་ཞིབ་དཔྱོད་གནང་བའི་ནུབ་ཕྱོགས་བའི་མ་ཁས་འགས་བཤད་པ་ལྟར་དོན་ལ་གནས་རེས། ས་བཅའ་ཀྱི་རྗེས་ཕྱི་ལོ་དུས་རབས་བཅུ་བཞིའི་སྐད་དམ་བཅོ་ལྔའི་སྟོད་དུ་བོད་བཅའ་ཚེན་ཕྱོགས་ལས་རྣམ་རྒྱལ་(།ཟླ་ཀ་-།ཅ།)ཀྱིས་བོ་དོང་ལེགས་བཤད་དུ་བགས་པ་«ལུགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ལེགས་བཤད་»བྱ་བ་བརྩམས་ཤིང་། དེར་ཞིབ་ཆུ་བརྟག་སྐབས་གཞུང་དེའི་ནང་སྐབས་དུ་མར་ས་སྐྱ་ལེགས་བཤད་ཀྱི་ཚིག་རིམ་རི་བཞིན་བཤུས་ཏེ་བཀོད་འདུག་པས། མ་ཁས་མཚོག་བོ་དོང་གིས་ཐོག་མར་ཚལ་ཆེར་རང་གི་བསྟེལ་ཐོ་ལྟ་བུར་སས་ལེགས་བཤད་ལས་བཀྲམ་པ་ལ་སྐབས་སྐབས་སུ་ཀྱོ་ག་རེ་གཉིས་བསྟན་ཅིང་ལེའུའི་དབྱེ་མཚམས་ཐུན་བུམི་འདུ་བར་ལེའུ་བཅུ་རྩེ་བྱས་པ་ལ་སྐབས་བུར་སྟོང་བས་འདིར་ང་ཚོས་བོ་དོང་གི་གཞུང་དེ་བཅུགས་མེད།[xvii]

དེ་རྗེ་ས་ཕྱི་ལོ་དུས་རབས་བཅུ་དྲུག་པའི་ནང་པཎ་ཆེན་བསོད་ནམས་བྱགས་པས་(།ཅ་ཀ་-།།།།ཅ)ས་སྐྱ་ལེགས་བཤད་དུ་མཁས་པ་བརྟག་པ་དང་། བླུན་པོ་བརྟག་པའི་ལེའུ་རེ་ལོགས་སུ་བཞུགས་པའི་ཁ་སྐོང་གི་ཚུལ་དུ་མཁས་བླུན་བརྟག་པའི་བསྟན་བཅོས་«དགེ་ལྡན་ལེགས་བཤད་»དུ་བྱགས་པ་མཛད་ཅིང་།[xviii] གཞུང་འདིའི་ནང་དུའང་ས་སྐྱ་ལེགས་བཤད་ཀྱི་ཚོག་རྗེ་བཞིན་པ་ཡྱོ་ག་འགའ་ཤས་བཞུགས་ལ་ཚོགས་བཅད་མང་དག་ཅིག་ས་སྐྱ་ལེགས་བཤད་དུ་བྱང་འའི་སྟངས་མི་འདྲ་བ་ལྟ་བུང་སྟངས་མོད། གཞུང་མ་གཏང་པཎ་ཆེན་རང་ཉིད་ཀྱི་གསར་རྩོམ་དུ་འདུག་པ་མ་ཟད་ས་སྐྱ་ལེགས་བཤད་དང་མི་འདྲ་བ་གཞུ ད་ཡོ་བས་རྩོ་གས་འཇིག་རྟེ་ན་ཡུ གས་ཀྱི་བསྟབ་བྱ་འབའ་ཞིག་ལ་སྟོང་ངེ་བ་དང་། ཁྱད་ཆོས་དམིགས་བསལ་ཞིག་ལ་པཎ་ཆེན་རང་ཉིད་ལོ་རྒྱུ ས་སྐྱ་བ་ལ་མཁས་པར་གྲགས་པ་ལྟར་«དགེ་ལྡན་ལེགས་བཤད་»དུ་དབེ་དང་སྒྲུང་བཀོད་པའི་སྐབས་མང་ཙམ་ཞིག་ལ་བོ་དོ་ཀྱི་གནའ་བོའི་ལོ་རྒྱ་ས་དང་བཤད་སྲོལ་ལ་སྐྱེ་བས་བསྟན་བཅོས་འདིས་བོ་དོ་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་

བའི་ལོ་རྒྱས་དང་སྦྱི་ཚོགས་ཀྱི་ཁྲད་བར་མཚོན་བའི་ཁྲད་ཚོས་ཡོད། དེ་ལྟ་ནའང་ལོ་རྒྱས་རྣམས་དེས་སྟོན་བའི་ཚོགས་ཤང་གཉིས་ཀྱི་ནང་བསྡུས་བར་བརྟེན་ལོ་རྒྱས་ལ་རྒྱས་ཞིབ་པོ་མེད་པ་རྣམས་གཞུང་གི་གོ་བ་དབྱིས་ཕྱིན་བར་ཆགས་དཀའ་བར་བརྟེན་འདིར་ང་ཚོས་ཨ་ཀྱ་ཡོངས་འཛིན་དབྱངས་ཅན་དགའ་བའི་བློ་གྲོས་(ངུས་རབས་བཅུ་དགུ་པའི་སྟོང་)ཀྱི་གསུང་དགེ་ལྡན་ལེགས་བཤད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་«ཉེ་མའི་འོད་ཟེར་»ཞེས་པ་དེ་དབར་དུ་བསྒྲུབ་ཡོད། «དགེ་ལྡན་ལེགས་བཤད་»ཀྱི་རྩོམ་གྱི་གཤིས་ཀྱང་ས་བཅ་གྱི་«ལེགས་བཤད་རིན་པོ་ཆེའི་གཏེར་»དང་འདྲ་བར་བླ་བོ་དངོས་པོའི་དཔེ་གཅོ་འདོན་དུ་མཛད་ལ་རྩོམ་ཡང་ཚོགས་བདུན་པ་ཅན་དུ་ཡོད་དོ།།

དེ་རྗེས་ཕྱི་ལོ་དུས་རབས་བཅུ་བདུན་པའི་ནང་ཆུལ་མཆོག་ལྡེ་པ་ཆེན་པོས་(༡༥༡༧-༡༥༧༢)«ལུགས་ཟུང་དང་འབྲེལ་བའི་བསྟན་བྱ་སུ་ཞི་ལེའི་འཕྲེང་བ»དང་། «བླ་བ་འཁུམ་ཕྲག་འཚར་བའི་རྗེངས་བྱ»གཉིས་མཛད་ཅིང་། དེ་ནས་བཟང་པོད་དུ་ལེགས་བཤད་ལུགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་རྣམས་ལ་ཆེད་དུ་ལུགས་གཉིས་སམ་ལུགས་ཟུང་སྟེ། ཚོས་དང་འཇིག་རྟེན་གྱི་ལུགས་གཉིས་ཀྱི་བསྒྲབ་བྱ་ཞེས་ཁ་གསལ་ཏེ་འབྱི་སྲོལ་དང་བར་མདོན། ལྟ་བ་ཆེན་པོའི་གསུང་འདི་གཉིས་«ས་སྐྱ་ལེགས་བཤད་»དང་། «འགེ་ལྡན་ལེགས་བཤད་»སོགས་ལྟར་མ་ཡིན་པར་ཟླ་ཀ་རྣམས་ཚོག་དགུ་པ་ཅན་དུ་མཛད་ལ་བླ་བོ་དངོས་པོའི་དཔེ་ཡང་དམིགས་བསལ་མ་བཀོད་བས། གོང་གི་ལེགས་བཤད་གཉིས་ལྟ་བུ་ངག་འདོན་བའི་བ་དང་བློ་ལ་འཇགས་སྐྱ་པོ་དེ་འདྲ་མེད་མོད། འོན་ཀྱང་རྩོམ་གྱི་རང་བཞིན་བརྗེད་ཆགས་པ་དང་། ལྟག་པར་བསྒྲབ་བྱ་བླ་བ་འབྲུམ་ཕྲག་འཚར་བའི་རྗེངས་བྱའི་ནང་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་ལོངའང་ཞལ་ལ་ཞབས་ཀྱི་ཨ་ཡབས་ལོ་རྒྱས་ལའང་ཡོད་པ་སོགས་ཀྱི་ཁྲད་ཚོས་དང་ལྡན། འདིར་ནི་ང་ཚོས་གོ་བའི་བ་གཅོ་བོར་བྱས་ཏེ་བསྒྲབ་བྱ་«ལུ་ཞི་ལིའི་ཕྲེང་བ»བཞུགས་སུ་གསོལ་ལོད།

ཕྱི་ལོ་དུ་ས་རབས་བཅོ་བརྒྱད་པའི་ནང་མདོ་སྨད་ཀྱི་མཁས་པ་གུ་ བཁང་བསྟན་པའི་སྒོན་མེས་(༡༧༨༢-༡༩༢༣)«ལེགས་པར་བཤད་པ་ཤིང་གི་བསྟན་བཅོས་ལུགས་གཉིས་ཡལ་འདབ་བརྒྱ་ལྡན་»མཛད་ཅིང་།[xxi] དེའི་ནང་ལུགས་གཉིས་ཀྱི་བསྒྲབ་བྱ་སོ་སོར་ཕྱེ་སྟེ་ཐོག་མར་ཚོས་ཀྱི་བསྒྲབ་བྱ་

སྟོན་པ་དང་། དེ་རྗེ་སངས་དེའི་ཞོར་འཕྲོས་ལྟ་བུ་ར་འཇིག་རྟེན་ལུ་གསལ་ཀྱི་བསྟབ་བྱ་བཅས་བརྩམས། བསྟན་བཅོས་འདིའི་ཁྲད་ཚོས་ལ་རྩ་བའི་རྩོམ་གྱི་རང་བཞིན་«ཚངས་ལེགས་བཤད་»ལྟར་ཚོག་བདུན་པ་ཅན་གྱི་སྐེང་རྩེ་བོ་དངོས་པོའི་དཔེ་གཅོ་བོར་མཛད་ནའང། དཔེ་ཐམས་ཅད་ཤིང་ཁོ་ནར་སྣང་བའི་ངོ་མཚར་ཅན་ཞེག་སྟེ་རྩོམ་རིག་གི་རྩ་ལ་མཐོན་པོའི་རྣམ་འགྱུར་སྟོན་པའི་བོད་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་སྨད་དུ་བྱང་བ་ཞེག་ཀྱུ་ཡོད། དེ་ལྟར་རིམ་གྱིས་རྗེ་གྲུང་ཐང་པའི་ཤི་ཁ་གི་བསྟན་བཅོས་འདི་སྣུ་སེར་མང་པོའི་ཡིད་ལ་འཐད་ཚེན་པོ་བྱ་ང་བར་བརྟེན་འདི་ལ་འགེལ་པ་ཞེག་དགོས་ཞེས་ཡང་ཡང་སྐུ་ལ་མ་བྱ་ང་བ་བཞིན་རྗེ་གྲུང་ཐང་པས་ཤི་ཁ་གི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དོན་འགྲེལ་ཀྱི་ཚུལ་དུ་«ལེགས་བར་བཤད་པ་ཆུའི་བསྟན་བཅོས་ལུ་གས་གཉིས་རྟབས་ཁྲ་ང་བརྒྱ་ཐུན»བྱ་བ་དེའ་ཐམས་ཅད་འབྱུ་ང་བ་ཆུ་ཁོ་ནར་སྣུ་བའི་ལུགས་གཉིས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་དེ་མཛད། གྲུང་ཐང་གི་ལེགས་བཤད་དེ་གཉིས་ལ་བོད་དུ་འགྲེལ་ཏེད་རེས་བར་གྱུང་ཡོད་རེས་ཀྱང་།[27] དཔར་ཁོ་བོས་དེའ་ལགས་སོན་གྱུར་པ་མ་བྱུང་ལ། དུས་རབས་ཉི་ཤུ་བའི་ནང་བྱུགས་དུ་དགའ་ཐུན་ཇོ་སྐྱབ་རེན་པོ་ཆེས་བོད་རིགས་བློ་གསར་གཞོན་ནུ་རྣམས་ལ་དམིགས་ཏེ་ལེགས་བར་བཤད་པ་ཤི་ཁ་གི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ཚོག་འགྲེལ་གཅོ་བོར་བྱས་པ་«ལུ་གས་རྒྱང་གྲུང་དོར་འཚར་བའི་མེ་ལོང»ཞེས་པ་གོ་ཤིན་ཏུ་བདེ་བ་ཞིག་བརྩམས།[28]

རྗེ་གྲུ་ང་ཐང་པའི་ཆུ་དང་ཤི་ཁ་གི་བསྟན་བཅོས་མཐོང་བའི་ཤུན་བྱས་ཏེ་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་འགས་འབྱུང་བ་གཞན་དང་སྦྱར་བའི་ལེགས་བཤད་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་བརྩམས་པ་ནི། དུ་སངས་བཅུ་དགུ་པའི་ནང་ཐུབ་དབང་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་ལས་ཕྱི་ནང་ཚན་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལྷ་ལས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་ཞིག་ཏུ་ཡོད་ཅེས་ཟེར་བ་ལྟ་བུ་(ཀཱཏྱཱ ཡཱ་ཡནུ་སངས་)«ཟླུང་གི་བསྟན་བཅོས་ལུགས་ཟུང་གི་བསྟབ་བྱ་»མཛད་ཅིང་།[29] དེའི་མཇུག་བྱང་དུ་བསྟན་བཅོས་སྟོམ་པའི་རྒྱུ་མཚན་གཅོད་སྐབས་རྗེ་གྲུང་ཐང་པའི་ཆུ་ཤི་ཁ་གི་བསྟན་བཅོས་གཟིགས་པ་དང་། དེར་མ་ཟད་བྱ་མ་རིན་པོ་ཆེ་རྩམ་རྒྱལ་བོར་བའིས་དང་མེའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱང་བཤུགས་པར་གསན་པར་བརྟེན་རྟུང་གི་བསྟན་བཅོས་ཤི་གཏུ་ང་ན་འབྱུ་ང་བ་བཞི་ཀར་སྣུ་བའི་བསྟན་བཅོ་ས་ཚང་བར་འོ་ང་བར་དགོ་བས་ཆུ་ལ་གསུངས། འོན་ཀྱང་རིན་པོ་ཆེ་རྩམ་རྒྱལ་བཟོད་པའི་ས་དང་མེའི་བསྟན་བཅོས་དེའ་ལགས་སོན་མ་ཀྱུར་

ཤིང་། དུས་རབས་ཉི་ཤུ་བའི་སྐོད་དུ་བཅོ་ཚེན་སྐུ་ཕྲེང་དུག་པ་ཚོས་ཀྱི་ཉི་མས་(༡༧༡༣-༡༨༣༣)འཚུང་བ་སའི་བསྟན་བཅོས་དང་།[३२] ཚུའི་བསྟན་བཅོས་རེ་མཛད་པ་ལས་འདི་ང་ཚོས་«ལེགས་པར་བཤད་པ་སའི་བསྟན་བཅོས་ལུགས་གཉིས་འོད་བཆུ»ཞེས་བྱ་བ་དེ་གླེགས་བམ་དུ་བཙུགས་ཡོད། དེ་ཡུ་ན་དེང་འབྱུང་བ་བཞིའི་ནང་ནས་མེའི་བསྟན་བཅོས་མ་ཚང་ཞིང་། རབ་བྱུང་གི་ལོ་འཁོར་དུ་གཅིའི་ནང་ལོ་འཁོར་བཅུ་གཉིས་འབྱུང་བ་ལྟ་དང་སྦྱར་བའི་སྐབས་ཀྱི་འབྱུང་བ་ལ་བརྟེ་ན་མེ་དང་ཡུགས་གཉིས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་མ་ཚང་ཡང་རིམ་བས་བོད་ཀྱི་དབེ་རིང་བ་ཞིག་ཏུ་སྡེ་ཚན་ཐུལ་བཟོད་པའི་མེའི་བསྟན་བཅོས་དང་། གཞན་ཡང་གཡེར་ཆུང་བ་མཁན་ཆེན་ནོ་མི་ཤན་གྱི་ཡུགས་དང་མེའི་བསྟན་བཅོས་ཡོད་སྣང་བས་དེ་རྣམས་ཀྱི་དབེ་རིམ་བས་བརྟེད་སྲིད་སྐམ།[३३]

ལུགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་གཞན་ཡང་དུས་རབས་བཅུ་དགུ་པའི་མཇུག་ཏུ་འཇུ་མི་ཁམ་རྣམ་ཐུལ་ཐུ་མཚོས་(༡༧༤༦-༡༨༡༩)སྔེ་དགེ་ཐུལ་སྒས་འཇམ་དབལ་རིན་ཆེན་གྱིས་བསྒུ་ལ་བའི་ལན་དུ་བསྒབ་བྱར་གསུངས་པ་«ལུགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་སྡེ་གཞི་སྐྱོང་བའི་ཐུན»ཞེས་པ་ལེའུ་ཉེར་གཅིག་གི་བདག་ཉིད་ཅན་ཞིག་མཛད་ལ། བསྟན་བཅོས་དེའི་བརྗོད་དོན་གཙོ་བོ་ཡུ་ལ་གྱི་ས་སྐྱོང་གིས་ཡུ་ལ་འབངས་སྐྱོང་ཚུལ་དང་། ཚོས་མཐུན་གྱི་ཁྲིམས་བཅས་ཚུལ་སོགས་སྐོན་བས་འདིར་ང་ཚོས་བྱེ་གོས་ཀྱིས་ཀྱང་«ལུགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་དཔག་བསམ་ལྗོན་པ»ཞེས་པ་བརྩམས་བའང་མི་ཁམ་གྱི་གཞུང་ལུང་སྐྱར་ཡུ་ལ་གྱི་མི་རྗེ་བསྟན་འཛིན་གྲགས་པ་བྱ་བས་བསྐུལ་བའི་ལན་དུ་གཙོ་བོར་ཡུལ་འཁོར་དང་འབངས་བདེ་བར་སྐྱོང་བའི་ཆེད་དུ་མཛད་པས་འདིར་ང་ཚོས་བཙུག་མེད།[३४] ང་ཚོའི་གླེགས་བམ་འདིའི་ནང་བཞུགས་པའི་བསྟན་བཅོས་ཐ་མ་«ཁ་ཆེ་ཁ་ཡུ་འི་འཛིགཏེ ན་ལས་འབྲས་བརྩེ་ཐུལ་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་»ཞེས་པ་འདི་སྐྱིར་སྐད་ལེགས་བཤད་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ཁོངས་སུ་མི་བསྡུ་མོད། འདི་འི་བརྩོད་དོན་ལ་གཅོ་བོར་མི་ཆོས་ཀྱི་གནད་ཤ་སྟག་བཙལ་བའོན་བྱས་འདུག་ཅིང་། བོད་ཀྱི་སྐུ་བའི་རིགས་ལ་དམིགས་བསལ་ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་གཞུང་ཞིག་ཡིན། བསྟན་བཅོས་འདི་རྩོམ་པ་པོ་སུ་ཡིན་མིན་གསལ་ཁ་མེད་ལ་ཚོགཟིན་ལ་བོད་ཀྱི་མི་རིགས་ཁ་ཆེ་ཕ་ལུ་འཇུ་བྱ་བས་ལེའུབཅུ་གཅིག་གི་ནང་ངོ་ནས་གནས་སྐ་

ཚོགས་ལས་བརྩམས་ཏེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་ཀྱི་རྗེས་འཇུག་བོད་མི་རྣམས་ལ་བསྟབ་བྱར་གདམས་པ་ཞིག་ཀྱཡོད་ལ། སྐབས་འགར་ཁ་ཆེའི་ལུགས་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་བྱེད་པ་བོའི་དཀོན་མཆོག་གི་མཚན་སྨོན་བྱེད་པའང་བྱུང་མོད། བོད་ཀྱི་མཁས་པ་འགའ་ཤས་ཀྱིས་གཞུང་འདི་བཏུ་ཆེན་སྐུ་ཕྲེང་ཞིག་གིས་མཛད་པར་བཞེད་སྲོལ་ཡོད་ཅེས་ཁོ་བོས་སྐབས་རྟེ་རོ་སྐད་བོ་ཆེའི་ཞལ་ལས་ཐོས་ཀྱང་ཡིག་ཐོག་ཏུ་འཁོད་པ་ནི་མ་མཐོང་།[34]

མཐའ་དོན།

དེ་ལྟར་མི་ཆོས་ཀྱི་གནད་སྟོན་པའི་བསྟབ་བྱ་དང་། ལེགས་བཤད་ལུགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་དེ་རྣམས་གཅིག་ནས་རྒྱས་བསྟུས་འཚམས་པ་དང་། ཚོག་སྒྲོར་སྦྱན་པ། དོན་གོ་བདེ་བ་མ་ཟད་བློ་ལའང་འཇུག་པར་བྱེད་པ། ལྟག་པར་བསྟན་བཅོས་དེ་རྣམས་ཀྱི་བོད་མི་རིགས་ཀྱིས་མི་ལོ་སྟོང་ཕྲག་བརྒལ་བར་གོམས་གཤིས་ཆགས་པའི་ཡ་རབས་སྒྲུབ་བཟང་གི་ཚུལ་གསལ་བར་སྟོན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་བོད་ཀྱི་གནའ་བོའི་རིགས་གཞུང་འབྲེལ་བའི་གཏམ་དང་ལོ་རྒྱུས་སོགས་ཆེས་ཤིན་ཏུ་མང་བ་ཞིག་དངོས་ཟིན་ལ་སྟོན་པ་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་ཚང་བར་བརྟེན། གཞུ་ང་དེ་རྣམས་བོད་རིགས་བློ་གསར་གཞིན་ཏུ་རྣམས་ནས་འཇུག་པ་བའི་བོའི་ལམ་ནས་བོད་ཀྱི་གནའ་བོའི་རིགས་གཞུང་ལ་སྒྲོང་བའི་ཡིག་ཆ་གལ་ཆེའི་རིགས་ཤིག་ཏུ་བོ་སོགས་མཐོང་། ལྟག་པར་དེང་དུས་གཞིས་ཀྱིས་གཅིས་གར་བོད་ཀྱི་གནའ་སྒོལ་ཀྱི་རིག་གནས་རྣམས་དེང་རབས་ཀྱི་མཚན་རིག ལཕྱུལ་འགོར། དཔལ་འབྱོར། སྤྱི་ཚོགས་དང་ཆབ་སྲིད་རིག་པ་སོགས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་དེང་རབས་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ཉེན་རེའི་འཚོ་བ་སྐྱེལ་སྐྱངས་སོགས་དང་གོམས་པ་མཉམ་བགྲོད་བཀྱིད་དགོས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྐད་ཡིག་གཞན་རྒྱ་སྐད་དང་དབྱིན་སྐད་སོགས་ཀྱི་སྐྱེ་ནས་ཆེས་མཐོའི་རིགས་མང་པོ་ཞིག་ལ་སྤྱོད་དགོས་པའི་དུས་སྐབས་འདིར་ང་ཚོས་ཆེད་དུ་ཕྱོ་ལ་བ་མ་བསྐྱེད་ན་བོད་ཀྱི་ཆེས་མཐོའི་རིགས་གནས་རྣམས་གལ་ཅེར་མི་རབས་ནས་མི་རབས་དབང་སྟོད་གཡེངས་སུ་སོང་སྐྱེ་རིམ་པས་ཉམས་རྒྱུའི་ཉེན་ཁ་ཅན་ཅན་ཡོད། འོན་ཀྱང་འདིར་བཞུགས་པའི་ལེགས་བཤད་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་རྣམས་བོད་རིགས་གཞོན་ནུ་རྣམས་ལ་

རྒྱན་ཁྲེར་ལྟ་བུར་དོ་སྣོད་ལེགས་པར་བགྱིས་ཐུབ་ན་གཞོན་སྐྱེས་རྣམས་ནས་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་ལ་དོ་སྣང་དང་། དེའི་བརྒྱ་ནས་བོད་ཀྱི་གནའ་བོའི་ཆེ་མཐོའི་རིག་གནས་ལ་སྣོང་བའི་དོན་གཅེར་བུ་ལྟ་འདྲེས་གང་ཐུབ་པ་ཤར་ཏེ་སོ་སོའི་མི་ཚེས་དང་རིག་གཞུང་ལ་སྣོང་བས་པ་དང་ལྡན་པ་ལྟེ་བ་ཟློས་ནས་རྒྱུན་དུ་བློ་འདྲེས་གང་ཐུབ་བགྱི་བ་ཞེག་འོང་སྲིད་པས་ལེགས་བཤད་ཀྱི་བསྟན་བ་ཉིན་རྒྱས་ཤུ་ཤོག་ཏུ་ལྟུང་ཚེ་ཐུག་ལ་ཆེ་བའི་རྩོམ་རིགས་སུ་སྣང་ངོ།།

ཁོ་བོ་རང་གི་སྐྱོང་བའི་ཐོག་ནས་ཞུས་ནའང་ཆུང་དུས་རྒྱ་གར་དུ་བོད་གཞུང་སིམ་ལའི་སྒྲིབ་སྤྱར་གཞི་རིམ་འཛིན་གྱ་བཞི་པ་ཐོན་པའི་བར་བསྡད་ཅིང་། སྒྲིབ་གྲྭའི་བོད་ཡིག་སྒྲིབ་ཚན་ནས་དཔྱའང་མ་བརྟེད་པར་གསལ་པོར་དྲན་ཐུབ་པ་ནི་«ས་སྐྱ་ལེགས་བཤད་»དང་། རྩེ་གྲང་ཐང་པའི་«ཆུ་ཤིང་གི་བསྟན་བཅོས»ཀྱི་ཆོགས་བཅད་ཐོར་བྱ་བ་རྣམས་སུ་འདུ་གཅས་ལེགས་བཤད་ཀྱི་ཆོགས་བཅད་དེ་རྣམས་ལོ་ན་ཐུ་བའི་ཐུགས་ཀུའི་བློ་ལ་དམིགས་བསལ་ནུས་པ་ཐོན་པའི་རྩོམ་རིགས་སུ་སྣང་བས་བོད་ཀྱི་གཞོན་ནུ་ཚང་མའི་བློ་ལ་ཆུང་དུས་ནས་འདྲིས་རྒྱུའི་གོ་སྐབས་སྒྲིད་པ་དེ་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ལས་འགན་གལ་ཆེ་བ་ཞེག་ཏུ་མངོན་པས། འདིར་ང་ཚོས་བོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་གཅེས་བཏུས་ཀྱི་བོད་ཕྱིང་ཉེ་དུ་གཅར་མི་ཚོས་ཀྱི་གནད་དང་། ལེགས་བཤད་ལུ་གས་ཀྱི་བསྟུབ་བྱའི་རྩོར་ལ་གློ་གས་བམ་ལོགས་སུ་བྱས་ཏེ་གལ་ཆེའི་དབེ་ཚོགས་རྣམས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བཏུས་ཏེ་ཞུ་དག་ངེས་སོང་ཐོག་དབང་བསྟུན་ཐུབ་པ་དགའ་གྱས་ཡི་རང་གི་གནས་སུ་སྐྱུར།

དེ་ལྟར་བོད་ཀྱི་གནའ་བོའི་ཡི་གེ་རིགས་ལས་མི་ཚེ་ཀྱི་གནད་སྐོན་པའི་བསྟུབ་བྱ་དང་། ལྷག་པར་ཁོ་ད་ལེགས་སྦྱར་གྱི་ལྷག་བསམ་དང་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་ཁ་ཐོག་ནས་ཀྱང་ཡིག་ཆའི་ཁ་ཐོག་ཏུ་ཡང་ཐེངས་ཁ་ཤས་ཙམ་ཞིག་ཐོན་ཡོད་ཀྱང་། ཡིག་པར་བོད་ཀྱི་སྒྲིབ་སྤྱ་ཁག་ཏུ་ཡོད་པའི་བོད་ཡིག་གི་སྒྲིབ་དཔེ་ཁག་ཏུ་ཐོན་ཡོད་ཀྱང་། ཡིག་པར་བོད་ཀྱི་སྒྲིབ་སྤྱ་ཁག་ཏུ་མངོན་པའི་བོད་ཡིག་གི་སྒྲིབ་དཔེ་ཁག་ཏུ་ཐོན་ཡོད་ཀྱང་། ཡིག་པར་བོད་ཀྱི་སྒྲིབ་སྤྱ

གཙུག་ལག་གཅེས་བཏུས་ཀྱི་པོད་ཕྲེང་ཁོངས་«ལེགས་བཤད་ལུགས་ཀྱི་བསྟན་བྱའི་དཔེ་ཚོགས»
དཔར་དུ་བསྒྲུན་སྐབས་སྟོན་གླེང་ངོ་སྤྲོད་ཀྱི་ཚུལ་དུ། གླང་རི་བ་ལྟ་རམས་ཐུབ་བསྟན་སྤྱིན་བས། ཟླ་
ཚེས་ལ་བྱིས་པ་དགེའོ།། ||

སྟོན་གླེང་ངོ་སྤྲོད་མཚན།

๑ བོད་སྐད་དུ་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་རབ་གོ་ཙོཏྟ་རྒྱ་གར་སྐད་ནས་བསྒྱུར་བ་བཀའ་འགྱུར་ཡོད་བརྒྱ་སྐོར་བཞུགས་ཤིང་། བསྟན་བཅོས་བསྒྱུར་བ་བསྟན་འགྱུར་དུ་ཡོད་ཅིས་བརྒྱ་ལྷག་བཞུགས།

๒ བོད་ཀྱི་ཁྲིམས་ཡིག་གྲགས་ཚེ་བ་ཞལ་ཕྱེ་བཅུ་དྲུག་དང་བཅུ་གསུམ་སོགས་ཡོད་ཅིང་། དེ་རྣམས་ཀྱི་འགྲུང་ཁུངས་ལྟ་བུའི་ཞལ་ཕྱེ་ཚེས་ཤིན་ཏུ་རྙེད་པ་ཁག་གསུམ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་གན་རྒྱ་སོགས་དཔལ་འབྱོར་སྤྱི་ཚོགས་དང་འབྲེལ་ཡོག་རྙེད་ཁག་བཅུ་བདུན་«ཆུན་ཉོང་ནས་ཐོན་པའི་གནའ་བོའི་བོད་ཡིག་ཤོག་དྲིལ་»ནང་བཞུགས།

๓ སྨ་ཤུལ་རིན་ཆེན་རྡོ་རྗེ་བྱ་བས་གེ་སར་ཀྱི་སྒྲུང་ལ་དབྱད་པའི་གཏམ་“གནའ་བོའི་ཡིག་རྙིང་ཁག་གི་སྒྲུང་དོན་གྲུབ་ཆ་”ཞེས་པའི་ནང་སྒྲུང་དེ་རྣམས་གནའ་བོའི་ངོ་སྤྲོ་ཚོགས་ཀྱི་མེ་ལོང་ལྟ་བུར་བཤད་པ་དོན་ལ་གནས་སམ་སྟམ། «བོད་ཀྱི་ཡིག་རྙིང་ཞིབ་འཇུག» ཤོག་གྲངས་ ৬২৯ ལ་གཟིགས།

๔ དཔའ་བོ་གཙུག་ལག་ཕྱེང་བ། «ཚེས་འབྱུང་མ་ཁས་པའི་དགའ་སྟོན།» སྟོད་ཚ། ཤོག་གྲངས། ๗๔๑

๕ «བོད་ཀྱི་ཡིག་རྙིང་ཞིབ་འཇུག» ཤོག་གྲངས་ ๗๙๐ ནང་དྲངས། དེའི་རྗེས་དེ་ལ་ཀུན་ཚོང་ནས་ཐོན་པའིའོད་ཀྱི་ཡིག་རྙིང་དཔར་བསྒྲུན་སྐབས་ཡྱོགས་སྒྲིག་པས་ལུགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་མིང་བཀོགས་འདུག་པ་དོན་ལ་དེ་གར་གནས་ཀྱང་། ས་སྐྱ་ལེགས་བཤད་མ་བརྩམས་གོང་བསྟན་ བཅོས་འདིའི་ཁྲག་ལ་མི་ཚེས་ཀྱི་གནད་སྟོན་པ་ཞེས་བསྟད་ན་བོད་སྐད་དུ་ བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ཁྲག་བྱང་རིམ་ལ་འདྲུལ་བ་མ་འདྲུག་པའི་དགེ་མཚན་ཡོད་པར་ཁོ་བོས་མཐོང་།

๖ འབྲོམ་སྟོན་ཀྱི་བསྟན་བྱའི་གཞུང་ཆ་ཚང་ཐོ་ཡོན་ཡེ་ཤེས་དོན་སྒྲུབ་ ཀྱིས་ཡྱོགས་སྒྲིག་མཛད་པ་«ལེགས་པར་བཤད་པ་བཀའ་གདམས་རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་གི་གཅེས་བཏུས་ཀོར་བྱའི་བང་མཛོད་»ཤོག་གྲངས་ ๗ๅ-๗๘ བར་བཞུགས།

๗ «ཁོར་བྱའི་བང་མཛོད་»ནང་བཞུགས་པའི་མ་དཔེའི་ནང་། གཞན་དང་གཞན་པ་མི་ཚེས་ཀུ་བ་ཡིན། །ཞེས་བྱུང་ཡང་ཡིག་ཆོར་དུ་དེས་པས་འདི་ན་གཞན་དང་མཐུན་པ་མི་ཚེས་ཀུ་བ་ཡིན། །ཞེས་པར་བཅོས།

๘ དཔེ་རྩིང་འདི་ལ་ཚོག་འགེལ་ལེགས་པོ་ཞིག་ཚབ་སྦེལ་ཚེ་བརྟན་ཕུན་ཚོགས་ཀྱིས་བརྩམས་ཤིང་། «ཀུན་ཚོང་ནས་ཐོན་པའི་ཕུ་བོས་ནུ་བོར་གཏམས་ཤིང་བསྟན་པའི་མདོ་ཀུ་འགེལ་»ཞེས་པའི་དེབ་དཔར་བསྒྲུན།

๙ «བཀའ་ཆེམས་བཀའ་ཁོལ་མ།» ཤོག་གྲངས་ ৬

།༡༠ སྒོན་ཀྱི་ཡི་གེ་རྣིང་པ་རྣམས་སུ་གཏམ་དའེ་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་དེ་རྣམས་ལ་གཏམ་ཞེས་པ་ཙམ་ལས་གཏམ་དའེ་ཞེས་བའི་ཐ་སྙད་མ་བྱུང་བའི་ཚུལ་ཆབ་སྲིལ་ཚེ་བརྟན་ཕུན་ཚོགས་ཀྱིས་ ‹‹གཏམ་མཛོད་མེས་ཐོའི་ཞལ་ལུང་››(ཤོག་གྲངས་༢)དུ་ཡི་ཡུལ་ཤོག་འི་ལ་དྲངས་ཏེ་བསྒྲུབས།

།༡༡ ནག་པ་ཚེ་རིང་གིས་བོད་ལ་ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་རོ་སྒྲུང་ལ་དབྱད་པའི་རྩོམ་ཡིག་ནང་རོ་སྒྲུང་ལ་རྒྱས་བསྟུས་མང་ཙམ་ཡོད་པ་ལ་བརྟག་པ་བྱས་ཤིང་། དེ་རྣམས་ཀྱི་ནས་ཤོག་ཤས་ཆུང་བའི་བོད་ཀྱི་དམངས་གྲོས་ཀྱི་གཏམ་རྒྱུད་ཁག་ཅིག་བོད་ཀྱི་ཚིག་དང་ཡན་ལག་བསྟུན་ཞིབ་བྱས་འབྲས་སུ་རོ་སྒྲུང་ དེ་རྣམས་ཆེས་སྟ་མོ་ནས་བོད་པ་རང་གི་དག་རྒྱུན་དུ་བཤད་པའི་སྒྲུང་རིགས་ཡིན་ལྟུས་སྒྲུབ་བྱེད་དང་བཅས་པ་བཀོད་འདུག ‹‹བོད་ཀྱི་ཡིག་རྙིང་ཞིབ་འཇུག» ཤོག་གྲངས་ ༤༤༣ ནས་ ༤༦༩ བར།

།༡༢ ‹‹བོད་ཀྱི་གཏམ་དའེ་ཐྱོག་བཀྲིགས།» སྒྲིག་པ་ཐོའི་གཏམ།

།༡༣ ཁྲབ་འཇུག་རྒྱིད་ཀྱིས་མཛད་པའི་གཞན་ལ་ཞན་པའི་མན་ངག་ལས་མཛའ་གྲོགས་ཐོབ་པ། ༡༩༨༨ ལོར་དཔར་བཏབ།

།༡༤ རྒྱ་གར་གྱི་མ་ཁས་པ་འགས་‹‹རྒྱུད་ལྟ་པ››རྩོམ་པ་ཐོ་དེ་‹‹ཙ་ན་གའི་བསྟན་བཅོས››མཛད་ཐོ་དང་གཅིག་ཏུ་བརྩི་བར་མདོན།

།༡༥ རྒྱ་གར་གྱི་མ་ཁས་པ་འགས་‹‹རྒྱུད་ལྟ་པ››རྩོམ་པ་ཐོ་དེ་‹‹ཙ་ན་གའི་བསྟན་བཅོས››མཛད་ཐོ་དང་གཅིག་ཏུ་བརྩི་བར་མདོན། ལྷག་མཐོང་ཟབ་མོའི་ཁྲིད་ཡིག་ཤོག་ ༡༩༩༤ ལོར་དཔར་བཏབ། ཤེས་རབ་སྙིང་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་ཆེན་མདོའི་ཚིག་དོན་བསྡུས་པ་ཞིག་ཀྱང་ཡོད། ‹‹ཐེག་ཆེན་མདོ་སྡེ་ཚན་བཅུ་གསུམ་གྱི་ཚིག་དོན་བསྡུས་པ་ཤེས་རབ་སྙིང་པོ››ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་ཆེན་མདོ་སྡེ་ཚན་བཅུ་གསུམ་གྱི་ཚིག་དོན་བསྡུས་པ་ཤེས་རབ་སྙིང་པོ་

བཞུགས། དུས་རབས་བཅོ་ལྔ་པའི་ནང་ཞང་ཁྲོང་ཆོས་དབང་གྲགས་བས་(༡༩༠༩–༡༩༧༠)རྩོམ་རྒྱས་བརྩེད་ལས་བཅས་བཞུགས་པའི་སྐྱེན་དགེ་བཅོས་ཕུལ་དུ་ཕྱིན་པ་ཞེའི་ཟའི་བྱམོའི་རྒྱུད་མང་གི་སྒྲ་དབྱངས་»ཞེས་པ་ཞིག་བརྩམས།

༡༠ རིག་བྱེད་ཀྱི་གཏམ་རྒྱུད་རྩམས་སྐྱེན་དག་མེ་ཡོང་ལུགས་ཀྱི་བོད་ཀྱི་སྐྱེན་དག་དང་། དེ་དང་འབྲེལ་བའི་མཁོན་བརྗོད་ཀྱི་གཞུང་ལ་མེད་དུ་མིར་ཏི་ཁམ་ཤས་ཡིན་ལ། ལེགས་བཤད་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་རྩམས་སུའང་གཏམ་རྒྱུད་དེ་རྩམས་མང་དག་ཅིག་དྲངས་ཡོད། གཏམ་རྒྱུད་དེ་ཁས་བདུན་ཐུདོན་དགུས་སྐོར་ཞིག་ཐྱོགས་བཏུས་ཀྱིས་མཚོ་སྟོག་མི་རིགས་དཔེ་སྐྱན་ཁང་ནས་ཕྱི་ལོ་༡༩༩༣ ལོར་«རིག་བྱེད་གཏམ་རྒྱུད་བདམས་བསྒྲིགས»ཞེས་བའི་དེབ་ཆུང་ཞིག་དཔར་དུ་བཏབ།

༡༡ «ཁ་སྐྱ་ལེགས་བཤད།» ལེའུ་དགུ་པ། ཤྲཱི་ཀ ༡༢

༡༢ དམར་སྟོན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ནི་ས་པཉ་ཀྱི་དངོས་སྲོང་ཡིན། དེས་ལམ་འབྲས་རྩོ་རྩེའི་ཚེགས་ཤད་གི་འགྲེལ་པ་«ཚ་ཁྲོང་བཤད་དམར་མར་»ཀྱགས་པ་སྐབས་འགས་གསུང་བགྱིས་ཏེ་ཁྲོ་ཚ་ཁྲོང་ཁྲོད་ཀྱི་ཁྱིམ་ཞིག་མོ་རྩོ་རྩེ་»བྱ་བའང་བཅུམས་པ་ ༡༠༠༣ ལོར་དབྱིན་བོད་ཤན་སྦྱར་ཞིག་ཚ་ཡར་དཔར་ཐོན། འདིའི་ནང་སྐབཔ་ཀྱི་རྩམ་ཐར་གཙས་པ་བསྟུས་ཙམ་ཞིག་ཤོག་གྲངས་ ༡༡༤ ནས་ ༡༤༨ བར་བཞུགས། སྐབཔ་ཀྱི་རྩམ་ཐར་རྒྱས་ཙམ་ཞིག་འཛམ་མཁོན་ཁང་མཐའ་ཁོག་ཤོག་ཨང་ ༡༠–༡༤ བར་)དུ་བཞུགས།

༡༣ འགེལ་པ་འདི་མཚོ་སྟོན་མི་རིགས་དང་སྐྱན་ཁང་ནས ༡༩༥༤ ལོར་«ཁ་སྐྱ་ལེགས་བཤད་ཀྱི་རྩ་འགེལ་»ཞེས་པའི་དེབ་ནང་དཔར་བཏབ་མོད། འགེལ་པ་རྩོམ་པ་ཡོ་བསོད་ནམས་མིང་ཅན་ཟླ་བ་སུ་ཡིན་མིན་སྐོར་གསལ་བཤད་གང་ཡང་མི་བྱུང་།

༡༤ ཕྱི་ལོ་༡༩༤༣ ལོར་བོད་གཞུང་ཤེས་རིག་པར་ཁང་ནས་དེབ་གཟུགས་སུ་དཔར་དུ་བསྒྲུན།

༡༥ དེབ་ནས་ནི་རིང་བསྟན་འཛིན་དཔལ་འབྱོར་ཀྱིས «ཇོ་རིང་བཀྲིའུའི་རྩམ་ཐར་»ཡོད་གཅིས་སུ་བཞུགས་པ་དེའི་ནང་སྐྱིད་སྡུག་ལེགས་ཤེས་ཀྱི་སྒོང་ཁའི་སྐབས་མང་པོར་ས་སྐྱ་ལེགས་བཤད་ལས་ལུང་ལྟུག་པར་དྲངས།

༡༦ གཞུང་འདི་བོ་དོང་གསུང་འབྲུམ་ཕྱི་ལི་བོད་ཁང་ནས་དཔར་བཞུས་ཀྱིས་དཔར་དུ་བསྒྲུན་པ་ཡོད་དགུ་པ་དབྱིན་ཡིག་ཨོག་གྲངས་༡༦༡ ནས་ ༡༤༤ བར་བཞུགས། འདིའི་ནང་ཡིག་ཨོག་ནོར་མང་ཡོ་བྱད་ལ་ཡོད་ཀྱང་པ་གོ་རིམ་འབྲུགས་པ་སོགས་དཔར་མ་དེར་སྐྱོན་ཆ་མང་ཙམ་འདུག

༡༧ བཀའ་ཆེན་བསོད་ནམས་གྲགས་པ་ནི་དུས་རབས་བཅོ་ལྔ་པའི་སྐབས་དུ་འབྲུངས་པའི་དགེ་ལྡན་པའི་མ་ཁས་པ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན། ཁོང་ནི་རྒྱལ་བ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོའི་སྐྱོབ་མ་དང་རྒྱལ་བ་སྐྱེའུ་གསུམ་པ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོའི་ཡོངས་འཛིན་མཛད་ཅིང་། རྗེ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོའི་བཀའ་འབྲས་སྐྱོང་སྐྱོ་གསལ་གྱིང་གི་མ་ཁན་པོའི་ཁྲིར་ཞེབས་ཤིང་། དེ་བཞིན་དུ་དགའ་ལྡན་ཁྲིར་ཡང་ཞེབས་པ་སོགས་བསྟན་པའི་དོན་རྒྱ་ཆེན་མཛད། གསུང་རྩོམ་ལ་ཚད་མ་དང་དབུ་ཚར་འདུལ་མཛོད་སོགས་གཞུང་ཆེན་མོའི་སྐྱི་དོན་དང་མཐའ་དབྱེད་སོགས་བརྩམས་པ་ཕྱིས་འབྲས་སྐྱོང་སྐྱོ་གསལ་གྱིང་དང་དགའ་ལྡན་ཤར་རྩེའི་ཡིག་ཚར་

ཐུབ་པ། གཞན་ཡང་གསང་འདུས་བསྒྲིད་རྫོགས་སོགས་གསང་སྔགས་ཀྱི་གཞུང་དང་། རྒྱལ་རབས་འཕྲལ་གྱི་མེ་ལོང་རམ་དེབ་དམར་གསར་པར་གྲགས་པ་དང་། འདུལ་བའི་ཚིམ་འཇུང་སོགས་ལོ་རྒྱས་ཀྱི་ཡིག་ཆ་སོགས་གསུང་འབུམ་ཡོད་དུག་ཏུ་ལོངས་པ་བརྙམས།

༡༡ གྱང་ཐང་དཀོན་མཆོག་བསྟན་པའི་སྒོན་མེ་ཏི་དུས་རབས་བཅོ་བརྒྱད་པའི་སྐབས་དུ་འཕྲུངས་པའི་མདོ་སྐད་ཀྱི་མཁས་པ་ཤེན་ཏུ་གྲགས་ཚེན་ཞེག་ཡིན། ཁོང་གིས་ཀུན་མཁྱེན་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་དྲུང་དུ་རབ་ཏུ་ཕྱུང་ཞིང་། ཐུ་ཐང་བཀྲིས་འཕེལ་དང་འབྲས་སྐྱེས་སྐོོ་མང་དུ་གཤེང་ཚེན་མོར་ཐོས་བསམ་མཛད་དེ་མདོ་སྡགས་རིག་གནས་དང་བཅས་པ་ལ་མཁས་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ། དེ་རྗེས་མདོ་སྐད་དུ་ཁྲིར་ཕེབས་ཏེ་བཀྲིས་འཕྲིལ་གྱི་ཁྲི་པ་མཛད་པ་སོགས་བསྟན་འགྲིའི་དོན་ཆུ་ཚེན་པོ་བསྒྲུབས། གསུང་རྩོམ་ལ་ཨ་ཡིན་འགྲེལ་པ་དོན་གསལ་ཀྱི་སྐེད་ཡུམ་རྒྱས་འདིས་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོ་ཉིད་ཀྱི་ཐུགས་ཀྱི་ཟབ་དོན་ཤེས་ཕྱིན་འགྲོལ་པ་དོན་གསལ་ཀྱི་སྐེད་ཡུམ་རྒྱས་པའི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་སོགས་ཀྱི་ཚོས་སྐོོར་དང་། ལམ་རིམ་དང་བློ་སྦྱོང་། ཕྱག་ཚེན་སོགས་དང་འབྲེལ་བའི་ཚོས་སྐོོར་དང་། གཞན་ཡང་གསང་སྔགས་ཀྱི་ཚོས་སྐོོར་དང་། སྐབས་རྩོམ་སོགས་གསུང་འབུམ་ཡོད་བརྒྱད་བཞུགས།

༡༨ འབྲུག་རྒྱལ་ཤེས་རིག་ཡྔན་ལད་ནས་ ༡༩༤ ལོར་གྱང་ཐང་གི་ཚུ་ཤོར་གི་ བསྟན་བཅོས་ཀྱི་འགེལ་པ་མཛད་པ་ཡོའི་མཚན་མི་གསལ་བ་རྩ་བ་དང་ཡྔན་དུ་དཔར་བཀའ་པ་ཐོས་ཀྱང་དེའེ་མ་མཐོང་།

༡༠ འགེལ་པ་འདི་སྐུབས་རྗེ་རི་སྐད་ཅོ་ཆེའི་གསུང་འབུམ་ཡོད་ གཉ་ཡའི་ནང་བཞུགས་ཤིང་། རྒྱ་གར་མོན་སྐོོ་འབྲས་བྱོ་གྲིང་དཔར་ཁང་ནས་ཀྱང་དེབ་གཟུགས་སུ་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༨༠ ལོར་དཔར་ཏུ་བསྒྲུན།

༡༡ དཀྱིལ་རྩར་ཡོངས་འཛིན་བྱོ་བཟང་སྨིན་པ་ནི་དུས་རབས་བཅུ་དགུ་པའི་ནང་གཡང་དུ་འཕྲུངས་པའི་དགེ་ཡྔན་གྱི་མཁས་པ་ཞེག་ཡིན། ཁོང་བཀྲིས་ཡྔན་ཐོར་ཚོས་བཞུགས་མཛད་དེ་པཎ་ཆེན་བསྟན་པའི་ཞེ་མའིདུད་དུ་རབ་ཏུ་ཕྱུང་བར་མཛད་པ། དགུང་ལོ་ཉེར་དགུ་བཅུ་རབ་བརྒྱད་པའི་སེང་གེའི་ལས་ཀྱི་ཁ་ཐག་ཏུ་ཡང་རབ་ཏུ་ཕྱུང་ཞིང་། དགུང་ལོ་ཉེར་ལྔ་པར་རྒྱ་རབ་དང་། དགུང་ལོ་ཉེ་གཅིག་པར་སོག་ཡུལ་བརྒྱུད་རྒྱ་ནག་པེ་ཅིང་དུ་ཕེབས་ཏེ་རྒྱ་སོག་གི་དགོན་སྡེ་མང་པོར་ཞབས་ཀྱིས་བཅགས་པ་དང་། སེར་སྐྱ་ཤེས་ཀྱི་མངའ་དབང་ལུང་རྗེས་གནང་སོགས་བསྟུལ་ཏེ་རྗེས་སུ་འཛིན། གསུང་རྩོམ་ལ་ལམ་རིམ་དང་། མདོ་སྡགས་ཀྱི་ཁྲིད་ཡིག བསྐབ་བྱ་སོགས་པོད་བཞི་བཞུགས།

༢༢ སྨྲུག་སྟེ་བྱ་བས་“བོད་གནའ་རབས་རྩོམ་རིག་གི་སྐད་བརྡའི་ཁྲད་ཆོས་སྐོར་རགས་ཙམ་བརྩོད་པ་”(«བོད་ཀྱི་ཡིག་རྟིང་ཞིབ་འཚུག» ཤོག་གྲངས་ ༡༩༢) ཞེས་པའི་ནང་གཡེར་ཚུང་བའི་ཡུགས་དང་མེའི་བསྐྱན་བཅོས་ཡོད་པར་བཤད་ཅིང་། གོང་དུ་རིན་པོ་ཆེ་རྣམ་རྒྱལ་བཙོད་པ་ཞེས་དཀྱིལ་ཟར་ཡོངས་འཛིན་ཀྱིས་གསུངས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་གཡེར་ཚུང་བ་མ་ཁན་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་མི་ཏྲན་ཞེས་བྱུང་བ་ངོས་འཛིན་མ་ཐུབ། སྨྲུག་སྟེ་བའི་དབྱད་རྩོམ་ནང་«དགེ་ལྡན་ལེགས་བཤད་»ས་སྐྱ་བཞོད་ནམས་གྲགས་པས་བརྩམས་ཞེས་ཡིག་ཆོར་བྱུང་།

༢༩ འདིའི་འཛམ་དཔལ་རོལ་པའི་བློ་བྱོས་ཞེས་པ་སྲམ་རྟགས་འཛམ་རོལ་དུ་གྲགས་པ་རྩོམ་མ་ཁན་ཀྱི་དུས་རབས་བཅུ་དགུ་པའི་སྐབས་ཀྱི་དགེ་ལྡན་པའི་མ་ཁས་པ་དེ་ཡིན་ལ། དེའི་གསུང་འབུམ་པོད་གཅིག་ ༡༠༠ ལོར་ནི་ཁྲོན་མི་རིགས་དེའི་སྐུན་ཁང་ནས་འགོ་ལོག་དེའི་རྟིང་དེའི་ཚོགས་ཀྱི་ཁོངས་དེབ་གཟུགས་སུདཔར་དུ་བཏབ། ལུགས་ཀྱི་བརྩམ་བཅོས་འདི་ཡོད་དང་པོར་བཀྲོས་ཤིང་། གཞུང་འདིར་ཡལ་འདབ་བམ་ལེའུ་བཅུ་གསུམ་ཡོད་པས་རྒྱས་ཙམ་འདུག

༣༠ ཏོར་ཁང་བསོད་ནམས་དཔལ་འབར་གྱིས་ གཞུང་འདི་པཏ་ཆེན་བསྐྱན་པའི་ཉི་མའི་ཡོངས་འཛིན་འབྲོང་རྩེ་མ་ཁས་པ་ཆེན་པོ་བྱོ་བཟང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་མཛད་པར་བཤད། «ཏོར་ཁང་བསོད་ནམས་དཔལ་འབར་གྱི་གསུང་འབུམ་ལྟོགས་བསྡིགས།» ཤོག ༡༠༤ ཀྱང་གོ་བོད་ཀྱི་ཤེས་རིག་དེའི་སྐུན་ཁང་ནས་ ༡༩༩༠ ལོར་དཔར་བཏབ།

དཔེ་སྒྲུན་གསལ་བཤད།

འདིར་ངཚོས་བོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་གཅེས་བཏུ་སྐ་ཀྱི་ཡོད་ཕྲེང་ཅིར་བདུ་ན་བ་«ལེགས་བཤད་ལུ་གས་ཀྱི་བསྒྲབ་བྱའི་དཔེ་ཚོགས»ཀྱི་དེ་བ་འདི་ནང་བཞུགས་སུ་གསོལ་བའི་བསྟན་བཅོས་ཁག་རྣམས་མ་ཕྱི་དཔར་མ་གང་ལ་བཅོལ་བ་དང་དེ་རྣམས་དཔར་མ་གཞན་གང་དང་བསྟུན་ཞིབ་ཞུབའི་ཚུལ་ནི། འདི་ལྟར། ཐོག་མར་འབྲོམ་སྟོན་རྒྱལ་བའི་འཚུ་ང་གནས་ཀྱི་གསུ་ང་བསྒྲབ་བྱ་«ཚི་ཆོས་གནད་ཀྱི་ཕྲེང་བ»ནི་ཀན་སུ་འུ་མི་རིགས་དཔེ་སྒྲུན་ཁང་ནས་ཕྱི་ལོ་༡༠༠༤ ལོར་དཔར་དུ་བསྒྲུན་པའི་«བྱོ་སྒྲོང་ཅེར་མ་ཐོ་ཡིགས་བསྒྲིགས། བྱང་ཆུབ་ལོ་མ་དཔེ་ཚོགས།» ཞེས་པའི་དེབ་དེའི་ནང་བཞུགས་པ་དེ་ཡིན་ཏུ་དག་པར་མཐོང་བས་དེ་མ་ཕྱིར་བཟུངས་ཤིང། དེ་ཐོ་ཡོན་རིན་ཐོ་ཆའི་བཀའ་གདམས་རིན་ཐོ་ཆའི་གསུང་གི་གཅེས་བཏུས་ནོར་བུའི་བང་མཛོད། མཚོ་སྨོན་མི་རིགས་དཔེ་སྒྲུན་ཁང་ནས་ཕྱི་ལོ་༡༩༩༤ ལོར་དེབ་གཟུགས་ས་དཔྱད་པ་དེར་བཞུགས་པ་དང་། ཡང་བློ་བཟང་ཆོས་གྲགས་དང་བསོད་ནམས་རྩེ་མོས་ཕྱོགས་བསྒྲིགས་བྱས་པ་«ཁང་ས་ལྷོ་ངས་མ་ཁས་དབང་རིམ་བྱོན་ཀྱི་རྩོམ་ཡིག་གསེར་ཀྱི་སྒྲམ་བུ་»ཞེས་པམཚོ་སྨོན་མི་རིགས་དཔེ་སྒྲུན་ཁང་ཀྱིས་ཕྱི་ལོ་༡༩༩༥ ལོར་དཔར་དུ་བསྒྲུན་པའི་ནང་བཀོད་པ་དེ་གཉིས་དང་བསྟུན་ཞིབ་བྱས་ཡོད།

དེ་ནས་གཞུང་གཉིས་པ་ས་སྐྱ་པ་རྩེ་ཀའི་གསུང་ལེགས་པར་བཤད་པ་རིན་ཐོ་ཆེའི་གཏེར»ནི་ས་སྐྱ་བཀའ་འབུམ་ནང་བཞུགས་པའི་ས་པཾ་ཀྱི་གསུང་འབུམ་དུ་ཡོད་པ་དེར་གཞི་བཅོལ་ཞིང། དཔར་མ་དེ་བོད་ལྗོངས་བོད་ཡིག་དཔེ་རྙིང་དཔེ་སྒྲུན་ཁང་ནས་སྐོ་དགེ་ཤིང་དཔར་ལ་གཞི་བཞགས་གི་ཕྱི་ལོ་༡༩༥༢ ལོར་གངས་ཅན་རིག་མཛོད་དེ་བ་ཙང་༢༣ འགོད་པའི་དེབ་གཟུགས་དུ་དཔར་དུ་བསྒྲུན་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་བོད་ལྗོངས་མི་རིགས་དཔེ་སྒྲུན་ཁང་ནས་དཔར་དུ་བཏུབ་པའི་«ལེགས་པར་བཤད་པ་རིན་ཐོ་ཆེའི་གཏེར་དང་འགྲེལ་པ»ཞེས་པའི་དེབ་དེར་བཞུགས་པའི་རྒྱ་བོ་ཆུ་ཤིང་ཡོངས་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕྱག་ཆའི་ཚིགས་བཅད་ཀྱི་ཐོག་ནས་ཀྱང་ཡིད་ཆེས་ཤིང་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་ཆེ་ཙམ་ཡོད་རིགས་ལ་ཕྱིས་ཀྱི་ས་སྐྱའི་མ་ཁས་པ་མ་ཁས་པོ་སངས་རྒྱས་བསྟན་འཛིན་(༡༥༠༤-༡༥༨༠)ཀྱིས་མཛད་པའི་ས་སྐྱ་ལེགས་བཤད་ཀྱི་འགྲེལ་པའི་ནང་བཞུགས་པའི་རྒྱ་བ་དེ་དང་ཡང་བསྟུན་ཡོད། འབྲི་གུ་རིན་ཆེན་ཆོན་དཔལ་ཀྱིས་མཛད་པའི་ས་སྐྱ་ལེགས་བཤད་ཀྱི་འགྲེལ་པའི་མ་དེབ་ཅི་བོད་ལྗོངས་མི་རིགས་དེབ་སྐྱུན་ཁང་ནས་ ༡༩༩༠ ལོར་དེ་བ་གཟུགས་སུ་དཔར་དུ་བཏབ་པའི་«ལེགས་པར་བཤད་པ་རིན་ཐོ་ཆེའི་གཏེར་དང་འགྲེལ་པ»བཞུགས་སོ་ཞེས་པའི་དེབ་དེར་གཞི་བཅོལ་ཡོད། འགྲེལ་པ་འདིའི་དཔར་མ་གཞན་ལག་སོན་མ་བྱུར་བས་དཔར་མ་བསྟུན་ཞིབ་ཞུ་མ་ཐུབ།

པཾ་ཆེན་བསོད་ནམས་གྲགས་པའི་«དགེ་ལྡན་ལེགས་བཤད་པའྃ་དཀར་པའི་ཚུན་ཚོ་»ནི་ཨ་ཀྱ་ཡོངས་འཛིན་ཀྱི་འགྲེལ་པའི་ནང་བཞུགས་པའི་ཤ་བ་དེ་དག་པར་མངོན་པས་ངཚོས་མ་ཕྱི་དེར་བྱས་ཤིང། དེ་རྐུ་གར་ལྷོ་ཕྱོགས་

འབྲས་སྦྱངས་བློ་གསལ་གྱིང་དཔར་མའི་ཁ་ཆེན་གསུང་འབུམ་ དཀ ནང་བཞུགས་པ་དེ་དང་། གཞན་ཡང་མཚོ་སྔོན་མི་རིགས་དེའི་སྐྱན་ངང་ནས་«དགེ་ལྡན་ལེགས་བཤད་རྒྱ་འགྲེལ་ལ»ཞེས་དེ་བ་དཔར་ཏུ་ བཀའ་བ་དེ་ར་ཡི་ད་བའི་རྒྱ་བ་བཅས་ཚན་བསྟར་ཞིབ་བྱས་ཡོད། དགེ་ལེགས་བཤད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་ནི་ཚ་ཀྱུ་ ཡོངས་འཛིན་གྱི་གསུང་འབུམ་བོད་ ཀ བཅར་བཞུགས་པ་དེར་མ་ཕྱི་བྱས་ཤིང་། དེ་དང་མཚོ་སྔོན་མི་རིགས་དེའི་སྐྱན་ངང་ནས་དེབ་གཟུགས་སུ་དཔར་དུ་བཀའ་བའི་དགེ་ལྡན་ལེགས་བཤད་རྒྱ་འགྲེལ་ལ་ནང་བཞུ་གས་པ་དེ་དང་བསྟར་ཞིབ་ཞུ་ས་ཡོད། རྒྱལ་མཆོག་ལྡ་པ་ཆེན་ཐའི་«བསྟན་བྱ་སྡུ་ཕི་ལེའི་ཕྲེང་བ»ནི་རྗ་སྐ་ཤེས་རིག་དཔར་ཁང་ནས་ ༡༩༥༤ ལོར་དཔར་དུ་བཀའ་བའི་དེབ་དེ་དག་པར་སྟང་བས་དེ་མ་དེའང་བཟུངས་ཤིང་། དེ་རྒྱལ་དབང་ལྡ་བའི་གསུང་འབུམ་ཐོད་བཅུ་གཉིས་ནང་ཚན་ཐོད། ཇ ཞལ་གདམས། ཤོག ༡༡ ན ནས་ ༡༨ བ བར་བཞུགས་པ་དེ་དང་ཡན་ཚུན་བསྟར་ཞིབ་ཞུས།

གྱང་ཐང་བསྟན་པའི་སྒོན་མེ་འི་ཚུ་ཤེང་གི་བསྟན་བཅོས་གཉིས་ལས་དང་ཐོ་«ཤེང་གི་བསྟན་བཅོས»ནི་རྗེ་གྱང་ཐང་ཉིད་ཀྱི་གསུང་འབུམ་ཐོད་ ཇ བར་བཞུགས་པ་ལ་གཞིབཅོལ་ཞིང་། དེ་དང་གངས་ལྗོངས་མ།བས་དབང་རིམ་བྱོན་ཀྱི་རྩོ་མ་ཡིག་གསེར་གྱི་སྒྲམ་བུ་ ཞེས་པའི་ཕྱོགས་བསྒྲིགས་ཀྱི་དེབ་ཐོ་ཁང་བཞུགས་པ་དང་ཁན་ཚུ་ན་བསྟར་ཞིབ་བྱས། རྗེ་གྱང་ཐང་པའི་«ཚུའི་བསྟན་བཅོས»ནི་གོང་ཡུར་དེའི་གསུང་འབུམ་དུ་བཞུགས་པ་ལ་མ་ཕྱིར་བྱས་ཤིང་། དེ་དང་ཤྲ་ཅ་མཐོ་སྒྲོབ་གཙུག་ལག་སློབ་གཉེར་ཁང་ནས་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༡ ལོར་དཔར་བསྒྲན་གནང་བའི་ལེགས་པར་བཤད་པ་ཚུའི་བསྟན་བཅོས་ཞེས་པ་དང་བསྟར་ཞིབ་བྱས། དཀྱིལ་ཟུར་ཡོངས་འཛིན་སྤྲོབ་བཟིས་«རྒྱང་གི་བསྟན་བཅོས»ནི་བཀྲས་ཡུན་དཔར་མ་ལ་དཔར་བཤཱུས་ཀྱིས་རྒྱ་གར་ཡིན་ཡིར་ ༡༩༧༠ ལོར་ཆོས་འཕེལ་ལེགས་ཡུན་བྱ་བས་དཔར་དུ་བཀའ་བའི་དཀྱིལ་ཟུར་ཡོངས་འཛིན་གྱི་གསུང་འབུམ་བོད་ ཁ བའི་ནང་བཞུགས་པ་དེར་གཞིབཅོལ་ཞིང་། དེ་དང་«ཁ་དོག་ལྡོངས་མ།བས་དབང་རིམ་བྱོན་ཀྱི་རྩོ་མ་ཡིག་གསེར་གྱི་སྒྲམ་བུ་»དེའ་སྐད་ཚར་བཞུགས་པའི་རྒྱང་གི་བསྟན་བཅོས་གཉིས་ཁན་ཚུན་བསྟར་ཞིབ་བྱས་ཡོད། དེ་བཞིན་དུ་བཀའ་ཆེན་བསྟན་པའི་ཉེ་མའི་«ཤའི་བསྟན་བཅོས»ཀྱི་མ་དེའི་གཙང་བའི་ཀྱེ་ཡིག་ཏུ་ཁ བར་བཞུགས་པ་དེར་བཅོལ་ཏེ། དེ་དང་གསེར་སྒྲམ་དེ་བ་གཉིས་པར་བཞུགས་པ་གཉིས་ཁན་ཚུན་བསྟར་ཞིབ་བྱས་ཡོད། སྤྱིགས་བམ་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ཐམ་«ཁ་ཆེ་ཁ་ལྷའི་བསྟན་བྱ་»ཀྱིས་པ་དེ་ནི་བྱོ་བཟང་ཆོ་རིང་གིས་ཞུ་སྒྲིག་བྱས་ཏེ་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༠ ལོར་བོད་ལྗོངས་མི་རིགས་དེའི་སྐྱན་ངང་ནས་དཔར་དུ་བསྐྲུན་པ་དེ་དག་ཤོས་སུ་མཐོང་བས་དེ་མ་དཔེར་བྱས་ཐོག་ དེ་རྣ་སྐེས་རིགས་དཔར་ཁང་ནས་ ༢༠༠༠ ལོར་དཔར་དུ་བཏབ་པའི་དེབ་དེ་དང་། དགའ་ལྡན་སྐྱབས་རྗེ་རོ་སྣད་ཅོ་ཆེའི་སྐུ་སྐྲེ་ཅ་ཀྱི་ཕྱག་དཔེའི་ཁྲོད་དུ་བཞུགས་པ་ཁ་ཆེ་ཤ་ལྷའི་བསྟབ་ཀྱ་དཔེ་ཐྲང་ལྡ་སའི་ཤེར་དཔར་ཞིག་ཡོད་པ་བཅས་ཀྱི་ཉ་དང་ཤ་ཁན་ཚུན་བསྟར་ཞིབ་བྱས་ཡོད། དེ་ལྟར་གཞུང་སོ་སོའི་མ་དེའི་རྣམས་གོང་སྐྱོས་དཔར་མ་མི་འདྲ་བ་གཞན་ལག་སོན་གྱུར་པ་

རྣམས་དང་ཚན་ཚུན་བསྟུར་ཞིབ་ལེགས་ཅོར་བྱས་ཏེ་དག་ཚམ་མཐུན་པ་དང་། ཚོག་ཤང་མང་ཉུང་སོགས་ཀྱིས་ཁྱད་ཐོན་པ་རྣམས་གསལ་དུ་ཞུས་ཀྱི་བའི་མཚན་ཉིད་ཅོད་ཡོད་པས་དགོངས་མངའ་འཚལ། དེ་བཞིན་འཕྲོམ་སྟོན་ཀྱི་བསྟན་བྱ་མི་ཚེས་གནད་ཀྱི་ཐེངས་པ་དང་། སངས་ལེགས་བཤད་སོགས་ལེགས་བཤད་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ཚོགས་བཅད་དུ་བཞུགས་པ་རྣམས་དེང་རབས་ཀྱི་སྲོལ་དང་མཐུན་པར་ཡྱོག་འཛིན་ཚངས་བཅོད་ཡོད་ལ། ཁ་ཆེ་ཚ་ལུའི་བསྟན་བྱ་ནི་ཡྱོག་འཛིན་མཚམས་དབྱེ་དཀའ་བས་ལེའུ་སོ་སོའི་མཚན་གོང་དུ་བཀོད་པ་ལས་ཡྱོག་འགྲས་བཀོད་ཙི་ཙ་བྱས་མེད།

གཞི་ཤང་ངཚོས་མ་དེའི་ནོར་བཅོ་ས་ཞུ་སྐད་གང་ཡིན་བོད་ཀྱི་གཏུ་གཱ་ལག་གཅེས་བཀྲས་སྒྲིག་པ་ཐོའི་གྲེང་བརྗོད་ནས་མཁྱེན་ངེས་ལ་དེབ་འདིའི་ནང་ནོ་ར་བཅོས་ཇི་བཞིགས་གཤམ་ཀྱི་ཞུ་སྒྲིག་པའི་མཚན་ནང་གསལ་བར་བཀོད་པ་དེ་ནས་མཁྱེན་འཚལ། ལུང་འདྲེན་ཀྱི་སྡུངས་དྲངས་སྐབས་གང་ལ་གཞི་བཅོལ་བའི་ཕྱག་དེའི་རྣམས་དཔར་མ་གང་ཡིན་ངོས་འཛིན་ཐོག་གྲངས་དང་ཡིག་ཕྲེང་བཅས་བཀོད་ཡོད། བཀའ་བསྟན་ཀྱི་ལུང་ངོས་འཛིན་སྐབས་ **སྡེ་དགེ་** ཞེས་པའི་བསྟུས་ཡིག་བཀོད་པ་ནི་སྡེ་དགེ་བཀའ་འགྱུར་དང་བསྟན་འགྱུར་ལ་གོ་དགོས་ཤིང་། དེ་ཡང་ངཚོས་དབྱད་ཞིབ་ཟུ་ཡུ་ལ་ནི་རྒྱ་གར་ཡི་ཤིར་དཔར་བསྒྲུ་ས་ཀྱི་དཔར་བསྒྲུན་གནང་བའི་དཔར་མ་དེ་ཡི་ན་བས་ཐོད་ཀྱི་ཞང་གྲངས་ཨོགས་བཀོད་པ་རྣམས་དཔར་མ་དེ་གཞི་བཟུང་ཡིན། དེ་ཡང་མདུན་ངོས་ལ་རྟགས་ **ན་** དང་། རྒྱབ་ཨོག་ལ་ **བ་** བཅས་བཀོད་ཅིང་། དེའི་འཇུག་ཁུཡི་ཐྲེང་ཡང་ངོས་འཛིན་ཞུས་ཡོད། སྡེ་དགེ་དེའི་ཐོང་གྲངས་ནི་ཉི་ཤུ་ཅུ་རྩ་ཀྱི་དཔེ་མཛོད་ཐམས་བསྡོགས་གནང་བའི་སྡེ་དགེ་བཀའ་འགྱུར་ཀྱི་དཀར་ཆག་གཞི་བཟུང་གི་ཡིན། **པེ་ཅིང་** ཞེས་པ་ནི་པེ་ཅིང་ནས་དཔར་བསྒྲུན་གནང་བའི་བཀའ་འགྱུར་ལ་གོ་དགོས་ཤིང་། དེའི་དཔེ་ཐོའི་ཐང་གྲངས་ནི་ཉི་ཤུ་རྩ་ཅུ་ཙམ་ཡིན། **ཅེ་ཅིང་** ཞེས་པ་ནི་ཅེ་ཅིང་ནས་པ་ཅིང་དཔར་མ་དེ་བ་གཟུགས་སུ་བསྒྲུར་བ་དཔར་བསྒྲུན་པའོ། དེའི་དཔེ་ཐོའི་ཐང་གྲངས་ནི་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔ་ཙམ་ཡིན། **ཅེ་ཅིང་** ཞེས་པ་ནི་ཅེ་ཅིང་ནས་པ་ཅིང་དཔར་མ་དེ་བ་གཟུགས་སུ་བསྒྲུར་བ་དཔར་བསྒྲུན་པའོ། དེའི་དཔེ་ཐོའི་ཐང་གྲངས་ནི་ཉི་ཤུ་ཙམ་ཡིན།

མཐའ་དོན་འདི་ར་ངཚོས་བོད་ཀྱི་གནའ་སྲོལ་རིག་གནས་ལས་མི་ཚོས་ཀྱི་གནད་དང་ཚོས་དང་འཇིག་རྟེན་གྱི་ལུ་གས་གཉིས་སོ་སོར་དང་འབྲེལ་བའི་ལེགས་བཤད་ཀྱི་བསྟུབ་བྱ་སྟོན་པའི་བོད་ཀྱི་བསྟན་བཅོ་ས་བྱགས་ཆེ་བ་ཁག་ཅིག་ཐྱོགས་གཅིག་ཆུ་བཀྲས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་བཤད་ལུགས་ཀྱི་བསྟུབ་བྱའི་དབེ་ཚོགས་ཤེས་པའི་ཡོད་ཀྱི་གཏུ་གཱ་ལག་གཅེས་བཀྲས་ཀྱི་ཡོད་ཁྲིད་ཅེས་ཀྱི་ཡོ་བྱད་ཐོག་ཏུ་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་པས་ཁོ་ཚོས་ཀྱང་ཐུབ་པ་མ་ཟད་ཡིག་ཅིག་ཤོས་ཀྱི་ཐོག་ཏུ་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། ཁོ་ཚོས་ཀྱི་ཡ་རབས་སྲོལ་དབང་ཟངས་པའི་ཐུགས་ཀྱི་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞིང་ཁྱད་པར་ཅན་ཞིག་ཡིན་ཏེ། ཁོ་ཚོས་ཀྱི་ཡ་རབ

བསྒྲབ་བྱ་མི་ཚེས་གནད་ཀྱི་ཟློང་བ།

འབྲོམ་སྟོན་རྒྱལ་བའི་འབྱུང་གནས།

༄༅། །ཞི་ཀྱི་ཤ་ཡབ་སྒས་གསུམ་གྱིས་ལྟ་ཚེས་མི་ཚེས་གནད་ཀྱི་ཟློང་བ་དྲི་བ་དྲིས་ལན་གྱི་ཚུལ་དུ་མཛད་པ་ནི། རྗེ་བཙུན་སྒྲན་རས་གཟིགས་དབང་ཕྱུག་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ།།

འབྲོམ་སྟོན་པ་རྒྱལ་བའི་འབྱུང་གནས་ཀྱིས་ཡུལ་སྟོད་གྱང་ཐང་དུ་སྐུ་བཤམས་པའི་བཀའ་དྲིན་ཅན་གྱི་ལོ་ཙྪ་བ་ནག་ཚོ་ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱལ་བ་ལ། འགྲོ་ཚེས་སུ་མི་ཚེས་གནད་ཀྱི་འཛིང་བ་འདི་གདམས་པའོ། །དེ་ལ་སྟེ་ཐང་ཁོར་ནས་གཞུ་འདོམ་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔའི་བར་བསྐྱེལ་ཐུང་མཛད་དེ།[1] གཅིག་ལ་གཅིག་གིས་ཕྱག་ལ་འཁྲས་ནས་འབྲལ་མེད་པའི་ཚོར་ཙམ་དུ་སྙིང་གཉམ་སྦྲོས་སུ་གྱུར་བ་ནི། གྱང་ཐང་བ་ན་ཝེ ཞྭེད་སྐྱིང་གི་ངརྒའི་ཟེའུ་འཁྲུ་ལ་རྟག་ཏུ་འབྲལ་བ་ཅིང་ཀྱང་། བོད་མ་དགའ་རྣམས་ཀྱི་བློ་ངོ་ལ་རྟ་ཅང་མཐུན་ཆེས་བར་བསྟན་མོད། འོན་ཀྱང་སྐྱིང་གཅིག་ཏུ་བཞུགས་པའི་བྱ་བ་ལ་ལས་ཐབས་བཟང་པོ་བྱས་པས་མཁྱོངས། དུས་དེ་རིང་ཐག་རིང་བལ་བོའི་ཐང་ལ་འགྲོ་བར་ཆགས་པ་ལ་སེམས་ལ་ཞན་པའི་འགྲོ་ཚེས་ཅིག་ཞུབར་འཚལ་ཏེ། དེ་ཡང་ཕྱི་མའི་ལག་ལེན་རྣམས་དེ་ཙམ་གྱིས་གོ་ གནས་སྐབས་ཚེ་འདིའི་འགྲོགས་ལུགས་འཇིག་རྟེན་མིའི་མཐུན་འདུག འཕྲས་བཟློས་མ་ཁན་རྣམས་ཀྱིས་སྨད་པར་མི་ནུས་པའི་མི་ཚེས་ཅིག་སྐྱིང་ལ་གཟེར་བ་ཞུ། ཞེས་ཞུས་པ་དང་། འབྲོམ་རྗེ་ཤལ་འཛུམ་པའི་མདངས་དང་བཅས་ནས། དབུ་སྐུ་ཡུང་ཁོཅན་ཀུ་རང་ཡིས་སྐུགས་སྟེ་རྒྱབ་ཏུ་བསྐྱེད་ནས་འདི་སྐད་གསུངས་སོ།།

ཁོ་བོས་བྱང་གི་ཕྱོགས་ནས་གཅོ་བོའི་བུ། །ཁོ་བོས་ས་མཐའ་བསྐོར་བས་མི་མཐོང་སྐྱོང་། །རྣ་གཏམ་མང་དུ་ཐོས་པས་བཤད་པ་ཚ། །ཡིན་མིན་མགོ་ཡུག་ཕྱེད་པས་གྲུང་བོར་གྲགས།།[2]། གནས་དང་ཕྱོགས་རྣམས་གང་དུ་འགྲོ་ཡང་རུང་། །གཞི་དང་གནས་མཉ་གང་དུ་བྱེད་ཀྱང་རུང་། །གྲོགས་དང་འགྲོགས་ལུགས་སུ་ལ་འཚོལ་ཡང་རུང་། །གཤོན་དང་བསྟན་པ་མི་ཚེས་རྩ་བ་ཡིན།།[3] ། དེ་ཡི་སྟེང་ནས་འདུན་མ་བཤད་ཀྱིས་ཉེན། །བྱ་བྱེད་ཡོངས་ཀྱི་མགོ་ཡུག་ཕྱེ་ཡིས་ཉེན། །ལུ་ཁི་ཀུ་ཁིའི་གདམས་པ་

བཤད་ཀྱིས་ཤེན། ཚོས་ལ་མི་ཚོས་ཟབ་པ་འདི་ལྟར་ལགས།།ཞི།

སུ་ཡི་དོན་དུ་དཀའ་སྤྱད་བྱེད་ན་ཡང་། བྱ་ཤེས་ཀོ་ལོང་སྤྲུག་ཡུས་ཆུང་བར་མཛོད། ལས་དང་བྱ་བ་རི་ལྟར་བྱེད་ན་ཡང་། མཛད་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་མི་དང་མཐུན་པར་མཛོད།།ཅ། རང་ལ་ཡོན་ཏན་རྣ་ཙམ་ཡོད་ན་ཡང་། ཁ་ཞན་ལ་ཁྲད་གསོད་བརྣས་པ་ཆུང་བར་མཛོད། རང་ཉིད་ཆོར་ལ་ཆགས་ཞེན་ཆེ་ན་ཡང་། ཁ་ཞན་གྱི་ཆོར་ལ་ཉབ་ཤ་ཆུང་བར་མཛོད།།ཇ། རང་ཉིད་ལས་ཐབས་འདྲུན་ཀྱམ་མ་ཁས་ན་ཡང་། སྤྱི་ཡི་ཁྲིམས་ལ་ས་ཆོད་ཆུང་བར་མཛོད། ཀྲང་ཉིད་བསགས་པའི་ཆོར་རྫས་ཡིན་ན་ཡང་། ཨང་ཡོའི་གསེབ་ཏུ་ལྷོག་ཆོད་ཆུང་བར་མཛོད།།ཇ། རང་ཉིད་ཀུན་གྱིས་ཚད་མར་ཁྲེར་ན་ཡང་། ཀྲལ་སྐྱམ་པའི་ང་རྒྱལ་ཆུང་བར་མཛོད། ཀྲང་ཉིད་ཀུན་ལས་ཁྲད་པར་འཕགས་ན་ཡང་། ཆེ་བའི་ང་རྒྱལ་ཟུང་ཟད་མེད་པར་མཛོད།།ཉ། རང་ཉིད་དགེ་བའི་བཤེས་སུ་གསོལ་ན་ཡང་། ཨ་དམན་ཀུན་ལ་བརྣས་པ་ཆུང་བར་མཛོད། ཀྲང་གི་གོང་ན་ཆེ་བ་གཞན་མེད་ཀྱང་། འོག་ཏུ་ཞུགས་ལ་འཇུག་པ་བདེ་བར་མཛོད།།ཇ། གཞན་གྱི་ཚོགས་དཔོན་ཉེ་ཤུར་ངན་ན་ཡང་། ཁུས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཕྱག་དང་ཕྱག་ཡན་མཛོད། ཀྲང་དང་མཉམ་པའི་གང་ཟག་སུ་བྱུང་ཡང་། མགོ་ཡང་མཐོ་བའི་བཀུར་སྟི་གུས་པར་མཛོད།།ཇ། མཛོ་སྤྲང་ལ་སོགས་སུ་ཡིས་ཆོས་ཞུས་ཀྱང་། ཀུན་གྱི་དབུས་སུ་གདམས་ངག་ཤུགས་པར་སྟོན།ཫ ཁལ་ཏེ་མཐོ་འཚམས།ཬ་ཚོད་ཤུ་ན་ཡང་། ཏ་ཅང་ཕུལ་དུ་ཕྱིན་པས་ཤུགས་པར་སྟོན།།ཇ°། ཆོགས་དང་བསྟེན་བཀུར་སོགས་ཀྱིས་མཆོད་འོས་ཀྱང་། དེ་ལ་མ་ཤུ་ཀུན་ལ་ཐང་མ་རྩོལ། ངེས་པར་གང་ལ་གསང་བར་འོས་པ་རྣམས། ཤུ་གས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཁ་ངོག་དབེ་ན་སར་བཞུ་གས།།ཇྷ།

དེ་ཡང་རགས་པ་སྤྱི་ཡི་རྣམ་གཞག་ཡིན། ཀུ་ཀུ་ང་སྐྱིང་གཏམ་ལགས་པས་གསན་མཛོད་དང་། ཤུགྱོགས་ཤུགས་དབུ་ལ་འཚོལ་དང་ཐབ་པ་ཡིན། སྐྱིང་གཏམ་བྱ་ལ་གསོང་དང་བརྟན་པ་ཡིན།།ཇ་ཤ། ཁ་འདོན་གྱེ་བར་བསྒྱལ་དང་བཙུན་པ་ཡིན།ཬ ཤཚང་གཏམ་བར་དུ་གསོང་དང་མཁས་པ་ཡིན། ཤང་མཚང་རང་གིས་བྱས་དང་མཁས་པ་ཡིན། ཁཞན་མཚང་ལྷོད་ལ་ཞོག་དང་དགེ་བ་ཡིན།།ཇ་ཨ། བྱོ་གཏད་སྐྱིང་གིས་སྐྱོང་དང་ངོ་མཚར་ཆེ། །སྐྱིང་གཏམ་ལགས་པས་དུ་ང་གསན་

མཛོད་དང་། །འཕྲད་མ་ཐག་ཏུ་སྐྱིང་གཏམ་འཆད་པ་མཚང་། །མ་བརྟག་པ་ལ་བློ་གཏད་ཉེད་པ་མཚང་།།[1]། བརྟགས་ནས་འགྲུལ་ན་དར་རྒྱང་ཉེད་པ་མཚང་།[2] །བག་མེད་མི་ལ་བྱ་ཉེད་འཚོལ་བ་མཚང་། །ཤ་མི་ཚ་ལ་ཕྱག་བཞེ་ཆོལ་བ་མཚང་། །དད་པ་མེད་ལ་སྨོ་བ་མར་བསྟེན་པ་མཚང་།།[3]། སྐྱིང་རྡེ་མེད་ལ་བློ་མར་ཁུར་བ་མཚང་། །ཁྲེལ་གཞུང་མེད་ལ་གློ་གས་པོར་བསྟེན་པ་མཚང་། །མི་ཉན་པ་ལ་ཁ་ཏུ་ཉེད་པ་མཚང་། །མི་ཤེས་པ་ལ་གློ་ཕྱགས་འདྲི་བ་མཚང་།།[4]། མཚང་དུ་ཤེས་ནས་དུང་མི་འདོར་ན། །རང་ཉིད་སྨྱོན་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ། །སྐྱིང་གཏམ་ལགས་པས་དུ་བུང་གསན་མཛོད་དང་། །བཟང་བཏུང་ཟ་དུས་ཐམས་ཅད་བཀའ་བློ་ལེའུ་བདེ།།[5]།

ཞག་གསུམ་འགྲོ་གས་ནས་རང་མཚང་སྐྱེན་པ་མང་། །ཉེ་རིང་ཡོངས་ལ་ལོ་གཅི་གི་བརྟེན་པར། །བྱ་ཉེད་བཅོལ་ན་སྐུར་དུ་ནོངས་པར་འགྱུར། །རང་ལ་བརྟེན་པའི་མཚང་གཏམ་ངན་པ་ཡིན།།[6]། གཅིག་གི་སེམས་ལ་ཤར་ན་གཏོར་འགོང་ཡིན།[7] །གཏམ་དེ་གཉིས་ལ་གྲགས་ན་ཁུང་ཉེད་ཡིན། །གསུམ་ལ་གྲགས་ན་གཏམ་ངན་རྒྱང་ཞུར་ཡིན། །མི་མངོན་དབྱིངས་སུ་ཡལ་ན་མཁས་པ་ཡིན།།[8]། ངག་མཚང་ཐབས་ཀྱིས་ཤེས་ན་གང་མོ་འཚོར། །དགོས་པ་རང་གི་ཐས་བསུ་ན་བདུ་དེ་རིགས་དགའ། །ཁུང་ཉེད་[9]གློ་གས་སུ་བསྒྱུར་ན་མཚང་རིའམ། །སྐྱིང་གཏམ་ལགས་པས་དུ་བུང་གསན་མཛོད་དང་།།[10]།

ཟས་ལ་ཞེན་པ་མ་ཆེ་མི་ལ་ཉིན། །ཁོང་ལ་སེར་སྣ་མ་ཆེ་ཚོས་ལ་མཚོད། །བཞིན་ལ་འགྱུར་ལྡོག་མ་མང་འཛོམ་གྱིས་བསུས། །ངག་རྒྱུན་བཤད་རལ་མ་མང་སྨྱི་སྐྱོམས་བསྟེན།།[11] །[12]། འཁོར་ལ་བསྟོད་ར་མ་མང་བློ་ཁོག་སྟོམས། །སྐུང་དུ་སྣང་ར་མ་མང་ཐབས་ཀྱིས་སྨོང་། །སུ་ཁས་ལེན་མ་མང་ལག་ལེན་སྐྱོངས། །ཁང་ལའང་ཉེས་ཁ་མ་འདིའམ་[13]གློས་ཁ་བསྐྱེད།།[14] །[15]། ཉེས་ན་འགྱོད་ཐལ་མ་ཉིད་ཕྱིས་འགྱུང་སྟོམས། །སྐྱིང་གཏམ་ལགས་པས་དུ་བུང་གསན་མཛོད་དང་། །སྐུག་ཁ་དབྱི་ཡི་གཡབ་མོ་ལེགས་པར་ཆོད། །བྱ་མང་སྐྱེ་ཀྱི་སྐྱ་འདྲེན་ལེགས་པར་ཆོད།།[16]། བློ་མང་མདུན་མའི་[17]དགྱེག་ཤིང་ལེགས་པར་ཆོད། །གཤིས་ངན་དབྱ་བོའི་ཆོགས་ས་ལེགས་པར་ཆོད།[18] །རྣམ་རྟོག་སྐུག་འདྲེའི་ཚ་ཁྲོམ་ལེགས་པར་ཆོད། །འགོ་ར་ངན་གཏམ་ཀྱི་གཞི་མ་ལེགས་པར་ཆོད།།[19]།

གོགས་བཅན་འགྲོད་པའི་རྩ་བ་ལེགས་པར་ཆོད། ཡུལ་བཅས་སྤྱག་གི་འགོར་བ་ལེགས་པར་ཆོད། ཚེ་ཆོས་ཤིང་བའི་ཕྱི་གུ་ལེགས་པར་ཆོད། སྟོང་གཏམ་ལགས་པས་དུ་དུང་གསན་མཛོད་དང་།།ཚ།། །

དུས་བཅན་སྟེགས་མ་ལྷ་རྟ་བདོ་བའི་དུས། ཆོས་པ་ཡོངས་ཀྱི་བགེགས་འདྲེ་ཆགས་སྡང་གཅོད། ཁང་དུ་ཕྱིན་ཀྱང་ཆགས་སྡང་ཆུ་བར་མཛོད། རི་ལྷར་བགྱིས་ཀྱང་དམན་ཚ་བྱང་བར་འཚལ།།ཚུ། ཐག་རིག་བལ་བོའི་ཐང་ནི་ཚད་བ་ཆེ། ཁ་སྐོམ་བཏུང་བའི་ཚོགས་ལ་ག་ཐབབ་པར་འཚལ། ལ་སྟོད་ལྟོ་ཡི་ཁྱོགས་ནི་དག་འཇི་གས་ཆེ། ཁེ་སྡང་ངན་སྤགས་ཚོགས་ལ་གཅབ་པར་འཚལ།།ཚྭ། ཤང་ཤད་བྱང་གི་ཁྱོགས་ནི་སྨྲེ་མཆུ་མང་། ལོང་གཏམ་ཆོག་གི་ཚོགས་ལ་གཅབ་པར་འཚལ།།ག ཕྱུར་ཆུལ་བོད་ཀྱི་ཡུལ་ནི་ཁྲེལ་གཞུང་ངན། ཡིད་འབྱུང་ཁོང་ཁྲིའི་ཚོགས་ལ་གཅབ་པར་འཚལ།།ཚཀ། དེང་དུས་སྐྱེ་བོའི་ཚོགས་ནི་གས་ཤ་འགྲོགས་ཆེ། ཁབསྐུ་བྲིད་འགོར་ཀྱི་ཚོགས་ལ་གཅབ་པར་འཚལ། སྟོང་གཏམ་ལགས་པས་དུ་དུང་གསན་མཛོད་དང་། ཡི་དམ་ལྷ་ལ་རེ་ཁྱོས་མ་ཤོར་བར། ཀུས་ངན་ཁ་མི་ལ་རེ་ཁྱོས་ཆུང་བར་མཛོད།།ཚ། འགྲོགས་པའི་མི་ལ་ཁྲེལ་གཞུང་མ་ཆུང་བར། ལེགས་ཉེས་གང་ལ་བཤད་གཞུང་ཉུང་བར་མཛོད། ཀཀར་པོའི་ཆོས་ལ་ཕྱི་བཤོལ་ཁ་མ་འདིངས་པར། ཁམ་པའི་ཆོས་ལ་སྐྱོར་བ་ཐོབ་པར་མཛོད།།ཚ། འདྲན་མ་ཡོངས་ལ་སྐྱིད་འདོད་མ་ཆེ་བར། ཁྲལ་མའི་ཕྱོགས་སུ་སྐོ་གསུམ་གྱས་པ་མཛོད། ཨདོར་ན་མཐོ་བ་ཐམས་ཅད་ཞྭ་བཞིན་ཁྱུར། ཁམའ་བ་རལ་གྲིའི་སོ་བཞིན་ཀུན་ནས་སྐྱོངས།།ཚ། མཉམ་པ་རྩོས་དོར་ཁ་བཞིན་དུ་དགའ་བར་འགྱོགས། ཁྱ་བ་གང་ལའང་རང་དོད་ཆུང་བར་མཛོད། ཁའདྲན་མ་ཡོངས་ལ་སྐྱི་སྟོམས་ཆེ་བར་མཛོད། ཁའདི་ལྷར་ཁྱོད་ལ་བསྟབ་ཏུ་གདམས་པ་འདི།།ཚཁ། བྱིད་སྐོ་ངའི་འདུ་ཤེས་མ་ཤོར་བར། ཡེགས་བཤད་འདི་དག་ལ་ཁྱེའི་ཡི་གེར་བཀོད། ཀབེན་པའི་གནས་སུ་ལྷར་མོ་ཆེ་བར་ཁྱོས། ཡུན་དུ་བསྲིངས་ནས་ཤིན་ཏུ་འཕྲོད་པར་གདལ།ཚཁ། འདི་ནས་བསྡུར་སྐེ་སྐྱེ་བ་ཐམས་ཅད་དུ། ཁཕྱིན་ལས་མཉམ་དུ་འགྲོ་བ་འདྲེན་བྱེད་ཅིང་། ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་སྨོན་ལམ་ཇི་ལྟར་བ།ཁྲ ཁདག་འའི་སྨོན་ལམ་གཅིག་ཏུ་གདབ་པར་བགྱི།།ཚ། ཞེས་འབྲོམ་སྐོན་པ་ཆུལ་བའི་འབྱུང་གནས་ཀྱིས་གསུངས་སོ།། །

ལེགས་བཤད་བཤཱད་པ་རིན་པོ་ཆེའི་གཏེར།

ས་སྐྱ་པཎ་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན།

༄༅། །རྒྱ་གར་སྐད་དུ། སུབྷཱ་ཥི་ཏ་ར་ཏྣ་ནིཏྷི་ནཱ་མ་ཨཱཌྱ། བོད་སྐད་དུ། ལེགས་བཤད་བཤཱད་པ་རིན་པོ་ཆེའི་གཏེར་ཞེས་བྱ་བའི་བསྟན་བཅོས། འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་གཞོན་ནུར་གྱུར་པ་ལ་གྲུ་སས་བསྡུག་འཚལ་ལོ།།

ཡུ་ཡི་མཆོག་དང་གྲུ་དབང་བྱུབ་པ་རིག་འཛིན་གཅོ། ཐུང་སྲོང་རྒྱས་པ་གྲོགས་མ་ཁང་བ་དང་ཤར་མིག་སོགས། ཀུན་ནས་དགའ་བའི་གཙུག་གི་ནོར་བུས་ཞབས་མཆོང་པ། །འགྲོ་བའི་ཚོའོ་ཀུན་མཉེན་དེ་ལ་བདག་ཕྱག་འཚལ།།

རིགས་པས་དབྱད་ན་ཆོས་ལུགས་མི་འགལ་ཞིང་། །འཇིག་རྟེན་བྱ་ཀུན་ནས་ལེགས་བསྟུབ་པ། ཁམ་པ་རྣམས་ཀྱི་སྨྲོད་ཚུལ་ཅི་[1]འདྲ་ཞིག །བཤད་པ་འདིའི་ལེགས་བཤད་རིན་ཆེན་གཏེར་ཏུ་ཡང་། །ཤིན་ཏུ་ཡངས་ཤིང་ཟབ་མས་ཅད་འབབ།།[2]།

རབ་བྱེད་དང་པོ། མཁས་པ་བརྟག་པ།

མཁས་པ་[3]ཡོན་ཏན་མཛོད་འཛིན་པ། །དེ་དག་ལེགས་བཤད་རིན་ཆེན་སྨྲ་དུ།།
རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ཆུ་བོའི་གཏེར། །ཡིན་ཕྱིར་ཆུ་བོ་ཐམས་ཅད་འབབ།།[4]།

སྐྱེ་བོ་ཡོན་ཏན་ཡོད་མེད་བའི། །ཟློང་དོར་བློ་གྲོས་ལྡན་པ་མཁས།།
རྣ་ལ་དང་འདྲས་བའི་ཡུགས་ཕྱེ་རྣམས། །ཁབ་ལེན་རྫོ་ཡིས་ལེན་པར་ཤེ་སས།།[5]།

ལེགས་བཤད་མཁས་བའི་བློ་གྲོས་ཀྱིས། །གོ་ཡི་ཟླུན་པོས་དེ་ལྟ་མིན།།
ཉེ་མའི་འོད་ཟེར་ཤར་པ་ན། །འབྱུང་པོའི་ཏྭ་རྣམས་ལོང་བར་འགྱུར།།[6]།

ཤེས་རབ་ལྡན་པས་ཉེས་པ་དག །སེལ་བར་ནུས་ཀྱི་བློས་མིན།།
ནམ་མཁའ་ལྗིང་གིས་དུ་གུ་ཅན་སྨྲལ། །གསང་[7]བར་ནུས་ཀྱི་ཁུ་དས་མིན།།[8]།

བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་རྒྱད་ན་ཡང་། །ལྷག་པར་བློ་གྲོས་སྟོབས་ལྡན་འགྱུར།།
རི་དྭགས་རྒྱལ་པོ་བཀྲེས་པ་ན། །ཁྱོང་ཆེན་སྤྱི་བོ་སྐྱུར་དུ་འགེམས།།৫।

མཁས་པ་བརྩད་ཅིང་མ་དྲིས་པ། །དེ་ཡི་བར་དུ་གཏིང་མི་དཔོགས།།
རྣ་ལ་དབྱུ་ཐུས་མ་བསྟན་པ། །དེ་སྲིད་གཞན་དང་ཁྲད་ཅི་ཡོད།།৫।

རིག་པ་ནང་བར་འཆི་ཡང་བསྟབ། །ཆོ་འདིར་མཁས་པ་མ་སྐྱུར་ཀྱང་།།
སྐྱེ་བ་ཕྱི་མར་བཅོལ་བ་ཡི། །ཁོར་ལ་རང་ཉིད་ལེན་པ་འདྲ།།৫।

ཡོན་ཏན་ལྡན་ན་སྐྱེ་བོ་ཀུན། །མ་བསྟས་པར་ཡང་རང་ཉིད་འདུ།།
དེ་ལྡན་མེ་ཏོག་རྒྱང་རིང་ཡང་། །བྱང་བ་སྤྲིན་ཀྱི་ཚོགས་བཞིན་འཛོར།།৬।

མཁས་པ་ཡོན་ཏན་ཀུན་བསྟབས་པ། །མཐར་ཕྱིན་གཅིག་གིས་འཇིག་རྟེན་གསལ།།
བློ་ངན་ཤེས་པ་མང་ན་ཡང་། །རྒྱུ་སྐར་བཞིན་དུ་གསལ་མི་ནུས།།৭।

མཁས་པ་ཡོན་ཏན་དཔག་མེད་ཀྱང་། །ཁ་ཞན་གྱི་ཡོན་ཏན་ཆུང་ངུའང་ལེན།།
དེ་ལྟར་རྒྱུན་དུ་སྤྱད་པ་ཡིས། །སྡུར་དུ་ཐམས་ཅད་མཉེན་པར་འགྱོ།།৪০।

མཁས་པ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བསྡུངས་ན། །ངག་བོ་མང་ཡང་ཁ་ལ་ཚུགས།།
འཕགས་རྒྱལ་གྱི་ནི་བྷམ་ཟེའི་བུ། །ཁ་ཅིག་ཟུས་དབྱ་བོའི་ཚོགས་ཀུན་བཅོམ།།৪১।

བློ་ཆུང་གྲོས་ཉེས་འབྱུགས་པའི་ཚེ། །བློ་ལྡན་ཐབས་ཀྱིས་བདེ་བར་གསོ།།
ཆུ་ཀླུང་ཪཀྵི་གཡས་ཆུང་གསན་པ། །ཆུ་དྲངས་ཀྱི་ནོར་བུས་དང་བར་བྱེད།།ཀ৫।

མཁས་པ་ཇི་ལྟར་ཐབས་རྟུགས་ཀྱང་། །བླུན་པོ་འཇུག་པའི་ལམ་མི་འགྲོ།
ཚར་འདོད་བྱེད་སྐོམ་ན་ཡང་། །ས་ལ་འབབ་པའི་ཆུ་མི་འཐུང་།།৪৩।

ཤེས་རབ་ལྡན་པ་མགོ་བསྐོར་ཡང་། །བྱ་བའི་ཚ་ལ་སྟོངས་མི་འགྱུར།།
སྒོག་ཆགས་གྲོ་གཅ་མ་མིག་མེད་ཀྱང་། །མིག་ལྡན་གཞན་བས་ལྡག་བར་མགྱོགས།།ཀ་ཅ།

བློ་གྲོས་ལྡན་པ་གཉིས་བགྲོས་ན། །ཐྲོ་གྲོས་ལེགས་པ་གཞན་འབྱུང་སྲིད།།
ཡུང་བ་དང་ནི་ཚ་ལ་ལས། །ཁ་དོག་གཞན་ཞེག་སྐྱེ་བར་འགྱུར།།ཀ་ཆ།

ཁོང་མཛངས་བསོད་ནམས་བསགས་པའི་མི། །གཅིག་ཏུ་ཡིན་ཡང་ཀུན་ལས་རྒྱལ།།
རི་དྭགས་རྒྱལ་པོ་སེང་གེ་དང་། །འཁོར་ལོས་སྲུང་ཀ་ལ་གྲོགས་མི་དགོས།།ཀ་ཇ།

ཐབས་ལ་མཁས་ན་ཆེན་པོ་ཡང་། །བྲན་དུ་བཀོལ་བར་ཀ་གཱ་ལ་དཀའ།།
མཁའ་ལྡིང་མཐུ་རྩལ་ཆེ་ན་ཡང་། །གོས་སེར་ཅན་གྱིས་བཞེན་པར་འགྱུར།།ཀ་ཉ།

འཇིག་རྟེན་འདི་དང་ཕ་རོལ་གྱི། །བདེ་བ་བསྒྲུབ་པ་ཤེས་རབ་ཡིན།།
རྒྱལ་བུ་རྒྱ་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས། །བྲན་བཟངས་འདི་དང་ཕྱི་མར་བསྒྲུབས།།ཀ་ཊ།

དཔའ་ཞིང་མཐུ་རྩལ་ཆེ་ན་ཡང་། །མཁས་པ་མིན་པས་དཔའ་མི་ཕོངས།།
འབྱོར་པ་ཕོབ་པར་གྱུར་ན་ཡང་། །བསོད་ནམས་མེད་ན་གཅ་རྐ།།ཀ་ཋ།

ཡོན་ཏན་སྐྱོན་གཉིས་སུས་ཀྱང་གསལ། །འཇིག་པ་འབྱེད་ཤེས་མཁས་པ་ཡིན།།
ཆུ་ལས་འོ་མ་ངང་པས་ཕྱེད། །བ་ལས་འོ་མ་ཀུན་གྱིས་ལོང་།།ཀ་ཌ་ཀ་ཅ།

སྐྱས་ཤིང་བསྐུལ་བར་གྱུར་པ་ན། །ཀྲུད་འགྲོ་ལ་ཡང་གོ་བ་སྐྱེ།།ཀ་ཎ
མ་བསྐུལ་གཞན་གྱིས་མ་སྐྱས་པར། །བསམ་པ་ཤེས་ན་མཁས་པ་ཡིན།།ཀ་ཏ།

བློ་དང་ལྡན་ན་མ་སྐྱས་ཀྱང་། །ཆོམ་འགྱུར་ཉིད་ལས་ཀ་ཏ་བསམ་པ་གོ།།
བལ་བོའི་ཀ་ཐ་སེའུ་མ་ཟོས་ཀྱང་། །ཁ་དོག་ཉིད་ལས་བྱོ་བ་ཤེས།།ཀ་ད།

མཁས་པ་རང་གི་ཡུལ་ལས་ཀྱང་། །ཡུལ་ཁམས་གཞན་ན་མཆོད་པ་ཐོབ།།
ནོར་བྱ་གཞན་དུ་བྱིན་པ་ཙམ། །རྒྱ་མཚོའི་གླིང་དུ་གཡ་བྱིན།།ཞེ།

མཁས་པ་སློབ་བའི་དུས་ན་སྣུག །བདེ་བར་སྔོན་ལ་མཁས་མི་སྲིད།།
བདེ་བ་རྩང་ལ་ཆགས་པ་དེས། །ཚེན་ཐོའི་བདེ་བ་ཐོབ་མི་སྲིད།།ཟེ།

བློ་དང་ལྡན་ན་ཉམ་ཆུང་ཡང་། །སྟོབས་ལྡན་དག་བོས་ཅི་བྱར་ཡོད།།
རི་དྭགས་རྒྱལ་པོ་སྟོབས་ལྡན་ཡང་། །རི་བོང་བློ་དང་ལྡན་པས་བསད།།ཟུ།

སེམས་ཅན་གཞན་དང་རྩེས་མཐུན་པའི། །སྤྲོད་པ་ཤེས་ན་མཁས་པ་ཡིན།།
དུད་འགྲོ་ཡིན་ཡང་རིགས་མཐུན་རྣམས། །ཁྱུ་གཅིག་ཏུ་ནི་མི་གནས་སམ།།ཟུ།

དེས་པར་འབྱུང་བའི་ཀློ་བ་འགའ། །མ་གྲུབ་པ་ན་ཀློ་དབྱེད་པའི་ཚེ།།
མཁས་སྨྲེས་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཤེས། །བྲུབ་ནས་དབྱེད་པ་བླུན་པོའི་ཚུལ།།ཟླ།

མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དཔྱད་པ་ཡི། །ཤེས་བྱ་ཤེས་ན་མཁས་པར་བགྱང་།།
བ་ལང་རྐན་གཞོན་དབྱེད་པ་ལ། །བླུན་པོ་མཁས་ཀྱང་ཡོན་ཏན་མིན།།ཟླ།

རྒྱ་མཚོ་ཆུ་ཡིས་མི་ངོམས་ཤིང་། །རྒྱལ་པོའི་བང་མཛོད་ཀྱིས་མིན།།
འདོད་ཡོན་སྤྱད་པས་མི་ངོམས་ཏེ། །མཁས་པ་ལེགས་བཤད་ཀྱིས་མི་ངོམས།།ཟླ།

ལེགས་བཤད་བྱིས་པ་དག་ལས་ཀྱང་། །མཁས་པ་རྣམས་ནི་ཡོངས་སུ་ལེན།།
དེ་ཞིམ་བྱུང་ན་རི་དྭགས་ཀྱི། །ཉེ་བ་ལས་ཀྱང་སྐྱ་རྩི་ལེན།།ཨོ།

ལེགས་པར་བཤད་པ་རིན་པོ་ཆེའི་གཏེར་ལས་མཁས་པ་བརྒྱ་པ་སྟེ་རབ་དུ་བྱེད་པ་དང་པོའོ།། །།

རབ་བྱེད་གཉིས་པ། ཡ་རབས་བརྒྱ་པ།

རྒྱ་ཆུ་དམ་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས། །སྐྱེ་བོ་དམ་པ་ལྷག་པར་སྨྲོགས།།
མ་ལ་ཡ་ཡི་ཙནྡན་དྲི། །རླུང་གིས་ཕྱོགས་བཅུར་རྒྱས་པར་བྱེད།།৪।

དམ་པ་དཔོན་དུ་བསྐོས་གྱུར་ན། །དེན་གྱུབ་པ་དང་བདེ་སྐྱིད་འཐོབ།།
ནོར་བུ་རྒྱལ་མཚན་རྩེ་རབ་མཆོད་ན། །ཡུལ་ཕྱོགས་དག་ཞེས་མཁས་རྣམས་སྨྲོགས།།৫।

རྒྱལ་ངན་གཞན་གྱིས་གཅོས་པ་ན། །ལྷག་པར་ཆོས་རྒྱལ་དྲན་པར་འགྱུར།།
རིམས་ཀྱིས་བཏབ་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས། །གང་ཟུ་འབའ་ཞིག་ཡིད་ལ་བྱེད།།৬।

སྟོག་སྤྱོད་རྒྱལ་པོས་གཅོས་པ་ན། །མི་དབང་ཆོས་རྒྱལ་ལྷག་པར་སྐྱོང་།།[৭]
འབྱུང་པོའི་གདོན་གྱིས་བཏབ་པ་ལ། །གསང་སྔགས་གྱུབ་པས་[১০]རྗེས་སུ་འཛིན།།৮।

དམ་པ་སྟོག་པ་ཆུང་ཡང་སྤྱོང་། །ཀམན་རྣམས་ཆེན་པོའང་དེ་ལྟ་མིན།།
ཞོ་ལ་རྟུལ་ཐུན་འབྱུང་བ་སེལ། །ཆང་ལ་ཐབས་ཀྱང་ལྷག་པར་འདེབས།།৯।

སྐྱེ་བོ་དམ་པ་རྒྱད་ཀྱང་ཀྱང་། །སྤྱོད་པའི་ཁྱད་པར་ལྷག་པར་མཛོས།།
མེ་ནི་ཐུང་དུ་ཁ་བསྟན་ཀྱང་། །མེ་ལྟེ་གྲིན་ལ་འབབ་བར་[১১]མཐོང་།།১০।

དམ་པ་རྒྱང་ན་གནས་ན་ཡང་། །འཚོང་འདབ་[১২]ཐན་པས་རིང་ནས་སྐྱོང་།།
མཁའ་ལ་སྐྱིན་ཆེན་འབྱིགས་པ་ཡིས། །ས་ཡི་ལོ་ཏོག་ཁྱད་པར་འཕེལ།།১১।

གསོན་ཚེ་སྐྱན་བྱགས་དགའ་བའི་རྒྱུ། །འཇིག་རྟེན་གཞན་དུ་བསོད་ནམས་དགའ།།
དེ་གཉིས་མེད་པའི་ནོར་ཙམ་གྱིས། །མཁས་རྣམས་དགའ་བ་བསྐྱེད་མི་ནུས།།১২।

ཕྱི་རྟེས་རིང་དུ་བལྟ་བ་དང་། །བག་ཡོད་པ་ལ་བཟོད་སྦན་ཆེ།།
བཙོན་འགྲུས་ཆེ་ཞིང་བརྟན་ལ་གྲིམས། །བྲན་གཡོག་ཡིན་ཡང་དཔོན་དུ་འགྱུར།།[๕]།

སྟོན་ལ་རྟག་ཏུ་སེམས་སྤྲོ་བ། །དེ་ཡི་གྲགས་པ་རྒྱང་བཞིན་ལྡང་།།
ཚོངས་པ་སྤྲོང་བ་འདུ་བ་བཞིན། །འབྱུལ་བར་འདོད་རྣམས་[๓]དེ་བས་མང་།།[๓๐]།

བྱིན་ནས་སྐྱབ་ཡང་མི་ལེན་ལ།[๒๙] །དམན་པའི་བརྟས་པ་དང་དུ་ལེན།།
ཕན་པ་ཆུང་དུའང་མི་བརྗེད་པ། །བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་ཆེ་རྟགས་ཡིན།།[๓๑]།

དམ་པའི་ཡོན་ཏན་སྐྱས་གྱུར་ཀྱང་། །འཇིག་རྟེན་ཀུན་ལ་ཁྱབ་པར་གསལ།།
སྣ་མའི་མེ་ཏོག་ལེགས་བཀབ་ཀྱང་། །དྲི་ཞིམ་ཀུན་ཏུ་ཁྱབ་པར་འགྱུར།།[๓๒]།

རྒྱལ་པོ་རང་ཡུལ་ཆེ་བ་ཙམ། །དམ་པ་གང་དུ་ཕྱིན་པར་བཀུར།།
མེ་ཏོག་ཕལ་ཆེར་ཉིན་རེའི་རྒྱན། །གཙུག་གི་ནོར་བུས་[๓๔]གང་དུ་འདར་མཆོད།།[๓๓]།

ལྷོན་ཤིང་དུད་པ་[๓๔]འབྲས་བུ་མང་། །རྩ་བྱ་དུལ་བ་མཐུ་སྟོབ་བཟང་།།
རྟ་མཆོག་དུལ་བ་འགྲོ་མགྲོགས་ཏེ། །དམ་པ་དུལ་བ་མ་ཁས་པའི་རྟགས།།[๓๕]།

དམ་པ་རྣམས་དང་ཕལ་པ་ལ། །བྱས་པ་མ་ཉམ་ཡང་དེན་མི་འདྲ།།
ཞིང་ལ་སོ་ནི་ཁྱད་མེད་ཀྱང་། །ལོ་ཏོག་ཁྱད་པར་དཔག་ཏུ་མེད།།[๓๖]།

བདག་ཉིད་ཆེ་ལ་ཕན་བཏགས་ན། །ཐུང་ཟད་ཙམ་ཡང་འབྲས་བུ་འབྱིན།།
སྐྱུ་རུ་ག་ཅིག་བྱིན་པ་ལ། །ཆོས་ཀུལ་བུ་དང་སྟོམས་[๓๗]ལ་ལྷོས།།[๓๔]།

བཟང་པོའི་ཚོ་རིགས་སྤྲོད་པས་བསྐང་། །སྤྲོད་པ་ཉམས་ན་རིགས་དོན་མེད།།
ཙན་དན་དྲི་བཟང་སྐྱེ་བོ་དགའ། །དེ་བསྲེགས་སོལ་བ་སུ་ཞིག་ལེན།།[๓๗]།

ཆེན་པོ་རེ་ཞིག་རྒྱང་གྱོར་ཀྱང་། ཀེ་ལ་གདུང་བ་བསྐྱེད་མི་དགོས།།
བླ་བ་རེ་ཞིག་གཟས་ཟིན་ཡང་། ཀེ་མ་ཐག་དུ་གློ་ལ་བར་འགྱུར།།[1]

ཆེན་པོས་དགྲ་ལ་བྱམས་བྱས་ན། ཁགྲ་ཉིད་དེ་ཡི་དབང་དུ་འགྱུར།།
མང་པོས་བཀུར་བས་ཀུན་བསྐྱངས་པས། ཀུན་གྱིས་རྒྱལ་པོར་དབང་བསྐྱར་རོ།།[2]

དམ་པ་ཇི་ལྟར་རྒྱང་གྱོར་ཀྱང་། སྟེགས་དང་འདྲེས་པའི་ཟས་མི་ཟ།།
སེང་གེ་བཀྲེས་ཀྱང་མི་གཙང་བའི། ངན་སྐྱགས་ཟ་བར་མི་བྱེད་དོ།།[3]

དམ་པ་སྤོག་ལ་བབ་ན་ཡང་། རང་བཞིན་བཟང་པོ་གཅིག་ལ་དོར།།[4]
ས་ལེ་སྦྲམ་ནི་བསྲེགས་བཅད་ཀྱང་། ཀེ་ཡི་ཁ་དོག་ཉམས་མི་འགྱུར།།[5]

སྐྱེས་མཆོག་རྣམས་ལ་དམན་པ་རྣམས། ཁྲོ་ཡང་ལན་དུ་གཅིག་ལ་ཁྲོ།།
ཅི་སྐྱང་དེགས་བའི་[6]སྐད་འབྱིན་ཡང་། ཁི་དྭགས་རྒྱལ་པོས་[7]སྐྱིང་རྡེས་སྐྱོང་།།[8]

བདག་ཉིད་ཆེ་ལ་སྐྱེ་བོ་རྣམས། སྐྱོན་ཆོལ་འགྱུར་གྱི་དམན་ལ་མིན།།
འཕན་ཟེལ་རིན་ཆེན་ལ་ལྟ་ཡི། [9]ཤག་ལ་དུམ་[10]ལ་ནི་སུ་ཞིག་སྐྱོད།།[11]

བསྟོད་པས་དགའ་བར་མི་འགྱུར་ལ། སྨད་པས་མི་དགར་མི་འགྱུར་ཞིང་།།
རང་གི་ཡོན་ཏན་ལེགས་གནས་པ། སྐྱེ་བོ་དམ་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན།།[12]

སྟོག་པ་དང་ནི་མཐུ་རྩལ་ལས། བྱུང་བའི་ལོངས་སྤྱོད་ལོངས་སྤྱོད་མིན།།
ཕྱི་དང་བྱི་ལ་འགྲངས་ན་ཡང་། ངོ་ཚ་བོ་ནའི་རྣམ་ཐར་ཡིན།།[13]

འཁོར་ལ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་ཀྱང་ན། རྟེ་དཔོན་ཉིད་ཀྱི་ཆེ་བ་ཡིན།།
རྟ་ལ་རྒྱན་དུ་བྱས་པ་དེ། །བདག་པོ་ཉིད་ལ་མི་མཛེས་སམ།།[14]

རྗེ་ལྷ་རྗེ་ལྷར་རྗེ་དཔོན་གྱིས། །འཚོར་ལ་དྲིན་གྱིས་བསྐྱངས་གྱུར་པ།།
དེ་ལྷ་དེ་ལྷར་འཚོར་གཡོག་རྣམས། །རྗེ་དཔོན་ཉིད་ཀྱི་བྱ་བ་བསྐྱབ།།ཞ།།

བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་གནས་བའི་སར། །མཁས་པ་གཞན་དག་སུ་ཡིས་བརྩི།།
མཁའ་ལ་ཉི་མ་ཤར་བ་ན། །རྒྱུ་སྐར་མང་ཡང་མཐོང་མི་འགྱུར།།ཟ།

ལེགས་པར་བཤད་པ་རིན་པོ་ཆེའི་གཏེར་ལས་ཡ་རབས་བརྒྱ་པ་སྟེ་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་གཉིས་པའོ།། །།

རབ་བྱེད་གསུམ་པ། བློན་པོ་བརྒྱ་པ།

སྐྱེ་བོ་ངན་པ་འབྱོར་ཕོབ་ཀྱང་། །ལྷག་པར་སྤྱོད་པ་དན་པར་འགྱུར།།
འབབ་ཆུ་རི་ལྟར་བཟློག་ཀྱང་ཀྱང་། །ཐུར་དུ་འབབ་པ་ཁོ་ནར་འདོད།།ཨ།

དམན་ལ་སྤྱོད་པ་བཟང་བྱེད་ཡང་། །དེ་ནི་བཅོས་མའི་རྣམ་ཐར་ཡིན།།
ཤེལ་ལ་ནོར་བུས་ཁ་བསྐྱར་ཡང་། །ཆུ་དང་འཕྲད་ཀྱི་ན་རང་མདོག་སྟོན།།ཀ།

བློན་པོས་བྱ་བ་ལེགས་གྲུབ་ཀྱང་། །སྟེས་དབང་ཡིན་གྱི་ཀྱི་བསྐྱབས་པས་མིན།།
སྲིན་བུའི་ཁ་ཆུ་དར་སྐྱད་དུ། །འགྲོ་བ་མཁས་ནས་བྱེད་བ་མིན།།ཁ།

ཆེན་པོས་འབད་ནས་བསྐྱབས་པའི་གོས། །ངན་པས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་གཅིག་ལ་འཇོམས།།
ཞིང་པས་ལོ་རྩེར་འབད་པའི་ཞིང་། །སེར་བས་སྐད་ཅིག་རྡུ་ལ་དུ་རྩྭོག།ག

ངན་པ་ཚལ་ཆེར་རང་གི་སྐྱོན། །གང་ཡིན་གཞན་ལ་སྐོད་ཀྱིས་བར་བྱེད།།
ཁྱ་ཏྲས་མི་གཙང་ཟོས་པའི་མཆུ། །ས་གཙང་གཞན་ལ་འབད་ནས་འཕྱིད།།ང

བློན་པོ་བྱ་བ་ལ་སྦྱར་ན། །ངོན་ཤམས་དེ་ཡང་ཤམས་པར་འགྱུར།།
ལྷ་སྐྱེས་རྒྱལ་པོར་བསྐོས་པ་ཡིས། །འཚོར་སྐྱག་རང་ཡང་བསད་ཅེས་བྱགས།།ཅ།

རྣོངས་པ་བདེ་བ་འདོད་བཞིན་དུ། །བྱ་བ་སྣ་ཚོགས་བསྟལ་འབའ་ཞིག་སྣང།།
གདོན་གྱིས་བཏབ་པའི་སྐྱེ་བོ་འགའ། །སྡུག་བསྔལ་སྣང་ཕྱིར་ཡྱེབ་[ཀ]པ་མཛོང་།།[ཀ]།

བློ་ངན་དྲང་པོ་ལ་ལས་རང་། །བརླག་འགྱུར་ལ་ལས་གཞན་ལ་གནོད།།
ནགས་ཀྱི་ཤིང་དྲང་རུང་ནས་གཅོད། །མདའ་ཡི་དྲང་པོས་ཕ་རོལ་གསོད།།[ཁ]།

རྟག་ཏུ་གཞན་དོན་མི་སེམས་པ། །དེ་ཡི་སྙོད་པ་ཕྱུགས་དང་མཚུངས།།
བཟའ་བཏུང་འབའ་ཞིག་དྲང་འགྲོས་ཀྱང་། །བསྐྱབ་པར་ནུས་པ་མ་ཡིན་ནམ།།[ག]།

ཕན་དང་མི་ཕན་མི་དབྱེད་ཅིང་། །བློ་དང་ཐོས་པ་མི་སྐྱབ་པར།།[ང]
ཡོ་འབྱངས་འབའ་ཞིག་དོན་གཅེར་བ། །སྐྱ་མེད་པ་ཡི་ཕག་པ་ཡིན།།[ང]།

བློན་པོའི་དབུས་ན་དག་འཁིང་རྩེ།[ཅ] །མ་ཁས་པའི་མདུན་ན་[ཆ]ཞམ་ཞིང་འཇོམས།།
ནོག་དང་ལྷོག་ཤལ་མེད་ན་ཡང་། །ཡ་ས་ཅན་གྱི་བ་ལང་ཡིན།།[ཉ]།

གང་ན་བཟའ་བཏུང་ཡོད་དེར་རྒྱུག[ཉ] །དགོས་པའི་བྱ་བ་བཅོལ་ཡང་འབྱོས།།
གཏམ་དང་བཞད་གད་ཤེས་ན་ཡང་། །མཇུག་མ་མེད་པའི་ཁྱེ་ཆན་ཡིན།།[ཏ]།

མྱིག་རྩེས་ཆུ་ཡིས་དགང་སྣ་སྟེ། །མདོངས་ཆུང་ནོར་གྱིས་དགང་བར[ཁྱ]སྣ།།
ཞིང་ཆུང་ས་བོན་གདབ་སྣ་སྟེ། །བློ་ཆུང་རིག་པ་[ཁ]མགུ་བ་སྣ།།[ཏ]།

དེགས་བཅས་བློན་པོ་ཁས་ལེན་ཅན། །ཚེན་པོ་ཡིན་ཡང་ཉམས་པར་འགྱུར།།
གོམ་པ་གང་གི་ས་བྱིན་པས། །སྟོང་བས་ལྟུན་གྱིས་ནི་ས་གསུམ་ཤོར།།[ཁ]།

བློ་ཆུང་སེམས་ལ་ཁོན་འཛིན་ཅིང་། །གནོད་པ་བས་ཀྱང་རྣམ་འགྱུར་སྟ།།
ཉེ་བན་དག་བོ་མཐོང་ན་ཡང་། །སྨྲ་གས་པའི་ཐོག་མར་ཀུ་ཅོ་འདོན།།[ཁ]།

བླུན་པོས་གསོག་ཅཱ་བའི་སྡུག་བསྔལ་ཉིད། །སྐྱོང་གི་སྤྱོད་པའི་བདེ་མི་སྐྱོང་།།
ཡང་ཡང་ཉལ་ཞིང་ལྟ་བ་ཡི། །འཇུངས་པའི་ཆོར་ནི་བྱི་བ་འདྲ།།ཀ༤།

བླུན་པོའི་གྲོང་དུ་མཁས་པ་བས། །སྤྲིལ་འཛོན་པ་ཁྲད་པར་འཕགས།།
སྤྲེལ་འཛིན་ཅས་དང་ཆོར་གྱིས་མཆོད། །མཁས་པ་ལགས་པ་སྟོང་པར་འགྲོ།།ཀ༥།

ཡོན་ཏན་མེད་པའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས། །ཡོན་ཏན་ཅན་ལ་ལྟག་པར་སྤང་།།
གངས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་དགྲན་སྐྱེས་པའི། །ལོ་ཏོག་ལྟས་ངན་ཡིན་ཞེས་སྨྲོགས།།ཀ༦།

ཡོན་ཏན་ལོག་པར་སྨྲངས་པ་འགའ།། །ལེགས་པར་སྨྲངས་པ་ཁྲད་དུ་གསོད།།
ལྟ་བ་མེད་ན།། གྲིང་ཐུན་འགར། །ཡན་ལག་ཉམས་པའི་སྐྱོན་དུ་བྱེད།།ཀ༧།

ཆོ་གა་ཉམས་པ།། བྱེད་པ་རྣམས། །ཆོ་གা་ཚང་བར་བྱེད་ལ་བརྟགས།།
ཙུ་ཏི་ཡུལ་དུ་ཕྱིན་པ་ན། །ཏཱད་གཉིས་པ་ལ་མིར་མི་བཙུ།།ཀ༨།

ཆོ་གা་ལོག་པར་སྨྲབ་པ་འགའ།། །ཡང་དག་ཆོ་གা་བྱེད་ལ་གཤེ།།
སྐྱེས་བུ་ཁྱི་ཡི་མགོ་ཅན་རྣམས། །བཞིན་བཟངས་བྱད་མེད་ཡིན་ཞེས་བརྟགས།།ཀ༩།

ལོག་འཚོའི་ཟས་ཆེར་རྟེད་པ་འགའ།། །མཁས་པ་དབུལ་པོ་ཁྲད་དུ་གསོད།།
སྤྲེའུ།། ཏན་རྣམས་ཀྱིས་མི་བཟང་ནས། །མཛེག་མ་མེད་ཅེས་བཞད་གད་བྱེད།།ཀ༡༠།

དེས་ན་ལས་ཀྱིས་མནར་བས་ན།། །མཁས་པ་བླུན་པོའི་ནང་དུ་འཁྱམ།།
རྒྱང་གིས་བདས་པའི་མ་ལི་ཀ །ཏྲི་ཞེམ་ཕྱག་དར་ཁྲོད་ན་རྟོ།།ཀ༡༡།

སྐྱོན་རྣམས་འབད་པས་འཛིན་བྱེད་ཅིང་། ཡོན་ཏན་རྩ་ནས་མི་ཚགས་པ།།
སྐྱེས་བུ་དན་པ་ཙུ་ཚགས་བཞིན། །དན་པ་འཛིན་ཀྱི་བཟང་པོ་འཆོར།།ཀ༡༢།

ལེགས་ཉེས་དབྱེད་པའི་བློ་གྲོས་མེད། །མ་ཁས་པའི་མདུན་སར་ཕྱིར་ཕྱོགས་སྐྱོད།།[11]
ཟས་ནོར་ཁོ་ནའི་གཏམ་གྱིས་འདད།[10] །ཤུང་གཉེས་པ་ཡི་ཐུགས་སུ་བཤད།།ཚ།།

བློ་ཆུང་མང་དུ་འདུས་ན་ཡང་། །བྱ་བ་ཆེན་པོ་སྒྲུབ་[9]མི་ནུས།།
ཕྱི་ཤུང་མང་དུ་བསྡོམས་ན་ཡང་།[8] །ཁང་པའི་གདུང་མ་བཟོད་པར་དཀའ།།ཙ།

མ་དབྱད་པ་ལས་དོན་གྲུབ་པ། །ཐུང་ཡང་མཛངས་པར་སུ་ཞེག་རྩི།།[7]
སྤིན་བུ་དག་གིས་ཟོས་པའི་རྟེས། །ཡི་གེར་བྱུང་ཡང་ཡི་གེ་མ་ཁན་མིན།།ཛ།

བློ་གྲོས་ཤན་པའི་འདོད་གཏམ་དང་། །ཅང་ཤེས་མིན་པའི་རྟ་མཆོག་དང་།།
གཡུལ་ངོར་ལྷུང་བའི་རལ་གྲི་རྣམས། །སུ་ཡི་གྲོགས་འཕྲུར་ངེས་པ་མེད།།ཞ།

ཤེས་རབ་མེད་པའི་བློན་པོ་རྣམས། །མང་ཡང་དག་ཡི་[6]དབང་དུ་འགྲོ།
གླང་ཆེན་སྐོ་བས་ལྟན་ཁྱུར་ལོངས་པ། །རི་བོང་བློ་ལྟན་གཅེག་གིས་བཏུལ།།ཟ།

ཤེས་རབ་མེད་པའི་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱང་། །ཚལ་ཆེར་རང་ལ་ཐན་པ་ཉུང་།།
འདོད་འཇོ་བ་ཡི་འོ་མ་ཡང་། །ཁེ་འུས་འཐུང་བ་བརླ་ལམ་ཡིན།།ཉ།

བློན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་མ་ཁས་པ་ཡང་། །མཆོད་པར་འཕྲུར་བའི་རེས་པ་མེད།།
ཉེ་མ་ཤིན་ཏུ་འོད་གསལ་ལ་ཡང་།[5] །འབྱུང་པོའི་གདོན་རྣམས་མི་འབྲོས་སམ།།ཀ།

བློན་པོ་ལོངས་སྤྱོད་སོག་[4]རྣམས་ལ། །གཅེན་ཀྱི་བསམ་པ་གཅལ་ལ་ཡོད།།
སྤྲིག་སྤུག་གཏམ་ངན་ཁོ་ན་ཡིས། །ཁྱི་བ་བཞིན་དུ་བསགས་ནས་འཆི།།ཀཀ།

སྐྱེ་བོ་ངན་པའི་ཚོགས་ནང་དུ། །ཡོན་ཏན་ལྡན་ཡང་ལ་འཁྱེར།།
སྨྲ་ལ་གདུག་གནས་པའི་སྐ་ཕྱོགས་སུ། །སྐྲོན་མེ་གསལ་ཡང་འོད་མི་འབྱིན།།ཀཁ།

ལོངས་སྤྱོད་ཡོད་ཀྱང་ལས་དན་གྱིས། །འཇུངས་པས་སྤྱོད་པའི་རང་དབང་མེད།།
རྒྱན་འབྱམ་སྨིན་པ་ཟ་བའི་ཚེ། །ཁྱ་ལ་མཆུ་ནད་རྒྱུན་དུ་འབྱུང་།།ཁ་

རྒྱུན་དུ་གཞན་གྱིས་བསྐྱང་[ཤ]དགོས་པའི། །སྐྱེ་བོ་ནམ་ཞིག་ཅི་ནས་ཅམས།།
བྱ་རོག་གིས་ནི་བཟུང་བ་ཡི། །རུས་སྦལ་ས་ལ་ལྷུང་ཞེས་བྱགས།།[ཤཅ]ཀ་

བཟང་ངན་མི་ཤེས་དྲིན་བྱས་བརྗེད། །ངོ་མཚར་གཏམ་ལ་མཚར་མི་འཛིན།།
མངོན་སུམ་མཐོང་བ་སྣང་ལ་འདྲི། །ཞུམ་ཞིང་རྗེས་འབྲང་བློན་པོའི་རྣགས།།ཁ[ཅ]

དྲོད་ཆུང་ཁ་ཡིས་དག་བོ་འདུལ། །ཆུང་ནས་མཐོང་ན་ཅ་ཅོ་འབྱིན།།
འཐབ་སར་འཕྲད་[ཤཀ]ན་ཐལ་མོ་སྐྱོར། །རང་ཉིམ་སྣེ་བ་[ཀ]ན་ང་ཆུལ་སྣ།།ཁ[ཀ]

སྡང་མ་གྲོས་བྱེད་ཆེ་ན་དཔའ། །ཁུལ་བསྐོས་པ་ན་ནོར་ཅིས་འདེབས།།
འགྲོ་དགོས་བྱུང་ན་ནད་བྱ་ལྟང་། །འཐབ་སར་ཆུང་ནས་བོད་[ཀ]ཅིང་བསྐོ།།ཀཤ

བློ་ཆུང་ངུང་ཟད་ཆུལ་བས་ངོམས། །ཁ་ལ་ཉེ་ཐམ་ན་གཉེན་ལ་འཁང་།།
གྲོས་ལ་འཚོགས་ན་འཐབ་རྩོད་སྐྱོང་། །ཁས་ངག་གྲོས་བྱས་ན་ལྷོག་ཏུ་སྐྱ།།ཁཅ

གཡུལ་དོར་ཆུན་ལ་བྱི་དོར་བྱེད། །ཀབ་དང་ཐབ་ན་ངང་ཕྱོགས་སྦེད།།
འགྲོགས་ན་[ཀཟ]དབུ་བས་གཉེན་ཕྱོགས་འཛིགས། །མཚོན་ཆ་དབྱིལ་ཁ་ཚར་འཆ།།ཆ[ཅ]

དཔུང་ཚོགས་འགྲོ་ན་མཇུག་སྤུད་ལ། །སྟོག་ན་དེ་ཡི་སྐ་འདེན་བྱེད།།
བཟའ་བཀྱང་མཐོང་ན་ནན་གྱིས་འཇུག །དཀའ་བ་མཐོང་ན་ཐབས་ཀྱིས་འབྱོལ།།ཀ[ཀ]

སྐྱེ་བོ་ངན་པའི་མཚན་ཉིད་ལ། །བརྗོད་ཚུ་དུམ་ཡོད་མོད་ཀྱང་།།
ངན་སྐྱགས་བྱོན་པ་སུ་ཞིག་སྣོང་། །སྐྱགས་པ་མ་ཁས་པ་སུ་ཞིག་སྐྱོང་།།ཆ[ཟ]

མཆུ་བསྐོད་པ་ཡིས་བརྡ་སྤྲོད་ཅིང་། །སྨོས་པའི་ཚེ་ན་མིག་ཚུམས་[2]བྱེད།
རྣམ་ཐར་ཐོས་ན་འཁྲུན་འཆོར་བ།[3] །གང་ལ་བྱང་ཡང་ཐ་ཤལ་རྟགས།།[4]

ལེགས་བར་བཤད་པ་རིན་པོ་ཆེའི་གཏེར་ལས་བླུན་པོ་བཏུག་པ་སྟེ་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་གསུམ་པའོ།། ||

རབ་བྱེད་བཞི་པ། སྤྲེལ་མ་བརྟག་པ།

དམན་པ་ལོངས་སྤྱོད་ཆེ་ན་ཡང་། རིགས་ལྡན་ཆུང་བས་ཟིལ་གྱིས་གཏོན།།[5]
བཀྲེས་པ་སྟག་གི་དར་སྤུ་ཡིས། །སྤྲེའུ་ཤིང་གི་རྩེ་ལས་ལྷུང་།།[6]

བླུན་པོའི་ཡོན་ཏན་ཁར་འབྱིན་ཏེ། །མ་ཁས་པའི་ཡོན་ཏན་ཁོང་དུ་སྤྲིད།།
སོག་མ་ཆུ་ཡི་སྟེང་ན་འཕྲོ། །ཧོར་བུ་སྟེང་དུ་བཞག་ཀྱང་འབྱིང་།།[7]

ཡོན་ཏན་ཆུང་རྣམས་ད་ཆུལ་ཆེ། །མ་ཁས་པར་གྱུར་ན་དུལ་བར་གནས།།
ཆུ་བྲན་[8]རྟག་ཏུ་ཀུ་ཅོ་ཆེ། །ཆུ་མཆོ་ཅ་ཅོ་ག་ལ་སྤྲོ་གས།།[9]

སྐྱེ་བོ་དམན་རྣམས་དམ་པ་ལ། །ཁྲད་གསོད་བྱེད་ཅི་[10]དམ་པས་མིན།།
སེང་གེས་ལྟ་ཚོགས་ལེགས་སྐྱོང་གི།[11] །ལྟ་ཤིད་ལྟ་ཡི་རིགས་ལ་སྡང་།།[12]

དམ་པ་ཁྲོས་ཀྱང་བཏུང་ན་ཞེ། །དམན་རྣམས་[13]བཏུང་ན་ལྟག་པར་རེངས།།
གསེར་དངུལ་སྤ་ཡང་བཞུ་ནུས་ཀྱི། །ཁྱེ་ལྷད་བཞུ་[14]ན་དྲི་ངན་འབྱུང་།།[15]

མ་ཁས་ལ་ཡོན་ཏན་ཀུན་ལྡན་ཏེ། །བླུན་ལ་སྐྱོན་རྣམས་འབའ་ཞིག་ཡིན།།
རིན་པོ་ཆེ་ལས་དགོས་དགུ་འབྱུང་། །སྤྲུལ་གདུག་ལས་ནི་ཉེས་ཀུན་སྐྱེད།།[16]

སྟོག་སྤྱོད་ནགས་ན་གནས་ཀྱང་ཉམས། །དམ་པ་གོང་ན་གནས་ཀྱང་དུལ།།
ནགས་ཀྱི་གཅན་གཟན་ཁྲོ་བ་དང་། །རྟ་མཆོག་གོང་གནས་དུལ་བར་མཛོད།།[17]

སྐྱེས་མཆོག་རང་གི་སྐྱོན་ལ་ལྟ། །སྐྱེ་བོ་ངན་པ་གཞན་སྐྱོན་ཚོལ།།[1-9]
རྣ་བྱ་རང་གི་ལུས་ལ་རྟོག །སྲིན་བྱ་གཞན་ལ་ལྟས་ངན་གཏོང་།།[1-10]ཅ།

དམ་པ་དུལ་བས་རང་གཞན་སྐྱོང་། ངན་པ་རེངས་པས་རང་གཞན་སྡུག།
འབྲས་ལྟན་ཤིང་གིས་རང་གཞན་བསྲུང་། ཤིང་སྐམས[1-11]རེངས་པས་རང་གཞན་སྲེག།ཙ།

འཕྲོར་བའི་དུས་ན་ཐམས་ཅད་གཅེན། ཁ་ལ་ཉེ་ཆུང་ན་ཀུན་ཀྱང་དགྱ།།
རིན་ཆེན་གྲིང་དུ་རིང་ནས་འདུ། །མཆོ་སྐམས[1-12]བ་ན་སྡུ་ཡང་སྲོང་།།ཚ།

ཟླུན་པོ་འཕྲོར་བ་ཐོབ་ན་བདེ། །སྐྱེས་མཆོག་ཐམས་ཅད་བྱིན་ན་བདེ།།
མཛོ་ཅན་ཕྱུགས་ན་[1-13]བདེ་བར་འཛོན། །མ་ཁས་པ་མཛོ་ལ་འཛིགས་པར་ལྟ།།ཛ།

ཆེ་ལ་གནོད་བྱེད་གྲོགས་སུ་འགྱུར། །དམན་ལ་གནོད་བྱེད་གནོད་པར་འགྱུར།།
ནགས་མེ་རླུང་གིས་སྤྲོར་མོད་ཀྱི། །དེ་ཡི་སྐྱོན་མེ་ཆུང་དུ་གསོད།།ཛྷ།

འདི་བཤེས་འདི་ནི་དགྲ་བོ་ཞེས། །བློ་གྲོས་ཆུང་རྣམས་སོ་སོར་འབྱེད།།
བློ་ཆེན་ཀུན་ལ་བྱམས་པ་ལ།[1-14] །ཕན་བྱེད་གང་ཡིན་དེས་པ་མེད།།ཉ།

ཡོན་ཏན་ལྡན་པ་ཡོན་ཏན་ལ། །དགའ་ཡི་ཡོན་ཏན་མེད་རྣམས་མིན།།
སྤྲང་རྩི་འཛིན་པ་མེ་ཏོག་ལ། །དགའ་ཡི་ཤ་སྤྲང་དེ་ལྟ་མིན།།ཊ།

མ་ཁས་པ་མ་ཁས་པའི་ནང་ན་མཛེས། །ཟླུན་པོས་མ་ཁས་པ་ཇི་ལྟར་གོ།།
ཙནྡན་གསེར་བས་རིན་ཆེ་བ།[1-15] །ཟླུན་པོས་སོལ་བར་བྱས་ལ་ལྟོས།།ཋ།

མ་ཁས་པ་རང་གིས་དཔྱོད་ཤེས་ཀྱི། །ཟླུན་པོ་གྲགས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་།།
ཁྱི་རྒན་ཀུ་ཅོ་འདོན་པ་ན། །རྒྱུ་མཚན་མེད་བར་གཞན་དག་རྒྱུག།ཌ།

མཁས་པ་ཤིན་ཏུ་རྒྱད་ན་ཡང་། །ལེགས་བཤད་གཏམ་གྱིས་གཞན་དགའ་བྱེད།།
བློན་པོ་འབྱོར་བར་གྱུར་ཚེ་ཡང་། །རྩོད་པ་ཁོ་ནས་རང་ཞན་སྐྱེ།།[1]

ཁ་ཅིག་སྨྲ་ཞིང་བསྒྲུབ་བར་བཅྱི།། །ལ་ལ་མི་སྨྲ་དོན་ལ་འབད།།
ཁྱི་བན།།[2]དག་ལ་ཁྱས་འདེབས་ཀྱི། །རྒུ་སྐྱར་བྱི་ལ་སྐྱ་མེད་འཛབ།།[3]

དམ་པ་རྣོལ་ཡང་ཕན་པ་སྐྱབ། །སྐྱེ་བོ་བན་པ་མཛའ་ཡང་གཅོད།།
ལྟ་རྣམས་ཁྲོ་བས།།[4]སེམས་ཅན་སྐྱང་། །གཤེན་རྗེ་འཛེམ་ཡང་ཕ་རོལ་གསོད།།[5]

སྐྱེ་བོ་དམ་པ་རིན་ཆེན་བཞེན། །རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་འགྱུར་ལྡོག་མེད།།
སྐྱེ་བོ་བན་པ་སྐང་མདའ་བཞིན། །ཐུང་ཟད་ཙམ་གྱིས་མཐོན་དམན།།[6]བྱེད།།[7]

བློ་མཐུན་རིང་ན་གནས་ཀྱང་ཕན། །མི་མཐུན་ཉེ་ན་ལྷག་པར་འབྲལ།།
འདམ་སྐྱེས་འདམ་གྱིས་མི་གོས་ལ། །དེ་ཉིད་ཉེ་མས་རྟག་ཏུ་སྐྱོང་།།[8]

རྡོ་སྲིད་ངོ་ཚ་ཡོད་གྱུར་པ། །དེ་སྲིད་ཡོན་ཏན་རྒྱན་གྱི་མཆོག།
ངོ་ཚ་བརླ་ན་ཡོན་ཏན་ཉིད། །ཕྱོགས་སུ་བྱས་ཏེ་གཏམ་ངན་འཕེལ།།[9]

དམ་པ།[10]མ་བཅོལ་ལེགས་པར་སྟོན། །དམན་ལ་དྲིས་ཀྱང་ལོག་པར་བཤད།།[11]
རྒྱལ་བའི་སྲས་ལ་བརྟན་ཀྱང་བཅྱི། །འཆི་བདག་མཆོད་ཀྱང་གསོད་པ་ཡི་ན།།[12]

གཅིག་ལ་ཕན་པར་འགྱུར་བ་ཡི། །བྱ་བ་གཞན་ལ་གནོད་པ་སྲིད།།
རྩྭ་བ་ཤར་ན་ཀུ་སུ་ཏ།[13] །ཏ་འབྲེད་འགྱུར་གྱི་བརྟུ་[14]རྩམ།།[15]

ཉེས་པ་ལས་ཀྱང་དོན་གྲུབ་པ། །བྱུང་ཡང་མཁས་རྣམས་ཐ་ལ་སྨོན།།
ལེགས་པར་བསྒྲུབས་ཀྱང་སྐྱོན་སྲིད་མོད། །དེ་ལ་མཁས་རྣམས་ཁྲེལ་བ་མེད།།[16]

རྣེད་པ་ལ་ལ་རྣེད་པ་སྟེ། །རྣེད་པ་ལ་ལ་དག་བོ་ཡིན།།
རྟོད་མ་མངལ་ལྟན་ཆོར་འཕེལ་བྱེད། །དེའི་མོ་སྨུམ་ན་འཆི་བ་རྣེད།།ཚ།

དམ་པ་དབྱེ་དཀའ་འདུམ་སྟ་སྟེ། །ཀམན་པ་དབྱེ་སྟ་འདུམ་པ་དཀའ།།
ལྷོན་ཤིང་དང་ནི་སོལ་བ་ཡི། །གཅད་༡༠༡དང་སྦྱོར་བའི་ཁྱད་པར་ལྷོས།།ཚ།

ཤམ་ཆུང་གྱུར་ཀྱང་ཆོན་བྱེད་ན།།༡༠ཅ །ཆེན་པོ་ཡིས་ཀྱང་གཞོམ་པར་དཀའ།།
ཆེན་པོ་ཡིན་ཀྱང་བག་ཕེབས་ན། །ཤམ་ཆུང་རྣམས་ཀྱིས་བརླག་༡༠ཁ་མང།།ཚཅ།

ནོར་གྱིས་འབྱོར་ན་སྐྱོབས་ཀྱང་འཕེལ། །ཁོར་མེད་པ་ལ་སྐྱོབས་ཀྱང་འབྲི།།
བྱི་བས་དབྱིག་ལྟན་ཆོར་ཕྱོགས་བས། །རྒྱ་༡༠ཌའི་ནུས་པ་ཤམས་ཞེས་ཐོས།།ཚང

མི་གང་བསོད་ནམས་ལ་སྦྱོང་པ། །བཏང་ཡང་ལོངས་སྤྱོད་ཆར་བཞིན་འབབ།།
བསོད་ནམས་མེད་པའི་ལོངས་སྤྱོད་དོ། །བསགས་ཀྱང་སུ་ཡིས་ཟ་བ་༡༠ཡ་སོམས།།ཚ།

དམ་པ་རེ་ཞིག་རྒྱུད་ཀྱང་ཀྱང་། །བླ་བ་བཞིན་དུ་ཡར་ངོ་འབྱུང་།།
དམན་པ་ལན་ཅིག་རྒྱུད་ཀྱང་ན། །མར་མེ་བཞིན་དུ་མན་ལ་བར་འཕྱུར།།ཚ།

ཤེས་ལྟན་དག་ལ་མིག་བཞིངས་པས། །ཐ་མར་དག་བོ་དབང་དུ་སྟུད།།
དོད་ཆུང་དག་ལ་ལན་བྱས་པས། །ཀཀའ་བ་རྒྱན་མི་ཚད་༡༠ཤ་ཐོབ།།ཚཟ

མཁས་པས་ཤིན་ཏུ་ཤམ་ང་བའི། །ཁན་ས་ལ་འཛུངས་ན་དཔའ་རྟག་ལ་སྟར།།
སེང་གེས་ཁྱུ་མཆོག་གསོད་པའི་ཚེ། །རྣ་ལ་འཛུངས་བ་ག་ལ་སྟར།།ཚཟ

རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་མི་དབྱོད་པར། །ཀག་ལ་མཆོང་བ་བླུན་རྟག་ཡིན།།
མར་མེའི་འོད་ལ་འཛོངས་པ་ཡི་ས། །སྤྲང་བུ་དཔའ་བར་འགྲོའམ་ཅི།།ཚལ

ངན་པ་རང་རྐེན་ཁྱད་པར་འཛོམས། །དེམ་པ་གང་ལ་བརྟེན་པ་སྲུང་།།
སྲིན་བུ་རང་རྐེན་ཟད་ཟད་ཟ། །སེང་གེ་རང་གི་ཡུལ་འཚོར་སྲུང་།།ཁ།

དམན་རྣམས་དགོས་པ་ཆུང་ངུགས་ད། །གསང་དགོས་དགོས་པ་མེད་པར་སྨྲ།།
དམ་པ་དགོས་མེད་གསང་མི་འགྱུར། །གསང་དགོས་སྐོག་ལ་བབ་ཀྱི་ཀྱང་སྲུང་།།ཁཅ།

དམན་པ་འབྱོར་ན་ངེགས་ཆུ་སྐེ།ཀ་ཤ། །དེམ་པ་འབྱོར་ན་དུལ་བའི་ཆུ།།
ཁ་སྐྱེས་འགྲངས་ན་ངེགས་པས་བཆུལ། །སེང་གེ་འགྲངས་ན་བདེ་བར་ཉལ།།ཁྱ།

དམ་པ་དང་ནི་དམན་པ་ཡི། །སྐྱོད་པ་གཉིས་ཀ་གོམས་པའི་ཤུགས།།
བྱང་བ་མེ་ཏོག་འཚོལ་ཀ་ར་བ་དང་། །དང་པ་ཆུར་འཇུག་བསྟབ་ཅི་དགོས།།ཁཅ།

ཆུལ་དན་དག་དང་ཕྲད་ཀཀ་པ་ན། །རང་གི་འཚོར་ལ་ཆད་པས་ཀཀཀགཅོད།།
དོན་མ་གྲུབ་པའི་བློན་པོ་ཀཀཅ་འགལ། །རང་ཉིད་འགགས་ཀཀཅ་ཉེ་འཆི་བ་ཡོད།།ཁཅ།

ཆོས་ཆུལ་དག་དང་ཕྲད་ཀཀཉ་པ་ན། །ཡུག་པར་འཚོར་ལ་བྱམས་པ་སྐྱེ།།
ན་བའི་བུ་ལ་ཁྱད་པར་དུ། །མ་ནི་གདུང་བ་སྐྱེ་བར་འགྱུར།།ཁ།

སྐྱེ་བོ་དམ་པ་ངན་པ་དང་། །འགྲོགས་ན་ངན་པའི་ཤུལ་ཀཀཀདུ་འགྱུར།།
གང་གྱའི་རྩ་ནི་རབ་ཞིམ་པ། །ཆུ་མཆོར་སྐེབས་ཀཀཤ་ན་བ་ཚུར་འགྱུར།།ཁཀ།

དམན་པས་སྐྱེ་བོ་མཆོག་བསྟེན་ན། །སྐྱེ་བོ་དམ་པའི་སྤྲོད་པ་འབྱུང་།།
གླ་ཆེས་བྱུགས་པའི་གང་ཟགས་ལ། །ཁུ་རྩིའི་དྲི་ཞིམ་འབྱུང་ལ་ཤྱོས།།ཁཉ།

ཤུན་པོ་ཅིས་ཀྱང་མི་བསྟུལ་ཀཀཅ་བ། །དེ་བཞིན་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་བརྟན།།ཀཀཤ
ཤིང་བལ་ཆུང་དུས་ཀཀཀ་གཡོ་བ་ཤུར། །དམན་པའི་སྤྲོད་པ་འགྱུར་ཤྱོག་ཆེ།།ཁཉ།

ལེགས་བར་བཤད་པ་རིན་པོ་ཆེའི་གཏེར་ལས་སྤེལ་མ་བརྟག་པ་སྐྱེ་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་བཞི་པའོ།། ||

རབ་བྱེད་ལྔ་པ། ངན་སྤྲོད་བརྒྱ་པ།

གཡོན་ཅན་སྟན་པར་སྣྲ་བ་ནི། །རང་དོན་ཡིན་ཀྱི་གུས་ཕྱིར་མིན།།
སྲིན་བྱ་སྟན་ནས་དགོད་པ་ནི། །ལྟས་ངན་གཏོང་གི་[1]རྒྱུ་ནས་མིན།།[1]

ངན་པ་[2]སྐོག་མར་ཚོག་གིས་འདྲེད།[3] །བག་ཚེབས་གྱུར་ན་ཕྱི་ནས་བསྟུ།།
ཅ་པ་[4]ཟས་ཀྱིས་ཁ་བྱིད་ནས། །ཅ་རྣམས་གསོད་པར་བྱེད་ལ་ལྟོས།།[2]

དམན་པ་ཇི་སྲིད་ཅམ་ཆུང་བ། །དེ་ཡི་བར་ལ་རང་བཞིན་བཟང་།།
དུག་གི་ཚོར་མ་མ་སྨིན་པའི། །བར་དུ་གཞན་ལ་འབིགས་མི་ནུས།།[3]

ཡིད་ལ་བསམ་པ་གཞན་བྱས་ནས། །ཚོག་ཏུ་སྨྲ་བ་གཞན་བྱེད་ན།།[5]
གཡོན་ཅན་ཞེས་སུ་བགས་པ་སྟེ། །བྲེན་པོ་མ་ཁས་པར་འཚོས་པ་ཡིན།།[4]

ཅ་ཅང་གཡོ་སྒྱུ་མང་དགས་ན། །རེ་ཞིག་གྲུབ་ཀྱང་ཐ་མར་བརླག།
གཟིག་ལྟགས་བཀབ་པའི་བོང་བུ་ཡིས། །ལོ་ཐོག་ཟོས་མཐར་གཞན་གྱིས་བསད།།[5]

ཤེས་རབ་ལྡན་ན་མངོན་སུམ་གྱི། །བརྫུན་གྱིས་ཁ་རོལ་སྒྲ་བར་ནུས།།[6]
རྒྱབ་པོ་རྟམས་ཀྱིས་ཕྱིར་བཏགས་པས། །ར་སྐྱེས་ཁྲེར་བ་བྱམ་ཟེས་བོར།།[6]

ཉེས་པ་མངོན་སུམ་བྱེད་བཞིན་དུ། །ཁཡོ་ཅན་ཚོག་གིས་ཁ་རོལ་སྒྲ།།[7]
ལྟ་ཆེན་སྐྱེ་སྟགས་ཤོར་བ་ལ། །སྐྱག་བསྟལ་བདེན་པ་བསྒྲགས་སོ་ལོ།།[7]

གཡོ་ཅན་ཚུལ་གཟོབ་བགེ་འཇམ་ལ། །མ་བརྟགས་[8]བར་དུ་ཡིད་མི་བརྟན།།
རྩ་བྱ་གཟུགས་མཛེས་སྐྱེ་སྟན་ཡང་། །དེ་ཡི་ཁ་ཟས་དུག་ཆེན་ཡིན།།[8]

གཡོ་ཅན་༸ཁང་བཟང་པོའི་ཚུལ་བཟུང་ན། ཕྱི་ནས་དོན་ལ་སྐུ་༸ངོ་བ་ཡོད།།
རི་དྭགས་རྩ་མ་བསྟན་ནས་ནི། །ཁེལ་འདས་བོང་བུའི་ཤ་དག་འཚོང་།།ཀ།

ངོ་ཚ་ཚུང་རྣམས་གཞན་ཆོར་ལ། །བདག་གི་ཆེབ་སྐུབ་པ་ཡོད།།
མགོན་ལ་སྐྱེས་པོའི་༸ཞོ་གོས་བཏེར་ནས་༸། །བདག་གི་གུས་རྟགས་སྟོན་པར་བྱེད།།ཀ°།

གཏེར་ནས་ཉམས་པའི་༸ཁེལ་འདས་རྣམས། །རང་གི་གཏམ་བན་ངོ་སོར་འཕྲེན།།
གན་ཅའི་༸ཡུལ་གྱི་རྒྱལ་རིགས་འགའ། །ཞ་བསད་པ་ལ་རྒྱལ་རྟ་རྟང་།།༸ཀ།

བློ་ཚུང་རྣམས་ཀྱིས་ཕན་བཏགས་པ། །འགའ་ཞིག་གཙོད་པ་ཆེན་པོར་འགྱུར།།
སྐུ་ཀའི་ཐུ་གུས་མ་ཡི་སྐུ། །འཐོག་པ་དེན་ལན་ཡིན་པར་སྐོམ།།ཀ།

གཞུང་བན་གཞན་ཀྱི་བཀའ་དྲིན་ལས། །བྱུང་བ་རང་གི་ཆེ་བར་སྐོམ།།
ཀུ་ཡིས་འབད་ནས་ཕབ་པའི་ཆར། །ཞིང་པ་རང་གི་དཔལ་དུ་ཅི།།༸ཀ།

བློ་བན་ལས་ལ་སྐྱོད་པ་ལ། །རང་གི་༸འབད་པས་ཐོབ་པར་སེམས།།
ཁྱེ་ཆན་ཡ་ཤོན་ཐུག་པའི་ཁྲག །རྒྱས་པའི་བཅུ་དུ་བསྐོམས་ནས་འཆལ།།ཀ།

མི་མཁས་པ་དག་གཉེན་བཅོམ་ནས། །འབྲེལ་མེད་གཞན་དག་གསོ་བར་མཐོང་།།
མགོ་བོ་བཅད་ནས་མཇུག་མའི་ཆུན། །སྐྱོན་པ་༸ཀ་མིན་པ་སུ་ཞིག་བྱེད།།ཀཀ།

བྱུན་ཐོ་༸དགོས་པའི་སར་མི་ཕྱིན།༸ །མི་དགོས་པ་ལ་ལྟག་པར་༸འཆོར།།
ཆུ་མིག་ངན་པ་དབྱར་འབབ་ཀྱི། །དཔྱིད་དུས་དགོས་པའི་ཚེ་ན་སྐམ།།༸ཀ།

སྐྱེ་བོ་དམ་པ་ཞི་བ་ལ། །ངན་པ་༸ལྟག་པར་འཚེ་བར་བྱེད།།
སྐྱམ་དང་ལྟན་པའི་སྟོང་བུ་༸ལ། །མེ་ལྕེ་འཆགས་༸ཀྱི་གཞན་ལ་མིན།།ཀ།

རྫུད་པས་རྫུད་པ་ཐུལ་འགྱུར་གྱི། །ཞི་བས་འདུལ་བར་༸ལ་གཏུས།།
ཡོལ་མིག་བསྟེགས་དང་བཅད་པས་འདོན།།༸ལ །ཞི་ཚོས་༸ལ་དེ་ཡི་དུག་ཏུ་འགྱུར།།ཀ་ཅ།

རྒྱལ་པོས་ཆོས་བཞིན་ས་བསྐྱང་༸ལ་སྟེ། །མིན་ན་རྒྱལ་པོ་ཉམས་པའི་རྟགས།།
ཉེ་མས་སྐན་པ་མི་སེལ་ན། །དེ་ནི་གཟའ་ཡི་ས་ཟིན་པའི་རྟགས།།ཀ་ང།

སྲིག་སྒྲིད་རྩེ་བོར་བསྐོས་པ་དང་། །ཁང་པའི་ཡང་ཐོག་སྒྲུམ་༸ལ་པ་དང་།།
རི་རྩེ་ཤིན་ཏུ་ཞེག་པ་ཡི།།༸ཅ །འོག་ཏུ་གནས་རྣམས་རྒྱུན་དུ་སྒྲག།ཀ་།

གལ་ཏེ་རིག་པ་ཡོད་ན་ཡང་། །སྐྱེ་བོ་རང་བཞིན་དན་པ་སྣང་།།
དུག་སྐྱལ་ནོར་བུས་མགོ་བརྒྱན་ཡང་། །མ་ཁས་པ་སུ་ཞེག་པར་དུ་ལེན།།ཀ།

བསྟེན་དགས་རྒྱལ་པོ་།།ཅ་བཞེད་བཞིན་དཀའ། །བཀྲེད་ན་ཐུགས་ཀྱིས་འཛིན་པ་དགོན།།
བར་མར་གནས་པ་གཡང་ཟ་བས། །རྒྱལ་པོ་ལ་ལ་མེ་ཆེན་འདུ།།ཀ་།

ཆུང་མ་དན་དང་མཛའ་བོ་དན། །རྒྱལ་པོ་དན་པ་སུ་ཞེག་བསྟེན།།
གཅན་གཟན་གདུག་པའི་ནགས་ཁོད་དུ། །སེམས་ཤེས་རྟག་ཏུ་སྟོད་དམ་ཅི།།ཀ་།

ཏེགས་པས་ཡོན་ཏན་ཉམས་འགྱུར་ཞིང་། །འདོད་པས་ངོ་ཚ་ཉམས་པར་བྱེད།།
གཡོག་འཁོར་རྟག་ཏུ་སུན་ཐུང་ན། །རྟེ་དཔོན་ཉམས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན།།ཀ་།

ཞན་པར་སྨྲ་བ་དགོན་པ་སྟེ། །དེ་དག་བས་ཀྱང་ཉན་པ་དགོན།།
སྨན་པ་མ་ཁས་པ་རྣེད་དཀའ་སྟེ། །དེ་ཡི་ཚོག་བཞིན་བྱེད་པ་ཉུང་།།ཀ་།

ཤ་ཅང་རྩོམ་།།ཟ་ཆེ་དྲགས་ན། །སྟུག་བསྔལ་བཏུད་མ་།།ཟོག་ཏུ་འབབ།།།།
སེང་གེ་ང་རྒྱལ་ཆེས་བའི་རྒྱས། །ཁ་ཡི་ས་ཁྲུར་བྱ་།།བསྐུར་ཞེས་ཐོས།།ཀ་།

བྱ་རོག་དག་གིས་བསྐྱངས་པ་དང་། །གཞུང་ངན་པ་ལ་ཕན་བཏགས་དང་།།
ཞིང་ངན་ས་བོན་བཏབ་པ་རྣམས། །རེ་བ་མངས་སྟེ་སྨྱོད་པ་ཉུང་།།ཚ།

མ་བརྟགས་པར་ནི་སུ་ལ་ཡང་། །ཡིད་ཆེས་པ་དང་བསྟོ་མི་བྱ།།
བགེ་ཕབ་།།ཤ་ལས་སྐྱོན་བྱུང་དང་། །ཁོས་བཏབ་པ་ལས་དགྱར་སྐྱར་མང་།།ཚཀ

འཇིག་རྟེན་ངན་པ་།།ཅ་མངོད་ཀྱང་། །སྐྱེ་བོ་ངན་འདྲའི་འཇིགས་པ་མེད།།
ངན་པ་གཞན་དག་བཅོས་རྒྱང་གི། །སྐྱེ་བོ་ངན་པ་བཅོས་ན་འཇིག།ཚང

སྐྱེ་བོ་ངན་པ་ཡོན་ཏན་བརྒྱས། །ཕན་པར་བྱས་ཀྱང་མགུ་མི་ནུས།།
གང་ཞིག་བརྟེན་།།ཤ་དགྱར་འགྱུར་འདི། །སྐྱེ་བོ་ངན་པའི་ཁྱད་ཆོས་ཡིན།།ཚ

ངན་པ་རྗེ་ལྟར་བཅོས་ཀྱང་ཀྱང་། །རང་བཞིན་བཟང་པོ་འབྱུང་མི་སྲིད།།
སོལ་བ་འབབ་དེ་བཀྲས་ན་ཡང་། །ཁ་དོག་དཀར་བ་མི་སྲིད་དོ།།ཚ

སྐྱེ་བོ་ངན་པས་སྡུན་ཕྱུང་བའི། །ས་དེར་དམ་པ་མཐོང་ཡང་སྤྲོང་།།
སྨྲལ་གྱིས་གཅོས་བའི་ས་ཕྱོགས་སུ། །གསེར་གྱི་ཉག་ཐག་མཐོང་ཡང་འབྲོས།།ཚཁ

མཆོད་པ་དམ་པ་ལ་བྱ་ཡི། །དམན་པ་མཆོད་ན་ཉེས་པའི་གཞི།།
འོ་མ་སྐྱེས་བུའི་བདུད་རྩི་སྟེ། །སྨྲལ་ལ་བྱིན་ན་དུག་འཕེལ་ལོ།།ཚཁ

འབབ་དེ་ཀུན་ནས་བསྟེན་།།ཅ་བྱས་ཀྱང་། །ངན་པ་བློ་དང་གཡ་ལ་འདྲེས།།
མཆིལ་པ་།།ཅ་ཅ་ཇི་ལྟར་གསོས་ཀྱང་ཀྱང་། །ཁགཡ་ཕེབས་འཁྱུར་བ་མི་སྲིད་དོ།།ཚཉ

རྟག་ཏུ་འབྲེད་ལ་བརྩོན་པའི་མིས། །མཛའ་བོ་།།ཅ་བརྟན་པོའང་ཕྲེད་འཁྱུར་ཏེ།།
ཆུ་ཡི་རྟག་ཏུ་བཅོས་།།ཤ་ཀྱུར་ན། །བྲག་ལ་སེར་གལ་མི་འབྱུང་ངམ།།ཚཅ

བདག་གིས་བསྐུས་དང་ངན་བྱས་དང་། །མ་ཁན་སྐྱོབ་གྱིས་སྐྱོན་བརྗོད་པ།།
བརྗུན་ན་བརྗུན་ཀྱི་ཡས་ཡིད་བརྟན་མེད། །ཁདེན་ན་ལྟག་པར་འཇིགས་པ་སྐྱེ།།ཁ།

མི་གང་བརྗོད་བྱ་མ་ཡིན་པ། །གཞན་གྱི་བྱུང་དུ་སུས་བརྗོད་པ།།
བདེན་ནམ་འོན་ཏེ་རྫུན་ཀྱི་ཉང་རུང་། །མ་ཁས་པས་དེ་ལ་བག་ཆོན་བྱ།།ཁཀ

གཞུང་ངན་ཚོར་ལ་གཅེས་འཛིན་པ། །མཛའ་བཤེས་ཡིན་ཀྱང་ཡིད་མི་བརྟན།།
ཆེན་པོ་རྣམས་ལ་གསུག་ཆོས་ནས། །གཉེན་ཀྱས་ཁ་བརྟག་ཀྱང་བར་བྱས་པ་མང།།ཁཅ

གཙོད་ཁའི་མཚན་མ་ཁར་འབྱིན་པའི། །ཀག་ཏོ་དེ་དག་གཞོམ་པ་སྐ།།
ཕན་པའི་བཟློག་རྟགས་ཁར་ཀྱི་འབྱིན་པའི། །ཀག་ཏོ་དེ་དག་ཇི་ལྟར་གཞོམ།།ཁང

རྣ་གཞན་མ་ཁས་ནཀྱ་འཚོ་སྲིད་ཀྱི། །ཉེས་པའི་ཚོགས་རྣ་འདྲུབ་པ་མེད།།
ཁྲ་ཡིས་ཀྱཾ་ལྷག་པ་སྐྱ་བབ་ཀྱཱོ་བས། །བསྐལ་པའི་བར་དུ་འགྲས་ལ་ལྷོས།།ཆ

སྐྱིང་ལ་ཁོན་ཀྱཱྀ་དུ་དམ་བཟུང་ནས། །ཁ་ལ་ཚོག་བཟང་སྐྱའོ་ཞེས།།
དྲང་སྲོང་གདུག་པའི་གདམས་ངག་སྟེ། །ཁམ་པའི་ཚུལ་དང་འགལ་བ་ཡིན།།ཆྱ

དུག་གི་རྩ་བ་འདོན་པ་ལྟར། །ཁགྲ་བོ་རྩད་ནས་གཅོད་དོ་ཞེས།།
རྒྱལ་པོའི་ལུགས་ལས་འབྱུང་མོད་ཀྱི། །ཁུ་བཞིན་བསྐྱངས་ན་བྱ་བཞིན་བྱེད།།ཆཀ

རང་དོན་འབའ་ཞིག་སྐྱབ་པ་ཡི། །མི་དང་འགྲོགས་པ་སྡུ་ཡིས་ནུས།།
སོ་ནམ་བརྩོན་པའི་ཞིང་གསེབ་ཏུ། །ལྟུམ་གཞན་སྨིན་པའི་གོ་སྐབས་དཀའ།།ཆཀ

མི་གང་བྱས་པ་མི་གཟོ་བ། །དེ་ལ་གྲོགས་བྱེད་གཅ་ལ་སྲིད།།
འབད་ཀྱང་འབྲས་བུ་མི་སྨིན་པའི། །ཞིང་ལ་སོ་ནམ་སུ་ཡིས་ནུས།།ཆཉ

གཟུ་ལུམས་དག་གིས་[1][2]སྦྱོད་པ་ཡིས། །སྐྱེ་བོ་སྡུང་དུ་རྒྱད་བར་འགྱུར།།
སྦྱི་བརྟོལ་ཅན་གྱི་གླང་ཆོད་ཀྱིས། །གཅད་བྱ་[3][4]སྡུང་དུ་མི་གཅོད་དམ།།[5]

དམན་ལ་རི་ལྟར་ཚར་བྱིན་ཡང་། །ཚུར་ལ་དགོས་ན་གཅ་ལ་སྟེར།།
སྐམ་བས་རྐྱ་ཁུ་བཟང་ན་ཡང་། །ལྷགས་གོང་ཚུར་ལ་འཛིན་ནམ་ཅི།།[6]

ངན་བས་གཞན་དོན་སྒྲུབ་བོ་ཞེས། །སྟོང་བཀྲགས་ནས་ནི་སྟིག་ལ་སྒྲོར།།
གཞན་དོན་ལྟར་སྟང་བསྒྲུབ་དོན་དུ། །མ་ཁས་པ་སུ་ཞིག་རང་ཉིད་འཛོམས།།[7]

བྱ་ལོན་ལྟག་མ་དག་བོའི་ཐེད། །ཁྲིམས་ངན་རྣམས་དང་གཏམ་ངན་དང་།།
རིགས་རྒྱུད་ངན་དང་སྒྲོད་ངན་རྣམས། །མ་སྟེལ་བར་ཡང་རང་ཉིད་འཕེལ།།[8]

ལེགས་བར་བཤད་པ་རིན་པོ་ཆེའི་གཏེར་ལས་ངན་སྒྲོད་བརྟག་པ་སྟེ་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་ལྟ་བའོ།། ||

རབ་བྱེད་དྲུག་པ། རང་བཞིན་གྱི་ཚུལ་བརྟག་པ།

བདག་ཉིད་དཔོན་དུ་བསྐོས་སྐྱར་ན། །དེ་ཡི་བྱ་བ་ཤེས་པ་དགོན།།
གཞན་ལ་ལྟ་བའི་མིག་ཡོད་ཀྱང་། །རང་ཉིད་ལྟ་ན་[9]མེ་ལོང་དགོས།།[10]

ཤེས་རབ་ཕྱོགས་གཅིག་ལྟན་པས་ཀྱང་། །བྱ་བ་ཀུན་ལ་མཁས་པ་དཀའ།།
ཤིན་ཏུ་གསལ་བའི་མིག་གིས་ཀྱང་། །སྐྱེ་ལ་ཉན་པར་ནུས་མ་ཡིན།།[11]

དྲང་པོར་སྐྱ་བ་སྐྱོན་བཅས་དང་། །འཆོག་སྐྱ་ཡོན་ཏན་ལྟན་པ་སྟིད།།
ལམ་དྲང་འགའ་ཞིག་ནོར་འཛིགས་ལ། །རྨུང་དཀར་གཡས་འཆྱི་ལ་བཀྲ་ཤིས་བྱེད།།[12]

བསོད་ནམས་མེད་ན་ཡོན་ཏན་འགའ། །ཡོན་ཏན་ཉིད་ཀྱིས་རང་ཉིད་འཛོམས།།
སུ་ཏྲིག་འཛིན་བའི་ཉ་ཕྱིས་རྣམས། །སུ་ཏྲིག་ཉིད་ཀྱིས་སྟོག་དང་འབྲལ།།[13]

ཡོན་ཏན་ལྡན་ཡང་བསྟེན་དགས་ན། །ཐལ་ཆེར་སྐྱོ་བ་སྐྱེ་བ་སྤྲིད།།
བྱར་ཤིང་ཤིན་ཏུ་ཞེམ་པ་ཡང་། །རྒྱུན་དུ་བསྟེན་ན་ཐལ་ཆེར་འདོར།།ཥ།

རང་བཞིན་བཟང་པོ་རྣམས་ལ་ཡང་། །རྒྱུན་དུ་གཅོས་ན་གནོད་སེམས་སྐྱེ།།
ཅ་རྟེན་བསེལ་བ་ཡིན་མོད་ཀྱི། །གཙུབ་[1]ཤཀ་པར་གྱུར་ན་འབར་བར་འགྱུར།།ཧ།

རྒྱལ་པོ་ཤིན་ཏུ་མང་མོད་ཀྱི། །ཆོས་བཞིན་སྐྱོང་བ་ཤིན་ཏུ་ཉུང་།།
མ་ཁའ་ལ་ལྟ་གནས་མང་ན་ཡང་། །འོད་གསལ་ཉི་ཟླ་ལྟ་བུ་མེད།།ཨ།

གང་ཞིག་གནོད་པ་བྱེད་ནུས་པ། །དེ་ཡིས་ཐན་པར་བྱེད་པར་ནུས།།
མགོ་བོ་གཅོད་པར་ནུས་པ་ཡི། །རྒྱལ་པོས་[2]རྒྱལ་སྲིད་སྤྱིན་པར་ནུས།།ཀ།

བློན་པོ་བློ་ལྡན་དང་པོ་ཡིས། །རྟེ་དང་འབངས་ཀྱི་དོན་གྱན་འགྲུབ།།
མདའ་དང་མཁས་པས་འཕངས་ཀྱང་ན། །གང་ལ་གཏད་པར་འཚོག་པ་ཡིན།།ཀཿ

རྒྱལ་པོ་ཉིད་ཀྱིས་མ་བརྩིས་ན། །ཐམས་ཅད་ཤེས་པའང་བགུང་མི་འགྱུར།།
སྔོག་གི་དབང་པོས་མ་བཟུང་བའི། །མི་རོ་བཟང་ཡང་སུ་ཞེག་ལེན།།ཀ॰

མང་པོ་གཅིག་ཏུ་བློ་མཐུན་ན། །ཉམ་ཆུང་གིས་ཀྱང་དོན་ཆེན་འགྲུབ།།
སྔོག་ཆགས་གྲོག་མའི་ཚོགས་འདུས་པས། །སེང་གེའི་ཕྲུ་གུ་བསད་ཅེས་གྲགས།།ཀ།

ཞུམ་བཅས་རྩོལ་བ་དོར་བའི་མི། །མཐུ་སྟོབས་ལྡན་ཡང་རྒྱུད་པར་འགྱུར།།
གྲང་པོ་ཤིན་ཏུ་སྟོབས་ལྡན་ཡང་། །གླང་ཆེ་ཆུང་ངས་བཅན་འཁོལ།།ཀཿ

ང་རྒྱལ་རྩོལ་བ་ཆེར་བསྐྱེད་ན། །ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱང་ཟིལ་གྱིས་གཏོན།།
དུང་དཀར་ཤིན་ཏུ་ལུས་ཆུང་ཡང་། །ཆུ་སྲིན་ཆེན་པོའི་གཤེད་མ་ཡིན།།ཀ།

ཆེན་པོས་ང་རྒྱལ་བྱ་མི་དགོས། །ངན་པས་ང་རྒྱལ་བྱས་ཅི་ཕན།།
རིན་ཆེན་ཆོག་གིས་བསྒྲག་[1]མི་དགོས། །མཆིང་བུ་བསྒྲགས་ཀྱང་སུ་ཞིག་ཉོ།།[2]

བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་འབྲོར་བ་རྟག །སྐྱེས་བན་[3]ཕུན་ཚོགས་རྒྱད་ལ་ཅི།།
ཉི་མ་རྒྱན་དུ་འོད་འཕྲིན་ཀེ། །ཟླ་བ་ཉ་བར་སྣང་ནས་འཕྲི།།[4]

རྒྱལ་པོས་[5]གོ་འཕང་བསྟོད་དགས་ན། །དེ་ཡིས་[6]ཐ་མ་བརླག་པའི་རྒྱུ།།
སྟོ་ང་མཁའ་ལ་འཕངས་སྐྱར་ན། །ཚག་པ་ཉིད་ལས་གཞན་ཅི་འབྱུང་།།[7]

སྐྱེ་བོ་ཕལ་ཆེར་རང་ཉིད་དང་། །མཐུན་པའི་རིགས་ཀྱིས་གནོད་པ་སྐྱེལ།།
ཉི་མའི་འོད་ཟེར་ཤར་བ་ན། །དེད་ཟེར་གཞན་རྣམས་[8]བརླག་པར་འགྱུར།།[9]

ཕན་ཆེད་དག་བོ་ཡིན་ཡང་བསྟེན། །གཉེན་ཡང་གནོད་ན་སྤང་བར་བྱ།།
རྒྱ་མཚོའི་ནོར་བུ་རིན་ཐྲོས་ཉི། །ཁོང་བའི་ཟུག་རྔུ་སྐྱན་ཉིན།།[10]

ནང་དུ་ཟུང་ཟད་འབྱོར་གྱུར་ན། །ཕྱི་རུ་དེགས་པའི་རྣམ་འགྱུར་སྟོན།།
རྒྱུ་ཡི་ས་ཡོངས་སུ་གང་བའི་ཚེ། །སྤྲིན་རྣམས་གཡོ་ཞིང་འབྱུག་སྤྲ་སྤྲོགས།།[11]

ཡོན་ཏན་ཀུན་ལྡན་དགེན་པ་ལྟར། །ཡོན་ཏན་ཅི་ཡང་མེད་པའང་དགེན།།
སྐྱོན་དང་ཡོན་ཏན་འདྲེས་པ་ལས། །ཡོན་ཏན་གཅོ་ཆེ་མཁས་པས་བསྟེན།།[12]

དང་པོ་ཉིད་ནས་དགྲ་བོ་དང་། །མཛའ་བོ་ཉིད་དུ་ངེས་པ་མེད།།
ཁ་ཟས་མ་ཞུ་[13]དུག་ཏུ་འགྱུར། །དུག་ཀྱང་ཤེས་ན་སྨན་དུ་འགྱུར།།[14]

གང་ན་ལས་མཐུན་ཡོད་དེ་[15]འབྱོར། །ལས་ཀྱི་འདུ་འཛོད་མེད་དེར་ཆུད།།
ཁྱིམ་དུ་བཟང་ཡང་མི་འཚགས་[16]པའི། །དང་པ་མཆོ་ལས་བསྒྲད་ཀྱང་འགོར།།[17]

མ་ཁས་རྣམས་རིག་པ་ཡོན་ཏན་སྩོལ། །བྱུན་པོ་ཀླུ་རིག་པ་བསྟབས་ཀྱང་སྩོལ།།
ཞལ་ཆེར་ནད་ལ་ཀླུ་སྨན་ཟ་ཡང་། །ལ་ལ་གསོན་པོ་ཕྱེ་བ་ཡོད།།ཚ་༣།

རང་དབང་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་སྟེ། །གཞན་དབང་ཐམས་ཅད་སྡུག་བསྔལ་ཡིན།།
ཐུན་མོང་བ་ནི་རྩོད་གཞི་སྟེ། །དམ་བཅས་པ་ནི་འཆིང་བའི་རྒྱུ།།ཚ་༦།

ནང་ནོན་ཀྱན་ཡྲན་ཡང་། །ཆ་ལུགས་བན་ནཀྱན་གྱིས་བརྟགས།།
བཞག་བྱེའུ་མ་ཁས་ཀྱངས་སྨྲ་མེད་པས། །འདབ་ཆགས་ཀྱན་གྱིས་སྨངས་ཤེས་བཀས།།ཚ་༡།

གནས་མིན་ཉ་ཅང་དྲང་པོ་ཡང་། །རང་གཞན་གཉིས་ཀ་བརྟག་པ་ཡོད།།
མདའ་ཡིས་ཐ་རོལ་གསོད་པའམ། །ཡང་ན་རང་ཉིད་འཆག་ཅེ་བར་འགྱུར།།ཚ་༤།

ཆར་དང་ཆུ་བོ་རྒྱ་མཚོར་འབབ། །བྲོ་དང་རིག་པ་མ་ཁས་ལ་འགོ།།
ནོར་དང་སྐྱེ་བོ་རྒྱལ་པོས་སྐྱེད། །དེ་ཞིང་བརྟན་པར་ནགས་ཚལ་སྐྱེ།།ཚ་༣།

དབྱར་གྱི་ཆུ་མིག་ཤུ་ཡི་མེ། །སྤྲིན་བར་ཉི་མ་བྲི་བ་ཅ།།
བྲོ་ངན་རིག་པ་ངན་དང་མཛའ། །དགོས་ཆེ་འབྱུང་བའི་རིས་པ་མེད།།ཚ་༡།

བྱུན་པོ་སྨྲ་བ་ཉང་ན་མཛེས། །རྒྱལ་པོ་ཤྲོག་ཏུ་འདུག་ན་མཛེས།།
སྐྱུ་མ་བརྒྱ་ལམ་མཐོང་ན་མཛེས། །ཁོར་ཆེན་དགོན་ན་རིན་ཐང་ཆེ།།ཚ་༦།

ཅ་ཅང་བྱམས་པ་ཆེ་བྱགས་ན། །དེ་ཉིད་འགོན་པའི་རྒྱུ་རུ་འགྱུར།།
འཇིག་རྟེན་རྩོད་པ་ཐལ་ཆེར་ནི། །འབྲེལ་པ་ཉིད་ལས་འབྱུང་བ་མང།།ཚ་༠།

ཤིན་ཏུ་རྩོད་པ་ཆེན་པོ་ཡང་། །ལྷག་བར་མཛའ་བའི་རྒྱུ་སྲིད་དེ།།
རྩོད་པ་བྱུང་བའི་མཐའ་ཐལ་ཆེར། །འདུམ་བར་གྱུར་པ་མང་བར་མཐོང་།།ཚ་༡།

སེར་སྣ་ཅན་གྱི་ནོར་རྣམས་དང་། །ཕྲུག་དོག་ཅན་གྱི་གོ་གསོ་པོ་དང་།།
བློ་ངན་གྱི་ནི་རིག་པ་རྣམས། །ཡོད་ཀྱང་དགའ་བ་བསྟེད་ཀྱི་མི་ནུས།།ཁ།

བརྐམ་ཚགས་ཅན་ནི་ནོར་གྱིས་དགའ། །ང་རྒྱལ་ཅན་ནི་བསྟོད་པས་མགུ།
ཟླུན་པོ་རང་དང་མཐུན་པས་དགའ། །དམ་པ་བདེན་པར་སྨྲ་བས་མགུ།།ཁ།

སྐྱེ་བོ་ངན་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། །སྨྲ་སྤྲོ་བས་ཞན་པའི་རིག་པ་དང་།།
རྟེ་དཔོན་ངན་པའི་བཀའ་དྲིན་རྣམས། །ཁ་ཞན་ལ་ཟན་པའི་གོ་སྐབས་དཀའ།།ཁ།

གང་ལ་ནོར་ཡོད་སྨྲ་བ་མཛེས། །ཁོར་མེད་སྨྲ་བ་བདེན་ཡང་སྤྲོང་།།
མ་ལ་ཡ་ལས་བྱུང་སྐྱར་ན། །སྲོད་དུམ་ཟལ་ལའང་རིན་ཐང་ཆེ།།ཁ།

སྨྲ་མང་ཉེས་པ་འཛོད་པའི་རྒྱུ། །མི་སྨྲ་ཉེས་པ་སྤྲོང་བའི་གཞི།།
ནེ་ཙོ་སྨྲ་བས་གཅེབ་ཏུ་བཅུག །འདབ་ཆགས་ལྟ་གས་པ་བདེ་བར་རྒྱུ།།ཁ།

མི་གང་དག་ལ་གཡོ་མེད་པས། །རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་ཕན་བཏགས་ན།།
དག་ཡང་དེ་ལ་གཡོ་མེད་པས། །འདུད་པ་དངོས་པོའི་ཆ་བ་ཡི་ན།།ཁ།

སྟོབས་བཟལ་མི་ཡིས་ཁྲོས་ཅི་ཕན། །སྟོབས་ལྡན་དོན་ལ་ཁྲོ་ཅི་དགོས།།
དེས་ན་བྱ་བ་སྒྲུབ་པ་ལ། །ཁྲོ་བ་དོན་མེད་རང་སྲེག་ཡིན།།ཁ།

སྦྱིན་པས་བསྡུས་ན་དག་ཡང་ཡང་འདུ། །སྦྱིན་མེད་གཉེན་ཡང་རིང་དུ་སྤྲོང་།།
བ་ཡི་འོ་མ་ཟད་པ་ན། །ཁེའུ་བཟུང་ཡང་འཚོར་བར་འགྱུར།།ཁ།

བྱ་བ་འགའ་ལ་མ་ཁས་པ་ཡིས། །གཞན་དག་ཤེས་པའི་དེས་པ་མེད།།
ཆུ་ལས་ཀྱང་འོ་མ་འབྱེད་ཤེས་པའི། །ངང་པས་གཟུགས་བརྟན་ཟས་སུ་སྤྲོམ།།ཁ་

རྟག་ཏུ་བྱམས་པས་སྐྱོང་བ་ཡི། །རྗེ་བོས་བྲན་གཡོག་རྣེད་བར་སྟ།།
བདུན་འི་མཆོ་ལ་ངང་པ་དག །མ་བསྟུས་བར་ཡང་ངང་གིས་འདུ།།ཕྱ།

ལོངས་སྤྱོད་ལྡན་པས་སྤྱོད་པ་དང་། །མཁས་པར་སྨྲར་ནས་དུལ་བ་དང་།།
ཆེན་པོས་དམན་པ་ལེགས་སྐྱོང་བ། །གསུམ་པོ་གཞན་བདེ་རང་ལ་ཕན།།ཕྱཱ

བསོད་ནམས་ཤུགས་ཀྱིས་དོན་བསྒྲུབ་པ། །ཉེ་མའི་འོད་བཞིན་ལྟོས་པ་མེད།།
འབད་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་དོན་བསྒྲུབ་པ། །མར་མེའི་འོད་བཞིན་ཀུན་ལ་ལྟོས།།ཕྱི

ཆེན་པོ་རྣམས་ལ་རྟེན་བཅས་ན། །ཉམན་པ་རྣམས་ཀྱང་ཆེན་པོ་ཐོབ།།
ལྟོན་ཤིང་ཆེ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིས། །འབྲིལ་ཤིང་།།ཅེ་མོར་ཕྱིན་ལ་ལྟོས།།ཕྱི

ཡོན་ཏན་ལྡན་ལ་སྐྱོན་ཡོད་ཀྱང་། །ཡོན་ཏན་དགའ་རྣམས་ཉེ་བར་བསྟེན།།
ཚར་ཀྱིས་མཁར་ལ་གནོད་ན་ཡང་། །འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་དགའ་བ་སྐྱེད།།།།ཕྱུ

ཡོན་ཏན་མེད་ན་ཆ་ལུགས་ཀྱིས། །མཁས་རྣམས་དགའ་བ་བསྐྱེད་མི་ནུས།།
རྟ་མཆོག་འགྲོས་དང་མི་ལྡན་ན། །ཤིན་ཏུ་བརྩེ་ཡང་རྩུང་།།ཕྱྀ

ནོར་ལྡན་བྲན་པོའི་ནང་ན་མང་། །དཔའ་བོ་གཅན་གཟན་ཁྲོད་ན་མོད།།
ལེགས་བཤད་མཁས་པའི་ཁྲོ་འཕྱེ་བ།།།།ཅ །དམ་པ་འཇིག་རྟེན་འདིན་དགོན།།ཕྱྃ

གང་དང་གང་ལ་དེ་ཡོད་པ། །དེ་ཡིས་དེ་ཡི་གྲགས་པ་ཐོབ།།
མཁས་པའི་གྲགས་པ་མཁས་པ་དང་། །དཔའ་བོས་དཔའ་བོ་ཐོས་པ་བཞིན།།ཕྱྱ

ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་མཆོད་བྱ་བ། །དམན་པ་རྣམས་ཀྱིས་བརྟས་པར་འགྱུར།།
དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོའི་སྤྱི་བོའི་རྒྱན། །ཟླ་བ་ལྟ་མིན་ཟས་སུ་བྱེད།།ཕྱོ

རིག་པ་གློག་བམ་ལ་གནས་དང་།[1][2] །མ་བསྒྲབས་པ་ཡི་གསང་སྔགས་དང་།།
བརྡེད་བས་ཅན་གྱིས་[1][3]བསླབ་པ་རྣམས། །དེགོས་པའི་ཚེ་ན་སྐུ་བ་[1][4]མང་།།[1][5]o

བློ་ལྡན་ཧོར་གྱིས་འབྱོར་ན་ཡང་། །ལེ་ལོ་ཅན་ལ་མཐོན་པོ་དཀའ།།
རྣ་བ་ཐོག་མར་སྐྱེ་[1][6]ན་ཡང་། །རྣ་རྩེ་མཐོ་བ་མ་མཐོང་བམ།།[1][7]o

ཉི་ཟླা་རྣམས་ལ་དྲི་ཞིམ་དང་། །དམྱས་ལོང་བ་ལ་སྦྱིན་མེ་དང་།།
མ་ཞུ་བ་ལ་ཁ་ཟས་དང་། །བྲུན་པོ་རྣམས་ལ་ཆོས་ཅི་དགོས།།[1][8]o

ཡོན་ཏན་ཅན་དང་གསེར་བཟང་པོ། །གཡུལ་ངོར་དཔའ་དང་རྟ་བཟང་པོ།།
སྨན་པ་མ་ཁས་དང་ཆུན་བཟང་པོ། །གང་ཀུ་ཕྱིན་པ་དེ་རྣ་བྱིན།།[1][9]o

བློ་དང་བརྩོན་འགྲུས་ཡོད་གྱུར་པ། །དེ་ཡིས་བསྒྲུབ་པར་མི་ནུས་གང་།།
དགྲ་བན་[2][0]དཔུང་ཚོགས་བཅུ་གཉིས་པོ། །སྐུ་སེང་བྱ་ཡིས་བཅོམ་ཞེས་ཐོས།།[1][10]o

ཚལ་ཆེར་བུ་ཚའི་སྤྱོད་པ་ནི། །རིགས་ཆུང་སྐྱ་མའི་རྟེས་སུ་འབྲང་།།
ཁུ་བྱུག་ཐུ་གུ་བྱིའུ་ཁ་སྨ། །འགྲོ་བ་བཆུ་ལམ་[2][0]སྲིད་པ་ཙམ།།[1][11]o

རི་དང་ཆུ་བོ་གླང་པོ་རྣ། །ཤིང་དང་འོད་ཟེར་རོན་བུརྡོ།།
སྐྱེས་པ་བུད་མེད་རིགས་གཅིག་ཀྱང་། །མཆོག་དང་དམན་པའི་ཁྱད་པར་ཡོད།།[1][12]o

བསོད་ནམས་ལྡན་པའི་ཚོག་ཙམ་ཡང་། །ཉམ་ཆུང་རྣམས་ཀྱིས་བཟོད་པར་དཀའ།།
གོ་ཆའི་ཆུལ་པོའི་ཚོག་ཙམ་གྱིས། །ཆུ་མཚོའི་ཆུལ་པོ་བཅིངས་ཤེས་བྱགས།།[2][0][1][13]o

བྱ་བ་འབད་ནས་ཀུན་བསྒྲུབས་ཀྱང་། །འགྲུབ་པ་བསོད་ནམས་ཤུགས་ལ་རག།
ཚོང་པས་ཆུ་མཚོར་མ་རྟེ་ད་བའི། །ཁོར་བུ་ཆུལ་པོའི་མཛོད་ན་སྦྱོད།།[1][14]o

བློན་པོའི་བྱམས་སྡང་རྣགས་ཀྱིས་གོ །སྐྱིན་པོའི་བྱམས་སྡང་ལོག་བར་སྟོན།།
ཁྱི་རྐན་འཛུམ་ན་རྨུག་རྣགས་ཏེ།[1-9] །གཤིན་རྗེ་འཛུམ་ན་གསོད་བའི་རྣགས།།৪৫।

ནོར་ཀྱི་མཆོག་ནི་སྦྱིན་པ་སྟེ། །བདེ་བའི་མཆོག་ནི་སེམས་སྐྱིད་པ།།
རྒྱན་ཀྱི་མཆོག་ནི་ཐོས་པ་སྟེ། །ཁོགས་པོའི་མཆོག་ནི་མི་སྐྱ་[1-0]བའོ།།৪০।

ནོར་ཀྱིས་མ་གདུང་[1-0-4]སུ་ཞིག་ཡོད།[1-0-3] །རྣག་ཏུ་བདེ་བར་བསྡད་པ་སྐྱ།།
བདེ་དང་སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། །དབྱར་དགུན་བཞིན་དུ་བརྟེ་བར་འགྱུར།།৪৭।

ཉམ་ཆུང་རྣམས་ཀྱིས་ཆེན་པོའི་མིང་། །བརྒྱ་བ་ཙམ་ལ་གཞན་སྐྱ་བསྐྱང་།།
སོར་མོའི་ཁྲེང་བའི་མིང་བརྒྱ་བས།[1-0-2] །ལོག་འདྲེན་ཚལ་ཀྱིས་བསྐྱང་བར་བཤད།།৪৪।

སེམས་ཅན་གང་དང་གང་འབྲེལ་བ། །བྱ་བ་སྟོན་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་བྱེད།།
བྱ་ཆོད་འཕྱི་བ་འཁྲུར་བ་[1-0-৫]དང་། །སྲོམ་ཀྱིས་འགྲ་བ་མཆོད་ལ་སྟོས།།৪৪।

ལོངས་སྤྱོད་གསོག་བར་འདོད་རྣམས་ཀྱིས། །འཕེལ་ན་གཏང་[1-1-0]བ་བསྐྱང་བའི་མཆོག།
ཚུ་ཆེན་རྩིང་དུ་ལྷགས་འདོད་ན།[1-1-1] །འབྲིད་པ་གཞན། [1-1-2]པ་རྩིང་གི་གསོས།།৪৫।

ལེགས་བར་བཤད་པ་རིན་པོ་ཆེའི་གཏེར་ལས་རང་གཞན་ཕྱུག་པ་རྣམ་པ་དག་ཏུ་བྱེ་བའི་ལེའུ།།།།

རབ་བྱེད་བདུན་པ། མི་རིགས་བའི་ཚུལ་བརྟག་པ།

བན་གཡོག་ང་རྒྱལ་ཆེ་བ་དང་། །དཀའ་ཐུབ་ལྟན་པ་ཆེས་[1-1-3]གཟོབ་དང་།།
རྒྱལ་པོ་ཆོས་བཞིན་མི་སྐྱིད་པ། །གསུམ་པོ་ཚུལ་མིན་ཞུགས་པ་ཡིན།།৪৬।

མི་ལྟོགས་བྱ་བ་རྩོམ་པ་དང་། །མང་དང་འབོན་ཞིང་སྟོབས་ལྟན་རྩོད།།
བྱད་མེད་ཡིད་རྟེ་ན་བན་དང་མཛའ། །ལྟ་པོ་སྐུར་དུ་བརྟག་བའི་རྒྱུ།།৪৪।

ནོར་མེད་གོས་བཟང་[1]ཙམ་ཆོག་འདོད་དང་། །གཞན་ལ་སློང་ཞིང་ཆུལ་ཆེ།།
བསྟན་བཅོས་མི་ཤེས་རྩོད་པར་འདོད། །གསུམ་པོ་འགྲོ་བའི་བཞད་གད་སས།།[2]ཚ།

ཡུལ་བཟང་ཡོད་བཞིན་ཡོད་དན་ལ། །སྐྱེ་བོ་དན་པ་ཐོངས་ཤིང་ཆགས།།
ཀེ་ཤྲའི་[3]མེ་ཏོག་ཤ་ཡིན་ཞེས། །ཅེ་སྨྲང་ལས་གཞན་སུ་ཞིག་རེ།།ཛ།

ཆེན་པོ་རྣམས་ལ་དགྲ་བས་ཀྱང་། །རང་གི་འཚོར་གྱིས་གནོད་པ་མང་།།
སེང་གེ་ལུས་ཀྱི་འབྲུ་[4]མིན་པ། །སྲོག་ཆགས་གཞན་གྱིས་ག་ལ་ཟ།།ཛ།

རྟེ་བོས་བདག་ལ་གནོད་བྱེད་ན། །ཀེ་ལ་སྐྱོབ་[5]པར་བྱེད་པ་སྐུ།།
སྣང་བས་གཟུགས་ལ་སྐྱིབ་བྱེད་ན། །ཀེ་ལ་ལྟ་བའི་ཐབས་གཞན་མེད།།ཛྷ།

ཆོས་སྐྱོད་ཞི་བར་གནས་པ་ལ། །འཆེ་བྱེད་ཤིན་ཏུ་ཐ་ཤལ་ཡིན།།
རང་ལ་སྐྱབས་འོང་བསད་པ་ལ། །ཀུཥའི་བོ་ཡིན་ཞེས་སུ་ཞིག་སྐྱོགས།།ཉ།

སྐྱེ་བན་རང་ལ་མི་ཐན་ཡང་། །གཞན་ལ་གནོད་པར་བྱེད་པ་ཡོད།།
སྨྲལ་གདུག་ཅས་སུ་རྟུང་ཟ་ཡང་། །ཐ་རོལ་མཐོང་ན་མི་གསོད་དམ།།ཊ།

འདོད་པ་བདེ་འོ་སྙམ་སེམས་ཀྱང་། །ཀེ་སྨྱོད་[6]སྟག་བསྲལ་ཁོ་ནའི་ཆུ།།
ཚང་འཕྱང་བདེ་འོ་སྙམ་པ་དེ། །སྨྱོ་བ་བདེ་བར་བསྒོམ་པ་ཡི་ན།།ཋ།

ཡོན་ཏན་ཅན་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱས། །ཡོན་ཏན་འབད་པའི་ཤུགས་ལ་གནས།།
འབད་ནས་ཡོན་ཏན་མི་བསྐྱབ་པར། །གཞན་ལ་འཁངས་[7]པས་ཅི་ཞིག་ཐན།།ཌ་

མི་རྣམས་ཚེ་རིང་བ་ལ་སྨོན། །ཆུས་པར་ཀྱུར་ལ་འཇིགས་པར་ལྟ།།
ཆས་ལ་འཇིགས་ཤིང་ཚེ་རིང་བར། །འདོད་པ་བླུན་པོའི་ལོག་ལྟ་ཡིན།།ཌ།

གང་ཞེག་མ་ཁས་པ་ཡོད་བཞེན་དུ། ཇི་ལ་ཡོན་ཏན་མི་སྟོབ་ན།།[1][2]
མི་དེ་གདོན་ཀྱིས་བཏབ་པའམ། ཡང་ན་ལས་ཀྱིས་མནར་བ་ཡིན།།[3]

གང་ལ་ལོངས་སྤྱོད་ཡོད་བཞེན་དུ། སྤྱོད་དམ་སྤྱིན་པར་མི་བྱེད་ན།།
མི་དེ་ནད་ཀྱིས་བཏབ་པའམ། ཡང་ན་ཡི་དྭགས་མངོན་སུམ་ཡིན།།[4]

ཚོས་ལུགས་ཤེས་ཀྱང་མི་སྐྱབ་ན། ཇི་ཡི་ཚོས་ཀྱིས་ཅི་ཞེག་བྱ།།
ལོ་ཏོག་ཟུན་སུམ་ཚོགས་ན་ཡང་། །གཅན་གཟན་དག་ལ་བ་ལ་སྐྱེ།།[5]

ལས་ཀྱིས་མནར་བའི་སེམས་ཅན་ལ། །ལོངས་སྤྱོད་ཡོད་ཀྱང་སྤྱོད་མི་ནུས།།
བྱ་རོག་ལྕེགས་ཀྱང་སྐྱང་[1][2][3]མོད་ཀྱི། །འགྲངས་པར་ཟ་བར་གა་ལ་ནུས།།[4]

སྤྱོད་དམ་སྤྱིན་པར་མི་ནུས་པའི། ཁོར་དེས་ཕྱུག་པོར་བསྐོམ་ན་ནི།།
རི་བོ་གསེར་དུ་བསྐོམས་པ་[1][2][3]ཡིས། །ཕྱུག་པོ་བསྐྱབ་པ་[1][2][4]ཤིན་ཏུ་སྐྱ།།[5]

ཚོས་དང་ཚོས་མིན་སྐྱ་བ་ལ། །མ་ཁས་པ་ཤིན་ཏུ་མང་ན་ཡང་།།
དེ་ལྟར་ཤེས་ན་ཉམས་ལེན་པ། །འཇིག་རྟེན་འདི་ན་ཤིན་ཏུ་དཀོན།།[5]

རིགས་གཟུགས་ལང་ཚོ་ལྡན་ན་ཡང་། ཡོན་ཏན་མེད་ན་མཛེས་མ་ཡིན།།
རྨ་བྱ་སྤུ་སྐྲ་ཡིད་འོང་ཡང་། ཚེན་པོའི་རྒྱན་དུ་འོས་སམ་ཅི།།[6]

སྣ་ཡི་ཚ་བ་ཉེས་པའི་བྱ། །གཡར་པོའི་རྒྱན་དང་བཀྲས་པའི་ཆོར།།
སྤྲོབ་དཔོན་མེད་པའི་རིག་པ་རྣམས། །ཡོད་ཀྱང་གཞན་གྱིས་བརྩེ་བ་མེད།།[7]

མི་གང་བྱས་པ་མི་གཟོ་བ། །དེ་ནི་གཞན་པས་རང་ལ་གནོད།།
ལྟས་ངན་བསྐྲབ་པ་[1][2]ཉེས་པ་འགའ། དག་ཡི་ཐོག་མར་རང་ལ་འབྱུང་།།[8]

ལོངས་སྤྱོད་འཕྲུབ་བར་མཐོང་ན་ཡང་། །གནས་མ་ཡིན་ལས་༡༡༤སྲུ་ཞིག་ལེན།།
ལུགས་ཐུག་འཐབས།།༡༡ྈབའི་ཁྲག་ལྟགས་༡༡༡བས། །ཁ་སྐྱེས་མགོབོ་བཀས་ཞེས་ཐོས།།ཚ།།

འཕེལ་བ་འགའ་ཡི་ངོར་བྱས་ནས། །གཞན་ལ་སྟེས་ཀྱིས་དོར་མི་བྱ།།
བརྒྱ་བྱིན་ཡིན་ཡང་འགོར་འདའ་༡༡ང་རྣམས། །ཁ་བྱར་བཞིན་དུ་འབོས་བར་འགྱུར།།ཚ༡།

རྒྱན་དུ་འགྲོགས་བའི་གྲོགས་སྦྱངས་ནས། །གསར་བུ་འགའ་ལ་ཡིད་མི་བརྟན།།༡༡ཿ
འགག་བའི་རྒྱལ་བོས་བྱ་རོག་གི །ཐྲོན་པོ་བསྟེན་བས་ཟུང་༡༡ཀ་ཞེས་གྲགས།།ཚ༡།

མི་བན་འབད་བས་བསྟེན་བྱས་ཀྱང་། །རང་གི་མི་རུ་འགྲོ་བ་མེད།།
ཆུ་ནི་ཇི་ལྟར་བསྐོལ་གྱུར་ཀྱང་། །མེ་རུ་འབར་བ་མི་སྲིད་དོ།།ཚ།།

རྒྱ་མཚན་བརྟགས་ནས་ཁྲོ་བ་ནི། །ཁྱོང་ཟད་རིག་ཅིང་༡༡༡སེལ་བའང་ཤེས།།
རྒྱ་མེད་བར་ནི་གང་ཁྲོ་བ། །དེ་ཡི་བསལ་ཐབས་སུ་ཡིས་ཤེས།།ཚ།།

དགྲ་བོའི་ནུས་པ་མ་བརྟགས་པར། །ཉམ་ཆུང་ན་ཡང་བརྨས་མི་བྱ།།
ཀ་ཅི་སྐ་ལ་བརྨས་པ་ཡི་ས། །ཁམ་མཁའ་ལྷིང་གིས་རྒྱ་མཚོ་བཅོམ།།ཚ།།

བསོད་ནམས་འཛོད་ན་ངན་སེམས་སྐྱེ། །རིགས་འཛོད་པ་ན་བྱ་བཟང་སྐྱེ།།
ནོར་འཛོད་པ་ན་བཤམ་ཚགས་སྐྱེ། །ཚེ་འཛོད་པ་ན་འཆི་ལྟས་༡༡༡འབྱུང་།།ཚ།།

རང་གིས་ངན་སྤྱོད་མ་བྱས་ན། །བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་ཀྱང་སྐྱབ་མི་ནུས།།
ཆུ་མིག་རང་ཉིད་མ་སྐམས་༡༡ཅན། །ས་ཡིས་མནན་བས་ག་ལ་ཐུབ།།ཚ།།

བྱ་བ་མི་འདྲ་བརྒྱ་ཕྲག་ཙོམ། །མཐར་ཕྱིན་བྱ་བ་གཅིག་ཀྱང་མེད།།
བློ་ཏོད་ཐལ་ཆེར་གོང་བར་ཀྱི། །ཁྱེ་ཏག་འདྲ་བར་ཐུན་དུ་འཆམ།།༡༡ཡ་ཚ།།

ལས་ཀྱི་ཤུགས་ཀྱིས་ཁྱེད་པ་ན། །བློ་ཆེན་ལོག་པའི་ལམ་ནས་འགྲོ།།
སུ་སྟེ་གས་བྱེད་པའི་སྟོན་པ་མཆོག །དབང་ཕྱུག་སྐྱོན་པའི་བརྡུལ་ཞུགས་འཛིན།།ཚ་

མི་གང་ཁྱིམས་ལས་གང་འདུ་བ། །རེ་ཞིག་རྒྱལ་ཡང་ཕམ་པ་ཡིན།།
རྒུ་སྐྱོན་ཁྱིམས་ལས་འདས་པ་ཡི་སྐ། །ས་ཀུན་ཐོབ་ཀྱང་སེང་གེས་བསད།།ཚ།

ཉ་ཅང་ཤེས་རབ་ཆེ་དགས་པའི། ཀྱི་ བྱ་བ་མང་ན་བདག་ཉིད་བརླག།
རྒྱལ་པོ་དྲན་རྒྱ་ཆེས་པ་ཡིས། །རྒྱལ་སྲིད་ཉམས་པ་ཤིན་ཏུ་མང་།།ཚཀ

ཉ་ཅང་ལོངས་སྤྱོད་བསགས་དྲགས་པའི། ཁོར་ནི་རང་གི་གཤེད་མ་ཡིན།།
ཕུང་ཁོལ་ཞལ་ཆེར་ཕྱག་པོ་ལ། །འཕྱང་གི་སྦྲང་པོ་བདེ་བར་རྒྱུ།།ཚཀ

ཉ་ཅང་མཐུ་རྩལ་ཆེ་དགས་ན། །ཕྱེབ་པའི་སྐུ་གོན་བྱེད་པ་ཡིན།།
གཡུལ་དུ་བསད་པ་ཞལ་མོ་ཆེ། །མཐུ་རྩལ་ཅན་ལ་བྱང་བ་མང་།།ཚ

འཕྲོར་དང་ཤེས་རབ་སྟོབས་ལ་སོགས། །བསོད་ནམས་ལྡན་ལ་གྲོགས་སུ་འགྱུར།།
བསོད་ནམས་མེད་ན་དེ་དག་ཀུན། །བདག་ཉིད་བརླག་པའི་ཀཀ་རུ་འགྱུར།།ཚཀ

མཁས་པས་བྱ་བ་ཅི་བྱེད་ཀྱང་། །རང་གི་བསོད་ནམས་བརྟགས་ཏེ་བྱ།།
རྩོད་དུས་བསོད་ནམས་ཟུན་ཚོགས་པ། །སྐྱེ་བོ་བརྒྱ་ཡི་ནང་ནའང་དཀོན།།ཚ

རྟོང་བཙན་ལ་སོགས་ཅང་ཅོ་ཅོ། །ཁ་ཅིག་བསོད་ནམས་བརྟགས་ཏེ་བྱ།།
ཐུབ་ཅན་ཟུན་སུམ་ཚོགས་གྱུར་ན། །མི་དེ་སྡུར་དུ་འཆི་བ་མང་།།ཚ

དེས་ན་མ་ཁས་པས་བསོད་ནམས་བསགས། །བསོད་ནམས་ཀོ་ན་ཕུན་ཚོགས་རྒྱུ།།[1][3]
སུ་ཞེག་གང་ན་ཕུན་ཚོགས་པ། །དེ་ནི་བསོད་ནམས་བསགས་པའི་རྟགས།།[1][4]།

བརྟུན་གྱིས་ཐ་རོལ་བསྒྲུས་སོ་ཞེས། །སྟོམ་ནས་[1][5]རང་ཉིད་བསྒྲུས་པ་ཡིན།།
ལན་གཅིག་བརྟུན་དུ་སྨྲས་པ་དེས། །བདེན་པ་སྨྲ་ཡང་[1][6]དྲྭགས་པ་སྐྱེ།།[1][7]།

ལེགས་ཉེས་རྣམ་པར་མི་དཔྱོད་པར། །ཁྲོས་ཤིང་ཐ་རོལ་གནད་འབེབས་པ།།
ཆུང་མ་བསད་པའི་ཕི་བ་ལྟར། །ཁོགས་དང་བལ་བའི་སྙ་ངན་ཐོབ།།[1][8]།

མ་འོངས་པ་ལ་མི་དཔྱོད་པར། །བྱུང་བའི་ཚེ་ན་འབད་དེ་བཙལ།།
ཆུ་དང་འཕྲད་ན་ལྟམ་འཕུད་ཀྱིས།[1][9] །མ་འཕྲད་པ་ནས་ག་ལ་འཕུད།།[1][10]།

ཕུགས་སུ་བསྒྲུབ་པར་མི་ནུས་པའི། །བྱ་བ་ལེགས་ཀྱང་འཇུག་མི་རྟང་།།
ཁོང་བའི་ནང་དུ་མི་འཇུ་བའི། །ཁ་ཟས་ཞེམ་ཡང་སུ་ཞེག་ཟ།།[1][11]།

རྩོལ་བ་དོན་ནས་འདུག་པ་ལ། །འདི་ཕྱི་གཉིས་ཀ་འགྲུབ་མི་འགྱུར།།
འབད་པ་མེད་ན་ཞིང་བཟང་ཡང་། །ལོ་ཏོག་ཐོབ་པར་མི་འགྱུར་རོ།།[1][12][1][13]།

གནས་མ་ཡིན་པའི་དུལ་དགས་ན། །ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ནི་བསྐོ་[1][14]བར་འགྱུར།།
ཤིང་བལ་སྐྱན་དུ་བྱེད་མོད་ཀྱི། །ཡལ་གས་སུ་ཞེག་སྐྱན་དུ་འདིངས།།[1][15][1][16]།

བྱ་བ་བན་དང་མི་འགྱུབ་པའི།[1][17] །ཚ་རོལ་བསྐོ་ཡང་བྱེད་ན་བླུན།།
སྐྱར་དུག་ཉོ་ལ་སུ་ཞེག་རྩོན།[1][18] །ཐམས་ཅད་སྐྱིན་ཞེས་སུ་[1][19]སྨྲ་ནུས།།[1][20]།

ནོར་རྣམས་གསོག་ཅིང་མི་སྤྱོད་པ། །རང་བསྲེག་བྱད་ཤིང་སོག་པ་ཡིན།།[1][21]
བྱང་བ་སྤྲང་ཙི་མི་ཟ་བར། །གཞན་གྱིས་ཁྱེར་ན་ལྷེབ་པར་རྩོམ།།[1][22]།

རབ་བྱེད་བརྒྱད་པ། བྱ་བ་བརྟག་པ།

བློ་ལྡན་བྱ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་། །རྒྱུན་དུ་གློ་ཀྱིས་བསླུབ་པར་བྱ།།
གྲུབ་པར་སྐྱེ་ན་ལྟ་ཅི་སྨོས། །མ་གྲུབ་ན་ཡང་མཛེས་པའི་རྒྱུ།།༥།

སེམས་ཅན་མོས་པ་སྣ་ཚོགས་པས། །ཐེམས་ཅད་མགུ་བ་སྩལ་ཀྱང་དཀའ།།
རང་ཉིད་ཡོན་ཏན་ལྡན་བྱས་ན། །ཐེམས་ཅད་དགའ་བ་དེ་ལ་ཉེ།།༦།

ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་སྐྱེ་ཚེ་ཡང་། །ཐོས་པ་མང་དུ་བསགས་པར་བྱ།།
ཕྱི་མར་ཐོས་པས་ཕན་པ་ཙམ། །སྨིན་པ་ཡིས་ཀྱང་གལ་ཆེ་ཕན།།༧།

ཡོན་ཏན་ཀུན་རྫོགས་སྒྲེ་བོ་བསྟེན། །ཡང་ན་ཐ་མལ་འགྲོགས་པ་བདེ།།
བྱམ་པ་རྒྱུ་ཡིས་གང་བ་འམ། །ཡང་ན་སྟོང་པ་ཁྱང་བ་སྟེ།།༨།

ཡོན་ཏན་ཙུང་ཟད་བསྟབས་པའི་མི། །སྲུ་ཞེག་གིས་ནི་བསྟེན་པར་ནུས།།
ཆུ་ཕྱེད་༡༩༧གང་བའི་བྱམ་པ་དེ། །མགོ་ལ་བཀྲུ་བ་༡༡༠སུ་ཡིས་ནུས།།༩།

མི་གང་སྒྲེ་བོ་དམ་པ་དང་། །དམན་པའི་ཁྱད་པར་ལེགས་ཤེས་ནས།།
དེ་ཡི་བྱ་བ་བསླུབ་ཤེས་པ། །ཤུན་སུམ་ཚོགས་པའི་གཞི་ཆེན་ཡིན།།༡༠།

བློ་གྲོས་ལྡན་པས་ལེགས་བསྒྱངས་ན། །སྒྲེ་བོ་དམན་པའང་མཆོག་ཏུ་འགྱུར།།
སློབ་ཤེས་དག་གིས་ནེ་ཅོ་ལ། བསླབས་ན་འདོན་པ་ཤེས་༡༡༡བར་འགྱུར།།༡༡།

ཉམས་སྟོབས་ཆུང་བའི་སྒྲེ་བོས་ཀྱང་། །ཆེན་པོ་གཞན་ལ་བསྟེན་ན་འགྱུབ།།
ཆུ་ཡི་ཐིགས་པ་ཉམ་ཆུང་ཡང་། །མཚོ་དང་འདྲེས་ན་སྐེམས་༡༡༢མི་ནུས།།༡༠།

རང་ལ་བློ་གྲོས་མི་ལྡན་ན། །བློ་ཆེན་གཞན་ལ་ལེགས་པར་འདྲི།།[1][3]
ལག་པས་དག་བྱ་བོ་མི་གསོད་ན།[1][4] །མཆོད་ཆ་ལེན་པར་མི་བྱེད་དམ།།[1][5]།

གནོད་པར་བྱེད་པའི་དག་བོ་ཡང་། །ཐབས་དང་ལྡན་ན་གྲོགས་སུ་འགྱུར།།
དུག་ཆེན་ལུས་ལ་གནོད་མོད་ཀྱི། །སྨྱོར་བ་ཤེས་ན་སྨན་དུ་འགྱུར།།[1][6]།

རིགས་པས་རྟེད་པའི་ཟས་ནོར་བློང་། །མི་འོས་གཞན་ལ་རློམ་སེམས་སྤང་།།
ཤིང་ཐོག་ཤིང་རྩེ་ལས་བློང་གིས།[1][7] །དེ་ལས་ཐལ་ན་ས་ལ་ལྷུང་།།[1][8]།

མཁས་པས་སྨིམ་པ་མི་བྱེད་པ། །དེ་ཡི་བར་ལ་ཉེས་པ་འབྱུང་།།
བློ་དང་ལྡན་པས་རབ་བསྒོམས་ན། །ཉེས་པ་འབྱུང་བའི་གོ་སྐབས་དཀའ།།[1][9]།

རྣ་སྦྲིད་རང་སྟོབས་མ་རྫོགས་པར།[1][10] །དེ་ཡི་བར་དུ་དག་རྟོམས་བཀུར།།
ནུས་པ་རྫོགས་ནས་གང་རིགས་པ། །བྱ་ཞེས་བསྟན་བཅོས་གཞན་དག་སྨོ།།[1][11]།

དག་བོ་[1][12]སྟན་བར་སྨོ་ན་ཡང་། །བློ་དང་ལྡན་པས་ཡིད་མི་བརྟན།།[1][13]
ཆུ་སྐྱོར་བྱེ་ལ་དེ་ས་ཡིས། །ཁ་རོལ་གསོད་ལ་རྟག་ཏུ་བཙོན།།[1][14]།

ཡུལ་གྱི་བདག་པོ་ཞེ་སྡང་ཡང་། །དེ་ལ་དགའ་བས་བསྟེན་ཏེ་[1][15]བསྡད།།
ས་ལ་ཤད་པ་འདྲེད་གྱུར་ན། །ས་ཉིད་ལ་ནི་བརྟེན་པ་བཞིན།།[1][16]།

ཏ་ཅང་འདོད་ལ་བཤམ་པ་ཡིས། །སྐྱེ་བོ་སྡུར་དུ་བརླག་པར་འགྱུར།།
མཆིལ་བའི་ཤ་ལ་ཆགས་པ་ཡིས། །ཁ་རྣམས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་གསོད།།[1][17]།

མཆོད་འོས་པ་དང་འགོར་རྣམས་ཀྱང་། །རྟག་ཏུ་སྐྱིན་པས་བསྟུ་བར་བྱ།།
མཆོད་གཏོར་ལ་ནི་ལྟ་རྣམས་དང་། །ཡི་དྭགས་བར་དུ་མགུ་བས་བསྐུང་།།[1][18]།

ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་རྩེད་མོ་དང་། །བདེ་དང་ཟས་ལ་ཚགས་པ་སྤྱང་།།
འདོད་ལ་ལྷུ་བའི་[1]ལེ་ལན་ཕྱིས། །འབོད་སྐྱོགས་[2]ལང་ཀར་བསད་ཅེས་གྲགས།[3]།

བྱམས་རྩོད་གཉེས་ཀ་ཆེན་པོ་དང་། །བྱ་ཡིས་[4]དམན་དང་ནམ་ཡང་མིན།།
ཉོ་ཚོང་[5]རིན་ཆེན་ལ་བྱ་ཡི། །སྤྱང་དུག་ལ་ནི་དེ་ཡུ་མིན།།[6]

དཔྱ་བ་མང་ཕྱིར་[7]རྒྱལ་པོའི་མཛོད། །ཉ་ཅང་མི་བསྡུ་ཞུང་དུས་ཉེངས།།
གོག་མ་ཁར་སྤྲང་རྩི་ཡར་ངོ་ཡི། །རྒྱ་བ་ཞུང་དུ་ཞུང་དུས་ཉེངས།།[8]

རྟེ་བོས་འབངས་ལ་མི་གནོད་པར། །རིགས་པའི་ལམ་གྱི་དཔྱ་རྣམས་བསྡུ།།[9]
སྤུ་ལའི་ཤིང་ལས་སྤོས་ཀྱི་བཟུང་། །གཟགས་པ་མང་ན་བསྐམ་[10]པར་འགྱུར།།[11]

རྟེ་བོ་[12]ལྤགས་པར་དེས་པ་དགོས། །རྒྱུ་མཚན་ཆུང་དུས་ཁྲོ་མི་རུང་།།
སྤྱལ་ལ་ནོར་བུ་ཡོད་ན་ཡང་། །སེམས་ཤེས་སུ་ཞེག་དྲུང་དུ་སྡོད།།[13]

གང་ཞེག་ནོར་འདོད་སྤྱི་བོས་ཀྱང་། །ཆོས་ཉིད་གཅོ་བོར་བསྡུད་བར་བྱ།།
ཆོས་ལས་ཉམས་པའི་ནོར་ཙམ་ནི། །འཇིག་རྟེན་འདི་ར་ཡང་གა་ལ་རུགས།[14]།

ཉ་ཅང་བྱམས་ཐལ་གཉེན་ལའང་མིན། །ཤིན་ཏུ་གནོད་ཆེ་[15]དཔྱ་ལའང་མིན།།
གཉེན་ལ་རེ་བ་འགོན་གཞི་སྟེ། །གནོད་ལན་ཀུན་གྱིས་བསྐྱབ་པར་སྤྱ།།[16]

འཇམ་པོས་འཇམ་པོ་འཇོམས་བྱེད་ཅེང་། །འཇམ་པོས་རྩུབ་པོའང་འཇོམས་པར་བྱེད།།
འཇམ་པོས་ཀུན་འགྱུབ་དེ་ཡི་ཕྱིར། །འཇམ་ཉིད་རྩོ་ཞེས་མཁས་རྣམས་སྨྲ།།[17]

སུ་ལའང་[18]བདག་གི་དགྲ་ཡིན་པ།[19] །འགའ་ཡང་བདག་ལ་མི་བྱམས་ཞེས།།
མི་བྱམས་ན་ཡང་དེ་མི་བསྐྲག །བསྐྲགས་ན་དེ་ཉིད་འབྱེད་པའི་སེལ།།[20]

ངོ་ཚ་ཁྲེལ་ལ་མི་ལྟ་ཞིང་། །མཆོད་དང་བརྟས་བའི་ཁྲད་མི་ཤེས།།
ཟས་དང་ནོར་ལ་ཆགས་ལྟན་པ། ཀེ་འདྲའི་གནས་སུ་བསྟད་མི་བྱ།།ཚ།

ཡུལ་གཞན་ལེགས་བར་མ་བརྟགས་པར། །སྟེ་མའི་གནས་ནི་དོར་མི་བྱ།།
ཤད་བ་ཡ་གཅིག་མ་བཙུགས་པར།[1-2] །གཉིས་ཀ་བཏེག་ན་འགྲེལ་བའི་རྒྱུ།།ཚཁ།

རང་སྤྱོད་འབད་པས་སྦྱ་བར་བྱ། །ཞལ་ཆེར་གསལ་བར་བསྟན་པས་[1-3]ཉམས།།
སྤྲེ་ལུ་རྒྱོས་གར་མི་བྱེད་ན། །མགུལ་དུ་ཐག་པ་ཅི་སྟེ་འདོགས།།ཚང།

ཉེས་པ་མངོན་སུམ་མཐོང་ན་ཡང་། །གནས་མ་ཡིན་ལ་སྤྱི་མི་བྱ།།
ལྟས་བན་མཐོང་ན་སྤྱི་བ་ཡོའི། །ཐོག་ཏུ་འབྱུང་ཞེས་འཇིག་རྟེན་སྤྱོག[1-3]ཚ།

གཞན་གྱིས་བརླས་པར་འགྱུར་བ་ཡི། །ཁོར་དང་ཟས་ཀྱིས་ཅི་ཞིག་བྱ།།
ཁྱི་ཐག་མི་གཙང་ཟ་བ་ལ། །མ་ཁས་པ་སུ་ཞིག་ཡིད་སྤོན་བྱེད།།ཚཀ།

ཐ་རོལ་གནད་དུ་འབེབས་པའི་ཚོག །ངག་བོ་ལ་ཡང་སྤྱི་མི་བྱ།།
བག་ཅ་བཞིན་དུ་རང་ཉིད་ལ། ཀེ་མ་ཐག་ཏུ་ལེ་ལན་འབྱུང་།།ཚཁ།

གལ་ཏེ་དག་ལ་གོ་ཆོ་འདོད་ན། །རང་ཉིད་ཡོན་ཏན་ལྟན་པར་བྱ།།
དེ་ཡིས་དག་ཡང་སེམས་སྟེག[1-2]ཅིང་། །རང་ཡང་བསོད་ནམས་འཕེལ་བར་འགྱུར།།ཚཟ།

མི་བསྲུན་འགྲོ་ལ་བྱམས་སེམས་སྐྱེད། །རྒྱབ་སྤྱོད་ཁོ་ནས་གདུལ་བར་བྱ།།
རང་གི་ལུས་ལ་ཕན་འདོད་རྣམས། ཁ་ཅར་དབྱད་ཀྱིས་ནི་ནད་རྣམས་འདོན།།ཚལ།

གཞོད་པ་[1-2]བྱེད་པ་རྒྱང་དུ་ཡང་། །སྐྱེ་དུ་བས་ལ་ལ་འདུམ་པར་བྱ།།
ཡུར་བ་རྒྱང་དུའི་རྩེས་ཤུགས་ནས། །འོད་པ་ཆེན་པོ་མ་མཐོང་ངམ།།ཚཡ།

མཁས་བས་བྱ་བ་མ་ཡིན་པའི། །བྱ་བ་ཤེས་ཀྱང་མི་བྱའོ།།
གླང་པོས་དགྲ་སྟེ་བཅོམ་པ་ཡིས། །རྒྱན་དུ་རྒྱལ་པོས་བཅིངས་ལ་སྟོས།།[49]

རང་ཕྱོགས་སྡང་ཡང་སྤང་མི་བྱ། །དགྲ་བོ་བྱམས་ཀྱང་འགྲུ་[27]མི་བྱ།།
བྱ་རོག་བྱ་རོག་གི་ས་འཚེ་ཡང་། །ཤིན་མོ་ལོང་བ་བསྟེན་ན་ཐུང་།།[28]

བྱ་བ་ཆེ་ཆུང་གང་བྱེད་ཀྱང་། །མཁས་པས་རྟག་ཏུ་བསྒོམས་ཏེ་བྱ།།
སེང་གེས་རི་བོང་གླང་ཆེན་གཅིགས། །གསོད་པའི་ཚེ་ན་བསྒོམས་སྟོང་མེད།།[50]

ཡོན་ཏན་ལྡན་པ་མི་བཀུར་བའི། །གནས་དེར་མཁས་པ་སྡུག་ཤེག་སྟོད།།
ཆུ་ཤེལ་མེ་རོར་བྱེད་པ་ཡི། །ཡུལ་དེར་ཆུ་ཤེལ་འཚོར་ངམ་ཅི།།[51]

མཁས་པས་གཞན་ལ་བཤད་པའམ། །ཡང་ན་ཁེ་བའི་ནགས་སུ་བསླབ།།
ནོར་བུ་སྒྲི་གཙུག་ཆུན་བྱེད་དམ། །མིན་ན་ཆུ་མཚོའི་གླིང་ན་གནས།།[30]

བདག་པས་མཐོ་བའི་དམ་པ་ལ། །བསྟེན་ན་བདག་ལ་ཕན་པ་སྐྱེབ།།
ལྷུན་པོའི་ངོས་ལ་གནས་པ་ཡི། །བྱ་རྣམས་གསེར་དུ་སྣང་བར་འགྱུར།།[29]

ཆེན་པོ་ཐུག་དོག་ལྡན་པ་ལ། །བཟེན་ན་ཆེན་པོ་ཐོབ་མི་འགྱུར།།
ཉི་མའི་འོད་ལ་ཉེ་བ་ཡིས། །ཟླ་བ་མར་ངོར་གྱུར་ལ་སྟོས།།[23]

མི་གང་མཛའ་བ་མི་བཟེན་པ།[221] །དེ་དང་འགྲོགས་པར་སུ་ཞེག་འཐམ།།[222]
ནམ་མཁའི་གཞལ་ཚོན་[223]མདོག་མཛེས་ཀྱང་། །རྒྱབ་དུ་རེ་ན་བླུན་པོ་འཁྲུལ།།[53]

བདག་ཉིད་གང་ལ་མི་དགའ་བ། །གཞན་ལ་ཀུན་ཏུ་མི་བྱ།།
གཞན་གྱིས་རྒྱང་ཟད་གཅོས་པའི་ཚེ། །རང་ལ་བསམ་པ་ཅི་བྱང་སོམས།།[54]

གང་ཞིག་བདག་ཉིད་གང་དག་འང་བ། ཀེ་ཉིད་གཞན་ལ་སྨྲར་བྱས་ན།།
གཞན་གྱིས་བདག་ལ་གང་དག་འང་བ། ཀེ་ཡི་རྒུལ་གྱིས་མཆོད་བར་འགྱུར།།ཕ་ང

དམྱ་ཆོད་རྣམས་དང་མཛའ་བ་དང་། ཁྱོད་པ་གཉིས་ཀ་མ་ཁས་པས་སྣང་།།
འགྲས་པ་དང་ནི་འདྲིས་བའི་རྒྱལ། །གཉིས་ཀ་སྟེགས་ཀྱང་མི་རུང་།།ཕ་ཅ།

དམ་པ་དག་ལ་བསྟེན་པ་དང་། །མ་ཁས་པ་དག་ལ་འདྲི་བ་དང་།།
གཉུང་བཟང་པོ་དང་འགྲོགས་པ་ནི། །སུ་ལ་ཡོད་པ་རྒྱན་དུ་བདེ།།ཕ་ཉ།

དུས་སུ་མ་བབ་པ་ཡི་གཏམ། །གང་སྨྲ་ཀྱེ་ལ་ཀུན་གྱིས་བརྟགས།།
མང་པོ་སྨྲ་བའི་གཏམ་ཆོགས་ལས། །སྟོན་པར་རྟེས་སུ་མི་དབོག་གམ།།ཕ་ང

ཅམ་ཆུང་རྣམས་ཀྱིས་རང་ཉིད་ཀྱི།ཀཀཡ །སྨྲ་བ་ཐམས་ཅད་འཕྲུལ་བར་བསམ།།
དེ་ལྟར་གོ་ནས་མི་སྨྲ་བའི། །མི་ལ་གཞན་གྱིས་ཀཀཅ་ཀུར་བ་ཉེ།།ཕ་ཀ།

ཡུལ་དང་དུས་ལ་བབ་པའི་ཚེ། །རབ་ཏུ་བསྒྲིམས་ཏེ་ལན་འགའ་སྨྲ།།
ལེགས་བཤད་ཡིན་ཡང་མངས་གྱུར་ན། །ཚོང་ཟོང་ལྟག་བཞིན་ཀཀཉ་བྱེན་མི་འགྱུར།།ཕ་ཟ།

རང་སྐྱོན་མ་ཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་། །སྐྱོན་དུ་གོ་བ་ཤིན་ཏུ་དཀའ།།
མང་པོས་བདག་ལ་དེ་སྐྱོགས་ན། །སྐྱོན་ཅན་ཡིན་པར་རྟེས་སུ་དབོག།ཀཀཀཕཀ།

གོ་ཡང་སྐྱོན་དེ་མི་འདོར་ན།ཀཀཤ །མི་དེ་གདོན་གྱིས་བཏབ་པ་ཡིན།།
ད་དུང་གཉེན་པོ་མི་འཇུག་ན། །མི་ཡིན་སྐམ་དུ་མ་སེམས་ཤིག།ཕཀ།

ཆུང་ཟད་བསམ་པ་ཡོད་རྣམས་ཀྱིས། །སྐྱོན་དེ་བརྣགས་ལ་གདོན་པར་བྱ།།ཀཉཅ
དེ་ལྟར་གཉེན་པོ་སྐྱོད་པ་ཡི། །མི་དེ་གོང་ནས་གོང་དུ་འགྲོ།།ཕཀ།

བློ་དང་ལྡན་པའམ་བྱམས་ཀྱང་རུང་། །བསྟོ་བ་ཉན་པའམ་དཔའ་ཡང་རུང་།།
གཞན་གྱི་བྱ་བ་མི་ཤེས་ཀྱང་། །དེ་དང་དེ་ཡི་སྨོན་པས་བསྐྱང་།།[3ཁ7]ཁ୯།

མི་བསྲུན་པ་ཡི་འཇེལ་བ་དང་། །རིང་ནས་འགོགས་ཀྱང་སྣང་ས་[3ཁ3]ན་བདེ།།
རྟག་ཏུ་འགུལ་བའི་སོ་བཟང་ཡང་། །བཀོན་ན་བདེ་ཞེས་ཆན་པོ་སྨོ།།[3ཁ3]ཁ୯།

རྒྱུན་དུ་འཁང་ཞིང་འགོར་བ་ཡི། །འཇེལ་བ་ཆུང་ཟད་བྱིན་ལ་བསྐྱད།།
སྨྲས་གྱིས་ཟིན་པའི་རྣ་དག་ནི།[3ཁ୯] །གཅོད་མ་[3ཁ୩]ནུས་ན་སྡོག་དང་འབྲལ།།[ཁ୬]ཁ།

གལ་ཏེ་ཆེན་པོ་ཐོབ་གྱུར་ན། །ཁྲན་ཆེགས་གཞན་ལ་སེར་སྣ་སྤང་།།
ཡུལ་འགོར་དབང་དུ་འདུ་བ་ན། །དཀྱིག་ལ་སེར་སྣ་བྱེད་དམ་ཅི།།[ཁ୨]ཁ།

མཁས་པ་ལོངས་སྤྱོད་གསོག་[3ཁ୬]འདོད་ན། །ཆ་ཤས་སྦྱིན་པ་བསྟང་བ་ཆེ།།[3ཁ୨]
ཁོན་པའི་ཆུ་ནི་འཕེལ་འདོད་ན། །འཆུ་བ་[3ཁ୪]ཉིད་ནི་གདམས་ངག་ཡིན།།[ཁ୪]ཁ།

གང་ཞིག་ཕུན་སུམ་ཚོགས་འདོད་ན། །དེ་ཡིས་འདུ་འགོད་མང་དུ་བྱ།།
འདུ་འཛི་སྐྱག་བསྟལ་ཆུང་མཐོང་ན། །ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་རེ་བ་ཐོངས།།[ཁ୧]ཁ།

བྱ་བ་གང་ཞིག་བསྒྲུབ་ན་ཡང་། །སྐྱོན་དང་ཡོན་ཏན་གཉིས་གཉིས་སོམས།།
གཉིས་ཀ་མཉམ་ཡང་སྣང་དགོས་ན། །ཉེས་པ་ཤས་ཆེ་སྐྱོས་ཅི་དགོས།།[ཁ୦]ཁ།

མཁས་པ་དྲང་པོ་གྲུས་པས་བསྟེན། །མཁས་པ་གཡོ་ཅན་ཤེས་ན་གཟབ།།
རྩོངས་པ་དྲང་པོ་བྱམས་པས་བསྐྱང་། །སྒྲོངས་པ་གཡོ་ཅན་སྡུ་ར་དུ་སྣང་།།[3ཁ୧]ཁ୩།

ནོར་དང་གཡོག་འགོར་མེད་ན་ཡང་། །མཛའ་བོ་བློ་ལྡན་ཐོགས་ཡོད་ན།།
དུད་འགྲོས་ཀྱང་ནི་དོན་འགྲུབ་ན། །མི་ཡི་འགྲོ་བས་སྐོས་ཅི་དགོས།།[ཁ୩]ཁ།

གང་ཞིག་ཤེས་བའི་བྱ་བ་བསྒོ། །མི་ནུས་པ་ལ་འགའང་མི་སྣང།།
ཆུ་ལ་ཤིང་རྟས་མི་བགྱིད་དེ། །ཐང་ལ་གྲུ་ཡིས་ཇི་ཤྱར་བགྱིད།།[47]

ཡུན་རིང་འཚོན་བའི་དགྲ་བོ་དང་། །མཛའ་བ་བྱེད་ཀྱང་བསྲེ་མི་བྱ།།
ཤིན་ཏུ་ཚ་བའི་ཆུ་ཉིད་ཀྱང་།[100] །མེ་དང་ཕྲད་ན་མི་གསོད་དམ།།[49]

གཞུང་བཟང་ངོ་ཚ་ཁེལ་ཡོད་ན། །ཀབ་བོ་ལ་ཡང་ཡིད་བརྟན་རུང་།།
གཞུང་བཟང་དབྱ་ལ་སྐྱབས་སོང་བས། །སྲོག་གི་བར་དུ་བསྐྱབ་[101]པ་ཐོས།།[50]

རང་ལ་ངན་སེམས་མེད་ཅེས་ཏེ། །ཚལ་པ་ཀུན་ལ་ཡིད་མི་བརྟན།།
རི་དྭགས་རྒྱུན་དུ་སེམས་བཟང་ཡང་། །མཆེ་བ་ཅན་རྣམས་ཟས་སུ་བསྐོམ།།[51]

བླུན་པོ་ལོག་པའི་ལམ་འགྲོ་ན། །བློན་པོ་ཉིད་དུ་གོ་བས་ཆོག།
མ་ཁས་པ་ལོག་པའི་ལམ་འགྲོ་ན། །རྒྱུ་མཚན་གང་ཞིག་[102]དཔྱད་དགོས་སོ།།[52]

མ་ཁས་པས་ལོངས་སྤྱོད་ཡུག་པར་སྨྲད།[103] །མི་སྙེར་ན་ཡང་འཕྲོ་བ་མེད།།
ལོངས་སྤྱོད་ཉམས་པའིས་ཕྱོགས་སྣང་།[104]མི་འཕྲོགས་[105]ན་ཡང་གཉའས་[106]འཛོམས།།[53]

རང་གིས་ལེགས་པར་ཤེས་ན་ཡང་། །བྱ་བ་ཐམས་ཅད་གོ་སྐྱོས་བསྐྱབ།།
མི་གང་གོ་ས་མི་དགའ་བ། །འགྲོད་པ་རིན་གྱིས་ཉེ་བ་ཡིན།།[54]

ཉམ་ངའི་གོས་དགུ་བྱེད་པ་ན། །མཛའ་ཡང་གསུམ་དུ་གོས་མི་བྱ།།
རོ་ལངས་སྐྱབ་པའི་གོ་གས་[107]ངན་ན། །ཐོག་མར་སྐྱབ་པོ་ཅ་བར་འགྱུ་ར།།[55]

ལེན་ཤེས་སྟོམས་པར་གཉེང་ལ་མ་ཁས། །དུལ་ཞིང་ཀུན་གྱི་ངོ་བསྲུང་བ།།
འཇིགས་མེད་བྱས་པ་ཆུང་མི་གསན།[108] །མི་དེས་[109]འདོད་ན་ས་ཀུན་ཐོབ།།[56]

གཡ་ཀེ་དག་བོ་སྐྱབས་འོང་ན། །དེ་ལ་མཆོད་ནས་སྐྱབ་པ་བརྗོད།།
།ཁྱ་ཏས་[3]°བྱི་བ་ལ་བཏེན་ནས། །ཁད་བ་ཕོབ་ཅེས་སྨོན་རབས་སྨོ།།[3]།[4]

གོགས་པོ་ངན་དང་ཕོས་པ་དན། །རྟོག་པ་ངན་དང་བྲལ་བ་དན།།
མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མི་བྱ་སྟེ། །བྱེད་ན་བླུན་པོ་གྱང་ན་མེད།།[4]

ལེགས་པར་བརྟགས་ནས་བྱེད་པ་ལ། །བྱ་བ་ཉམས་པ་ག་ལ་སྲིད།།
མིག་ཡྭན་བརྟགས་ནས་འགྲོ་བ་ན།[3] །གཡང་སར་གོམ་པ་འདོ་ར་རམ་ཅི།།[4]

རང་གཞན་གཉིས་ཀ་འཚེལ་འགྱུར་བའི། ཡོན་ཏན་སྨོ་བ་མ་ཁས་པའི་རྟགས།།
རིག་པ་འགལ་ཞིག་མདའ་མཁན་ལྟར། །ཤེས་པ་ཉིད་ན་ཆོ་འཕང་འཛིག།[4]

རང་ཉིད་ཅིས་ཀྱང་མཐོ་འདོད་ན། །གཞན་ལ་ཕན་པ་འབའ་ཞིག་གིས།།
བྱད་ལ་བྱི་དོར་བྱེད་པ་རྣམས། །སྟོན་དུ་མེ་ལོང་མི་འཕྱི་འམ།།[4]

ཕ་རོལ་ཅི་ནས་གཞོམ་འདོད་ན། །རང་གི་ཡོན་ཏན་འབད་པས་སྐྱབ།།[3]
དགྲ་བོ་གསོད་པར་འདོད་པ་རྣམས། །མཆོག་ཆ་འབད་ནས་བསྐྱབ་[3]ལ་ཤོས།།[4]

གཡོ་ཅན་ཆོག་ལ་དོན་འཇུག་པས། །དྲང་ཐོས་དེ་ལ་བརྟག་དཔྱད་དགོས།།
བསྐུས་རྟེས་ཏོ་བོ་དྲང་དོ་ཞེས། །རང་ལ་བསྟོད་པས་ཅི་ཞིག་ཕན།།[4]

གཡོ་ཅན་སོགས་ལ་གཡོ་སོགས་དང་། །དྲང་བོ་སོགས་ལ་དྲང་བོ་སྟེ།།
མི་བརྟན་པ་ལ་བརྟན་དགོས་ཞེས། །བྱ་བ་སྟོན་ཀྱི་ཡི་གེ་ཚང་ས་ཡིན།།[4]

མཁས་པས་རྟག་ཏུ་དགྱ་ལ་ཡང་། །གཞེན་དེས་རྒྱེན་དུ་བྱ་ན་ལེགས།།[3]
དེ་ཡིས་འདུམ་ལ་མི་ཕན་ཡང་། །དེས་པར་གནོད་སེམས་འཛིལ་བའི་སྨན།།[5]

ཚོགས་ངན་བརྟོད་པས་འཇིག་རྟེན་དུ། །འདོད་པ་འགྲུབ་པ་༄༡༤མི་སྲིད་ཀྱིས།།
ཡིད་ལ་རང་འདོད་༄༡༥བསྒྲུབ་ན་ཡང་། ངག་གིས་ཀུན་དང་མཐུན་པར་གྱིས།།ཚ།།

རང་དང་གཞན་གྱི་དོན་གྲུབ་ན། །འཇམ་རྩྭ་རི་ལྟར་བྱས་ཀྱང་རུང་།།
ཐབས་ལ་མཁས་པའི་སྤྱོད་པ་ལ། ཁայོ་སྐྱ་༄༡༦ཐུབ་པས་མ་གསུངས་སོ།།ཚ༣།

ཐ་མར་ཤིན་ཏུ་ཞན་པའི་གོས། །འཕྲལ་ལ་སྣུག་ཀྱང་མཁས་པས་བསྟེན།།
རྒས་ཤིང་གདུངས་ན་༄༡༧ཡོན་ཏན་རྣམས། །བྱ་གཅིག་པ་ལ་མཁས་རྣམས་སྨོད།།ཚ༤།

ལོངས་སྤྱོད་ཉ་ཅང་འཕེལ་༄༡༨དགས་ན། ། ཀེ་ལ་རྒྱད་པ་ཤིན་ཏུ་ཉེ།།
ཆུ་ཡིས་ཤིན་ཏུ་༄༡༩གང་བ་ཡི། །རྡོ་ང་བྱ་སྐོང་ངམ་ཡང་ན་འདུལ།།ཚ༥།

སྐྱེ་བོ་འགའ་ལ་ཐན་པའི་ལས། །ལ་ལས་དེ་ལ་༄༢༠འཇུག་མི་རྟུང་།།
སྐོག་སྐྱ་རྒྱང་ལ་ཐན་མོད་ཀྱི། །མཁྱེས་པའི་ནད་ལ་དུག་ཏུ་འགྱུར།།ཚ༦།

ཉམ་ཆུང་ཏུག་ཏུ་བསྒྲུང་༄༢༡དགོས་དང་། །འགྲོགས་ན་ཆེན་པོ་ཉམས་དོགས་ཡོད།།
ཞུན་མར་སྟོད་༄༢༢དུ་བཞག་ཀྱང་ན། །སྟོད་ལ་བྱི་བས་མི་རྒྱགས་སམ།།༄༢༣ཚ༨།

ངན་པ་རྣམས་ལ་རྟེན་བཅས་ན།༄༢༤ །ངན་པའི་ཤན་ཀྱིས་རང་ལ་གནོད།།
ཡུར་བའི་ཆུ་ལ་བརྟེན་པ་ཡི།༄༢༥ །ཉ་རྣམས་ཞིང་ལ་འགྲེམས་ལ་ལྷོ་སྟ།།ཚ༩།

གཞུང་ངན་བདག་ལ་རྟེན་༄༢༦འཆའ་ན། ། ཀེ་ལ་ཅུང་ཟད་བྱིན་ཏེ་བསྐྲད།།
ཕྱིམ་དུ་ཉས་ངན་བྱུང་ཐུབ་ན། ། ཁོར་ལས་ཕྱིས་ཏེ་བཟློ་གྱ་པ་དགོས།།ཚ༡༠།

དམ་པ་གཞན་དུ་འགྲོ་ན་ཡང་། ། ཁས་ལེན་བཀུར་བྱས་ཏེ་༄༢༨ཉེ་བར་བཞག།
ནོར་བུ་རིན་ཆེན་རྣག་མཆོད་ན། ། ཁཀྱ་ཤིས་དཔལ་དང་བསམ་པ་འགྲུབ།།༄༣༠ཚ༡༡།

དམན་པའི་སྐྱེ་བོ་བསྟོད་དགས་ན། །ཕྱི་ནས་དེ་ཉིད་ཁྲད་དུ་གསོད།།
མཁའ་ལ་མི་གཙང་གཏོར་གྱུར་ན། །འཐོར་བ་ཐོ་ཡི་སྐྱེ་བོར་འབབ།།ཀ་

སྐྱེ་བོ་བློ་ལྡན་མཁོ་སྣད་ན། །སྨོད་བྱེད་ཉིད་ཉ་ལ་ཉེས་པ་འཐོག།
མར་མེ་ཐུར་དུ་ཁ་བསྐྱན་ན། །སྟོན་པ་ཐོ་ཡི་ལགཔ་ཐེག།ཁ་

གང་དང་གང་གི་གནས་ཡིན་པར། །དེ་དང་དེ་ཡི་གནས་སུ་བཞག།
གཙུག་རྒྱན་ཆུབ་ཤང་བར་མི་གདགས་ཏེ།[3] །ཤང་པའི་ཤང་ཆུབ་སྐྱི་གཙུག་མིན།།ཁ་

བྱ་བ་ཆེན་པོ་སྒྲུབ་[3]པའི་ཚེ། །འབད་པ་ཡིས་ནི་གྲོགས་བཟང་བསྟེན།།
ནགས་ཚལ་ཆེན་པོ་མེས་བསྲེགཔ་ན།[3] །རྒྱང་ཞིག་ཅི་ནས་གྲོགས་སུ་དགོས།།ཁ་

བྱམས་པས་ཁྱབ་པའི་ཚོགཔ་སྐྱ་བ།[3] །བསྐྱབ་སྐྱ་གཞན་དགའ་སྟེད་པའི་མཆོག།
ནོར་གྱིས་མགུ་བར་སུ་ཡིས་ནུས། །ལུས་སྲོག་བཏང་ཡང་ཕྱེད་མི་ཚོམ།།ཁ་

ཐོངས་ཀྱང་གདུང་བར་མི་བྱ་སྟེ། །འབྱོར་ཡང་དགའ་བས་དེའགས་མི་བྱ།།
ལས་ཀྱི་འཕེན་པ་རྒྱང་རིང་བས། །སྐྱིད་སྡུག་སྣ་ཚོགས་ད་གདོད་འབྱུང་།།ཁ་

ལེགས་པར་བཤད་པ་རིན་པོ་ཆེའི་གཏེར་ལས་བྱ་བ་བཏུག་པ་སྟེ་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་བརྒྱད་པའོ།། ||

རབ་བྱེད་དགུ་པ། ཚོས་བཏུག་པ།

འགྲོ་མགོན་སངས་རྒྱས་བཞུགས་བཞིན་དུ། །སྟོན་པ་གཞན་ལ་གུས་བྱེད་པ།།
ཡན་ལག་བརྒྱད་ལྡན་ཆུ་འགྲམ་དུ། །ཀ་ཤྱའི་ཁོན་པ་བཤོ་བ་ཡི་ན།།ཀ།

དངོས་པོ་གང་དང་གང་ལ་ཡང་། །གོམས་ན་དགའ་བ་ཅི་ཡང་མེད།།
བཟོ་ཡི་རིག་བྱེད་སྨྲངས་པ་ལྟར། །ཀམ་ཚོས་དགའ་བ་མེད་པར་འགྱུབ།།ཀ།

གང་ཞིག་ཁྱང་དུས་ཆོག་ཤེས་པ། །དེ་ཡི་ལོངས་སྤྱོད་ཟད་མི་ཤེས།།
ཆོག་ཤེས་མེད་པར་ཚོལ་[3-34]བ་ལ། །སྟུག་བསྔལ་ཆར་བཞིན་རྒྱུན་དུ་འབབ།།[3-35]

ནམ་དགོས་ཆེ་ན་ལེན་པ་ཡི། །ཁོར་ནི་སྨིན་པར་ཐུབ་པས་གསུངས།།
བསགས་པའི་ཁོར་ཅི་སྐྱང་རྩི་ཡང་། །ཁམ་ཞིག་གཞན་གྱིས་སྤྱོད་པར་འགྱུར།།[3-36]

འཇིག་རྟེན་འདི་ན་བྱན་བཏང་བས། །དོངས་པོ་ཐོབ་པའི་དེས་པ་མེད།།
སྤྲོང་ལ་བྱིན་ན་འབད་མེད་པར། །ཆུང་ཡང་བརྒྱ་འགྱུར་ཐོབ་པ་ཡི་ན།།[3-37]

འཇུངས་ལ་ཐུགས་པོ་མི་སྲིད་ཅིང་། །གཏོང་ལ་དབུལ་པོ་མི་སྲིད་པས།།
འཇུངས་པ་ཆོར་དད་ཆུང་བ་དང་། །གཏོང་བ་ཆོར་ལ་རྣམ་པ་འདྲ།།[3-38]

བྱིན་ན་དབུལ་འགྱུར་དོགས་པ་ཡིས། །འཇུངས་པས་སྨིན་པ་མི་གཏོང་ལ།།
སེར་སྣས་དེས་བར་ཐོངས་འགྱུར་བས། །བློ་ལྡན་ཅུང་ཟད་རྣེད་པ་[3-39]གཏོང་།།[3-40]

བཞག་ན་ཆོར་སྐྱེད་མི་འཕེལ་བས། །ཚོང་པ་ཟོང་རྣམས་འགྲེམས་པ་ལྟར།།
བསགས་ན་དབང་ཐུགས་མི་ཐོབ་བས། །མ་ཁས་པས་ཚོང་བཞིན་ཐོག་ཏུ་སྐེད།།[3-41]

བྱེ་བ་སྟོང་ཕྲག་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་། །སྲུ་ཞིག་ལ་ཡང་གཏོང་མི་བྱེད།།
དེ་དག་འཇིག་རྟེན་འདི་[3-42]དབུལ་ཞེས། །ཐོས་མང་རྣམས་ཀྱིས་དེ་སྐད་བཤད།།[3-43]

རིགས་རྒྱུད་རྒྱད་ཀྱིས་དོགས་པས་ན།[3-44] །ཁྱོ་ཆུང་ཟུང་རྣེད་པ་གསོག།[3-45]
མ་ཁས་པ་རིགས་རྒྱུད་[3-46]མཐོ་ཐོབ་ཀྱིར། །གསུག་བཞིན་གཞན་ལ་སྨིན་པ་གཏོང་།།[3-47]

རིགས་རྒྱུད་ཐུག་པོར་བྱ་སྟམ་ནས། །རང་ཉིད་བཅོངས་ནས་བུ་ལ་སྟེར།།
བུ་ངན་ཐ་ལ་རྐོལ་བཞིན་དུ། །ཁོར་རྣམས་བདག་ནས་ཁྱི་བཞིན་འཁྱམ།།[3-48][3-49]

རྗེ་ལྟར་ཞ་མ་བྱང་ཀྱང་། ཀེ་ལྟར་བྱ་ཚོས་ཞ་མ་ཟེའམིན།།
ཞ་མས་བྱ་ཚ་བསྐྱངས་བསྐྱངས་ནས། ཁ་མ་ཆགས་ནས་བྱ་ཚས་བརྟགས།།[1]

ནོར་གསོག་འཛུངས་པའི་ཕྱུག་པོ་དང་། ཀུགོས་སར་གཀྱོང་བའི་ཕྱུག་པོ་གཉིས།།
རང་དང་རིགས་རྒྱུད་གཉིས་ཀ་ལ། །འཇིག་རྟེན་གཞན་གྱིས་[2]བྱེ་བྲག་འབྱེད།།[3]

སྲིད་པའི་ཁོལ་པོར་[4]གྱུར་པ་རྣམས། ཁོག་དང་བསོས་ནས་ནོར་ཕྱིར་འབྲང་།།[5]
ཚོག་ཤེས་ཅན་གྱིས་ནོར་རྣེད་ཀྱང་། །དེས་པ་བཞིན་དུ་གཞན་ལ་སྟེར།།[6]

བདོག་པ་བཏང་བས་སྨིན་པ་རྫོགས། །དེ་ལ་ཁྲོ་ན་བཟོད་པ་འཕེལ།།
ཚེམ་[7]ན་རྟེས་སུ་ཡི་རང་བསྒོམ། །དེས་ན་སྨིན་པ་ཆོས་ཀྱི་མཆོག།[8]

སྟག་བསྟལ་རྒྱ་མཚོའི་སྟོད་གྱུར་པ། །ལུས་འདི་དག་དང་འདྲ་མོད་ཀྱི།།
བློ་དང་ལྡན་པས་འཁོལ་ཤེས་ན། །འདི་ལ་བསོད་ནམས་རྟེན་དུ་རུང་།།[9]

སྐད་ཅིག་འཇིག་པའི་ཚེ་ན་ཡང་། །དེག་བའི་བག་ཆགས་རིང་དུ་འཛེར།།
རྒྱང་གིས་བསྒོས་པའི་ཙནྡན་བྱི། །རིང་དུ་འཐུལ་ཡང་དག་འ་སྣེ།།[10]

ཡུན་རིང་བདེ་བ་སྤྱད་སྤྱད་ནས། །འབྲལ་བའི་སྟག་བསྟལ་ལྟག་པར་ཆེ།།
རང་དབང་མེད་པར་འཆི་དགོས་པ། །འདི་ལ་རྟག་འཛིན་དེ་དག་བརླག།[11]

གཉེན་བཤེས་ཀུན་གྱིས་མཐའ་བསྐོར་ཏེ། །བཅོམ་བསྐྱངས་[12]མིག་རྩ་ཤིན་ཏུ་ཞན།།
གང་ཕྱོགས་འགྲོ་བའི་གཏོལ་མེད་པ། །དེ་ཚེ་དག་བ་གཞན་རྣམས་ཐུང་།།[13]

ངན་སོང་གསུམ་པོའི་ནད་རྣམས་ནི། །མ་བྱང་བ་ནས་གསོ་བར་བྱ།།
གནམ་ལྟགས་མགོ་ལ་བབ་པ་ལྟར། །ཐོག་ཏུ་བབ་ན་ཅི་བྱར་ཡོད།།[14]

མཛའ་བཤེས་ཀུན་དང་བྲལ་བ་དང་། །དེས་བར་འཆི་བ་ཤེས་བཞིན་དུ།།
དུ་དུང་བའི་བར་གཉིད་ཕེབས་པ། །བདག་ཉིད་༡༠སྐྱིང་ལ་ཅི་ཞིག་ཞུགས།།ཚ།།

གང་གིས་༡།།བཙོན་བར་མི་ནུས་ཀྱང་། །ཅི་ནས་དན་འགྲོར་མི་ལྷུང་བྱ།།
དཔའ་བོས་དགྲ་སྟེ་མ་སོང་ནའང་།༡།། །།རང་ཕྱོགས་གསོད་པར་བྱེད་དམ་ཅི།།ཚ།

འཕྲལ་དུ་ཆུང་ཟད་ཐུག་ན་ཡང་། །རྒྱུན་དུ་བའི་བ་མ་ཁས་པས་བསྟེན།།
གཏུར་བསྲེག་དག་གིས་ནད་འདོན་པ། །སྨན་པ་མ་ཁས་པའི་གཞུང་ལུགས་ཡིན།།ཚ།

གལ་ཏེ་གཞན་དག་ལྷན་ཆོགས་པས། །བདག་གི་ཡིད་ལ་མི་བཟོད་ན།།
དེ་ཡི་སར་འབྱོར་འཇོམས་པའི་ཕྱིར། །རང་ལ་ཐག་དོག་བྱེད་པར་ཐད།།ཚ།

གནོད་པར་བྱ་ཕྱིར་དག་འཇོམས་ན། །ཁྱོད་ཀྱིས་ཁྲོ་བ་ཁོ་ན་ཆོམས།།
ཁྲོ་བས་འགོར་བ་ཐོག་མེད་ནས། །བདག་ལ་གནོད་པ་མཐའ་ལས་འདས།།ཚ།

གལ་ཏེ་དག་ཀུན་བརླག་འདོད་ན། །བསད་པས་དེ་ཀུན་ག་ལ་འཛད།།
རང་གི་ཁྲོ་བ་གཅིག་བཅོམ་པས། །དག་ཀུན་ཅིག་ཅར་བསད་པ་ཡིན།།ཚ།

མཐུ་ཆེན་གནུ་ལུམས་སྟོབ་པ་ལ། །ཁྲོས་ན་རང་ལ་ལྟག་པར་གནོད།།
དམ་པ་ཉེ་བར་ཞི་བ་ལ། །ཁྲོ་བ་བྱ་རྒྱུ་ག་ལ་ཡོད།།ཚ།

སྟོང་བྱ་གཅིག་ལས་སྐྱེས་པ་ཡི། །རྟུ་རྣམས་རྒྱང་གིས་ཕྱོགས་བཅུར་འཕོར།།
དེ་བཞིན་ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་པ་ཡི། །སྐྱེ་བོ་ལས་ཀྱིས་སོ་སོར་འབྱལ།།ཚ།

སྟོན་ཚད་མ་མཐོང་འབྱེལ་བར་འཐམས། །དེ་ནས་སྨར་ཡང་གཞན་འགྲོ་བའི།།
མི་དེ་བདག་དང་ཅིར་༡།།འབྱེལ་ན། །ཤི་ནས་སྡུ་བཅ་ཚོད་པོ་བྱེད།།༡།།ཚ།

རང་དོན་འབད་པས་བསྒྲུབ་འདོད་ན། ཉེ་ཡིས་དང་པོར་གཞན་དོན་སྒྲུབས།།[1111]
རང་དོན་ཙམ་ན་གཅོར་བྱེད་པ། ཉེ་ཡིས་རང་དོན་འགྲུབ་མི་སྲིད།།[50]

མི་གང་གཞན་དོན་གཅོར་བྱེད་ན། ཁཡོ་ཅན་རང་དོན་སྒྲུབ་པ་འདྲ།།
རང་དོན་འབའ་ཞིག་གཅོར་བྱེད་པ། ཁཞན་མགོ་འདོན་ཕྱིར་དྲང་བ་འདྲ།།[1146]

བློ་ལྡན་ཚེ་འདི་བསྒྲུབ་ན་ཡང། ཆོས་ཀྱིས་བསྒྲུབ་ན་བདེ་བར་འགྱུབ།།
དམ་པ་རྣམས་དང་ཆོམ་རྐུན་གྱི། །ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་ཁྲད་པར་ལྟོས།།[52]

མི་རྣམས་ཚེ་ཐུང་དེ་ཡི་ཕྱེད། །མཚན་མོ་གཉིད་ལོག་ཤི་དང་འདྲ།།
ན་ཁ་[1113]སྐག་བསྡལ་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས། ཕྱེད་ཙོའང་བདེ་བར་སྐྱད་དུ་མེད།།[53]

སྐྱེ་བོ་ཀུན་གྱི་དྲུང་སྟོད་པའི། །འཆི་བདག་གལ་ཏེ་མངོན་སུམ་མཐོང་།།
བྱ་བ་གཞན་དག་ལྟ་ཅི་སྨོས། །ཟ་བར་དྲན་པའི་ནུས་པ་མེད།།[54]

ཁྲོད་ཀྱིས་[1115]བྱ་བ་ཟིན་ནམ་ཞེས། །འཆི་བདག་སྟོད་པར་མི་འགྱུར་གྱིས།།
དེས་བར་བྱ་དགོས་ཡོད་ན་ནི། ཉེ་རིང་ཉིད་དུ་བརྟན་ལ་གྱིས།།[1117]

བདག་གི་བྱ་བ་མ་ཟིན་པས། །རེ་ཞིག་དེ་རིང་ཁྲོད་བཞུགས་ཞེས།།
མཆི་མས་བརྟངས་ཏེ་གསོལ་བཏབ་ཀྱང་། །འཆི་བདག་བཅོས་སུ་གཅུད།།[54]

འདུ་འཛི་སྣངས་པ་བདེ་བ་སྟེ། །མིན་ན་བཟང་པོ་རྣམས་དང་འགྲོགས།།
དུག་སྐྱལ་གསོ་བ་ལ་ལེགས།[1150] །གསོ་ན་བརླས་བརྟོད་བརྩེན་པར་བྱ།།[55]

སེམས་ནི་རྣམ་པར་གཡེངས་པ་ལ། །དམ་ཆོས་བསྒྲུབ་[1151]པའི་གོ་སྐབས་མེད།།
ཉེ་བར་ཞི་བར་གནས་པ་ལ། །སེམས་ནི་ལས་རྒྱུད་ཤིན་ཏུ་ཉེ།།[56]

དམིགས་པ་ཀུན་ལ་རབ་མཁས་ཤིང་། ཉིང་དེ་འཛིན་གྱིས་སེམས་དུལ་བ།།
འཕགས་པའི་ཚོས་ལ་རབ་སྦྱངས་ནས།[1-1] ཡོན་ཏན་གྱི་ཁེང་ས་ཡིན།།[1-2]

བློན་པོ་སྨོབ་པ་ངོ་མཚར་འཛིན། སྨ་ཁས་རྣམས་མ་བསྟབས་[1-3]ངོ་མཚར་[1-4]འཛིན།།
དེས་ན་མཁས་རྣམས་ཆས་སྐྱར་ཀྱང་། ཕྱི་མའི་དོན་དུ་རིག་པ་སྨོབ།།[1-5]

ཤེས་རབ་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས། བློན་པོ་ཡོན་ཏན་མི་སྨོབ་ལོ།།
བཏུགས་ན་ཤེས་རབ་མེད་ཅིད་གྱིས། བློན་པོས་འབད་པ་ལྟག་པར་དགོས།།[1-6]

སྐྱེ་བ་སྟ་མར་མ་བསྟབས་པས།[1-7] ཚེ་འདིར་བློན་པོར་མཐོང་ནས་ནི།།
ཕྱི་མར་བློན་པོར་སྐྱེ་དོགས་པས། ཚེ་འདིར་དཀའ་ཡང་འབད་དེ་མཉན།།[1-8]

བསྟོམས་ན་ཐོས་པ་མི་དགོས་ཞེས། བློན་པོ་བློ་རྒྱ་ཆུང་དུ་སྨྲ།།
ཐོས་པ་མེད་པར་བསྟོམ་པ་ཙམ། །འབད་ཀྱང་དུད་འགྲོའི་སྐྱབ་ཐབས་ཡིན།།[1-9]

རྒྱ་འབྲས་བསྡུ་བ་མེད་པ་འདི། །ཐམས་ཅད་མཉེན་པའི་ཁྲད་ཆོས་ཡིན།།
མ་བསྟབས་[1-10]པ་ལ་ཀུན་མཉེན་དུ། །འགྲོ་ན་རྒྱ་འབྲས་གཅ་ལ་བདེན།།[1-11]

ཐོས་པ་མེད་པའི་བསྟོམ་པ་དེ། །རེ་ཞིག་གྲུབ་ཀྱང་སྐྱར་དུ་འཇིག།
གསེར་དངུལ་ལེགས་པར་བཞུ་ན་ཡང་། །མེ་དང་བྲལ་ན་སྐྱ་བར་འགྱུར།།[1-12]

ཤེས་རབ་ཀྱིས་ནི་གཉིང་བཏུགས་ནས། །ཤེས་རྒྱ་སྨོང་བ་སྟོམ་པ་ཡིན།།
ལུས་ཀྱི་དྲི་མ་བཀྲས་པ་ལྟར། །བསྟོམས་ཀྱང་རིང་ཞིག་ལོན་ནས་ལྷོག།[1-13]

རྒྱ་འབྲས་ལྷུལ་བྱང་[1-14]མ་ཚོགས་པར། །བདག་མེད་རྟོགས་ཀྱང་འཚང་མི་རྒྱ།།
ཐབས་མཆོག་དག་ཁས་མ་བརྒྱུབས་པའི།[1-15]།བདེན་པར་མཐོང་ཡང་བཅོམ་མེན།།[1-16]

དེས་ན་ཚོས་རྣམས་ལེགས་རྟོགས་ཏེ། །ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་སེམས་བཞག་ན།།[1-30]
ཉེས་པ་བགེ་ཚགས་དང་བཅས་པ། །གང་གིས་སྣང་སར་རྫོགས་འཚང་རྒྱ།།[1-31]

གང་ལ་བློ་གྲོས་མི་ལྡན་ན། །བསྟན་བཅོས་ལེགས་ཀྱང་སུ་ཞིག་ལེན།།
ནོར་བུས་སྤྲས་བའི་གསེར་གྱི་རྒྱན། །མཛོས་ཀྱང་བ་ལང་གི་ལ་ལྟ།།[1-32]

མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ལེགས་བཤད་གྱུན། །ཤིན་ཏུ་བདེན་པར་གོ་བཞིན་དུ།།
དེ་དོན་ཉམས་སུ་མི་ལེན་ན། །བསྟན་བཅོས་ཤེས་ཀྱང་ཅི་ཞིག་བྱ།།[1-33]

རང་ལ་དགོས་པའི་བསྟན་བཅོས་རྣམས། །ཉེ་མ་རེ་རེ་ཚོག་རེ་རེད།།[1-34]
གོག་མཁར་དང་ནི་སྤྲང་རྩི་ལྟར། །རིང་པོར་མི་ཐོགས་མཁས་པར་འགྱུ་ར།།[1-35]

ལེགས་པར་སྦྱོང་ལ་འཇུག་འདོད་ན། །ཅི་ནས་དེ་ཡིས་ཁ་མཉན་ཉེ།།[1-36]
དམ་པ་[1-37]ཀུན་ཏུ་སྐན་བགྱོགས་ནས། །སྲོག་ལ་བབ་ཀྱང་ལུགས་བཞིན་བསྐྱང་།།[1-38]

དེ་ལ་[1-39]འཕད་པས་གཞུང་ལུགས་ནས། །འཕྱང་བཞིན་གཉེན་པོས་བསྐྱབ་ནུས་ན།།
མཁས་རྣམས་བརྗུན་པ་མི་གསུང་གིས།[1-40] །འདི་ཡི་ཚན་ཡོན་ཕྱི་ནས་ལྷོས།།[1-41][1-42]

སྟོན་ཡང་འདི་བཞིན་སྨྲད་རྣམས་འཛེལ། །ཀ་ལྟ་ན་ཡང་དེ་ལྟར་མཐོང་།།
གཏན་ཚོགས་བཟང་པོ་འདི་ཡིས་ནི། །མ་འོངས་རྣམས་ཀྱང་ཟུན་ཚོགས་འཐོབ།།[1-43]

བློ་ལྟན་རང་གིས་ཤེས་ན་ཡང་། །མཁས་པའི་གཉེང་ལུགས་གྲུས་པས་བལྟ།།
རིན་ཆེན་ཤིན་ཏུ་བཟང་པོ་ཡང་། །མ་བཅོངས་[1-44]པར་ཏུ་རིན་ཐང་ཆུང་།།[1-45]

ནགས་ཚལ་ཤིན་ཏུམང་མོད་ཀྱང་།[1-46] །ཙནྡན་ས་མཆོག་སྐྱེ་བ་ཉུང་།།
དེ་བཞིན་མཁས་པ་མང་ན་ཡང་། །ལེགས་བཤད་འཕྱང་བ་ཤིན་ཏུ་དཀའ།།[1-47]

རྣ་མཆོག་འགྲོ་བའི་ཚེ་ན་ཤེས། །གསེར་དངུལ་བཞུག་ཤེས་པར་འགྱུར།།
གླང་ཆེན་གཡུལ་དོར་ཤེས་འགྱུར་ཏེ། །མ་ཁས་པ་ལེགས་བཤད་རྩོམ་ན་ཤེས།།[ཀ་ཀ]

གང་ཞིག་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས། །རང་ལ་ཚད་མར་བྱེད་འདོད་ན།།
དེ་ཡིས་གཞུང་འདི་ལེགས་བརྟགས་ཏེ། །གཅེན་པོ་བསྟེད་ལ་འབད་དེ་བསླབ།།[ཀ་ཁ]

འཇིག་རྟེན་བྱ་བ་ལེགས་ཤེས་པ། །དེ་ཡིས་དམ་བའི་ཚོས་ལུགས་འགྲུབ།།
དེས་ན་ཚོས་ལུགས་སྟོང་པ་དེ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྣམ་ཐར་ཡིན།།[ཀ་ག]

ལེགས་བར་བཤད་པ་རིན་པོ་ཆེའི་གཏེར་ལས་ཚོས་བརྟག་པ་ཞེས་བྱ་བསྟེ་ཨ་ཀུ་བྱེད་པ་དགུ་པའོ།། །།

འཚོ་བྱེད་[ཀ་ག]ཟས་སུ་སྟོང་བཏུགས་ནས། །སྨན་གྱིས་ནད་ཆེན་གསོ་བ་ལྟར། །འཇིག་རྟེན་ལུགས་ཀྱི་རྗེས་འབྲངས་ནས། །ངད་གཅིས་དམ་བའི་ཚོས་འདི་བསྟན། །ཐོས་པ་རྒྱ་མཚོའི་གླིང་ནས་ལེགས་འཁྲུངས་ནས།[ཀ་ཁ] །བྲོ་གོས་གླུ་ཡི་དབང་པོས་ཡོངས་བཟུང་བ། །དཔལ་ལྡན་ལེགས་བཤད་པ་རིན་ཆེན་གཏེར། །བྲོ་གསལ་བྲོ་ཡི་བང་མཛོད་དགང་བ་དང་། །མ་ཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་འདོད་དགུ་[ཀ་ག]བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར། །ཤུ་ཀྱའི་དགེ་སློང་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་དཔལ། །བཟང་ཡོས་དགེ་བའི་ཡིད་ཀྱིས་ལེགས་བཤད་ནས། །ཕྱོགས་རྣམས་གསལ་བར་བྱ་ཕྱིར་འདི་ཕྱོའོ། །དེ་ལས་བྱུང་བའི་དགེ་བ་དེས་མ་མེད། །བསིལ་ཟེར་བྱེད་འོད་ཤུར་རབ་གསལ་བས། །སྐྱེ་བོའི་[ཀ་ང]སྐྱིད་གི་སྒྲུབ་པ་ཕྱིར་བསལ་ཏེ། །བྲོ་གསལ་བློ་ཡི་ཀུ་སྒད་རྒྱས་ཀྱང་ཅིག །ཤེས་བྱ་ཀུན་ལ་རབ་སྣང་བས། །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཐོབ་བྱའི་ཕྱིར།[ཀ་ཅ] །དེས་ན་བདག་གི་[ཀ་ཆ]བསྟན་བཅོས་འདི། །རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་ཕྱིར་བྱས།།

ལེགས་བར་བཤད་པ་རིན་པོ་ཆེའི་གཏེར་ཞེས་བྱ་བའི་བསྟན་བཅོས། ཡུལ་བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཁ་བ་ཅན་ཀྱི་སྡོང་སྣ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྙིང་པོའོ་རྡེའི་གདན་ལས་དཔག་ཚད་བརྒྱ་བའི་གནས། གཙང་ལ་སྐོད་གྲོམ་པ་དཔལ་སངས་རྒྱའི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་གནས་པ། འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱི་ཐུགས་ཀྱི་འོད་ཟེར་གྱིས་བློའི་པདྨའི་ཟེལ་འབྱུང་ཙུང་ཟད་ཁ་ཅིག

བས། སྒྲ་དང་། ཚད་མ་དང་། སྐན་དག་དང་། སྟེབ་སྦྱོར་དང་། ཚོག་གི་རྒྱན་དང་། བདེ་བར་གཤེགས་པའི་གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་ཡོངས་སུ་གཏན་པ་ཕལ་མོ་ཆེ་ཐོས་ཤིང་། རྟོགས་ནས་ཏོང་དུ་ཆུད་ཅིང་འདྲིས་པར་བྱས་པས། ལུང་དང་རིགས་པ་དང་མན་ངག་གི་གནད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བློ་གྲོས་ཀྱི་སྣང་བ་ཐོབ་པ། འཚང་པ་དང་། རྩོམ་པ་དང་། རྩོད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཚུལ་ལ་སྦྱོངས་པ་དག་བ་ཅན། ཤཱཀྱའི་དགེ་སློང་རིགས་པར་སྨྲ་བ་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་པོ་ཞེས་བྱ་བས། དཔལ་ས་སྐྱའི་དགོན་པར་ལེགས་པར་སྦྱར་བ་རེ་ཞིག་རྫོགས་སོ། །མཆོག།། །།

ལེགས་བར་བཤད་པ་རིན་པོ་ཆེའི་གཏེར་ཞེས་བྱ་བའི་འགྲེལ་པ།[1]

འཕྲིགས་རིན་ཆེན་དཔལ།

།།ཨཱ། །རྟེ་བཙུན་བློ་མ་ཐྱགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པའི་ཞབས་ལ་སྐྱེ་བོས་གུས་ཕྱག་འཚལ་ལོ།།

གང་ཞིག་སྒོམ་རྣམས་ལས་གྲོལ་སྟ་ཚོགས་འབྱོར་བའི་བདག་ཉིད་ཀུན་འཇུག་པ། །འཇིག་རྟེན་གསུམ་གྱི་སྒོན་མེ་བློ་མེད་ཐུབ་དབང་དེ་དང་བདག་ཅག་གི །རྩ་ལག་རླབ་བྱང་མཁྱེན་པའི་སྒྲུབ་ཡངས་འགྲོ་ལ་རྟག་ཏུ་ལེགས་གཟིགས་ཤིང་། །དུས་གསུམ་རྒྱལ་བས་བསྟེད་མཛད་བློ་མའི་ཞབས་ལ་རྟག་ཏུ་བདག་གསོལ་འདེབས།།

སྒོན་མེད་ཤེས་བྱའི་རིན་ཆེན་ལས་གྲུབ་ཅིང་། །ཞས་ཆོལ་རྟོག་གེའི་རླུང་གིས་མི་གཡོ་བ། །འཕྲིན་ལས་དྲི་མེད་རྒྱ་གཏེར་ཀུན་འཛོད་པའི། །བཤེས་གཉེན་ཕྱུག་པོ་དེ་ལ་བདག་ཕྱག་འཚལ།།

དོན་གཟིགས་ལམ་དེས་ཀུན་ནས་གཞུག་ཕྱིར་ཀུན་གྱི་རང་བཞིན་ཀུན་མཚོན་པ། །དགའ་བས་འདིར་བསྟན་རྒྱ་ཆེན་དགའ་བ་རྣད་བྱང་རབ་དགའི་གཏེར། །རྒྱལ་མཚན་མཚུངས་མེད་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་མཁྱེན་བརྩེའི་རྒྱལ་མཚན་གྱི། །དཔལ་གྱིས་ལེགས་སྦྱས་དཔལ་ལྡན་དབག་ཡས་སྐྱེ་དགྱའི་དཔལ་རབ་དྲི་མེད་པ། །བཟང་པོས་ལེགས་བརྟགས་བཟང་པོར་ལེགས་བསྒྲུབས་བཟང་པོའི་གསུང་རབ་ཅུང་ཟད་སྒེལ།།

འདིར་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདིས་སྐྱེན་དགུ་དང་། སྡེབ་སྦྱོར་དང་། ཚོགས་གི་རྒྱུན་དང་། མིང་གི་མངོན་བརྗོད་ལ་སོགས་པའི་བསྟན་བཅོས་མཁས་པ་རྣམས་འཇུག་པའི་སྒོ་དང་། སྡེབ་སྦྱོར་གྱི་བསྟན་བཅོས་མེ་ཏོག་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་ཆུན་པོ་དང་། མངོན་བརྗོད་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ཚོགས་གི་གཏེར་ལ་སོགས་པ་མཁས་པ་རྣམས་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་བའི་བསྟན་བཅོས་མང་དུ་མཛད་པ་ལས་སྐབས་འདིར་སྟན་བགོ་བསྟན་བཅོས་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་བའི་དོན་ཀྱི་ཆུན་དང་། དེའི་ཆུན་དང་། དེའི་ཚོས་དོན་ལ་སྒོ་འདོགས་པའི་རྣམ་བཞག་ཡོགས་གཅིག་ཅམ་ཞིག་དེཙམ་བསྟན་པར་བཞེད་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་

གྱི་བྱ་བ་དང་བྱ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཚ་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ལ་མ་ཁས་པར་འདོད་ད་པ་དག་ལུ་ གས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ལ་བརྟེན་ཏེ་དམ་པའི་ཚོས་བཤད་པར་བཞེད་པ་དང་། ལྷོ་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་སོགས་པ་ཐལ་ཆེ་བ་ན་མ་ཁས་པ་དང་། མ་ཁས་པ་དག་འཕྲད་པའམ། མ་ཁས་པ་དང་རྒྱལ་པོ་དག་འཕྲད་པ་ན། ཚོགས་སུ་བཅད་པ་སྟོན་མ་བྱུང་བའི་ཚོག་དང་དོན་གྱི་རྒྱན་དམ་པས་སྤྱར་བའི་སྐྱེས་ཡོད་ན་ཡ་རབས་མ་ཁས་པ་རྣམས་དག་འབར་འགྱུར་གྱི། ཟས་དང་ནོར་གྱི་སྐྱེས་ཙམ་ནི་བྱད་མེད་དང་། ཚོང་པ་དང་། གྲོང་ཁྱེར་བ་དག་གི་ལུགས་ཡིན་པས་མ་ཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གྱི་ཚོས་མ་ཡིན་ནོ། ཀེས་ན་ཁ་བ་ཅན་གྱི་ཡུ་ལ་འདི་ར་ཡང་མ་ཁས་པ་རྣམས་ལ་ཚོགས་སུ་བཅད་པ་འདི་ལྟ་བུའི་སྐྱེས་ཡོད་ན་མཇོས་སོ་ཞེས་དགོངས་ནས་བསྟན་བཅོས་འདི་མཛད་དོ།།

མཆོད་བརྗོད།

འདི་ལ་དོན་རྣམ་པ་གསུམ་ལས། དང་པོ་མཆོད་པར་བརྗོད་པའི་ངག་ནི།

ལྟ་ཡི་མཆོག་དང་ལྡན་པའང་སྤྲུལ་པ་རིག་འཛིན་གཅོ།།
དྲང་སྲོང་རྒྱས་པ་གྲོགས་མཁར་བ་དང་ཤར་མིག་སོགས།།
ཀུན་ནས་དགའ་བའི་གཙུག་གི་ནོར་བུས་ཞབས་མཆོད་པ།།
འགྲོ་བའི་གཅོ་བོ་ཀུན་མཉེན་དེ་ལ་བདག་ཕྱག་འཚལ།།

ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི། འདི་ར་འཇིག་རྟེན་པས་བསྟོད་ཅིང་བཀུ་ར་ལ་བསྟུགས་པར་བརྗོད་པས་ཚངས་པ་དང་བརྒྱ་བྱིན་ལ་སོགས་པའི་ལྷའི་གཅོ་བོ་མ་ལུས་པ་དང་། དགའ་བོ་དང་། ཅེ་དགའ་དང་། ནོར་རྒྱས་ལ་སོགས་པ་ཀླུའི་དབང་པོ་དུ་མ་དང་། འགོར་ལོས་བསྐྱར་བའི་རྒྱལ་པོ་སྒྲིན་ལ་ཞོན་ལ་སོགས་པ་རིག་པ་འཛིན་པའི་གཙོ་བོ་རྣམས་དང་། རིག་བྱེད་ཀྱི་སྟོན་པ་དྲང་སྲོང་ཆེན་པོ་ནེ་ཙོའི་ཁ་དྲང་སྲོང་རྒྱས་པ་དང་། གང་གིས་གྲོགས་མོའི་མཁར་དུ་བསྐྱབས་པས་དཀའ་ཐུབ་གྱུབ་པ་ཐུབ་པ་ཆེན་པོའི་གྲོགས་མཁར་དང་། ལྟ་དབང་ཐུགས་གིས་ལྟ་མོ་ཙུ་མའི་བསྐྱང་མར་བཞག་པས། དེའི་གཟུགས་

བཟང་པོ་ལ་ཡུམ་ཆགས་བས་མིག་གིས་ལྟ་བ་ན་དེས་མིག་ལྷོག་མ་དང་། མཆན་ཞུང་དང་། མཐར་ཤང་མཐིལ་དུ་ཐབ་སྟེ་འབྲག་བས་དྲག་པོ་མགོ་ཀུ་སྟེ། དེ་ལ་བསྟན་བཅོས་རྩོམ་པའི་མཚོག་སྦྱིན་པ་པོ། རང་གི་བརྒྱལ་ཞྭགས་ལ་གཅེས་པར་འཛིན་པའི་ཐུབ་པ་ཤང་མིག་[1]དང་སོགས་ཀྱིས་བསྟས་པ་ཀུན་ཏུ་རྒྱུ་དུ་མ་དང་། གནས་འཇོག་དང་རབ་དགའ་ལ་སོགས་པ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་གཙུག་གི་ནོར་བུས་ཞབས་ཀྱི་རྡུལ་ལ་མཚོད་པ་དེ་ནི་གཅོ་བོ་སྟེ་ཉིན་མོར་བྱེད་པའི་གདུང་རྒྱུད་རྣམ་པ་ཤེས་བྱ་ཀུན་ལ་མཁྱེན་པ་དེ་ཡིན་པས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་གཞུང་དག་ལས། དོང་སྤོང་ཆེ་དགྱས་མཆོད་ཅིང་བརྩོད་ཅེས་འབྱུང་བས་དེ་ལ་བདག་ཅག་གི་འདྲེན་པ་འདིས་ཀྱང་བདག་ཕྱག་འཚལ་ཞེས་གསུངས་སོ།།

བཤད་པར་དམ་བཅའ་བ།

དེ་ནི་བཤད་པར་དམ་བཅའ་བས་མཚན་དོན་བསྟན་པ་ནི།

རིག་པས་དབྱེད་ན་ཚོས་ལྔས་མི་འགལ་ཞིང་། །འཇིག་རྟེན་བྱ་བ་ཀུན་ནས་ལེགས་བསྒྲུབ་པ།།
དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་ཚུལ་ཅི་འདྲ་ཞིག །བཤད་པ་འདི་ནི་ལེགས་བཤད་རིན་ཆེན་གཏེར།།

ཞེས་གསུངས་པའི་དོན། གསུང་རབ་འདི་བརྟག་པ་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་གསེར་ལྟར་བསྟན་པར་བཞེད་ནས་ཚིམ་སུ་བཅད་པ་འདིལྟར་ཡང་རྒྱས་ཀྱི། སྤྲོ་དོཊ་ཀུ་རྒྱུ་ཀྱིས། འཇིག་རྟེན་པའི་ཚུལ་ལུགས་སྤྱོད་མེད་པ་ཉིད་ཐབས་ཀྱང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཞུགས་པ་ཉིད་ཀྱིས། ཐེག་པ་དང་། སྤྲོ་དོཊ་ཀུ་རྒྱུ་ཉན་ཐོས་ཀྱང་། འཇིག་རྟེན་སྟོང་གསུམ་གྱི་ཁམས་ལྷུན་ལྷུང་སྣང་།[2] ཞེས་འབྱུང་བ་དང་། སྤྲོ་དོཊ་ཀུ་རྒྱུ་ཐུབ་པ་ཤང་མིག་ལྷོག་ཏུ་ཐུབ་པ་ཀུན་ཏུ་རྒྱུ་[3] ཅེས་པ་དང་། སྤྲོ་དོཊ་ཀུ་ཡུན་རིང་ཞེས་ཀྱང་། འཇིག་རྟེན་ཚུལ་ལུགས་གང་དང་གང་། ཁེ་དང་དེ་ལ་ཆོས་རྗེས་འཇུག །ཁེ་ལྷ་བས་ན་ཆོས་པས་ཀྱང་། །འཇིག་རྟེན་སྟོབས་ལྷན་ལྷ་ཟུང་སྣང་།[4] །ཞེས་འབྱུང་བ་དང་། སྤྲོ་འཇིག་རྟེན་ཚུལ་ལུགས་ཤིན་ཏུ་ཟབ་ཅིང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དེ་ལ་སྤྲོ་བ་པར་འདོད་པ་དག་གཞུག་པའི་བཤད་པ་འདིའི་མཚན་ཉི་ལྷ་བུ་ཡིན་ཞེན། ལེགས་པར་བཤད་པ་རིན་ཆེན་གཏེར་

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ལེགས་བར་བཤད་པ་འདི་ནི་རིན་པོ་ཆེའི་ཕུང་པོའམ་འབྱུང་གནས་ཡིན་པ་སྟེ། རྒྱུད་བླ་མ་ལས། འབྱུང་བ་དཀོན་ཕྱིར་དྲི་མེད་ཕྱིར། །མཐུ་ལྡན་ཕྱིར་དང་འཇིག་རྟེན་གྱི། །རྒྱུན་འགྱུར་ཕྱིར་དང་མཆོག་ཉིད་ཕྱིར། །འགྱུར་བ་མེད་ཕྱིར་རིན་ཆེན་ཉིད།[৫] །ཅེས་གསུངས་པ་དེ་འདི་ལ་གྲུབ་པ་ཡིན།

དོན་གཉིས་པ་གཞུང་གི་དོན་ལ་རབ་ཏུབྱེད་པ་དགུང་གསུངས་པ་ལས། གཞུང་གི་ཚ་མང་པོ་ཞིག་གི་སྔོན་བྱུང་གི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པ་དུ་མ་ཞིག་གསལ་བར་མཛད་དུ་ཟིན་ལ། དེ་དག་རྒྱས་པར་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་སྣོད་རྣམས་དང་། འཇིག་རྟེན་ལྡག་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་དག ཇེ་བཙུན་བྲམའི་གསུང་རབ་ལས་རྟོགས་པར་ནུས་མོད། འོན་ཀྱང་འདིར་རང་གི་ཤི་ལྟར་ཐོབ་པའི་གསུང་རབ་ཀྱི་ཚ་ཤས་མདོ་ཙམ་བྱི་བར་བྱའོ།།

རབ་བྱེད་དང་པོ། མཁས་པ་བརྟག་པ།

མཁས་པ་ཡོན་ཏན་མཛོད་འཛིན་པ། །དེ་དག་ལེགས་བཤད་རིན་ཆེན་སྣུད།།

རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ཆུ་བོའི་གཏེར། །ཡིན་ཕྱིར་ཆུ་བོ་ཐམས་ཅད་འབབ།།[৫]

འདིས་ནི་མཁས་པར་གྱུ ར་ན་འབྲས་བུ་དམ་པའང་དེ་མ་ཐག་པར་གྱུ ཏ་པ་ལ་སོགས་པར་བསྟན་ཏེ། སྔོན་བྱུང་ལས།[৬] མཉན་ཡོད་ཀྱི་ཀུན་དགའ་རྣ་བ་ན། མགོན་མེད་ཟས་བྱིན་གྱི་བུ་མོ་མ་ག་ཏ་བཟང་མོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡོད་པ་ལ། ཡུལ་ལྷོ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཁྱིམ་བདག་ཞིག་གིས་སྤྲོང་ལ་བཏང་བ་ལ་དེས་མ་སྤྱིན། ཐོ་ཉ་ཡང་ཡང་བྱང་སྟེ་ཁྱིམ་བདག་གི་ས་སྟོན་པ་ལ་ཞུས་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞལ་ནས་བྱིན་ཅིག་གསུངས་པས། བྱིན་ཏེ་བུ་མོ་ཁྱིམ་ཐབ་ཀྱི་གནས་སུ་སོང་བས་ཤིན་ཏུ་མ་དགོད། འོ་ན་གཞོན་ནུ་མ་རྣམས་ཀྱིས་ཁོང་ཅི་ལ་མ་དགའ་བྱས་པས། བདག་ལ་མ་དགའ་བ་མེད། འོ་ན་གཞོན་ནུ་མ་ངོ་མ་གནག་བྱས་པས། དེས་ཁྱེད་ལ་ཞིང་མི་གདའ་བ་ཞེས་སོ། །ཞིང་ཡོད་དེ་ཞིང་ཁོངས་རེ་ལ་ཉི་ཟླ་ལམ་འགའ་རེ་ཙམ་ཡོད་བྱས་པས། བུ་མོ་ན་རེ། དེས་ཅི་བྱ། འོ་ན་ཞིང་ཅི། སྨྱིན་པའི་ཞིང་མི་འདུག དེ་ཡང་ཡོད་དེ། དང་སྔོང་འདི་སྙེད་དོ། །དེས་ཅི་རུང་། འོ་ན་གང་ཡིན། སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་སོ། །དེར་ཐམས་

ཅད་བགྱོས་ཏེ། བུ་མོ་འདི་སྨྲོ་བ་བསྲིང་བའི་ཚེད་དུ་འདོད་དོ། །ཞེས་གྱོས་བྱས་ཏེ། བུ་མོ་ལ་ཁྱོད་ཀྱི་སྟོན་པ་སྦྱན་དང་ངོ་ཞེས་ཁས་ལྷངས་བས། བུ་མོ་ན་རེ། དེ་ལྟར་ན་ཁྱེད་ཀྱི་དགེ་འདུན་སྦྱན་དང་བར་འོས་བའི་ཡོ་བྱད་སྦྱོར་ཅིག བྱིམ་ཐབ་ལ་སོགས་བས་སྨྲས་པ། ད་དུང་སྨྲར་སྟས་ཏེ་ཟླ་བ་གཅིག་གི་ལམ་ཡོད་དོ། ཏེ་མི་སྟོ་ཁྱེད་རང་སྨྲོར་ཅིག ཁེས་སྨྲར་བ་དང་། བུ་མོ་དེས་ཁང་བའི་ཡང་ཐོག་ནས་སྨོས་ཐོར་འཛོན་ཏེ་གསོལ་བ་འདེབས་བའི་ཚོགས་གསལ་བར་གསོལ་ཏོ། །ཏེ་ཉིད་མཉན་ཡོད་ཀྱི་དགེ་འདུན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐོས་བར་སྟོན་བས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཏེ་སྟོན་བས་ཀུན་དགའ་བོ་ལ་བཀའ་སྩལ་བ། ངེད་དགེ་སློང་རྣྲ་འཕྲལ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཚུལ་ཤིང་ལོངས་ཤིག་དེར་འགྲོའོ། །ཏེ་དང་མི་ལྡན་པ་རྣམས་གྲོང་དུ་ཁོར་ཞིག་ཅེས་སྨྲས་སོ། །ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དེ་ལྟར་བྱས་པ་ན། བཅྱིའ་མཁས་ཤིང་རྣྲ་འཕྲལ་དང་ལྡན་པ་ཞིག་གིས་ཀྱང་ཚུལ་ཤིང་བླངས་སོ། །ཁྱོད་ལ་རྣྲ་འཕྲལ་མེད་དོ་ཞེས་བརྗོད་པས། དེ་ན་རེ། ཁོ་བོས་སྨད་བར་བྱ་བ་ནི་སྨད། རྟོགས་པར་ནུས་པའི་ཤེས་རབ་ནི་ཡོད་དེ། ད་ལྟ་ཉིད་དུ་བསྒྲུབས་པས་ཆོག་གི་ཁྱེད་རང་ཅུང་ཟད་ཀྱང་ཤིག་ཅེས་ཟེར་རོ། ཉིད་ཀྱིས་བསྒོམ་པས་རྣྲ་འཕྲལ་ཐོབ་ནས་བསྒོམ་པས་ཀྱང་ཤིག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་ཡོད་དེ། ད་ལྟ་ཉིད་དུ་བསྒྲུབས་པས་ཆོག་གི་ཁྱེད་རང་ཅུང་ཟད་ཀྱང་ཤིག་ཅེས་ཟེར་རོ།།

དེ་ནས་ཐམས་ཅད་གཤེགས་པ་ན་ཤྲཱ་ཀྱའི་སྲས་པོ་ཁ་ཅིག་ནི་གླང་པོ་ཆེ་སྣ་ངྲི་བ། ལུ་ལ་བཞོན་ཏེ་འདུག །ཁ་ཅིག་ནི་སྤྲིན་གྱི་ཤུགས་ལ། ཁ་ཅིག་ནི་རི་བོ་སྤོས་ཀྱི་ངད་ལྡན་ལ། ཁ་ཅིག་ནི་རི་བོ་མ་ལ་ཡ་ལ། ཁ་ཅིག་ནི་གངས་འདུས་པ་ལ་སོགས་པ་དུ་མའི་ཁོན་པ་དང་བཅས་ཏེ་ཡུལ་ལྷོ་ཕྱོགས་སུ་བྱོན་པ་དང་། ཐམས་ཅད་དང་ཅིང་ཞུམ་པས། བུ་མོ་ལ་ཅི་ཁྱོད་ཀྱི་སྟོན་པ་ཡིན་ནམ་ཞེས་རེ་རེ་ནས་དྲིས་པས། དེ་ན་རེ། མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ནི་བདག་གི་སྟོན་པའི་ཉན་ཐོས་ཤེས་རབ་ཅན་ཅན་གྱི་མཆོག་ཤྲཱ་རིའི་བུ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་རེ་རེ་ནས་སྨད་དོ། །དེའི་མཐར་སྟོན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཞོགས་ནས་ཉན་ཐོས་ཤེས་རབ་ཅན་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚོགས་སྣའི་གཡོན་ཟུར་ན་ལྟ་དང་མི་བསམས་ཀྱིས་མི་ཁྱབ་པ་མཆོད་པའི་བྱ་བྱག་དུ་མས་མཆོད་པ་བྱེད་ཅིང་བྱོན་ནོ། ཉའི་ཚེ་གྲོས་སྐྱེག་ལ་སོགས་པ་ན་རེ། ཁྱོད་ཀྱི་སྟོན་པ་འདི་ཡིན་ནམ་ཞེས་དྲིས་སོ། ཁྱུམོས་སྨས་པ། བདག་གི་སྟོན་པ་འདི་ལགས་སོ། །ཞེས་བསྟན་པས་སྐྱེ་བོ་མང་པོས་དད་ཅིང་བཀུར། དེ་

རྣམས་ལ་ཆོས་བསྟན་པས་འདུན་པར་བྱས་ཏེ། འདི་ནི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་དྲུག་པ་ལས། ཚར་དང་ཆུ་བོ་རྒྱུ་མཚོར་འབབ། །བློ་དང་རིག་པ་མ་ཁས་ལ་འགོ །ཁོར་དང་སྐྱེ་བོ་རྒྱལ་པོས་སྤྲུད། །དེ་ཁིང་བརླན་པར་ནགས་ཚལ་སྐྱེ།། །ཞེས་འབྱུང་བ་དེ་ཡང་རྟོགས་པར་བྱའོ། །འདིས་ནི་མ་ཁས་པར་འཇུར་བའི་སྐྱེ་བོ་ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེའི་མཛོད། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དག་གིས། ལེགས་པར་བཤད་པའི་འབྲས་བུ་བླ་ན་མེད་པ་དེ་སྐྱབ་པར་མི་དགའ་བར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ།།

ཡང་ན་གང་ཟག་དེ་ལྟ་བུ་གང་ཡིན་པ་དེས་བླང་བར་འོས་ཤིང་བཙོན་པར་རིགས་པ་དེ་ལ་བཙོན་པ་མི་འདོར་བ་ཡིན་ཏེ། དེའང་ཀུ་སྐྱབ་ཀྱིས་རིག་པ་འཛིན་པའི་སྡེ་སྣོད་ནས་འབྱུང་བའི་ཐབས་ཀྱིས་ནམ་མཁའ་ལ་འགྲོ་བའི་ལོ་མ་བསྐྱབས་ཏེ། ལོ་མ་གཉིས་བསྟམས་ནས་ཆུ་མཚོའི་གླིང་ཞིག་ན་དང་སྣོང་གསེར་འབྱུར་ཀྱི་ཕྱི་ཤེས་པ་ཞིག་ཡོད་པ་དེའི་དྲུང་དུ་ཕྱིན་ཏེ། གསེར་འབྱུར་སྣོབ་པར་ཞུས་པས། དྲང་སྣོང་ན་རེ། གནས་འདི་ཐལ་ཆེར་ཀུན་ཀྱིས་བགྲོད་པར་དཀའ་བ་ཡིན་ན། ཁྱོད་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་བྱས་ནས་ཡོངས་ཞེས་སོ། །སྣོབ་དཔོན་ཀྱིས་གཅིག་སྣས་ནས་གཅིག་བསྟན་ནས། ཤིང་ལོ་འདི་འི་མཐུས་ཕྱིན་ནོ་བྱས་པས་དྲང་སྣོང་གི་བསམ་པ་ལ་འདི་ཤིང་ལོ་འདི་ཐབས་ཀྱིས་ཟློས་ལ། དེ་ནས་གསེར་འབྱུར་གྱི་ཕྱི་བྱིན་པས་ཆོག །ཤིང་ལོ་མེད་ན་མི་ཡུལ་དུ་འགྲོ་མི་ནུས་སྙམ་སྟེ། བསྐུ་སེམས་ཀྱིས་སྐྱས་པ། རིག་པས་རིག་པ་བརྗེ་བ་སྟེ། ཁིག་པ་ཞོར་གྱིས་བསྐུ་བ་འམ། །ཡང་ན་རིག་པ་བྱ་ལ་བྱིན། །བར་མ་དོར་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འབྱུང་བས། ཁྱོད་ཀྱིས་ནམ་མཁའ་ལ་འགྲོ་བའི་ཤིང་ལོ་དེ་ང་ལ་ཡོན་དུ་ཕུལ་ཅིག ཁཆོད་ཁགས་བཞིན་འབྱུར་གྱི་ཕྱི་བསྐྱབ་ཏོ་ཟེར་བ་ལ། སྐྱོབ་དཔོན་གྱིས་ཀྱང་ཟེར་བ་བཞིན་བྱས་ཏེ་གང་མས་ངག་ཁྲུགས་པ་དང་། ཕྲག་ན་ཡོད་པའི་ཤིང་ལོ་སྣོམས་ཏེ་འཕྱར་ནས་འཛམ་བུགླིང་དུ་བྱོན་པས་ཁགས་ཤལ་པ་བཏང་ཞེས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་བཏགས་པ་དང་།[৫]

དཔལ་ཆོས་ཀྱི་གླགས་པས་ཀྱང[৶]°ཤེས་བྱ་རྒྱ་མཚོའི་ཕ་རོལ་དུ་ངྲོན་པར་མཛད་ཀྱང། རིགས་པ་དང་དེ་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་པར་བཞག་ཅིང་། མི་རིགས་པའི་ཕྱོགས་སྟ་དགག་པའི་ཕྱིར། གྲངས་ཅན་ཕྱི་མའི་སྟོན་པ་ལས་སྣུ་ཐབས་དང་། ཟོལ་སྨྱོར་ལ་སོགས་པའི་ཕྱོགས་སྟ་སྣོད་པའི་དོན་དུ་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་རྣགས་དོར་ནས་རལ་པ་བཏགས་ཏེ། ཁོའི་སྣོད་མར་ཁས་འཆེས་པས་ལོ་བཅུགཉིས་སུགས་གྲུས་

ལྟར་བྱས། ཞབས་འབྲིང་བྱས་ཀྱང་ཁོའི་གདམས་ངག་མ་ཐོབ་ནས་དེ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཚངས་ཚོོང་མ་གཟུགས་བཟང་ཞིང་ཡང་ཚོོ་དར་ལ་བའམ་པ་ཤེས་རབ་ཅན་ཞིག་ཁ་འོག་ཏུ་བཙུག་སྟེ། རལ་པ་ཅན་མོའི་ཁང་པར་བོས་ནས། ཤིང་ཁྲིའི་འོག་ཏུ་སློབ་དཔོན་གྱིས་ཡིབ་སྟེ་དེའི་སྐེང་དུ་ཚང་ཚོོང་མ་དང་རལ་པ་ཅན་གཉིས་ལྟན་ཅིག་ཅལ་བའི་ཚེ། ཁོའི་ཕྱོགས་སྐྱ་མ་མ་ཤེས་པ་རྣམས་འདྲིར་བཙུ་གཅིར་སློབ་དཔོན་གྱིས་འོག་ནས་ཅན་ཅིང་། མ་བདེ་བ་བྱུང་བའི་ཚེ་མོའི་ཤུང་པ་ལ་ཕི་གུ་བཏགས་ཏེ་ཁྲིའི་འོག་ཏུ་སློབ་དཔོན་གྱིས་བཟུང་ནས་འཕེན་བྱས་པ་དང་། མོས་དྲིས་ཤིང་དཀའ་ཐུབ་ཆེན་པོས་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱས་པ་དང་། ཡང་པཎྜི་ཏ་སྨྲ་བའི་སེང་གེས་ཚད་མ་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་སྟེ་བདུན་འགྲེལ་པ་དང་བཅས་པ་མཁས་པར་བསྟབས་ནས་རྩོད་པ་བྱེད་པ་ན། འོན་ཀྱང་སྤྲའི་ཚ་འགའ་ཞིག་ལ་མགོ་རྩྭངས་པ་ལ་དུས་ཕྱིས་རང་གི་སྤྲོབ་དཔོན་པཎྜི་ཏ་གཅིག་ལ་རྟ་཮་ཀྲི་བྱ་ཀ་ར་ཞེས་པ། སྤྲ་ཆུལ་པོ་དཔལ་ཞེས་པའི་སྤྲའི་བསྟན་བཅོས་བསྟབས་ནས་མཁས་པ་ལྷལ་དུ་ཕྱིན་པར་གྱུར་ཏེ། སུས་ཀྱང་རྩོད་པར་མི་ཐུབ་པའི་བག་གི་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པའི་ཚེ། དེས་རང་གི་བློ་ནུས་ལ་མགུ་བའི་ཚོགས་བཅད་སྨས་པ་ནི། སྨྲ་བའི་སེང་གེ་ཆོས་བ་ཁོ་བོ་འཁོད་གྱུར་ན། ཁདང་ཕྱུག་ཆེན་པོའང་ཡི་གེ་ཙམ་ཡང་ཤེས་མ་ཡིན། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་རིགས་པ་བརྗོད་པ་བཞིན་ནོ།།

སྐྱེ་བོ་ཡོན་ཏན་ཡོད་མེད་པའི། །བློང་དོར་བྱོ་གོས་ལྟན་པ་མཁས།།
རྣལ་དང་འདྲེས་པའི་ཡུགས་ཀྱི་རྣམས། །ཁབ་ལེན་རྗོ་ཡི་ས་ལེན་པར་ཤེས།།ཞ།།

ཞེས་པ་ལྟོ་ཕྱོགས་ཀྱི་བརྒྱད་ན་སྐྱ་མ་མཁན་འབྲལ་འཚོར་གྱི་གནད་ལ་མཁས་པ། རྒྱལ་པོ་རྗོ་ཥ་དེ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ཡོད་པས། དེ་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཀྱི་སྐོོ་བསྡུད་བྱེད་པ་ཤིང་གི་མི་རིང་དུ་མ་ཡོད་པ། སྐྱེ་བོ་གཞན་ཞུགས་པ་ན་དེ་རྣམས་ཀྱིས་འབྲལ་འཚོར་གྱི་ཚང་དུ་སྟོམ་པར་བྱེད་པ་དང་། ཐོ་བ་དང་དབྱུག་པ་བསྟན་པར་བྱེད་ཅིང་། གཞན་ཡང་རྒྱལ་པོ་དེའི་དུ་ད་ནས་སྐྱེའུ་རབ་ཀྱི་འཛིན་པའི་སྐྱ་བསྡུད་ཡོད་པ་ཡིན་མོད། ཕྱོགས་དེའི་བྱམ་ཟེ་ཞེག་གིས་ཟ་རྒྱན་ཤོར་ནས། དེ་གཞལ་བའི་ཚེད་དུ་རྒྱལ་པོའི་ཕོ་བྲང་དུ་རྐུ་རྩ་ཕྱིན་པ་ན། རྒྱལ་པོ་དེ་གཉིད་དུ་སོང་བའི་སྐེང་ན་སྐྱལ་ཞིག་འདུག་པ་མཐོང་བ་དང་།

དེའི་བསྡུང་མ་སྟེལ་ལ་དེས་ཀྱངམཐོང་སྟེ། དེ་ལ་རལ་གྲི་བཏེག་པར་བརྩམས་པ་ན། བྱམ་ཟེའི་ཤུན་པོ་དེས་མ་བཟོད་དེ། བདག་བསད་པར་ཅིར་འགྱུར། མིའི་བདག་པོ་འདི་རེ་འཕངས་སྟམ་སྟེ་སྟེལ་ལུའི་རལ་གྲི་ལ་འཛུས་ནས་ཁུ་ཡིས་བཏབ་པས། ཆུལ་པོ་གཉིར་སད་དེ་དེ་ལ་ཆུ་མཚན་དྲིས། དེས་ལེགས་པར་བསྟད་པས་ཆུལ་པོ་མགུ་སྟེ། མཁས་པ་དག་བོར་གྱུར་ཀྱང་བཟང་། ཁྱོན་པོ་གྲོགས་ལའང་དེ་ལྟ་མིན། སྟེལ་ལུས་ཆུལ་པོ་གསོད་པ་ལ། ཁྱམ་ཟེའི་ཤུན་པོས་བསྟོན་ལ་ལྟོས།[1] ཞེས་སྨྲས་ཏེ། བྱམ་ཟེ་མགུ་བར་བྱས་སོ།།

ལེགས་བཤད་མཁས་པའི་བྱོ་གྲོས་ཀྱིས། །གོ་ཡི་ཁྲན་པོས་དེ་ལྟ་མིན།།
ཉི་མའི་འོད་ཟེར་ཤར་བ་ན། །འཛམ་པོའི་ཐ་རྣམས་ལོང་བར་གྱུ་ར།།ཚ།

སྔོན་ཆུལ་པོ་ཚངས་པས་བྱིན་ཞེས་བྱ་བ་[1] བྱོ་དང་ལྡན་པ་གཅིག་ཡོད་པ་དེའི་སྐྱབ་དབོན་བྱམ་ཟེ་མཆོག་སྟེད་ལ་སོགས་པ་མཁས་པ་རྣམས་འདུས་ཏེ་ཚོད་པ་ན། མཁས་པ་ཆེན་པོ་མཆོག་སྟེད་ལ་ཆུལ་པོ་དེ་མགུ་སྟེ་རང་གི་བུ་མོ་གཅེར་མཆོག་མ་ཞེས་བྱ་བ་ཁྱིམ་ཐབ་ཏུ་བྱིན་པས། བུ་མོ་དེ་ན་རེ། འདི་བས་ང་རང་མཁས། གལ་ཏེ་བདག་པས་ཆོས་མཁས་པ་ཞིག་བྱང་ན་དེའི་ཁྱིམ་ཐབ་བགྱིད་དོ་ཞེས་སོ། ཏེ་ལ་མཆོག་སྟེད་འབྲུགས་ཏེ། ང་ལྟ་བུའི་མཁས་པ་ལ་མི་མགུ་ན་བུམོ་ཁྱོད་ཀྱི་མགོ་རྩོངས་པར་བྱའོ་སྟམ་ནས་གོང་ཁྱེན་པ་ཞིག་བཅལ་བས་མ་རྟེད་ལ། བས་མཐའ་ཞིག་ན་བ་ལང་རྩི་གཟུགས་བཟང་ཞིང་འདུ་ཤེས་བླུན་པ་ཞིག་ཤིང་སྟོང་ཞིག་སྟེ་མོའི་ངོས་སུ་རང་འདུག་སྟེ། དེའི་རྒ་བ་གཅོད་ཅིང་འདུག་པ་ལ་བཏུགས་བས་གླེན་པར་ཤེས་ཏེ། དེ་གསང་སྟེ་ཁྲིད་ནས་འདི་སྐད་དུ་བདག་གི་སྤོུབ་དབོན་ཤིན་ཏུ་མཁས་པ་ཞིག་ཡོད་བས། དེ་བུ་མོའི་ཁྱིམ་ཐབ་དང་ཆུལ་པོའི་མཆོད་གནས་སུ་དབུལ་ཞེས་ཏེ། དེ་ནས་བ་ལང་རྩི་གིབ་མ་ལ་བཞག འོ་མས་སྐུ་མཉེ་བྱས་ཏེ། ཙོ་སྟེ་ཞེས་པ་ཁ་ཏོན་དུ་སྤྱོང་དུ་བཅུག སྐྱེ་བོ་མང་པོ་འདུས་བའི་དབུས་སུ་བ་ལང་རྩི་དེ་བཏང་ཏོ་ཏའི་ཚ་ལུགས་སུ་བཅུག་པ་དེ་ལ། ཙོ་སྟེ་ཞེས་བརྩོད་ལ་མེ་ཏོག་ཅིག་ཆུལ་པོའི་སྤྱི་བོར་ཞོག གཞན་སུ་ལ་ཡང་གཏམ་ལན་མ་འདེབས་ཤིག་ཅེས་བརྩོད་དོ། །ཁྱེ་སོ་སོ་ལ་འདུག་པ་དང་། ཆུལ་པོའི་སྤྱི་བོར་མེ་ཏོག་

གཅིག་བཞག་ནས་སྟར་གྱི་སྒྲངས་བའི་ཚོམ་སྐྱི་བརྟེད་ནས། ཚོ་སྣན་ཀྱང་ཞེས་ཏེ་དེ་བོད་སྐད་དུ་སྒྲུབ་ན་མོ་མཚན་གྱི་ཡུ་རིང་ཞེས་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་མིང་སྟོན་ནོ། །དེར་ཐམས་ཅད་སྐྱེངས་ཤིང་བཤུ་བ་དང་ཅོ་འདྲི་བར་ཆོམ་པ་ན། སྒོབ་དཔོན་མཚྭ་སྲེད་ན་ཝེ དེ་ཁོ་ཀྱིས་ན་འདི་མ་ཁས་པ་ཡིན་ཏེ། ཚོ་དང་། སན་དང་། ཀུར་དང་། དེའི་སྒྲ་ལ་དྲངས་ནས་འདི་སྐད་ཅེས་བྱ་བའོ། །ཞེས་གསུངས་ཀྱི་ཐབས་ཀྱིས་དེ་དག་སྤོབས་པ་བཅོམ་པ་དང་། བུམོ་དེས་བཅིངྒ་བས་བའི་བ་ལང་རྩྭ་དེ་ལ། ཤ་ཏེ། ཀ་སེ། རྩི་ཀྲྀ་ཤ་བི་ཤྭ་ཅེས་པ་དེ་བོད་སྐད་དུ་བསྒྲུངས་ན། ཁྱད་པར་འཕགས་པའི་ངག་དག་འཞིག་མངའམ་ཞེས་བྱེས་པས། ལན་ཅི་ཡང་མ་བྱུང་། ཡང་མཆོག་སྦེད་ན་རེ། ངའི་བླ་མ་མཁས་པ་ཆེན་པོ་འདི་བུད་མེད་ལ་ལན་གཅིག་ལ་འདེབས་ཞེས་ཚོག་སྐྱོབ་སྐྱས་སོ།།

དེ་ནས་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་དུ་ཁྱིད་དེ་ཡང་དག་སྦྱ་མ་སྐྱས་ཀྱང་ལན་མ་བྱུང་ནས། དེ་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་ཁྱིད་དེ་བསྟན་པ་ན། བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྐུ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་མིག་མི་ཚགས་པར་སྒོ་རྒྱབ་ན་ཡོད་པའི་སྲིད་པའི་འཁོར་ལོའི་དུད་འགྲོའི་གླིང་མཐོང་ནས། སྦར་གྱི་བ་ལང་འཚོ་བའི་གནས་ངན་ལེན་དེ་སད་དེ་དེ་ལ་ལག་པ་བརྒྱངས་ནས་བག་ཆུ་མ་ཉེ་ལ་སོགས་པ་འབོད་པའི་སྒྲ་བྱུང་བས། ད་ནི་བདག་ཅག་མཆོག་སྲེད་ཀྱིས་མགོ་བསྐོར་བར་འེས་སོ་སྐྱམ་ནས་དེས་བསམ་པ། གལ་ཏེ་འདིས་ནུས་ན་སྒྲ་དང་། ཚད་མ་ལ་སོགས་པ་ང་རང་གིས་བསྒྲབས་ལ། འདི་མཆོག་སྲེད་བས་མཁས་པ་ཞེག་བྱའོ་སྐྱམ་ནས་བློ་སྟོང་དུ་བཅུ་ག་པས་དེ་ལ་བློ་ནུ་ས་མི་འདུ་ག་ནས་དབྱངས་ཅན་མ་སྒྲུབ་ཏུ་བཅུག །དེ་ཡུན་རིང་དུ་སོང་ཡང་མ་གྲུབ་ནས་དབྱངས་ཅན་མའི་ཡུ་ཁང་གཅིག་ཡོད་པ་ལ་ཡུ་འདུད་པའི་སྒྲུབ་པ་བྱེད་དུ་བཅུག །དེས་ཀྱང་མ་གྲུབ་ནས་ཡིད་ཕྱུང་ནས། ད་འདི་རིགས་བབ་ལ་བཞག་སྟེ། རང་གི་གཡོག་མོ་ནག་མོ་ཞེས་བྱ་བའི་བུ་མོ་ཞིག་ཡོད་པ་ལ་གདམས་པ། ཁྱོད་སྦར་གྱི་དབྱངས་ཅན་གྱི་ཡུ་ཁང་དེ་ན་དབྱངས་ཅན་མའི་ཡེར་བཟོ་ཡོད་པའི་རྒྱབ་ཏུ་ཐོ་རངས་ཀྱི་དུས་སུ་དངོས་གྲུབ་ཅི་འདོད་དམ་གྱིས་ཤིག དེ་སྐད་བྱས་པས་ཁོ་དངོས་གྲུབ་བློང་ཟིར་ནས་ལག་པ་བརྒྱངས་ནས་བྱུང་བའི་ཚེ་ན། རང་གི་ཁ་ནས་ཕྱུང་བའི་ལ་དུ་གཅིག་འདིའི་ཁར་ཆུག་ཅིག་ཅེས་བསྒུལ་ལོ། །དེས་དེ་ལྟར་བྱས་པ་དང་སྒྲུབ་པ་པོ་ལ་དབྱངས་ཅན་མས་ལ་དུ་བྱིན་པའི་སྐང་བ་བྱུ་ངས་ཏེ། ཟོས་པ་དེ་ཡི་མོད་ཀི་ད་ལ་

མ་ཁས་པ་ཆེན་པོར་གྱུར་ཏེ། གོང་དུ་བྱ་མོ་དེས་ཁྱད་པར་དུ་གྱུར་པའི་བཀའ་དགའ་ཞིག་ཡོད་དམ་ཞེས་དྲིས་པའི་ལན་དུ་སྔེབ་སྟོར་གྱི་བསྟན་བཅོས་གཞོན་ནུ་མ་འབྱུང་བ་ཚུང་བ་གསུམ་མཛད་དོ། །དེའི་དུས་སུ་པཎྜི་ཏ་མོའི་ཁོལ་པོ་ཞེས་བྱ་བ་འཇིག་རྟེན་དུ་གྲགས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་མ་ཁས་པ་ཆེན་པོ་དེས་བཞིན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་མཐོང་ཡ་ལ་ལུས་ཀྱི་ལྟར་གནས་པ་རྟོགས་པ་ལས་རེ་ཞིག་རི་མོ་མ་ཁན་པོས་རྒྱལ་པོའི་བཙུན་མོའི་སྐུ་འབག་བྱིས་ནས་འདི་འདྲའམ་ཞེས་བསྟན་པས། ཤིན་ཏུ་འདྲ་བ་ལ་འོན་ཀྱང་སྐྱེ་གནས་ཀྱི་ཐད་ན་སྤྲུ་བ་གཅིག་ཡོད་པ་དེ་འདི་ལ་མ་ཚང་འདུག་ཅེའོ། །དེ་ལ་བརྟགས་པས་དེ་ཁོ་ན་ལྟར་བྱང་བས་རྒྱལ་པོ་ན་རེ། འདི་ལྟ་བུ་བདག་གིས་ཀྱང་མ་རྟོགས་ཏེ། འདི་ནི་རེས་པར་འདོད་ལོག་སྤྱོད་པ་ལ་ཞུགས་སོ་ཞེས་ཟེར་ཏེ་ཁྱིམ་དེ་སྤྱུགས་སོ།།

དེ་ནས་དུས་རིང་ཞིག་ན་སྐན་དག་ལ་སོགས་པའི་མ་ཁན་པོ་རྒྱལ་པོ་ཉིད་ཀྱི་ཐད་དུ་འཛོམས་པ་ལ། དེ་ཁོ་ན་མ་ཁས་པར་རྟོགས་པ་ཙམ་ལས་མ་རྟེད། མཐར་རྒྱལ་པོ་ཉིད་ཀྱང་མ་ཁས་པ་ཡིན་པས། མ་ཁས་པ་གཞན་བརྟག་པའི་ཕྱིར། །ཚུ་ཡི་ནང་གིས་བློ་ལ། །འདར་བར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་གང་ཞེག །ཅེས་པ་འདིའི་རྒྱུ་མཚན་འདྲི་བའི་ཤེ་ལོ་ཀ་ཕྱེད་བྱིས་ཏེ་དགེ་འདུན་གྱི་གནས་དང་། རྒྱལ་པོའི་ཁབ་དང་། རྩ་རི་མ་དང་། ཚང་ཚོང་མ་ལ་སོགས་པའི་ཁང་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཡི་གེ་བཏབ་ཅིང་། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཤེས་པ་བྱུང་ན་བྱ་དགའ་ཚེན་པོ་སྟེར་ཤེས་དྲིལ་བསྒྲགས་པས་དེ་དོན་གཉེར་བའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་ལན་སོ་སོ་ནས་སྨྲས་པ་དང་། ལན་ཐམས་ཅད་ལ་རྒྱལ་པོ་མ་རངས་པ་ལས། རེ་ཞིག་ནག་མོའི་ཁོལ་པོ་ཚང་ཚོང་མའི་ཁང་བར་བསྟད་ནས་ཡོད་བའི་ཚེ། ཚང་ཁོ་བའི་མི་རྣམས་ཀྱིས་སྟར་གྱི་ཡ་མཚན་ཆེ་བའི་གཏམ་དེ་གླེང་བས། གཞན་གྱིས་མ་ཤེས་པ་ལ་ནག་མོའི་ཁོལ་པོས་རྒྱུ་མཚན་ཤེས་ཏེ་ཁོ་ཀ་གཅིག་གིས་སྟོན་ནས་ཀྱང་། ཁྱོད་བ་ཞུགས་ཚེ་ཉི་མ་ནུབ། །འཕྲུང་བར་འདོད་བས་འདར་བའི་རྒྱུ། །ཞེས་སོ། །ཁོ་ལོ་ཀ་ཕྱེད་ཀྱིས་སྟར་གྱི་རྒྱུ་མཚན་ལན་གྱི་ཚུལ་དུ་བཏབ་བས། དེས་ལན་གཉིས་ཀ་ཁོ་ལོ་ཀ་གཅིག་གིས་རྟོགས་སོ། །དེ་ར་ཚང་ཚོང་མ་དེ་རྒྱལ་པོའི་བྱ་དགའ་ལ་རྟམས་བས། བཅིང་བས། རོ་སེའི་ཏུ་བཅུག་སྟེ་རྒྱལ་པོའི་ཕད་དུ་ཕྱིན། སྟར་གྱི་རྒྱུ་མཚན་བསྟན་བས་རྒྱལ་པོ་མགུ་སྟེ། རྒྱུ་མཚན་འདི་སུས་ཤེས་དྲིས་བས། ཚང་ཚོང་མ་ན་རེ། བདག་གིས་སོ། །རྒྱལ་པོས་བརྟགས་བས་དེ་མ་ཡིན་པར་ཤེས་ཏེ།

དྲིས་བས་མ་བྱང་ན་དེའི་ཁང་པ་རྩོགས་པས་རོ་རྣེད་པ་ལས། དེ་དབང་ཐུགཔ་ཆེན་པོས་སྐར་གསོས་བར་བྱས་ཏེ། ཤིན་ཏུ་མཁས་པའི་སྐྱེ་བོ་ལ། །ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་བཤུ་བའི་ཕྱིར། །ཞེས་ཐོས་སོ།།

ཤེས་རབ་ལྡན་བས་ཉེས་པ་དག །སེལ་བར་ནུས་ཀྱི་བློན་པོས་མིན།།
ནམ་མཁའ་ལྟིང་གིས་དུག་ཅན་སྐྱལ། །གསོད་པར་ནུས་ཀྱི་ཁུ་ཏྲས་མིན།།ཅ།

སྔོན་བྱང་བ་རྒྱལ་པོ་འགའ་ཞིག་གིས་བློན་པོར་འོས་པའི་སྐྱེ་བོ་བརྟགས་པའི་ཚེ།[1-3] ཕྱེའུ་སྐན་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ཞིག་ཡོད་པ་ལ་དྲེའུ་ཞིག་གསོ་བ་བཅོ་ལ་ཏེ། དེ་ནས་དུས་རིང་པོ་ནས་གཞན་ཞིག་དེ་རྒྱ་རུ་བཏང་སྟེ། དེས་དེ་ཐོབ་པ་དང་། རྒྱལ་པོ་ཉིད་འདི་ར་བྱོན་ཏེ། དེ་ལ་དྲེའུ་བླངས་པ་ན། གཞོན་ནུ་དེ་རང་གི་ཕ་ལ་ཞོན་ནས་བརྟེག་བཙོག་བྱེད་ཅིང་འདུག་གོ །དེ་ལ་རྒྱལ་པོས་ཁྱོད་འདི་ཡུར་ཅི་བྱེད་བྱས་པས། བདག་ཕ་འདི་འདུ་ལ་བ་ཡིན་ནོ་ཅེའོ། །རྒྱལ་པོས་སྨྲས་པ། ཀྱ་ཡེ་འཇིག་རྟེན་ན་བཀུར་བར་བྱ་བ་ནི་བླ་མ་དགོན་མཆོག་དང་རང་གི་ཕ་མ་ཡིན། ཁྱོད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་དེ་ལྟ་བུའོ་ཅེག དེ་ན་རེ། རྒྱལ་པོ་དེ་སྐད་མ་གསུངས། བཀུར་བར་བྱ་བ་ནི་བུཡིན་གྱི་ཕ་མ་ཅི་སྟེ་ཡིན། དེ་ལ་རྒྱལ་པོས་ཕ་མ་དྲིན་ཆེ་བ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་དང་བཅས་པའི་ཕན་བཏབ་པས་ཁྱེའུན་རེ། རྒྱལ་པོ་དེ་ལྟ་ནའང་ཁོ་ནའི་ཕ་བཟང་བམ། བདག་མ་ཡིན་པའི་ཕ་བཟང་བ་ཡིན། རྒྱལ་པོ་ན་རེ། འཇིག་རྟེན་གང་ཞེག་ཕ་མ་ཡིན་པ་དེ་ཐམས་ཅད་བྱ་བས་བཟང་བར་བྱ་དགོས་སོ། །ཁྱེའུ་དེས་དེ་ལྟར་ན་དྲེའུའི་ཕ་འདི་ལགས་པས། མིའི་བདག་པོ་འདི་སྟོམས་ཤིག་ཅེས་ཏེ། བོང་བུ་གཅིག་ཡོད་པ་རྒྱལ་པོ་ལ་གཏད་པས། ཁྱེའུ་དེའི་རིག་པ་ལ་མགུ་སྟེ་བློན་པོ་ལ་བསྐོས་པ་ཡིན་ནོ།།

བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་རྒྱད་ན་ཡང། །ཤུག་པར་བློ་གྲོས་སྟོབས་ལྡན་འགྱུར།།
རི་དྭགས་རྒྱལ་པོ་བགེས་པ་ན། ཁྲང་ཆེན་སྦྱི་བོ་སྐྱུར་དུ་འགེམས།།ཅ།

ཞེས་པ་ཡུལ་དབུས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་རྟྭམྱ་པ་ལས།[1-4] ཀ་པ་རུ་ཧོ་ལ་ཅེས་པ་ལ་བློན་པོའི་བྱ་དགའ་བྱེད་ཅེ། སྐྱེ་བོ་ཕལ་མོ་ཆེའི་དབོན་དུ་བསྐོས་ནས་དབང་བསྐུར་བ་ན། དེན་ལ་མི་བཟོ་བའི་སྐྱེ་བོ་དན་

པ་དེས་རྒྱལ་པོ་དཀོངས། དེའི་སྲས་ར་མ་པ་ལ་དང་། པ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་གཉིས་ཡོད་པ་དེ་སྐྱེགས་ཏེ། ཀ་པ་དེས་རྒྱལ་སྲིད་བཟུང་ནས། རྣ་ཛ་རྟ་སྐྱ་པ་ལའི་བློན་པོ་པཊྚིཀ་ཀྱི་ཏེ་ཞེས་པ་ཡོད་པ་ལས། ཁྱོད་མི་བསད་ཀྱིས་ཁོ་བོའི་བློན་པོ་ཀྱིས་བྱས་པས། དེ་ན་ཅི། ངའི་ཇོ་བོ་གསོད་མ་ཐན་ཁྱོད་ཡིན་མོད། ཁྱོད་ཀྱི་བློན་པོ་ངམི་བྱེད་ཅེས་སོ། །དེར་དེས་ས་དོང་དུ་འཚོ་བ་ཁྱང་ཤས་གཅིག་དང་སྦྱར་ཏེ་བཙུག་པ་ལས། དེས་ཕྱེ་སོར་མོ་གསུམ་ཀྱིས་བླངས་པ་རེ་དང་ཚུ་དེ་ལྟ་བུ་རེ་ལ་ཞག་རེའི་འཚོ་བ་བསྟེན་པ་ལས། རླུ་བ་གསུམ་ཙམ་ན་ཉ་བའི་བློན་པོས་བཤུས་པས། ལུས་ཐམས་ཅད་བ་སྤུས་ཁྲབ་པར་བྱས་ཏེ་འདུག་གོ །དེར་དེ་ཕྱིང་སྟེ། སྔར་བཞིན་སྐྱས་པས། ལན་སྔ་མ་བྱང་ནས། རྒྱལ་བརྙེ་ན་རེ། འདི་ཤེས་རབ་ཆེ་བ་ཡིན་པས་བསད་དུ་ཕངས། དགྲ་བོ་ཡིན་པས་སྐྱགས་ཤིག་ཅེས་ཏེ་དེ་སྐྱགས་སོ།།

དེ་ནས་བློན་པོ་དེ་ས་རང་གི་ཇོ་བོའི་སྲས་དེ་གཉིས་བཙལ་བས་རིང་ཞིག་ནས་བྱིས་པའི་ཁོང་ནས་རྟེད་པ། དེ་རྣམས་བསྐུས། ཁོ་བོས་བྱམ་ཟེའི་སྨོན་བ་དོན་བམག་མི་ལ་སོགས་པར་བརྟ་ཚད་སོ་སོར་བྱས་ནས་ར་མ་པ་ལ་རྒྱལ་པོར་དབང་བསྐུར་རོ། །ཕྱིར་བྱིས་པ་དེ་རྣམས་ཆེར་སྐྱེས་པ་དང་དེ་ནས་རྒྱལ་པོའི་གཤེད་མ་དེ་ལ་དམག་གི་དུས་བཏབ་སྟེ། རི་སྟེད་པའི་དམག་གི་དཔུང་ཁྲང་ཤས་ཤིག་བསྐུས། བཞོན་པའི་དོན་དུ་གྲུང་པོ་ཆེའི་ཚོགས་རྣམས་བསྐུས་སོ། ཉེ་ནས་གཡུལ་འགྱེད་པ་ལ་ཉེ་བའི་ཞག་གི་སྟ་རོལ་ནས་ཁ་བའི་རྒྱལ་པོ་དེའི་གྲང་པོ་ཆེའི་གདོང་གསེར་གྱི་དྲ་བས་གཡོགས་ནས་ཡོད་པ་ལས་དེ་ཤིན་ཏུ་ཁྲོས་ནས་འདུག་པས་དེའི་རྒྱུ་མཚན་མ་རྟོགས་པ་ལ། དེ་ནས་ཐན་ཚུན་གཡུལ་བཤམས་ཏེ་གྲང་པོ་ཆེའི་གདོང་ཕྱེ་བ་དང་དེས་དགྲ་བླ་བོར་མཐོང་ནས་རབ་ཏུ་འཕྲུགས་ཏེ་སྐུར་ལོག་ནས་རང་ཕྱོགས་ཀྱི་དཔུང་བརྟགས་པར་བྱས་ཏེ། དེའི་རྒྱལ་སྲིད་རྒྱལ་པོ་ར་མ་པ་ལ་བཞག་གོ།

མཁས་པ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བསྟུངས། །དགྲ་བོ་མང་ཡང་ལ་ཚུགས།།

འཕགས་རྒྱལ་གྱི་ནི་བྱམ་ཟེའི་བུ། །གཅིག་ཕུས་དགྲ་བོའི་ཚོགས་ཀུན་བཅོམ།།[1]

དེ་ཡང་འདི་སྐད་བརྗོད། རྒྱ་གར་ཡུལ་ཕྱོགས་སུ་ཉེ་བ་ན་འཕགས་རྒྱལ་[1]ཞེས་བྱ་བའི་གྲོང་

ཞེན་ཚེན་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ན་མིའུ་ཐུང་ཁ་པ་ར་ཞེས་པ་རྒྱན་པོ་ཤི་ན་ཏུ་ཕྱུག་པོར་གྱུར་པ་གཅིག་ཡོད་པ་དང་། དེ་དང་ཉ་ཅང་མི་རིང་བ་ཞིག་ན། བྲམ་ཟེའི་ཞྭེའུ་གཙུག་ཕུད་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་ཤེས་རབ་ཅན་གཅིག་ཡོད་པ་དེའི་གཉེན་དུ་མ་རྒན་མོ་ཞིག་དང་། ཧོར་དུ་ར་མ་གཅིག་ལས་མེད་ནས་ཧོར་ཅཙལ་བའི་ཐབས་བསམ་པ་ལ་ཚོང་བྱེད་པ་ལ་ཐོང་མེད་ཅིང་ལས་ཁུར་ལ་སོགས་པ་མ་ནུས་ཏེ། འོས་མེད་པར་མིའུ་ཐུང་ཁ་པ་ར་མཐོང་སྟེ། དེ་ལ་བསླུ་སེམས་སྐྱེས་ནས་རྒྱན་དང་གོས་བཟང་ཡོ་ལ་སོགས་པ་མང་པོ་བརྟས་ཏེ། དེ་དག་གིས་ནི་རྒྱན་ཟས་ཁྱད་པར་ཅན་ཐུང་ཟད་ཅིག་བྱེད་ཅིང་འདུག་ལ། ཁོ་གང་གི་ཚེ་བྱུང་བ་ན། དེ་ལ་ཟས་ཀྱི་ཚ་ཤས་ཀྱིས་ཡང་ཡང་དུ་ཚོམ་པ་བྱས་སོ། །དེའི་ཚེ་རྒྱན་པོ་དེས་འདི་ནི་དེས་པར་འབྱོར་པ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ་ཞིག་གོ་སྟམས་ཏེ། དེ་ལ་བརྒྱ་བར་བརྩམས་པ་ན་ཁྱེའུ་དེས་ཀྱི་མ་ཚང་བར་དུ་བཞག་སྟེ་ཅང་མ་སྨྲ་ཞིག་ཅེས་གདམས་ནས་སྲོད་ཡོལ་མཚམས། ཁོས་འབྲིགས་པའི་ཐད་དུ་སྐོམ་སྟོང་པ་གཅིག་གི་ནང་དུ་མ་ཁར་སྟེར་གཅིག་ཡོད་པ་བསྐྱར་བར་རྒྱན་པོས་འདི་ནི་དེས་པར་ཕྱུག་པོ་ཆེན་པོ་ཞིག་སྟེ། ད་ལྟ་ནའང་སྐོམ་ན་ཏམ་གས་བཀང་ངོ་སྟམ་དུ་སེམས་འགྲངས་པས་ནང་དུ་བཏོལ། དེར་ཞུགས་པ་ན་ཁྱེའུ་དེས་སྐོམ་ཁ་བཅད་དེ། ཁྲོད་ཀྱིས་སྐྱི་སྐོས་ཐམས་ཅད་དུ་གཅོད་པ་འདི་དང་འདི་བྱས་བྱམ་ཟེའི་ཐུལ་ནོར་དུ་སྟེར་མ་གཅིག་ཡོད་པ་ལ་ཁྱོད་འདི་འདྲ་བས་དཀྱོད་ཀྱལ་པོ་ལ་མ་གཏོད་པ་ཡིན་བྱས་པས། ཁོ་ན་རེ། ཁྱོད་བདེན་མོད། དང་ཀྱལ་པོ་ལ་མ་གཏོད། ཁྱོད་ཅི་འདོད་པའི་ནོར་བས་སྐྱིན་ནོ་ཟེར་ནས་མཐར་ཏམ་གཱ་ཡུ་བརྒྱས་བསྒྲུབར་བྱས་ནས་ཁྱེའུའི་མ་དེ་ལེན་དུ་བཏང་ངོ་། །དེས་ཀྱང་འདི་ཡུར་ཐུར་པ་སྐྱོས་པ་ཏམ་གཱ་རྣམས་ཤིན་ཏུ་གསོང་ལ་བསྐུར་ཀྱིས་ཞེས་མངགས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་བྱུང་བ་དང་ཀྱན་ཡོ་བཏང་ཁྱེའུ་དེ་ཁྱོད་ཅིག་ཅེས་ཟེར་ནས་ཁྱེའུའི་མ་དེ་ལེན་དུ་བཏང་ངོ་། །དེས་ཀྱང་འདི་ཡུར་ཐུར་པ་སྐྱོས་པ་ཏམ་གཱ་རྣམས་ཤིན་ཏུ་གསོང་ལ་བསྐུར་ཀྱིས་ཞེས་མངགས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་བྱུང་བ་དང་ཀྱན་ཡོ་བཏང་ཁྱེའུ་མ་ཤི་ནས་ཀྱང་། ཁོ་ནས་ཁྱེའུ་དེས་བསམ་པ། མི་འདི་ཡུ་བྱ་ལ་ངས་འདི་བྱས་ཀི། ངས་ཁ་བདག་ཅག་གསོད་དུ་འོང་ངོ་སྟམ་ནས་ལྷོ་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱང་ན་པ་ཀ་ལི་ཤུ་ཀ་ལི་བྱ་བ་ཡོད་པས་དེར་ཚས་ཀི། ཧོར་ར་གཅིག་ཡོ་ད་པ་དེ་ལ་ཏམ་གཱ་ཡུ་བརྒྱ་པོ་ལོ་མས་བཀུ མས་ཤི་ངའི་ནས་མ་དང་གཉེས་ཕྱི་ན་པ་ན། ལམ་དུ་ཁྱིམ་བདག་ཞིག་ལ་གནས་པོ་ཞུས་དེ་འང་ནན་གྱིས་ཁོ་རང་གི་ཁང་པར་ཞུས། མཐར་དེར་གཏད་དོ།།

དེ་ནས་རྗེ་ཙོམ་ན་ཁོས་རའི་ལྷོ་བ་ལ་ལུ་ཚུང་བསྟན་པས་ཀམ་གཱ་གཅིག་སྐྱགས་པ་དེ་ཁྱིམ་བདག་ལ་བྱིན། འདི་ཅི་ཡིན། ར་མ་རིན་པོ་ཆེ་སྟ་ཚོགས་འབྱུང་བ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་འདོད་འཇོའི་ར་ཡིན། ཁྱིམ་བདག་ན་རེ། འདི་ང་ལ་ཚོངས་ཟེར། མི་ཚོང་བྱས་པས། ཅི་ནས་ཀྱང་ང་ལ་ཚོངས་ཟེར་ནན་གྱིས་ཀྱང་མ་ལྷོག་སྟེ་མཐར་ཀམ་གཱ་ཁྲལ་གྱུ་བྱས་ཏེབཅོངས་པས། དེ་ནས་ཁྱུའེས་ཁྱིམ་བདག་ལ་བསྒོ་བ། འདི་ལ་རྒྱ་དང་ཆུ་ལ་སོགས་པ་བྱིན་ཏེ་ལྷོ་བ་ལ་ལུ་ཚུང་བསྟན་ལ་ཀམ་གཱ་ཞུ་བྱས་པས་ཅི་འདོད་པ་འབྱུང་སྟེ། དང་པོ་དལ་བྱས་སྒོངས་ཤིག དེ་ནས་རིམ་གྱིས་རྗེ་མང་རྗེ་སྒོངས་པས་འབྱུང་ངོ་ཞེས་སྐྱབ་ལྷགས་ལེགས་པར་བསྟབས་ནས། ཀམ་གཱ་བཆུ་ལྷག་ཙོམ་ལྷོ་བར་བཞག་ནས་གཱཞན་ལྷོ་བ་ལ་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་དང་བཅས་པ་ཕྱུང་ནས་ཁྱེར་ཏེ། མི་གནོད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ། མ་རྐན་མོ་ལམ་ནས་བཏང་། ཁོ་རང་གཞན་ཞིག་ནས་འོངས་ཏེ། གཉིས་པོའི་འཚོགས་ས་སྤྲ་རྟ་སྲིར་བྱས་སོ། ཕྱུག་པོ་དེས་སྐྱབ་པ་བྱས་ཤིང་། ལུ་ཚུང་བསྟན་པས་ལན་གཅིག་གཉིས་ཙམ་དུ་བྱུང་སྟེ་དགའ་ནས་ཡོད་པ་དང་། མཐར་ཀམ་གཱ་མ་བྱུང་གིན་ལུ་ཚུང་བསྟན་པས་རགས། དེའི་དུས་སུ་གཟོད་བསྐྱས་པར་ཤེས་སོ།།

བྱམ་ཅེ་ཡང་དེ་ནས་རིངཞེག་སོང་བ་ན་ནགས་སྐྱག་པོའི་ཁྲོད་དུ་དོམ་ལྷོགས་པས་ཉེན་པ་གཅིག་དང་ཐྲད་དེ། ཐབས་གཞན་ནི་མེད་དེ་འཛོངས་པ་ན་དེའི་རྟ་བ་གཉིས་པོ་སྣར་བར་ཆུད་དེ་དེ་གཉིས་ཡུན་རིན་དུ་འཛོངས་པས་ཐོང་ཀ་ཆད། ཀམ་གཱ་བླུགས་པའི་རས་ཀྱི་ཁུག་མ་རལ་ཏེ་ཀམ་གཱ་ཐོང་བས་ས་དེའི་ཚྭགས་ཁྲབ་པར་བྱས་ཏེ་ཡོད་པ་ན། གོང་ཁྱེར་བཅོམ་བརླག་གི་རྒྱལ་པོའི་སྲས་རྒྱལ་བྱ་རྟ་དང་ལུས་རྒྱན་བཟང་པོ་དང་ལྡན་པ་ཞེག་སྐྱོ་བསངས་ལ་བྱོན་ནས། དེས་དེ་ལྟ་བུའི་འཛིགས་པ་དང་འབྲེལ་བ་དེ་མཐོང་ནས། ཅི་ཟྱེའྱེཞེས་བརྗོད་ཅིང་ཁོ་ན་རེ། སྣར་རྒྱ་མཚན་དྲིས་པས། ཁྱེད་ཀྱི་འདུག་ང་རྒྱལ་པོའི་བུ་ཡིན་གྱིས་སྐྱོས་བྱས་པས། ཁོ་ན་རེ། སྤུ་ཏུ་ལོ། སྣར་རྒྱ་མཚན་དྲིས་པས། ཁྱེད་ཀྱིས་དགའ་ལ་གནོད་པ་ཆེན་པོ་བསྒྲལ། བདག་ནོར་ལྟ་སྐྱབ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེའོ། །འདི་ལྟ་ཅི་ཡིན་དྲིས་པས། ཁྱེའུ་ཅེ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་གཅིག་སྐྱིན་དོམ་གཟུགས་ཅན་བྱ་བ་ཡིན་པས་འདི་ལ་དངོས་གྲུབ་འདོད་པ་ཡིན་ཅེའོ། །དངོས་གྲུབ་ཅི་འོང་བྱས་པས། རྒྱལ་བུས་གསེར་གྱི་ཆར་འདི་མ་གཟིགས་སམ་བྱས་པས། རྒྱལ་བུ་ན་ཏེ་འདུག་གོ །ཤིན་ཏུམཚར་གྱིས་དེ་ང་ལ་སྟོན་ཅིག ཁྱེད་གྱིས་སྐྱབ་མི་ནུས། འཇིག་རྟེན་ན་འདི་

འདྲའི་སྐྱབ་ཐབས་ཁྱད་པར་ཅན་འགའ་ཡང་མེད་པས། འདི་སྲོག་བས་ཀྱང་གཅེས་པས་དེ་སྐད་མ་ཟེར་ཅིག་བྱས་པས། རྒྱལ་བྱན་དེ། ཁོ་བོའི་རྟ་དང་རྒྱན་ལ་སོགས་པ་འདི་རྣམས་ཁྱེད་ཁྱེར་ལ་གདམས་པ་དེ་སྟོན་ཅིག་ཅེའོ། །ཁྱེད་ཀྱི་འདི་ཐམས་ཅད་བསྟོམས་ཀྱང་གསེར་སྲང་འབུམ་ཕྲག་གཅིག་ཀྱང་མ་རྙེད་དོ། །ཁོ་བོས་ཉིན་རེ་ལ་འདི་ལྟར་འོང་ངོ་། །ང་ཁྱེད་བདག་གི་ལྟ་འདི་སྐྱབས། བདག་གིས་གཞན་ཞིག་སྐྱབ་བོ། །ལེགས་ཏེ་དེ་ལྟར་བྱའོ་ཞེས་དགའ་ནས་དེ་ལགā་བ་ནས་ལགā་ཏུརྟ་བ་གཉིས་གཏད་པ་སྒོམ་ཐབས་བསྟབས་ཏེ། སྔགས་ཀྱི་ལུང་འདི་བྱིན་པ། ཙོངྑིམ་སྐབས་ཆོལ་ཀྱ་མ་རེ་མཚར། ཕྱི་ནས་མངོན་བར་འོང་། དེ་ནས་ཁྱེད་རང་ཤེས། ཀྱུ་ཀྱུ་ཀྱུ་སྭ་ཧཱ། དེ་ལྟ་བུའི་བསྒོམ་བཟླས་ཟབ་མོ་ལགā་ལེན་དང་བཅས་པ་དེ་ལ་སྦྱིན། རྒྱལ་པོའི་རྟ་དང་རྒྱན་ལ་སོགས་པ་བདག་གིས་བྱས་ཏེ། ཇམ་གā་འཕོར་བ་རྣམས་བསྟས་ཏེ་སྤྱ་རྟ་ཉིར་སོང་བ་ན། སྔར་ཀྱི་ཁྱིམ་བདག་དེའི་ཡུལ་གྱི་ཚོང་པ་རྣམས་དེར་བྱུང་བ་ཁོས་ཤེས་ཏེ། ཇོ་བོ་ལ་བསྟད་པས་དེ་རྒྱལ་པོ་ལ་རགā་ཅེས་སྨྲན། དེ་ཡིས་རྒྱལ་པོ་ལ་དྲིས་པས། ངན་བྱེད་དེ་ཐོར་བདག་ལ་གཏོད་ཅིག་ཟེར་ནས་ཁྱིམ་བདག་ཕྱུགā་པོ་ལ་གཏད་པས། ཁྱིམ་བདག་གིས་ཁོ་བའི་རས་ཀྱིས་བཏུམས་ནས་མགོ་བོས་ཁྱེར་ཏེ་འོངས་པ་ན། ཆུ་བོ་གཏྲ་ལ་ཉེ་བར་ཕྱིན་པ་ན། ཁོས་དྲི་ཆུ་ཙོ་བས་ཁྱེར་བ་ཐོའི་སྐྱི་བོར་བབས་ཏེ། འདིས་ད་ལྟ་ཡང་འདི་བྱས་སོ་ཟེར་ནས་ཁོ་བ་ལང་རྡོ་ལ་བཅོལ་ནས་མི་དེཁྱེས་ལ་སོང་བ་དང། དེར་བ་ལང་ཀ་རྒྱུ་མཚོ་དྲིས་པས་ང་རྒྱལ་པོའི་བུ་ཡིན་ཏེ། ཚོས་ལ་འགོར་མ་སྟེར་བས་འདི་འདྲ་འོ་བྱས་པས་དེ་ཀ་དགའ་མོད་རྒྱལ་པོ་གྲིས་ཟེར། ཅི་ཁྱོད་དེ་སྐད་མ་ཟེར། ད་ལྟ་འཆི་བ་དྲན་པས་ཆོས་ལ་ཕྱིན་པ་དགའ་སྟེ་ལོ། ཁྱོད་རང་འའི་ཤུལ་དུ་རྒྱལ་པོ་གྲིས། དེ་མི་ཐོབ། ཐོབ་སྟེ་ད་ལྟ་ཞུགས་དེ་ནས་རིན་པོ་ཆེའི་ཁྲིའི་ཁར་མ་སྟེབས་བར་དུ་ཁ་མི་འབྱེད། ཁྲིའི་སྟེང་དུ་བཞག་པ་དེ་རྒྱལ་པོ་ཡིན་ནོ་ལོ། །དེར་ཁྱིས་པ་དེ་མིང་གི་འཁོར་བས་རྒྱལ་པོ་དེ་ལ་སྤྱོ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་ཐུམ་བུར་ཞུགས་ནས། བྲམ་ཟེ་དེ་ཤིང་སྡོད་པ་ཞེག་གི་ སྟེང་དུ་ཡིབ་ཅིང་འདུག་གོ།།

དེ་ནས་མི་དེ་དག་བྱུང་སྟེ། ཁོ་ཁྱར་བས། ཅི་ཁྱར་འདི་ཡང་དུ་སོང་འདུག་ཟེར་རོ། །ཁྱོགས་པོ་ན་རེ། ཡང་བ་ལས་འོས་མེད། ངལ་བསོ་སར་ཆུ་འཐུང་བྱས་ཙ་ན་ཁྱར་ཡང་དུ་འགྲོ་བ་ཀུན་ཀྱི་ལྷགས་ཡིན་ཅེས་ཟེར་ཏེ། མ་བཏུགས་པར་གཟྱའི་འགྲམ་དུ་སོང་སྟེ། གཙུག་ཕུད་ཅན་གྱིས་བསྐུས་པ་ལ་སོགས་

ལ་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཤིན་ཏུཞིབ་པ་གཅིག་ལ་གཅིག་གིས་བཤད་ནས་ཆུ་བོ་དེར་བསྐྱུར་རོ། །དེ་ནས་ཁོས་སྔར་ཡོད་པའི་རྟ་དང་རྒྱན་བཟང་པོ་དང་བཅས་ཏེ་སྔར་གྱི་གཏྲ་ལ་སྐྱུར་མཁན་གྱི་ཕྱག་ཐོའི་སྒོ་དྲུང་སོང་ནས། ཕྱག་པོ་མར་བྱོན་ཀྱིས་བྱས་པས་བྱུང་སྟེ། ཕྱག་པོས་སྨྲས་པ་ཅི་ཞེད་གང་ལ་འོངས། མ་ཤི་འམ། བྱམ་ཟེས་སྨྲས་པ། ཀྱེ་བདག་གཞོན་ཤིང་ཤིན་ཏུ་བདེ་སྐྱིད་པའི་རྟ་དང་རྒྱན་ལ་ལྷོས། ང་ལ་ཞྱེད་དྲིན་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བས་དྲེན་དྲན་ནས་འོངས་ཏེ། གསེར་ལ་སོགས་པ་རིན་པོ་ཆེ་མང་པོ་སྐྱེས་སུ་བྱིན་ནོ། །ཁྱིམ་བདག་ན་རེ། དེ་ཅི་སྟེ། གཙུག་ཕུད་ཀྱིས་སྨྲས་པ། ཞྱེད་ཀྱིས་ཁོ་བོ་ཆུང་བསྐྱུར་བས་སངོགས་ཀྱི་ཆུ་ནད་ན་རིག་པ་འཛོད་པའི་ལྷ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ཡོད་པའི་རྩོ་བོ་གཅིག་ཡོད་པ་དཔལ་ཤེ་ནས་དེའི་གདན་སར་ཁོ་བོ་དབང་བསྐུར་ཏེ། དེའི་ཚས་ལ་སོགས་པ་འདི་འབྲལ་ལོ། །ཅི་དེ་ལྟ་བུཁྱེད་གཅིག་ཡུར་ཡོད་དམ། ཐམས་ཅད་ལ་འདྲུག ཀུན་ལའང་གདའ། གཞན་འགྲོ་བ་ཡོད་ནའང་དེ་ལྟ་བུའི་ཆུལ་སངབཟང་དུ། ད་དུང་མང་པོ་གདའོ་ཞེས་སྨྲས་བས། ཁྱིམ་བདག་ན་རེ། ང་ཡང་དེར་འགྲོ་རོ་ཞེད། དེ་ལྟ་ན་ལེགས་ཀྱིས་འདོད་དོ། ཀེ་ནས་འགྲོ་ལུགས་ནི་སྔ་མ་ཁོ་ན་ལེགས་སོ་ཞེས་ཀེ། སོ་བའི་ཁུག་མར་བསྒིལ་ནས་གཏྲ་ལ་བསྐྱུར་རོ།།

དེ་ནས་ཁོ་རང་ལྟ་རྣ་ཆ་སྐི་ར་སོང་སྟེ་ཆུལ་པོ་དེ་ལ་སྔར་གྱི་སྐྱབས་མ་བྱས་པའི་འགོན་དྲན་པར་བྱས་ཏེ་རང་གིས་བསྐུས་ཤིང་ཧོམ་པ་ཞིག་ཆུལ་བྱ་དེའི་ཚེ་ཐད་དུ་ཕྱིན་ནས་མཇལ་བར་ཞུས་པས་གནང་། གཙུག་ཕུད་ཅན་ཀྱིས་སྨྲས་པ། ཁྱེད་ཀྱི་སྲས་གང་དུ་གཤེགས། ཆུལ་པོས་སྨྲས་པ། ཆུལ་པོའི་ཁབ་ན་རིན་པོ་ཆེའི་ཁྲི་སྟེང་ན་ཡོད་ཟེར། དེ་དེ་ན་མི་བདོག་ལས་ཆེ། དེ་ཅི་སྟེ་ཁྱེད་ཀྱི་དགྲ་ལྟ་རྣ་ཆ་སྐིའི་ཆུལ་པོས་ཐབས་ཀྱིས་བསད་པ་ངས་མཐོང་། ཆུལ་པོས་སྨྲས་པ་མི་བདེན། གཙུག་ཕུད་ཅན་ཀྱི་སྨྲས་པ། དེ་བདེན་འདི་ལྟ་བུགདའ་ཞེས་ཆུལ་བྱ་དེའི་རྟ་དང་ཆུན་བསྟན་པས། ཆུལ་པོ་ན་རེ་བདེན་པར་འདུག་ད་ཁྱོད་ཀྱིས་ལྟ་རྣ་ཆ་སྐིའི་ཆུལ་ངན་དེའི་ཐོད་ཅིག་ཅར་ཕྱེ་ཞེས་པས། གཙུག་ཕུད་ཅན་ཀྱིས་སྨྲས་པ། དལ་བྱས་བཀྱི། ཅི་དགོས་པ་སྐྱོང་རམ། ཆུལ་པོས་སྨྲས་པ། སྐྱོ་ངོ། །ཡང་ཁོས་ལྟ་རྣ་ཆ་སྐིའི་ཆུལ་པོ་དེའི་དྲུང་དུ་ཕྱིན་ཏེ་སྨྲས་པ། ཁྱེད་ཀྱི་དགྲ་ཡུལ་དབུས་ཀྱི་ཆུལ་པོ་འདི་གསོད་དམ་མི་གསོད། བསད་ན་དེ་ད་དང་གཏྲགས་པར་ཡོད་དོ་བྱས་པས། དེའི་རྟགས་ཅི་ཡོད་ཟེར་བ་ལས། གཙུག་ཕུད་ན་རེ།

རྒྱས་ཆུལ་པོ་དེའི་ཆུན་གང་བཟང་བའང་བས།ལྷགས་ཡོད་བྱས་པས། ཤྲ་ཏྲ་སྟི་ཡི་ཆུལ་པོ་ན་རེ། འོ་ན་ཆུལ་པོའི་གཙུག་ཆུན་བསྐྱར་གྱིས་དང་ཟེར་བ་ལ། གཙུག་ཕུད་ཀྱིས་དེ་སྐད་བསྟིངས་པ་དང་བྱུང་། དེ་ལ་སོགས་པ་དུ་མའི་ཐབས་ཀྱིས་བསྐུས་ཤིང་བྱིད་པས་ཤྲ་ཏྲ་སྟི་བ་ཡིད་ཆེས་ཏེ། འཁོར་ཡུང་ཤས་གཅིག་དང་བཅས་པ་ཡུལ་དབུས་ཀྱི་ཆུལ་པོའི་ཁབ་ཏུ་ཁ་དྲངས་ཏེ་ནང་དུ་ཆུད་པ་ན་ཕྱི་སྐོ་བསྡམས་ཏེ། དེར་སྐྲེབས་ཡོད་དོ་ཞེས་ནང་དུ་བརྡ་སྦྱད་པ་ན། དེའི་དཔུང་གིས་ཤྲ་ཏྲ་སྟིའི་ཆུལ་པོ་བསད། ཆོར་ཐམས་ཅད་ཆུལ་པོས་ཞེན། ཤྲ་ཏྲ་སྟིའི་ཆུལ་སྲིད་གཙུག་ཕུད་ཅན་ལ་བྱིན་ནོ།།

ཤེས་རབ་ཡུན་པ་མགོ་བསྐོར་ཡང་། །བྱ་བའི་ཚ་ལ་སྟོངས་མི་འགྱུར།།
སྒོག་ཚགས་གློག་མ་མི་གཅེ་དཀྲང་། །མིག་ཡུན་གཞན་ལས་[1]ལྷག་པར་མགྱོགས།།[2]

ཞེས་པ་ཤེས་རབ་ཡུན་པ་ནི་གཞན་གྱིས་མགོ་སྟོངས་པར་མི་ནུས་ཏེ། དེ་ཡང་ཡུལ་འཁོར་མོ་འཇི་གཏ་ཆུལ་པོ་ངན་པ་བཤམ་ཚགས་ཅན་གཅི་གཏ་འཁོར་འདབས་བས་ཀྱང་རང་གི་ས་ལོ་ངས་སྒྲོ་དགམ་ཆེད་དུ་འཇིན་པ་གཅིག་ཡོད་པས།[3] དེའི་ཚེ་ཕྱོགས་དེ་ན་བྱམ་ཆེ་ཕྱུག་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་ལ། དེ་ལ་སྡོན་གྱི་བསོད་ནམས་ལས་གྲུ་བ་བའི་ཁྲོན་པ་ཞིག་ཁང་བའི་ཕུག་ཏུ་བྱུང་སྟེ། དེ་ལས་ཅི་འདོད་པའི་ལོངས་སྤྱོད་བྱུང་ནས་ཤིན་ཏུ་འཕྲོག་པ་ཡོད་པའི་ཚེ། བྱམ་ཆེ་ན་རེ། ཆུལ་པོ་ལ་བསྟེན་བཀུར་བྱེད་ཅེའོ། །ཟུང་མེད་ན་རེ། དེ་མི་ལེགས་ཆུལ་པོ་འདི་འདོད་པ་ཚེ་ཁོན་པ་འཕྲོག་ཏུ་འོངཞེའོ། །ཁྱམ་ཆེ་ན་རེ་དེ་དོ་གས་མེད་ཅེར་ཏེ་བསྟེན་བཀུ ར་བྱས་པས་ཆུལ་བན་དེའི་བསམ་པ་ལ། བྱམ་ཆེ་དེ་འཕྱོར་པ་དང་བྲལ་བར་སེམས་ཏེ། རང་གི་ཚོ་བྱང་དུ་ལོག་པ་དང་། ཆུལ་པོས་ཚོ་ག་བསྟིངས་པ་ནི། ཀུ་ཡེ་ཞྭེད་ཀྱི་ཁྱིམ་ན་ཁྲོན་པ་ལེགས་པ་གཅིག་འདུག་གོ་ཞེས་ཐོས་ཀྱི། དེ་བདག་གི་ཁབ་ཏུ་ཞག་འགའ་གཡར་དུ་བཏང་དགོས། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་ཁྱེད་ལ་བདག་ཚད་པ་བཅད་དོ་ཞེས་མངགས་ཏེ་བཏང་ངོ་། ཁོན་དེ་མངོན་དུ་ཐྱོར་པ་དང་། བྱམ་ཆེ་དེ་ཤིན་ཏུ་སྐག་ཅིང་འགྲོད་དེ། ཀྱེ་མ་ཆུལ་པོ་ནི་སྡུ་བར་མི་འོས་པ་གསུང་པ་ཞིག་ན། དེས་བར་ཁོ་བོའི་འཁྲུབ་པ་ཚེན་པོ་འདི་འཕྲོག་པར་གོང་མ་ཚག་གོ་སྙམ་སྟེ། སེམས་ཀུན་ཏུ་སྡོང་ཤིང་ཞུམ་པས་རང་གི་ཁྱིམ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཡིད་ལ་བསམ་ཞིང་འདུག་གོ།།

དེའི་དུས་དེར་བྱམ་ཆེའི་བུ་མོ་གཅིག་ཡོད་པས་ཕ་ལཕྱུ་མཚན་དྲིས་ཤིང་ཕས་ཀྱང་བསྟད་པ་ན། བུ་མོ་དེ་མ་རངས་པའི་གད་མོ་དང་བཅས་པས་ཕ་ལ་སྨོས་པ། ཅི་ཡང་རེག་པ་གསུམ་གྱིས་ཕ་རོལ་དུ་བྱོན་པ་ཡིན་ན། དེ་ཙམ་གྱི་ལན་ལ་རྟོངས་པའམ་ཞེའོ། །ཕ་དེ་ན་རེ། བདེན་ན་འདི་ནི་སྐར་མ་གྲགས་པ་ཞིག་སྟེ། རེས་པར་བདག་ཅག་ལ་གནོད་པར་འགྱུར་བའི་བག་ཚེས་སྨོས་པ་ན། བུ་མོ་ན་རེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཏེ། ཁོ་བ་འབྱུལ་བར་ཁས་ལོང་། འོན་ཀྱང་ཁོ་བོས་ཐུལ་ཀྱང་ཁོ་བ་འགྲོར་མི་འཚལ་ཏེ། ཁོ་ན་རེ། ང་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཏུ་འགྲོ་ན་ཕོ་ཉ་བ་གཅིག་དགོས། དེ་མ་བྱུང་ན་མི་འགྲོ་ཞེས་གླེངས་པས་མིའི་བདག་པོ་ལ་འདི་སྐད་ཞུས། ནོར་གྱིས་ནོར་རྣམས་འགྲུགས་བྱེད་ཅིང་། ཁྱོང་པོ་ཆེས་ཀྱང་གྲང་ཆེན་ཏེ། རྒྱལ་དབང་ཁྲིན་བཞང་མངགས་མཚལ་ལོ། ཏེ་ནས་ཁྲིན་པ་འོངས་པར་འགྱུར། །ཅེས་སྨྲང་སྲིངས་ཤིག་ཅེས་པ་དང་། རྒྱལ་པོའི་ཕོ་ཉ་བ་དེ་ལ་དོན་ཇི་ལྟར་གྱུར་པ་བསྟད་དེ་ཚོགས་སུ་བཅད་པ་དེ་བསྒྲུར་བ་ལས། རྒྱལ་པོ་དེས་བློན་པོ་བསགས། བང་ཆེན་ཐོང་ལ་བྱམ་ཟའི་ཁྲིན་པ་བསྒྲུར་ཅེས་བསྒོའོ། །དེ་ལྟ་མིན་ན་ཁྱེད་རྣམས་ཀྱི་མགོ་བོ་གཅོད་དོ་ཅེའོ། །དེར་བློན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་གློས་བྱས་པས། རྒྱལ་པོ་སུ་ཅོར་སྨྲ་བ་གདུག་པ་ཅན་ཞིག་འདུག་སྟེ། འདི་མ་བསད་ན་མི་འོས་པའི་གཏམ་འདི་ལྟ་བུ་དང་རྗེར་དུ་འོང་བས་འདི་གསོད་ཟེར་ཏེ་ཐམས་ཅད་ཚོགས་ཀྱི་བྱ་བ་མ་རྫོགས་པར་བྱམ་ཟེ་ཚད་པ་ལས་གློ་ལ་བར་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ནི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་བདུན་པར། རིགས་པས་རྣེད་པའི་ཟས་ནོར་བྱང་། །མི་འོས་གཞན་ལ་རྟོམ་སེམས་སྤངས། །ཤིང་ཏོག་ཤིང་རྩེ་ཐུབ་པར་ཟད་གི །ཅེ་བས་ཐལ་ན་ལྷུང་བར་འགྱུར།[1] །ཞེས་བྱུང་བས་དེའི་དོན་ཡང་གསལ་བར་བྱས་སོ།།

ཐབས་ལ་མཁས་ན་ཆེན་པོ་ཡང་། །བྱན་དུ་བཀོལ་བར་[2]གཱ་ལ་དཀའ།།

མཁའ་ལྡིང་མཐུ་རྩལ་ཆེ་ན་ཡང་། ཀོས་སེར་ཅན་གྱི་བཞོན་པར་འགྱུར།།[3]།

ཞེས་གོས་སེར་ཅན། འཚོར་ལོ་འཛོན་པ། ངོ་གནག་པ། དཔལ་མོའི་གཉེན་ལ་སོགས་པ་ནི་ཁྱབ་འཇུག་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཀྱི།[4] དེ་དང་ནམ་མཁའ་ལྡིང་འཕབ་པ་ན་དེའི་མཐུ་རྩལ་གྱི་ཁྱད་

བར་ཁྱབ་འཇུག་གིས་བཟློག་པར་མ་ནུས་ཏེ། ཐབས་ཀྱིས་བསྡུ་བར་འདོད་ནས་བསྟན་བྱས་ཏེ་ཐམས་ཅད་མི་འཐབ་པར་རང་བཞིན་གྱིས་གནས་པ་ན། ཁྱབ་འཇུག་ན་རེ། ཀུ་ཡེ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཚ་རོལ་གནོན་པ་འདི་ལ་ཁོ་བོ་མགུ་ཡི། དཔྱོད་ངལ་མཆོག་སྨོངས་ཤིག དེ་སྤྱིན་ནོ་བྱས་པས། ནམ་མཁའ་ཕྱེང་རྒྱལ་ཆེ་བས་ཀུ་ཡེ་ཆེ་བས་ཆུང་བ་ལ་སྨོང་བ་གཅིག་ལ་སྤྱིན་ནོ་ཞེའོ། །ཁྱབ་འཇུག་གིས་བསྡུར་བས་ཀྱང་དེ་སྐད་དོ། །ཁན་གསུམ་པ་ལ་ཁྱབ་འཇུག་ན་རེ། དེ་ཡུ་ན་ཁྱོད་ཤི་ན་ཏུ་མཐོ་གས་མཐུ་རྩལ་ཆེ་བར་འདུག་པས་ཁོ་བོ་འཁོན་པར་ཀྱུར་ཅིག་སྨས་པས། དེ་ཡུར་ཀྱུར་པ་ནི་ཚ་རོལ་གནོན་པ་སྟེང་རྒྱལ་གྱི་ལ་འཁྲུག་ཅིང་ཁྱབ་འཇུག་གི་སྐྱུ་ཐབས་ཀྱི་བསྡུས་པས་དེང་སང་གི་བར་དུ་བྱ་ཁྱུང་ཁྱབ་འཇུག་གི་བཞོན་པ་བྱེད་ཅིང་འདུག་ཅེས་ཐོས་སོ།།

འཇིག་རྟེན་འདི་དང་ཚ་རོལ་གྱི། །བདེ་བ་བསྐྱབ་པ་ཤེས་རབ་ཡིན།།
རྒྱལ་བྱ་སྐྱབས་འའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས། །ཐན་བཟང་[1]འདི་དང་ཕྱི་མར་བསྐྱབས།།ཞེས་སོ།

དེ་ལ་སྟོན་བྱེད་བ་སྐྱུ་རུ་རའི་བརྒྱད་དུ་གྲགས་པའི་རྒྱལ་རིགས་ཀྱི་བུ་སྐྱ་བ་ཞེས་པ་[2]བྷ་མ་དང་ཐབ་པ་རྣམས་ལ་རབ་ཏུ་གྲུས་ཤིང་། དམན་པ་དང་སྟོག་པ་རྣམས་ལ་བྱམས་པ། རང་བཞིན་དང་སྦྱངས་པའི་ཡོན་ཏན་དུ་མས་བརྒྱན་པ་ཞེག་ཡོད་པ་ན། དེའི་དུས་སུ་སྟོ་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་སུ་རྟ་ཡ་ཞེས་བྱ་བ་བསྐྱེ་ནས་བྱན་བཟང་ཞེས་བྱ་བ་ནགས་སུ་འཚོངས་སྐྱོབ་པ་ལ་སོགས་པའི་ཚེད་དུ་སོང་བ་ཞིག་མེ་འདོད་ཚགས་ཀྱིས་ཉེན་པ་ཞིག་དང་ཐུབ་དེ། དེས་རྒྱལ་པོ་ཁྱིད་ནས་དབང་མེད་དུ་འདོད་ཚགས་སྤྱོད་དུ་བཙུག་པ་ལས།

དེ་ནས་རྒྱ་བ་བཙུ་གཅིག་སོང་བ་ན་སེང་གེ་མོ་ལ་བུ་གཅིག་བཙས་པ་ལས་ཕའི་རིགས་གཟུགས་བཟང་བ། མའི་རིགས་བཟང་བས། སྤུ་ཁྲ་བོར་ཡོད་ཅིང་ཤ་ལ་སྤེད་པ། སྟོ་བས་དང་ལྡན་ཞིང་གཡུམ་པ་ཞིག་བྱུང་སྟེ། རྒྱལ་བུ་ཤཱཀ་ཁྲ་ཞེས་ཀྱང་ཟེར། སེང་གེ་བྱན་བཟང་ཞེས་མིང་དུ་གྲགས་སོ། །དེ་ཚེར་བསྐྱེད་ནས་ཡབ་ཀྱི་རྒྱལ་གཡུང་དེ་རྒྱལ་པོ་བྱེད་པའི་ཚེ་སྤྱི་བ་བཙུན་མོ་མང་པོ་ཡོད་ཀྱང་དེ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ན་གནང་ཚེན་གཅིས་ཡོད་པ་ལ་བསྐོ་བ། སངས་གི་ཉན་བར་ང་སྐྱེད་མོས་ཚལ་དུ་འཚག་

ཏུ་འགྱོ་བས། དའི་ཤུལ་ཏུ་སྟར་འོངས་པ་དེ་དང་ཆེ་དགའ་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་དོ། །ཕྱིས་འོངས་པ་དེ་དང་མི་འཕྲད་དོ་ཞེས་བྱས་པ་དང་། བཙུན་མོ་ཆེན་པོ་གཉིས་རང་རང་གི་གོས་དང་རྒྱན་གྱིས་བརྒྱན་ནས་དུས་གཅིག་ཏུ་ཆས་པ་དང་། ལམ་ན་ལྷ་རྣམ་གཅིག་ཡོད་པ་ལ་བཙུན་མོ་གཅིག་གིས་བཞོན་པ་ལས་བབས་ཏེ། ཕྱག་བྱས་པས་ཟུང་ཟད་ཅིག་ཕྱིར་ལ་ལུས་པས། ཅིག་ཤོས་ཀྱིས་སྟོན་ལ་སྨྲེའས། དེ་དང་རྟེ་ཞིང་ཕྱི་མ་བསྟེན་པས། དེ་ཞེ་སྡང་སྐྱེས་ཏེ། ལྷ་རྣེན་ཁྲེད་ལ་ཁོ་མོས་ཕྱག་བྱས་པའི་རིང་ལ་ང་ཕྱི་ལ་ལུས་ཤིང་། རྒྱལ་པོའི་བཙུན་མོ་གནང་ཆེན་མ་ཐོབ་པས། ཁྲོད་ལ་མཐུ་ཡོད་ན་བའི་གྲོགས་ཀྱིས་ཤི་གཏུབ་པས། ཕྱིས་རྒྱལ་པོ་ལ་བདག་ཉེ་མ་གཅིག་ཅི་དགའ་བ་བྱེད་པ་གནང་ངམ་ཞུས་པས་གནང་། མོས་ལྷ་རྣེན་བཤིག་པས་ལྷ་དེ་ཁྲོས་ནས་རྒྱལ་པོ་ལ་གནོད་པ་བྱ་བར་བསམས་ཏེ་ཐོ་བྲང་གི་སྒོ་དྲུང་ན་ཕྱིན་པ་དང་། དེའི་ཚེ་རྒྱལ་བུ་ཤར་ཁ་ལ་མཆོད་གནས་དྲང་སྲོང་གཅིག་ཡོད་པ་ལ། ཟས་དཀར་གསུམ་ལ་སོགས་པའི་བསྟེན་བཀུར་བྱེད་ཅིང་ཡོད་པ་ལ། སྐབས་ཤིག་ཏུ་དྲང་སྲོང་གཞན་དུ་ཟས་ཀྱི་བྱ་བ་ལ་འགྲོ་བ་མཐོང་ནས། སྔར་ཀྱི་ལྷ་དེས་གླགས་རྣེ་དེ། དྲང་སྲོང་དེའི་གཟུགས་སུ་སྣུལ་ནས་ནང་དུ་བཞུགས་ཏེ། ཕྱག་ཚང་ལ་ད་ཕྱིན་ཆད་ང་ལ་ཤ་དྲོངས་ཤིག་ཅེས་སྨྲས་པས། ཕྱག་ཚང་ན་རེ། རྒྱལ་པོ་ལ་དྲིས་ཤིག་ཅེས་ཟེར་ནས་ཕྱིན་པས། རྒྱལ་པོ་ན་རེ་ཞེའོ། །དེ་དྲང་སྲོང་ཁྲོས་ནས་དམོད་པ་འདོར་བ་ནི། རྒྱལ་པོ་ཁྱེད་ལོ་བཅུ་གཉིས་སུ་མི་ཤ་ཟ་བར་གྱུར་ཅིག ཅེས་ཟེར་ནས་ཕྱོགས་གཞན་ཞིག་ཏུ་སོང་ངོ།།

དེ་ནས་སྐབས་ཤིག་ཏུ་དགེ་སློང་བསོད་སྟོམས་པ་གཅིག་གིས་གྲོང་ཁྱེར་བའི་མི་རྣམས་ལ་བསྟེན་གནས་ཀྱི་སྒོམ་པ་ཚོག་ཏུ། སྒོག་མ་བཅད་པས་གཡོས་མས་ཤ་མ་རྟེད་དེ། འོས་མེད་ནས་དུང་ཁོད་དུ་ཕྱིན་ནས་བྱིས་པ་ཤི་མ་ཐག་གཅིག་གི་ར་དུར་ཁོད་དུ་བསྐྱལ་མ་ཐག་ཅིག་རྟེད་ནས་དེའི་ཤ་བཅད་ཅིང་གསང་ནས་དུབས་པས་ཡྲག་པར་ཞིམ་ནས་རྒྱལ་པོ་ན་རེ། ཤ་འདི་ཅིའི་ཡིན་ཟེར་བ་ལ་

གཡོག་པོ་སྣ་གསུམ་ནས་མ་སྨན་པ་ལ། དེ་ན་རེ། ཚད་པ་མི་བྱ་ཡི་སྨོས་ཤིག་བྱས་པས། གཡོག་པོས་ཤ་རྣེད་དཀའ་བའི་རྒྱུ་མཚན་བཤད་དེ་འདི་ནི་བྱས་པ་ཤི་བའི་ཤའོ། །ཞེས་སྨན་པས། རྒྱལ་པོ་ན་རེ། དུ་ཕྱིན་ཚད་ཤ་འདི་ལྟ་བུ་སྨོར་ཅིག་ཅེའོ། །དེ་ནས་མི་རྣེད་དོ་བྱས་པས། གསོངས་ལ་རྒྱས་ཤིག་ཟེར། དེ་བཞིན་དུ་བྱས་པས། གོང་ཁྱེར་བའི་བྱིས་པ་སྟོང་ཐ་མང་དུ་བྱུང་སྟེ། དེ་རྣམས་ཀྱིས་གོོས་བྱས་ཏེ་ལམ་འཕྲང་དུ་བསྐྱེས་པས་རྒྱལ་པོའི་གཡོས་མཁན་གྱིས་བྱིས་པ་ཁྱེར་ཏེ་འབྱོ་བ་ཟིན་ནས་རྒྱལ་པོ་ལ་ཞུས་པས། འདི་ནི་ངས་བྱེད་དུ་བཅུག་པའོ། །ཁྱེད་རྣམས་ཀ་རོག་སྟོད་ཅིག་ཟེར་རོ།།

དེ་ནས་བློན་པོ་རྣམས་དང་གོང་བའི་མི་རྣམས་གོོས་བྱས་ཏེ། དམག་ཆེན་པོ་བསགས་ནས་ཕོ་བྲང་གི་མཐའ་བསྐོར་ཏེ་རྒྱལ་པོ་གསོད་པར་བྱས་པ་དང་། རྒྱལ་པོ་དེ་རང་གི་ཕོ་བྲང་གི་སྐྱོ་ནས་འགྲོ་མ་རྣེད་ནས་ཡང་ཐོག་ཏུ་སོང་སྟེ། ངའི་ཀུན་གཞི་ལ་བསོད་ནམས་ཀྱི་བག་ཆགས་ཅི་ཡོད་བའི་མཐུས་བདག་མི་ཤ་ཟ་བའི་སྲིན་པོ་འཕྱར་ཤེས་པ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་ཅིག་ཅེས་བྱས་པ་དང་། དེའི་མཐུས་མཁར་སྤངས་ཏེ་ནམ་མཁའ་ལ་འཕྱ ར་ནས་སོང་སྟེ་དུ ར་ཁྲོད་ཀྱི་བག་རྩོང་སྟེ་ཁ་བཙན་པོ་ཞེག་ལ་གནས་བཅས་ཏེ། ཁྱིམས་ལས་འདས་པའི་སྡུག་པ་དུ་མས་དུས་འདའ་ཞིང་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་མི་རྣམས་རིམ་གྱིས་བསད་ཅིང་ཟོས་པས་ན་རྒྱལ་བཟུང་ཕྱིར་ཁྱེད་པོ་ཞེས་གྲགས་སོ། །ཁྱད་པར་རྒྱལ་པོའི་བུསྟོང་བསད་དེ་མཚོད་སྦྱིན་བྱེད་པར་དམ་བཅས་པ་ལས་གཅིག་གིས་མ་ཚང་བ་བཅོོན་དུ་བཟུང་ནས་ཡོད་པའི་ཚེ། རྒྱལ་བུ་བྱང་ཆུ་བ་སེམས་དཔའ་དེ་ས་ཀྱང་ཁྱེད་ཀྱི་གནས་པའི་ཐྱོགས་དང་ཉེ་བ་ཞིག་ཁུ་འགོ་ར་དང་བཅས་ཏེ་བྱོན་པ་ན། ཐྱོགས་གཞན་གྱི་བྲམ་ཟེ་ཞིག་ཆོ་ར་གྱི་བཀའ་དྲིན་དོན་དུ་གཉེར་བའི་ཕྱི་ར་ཤུགས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ལ་ཚོགས་སུ་བཅད་པ་བཞིས་བཀབ་ཅིང་ཁ་ཐོག་ཏུ་ཁ་ཟས་ཀྱང་གས་པ་གཟིགས་ནས། དེའི་ཐད་དུ་སོང་སྟེ། ཀུ་ཡེ་ཁྱོད་སྟོད་ཅིག རྒྱལ་བུ་བླ་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ང་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བརྗོད་པ་དང་ཁོ་ར་བ་ཁུ་འབྲུགས་ཤིང་རྣམ་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་བཀལ་ནས་རང་གི་གནས་སུ་སོང་ངོ། །དེ་ཕྱིན་པ་དང་དེའི་གཟེད་བརྗོད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ངོ་མཚར་སྐྱེས་ཏེ། མདུན་དུ་བཞག་ནས་

སོ་སོ་ལ་རྟོག་ཅིང་འདུག་པ་ན། རྒྱལ་སྲས་དེའི་བསམ་པ་ལ། ཀྱེ་མ་བདག་ལ་ལེགས་པར་བཤད་པའི་སྐྱེས་དབྱལ་བའི། བྱམ་ཟེ་དེའི་བསམ་པ་མ་ཚོམ་པས་དཔེ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེག་སྟམ་དུ་སེམས་པ་དང་ཉིད་ལ་སྐྱན་ཆབ་བྱུང་ངོ། །དེའི་ཚེ་རྒྱལ་པོ་ཤངས་ཁྲབ་དེར་གདུ་དོ། །ཁོ་བོའི་ལག་ཏུ་ཕྱིན་པས་ཁྱོད་དེ་ལྟར་སེམས་པའང་བདེན་ནོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེས་ཁྱོད་ཀྱི་ལག་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་ཅི་སྟེ་འཇིགས། འོན་ཀྱང་འདི་ལྟར་སེམས་སོ། །ཞེས་དོན་སྟ་མ་སྨོས་ཏེ། དེ་བས་ཁོ་བོ་རེ་ཞིག་ཐོངས་ཤིག ཐུབ་པ་དེ་ཚོམ་པའང་བྱས་ལ་སྐྱར་ཡང་ཁྱོད་པ་ལ་ཐུགས་ཀྱི་ཤེས་གསུངས་སོ། །དེ་ན་རེ། བདེན་ན་དེ་ཙམ་གྱིས་བསྐུ་བའང་གལ་ཏེ་ནུས་ཏེ། གཤིན་རྗེའི་ཁར་ཆུད་པ་ལ་ཐར་བ་སྤྲིད་དམ་ཞེའོ། །རྒྱལ་སྲས་དེས་སྨྲས་པ། ཁྱོད་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་ངན་པ་དང་ང་མ་སྟོམས་ཤིག ང་ནི་རྒྱལ་བུ་བ་ཡིན་ཏེ། བདེན་པར་སྨྲ་བ་གཅོ་བོར་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པས་དེས་མ་བཟོད་དེ་བསམ་པ་ན། འདིས་ཟེར་བ་ལ་དཔགས་ན་ཡོངཡང་སྤྱིད། མ་བྱུང་ན་ཡང་རྒྱལ་པོའི་བུ་སྟོང་དུ་ཉེ་བ་ཞིག་བཟུང་ཡོད་པས་འདི་ཙམ་ལ་ཅི་སྟེ་རག་སྟམ་ནས་སྨྲས་པ་ནི། དེ་ལྟར་ན་རེ་ཞིག་སོང་ལ་སྐུར་དུ་ཤོག་ཅིག ཁོ་བོའང་ཁྱེད་བསྟེག་པའི་མེའི་སྐུ་གོན་བྱེད་དོ་ཟེར་རོ།།

དེ་ནས་རྒྱལ་སྲས་དེ་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཏུ་སོང་སྟེ་བྱམ་ཟེ་དེ་ལ་ཚོགས་སུ་བཅད་པ་རེ་ལ་གསེར་སྲང་སྟོང་ཕྲག་རེ་བྱིན་ནོ། །དེའི་ཚེ་རྒྱལ་པོའི་ཡབ་ནི་རྒྱལ་སྲིད་ཀྱང་ལོངས་སྤྱོད་དགུ་ལ་རག་ལས། དེའང་བསྲུངས་ན་འགྲུབ། བྱམ་ཟེ་ལའང་གོས་དང་བཞེན་པ་ལ་སོགས་པ་ཙམ་སྨྲིན་པར་རིགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལ་དེ་ན་རེ། ཡབ་ཅི་གསུང་། ལེགས་པར་བཤད་པ་འདི་ལ་རིན་ཐང་ཡོད་ན་ཚོགས་སུ་བཅད་པ་གཅི་གཡ་རྒྱལ་སྲིད་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཆུ ང་བ་ལགས་མོད་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། སྐྱར་ཚས་པས་ཡབ་ཀྱི་རྒྱུ་མཚན་དང་། ཐབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དུ་མས་བརྟེག་པས། དེ་ན་རེ། དེ་ལྟར་ཁྱེད་ཀྱིས་བསྐན་པའི་ཐབས་བཅོལ་བར་རིགས་པར་མ་ཡིན་ལ་དེ་བདག་ལ་དྲིན་ཆེ་བའང་མ་ཡིན་ཀྱི། བདག་ཉམ་ཅེས་སུ་དོགས་པའང་མི་འཚལ་ལོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྒྱལ་པོ་དང་བློན་པོའི་ཚོགས་དང་། སྐྱེ་བོ་ཐལ་པ་ལ་སོགས་པས་ནན་ཀྱིས་ཞུས་པ་ཐམས་ཅད་བཞོལ་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་བདག་གཅིག་བུ་དུར་ཁྲོད་ཆེན་པོའི་ལམ་དུ་ཞུགས་ཏེ་སོང་ངོ་། ཏེ་ཉར་རྒྱལ་སྲས་

དེ་བྱོན་པ་མཐོང་བ་དང་། སེང་གེ་བན་བཟང་དོ་མཚར་བ་དང་དོ་གསལ་པ་སྐྱེས་ཏེ། མེ་ཆེན་པོ་གཅིག་སྟུ་གོན་ཟེད་ཅིག་འདུག་གོ། དེའི་ཚེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་དེར་ཕྱིན་པ་དང་། དེ་ན་རེ། ཁྱེད་ཀྱི་བཀའ་ལས་མཆོད་པ་དེ་ལ་ཡོན་ཏན་གྱི་ཁྱད་པར་ཅི་ཡོད། དེའི་དོན་བསྟན་པར་བྱ་བ་དེ་ཁོ་བོ་ལ་སྨོས་ཤིག་ཅེའོ། །དེའི་ལན་ནི། ཁྱོད་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་དན་པ་ལ་ལེགས་པར་བཤད་པ་ཅི་ཞིག་དགོས། ད་ཁོ་བོ་ཟ་བར་བྱོས་ཤིག་ཅེས་གསུངས་པ་དང་། དེ་ན་རེ། ངས་ཟ་བའི་དུས་ནི་ཉང་ཟད་ཡོད། བསྲེག་པའི་གནས་ཀྱང་དུང་དུང་པ་འཕྱལ། ཤ་དུད་པ་མེ་ལ་བསྲེགས་ན་ཞིམ། ལེགས་པར་བཤད་པ་དེ་དག་ཅེ་ཞིག་ང་ལ་སྐོན། ཅེའོ། །དེ་ལ་སྔར་གསུངས་པ་བཞིན་ལན་གཉིས་སམ་གསུམ་གྱི་བར་དུ་གཅོད་པར་མཛད་ཀྱང་དེས་ནན་གྱིས་ཞུས་སོ།།

དེ་ནས་བྱང་སེམས་ཀྱིས་ཁོ་འདུ་ལ་བར་བབས་པའི་དུས་ལ་གཟིགས་ནས་གསུངས་པ་ནི། དེ་ལྟ་ན། ཚོས་ཉན་པའི་སྐྱོད་ལམ་དང་ལྡན་པས་ཉན་དགོས་ཏེ། སྐྱོད་ལམ་ནི། རབ་ཏུ་དམའ་བའི་སྟན་ལ་འདུག །དུལ་བའི་དབལ་ནི་རྣམ་པར་བསྐྱེད། །དགའ་དང་ལྡན་པའི་མིག་གིས་བལྟ། །ཚིག་གི་བདུད་རྩི་འཐུང་བ་བཞིན། །རིམ་གྱི་བསྐྱེད་དེ་རྩེ་གཅིག་བཏུད། །རབ་ཏུ་དད་ལ་དྲི་མེད་ཡིད། ཞད་པས་སྨན་པའི་ཚོགས་ཉན་བཞིན། །རིམ་གྱི་བསྐྱེད་དེ་ཚོས་ཉོན་ཅིག[1-3] །ཅེས་གསུངས་སོ། །དེ་ནས་དེ་རང་གི་ལུས་ལ་འདུག་པའི་སྐྱོད་གཡོགས་དྲི་མ་ཅན་རྩོ་ལེབ་ཆེན་པོའི་སྟེང་དུ་བཏིང་སྟེ། དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་བཞག་ནས་དེའི་གདོང་དུ་བལྟས་ཏེ། གཡོག་པ་ད་གསུངས་ཤིག་ཅེས་སྨྲས་སོ། །དེ་ནས་རྒྱལ་སྲས་དེས། ཟབ་ཅིང་སྣན་པའི་གསུང་འདི་སྐད་དུ། དམ་པ་དག་དང་ལྡན་ཅིག་ཅམ། །རིལ་པོ་འདོད་པས་འཕྲད་ཀྱང་རུང་། །འདི་བར་བྱ་བ་མི་དགོས་པར། །རབ་ཏུ་བསྟན་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར།[1-4] །ཞེས་གསུངས་པས། དེ་རབ་ཏུ་མགུ་སྟེ། ཐུབ་པ་ཆེན་པོ་ཡང་གསུངས་ཤིག་ཅེའོ། །དེ་ལ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དེས། དམ་པ་རྣམས་ནི་ནམ་ཡང་མེས་དོ། །དགེ་བའི་ཚུལ་གྱིས་ཡུན་དུ་བསྟན་པར་བྱ། །དེ་དང་ཉེ་ན་དེ་ཡི་ཡོན་ཏན་ཀུན། །ཚེད་དུ་མ་བསྟོས་པར་ཡང་གོ་བར་འགྱུར།[1-5] །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཐོས་པ་དང་ལེགས་སོ། །ད་ཡང་གསུངས་ཤིག་ཅེས་ཀྱང་། རྒྱལ་བས་མགོ་སྐྱར་ཅིང་སེ་གོལ་གྱི་སྐྲ་འབྱིན་པ་དང་བཅས་པས་འདིས་སྐད་དུ། དགེ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ལེགས་སྨྲས་ལ། ཁྱོད་ཀྱིས་རྣམ་

པ་ཀུན་མཆོད་པ། ཞོར་ཡང་གནས་སུ་སྦྱིན་པར་བཏང་། ལའབད་དེ་དོན་སྒྲུབ་པོག་ཏུ་བབས།[13] ། ཡང་གསུངས་ཤིག་ཅེས་དང་། གསུངས་པས་ རྒྱལ་པོ་ཤིང་རྟ་རིན་ཆེན་གསེར་གྱིས་བརྒྱན། ལུས་ཀྱང་ཐུགས་པས་མི་སྐྱག་པར་ཡང་འགྱུར། ཉམ་པ་རྣམས་ཀྱི་ཚོས་ནི་ཐུགས་མི་འགྱུར། ཉགེ་བ་རྣམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྗེས་ཆགས་བསྟན།།[14]

དེས་སྨྲས་པ། ཁྱོད་ཀྱིས་བདུ་དཀྱིལ་ཆར་ཕབ་པས། མོས་པར་བྱས་ཀྱིས་དགེས་ཤིག[15] ཡང་སྨྲས་པ། ནམ་མཁའ་དང་ནི་ས་གཞིའི་བར་ཡང་རིང་། །རྒྱ་མཚོའི་ཕ་རོལ་ཚུ་རོལ་འགྲམ་ཡང་རིང་། ཤར་ནུབ་གཉིས་ཀྱི་རི་བར་དེ་བས་རིང་། །ཕལ་དང་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱང་དེ་བས་རིང་།[16] །ཞེས་བསྟན་པས་དེ་དང་ཅིང་ཡ་མཚན་དུ་གྱུར་པས་སྨར་སྨས་པ། ཐུབ་པ་ཁྱོད་ཀྱིས་ལེགས་པར་བཤད་པ་དེ་ལ་དམ་པ་བཞི་ཞིག་ལའབུལ་བས་བཞེས་པར་རིགས་སོ། །ཞེའོ། །དེས་གསུངས་པ། ཁྱེད་ལྟ་བུའི་ཁྱེལ་དང་བཅལ་བ་ལ་མཆོག་སྨོད་བསུ་ཞིག་ཀྱང་། དེས་མགོ་སྨད་དོ་ཁྲོ་དེ་ལྟར་དྲོགས་པར་མ་མཛད་པར་ལོངས་ཤིག བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་གསུངས་པ། དེ་ལྟར་ན། བདེན་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་ལོངས་ལ་སེམས་ཅན་གསོད་པ་སྤོངས། །སྐྱེ་བོ་བཅོ་དྲུ་བཟང་བ་འདི་རྣམས་མ་ལུས་ཐོངས། །དཔའ་བོ་ཁྱོད་ཀྱིས་མི་ཤ་ཟ་བསྤོངས། །དམ་པའི་ནང་ནས་མོཚ་ཐུབ་པ། །ཞེས་སོ། ཤེང་གེས་སྨྲས་པ། དམ་པ་སྟ་མ་གསུམ་ནི་ཁྱོད་ལ་འབྱལ། །དམ་པ་བཞི་པ་གཞན་ཞིག་བློ་དྲུ་གཅོལ། །བདག་ནི་མི་ཤ་མིན་པ་མི་ཟ་བ། སྟ་ནས་ཁྱེད་ཀྱིས་མཁྱེན་པར་མ་གྱུར་ཏམ། །དེ་ལ་རྒྱལ་བུ་རྣ་བས། རྒྱ་མཚན་དུ་མས་ཀུན་ནས་སྨད་དེ། ཁ་དོག་ཁྱོད་ནི་ཚོས་དང་སྡིག །ཁྱོད་ཐབས་ཤེས་ཡབ་ཡུམ་པོ། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཁྱོད་ནི་ཚོས་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ནོ།།

ཀུན་ཏུ་བཟང་པོས་སྨོན་ལམ་ལས་ཀྱང་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་འཇུག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་སྤྱོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་འཇུག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་སྤྱོད

བློ་དང་ལྡན་ན་ཉམ་ཆུང་ཡང་། །སྟོབས་ལྡན་དག་ཡིས་ཅི་བྱར་ཡོད།།

རི་དྭགས་རྒྱལ་པོ་སྟོབས་ལྡན་པ། །རི་ཁོང་བློ་དང་ལྡན་བས་བསད།། ৫৭।

ཅེས་པ་དེ་གཉིས་རྒྱུན་དུ་འགྲོགས་ཤིང་སྤྱོད་ཡུལ་གཅིག་ཏུ་གནས་པ་ན། སེང་གེ་རང་བཞིན་གྱིས་ང་རྒྱལ་ཆེ་བ། ཅིག་ཤོས་སྟོབས་ཆུང་བས། དེ་ལ་སེང་གེས་ལན་གྲངས་མེད་དུ་བརླས་ཤིང་གཅེས་པ་ན། མཐར་དེ་ཡིད་བསྐྱུངཅིང་འཁྲུགས་ཏེ། བསམས་ནས་སྤྱས་པ། ཀྱེ་བདག་ལ་རོ་བོ་སྤྱོན་པ་ལྟར་བཟོད་ན། རོ་བོ་ཉིད་ལ་རོ་བོ་རང་ཉིད་ཅིག་ཅིག་འདྲ་བའི་སེམས་ཅན་ཞིག་འདི་སྐད་དུ།[৯৩] ང་དང་སྟོབས་འགྲན་ཟླས་པར་ལྷུར་ན་སྟོབས་འགྲན། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་དའི་བྱན་ཡིན་ནོ་སྨྲེང་བ་གཅིག་མཆིས་སོ། །ཞེས་སྤྱས་པ་དང་། སེང་གེ་ང་རྒྱལ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བས་དཔལ་དེ་གང་ན་ཡོད། དེ་བཞིན་དུ་སྟོབས་འགྲན་པར་བྱའོ་ཞེས་པ་དང་། རི་བོང་གིས་ཁྲིད་ནས་སོང་སྟེ། ཁོན་པ་ཤིན་ཏུ་གཏིང་རིང་བ་ཞིག་བསྟན་ནས་ཚ་གིའི་ནང་ན་གདའོ། །ཞེས་བསྟན་ཏོ། །དེའི་ཁར་སེང་གེ་སོང་བ་ན་གཟུགས་བརྟན་ལ་དགྱེ་བོར་བསམ་སྟེ། དེས་པ་ན་ཁོའང་འདི་བར་སྣང་ངོ་། ཁོས་ཁྲབ་པ་ན་གཟུགས་བརྟན་དེའང་འཁྲབ་ཀྱིན་འདུག་གོ །དེས་མཆེ་བ་གཅིགས་པ་ན་ཁོའང་མཆེ་བ་གཅིགས་པར་སྣང་དེ། དེ་དག་ལ་སོགས་པ་ལུས་ཀྱི་རྣམ་འགྱུར་སྣ་ཚོགས་བསྟན་པས་དེའང་བྱེད་ཅིང་འདུག་སྟེ། དེའི་སྟེང་དུ་མཆོངས་ནས་ཤི་བ་ན། བློ་གསལ་རི་བོང་དེ་གཡུལ་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་ལོ།།

ལེགས་བར་བཤད་པ་རིན་པོ་ཆེའི་གཏེར་ལས་མ་ཁས་པ་བརྟག་པ་སྟེ་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་དང་པོ་ལགས་སོ།། ।।

རབ་བྱེད་གཅིག་པ། ཡ་རབས་བརྟག་པ།

བདག་ཉིད་ཆེ་ལ་ཞན་བཏགས་ན། །ཚུང་ཟད་ཙམ་ལའང་འབས་བུ་འབྱིན།།

སྒྲུ་རྩ་གཅིག་བྱིན་པ་ལ། །ཆོས་རྒྱལ་བུ་དང་མ་ཉམ་[རྟ་ལ་ལྷོས།།৫৬।

ཞེས་པ་འདི་ནི་གློག་ཀྱི་རང་བཞིན་བཟང་ངན་ལ་སྐྱིད་སྡུག་གི་ཁྱད་པར་གཉིས་བསྟན་ཏེ། དེའང་ཕ་ཚད་གཉིས་ཡོད་པ་ལས།[33] ཕ་དེ་འཆི་ཁར་བུ་ལ་གདམས་པ། ད་ང་འཆི་བ་འདི་ཡིན། ཁྱོད་རང་བཏེན་པ་དང་གློག་ལས་བྱེད་པ་ཞིག་ཀྱི་ངན་ཚིག་ལ་མ་བྱེད། དེ་ལས་བརྩོག་པ་ལས་གྱིས་ཤེའོ། ཏེ་ནས་བུ་དེས་ཕའི་ངག་བདེན་བརྫུན་བརྟག་པའི་ཚེད་དུ་རྒྱལ་པོ་ངན་པ་གཅིག་ལ་བརྟེན། གློག་ཁྱིམ་ཐབ་ངན་མ་གཅིག་བཙལ་ཏེ་གནས་པ་ན། དུས་ཕྱིས་རྒྱལ་པོ་དེ་དང་ཁོང་གཉིས་ནགས་སུ་ཕོང་བ་ནི་སྐྱ་མི་ཟན་རྒྱལ་ཁམས་སྐྱེ། བསད་ལ་ཁད་པའི་ཐད་དུ་སོང་ནས། རལ་གྲིས་སྐྱ་གི་སྐེ་བཅད་དོ། ཏེ་ལ་རྒྱལ་པོ་མགུ་ནས་ཁྱོད་དྲིན་ཆེ། ངའི་སྲོག་ཁྱོད་ཀྱིས་བྱིན་ནོ། །ཞེའོ།།

དེ་ནས་དུས་ཕྱིས་ཁོས་རྒྱལ་པོའི་སྐྱོ་རོགས་རྣ་བྱ་གང་མཁན་གཅིག་ཡོད་པ་བརྒྱས་ནས་གློགས་པོ་གཅིག་ལ་བཅོལ་ཏེ་སྤྲས་ནས་ནགས་ཀྱི་རྣ་བྱ་གཅིག་ཁྱིམ་ཐབ་ཅན་དུ་ཁྱེར་ཏེ་འདི་སྐད་དུ་སྨྲས་པ། རྒྱལ་བུ་སྡུག་གིས་གསོད་པ་ལ་ངས་ཐན་འདི་བྱས་པས་དྲིན་ལན་མ་བྱན་པས། ད་རྒྱལ་པོའི་རྣ་བྱ་འདི་བསད་དོ་ཞེས་བྱས་ཏེ། ཁྱོ་ཤུག་གཏེས་པོས་ཤ་ཟོས། དེ་ནས་རྒྱལ་པོའི་རྣ་བྱ་དེས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་ཕྱིན་ཏེ། ཁེའུ་ཤ་ཟ་བ་ཞིག་ཏུ་སོང་ནས། ཁ་ཤ་གཅིག་སྐྱེ་བཅད་དོ། ཁེའུ་ལ་རྒྱལ་པོ་མགུ་ནས་ཁྱོད་དྲིན་ཆེ། ངའི་སྲོག་ཁྱོད་ཀྱིས་བྱིན་ནོ། །ཞེའོ།།

ཡང་[34]དེས་གློགས་པོ་དམན་ཞིང་རྒྱལ་པོ་བཟང་པོ་གཅིག་བཙལ་ནས་འདུག་པ་དང་། རེ་ཞིག་ནས་ཁོ་རང་རྒྱལ་པོ་གཉིས་ནགས་སྐྱག་པོར་ཞུགས་པ་ན། སོས་ཀའི་ཚད་པ་སྐྱེབས་ཆེ་བས་རྒྱལ་པོ་ཤིན་ཏུ་སྐོམ་པར་གྱུར་པ་དང་། ཁོ་ན་རེ། རྗེ་ཡི་གསོལ་དུ་རྣང་ན་ཁོ་བོ་ལ་སྐུ་རྣ་གསུམ་ཞིག་མཆིས་སོ། །རྒྱལ་པོ་མ་ཉེས་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱིས་སྲོག་བྱིན་ནོ་ཞེས་སོ། །དེའི་དུས་རྒྱལ་པོ་དེའི་སྲས་གཅིག་ཡོད་

པ་དེ་སྟེས། རྒྱལ་བྱའི་གོས་དང་རྒྱན་ལ་སོགས་པ་གློ་གས་པོ་དེ་ལ་བཅོ་ལ་ཀེ། གསོངས་ཤི་གཅེས་གདམས་སོ།།

དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་དེས་ངའི་བུ་རྣེད་པཎྜི་ད་བྱ་དགའ་ཚལ་པོ་སྟེར་རོ་ཞེས་ཁས་བླངས་ཀེ། ཀུན་ཏུ་བསྐྱེས་པ་ན་བྱ་དགའ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་གྲོགས་དེས་སྨྲས་སོ། །རྒྱལ་པོ་ན་རེ། མི་བདེན་ཞོ། །མི་ངན་དེས་སྨྲས་པ། བདེན་ཀེ་རྒྱན་འདིའོ་ཞེས་པ་བསྟན་པས་རྒྱལ་པོ་ཡིད་ཆེས་ཀེ། བདེན་ཞོ་ད་ཁོ་བོས་ཤིག་ཅེར་ཉེ་བོས་པས་ཁོ་འོངས་པ་དང་། རྒྱལ་པོ་ན་རེ། ངའི་བུ་བས་ད་བདེན་ནམ་ཞེས་དྲིས་པས། བྱོན་པོས་སྨྲས་པ། བདེན་ཞོ། །ད་འདི་གསོད་ཅིག་ཅེར་རོ། །བྱོན་པོས་སྨྲས་པ། ཅི་རྒྱལ་པོ་བདག་གིས་དྲིན་གཅིག་བདོག་པ་དེ་བརྟེད་དམ། དྲིན་ཅི་ཡོད། དོན་སྟར་གྱི་རྒྱུ་མཚན་བསྟད་པས། དྲན་ཉེ་བདེན་ཁོད་ཀྱི་དྲིན་ཡོད། ད་ངའི་རྒྱལ་བུའེ་ཡང་ཤིན་རྩ་ཞངས་པ་ཡིན་པས། སྐུ་རྩ་ག་ཅིག་གི་དྲིན་ལན་གྱིས་ཁྱོད་ཀྱི་སྲོག་ཐར་དུ་ཆུག ག་ཉེས་པའི་དྲིན་ལན་ཅི་བྱ་མེད་ཁྱོད་ཀྱི་ཁྱིམ་ཐབ་ལ་སྟེར་རོ། ཁས་སུམ་ཅའི་དྲིན་ལན་ལ་ངའི་རྒྱལ་སྲིད་ཕྱེད་སྟེར་རོ་ཞེའོ། །དེར་དེའི་རང་བཞིན་ཤེས་ཀེ། མགུ་ནས་རྒྱལ་པོའི་བྱ་དགའ་དེ་རྣམས་ཁོ་བོས་ག་ལ་ཞུ། ཁྱེད་ཀྱི་སྲས་དམ་པ་དེ་དཀྲོག་ལ་ཐོད་ཅེར་ནས་རྒྱལ་བུ་མངོན་དུ་ཕྱུང་ནས་ཁང་གིས་ཀྱང་དེའི་བཀའ་བཞིན་སྐྱབ་པར་ཁས་བླངས་སོ། །འདིས་ནི་ཚོགས་སུ་བཅད་པ་སྟ་མར། དམ་པ་རྣམས་དང་ཕལ་པ་ལ། །བྱས་པ་མ་ཉམ་ཡང་དྲིན་མི་འདྲ།[24] །ཞེས་གསུངས་པའི་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱང་གསལ་བར་བྱས་སོ།།

ཆེན་པོ་རེཁ་རྒྱང་ཀྱང་། །དེ་ལ་གདུང་བ་བསྐྱེད་མི་དགོས།།
ཟླ་བ་རེཁ་གཟས་ཟིན་ཡང་། །དེ་མ་ཐག་ཏུ་གོལ་བར་འཕྱུར།།[25]

དེ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། ཤྭ་ནྟ་སྲིའི་རྒྱལ་བུ་བཞིན་ནོ།[26] །འདི་ནི་ཤྭ་ནྟ་སྲིའི་རྒྱལ་བུ་མཀུ་ནྟ་ཧོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་གཅིག་ལ་བཙུན་མོ་སྟོང་ཐུག་ཀེ་ཤུ་ ཡོད་པ་ལས་སྲས་མེད་ནས། རྒྱུན་དུ་ལྷ་མཆོད་པ་ལས་བཙུན་མོ་ཆེན་མ་དང་འབྲེང་གཉིས་ལ་སྲས་རེ་ཡོད་པ་ལ། དེ་ཡང་ཆེན་མ་དེ་ནང་བཞིན་གྱི་མི་གཏུམ་ཞིང་བུད་མེད་ཀྱི་ཆོས་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཞིང་ཞེ་བ་དང་དུ་ལ་བར་འགྱུ་ར་བ།

འབྲིང་དེ་ལས་ལྷོག་པའོ། ཞེའོ། རྒྱུ་མཚན་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱམ་ཟེས་ཀྱང་མིང་དགེ་དོན་དང་སྔོག་དོན་དུ་བཏགས་སོ། ཀེ་གཉིས་ལོ་བཅུ་གཉིས་ལོན་ནས་མ་འོངས་པའི་དུས་ན་འབྱུང་བའི་སྐྱ་ཤུས་ཤུ་བུའི་སྐྱོང་པ་བྱེད་པས། ཚ་མས་ཀྱང་དེ་ཤུར་འཛོན་ལ། སྔོག་དོན་ནི་ཕུ་བོ་ལ་ཐུག་དོག་གོ །དུས་ཕྱིས་དགེ་དོན་གྱིས་ཞིང་པ་དང་སྐྱེས་པ་དང་། བྱད་མེད་སྲད་བུ་འཁལ་པ་ལ་སོགས་པ་མཐོང་བ་དང་། ཡུག་དང་མ་ཉེ་ལ་སོགས་པ་ལ་འཚེ་བ་མཐོང་ནས་སྙིང་རྗེ་སྐྱེས་སོ།།

དེ་ནས་ཡབ་ལ་བདག་གིས་ཞུ་བ་གཅིག་གནང་ངམ། ཡབ་ཀྱིས་སྨྲས་པ། སྨྱིན་ནོ། ཀེ་ཤུར་ན་མཛོད་རྩམས་ཚོངས་པའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ལ་སྐེར་རོ། ཀེ་ཤུར་རྒྱང་ངོ་། དེ་ནས་ཕྱོགས་བཞིར་བཀྲེ་སྟེ་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པར་བྱེན་ནོ། ཀུས་དེར་བློན་པོ་རྣམས་འདུས་ཏེ། རྒྱལ་སྲིད་ནི་ནོར་ལ་རག་ལས་པས་ན། སྨྱིན་རྒྱུ་མེད་པས་དཔེ་ཤུར་བྱས་ན་ཁྱེ་ཆེ་ཞེའོ། ཀེ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྤྲོགས་ཁྱེ། ཁ་ཅིག་ཞིང་ལས། ཁ་ཅིག་འབྲོག ཁ་ཅིག་ཕྱིའི་རྒྱ་མཚོ་ལ་ནོར་བུ་ལའོ། །རྒྱལ་བུན་རེ། བདེན་ན་བདག་ཀྱང་རྒྱ་མཚོ་ལ་འགྲོ་རྩ་གསོལ། ཡབ་ཡུམ་གྱིས་མ་གནང་བས་རྒྱལ་བུས་ས་འདིར་མཆི་འོ་བྱས། ཡུམ་ན་རེ། རྒྱལ་པོ་གནང་བ་སྨྱིན་དུ་གསོལ། གལ་ཏེ་ལམ་ནས་ལོག་ཡོང་ཀྱང་སྲིད། མ་ལོག་ཀྱང་མ་ཤི་བར་འོང་བའི་ཉན་ཡོད། མིན་ན་དཔྱ་རང་འཆིའོ། ཞེས་བྱས་པས་དེར་རྒྱལ་པོས་ཀུན་སྤྲན། ཚོང་པ་ལྟ་བརྒྱ་ཚས་སོ། ཡང་ཤྲ་རྩ་ཤྱི་ན་ཡོད་བའི་རྒྱ་མཚོའི་ས་མ་ཁན་ནས་ལྷུ་ལ་བས་དེ་སྐྱགས་ཀྱི། ས་མ་ཁན་ན་ནེ། རྒྱ་མཚོར་ཞུགས་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཕྱིར་ལོག་པ་ནི་ཁྱེ་ཁྱོད་ཤི་གཤེག་གམ་གཉིས་ཤིག་ལགས་ན། རྒྱལ་པོ་ཅི་ཡང་མ་ཤེས་ཏེ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཤེས་ནས་ཁྱེ་ཁྱོད་ཤི་གཤེག་ཅེས་ཟེར་ཏོ། ཁྱེ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཀྱང་ཁྱོད་ཀྱི་ཡུལ་ཁྱོད་ཀྱི་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡོད་ན་ཡ

གྱིས་སོང་ངོ་། ཁེའི་མཐར་དངུལ་གྱི་བྱེ་མ་དང་གསེར་གྱི་བྱེ་མ་འདུ་གུ་པ་དང་། ལམ་མཁན་ནི་ཤ་བདག་དུབ་པས་འཕངས་ཚའི་དུས་བྱེད། ཞིད་ཤར་དུ་ཞག་ཏུན་སོང་ཞིག་གསེར་གྱི་རི་དང་འཕྲད་ངོ། །དེ་ནས་ཞག་བདུན་ནས་པན་ར་གའོ། །ཡང་བདུན་ནས་ལྷག་ཏུ་ཤི་ཞིང་ཚོན་སྣ་བདུན་གྱི་མཁར་རོ། །དེའི་ཚ་རོལ་ན་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་གྱི་མཁར་རོ། །དེའི་ནང་ན་གླའི་རྒྱལ་པོ་ཡོད་པས་དེའི་རྩ་བ་གཡོན་པའི་ནང་ན་རིན་པོ་ཆེ་ཡོད་པས་སྨོངས་ཤིག་ཅེའོ། ཀེ་ནས་དགེ་དོན་གྱིས་དེད་དཔོན་པང་དུ་སྨངས་ཀྱི། དུས་ནས་གསེར་གྱི་བྱེ་མ་ལ་བསྐོན་བ་བྱས་ཀྱི་གླའི་ཡུལ་དུ་སོང་ངོ་། ཀེ་ནས་པན་ཚའི་འོག་ན་སྣུལ་རེག་པ་དང་། མཐོང་བའི་དུག་ཅན་ཡོད་པ་ལ་རྒྱལ་བུས་བྱམས་པ་བསྐོམ་སྟེ་པན་ཚའི་སྟེང་ནས་སོང་ངོ་། ཁྱུའི་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་སྐོན་སྤེའུས། བརྟ་སྤུད་ནང་དུ་ཞུགས་སོ། ཀེའི་སྐོ་བྱང་ཤེལ་གྱི་བུམ་གཉིས་ཤེལ་གྱི་སྒད་བུ་འཁལ་བ་མཐོང་སྟེ། སུ་ཡིན་སྨས་པས། བདག་ཅག་གླའི་རྒྱལ་པོའི་ཕྱི་སྐོ་བསྲུང་བའི་བནས་ནོ། །བར་སྐོ་བཞི་དབུལ། ནང་སྐོ་བརྒྱད་གསེར་གྱིའོ། ཀེ་ནས་སྤྲ་རྣ་ཁ་སྦིའི་རྒྱལ་པོའི་བུ་འཕྲད་ཀྱི་བྱས་པས། གླ་ན་རེ། འདིར་ཡོད་པ་དེ་ཐ་མལ་པ་མིན་ནོ་བསམས་ཏེ་བསྡུའོ།།

དེ་ནས་གླའི་རྒྱལ་པོ་ན་རེ། ཞིད་འདིར་ཅི་ལ་བྱོན་དྲིས་པས། རྒྱལ་བུ་ན་རེ། འཛམ་བུགྲིང་པ་འཚོ་བས་ཚོངས་པས། དེ་རྣམས་ཚོངས་པའི་སྡུག་བསྔལ་ལས་བསྒྲལ་ཕའི་ཕྱིར་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་ཞུ་རུ་འོངས་བྱས་པས། གླ་ན་རེ། ནོར་བུ་འདི་རྣེད་དགའ་བ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱིས་དགའ་ལས་བྱས་པ་ཡིན་པས་དཔྱིན་ཀྱིས་ཟེར་ནས་སྤྱིན་ནོ། །དགེ་དོན་གྱིས་གོས་ཀྱི་ཐ་མལ་ནོར་བུ་ཁྲུར་ནས་ཕྱིན་པས། ནོར་བུའི་མཐུས་འཕྲུར་ཕྱིན་ནས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་རྒྱ་མཚོའི་འགྲམ་དུ་སྐྲིགས་ནས་ནུ་བོ་དང་འཕྲད་དེ་སྟིག་དོན་ལ་དྲིས་པས་ཁྱོད་ཅི། གོགས་པོ་རྣམས་གར་སོང་། དེ་ན་རེ། གླ་བྱིང་ནས་ཐམས་ཅད་ཤི། དབུལ་ཞིང་གསོན་ཡང་ཅི་རྟོང་ཞེས་དུང་ཁྱོད་ཀྱི་རོ་དག་གླིང་ངོ་། ཁེར་ང་ལ་ནོར་བུ་ཡོད་ཀྱིས་བྱས་པས། སྟོན་དང་ཟེར། གཅེ་བྱས་པས་ཁྱོར་སྟེ་ཁེའི་ནང་ནས་སོ། ཀེ་ནས་ནུ་བོ་ལ་གཏད་དེ། ཁྱོད་དུབ་ཙ་ན་དས་བསྡུང་ངོ་། ཁ་དུབ་ཙ་ན་ཁྱོད་ཀྱིས་སྡུངས་ཤིག་ཅེས་སོ། །ད་ལྟ་ཁྱོད་ཀྱིས་སྡུངས་ཤིག་ངས་གཉེར་ཡོག་གི་ཟེར་བ་ལ་ནུ་བོས་སྟར་གྱི་ཡབ་ཡུམ་གྱི་

རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཤིན་ཏུ་འཁྲུགས་ཏེ། དས་ནོར་བྱ་གཉེར་བར་བྱ་ཡིས་ཁྱོད་གཉེད་ལོག་ཅིག་ཟེར་ནས། དགེ་དོན་ཀྱི་མིག་གཉེས་སུ་བོས་སྐྱུག་གཤགས་བརྒྱབ་པས། དགེ་དོན་ན་རེ། རྒན་པོ་བྱང་ངོ། །ནོར་བུ་ཁྱེར་ནས་ངོས་ཤིག་བྱས་པས་ཅང་མི་བྱགས་པས། དགེ་དོན་ཀྱི་བསམ་པས་ནུ་བོའམ་ནས་ནོར་བུ་ཁྱེར་རོ་སྐམ་པ་དང་། རང་མིག་པའི་སྐུག་བསྔལ་བས་ཀྱང་ནུ་བོ་ཤི་སྐམ་པའི་སྐུག་བསྔལ་ཆེ་བར་ཡོད་ཙ་ན། ཤིང་གི་ལྟ་གཅིག་ན་རེ། ཁྱོད་རང་གི་ནུ་བོ་དེས་སྐྱུག་ཚལ་བརྒྱབ་ནས་དགྲ་ནུ་བོས་བྱས་ཡིན་ཟེར་བས་ཡིད་སྐུག་སྟེ་འདུག་གོ །ནུ་བོ་སྟོག་དོན་གྱིས་ནོར་བུ་ཁྱེར་ཏེ་ཡབ་ཡུམ་ལ་ང་ལ་རྟེད་པ་འདིའོ། །ཁྱོད་ཉིས་པས། ཁོ་རྣར་ཤི་བྱས་པས་ཡབ་ཡུམ་གཉིས་པོ་བརྒྱལ་ལོ། ཁེ་ནས་ཆུ་གྲང་མོ་གཏོར་བས་བརྒྱལ་བ་བསངས་པ་ན་དེ་ལ་གཅེས་པས་སྟོག་དོན་ཁོས་ཏེ་ནོར་བུ་སྤྲས་སོ། །དེ་ནས་དགེ་དོན་གྱི་མིག་གི་སྐྱུག་མ་འདོན་པ་ནི་མེད་དེ་འགྲེ་ལྷོག་པ་ན། མཐར་ཤུ་རུ་ཏ་སྟིའི་རྒྱལ་པོ་ལི་ཤིའི་གོང་འདབས་སུ་ཕྱིན་ནོ། །ཤུ་རུ་ཏ་སྟིའི་རྒྱལ་པོ་དེའི་བུ་མོ་དང་ཆུང་གཉེན་བྱས་སོ། ཁེ་ན་བ་ལང་ལྟ་བརྒྱ་འཚོ་བའི་རྗེ་བོ་གཅིག་ཡོད་པ་དེའི་སར་ཕྱོགས་སུ་ཕྱིན་ནོ།།

དེའི་ཚེ་དགེ་དོན་ལ་བ་ལང་འཚོ་བ་རྩ་ཆུལ་རྐོག་པའི་ལམ་ན་ཡོད་ཙ་ན། བ་ལང་གི་ལམ་དུ་བརྗེས་ལ་ཁད་ལ་ཁྲུ་མཆོག་གཅིག་གིས་བཀབ་པས་དེའི་མིག་ལ་བ་ལང་གི་ཕྱེས་ལྟགས་པས་སྐྱུག་མ་ཕྱུང་ངོ་། བ་ལང་རྗེ་དེས་དྲིས་པས། སྔར་གྱི་རྒྱུ་མཚན་རྣམས་བཤད་ན་ནུ་བོར་གཏོད་པ་བྱུང་གི་དོགས་ཀྱི་ནུ་བོ་ལ་བརྩེ་ཞེས་བས། ང་སུ་ཡོ་བ་ཅེས་སོ། །བ་ལང་རྗེ་དེས་བཏུགས་པས་མཚན་བཟང་བར་མཐོང་སྟེ་ཁོ་བོའི་ཁྱིམ་ཉེ་བ་ན་ཡོད་འཚོ་བ་སྨིན་ནོ་ཞེས་སྨྲས་ཀྱི་ཁྱིད་ནས་ཁྱིམ་དུ་ཕྱིན། བ་ལང་རྗེ་རང་གི་འཚོ་བ་བྱིན་ནོ། །རྒྱ་བ་ཙམ་སོང་ཙ་ན། དུ་བས་མི་གསོས་ཅེའོ། །དེགེ་དོན་གྱིས་ཐོས་ཀྱི་ཉམ་ང་བས། བདག་འགྲོ་འོ་ཞེས་སྨྲས་པས། བ་ལང་རྗེ་ན་རེ། དུ་ཅི་སྟེ་འབོ་བྱས་པས། དགེ་དོན་ན་རེ། དུ་བདག་མི་མང་ས་ཞིག་ཏུ་སྐྱོལ་ཅིག་ཟེར་བ་ལ། བ་ལང་རྗེ་དེས་གྱོས་ཐོའི་གྲོང་དུ་བསྐྱལ་ལོ། །རྒྱལ་བྱས་གཏམ་རྒྱུད་དང་སྐྱང་ལ་སོགས་པའི་སྐན་ངག་སྐན་པ་མང་ཐོ་བཤད་དོ། །དེ་ལ་གྲོང་ཁྱེར་བའི་མི་རྣམས་ཀྱིས་ཡོན་བཟའ་བཏུང་མང་ཐོ་བྱིན་པས་སྤྲང་ཐོ་ལྟ་བརྒྱ་གསོས་སོ།།

དེ་ནས་བཟའ་ཤིང་གི་རྩ་བ་ཡོད་པས་བྱ་བསྡུང་བ་ཞིག་ཡོད་པ་ན་རེ། ཁྱོད་ཀྱིས་འདི་བསྡུང་ནུས་

སམ་བྱས་པས། ང་ལ་མིག་མེད་པས་ཅི་སྟེ་ནུས། དེ་སྐྱེད་ཤིང་ལ་དྲིལ་བུ་བཏགས་ཏེ་འཐེན་ནོ། །འོན་ཏེ་བཞིན་བྱའོ་དེ་ཞེས་ཡང་ཡང་བྱེད་དོ། །དེ་ཡང་རྒྱ་སྐད་བྱིའུ་ཞེས་པའོ། ཏེ་མ་ཡྱོགས་པར་རིད་ཟེར་ཏེ། བོད་སྐད་དུ་ཆ་ལང་ཆུང་ངུའོ། །རོལ་མོ་དེ་བྱས་པས་མི་མང་པོ་འདུས་ཤིང་རྒྱལ་པོའི་བུ་མོ་ཡང་དེར་སོང་སྟེ། ཁྱོད་སུ་ཡིན་དྲིས་པས། ང་དམུས་ལོང་ངོ་ཞེའོ། ཉེར་བུ་མོ་དེ་སེམས་ཆགས་ཤིང་དམུས་ལོང་གི་རྟོག་འདུག་གོ །བུ་མོ་དེ་ཡབ་རྒྱལ་པོས་བོས་པས་ངའི་བཟའ་ཡ་འདིར་སློལ། ལོང་བ་འདི་དང་ལྡན་ཅིག་ཟའོ་ཞེས་སོ། ཡང་བུ་མོ་དེས་ཡབ་རྒྱལ་པོ་ལ་བདག་ལོང་བ་འདི་ལ་སྡོམ་ཅིག་བྱས་པས། རྒྱལ་པོ་ན་རེ། ཅི་བུ་མོ་འདི་བསྟབ་པས་མ་བསྟད་དམ། ཁྱོད་ནི་རྒྱལ་བུ་དགེ་དོན་ལ་བྱེན་པ་ཡིན་ན། ཅི་སྟེ་སྟང་པོའི་རྟེས་སུ་འབྲང་བར་བྱ་ཞེས་གོས་བཏབ། བུ་མོ་དེས་སྟང་དེའི་ཤྭ་ཐས་བཏབས་སོ། །དེ་རྒྱལ་པོས་ཐོས་ཏེ། སྟང་པོ་དང་གཉིས་ཁབ་ཏུ་བཞག་ནས། རྒྱལ་པོ་ན་རེ། ཅི་སྟེ་བུ་མོ་འདི་བསྟབ་པས་མ་བསྟད་དམ། ཁྱོད་ནི་རྒྱལ་བུ་དགེ་དོན་ལ་བྱེན་པ་ཡིན་ན། ཅི་སྟེ་སྟང་པོའི་རྟེས་སུ་འབྲང་བར་བྱ་ཞེས་གོས་བཏབ། བུ་མོ་དེས་ཤྭ་ཐས་བཏབས་སོ། །དེ་རྒྱལ་པོས་ཐོས་ཏེ། སྟང་པོ་དང་གཉིས་ཁབ་ཏུ་ཞུགས་ནས། ཁྱོད་ཀྱི་ཡང་ཅི་ཞིག་ཡོད་ཅེས་སྨྲས་སོ། །དེ་རྒྱལ་པོས་ཐོས་ནས། སྟང་པོ་དང་གཉིས་ཁབ་ཏུ་ཞུགས་ཏེ། ཁྱོད་ལ་སྟང་སྐྱེ་བའི་ཚེ་ཁྱོད་ཀྱི་ཡིན་ཏེ

ངང་པའི་སྐེ་ལས་ཡི་གེ་བྲྀངས་ཏེ་སྐར་ཡང་རྡི་ལྟར་ཐུ་ར་བའི་ལོ་རྒྱུས་དྲང་པོར་བྱིས་ཏེ་ངང་པའི་སྐེར་བཏགས་སོ། ཀེ་ཡབ་ཡུམ་གྱིས་མཐོང་བས་དགའོ། །འོན་ཀྱང་སྤྱིག་དོན་གྱི་ཡན་ལག་བྱེགས་ཏེ་ཁྱེ་སྡུག་དུ་བཅུག་གོ།།

དེ་ནས་སྤྲུ་རྒྱིའི་རྒྱལ་བུ་ལ་རྒྱལ་པོས་རང་གི་བུ་མོ་ཁྱིམ་ཐབ་ཏུ་བྱིན་ཏེ། ཁྱིམ་ཐབ་དང་བཅས་པ་དགེ་དོན་རང་གི་ཁབ་ཏུ་བསྐྱལ་ཏེ་བསུ་བའང་བྱས་སོ། །དེས་ཡབ་ཡུམ་ལ་ཕྱག་བྱས་པས། ཡབ་ཀྱིས་ལག་ནོམ་བྱས་ནས་བསྟད་དོ། །དེ་ནས་ནུ་བོ་གང་ན་ཡོད་དྲིས་པས། སྟེག་ཅན་དེས་འདི་ལྟར་བྱས་སོ། །ཡབ་གཅིག་བདག་དེ་དང་སྤྲོད་ཅིག སྤུད་པས་ནུ་བོ་དོད་ནས་ཕྱིང་། ལྷགས་བཀྲོལ་ནུ་བོས་ཀྱང་ནོར་བུས་འོག་ནས་བླུང་སྟེ། ཕུ་བོ་ལ་གཏད། དེས་མཆོད་པས་ཡབ་ཡུམ་གྱི་སྤྱན་བླུང་། དེ་ནས་ཆོས་བཅོ་ལྔའི་ཉིན་པར་ཁྲུས་བྱས། གོས་གསར་པ་གྲོན་ནས་ནོར་བུ་མཆོད་དེ་བྱངས་པའི་རྒྱུ་མཚན་དང་བཅས་ཏེ་མཆོད་པས། དེའི་ཉིན་ལ་ས་ལུ་ཁུས་ནུབ་ཙམ་བའས་སོ། ཏེ་བཞིན་དུ་གོས་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འཛམ་བུའི་གླིང་གི་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་བདེ་བར་བྱས་ནས་ཡབ་ཡུམ་དང་འཕོར་བཅས་ཐམས་ཅད་ལྷག་པར་དགའ་བ་འཕེལ་ལོ། །འདིས་ནི་རང་ཉིད་པ་བཞི་པར། མ་གས་པ་ཤིན་ཏུ་རྒྱུད་ན་ཡང་། ལེགས་བཤད་གཏམ་གྱིས་གཞན་དགའ་བྱེད།[27] །ཅེས་པ་དང་། རབ་ཏུ་བྱེད་པ་དྲུག་པར། སྐྱེ་བོ་ཕལ་ཆེར་རང་ཉིད་དང་། །མཐུན་པའི་རིགས་ཀྱིས་གཅོད་པ་སྐྱེལ།[28] །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་གཉིས་ཀྱི་དོན་ཡང་གསལ་བར་བྱས་སོ། །ཆེན་པོས་དགྲ་ལ་བྱམས་བྱས་ན། །དགྲ་ཉིད་དེ་ཡི་དབང་དུ་གྱུར། །མང་པོས་བཀུར་བས་ཀུན་བསྐྱངས་པས། །ཀུན་གྱིས་རྒྱལ་པོར་དབང་བསྐུར་རོ།[29] །འདིའི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པ་ཕལ་ཆེ་བ་ལ་གྲགས་པའི་ཕྱིར་གསལ་བར་མ་བྱས་སོ།།

ལེགས་པར་བཤད་པ་རིན་པོ་ཆེའི་གཏེར་ལས་ཡ་རབས་བཏུག་པ་སྟེ་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་གཉིས་པ་ལགས་སོ།།　　།།

རབ་བྱེད་གསུམ་པ། བླུན་པོ་བརྟག་པ།

བླུན་པོ་བྱ་བ་ལ་སྦྱར་ན། །དོན་ཉམས་དེ་ཡང་ཉམས་པར་འགྱུར།།
ཤ་སྟེའ་རྒྱལ་པོར་བསྐོ་ས་ཡིས། །འགོ་ར་སྐྱ་རང་ཡང་བསད་ཅེས་གྲགས།།৫৮།

དེ་ཇི་ལྟར་ཞེན། ཤ་སྟེའ་ཞེག་ཟས་ཀྱི་ཕྱིར་དུ་ཕྱོགས་ཀུན་ཏུ་ཉལ་བ་ན།[৫০] རེ་ཞེག་སྟོ་ཚོས་མ་ཁན་གྱིས་སྟོ་རྩི་ཟངས་གང་སྦྱར་བའི་ནང་དུ་ལྷུང་བ་ལ་འཕྲེ་ལྷོག་པ་ལས་དེ་ལས་ཐར་པ་ན། དེའི་སྤྱའི་རྩེ་མོའི་མདོག་ཟངས་མའི་མེ་ཏོག་ལྟར་སྐྱང་ངོ། །དེའི་དུས་སུ་དུད་འགྲོ་ཐམས་ཅད་འདུས་ཏེ་ཇོ་བོ་བཙལ་བ་ན། ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཤ་ལ་ཆྱོད་སུ་ཡིན་ཟེར། དེ་ན་རེ། བདག་སྟོག་ཚགས་དབྱིག་ཀྱང་ཟེར། གཅན་གཟན་གྱི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་ཀྱང་བྱའོ། ཀེ་ལྟར་ན་མདོག་མཇོས་པ་སྟོང་ལམ་དང་ལྡན་པའི་རྒྱལ་པོ་རྣང་ཟེར་རོ། ཤེ་ལ་ཁ་མཐུན་ཏེ་རྒྱལ་པོར་མངའ་གསོལ། སེང་གེས་དེའི་བློན་པོ་བྱས་ཏེ་འགྲོ་བ་ན། སེང་གེ་ལ་ཞོན་ཅིང་འགྲོ་བ་ལ་སོགས་པ་བཀུར་བའི་རིམ་པ་བྱས་སུ་ཟིན་ཀྱང་། འགོར་ཐལ་མོ་ལ་སྣང་ཞིང་ཐུང་བར་རང་གི་རིགས་ཤ་རྣམས་ལ་ཤི་ན་ཏུ་གཅེས་པས་དེ་ཐམས་ཅད་འདུས་ཏེ་གྲོས་བྱས་པ་ན། རྩ་བོ་འདི་འདྲ་བ་ནི་བདག་ཅག་རང་གི་རིགས་གཅིག་འདྲ་ན་ཡང་དེས་འཁ་ཅག་ཁོ་ན་ལ་སྣང་བས་དེ་ཡིན་ནམ་མ་ཡིན་བརྟག་པའི་ཚེད་དུ། ཚེས་བཅོ་ལྔའི་ཚེ་རང་ཅག་ཐམས་ཅད་འདུས་ཏེ་བརྒྱལ་བར་བྱའོ། །དེ་ཡང་ཡིན་པར་གྱུར་ན་བརྒྱལ་གྱི། ཡང་ན་སྨྲ་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཅེས་ཀྱི། དུས་ལ་བབ་པ་ན་དེ་ལྟར་བྱས་པས། རྩ་བོ་དེ་ཡང་ལོགས་ཤིག་ཏུ་སོང་སྟེ་བརྒྱལ་བ་ན་དུད་འགྲོ་ཐམས་ཅད་འདུས་ནས་དེ་ལ་དམོད་ཅིང་མཐར་སེང་གེ་ལ་རྟེ་ལྟར་གྱུར་པ་བཤད་དེ་དེ་ཉིད་དུ་གསོད་ཅེའོ། །ཐོས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཏམ་རྒྱུད་དག་ལས་སོ།།

དེགས་བཅས་བླུན་པོ་ཁས་ལེན་ཅན། །ཚེན་པོ་ཡིན་ཡང་ཉམས་པར་འགྱུར།།
གོམ་པ་གང་གི་སྟབ་པས། །སྟོངས་ལྟན་གྱིས་ནི་ས་གསུམ་ཤོར།།৫৯།

ཞེས་སྟོངས་ལྟན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལྟ་མ་ཡིན་གྱི་དབང་པོ་སྟེ།[৫৭] དེ་ས་གསུམ་ལ་དབང་བྱེད་

ཅིང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྡུག་ཏུ་བཅུག་པ་ན། དེ་ལ་སྡང་བས་སེམས་ནོན་པས་ལྟ་ཁུག་གིས་བསླུ་སེམས་སྟོན་དུ་སོང་བས་མིའུ་ཐུང་དུ་བྱས་ཏེ། ཞང་པོའི་ཐད་དུ་སོང་ནས་ངམཆོད་སྦྱིན་ཆེན་པོ་བྱེད་པ་ལ་དབེན་ས་གོམ་པ་གང་ཞུ་བྱས་པས། དེས་མ་བརྟགས་པར་དེ་ལྟར་ན་ས་གོམ་པ་གསུམ་ཡང་སྦྱིན་ནོ་བྱས་པ་དང་། ཁུབ་འཇུག་གིས་རྐང་པ་ཡ་གཅིག་གསེར་གྱི་ས་གཞིའི་སྟེང་དུ་བཞག ཡ་གཅིག་རི་རབ་ཀྱི་རྩེ་མོར་བཞག་ནས། ས་གོམ་པ་གང་འདི་ཡིན་ན་གོམ་པ་དོ་གང་ནས་སྟེང་ཞེས་སྨྲས་པས། སྟོབས་ལྡན་སྐྱེས་ནས་ས་འོག་ཏུ་ཞུགས་པར་གྱུར་ཏེ་གནས་སོ། །དེ་ཡང་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པར་བསྟོད་པ་ལས། ཁུབ་འཇུག་མིའུ་ཐུང་གཟུགས་གྱུར་ནས། །སྐྱུ་ཐབས་ཀྱིས་ནི་ཞང་པོ་བསྐུས།།[୭୨] ཞེས་ཏེ། དེ་ནི་ལྷག་པར་གཏུམ་པར་བྱས་པ་ཚུད་གསོན་པ་སྟེ། ས་གསུམ་བྱིན་པའི་བྱ་དགའ་ནི་བཅིངས་པ་དེའོ། །འདིས་ནི་རབ་ཏུ་ཟེད་པ་བརྒྱད་པར། གཡོན་ཅན་ཚོགས་ལ་དོན་འཇུག་པས། ཁྱད་པོས་དེ་ལ་བརྟག་དཔྱད་དགོས། །བསྐུས་རྗེས་ཁོ་བོ་དང་ངོ་ཞེས། །རང་ལ་བསྟོད་པས་ཅི་ལ་ཕན།[୭୩] །ཞེས་འབྱུང་བ་དེའང་རྟོགས་པར་ནུས་སོ།།

ཤེས་རབ་མེད་པའི་ཐུན་པོ་རྣམས། །མངས་ཡང་དག་ཡི་དབང་དུ་འགྱོ།།
གྲུང་ཚེན་སྟོབས་ལྡན་ཞུ་རལོངས་པ། རི་བོང་བློ་ལྡན་གཅིག་གིས་བཏུལ།།ཞཿ།

ཅེས་པ་དེ་ཡང་[୭୭]ནགས་ཚལ་སྡུག་པོར་གནས་པའི་རི་བོང་རབ་ཏུ་མང་བ་ཞིག་དེ་དང་མི་རིང་བ་ཞིག་མཆེའུ་ཡོད་པ་དེར་ཆུ་འཐུང་བ་ལ་སོགས་པ་ཉེ་བར་འཚོར་ལ་འཇུག་པ་ལས། རེ་ཞིག་ཅིག་སོས་ཀའི་ཚད་བས་ཉེན་པའི་གླང་པོ་ཆེ་ཞུམཆོག་གི་ཚོགས་དེར་ལྷགས་ཏེ། རྗིང་བུ་བརྗོས་ཤིང་ཤིས་ཏོང་ཐེབས་ཀྱི་ཡུ་ལ་བཏོན་པ་ན། ཐམས་ཅད་འདུ་ས་ཏེ་རི་ལྟར་བྱ་བར་བགྱི་སྟ་བས་གཅིག་ན་རེ། ཁོ་བོ་ལ་ཐབས་ཡོད་དོ་རི་ཙམ་མཐོ་བའི་ལྷོན་པ་ཞིག་གི་ཁར་བདག་ཐོངས་ཤིག ཞེས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དེ་དེར་བསྐུལ་ལོ། །དེ་ནས་ཞུ་མཆོག་གི་ཚོགས་དེར་འདུས་པ་ན། དེས་སྐད་གསང་མཐོན་པོས་ཁྱབ་སྟོད་ཅིག་ཅེས་བརྗོད་པས། དེ་རྣམས་གདོང་ཀྱིན་དུ་ཕྱོགས་པས་ཞེད་སྙ་ཡིན་ཅེའོ། རི་བོང་དེས་སྨྲས་པ། སྐལ་ལྡན་རྣ་བའི་ཁོ་ཉའོ། །ཁྱོད་འདིར་ཅིའི་ཕྱིར་བཏང་། བའི་ལྷོ་བ་ལ་

གནས་པ་འདི་རྣམས་འདོན་ན་ང་ཁྱེད་ལ་ཚ་ཟེར་བགྱིའོ། །ཞེས་གསུང་གིན་གདའོ། །དེས་ཆོས་བརྒྱ་བཞིའི་བླ་བ་སྨིན་གཡོ་བའི་ངོགས་ན་གནས་པ་བསྐྱན་ཏེ། བླ་བ་འདི་ནི་ཁྱེད་ལ་སྟར་བས་ཉེས་འགྱུར་གྱིས་བགྱེན་པར་གདའོ། །དེ་བས་ན་ཁྱེད་རྣམས་བདེ་བར་འདོད་ན་འདི་བཞা་ལ་མི་སྐྱན་ཡང་ཉོན། ང་ལ་ཡང་མ་འཚེ་ཞིག་ཅེའོ། །ཐུབ་མཆོག་དག་གིས་གྲོས་བྱས་ཏེ། སྐལ་ལྡན་ང་ལ་མ་སྐྱེན་ཁྱོད་ཀྱི་གསུང་ཉན། ཙོ་ག་བ་ལ་ཅི་སྟེ་འཚེའོ། །དེ་ན་རེ་འོ་ན་ཁྱེད་ཀྱི་སྤྱི་བོར་བབ་བོ། །དེ་ལྟར་བགྱིའོ། །ཞེས་དེ་ལྟར་ཐབ་ནས་སྤྱིན་དང་བྲལ་བའི་བླ་བ་བསྐྱན་ཏེ། ང་ནི་སྐལ་ལྡན་ཁྱོད་ལ་བགྱེན་པ་ཞེ་ཡིས། ཁྱོད་རྣམས་བདེ་བར་སོང་ཞིག་ཅེས་དེ་ཐམས་ཅད་གི་གནས་ན་བདེ་བར་རྒྱའོ།།

ལེགས་བར་བཤད་པ་རིན་པོ་ཆེའི་གཏེར་ལས་བླུན་པོ་བརྒྱ་པ་སྐྱེ་རབ་ཀྱུ་བྱེད་པ་གསུམ་པའོ།། ||

རབ་བྱེད་བཞི་པ། སྤྲུལ་མ་བརྒྱ་པ།

ཆེ་ལ་གནོད་བྱེད་གྲོགས་སུ་འགྱུར། །དམན་ལ་གནོད་བྱེད་གནོད་པར་འགྱུར།།
ནགས་མེ་རླུང་གིས་སྤྲོར་མོད་ཀྱི། །དེ་ཡིས་སྤྲོན་མེ་ཆུང་དུགས་སོད།།ཞ།

དཔེ་གཉིས་པོ་དེ་ནི་གཉེན་པོ་དང་སྟོན་ཀྱི་བསོད་ནམས་ཀྱི་མཐུ་བསྟན་ཏེ། སྟོན་བྱུང་བ་ནི་ཡུལ་འཁོར་མོ་འཇིག་ཏུ་རྒྱལ་པོ་བླ་འོད་[ཇ]ཅེས་བྱ་བ་འཛམ་བུ་གླིང་ལ་དབང་བྱེད་པ་ཅིག་ཡོད་པ་དེས་སྟོན་ཀྱི་རྒྱུ་བརྒྱགས་ཏེ། ནང་མི་དང་བློན་པོ་ཐམས་ཅད་བསྡུས་ནས་རང་གི་རྒྱལ་སྲིད་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཐུན་མོང་དུ་སྤྱིན་པར་ཁས་བླངས་སོ། །ཡུལ་འདི་ལ་སྐྱེ་བོ་ཕོངས་པ་ཐམས་ཅད་བསྡུས། གང་འདོད་པ་ལ་སྤྱོད་པ་ན། དེའི་ཡོན་ཏན་ཐོས་པས་སྐྱེ་བོ་བྱི་ན་སི་ན་ཞེས་བྱ་བ་ཐུགས་དོགས་གིས་གཅིག་ལ་ཡུན་རིང་དུ་རྗེ་ལྟར་འདོད་པས་སེམས་མགུ་བར་བྱས་ཤིང་། མཆོད་ནས་མཐར་བདག་མྱ་ངན་གྱིས་ནོན་ཅིང་གཉིད་ཀྱང་མེད་ན་ཁྱེད་ཀྱིས་འདི་གསོལ་བའི་ཐབས་ཤིག་སེམས་ཤིག་གོ །དེའི་རྒྱུ་དྲེས་པས་རྒྱལ་པོ་བླ་འོད་ཀྱིས་བདག་གི་མིང་ཙམ་ཡང་མེད་

བར་བྱས་སོ། །དེ་ན་རེ་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མ་ཡུ་བྱར་གྱུར་པ་ཡིན་པས་འཁྲུབར་མི་ནུས་སོ་ཞེར་ཏེ་འཚོ་བ་ལ་མ་ཚགས་པར་སོང་ངོ་། །སྤྱི་ན་སེ་ན་ཡུག་པར་འབྲུགས་ཏེ། རྒྱལ་པོ་རྣ་འོད་ཀྱི་མགོ་བོ་གཅོད་པར་ནུས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་ངའི་རྒྱལ་སྲིད་ཕྱེད་སྟེར་རེ་ཞེས་ཁས་བླངས་སོ། །དེ་ཐོས་པ་ན་བྲམ་ཟེ་ལེའུ་དུ་ཚ་ཞེས་བྱ་བ་དེའི་དྲུང་དུ་སོང་སྟེ་ཁས་བླངས་སོ། །དེ་ལ་བསྟགས་པ་བརྗོད་ནས། དེས་ཞག་བདུན་ལ་ཚས་པ་དང་། དུས་དེར་རིམས་ནད་ལ་སོགས་པ། ས་གས་པ། གློག སྐར་མདའ། བྱ་ནམ་མཁའ་ལ་སྐྱིང་རྡེ་རྡོ་སྐད་དུ་ཅེར། རྒྱལ་ཐན་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་གི་རྒྱལ་སྲིད་ལམ་དུ་གསེར་གྱི་རྒྱལ་མཚན་ཚག་པ་དང་། རྟ་རལ་བ་ལ་སོགས་པ། བློན་པོ་བྲག་བ་ཆེན་པོའི་རྒྱ་ལམ་དུ་ཡི་དྭགས་ཆེན་པོ་གཅིག་གིས་རྒྱལ་པོའི་ཙོད་བན་ཐྲོགས་པ་རྣམས་ཀྱི། ཐམས་ཅད་མྱ་ངན་གྱིས་མནན་ཏོ།།

དེའི་དུས་སུ་སྐོོ་སྲུང་པས་ལྟས་ངན་དེ་རྟོགས་ཏེ། བྲམ་ཟེ་ལེའུ་དུ་ཚ་དེ་ཉེས་པར་བྱས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་དེས་ཡུན་རིང་དུ་ནང་དུ་མ་ཚུད་པ་ན། གནས་གཙང་མའི་ལྷས་དེའི་སྤྱིན་པའི་ཚ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་རྟོགས་པར་ཤེས་ཏེ། རྒྱལ་པོའི་རྣ་ལམ་དུ་ཁྲོད་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡིད་དང་མི་འགལ་བར་སྤྱིན་པ་སྤྱིན་ནོ། །ཞེས་དམ་བཅས་པ་ན་ད་ལྟ་སྐོོ་བྱང་ན་ཡོད་ཀྱང་སྐོོ་ལ་མི་ཐར་རོ་བྱས་པས། གཅིད་པ་ན་རླུ་བ་ཆེན་པོ་བསྐུལ་ལོ། ཀེ་སོང་བ་ན་སྐོོ་བསྲུང་བའི་ལྷས་བསྟད་དོ། ཁདེན་ཏེ་ལྷས་ཟན་མངོང་། །འོན་ཀྱང་ལྷའི་བཀའ་མི་གཅོགས་ཏེ་བོས་ནས་དེ་རིན་པོ་ཆེ་སྟ་བདུན་ལས་བྱས་པའི་མགོ་བོ་ལྟ་བརྒྱས་བསྐུ་བར་བཤམས་སོ། །བྲམ་ཟེ་དེས་རྒྱལ་པོ་ལ་ཞུས་སོ། །དཀའ་སྟེ་ཁས་བླངས་པ་དང་། ནམ་སྟེར། ཞག་བདུན་ནའོ། །བློན་པོས་བསྐུ་བར་བཞམ་པས་བྲམ་ཟེ་དེ་མ་ཉན་པར་དབུ་ཁོ་ན་འདོད་ཅེའོ། །རྒྱལ་པོས་གླང་པོ་ཆེ་དཔག་ཚད་སྟོང་དུ་འགྲོ་བ་སྐྱེན་ཏེ། གླང་འདིའི་ལྟ་དང་མི་ཐམས་ཅད་སྐད་ཅིག་ཙམ་ཡིད་བྱེ

མོས་བཟློག་པ་ན། དེ་ལ་བལྟས་ཏེ་དས་ཤིང་འདི་ཉིད་ཀྱི་རྩ་བར་མགོ་སྟོང་དུ་གཅིག་གིས་མ་ཚང་བ་བྱིན་པས། དར་རེས་འདིས་སྟོང་དུ་འགྱུར་རོ། །ཁྱོད་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་བར་ཚད་མ་བྱེད་ཅིག་ཅེས་སོ། །དེ་ནས་དེའི་ལག་ཏུ་རང་གིས་བཞག་པ་ན། ས་རྣམ་པ་དྲུག་ཏུ་གཡོས་སོ། །དེའི་སྨིན་པ་རྫོགས་པའི་སྐྱེན་པ་རྣི་ན་སི་ནས་ཐོས་པས་དེ་སྐྱིང་གས་ཀེ་གུམ་མོ། །བྱམ་ཟེས་དེ་ཁྱེར་ཀེ་ཡོང་བ་ན་རྒྱལ་པོའི་མགོ་རུལ་ཅིང་དོན་སྒྲ་མ་ཐོས་པས་མགོ་བོ་དེ་བོར་ཀེ་མོད་ལ་ཁག་སྐྱགས་ནས་ཤིའོ། །གཉིས་པོ་དམྱལ་བར་སོང་ངོ་། །རྒྱལ་པོ་རྣ་འོད་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་སོ། །རྣི་ན་སི་ན་བདུད་སྤོག་ཅན་ནོ། །བྱས་ཟེ་ལྟས་སྨིན། ཤིང་གི་ལྟ་མོའུ་འགལ། བློན་པོ་རྣ་བ་ཆེན་པོ་ཤ་རིའི་བུ་ཁེས་མདོ་སྡེ་དག་ལས་སོ།།

འདིས་ནི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་བརྒྱད་པ་ལས། གལ་ཏེ་དག་ལ་གནོད་འདོད་ན། །རང་ཉིད་ཡོན་ཏན་ལྡན་པར་བྱ། །དེ་ཡིས་དག་ཡང་སེམས་བསྡེག་ཅིང་། །རང་ཡང་བསོད་ནམས་འཕེལ་བར་འགྱུར།[৬৬] །ཁེས་འབྱུང་བ་དང་། གལ་ཏེ་གཞན་དག་ལྷན་ངོམ་ཚོགས་པ། །བདག་གི་ཡིད་ལ་མི་བཟོད་ན། །དེ་ཡིས་རང་འབྱོར་འཛོམས་པའི་ཕྱིར། །རང་ལ་ཕྱག་དོག་བྱེད་པར་ཟད།[৬৭] །ཁེས་འབྱུང་བའི་དོན་ཡང་གསལ་བར་བྱས་པ་ལགས་སོ།།

ཨ་ཁས་པ་མ་ཁས་པའི་ནང་ན་མཛོས། །བློན་པོས་མ་ཁས་པ་ཇི་ལྟར་གོ།
ཙན་དན་གསེར་བས་རིན་ཆེ་བ།[৬৮] །བློན་པོས་སོལ་བར་བྱས་ལ་ལྟོས།།[৬৯]

ཁེས་པ་དེ་ལ་ཙན་དན་གུར་ཤི་ཤ་རྨད་དུ་བྱུང་བ་ཁྱེའ་ཡོད་པས་[৭০]དེ་ཕྱོགས་ཀུན་ཏུ་བཅོངས་ཀྱང་ཉེ་བར་ནུས་པ་མ་རྣེད་དེ། །ཁང་སྟོང་ཁེག་ཏུ་ཡུལ་བ་ན། སོལ་བ་ཚོང་པ་ཁེག་ཀྱང་དེར་བྱུང་བས་གཏམ་གླེང་པས། ཙན་དན་གྱི་བདག་པོ་ན་རེ། ཡུལ་ཕྱོགས་འདི་ན་ཐོང་ཉེ་བ་ཡི་མི་གདའ་འོ། །ཁང་ནང་པར་གཉིས་པོ་སོ་སོར་ཚོང་ལ་ཕྱི་ན་པ་དགོང་མོ་དེ་ར་འདུ་ས་པ་ནི་སོལ་བ་ཁུ་ར་བ་དེ་ལོ་མ་པར་མཐོང་བས་ཁོའི་བསམ་པ་ལ། ཀྱ་ཡེ་ཐབས་ཁྱད་པར་ཅན་ཁེག་ཁོ་བོས་གདོད་རྣེད་དོ་སྟམ་སྟེ། ཙན་དན་དེ་སོལ་བར་བཏང་སྟེ་བཅོངས་པས་བློན་པོ་དེ་ཕྱེ་རྣེད་པར་བསམ་པ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་བོ་བློན་པོས་མཁས་པའི་ཁྱད་པར་རྣམས་མི་རྟོགས་ཤིང་། རྒྱང་ཟད་རྟོགས་སུ་ཟིན་ཀྱང་དེ་ལ་མཆོག་དམ་པར་མི་

འཛོན་པ་དེ་དག་སྤངས་ཏེ། དམ་པའི་སྐྱེ་བོ་གཉིས་ཡིན་ཏེ། ཡང་ན་ཀུན་གྱིས་བཀུར་བ་འམ། ཡང་ན་ནགས་སུ་གནས་པའོ། །ཞེས་བས་སོ།།

མཁས་པ་རང་གིས་དཔྱོད་ཤེས་ཀྱི། །ཟླུན་པོ་གྲགས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་།།
ཕྱི་རྟན་ཀུ་ཙོ་འདོན་པ་ན། །རྒྱ་མཚན་མེད་བར་གཞན་དག་རྒྱུག།[৵৬]

ཅེས་པར་མ་བརྟག་པར་འཇུག་པ་ནི་ཏྲི་དམན་པ་ཐལ་ཆེ་བ་ལ་འཇུག་སྟེ། སྔོན་བྱུང་བ་ཚུལ་འགྲམ་ཞེག་ན་རི་བོང་ཞེག་ཡོད་པའི་ཐད་དུ།[৭] ཤིང་གི་ཡལ་ག་ཞེག་ཚུ་ལ་ཡྱུང་བས། ཁོ་སྐྲག་ཏེ་བོས། རྨ་བོ་དག་ན་རི་ཅི་ཉེས་ཟེར། ཁོ་ན་རེ་ཅལ་བྱུང་ངོ་སྨས་པས། དེ་ཐམས་ཅད་བོས་ཏེ་ཁོང་བ་ན། ལྷ་སྐྱེས་དང་ཅེ་སྤྱང་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ལན་བཏབ། ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྒྱགས་ཏེ་བོས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྤྱང་ལྟུང་དང་། སྐག་གཟིག་དང་། དོམ་དྲེད་དང་། གྲང་ཐོ་ཆེ་ལ་སོགས་པ་ནས་མཐར་སེང་གེ་དང་འཕྲད་པས་དེས་དྲེས། ལན་བཏབ། རྩུང་ཟད་ཅིག་བྱོས་པ་དང་། དེ་ན་རེ་སྟོད་དང་ཅེས་ཏེ། ཅལ་ཟང་ཅི་ལ་ཟེར། བྲོ་གས་ལ་ཀྱིས་སྨྲས་པ། དེ་བསྟན་དུ་ཡོད་དེ། ཐམས་ཅད་སྔར་ཀྱི་ཤུལ་དུ་སོང་བ་དང་། ཆུའི་ནང་ན་ཤིང་བུའི་ཚལ་པ་ཅིག་འདུག་པ་མཐོང་བས། ཁོ་ན་རེ་འདི་ལགས་སོ། །ཅེས་སོ། །དེ་བས་ན་ཤིང་གྲུ་ནང་དུ་ཕྱུང་བ་ལ་སྐམ་ལ་གནས་པའི་སྐྱེ་བོ་ཉམ་ཐག་པ་ཡུ་བྱ་སྨྲ་བས་ཏེ། རི་དྭགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ལྟར་བརྟགས་ཤིང་དཔྱོད་ཅེས་སོ།།

ནོར་གྱིས་འབྱོར་ན་སྟོབས་ཀྱང་འཕེལ། །ནོར་མེད་པ་ལ་སྟོབས་ཀྱང་འཕྱི།།
བྱི་བ་དབྱིག་ལྟན་ནོར་ཕྲོགས་པས། །བརྒྱ་བའི་ནུ་ས་པ་ཉམས་ཞེས་ཐོས།།[৵৫]

ཞེས་པ་བས་མཐའ་ཞིག་ན་བྱི་བ་དབྱིག་ལྟན་ཞེས་བྱ་བ་རིན་ཐང་མེད་བའི་ནོར་བྱ་ཡོད་པ་ཞེས་གནས་པ་ལས་དེའི་མཐུས་ཤིན་ཏུ་སྟོབས་ཆེ་བ་བརྒྱ་མཁས་པ་གཅིག་ཡོད་པ་ལས། ནམ་ཞིག་ན་ཕྱོགས་དེའི་བྱམ་ཅ་ཞིག་ཡོད་པ་ལ་བ་རྒྱས་པ་ལས། དེ་ན་རེ་འདི་ལ་སུས་ཀྱང་ཟིན་གྱིས་མི་ཐུབ་ཅིང་། སྟོབས་ཀྱིས་ཀྱང་མི་བ་རྒྱོག་པས། དཔག་ན་རེས་པར་འདི་ལ་ནོར་ཁྲད་པར་ཅན་ཞིག་ཡོད་

དོ་ཅེའོ། །དེ་སྐད་ཅེས་སྨྲས་པ་དེ་ཕྱོགས་དེ་ན་ཡོད་པའི་རྒྱལ་པོ་ཀུན་ཏུ་རྒྱུའི་མིང་། དང་པོའི་དང་པོ་མེ་ཡིས་བརླུན། དབྱངས་ཀྱི་ལྷ་པ་དོན་དུ་བྱས། །ལྷ་བའི་གསུམ་པ་དང་ལྡན་ཏེ། །ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་ཐོབ་པར་འགྱུར། །དེས་བྷམ་ཝའི་ཐད་དུ་ནོང་སྟེ་བྱོན་པས། དེ་ཡོད་དེས་ཏེ། རིགས་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་ལས་དེ་ལྟ་བུ་བཤད་དོ་ཅེས་སོ།།

དེ་ནས་རྒྱན་པོ་དེས་ལེགས་པར་བརྟགས་ཏེ་སྐབས་བཅལ་བ་ན་རིང་མོ་ཞིག་ནས་ཆོར་བྱ་ཐོབ་པོ། །དེའི་དུས་སུ་དབྱིག་ལྟན་རང་གི་གནས་སུ་སོང་བ་དང་། དོན་དེ་མཐོང་ནས་མི་དགའ་ཞིང་ཡིད་མྱགས་སྟེ་གནས་པ་ན། གཞན་གྱིས་རྒྱུ་དྲེས་པས་དོན་སྟ་མ་བསྟད་དོ། ཉེས་བརྒྱ་པ་ལྟ་ཞོག་གིས་རང་གི་བཙུད་ཡོད་བཞང་བསྐྱང་བར་མ་ནུས་པར་གྱུར་ཏོ། །ཀེ་ནས་དེས་གནས་དེ་སྤྲངས་ནས་ནགས་སུ་སོང་བ་ལ་ཇི་ལྟར་གྱུར་པ་ནི་འོག་ནས་འབྱུང་ངོ།།

དེ་ནས་ལུགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ལས། ནོར་ནི་འཇིག་རྟེན་མི་ཡི་ནོར། །གོ་འཕང་མཆོག་ཐོབ་གྱུར་པ་ནི། །ཁཤེས་གཉེན་གྱོགས་པོ་ལ་སོགས་པ། །སྡོན་ལ་མཐོང་བ་རྣམས་ཀྱང་འདུ། །ཁོར་ཟད་གོ་འཕང་ཉམས་དུས་སུ། །ཁང་མི་རྣམས་ཀྱང་མི་མགུ་འགྱུར།[1] །ཞེས་སོ།།

འདིས་ནི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་དྲུག་པར། གང་ལ་ནོར་ཡོད་སྐྱ་བ་མཛེས། ཁོར་མེད་སྐྱ་བ་བདེན་ཡང་སྨོང་།[2] །ཞེས་དཔེ་དང་བཅས་པ་གསུངས་པའི་དོན་ཡང་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་དེ་ཉིད་བསྐྱབ་པར་བྱའམ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། རབ་ཏུ་བྱེད་པ་དེ་ཉིད་ལས། ནོར་ལྟན་བློན་པོའི་ནང་ན་མང་། ཀཔཱལ་བོ་གཅན་གཟན་ཁྲོད་ན་མོད། །ལེགས་བཤད་མཁས་པའི་ཁྲོད་འབྱིན་པའི། ཀམ་པ་འཇིག་རྟེན་འདི་ན་དཀོན།[3] །ཞེས་སོ།།

ལེགས་པར་བཤད་པ་རིན་པོ་ཆེའི་གཏེར་ལས་སྦྱོལ་མ་བརྟག་པ་སྟེ་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་བཞི་པ་ལགས་སོ།། །།

རབ་བྱེད་ལྔ་པ། ངན་སྤྲོད་བདུག་པ།

གཡོན་ཅན་སྐྱན་པར་སྨྲ་བ་ནི། །རང་དོན་ཡིན་ཀྱི་གུས་ཕྱིར་མིན།།
སྨིན་བྱ་སྐྱན་ནས་དགོད་པ་ནི། །ཡུས་ངན་གཏོད་[ཇ]ཀྱི་དགའ་ནས་མིན།།[ཌ]

ཐན་བྱ་དེ་སྡུམ་ཟུ་རུ་གསུམ་གྱི་གནས་བརྒྱ་ཁྱིན་ཁང་བཟང་གི་བ་གམ་ལ་བབས་ཏེ།[཈] ལྟ་གཞོན་ནུ་རྣམས་ཀྱིས་འདི་ལྟ་བུའི་སྐད་འབྱིན་པ་ལྟས་ངན་བྱ་ཡིན་གྱིས། གསོད་ཅིག་ཅེས་བརྡོད་པ་ན། དེ་ན་རེ་བདག་ལ་ལེགས་པར་བཤད་པ་ཟབ་མོ་བདོག་པས་ཟུང་ཟད་བཞུགས་ཤིག་ཟེར་བྱིད་ནས། བདག་དང་དབྱིག་གི་བཤེ་ས་གཉེན་དང་། །མགྲིན་བཟང་དང་ནི་རྡོ་རལ་དང་། །ཀུན་བའི་དབྱངས་དང་མགྲིན་པ་མཐོ། །འདི་དུག་འཇིག་རྟེན་དབྱངས་སྐྱན་དུག །ཅེས་ཟེར་ནས་ལངས་ཏེ་སོང་བ་བཞིན་དུ་སྐྱེས་བུ་དེ་ལའང་། རབ་ཏུ་བྱེད་པ་འདི་ཉིད་ལས། རང་དོན་འབའ་ཞིག་སྒྲུབ་པ་ཡི། །མི་དང་འགྲོགས་པ་སུ་ཡིས་ནུས།[ཉ] །ཞེས་དེའི་དང་བཅས་ཏེ་གསུང་པའང་རྟོགས་པར་བྱའོ།།

བན་པས་[ཊ]ཐོག་མར་ཚོག་གིས་འབྱིད།[ཋ] །བག་ཕེབས་ཀྱང་ན་ཡྱི་ནས་བསྟན།།
ཉ་པས་[ཌ]ཟས་ཀྱིས་ཁ་བྱིད་ནས། །ཉ་རྣམས་གསོད་པར་བྱེད་ལ་ལྷོས།།[ཌྷ]

བཟླས་ཏེ། མངོན་སུམ་དུ་གསལ་བར་མཐོང་བས་སོ། །གཞན་ཡང་ཆུ་འགྲམ་ཞེག་ན་ཆུས་རྐང་པོ་གཅིག་བགེལ་བས་ཉེན་ཅིང་ཡོད་པ་ན།[ཎ] དེར་ཉ་དོད་ཚུང་ཞེག་བྱུང་སྟེ། ཁོད་ཅི་ཉེས་དོགས་གཅིག་པར་གདའ་ན་ལོ། །ཉ་ཡིས་སྨས་པ། ཅི་བྱུང། ཆུ་སྐྱར་གྱིས་སྨས་པ། ཁྱེད་ཐམས་ཅད་འཆི་བར་གདའ། ཆུ་ཅི་སྟེ། ཆུ་འདི་ཐམས་ཅད་སྐམ་པར་འདུག་པས་དེ་ན་ཁོ་བོ་ལ་ཟས་མེད་དོ་ཅེའོ། ཀེར་ཉ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་འདུ་ས་ཀེ་ཆུ་སྐྱར་དེ་ལ་གསོལ་བ། ཁོ་ན་རེ་ལ་འདི་ལི་ཐ་རོལ་ན་མཆོ་བཟང་པོ་ཞེག་གདའ། ངས་ལམ་སྟ་བྱ་ཡི་ཐམས་ཅད་དེར་འདོང་ངོ་ལོ། །ཉ་དེ་དག་ན་རེ། དེད་ཀྱིས་དེ་ཡུར་འགྲོ་མི་ནུས་ཀྱིས། འོན་ཀྱང་ཁྱོད་རང་ཤེས་སོ་ཞེའོ། །དེ་ནས་མཐར་བདག་གིས་རེ་རེ་ཁྱེར་ཅིང་བསྐྱལ་བར་བྱའོ། །ཞེས་ཀེ། དེ་ནས་ཐམས་ཅད་གྲོས་མཐུན་ནས་ཁོས་ཉ་རེ་རེ་ཁྱེར་ཞིང་། ཆུང་མ་ནོ་རྡོ་ལེབ་ཅིག་

ཡོད་པའི་ཁར་ཟོས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱས་པས་ལན་གཅིག་བྱུལེར་ཀ་ཞེས་བྱ་བའི་སྨལ་པ་ཅིག་ཡོད་པ་དེས་ཤུས་ཏེ། དེ་ཁྱེར་ནས་སོང་བ་དང་རྗེ་ལེབ་ཀྱི་སྟེང་དུ་བཞག་པ་དང་། སྨལ་པ་དེས་དོན་སྒོ་མ་ཤེས་ཏེ། ཚུ་སྐྱར་གྱི་མཐིན་པར་འཛུས་ཏེ་བསྡམས་པས་བསད་པར་སྣང་བ་ན། དེ་ན་གནས་པའི་འབྲུང་པོ་དག་གི་ཐད་དུ་ཚུ་སྐྱར་བཀམ་ཚགས་ཅན་དེ་བྱ་ལེར་ཀས་བསད་དོ་ཞེའོ།།

ཉ་ཅང་གཡོ་སྐྱུ་མང་དྲགས་ན། །རེ་ཞིག་སྲུབ་ཀྱང་ཐ་མར་བརྟགས།
གཟིག་ལྷགས་བཀབ་པའི་བོང་བུ་ཡི་ས། །པོ་ཏེ་ག[ལ]ཟོས་མཐར་གཞན་གྱིས་བསད།།ཞ།

ཅེས་ཆྱིམ་བདག་གཡོ་ཅན་གཅིག་ལ་བོང་བུ་ཞིག་ཡོད་པ་གྲོ་གོང་བོས་ཤིང་ཟ་བ་ལས།[ལ་] དེར་རེ་ཞིག་ཅིག་གཟིག་གི་པཎས་པ་རྣིད་དེ། བོང་བུ་ཟས་འཚོལ་བ་ལ་པཎས་པ་དེ་བཀབ་ཅིང་བཏང་བས་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཞེང་ལ་གཟིག་ཤུགས་ཞེས་སྨས་པ་ན། ཉ་ཅང་ཞེང་ལ་གནོད་པ་ཆེས་ནས་མཐར་ཐམས་ཅད་འདུས་ཏེ་གཟིག་བསད་པ་ལས་སྐྱེས་བུ་གཡོ་ཅན་དེའི་བོང་བུའོ།།

ཟླུན་པོ་གཅིག་གིས་བྱི་ཀ་མ་ཙ་ཏེ་ཀ་ཡིས་སྨས་པའི་གཏེར་བུམ་འོད་དང་བཅས་ཏེ་འབྱོ་ཐང་དང་འཕྲད་ནས། དེས་དེ་བཟུང་སྟེ་དེ་ནས་གསེར་ཁྲང་ཤས་ཤིག་ཁྱེར་ཏེ་རང་གི་གྲོགས་པོ་སྨྱང་པོ་ཞེས་སོ། །དེ་ཡུ་ན་ལེགས་ཀྱིས་ཕྱན་མོང་བྱའོ། །ཞེས་ཏེ། གཉིས་པོ་སོང་ནས་སྟོང་པོགཅིག་གི་རུ་ས་སྨས་ཏེ། ནམ་དགོས་པའི་ཚེ་གཉིས་ཀ་སོང་ཞིང་ལེན་པ་ལས། སྨྱང་པོའི་བསམ་པ་ལ་བ་སྨུ་སེམས་སྐྱེས་ཏེ་བུམ་པ་གཞན་ཞིག་ཀུ་སྨས་ནས། ཟླུན་པོ་དེ་སྨན་ནས་སོང་བ་དང་། བུམ་པ་མི་སྣང་བས། སྨྱང་པོ་ན་རེ། བུམ་པ་ཁྱོད་ཀྱིས་བཀྲུས་སོ་ལོ། ཁྱེན་པ་ན་རེ། ཀུ་བ་ལ་ཐུག་ན་དང་བཙང་ང་ལ་དབང་བའི་དུས་སུ་ཁྱོད་དང་ཐུན་མོང་དུ་བྱ་དེན་ཅི་ཡོད། དེ་ནས་བས་མ་བཀྲུས་བྱས་པས སྨྱང་པོས་མ་ཤན་ཉིང་ཁྲིའི་ང་བང་ཡིན། གཞན་ཁྱོད་ལས་འོས་མེད་དོ། །ཞེས་ཏེ། སྨྱང་པོ་དེས་གླེན་པ་རྒྱལ་པོའི་ཐད་དུ་ཁྲིད་དེ་དོན་སྟ་མ་བཤད་ནས་འདི་ལ་ཚད་པ་ཚོད་ཅིག་བྱས་པས རྒྱལ་པོ་ན་རེ། དུ་དུང་བཏུག་དགོས་སོ་ཞེས་སོ། །ཁོ་ན་རེ། དེ་ལྟ་ན་

གསེར་བཙོལ་བའི་ནགས་ཀྱི་ལྟ་ལ་དྲི་བར་བྱའོ་ཟེར་ཏེ་རྒྱལ་པོས་ཀྱང་ལེགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་བྱིན་ནོ། །དེ་ནས་དུས་བཏུབ་སྟེ། སྲུང་པོ་རང་གི་ཚ་རྒད་པོ་གཅིག་ཡོད་པ་ལ་གསེར་བླུམ་གློན་པས་བརྒྱས་སོ་ཞེས་བརྡོད་པའི་ཚུལ་བསྟན་ཏོ། དུས་ལ་བབ་པ་ན་སྟོང་པོའི་ཁོག་རྩུལ་པར་ཚ་སྨན་ཀྱི། སྐྱེ་བོ་མང་པོ་གཅོ་བོ་རྒྱལ་པོ་དང་བཅས་པའི་དབུས་སུ་ལྟ་མཆོད་དེ། རང་གི་མ་ཉེས་པའི་དཔང་གསོལ་བ་དང་། བདེན་པས་སྔར་བཞིན་རྒྱུ་མཚན་སྟ་མ་རྒྱས་པར་བསྟད་དོ།།

དེ་ནས་ལྟར་བྱ་བའི་མི་རྣན་དེས་ཤགས་ཕྱེ་བ་དང་། སྲུང་པོ་ཁོ་ན་རེ། འདི་ལ་ལྷོས་ཤིག་ཅེས་བརྗོད་པ་དང་། རྒྱལ་པོ་ན་རེ། བདེན་ཡང་དགག་གོ་ཟེར་བ་ན། བླུན་པོ་དེ་ན་རེ། ཁྱེད་ཐམས་ཅད་བདེན་ན། ང་ཡང་བདེན་པས། སྡུ་མི་བདེན་ན་ཤིང་གི་ལྟ་འདི་མི་བདེན་པས། ཐོག་མར་དས་ལྟ་འདི་བསྲེག །དེ་ནས་ཁྱེད་རང་ང་གསོད་ཅིག་ཅེས་སོ། སྲུང་པོ་ན་རེ། འདི་ལྟ་ཡིན་པས་བསྲེག་ཏུ་མི་རྩད་དོ། །འདི་བསྲེགས་པས་ཁྱེད་རང་ལ་མི་རྩད་བ་འོང་ངོ་བྱས་པས། བླེན་པ་ན་རེ། ད་ལྟ་ཉིད་དུ་འཆི་བ་ལས་མི་རྩད་བའི་ཚབས་ཆེ་བ་གཞན་མེད་ཟེར་ཏེ་མ་ཉན་པར་ཁོས་ཤིང་གི་ཚོགས་མང་པོ་སྲེངས་ཏེ། དེ་ལ་མེ་བཙུགཔ་པ་དང་ཕ་ཚད་པོ་དུ་བས་ལྷུབས་ཏེ་བྱུལ་ནས་བྱུང་ངོ། །དེས་བལྟས་པས་དེའི་ཕར་ལ་ཀྱག་སྟེ། རྒྱལ་པོ་དེས་སྲུངས་པ། ཉ་ཅང་སྲུང་པོམ་ཁས་པ་མིན། །ཉ་ཅང་བླུན་པོའང་བླུན་པོ་མིན། །ཉ་ཅང་སྲུང་པོ་མ་ཁས་ཡིན་ན། ཕ་ཚད་དུ་བས་གོངས་བྱེད་དམ། །ཞེས་སོ། །དེའི་གཏམ་དེ་ཐོས་པ་དང་། རྒྱལ་པོས་མི་གཡོ་ཅན་དེ་བསད། ཕ་ལ་ཉེས་པ་མེད་པས་བཏང་། གསེར་གྱི་བླུམ་པ་བླུན་པོ་ལ་གཏད་དོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཏམ་དུ་བྱ་བ་གཉིས་པའོ།།[৬২]

ཤེས་རབ་ལྡན་ན་མངོན་སུམ་གྱི། །རྗྀན་[৬৩]གྱིས་ཚ་རོལ་བསླུ་[৬৪]བར་ནུས།།
རྒྱན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཞི་ར་བཏགས་པས། ར་སྐྱེས་ཟུ་ར་བ་བྱམ་ཆེས་བོར།།৫৯།

ཞེས་པ་བྱམ་ཆེ་གཞོན་ནུ་གཅིག་ལྟ་མཚོད་པའི་ཕྱིར་ར་སྐྱེས་གཅིག་བཙལ་ཏེ།[৬৬] ཁྱིད་ནས་ཡོང་དུས་ཕྱོགས་དེ་ན་རྒྱན་པོ་ལྟ་ཞིག་ཡོད་པས་མཐོང་ནས། བདག་ཅག་འདི་ལས་ར་སྐྱེས་འདི་བྱང་བར་བྱའོ། །ཞེས་དམ་བཅས་ཏེ་སྐབས་དང་འཚམ་པའི་ལམ་དུ་ཕྱིན་ནས། དེ་ནས་རྒྱན་པོ་སྟ་མ་དེ་

དང་འཕྲད་པ་ན། ཀྱེ་མ་འཇིག་རྟེན་ན་བྱམ་ཅེ་ཞྱི་ཁྲིད་བའང་གདའོ་བྱས་པས། ཁོ་ལ་ཅེར་དུ་ཚད་པ་ཙམ་མོ། །ཡང་གཉིས་པ་དེས་དེ་སྐད་གླེངས་པས་དུད་སྟ་མ་བཞིན་ནོ། །རྒྱན་པོ་གསུམ་པ་དེ་དང་འཕྲད་དེ་དེ་སྐད་སྨོས་པས། ཆུང་ཅད་ཡིད་མ་ཆེས་པས་བཤུས་ཏེ་སོང་ངོ་། དེ་ནས་བཞི་པ་དེས་དེ་སྐད་གླེང་པ་ན། དེ་ས་ལེགས་པར་བརྟགས་པས་ཁྱི་ལ་མེད་ཅི་ང་སྐྱེས་ལ་ཡོད་པའི་རྣ་དང་ཁ་སྤྱི་འཕྱང་པ་ལ་སོགས་པའི་རྟགས་འདྲུག་པས་ཡིད་ཆེས་པར་བྱས་ཏེ་སོང་ངོ་། །དེ་ནས་མཐར་རྒྱན་པོ་ཤྲ་པ་དེས་དོན་སྟ་མ་བརྗོད་པ་དང་། དེས་བསམ་པར་འདི་ནི་ངེས་པར་གནོད་སྐྱེས་རྣ་སྐྱེས་སུ་སྤྱལ་པ་ཞེས་བདག་གིས་མཆོད་སྐྱེན་ཟ་བར་འོངས་ཀྱི། དེ་བས་ན་གཞན་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱིར་སྣང་ངོ་སྐམ་སྟེ། དེ་ཉིད་དུ་བོར་ནས་བྱམ་ཅེ་སོང་བ་དང་། གདོད་དེ་རྣམས་ཀྱིས་རྣ་སྐྱེས་ཁྱེར་ཏེ་སོང་ངོ་། །དེས་ན་སྐྱེས་བུ་ཐབས་ལ་བརྩོན་པ་མང་པོ་ཁ་མཐུན་ཀྱང་ཅི་ཞིག་ཏུ་རྣུང་སྟེ་ཡིད་བརྟན་མེད་དོ།།

ཉེས་པ་མངོན་སུམ་བྱེད་བཞིན་དུ། །གཡོན་ཅན་ཚོགས་གིས་ཁ་རོལ་བསྐྱུ།།[৫৪]

ལྟ་ཚེན་སྐྱེ་སྦགས་ཤོར་བ་ལ། །སྤུག་བསྡལ་བདེན་པ་བསྐྱགས་སོ་ལོ།།[৫৫]

དེའང་སྟོན་པའི་ཉན་ཐོས་སུ་ཁས་འཆེ་བའི་མིང་གི་འབྱོར་པའི་དགེ་སློང་ལྟ་ཚེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ཐོས་པ་ཙུ་ང་ཟད་ཡོད་པ་དབང་པོ་རབ་ཏུ་མ་ཞི་བ་ཞེག་གི་རྣམ་ཐར་ལྟོ་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཐོབ་ཅེས་ཆེན་པོ་ལ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་ཞིང་ཟུངས་ཤེས་བྱ་བ་ན། ཁྱིམ་བདག་ཕྱུག་པོ་ཞེག་ལ་བུ་མེད་ནས་ལྟ་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་པས། རྒྱ་བ་ཙུ་ནས་ཁྱིམ་ཐབ་ལ་བུ་ཞེག་བཙས་ཏེ། དེའི་མིང་ལྟ་ཚེན་པོ་ཞེས་བྱ་བར་བཏགས་སོ། །དེའི་བཙས་སྟོན་རྒྱས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཕ་དེ་རྒྱ་མཚོར་ནོར་བུ་ལེན་དུ་སོང་བ་ལས་ལམ་དུ་ལོ་བཙུ་གཉིས་ཐོགས་སོ། །དེའི་སྐབས་སུ་བྲག་ཤེས་བྱ་བ་ལང་ཚོར་སྨིན་ནས་རང་གི་མ་ལ་འདོད་ལོག་སྨྲོད་པ་ལ་ཞུགས་ཏེ། དེའི་ཚེ་མས་བུ་ལ་སྨས་པ། བུ་ཁྱོད་དང་ལྟན་ཅིག་ཏུ་དགའ་ཞིང་འདུ་བར་འདོད་ན། ཁྱོད་ཀྱི་ཕ་རྒྱ་མཚོ་ལས་སྨར་ལོག་ནས་སྨྲེ་བ་ཏུ་ཉེ་བས་ལམ་དུ་བསྐུགས་ནས་ཕ་གསོད་ཅིག་ཅེས་བསྐོའོ། །བུས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་བྱས་ཏེ་གསང་ནས་ལམ་དུ་ཕ་བསད་དོ། །དེ་ནས་རེ་ཞིག་ཟོ་དེས་སྐྱེས་པ་གཞན་ཞིག་དང་འགྲོགས་པས་ལྟ་ཚེན་འབྲུགས་ནས་མ་ཡང་བསད་དོ།།

དེ་ནས་རང་གི་མཚོད་གནས་དག་བཅོམ་པ་ཞེག་ཡོད་པ་དེ་ལ་ཚོས་ཅི་རིགས་པ་ཉན་ཅིང་ཡོད་པ་ལ། དེའི་མངོན་ཤེས་ཀྱིས་སྔར་གྱི་ཚེས་པ་གཞན་ལསློག་པས་འཁྲུགས་ཏེ་དེའང་དཀོངས་སོ། །དེ་ནས་རང་ཡང་བྱ་མ་ཡིན་པ་དེ་རྣམས་ལ་ཡིད་བསུན་ཏེ། གཞིས་དེར་སྡོད་སྐྱིང་མ་འདོད་ནས་ཡོ་བྱད་རྣམས་སུ་འདོད་ལ་བྱིན་ཏེ། ཡུལ་དབུས་དང་ཉེ་བའི་ཕྱོགས་གཞན་ཞིག་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་། དེའི་ཚེ་ཡུལ་ཕྱོགས་དེར་མུ་གེ་ཆེན་པོ་བྱུང་བས་ཁྱིམ་བའི་རྟེན་གྱི་འཆི་བ་མ་རྣེད་ནས། བཙུན་བའི་རྟེན་ལ་དད་ཅིང་འཚོ་བ་ཡོད་པར་མཐོང་ནས། དུར་ཁྲོད་ལ་སོགས་པ་ནས་གོས་དྲུར་སྐྱིག་བཅལ་ཏེ། མ་ཁན་སྤྲོད་ལ་སོགས་པར་མ་ལྷོས་པར་རང་རྒྱས་རང་གི་ཁས་བླངས་ཏེ། བཙུན་གཟུགས་སུ་བཅོས་ནས་ཡུ་ལ་དེའི་བས་མཐའ་ཞེག་ཏུ་གནས་མལ་བཅས་ཏེ། འཚོ་བ་གྲོང་ཁྱེར་དུ་བསོད་སྐྱོམས་བྱེད་ཅིང་དེའི་ཚེ་ཡང་མཐའ་ཞེག་ཏུ་མཚན་ལ་བརྟེན་ནས་མི་དགའ་སྟེ། བཞིན་ལྷོག་ནས་བསྡད་པ་དང་། རིམ་གྱིས་མ་ཉེ་དང་ར་ཡུག་ལ་སོགས་པའི་རྡོ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་མཐོང་ནས་དེའི་དྲུང་དུ་ཕྱིན་པས། ལྟ་ཚེན་གྱིས་བ་ལང་རྡོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་ཚོས་བཤད་ཅིང་རྣ་བར་སྣན་པ་དག་གིས་གདམས། འཁོར་བ་ལ་སྐྱག་ལོག་པའི་རྣམ་འགྱུར་བསྟན་པ་ན། དེ་རྣམས་ན་རེ། སྐོམ་ཚེན་འདི་ནི་ཡུལ་ལ་མི་སྡུག་པ་སྐོམ་ཞེང། སྐྱིང་ནས་ཚོས་བྱེད་པའི་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་ཞེག་འདུ་ཀ་ཟེར་ཏེ་དང་ཅིང་མོས་པར་གྱུར་ནས་སྐྲོ་བཏགས་པའི་སྟན་གྲགས་ཀྱིས་གློང་ཁྱེར་གྱི་མི་རྣམས་ལ་སྐྲན་པ། ཐོག་མར་བུད་མེད་དང་བྲིས་པ་ལ་སོགས་པས་བསྟེན་བཀུར་བྱས། དེ་ནས་རིམ་གྱིས་སྐྱེ་བོ་ཕལ་མོ་ཆེ་འདུས་ཏེ་བསོད་སྐྱོམས་ཆེན་པོ་བྱུང་ངོ་། ཁེའི་ཚེ་ལྟ་ཚེན་གྱིས་ཀྱང་ཡོད་པ་ཡས་བླངས་ཤིང་གསོག་འཛོག་བྱས་ཏེ་མེད་པ་ལ་བྱིན་ཞིང་གང་བ་ལེན་ལ་སོགས་པ་དང་། ཁ་གསག་དང་ངོ་བསྲུང་ལ་སོགས་པའི་མིའི་ཚོས་ལུགས་ཆེས་ཆེར་བསྟན་པས། སྐྱེ་བོ་དེ་རྣམས་ན་རེ། ལྟ་ཚོས་དང་མི་ཚོས་གཉིས་ཀར་འཛོམ་ཞིང་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་བ་འདི་ལྟ་བུའི་གང་ཟགའི། འཕགས་པ་དག་བཅོམ་པ་བས་ཀྱང་ཆེས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་སོ་ཞེས་ཟེར་ཞིང་མོས་ནས་འདུན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཅི་འབྱོར་པའི་ཡོན་གྱིས་མཆོད་ཅིང་། ཕྱུག་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཕ་མེས་རྣམས་ཀྱིས་བསགས་པའི་བང་མཛོད་ཁ་ཕྱེ་སྟེ། ཁོང་ལ་ཕུལ་བས་ཁོང་གིས་ཀྱང་གཟན་ཚུལ་དང་། ཚོད་ཚུལ་དང་། གོས་ཟས་ལ་སོགས་པའི་མཐུན་ཀྱེན་བྱིན་ཞིང་། ཁོ་བོ་ནི་དག་བཅོམ་པའོ། །ཟག་

པ་ཟད་པའོ། །བྱ་བ་བྱས་པའོ། །ཞེས་དེ་མ་ཐོབ་བཞིན་དུ་མིའི་ཚོས་ལས་བླ་མར་གྱུར་པའི་བརྟུན་གྱིས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་བསྒྲས་ཤིང་མགོ་བསྐོར་བས། ཐམས་ཅད་ཀྱི་བསམ་པ་ལ་དེ་བདེན་ཡང་དག་སྟམ་ནས་འགའ་ཞིག་ནི་དད་པ་སྐྱེ་བའི་སྐོ་ནས་ཕལ་ཆེར་ནི་འཚོ་བའི་ཕྱིར་རབ་ཏུ་བྱུང་བར་ཞུས་ཏེ་གནང་ནས། སྐྱེ་བོ་ཕལ་མོ་ཆེ་རབ་ཏུ་བྱུང་སྟེ་འདུས་པ་དང་། དགེ་སློང་གཞན་ཡང་འཚོ་བའི་ཕྱིར་འདུས་པ་རྣམས་བསྡོམས་པས་དགེ་སློང་འབུམ་ཕྲག་མང་པོ་ཞིག་འཁོར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་འཚོགས། དེའི་ཚེ་རང་གི་འཁོར་རྣམས་ལ་ཆོས་སྟོན་ཅིང་ཡོད་པའི་ཚེ། ནམ་ཐོ་རངས་ཀྱི་དུས་སུ་རང་ལ་མནོ་བསམ་བྱས་པས། སྔར་གྱི་མ་ལ་འདོད་ཡོག་སྤྱད་པ་དང་། དེའི་ཕྱིར་ཚ་བསད་པ་དང་། ཕྱིས་མ་བསད་པ་དང་། དགྲ་བཅོམ་པ་བསད་པ་དང་། རང་རྒྱས་རང་གིས་བླངས་ཏེ། དད་ཅས་ཚུད་གཟན་པ་དང་། མི་ཆོས་བླ་མའི་རྫུན་སྨས་པ་དང་། སེམས་ཅན་དུ་མའི་མགོ་སྐོར་བ་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོ་དང་ཉེས་དམིགས། དམྱལ་བའི་སྡུག་བསྔལ་རྣམས་དུན་ནས་བློ་རྟོལ་དུ་ཀྱེ་མ་ཇི་སྡུག་བསྔལ་ལོ། །སྡུག་བསྔལ་ལོ། །ཞེས་པ་ཡན་གསུམ་སྨྲས་སོ།།

དེ་ལྟ་བུའི་སྨྲ་དེ་སྨྱིལ་པོ་ན་ཡོད་པའི་སློབ་མ་འགའ་ཞིག་གིས་ཐོག་གིས་ཐོས་ཏེ། ནང་པར་ཕྱག་འཚལ་བའི་དུས་སུ་མཁན་པོ་དག་བཅོམ་པ་སྡུག་བསྔལ་ལས་བརྒལ་བ་ལགས་ན། ད་ནང་ཐོ་རངས་སྡུག་སྐད་ཆེན་པོ་སྨྲ་བའི་ཆུ་ཅི་ལང་ཞུས་པས། མཁན་པོ་ན་རེ། ཅི་ཟེར་ཅིང་འདུག་དེ་རྣམས་ཀྱིས་སྨྲས་པ། འདི་སྐད་དོ། །མ་ཁན་པོས་སྨྲས་པ་ཁྱོད་ཀྱིས་གཞན་མ་ཐོས་སམ། སྨྲས་པ། །མ་ཐོས་སོ། །མ་ཁན་པོས་སྨྲས་པ། ཁོ་བོས་ནི་བདེན་པ་བོས་པ་ཡིན་ཏེ། ཀྱེ་མ་ཀུན་འབྱུང་། ཀྱེ་མ་འགོག་པ། ཀྱེ་མ་ལམ། ཞེས་བསྒྲགས་པ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱིས་གཞན་ཚོ་མ་ཐོས་སམ་བྱས་པས། སློབ་མ་དེ་རྣམས་མགོ་སྐོར་སྐད་རྣམ་འགྱུར་གཞན་དང་གཞན་ཐམས་ཅད་ཐེ་ཚོམ་དུ་འགྱུར་བས་གཅིག་ན་རེ། ཀ་ཡེ་མཁན་པོ་དག་བཅོམ་པ་ལགས་ན་ཆོས་དྲིས་ལ་མི་ཤེས་པ་ཅི་བྱུང་བྱས་པས། དེ་ང་བས་ཤ་སྟའི་བུ་ལ་ཡང་ཐུབ་ཡོད་དེ། ཉན་ཐོས་རྣམས་ནི་སྐྱེ་ན་བའི་འཕྲེ་ན་བསྟེ་ལ་བ་དང་འདྲ་ལ། སོ་མ་ཉི་ལས་བརྒལ་བ་སྟེ་ན་པ་ཉག་གཅིག་གོ་ཅེས་སོ། །དེར་ཚོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀུས་ཏེ། མཁན་པོས་བདག་ཅག་ལ་རྫུ་འཕྲུལ་བསྟན་པར་ཞུ་བྱས་པས། བའི་དག་བཅོམ་པ་དང་ནང་སྟེ་ཉིག་པས་བདག་ལ་རྫུ་འཕྲུལ་མེད་དོ་ལོ། ཏེ་ལ་

འཇིགས་པ་ཡོད་དམ་བྱས་པས་ཤིན་ཏུའང་ཡོད་དེ། དག་བཅོམ་པ་ཡོངས་སུ་ཉམས་པའི་ཚོས་ཅན་བྱ་བ་ཡིན། ཞེའོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྔ་མ་དེ་དག་བཅོམ་པ་མི་ཤེས་པའི་ཚོས་ཅན་བྱ་བ་ཡིན། གཞན་ཡང་རྟེས་སུ་བསྟུང་བའི་ཚོས་ཅན། བདག་གསོད་པར་འགྱུར་བའི་ཚོས་ཅན། དོགས་པའི་སྐལ་བ་དང་ལྡན་པའི་ཚོས་ཅན། མི་གཡོ་བའི་ཚོར་ཅན་བྱ་བ་ཡོད་དོ། །ཞེས་ངོ་བསྟོད་དེ་སྨོས་ཀྱང་དེ་ལ་འཁོར་རྣམས་མ་རངས་པར། འོན་ཀྱང་ཁོ་བོའི་རྫུ་འཕྲུལ་ཀེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་མངོའི་གསེབ་ཏུ་ལྷུང་ཤོར་རོ། །ཁོ་ཡང་ཚེའི་དུས་བྱས་ནས་དམྱལ་བར་ལྷུང་རོ། །ཞེས་གྲག་གོ།[৬১]

གཡོན་ཅན་བཟང་པོའི་སེམས་བཟང་ནས། །ཕྱི་ནས་དོན་ལ་བསླུ[৬৫]བ་ཡོད།།
རི་དྭགས་རྟ་མ་བསྟན་ནས་ནི། །ཟེ་ལ་འདས་པོང་བྱའི་ཤ་དག་འཚོངས།།[৫৪]

ཞེས་པ་དེ་ལྟའི་མི་དེས་ཤ་དེ་གང་དུ་མ་ལོམ་པ་ན། རེ་ཞིག་དེས་རི་དྭགས་ཀྱི་རྟ་མ་གཅིག་རྐེད་དེ། དེ་ལག་ཏུ་ཤེར་ནས་བོང་བྱེད་དེ་ཤ་ཉོའམ་དྲིས་པས། ཅིའི་ཤ་ཡིན་ཟེར་བ་དང་། རྟ་མ་དེ་བསྟན་ཅིང་འདིའི་ཤ་ཡིན་ཅེས་བྱ་བ་བསྟན་པས་གདོད་ལོམ་པ་ན། གཡོ་སྒྱུ་དེ་ཁོ་ནའི་ཐབས་མ་ཁས་སྐམ་ནས་ཡོན་ཏན་དུ་བཏགས་ཏེ་འདུག་གོ།

གཏིང་ནས་ཉམས་པའི་ཟེལ་འདས་རྣམས། །རང་གི་གཏམ་བནོ་ཇོ་སོང་འཁྱེར།།
ཀཆུའི་ཡུལ་ཀྱི་རྒྱལ་རིགས་འགལ། ཁ་བསད་པ་ལ་རྒྱལ་རྟ་རྟུང་།།[৫৭]

ཞེས་པ་ལྟོ་ཐོགས་ཀྱི་རྒྱུད་ན། ན་རམ་དེ་མའི་བདག་པོ་ཞེས་བྱ་བ་རྒྱལ་པོ་གཅིག་ཡོད་པ་ལས། ཡུལ་ཁྱིམས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ལོ་ཉེ་ཤུ་ལོན་ནས་ཕའི་ཐད་དུ་འགྲོར་མེད་དེ། ཤུགས་ཀྱི་དྲ་བར་བཀྲུག་ནས་དེའི་ནང་དུ་ལུགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ལ་སོགས་པ་སྨོའ་པ་ཡིན་ལ། ཚ་ཤི་བ་དང་བུ་ཐུ་བོ་གང་ཡིན་པ་དེ་རྒྱལ་སྲིད་བྱེད་དོ། ཉེའི་དུས་སུ། མིའི་བདག་པོའི་བུ་ལོ་བརྒྱད་པ་ཞིག་ལ་གོས་ཤིན་ཏུ་ལེགས་པ་ཅིག་ཡོད་པས། བུན་རེ། མ་ལགས་ངའི་གོས་སྨོས་ཤིག་རྒྱལ་སྲིད་ཐོབ་ན་གོན་ནོ། །ཞེའོ། །མ་དེས་ཁོང་ལ་མ་ཐོབ་སྟེ་ཐུ་བོ་ཡོད་པའོ། །རེ་ན་རེ། ཐབས་ཅི་ཡོད། དུ་ཤུ་ཁྲོད་ཀྱིས་ཁ་བསད་ནས་རྒྱལ་རྟ་

བརྟུང་ན་ཐོབ་པོ་ཟེར། དེ་བཞིན་དུ་བྱའོ་ཞེས་མས་བྱིན་པའི་ཚུ་གྱི་ཐོགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཁྱིའི་སྐེང་ན་ཡོད་པའི་ཐད་དུ་སོང་སྟེ། ཕ་ལ་དགའ་བ་དང་རྩེད་མོའི་འགྱུར་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱིས་བྱེད་དོ། ཕང་དུ་སོང་བ་དང་ཚུ་གྱིས་ཕའི་ཡོ་བ་དབུལ་གས་ནས་བསད་དོ། །དེ་རིང་ནས་ང་རྒྱལ་པོ་ཡི་ནོ་བུས་ཀྱི་རྒྱལ་རྟ་བརྟུངས་པས་འབངས་སོ་ཅོག་ཐམས་ཅད་ན་རེ། འདི་ནི་འདི་ལྟ་བུ་ནུས་པས་ཤིན་ཏུ་དཔའ་བ་ཞེས་གོ་ཞེས་ཀྱི་ལ་རྒྱལ་སྲིད་བྱིན་པ་ལྟ་བུའོ།།[๗๐]

མི་མཁས་པ་དག་གཉེན་བཅོམ་ནས། །འཇེལ་མེད་གཞན་དག་གསོ་བར་མཛོད།།
མགོ་བོ་བཅད་ནས་མཇུག་མའི་རྒྱུན། སྨྲོན་པ་མིན་པ་སུ་ཞེག་བྱེད།།[๗๑]

ཅེས་སྨྲོན་པ་གཅིག་ལ་རྨ་བྱ་ཟློས་གར་མཁན་གཅིག་ཡོད་པས་དེའི་མཇུག་སྨྲོ་བྱི་བས་ཁོ་དེ་མ་བཟོད་དོ། ཁེ་ཉིད་ཀྱི་གཙུག་ཕུད་བྱེགས་ཀྱི་མཇུག་མར་བཏགས་པས་ཅིར་ཡང་མ་བཏུབ་པ་བཞིན་ནོ།།

སྐྱེ་བོ་དམ་པ་ཞི་བ་ལ། །ངན་པ་ལྟག་པར་འཚེ་བར་བྱེད།།
སྙམ་དང་ལྡན་པའི་སྡོང་བུ་ལ། །མེ་ཤེ་ཚགས་[๗๒]ཀྱི་གཞན་ལ་མིན།།[๗๓]

དེ་ཡང་ནགས་སྐྱག་པོ་ཞེག་ན་མ་ཉེའི་མཚོག་སྨིན་གྱི་ཕྱང་པོ་སོང་པ་གཅིག་ཏུ་ཚད་པ་ཤང་གི་འགྲོ་ཤེས་པ་ལྟར་ཆེར་བརྗེད་ཅིང་ཀུན་ནས་དུལ་བའི་སྤྱོད་པས་བསྲུང་བ་ཞེག་ལ་དེའི་ཐད་ན་སྨྲེའུ་མི་བསྲུན་པ་ཞེག་ཡོད་པས། མ་ཉེའི་མཚོག་དེ་ལ་མཐོ་འཚམས་པ་དང་། ཅོ་འདྲི་བར་བྱེད་དོ། །སྐྱིང་རྗེ་ཆེ་ཞིང་འཛམ་པ་ལ། །སྐྱེ་བོ་མི་བསྲུན་སྐྱེམས་ཤིང་དེགས། །དེ་ལ་འཇིགས་པ་མེད་མཐོང་ནས། །རབ་ཏུ་རྟམ་པར་མགུ་བར་བྱེད། །དེ་ལ་སྨྲེའུ་དེས་འཕགས་ནི་དེ་ལ་ཞོན་ཏེ་འདུག རེས་འགའ་དེའི་མགོ་བོར་འདུ་གས་སྐེ་མིག་གཉེས་འགེབས་ནས་འགའ་དེའི་སྲང་དུ་ཞུགས་ཏེ་ལམ་བཀག་ནས་འདུ་གས་པར་བྱེད་པ་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེས་ལ་རྟག་ཏུ་བཙོང་པ་སྐོམ་ཞིང་ཡིད་སྐྱོ་མོད་དུ་ཟིན་ཀྱང། དེ་ན་གནས་པའི་གཙོད་སྨིན་འགའ་ཞིག་ཀྱང་ཐེད་ཀྱི་རྩ་རྩེ་རྡེའི་ཤུགས་ཀྱིས་ཀྱང་། རྩོའི་རི་ཡང་རྡོ་

རྟེས་འཛོམས་བཞིན་དུ། །ཁྱོད་ཀྱི་ཤར་ལགཡ་འདིའང་ཁྲོས་ཏེ་བརྡབས་ན་ནི། །བྱག་གི་རྩེ་མོའང་འདམ་དུ་བྱིང་བ་བཞིན། །སོགས་ཀྱིས་སྦྲན་བས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ན་རེ། མཐུ་ཆེ་བཅོས་སུ་མི་རུང་བ། །བཟོད་བས་ཅི་ཞིག་བྱར་ཡང་ཡོད། །དགེ་བ་དུལ་བའི་སྤྱོད་ཚུལ་ལ། །བཟོད་པ་བྱ་ཡང་ཅི་ཞིག་ཡོད། །ཅེས་ཟེར་ཏེ་གཙོད་སྤྱིན་དེས་མི་རིགས་པར་མཐོང་ནས་སྤྲུལ་དེ་མ་རྟེའི་རྒྱབ་ནས་ཕབ་སྟེ་སྐར་ཡང་དེ་ལ་རྣམ་པར་མི་འཚེ་བར་བྱས་ཏེ་འདུག་གོ།[ཀ།]

ཕན་པར་སྣང་བ་དགོན་པ་སྟེ། །དེ་དག་བས་ཀྱང་ཉན་པ་དགོན།།
སྐན་པ་མཁས་པ་རྣེད་དཀའ་སྟེ། །དེ་ཡི་ཚོགས་བཞིན་བྱེད་པ་ཉང།།ཁ།།

ཞེས་པ་སྔོན་བྱུང་བ་[ག]སྟོན་པའི་གསུང་རབ་ཚད་མར་མཐོང་བཞིན་དུ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྐྱུབ་པ་ཕྱི་རོལ་བྱེད་ཀྱི་སྟོན་པ་གཅེར་བུ་པ་སྐུག་བསྔལ་འགྱུར་བ་ལྟ་བུའམ་གནས་བརྟན་ལྟས་སྦྱིན་སྐྱེན་ནད་ཀྱིས་ཞེབས་པ་བཞིན་ཏེ། སྔོན་གྱི་དུས་སུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་གཤེན་ཡོད་ན་བཞུགས་པའི་ཚེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་དགེ་སློང་གི་དགེ་འདུན་དང་བཅས་པ་ལ་ཚམ་རིམས་དགའ་བོ་བྱུང་བའི་ཚེ། སྐན་པའི་རྒྱལ་པོ་འཚོ་བྱེད་བོས་ནས་བསྐན་པས། སྐན་མར་དུགཙུ་རྩི་བཞིའ་བསྒོ་ནས་ཀུན་དགའ་བོ་ལ་གདམས་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ནི་རྩོ་རྗེའི་སྐུ། ས་བ། བརྟན་པ། མི་ཚོད་པ་ཡིན་པས་སྐན་མར་སྲང་བཙུ་གཉིས་དོངས། དགེ་སློང་གཞན་རྣམས་ལ་སྲང་རེ་ལས་ལྷག་པ་མ་འདེན་ཞིག་ཅེས་སྐྱས་པ་དང་། ཀུན་དགའ་བོས་ཀྱང་དེ་བཞིན་བྱས་པས། ལྷས་སྦྱིན་ན་རེ། ང་ལ་སྲང་གཉིས་དོངས། གོའུ་ཏ་མ་དང་ང་གཉིས་ལ་རིགས་ལ་སོགས་པ་མ་མཉམ་པ་ཅི་ཡོད་ཅེའོ། །རེས་ཀྱང་སྲང་གཉིས་བྱིན་པས། སྐན་མ་ཞུ་སྟེ་ཨི་ལ་ཐྲག་པ་ན། ཀུན་དགའ་བོས་འཚོ་བྱེད་སྐན་པ་སྐྱན་པས། སྐན་མ་ཞུ་བ་དུག་ཏུ་སོང་བ་ལ་ཐབས་མེད་ཟེར་རོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཞུས་པས། ཐབས་ཡོད་ཀྱིས་གསུངས་ནས་ལྷས་སྦྱིན་གྱི་སྤྱི་བོར་ཕྱག་གཡས་པ་བཞག་ནས་འདི་སྐད་དུ། ལུས་ལས་བསྐྱེད་པའི་ཐུ་སྐྱ་གཅན་འཇོན་དང་། དག་བཞིན་སེམས་པའི་ལྷས་བྱིན་གཤེས་ལ་མཉམ་སྐྱོམས་པའི་སེམས་ཡོད་ན་བདེན་པའི་ཚོག་དེས་ལྡན་པ་ལྷས་སྦྱིན་ནད་ཞི་བར་གྱུར་ཅིག་བཙོད་པས་ལྷས་སྦྱིན་ནད་དང་བལ་ཏེ། གཏང་རག་ཏུ་

དགེ་སྦྱོང་གོ་འུ་ཏ་མ་འདིས་ཀྱང་སྣན་དཀྱད་མ་ཁས་པ་ཅིག་ཤེས་པར་འདུག་གི། ཆས་ཁར་ཡྱོགས་རིར་མི་འཆི་བ་འོང་ཟེར་ནས་བདེན་པའི་ཚིག་ཁྲད་དུ་གསོད་ཅིང་སྨོད་པ་དང་བཅས་པས་ཡོགས་སུ་སོང།།

འདི་དང་ཤོ་ཡོ་ཀ་གཉིས་འདས་པ་ནས་འབྱུང་བ།

མ་བརྟགས་པར་ནི་སུ་ཡང་། །ཡིད་ཆེས་པ་དང་གོས་མི་བྱ།།

བག་ཕབ་པ་ལས་སྐྱོན་སྨྲ་དང་། །བྱོས་བཏབ་པ་ལས་དགྲར་སྐྱ་རམང་།།[ཀཅ]

ཞེས་པ་དྲིན་མི་ཤེས་པ་ལ་བློ་ཕབ་པ་ལ་སྐྲག་པ་དང་། སྐུག་བསྔལ་ཐོབ་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྤྲེའུ་བཞིན་ཏེ།[ལྷ] དེ་ནགས་སྐུག་པོ་ན་གནས་པའི་ཚེ་མི་ཞེག་གིས་བ་སྟོར་བ་འཚོལ་བའི་ཕྱིར་ཀུན་ཏུ་ཆུ་ཞིང་སོང་བ་ལས། དེ་ལམ་སྟོར་ཞིང་ཕྱོགས་ཀུན་འབྲུགས་ཏེ་འཁྲམས་ནས་ཕྱོགས་དེར་བཀྲེས་པས་ཉེན་པའི་སྐུག་བསྔལ་ལ་སྐྱོམ་པ་དང་། ཚ་བ་དང་། ངལ་བས་ལུས་ནི་སྐྱེས། ཡིད་མི་དགའ་བའི་སེམས་ནི་ཁོང་པའི་ནང་དུ་གདུངས་ཏེ་ཤིང་གི་རྩ་བར་བསྡད་པ་དང་། ཤིང་ཏིན་ཏུའི་འབྲས་སུ་སྨིན་ནས་ལྷགས་པས་ཁ་དོག་ཆགས་པའི་ཉེན་པས་རྟོག་ཅིང་ཟ་ཞིང་། །མི་དེས་དེ་དག་སྡུངས་པ་ན་བཀྲེས་པའི་ཉེན་པས་རྟ་ཁྲ་ཞིག་ཤི་ནས་ཕྱོགས་པས། ཤིང་ཏིན་ཏུ་ཞེས་གདུ་བ་གཡང་སའི་ཁ་ན་འདུག་པས་ཡལ་གা་འབྲས་བུ་སྨིན་པའི་ཕྱིར་ཀྱིས་དུད་པ་ཅིག་མཐོང་ངོ། མི་དེས་འབྲས་བུ་དེ་འདོད་པའི་ཕྱིར་རིའི་གདུ་བ་གཡང་ས་དེ་ལ་འཛེགས་ཏེ་རིམ་གྱི་ས་ཤིང་ཏིན་ཏུའི་ཡལ་གা་འབྲས་བུ་ཅན་གཡང་སའི་ངོས་སུ་དུད་པ་དེ་ལ་འབྲས་བུ་འཐོག་ཅིང་འཛེགས་པས་ཤིང་གི་རྩེ་མོ་ལ་ཐུགས་པར་ཕྱིན་ནོ། །དེ་ནས་ལྷོད་པའི་ཤིང་གི་ཡལ་གা་དེ་ཕྱི་བའི་ཕྱིད་ཀྱིས་ནོན་ཅིང་ཁྲ་བ་ཡི་ས། སྐ་གྲིས་ཆེད་དུ་རྩད་ནས་བཅད་པ་བཞིན། སྣ་དང་བཅས་པས་ཆགཔ་ནས་ཕྱུང་བར་ཀྱུར་ནོ། །མི་དེ་ཤིང་དང་བཅས་པ་རིའི་ཁོར་ཡུག་ཏུ་བག་གིས་བསྐོར་བ་ཁྲོན་པ་དང་འདུ་བ་ཞེག་ཏུ་ཕྱུང་ངོ། འོན་ཀྱང་རྒྱ་དེའི་སྟེང་དུ་ཤིང་ཡོ་ཆགས་པའི་ཁར་ཕྱུང་བས། ལུས་ནི་རྒྱང་ཟད་ཀྱང་མ་བསྟད་ཅིང་རྒྱའི་ནང་ནས་ཕྱུང་སྟེ། ཁོ་ར་ཁོར་ཡུག་ཏུ་བསྐོར་ནས་བཤྱས་པས། གང་ནས་ཀྱང་ཐར་པའི་ལམ་མ་མཐོང་བ་དང་།

ཐབས་ཅི་ཡང་མ་རྟེད་དེ། དེས་བར་བདག་འདི་ཉིད་དུ་འཆི་སྟམ་ནས་ཡིད་མྱག་བར་གྱུར་ཅིང་གསོན་དུ་རེ་བ་ནི་མེད། མིག་མཆི་མས་གང་བཞིན་དུ་སྣོ་བཀ་འདི་དག་ཕྱུང་ངོ་། །ཤགས་ཁུལ་དགོན་པ་བགྲོད་དཀའ་བ། །སྐྱེ་བའི་འགྲུལ་ཡང་ཡོད་མེད་པ། །འདི་ལྟ་བུར་ནི་བདག་ལྷུང་སྟེ། །གང་དུ་བརྟགས་ཀྱང་འཆི་ལས་མེད། །ཅེས་པ་ལ་སོགས་པའི་སྣོ་སྒགས་སྙིང་རྗེ་རྗེ་སྐད་འདོན་ཅིང་འདུག་པ་ལས་སྤྲུལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ཟས་འཚོལ་ཞིང་ནགས་དེའི་ནང་དུ་སོང་སོང་བ་ལས་མཐར་གྱིས་གཡང་སང་དེའི་ཁར་ཕྱིན་པས། མི་མདོག་ངན་མིག་རྩ་ཁན་པ་ལུས་རིད་པ་ཞིག་མྱ་ངན་གྱི་སྣོ་སྒགས་འདོན་པ་དེ་མཐོང་ནས་སྤྲུལ་དེས་འདི་སྐད་སྨྲས་པ། མི་ཡིས་ཐར་པ་མ་ཡིན་པའི། །གཡང་ས་འདི་ན་སྡོད་པ་ཁྱོད། །ཅི་ཕྱིར་འདིར་འོངས་སུ་ཞིག་ཡིན། །དེ་ནི་ལེགས་པར་སྨྲ་བར་རིགས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །སྤྲུལ་ལ་མི་དེས་ཕྱག་འཚལ་ཏེ་སྨྲས་པ། ཤྱ་དཔལ་བདག་ནི་མི་ཞིག་ལགས། །འཕྲལ་ནས་ནགས་ལ་རྒྱུ་བ་ལ། ཤིང་འདིའི་འབྲས་བུ་འཚོལ་འཚོལ་ནས། །འདི་ལྟ་བུ་ཡི་ཉམས་ཉེས་བྱུང་། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་ལོ་རྒྱུས་བརྗོད་པས། སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དེ་སྙིང་རྗེ་མ་བཟོད་ནས་མི་དེ་དབུགས་ཕྱུང་། ཤིང་ཏིན་ཏུའི་འབྲས་བུ་གཞན་ཞིག་བཙལ་ཏེ་བྱིན། དེ་བཏོན་དུ་རུང་བའི་ཐབས་སུ་དེས་ཇོ་བ་ཡིད་མི་ཁྱེར་ཚད་ཙམ་ཞིག་ལ་ཉམས་སད་ཅིང་གོམས་པར་བྱས་སོ།།

དེ་ནས་ཉམས་འོག་ཏུ་ཆུད་པ་དང་གཡངས་ས་དེའི་ནང་དུ་ཞུགས་ཏེ་མི་ལ་སྣོས་པ། ཚུར་ཤོག་ངས་ཀྱང་ཏུ་ཞོན། ཁྱོད་ནི་སྟེང་དུ་ཕྱིན་པ་དང་། རང་གི་ལུས་ལ་སྟིང་པོ་དག ཕྱིན་ཀྱི་བར་དུ་ལེགས་པར་འཇུས། ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་དང་། དེས་དེ་ལྟར་བགྱིའོ་ཞེས་བྱས་ནས་ཕྱག་འཚལ། དེ་ལ་ཞོན་ནོ། །འོན་ཀྱང་སྤྲུལ་ཉམ་ཆུང་ཞིང་མིའི་ལུས་ཕྱི་བས་དེའུམ་འཐོན་པ་ལ་སྟིང་སྟོབས་དང་སྟག་སྦན་གྱིས་སྟེང་དུ་འཐོན་པས། སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དེ་རབ་ཏུ་དགྱེས་པར་སྐྱོར་ཏོ། ཏེ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་མི་ལ་ཕན་བཏགས་པ་ན། བག་ཕབ་ནས་སྤྲས་པ། ཀུན་ནས་བསྐོར་བའི་ནགས་ཀྱི་ས་ཕྱོགས་འདིར། །གཅན་གཟན་དར་མ་ཐགས་ཐོགས་མེད་པར་འོང་། །བདག་ནི་ངལ་བས་གཤེད་ལོག་ནང་སྐྱོད་སྲིད། །ཁྱེའཞེག་ཉལ་བས་ཕྱོགས་སུ་མིག་ལྟོས་ལ། །ང་དང་ཁྱོད་རང་གཤེགས་ཀ་བསྟུང་བར་གྱིས། །ཞེས་གདམས་སོ། །དེ་ནས་མི་ངན་ཚུལ་འཆོས་མ་ཁན་དེས་བསྟུང་བར་ཁས་

བློངས་སོ། །ཐུང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྣོ་ལེབ་སྟོན་པོ་ཞེག་གི་ཁར་གཉེད་ལོག་གོ །དེ་ནས་མི་བཟ་དེས་བསམས་པ་སྟར་གྱི་དྲིན་ནི་བརྗེད། །འདི་བསད་ལ་ཤ་འདི་ཟོས་ན་འཆི་ལུས་བརྟས་ཤི་ངམ་ཕྱིས་རང་ཡུལ་དུ་སྙིག་སྨོད་བྱ་བསམ་ནས་ཚོས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་ནི་ཉམས། སྐྱིང་རྗེ་ནི་སྤྲངས། རྩོ་བ་ཆེན་པོ་བཀོག་ནས་སྨྲེའུའི་མགོ་ལ་འཕངས་པས་གནད་དུ་མ་ཐོག་པར་ཟུར་གཅིག་བྱུང་སྟེ། ཏོག་སྐྱ་དང་བཅས་པས་གཉིད་སད་ནས་ཆུངས་མཆོངས་ཏེ་ཅི་ཡིན་བརྟགས་པས། གཅན་གཟན་ནི་མི་འདུག་མི་ངན་དེ་མགོ་སྣད་དེ་གདོང་རྟུལ། ཁ་བསྐབས་ནས་སྐྱེངས་པ་མཐོང་ནས། མི་ངན་གྱི་དྲིན་ལན་ཕྱིར་ལོག་དེ་མ་བཟོད་ནས་སྨྲས་པ། གོག་པོ་ཁྱོད་ནི་མིར་གྱུར་ཀྱང་། །འདི་འདྲ་བ་གཅིག་ཁྱོད་ཀྱིས་བྱས། །འཆི་བདག་ཁ་ཡི་ནང་འདུ་བ། །རཏྣ་རྟེན་གཞན་ནས་བློངས་པ་བཞིན། ཁ་ཡང་ས་འདི་ནས་ངས་ཕྱུངས་པས། །ཁྱོད་ནི་གཞན་དུ་ལྷུང་བར་འགྱུར། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་ཀྱི་ཚོགས་བཅད་མང་པོ་གདམས་པའོ། །སྨྲེའུ་དེས་མི་དེ་ལ་མྱ་ངན་བྱས་ཏེ་ཁྲིད་ནས་གོང་འདབས་སུ་བསྐྱལ་ལོ། ཀེ་ལ་ལམ་བསྟན་སྨས་པ། ད་ཁྱོད་རང་གི་ཡུལ་དུ་བདེ་བར་སོང་ལ་སྡིག་པའི་ལས་སྤོངས། སྔ་མའི་ཞེས་པ་བཤགས་པ་ལ་འབབ་པ་ཀྱིས་ཤིག་ཅེས་བསྒོ་སྟེ་སྐར་ནགས་ཀྱི་ནང་དུ་སོང་ངོ།།

དེ་ནས་མི་དེས་སྡིག་པའི་ལས་མི་བཟད་པ་བྱས་པས་འགྱོད་པའི་མེས་སེམས་གདུངས་ནས་དེ་མ་ཐག་ཏུམཛོའི་ནང་ཆེན་པོས་བཏབ་སྟེ། ཤུ་བ་མིའི་གཟུགས་འདུ་བ་འཇིགས་སུ་རངས་བ་ཞེག་ཏུ་སྣང་ཀ། གོང་དུ་འགྱོ་མ་ནུས་དེ་ཤིད་དུ་གནས་སོ། །དེའི་ཚེ་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ཞེག་རི་དྭགས་གཡོར་དུ་སོང་སོང་བ་ལས་སྤར་གྱི་མི་དེ་མཐོ་ཡང་མིའི་གཟུགས་ཡིན་པར་ཡིད་ཆེས་པར་མ་རུང་ནས་སྨྲས་པ། ཁྱོད་ནི་སུ་ཞེག་ཡི་དྭགས་འདྲེའམ། །སྲིག་གི་གཟུགས་སམ་སྨུལ་བུའམ། །ཁད་རྐམས་མང་པོ་ཚོགས་པའམ། །ཁད་ཀྱི་ནང་ནས་གང་ཞེག་ཡིན། །དེ་ལ་དེས་ཕྱག་བྱས་ནས་སྨྲས་པ། །རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་བདག་མི་ལགས་ཏེ། །མི་ལགས་སོ། །མི་ལགས་སོ། །རྒྱལ་པོས་འོ་ན་ཅིའི་ཕྱིར་འདི་ལྟ་བུ་གྱུར་ཅེས་དྲིས་པས། བདག་གིས་ཉེས་པ་སྨྲད་པ་སྨྲས་པ། བྱམས་ལ་སྐྱིང་རིང་རྒྱས་པ་ཡི། མེ་ཏོག་འདི་ནི་རེ་ཞེག་སྐྱོང་། དེ་བས་རབ་ཏུ་མི་བཟད་པའི། འབྲས་བུ་གཞན་ནི་སྨྲད་ཀྱི་སྐྱོང་། ཞེས་བརྗོད་དེ། ཚེ་འདི་མཐོང་ཐོས་ཀྱི་

ཆེན་པོ་བྱུང་སྟེ། ལུས་འདི་མ་སྤངས་བཞིན་སྤྲིལ་ཚུགས་སུ་ལྷུང་ནས་སེམས་ཅན་དམྱལ་བ་ཆེན་པོར་སྐྱེས་སོ། །ཡང་གོས་བཏབ་པ་ལ་དབུར་གྱུར་མང་བ་ནི་ལུགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་སྐྱེ་བོ་གསོ་བའི་ཕིགས་པ་ལས་སྟེལ་ཏུངང་བྱེད་ཀ་ལན་དགུ་བཞིན་ནོ།།

རྟ་ཅང་རྩོམ་པ་ཆེས་དྲགས་ན། །སྐུག་བསྔལ་བརྒྱད་མ་ཐོག་ཏུ་བབ།།
སེང་གེ་ང་རྒྱལ་ཆེས་བའི་རྒྱས། །ཐུ་ཡིས་ལྷུར་ཐོ་[24]བསྐུར་ཞེས་ཐོས།།[25]

ཞེས་པ་ལྟ་དེས་དུས་ཡུན་རིང་དུ་སེང་གེས་རི་དྭགས་བསད་བའི་ཀ་རྣམས་ཟོས་བས།[26] རི་ཞེག་གཅིག་དེས་གླང་ཐོ་ཆེ་གཅིག་བསད་ནས་ལྟེས་ལ་འདི་འཁྲུར་ཅིག །དེ་ལྟ་མིན་ན་ད་ཚན་ཆད་ཀ་ཟ་བ་མ་རེ་ཞེག་བྱས་བས། དེས་བསམ་པ་ལྷུར་དུ་ནི་མེད། ཀ་ཟ་བ་ཡང་གུ་ལ་རྒྱུ་སྟེལ་སྟེ་སྨྲས་པ། རྗོ་བོ་ལགས། བདག་གིས་བྱ་བ་གཉེས་མི་མཆི་བས། གཅིག་བདག་གིས་བགྱིད། གཅིག་ཇོ་བོས་མཛད་པར་ཞུ་ཞེའོ། །དེ་ན་རེ་བྱ་བ་གཉེས་གང་ཡིན། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཆོས་ལུགས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ཆེན་པོ་ལྷུར་འབད་པའི་ཚེ། དེའི་རྟིང་ལ་འཁྲུན་པ་གཅིག་དགོས་པ་ན་གླང་པོ་ཆེ་འཁྲུར་བ་དང་འཁྲུན་པའོ། །དེས་བསམ་པ་ང་ནི་རི་དྭགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་འདི་ལྟ་བུ་རྟིང་ནས་ཅི་སྟེ་འཁྲུན་སྟམ་ནས་དེས་རྫ་མ་དེ་འཁྲུར་ཏེ་སོང་བས་རྟིང་ནས་ལྟ་འཁྲུན་ཅིང་འགྲོ་བ་ནི་དགའ་བའི་དབྱངས་སོ།།

གཞུང་བཅན་ནོར་ལ་གཅེས་འཛིན་པ། །མཛའ་བཤེས་ཡིན་[27]ཡང་ཡིད་མི་བརྟན།།
ཆེན་པོ་རྣམས་ལ་གསུག་ཅོས་ནས། །གཅེན་ཀྱིས་བརྟགས་[28]པར་བྱས་པ་མང་།།[29]

འདིར་དཔེ་བརྗོད་པ་ནི་ཁྲ་རྩ་སྟིའི་ནགས་སྐྱེག་པོ་སྐྱེ་བོ་ཐལ་ཆེས་ཀྱང་བགྲོད་པར་མི་ནུས་པ་ཞེག་ན།[30] རི་དྭགས་རྩ་རྩ་ཞེས་བྱ་བ་དུད་འགྲོའི་ལུས་སུ་གྱུར་ཀྱང་རིན་པོ་ཆེའི་ཕུང་པོ་འགྲོ་ཤེས་པ་ཁྱེ་བུ་སྐྱབ་ཞིང་བསམ་པ་དག་པ་སྨད་དུ་བྱུང་བ་ཞེག་ཡོད་ལ། དེ་ཡང་གཟུགས་དང་ཤེས་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས། བྱ་བ་རྣམས་ལ་མ་ལགས་པས་བརྒྱན། བདག་ལ་ཐན་ཐོགས་སྐྱེ་བོ་ལ། མཆོད་པ་མི་བྱེད་སུ་ཞེག་ཡོད། དེའི་གོང་འདབས་ན་གནས་པའི་མི་ཞེག་འབབ་ཚུངས་པོས་ཁྱེར་ཏེ་འདི་སྐད་དུ། ཚུ་ཆེན་

འཁྲུག་པ་རབ་ཏུ་དྲག་པོ་ཡིས། ཞེར་ནས་མགོན་མེད་གཟིངས་ཀྱང་ཡོད་མ་ཡིན། བདག་ལྟར་ཚོངས་ཤིང་ཉམ་ཐག་བསྒལ་བའི་ཕྱིར། སྐུག་ལ་བྱམས་པས་སྐྱུར་དུ་རྒྱུགས་ཏེ་བཟུང་། ཞེས་སྨྲ་ཞིང་འདུག་པ་རྣ་རྟེས་མཐོང་ནས་དེའི་ཐད་དུ་སོང་ནས་དཀྲུགས་ལྟེ་བའི་ཁར་ཕྱིན་པར་བྱས་སོ། །མི་དེ་རབ་ཏུ་དགའ་བར་གྱུར་ཅ་ཏེ་ཞེར་ཀྱིས་བདག་གི་སྲོག་བྱིན་པས་དེ་ཞེར་ལ་མཆོད་པ་ཆུ་ངར་བགྱིད་པས་ཁོ་བོའི་གོང་དུ་འབྱོན་པར་འཚལ་ལོ་བྱས་པས། རྣ་རྟེས་སྨྲས་པ། མི་རྣམས་ཀྱི་དགའ་བའང་གཞན་ཡིན། དེད་རི་དྭགས་ཀྱི་དགའ་བའང་གཞན་ཡིན་པས། ཁྱོད་ཀྱི་ཁོ་བོ་ཇི་ལྟར་འདུག་པའི་གཏམ་མ་སྤྲིང་ཞིག །དེ་ཉིད་མཆོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྨྲས་ནས་ནགས་སུ་སོང་ངོ།།

ཤྭ་རྣ་ཏ་སྟིའི་རྒྱལ་པོའི་བཙུན་མོ་གནང་ཆེན་གཅིག་ཡོད་པ་དེའི་རྗེ་ལམ་ལ། རི་དྭགས་ཀྱི་གནས་ལ་གནི་བརྙེད་དང་མདངས་ཀྱི་ཁྱད་པར་རྣམ་དུ་བྱུང་བ་ཞིག་སེང་གེའི་ཁྲི་ལ་འདུག་སྟེ། ཆོས་སྨྲས་པ་མཐོང་ནས། དེ་རྒྱལ་པོ་ལ་སྨྲས་པ། དེས་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱ་དགའ་ཁས་བླངས་ཏེ། དེ་འཚོལ་བ་ལ་བཙོན་པ་ལས། རིང་པོ་ཞིག་ནས་སྔར་གྱི་སྐྱེ་བོ་དེ་སེམས་གཡོས་ཏེ་བསམས་པ། ཀྱེ་མ་སྔོན་གྱི་དྲིན་གཙོ་བོར་བཟུང་རམ་རང་གི་དགོས་པ་གཙོ་བོར་བཟུང་། དམ་པ་ཆོས་ཀྱི་ཚུལ་བསྒྲུབ་ངམ། རང་འདོད་ཆེན་པོའི་ཚུལ་བཟུང་། འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དགོས་པ་སྒྲུབ་བམ། དཔལ་ལྡན་བདེ་བ་སྒྲུབ་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་བསམ་པ་ལས་རང་འདོད་ཆེན་པོའི་ཚུལ་ལ་ཞེན་པས་མི་དེ་རྒྱལ་པོའི་ཕད་ཏུ་སོང་སྟེ། བདག་གིས་མཐོང་བ་ཡིན་པས་དེ་སྙུ་ལ་བསྟན་གསུངས་ཤིག །ཅེས་བརྗོད་པས། རྒྱལ་པོ་རང་ལ་སྟོན་ཅིག་ཟེར་ཏེ་དཔུང་དང་བཅས་པ་སོང་བ་དང་། སྐྱོགས་ཐམས་ཅད་དམག་གིས་ཁྱབ་པར་བྱས་ཏེ། སྐྱེ་བོའི་སྒྲ་ཆེན་པོ་ཐོས་པ་དང་། དེས་བསམ་པ། ཀྱེ་མ་སྐྱེ་བོ་འདོད་ཆེན་པོ་འགའ་ཞིག་འདིར་སོང་ནས་ཀྱང་ཐོས་ཏེ་མི་རྒྱལ་པོའི་ཕྱིར་ཡིན་ནམ་སྙམ་ནས། ཁོང་གི་ཁོ་བོ་ཇི་ལྟར་འདུག་པའི་གཏམ་མ་སྤྲིང་ཞིག །དེ་ཉིད་མཆོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྨྲས་ནས་ནགས་སུ་སོང་ངོ།།

ཤྭ་རྣ་ཏ་སྟིའི་རྒྱལ་པོའི་བཙུན་མོ་གནང་ཆེན་གཅིག་ཡོད་པ་དེའི་རྗེ་ལམ་ལ། རི་དྭགས་ཀྱི་གནས་ལ་གནི་བརྙེད་དང་མདངས་ཀྱི་ཁྱད་པར་རྣམ་དུ་བྱུང་བ་ཞིག་སེང་གེའི་ཁྲི་ལ་འདུག་སྟེ། ཆོས་སྨྲས་པ་མཐོང་ནས། དེ་རྒྱལ་པོ་ལ་སྨྲས་པ། དེས་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱ་དགའ་ཁས་བླངས་ཏེ། དེ་འཚོལ་བ་ལ་བཙོན་པ་ལས། རིང་པོ་ཞིག་ནས་སྔར་གྱི་སྐྱེ་བོ་དེ་སེམས་གཡོས་ཏེ་བསམས་པ། ཀྱེ་མ་སྔོན་གྱི་དྲིན་གཙོ་བོར་བཟུང་རམ་རང་གི་དགོས་པ་གཙོ་བོར་བཟུང་། དམ་པ་ཆོས་ཀྱི་ཚུལ་བསྒྲུབ་བམ། དཔལ་ལྡན་བདེ་བ་སྒྲུབ་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་བསམ་པ་ལས་རང་འདོད་ཆེན་པོའི་ཚུལ་ལ་ཞེན་པས་མི་དེ་རྒྱལ་པོའི་ཕད་ཏུ་སོང་སྟེ། བདག་གིས་མཐོང་བ་ཡིན་པས་དེ་སྙུ་ལ་བསྟན་གསུངས་ཤིག །ཅེས་བརྗོད་པས། རྒྱལ་པོ་རང་ལ་སྟོན་ཅིག་ཟེར་ཏེ་དཔུང་དང་བཅས་པ་སོང་བ་དང་། སྐྱོགས་ཐམས་ཅད་དམག་གིས་ཁྱབ་པར་བྱས་ཏེ། སྐྱེ་བོའི་སྒྲ་ཆེན་པོ་ཐོས་པ་དང་། དེས་བསམ་པ། ཀྱེ་མ་སྐྱེ་བོ་འདོད་ཆེན་པོ་འགའ་ཞིག་འདིར་སོང་ནས་ཀྱང་ཐོས་ཏེ་མི་རྒྱལ་པོའི་ཕྱིར་ཡིན་ནམ་སྙམ་ནས། ཁོང་གི་ཁོ་བོ་ཇི་ལྟར་འདུག་པའི་གཏམ་མ་སྤྲིང་ཞིག །དེ་ཉིད་མཆོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྨྲས་ནས་ནགས་སུ་སོང་ངོ།།

ཤྭ་རྣ་ཏ་སྟིའི་རྒྱལ་པོའི་བཙུན་མོ་གནང་ཆེན་གཅིག་ཡོད་པ་དེའི་རྗེ་ལམ་ལ། རི་དྭགས་ཀྱི་གནས་ལ་གནི་བརྙེད་དང་མདངས་ཀྱི་ཁྱད་པར་རྣམ་དུ་བྱུང་བ་ཞིག་སེང་གེའི་ཁྲི་ལ་འདུག་སྟེ། ཆོས་སྨྲས་པ་མཐོང་ནས། དེ་རྒྱལ་པོ་ལ་སྨྲས་པ། དེས་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱ་དགའ་ཁས་བླངས་ཏེ། དེ་འཚོལ་བ་ལ་བཙོན་པ་ལས། རིང་པོ་ཞིག་ནས་སྔར་གྱི་སྐྱེ་བོ་དེ་སེམས་གཡོས་ཏེ་བསམས་པ། ཀྱེ་མ་སྔོན་གྱི་དྲིན་གཙོ་བོར་བཟུང་རམ་རང་གི་དགོས་པ་གཙོ་བོར་བཟུང་། དམ་པ་ཆོས་ཀྱི་ཚུལ་བསྒྲུབ་བམ། དཔལ་ལྡན་བདེ་བ་སྒྲུབ་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་བསམ་པ་ལས་རང་འདོད་ཆེན་པོའི་ཚུལ་ལ་ཞེན་པས་མི་དེ་རྒྱལ་པོའི་ཕད་ཏུ་སོང་སྟེ། བདག་གིས་མཐོང་བ་ཡིན་པས་དེ་སྙུ་ལ་བསྟན་གསུངས་ཤིག །ཅེས་བརྗོད་པས། རྒྱལ་པོ་རང་ལ་སྟོན་ཅིག་ཟེར་ཏེ་དཔུང་དང་བཅས་པ་སོང་བ་དང་། སྐྱོགས་ཐམས་ཅད་དམག་གིས་ཁྱབ་པར་བྱས་ཏེ། སྐྱེ་བོའི་སྒྲ་ཆེན་པོ་ཐོས་པ་དང་། དེས་བསམ་པ། ཀྱེ་མ་སྐྱེ་བོ་འདོད་ཆེན་པོ་འགའ་ཞིག་འདིར་སོང་ནས་ཀྱང་ཐོས་ཏེ་མི་རྒྱལ་པོའི་ཕྱིར་ཡིན་ནམ་སྙམ་ནས། ཁོང་གི་ཁོ་བོ་ཇི་ལྟར་འདུག་པའི་གཏམ་མ་སྤྲིང་ཞིག །དེ་ཉིད་མཆོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྨྲས་ནས་ནགས་སུ་སོང་ངོ།།

རེའོ། །མིའི་བདག་པོ་ཆུང་ཟད་ཅིག་བཞུགས་དང་། ཁྱེད་ཀྱིས་བདག་འདི་ན་མཆིས་ཤེས་གཅིག་ལས་ཐོས་ཤེས་སྟིས་སོ། ཁོས་མདའ་རྩེས་འདི་ན་རེ་ཟེར་རོ་བྱས་ཏེ། སྐར་གྱི་མི་དེ་བསྟན་པས། རུ་རུས་དེ་ལ་བསྟས་ཏེ། ཀྱེ་མ། ཁྱེལ་མེད་མི་ལ་ཕན་བཏགས་པ། ཆུ་ཡི་རླབས་ཀྱིས་ཁྱེར་བ་ཡི། ཤིང་དག་ལྷུང་བ་སྐབའོ་ཤེས། འདི་ལྟ་བུ་ཡིས་གླན་གྱུར་ཏམ། ཤེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཐོས་པས་རྒྱལ་པོ་དེ་ངོ་མཚར་ཤིང་ཡང་བར་གྱུར་པས། ཀྱེ་ཁྱེད་ཀྱིས་གསུངས་པ་དེ་ལ་ཁོ་བོ་ནི་དགའ་བ་སྐྱེས་ན་ཅི་དེ་ལྟ་བུ་གསལ་བར་གསུངས་ཤིང་ཅེའོ། །དེ་ལ་རུ་རུ་དེས་དོན་སྐྱ་མ་རྒྱས་པར་བསྟན་དོ། །དེར་རྒྱལ་པོས་མི་དེ་ལ་བལྟས་ཏེ། ཀྱ་ཡེ་ཟེར་བ་དེ་བདེན་ནས་མི་བདེན་སྨས་པ་མེད་དོ། །དེ་རྒྱལ་པོས་ཐོས་ནས་མ་རངས་པར་གྱུར་ཏེ་སྐྱོ་བ་དང་བཅས་པས་མདའ་དེ་བརྡེག་པར་བརྒྱམས་པ་ན། རུ་རུས་དེའི་སར་བྱོན་ཏེ། མིའི་བདག་པོ་ཁྱེད་དེ་ལྟར་མ་མཛད། གལ་ཅིན་པའི་སྐྱེ་བོ་ལ་སྐྱར་བཀུམ་མི་འཚལ་ལོ་ཞེས་ཏེ། སྐྱར་ཡང་མིའི་བདག་པོ་ཁྱེད་ཀྱི་བཞེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཁོ་བོས་རྟོགས་པར་བགྱི་བ་ལགས་མོད། ཁྱོད་ཀྱིས་ཀྱང་མི་ངན་པ་འདི་ལ་ཐུབ་ཚོད་མི་མཛད་པ་རུ་ལ་བར་བགྱི་བ་གང་ལགས་པ་དེ་གནང་བར་རིགས་སོ། །ཞེས་གསོལ་ཏེ་རྒྱལ་པོ་དེས་ཁྱད་ཆུབ་སེམས་དཔའི་གསུང་སྐྱབ་པ་དང་། རང་ལ་རུ་རུ་བསྟན་པའི་དྲིན་ཀྱིས་ཁྱབ་པ་དེ་ཉན་པར་ཁྱེད་ཀྱི་མི་དེ་མཐུ་བར་ཁྱེས་སོ། ཀེ་ནས་རུ་རུ་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཏུ་སྐྱན་དྲངས་གདན་སེང་གེའི་ཁྲི་ལ་འདུག་སྟེ། གསལ་བར་བརྟན་སྐྱོད་པ་དང་། སྐྱན་ཅིང་ཡིད་དུ་འོངས་པས་སྐྱེ་བོ་རྒྱ་ཆེན་པོ་རབ་ཏུ་མགུ་ཞིང་ཡིད་བདེ་བར་བྱས་པ་བཞིན་ནོ།།

གཞོན་པའི་མཚན་མ་ཁར་འབྱིན་པའི། །དགྱོད་དེ་དག་གཞོམ་པ་སྐྱ།།
ཞན་པའི་ལྷོག་ཀྱོ་རྟགས་ཁར་འབྱིན་པའི། །དགྱོ་དེ་དག་ཇི་ལྟར་གཞོམ།།[๑๙]

ཤེས་པ་སྟེ་མ་ནི་ཆུ ང་ཟད་མ་དུ་ལ་བར་འཛོད་པའི་རིགས་ཅན་དེ་གནས་བཏང་དུ་གཏེས་འཚར་ཀ་ཁར་བསྡུད་བར་བཞག་སྟེ་ལྟ་བོ་བལ་ཡུལ་དུ་སོང་སྟེ་སྐྱར་ཚོང་པ་དང་འགྲོགས་ནས་སོང་བ་ན། དེ་དག་གིས་ཤིང་རྟའི་སྟོག་ཤིང་ཞར་ཡུས་པ་དྲུག་སྟེས་ཁྱེར་ནས་རི་བྲག་ནས་ཕྱིན་པར་རི་བྲག་པ་ཐམས་ཅད་སྐྲགས་ཏེ། དམག་བྱུང་བའམ། གླང་པོ་ཆེ་སོགས་སུ་དོགས་པ་ན། འཕགས་པ་དག་

འཁྲུང་བྱས་པས། དག་པོ་དག་གི་སྐྱེའང་རྒྱ་པ་རྗེ་འམ་ཅིའོ། །འཕགས་པ་ལ་དག་ཡོད་དམ་བྱས་པར་ཞེར་ཁོ་ནའོ་ཟེར་བ་ཡུ་བྱའོ།།

རྣ་གཞན་མཁས་ན་འཚོ་སྐྱེད་ཀྱི། །ཉེས་པའི་ཚོགས་རྣ་འདྲུབ་པ་མེད།།

ཁྲ་ཡིས་འགྲེ་པ་རྣ[১৭]ཕབ་པས། །བསྐལ་པའི་བར་དུ་འགྲས་ལ་ལྷོས།། ৫০།

ཞེས་པ་བྱ་ཐམས་ཅད་འདུས་ཏེ་རྒྱལ་པོ་འཚོལ་བ་ན།[১২] ཁ་ཅིག་ན་རེ། འགྲ་པ་ལ་བལྟས་ཏེ་འདི་ཚོགས་ཀྱི་དབུས་སུ་བརྗོད་ཆེ། མཚན་མོ་འགྲོ་ན་མིག་གསལ། མགོ་ལ་རྣ་ཡོད་པས་འདི་ཐུལ་པོ་བྱའོ་ཟེར་བ་ན། ཁྱ་ཏ་ན་རེ། ཁྲོད་ཅི་ཟེར། འདིའི་ཤུང་པ་སེར་གས་གང་བ་བྲན་ཤང་པ། མ་ཡར་མོ་ལས་ཤ་བཤུས་ནས་ཟོས་པས་མས་ཤའི་ཁུ་བ་མིག་ཏུ་ཟླུགས་པས་ཞག་མིག་པ། སྐད་མི་སྙན་ཏེ་མདུན་མ་ཐམས་ཅད་འགྲ་བའིས་སྐྱ་འབྱིན་པས་ན་འགྲ་པ། བྱའི་མགོ་ལ་རྣ་བྱུང་བ་ལྷས་ངན་ཡིན་པས་བདག་ནི་མ་གཏོགས་སོ་ཟེར་ནས་ཁོ་སོང་བ་དང་། བྱ་ཐམས་ཅད་ན་རེ། བདེན་དེས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཚང་བས་སོ། །ཉེས་ཟེར་ནས་འགྲ་པ་གཅིག་བུ་དེར་བཞག་ནས་བྱ་ཐམས་ཅད་སྡུར་ཏེ། སྐྱིང་ལ་འཁོན་དུ་དམ་བཅུང་ནས། །ཁ་ལ་ཚྭ་འཇམ་སྐྱའོ་ཞེས། ཁྱང་སོང་འགྲ་པའི་གདམས་དགས་སྟེ། ཀམ་པའི་ཚུལ་དང་འགལ་བ་ཡིན། །སྟོན་གྱི་དྲང་སྲོང་ལ་ཏུཏ་ལ་དང་ །བ་ཡུ་ར་ཤ་ལ་སོགས་སྐྱ་བ་ནི། །རི་སྤིད་དུས་ལ་མ་བབ་པར། ཀབྱ་ནི་ཐྲག་གོང་བཀུར་བྱ་སྟེ། ཀེ་བཞིན་གཡུལ་དུ་ཕྱིན་པ་ན། ཇོ་བས་རྩ་མ་བསྐྱན་བཞིན་གཞོམ། ཉེས་པ་དང་། དམན་ཞེང་སྐྱིང་རྡེའི་སྐད་འདོན་ཡང་། ཀབྱ་ནི་བཏང་བར་མི་བྱའོ། ཀེ་ལ་སྐྱིང་རྡེ་མི་བྱ་ཞེང་། རྩམ་ཅན་གཙོད་པ་བྱེད་པ་གཞོམ། །ཉེས་པ་དང་། དབྱ་ལས་སྐྱར་བ་ཡིད་ཆེས་དང་། སྐྱི་བོས་བཏུད་དེ་གུས་བྱ་ཞེང་། ཁདྲུང་སྐྱར་མཆི་མ་འཛ་གསྐྱོགས་བྱ། འབྱོར་པར་འདོད་པས་དེ་ལྟར་ཡང་། །ཉེས་པ་དང་། བྱ་ལོན་མེ་ཡི་ལྟ་མ་དང་། དེ་བཞིན་དབྱ་ཡི་ལྟ་མ་ནི། ཡང་ནས་ཡང་དུ་འཕེལ་འགྱུར་བས། ཀེ་སྐད་ལྟ་མ་བཞག་མི་བྱ། །ཉེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྐྱ་བ་ནི་གཞན་གྱི་སྟེ།

འདིར། དམ་པའི་སྐྱེས་བུ་དག་འབར་བར་བྱ། མི་བསྐྱན་སྐྱེ་བོ་བསྟེན་མི་བྱ། སྐྱེ་བོ་མ་རྟྲང་ཡིད་

མི་བརྟན། །བྱ་མའི་སྐྱེ་བོ་བཟོད་པར་བྱ། །ཞེས་འབྱུང་གི མ་སྨོངས་ཐམས་ཅད་སྨོངས་བྱ་ཞེང་། །སྨོངས་པ་རྟག་ཏུ་མགོ་བསྐོར་བྱ། །ཟེར་བ་ནི་དམ་བའི་ཚུལ་དང་འགལ་བ་ཡིན་ནོ། །འདིས་ནི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་བརྒྱད་པར། རི་སྙིད་རང་སྐོ་བས་མ་རྫོགས་ན། །དེ་ཡིབར་དུ་དགྲ་རྣམས་བཀྲུར། །ཁྱས་པ་རྫོགས་ནས་གང་རིགས་པ། །བྱ་ཞེས་བསྟན་བཅོས་གཞན་དག་སྟ།།[১৭] །ཞེས་འབྱུང་བའང་ཁོང་དུ་ཆུད་དོ།།

ལེགས་པར་བཤད་པ་རིན་པོ་ཆེའི་གཏེར་ཡས་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་ལྟ་བ་ལས་བྱུང་བ་ལགས་སོ།། ।।

རབ་བྱེད་དྲུག་པ། རང་བཞིན་གྱི་ཚུལ་བརྟག་པ།

རང་བཞིན་བཟང་པོ་རྣམས་ལ་ཡང་། །རྒྱུན་དུ་གཅོས་ན་གནོད་སེམས་སྐྱེ།།
ཙན་དན་བསིལ་བ་ཡིན་མོད་ཀྱི། །གཙུབ་པར་གྱུར་ན་འབར་བར་འགྱུར།།৫৮

ཀུམ་པ་ཀ་རྣའི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པ་ལ་སོགས་པའམ། ཡང་པ་ཅན་གྱི་ཤཱཀྱ་རྣམས་ཀྱི་མདུན་ན་འདོན་བཞིན་ནོ། ཁང་ན་ཡོན་ཏན་ཀུན་ལྡན་ཡང་། ཚ་ལུགས་བན་ན་ཀུན་གྱིས་བརྟས། ངེས་པ་ཐུབ་མཆོག་ཀྱང་སྨྲ་མེད་པས། །འདབ་ཆགས་ཀུན་གྱིས་སྤང་ཞེས་གྲགས། ཅེས་པ་བྱ་རྣམས་ཆུལ་པོ་འཚོལ་བར་རྩོམ་པའི་ཚེ། གང་ཞིག་ཉི་མ་ཤར་བ་སྟོན་དུ་མཐོང་བ་དེས་ཆུལ་པོ་བྱེད་ཟེར་ནས། དེ་དང་ཕྱག་རོན་གཉིས་ཀྱིས་མཐོང་བར་མཚུངས་ཀྱང་། དེས་ཕྱག་རོན་ཉེ་འགམ་དུ་བཅུག་སྟེ། མགོ་བསྐོར་བས་མཐོང་བའི་ཆུལ་ཆམ་ཁ་ཤང་གིས་ཐོ་བ་ཀྱང་བྱའི་ཆུལ་པོ་མ་སྟེར། ཡང་ནམ་འཕང་ཆོད་པ་གང་མཐོ་བ་ལ་བགོད་བར་བྱས་པ་ན། ཁ་ཤང་གིས་ཆོད་པོའི་སྐུ་གསེབ་ཏུ་ཞུགས་ཏེ་མཐར་ཐུག་ཏུ་ཆོད་ན་རེ། དགུ་ང་ལ་རེག་རེག་ཟེར་ནས་འདུབ་ཆུང་འཕངས་པ་དང་། གདོང་དེ་སྐུ་གསེབ་ནས་འཐོན་ནས་དེ་བས་ཀྱང་དགུ་ལ་རེག་རེག་ཟེར་ནས་སོང་བ་ལས། ཡང་བྱ་ཐམས་ཅད་ན་རེ། སྐུ་མེད་ལ་རྣ་ཡོད་མདོག་མི་སྡུག་པ་འདིས་ཅི་རྣང་ཞེས་ཟེར་ཏེ། ཆུལ་པོ་ཕར་ཞོག་བྱ་ཕལ་པའི་གྲལ་དུ་ཡང་མཚུད་པ་བཞིན་དུ། གཞན་གྱིས་སྨད་ཅིང་བརྟས་ལ་བྱ་བ་བཅོས་པར་སྐྱར་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྤང་བར་བྱའོ་ཞེས་ཞེས་པའོ།།[১৯]

བློ་དང་བཅོོན་འགྲུས་ཡོད་གྱུར་པ། །དེ་ཡིས་སྨྲ་བར་མི་ནུས་གང་།།

དགྲ་ཀླུ་དབང་ཆོོགས་བཅུགཉིས་པོ། །སྐུ་སེང་བྱ་ཡིས་བཅོོམ་ཞེས་ཐོོས།།ཞ།

མིའི་བདག་པོ་འདི་གཉིས་ཀྱིས་རྩོོད་དུས་ཞེས་པའི་མིང་གསལ་བར་བྱས་ཏེ། དེའང་སྐྱེ་རྒུ་རྣམས་ཀྱིས་ཚེ་ཟོ་ཉི་ཐུབ་པའི་དུས་སུ་རྩོོད་དུས་ཀྱི་འགོ་བཙུགས་སོ། །དེའང་ཁྱིམ་བདག་གཉིས་ཀྱིས་ཁང་པའི་ཚོོང་བྱས་ཏེ། ཕན་ཚུན་འཐོ་བ་ན་ཚོོང་བ་ཐོས་ཁང་པ་རྩ་བ་དཀར་བཅས་ཏེ་བཅོོངས། ཉོ་བ་ཐོས་ཁང་པ་རྒྱང་པའི་བསམ་པས་ཉོས། གཉིས་པོ་བཟང་གཉམ་དུ་སྣོས་པ་ན། དེའི་ནུ་བོ་འཕབ་དཀའ་དང་གཡུལ་ངོར་བསྡན་པ་ཀླུས་པས་དེའི་རྒྱན་གྱིས་ཁྱིམ་བདག་གཉིས་པོ་སྟར་གྱི་བསམ་པ་སྟ་མ་ལས་བཟློག་པ་སྐྱེས་པ་ཡིན་ནོ།།

དེའང་སྟོན་ཀྱི་དུས་སུ་སྐྱེ་རྒུ་རྣམས་ཀྱི་ཚེ་ལོ་བརྒྱད་ཁྲི་ཕྲག་བའི་དུས་སུ་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དང་སྲོོང་རྒྱས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཆུང་མ་རྒྱལ་རིགས་མ་བློངས་པ་ལས་བུ་ཚེ་ཤོོས་རྒྱལ་བུ་སྐྱེས་བྱུང་ལ། ཆུང་མ་བྱམ་ཅེ་མོ་བློངས་པ་ལས་བུ་ཆུང་ཤོོས་རྒྱལ་བུ་ཡུལ་འཁོོར་སྐྱོང་ཞེས་བྱ་བ་བྱུང་ངོ་། །དེའི་དུས་སུ་རྒྱལ་སྲིད་རྒྱལ་བུ་སྐྱེས་ཞིས་སྐྱོང་ངོ་། །དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་ཡུལ་འཁོོར་སྐྱོང་ལ་བུ་མེད་ནས་ཡབ་དང་སྲོོང་རྒྱས་པ་ལ་བསྟེན་བཀུར་བྱས་ཏེ་གསོོལ་བ་བཏབ་པས། ཡབ་ཀྱིས་ཁྱེད་ཀྱི་བཙུན་མོ་དམ་པ་དྲི་ཟ་མོ་ལ་བུ་བརྒྱ་ཡོད་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སྨོོན་ལམ་བཏབ་པས། དེ་ནས་རྣ་བ་བཙུན་ནས་བཙུན་མོ་དེ་ལ་ཤའི་གོར་གོང་བ་ཤུ་བུ་གཅིག་བཙས་པ་ལས་ཡུལ་འཁོོར་སྐྱོང་གིས་ཡབ་ལ་སྟར་གྱི་དེ་བསྟད་དེ། བུ་བརྒྱ་བས་གཅིག་ཀྱང་མ་བྱུང་ངོ་བྱས་པས། ཡབ་ནི་ཤའི་གོར་གོང་དེ་གཡ་ལབུ་བརྒྱ་ཡོད་པ་ཡིན་གྱི། དེ་དུམ་བུབརྒྱང་གཉིས་ལ་གོས་ཀྱིས་དྲིལ་ལ་སྐྲོས། ཞག་བདུན་ལོན་པ་དང་སྐྱེང་ན་གང་འདུག་པ་དེ་ཕུ་བོ་ཡིན་པས་དེ་ལ་དག་སྟེགས་གི་མཚན་མ་བཟློང་ངོ་། །དེས་ཀྱང་དེ་ཤུར་བྱས་ཏེ་ཁཞག་བརྒྱ་ཚུན་ནས་འདུག་གོ །དེ་སྐྱར་དུ་མ་བསད་ན་བུ་བརྒྱ་ཡོད་ཀྱང་ཕཡང་རབས་ཚད་པར་ཀྱིར་པས་གསོོད་ཅེའོ། །ཡུམ་གྱིས་སྨྲས་པ། འདི་མཚན་མ་ངན་ཡང་ཤ་ནས་ཚད་པའི་བུ་ཡིན་པས་གསོོད་མི་ཚོོད་ཅེས་ཏེ་མ་ཤན་ནོ། །ཡང་དེའི་འོག་ན་འདུ་གུ་པའི་བྱིས་པ་དེ་ཁྱེར་ཏེ་

བསྟན་བས། མེས་པོ་དང་སྔོང་ན་རེ། འདིའི་ཤུང་མཐིལ་གཅིས། ལག་མཐིལ་གཅིས། ལྷོག་མ་དང་། སྐྱེ་བོ་གཅིས་ཏེ་དུག་ན་སྐྱེ་བ་གཅིས་གཅིས་དུག་ཡོད་པ་ན་སྐྱིན་དུག་ལ་སྐྱེས་པ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེ་བ་དུག་པོ་འདི་རྣམས་དུས་མཉམ་ལ་མཐུག་གི་བར་ལ་མགོ་བཅད་ཀྱང་མི་འཆི་བར་བྱིན་གྱིས་བརླབས་སོ། །དེ་ལ་ཚུར་མི་འབིགས་ཤིང་ཕར་ལ་དཔའ་བས་ན་འཐབ་དཀའ་ཞེས་མིང་དུ་བཏགས་སོ། །བྱལ་ཤུག་མ་རྣམས་ཀྱི་མིང་བྱི་ཡིས་མ་ལང་ངོ་། །དེའི་ཚེ་རྒྱལ་བུ་སྐྱེ་སེང་ལ་བྱ་མེད་དེ། རྒྱལ་སྲིད་རང་གི་ནུ་བོ་ཡུལ་འཁོར་ཕས་སྐྱང་ལ་བྱིན་ཏེ། བཙུན་མོ་ཤུ་མོ་ཀྱིཾ་དང་ཀུན་ཏྲེ་གཤེགས་དང་འབྲོག་པ་བསྟེན་དུ་སོང་ངོ་། །དེའི་ནགས་གསེབ་ན་དྲང་སྲོང་ཚོ་མོ་གཤེགས་རི་དྭགས་ཀྱི་གཟུགས་སུ་སྐྱལ་ཏེ་འདོད་པ་སྦྱོད་པར་ཞུགས་པ་རྒྱལ་པོས་དེ་དྭགས་སུ་མཐོང་སྟེ་མདའ་བསྐྱན་པས། དང་སྲོང་དེ་ཁྲོས་ནས་ཏོ་བོ་རང་གི་ཁྱིམ་ཐབ་ལ་འདི་ཤུར་ཞུགས་པ་ལ་ཁྱེད་ཀྱིས་བཅོས་པས། ཁྱོད་རང་གི་བཙུན་མོར་འཁྱིག་པ་སྦྱོད་།།ཅ་ན་དེ་བཞིན་དུ་ཚེའི་དུས་བྱེད་པར་གྱུར་ཅིག །ཅེས་དེས་དམོད་པ་བོར་ནས་ཚེའི་དུས་བྱས་ཏེ། ལུས་ལ་རྀ་འཕྱལ་གྱི་མེ་འབར་ཏེ་འཚོགས། དེའི་དུང་སྲོང་མོ་ན་རེ་རྒྱལ་པོ་ཕྱག་དོག་ཅན་ཁྱོད་ཀྱི་བཙུན་མོ་འདི་རང་བཞིན་དུ་ཤེའ་པར་གྱུར་ཅིག་ཟེར་ནས་མེའི་གསེབ་ཏུ་མཆོངས་ཏེ་ཤི་བོ།།

དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་དེ་དམོད་པས་འཁྲུགས་ཏེ་འདོད་པ་བསྟེན་པའིབའ་ལ་རྒྱབ་ཀྱིས་ཕྱོགས་པ་ན། དེ་བཙུན་མོ་ཀུན་ཏྲེས་རྒྱལ་པོའི་གདུང་མི་ཚད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རྒྱལ་པོ་ཉིད་ལ་ཞུས། ནགས་ཀྱི་གསེབ་ན་གནས་པའི་དྲང་སྲོང་དག་འཕྱད་ཅན་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས་ཐང་ཡང་བའི་ཕྱིར་རྒྱལ་པོ་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱོགས་ན་གནས་པ་ཞེག་ལ་འོ་མ་ལྷུང་བཟེད་གང་ཕུལ་བས། མོའི་ལག་པའི་ཤ་ཚོག་སྟེ་རུས་པ་སྐུ་ཉང་གིས་སོང་བ་དང་། དྲང་སྲོང་ཀིང་ངེ་འཛིན་དེ་ལས་ཐང་ཡང་བཟོས་ཏེ་སྐྱེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཁྱོད་ཀྱི་ཡུལ་ཏུ་ཤོག་ཅེས་བྱ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཐོག་ཏུ་ཕྱིན་ཏེ་ཤི་བ་ལས་བྱུང་ཚིག་ཟེར་ནས་མེའི་གསེབ་ཏུ་མཆོངས་ཀྱི་ཤི་བོ།།

དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་ཤིན་ཏུ་ཁྲོས་ཏེ་ཤི་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཉམས་པ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱིས

གཅིག་བྱང་སྟེ། དེའི་མིང་རྣ་ཅན་ཞེས་པ་སྟེ། དེ་རྒྱལ་པོ་ལ་ངོ་ཚ་ནས་ཟངས་ཀྱི་སྒྲོམ་དུ་བཙུག་སྟེ། རྒྱ་མཚོ་བསྐྱོད་པ་བསྐུར་ནས་བཏང་བས། སྲིན་པོ་རྣ་གཟུགས་ཅེས་པས་སྒྲོམ་བཟུང་སྟེ་ཁ་ཕྱེནས་བཤུས་པ་ལ་ངའི་བུ་བྱེད་ཟེར་ནས་ཞུས་པ། །དེས་དྲང་སྲོང་མངོན་ཤེས་ཅན་ནུས་པ་དང་ལྡན་པ་ཞེག་ལ་བསྟེན་བཀུ་ར་བྱས་ཀེ་བའི་ཐུ་འདིའི་ཡགས་པ་རྣོ་རྩེ་འབ་བཞིན་དུ་བྱིན་གྱིས་སྟོབས་བྱས་པས། དྲང་སྲོང་དེ་ན་ཨེ། དེ་བཞིན་དུ་བྱའོ་ཟེར་ཏེ། ཡང་དུ་བླངས་ནས་བྱིན་བརླབས་བྱེད་ཁར་ཁྱབ་འཇུག་བྱམ་ཟེར་སྐུལ་པས་འདི་སྐད་དུ། ཅི་དྲང་སྲོང་དག་མི་ཤེས་སམ་མངལ་མི་གཙང་བ་ནས་བྱུང་བའི་བུ་ཆུང་གཅེར་བུ་འདི་ལ་ཐ་ན་སྐུད་པ་གཙང་མས་མ་དཀྲིས་པར་པང་དུ་བླང་དུ་རུང་བམ་བྱས་པས། དྲང་སྲོང་ན་རེ་བའདེན་ཟེར་ཏེ་བུ་ཆུ་ངའི་སྐིད་པ་ལ་སྐུ་ད་པ་དཀྲིས་ཏེ་བྱིན་བརླབས་པས། གཞན་ཐམས་ཅད་པགས་པ་རྣོ་རྩེ་ཨང་བཞིན་དུ་སོང་བ་ལ། འོན་ཀྱང་དེའི་སྐིད་པའི་ཐད་ཀར་མ་འབྱར་བ་སྤུབས་གཅིག་བྱང་བ་ལ། རྣོ་རྩེ་ཚ་ལམ་གྱི་སྐེ་རགས་བཅིངས་ཏེ་བཞག་གོ།

དེ་ནས་ལྷ་མོ་ཀློངས་གཤིན་རྗེ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་པས། དེ་དང་འདྲས་པ་ལས་བྱུང་བའི་བུད། གཡུལ་དོར་བརྟན་ཏེ་དེའང་ཕའི་རིགས་གཟུགས་བཟང་བའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆ་ཤས་ནི་རྫུན་གྱི་ཆོག་སྤོག་ལ་བབས་ཀྱང་མེཝོང་ལ། དེའི་ཕནཡོན་ལུས་ལ་འོད་བྱུང་བ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དུ་མ་ཡོད་དེ། དེའི་རྗེས་ལ་བརྒྱ་བྱིན་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་པ་ལས་བྱ་གཅིག་བྱུང་བ་ནི། སྲིད་སྐྱབ་ཅེས་པ་སྟེ། ཕའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆ་ཤས་མིའི་འཇིག་རྟེན་ན་མདའ་མ་བས་པར་གྲགས་ཏེ། མདའ་མ་བས་པ་གཞན་དང་ལྡན་པ་རྣམ་པར་བཅད་ཟོ་པ་སྟེ། དཔལ་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པས་ཀྱང་དེའི་མཛོད་དོ།།[ཀ]

དེ་ནས་འདོད་ཁམས་ཀྱི་ལྷ་ཚངས་པ་ལ་གསོལ་བ་བཏབ། དེའི་བུ་འཇིགས་སྟེ་ཅ་ས་པ་འཇིག་རྟེན་ན་སྟོབས་ཆེ་བར་གྲགས་པ་དེའོ། །དེ་ནས་བཙུན་མོ་ཀུན་ཏུས་ལྷའི་སྨན་པ་ཐ་སྐར་སྨན་གཉིས་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་པས། ན་ཀུལ་ཱ་དང་ས་ཏ་དེ་བ་ཅེས་པ་ལྷར་བཅས་པ་ཡིན་ལ། ཕའི་ཡོན་ཏན་ནི་སྐུ་མ་ལ་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བརྟན་པོར་ཡོད་པ། ཕྱི་མ་ལ་ནི་ཡིད་དུ་འོང་བའི་གཟུགས་མཛེས་པ་ཡོད་པའོ། །དེ་ལྷར་ན་ཀུན་ཏུའི་བུས་མ་ཅན་ནི་རྒྱ་མཚོའི་བར་ཁ་ནས་ཀྱང་ཁ་ཅིག་ཏུ་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀ་ལྟ་བོ་ནི་ངོ་བོ་ལྷའི་བུ་ཡིན་ཡང། འཇིག་རྟེན་ན་སྐྱ་སེང་གི་བུ་ལྟ་ཞེས་གྲགས་སོ། །དེ་

ལྟ་ན་བྱ་ལྟ་བོ་དེ་ཡོད་བས་གདུང་ཚད་ཀྱི་དོགས་བའི་སེམས་ཁྲལ་ལས་གྲོལ་ལོ། །དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་སྐྱེ་སེང་ན་རེ། ལྟ་མོ་ཀྱིཾ་ལྟ་བྱའི་རྒྱང་ཞི་ཡོད་བཞིན་དུ་འདོད་བའི་བདེ་བ་བསྟེན་དུ་མེད་པ་ནི་ཤི་བ་དང་འདྲའོ་ཞེས་ཟེར་ནས་ཀྱིཾ་ལ་ཞུགས་པ་དང་མངལ་དུ་ས་བོན་ལྟུང་བའི་ཚེ། སྔར་གྱི་དྲང་སྲོང་གི་དམོད་པ་ཐོག་ཏུ་བབས་ཏེ་ནམ་མཁའ་ནས་རིག་སྔགས་ཀྱི་མདའ་བོ་ཆེ་ལྟང་ནས་རྒྱལ་པོ་ལ་བསྟན་པ་དང་། ཚེའི་དུས་བྱས་ཏེ་ལུས་ལ་མེ་འབར་རོ།།

དེ་ནས་ཀྱིཾས་ཀུན་ཆྤེ་ལ་ངའི་བུ་གསུམ་ཁྱོད་རང་གི་བུ་དང་ལྟ་སྐྱོངས་ཤིག་ཅེས་ཁ་ཆེམས་བཞག་སྟེ། མེ་གསེབ་ཏུ་མཆོངས་ཏེ་ཤིའོ། །དེ་ནས་ཀུན་ཆྤེ་མ་སྨད་རང་གི་ཕོ་བྲང་དུ་འོངས་ཏེ་གནས་པའི་ཚེ། གོང་ཁྱེར་གྱི་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་འདུས་ཤེར་ཉ་བ་ལ་ཕ་སྐྱན་རྒྱལ་པོ་དགྲ་ངན་སྐྱན་ལ་ངན་སེམས་སྐྱེས་ཏེ། འདི་རྣམས་ཆེར་བསྐྱེད་པ་དང་དེད་ཀྱི་རྒྱལ་སྲིད་འཛོག་ཏུ་ཡོང་བས་དལ་སྟོང་བས་ཆུང་བ་ལ་བསྒྲ་ཐབས་ཀྱིས་བས་དོ་ཞེས་གྲོས་བྱས་ཏེ། ཁོང་རྣམས་ལ་ཆའི་ཁང་པ་ཀ་བ་གཅིག་པ་གཅིག་བྱས་ཏེ་མ་སྨད་རྣམས་དེར་བཞག་ནས་སྒོ་བསྡམས་ཏེ་ཕྱི་ནས་མི་སྣར་བར་གདུང་རྩེ་ར་མེ་ཕྱེ་ཤུགས་བྱུང་བ་དང་། ནུ་ཀུལའི་ཀྲིའོན་ཤེས་ཀྱིས་ཀ་བའི་འོག་ནས་ཤང་པོ་ཁྲབ་འཇུག་གི་རྩོ་རྩེས་འོག་གི་གསང་ལམ་སྐྱོང་པ་མཐོང་ངོ། །ཁ་ཤན་རྣམས་ལ་བརྡ་སྨད་ནས་འཇིགས་སྟེས་ཀ་བ་བཏེག་སྟེ་མ་སྨད་རྣམས་ཀ་འོག་གི་ལམ་ནས་འཐོན་ཏེ་སྲིན་བའི་ཡུལ་སིང་གི་ལའི་ཡུལ་དུ་སྐྲོད་བོ། །དེའི་ཚེ་སྲིན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་རྩིས་བྱས་པས་ལྟ་མོ་ཅཀྵི་ཀ་བྱ་མོ་རྐ་ལོ་མ་ཤེག་ཁུ་སྨུལ་པ་དང་། མིའི་ཡུལ་ནས་རྒྱལ་པོ་ཁ་ཡུལ་ངོར་བརྟན་པ་སྨྲན་འོངས་ཏེ་དེ་རྣམས་ཀྱི་ཁ་ཟས་མི་བྱས་པས་སྲིན་པོའི་ཡུལ་ཁམས་ཕྱང་བར་བྱེད་ཅིང་ཤེས་གྲག་གོ །དེར་སྲིན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་བྱ་མོ་རྐ་ལོ་མ་སྐྱེས་པ་ཐམས་ཅད་ཆུར་སྐྱུར་བར་བྱས་སོ། །དེའི་ཚེ་སྲིན་པོ་ཤེག་གིས་བྱ་མོ་བཅཱཡ་མ་ཐག་ཅིག་ཏུ་སེམས་ཅད་ཀྱང་ཤི་བ་ལ། འདིས་ཅི་བྱེད་དེས་པས་སྲིན་པོས་སྔར་ཀྱི་ལོ་རྒྱས་བསྐྱད་པས། གཡུལ་དོར་བརྐན་པ་ན་རེ། རས་ཤིག་བཞེས་ཤིག་ཅེར་བ་ལ་ཅཏྟ་ལི་ཀ་ལ་རྨ་ན་རྨ་ཀའི་སྟེབ་སྐྱོར་གྱི་བསྐྱད་པ་ཤིན་ཏུ་སྐན་པ་ཤེག་གིས་བསྐྱད་པས་དེ་མགྱ་སྟེ་བྱ་ཅཏྟ་ལི་ཀར་གྱུར་ནས་ནམ་མཁའ་ལ་འཕུར་ཏེ་སོང་ངོ།།

དེ་ནས་གཡུལ་དོར་བརྐན་པ་སྨྲན་གྱིས་སྲིན་པོ་ཐམས་ཅད་བསད་དེ་ཡུལ་བརྙེད་ནོ། དེའི་

ཚེ་གཡུལ་དོར་བཏང་པ་སྒྲན་ལྟས་སྨིན་པོའི་བུ་མོ་གཅིག་ཁྱིམ་ཐབ་ཏུ་བླངས་ཏེ། ཁྱིམ་ཐབ་ཏུ་སུ་ཡལ་དུ་འགྲོ་བ་དེས་ངོཡ་ཅེས་བའི་བརྡར་སྒོ་ཁོང་དུ་མཆིལ་ལྟམ་བཀལ་ནས་འགྲོ་བར་བྱས་ཏེ། དེའི་དུས་སུ་འཇིགས་སྟེས་མཆིལ་ལྟམ་སྒོ་ཁོང་དུ་བཀལ་ནས་ཁྱིམ་ཐབ་ལ་ཡལ་བའི་ཚེ། བྱི་བས་མཆིལ་ལྟམ་གྱི་བཟུང་ཐག་བཅད་དེ་ས་ལ་བསྒྲར་བ་དང་ཁྱིམ་རྟེད་དེ་ཟོས་སོ། །དེའི་ཚེ་སྨིད་སྐྱབ་ཀྱིས་བལྟམས་པས་མཆིལ་ལྟམ་མི་འདུག་ནས་ཁང་བར་ཞུགས་པ་དང་། འཇིགས་སྟེ་ཁྱིམ་ཐབ་དང་ཡལ་བ་མཐོང་ནས་ངོ་ཚ་བ་ལ་ཁོ་བོ་ཡོད་བཞིན་དུ་འོང་བ་ཅི་ཡགས་བྱས་པས། སྨིད་སྐྱབ་ན་རེ། མཆིལ་ལྟམ་མི་སྣང་ངོ་བྱས་པས་ཡིད་མ་ཆེས་པས་ཁྱེད་བཅད་བས་ཚོད་དེ། བུ་མོས་དམོད་པ་བོར་བ། རང་གི་ཁྱིམ་ཐབ་དང་ཡལ་བ་ལ་འཚེ་བ་བྱེད་པའི་བྱི་བ་ཁྱེད་རྣམས་འབྲིག་པ་སྐྱོད་པའི་ཚེ་ཙོ་མཚན་གྱི་མགོ་མངལ་དུ་ཚད་པར་སྐྱར་ཅིག ཅེས་བྱས་པས་དུ་ལྟ་འདི་བྱི་བ་རྣམས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་ཡོད་དོ།།

ཡང་དེ་ར་ཁྱིམ་ཐབ་དང་ཡལ་བ་ལ་ཐུག་དོ་གཅི་ཁ་མཆི་ལ་ལྟམ་ཟ་བའི་ཁྱི་ཁྱོ་དྲན་རྣམས་འབྲིག་པ་སྐྱོད་པའི་ཚེ་མངལ་ལ་བྱེ་བའི་རྒྱུ་མཚན་དེ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཐོས་སོ། །དེ་ནས་སྨིན་པོའི་བུ་མོ་དེ་ལ་རྒྱ་བ་བཅུ་ནས་འཇིགས་སྟེའི་བུ་གཅིག་བཙོས་པ་ལ་ཐའི་བྱད་གཟུགས་བཟང་བས་གཟུགས་བྱད་ལེགས་ཀྱང་མའི་ངོས་ནས་སྐྱ་དམར་སེར་རྩེའི་རྩོ་མ་འདུ་བ་གྲིན་ལ་རེའུ་ཞེགས་འདུག་གོ །དེའི་མིང་བུམ་སྟ་ཞེས་ཟེར་རོ།།

དེ་ལྟ་ན་སྒྲན་ལྟ་ཚ་བོ་དང་བྲུག །མ་དང་ཆུང་མ་གཉིས་ཀྱི་བརྒྱད་པོ་སྐྱིད་པར་ཡོད་པའི་ཚེ། དེའི་ལོ་རྒྱས་འཛམ་བུགྲིང་དུ་ཐོས་ནས། དབུ་བན་སྒྲན་གཉིས་ཕྱག་དོག་སྐྱེས་ཀྱི་འཕྲིན་བསྲིངས་པ། ཁྱེད་རྣམས་གྲིང་དེར་མ་སྟོང་གལ་ཏེ་བསྡད་ན་དམག་འདྲེན་ཞེའོ། །དེར་རྒྱལ་པོ་ཡབ་མཆེད་པོ་གཉིས་རྩོད་པ་ན། ཁྱབ་འཇུག་གིས་བྱམ་ཆེ་གཅིག་ཏུ་སྒྲལ་ནས་འཕབ་དཀའི་དྲུང་དུ་སོང་སྟེ་དེ་ལ་དྲིས་པ། ཁྱོད་འཛམ་བུགྲིང་གི་དཔུང་ཚོགས་བཅུ་གཉིས་པོ་གདམ་མམ། ཁོར་ལྟའི་བུ་གཅིག་ལུ་གདམ་བྱས་པས། འཕབ་དཀའ་ན་རེ། རྒྱ་མ་གདམ་མོ་ཞེས་སྨྲས་པས་ཞེའུགས་ཏེ། དེས་སྐུ་སེང་གི་བྱིའི་ཁྲོགས་བྱས་ཏེ་རྒྱ་མཚོའི་འགྲམ་དུ་དམག་དུ་ས་བྱས་ནས་གཡུ་ལ་དུ་འཇུ་གི་ཅིང་འཕབ་པར་རྩོ་མ་པ་ན། སྨིད་སྐྱབ་ཀྱིས་ཀུན་དུ་བལྟས་པས་དེ་ཐམས་ཅད་ཉེདུའི་ཚོགས་སུ་མཐོང་སྟེ། དེ་ལ་ཀུན་ཏྱིའི་བུ་[illegible]ངོ་མ་

ཅན་སྒོམ་དུ་བཅུག་སྟེ། རྒྱ་མཚོར་བསྒོད་དུ་བཏང་བས། སྲིན་མོའི་ཚུ་བྱེད་པ་དེ་ཕྱིས་རྒྱལ་པོ་དགྲ་བཅོམ་ཀྱི་ཐབས་སུ་བཞུགས་ནས། གསེར་མི་ཁྱེར་བཙུ་དུག་བཏང་ཞིང་གསོས་པ་དེས་བསྲུས་པ་བསམ་སྟེ་འདི་སྐད་དུ། ཀུན་ཀྱི་ཡི་ནི་རྣམ་བཤུས་པས། །ཐམས་ཅད་གཅེན་དུ་འདུག་པ་ལ། །ཁྱབ་འཇུག་གཅེན་དང་འཐབ་པ་ལ། །བདག་གི་ལུས་འདི་ཤིན་ཏུ་འདར། །བདག་ནི་ཅེ་དུ་ལའང་འཚེ་བ་མི་བྱེད་དོ། །ཞེས་ཉེ་ལོག་པ་དང་། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཀོ་མ་ཏིས། རྣམ་བརྒྱར་དཀའ་ཐུབ་ཅན་གང་འཛོམ་པ་འམ། །གང་རྒྱང་བྲངས་ཀྱི་ཚ་རོལ་པོ་རྣམས་ཀྱི། །གཡུལ་དོར་ཞེད་ཀྱི་འགྲོ་རྩོལ་མེད་པའི་རྒྱུ། །གཅིག་ལ་ལྷོས་ས་བཅས་པར་མ་གྱུར་ན། །གཞོན་པར་གྱུར་དང་མཉམ་པའི་ལས་ཀྱིས་སུ། ཁྲུས་ལྟན་མི་ནེ་ཚམ་པར་མི་འགྱུར་གྱི། །དཔའ་བོ་བློགས་ཀྱི་གཞོད་ཟིད་དགྱ་བོ་ནི། །སྟང་རྣམས་རྩ་བ་མ་ལུས་བཅད་པར་གྱིས། །ཞེས་བསྟལ་ལོ། །གདམས་ངག་དེས་སྲིད་སྐྱབ་ཐེ་ཚོམ་དུ་གྱུར་པ་དང་། ཁྱབ་འཇུག་ན་རེ། ཀྱ་ཡེ་ཁྱོད་ནི་བློན་པ་ཞིག་སྟེ། །གང་གིས་མི་ནི་བསད་པ་དང་། །གང་གིས་གསོད་པར་ཟིད་པ་དང་། ཀེ་དག་གཉིས་ཀ་མི་རིགས་ཏེ། ཁསད་དང་གསོད་པར་མི་རིགས་ཏེ། རིགས་དང་འདུལ་བ་ཡུན་སུམ་ཚོགས། ཁྱམ་ཆེ་བ་ལང་སྤྱང་ཡོ་དང་། །ཁྱི་དང་སྨེ་ཤ་ཅན་དག་དང་། །མ་ཉམ་པ་རྣམས་ནི་མཉམ་པར་བལྟ། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་ཚུར་རོལ་མཛོས་པའི་ལྟ་བ་དང་མཚུངས་པར་བསྟན་ནས་གཞོན་ནུ་སྲིད་སྐྱབ་དེ་མགོ་སྐོངས་པར་བྱས་ཏེ། དེའི་ཁ་ལོ་པ་ཁྱབ་འཇུག་གིས་བྱས་ནས་གཡུལ་འགྱེད་པ་ན། སྔར་ཀུན་ཀྱི་བུ་རྣ་བ་ཅན་སྲིན་པོའི་བུ་བྱེད་པའི་ཚེ། དང་སྟོང་ལ་བྱིན་རླབས་ཞུས་ཏེ་པགས་པ་རྡོ་རྗེའི་རང་བཞིན་དུ་བྱེད་པ་ན། ཁྱབ་འཇུག་གིས་མ་འོངས་པའི་དུས་སུ་ཕུང་ཁོལ་འོང་བར་ཤེས་ཏེ། སྐེད་པ་ལ་སྐུད་པ་དཀྱིར་བཅུ་གཅས་སྤུབས་བྱང་བ་ནི་ཕྱིའི་པགས་པ་དེའི་མཚམས་ནས་བཤུ་ས་བས་ཆོག་པའི་ཐབས་སུ་བྱས་སོ།།

དེའི་ཚེ་སྲིད་སྐྱབ་ཀྱི་ཕ་བརྒྱ་བྱིན་ཡིན་པ་དེས་བྱ་ལ་སྐྱིང་བཅུ་བའི་ཕྱིར་བྱམ་རྩེའི་གཟུགས་སུ་སྐྱལ་ཏེ། ནུ་ཅན་ལ་བསྐྱེན་བཀུར་བྱས་པ་ལ། ནུ་ཅན་ན་རེ། ཁྱོད་ང་ལ་གྱུས་པའི་སྐོ་ནས་ཅི་དོན་དུ་གཉེར་ཞེས་རྩེར་རོ། །བརྒྱ་བྱིན་ཀྱིས་སྐྱས་པ། ཁོ་བོ་འདོད་པ་མེད་ཅེས་སོ། །ནུ་ཅན་ཀྱིས་སྐྱས་པ། གཡོ་ཅན་གསེར་ཡིན་གྱས་ཕྱིར་མིན། འདོད་པ་གཅིག་ཡོད་ཀྱིས་སྐྱོས་བྱས་

བས། དེ་ན་རེ། འོ་ན་ཁྱོད་ཀྱི་བཞིས་པ་དེ་འདོད་བྱས་བས། སྟྲིན་གྱིས་ཟེར་ཏེ་རྣ་ཅན་གྱི་སྐེད་པའི་རྟོ་རྩེ་ཕ་ཡམ་གྱི་ཤེད་རགས་བཀྲོལ་ཏེ། སྟོད་ཀྱི་བཞིས་པ་སྟོད་དུ་བཤུས། སྨད་ཀྱི་བཞིས་པ་སྨད་ངོས་སུ་བཤུས་ནས་བྱིན་པ་ལ་བར་སྣང་གི་ཡུ་འགའ་ཞིག་ན་རེ། བརྒྱ་བྱིན་ཡུ་བྱའི་བརྩེ་བལ་མེད། ཁྲ་ཅན་ཡུ་བྱའི་གཏོར་ཙོད་མེད། ཅེས་སོ།།

དེ་ནས་བརྒྱ་ཕྲྀ་གྱིས་བཞིས་པ་དེ་སྔ་མ་བཞིན་དུ་རང་གཟུ་སྐྱེད་སྐྱབ་ལ་གཡོགས་ཏེ། མཚོན་ཆས་མི་ཤུགས་པར་བྱས་སོ། ཁེའི་ཚེ་རྒྱལ་པོ་དགྲ་བན་གྱི་སྤྱན་བརྒྱ་འཛམ་བུགྲིང་གི་དཔུང་ཚོགས་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་དང་བཅས་པ་དང་། སྲིད་སྐྱབ་སྤྱན་ལྟ་ཚ་བོ་དང་བྱ་གཞུབ་འཇུག་དང་བདུན་འཐབ་སྟེ། དཔུང་ཚོགས་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་པོ་ཕལ་ཆེར་བསད་དེ་ཕམ་པའི་ཚེ། བར་སྣང་གི་ལྟས་ཚོགས་སུ་བཅད་དེ་སྨྲས་པ། དགྲ་བན་དཔུང་ཚོགས་བཅུ་གཉིས་པོ། །གཞུ་བཟུང་མི་ནི་ཏི་སྟེང་ཅིག །གཞུ་མཚོག་ཅན་གྱི་བྱང་ན་ཞི། ཁྱད་མེད་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ། །ཅེས་སོ། །འོན་ཀྱང་འཐབ་དཀའ་དང་གྱད་འགྲན་པའི་ཚེ་ཁོའི་སྨྲ་བ་དྲུག་ཡོད་པ་དུས་གཅིག་ཏུ་མཚོན་གྱིས་མ་ཕྱག་ན་མི་འཆི་བའི་དངོས་གྲུབ་མེས་པོས་བྱིན་པས་ན་མ་གསོད་པ་ལ་དེ་བསད་པའིཐབས་ཁྱབ་འཇུག་གིས་བསམ་པ། འཐབ་དཀའི་མཚོད་གནས་དང་སྤོང་རྟའི་ཤུགས་ལྡན་པའི་སྟྲིན་བཅས་པ། རྩ་འཕྲུལ་དང་མངོན་ཤེས་དང་ལྡན་པ་གཅིག་ཡོད་ལ། དེའི་ཚེ་གཡུལ་ངོ་བཟློག་པ་རྩྭན་མི་སྨྲ་བས། དབྱ་གཉེན་གཉིས་ཀའང་ཁོང་ཅི་ཟེར་བ་ཐམས་ཅད་ཚད་མར་བྱེད་པ་ལ། ཁྱབ་འཇུག་གིས་གཡུལ་དོར་བསྟན་པ་ལ་གདམས་པ། དེ་རིང་གཡུལ་འགྱེད་པའི་ཚེ་ཁྱེད་ཀྱི་དྲང་སྲོང་རྟའི་ཤུགས་ཤིའོ་ཀྱི་ཤ་ཤི། །དེ་སྐད་བྱས་ན་འཁོན་གཡུལ་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་ལོ་བྱས་པས། དེ་ན་རེ། པ་ཤིས་ལ་རྟ་ཤུགས་ཤི་འམ་མ་ཤི་ཟེར་ངོ། །ཁྱབ་འཇུག་ན་རེ། མ་ཤི་འོ་བྱས་པས། གཡུལ་དོར་བརྟན་པ་ན་རེ། ཁོ་བོ་ནི་སྲོག་ལ་བབས་ཀྱང་རྩྭ་མི་ཟེར་ངོ།།

དེའི་ཚེ་འཐའ་འཁོབ་གཅིག་ན་རྟ་རྟ་ཤུགས་ཞེས་པ་དྲང་སྲོང་དང་མིང་མཐུན་པ་གཅིག་ཤི་བ་ལ་གླགས་རྣེད་ནས། ཁྱབ་འཇུག་གིས་སྨྲས་པ། ཁྱོད་རང་སེམས་རྟ་རྟ་ཤུགས་ལ་གཏོད་ལ་བག་ཁྱོ་རྟ་ཤུགས་ཤི་ཞེས་སྨྲོས་ཤིག་བྱས་པས། གཡུལ་དོར་བརྟན་པ་ན་རེ། ང་རྩྭན་དུ་འགྲོ་བས་མི་ཟེར་ཞེའོ། ཁྱབ་འཇུག་གིས་སྨྲས་པ། འོ་ན་ཐབས་ཡོད་ཀྱི་རྟ་ཤུགས་ཤི་ཞེས་སྐད་ཆེན་པོ་གཅིག་སྨྲོས་ལ་

དེ་ནི་ཏ་ཏ་ཤུགས་ཅན་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྨད་ཚུང་དུཞེག་གྱིས་ཤིག་དེ་ལྟར་བྱས་ན་རྫོན་དུའང་མི་འགྱུར་ལ་དེ་ལ་ཡང་ཕན་ནོ་བྱས་བས། རྣམ་པ་དུ་མའི་སྒོ་ནས་ནན་གྱིས་བཅུས་ཏེ་སྨྲར་བཅུག་གོ ཀེས་དེ་སྐད་སྨྲས་པས་སྨད་ཆེན་པོ་འཐབ་དཀས་ཐོས་ཤིང་། སྨད་ཚུང་མ་ཐོས་ནས་སྙིང་མི་དགའ་སྟེ། ཤང་པ་གཡས་པའི་བོལ་གོང་དུ་གཡོན་པའི་མཐིལ་བཞག་ནས། ལག་མཐིལ་གཉིས་ཀྱང་བརྩེགས་ཏེ། བར་དུ་གཞུམཆོག་གི་མར་རྩེ་བོལ་གོང་གི་སྟེ་བའི་ཐོག་ཏུ་བཙུགས་ཤིང་། ཡར་རྩེ་ལག་མཐིལ་གཉིས་ཀྱི་སྟེ་བའི་ཐད་ཀར་བཙུགས་ཏེ་ཞོལ་སྐོ་ལག་མཐིལ་བརྩེ་གས་པའི་ཁར་བཞག་ནས་བསམ་མནོ་བཏང་བ་ལ། དེའི་ཚེ་ཁྱབ་འཇུག་གི་སྤྱི་བོར་ཐལ་མོ་བསྡུམ་པས་འཐབ་དཀའི་སྟེ་བ་དུག་ཀར་དུས་མཉམ་དུ་ཕུག་སྟེ་ཤི་འོ། ཁེར་ཕུའོ་རྒྱལ་པོ་དག་ངན་ན་རེ། ངའི་ནུ་བོ་ཡང་ཤི། འུ་ཅག་གཉིས་ཀྱི་རིང་ལ་འཛམ་བུགྲིང་གི་མི་རྣམས་སྤྱག་པར་འདུག་པས། འུ་ཅག་གཉིས་གཅིག་གིས་ཡིབ་ལ་གཅིག་གིས་བཙལ་ཏེ། འཚོལ་མ་ཐན་གྱིས་རྟེད་ན་རྟེད་པ་ཡོགཙོད་ལ། མ་རྟེད་ན་འཚོལ་བ་ཡོགཙོད་པར་བྱའོ་ཞེས་ཟེར་བ་ལ། སྲིད་སྐྱབ་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་བྱའོ་ཞེས་དམ་བཅས་ནས་དགྲ་ངན་ཡིབ་སྟེ། སྲིད་སྐྱབ་ཀྱིས་ཉི་མ་ཤར་ནས་མ་ནུབ་ཀྱི་བར་དུ་འཚོལ་བར་བྱས་ཏེ་བཙལ་བ་ལ་དགྲ་ངན་གྱིས་ཤིང་སྟོང་ཡོ་ཆེན་ཡོ་ཞིག་གི་ཁོག་པར་ཡིབ་པ་ལ་སྲིད་སྐྱབ་ཀྱི་ཉི་མ་ནུབ་ཀྱི་བར་བཙལ་བས་མ་རྟེད་ངོ།།

དེ་ལ་དགྲ་ངན་ཤིན་ཏུ་དགའ་སྟེ་གད་མོ་ཞོར་བ་ལ་དེའི་ཚེ་ཁོའི་ཁ་ནས་འོད་བྱུང་སྟེ། ཤིང་སྟོང་གི་སེར་ཁའི་བར་ནས་བྱུང་བ་སྲིད་སྐྱབ་ཀྱིས་ཚོར་ཏེ་ཤུགས་ཅན་ཡིན་ནམ་སྙམ་ལོང་ངོ་ཅན་ཡིན་ནམ་སྙམ་དུ་སེམས་ལོང་སོགས་ནས་དམའ་ཞིང་ཟག་པ་གཅིག་ཡོད་པ་དེས་དང་པོ་ཅའི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐོག་ཏུ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཐབས་ཀྱིས་ཤིང་སྟོང་ཡོ་ཆེན་ཡོ་ཞིག་གི་ཁོག་པར་ཡིབ་པ་ལ་སྲིད་སྐྱབ་ཀྱི་ཉི་མ་ནུབ་ཀྱི་བར་དུ་འཚོལ་བ་ལ་ཡང་ཅི་ཡང་མ་རྙེད་པས་ཁོ་བོ་ཅག་ཏུ་ཡང་ཅི་ཡང་ཞིག་ཏུ་ཡང་མི་ཤེས་ཏེ་ཁོ་བོ་ཅག་ཏུ་ཡང་ཅི་ཡང་ཞིག་ཏུ་ཡང་མི་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ།

དེ་ལྟ་ཅི་ཞེ་ན། ཀུན་དགའ་སྐྱེ་གད་མོ་ཞོར་བ་ལ་དེའི་ཚེ་ཁོའི་ཁ་ནས་འོད་བྱུང་སྟེ། ཤིང་སྟོང་གི་སེར་ཁའི་བར་ནས་བྱུང་བ་སྲིད་སྐྱབ་ཀྱིས་ཚོར་ཏེ་ཤུགས་ཅན་ཡིན་ནམ་སྙམ་ལོང་ངོ་ཅན་ཡིན་ནམ་སྙམ་དུ་སེམས་ལོང་སོགས་ནས་དམའ་ཞིང་ཟག་པ་གཅིག་ཡོད་པ་དེས་དང་པོ་ཅའི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐོག་ཏུ་ཡང་ཅི་ཡང་ཞིག་ཏུ་ཡང་མི་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། ཤིང་སྟོང་གི་སེར་ཁའི་བར་ནས་བྱུང་བ་སྲིད་སྐྱབ་ཀྱི་ཉི་མ་ནུབ་ཀྱི་བར་བཙལ་བས་མ་རྟེད་ངོ།།

དེ་ལ་དགྲ་ངན་ཤིན་ཏུ་དགའ་སྟེ་གད་མོ་ཞོར་བ་ལ་དེའི་ཚེ་ཁོའི་ཁ་ནས་འོད་བྱུང་སྟེ། ཤིང་སྟོང་གི་སེར་ཁའི་བར་ནས་བྱུང་བ་སྲིད་སྐྱབ་ཀྱིས་ཚོར་ཏེ་ཤུགས་ཅན་ཡིན་ནམ་སྙམ་ལོང་ངོ་ཅན་ཡིན་ནམ་སྙམ་དུ་སེམས་ལོང་སོགས་ནས་དམའ་ཞིང་ཟག་པ་གཅིག་ཡོད་པ་དེས་དང་པོ་ཅའི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐོག་ཏུ་ཡང་ཅི་ཡང་ཞིག་ཏུ་ཡང་མི་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ།

བྱ་དག་ངན་སྐྱེན་བརྒྱ་དཔྱང་ཚོགས་དང་བཅས་པ་ཐལ་ཆེར་བསད་དེ་འཛམ་བུགྲིང་གི་རྒྱལ་པོ་གཡུལ་
ངར་བཏྲན་པ་སྐྱེན་གྱིས་བྱེད་དོ། །དེ་འང་སྐུ་སེང་གེས་བྱ་ཕྲུ་ཟེར་བ་དངོས་སུ་ཕྲུ་མཐུ་བོ་ཆེ་རྣམས་ཀྱི་བྱ་
ཡིན་ནོ། །དེའི་དཔྱང་ཚོགས་གཅིག་ན་རེ། རང་གི་ཧོ་བོ་གསོད་མ་ཐན་གྱི་འབངས་བྱེད་པ་བས་རང་ཤི་
བ་སྐྱའོ་ཞེས་ཀེ། དེད་རང་གཉིས་རི་བྲག་ཏུ་འདོད་ངོ་ཟེར་ནས་བོད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བྱོས་པས་ན། བོད་འདི་
རྣམས་དེའི་མི་རིགས་ཡིན་པས་ཕྱི་ཐག་རིང་ཞིང་གཞུང་བཟང་བའི་རྒྱུ་མཚན་དེ་སྐད་དོ།།

བསོད་ནམས་ལྡན་པའི་ཚོགས་ཙམ་ཡང་། །ཉམ་ཆུང་རྣམས་ཀྱིས་བཟོད་པར་དཀའ།།
གོ་ཆའི་རྒྱལ་པོའི་ཚོགས་ཙམ་གྱིས། །རྒྱམཚོའི་རྒྱལ་པོ་བཅིངས་ཞེས་གྲགས།།[৫৶]

ཤར་ཕྱོགས་གོ་ཆ་ཞེས་བྱ་བ་ན། རྒྱལ་པོ་བསོད་ནམས་དང་ལྡན་པ་ར་མ་ཊ་ལ་[৫৬]ཞེས་པ་
གཅིག་ཡོད་པ་དེ་ས་རང་གི་འཁོར་བསྡུས་ཏེ་གླིང་ཕྲན་པ་འདུ་ལ་བའི་ཕྱི་ར་རྒྱ་མཚོ་འཆིང་ལ་དམག་
དོངས་ཤིག་བྱས་པས། ཡུན་རིང་མོ་ཞིག་ནས་བྱད་མེད་རྒྱན་ལ་སོགས་པ་མཆོག་དང་ལྡན་པ་ཞིག་
བྱུང་སྟེ། ཁེད་ཀྱིས་བདག་གི་རྒྱལ་པོ་བཅིངས་པ་འདི་ཐོངས་ཞེས་སོ། །ཁོ་བོས་མ་བཅིངས་སོ། །གང་
གི་བཅིངས། རྒྱ་མཚོ་འཆིང་ལ་དམག་དོངས་གསུངས་པ། རྒྱལ་པོ་སྨྲས་པ། དེ་ལྟ་ན། ད་དགྱོལ་ལོ་
ཞེས་སྨྲས་པ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་གྱོལ་བར་འགྱུར་རོ། ཁོང་གྱི་མཆོག་ནི་སྨྲིན་པ་སྟེ། །བདེ་བའི་མཆོག་ནི་
སེམས་སྐྱིད་པ། །རྒྱན་གྱི་མཆོག་ནི་ཐོབ་པ་སྟེ། །ཁྱོགས་ཀྱི་མཆོག་ནི་མི་བསྐྱོའོ།།[৫৷]

མཆོག་བཞི་པོ་འདི་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཐུན་མོང་སྟེ། སྨྲིན་པས་ནི་གནས་
སྐབས་སུ་ལོངས་སྤྱོད་འཕེལ་ལ་ཕྱི་མར་འབབ་མི་དགོས་པར་འགྲུབ་པས། ལོངས་སྤྱོད་གཏེར་དུ་སྒྲ་
བ་ཡིན་ཞིང་གཞན་འདུན་པའི་རྒྱུ་དང་སྨྲིན་པའི་ཚ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་རྣོ་གས་པར་བྱེད་དོ། །གཉིས་པས་ནི་
སེམས་ལས་སུ་རུང་བས་འདོད་པ་རྣམས་འདུན་པ་ལོག་པར་བྱེད་དེ། བདེ་བ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ན་སྲེད་
ཟད་པ། བདེ་བ་བདག་པོ་བཀྱེད་པ་གཞན་མ་མཆིས། ཞེས་དང་། ཡང་ཞེད་ཀྱི་ཐུགས་དུལ་མཛོད་
ཅིག་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས། སེམས་ནི་ཚར་ཀྱི་རྩ་བའེ་གས་པར་གསུངས། ཞེས་བའོ། །གསུམ་པ་ནི་
ཐོས་པས་བསྐྱབ་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱམས་པས་མདོ་སྡེ་བརྒྱན་ལས། བྱིས་

པ་ཤིན་ཏུ་གོས་བཟང་གྱོན་ཡང་ནི། ཁྲེལ་དང་བྲལ་ཕྱིར་ཉེས་པའི་དྲི་མ་ཅན། །རྒྱལ་སྲས་ངོ་ཚ་ཤེས་པའི་གོས་ཅན་ནི། རྒྱས་པ་མེད་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་མཛེས་པ་ཡིན།[۱۶] །ཞེས་པ་དང་། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདི་ཉིད་ཀྱི་སྐ། ཇི་སྲིད་ངོ་ཚ་ལྡན་སྐྱེ་བ། །དེ་སྲིད་ཡོན་ཏན་རྒྱན་གྱི་མཆོག[۱۷] །ཅེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །བཞི་པ་མཆོག་ཉིད་ནི། ཉ་བར་སྟོན་པ་བློ་ན་མེད་པ་སྟེ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐོས་མང་དང་། ཁདེན་མཐོང་སྣ་མ་ཁས་བརྩེ་བ་ཅན། །སྐྱེ་མེད་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་ནི། །ཆེན་པོ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ།[۱۸] །ཞེས་འབྱུང་ལ། ཞར་ལས་འབྱུང་བ། ཆུང་ཟད་ཙམ་གྱིས་ཆོག་པར་འཛིན། །ལེགས་པར་གཉིད་ལོག་རབ་ཏུས་དང་། །བདེ་དང་སྐུག་བསྔལ་གོ་གས་བྱེད་པས། །དེ་ཡི་གཡོག་འཁོར་བཟང་པོ་ཡིན།[۱۹] །ཞེས་འབྱུང་ངོ་།།

ལེགས་པར་བཤད་པ་རིན་པོ་ཆེའི་གཏེར་ལས། རང་བཞིན་གྱི་ཚུལ་བརྟག་པ་སྟེ་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་དྲུག་པ་ལགས་སོ།། །།

རབ་བྱེད་བདུན་པ། མི་རིགས་པའི་ཚུལ་དབྱད་པ།

ལོངས་སྤྱོད་འགྲུབ་པར་མཐོང་ན་ཡང་། །གནས་མ་ཡིན་[۱۹۰]ལས་སུ་ཞེག་ལེན།།

ལུག་ཐུག་འཐབ་[۱۹۰]པའི་ཁྱུ་བལྟ་གས་པས། །ཁ་སྐྱེས་མགོ་བོ་བཀས་ཞེས་ཐོས།།[۱۹۱]

དེ་དང་མཚུངས་པའི་སྐྱེ་བོ་གཉིས་ཤིག་ཡོད་པ་ནི་ལེགས་ལྡན་པའི་བྲམ་ཟེ་ཞ་ཤ་ཐ་སྟ་ཀྱི་ཞེས་པ་དང་། འདྲེག་མཁན་གྱི་རྒྱང་མ་ཐོ་ག་མོ་བཙོན་པའོ། ཀྱེ་ཡང་ཐོག་མ་ནི་[۱۹۰]ཁ་སྐྱེས་ཤིག་གྲོང་འདབས་སུ་ཟས་འཚོལ་དུ་སོང་བ་ན། དེར་ལུག་ཐུག་མི་བསྲུན་པ་གཉིས་ཡུན་རིང་དུ་འཐབ་པས་རྟའི་རྩ་བ་ནས་ཁྲག་མང་དུ་བྱུང་བ་མཐོང་བ་དང་། དེས་འདི་ནི་རྟང་བའོ་སྙམ་དུ་སེམས་ཀེ་ཁྲག་ལྡན་པར་བྱས་པ་དང་། ལུག་ཐུག་གཉིས་པོ་ཕན་རྒྱན་དུ་བརྟུབས་པའི་བར་དུ་ཁའི་མགོ་བོ་རྒྱུད་པས། དེའི་མགོ་བོ་ཟངྒ་ཀའི་དོག་པ་ལྟར་བཀས་པར་གྱུར་ཏོ། །ཞེས་ཐོས་པའི་ཕྱིར། ཡོན་ཏན་ཁོ་ནས་བྷིད་པའི་དོམ་གྱིས་སྤྲང་རྩི་མཐོང་བ་ལྟ་བུར་གྱིས་བྱའོ། །ཡང་སྐ་གའི་བྷམ་ཟེ་ཡུལ་ཀུན་ཏུ་རྒྱུ་བ་ན། རང་གི་རིགས་

དང་མཐུན་པའི་བྱམ་ཅེ་གཞན་ཞིག་བྱང་ནས་འགྲོགས་ཏེ་སོང་ཡང་དེ་གྲོགས་པོ་དེ་ལ་སེམས་ཤེ་བས་བར་མ་གྱུར་པ་ལས། དུས་ཕྱིས་གྲོང་འཕར་མ་ཞིག་ཀུ་སོང་བ་གྲོགས་པོ་ན་རེ། ཁྱེད་རེ་ཞིག་བཞུགས་ཤིག ཁོ་བོ་ནི་ཁྱིམ་བདག་དེ་ར་འགྲོ་འི་ཞེས་སོ། །དེའི་རྒྱུ་དྲིས་པས་ཁྱིམ་བདག་གི་ཁང་པའི་རྡུལ་གཅིག་བདག་གི་གོས་ལ་འབྱང་བར་གདའ་བས་འཁར་བསྐྱལ་ན་མཁྱེན་པ་ལེན་པར་འགྱུར་རོ། །དགེ་དེ་ལ་བྱམ་ཅེ་ཙ་ཧ་ཐ་བྱ་ཏི་ཡིད་ཆེས་ནས་བདོག་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཞལ་ཕྱེ་དེ་ལ་བསྒོར་སོ། ཀེ་ནས་སྐབས་ཤིག་ན་དེས་གཟུ་ལར་ཁྲུས་བྱེད་དུ་ཕྱིན་ནས་སྒར་ལོག་སྟེ་སོང་བ་དང་། བྱམ་ཅེ་རྡུལ་སྐྱེལ་བ་དེས་བདོག་པ་ཐམས་ཅད་ཁྱེར་ཏེ་སོང་ནས་འདུག་པ་དང་། ཙ་ཧ་ཐས་རང་ལ་དམད་དེ་གྲོང་རྟམས་སུ་སོང་རོ། དེའི་ཚེ་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་ཐ་གྲ་པ་ཞེས་གྱི་ཁྱིམ་ཐབ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་སྤྱོད་པ་ལ་ཞུགས་པ་གཅིག་ཡོད་པ་དེའི་ཚེ་ཉ་འདྲེག་མ་ཁན་གྱི་ཆུང་མ་གཅིག་གིས་བྱས་ཏེ། དེ་བོས་པས་བྱི་བ་དང་གསུམ་ཚོགས་པར་ཁྱིམ་བདག་དེ་འོངས་པར་གྱུར་ཏོ། །རྒྱུ་དེས་སྐྱེས་པ་བྲོས་སོ། །ཚོ་ཉ་མོ་ཚང་བང་དུ་གབ་པ་དང་ཁྱིམ་ཐབ་དེས་རྒྱུ་མཚན་བརྟགས་ཏེ། རང་གི་ཁྱིམ་ཐབ་ཀ་བ་ལ་བཅིངས་ནས་བཞག ཁོ་ཚང་གིས་མྱོས་པའི་སྟབས་ཀྱིས་གཉིད་དུ་སོང་ངོ་། དེ་ནས་བུད་མེད་དེས་ཚོ་ཉ་མོ་སྤྲན་ཏེ། ཁྱེད་ལ་ཉེས་པ་མེད་བས་ཅིའང་མི་འགྱུར་གྱིས་ཤའི་བདུད་ཅིག་སྟོད་ཅིག ཅེས་སྨས་ཏེ་གོགས་པོ་ཚོ་ཉ་མོ་དེ་ཀ་བ་ལ་བཅིངས་ཏེ་བཞག་གོ །མཚན་མོ་ནམ་ཕྱེད་ནས་གཉིད་སངས་ནས། ཤེས་པ་གཞན་དང་ཉལ་བའི་རྒྱུ་མཚན་ལ་མང་དུ་རྟོད་དེ་དེའི་སྐྱ་བྱེགས་ནས་གཉིད་ལོག་སྟེ་འདུག་གོ།

དེ་ནས་ཁྲུན་མོ་སྐྱགས་ཏེ་ཐ་ག་བའིརྒྱང་མ་ལ་སྐད་ཆུང་དུས་སྤྲན་ནས་ཁོ་མོའི་སྐྱ་བཅད་ཀྱིས། བཅིངས་པ་འདི་ཁྲོལ་ཅིག་ཅེས་བཀོལ་བས་བྱོས་སོང་། ཉེས་རྩོམ་ཐ་ག་བའིརྒྱང་མ་དེས་རང་ཀ་བ་ལ་བཅིངས་ཏེ་རྩུན་བྱས་ཏེ་འདུག་གོ ཏེར་ཁོ་གཉིར་སད་དེ་གཉིས་པོ་ཡུན་རིང་དུ་རྩོ་བ་ན་ཐ་ག་མོན་རེ། ཁོ་མོ་ལས་ཀྱེས་པ་གཞན་གྱི་སྤྱོན་མེད་པ་ལ་ཁྲོ་ཀྱི་སྤྱོན་ཅན་བྱས་མོད། ང་ལས་ཀྱོན་མེད་ན་བདེན་པའིཚིག་དེས་སྐྱ་སྐྱར་སྐྱེ་བར་གྱུར་ཅིག ཅེས་བདེན་པའིངག་ཁས་སྐྱ་ལ་དམོད་པོར་བ་ལས་ཁྱུར་བདག་དེ་མགོ་སྐོར་ས་བྱས་སོ། །དེའི་ཚོ་ཉ་མོ་རང་གི་ཁང་པར་ཞུགས་པ་དང་། ཁྱིམ་བདག་ཚང་གིས་སྤྱོས་པར་བྱས་ཏེ་བྱང་ནས་སྐྱ་མ་ལྟ་བུའི་གཞི་ལས་ཡུན་རིང་དུ་རྩོ་བར་གྱུར་ཏོ། །དེར་ཁོ་ཁྲོས་ཏེ་སྐྱ་གྲི་འཕངས་

བས་མོ་ན་རེ། ཞེད་ཀྱིས་དའི་སྣ་བྱེགས་སོ། །ཞེས་སྨྲ་ཞིང་འདྲེ་ལྷོག་གོ །ཞེས་བྱ་བའི་གཏམ་རྒྱུད་དག་གིས་སོ། །གཞན་དག་ནི་ཁོས་སྣ་བྱེགས་བས་འོས་ཡིན་ཞེས་སྨྲས་པ་དང་། མོ་ན་རེ། ཁྱོད་ཀྱིས་བྱེག་མི་དགོས་བདག་གིས་བྱེག་པར་བྱོའོལྷེས་ཟེར་ཏེ། དེ་ཙམ་ལྷས་ཁྱིམ་བདག་དེ་མགོ་འཁོར་བར་བྱས་སོ་ཞེས་སྨྲའོ། །ཞེས་ཀྱང་འཁྱམས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་རྟོགས་བྱེད་དམ། བྱམ་ཟེས་མཁོང་བཞིག་ཤེས་ཀྱི་སྐྱས་པ་ཡིན། བདག་དང་ཨ་ཀ་ཐཐུ་ཀེ། །ལུག་ཐུག་འཐབ་པའིཤ་དག་སྟེ། །འདྲེ་མ་ཁབ་རྩང་མ་ཐོག་མོ། །འདི་གསུམ་ཕྱང་ཁྲོལ་རང་གིས་བྱས། །ཞེས་བསྟེ་ཁོ་རང་ཉིས་སྐྱང་བ་གཞན་ལ་བསྟད་པ་ཞོགམ་མོ།།

རྒྱན་དུ་འགྲོགས་པའི་གྲོགས་སྦྱངས་ནས། །གསར་བུ་འགའ་ལ་ཡིད་མི་བརྟན།།
འུག་པའི་རྒྱལ་པོས་བྱ་རོག་གི །བློན་པོར་བསྟེན་པས་ཕྱང་ཞེས་གྲགས།།ཞེས་སོ།

རྗེ་ཡུར་ཞེ་ན། འུག་པའི་རྒྱལ་པོ་འདབ་བཟང་དང་། བྱ་རོག་གི་རྒྱལ་པོ་ཡུལ་འཁོར་བསྲུང་ཞེས་བྱ་བ་གཉིས་ཤིན་ཏུ་འགྲས་པར་གྱུར་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་བློན་པོ་ཆེན་པོ་གཉིས་ནི། འུག་པའི་བློན་པོ་གསེར་མིག་ཅེས་བྱ་བ་དང་། བྱ་རོག་གི་བློན་པོ་སྤྲིན་གྱི་ཤྲུགས་ཅན་ཞེས་བྱ་བའོ། ཀེ་ནས་རེ་ཞེག་བྱ་རོག་གི་བློན་པོ་དེས་རང་གི་རིགས་ཐམས་ཅད་བསྡུས་ཏེ། བདག་ཅག་གིས་དགྲ་བོ་འདི་དང་འཐབ་ཏུ་ནི་མི་ཐུབ་པར་འདུག བསྟུམས་བྱས་ཀྱང་འགྲས་ཆེས་པས་དེ་འགྲུ་དགོས་པས་ཞྭ་དགོས་ཀྱིས་ངའི་འདབ་མ་ཐོགས་ཡན་ལག་ཆོད་ལ་ཞྭ་ནང་གཞན་དུ་ཙོང་ཞེག་ཅེའོ། །དེ་ནས་དེ་ལྟར་བྱས་ཏེ། རང་གི་ཚང་ཤིང་ན་ཡ་གྲོ་ཏའི་སྟོང་པོ་ལ་ཡོད་པའི་རྩ་བོར་ཅེ་ཏེ་སོང་ངོ།།

དེ་ནས་བྱག་ཆེ་བོ་ལ་གནས་པའིའུག་པ་ཐམས་ཅད་འཚོགས་ཏེ་དམག་དྲངས་པ་ན། གཞན་སུ་ཡང་མེད་པར་སྐྱིང་རྡེ་སྐད་དུ་འདུག་གོ །དེ་ལ་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཞེས་བརྗོད་པས། དེ་ལ་མ་འདུམ་སྟེ། བདག་བསྟུམས་ལ་དགའ། ཁོང་རྣམས་རྩོད་པར་འདོད་པས་བདག་དགྲ་ཕྱོགས་སུ་འཕངས་པ་འདི་འོ་ཞེས་སོ། །དེ་ཐོས་པ་དང་འུག་པའི་རྒྱལ་པོ་ན་རེ། བདེན་ཡང་བདག་འདི་རང་གི་གནས་སུ་ཞྭེར་དགོས་པ་ལ་འུག་པའི་བློན་པོ་ན་རེ། འདི་བློན་པོ་ཤེས་རབ་ཅན་ཡིན་པས་འདི་ཉིད་དུ་བཞག་ནས་ཟས་སྦྱོར་བ་འཐད་དོ་ཅེས་སོ། །དེ་ལ་ཇོ་བོ་མ་ཉན་པར་དེ་ཞྭེར་ཏེ་སོང་བ་དང་། རང་གི་བློན་པོ་དེ་ལོགས་

སུ་སོང་ངོ། དེ་སོང་བ་དང་བློན་པོའི་ཞལ་ཆོས་བྱེད་ཅིང་ཡོད་པའི་ཚེ། ཁྱེད་མ་ཐས་པར་གདའ་བ་ལ་ཚང་འདི་འདི་བས་སྐྱིད་པ་བྱེད་ཐད་དྲིས་པས་འདི་ལྟར་བཀྱོད་དོ་ཟེར། ཤིང་སྐམ་པོའི་ཁྲི་བརྩེ་གས་པའི་ནང་ཏུ་ཡྱི་བ་དུལ་མས་བཀང་བའི་དྲོ་ཞིང་བའེ་བ་ཞིག་ཅུས་པས། དེ་བཞིན་བྱས་སོ། ཀིར་ཐམས་ཅད་དགའ་སྟེ་ཉིན་མོ་ཙོ་རོག་ཟས་འཚོལ། མཚན་མོ་ཚང་སྲུང་ཞིང་ཡོད་པ་ན། དེས་རང་གི་བློ་བོའི་ཁྲོད་དུ་ཕྱིན་ནས་ནང་པར་ཉི་མ་ཕྱེད་ན། ཁྱེད་རེ་རེས་མེ་མགལ་རེ་ཁྱེར་ལ་ཤོག་གཅིག་བྱས་ཏེ་སློང་ངོག་གོ །ཀེ་ནས་སང་ཉིན་ཉི་མ་ཕྱེད་དུ་སོང་སྟེ། ཉིན་མོ་ལོང་བ་ཐམས་ཅད་ཚང་ན་ཡོད་པ་ལ་རེ་རེའི་ཚང་དུ་མེ་མགལ་རེ་བཙུག་སྟེ། ལྷག་པ་ཐམས་ཅད་དེ་ཉིད་དུ་བསྡེགས་སོ། །དེང་སང་ཡོད་པའི་ལྷག་པ་འདི་དག་ནི་བློན་པོ་གསེར་མིག་ཅན་གྱི་ཆུང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསལ་བར་ཐོས་སོ།།[1-04]

དག་བོའི་ནུས་པ་མ་བརྟགས་པར། །ཉམ་ཆུང་ན་ཡང་བརླས་མི་བྱ།།
ཀ་ཅི་སྟ་ལ་བརླས་པ་ཡིས། །ཁམ་མཁའ་ལྟིང་གིས་ཆུ་མཚོ་བཅོམ།།[1-05]

ཀ་ཅི་སྟ་ལ་བྱེ་ལྷའི་བྱེ་བག་སྟེ། དེའི་ཚང་ཆུ་མཚོའི་འགྲམ་ན་ཡོད་པ་ལས། ཆུ་མཚོའི་ཆུ་སྟབས་བསྐྱིད་པས་བྱེ་དེའི་ཚང་སྐོང་དང་བཅས་པ་ཕྱོགས་སོ། །དེ་ནས་བྱེ་ལྷ་དེས་ཐ་ཤད་ཀྱི་ཐབས་ཅད་སྨྲན་ཏེ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བསྟེན་པ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། འོ་ཀོལ་གྱིས་ཆུ་མཚོ་ལ་ཅི་ཞིག་བྱ་བར་ནུས། དེ་བས་ན་བདག་ཅག་ཐམས་ཅད་འདུས་ལ་ནམ་མཁའ་ལྟིང་ལ་སྐྱེག་སྐད་ཀྱི་ཚོ་ཡོ་འདོན་པར་བྱའོ་ཞེས་ཟེར་ཏེ། དེ་ལ་ཁ་མཐུན་པར་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ནམ་མཁའ་ལྟིང་ལ་ཁྱེད་ཀྱི་རིགས་སུ་གཏོགས་པ་འགའ་ཞིག་ལ་འདི་ལྟར་ཆུ་མཚོས་གཅོས་པ་ཁྱོད་ཀྱིས་མ་ཤེས་སམ་ཞེས་སྨྲས་ཤིང་བསྐུལ་བས། དེས་ཆུ་མཚོ་ལ་གནས་པའི་ཀླུ་རྣམས་ལ་གཟིར་ཞིང་། ཀུན་ནས་གཟིར་བས་ཁྱེའུ་ཚང་སྐོང་དང་བཅས་པ་ཆུ་མཚོའི་འགྲམ་དུ་སྐྱར་ཏོན་པ་ཡིན་ནོ། །ཁོར་གྱགས་པ་མཐའ་ཡས་ལ་གྱགས་པས་མ་བྱིས་སོ། །ལྷུ་ཀ་ཡ་ན་ཀ་ཉིའི་ཆུལ་པོ་དང་མཚུངས་སོ།།[1-06]

ལས་ཀྱི་ཤུགས་ཀྱིས་ཁྱིད་པ་ན། །བློ་ཆེན་ལོག་པའི་ལམ་ནས་འགྲོ།།

མུ་སྟེགས་བྱེད་པའི་སྟོན་པ་མཆོག །དབང་ཕྱུག་སྟོན་པའི་བརྒྱལ་ཞུགས་འཛིན།།ཞི॰།

དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་ན་ཆེ་བར་གྲགས་ལ། ཕྱི་རོལ་བྱེད་ཁ་ཅིག་གི་སྟོན་པ་དང་། བཀྲ་ཤིས་སུ་ཁས་འཆེ་བ་ཡོ་སྟེ། ལྟ་ཐམས་ཅད་འདུས་ཏེ་ལྟའི་དགེ་སྟོན་དང་འདུན་མ་བྱེད་པར་བསླབ་གསུ་ན། གཞན་རྣམས་ཚོགས་ཀྱང་དེ་མ་བྱ ང་བ་ལས་རིང་མོ་ནས་ལུ ས་མཐའ་དབུ ས་ཁེབས་པར་བྱས་ཏེ་བྱང་བ་དང་། ལྟ་རྒྱལ་ལ་སོགས་པས་བགད་པས་དེའི་སོ་ཕྱུང་། འགའ་ཞིག་གིས་འཇུམ་པས་མི་གཕྱང་ངོ་། ཀེར་ལྟ་ཚངས་པ་ན་རེ། ངས་འདིའི་སྐྱེས་རབས་བཞད་པར་བྱའོ་ཞེར་ནས་སྐྱེ་བསྲིངས་ཏེ་མགོ་སྟོང་པ་དང་། དབང་ཕྱུག་སྟེ་ར་ལངས་ཡིན་པས་དེ་འགྲོགས་པའི་ཉེས་པས་འཇིགས་ཏེ་དེའི་སྐེ་སེན་མོས་བྲེགས་སོ།།[1]

དེ་ནས་བྱམ་ཟེ་བསད་པས་ཤིན་ཏུ་མ་དགའ་ཞིང་གདུངས་པར་གྱུར་པས་ལུས་ལ་རྒྱས་པའི་རྒྱན་དང་། སྒང་ཡོའི་པགས་པ་དང་། ཐོད་པའི་དུམ་བུ་དང་། ལག་ན་ཐོད་པ་དང་། མདུང་འཛིན་པ་ཀུན་ཏུ་འཁྲམས་ཤིང་སྐྱེ་བོ་མང་ཡོའི་མདུན་དུ་གར་བྱེད་ཅིང་རབ་ཏུ་རྒྱུག་ལ། གཞན་གྱིས་དམད་པར་འགྱུར་བའི་སྐྱོད་པ་ཅན་ཏེ་ཁྲབ་འཛུགས་པ་དག་ན་རེ། དུར་ཁྲོད་དུ་ནི་གང་གནས་ཤིང་། ཁྲག་ཡོའི་ཚོགས་དང་ལྡན་ཅིག་དགའ། ཁའི་འདུ་བ་ཡང་ལྟ་ཡིན་ན། ཤ་ཟ་ཅི་འདུ་བ་ཞིག་ཡོད། ཅེས་སྐྱོག་གོ ཞེས་ཁྱིམས་ལས་གང་འདས་པ། རེ་ཞིག་རྒྱལ་ཡང་ཚམ་པ་ཡིན། ཁས་ཅི་ཅན་ཁྱིམས་ལས་འདས་པ་ཡིས། ཤ་ཀུན་ཐོབ་ཀྱང་སེང་གེས་བཟས། །ལྟ་མ་ཡིན་གྱི་དབང་པོ་འགྲོ་སྐྱོབ་གསེར་ཅན་འོད་སྲུང་ཆུ་སྐྱར་ཞེས་བྱ་བས་ལྟ་དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོ་ལོ་འཁྱམ་ཐུག་གཅིག་ཏུ་བསྐྱབས་ཏེ། རིང་མོ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་དོར་གྱུབ་སྟེ། ཁྱོད་ལ་མཆོག་སྦྱིན་ནོ། ཁང་འདོད་པ་སྤྲོངས་ཤིག་ཅེར་བ་དང་། འོད་བསྲུངས་ཀྱིས་ཁོ་ཁང་བའི་ཕྱི་རུ་མི་གསོད། ནང་དུ་མི་གསོད། ས་ལ་མི་གསོད། ནམ་མཁར་མི་གསོད། ཉིན་མོར་མི་གསོད། མཚན་མོར་མི་གསོད། མི་ཡིས་མི་གསོད། མི་མ་ཡིན་པས་མི་གསོད། མཚོན་ཆས་མི་གསོད། མཚོན་ཆ་མ་ཡིན་པས་མི་གསོད། ལག་གིས་མི་གསོད་པའི་དོར་གྱུབ་འདོད་

ཅེས་སོ། །དེས་ཀྱང་དེ་བྱིན་བས་ཆུ་སྐྱར་གྱི་སྟོན་དུ་དེའི་བུམང་པོ་ཐུགས་ཤིང་ཤི་བ་ལས། རེ་ཞིག་དེ་ལ་བུ་ཁྲེའུ་གཞོན་ནུ་ཡོད་པ་ལ་ཁྲོད་རང་ཤེས་ན་ང་ལ་བསྟོད་པ་གྱིས། དེ་མི་ཤེས་ན་གསོད་ཅིག་བུ་དགོས་པ་ནི་རང་འཆི་ན་ཡིན་མོད། ང་ལ་འཆི་བ་ནི་མེད་བྱས་ཅི་བྱར་ཡོད་ཅེས་སོ། །གཞོན་ནུ་དེས་ཐོས་ཏེ། དེ་དང་བསྟོད་པའི་སྟོབས་པ་མེད་དེ། ཕྱོགས་གཞན་ཞིག་ཏུ་སོང་ངོ་། །དུས་དེར་ཁྱབ་འཇུག་ཕལ་པའི་གཟུགས་སུ་བྱས་ཏེ་དེའི་མདུན་དུ་སོང་ལ། དེ་ལ་ཇི་ལྟར་གྱུར་པ་དེས་སོ། །གཞོན་ནུ་དེས་དོན་སྟོབས་པ་ཆགས་པར་བསྟན་པ་དང་། དེ་ལྟར་བསྟོད་པ་ཁོ་བོས་བསྒྲུབ་བོ་ཅེས་སོ། །དེ་དག་ལ་སྟེ་ཞུས་པ་ན། སྒྲུབ་སོང་བ་ལ་ཐེམ་པའི་སྟེང་དུ་ཁྲི་ཆེན་པོར་བརྩེ་གས་དེའི་སྟེང་དུ་ཕ་བཞག་ལ་མདུན་ནས་འདི་སྐད་ཅེས་བརྗོད་ཅིག རི་བོ་རི་བོ་ལ་ནི་ཐུབ་པ་བཞུགས། །ཆུ་བོ་ཆུ་བོ་ལ་ནི་ཆུ་ལྟ་གནས། །བཞི་མདོ་བཞི་མདོ་ལ་ནི་བཞི་པ་སྟེ། །ཐམས་ཅད་ཀུན་ལ་ཁྱབ་བྱེད་དབང་ཕྱུག་ཡིན།[1-1] །ཞེས་བསྒྲབས་སོ།།

དེ་ནས་གཞོན་ནུ་དེ་སྒྲུབ་ཕའི་ཐད་དུ་སོང་སྟེ། སྟང་བསྒྲབས་པ་དེ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་བྱས་ཏེ། ཁྱིའི་སྟེང་ན་འདུག་པ་ལ་ཚོགས་སུབཅད་བས་བསྟོད་པ་དང་། ཕའི་བསྟོད་པར་མ་སོང་བ་ཁྱབ་འཇུག་གི་ཚེ་བར་འདུག་བས་ཕ་དེ་རབ་ཏུ་འཁྲུགས་ནས་འདི་སྐད་དུ། ཅི་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་འཇུག་ཡོད་ན་འདི་ལ་ཡང་ཁྱབ་འཇུ་གཡོད་དམ་སྟོིའི་ཡ་ཐེམ་ལ་ཁུ་ཚུར་བསྟན་པ་དང་། དེའི་སེར་ཁ་ལས་ཁྱབ་འཇུག་མིའི་སེང་གེ་ཐོན་ཏེ། སྟར་གྱི་དངོས་གྲུབ་མི་མ་ཡིན་པས་མི་གསོད་ཅེས་པའི་གཉེན་པོར་ལུས་པོ་མི། མིས་མི་གསོད་ཅེས་པའི་གཉེན་པོར་མགོ་བོ་སེང་གེ མཚོན་ཆས་མི་གསོད་པའི་གཉེན་པོར་ལག་པས་སོ། །མཚོན་ཆ་མ་ཡིན་པས་མི་གསོད་པའི་གཉེན་པོར་ལག་པའི་སྟེར་མོ་ལྷགས་སུ་བྱས་པ་གཅིག་གིས་སོ། །ཁང་པའི་ཕྱིར་མི་གསོད། ནང་དུ་མི་གསོད་ཅེས་པའི་གཉེན་པོར་ཕྱི་སྒོའི་མ་ཐེམ་གྱི་འོག་ཏུའོ། །ནམ་མཁའ་ལ་མི་གསོད། །ས་གཞི་ལ་མི་གསོད་ཅེས་པའི་གཉེན་པོར་ཕང་པར་ཆུ་སྐྱར་བཞག་སྟེ། ཉིན་མོ་མི་གསོད་མཚན་མོ་མི་གསོད་ཅེས་པའི་གཉེན་པོར་ཉི་མ་ལ་ལ་ནུབ་པ་ལ་སེན་མོའི་ཁ་ལ་བློངས་ནས་བསད་དོ།[1-2] །དེའི་ཚུ་མཚན་སྟང་དངོས་གྲུབ་བློངས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ལས་སོ།།

ལེགས་ཉེས་རྣམ་པར་མི་དབྱེད་པས། །ཁྱོས་ཤིང་ཚ་རོལ་གནད་འཆེས་པ།།
རྒྱང་མ་བསད་པའི་ཕི་བ་ལྟར། །བློགས་དང་བྲལ་བའི་སྐྱ་རབ་ཐོབ།། ཁ།།

ནགས་འདབས་ཤིག་ན་ཕི་བ་སྟེ་ཤུག་རོན་གྱི་བྱེ་བྲག་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། སོས་ཀ་བཙ་ལ་བའི་སྟོ་འདབ་གང་ཡོད་པ་དེ་ཐབ་མོ་དེ་བསྡུད་དུ་བཅུག །ཁོ་དེ་གཞན་དུ་སོང་ནས། ཕྱིས་རང་གི་གནས་སུ་ལོག་པ་དང་། སྟོ་བསྐམས་པས་ཉང་དུར་སོང་བ་ལ་བཤུས་ནས་དེ་ན་རེ། ཁྲོད་ཀྱིས་སྟོ་འབྲས་ཐམས་ཅད་ཟོས་སོ་ཞེའོ། །ཕི་མོ་དེས་བདག་གིས་ཅི་ཡང་ཟོས་པ་མེད་དོ་ཅེས་སྨྲས་ཀྱང་མ་ཉན་པར་ཁོས་ནས་ཚུང་མ་བརྟུབས་པས་དེ་ཤི་བར་གྱུར་ཏོ། །དེའི་ཕྱི་ལོ་ཟེར་ལང་པ་དང་། ཡང་སྟ་མའི་སྟོ་འབྲས་ཐམས་ཅད་གང་བ་དེས་བརྟགས་པས། ཀུ་མ་བདག་གི་གློགས་མོ་དེ་ལ་སྐྱེན་མེད་པ་ཞིག་གོ་སྟམ་དུ་ཤེས་ཏེ། སེམས་སྐྱ་ངན་གྱིས་ཆོན་པ་ན། ནགས་དེའི་ལྟ་གཞོན་ནུ་འགའ་ཞིག་གིས་འདི་སྐད་ཅེས་སྨྲས་ཏེ། ནགས་ལ་གནས་པའི་ཕི་བ་ནི། །འདབ་མ་ཁྲ་བོ་མིག་དམར་བ། །ལེགས་ཉེས་རྣམ་པར་མི་སྨྱོད་པར། །ཚུང་མ་བསད་ནས་སྐྱ་ངན་བྱེད། །ཅེས་སྨྲོག་གོ།།[11]°

ལེགས་པར་བཤད་པ་རིན་པོ་ཆེའི་གཏེར་ལས། མི་རིགས་པའི་ཚུལ་བཏུག་པ་སྟེ་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་བདུན་པ་ལགས་སོ།། ||

རབ་བྱེད་བརྒྱད་པ། བྱ་བ་བཏུག་པ།

ཤིན་ཏུ་ཆགས་པར་གྱུར་ཚེ་ཡང་། །ཁོས་པ་མང་དུ་གསག་པར་བྱ།།
ཕྱི་མར་ཐོས་པས་ཕན་པ་ཙམ། །སྨྲིན་པ་ཡིས་ཀྱང་ག་ལ་ཕན།།ཀ།

དེས་ན་སྐྱེ་བ་འདི་ཉིད་དུ་འང་འབྲས་བུ་ཆེན་པོ་ཐོབ་སྟམ་སྟེ། གཙུག་ལག་ཁང་གཅིག་ན་མ་ཁན་པོ་བགྲེས་པོ་གཅིག་ཡོད་པ་དེས་བསམ་པ། བདག་ན་ཚོད་ཆན་པ་ཅི་ཡང་མི་ཤེས་པ་འདིས་ཅི་རྟང་། དཀི་ཐོས་པ་བཙལ་བར་བྱའོ་སྟམ་སྟེ། དེ་ལ་བཙོན་པ་ན་ཕྱོགས་དེའི་རྒྱལ་པོ་རྟམ་བྱ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ན་རེ། ཁྲོད་ལ་མ་ཁས་པ་གཅིག་བྱང་ཙ་ན་འདི་ལའང་འབྲས་བུ་སྐྱེའོ་ཞེས་ཉེས་ཉེ་ཤིང་སྐམ་པོ་གཅིག་བསྟན་ནོ། །དེག་དེ་ཐོས་པ་དང་མགྱོགས་པ་ལ་ཤུགས་གིས་བསྟན་པ་བཞིན་དུ་གྱུར་ཏོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་འཛམ་བའི་དབྱངས་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་བས། དེའི་དགོངས་པ་དེ་ཞག་བདུན་ནས་མ་ཁས་པ་

ཆེན་པོར་སྐྱར་རོ། །རྒྱལ་པོའི་ཐད་ཀྱ་སོང་ནས་ཞེད་ཀྱིས་ཤི་ང་སྐམ་པོའི་འབྲས་བུ་ཞེར་ལ་ཤོག་ཅེས་བརྗོད་པས། རྒྱལ་པོ་ངོ་མཚར་སྐྱེས་ཏེ། དེ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཅཀྲ་བར་བྱ་བའི་གནས་སུ་སྐྱར་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་སྐོབ་དཔོན་ཆེན་པོས་ཆྱ་གཆྱེ་ཞེས་གྲགས་པ་ཐིམ་མོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཁོ་བོ་དམར་གྱི་རྣམ་བར་འདྲེན་པ་དྲི་མ་མེད་པའི་གསུང་རབ་བོ།།[1]

ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་རྩེ་དོ་དང་། །བདེ་དང་ཟས་ལ་ཚགས་པ་སྐང་།།
འདོད་ལ་ཚགས་[2]པའི་ལེ་ལན་གྱིས། །འཕོད་གྲོགས་[3]ཡང་གར་བསད་ཅེས་གྲགས།།[4]

འཕོད་གྲོགས་ནི་ལང་ཀའི་རྒྱལ་པོ་སྟེ།[5] དེས་ཡུ་དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོ་ཡུན་རིང་དུ་བསྐྱབས་ཀྱང་འབྲས་བུ་མ་རྟེད་ནས་དེ་གཟིར་བའི་ཕྱིར་མགོ་བོ་བཅུ་ཡོད་པ་དེ་རྣམས་རེ་རེ་ནས་བཅད་ཅིང་སྐྱེན་སྲེག་གི་རྫ་ས་སུ་བྱིན་ནོ། །དེ་ཕོང་བ་ཅན་གྱིས་ཐོས་ཏེ། ཤུ་མ་ལ་ཁྲོད་སོང་ལ་དངོས་གྲུབ་བྱིན་ཅིག་ཅེའོ། །དེར་སོང་སྟེ་ཅི་འདོད་པ་ཁོ་མོས་སྐྱིན་ནོ། །དེ་ན་རེ་དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོ་སྐྱབ་པ་ཡིན་ནོ་ཟེར་རོ། །དེས་བཀུང་བ་ཡིན་མོད་བྱས་པས་ངང་མེད་ལས་དངོས་གྲུབ་མི་འདོད་ཟེར་བས་ཕྱུག་ཏུ། མ་འོངས་པ་ན་ཁྲོད་ཀྱི་རྒྱལ་སྲིད་བྱད་མེད་ཀྱིས་འཛོམས་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་ཟེར་ཏེ་སོང་ངོ། །ཡང་ཡུ་ཆེན་གྱིས་རང་གི་བུ་བཀང་སྟེ་དེ་ཕྱིན་ནས་བསྐྱབ། སྔར་ཡུར་ཟེར་བས་དེ་ཁྲོས་ཏེ་མ་འོངས་པ་ན་སྐྱེའུའི་གཟུགས་ཀྱིས་ཁྲོད་ཀྱི་རྒྱལ་སྲིད་ཤམས་པར་བྱེད་པར་གྱུར་ཅིག ཅེས་ཟེར་ཏེ་སོང་ངོ།།

དེ་ནས་དེའི་ཐད་དུ་དགེ་བོ་ཤེད་འོངས་ཏེ་ཁྲོད་ཅི་འདོད་ཅེས་སྐྱས་ཀྱང་ཁོ་ཁྲོས་ཏེ་ཁྲོད་ཐུགས་རྗེ་ཁྲོས་ཤིག་བྱེད་ཅིང་། །ང་འོངས་པ་འདི་ཡིན་དུ་གང་འདོད་པ་ལོངས་ཤིག་བྱས་པས། གཅོད་དེ་ན་རེ། བྱ་མ་དམར་གྱི་ཐུགས་ལ་སྐྲོན་པ། རྗེ་བཙུན་ཆེན་པོ་ལ་གསན་པ་ལྟར་ན་འདི་སྐད་དོ། །བསྲུང་བ་སྲུམ་བཅེགས་རྒྱ་མཚོ་དང་ཕེོངས། །ལྟ་ཡི་སྐྱན་པ་ཐ་སྐར་ཁྱི་ཡི་གཟུགས། །དམག་མི་སྲིན་པོ་འདོད་པ་ཧོར་ལྟ་རྒྱལ། །ཅིས་ཀྱང་མི་འཇིག་ཐུགས་རིགས་ཐུགས་རི་འོ། །ཞེས་པ་འདི་དག་གསུངས། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་མི་འཆི་བའི་དངོས་གྲུབ་འདོད་པར་མཐོང་སྟེ། དབང་ཕྱུག་གི་ཐེུ་ལ་དབྱངས་ཅན་བཙུག་སྟེ། ཀྱོག་པོར་བྱས་ནས་ཅིས་ཀྱང་མི་འཆི་བའི་དངོས་གྲུབ་འདོད་ཅེས་པའི་དག་དེ་

རྟའི་མགོ་མ་བཅད་ཀྱིའང་དུ་མི་འཆི་བའི་དོར་སྐྱབ་འདོད་བྱས་པར་བསྒྲུབ་ནས་ལེན་དུ་བཅུག་གོ །དེ་ནས་དེ་རང་གི་རྒྱལ་སྲིད་ལ་གནས་པའི་ཚེ་དེ་ལ་བྱ་མོ་གཅིག་མཐོང་ནས། དེ་ནས་བྱམ་ཟེ་རྣམས་ལ་བསྟན་པས་དེ་མཚན་ངན་པས་འདིར་བཞག་ཏུ་མི་རུང་ངོ་ཞེས་བརྟགས་སོ། །དེ་རྒྱལ་པོས་ཐོས་པར། བུ་མོ་ཟངས་ཀྱི་སྒོམ་དུ་བཅུག་སྟེ། རྒྱལ་བྱིན་པ་ན་དེ་འཛམ་གླིང་དུ་བྱུང་སྟེ། སོས་ཀ་ཞིང་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱུངས་པའི་ཤ་འགོར་སྒོམ་དེ་བྱུང་བ་ལ་ཁ་ཕྱེ་བའི་ནང་ནས་བུ་མོ་དེ་བྱུང་བ་རོལ་རྟེད་མ་ཞེས་གྲགས་སོ། །དེ་ནི་ལང་ཚོ་ཁྲད་པར་དུ་གྱུར་པས་ཞིང་པ་རྣམས་བགྲོས་པ་ན་ལྷུས་ལ་ཞུས་ཏེ། དེའི་མིང་སི་ཏ་ཞེས་བྱའོ།།

དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་དེ་ཡིད་མགུ་སྟེ། ནུ་བོ་ལ་བསྒུལ་ཏེ། བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་ན་ཡིད་བསྟུས་པ་ཞེས་བྱ་བ་འཇིག་རྟེན་པའི་བསམ་གཏན་ཁང་དང་ལྡན་པ་ཅིག་ལ་རྒྱལ་སྲིད་བྱིན་པས་དེ་ན་རེ། རྒྱལ་པོ་ཁྱོད་ལྟ་བུ་རྒྱལ་པོ་སྲིད་ལ་མི་ཚགས་ན་བདག་ལྟ་བུ་ཅི་སྟེ་ཚགས། ཁྱེད་ཀྱི་ཐད་ཀུ་ཆོས་སྒོམ་མོ་ཟེར་རོ། །མཆེད་གསུམ་གྱི་ཚུང་བ་འཇིགས་སྟེ། དེ་ལ་རྒྱལ་སྲིད་བྱིན་ཏེ་མཆེད་གཉིས་སོ་ཏ་དང་བཅས་པ་དཀའ་ཐུབ་ཀྱི་གནས་སུ་སོང་ངོ་། །དེའི་དུས་སུ་ངཀྱིའས་རང་གི་ཁྱིམ་ཐབ་ཀྱི་ལང་ཚོ་ལ་མགུ་སྟེ། སྐྱེ་བོ་གཞན་ལ་འཇིག་རྟེན་ན་འདི་ལས་མཇོས་པ་ཡོད་དམ་མེད་བྱས་པས། འཛམ་གླིང་གླིང་ཆེན་བྱ་བ་ཡོད་དོ་ཅེའོ། །དེས་དེ་སེམས་ཤོགས་ཏེ་ལ་ཇཾ་གླིང་གི་ནགས་སུ་སོང་སྟེ། དེ་དག་གི་སྣང་ཡུལ་དུ་རི་དྭགས་མཇོས་པ་གཅིག་གི་ཚུལ་བསྟན་ཏོ། །དེ་བཙུན་མོས་གསོལ་ཏེ་རྒྱལ་པོ་ལ་བཟུང་བར་གསོལ་བས། དེ་ན་རེ་སེམས་ཅན་ལ་འཚེ་བར་འགྱོ། ཁལ་ཏེ་ཡིད་བསྟུན་པ་ཡིན་ཡང་སྲིད་དོ་ཅེའོ། །ཁི་ཏས་དེ་ཁྱོད་ཀྱིས་མི་ཟིན་པས་དེ་སྐད་སྨྲའོ་ཅུས་པ། རྒྱལ་པོའི་མཚང་ལ་ཐོག་ནས་དེ་བདས་པ་དང་། རི་དྭགས་མ་ཟིན་ཏེ། དེ་ནས་རིང་ཞིག་ནས་འབོད་གྱོག་གིས་ཀ་མ་ཀུ་མ་ནེ་ཞེས་བོས་བསུམ་དེས་ཁྱོད་སོང་། རྒྱལ་པོ་འོ་རྒྱལ་བར་གྲགས་ཤིས་བཟང་ཁྱོད་ཀྱི་ཡུལ་ཏུ་ཕྱིན་ཅིག་ཅེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། ཁྱོད་ཀྱིས་ཀྱ

ཏེ་སོང་ངོ་། སྐབས་དེ་ར་ངར་གྱུར་ཏེ་བས་བྱམ་ཟེར་སྟོམས་བྱང་ཁ་བས་ཆྱོད་རང་ལོང་ལ་འདི་ལས་ང་ལ་འདའ་རྒྱུ་མེད་དོ་ཞེའོ། །བྱང་དུ་རང་འོད་ཆེན་པོས་མ་བཟོད་དེ། དེ་ས་གཞི་དང་བཅས་པ་དེ་ནས་མཆེད་གཉིས་མཇལ་ཏེ་དྲིས་བསྟད་པས། རྒྱལ་པོས་གདོད་སྐུལ་བར་ཤེས་ཏེ། སྐར་འོངས་པ་དང་ས་གཞི་དང་བཅས་པ་ཆེར་བར་མཐོང་སྟེ། དེ་ཙོགས་གྱན་ཏུ་བརྟགས་པ་ལས། རེ་ཞིག་འབབ་ཚུངས་པོ་ཞིག་འདུག་པ་ལས་འཁིས་སུ་ཕྱིན་པས། དེའི་ཚུན་སྦྲིའུ་གཉིས་འཐབ་པའི་མངོན་དུ་མཐོང་ནས་དེ་ལ་བལྟ་ཞིང་འདུག་པ་ན། སྦྲིའུ་ཞིག་དེར་བྱུང་ངོ་། ཁྱིས་པས་བདག་ཅག་རྒྱལ་སྲིད་ལ་འཐབ་པ་ཡིན། ད་ཏི་མ་གསུམ་འཐབ་སྟེ་ཁོ་རྒྱལ་འགྲོ་བ་འདུ་ཞེའོ། །དེར་རྒྱལ་པོས་དེའི་གྲོགས་བྱ་བར་ཁས་བླངས་ཏེ། ནང་བར་འཐབ་པ་ན། རྒྱལ་པོས་ལྟད་མོ་ལ་ཡངས་པ་དེས་ཉི་མ་ནུབ་བོ། ཀེ་བྱུང་སྟེ་ཞྭེད་ཀྱིས་རྫུན་སྨས་སོ། །མ་ཡིན་ཏེ་དག་ཟིན་གཉིས་གང་ཡིན་འཁྲུལ་དྲོགས་སོ། །བདེན་ན་ཁོ་བོས་མེ་ལོང་བཅངོ་ཞེས་ཏེ། དེས་དབུལ་བར་དེ་བཏགས་ཏེ་ཡང་འཐབ་པ་ན། རྒྱལ་པོས་ཅིག་ཤོས་ལ་མདའ་བསྟན་པས། དེ་ན་རེ། རྟ་ལིང་མགྲིན་བཟང་འཐབ་པ་ལ། །རྟ་ལིང་རྒྱང་དུ་ཅི་སྟེ་བསྐྱེད། ཁགྲིན་བཟང་དང་དུ་ཅི་སྟེ་ལེན་། །ཞེས་ཟེར་ཏེ་དེ་གུམ་མོ།།

དེ་ནས་དེའི་ཕྱིམ་ཐབ་ན་རེ། ང་རང་སྐྱེ་མ་དཀར་ཡུམ་ཡིན། ཕྱི་རོ་ཁྲུར་ན་འདི་ལྟར་འཁྲུར། ཞེས་ཏེ། རོ་གངས་ལ་བསྐྱལ་ལོ། །དེ་ནས་མགྲིན་བཟང་མགྱ་སྟེ། ཆོད་ཅི་འདོད་པ་སྐྱབ་བོ་ཟེར་ནས་སྐྱེའུ་རྒྱལ་པོས་དོན་དེ་སྐྱས་སོ། །དེས་སྐྱས་པ་དེ་ལྟ་ན་ཁོ་བོའི་བློན་པོ་གཅིག་ཡོད་པས་དེའི་ཐད་དུ་འགྲོ་བར་ཅུའོ་ཟེར་ཏེ། གཉིས་པོས་ཕྱིན་པས་རི་དང་གྲུང་ཐམས་ཅད་སྐྱེའུས་གང་བའི་ཁྲོད་ནས་རིང་མོ་ནས་སྐྱེའུ་རིད་པ་མིག་གསུམ་ཡོད་པ་ཞིག་རྟེད་ནས་དེ་ལ་དོན་རྩ་མ་གཉིས་སྐྱས་སོ། །དེས་དེ་ཏོགས་ཏེ་སོང་བ་ལས་མཆོངས་པ་ཞིག་བྱས་པས་བླ་ང་ལྟའི་རྒྱལ་ཁམས་སུ་སྐྱེ་བས་སོ་དྲིས་པས་དེ་ཡི་ནེ་ར་བ་དང་། དེའི་ཞང་པོ་བླུང་ལྟ་ཡིན་པས་དེ་དང་ཕྲད་ནས་ནང་དུ་འདོང་ངོ་། མི་འགྲོ་སྟེ་དམ་བཅས་སོ། །འོན་ཆྱོད་འདིར་སྟོད་ཅིག་ཁོ་བོས་མགྲིན་ཁང་དུ་བྱ་བའི་ཟས་བླང་ངོ་། དེས་དེ་སྣོས་བྱ་བའི་ཐོད་པ་ལ་འཇུས་ཏེ། བསྐྱལ་མ་ནུས་ནས་ཡི་སུགཔ་སྟེ་ཡོད་པ་ལས་ཞང་པོ་བྱང་ནས་བསྐྱད། དེ་ན་རེ། ཞྭེད་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་འོག་གི་ཀླུ་རྒྱལ་ལ་གནོད་པར་འགྱུར་བར་དེ་དག་གི་ཐོང་བ་བཟུང་བའོ་ཞེའོ།།

དེ་ནས་དེས་ཕྱིར་མཚོངས་ཤིག་བྱས་པས། གདོད་ལངྐར་ལིང་སྐྱེབས་ཏེ་བལྟས་པས། སི་ཏ་ཝི་ངག་རྣ་བ་ན་བཙོན་དུ་འདུག །དེའི་རྒྱུ་དེས་པས་འདི་བདག་གི་རྒྱལ་པོ་ལ་མ་དད་དེ། ཁྱོད་ནི་སྲིན་པོའི་རྒྱལ་པོ་ཡིན་ལ་ཁོ་མོ་མིའི་རྒྱལ་པོཉི་ངོ་མོཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་བ་འདི་ར་བཞག་གོ་ཅེས་སོ། ཁེར་ཏ་ནུ་མནྡས་དེའི་ཕད་དུ་ཕྱིན་ཏེ། ང་རྒྱལ་པོས་བཏང་བ་ཡིན་ཁྱོད་འདོད་བྱས་པས། མོ་ན་རེ་ཡིད་ཆེས་པ་མེད་ཅེས་སོ། །འདིའོ་ཞེས་ཏེ་རྒྱལ་པོའི་སོར་རྒྱན་བསྟན་པས། ང་ཡང་སྲིན་པོས་ཕྲོགས་པ་ཡིན་མོད། ཁྱོད་རང་ལ་ནུས་པ་ཡོད་ན་ཕྲོགས་ང་བྱོས་ནས་མི་འགྱོའོ། །སྨྲེའུས་སྨྲས་པ། དཔོན་ལ་ཟས་ཤིག་ཟོལ་ཅིའི་ཕིན་ཅེའོ། ཏེ་ཡུ་མོད་ང་མ་བྱིན་པར་ལེན་པ་སྐྱངས་པ་ཡིན་པས་ཅུང་ཟད་ཅིག་བླངས་ཏེ་བསྟན། ཅུང་ཟད་ཅིག་ཟོ་ཁྲེད་སྨྲེའུ་བྱ་བ་ཅཀམ་ཚགས་ཆེ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེའོ། །དེར་དེས་ཅུང་ཟད་ཟོས་ཏེ། བཟའ་ཤིང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྨྱོ་བོ་ས་ལ་བཙུགས་ཏེ་བཞག་པས། སྲིན་པོ་རྣམས་འདུས་ཏེ་བཟའ་ཤིང་ཀི་རྣ་བར་སྨྲེའུ་མ་རྣང་པ་གཅིག་ཞུགས་སོ། །ཟེར་ནས་དེའི་མཐའ་བསྐོར་དབུས་སུ་ཚུད་པ་དང་། མཐར་མཚོངས་ཏེ་ལན་མང་པོའི་མཐར་ཟིན་པར་བྱས་སོ། ཏེར་བསད་པར་གཟས་པ་ན། དེ་ན་དེ། ཁྱེད་ལ་རྒྱལ་ཁྱིམས་འདུག་པ། ང་ལ་ཡང་གསོད་ལུགས་གཉེས་ཡོད་པས་གང་རུང་ཞིས་ཤིག་ཅེའོ། ཟྲིས་པས། ཨའི་ལུགས་དང་མའི་ལུགས་གཉེས་ཡོད། མའི་ལུ་གས་ལྟར་བྱས་ན་ངམཛོད་དུ་བཙུ་གཱ་ནས་ཟས་ཞེམ་པོ་ཐམས་ཅད་བྱི་ན་པས་བདག་མཐིན་པ་འགགས་ནས་འཆི། ཨའི་ལུགས་དེ་བྱས་ན་ངའི་རྡ་མ་ལ་རས་དཀྲིས་དེ་ལ་མར་བྱུགས། དེ་ལ་མེ་སྤྲིར་བ་ཡིན་བྱས་པས། དེ་ལ་འདུམ་སྐེ་རས་ཀྲིས་དཀྲིས་པས། ཡུལ་ཁམས་དེའི་རས་ཟད་ཀྱང་རྡ་མ་མ་ཟད་དེ། དེ་ལ་སྐུམ་བླུག་སྟེ། མེ་སྤར་བ་དང་། སྲིན་པོའི་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཤལ་གཞན་ཐམས་ཅད་ལ་ཆ་ལ་བྱས་པས་མ་ཁར་ཐམས་ཅད་རྡ་མའི་མེས་བཞུའོ། །མཐར་རྡ་མ་རྒྱ་མཚོར་གཞུ་གཱ་པར་གཟས་པས་ཀླུ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བཤོལ་ཏེ། ཁ་རྒྱངས་ཀྱིས་བསད་དོ།།

དེ་ནས་སྨྲེའུདེས་མཚོངས་ནས་རྟ་མ་རྣའི་དྲུང་འོངས་ཏེ། སི་ཏ་ཡོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་བསྟད་པས། རྒྱལ་པོ་ན་རེ། དམག་དྲང་ངོ་ཞེས་ཏེ། རྒྱ་མཚོའི་འགྲམ་དུ་ཕྱིན་ནས། ཏ་ནུ་མནྡ་ལ་སྨྲེའུའོ་ཚོགས་སྡུད་དུ་བཅུག་སྟེ། རྒྱ་མཚོ་ལ་ཟམ་པ་ཚུགས་པ་ན། དྲང་སྲོང་ཆེན་པོ་གྲོག་མཁར་ལ་དྲིས་པས། རྒྱ་མཚོ་

ཆེན་པོ་ལ་སྒོག་ཚགས་ཀྱི་རིགས་ཆེན་པོ་རྣ་ལྟ་བུ་བདོག་ཤུས་པས། དྲང་སྲོང་གིས་སྨྲས་པ། དཔག་ཚད་བརྒྱ་བའི་ཞེང་ལྟན་བའི། ཏི་མིང་ཞེས་བྱའི་ཉ་མིད་ཡོད། །དེ་མིད་པ་ཡི་ཉ་མིད་ཡོད། །དེ་ཡང་མིད་བའི་ཉ་མིད་ཡོད། །ཅེས་སོ།།

དེ་ནས་ཚུན་ལ་ཟམ་པ་བྱེད་ཅིང་ཡོད། རྒྱལ་པོ་རྟ་མ་དཔུང་དང་བཅས་པ་འོངས་པ་དང་། འབོད་གྲོགས་འཁོར་དང་བཅས་པ་བསུ་སྟེ་རྩོད་པ་ན། དེའི་རྟའི་མགོ་ར་མ་ཉས་བཅད་དོ། ཏེ་ནས་རྒྱལ་པོ་དེ་རང་གི་གནས་སུ་སོང་བ་དང་། སྲིན་པོ་འགའ་ཞིག་གིས་མགྲིན་བཟུའི་ནུ་བོ་ཀུན་ཀཱརྨ་ཅེས་བྱ་བསམ་སྟེ་བསམ་གཏན་ལ་མ་ཉམ་བར་བཞག་པའི་རྟ་བར། ཁོ་བཞུ་བའི་ཁུ་བ་བླུག་གོ ཏེ་བསད་དེ་ཅི་ཡིན་ཟེར་བ་ལ། ཕུ་བོ་བསད་པའི་ལོ་རྒྱས་བསྟུད། དེས་བལྟས་ཏེ་སྟ་སྒོའི་རླུང་ནང་དུ་རྀབས་པས་རྒྱལ་པོ་དང་སྤྲེའུ་མིན་པ་ཐམས་ཅད་ཀེང་རུས་སུ་སོང་ངོ་། དེ་ཙམ་གྱིས་ཀུན་ཀཱརྨ་ཆོགས་ཏེ་སྒོམ་ཟེད་དོ། ཏེ་རྒྱལ་པོས་སྤྲེའུ་ལ་མངགས་ཏེ། ཁ་བ་ཅན་གྱི་རི་བོ་གངས་ཅན་ཏེ། ཏི་སེ་སྨན་ལེན་པར་བཏང་བས་སྨན་འབྱུལ་ལོ། ཁ་ཤིས་བཏང་བ་ན་གངས་དེ་ཁེར་ཏེ་འོངས་སོ། རྣས་དམག་མི་ཐམས་ཅད་གསོས། དུ་སྨན་འཛིན་པའི་རི་བོ་དེར་སྐྱོལ་ཏུས་པས་སྤྲེའུ་ན་རྩོད་ཆེ་ཟེར་རོ། ཁངས་ཏེ་སེ་རྒྱང་ནས་འཕངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་བས་ན་ རི་དེའི་མགོ་བོ་ཅུང་ཟད་ཡོ་དང་ཕྱེ་དོ། །ཞེས་བྱགས་སོ། །དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་བདེ་བར་ཕྱིན་ཅིང་ལྟ་མོ་སི་ཏ་ཀུ་ཐུགས་ཏེ་ཤིན་ཏུ་སྐྱིད་དོ། །འབོད་བྱོགས་ལས་སྟ་མ་གཤེས་ཀྱི་དམོད་པ་ལས་དེ་ལྟར་སྐྱང་ཏོ།།

གཞུང་བཟང་ངོ་ཚ་ཁྱེལ་ཡོད་ན། །དཀྱི་བོ་ལ་ཡང་ཡིད་བརྟན་རུང་།།
གཞུང་བཟང་དག་ལ་སྐྱབས་སོང་བས། །སྲོག་གི་བར་དུ་བསྐྱབས།།[1]།།ཨ།།

གཏི་ཀ་དང་ལྟ་མ་ཡིན་ཀརྨ་ལྟས་ལོ་སྟོང་དུ་གཡུལ་སྤྲད་དེ། མཐར་ཡུ་མས་བྱ་གཏི་ཀ་ལ་གཟེ་མདུང་བྱིན་ཏེ་ཀརྨ་བསད་དོ། ཁེའི་འཁོར་རྣམས་ཀྱིས་གཞོན་ནུ་དེའི་ཞང་པོ་ལ་གནས་བཅས་པ་ལས། དེ་ཞང་པོའི་ཐད་དུ་ ས་ང་ནས་རྒྱལ་པོའི་ལུ གས་ལ་དགྱའི་ལྟག་མ་བཞག་མ་བཞག་པར་མ་བཤད་པས་འདི་ཐོངས་ཤིག་ཅེའོ། །ཁེས་ཐམས་ཅད་ནི་བདག་ལ་བརྟེན་ཏེ་སྟམ་དུ་བསམས་ཏེ་འདི་

སྐད་དུ། རྟ་ལས་འཕལ་དུ་འཇུས་པ་འདི་དག་ནི། །མ་ལུས་རྟ་ཡི་ཚོགས་ནི་ཆད་གྱུར་ནས། །འཇོག་པའམ་ལྷན་ཅིག་ལྷུང་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར། །སེམས་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ལ་སློས་ཅི་དགོས། །ཞེས་བརྗོད་པར་ཐལ། །ཚོ་བོས་སྨྲས་པ་དེ་ལྟར་ན་སྟོབས་ཀྱིས་བྱང་བའོ། །ཞེས་ཏེ་གཡུལ་བཀྱེ་བ་ལས་ཞང་པོ་མདུང་བསྣུན་ནས་བསད་དེ། དཔུང་ཚོགས་ཁོགས་སོ་ཞེས་གྲགས་སོ།།[1146]

བྱ་བ་གང་ཞིག་བསྒྲུབ་ན་ཡང་། །སྐྱོན་དང་ཡོན་ཏན་གཉིས་གཉིས་སོམས།།
གཉིས་ཀ་མཉམ་ཡང་སྤང་དགོས་ན། །ཉེས་པ་ཤས་ཆེ་སྤོས་ཅི་དགོས།།[1147]

སྐྱོན་ཁོ་ནས་དེད་ཅིང་སྐགས་ན་སྤྲེའུ་ལགཱ་ལ་སྤྲང་ལྟན་པ་དང་མཚུངས་སོ། ཡོན་ཏན་ཁོ་ནས་ཁ་དུང་ན་དོམ་སྤྲང་རྩི་ལེན་པ་དང་མཚུངས་སོ།།

གལ་ཏེ་དགྲ་བོ་སྐྱབས་འོང་ན། །དེ་ལ་མཆོད་ནས་སྐྱབ་པ་བརྗོད།།
ཁྲ་ཏུས་བྱེ་བ་ལ་བཉེན་ནས། །བདེ་བ་ཐོབ་ཅེས་སྟོན་ར་བས།[1148]སྨྲ།།[1149]

ནགས་ན་གནས་པའི་བྱབ་དབྱིག་ལྟན་དང་། ཕུག་རོན་རི་མོའི་མཁྱེན་པ་ཅན་གཉིས་གྲོགས་པོ་ཡིན་པ་ལས།[1150] དེར་འཚོང་དང་བཅས་པ་བྱ་རྒྱས་ཟིན་པ་དང་། དེའི་འཚོང་རྣམས་འཕྱང་བར་འདོད་པ་ལས། ཇོ་བོ་ན་རེ་ཁྱེད་རྣམས་དེ་ལྟར་མི་བྱེད་པར་ཁོ་བོ་གང་བྱས་པ་ཀྱིས་ཤི་གཅིག་ཅེའོ། །དེ་ཐམས་ཅད་ཐིབས་ཀྱི་ས་བསྟད་པ་དང་། ཤན་པོ་དེ་ས་དེ་ཐམས་ཅད་ཟིན་སྐམ་དུ་བསམ་སྟེ་བྱ་རྒྱ་བཏང་བ་དང་། དེའི་མོད་ལ་ཇོ་བོ་འཕྱང་བས་ཐམས་ཅད་མཁའ་དུ་འཕྱང་ནས་སོང་ངོ་། །དེ་ནས་དེ་རྣམས་གྲོགས་པོའི་དྲུང་བབས་ཏེ། ཀྱེ་བཟང་པོ་དབྱིག་ལྟན་ལོངས་སྤྱོད་དང་། དེ་ཁོང་ཀྱི་ཅི་ཞེས་ཟེད་བྱ་ཐམས་ཅད་བྱ་རྒྱས་བཤེངས་པ་འདིའོ། །དེ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཚོད་ཅིག་དེ་བཞིན་དུ་བྱའོ། །སྤྲོན་ལ་ཁྱེད་ཀྱིས་རྒྱ་འདི་བཅད་དམ། ཕུག་རོན་ན་རེམ་ཡིན་ནོ། །སྤྲོན་ལ་ངའི་འཁོར་རྣམས་ཀྱིའོ། །དེ་ནས་བདག་གིས་སོ། །དེ་ལྟར་བྱས་པས་བྱ་ཐམས་ཅད་བྱ་རྒྱ་ལས་ཐར་ཏོ། །ཁོང་ཀྱིས་ཚོད་ཅིག་ལྟ་ཞེས་བྱ་བ་ཡོད་པས་མོར་སྟེ་འདི་ལྟ་བུ་འཐད། བདག་ཀྱང་འདི་ལ་གྲོགས་པོར་བྱ་སྟམ་སྟེ།

དེར་ཕྱིན་ནས་ཏིང་ངེས་བོས་པས། བྱི་བས་སྨྲས་པ་ཅིའི་དོན། བྱ་རོག་གིས་སྨྲས་པ། ཁྱོད་དང་གློག་པོ་ཁྱེད་དོ། །བྱི་བས་སྨྲས་པ། མི་ཁྱེད་ཁྱོད་ཀྱིས་ཁོ་བོ་ཟ་བར་དོགས་སོ། །བྱ་རོག་གིས་སྨྲས་པ། མ་ཡིན་ཏེ་ཁྱོད་ལ་དད་པས་སོ། །དེ་ནས་གཉིས་པོ་མནའ་ཡིས་བཅིངས་སོ། །དེར་རི་དྭགས་རི་མོའི་ལུས་ཅན་མཐོང་སྟེ་དེར་ཞུགས་སོ། ཡང་རྒས་སྨལ་དལ་ཀྱིས་འགྲོ་བ་ཞེས་པས་མཐོང་ནས་དེར་ཞུགས་སོ། །ཐམས་ཅད་དེ་ལྟར་བྱས་པ་ན་རེ་ཞེག་ཅིག་རྒས་སྨལ་དེས་གྲོགས་པོ་ཅན་དུ་འོངས་པས་རྟོན་པ་རྐན་པོ་གཅིག་དང་འཕྲད་དོ། །དེ་གཉུང་རྒྱུད་སྨྲགས་ཏེ་ཐྱེར་རོ། །དེས་བོས་པ་ཕུག་རོན་གྱིས་ཚོར་ཏེ། རི་དྭགས་དང་གཉིས་བྱི་བ་དབྱིག་ལྟན་ཅན་དུ་ཕྱིན་ཏེ་གྲོགས་བྱས་པས། དེ་ན་རེ། ཁྱེད་རྣམས་སོང་ལ་ཁོའི་ལམ་དུ་ཤི་རྟུན་གྱིས། དེར་ཁོས་རྒས་སྨལ་བཞག་ནས་འོང་གིས། དེ་བྱ་རོག་གིས་རྒྱུད་ནས་བཟུང་ལ་ལོང་། དེའི་དུས་སུ་རི་དྭགས་བྱོས་ཤིག་ཅེའོ།།

དེ་ལྟར་བྱས་པས་ཐར་པ་ཡིཆུད་ཟོས་ལ་བློ་མཐུན་དགོས་ཏེ། རབ་ཏུ་ཅེ་ལ་འདི་ཉིད་དུ། བློ་ལྟན་བྱ་བཅུང་ཟད་ཀྱང་། །རྒྱུན་དུ་ཡོས་ཀྱིས་བསྟབ་པར་བྱ། །གྲུབ་པར་གྱུར་ན་ལྟ་ཅི་སྨོས། །མ་གྲུབ་ན་ཡང་མཇོས་པའི་རྒྱུ།[1][1] །ཞེས་པ་དང་། གཞན་ལས་ཀྱང་། བྱ་བའིཐབས་ཀྱིས་ཡོས་བྱེད་ན། །བློ་ལྟན་དག་ལ་དྲི་བར་བྱ །ཕུན་སུམ་ཚོགས་ན་སྨོས་ཅི་དགོས། །ཕུང་བར་གྱུར་ཀྱང་མཇོས་པ་ཡིན། །ཞེས་སོ།།

ལེགས་བར་བཤད་པ་རིན་པོ་ཆེའི་གཏེར་ལས། བྱ་བ་བརྒྱ་པ་སྟེ་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་བརྒྱད་པ་ལགས་སོ།། །།

རབ་བྱེད་དགུ་པ། ཚོས་བརྒྱ་པ།

འགྲོ་མགོན་སངས་རྒྱས་བཞུགས་བཞིན་དུ། །སྟོན་པ་གཞན་ལ་གྱུས་བྱེད་པ།།
ཡན་ལག་བརྒྱད་ལྡན་མཚོ་འགྲམ་དུ། །བ་ཧྲའི་ཁྲོན་པ་བཤོ་བ་ཡིན།།[2]།

ཞྭམ་བདག་དཔལ་སྦས་དང་།[1][2] གཅེར་བུ་ཅ་ཉ་བཞིན་ཏེ་ཞྭམ་བདག་དེ་གཅེར་བུ་བ་དེ་ལ་དད་པས། དེ་ན་རེ། ཞྭམ་བདག་ཁྱོད་ཀྱིས་དགེ་སྦྱོང་གཞོན་ནུ་གསར་བུ་རབ་ཏུ་སྐྱང་བ་ཐམས་

ཅད་མ་བྱོན་པའི་ངར་རྒྱལ་ཅན་དེ་འཚོ་བ་དང་ཁྲོལ་ཅིག རྒྱུ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཁྱོད་གྲགས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེའོ། །ཁྱིམ་བདག་ན་རེ། བདག་གིས་མི་ནུས་སོ། །དེ་ནུས་ཏེ་ཁྱེད་རང་གི་ཕྱི་སྐོར་དོང་ཆེན་པོ་བརྐོར་ཚུག་ལ། དེ་དུ་བ་མེད་ཅིང་འབར་བའི་ནམ་ཁའི་དུ་ཕྱག་དར་སྐབས་སུ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཤ་ཡིན་ན་འདས་ཏེ་ཚེ་མོངས་པ་དང་བཅས་ཏེའམ། །གལ་ཏེ་ཐར་ན་ཟས་གཅིག་ཙམ་དེ་བྱིན་ཅིག་ཅེའོ།།

དེ་ནས་ཁྱིམ་བདག་དེས་གཅེར་བུ་བ་དེ་ལ་བཀུར་དེ་སོང་ནས་འཁོར་རྣམས་ལ་དེ་བཞིན་དུ་བསྟོ་སྟེ། རང་གིས་བྱ་རྐོད་ཕུང་པོར་ཕྱིན་ཏེ་དོན་དེ་ཞུས་སོ། །སྟོན་པས་རྒྱུ་དེ་མཁྱེན་བཞིན་དུ་གནད་དོ། དེས་དེ་ཤེས་ཏེ་ལན་གསུམ་བསྐོར་ནས་འོང་ངོ། དེའི་ཚེ་ཆུང་མ་མགོན་མེད་ཟས་སྦྱིན་གྱི་བུ་མོ་ཡིན་པས་མཐོང་སྟེ། ཇོ་བོ་ལ་དགྲ་སུ་ཞེག་ཡོད་ཁྱིམ་བདག་གིས་སྨྲས་པ་དག་སྦྱོང་གོང་ཁ་མའོ། །བུ་མོས་སྨྲས་པ། སྟོན་པ་དེ་ལ་གནོད་མི་ནུས་ཏེ། དེ་ནི་བྱ་ན་མེད་པར་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་སོ། །དེས་བསམ་པ་ཧྲཱུའི་བུ་མོ་འདིས་གསངས་པ་འཕེལ་དུ་འོང་ངོ་སྨྲམ་སྟེ་དེ་ཁང་པར་སྐྲས་སོ། ཏེ་ནས་བྱོན་པ་ལ་ཞུས་པ་དང་། སྟོན་པས་ཀུན་དགའ་བོ་ལ་ཁྱོད་སོང་ལ་ཚེ་དང་ལྡན་པ་དག་ལ་སྐྱ་རོལ་དུ་ཁྱིམ་བདག་གི་གྲོང་དུ་མ་འཛུག་ཅིག་ཅེས་དེ་སྐད་སྨྲས་སོ། །དེ་ནས་སྐྱ་དྲོའི་དུས་སུ་ཉལ་ཁྲིམས་བཅུ་ཀ་ལ་ཤོག་ཅིག་ཅེས་ཁྱོད་ཀྱི་བཤེས་པའི་ཚེ་དང་། དག་བསྟེན་རི་བོང་དུ་ཁྱུར་པ་ན་བཏུ་བྱིན་བྱམ་ཟེ་ལ་མགྲོན་དུ་བྱས་པ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ནས་བྱོན་ཏེ་མེའི་ཁར་ཞབས་བཞག་པ་དང་། དེ་རང་ཞི་སྟེ་པདྨའི་ཚལ་དུ་ཁྱུར་ཏོ། །དེའི་སྟེང་ནས་འཁོར་

དང་བཅས་པ་བྱོན་ཏེ། སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ངོ་མཚར་སྐྱེས་ཏེ་ཅ་ཅོའི་སྒྲ་བྱང་བས། ཁྱིམ་བདག་གི་གཙོ་མོ་མགོན་མེད་ཟས་སྦྱིན་གྱིས་བྱ་མོ་ཟློ་གཏུ་སྐས་པ་དེས་ཐོས་ནས་ཀྱེ་མ་སྐྱེན་པ་འདས་པར་མ་གྱུ་ར་ཏམ་སྙམ་སྟེ་བརྒྱགས་ནས་སོང་བ་ལས། མཐོང་ནས་རྣད་དུ་བྱང་བའི་ཡོན་ཏན་ལ་བསྟོད་དོ། །དེལ་སྐས་དང་ཉེ་ཐུང་ཡང་ཐོག་མཐོང་སྟེ་སྐགས་ནས་བཏུད་དེ་བཤམས་སོ།།

ཁྱིམ་བདག་གིས་གསོལ་བ། སྐྱོན་པ་བདག་མི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་ཟིན། དམ་པ་མི་ཤེགས་པའི་ལས་བགྱིས་སོ། ཁཀའ་སྩལ་པ། ཁྱིམ་བདག་ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་ལྟ་ཤེས་སམ། གསོལ་བ། དེ་འཚལ་ཏེ་གནོད་ལགས་སོ། །དེ་ནས་དེས་བཏུད་དེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཁྱེད་རྣམས་ཅིག་ཅར་ཞུང་ཟབ་ཅིག་བཞུགས་ཤིག །ཟས་ཐམས་ཅད་འདི་ལྟ་བུ་ལགས་པས་གདོད་སྤྱོད་བར་བགྱིའོ། ཁཀའ་བསྩལ་པ། ཟས་འདི་ཉིད་དུ་རྙད་བ་སྟེ། ཁོ་བོ་དུད་འགྲོར་གྱུར་པ་ན་ཡང་མགཏོད་པ་ཡིན་ཏེ། སྔོན་རྒྱལ་པོ་ཚངས་པས་བྱིན་གྱི་བུམ་པ་པེ་མོད་མོས། རྒ་བྱའི་རྒྱལ་མོ་གསེར་དུ་སྣང་བ་ལ་དུག་བྱིན་པ་ལ་ཟློས། ཁྱིམ་བདག་ཁྱོད་ཀྱིས་ཚོགས་སུ་བཅད་པ་འདི་ལན་གསུམ་བློས་ལ་ཟས་དོངས། འདོད་ཆགས་ཞེས་ཉང་གཏི་སུ་གཏུགས། །འདི་དག་འཇིག་རྟེན་དུག་གསུམ་སྟེ། །བཅོམ་ལྡན་སངས་རྒྱས་དུག་མི་མངའ། །སངས་རྒྱས་བདེན་པས་དུ་གཅོམ་མོ།།[1][33] ཚེས་དང་དགེ་འདུན་ལ་ཡང་སྤྱོར། །ཡང་ཤིང་གང་དུ་བཅས་རྣམས་དང་། སྨོག་ཆགས་གང་དག་དུག་བཅས་པ། ཀེ་ཀུན་འདོད་ཆགས་དུག་ལས་བྱུང་། །འདོད་ཆགས་འདི་ནི་དུག་གི་མཆོག །ཞེ་སྡང་དང་ནི་གཏི་སུག་ལ་ཡང་སྤྱོར། ཀེ་ནས་ཁྱིམ་བདག་དེས་སྟན་བདེ་བ་ལ་འདུག་བཞིན་དུ་ཚོས་རྣམས་ལ་ཚོས་ཀྱི་མིག་རྗེལ་མེད་ཅིང་དྲི་མ་དང་བྲལ་བ་སྐྱེས་སོ། །ངན་སོང་གསུམ་གྱི་ནད་རྣམས་ལ་མཆོག་ཏུ་ཚོས་ཀྱི་ཉི་མ་ཤར་བྱ། གནམ་ཤུགས་མགོ་ལ་བབ་པ་ལྟར། ཐོག་ཏུ་བབ་ན་ཅི་བྱར་ཡོད། དེད་དཔོན་མཛའ་བོའི་བུ་མོ་ལ་སོགས་པའི་རྟོགས་པ་བརྟེད་པ་བཞིན་ཏེ། ཤིན་ཏུ་གསལ་བའི་ཕྱིར་མ་བྱིས་སོ།།

ལེགས་བར་སྩོད་ལ་འཇུག་འདོད་ན།[1][33] ཁྱེ་ནས་འདི་ཡིས་ཁ་རྒན་ཏེ། རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་སྤན་བཙུགས་ནས། སྤོག་ལ་བབས་ཀྱང་ལུགས་བཞིན་བསྒྲུབས།།[1][33] བསྒྲུབས་པའི་ཚུལ་ནི་མདོར་བརྟེད་ན། སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དག །ཀུན་ཏུ་ཐོགས་མེད་གཟིགས་པར་ལྟན། །དེ་དག་

ཐམས་ཅད་སྤྱན་སྔ་ན། ཀདག་ནི་རྟག་པར་གནས་སོ་ཞེས། དེ་ཡང་བསམས་ན་ངོ་ཚ་དང་། ཀུས་དང་འཇིགས་ལྟན་དེ་བཞིན་མནོས།།[1-3९] ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ།།

དེ་ཡང་འབད་པས་གཞུང་ལུགས་ནས། ཁྱོད་བཞིན་གཅེན་པོ་སྣུབ་ནུས་ན། །མ་ཁས་རྣམས་བརྗོན་པ་མི་གསུང་གི། འདི་ཡི་ཕན་ཡོན་ཕྱི་ནས་ལྷོས། ཀརྗོན་མི་གསུང་བ་ཅིས་ཤེས་ན། ལུང་ནི་ཡིད་ཆེས་ཚོགཡིན་ན། །ཤེས་པ་བཟང་པོ་བརྗོན་ཀྱི་ཚོག །སྨྲ་བར་མི་འགྱུར་རྒྱུ་མེད་ཕྱིར། །ཤེས་ཟད་ལུང་དུ་ཤེས་པར་བྱ། །ཤེས་དང་། ཕན་ཡོན་དངོས་ཀྱང་། གལ་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱིས་སྔར་དུས་སུ། །ཁས་འདི་བྱས་པར་གྱུར་ན་ནི། །སངས་རྒྱས་ཕན་ཚུན་གསུམ་བདེ་མིན། །འདི་འདྲའི་གནས་སྐབས་འབྱུང་མི་སྲིད།།[1-3५] ཞེས་པ་དང་། གོམས་ནས་བློ་མར་མ་གྱུར་པའི།[1-3६] །ཤེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། རྣམ་འགྲེལ་དུ། སེམས་ལ་བརྩེ་སོགས་གོམས་སྟེ་བ། །རང་གིས་རང་གི་འཇུག་འགྱུར་ཏེ།།[1-3७] ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གཉེན་པོས་སྤྱད་པར་ནུས་པ་དང་། སྤྱད་པ་ལས། རྒྱ་ནི་སྤྲོང་བ་ཡོན་ཏན་གསུམ་བདེ་གཤེགས།[1-3८] །ཉིད་ཡིན་སྟག་བསྟལ་རྟེན་མིན་ཕྱིར། །ཤེགས་ཡིན་དེ་ནི་བདག་མེད་པ། །མཐོང་བའི་སྤྲོང་བ་ལས་ཡིན་ནོ།[1-3९] །ཞེས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་སོ།།

ལེགས་པར་བཤད་པ་རིན་པོ་ཆེའི་གཏེར་ལས། ཆོས་བཏགས་པ་སྟེ་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་དགུ་པ་ལགས་སོ།། །།

འཚོ་བྱེད་ཟས་སུ་སྤྲོ་བཏགས་ནས། །སྨན་ཀྱིས་ནད་ཆེན་གསོ་བ་ལྟར།།
འཇིག་རྟེན་ལུགས་ཀྱི་རྟེས་འབྲངས་ནས། །བདག་གིས་དམ་བའི་ཆོས་འདི་བསྟན།།

སྔོན་[1-4०]བྱང་བ་སྨན་པའི་རྒྱལ་པོ་འཚོ་བྱེད་བཞིན་ཏེ། རྒྱལ་པོ་རབ་སྣང་ཞེས་བྱ་བ་སྟོག་པའི་བུ་ཀི་ཡིན་པས། དེ་མར་གྱི་ས་འཇིགས་པས་མར་གྱི་མི་ང་ཙམ་བརྩེ་དུ་ན་ཡང་དེ་མགོ་འགོ་ར་བ་ལས། རྒྱལ་པོ་དེ་ལ་གཉེད་གཏན་ནས་མ་བྱུང་སྟེ། སྨན་པ་བོས་པས། དེས་བློན་པོ་རྣམས་ལ་བསྟོ་བ། རྒྱལ་པོ་དེ་ལ་ཡི་དུ་མི་ཤེས་ཤིན་ཏུ་མཁྱེན་པ་གཅིག་ཡོད་པ་དེ་སྐུ་གོན་གྱི་ས་ཤིག ཁྱང་པོ་ཆེ་འདམ་བུའི་རི་ཞེས་པ་ཅུང་ཟད་དུ་ལ་བ་གཅིག་ཡོད་པ་དེ་ལ་འབྲས་ཡོས་བྱིན་ལ་ཆུ་མ་བླུད་ཅིག ཁྱང་མོའི་ཆུ་

གོད་པ་གང་པ་ཞེག་ཚགས་ཀྱིས་ཤི་གཅེས་ཏེ། ཚང་བཟང་པོ་ལ་རྩེ་མར་གྱི་དྲངས་མ་སྣུར་བ་རྒྱལ་པོ་ལ་བླུད་པས་དེ་གཉིད་དུ་སོང་ངོ་། སྐབས་དེར་འཚོ་བྱེད་རྫ་མོང་ལ་ཞོན། གླང་མོའི་ཚུ་ཁྲེར་ཏེ་གོང་ཁྲེར་མཉན་ཡོད་དུ་བྱོས་སོ། ཏེ་ནས་རྒྱལ་པོ་གཉིད་སངས་པ་དང་། སྣེག་པ་ལ་མར་གྱི་དྲི་བྱང་ནས་རྒྱལ་པོ་ན་རེ། སྨན་པ་དེས་ང་ལ་མར་བྱིན་འདུག་པས་དེ་གསོད་ཅིག གཡོ་ཅན་དེས་ཟས་སྦྱིན་ན་སུ་ཡང་མ་ཟ་ཞིག་ཟེར་ནས་བློན་པོ་གཅིག་གིས་གླང་པོ་འདམ་བུའི་རི་ལ་བཞེངས་ཏེ་བདས་པས་ཟེ་བ་ན། དེ་ཚུ་དང་འཕྲད་དེ་ཚུ་འཕྲང་བའི་བར་དུ་ཆེར་འགྱངས་སོ། །ཡང་ཟིན་ལ་ཉེ་བ་ནས་ཐུར་ཀྱི་ཚུདྲོད་པ་གང་པོ་འཚོ་བས། གླང་པོ་ཚགས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་དེ་སྟོམ་པའི་བར་ལ་གཉན་ཡོད་ཀྱི་ཀུན་དགའ་རྣ་བར་འཚོ་བྱེད་ཀྱིས་ཕྱིན་བར་གྱུར་པ་དང་། བློན་པོ་དེར་སྣེབས་པ་ན། འཚོ་བྱེད་ཀྱིས་སེན་མོ་གཡོན་པའི་སྟེང་དུ་འཕྱུ་སྐྱན་བླུགས་ཏེ། གཡས་པའི་སེན་མོ་དང་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་སྐྱུ་རུ་ནས་གཅིག་བཅད་དེ་ཁྱོད་འོངས་པ་ལེགས་སོ། །དེའི་ཟོ་ཞིག་བྱས་ཏེ་གཡོན་པའི་ངོས་ཀྱི་ཕྱེད་བྱིན་ནས་དེའི་ལྟག་མ་གཡས་ཀྱི་ངོས་ཀྱིས་བཅད་འཕྲོ་འཚོ་བྱེད་རང་གིས་ཟོས་པས། ཁོ་རང་ཡང་ཟ་ཡིན་འདུག་སྟམ་པའི་རྒྱུ་མཚན་ལ་བསམས་ཏེ་བློན་པོས་ཟོས་པ་དང་། རྒྱལ་པོའི་ནང་འགྲོས་ཏེ་ན་བ་དྲག་པས། བློན་པོ་དེས་རྒྱལ་པོ་ལ་འཚོ་བྱེད་བསྟེན་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་བསྟད་པ་བཏུགས་པས་འཐད་པར་མཐོང་སྟེ། རས་བཟང་གཅིག་གིས་མཚོད། དེས་ཀྱང་རས་དེ་སྟོན་པ་ལ་ཟུལ་བས། དེ་ལ་སྟོན་པའི་ཚོས་གོས་སྣུད་གསུམ་གྱུབ་སྟེ། དེའི་ལྟག་མ་ལ་ཀུན་དགའ་བོའི་བྲ་གོས་གྱུབ་བོ་ཞེས་ལུང་གོས་ཀྱི་གཞི་ལས་བྱུང་ངོ་ཞེས་གསལ་བར་འགྲུམས་སོ། །རྒྱལ་པོས་ཚན་པར་དེས་པའི་མར་བསྟེན་མ་ལུས་པ་ལ་བྱ་བ་བཞིན་དུ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་ལུགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ཞེས་དྲངས་ཏེ་དམ་པ་རྣམས་དཔྱད་བར་བྱ་བའི་ཚོས་འདི་བཤད་ཅེས་གསུངས་སོ།།

དེའང་རྗེ་ལྟར་ཞེ་ན། ཐོས་པ་རྒྱ་མཚོའི་གློང་ལས་ལེགས་འབྱུང་རས་ཤིང་། །བྱོ་གོས་གླུ་ཡི་དབང་པོས་ལེགས་བཟང་བ། །དཔལ་ལྡན་ལེགས་པར་བཤད་པའི་རིན་ཆེན་གཏེར།[1][3] །བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདི་ལ་མཁྱེན་རབ་ཀྱི་ཕ་མཐའ་རྟོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བརྟག་པར་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་མཚོ་རབ་ཏུ་ཟབ་པ་དང་མཚུངས་པ་དེ་ལྟ་བུའི་གློང་ལས་ལེགས་པར་འབྱུང་བས་པ་ནི། ལེགས་པར་

བཤད་པ་རིན་པོ་ཆེའི་གཏེར་འདི་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་ཅིས་མངོན་ཞེན་ན། འཕྲང་བ་དགོན་པ། དྲི་མ་མེད་པ། མཐུ་དང་ལྡན་པ། འཇིག་རྟེན་གྱི་རྒྱན་གྱི་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་མཐུ་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་པ་སྟེ་ལྔ་དེས་ཆོས་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།།

དེ་ལྟ་བུའི་ཆོར་དེ་བདག་པོ་གང་ཞེག་གིས་བཟུང་ཞེ་ན། བརྟུལ་དང་། མཁའ་ཏ་ས་སོགས་པའི་ཆོར་བུ་རྣམས་སྐྱའི་རྒྱལ་པོས་བཟུང་བ་བཞིན་དུ་བློ་གྲོས་ཀྱི་སྐྱའི་དབང་པོས་ཡོངས་སུ་བཟུང་ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཐུགས་རབ་ཀྱི་ཁྱད་པར་འཕགས་རྟེན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕུལ་དུ་བྱུང་ཞིང་། གདུལ་བར་བྱ་བ་མ་ལུས་པའི་ཡིད་བཀུག་ནས་བསྒྲུབས་པ། མཚུངས་པ་མེད་པའི་ཆོར་བུའི་མཛོད་འཛོམ་པས་སྐྱའི་དབང་པོ་ཞེས་དཔེར་བརྗོད་པ་མཛད་དོ། །དེ་བས་ན། དཔལ་ལྡན་ལེགས་པར་བཤད་པའི་རིན་པོ་ཆེའི་གཏེར་གསུངས་ཏེ། རྟེན་རྒྱ་མཚོ་དང་། བརྟེན་པ་སྐྱའི་རྒྱལ་པོ་ལས་ཆོར་བུ་ཐམས་ཅད་འོང་བ་ཇི་ལྟ་བར་བདག་ཅག་གི་བློ་མ་ཆོས་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་དང་། གདུལ་བར་བྱ་བ་མ་ལུས་པའི་བདོག་པ་ཐམས་ཅད་སྟེར་བ་ལ་ཐོགས་པ་མི་མངའ་བའི་མཛོད་བདག་ཉིད་ཆེན་པོར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ལས་འཕས་པའི་ལེགས་པར་བཤད་པ་དེ་མ་མེད་པའི་ཆོར་བུ་ལ་དུས་དང་གནས་སྐབས་གང་དང་གང་དག་ཐམས་ཅད་དུ་ཟད་མི་ཤེས་ཕྱིར་ན། རིན་ཆེན་གཏེར་ཞེས་དཔེར་བརྗོད་པ་མཛད་དེ། འདི་ལ་དཔེ་བརྗོད་པ་གཞན། །རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ཆུ་བོའི་གཏེར། །ཡིན་ཕྱིར་ཆུ་བོ་ཐམས་ཅད་འབབ།[1][2] །ཞེས་གསུངས་སོ།།

དེ་ལྟ་བུའི་བསྟན་བཅོས་འདི་བསྟན་པའི་དགོས་པ་ཅི་ཞིག་ཡིན་ཞེ་ན། བློ་གསལ་བློ་ཡི་བང་མཛོད་དགང་བ་དང་། མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་འདོད་རྒྱ་ར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། འོག་ནས་འབྱུང་བ་ཕྱོགས་ཀུན་གསལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་འདི་ཕྱེ་འོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ནི་རྒྱ་མཚོ་ལས་འོངས་པའི་ཆོར་བུ་རྣམས་དེ་ལྟ་བུ་ཡང་ཞེས་ཀྱང་། ཐ་ཙམ་ཞིག་ཏུ་ཡང་ཞེས་ཀྱང་། ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཞེས་ཀྱང་། ཆུ་མཚོ་ཆེན་པོ་ཆུ་བོའི་གཏེར་ཞེས་ཀྱང་། ཆུ་བོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། འདི་ལ་དཔེ་བརྗོད་པ་གཞན་ཡང་། །ཆུ་མཚོ་ཆེན་པོ་ཆུ་བོའི་གཏེར། །ཡིན་ཕྱིར་ཆུ་བོ་ཐམས་ཅད་འབབ།[3][4] །ཞེས་གསུངས་སོ།།

དེ་ལྟ་བུའི་ཆོར་བུ་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡང་ཁུངས་ཀྱི་ཡང་ཁུངས་ཅི་ཞིག་ཡིན་ཞེ་ན། ཐུབ་པ་ཆེན་པོ་ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལྔ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཡིན་ཏེ། ཐུབ་པ་ཆེན་པོ་ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལྔ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། ཐུབ་པ་ཆེན་པོ་ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལྔ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཡིན་ཏེ

མ་ཁས་པ་རྣམས་ཀྱང་སྟོན་ཚད་མྱོང་བའི་དབེ་སྨྱོ་ར་བ་དང་། དེ་ཡི་རྒྱན་དག་དོ་ན་གྱི་ཁྲད་བར་སྣ་ཚོགས་སྟོན་པའི་ཏེ་བཀའ་དྲི་མ་མེད་པ་ཡིད་དུ་འོངས་པའི་བདེ་བས་སྣུ་བ་དང་། རྩོམ་པ་དང་། གཞན་ལ་འཚད་ཚུལ་ལ་སོགས་པ་སྣུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། བློ་དོར་གྱི་ཏེ་བཀའ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་སྣང་བ་ལས་གཞན་དུ་གྱུར་ཅིང་། ཤེས་བྱའི་གནས་ཀྱི་གཟུགས་སྣ་ཚོགས་པ་གསལ་བ་མ་མཐོང་བ་དེ་ཐམས་ཅད་ལ་ཟློག་ནས་གསལ་ཞིང་བྱ་བཀའ་ཕྱིད་ལ་ཤི་ན་ཏུ་དེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ལེགས་པར་བཤད་པའི་རིན་པོ་ཆེའི་གཏེར་འདི་ཕྱེའོ།།

དེ་འོག་ནས་འབྱུང་བའི། ཤེས་བྱ་ཀུན་ལ་རབ་སྣང་ས་ཤིང་། ཐམས་ཅད་མཉེན་པ་ཐོབ་པའི་རྒྱུ། ཉེས་ན་བདག་གིས་བསྟན་བཅོས་འདི། ཇི་གསལ་འོག་སངས་རྒྱས་ཐོབ་ཕྱིར་བྱས།[1-33] ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཐམས་ཅད་མཉེན་པ་ཐོབ་པར་འདོད་པས། བསླབ་པར་གསུངས་པའི་ཤེས་བྱ་མཐུས་པ་སྣང་ས་ཤིང་འཇུག་པ་ལ་སྐོལ་བར་བྱེད་པས། རིན་ཆེན་གཏེར་ཞེས་བྱ་བའི་བསྟན་བཅོས་འདི། གདུལ་བར་བྱ་བ་ཇི་གསལ་བའི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་ཕྱིར་བྱས་ཏེ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། རིག་པའིགནས་ལྔ་དག་ལ་བཟོར་པར་མ་བྱས་ནི། ཁཞགས་མཚོག་གིས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཉིད་མི་འགྲུབ་ཀྱི། ཞེས་བཤད་ན་གཞན་དག་ཚར་བཅད་རྣེས་བརྒྱུད་ཕྱིར། །བདག་ཉིད་ཀུན་ཤེས་བྱ་ཕྱིར་དེ་ལ་བརྩོན་པར་བྱེད།[1-34] ཅེས་གསུངས་ལ། སྨྱོད་འཇུག་ལས། རྒྱས་སྡོམ་རྣམས་ཀྱིས་མི་བསྟབ་པ། ཞེས་ནི་གང་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། ཞེས་པ་གནས་པའི་མ་ཁས་པ་ལ། ཁསོད་ནམས་མི་འགྱུར་གང་ཡང་མེད།[1-35] ཅེས་གསུངས་སོ། ཞེས་དག་ཀྱང་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདི་ཉིད་ཀྱི་གསུང་རབ་ལས། རང་བློ་ཤེས་བྱ་ཀུན་ལ་མ་སྣང་ན། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཉིད་ནམ་མཁའི་མཐའ་ཡུར་རིང་། ཞེས་ཡོད་དགོངས་ནས་རྒྱལ་དང་དེ་སྲས་ཀྱི་ས། ཤེས་བྱའི་གནས་ལུ་གས་ལེགས་པར་སྣང་སར་ཤེས་གསུངས།།[1-36] ཤེས་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ།།

དེ་ཡུར་འདིའི་རྩོམ་པ་པོ་དེ་ཉིད་གང་ཡིན་ཟེར་ན། ཤཱཀྱའི་དགེ་སློང་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་དཔལ། ཁབཙང་པོས་དགེ་བའི་ཡིད་ཀྱིས་ལེགས་བརྟགས་ནས།[1-37] ཤེས་བཀའ་བསྩལ་ཏེ། སྤིད་པ་གསུམ་ན་འགྲན་བྱ་མེད་པའི་བདག་ཅག་གི་རྣམ་པར་འཇེན་པ་དྲི་མ་མེད་པའི་དཔལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ

ངེས་པའི་མཚན་གྱིས་མ་བསྟིབས་ཤིང་། ཤེས་བྱའི་དགྱེལ་འཁོར་ལ་ཐུགས་ཀྱི་སྣང་བ་ཡུན་ནས་རྒྱས་པ་རྣད་དུ་བྱང་བའི་སྟོང་པའི་ཡུལ་ལ་བརྟན་སྟོར་ཞིང་དོན་དང་ལྡན་པའི་མཚན་གྱི་རྣམ་གྲངས་གསལ་བར་བྱས་ནས། དཔག་ཏུ་མེད་ཅིང་གྲངས་ལས་འདས་པར་སྣང་རོ། །འདི་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ལ་ཐུན་མོང་དུ་གྱུར་པའི་མཚན་གྱི་བཀའ་དྲིན་གྱིས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། ཤཱཀྱའི་དགེ་སློང་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་པོ་ཞེས་གསུངས་ལ། རྩོམ་པ་པོའི་དགོས་པའི་ཁྱད་པར་ནི། དགེ་བའི་ཡིད་ཀྱིས་ལེགས་བཏུགས་ནས་གསུངས་ཏེ། བཏུག་པ་གསུམ་གྱི་དག་པའི་གསེར་བཞིན་ནོ། ཀེས་ཕྱོགས་ཀུན་གསལ་བར་བྱ་ཕྱིར་འདི་ཕྱེའོ།།

བརྒྱམས་པའི་དགེ་བ་གཞན་དོན་བསྟོ་བ་ནི། དེ་ལས་བྱང་བའི་དགེ་བ་དྲི་མ་མེད། །བསིལ་ཟེར་བྱེད་པའི་འོད་ཤུར་རབ་གསལ་བས། ཁྱེ་བོའི་སྙིང་གི་སྒན་པ་ཕྱིར་བསལ་ཏེ། ཁྲོ་གསལ་བློ་ཡི་ཀུ་སྒད་རྒྱས་གྱུར་ཅིག །ཤེས་བྱ་ཀུན་ལ་རབསྟུངས་པས།[1] །ཞེས་པ་ནི་བསྟོ་བ་དང་དགོས་པ་ཐུན་མོང་བའོ། །ལེགས་པར་བཤད་པ་རིན་པོ་ཆེའི་གཏེར་ཞེས་བྱ་བའི་བསྟན་བཅོས་ཡུལ་བྱང་ཁྱོགས་ཀྱི་རྒྱུད། ཁ་བ་ཅན་གྱི་ལྷོངས། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྙིང་པོ་རྡོ་རྗེ་གདན་ནས་དཔག་ཚད་བརྒྱ་བགྲོད་པའི་གནས་གཅོང་ལ་སྟོད་གྲོམ་པ་དཔལ་ལྡན་སྐྱེའི་གནུ་གལ་ཁྱིམ་ཚང་ན། འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱི་ཐུགས་ཀྱི་འོད་ཟེར་ཐིམ་པའི་ཐབ་ཚང་མ་དང་། སྐྱན་བཀའ་དང་། སྡེབ་སྦྱོང་དང་། ཚོགས་རྒྱན་དང་། བདེ་བར་གཤེགས་པའི་གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་ཐལ་མོ་ཆེ་ཐོས་ཤིང་རྟོགས་ནས་ཁོང་དུ་ཆུད་ཅིང་འདྲི་བར་བྱས་པས། ལུང་དང་། རིགས་པ་དང་། མན་ངག་གི་གནད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བློ་གྲོས་ཀྱི་སྣང་བ་ཐོབ་པས་འཆད་པ་དང་། རྩོམ་པ་དང་། རྩོད་པ་དང་། སྐོམ་པའི་ཚུ་ལ་ལ་སྦྱོངས་པ་དགེ་བ་བྱང་བར་བྱས་པ་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་པོ་ཞེས་བྱ་བའོ། དཔལ་ས་སྐྱའི་དགོན་པར་ལེགས་པར་སྦྱངས་པ། དེའི་རྗེགས་པ་བརྩོད་པ་རགས་རིམ་ཞིག་རྣམ་པར་ཕྱེ་བ་འདི་རྩོམ་གསལ་ཏོ།།

འདི་ནི་ལེགས་པར་བཤད་པ་རིན་ཆེན་གཏེར། གདུལ་བྱ་ཐ་མ་འབྲིང་དང་མཆོག་རྣམས་ཀྱི། རང་བཞིན་དགག་སྒྲུབ་དོན་ཀུན་ངས་བྱེད་པའི། རྗོགས་པར་བརྩོད་པ་བག་ཚམ་གསལ་བར་བྱས།

ལེགས་བར་བཤད་པ་རིན་པོ་ཆེའི་གཏེར་ལས། སྟོན་བྱ་དཀྱི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པ་རགས་རིམ་ཞིག་གསལ་བར་བྱས་པ་འདི་ནི། རྒྱལ་བའི་སྲས་ཀྱི་ཐུགས་སྟོམ་བརྩོན་དམ་པ་ལྟང་དང་རིག་པའི་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ལ་དབང་འབྱོར་བས། བློ་གསལ་རྣམས་ཀྱི་ཕེ་ཚོམ་གྱི་ད་ཅ་ཀུན་ནས་འཕེལ་བ་གང་ཡིན། དེའི་གསུང་རབ་ཀྱི་ཚ་ཤས་ཙམ་ཞིག་ཕྱེ་སྟེ་གསལ་བར་བརྗོད་པ་འཕྲིང་མཚམས་ཀྱི་བཙུན་པ་རིན་ཆེན་དཔལ་གྱིས་སྐྱིད་ཤོད་ཀྱང་དུ་སྒྲིལ་ལོ།།

འགྲེལ་པ་འདི་ཡང་མི་གསལ་ཞིང་གཏམ་རྒྱུད་ནོར་བ་དང་། ཚད་པ་མང་པོ་སྣང་བས་དེ་བསང་ཞིང་མ་ནོར་བ་དག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། དུས་ཕྱིས་སྐྱེ་བཀའ་ཆེན་གྱི་སྨན་སྒར་ལེགས་པར་བྱེས་ཤིང་། ཆེད་དུ་བཟང་སྟེ་དབུས་ཀྱི་དམར་སྟོན་ཚོས་རྒྱལ་གྱིས་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་ཚོས་རྗེའི་གསུང་དང་མཐུན་པར་བྱེས་པའོ།།

དགེ་ལྡན་ལེགས་བཤད་པདྨ་དཀར་པོའི་ཚུན་པོ།

པཾ་ཆེན་བསོད་ནམས་གྲགས་པ།

༄༅། །མཁས་པ་དང་བློན་པོ་བཏུག་པའི་བསྟན་བཅོས་དགེ་ལྡན་ལྷས་བཤད་པདྨ་དཀར་པོའི་ཚུན་པོ་ཞེས་བྱ་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ལུགས་གཉིས་ཀྱི་བདག་པོ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ།།

ལུགས་གཉིས་ཇི་བཞིན་མཁྱེན་པ་ཡི། །ཐུབ་དབང་ཞབས་ལ་གྱུས་བཀྲ་ནས།།
མཁས་དང་བློན་པོ་རྣམ་དབྱེ་བའི། །ལེགས་བཤད་མདོ་ཙམ་བསྒྲུབ་པར་བྱ།།༡།

མཁས་པ་ཞེས་བྱ་འཇིག་རྟེན་དང་། །ཆོས་ཀྱི་ཚུལ་ལ་མཁས་པ་སྟེ།།
རྣམ་པ་གཉིས་གསུངས་དེ་བཞིན་དུ། །བློན་པོ་ཡང་ནི་གཉིས་སུ་བཤད།།༢།

མཁས་པ་དང་པོ་ཆོ་འཕྲུ་དང་། །ཕྱི་མ་དང་པོར་དགེ་འགྱུར་ཞིང་།།
བློན་པོ་གཉིས་ནི་རིམ་པ་བཞིན། །འདི་དང་ཕྱིར་མར་[1]ཕྱང་ཞེས་བཤད།།༣།

དེས་ན་མཁས་དང་བློན་པོའི་ཁྲད། །རི་རབ་དང་ནི་རྡུལ་ཕྲན་དང་།།
རྒྱ་མཚོ་དང་ནི་ཤིང་གཅིག །ཤན་མཁའ་ལགས་མཐིལ་ལྟ་བུ་ཡིན།།༤།

མཁས་པ་མཁས་བའི་དྲུང་ན་མཛོས། །ཡོན་ཏན་ཇི་བཞིན་མཐོང་བས་ཡིན།།
རིན་ཐང་མེད་བའི་ནོར་བྱ་དེ། །དེད་དཔོན་ལགས་ཏུ་མཛོས་ལ་ལྟོས།།༥།

བློན་པོའི་གམ་ན་མཁས་མི་མཛོས། །ཡོན་ཏན་མཐོང་བ་མེད་བས་ནོངས།།
ཙན་དན་གསེར་ལས་རིན་ཆེ་བ། །བློན་པོས་སོ་ལ་བར་བྱས་ལ་ལྟོས།།[2]༦།

མཁས་པ་མཁས་བའི་ངག་བཞིན་ཉན། །དེ་ལས་ཡོན་ཏན་འོས་པ་འཐོབ།།
བྱ་དཔོན་ལེགས་ཕྱིན་ངག་ཉན་བས། །ཆོོང་མགོན་[3]དབྱིག་དང་འཕྲད་ཅེས་གྲགས།།༧།

བླུན་པོ་མཁས་པའི་ངག་མི་ཉན། །དེ་ལས་ཉེས་སྐྱོན་འོས་པ་འཐོབ།།
ངང་པའི་ངག་བཞིན་མ་ཉན་པས། །རྣས་སྦལ་མ་ཁའ་ལས་ལྡུང་ཞེས་གྲགས།།ཀ།

མཁས་པ་མཁས་པའི་སྟན་པ་བརྩོད། །དེ་ཡིས་ཡུས་ཅན་དུང་བ་འདྲེན།།
རི་བོང་སེམས་དཔའི་གྲགས་པ་གང་། །བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་ཞི་བརྩོད་ལ་ལྟོས།།ཁ།

བླུན་པོས་མཁས་པའི་མི་སྟན་བརྩོད། །དེ་ཡིས་ཡུས་ཅན་དང་བ་ལྟོག།
མཛའ་བོས་དགེ་སློང་ཀུད་ཆོར་གྱི། །མི་སྟན་བརྩོད་པའི་བྱང་བ་ལྟོས།།ག

མཁས་པས་མཁས་པ་དབུལ་མཛོང་ན། །ལྟོག་པར་སེམས་ཀྱིས་ཡི་རངས་བྱེད།།
དཀའ་ཐུབ་གཙང་མའི་དྲང་སྲོང་ལ། །བརྒྱ་བྱིན་དགེས་པའི་བྱང་བ་ལྟོས།།ཅ

བླུན་པོས་མཁས་པ་དབུལ་མཛོང་ན། །ང་རྒྱལ་སེམས་ཀྱིས་ཁྲད་གསོད་བྱེད།།
སྲོ་རྐན་ཀ་རྣམས་ཀྱིས་མི་བཟང་ནས། །མཉྱ་མ་མེད་ཅེས་བགད་ལ་ལྟོས།།ཆ

མཁས་པས་གོང་མ་ཐོད་པཞེན་ཁྲེར། །དེ་ཡིས་བདག་ཉིད་གོང་དུ་འཛེགས།།
བཞེན་བཟང་གིས་ནི་ཡུལ་འཁོར་སྐྱང་། །མཆོག་ཏུ་བཀུར་བའི་ཡ་མཚན་ལྟོས།།ཇ

བླུན་པོས་གོང་མ་ཁྲད་དུ་གསོད། །དེ་ཡིས་བདག་ཉིད་འོག་ཏུ་ལྟུང་།།
གཙུག་ཕུད་ཅན་གྱིས་རང་གི་ཞ། །དཀྱ་བཅོམ་བསད་པའི་ཉེས་དམིགས་ལྟོས།།ཉ

མཁས་པས་བདེན་པར་སྨྲ་བ་ཡིས། །རང་ཚེགས་གཞན་གྱིས་ཚད་མར་བྱེད།།
རྒྱལ་བའི་ས་སྐྱིས་བདེན་སྨྲས་པས། །སུ་དུ་བུ་ཡི་མཉན་ལ་ལྟོས།།ཏ

བླུན་པོས་རྩུན་ཟན་སྨྲ་བ་ཡིས། །རང་ཚེགས་གཞན་གྱིས་རིས་སུ་འཐོར།།
མུ་སྟེགས་བྱེད་ཀྱི་རྩུན་སྨྲས་པས། །ཁྱིམ་བདག་ལུག་གི་ས་སྦྲངས་ལ་ལྟོས།།ཐ

མཁས་པས་འཕྲལ་དང་ཕྱིས་གཉིས་ལས། །ཕྱིས་སུ་བདེ་བ་མཆོག་ཏུ་བྱེད།།
ཐམས་ཅད་སྒོལ་གྱི་དཀའ་ཐུབ་ཀྱིས། །ཚོས་སྐྱེའི་བདེ་བ་ཐོབ་ལ་ཡོ་སྟོས།།[๗๕]

བློན་པོས་འཕྲལ་དང་ཕྱིས་གཉིས་ལས། །འཕྲལ་དུ་བདེ་བ་མཆོག་ཏུ་བྱེད།།
རི་དྭགས་རྨུ་རྨས་ཕན་བཏགས་པའི། །མི་ངན་གྱི་ནི་སྡུད་རྒྱལ་ཡོ་སྟོས།།[๗๖]

མཁས་པ་དང་པོ་མཐུན་ཕྱིན་ཚད། །མཛའ་བ་ནམ་ཡང་གཏོང་མི་བྱེད།།
སྟེའུའི་དབང་པོས་སྟེའུའི་ཚོགས། །རྟེས་སུ་བསྐྱངས་པའི་སྡུད་རྒྱལ་ཡོ་སྟོས།།[๗๗]

བློན་པོ་དང་པོ་མཐུན་ན་ཡང་། །ཕྱུང་ཟད་ཙམ་གྱིས་འགྱུར་ལྡོག་བྱེད།།
ཤིང་རྟ་མོ་དང་མཛའ་བ་ཡི། །སེང་གེ་ངན་པའི་སྡུད་རྒྱལ་ཡོ་སྟོས།།[๗๐]

མཁས་པ་ལུས་སྟོབས་ཆུང་ན་ཡང་། །ཆེམ་དཔྱོད་རྩལ་གྱིས་དགྲ་ལས་རྒྱལ།།
རི་བོང་བློ་དང་ལྡན་པ་ཡིས། །རི་དྭགས་རྒྱལ་པོ་བསད་ཅེས་གྲགས།།[๗๑]

བློན་པོ་ལུས་སྟོབས་ཆེ་ན་ཡང་། །བློ་གྲོས་དམན་པས་དགྲ་དབང་འགྱོ།།
ལུས་བོང་ཆེ་བའི་གླང་པོ་ཉིད། །སྲེ་མོང་དག་གིས་བསད་ལ་ཡོ་སྟོས།།[๗๒]

མཁས་པ་ཡོན་ཏན་ཀུན་ལྡན་པས། །གང་དུ་ཕྱིན་པ་དེ་རྒྱབ་ཏུ།།
རྣ་ཐོ་བཟང་དང་རྒྱན་བཟང་པོ། །ཚོང་འདུས་དག་ཏུ་བྱིན་ཞེས་གྲགས།།[๗๓]

བློན་པོ་ཉེས་པ་ཀུན་ལྡན་པས། །གང་དུ་ཕྱིན་པ་དེ་ནས་སྟོག།
བོང་ཤ་ཡིན་པར་ངོ་ཤེས་ན། །སྲུས་ཀྱང་ཁོ་བ་མེད་ལ་ཡོ་སྟོས།།[๗๔]

མཁས་པ་རང་གི་ཡུལ་ལས་[๑๐]ཀྱང་། །ཡུལ་ཁམས་གཞན་དུ་མཆོད་པ་འཐོབ།།
ནོར་བུ་གཞན་དུ་བྱིན་པ་ཙམ། །རྒྱ་མཚོའི་ནང་དུ་ག་ལ་ཡིན།།[๑๑]๗๕།

བླུན་པོ་གང་དུ་གནས་ན་ཡང་། །ལུས་ཅན་ཀུན་གྱིས་སྨོང་བར་བྱེད།།
ཉེས་འོངས་ཤེས་བྱའི་ཞྭམ་བདག་བྱ། །སྐྱེ་བོ་ཀུན་གྱིས་བོར་ལ་ལྟོས།།[ཁ]

མ་ཁས་པ་དམ་ཚིག་གཙང་བའི་མཐུས། །ཡིད་ལ་འདོད་པའི་དོན་ཆེན་འགྲུབ།།
སེག་བའི་ཕྱུག་སེམས་བསྐྱེད་པས། །ཁ་རོལ་མེ་ཆེན་ལོག་ལ་ལྟོས།།[ག]

བླུན་པོ་དམ་ཚིག་མི་གཙང་བས། །མི་འདོད་མཚན་མ་འཕལ་དུ་འབྱུང་།།
ཅི་ཚུགས་བྱས་ཀྱང་བརླག་པར་འགྱུར། །མེ་ཡིས་འཇིགས་པའི་[1]འཕགས་སྐྱེས་པོ།།
སྐྱེད་མོས་ཚལ་དུ་ཆོག་ལ་ལྟོས།།[ང]

མ་ཁས་པ་ཕམ་པ་ཙམ་གྱིས་ནི། །ཉག་ལན་ལྷོན་པའི་བློ་སྟོབས་འབྱུང་།།
མདའ་ཡིས་ཐོག་པའི་བྱང་གཡག་གིས། །རྩོན་པ་[2]སྟོག་དང་ཕྲལ་ལ་ལྟོས།།[ཅ]

བླུན་པོ་ལན་གཅིག་[3]ཕམ་པ་ན། །ཀཀེན་ལ་འགང་ཞིང་དག་བློ་ཞི།།
ཁྱི་ངན་ལ་ནི་རྩོ་ཐོག་ན། །འགང་ནས་ཉལ་བའི་སྟུང་ཚུལ་ལྟོས།།[ཆ]

མ་ཁས་པ་དོན་གྱི་གལ་ཐུག་ན། །ཉག་བོ་གང་ལའང་འཇིགས་པ་མེད།།
ལྟ་དབང་གཅིག་གིས་ལྟ་མིན་གྱི། །དཔུང་ཚོགས་ཕམ་པའི་[4]བྱང་བ་ལྟོས།།[ཇ]

བླུན་པོ་དོན་གྱི་གལ་ཐུག་ན། །ཆུང་ཟད་ཙམ་ལའང་སྐྲག་པ་སྐྱེ།།
མི་ལ་ཟགས་སུ་འབྱལ་བ་ཡིས། །སྟུག་གི་སྟིང་སྲིད་གས་ལ་ལྟོས།།[ཉ]

མ་ཁས་པ་མང་དུ་འདུས་པ་ན། །བློ་ཁོས་བསྟུང་བས་ཤེས་ལ་སྨོན།།
གྲང་བོ་ལ་སོགས་སྲོག་ཆགས་[5]བཞི། །འཇོམ་ནས་[6]བསྐྱབ་ཁྱིམས་བཅས་ལ་ལྟོས།།[ཉ]

བླུན་པོ་མང་དུ་འདུས་པ་ན། །བློ་ངན་བསྟུང་བས་ཉེས་ལ་སྨོན།།
རྩོགས་བྱེད་མང་དུ་འདུས་ནས་ནི། །འཕགས་པ་མཁྱོན་ལ་བཀོངས་ལ་ལྟོས།།[ཏ]

མཁས་པ་རེ་རེའི་དགེ་མཚན་གྱིས། །རྒྱལ་ཁམས་ཀུན་ལ་བདེ་སྐྱིད་འབྱུང་།།
ཀ་བྱིན་ཞེས་བྱའི་ཚོས་རྒྱལ་གྱིས། །དང་སྲིད་བསྐྱངས་པའི་ཡ་མཚན་ལྡོག།།ཁ ། ། །

བླུན་པོ་དོན་ལ་མི་ལྟ་བར། ཁ་ཞན་གྱིས་བྱིད་པའི་དབང་དུ་གཏོང་།།
སྲིན་མོའི་ངག་བཞིན་ཉན་པ་ཡི་སྐ། །ཚོང་མགྲོན་མཐའ་དག་ལུང་ལ་སྟོས།།ཅ་ཉ།

མཁས་པ་ཤིན་ཏུ་ཆུང་ན་ཡང་། །བྲེ་བ་བཞིན་དུ་ཡར་ངོ་འབྱུང་།།
བཅོན་རྟར་འགོད་པའི་བློན་པོ་མགར། །རྡེས་སུ་ཀུན་ལས་ཆུལ་ཞེས་བྱགས།།ཅ་ཀ།

བླུན་པོ་ལན་ཅིག་ཆུང་པ་ན། །མར་མེ་བཞིན་དུ་ཟད་པར་འགྱུར།།
བཟོད་སྦྱར་ཆོལ་བའི་ཆུལ་པོ་ཉིད། །འཕུལ་དུ་བརླགས་པའི་ངང་ཚུལ་སྟོས།།ཅ་ལ།

མཁས་པས་གཞན་དག་འཐབ་པ་ན། །ཐན་པའི་སེམས་ཀྱིས་མཐུན་པར་སྨྲའ།།
ཆུལ་བྱ་དང་པས་ཀླུ་ཆུལ་གཉིས། །མཛའ་བར་བྱས་པའི་དགེ་མཚན་སྟོས།།ཅ་ཉ།

བླུན་པོས་གཞན་དག་འཐབ་པ་ན། །ཀྱོག་པོའི་སེམས་ཀྱིས་ཅི་དགར་འཛོག།
ཀྱི་བས་སྐང་ཆེན་སྲེ་མོང་གཉིས། །བཏང་སྙོམས་བྱས་པས་ལུང་ལ་སྟོས།།ཅ་ཤ།

མཁས་པས་ནོར་བསགས་སྲིན་པར་གཏོང་། །དེ་ཡིས་ཀུཊུམྦིན་ཆུ་བཞིན་དུ་འཛེལ།།
འཕྲལ་ལ་མཐོ་ཞེས་ཁྲེའུ་ཡི་སྐ། །སངས་ཆུས་མཆོད་པའི་བསོད་ནམས་སྟོས།།ཅ་ཨ།

བླུན་པོས་སེར་སྣས་ལོངས་མི་སྤྱོད། །དེ་ཡིས་བླ་བ་བཞིན་དུ་འཛད།།
སྤྱང་མས་བསགས་པའི་སྤྱང་ཀི་ནམས། །ཁ་ཞན་གྱིས་སྤྱད་ནས་ཟད་ལ་སྟོས།།ཆ་ཅ།

མཁས་པས་དང་པོ་འཐབ་ཀྱོད་སྤྲོང་། །འཐབ་ཅིང་དག་ལ་ནུས་པོན་བྱེད།།
ཆུལ་པོ་སྲིད་སྐྱབ་ཅེས་བྱ་བས། །ཁ་རོལ་དམག་ཚོགས་བཅོམ་ལ་སྟོས།།ཆ་ཀ།

བླུན་པོས་ཀྱི་དང་པོ་འཐབ་ཀྱོད་སྤྲོང་། །འཐབ་ནས་ཆུལ་ཁ་དག་ལ་གཏོང་།།
ཆུལ་པོ་མེ་ལོང་འཛིན་པ་ཡིས། །ཆུལ་ཁ་བློན་པོར་ཤོར་ཞེས་གྲགས།།ཀྱི་ཆ།

མཁས་པས་རང་ལ་གནོད་ལྟས་པའི། །དེག་བོ་ཐོག་མར་འཆམ་ལ་འབེབ།།
དེད་དཔོན་རྒྱ་མཚོར་འཇུག་པ་ན། །སྡོན་ལ་ཆུ་སྐིན་གསོད་ཅེས་བྱགས།།[1-46]ཀ་[3]།

བློན་པོས་རང་ལ་གནོད་དེས་ཀྱང་། །ཟང་ཟིང་སེམས་ཀྱིས་ཅི་དགར་འཛོག།
གཟུགས་ཅན་སྐྱིངོས་ལུས་འཕགས་མ། །བཙུན་མོར་བྱས་པའི་ཚེས་དམིགས་སྟོས།།[1-49]ཁ་[9]།

མཁས་པས་རང་གི་སྙན་བྱགས་གང་། །སྐྱེ་བོ་གཞན་ལ་བགོ་བཤད་བྱེད།།[1-50]
རྒྱལ་པོས་བསྟན་པ་བཙུགས་པ་ཡི། །སྙན་བྱགས་འགོས་ཀྱིས་ཐོབ་ལ་སྟོས།།[1-51]ཁ་[1]།

བློན་པོ་རང་གི་ཉེས་སྐྱོན་རྣམས། །སྐྱེ་བོ་གཞན་ལ་ནན་ཀྱིས་བགོ།།
གཡོ་ཅན་ཀྱིས་ནི་གོ་ཁམ་དུ་ང་། །རལ་གྲི་ཁྲག་ཅན་བོར་ལ་སྟོས།།[1-52]ཁ་[5]།

མཁས་པས་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་མཐུས། །ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱང་བན་དུ་བགོ་ལ།།
མཁའ་སྟིང་མཐུ་རུལ་ཆེ་ན་ཡང་། །གོས་སེར་ཅན་ཀྱིས་བཞིན་[1-53]ལ་སྟོས།།[1-54]ཁ་[2]།

བློན་པོ་ཐབས་ལ་མི་མཁས་པས། །ཆུང་ངུརྣམས་ཀྱིའང་བན་དུ་འགྱུར།།
ཤ་ཡིས་ཁུར་པོ་བསྐྱུར་བ་ཡིས། །སེང་གེ་རྒྱགས་པའི་སྤྱོད་ཚུལ་སྟོས།།[1-55]ཁ་[3]།

མཁས་པ་བློ་གོས་མཛངས་པའི་མཐུས། །རང་གི་གཏམ་བན་ཐབས་ཀྱིས་སེལ།།
དྲང་སྲོང་ཞེག་གིས་རྒྱལ་པོ་ལ། །ཐབས་ཀྱིས་དག་པར་བྱས་ལ་སྟོས།།[1-56]ཁ་[4]།

བློན་པོ་མཛངས་པའི་བློ་མེད་པས། །རང་གི་གཏམ་བན་ངོ་སོར་བྱེད།།
ཙུ་ཏའི་ཡུལ་ཀྱི་རྒྱལ་ཐན་འགའ། །ཁ་བསད་པ་ལ་རྒྱལ་རྫ་དྲུང་།།[1-57]ཁ་[5]།

མཁས་པ་ཤིན་ཏུ་ཉམ་ང་བའི། །གནས་ལ་[1-58]གཟུར་བ་དཔའ་རྟགས་ཏེ།།
སེང་གེས་ཁྱུ་མཆོག་གསོད་པའི་ཚེ། །རྣ་ལས་གཟུར་བ་[1-59]བྱེད་ཅེས་བྱགས།།[1-60]ཁ་[1]།

བླུན་པོས་རྟོག་དཔྱོད་མི་གཏོང་བར། ཀུག་ལ་རྩོད་པ་བླུན་རྣགས་ཀེ།།
མར་མེའི་འོད་ལ་འཕབ་པ་ཡི། །ཕྱེ་མ་ལེབ་ཀྱི་ངང་ཚུལ་ལྟོས།།৫২।

མཁས་བས་འོས་པ་བཞིན་བྱེད་བས། །སྐྱེ་བོ་སུས་ཀྱང་ཚོད་འཛིན་སྟ།།
གྲང་པོ་རང་ལུས་བོར་བ་ཉིད། །ཁོང་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་ལ་ལྟོས།།৫৩।

བླུན་པོ་མི་བྱེད་དགུ་བྱེད་བས།[২২] །སྐྱེ་བོ་སུས་ཀྱང་ཚོད་འཛིན་དཀའ།།
ཀུ་ཀློའི་ཡུ་ལ་ལྟོངས་ཁ་ཅིག་ན། །མ་ཉིད་བག་མར་ལེན་ལ་ལྟོས།།৫৯।

མཁས་བས་སྟར་སྩལ་[২২]བཟང་པོ་སྐྱོང་། །དེ་ཡིས་[২৯]བདེ་བ་བརྟན་པོ་འཐོབ།།
ཡེ་དབང་རྒྱལ་པོས་ཡབ་མེས་བཞེན། །རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་མཚོད་ལ་ལྟོས།།৫৫।

བླུན་པོས་སྟར་སྩལ་བཟང་པོ་སྟྭ། །དེ་ཡིས་སྟག་བསྟལ་དག་པོ་འཐོབ།།
རྒྱལ་པོ་འུ་དུམ་བཙན་གྱིས་ནི། །བསྟན་པ་བསྟྭས་[২৭]བའི་ཉེས་དམིགས་ལྟོས།།৫৬।

མཁས་བས་ས་ཆེན་གང་སྐྱང་ཀྱང་། །ཁྱང་བ་བཞིན་དུ་གདུང་བ་སྐྱེ།།
རྒྱ་མཚོ་ནོར་བུས་གང་ན་ཡང་། །ཚོང་མགྲོན་ཆོམ་པ་མེད་ལ་ལྟོས།།৫৭।

བླུན་པོ་གཅིག་ལས་མེད་ན་ཡང་། །མང་བ་བཞིན་དུ་ཉེས་སྐྱོན་ཆེ།།
སྟལ་བ་རྩ་ཅན་གཅིག་གིས་ནི། །སྲོག་ཆགས་བྱ་བོ་ཟད་ལ་ལྟོས།།৫৮।

མཁས་པ་གལ་ཏེ་ནོར་ན་ཡང་། །ཕྱིར་ཟད་ཙམ་གྱིས་མཐོ་དམའ་ཡིན།།
ཆག་ཚད་ཤེས་པའི་བཟོ་བོ་ཡིས། །ནོར་ཡང་སོར་གང་ཡིན་ཞེས་གྲགས།།৫৯।

བླུན་པོས་གལ་ཏེ་ནོར་བ་ན། །ཚད་ལས་བརྒལ་བའི་མཐོ་དམའ་འབྱུང་།།
རི་དྭགས་རྒྱ་རྩ་ཆུང་བ་ན། །སྲོག་དང་བྲལ་བའི་ཉེས་དམིགས་ལྟོས།།৬০।

མཁས་པས་རང་སྲིད་ནང་བསྡུམས་ཏེ། །སྤྲང་བའི་དག་ལ་ནུས་པ་འདོན།།
སྲིན་པོ་རང་ཁྲིམས་བསྟོམས་ནས་ནི། །ཚ་རོལ་མི་ཤ་ཟ་ལ་ལྟོས།།[๗๑]

ཟླུན་པོ་དག་ལ་བཀ་འཁྲམས་ཀྱང་། །ཤིང་དུ་འཁྲུགས་ལོང་སྣ་ཚོགས་བྱེད།།
ཁྱེ་བན་མི་ལ་མཇུག་བསྒྲིལ་ཡང་། །ཚན་ཆུན་སྐྱེལ་བས་བྱེད་ལ་ལྟོས།།[๗๒]

མཁས་པས་དག་ལ་མིག་བསྲིངས་པས། །ཐ་མར་དག་བོ་དབང་དུ་སྐྱེ།།
དཀའ་ཐུབ་ཅན་གྱི་བཟོད་པ་ཡིས། །རྒྱལ་པོ་དབང་དུ་བསྟས་ལ་ལྟོས།།[๗๓]

ཟླུན་པོས་དག་ལ་ལན་བྱས་པས། །དཀའ་བ་རྒྱུན་མི་འཆད་པ་འཐོབ།།
སོག་ཆགས་བྱ་རོག་འགུག་པ་གཉེས། །རྐུག་ཏུ་འཐབ་པའི་སྐྱོད་ཆུལ་ལྟོས།།[๗๔]

མཁས་པ་ང་རྒྱལ་ཞི་བའི་མཐུས། །དམ་པ་བསྟེན་ནས་ལེགས་བཤད་ལེན།།
གཞོན་ནུ་ཆོ་ང་བཟང་ཞེས་བྱ་བས། །ཁ་ཤེས་གཉེན་བཙོལ་བའི་རྣམ་ཐར་ལྟོས།།[๗๕]

ཟླུན་པོ་ང་རྒྱལ་ཆེ་བའི་མཐུས། །དམ་པ་བསྟེན་པའི་གོ་སྐབས་མེད།།
མཁས་རྟོམ་ཞེག་གིས་མཁན་སྟོབ་ནི། [๗๖] །མེད་པར་རང་རྟགས་བླངས་ཞེས་གྲགས།།[๗๖]

མཁས་པ་དང་པོ་དབྱེ་[๗๗]དཀའ་ཞིང་། །ཕྱེ་ནས་ཡང་ནི་འདུམ་པ་སྟེ།།
ལྟོན་ཤིང་གཅོད་པར་དཀའ་ན་ཡང་། །སྤྲུར་བའི་ཚེ་ན་འབྱར་ལ་ལྟོས།།[๗๗]

ཟླུན་པོ་དང་པོ་དབྱེ་སྟེ་ཞིང་། །ཕྱེ་ནས་ཡང་ནི་འདུམ་པ་དཀའ།།
སོལ་བ་ཚགས་པར་[๗๘]གྱུར་པ་ན། །འབྱར་བའི་གོ་སྐབས་མེད་ལ་ལྟོས།།[๗๘]

མཁས་པ་ཤིན་ཏུ་ཁོས་བྱུང་ཀྱང་། །ཤུགས་སུ་ཐན་པ་ཁོ་ན་སྟེ།།
ཡི་དམ་ཚོས་སྐྱོང་ཁོས་ན་ཡང་། །བར་ཚད་མཐའ་དག་སྤུང་ལ་ལྟོས།།[๗๙]

བླུན་པོ་ཤིན་ཏུ་འཇྲུམ་ན་ཡང་། །ཕྱུགས་སུ་གཅོད་པ་ཁོ་ན་སྟེ།།
གཤིན་རྗེ་འཇྲུམ་པ་སྟོན་པ་ཡིས། །སྲོག་ཆགས་གསོད་པའི་ཚུལ་ལ་ལྟོས།།ཅ°།

མཁས་པ་འབྱོར་བ་ཙམ་གྱིས་ནི། །ཁ་ཟན་ལ་མི་གཅོད་བདེ་བར་གནས།།
རི་དྭགས་རྒྱལ་པོ་འགྲངས་པ་ན། །ཁཆོགས་གཡས་ཕབ་ནས་ཉལ་ལ་ལྟོས།།ཅ།།

བླུན་པོ་ཆུང་ཟད་འབྱོར་བ་ན། །ཁ་ཟན་ལ་གཅོད་པ་ཁོ་ན་སྟེ།།
ཤ་སྟེས་ཟས་ཀྱིས་འགྲངས་པ་ན། །ཁརྒྱལ་ནས་ལྟས་དན་སྒྲོག་ལ་ལྟོས།།ཅཀ།

མཁས་པ་ཡོན་ཏན་བསྟབ་པའི་ཚེ། །སྟུག་ཀྱང་སྡན་དུ་ཚུགས་པ་སྟེ།།
རྒྱ་མཚོར་བགྲོད་པར་དཀའ་ན་ཡང་། །ཞོར་བུ་ལོན་པས་འཚེངས་ལ་ལྟོས།།ཅཁ།

བླུན་པོས་སྐྱིད་འདོད་ལེ་ལོས་འདའ། །མ་བསྟབ་ཡོན་ཏན་ཅི་ལ་འབྱུང་།།
ཚོང་དང་ཞིང་ལས་མ་ནུས་པའི། །ཁྱིམ་པ་ཕལ་ཆེར་དབུལ་ལ་ལྟོས།།ཅཉ།

མཁས་པ་རང་གི་སྐྱོན་ལ་ལྟ། །དེ་ཡིས་བགེགས་ཡོད་དགེ་ལེགས་ཐོབ།།
མ་སྐྱེས་དག་ཡི་རང་སྐྱོན་ལ། །ཁལྟས་པས་བདེན་པ་མཐོང་ལ་ལྟོས།།ཅཤ།

བླུན་པོ་གཞན་གྱི་སྐྱོན་ལ་ལྟ། །དེ་ཡིས་བགེགས་མེད་སྟྲག་བསྟལ་ཐོབ།།
ལེགས་བའི་སྐད་མས་སངས་རྒྱས་ཀྱི། །སྐྱོན་ལ་བལྟས་པའི་རྟམ་སྨིན་ལྟོས།།ཅཧ།

མཁས་པ་གཞན་གྱིས་ཕན་བཏགས་པའི། །བྱས་པ་ཤེས་ཤིང་དྲིན་དུ་གཟོ།།
ཀུན་ཏུ་རྒྱུ་ཡིས་རྒྱལ་པོ་ཤེས། །སྟོག་དང་བལ་བའི་བྱང་བ་ལྟོས།།ཅཨ།

བླུན་པོ་དྲིན་དུ་མི་གཟོ་བས།[ཟང] །ཕན་བཏགས་ལན་དུ་གཅོད་པ་བྱེད།།
སྨེའུས་གཡང་ལས་བསྒྲལ་པ་ཡི། །མི་ངན་ཀྱི་[ཡོ]ནི་སྐྱོད་ཚུལ་ལྟོས།།ཅཀ།

མཁས་པ་ཐུན་སུམ་ཚོགས་སྡུར་ན། །ལོངས་སྤྱོད་བདེ་སྐྱིད་དང་ཞིས་འབྱུང་།།[৩]
ཤྱ་དབང་ཤྱ་རྩ་ན་བཟའ་དང་། །བདུད་རྩིའི་ཟས་ཀྱིས་མཆོད་ལ་ཤོག།[৫০]

ཟླུན་པོ་ནོར་ཀྱིས་ཕྱུག་ན་ཡང་། །བཀྲེས་པ་བཞིན་དུ་ལོངས་མི་སྤྱོད།།
ཁ་སྐེས་ཤ་དང་འཕྲད་བཞིན་དུ། །གཞུ་རྒྱུད་ཟོས་པས་ཕྱང་ལ་ཤོག།[৫০]

མཁས་པས་ཤོ་གོས་ཁྲད་བསད་ནས། །བཟང་པོའི་གཏམ་ལ་ངོ་སོར་བྱེད།།
དཔའ་བོ་གང་ལའང་མི་ཤུ་བར། །གཡུ་ལ་ལས་རྒྱལ་བར་བྱེད་ལ་ཤོག།[৫১]

ཟླུན་པོས་སྨན་གྲགས་ཁྲད་བསད་ནས། །ཐུང་ཟད་འབྱོར་ལ་ངོ་སོར་བྱེད།།
ཀུ་འཕྲོག་བྱེད་པའི་སྐྱེ་བོ་ཡང་། །རྒྱན་ཀྱིས་མཛེས་པར་བྱེད་ལ་ཤོག།[৫২]

མཁས་པ་[৫২]རྟག་ཏུ་ཟོན་གནས་པས། །ཤམ་ཡང་གཞན་ཀྱིས་བརླག་མི་ནུས།།
རབ་སྣང་གཏུམ་པོས་ས་འཛིན་ལ། །གླགས་མ་རྣེད་པའི་བྱང་བ་ཤོག།[৫২]

ཟླུན་པོ་རྟག་ཏུ་ཟོན་གློད་པས། །ངེས་པར་གཞན་ཀྱིས་བརླག་པར་འགྱུར།།
མ་ཞང་གྲོམ་པ་སྐྱེས་ཞེས་པ། །དོར་དུ་བཅུག་པའི་བྱང་བ་ཤོག།[৫৩]

མཁས་པ་ལ་ནི་གཞན་དག་གིས། །གཞོད་པ་བྱས་ཀྱང་ཕན་པ་སྟེ།།
དགེ་སློང་ལམ་པར་བཅུ་གཉིས་སྡེས། །གཞོད་ཀྱང་ཕན་པའི་རྣམ་ཐར་ཤོག།[৫৪]

ཟླུན་པོ་ཉེད་ལ་གཞན་དག་གིས། །ཕན་པར་བྱས་ཀྱང་གཞོད་པ་སྟེ།།
ཤྱས་བྱིན་ལ་ནི་མ་སྐྱེས་དབྱས། །བསྟེན་བཀུར་བྱས་པའི་ཉེས་དམིགས་ཤོག།[৫৫]

མཁས་པ་རང་ལ་ཉེ་བ་ལ། །བག་ཚེབས་སེམས་བདེ་སྟེར་བར་བྱེད།།
སེང་གེ་རི་དྭགས་མཐའ་དག་གིས། །དབུགས་དབྱང་བྱས་པའི་བྱང་བ་ཤོག།[৫৬]

བླུན་པོ་རང་དང་ཉེ་བ་ལ། །ཡེ་འདྲོག་སྟུག་བསྟལ་བར་གིས་སྟེར།།
ཅལ་སྨྲ་ཐོས་པའི་རི་བོང་གིས། །སྲོག་ཆགས་བླུ་བོ་སྐྲག་ལ་ལྷོས།།[৫১]

མཁས་པ་ཡོན་ཏན་ཁོང་དུ་སྡེད།[৫২] །དེ་ལ་སྐྱེ་བོ་མང་དུ་འཁོར།།
རྒྱ་མཚོའི་ནང་གི་ནོར་བུ་ལ། །དེད་དཔོན་མང་པོ་འཁོར་ལ་ལྷོས།།[৫৫]

བླུན་པོ་ཡོན་ཏན་ཁ་རྟ་འབྱེན།[৫৬] །དེ་ལ་སྐྱེ་བོ་འཁོར་མི་འགྱུར།།
སོག་མ་ཚུ་ཡི་སྟེང་འགྲོ་བ། །སྲུས་ཀྱང་ལེན་པ་[৫৭]མེད་ལ་ལྷོས།།[৫৮]

མཁས་པ་ཁོག་ཡངས་ཅ་ཅོ་མེད། །དེ་ཡིས་ཟབ་ཁྲད་མཚོན་པ་སྟེ།།
རྒྱ་མཚོ་དལ་བར་འབབ་པ་ཡི། །གཏིང་དཔག་མཚོག་ཏུ་དཀའ་ལ་ལྷོས།།[৫৯]

བླུན་པོ་ཁེངས་ཤིང་སྨྲ་བ་མང་། །དེ་ཡིས་བློ་ཆུང་མཚོན་པ་སྟེ།།
འོར་སྨྲ་འབྱེན་པའི་ཆུ་ཐུན་ཀྱི། །གཏིང་དཔག་ཤིན་ཏུ་སྣ་ལ་ལྷོས།།[৬০]

མཁས་པ་གཏིང་ནས་འཁོན་ཡང་རྩང་། །ལེགས་པར་བཀྲད་ན་ཞི་བ་སྟེ།།
གསེར་དངུལ་ཤིན་ཏུ་སྣ་བ་ཡང་། །བཞུ་བར་ནུས་པའི་ཆུལ་ལ་ལྷོས།།[৬১]

བླུན་པོ་འཁོན་ནམ་མ་འཁོན་ཡང་། །ལེགས་པར་བཀྲད་ན་རེངས་པ་སྟེ།།
ཁྱེ་ལུད་ཐུང་པོ་བཞུ་བ་ན། །ཁྲེ་བན་འབབ་ཞིག་བྱུང་ལ་ལྷོས།།[৬২]

མཁས་པ་དྲང་བའི་སེམས་ལྟེན་པས། །བྱ་བ་གང་བྱས་ཐད་ཀར་འགྲོ།
འཚོ་བྱེད་གཞོན་ནུའི་[৬৩]སྨན་དཔྱད་ནི། །བྱས་པ་མཐའ་དག་འཚེར་ལ་ལྷོས།།[৬৪]

བླུན་པོ་གཡོ་སྒྱུའི་སེམས་ལྟེན་པས། །བྱ་བ་ཐལ་ཆེར་རང་ལ་ལྟོག།
ཤར་བའི་བུ་ཤིད་ཐར་རྩེས་སུ། །བྲང་མེད་གཡོ་སྒྱུས་བསད་ལ་ལྷོས།།[৬৫]

མཁས་པ་སྟར་འདྲིས་མ་གཏོགས་པ། །ཁྲོ་བྱང་ཕྱད་ལ་ཡིད་མི་རྟོན།།
རི་དྭགས་མི་དང་མ་འདྲིས་བས། །མཐོང་མ་ཐག་ཏུ་བོས་ལ་ལྟོས།།৫০৯।

བླུན་པོ་སྟོན་ཚད་མ་འདྲིས་ཀྱང་། །ཁྲོ་བྱང་འགྲོགས་ལ་མགོ་བྱོ་གཏོད།།
རྟོ་གা་ལ་ཡི་རྒྱལ་པོ་ཉིད། །བདུད་མོས་བསྒྲས་བའི་བྱང་བ་ལྟོས།།৫০৮।

མཁས་པ་གནོད་ཚོགཁར་མི་འབྱིན། །དེ་ཉིད་དག་ཡིས་གཞོམ་མི་ནུས།།
སེང་གེ་ཤལ་བར་སྐྱར་ཀྱང་ནི། །རི་དྭགས་སྐྲག་བའི་ཚུལ་ལ་ལྟོས།།৫০৫।

བླུན་པོ་གནོད་ཚོགཁ་རུ་འབྱིན། །དེ་ཉིད་དག་ཡིས་གཞོམ་པར་ནུས།།
ཕྱི་རྣམས་རྟགཁུ་རྨགཁ་པ་ཡང་། །སྐྱེང་ཀིས་སྐྲག་པར་སྐྱར་ལ་ལྟོས།།৫০৩।

མཁས་པ་བློ་གྲོས་ཟབ་པའི་མཐུས། །ཁཁཞན་ལ་མི་ལྟོས་རང་གིས་སྐྱོད།།
མཆོད་སྦྱིན་བྱེད་པའི་རྒྱལ་པོ་ཡིས། །ཆོས་ཀྱི་མཆོད་སྦྱིན་བྱས་ལ་ལྟོས།།৫০২।

བླུན་པོ་བློ་གྲོས་འཚལ་བའི་མཐུས། །དབང་མེད་གཁཞན་གྱི་བག་རྟེས་འབྲང་།།
དཔལ་སྐྱས་ཀྱིས་ནེ་སངས་རྒྱས་ལ། །དུ་གཁི་ཟས་སྦྱིར་བྱས་ལ་ལྟོས།།৫০১।

མཁས་པ་བཟང་པོའི་ལས་བྱེད་བས། །ལས་འབྲས་བཟང་པོ་འཕྲལ་དུ་སྐྱོང་།།
སེང་གེ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ཡི་སེ། །འཕྲལ་དུ་རྒྱལ་སྲིད་ཐོབ་ལ་ལྟོས།།৫০৯।

བླུན་པོ་བན་བའི་ལས་བྱེད་བས། །ལས་འབྲས་བན་བ་འཕྲལ་དུ་སྐྱོང་།།
མ་དུས་སྟོ་བསངས་འགོར་བཅས་རྣམས། །མེ་ལ་བསྲེགས་བའི་རྣམ་སྨིན་ལྟོས།།৫০৬।

མཁས་པ་མགུ་བར་ᳵᳬ་དགའ་བ་སྟེ། །ཡོན་ཏན་མེད་ལ་མཁས་མི་མགུ།།
ཤེང་ལྡན་མ་ཡིས་མྱ་སྟེགས་བྱེད། །ཁཀུར་བའི་གོ་སྐབས་མེད་ལ་ལྟོས།།৫০৫।

བླུན་པོ་མགུ་བར་སྣ་བ་སྟེ། ཡོན་ཏན་ལྡན་སྣང་ཙམ་ཀྱིས་མགུ།།
ཁྱི་སྟེའི་བླ་དཔོན་ཐལ་ཆེ་བས། །རྒྱ་ནག་མ་ཁན་པོར་བཀུར་ལ་ལྟོས།།ཀ།།

མ་ཁས་པ་ཡོན་ཏན་ཀུན་ལྡན་ཏེ། །བླུན་པོ་ལ་སྐྱོན་འབའང་ཞིག་ཡིན།།
རིན་ཆེན་དགོས་འདོད་འབྱུང་བ་དང་། །སྐུལ་གདུག་ཅེས་ཀུན་སྐྱེད་ལ་ལྟོས།།ཁ།།

དེ་ཕྱིར་མ་ཁས་དང་བླུན་པོ་ཡི། །ཆོམ་དབྱེ་ལེགས་པར་ཕྱེད་ཀྱིས་ལ།།
མ་ཁས་པ་རྒྱན་བཞིན་འཛིན་པ་དང་། །བླུན་པོ་རྟུ་བཞིན་དོར་བར་འོས།།ག།

གླང་ཆེན་ནང་གི་འཁྱུན་པ་བཞིན། །འཛིག་རྟེན་མ་ཁས་པའི་ནང་ནས་ཀྱང་།།
དཔའ་མཛོངས་ལྟན་པའི་ཡིད་འཕྲོ་གི། །འཛིག་རྟེན་འདི་ན་རྒྱན་དུ་ཆེ།།ང།།

ནོར་བུའི་ནང་གི་བསམ་འཕེལ་བཞིན། །ཆོས་ལ་མ་ཁས་པའི་ནང་ནས་ཀྱང་།།
མ་ཁས་བཙུན་བཟང་གསུམ་འཛོམ་པ་ནི། །བསྟན་པ་འདི་ལ་རྒྱན་དུ་ཆེ།།ཅ།།

མ་ཁས་པའི་དབང་པོ་ས་པཊ་ཀྱིས། །མ་ཁས་བླུན་པོ་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ཡི།།
ལེགས་བཤད་རིན་ཆེན་ཆེན་གཏེར་ཞེས་པ། །འཛིག་རྟེན་མིག་ཏུ་བྱིན་ན་ཡང་།།ཆ།།

དེང་སང་མ་ཁས་པའི་ཉེན་བྱེད་རྣམས། །ཞིང་གཞན་ནུབ་རིའི་རྩེར་སོན་ཅིང་།།
བླུན་སྤོངས་རྣ་བའི་གཏགས་ཤར་བས། །ལེགས་བཤད་པའོ་ཞལ་ཆེར་རྒྱམ།།ཇ།།

སྣར་ཡང་བདག་བློའི་སྐྱེད་ཚལ་འདིར། །རྣམ་དབྱོད་ཉི་མའི་ཟེར་འཞིལ་ཞིང་།།
བཙོན་འགྲས་ཆར་ཀྱིས་བྲན་པ་ལས། །ལེགས་བཤད་པན་དཀར་པོ་འབྲུངས།།ཉ།།

ཁེལ་ཡོད་མཛེས་པའི་ལུས་འཚང་ཞིང་། །བློ་གོས་མིག་དཀྱུས་རིང་པོ་ཡིས།།
སྐལ་བཟང་རྣ་དབང་དྲུག་ལྡན་པ་རྣམས། །དེང་ནས་རྩེ་ཞིང་རོལ་བར་མཛོད།།ཏ།།

དེ་ལྟར་ལེགས་པར་བཤད་པ་ཡི། །དགེ་བས་དེང་སང་སྐྱེ་བོ་ཀུན།།
མ་ཐས་ཆུན་རྣམ་དབྱེ་ཤེས་ནས་ནི། །མ་ཐས་ལ་མ་ནོར་དད་ཀྱུར་ཅི་གཟི།།[1]

ཅེས་མ་ཐས་པ་དང་ཆུན་པོ་བརྟག་པའི་བསྟན་བཅོས་དགེ་ལྡན་ལེགས་བཤད་པདྨ་དཀར་ཐོའི་རྒྱན་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་རང་གི་སློབ་མ་ལེགས་བཤད་དོན་དུ་གཅེར་བའི་བློ་གྲོས་ཅན་འགའ་ཞིང་གིས་བསྐུལ་པ་ལ་བཅེན་ནས། ཡུལ་གངས་ཅན་དབུས་ཀྱི་ལྷག་པར་སློབ་དཔོན་ནམས་གྲགས་པ་རྣམ་དབྱིངས་མཆོག་གི་སྐེས་དགེ་ལྡན་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་གྲིང་དུ་སྦྱར་བའི་ཡི་གེ་པ་ནི་ལེགས་བཤད་སྐྱབ་བར་དགའ་དབང་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པའོ།། ||

དགེ་ལྡན་ལེགས་བཤད་ཀྱི་འགྲེལ་བ་ཉི་མའི་འོད་ཅེས།

ཨ་ཀྱུ་ཡོངས་འཛིན་དབྱངས་ཅན་དགའ་བའི་བློ་གྲོས།

༄༅། །མ་ཁས་པ་དང་ཐུན་པོ་བརྟག་པའི་བསྟན་བཅོས་དགེ་ལྡན་ལེགས་བཤད་པདྨ་དཀར་པོའི་ཚུན་པོའི་འགྲེལ་པ་ཉི་མའི་འོད་ཅེས་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །ཚོགས་གཉིས་རྒྱ་མཚོའི་མཐར་སོན་ཅིང་། །བདེན་གཉིས་གནས་ཚུལ་ཇི་བཞིན་གཟིགས། །ལྷག་གཉིས་བློའི་སྣང་དོར་གསལ་མཛད་པ། །རྒྱང་གཉིས་གཅོ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །དུས་གསུམ་རྣམ་འདྲེན་ཀུན་གྱི་ཡབ། །གནས་གསུམ་དོན་ལ་ཆགས་པོགས་སྤངས། །སྲིད་གསུམ་ཐྲམ་འཇམ་དབལ་ལ། །སྐྱོ་གསུམ་གྱས་བས་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཐུབ་བོས་བཟང་པོས་ཆོས་ཀུན་གཟིགས། །སྟོན་པར་གྱུར་བས་སུ་གསུམ་འགེངས། །དཔལ་ལྡན་ཟླ་མ་ཡབ་སྲས་ཀྱི། །ཞབས་རྡུལ་བོའི་ཆུན་དུ་བཀོད། །ཡ་རབས་དམ་པའི་སྐྱོད་ཚུལ་ལ། །འཇུག་འདོད་བློ་ལྡན་སྐལ་བཟང་དག །ལེགས་བཤད་སྒྲུབ་ཕྱི་འདི་སྙང་ཅན། །པད་དཀར་ཚུན་པོ་འདི་བསྟེན་པོགས།།

དེ་ལ་འདི་ར་འཇམ་མགོན་ཐུབ་མའི་རིང་ལུགས་འཛིན་པ་ལ་འཐུན་པའི་ཟླ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་ཚོས་ཀྱི་རྗེ་བཙན་བསོད་ནམས་གྲགས་པ་རྣམ་དཔྱད་མཆོག་གི་སྡེ་ནས་རང་ཅག་རྗེ་ས་འཇུག་རྣམས་ལ་ལེགས་བཤད་ཀྱི་སྒྲེས་བཟང་པོ་འབྲུ་དཀར་པོའི་ཚུན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་བགོ་སྐལ་དུ་བསྡུས་བ་འདི་ཉིད་འཆད་པ་ལ་གསུམ། མཚན་གྱི་དོན་དང་། གཞུང་གི་དོན། མཇུག་གི་དོན་ནོ།།

དང་པོ་ནི། མ་ཁས་པ་དང་ཐུན་པོ་བརྟག་པའི་བསྟན་བཅོས་དགེ་ལྡན་ལེགས་བཤད་པདྨ་དཀར་པོའི་ཚུན་པོ་ཞེས་བྱ་བ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། དོན་ནི། ཆོས་དང་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐྲབ་དོར་ལེགས་པར་ཕྱེ་སྟེ་འཇུག་ལྡོག་ཚུལ་བཞིན་དུ་བྱེད་པའི་མ་ཁས་པ་དང་། དེ་ལས་ལྡོག་པའི་ཐུན་པོའི་ཁྱད་པར་བཏང་བ་ཡིན་ཏེ་ཁས་ལེན་པ་ཙམ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ནི་ཁས་ལེན་པ་ཙམ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཀྱང་ཟེར་རོ། །ཐུན་པོ་ཞེས་བྱ་བ

བའི་ཆུན་པོ་ཞེས་བྱ་བ། ཞེས་དཔེའི་སྒོ་ནས་མིང་བརྗགས་པའོ། །ལེགས་བཤད་འདི་ཚོས་ཅན། བརླ་དཀར་པོའི་ཆུན་པོ་དང་ཚོས་མཚུངས་ཏེ། དཔེ་བརླ་དཀར་པོ་ནི་འདམ་རྩ་བ་ལས་སྐྱེས་ཀྱང་འདམ་གྱི་དྲི་མས་མ་གོས་པ་དང་། བརླའི་མཚོག་ཡིན་པ་དང་། དེ་ཡང་སིལ་མ་མང་པོ་བསྟོམས་པའི་ཆུན་པོ་ལྟར། དཔེ་ཅན་ལེགས་བཤད་འདི་ཡང་ནོར་འཁྲུ་ལ་གྱི་དྲི་མས་མ་གོས་པ་དང་། ལེགས་པར་བཤད་པའི་མཚོག་ཡིན་པ་དང་། བརྩོད་བྱའི་དོན་གཅེས་པ་མང་པོ་བསྟུས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མཁས་བྱུན་བརྟག་པ་ཡང་གཞན་གྱི་སྐྱོན་འཚོལ་བ་ལྟ་བུ་མིན་གྱི་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལེགས་པར་ཕྱེ་ནས་བྱང་དོར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་བྱ་དགོས་ཏེ། མཁས་པ་ནི་ཡོན་ཏན་ཀུན་དང་ལྡན་པས་དེ་བསྟེན་ན་རང་ལ་ཡོན་ཏན་འབའ་མེད་དུ་འབྱུང་ཞིང་དེ་ཡང་རང་ནའི་བླ་ལྟར་རྒྱས་པར་འགྱུར་བ་དང་། བྱུན་པོ་ནི་སྐྱོན་གྱི་ནང་བཞིན་ཅན་ཡིན་པས་དེ་བསྟེན་ན་ཡང་ལ་ཡོན་ཏན་འབའ་མེད་དུ་འབྱུང་ཞིང་དེ་ཡང་ཡར་རྩུབ་པར་ལྟུང་བ་དང་། བྱུན་པོ་ནི་སྐྱོན་གྱི་ནང་བཞིན་ཅན་ཡིན་པས་དེ་བསྟེན་ན་ཡོན་ཏན་འགྲིབ་ཅིང་སྐྱོན་ཉུང་ངུ་འཁོར་[1]པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཙ་ན་ཀའི་བསྟན་བཅོས་ལས། ཡོན་ཏན་ཡོད་པ་བསྟེན་བ་ལྟ་ཅི། །ཡོན་ཏན་མེད་པ་སྤང་བྱ་སྟེ། །མཁས་པ་ཡོན་ཏན་ཀུན་ཡོད་དེ། །བྱུན་པོ་ལ་སྐྱོན་འབའ་ཞིག་ཡིན།[2] །ཞེས་དང་། ཤེས་རབ་སྡོང་བུ་ལས། བྱ་བ་ཡར་དོ་མར་དོ་ཡྱར། །ཀམ་ལ་དམ་མིན་བསྟན་པ་ལས། ཡོན་ཏན་ཆུང་ངུར་རྒྱས་འགྱུར་ཞིང་། །རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡང་འགྲིབ་པར་གྱུར།[3] །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་གཞུང་གི་དོན་ལ་གཉིས། བཤད་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཡན་ལག་དང་། བཤད་པ་དངོས་སོ། ཀངས་པོ་ལ་གཉིས། མཚོད་པར་བརྗོད་པ་དང་། རྩོམ་པར་དམ་བཅའ་བའོ། ཀངས་པོ་ལ་གཉིས་ལས། ཡོན་ཏན་ཆུང་ངུར་ཞིང་། ཆུ་ཆེན་པོ་ཡང་འགྲིབ་པར་གྱུར།[4] །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

འགྱུར་ཕྱག་དང་མཐུན་པའི་མཚོད་བརྗོད་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ལྷག་གཉིས་ཀྱི་བདག་པོ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཞེས་པ་སྟེ། དོན་ནི། བདུད་བཞི་བཅོམ་ཞིང་སྐལ་བ་དུག་དང་ལྡན་པ་འཇིག་རྟེན་པའི་ལྷ་རྣམས་ལས་འདས་པ་སྟེ་ཡོན་ཏན་གྱི་སྒོ་ནས་གོང་མར་གྱུར་པས་ན་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཞེས་བྱ་ལ། ཆོས་དང་འཇིག་རྟེན་གྱི་ལྷག་སྤོལ་གཉིས་མ་འདྲེས་པར་གཟིགས་ཤིང་ཤིན་ལྡུར་གཟིགས་པ་བཞིན་གདུལ་བྱ་འདོམས་པའི་མངའ་བདག་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་སྒོ་གསུམ་གྱས་པས་

ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཞེས་བའོ།།

གཉིས་པ་བསྟན་བཅོས་ལུས་ཀྱི་མཚོད་བརྗོད་ནི།

ལུགས་གཉིས་ཇི་བཞིན་མཁྱེན་པ་ཡི། །ཐུབ་དབང་ཞབས་ལ་གྱས་བཏུད་ནས།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཚོས་སྲིད་ཀྱི་ལུགས་གཉིས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མཁྱེན་པའི་ཐུབ་པ་རྣམས་ཀྱི་དབང་པོ་སྟེ་གཅོ་བོ་དེའི་ཞབས་ལ་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་གྱས་པས་བཏུད་དོ། །ཞེས་བའོ།།

སྒོ་གསུམ་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཐུབ་པས་ན་ཐུབ་པ་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་ལ་ཆྱི་རོལ་པའི་དྲང་སྲོང་དང་། ནང་པའི་ཉན་རང་སོགས་ནི་ཐུབ་པ་ཡིན་ཞིང་དེ་རྣམས་ཀྱི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའོ། །ཤས་ཞེས་པ་སྟ་ཕྱི་མཚམས་སྦྱར་བའི་ཚིག་ཡིན་པས་བཏུད་ནས་ཅི་བྱ་ཞེ་ན། ལེགས་བཤད་འདི་རྩོམ་ཞེས་སྦྱེལ་བའོ། །ཁོག་མར་མཆོད་བརྗོད་མཛད་པའི་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཡུལ་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་སྒོ་ནས་ཕྱག་འཚལ་བས་རྒྱུ ད་ལ་བྱིན་རླབས་འཇུག་པ་དང་། རྩོམ་པའི་བར་ཆད་ཞི་བ་དང་། གདུལ་བྱ་རྣམས་བསྟན་བཅོས་ལ་ཐོས་སོགས་ཀྱིས་འཇུག་པ་སོགས་དགོས་པ་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རྩོམ་པར་དམ་བཅའ་བ་ནི།

མཁས་དང་བླུན་པོ་རྣམ་དབྱེ་བའི། །ལེགས་བཤད་མདོ་ཙམ་བསྒྲག་པར་བྱ།།ཀ།

ཞེས་འབྱུང་། ཡ་རབས་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་བསྟེན་བྱ་མཁས་པ་དང་། བསྟེན་བྱ་མ་ཡིན་པ་བླུན་པོ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་རྣམ་པར་དབྱེ་བའི་ལེགས་བཤད་ཚོགས་ཆ་ཙང་མང་བ་དང་ཉུང་བའི་སྐྱོན་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་མདོར་བསྡུས་ཙམ་འིདུ་བདག་གིས་བསྒྲག་པ་སྟེ་བཤད་པར་བྱའོ། །ཞེས་བའི་དོན་ནོ།།

རྩོམ་པར་དམ་བཅའ་བ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་པ་དེ། བརྩམས་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་དང་། དགེ་བའི་བསམ་པ་བརྟན་པར་འགྱུར་བ་སོགས་ཀྱི་དགོས་པ་ཡོད་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔལ་མགོན་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས།

དམ་པ་མངོ་ཁས་འཆེས་མི་བྱེད་ལ། །གལ་ཏེ་དཀའ་བའི་ཁས་ནི་བླངས་ཀྱང་ན། རྟོ་ལ་རི་མོ་བྲིས་པ་ལྟ་བུར་ནི། །ཤི་ཡང་གཞན་དུ་བྱེད་པར་མི་འགྱུར་རོ།ཁ །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་བཤད་པ་དངོས་ལ་གསུམ། མ་ཁས་བླངས་གཉིས་མདོར་བསྟན་པ། སོ་སོའི་ཁྱད་པར་ཆུས་པར་བཤད་པ། དོན་བསྡུས་ཏེ་མཇུག་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། མ་ཁས་བླངས་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་བ་དང་། སྐྱོན་ཡོན་དང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བའི་ཚུལ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།

མ་ཁས་པ་ཞེས་བྱ་འཇིག་རྟེན་དང་། །ཆོས་ཀྱི་ཚུལ་ལ་མ་ཁས་པ་སྟེ།།
རྣམ་པ་གཉིས་གསུངས་དེ་བཞིན་དུ། ཁྱུན་པོ་ཡང་ནི་གཉིས་སུ་བཤད།།ཅ།

ཅེས་པ་སྟེ། དོན་ནི། མ་ཁས་པ་ཞེས་བྱ་བ་གཉིས་ཡོད་དེ། འཇིག་རྟེན་གྱི་བློ་དོར་གྱི་ཚུལ་མ་འདྲེས་པར་འབྱེད་པ་ལ་མ་ཁས་པ་དང་། དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་བློ་དོར་གྱི་ཚུལ་མ་འདྲེས་པར་འབྱེད་པ་ལ་མ་ཁས་པ་སྟེ་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་གསུངས་ལ། དེ་བཞིན་དུ་ཁྱུད་པོ་ལ་ཡང་གཉིས་ཡོད་དེ། འཇིག་རྟེན་གྱི་བློ་དོར་གྱི་ཚུལ་སྨོངས་པ་དང་། དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་བློ་དོར་གྱི་ཚུལ་ལ་སྨོངས་པ་གཉིས་སུ་བཤད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་མ་ཁས་བླངས་ཀྱི་སྐྱོན་ཡོན་བཤད་པ་ནི།

མ་ཁས་པ་དང་པོ་ཆེ་འདི་དང་། །ཕྱི་མ་དང་པོར་དགེ་འགྱུར་ཞིང་།།
ཁྱུན་པོ་གཉིས་ནི་རིམ་པ་བཞིན། །འདི་དང་ཕྱིར་མར་ཕྱང་ཞེས་བཤད།།ཆ།

ཅེས་གསུངས། དོན་ནི། བཤད་མ་ཐག་པའི་མ་ཁས་པ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི། ཚེ་འདིའི་བློང་དོར་ཚུལ་བཞིན་དུ་བྱས་པས་ན་ཚེ་འདི་ལ་དགེ་བ་སྟེ་ཁོ་སྐྱིད་པ་དང་དཔལ་དང་འབྱོར་པ་སོགས་ཆུས་པར་འགྱུར་བ་དང་། མ་ཁས་པ་ཕྱི་མ་ནི་ཚེ་འདི་ཕྱི་གཉིས་ཀའི་བློང་དོར་ཚུལ་བཞིན་དུ་བྱས་པས་ན། ཕྱི་མར་མ་ཟད་དང་པོ་ཚེ་འདི་ལའང་དགེ་ཞིང་བའི་སྐྱིད་སོགས་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཞིང་།

བླུན་པོ་གཉིས་ནི་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ཚེ་འདི་དང་ཕྱི་མའི་བྱང་ངོར་ལ་རྟོངས་པའི་དབང་གིས་བྱང་ངོར་གོ་ལོག་ཏུ་སྐྱོད་པས་ན། བླུན་པོ་དང་པོ་ཚེ་འདི་ལའང་ཕྱང་བར་འགྱུར་བ་དང་། གཉིས་པ་ནི་ཚེ་ཕྱི་མར་ཕྱང་ཞིང་སྡུག་བསྔལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་བཤད་དོ།།

གསུམ་པ་མཁས་བླུན་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བའི་ཚུལ་བཤད་པ་ནི།

དེས་ན་མཁས་དང་བླུན་པོའི་ཁྱད། །རི་རབ་དང་ནི་རྡུལ་ཕྲན་དང་།།
རྒྱ་མཚོ་དང་ནི་ཕྱེ་གཅིག་དང་། །ཉམ་མཁའ་ལག་མཐིལ་ལྟ་བུ་ཡིན།།ཅ་།

ཞེས་པ་སྟེ། བཤད་མ་ཐག་པའི་རྒྱུ་མཚན་དེ་བས་ན་མཁས་པ་བླུན་པོ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དཔེར་བྱས་ན། ཡོན་ཏན་ཆེ་ཆུང་གི་ཁྱད་པར་ནི་རི་རབ་དང་རྡུལ་ཕྲན་ལྟ་བུ་དང་། བློའི་ཟབ་ཁྱད་ནི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་དང་ཕྱེ་ག་ལྟ་བུ་དང་། རྣམ་དཔྱོད་རྒྱ་ཆེ་ཆུང་གི་ཁྱད་པར་ནི་ནམ་མཁའ་དང་ལག་མཐིལ་ལྟ་བུ་སྟེ་ཁྱད་པར་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་པའི་དོན་ཏེ། ཕྱེ་ག་ནི་ཆར་ཆུ་བསགས་པའི་མཚོ་ཆུང་ངུའི་མིང་ངོ།།

གཉིས་པ་མཁས་བླུན་སོ་སོའི་ཁྱད་པར་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། མཁས་པ་གནས་གང་དུ་མཛོས་མི་མཛོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་བཤད་པ་ནི།

མཁས་པ་མཁས་པའི་དྲུང་ན་མཛོས། །ཡོན་ཏན་ཇི་བཞིན་མཐོང་བས་ཡིན།།
རིན་ཐང་མེད་པའི་ནོར་བྱའོ། །དེད་དཔོན་ལགས་ཏུ་མཛོས་ལ་ཕྱོས།།ཁ །

བླུན་པོའི་གམ་ན་མཁས་མི་མཛོས། །ཡོན་ཏན་མཐོང་བ་མེད་པས་ནོངས།།
ཙན་དན་གསེར་ལས་རིན་ཆེ་བ། །བྲུན་པོས་སོལ་བར་བྱས་ལ་ཕྱོས།།ཇ།

ཞེས་པ་སྟེ། ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའི་མཁས་པ་ནི་མཁས་པ་གཞན་གྱི་དྲུ ང་ན་མཛོས་ཤིང་ཡིད་དུ་འོང་བ་ཡིན་ཏེ། རྒྱན་གྱི་མཆོག་ཡོན་ཏན་རི་ལྟ་བ་བཞིན་མཐོང་བའི་བློས་ཕན་ཚུན་ཞེ་སར་དང་

གྱས་པའི་སྒོ་ནས་འབེལ་གཏམ་བཟང་པོའི་སྐྱེས་ཀྱིས་ཡིད་མགུ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། རིན་ཐང་གཞལ་དུ་མེད་པའི་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་དེ་ནི་ཡང་ཞིང་ངོ་དོག་སོགས་མི་ལེགས་ནའང་། དེའི་ཡོན་ཏན་ཤེ་སྟ་པའི་དེ་ད་དཔོན་མཁས་པའི་ལག་ཏུ་ འབྱོར་བའི་ཚེ་འཇི་གཅིག་ཏུ་ན་ན་དགོན་ཞིང་རྟེ་དང་དགའ་བའི་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་མཚོག་ཏུ་གཅེས་སྤྲས་བྱེད་པས་ཟིན་ཀྱང་། ཤེས་པ་སྟེ། དེད་དཔོན་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་ཚོང་དཔོན་ལའང་འཕྲུག་པ་ལས་འདི་རང་ཚོང་དཔོན་གྱི་མིང་ངོ་། །དེ་ཡང་གཟུངས་རྒྱལ་གྱི་ཞུས་པའི་མདོ་ལས།“ ནོར་བུ་ཇི་ལྟར་སྦྱོང་ཚུལ་གསུངས་པ་ལྟར་རིན་ཐང་ཅན་གྱི་ནོར་བུ་མཆོག་ནི། མ་བཅོས་བར་དུ་བྱེ་མས་གཡོགས་ཤིང་ཁ་དོག་སོགས་མི་ལེགས་པས་རྒྱས་ཡོད་ཅན་གྱི་ཚོང་དཔོན་མ་ཁས་པ་མ་གཏོགས་གཞན་གྱིས་མི་ཤེས་ཏེ། ནོར་བུའི་གྲིང་དུ་ཕྱིན་པའི་ཚོང་པ་གསར་པ་རྣམས་ནོར་བུ་མཆོག་ལ་འདི་ནི་ཡང་ཞིང་ཁ་དོག་སོགས་ངན་ནོ་ཞེས་དོར་བར་བྱེད་ལ། འདི་ནི་ཕྱི་ཞིང་ཁ་དོག་བཟང་བས་མཆོག་གོ་ཞེས་རྟོ་མཆིང་བུ་ལེན་པར་བཤད་དོ།།

ཡོན་ཏན་མེད་པའི་བླུན་པོའི་གམ་ན་མ་ཁས་པ་མི་མཛེས་ཏེ། རྒྱན་གྱི་མཆོག་ཡོན་ཏན་ལ་ཡོན་ཏན་དུ་མཐོང་བའི་སྒོ་མེད་པས་ནོངས་པ་སྟེ་སྐྱོན་གྱིས་སྐྱིབ་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། ཙོན་དན་གོ་ཤི་རཏྣ་ཁྲད་པར་པ་ནི་གསེར་ལས་ཀྱང་རིན་ཐང་ཆེ་བ་ཡི་ན་ལ་བླ་ན་པོ་ཞེག་གི་ས་དེ་མེ་ར་བསྲེགས་ཏེ་སོལ་བར་བྱས་པའི་དཔེ་ལ་ལྟོས། ཞེས་པའོ། །གམ་དང་གན་དང་དྲུང་རྣམས་དོན་འདྲ་ལ། གོ་ཤི་རཏྣ་ནི་པ་ལང་མགོ་ཞེས་པ་སྟེ། བ་ལང་གི་མགོའི་དབྱིབས་ཅན་གྱི་རི་བོ་མ་ལ་ཡར་སྐྱེས་པའི་ཙོན་དན་དཀར་པོའི་མིང་དུའང་བཤད་མོད། འདིར་ནི་ཁྲད་པར་བ་རིན་ཐང་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ཞེས་གོ།

དེ་ཡང་སྟོན་མི་ཞེག་ལ་ཙོན་དན་གོ་ཤི་རཏྣ་ཤི་ན་ཀྱ་ལེགས་པ་ཞེག་ཡོད་པ་ཡུ་ལ་ཕྱོགས་སུ་བཙོང་དུ་ཕྱིན་པས་འཕྲལ་དུ་ཉོ་མཁན་སུ་ཡང་མ་བྱུང་། དེར་ཤིང་སོལ་འཚོང་མཁན་ཞེག་དང་གནས་ཁང་གཅིག་ཏུ་བསྡད་དེ་གཏམ་གླེང་བ་ཡུལ་ཕྱོགས་འདི་ན་ཚོང་ཟོང་ཉོ་མཁན་ཡེ་མི་འདུག་ཟེར། སངས་ཀྱེན་སོ་སོར་ཚོང་ལ་ཕྱིན་ནས་དགོང་མོ་གནས་ཁང་དེར་འདུ་སྟ་བས། ཙོན་དན་ཉོ་མཁན་མ་བྱུང་། སོལ་བ་བཙོང་བར་མཐོང་ནས། བླུན་པོའི་བསམ་པ།“ ཀྱ་ཡེ་ཐབས་བཟང་པོ་ཞེག་གདའ་སྟེ། ཙོན་དན་སོལ་བར་བཏང་ནས་འཚོང་དགོས་པར་འདུག་སྟམ་ནས། ཙོན་དན་གོ་ཤི་རཏྣ་དེ་མེར་བསྲེགས་

ཉེ་སོལ་བར་བཏང་། དེར་བཅོོངས་བས་བླུན་པོས་ཁེ་ལོན་པར་སེམས་སོ། ཀེས་ན་བླུན་པོ་ནི་ "བླུན་པོ་མཐོང་ན་ཤིན་ཏུ་དགའ་སྟེ། ཚན་ཆུན་སྨོད་པ་མཐུན་པའི་ཕྱིར་ར། བླུན་པོའི་ཚོགས་ནང་དུ་མ་ཁས་པ་མི་བྱིན་ཞིང་མཛོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྨོད་པ་དང་བསམ་པ་མི་མཐུན་པས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ཤེས་རབ་སྟོང་བུ་ལས། བླུན་པོས་བླུན་པོ་མཐོང་ཐུབ་ན། །ཙོན་དན་བས་ཀྱང་བསོལ་བར་བྱེད།[ང] །ཅེས་དང་། ངང་པ་ཁྱི་ཚོགས་ནང་མཛོས་མ་ཡིན། །ཁང་ཤེས་བོང་བུའི་ཚོགས་ནང་མཛོས་མ་ཡིན། །སེང་གེ་ལྟ་ཡི་ཚོགས་ནང་མཛོས་མ་ཡིན། །ལས་པ་བླུན་པོའི་ཚོགས་ནང་མཛོས་མ་ཡིན། །གང་ཞེག་ཆེན་པོས་སྨྲི་བོར་བཀྲུར། །དེ་ཉིད་དམན་པས་རྟ་མཉམ་སེམས། །མཁས་པས་ཕྱག་བྱས་མཆོད་རྟེན་ནི། །ཁྱེད་ཀྱི་སྐྱེན་པ་ཡིན།[ང] །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

མཁས་པའི་ངག་ཉན་མི་ཉན་ལས་ལེགས་ཉེས་བྱུང་ཚུལ་ནི།

མཁས་པ་མཁས་པའི་ངག་བཞིན་ཉན། །དེ་ལས་ཡོན་ཏན་འོས་པ་འཐོབ།།
གྲུ་དཔོན་ལེགས་ཕྱིན་བཞིན་ཉན་པས། ཚོངས་མཐོན་དབྱིག་དང་འཕྲད་ཅེས་གྲགས།།[ང]

ཞེས་པ་ནི། བློང་དོར་ལ་མ་སྟོངས་པའི་མཁས་པ་ནི་མཁས་པའི་ཇི་ལྟར་བསྟོད་བའི་དོན་ལྟེན་གྱི་ངག་ཉན་པ་དེ་ལས་ཡོན་ཏན་གྱི་ཁུད་པར་ཇི་ལྟར་འོས་པ་སྐབས་སུ་བབ་པ་དེ་འཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན། རྒྱ་མཚོར་བགྲོད་པའི་གླའི་དེད་དཔོན་ལེགས་པར་ཐ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ངག་ཉན་པ་ལ་བརྟེན་ནས། ཚོར་བའི་མགོན་པོ་རྣམས་ཤིན་ཏུ་ཉམས་ང་བའི་འཇིགས་པ་ལས་ཐར་ནས་དབྱིག་སྟེ་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་དང་འཕྲད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གྲགས་སོ།།

དེ་ཡང་སྟོན་འཕགས་པའི་ཡུལ་སུ་ར་བྷ་ར་ཀ་ཞེས་བྱ་བའི་ཡུལ་སྟོངས་ཤིག་ན།[ཅ] དེད་དཔོན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལེགས་པར་ཐ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་བློ་རབ་ཏུ་རྟོག་པ། སྐུ་རྩ་ལ་དང་། མཚན་ཡུས་སོགས་ལ་ཤིན་ཏུ་མཁས་པ་ཞིག་བྱུང་ངོ་། །བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དེ་སྐུ་ན་བཟེས་པའི་སྐབས་ཤིག་ཏུ། ནོར་བུ་ལེན་པའི་ཚོངས་པ་མང་པོས་བདག་ཅག་གི་མགོན་དུ་འབྱོན་དགོས་ཞེས་ནན་གྱིས་ཞུས་

པ་ན། ཚོང་པ་དེ་དག་ལ་སྙིང་བརྩེ་བའི་ཕྱིར་གྲུ་བོ་ཆེར་བཞུགས་ཏེ་རླུང་མཆོར་སོང་བོ། ཀེ་ནས་མི་མཐུན་པའི་རྒྱུང་ཀུ་ལངས་ཏེ་གྲུ་བཟློག་མ་ནུས་པར་ཤ་ཅང་ཐལ་ནས་རྒྱུ་མཚོའི་ཀློང་དང་ཉེ་བར་ཕྱིན་ཏོ། ཀེའི་ཚེ་ཤི་མ་ནི་ནུབ་ཀུ་ཤེ། རྒྱ་མཚོ་ཡང་སྟེང་འོག་བཟློག་པ་འདྲ་བར་ཉུར་སྐྱ་དང་ཆེག་སྐྱ་སོགས་སྙིང་འགས་པ་ཤུ་བུ་ཤིན་ཀུ་འཇིགས་སུ་རྩད་བ་བྱུང་བ་སྟེ། ཚོང་པ་རྣམས་གསོན་པའི་རེ་ཐག་ཆད་དེ་ཁ་ཅིག་དུ། ཁ་ཅིག་སྐྱེ་སྟགས་དང་འོ་དོད་འབོད། འགའ་ཞིག་སྐྱག་ནས་སེམས་སྟོར། ལ་ལ་འཇིག་རྟེན་པའི་ཡུ་ལ་སྐྱབས་འགྲོ་བྱེད། འགའ་ཞིག་དུ་ ང་དུ་ འོངས་ནས་སྐྱེ་སྟགས་བཏོན་པ་ན། སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཡང་རྟག་རྟོག་ཁྱུད་ནས་རེ་ཤིག་[1] ཚོང་པ་རྣམས་ལ་མ་འཇིགས་ཤིག བདག་ཅག་ལ་ཐབས་ཡོད་དོ་ཞེས་གསུངས་ནས། བླ་གོས་ཐུག་པར་གཟར་ཡུ་ས་ལ་བཏུད་ནས་ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་ཕྱག་བྱས་ཏེ། རྒྱ་མཚོ་དང་ནམ་མཁའི་ལྟ་རྣམས་གསོན་ཅིག བདག་ནི་བསམ་ཤེས་པ་ཙམ་ན་ཚད་སྲོག་ཆགས་བསད་པ་ཡོད་[2]ཡེ་མི་དྲན་པའི་བདེན་པའི་ཚོགས་འདི་དང་། བདག་གི་བསོད་ནམས་ཀྱི་མཐུ་ས་གྱུ་བོ་ཆེ་རྒྱ་མཚོའི་ཀློང་དུ་ མ་སོང་བར་བདེ་བར་སྐྱར་ལྡོག་ཅིག ཅེས་བརྗོད་མ་ཐག་ཏུ་གྱུ་ལྡོག་པར་གྱུར་ཏོ།།

དེ་ནས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དེས་ཚོང་པ་རྣམས་ལ། འདམ་བུའི་ཕྲེང་བ་ཙམ་ན་ཆད་ཀྱི་རྒྱ་མཚོའི་བྱེ་མ་དང་རྡོ་རྣམས་གྱུས་ཅི་ཐེག་རྩོ་དེས་ཤིག་གྱུ་ལྡོག་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་བསྟོ་བས། ཚོང་པ་དེ་དག་གིས་བྱེ་མ་དང་རྡོ་ཡི་ན་སྟེམ་པའི་བློས་གསེར་དངུལ་དང་བཅ་ཌཱཡ་སོགས་གྱུ་བོ་ཆེས་ཐེག་ཚད་བློང་བས། དེ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་མོ་དེ་ལ་རྒྱ་མཚོའི་འགྲམ་དུ་ཐོན་པས་གསེར་དངུལ་དང་། ཙཱི་ནྡན་ཞིལ་དང་། བཅ་ཌཱཡ་སོགས་ཀྱིས་གྱུ་བཀང་བར་གྱུར་ཏོ། ཀེ་ཡུར་ན་མ་ཁས་པ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་བསྟེན་ཅིང་དེའི་དག་གིའང་ཐེ་ཚོམ་བཟོ་ཆེ་ནོར་གྱིས་བཀང་བ་དེ་དང་འདྲ་བར་ཅི་འདོད་པའི་དོན་འགྱུབ་པར་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་རབ་བརྒྱ་པ་ལས། སྐྱེས་བུ་མ་ཁས་པ་གཅིག་གིས་ཀྱང་། །འདོད་པའི་དོན་མཆོག་འགྱུབ་པར་འགྱུར། །རི་དྭགས་རྒྱལ་པོ་གཅིག་པུ་ཡིས། །གླང་ཆེན་དྲེགས་པའི་སྤྱད་པ་འགེམས།[1] །ཞེས་གསུངས་སོ།།

བླུན་པོ་མ་ཁས་བའི་དགའ་མི་ཉན། །དེ་ལས་ཉེས་སྤྱོད་འོས་པ་འཐོབ།།

ངང་བའི་དགའ་བཞིན་མ་ཉན་པས། རྣུས་སྦལ་མ་ཁང་ལས་ལྡུང་ཞེས་གྲགས།།ཞ།

ཞེས་པ་ནི། བློང་དོར་ལ་སློངས་པའི་བླུན་པོ་ནི་མ་ཁས་པའི་དགའ་བཞིན་མི་བྱེད་ཅིང་མི་ཉན་པར་བྱ་བའི་འཇུག་ལྟོག་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྤྱོད་ལ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ལེགས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཉེས་པ་དང་ཡོན་ཏན་མིན་པའི་སྤྱོད་ཇི་ལྟར་འོས་པ་མི་འདོད་བཞིན་འཐོབ་པར་གྱུར་ཏེ། དཔེར་ན། རྣུས་སྦལ་ཞེས་གིས་བྱ་ངང་པ་གཉིས་ཀྱི་ཚན་པའི་དགའ་མ་ཉན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ནམ་མཁའ་ལས་ལྡུང་སྟེ་ཤིན་ཏུ་སྡུག་བསྔལ་བར་གྱུར་ཏོ་ཞེས་གྲགས་ཏེ།

སྔོན་[1]ཇི་བྱ་ཞིག་ན་རྟས་སྦལ་གཅིག་དང་། ངང་པ་གཉིས་བཅས་གནས་པ་ལ་ལོ་བརྒྱ་གཉིས་སུ་ཐན་པ་བྱ བ་ནས་ཇི་ངའམ་མས་པ་ན། འཇི་གཉེན་ཆགས་ནས་རིང་པོར་མ་ལོན་པའི་སྐབས་ཀྱི་དུད་འགྲོ་རྣམས་ཀྱང་སྨྲ་ཤེས་པས། ངང་པ་གཉིས་ཀྱིས་ཏོ་བོ་ཅག་ཇི་བྱ་གཞན་དུ་འགྲོའོ་ཞེས་སྨྲས་པས། རྟས་སྦལ་ན་རེ། གྲོགས་པོ་དག་ཏོ་བོའང་མ་དོར་ཅིག བདག་ཤིང་ཐུར་ལ་ཁས་བཟང་གི་ཞྭེད་གཉིས་ཀྱིས་ཤིང་གི་རྩེ་གཉིས་ནས་བཏེག་ལ་འགྲོའོ་ཟེར། ངང་པས་དེ་ལྟར་ན་ཚོད་དག་མ་སྨྲས་པར་ཚོགས་སྡུ་དས་ཤིག་ཅེས་[2]ནས། ངང་པ་གཉིས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་ཞྭེར་ཏེ་ནམ་མཁའ་ལ་འགྲོའོ་བ་ན། རི་བྲག་གི་བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱི་མཐོང་ནས་དང་པས་རྟས་སྦལ་ཞྭེར་བ་ལྟོས་ཤིག་ཅེས་ཟེར་བས། རྟས་སྦལ་ཚོགས་བསྡུང་མ་ནུས་པར་ཐོས་ཤིག་ཅེས་ཟེར་བས། ཁ་ནས་ཤིང་ཤོར་ཏེ་ཡུང་། དེར་བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བཟུང་ནས་ཤིན་ཏུ་སྡུག་བསྔལ་བར་གྱུར་ཏོ། རིའི་ཚེ་ལྟས་སྨྲས་པ། མཛའ་བཤེས་ཚན་པར་འདོད་རྣམས་ཀྱིས། །སྨྲས་པ་གང་ཞེག་མི་འཛོན་པར། །རྟས་སྦལ་གྱིས་ནི་ཤིང་བཏང་བས། རྙེ་ནི་ལྟུང་ཞེང་ལུས་པར་གྱུར།[3] །ཞེས་སྨྲས་སོ། རྣས་ན་བླུན་པོས་མ་ཁས་པའི་དགའ་མི་ཉན་པར་ཅི་དགར་སྨྲོད་པ་ནི་རྟས་སྦལ་ནམ་མཁའ་ལས་ལྡུང་བ་དེ་དང་འདྲ་བར་ཉམས་པར་འགྱུར་རོ།།

མ་ཁས་བའི་སྟན་པ་དང་མི་སྟན་པ་བརྗོད་བའི་སྐྱོན་ཡོན་བཤད་པ་ནི།

མ་ཁས་པ་མ་ཁས་བའི་སྟན་པ་བརྗོད། །དེ་ཡིས་ལུས་ཅན་དང་བ་འདྲེན།།
རི་བོང་སེམས་དཔའི་གྲགས་པ་གང་། །བརྒྱ་ཕྲིན་ཀྱིས་ནི་བརྗོད་ལ་ལྷོས།།ཙ།

ཞེས་པ་སྟེ། སྐྱོན་ཡོན་རི་བཞིན་མཐོང་བའི་མ་ཁས་པ་གཞན་ཀྱི་གྲགས་པ་དང་སྟན་པ་ཁོ་ན་བརྗོད་ཅིང་སྐྱོག་ལ་དེ་ཡིས་ལུས་ཅན་རྣམས་དང་བ་འདྲེན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། རི་བོང་གི་སྐྱེ་བ་བརྒྱ་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟན་པའི་གྲགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལྟའི་དབང་པོ་བརྒྱ་ཕྲིན་གྱིས་བརྗོད་པའི་སྐྱོན་ལྟ་མི་ཐམས་ཅད་དད་པ་ལ་བཀོད་པའི་ངོ་མཚར་ལ་ལྷོས་ཤིག ཅེས་པའོ།།

དེ་ཡང་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་འདི་སྟོན་སྐྱེ་བ་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་སྐྱིང་རྗེ་དང་སྙིན་ལམ་གྱི་དབང་གིས་དགོན་པའི་གནས་ཡིད་དུ་འོང་བ་ཞེག་ན་[1]རི་བོང་གི་སྐྱེ་བ་བརྒྱ་སྟེ་མཛའ་བའི་གྲོགས་སྲམ་དང་། ཅ་སྦྱང་དང་། སྦྲེལ་ཏཅས་གནས་སོ། །དེ་དག་ནི་དུད་འགྲོའི་རང་བཞིན་ལས་ལྷོག་སྟེ་གཏོར་ཐོད་དང་། སྐྱིང་རྗེ་ཆེ་བ་དང་། ཚོས་མཐུན་གྱིས་འཚོ་བས་འཚོ་བ་སོགས་ཡོན་ཏན་གྱི་ཁྱད་པར་ལ་ལྟ་རྣམས་ཀྱང་ངོ་མཚར་བར་སྣང་ངོ། །དེའི་ཚེ་རི་བོང་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དེ་བདག་གིས་མགོན་ཞིག་འོངས་ན་ཅི་སྨྲིན་སྙམ་དུ་བསམས་བས། རང་གི་ལུས་འདི་སྨྲིན་བྱའི་རྫས་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་མཐོང་ནས་གཏོང་བར་དམ་བཅས་པ་ན། ལྟ་དབང་བརྒྱ་ཕྲིན་ངོ་མཚར་ཏེ་ཉམས་སད་པའི་ཕྱིར་བྱམས་ཟེ་ཞིག་ཏུ་སྨྲས་ནས་དེ་དང་ཉེ་བར་སོང་སྟེ་བཀྲེས་སྐོམ་གྱིས་ཉམ་ཐག་པ་ལྟར་བྱས་ཤིང་སྨྲ་སྟུག་ཅིང་འདོད་ཡོན་ལྔ་ལ་ཞེན་པ་ཟད་ཅིང་ཆོས་ཀྱི་ཡིད་ཆེས་ཤིན་ཏུ་སྐྱེས་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་ཤ་ཟ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་ཏེ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོས་ཁྱབ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཅི་ཡང་ཡོད་པ་ཞིག་ཏུ་སྨྲས་ཏེ

བསྒེད་པར་བྱ་བའི་ཚེད། སྒམ་ཐུ་རུ་གསུམ་གྱི་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་ཁང་བཟང་དང་། ཚོས་བཟང་ལྷའི་འདུན་ས་དང་། རྒྱ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ངོས་ལ་རི་བོང་དེའི་གཟུགས་བརྙན་བྲིས་ཏེ་བཞག་གོ།།

བླུན་པོས་མཁས་པའི་མི་སྐན་བརྗོད། །དེ་ཡིས་ལུས་ཅན་དང་བ་ལྟོག།
མཛའ་བོས་དགེ་སློང་ཁྱད་ཧོར་གྱི། །མི་སྐན་བརྗོད་པའི་བྱང་བ་ཤྱོས།།ཀ་°།

ཞེས་པ་ནི། སྐྱོན་ཡོན་ལ་རློངས་པའི་བླུན་པོས་མཁས་པའི་ཡོན་ཏན་མི་མཐོང་བས་མི་སྐན་པ་དང་གྲགས་པ་མ་ཡིན་པ་སྐྱོག་ཅིང་བརྗོད་ལ་དེ་ཡིས་ལུས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དང་བ་ལྟོག་པར་བྱེད་དེ། དཔེར་ན། མཛའ་བོ་དང་ས་ལས་སྐྱེས་གཉེས་ཀྱིས་དགེ་སློང་བྱད་བུ་ཧོར་གྱི་མི་སྐན་པ་ཡང་ཡང་བརྗོད་པའི་སྟོན་གྱི་བྱུང་བ་དེ་ལྟོས་ཤིག

དེ་ཡང་[1°]ཡུལ་སྟེག་བྱང་ན་[2)]དམག་དབོན་གྱི་བུ་གྲད་བུ་ཧོར་ཞེས་བྱ་བ་ཤིན་ཏུ་ཕྱུག་པ་ཞིག་ཡོད་པ་ཁྱིམ་སྣང་ནས་རབ་ཏུ་བྱུང་སྟེ། འཕགས་པ་རྟ་ཐུལ་གྱིས་གདམས་ངག་འབོགས་པས་ཀློག་པ་ཐོས་བསམ་དང་། སྒོང་བ་བསམ་གཏན་ལ་ཤིན་ཏུ་བརྩོན་པར་བྱས་པའི་ངོང་ཚུན་མ་ཐོགས་པར་དགྲ་བཅོམ་ཐོབ་སྟེ། རིག་པ་དང་གྲོལ་བར་སྣང་བ་དང་། སྟོན་པས་ཀྱང་གནས་མལ་འབོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་ལུང་བསྟན་པ་ན། ཚེ་རབས་སྟོན་མའི་ཁོན་ཡོད་པའི་དགེ་སློང་མཛའ་བོ་དང་ས་ལས་སྐྱེས་གཉེས་ཀྱིས་ཁྱད་བུའི་རིགས་ཀྱི་མ་མཛའ་མོ་ལ་མི་ཚངས་པར་སྤྱོད་པས་ཁམ་པ་བྱུང་ངོ་ཤེས་གཞི་མེད་པར་སྐྱར་བ་བཏང་བ། ཡང་ལན་ཅིག དགེ་སློང་མ་ཡུངྒ་ལའི་མདོག་འཕགས་པ་ཁྱད་བུའོར་གྱི་དྲུང་ཚོས་ཉན་པའི་ཕྱིར་འདུག་པ་དང་། རི་དྭགས་ཁོ་མོ་གཉེས་ཕྲད་པའང་དེ་གཉེས་ཀྱིས་མཐོང་ནས་ཁྱད་བུའོར་དང་། ཡུངྒ་ལའི་མདོག་ཁྱང་མཐོང་། མི་ཚངས་པར་སྤྱོད་པ་ཡང་མཐོང་ངོ་ཤེས་གཞི་བག་ཙམ་ཡོད་པ་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་མི་སྐན་པ་བརྗོད་པ་སོགས་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་སྐུར་འདེབས་མང་དུ་བྱས་པ་ན། སྟོན་པས་མི་གཏི་མུག་ཅན་བརྒྱ་ན་དུ་སྣ་ཚེས་སོགས་རྣམ་གྲངས་དུ་མས་མཛའ་བོ་དང་ས་ལས་སྐྱེས་གཉེས་ལ་སྣང་ནས་བཅས་པ་མཛད་དོ།།

དེ་ས་ན་མཁས་པའི་སྐན་པ་བརྗོད་པ་ནི་རང་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དད་པ་འཕེ་ལ་ཞིང་ཚེ་

འདི་ཕྱི་ཐམས་ཅད་དུ་རྣམ་སྨིན་ཡིད་དུ་འོང་བ་འབྱིན་པ་དང་། ཡོན་ཏན་ཀུན་གྱི་གཞི་བྱེད་ལ། མཁས་པ་དམ་པ་ལ་མི་སྐྱན་པ་བརྗོད་པ་ནི་རང་གིས་རང་རྒྱ་ཐབ་ཅིང་འདི་ཕྱི་ཐམས་ཅད་དུ་རྣམ་སྨིན་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་མི་བཟད་པ་སྡུང་བའི་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ། སྔོན་རྒྱལ་པོ་གཅིག་གིས་ཆོས་སྨྲ་བ་བྱང་ཆུ་བ་སེམས་དཔའ་ལ་མཆོད་པའི་ཕྱིར་ཞག་བདུན་དུ་བྱད་མེད་ལྟ་བརྒྱས་གླུ་དང་རོལ་མོ་བྱས་པས། ཁྱེའུ་བཅུས་ཆོས་སྨྲ་བ་ལ་བྱད་མེད་ཀྱིས་སྐུར་བ་བཏབ། ལས་དེས་ལོ་དགུ་ཁྲིར་དམྱལ་བ་དང་། ཚེ་རབས་ལྔ་བརྒྱར་ཝ་མ་དང་གླ་གློ་ལོག་ལྟ་ཅན་དུ་སྐྱེས། ཚེ་དྲུག་བརྒྱར་དམྱས་ལོང་དང་ཡྱེ་མེད་པར་གྱུར་ཏེ་སྐྱག་བསྔལ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་སྡུང་བར་མདོ་ལས་གསུངས་པས་བློ་ལྡན་རྣམས་ཀྱིས་གནས་འདི་ལ་གཟབ་བར་བྱའོ།།

མཁས་པ་དབུལ་བ་ལ་འཕྲོ་སྨོད་བྱེད་རིགས་མི་རིགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་བཤད་པ་ནི།

མཁས་པས་མཁས་པ་དབུལ་མཐོང་ན། །ལྷག་པར་སེམས་ཀྱིས་ཡི་རང་བྱེད།།
དཀའ་སྤྱབ་གཙང་མའི་དྲང་སྲོང་ལ། ཁམ་ཟིན་དགེས་པའི་བྱང་བ་ལྟོས།།[๗๑]

ཞེས་པ་ནི། འདོད་ཡོན་གྱི་ཉེས་དམིགས་རིགས་རིག་པའི་མཁས་པས་ནི་མཁས་པ་གཞན་ཞོ་ནས་ཀྱིས་དབུལ་བ་མཐོང་ན་ལྷག་པར་ཡོན་ཏན་དུ་མཐོང་བའི་སེམས་ཀྱིས་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བར་བྱེད་དེ། དཔེར་ན། ཆོས་ཕྱིར་དཀའ་སྤྱབ་ཀྱི་སྤྲུལ་པ་གཙང་མའི་བཀུ་ལ་ཞུགས་འཚང་བའི་དྲང་སྲོང་ལ། ལྷ་དབང་བརྒྱ་ཐྱིན་ཤིན་ཏུ་དགྱེས་པའི་སྐོ་ནས་རབ་ཏུ་གུས་པས་ཕྱག་འཚལ་ཞིང་མངོན་པར་བསྟོད་པའི་སྒོར་ཐིག །ཅེས་པ་སྟེ།

སྔོན་བྱམ་ཅེ་སྤུན་བདུན་ཁྱིམ་གྱི་འབྱོར་བ་ཐམས་ཅད་སྤངས་ནས་རབ་ཏུ་བྱུང་སྟེ།[๗๒] དགོན་པའི་གནས་མཆོ་བཅང་པོ་མེ་ཏོག་བདུན་མང་པོས་བརྒྱན་པ་ཞེག་གི་འབྲལ་བ་མི་བྱེད་དུ་ཆོས་ཉན་པའི་ཕྱིར་འགྲོ་བ་མ་གཏོགས་གཞན་གྱི་ཚེ་གཅིག་ལ་གཅིག་བཤུར་མི་འགྲོ་ལ། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དེ་

ཡང་འཁོར་རྣམས་ལ་འདོད་པའི་ཉེས་དམིགས་ཞེ་བའི་ཕན་ཡོན། བསམ་གཏན་གྱི་མན་ངག་སོགས་འདོམས་པར་མཛད་དོ། །དེ་དག་གི་བྱན་མོ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ཡང་གྲུས་པས་གཡོག་བྱེད་དེ། ཉིན་རེ་བཞིན་མཚོའི་ནང་ནས་པདྨ་ལི་ཙ་བ་བཏོན་ཏེ་ལོ་མར་ཚ་མ་ཉམ་པར་བགོས་ནས་ཟས་ཀྱི་དུས་ལ་བབ་པའི་ཚེ་ཏོག་བརྟུབས་པའི་བཏུ་བྱས་པ་ན། རྐན་རིམ་གྱིས་སོང་སྟེ་རང་རང་གི་སྐལ་བ་བླངས་ནས་སྤྱིལ་པོར་ཚོ་གཅིག་དུ་ལོངས་སྤྱོད་དོ། །དེ་དག་གི་སྤྱོད་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་ངོ་མཚར་བས་གྲགས་པ་ཆེར་གྱུར་པ་བརྒྱ་ཕྲིན་གྱིས་ཐོས་ཏེ་བརྟག་པའི་ཕྱིར་དེར་སོང་ནས། ཞག་ལྔའི་བར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྐལ་བ་པདྨ་ལི་ཙ་བའི་ཚ་དང་པོ་དེ་མི་སྣང་བར་བྱས་པ་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཉིན་རེ་བཞིན་སོང་ཡང་རང་གི་སྐལ་བ་མི་སྣང་བས་སྨན་ལོག་ནས་ཟན་བཅུད་དེ་གནས་སོ། །དེར་ཞག་ལྔའི་ཕྱི་དྲོའི་དུས་ནུ་བོ་རྣམས་ཆོས་ཉན་པའི་ཕྱིར་དྲུང་ལ་དུས་པ་ན། ཐུ་བོ་དེའི་བཞིན་མདངས་ནི་ཉམ་ཐག་ཅིང་ལུས་ཤིན་ཏུ་རིད་པའི་ཉམས་དམས་པ་དེ་མཐོང་ནས་ཅི་ནོངས། ཞེས་དྲིས་པས་རྗེ་ལྟར་གྱུར་པ་སྨྲས་སོ།།

དེ་ནས་འཁོར་རྣམས་མཚན་ཞིང་ངོ་ཚ་བས་མགོ་སྨད་དེ། རང་རང་གཙང་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ནུ་བོ་དྲུག་གིས་རིམ་བཞིན་ཚོགས་བཅད་རེ་མནའ་བོར་བ་ནི། བྲམ་ཟེ་ཁྲོད་ཀྱི་རུ་བ་སྲུས་ཞེར་བ། འཕྲོར་བའི་མཚན་མས་བརྒྱན་པའི་ཁྲིམ་བདག་དང་། ཆུང་མ་ཡིད་དུ་འོང་བའངར་རྟེད་པས་ཞོག །བྲུང་ཚ་བོ་རྣམས་དང་ལྡན་པར་ཞོག །ཅེས་དང་། བྲམ་ཟེ་ཁྲོད་ཀྱི་རུ་བ་སྲུས་ཞེར་བ། ཁྲེང་བ་དོ་ཤལ་ཙན་དན་གོས་བཟང་དང་། །བྲུ་ཡིས་རེག་པའི་རྒྱན་རྣམས་ཐོགས་པ་ཡིས། །འདོད་པ་མི་ཟད་པ་ལ་སྤྱོད་པར་ཤོག[1-3] ཅེས་དང་། ཁྲོད་ཀྱི་རུ་བ་གང་གིས་ཞེར་བ་དེ། །ཞིང་སྐོས་པ་ལས་ནོར་དང་བྲན་རྣམས་བཅས་ཏེ་ཆུ་ཀ་ཤ་ཀ་ཡི་ཐ་ཤ་ཀ་ཡི་ཐ་ཤ་ཀ་ཡི་ཐ

ཆེན་པོ་ཡིས། །ཡུལ་མི་ཀུན་ཀྱིས་དེ་ལ་མཆོད་པར་ཤོག །ཅེས་སོགས་རེ་རེ་[1]མནའ་བོར་བ་ནི་ ཕུ་བོ་བྱམ་ཟེས། གང་ཞིག་མ་བརླག་བར་ནི་བརླག་པའམ། །གང་ཞིག་དེ་འདུར་ཆེར་ལངྒོགས་ཐུར་པ། །འདོད་པ་ཡིད་འོང་ཅི་བདེར་སྦྱད་ནས་སུ། །ཁྱིམ་ན་གནས་བཞིན་འཆི་བའི་དུས་བྱེད་ཐུར།[2] །ཅེས་འགོར་རྣམས་ཀྱིས་ཆེར་བར་དོགས་པ་རང་ལ་མེད་པར་བསྟན་ཏོ།།

དེ་ནས་བརྒྱ་བྱིན་རང་གཟུགས་བསྟན་ནས་འོད་པ་ལས་འོད་ཟུང་མཚན་ཉིས་པའི་ལན་དུ། འདོད་པའི་ཞེས་དམིགས་བཤད་པས་བརྒྱ་བྱིན་ བཅོད་པར་གསོལ་ཏེ་ རྒྱ་བསྟས་པ་རྣམས་སྐྱབ་ཕུལ། ཡིད་དགའ་ཞིང་གྱས་པས་ཕྱག་འཚལ་ནས་མདོན་པར་བསྟོད་དེ་མི་སྣང་བར་ཐུར་ཏོ། ཏིས་ན་འདོད་པ་ནི་ཕུང་ཀོལ་གྱི་ རྒྱ་བ་ཡི་ན་ པས་རབ་ཏུ་བྱང་བ་དང་། ཚོས་འདོད་རྣམས་ཀྱི་སྨོན་པའི་གནས་ནི། བྱམ་ཟེ་སྦྱན་བདུན་གྱིས་དམོད་པའི་མནའ་ཐོག་ཏུམ་སོང་བ་ཞིག་དགོས་སོ། །ཞེས་མནའ་ཚོག་རྣམས་འདིར་བཀོད་པ་ཡིན་ནོ།།

བྱུན་པོས་མ་ཁས་པ་དབུལ་མཐོང་ན། །ངར་རྒྱལ་སེམས་ཀྱིས་ཁྱད་གསོད་བྱེད།།
སྨྲེ་[1]ཏན་རྣམས་ཀྱིས་མི་བཟང་ནས། ཐམ་དུག་མ་མེད་ཅེས་བགད་ལ་ཟློས།།[1]

ཞེས་པ་ནི། ཟངས་ཟིང་ལ་ཤི་སྐར་འཐམས་པའི་བྱུན་པོས་ མ་ཁས་པ་ནོར་ཀྱིས་དབུལ་པ་མཐོང་ན། ནོར་ཀྱིས་རྒྱགས་པའི་ངར་རྒྱལ་བའི་སེམས་ཀྱིས་ཁྱད་གསོད་དང་བརྣས་སྐྱོད་སོགས་བྱེད་དེ། དཔེར་ན། དུད་འགྲོ་སྐྱེལ་ཏན་རྣམས་ཀྱིས་མི་ཞེག་བཟང་ནས་འདི་བདག་ཅག་གི་རིགས་ཡིན་པ་ལ་མཐུག་མ་མེད་དོ་ཞེས་འཕྱོས་པོད་བཞད་གད་བྱས་པར་གྱས་པ་ལ་ཟློས་ཤིག་དའེ་དེ་དང་མཚུངས་སོ། །ཞེས་པའོ།།

དེ་ཡང་ཟློ་ཁམས་ཕྱོགས་སུ་ནགས་ཚལ་ཆེན་པོའི་ནང་ན་སྐྱེའུ་མང་དུ་ཡོད་པ་ལ། མི་ཞིག་ཞིང་བཤུ་བར་སོང་བས་སྐྱེའུམང་པོ་དང་འཕྲད་དེ་བཟང་ནས་སྐྱེའུརྣམས་བསྐོར་ཏེ། འདི་ནི་བདག་ཅག་གི་རིགས་དང་འདྲ་བ་ལ་མཐུ་གམ་མེད་པ་མཚར་རོ་ཞེས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བཞག་དེ་འཕྱོས་ཤིག་ བྱས་སོ། །ཞེས་གྲགས་གོ[2] །དེས་ན་མ་ཁས་པ་ལ་དབུལ་བ་ནི་འདོད་ཡོན་གྱི་ཞེས་དམིགས་མཐོང་ནས་

ནོར་གྱི་ཆེད་དུ་རྩོལ་བ་མ་བྱས་པ་ཡིན་པས། ཟང་ཟིང་གི་ནོར་ལ་སྙིང་པོ་དམ་པར་འཛིན་པའི་བློན་པོ་དབུལ་ཞིང་ཕོངས་པ་དང་ཤིན་ཏུ་མི་འདྲ་བས་ན་རྟེས་སུ་ཡི་རང་བྱ་བའི་གནས་ཡིན་གྱི་ཁྱད་གསོད་བྱ་བའི་ཡུལ་མ་ཡིན་ནོ།།

དེ་ཡང་ལེགས་འོངས་[1]ཞེས་བྱ་བས་སྔོན་རང་སངས་རྒྱས་ཤིག་ལ་མྱ་ངོ་པ་ཁ་དོག་བན་པ་ཞེས་སྨོས་པས་ཚེ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ་གནོད་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་མང་དུ་མྱོང་ཞིང་དམྱལ་བར་ཡུན་རིང་པོར་སྐྱེས། སྤིད་པ་ཐ་མའི་ཚེ་ཡང་སྤྲང་པོར་གྱུར་ཏེ་སྤྲང་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བརྟུབས་ཤིང་ཕྱག་དར་ཁོོར་དུ་བསྐྱེལ་[2]བ་སོགས་སྡུག་བསྔལ་དུ་མ་སྐྱོང་བར་གསུངས་པས་ཡུལ་དམ་པ་ལ་ཁྱད་གསོད་བྱེད་པ་ཉེས་དམིགས་ཤིན་ཏུ་ཆེའོ།།

དམ་པ་གོང་མ་ལ་བཀུར་སྟི་བྱེད་མི་བྱེད་ཀྱི་སྐྱོན་ཡོན་བསྟན་པ་ནི།

མཁས་པས་གོང་མ་ཐོད་བཞིན་ལྟར། །དེ་ཡིས་བདག་ཉིད་གོང་དུ་འཛེགས།།
བཞིན་བཟང་གིས་ནི་ཡུལ་འཁོར་སྐྱང་། །མཆོག་ཏུ་བཀུར་བའི་ཡ་མཚན་སྟོས།།[3]

ཞེས་པ་ནི། བཀུར་སྟི་བྱ་བའི་ཡུལ་ཡིན་མིན་གྱི་ཁྱད་པར་ཤེས་པའི་མཁས་པས་རང་ལས་རིགས་རྒྱུད་དང་ཡོན་ཏན་སོགས་ཀྱིས་གོང་མར་ཐུབ་པ་དེ་མགོའི་ཐོད་བཞིན་དུ་ལྟེ་བ་ལ། དེ་ཡི་རྒྱུ་མཐུན་གྱིས་རང་ལའང་གཞན་དག་གིས་ཞེས་དང་གྲས་པ་བྱེད་པ་སོགས་བདག་ཉིད་རིམ་གྱིས་གོང་ནས་གོང་དུ་འཛེགས་ཤིང་འགྲོ་བར་འཐུབ་ཀྱི། དབེར་ན། བྱ་བང་པའི་བློན་པོ་བཞིན་བཟང་གིས་བང་པའི་རྒྱལ་པོ་ཡུལ་འཁོར་སྐྱང་ལ་སྐོག་དང་བྲལ་བར་མཐོང་མཆོག་ཏུ་བཀུར་བའི་ཡ་མཚན་ལ་ལྟོས་ཤིག ཅེས་པ་སྟེ།

སྔོན་རྒྱལ་སྲས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ཡིད་བཞིན་གྱི་མཆོ་ཆེན་པོ་ཞེག་ན་བྱ་བང་པའི་རྒྱལ་པོ་ཡུལ་འཁོར་སྐྱང་ཞེས་བྱ་བར་གྱུར་ཏོ།[4] །དེའི་བློན་པོ་ནི་མཁས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་བཞིན་བཟང་ཞེས་བྱ་བ་ཡོད་ལ། རྒྱལ་བློན་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཁྱད་པར་ཤིན་ཏུ་ངོ་མཚར་ཆེ་བས་ཕྱོགས་

ཐམས་ཅད་དུ་གྲགས་པ་ལས། ཤྲ་ཏ་ཏ་སྟིའི་[37]རྒྱལ་པོ་ཚངས་བྱིན་གྱིས་ཐོས་ཏེ། དེ་གཉིས་འགྲུགཔའི་ཐབས་སུ་སྐྱེད་མོས་ཚལ་དང་མི་རིང་བར་མེ་ཏོག་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་བརྒྱན་པའི་མཚོ་ཁྲུད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཞེག་བྱེད་དུ་བཅུག་གོ །དེ་ནས་དང་པ་ཁྲོ་ཤུག་གཉིས་ཤི་ག་དེ་མཐོང་ནས་ཡིད་བཞིན་གྱི་མཚོ་ལ་སོང་སྟེ། དང་པའི་རྒྱལ་པོ་ལ་མཚོའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་དེ་དེ་ར་གཤེགས་པར་ཡང་ཡང་བསྐུལ་བས་ངོ་མ་བཟློག་སྟེ། དང་པ་རྒྱལ་བློན་འཁོར་བཅས་ལྟ་སྟིའི་མཚོ་དེར་ཤྲུགས་སོ། ཁམཚོའི་ནང་ན་རྩི་བཙུ་གས་ཡོད་པས་དང་པའི་རྒྱལ་པོའི་ཤང་པ་གཉིས་རྩི་ཟ་ན་དང་པའི་འཁོ་ར་གཞན་ཐམས་ཅད་འཕྱང་ཀེ་བྱེར་མོད། བཞིན་བཟང་ནི་རྩི་མ་ཟིན་ཀྱང་རྒྱལ་པོ་ལ་མཛའ་གཏུ་གས་ཀྱིས་གཏོང་མ་ཐོད་པར་དུ་ང་དུ་འཁོད་ནས། བྱ་གཙོར་བའི་ཇོན་པ་སྤྲེབ་[38]པ་ལ་སྐྱན་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་མིའི་སྐད་དུ། ཡིད་ལ་འབབ་པའི་གཏམ་མང་པོ་སྨྲས་པས་མི་དེ་ཤིན་ཏུ་ངོ་མཚར་ཏེ། དང་པ་རྒྱལ་བློན་གཉིས་རྒྱལ་པོ་ཚངས་བྱིན་གྱི་སྲུན་སྔར་ཞེར་ནས་སྐྱན་པའི་གཏམ་སྨྲས་པ་རྣམས་སྐྱན་དུ་གསོལ་བས། རྒྱལ་པོ་ཡང་དད་ཅིང་མཚར་ནས་དང་པ་རྒྱལ་བློན་དེ་གཉིས་རིན་པོ་ཆེའི་ཁྲིའི་སྟེང་དུ་བཞག་བཀུར་སྟི་དང་མཆོད་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་བགྱིས། དང་པ་རྒྱལ་བློན་གཉིས་ཀྱིས་ཀྱང་རྒྱལ་པོ་འཁོར་བཅས་ལ་ཆོས་རྒྱ་ཆེར་བཤད་དེ་སྨར་ཡང་སྔར་གྱི་གནས་སུ་གཤེགས་ནས་དང་པའི་འཁོར་གྱིས་མཚོན་པའི་འགྲོ་བ་མང་པོའི་དོན་མཛད་དོ། །དེས་ན་དམ་པ་ལ་བཀུར་སྟི་བྱས་ན་འཕྲལ་དང་ཡུན་དུ་དགེ་ཞིང་རྣམ་སྨིན་ཡིད་དུ་འོང་བ་སྟེར་བས་ན། སོགས་ལ་བབ་ཀྱང་དམ་པ་རྣམས་ལ་བཀུར་སྟི་དང་གུས་པ་ལྷོད་པར་མི་བྱའོ།།

བློན་པོས་གོང་མ་ཁྲད་དུ་གསོད། །དེ་ཡིས་བདག་ཉིད་འོག་ཏུ་ལྷུང་།།
གཙུག་ལྟད་ཅན་གྱིས་རང་གི་ཚ། ཀཀ་བཅོམ་བསད་པའི་ཉེས་དམིགས་ལྟོས།།[39]

ཞེས་པ་ནི། བཀུར་བའི་ཞིང་ཡིན་མིན་ལ་སྣོངས་པའི་བློན་པོས་ཡུལ་གོང་མ་ལ་ཁྲད་དུ་གསོད་དེ་མི་བཀུར་ལ། དེ་ཡི་རྣམ་སྨིན་གྱིས་བདག་ཉིད་འོག་ཏུ་ལྷུང་ཞིང་ཉམས་པར་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན། སྐུ་སྐྱོག་གི་རྒྱལ་པོ་གཙུག་ལྟད་ཅན་གྱིས་རང་གི་ཚ་རྒྱལ་སྲིད་སྐབས་རབ་ཏུ་བྱུང་སྟེ་

དག་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ ་ཐོབ་པ་བསད་པས་མཐོང་ཚོས་ལ་རྣམ་སྨིན་མི་བཟད་པ་སྐྱེ་བའི་ཉེས་དམིགས་ལྟོས་ཤིག ཅེས་པའོ།།

དེ་ཡང་གོང་ཁྱེར་སྐྱ་སྐྲོག་གི་རྒྱལ་པོ་ལུ་ཏ་ཡ་ན་དང་། རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་གཟུགས་ཅན་སྙིང་པོ་གཉིས་གོགས་བཤེས་སུ་གྱུར་ཏེ་ཕན་ཚུན་སྐྱེས་བསྐུར་ཏེ་བྱེད་དོ།[૧૧] །ལན་ཅིག་ལུ་ཏ་ཡ་ནས་ནོར་བུའི་ཁྲབ་རིན་ཐང་ཁ་ཤས་བསྐུར་བ་ན། སྐྱེས་ལན་དུ་གཟུགས་ཅན་སྙིང་པོས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་གཟུགས་བྲིས་ཏེ་བསྐུར་བས། འོག་ཏུ་རྟེན་འབྲེལ་བཅུ་གཉིས་བྲིས་པ་མཐོང་སྟེ་རྟེན་འབྲེལ་ལུགས་འབྱུང་ལྟོག་ལ་བརྟགས་པས་ལུ་ཡ་ན་བདེན་པ་མཐོང་ངོ། ཉེ་ནས་རང་གི་བུ་གཙུག་ཕུད་ཅན་ལ་རྒྱལ་སྲིད་གཏད་དེ་སྟོན་པའི་སྐུན་སྟང་ཕྱིན་ནས་ཚུར་ཤོག་གི་སྒོ་ནས་བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་མཛད་ལ། རེ་ཤིག་ན་གཙུག་ཕུད་ཅན་ཆོས་མ་ཡིན་པས་རྒྱལ་སྲིད་བྱེད་པར་ཐོས་ནས་དེ་བཟློག་པའི་ཕྱིར་སྐྱེས་བྱོན་ཏེ་ཁྱོན་བས། བློན་པོ་སྲིག་ཅན་གཉིས་ཀྱིས་གཙུག་ཕུད་ཅན་ལ་ཡབ་རྒྱལ་པོ་རྒྱལ་སྲིད་འཕྲོག་ཕྱིར་འབྱོན་ཏེ་བསད་པར་བྱའོ་ཞེས་ནན་ཀྱིས་བསྐུལ་བས་མཁས་བློར་ཁ་གཤེད་མ་བཏང་བ་ན། ལུ་ཡ་ནས་བར་དེར་བཙོན་འགྲུས་བརྩམས་པས་དག་བཅོམ་པོའི་སྐེ་གཤེད་མ་ལ་བསྟོན་པ། གཙུག་ཕུད་ཅན་ལ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཁ་བསད་པ་དང་། དག་བཅོམ་པ་བསད་པའི་མཚམས་མེད་གཉིས་བྱས་པས་དམྱལ་བ་མནར་མེད་དུ་སྐྱེ་དགོས་ཀྱི་བཤགས་པ་གྱིས་ཤིག ཅེས་སྨོས་ཟེར་ནས་གཤེད་མ་གཉིས་ཀྱིས་དཀྲོངས་སོ། །དེ་ནས་བློན་པོ་སྲིག་ཅན་གཉིས་ཀྱིས་གཡོ་ཐབས་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་སྐོན་ནས་གཙུག་ཕུད་ཅན་ལོག་པར་ལྟ་བ་ལ་སྦྱར་ཏེ། འཕགས་པ་ཀུ་ཡ་ནའི་སྟེང་དུ་ས་གཏོར་དུ་བཙུག ལས་ཚབས་ཆེན་དེ་དག་གིས་ཉི་མ་བདུན་ནས་གོང་ཁྱེར་སྐྱ་སྐྲོག་སའི་ཚར་གྱིས་མནན་ཏེ་རྒྱལ་བློན་སྟོག་ཅན་ལོག་པར་ལྟུང་བ་ལ་སྦྱར་བ་སོང་ངོ། །དེས་ན་ཡུལ་དམ་པ་ལ་ཁྱད་གསོད་ཀྱིས་གནོད་པ་བྱེད་པ་དང་། སྟོག་གོགས་ཀྱིས་ཟིན་པ་ནི་མཐོང་ཚོས་ལ་རྣམ་སྨིན་འཇིགས་སུ་རྩུབ་བསྡུད་ཅིང་བཞི་ཕྱིན་པས་སྟོག་ལ་བབ་ཀྱང་རུང་། སྐྱེ་བ་དང་ཚེ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ་དེ་འདྲའི་ལས་མི་བྱེད་པའི་སྨོན་ལམ་ཡང་དང་ཡང་དུ་གདབ་པར་བྱའོ།།

བདེན་རྟྭན་གྱི་སྐྱོན་ཡོན་བསྟན་པ་ནི།

མཁས་པས་བདེན་པར་སྨྲ་བཡིས། །རང་ཚེག་གཞན་གྱིས་ཚད་མར་བྱེད།།
རྒྱལ་བའི་སྲས་ཀྱིས་བདེན་སྨྲས་པས། སྙ་ྙ་བྱ་ཡིས་མཉན་ལ་ལྟོས།།[1]

ཞེས་པ་ནི། བདེན་བརྟྭན་གཉིས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་དང་ཉེས་དམིགས་རིག་པའི་མཁས་པ་དེས་བདེན་པ་ཁོ་ན་སྨྲ་བས་ན། རང་གི་ཚེག་གིང་སྨྲ་[2]ཐམས་ཅད་གཞན་གྱིས་ཚད་མར་བྱེད་དེ། དཔེར་ན། རྒྱལ་བའི་སྲས་རྣམ་བས་བཅོམ་པ་འབའ་ཞིག་སྨྲས་པས་མི་ཤ་ཟ་བའི་སྡུ་ཁའི་ཁུ་སྟེ་སྲིན་པོ་ཤར་བཀྱ་ཡིས་དེའི་ཚོགཡི་ནང་ཆེས་ནས་རྣི་སྐད་སྨྲས་པ་བཞིན་མཉན་པ་ལ་ལྟོས་ཤིག ཅེས་པའོ།།

འདི་ནི་རྒྱལ་པོ་སྡུ་ཁ་ཞེས་བྱ་བ་ཤིག་[3]ནགས་ཚལ་དུ་ཕྱིན་ཏེ་སེང་གེ་མོ་དང་འདུ་ས་པ་ལས་སྐྱེས་པ་ཤར་བཀྱ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་རྒྱལ་པོའི་ཁུར་བྱས་པའོ། །སྡུ་ནི་བཟང་བ་དང་ལེགས་པ་སོགས་དང་། དྲྭ་[4]བྲན་གཡོག་དང་འབངས་ཀྱི་མིང་ཡིན་པས་བྲན་བཟང་ངམ་ལེགས་པའི་འབངས་ཞེས་པའོ། །དེ་ཡང་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་འདི་སྟོན་ཀུ་རིའི་རྒྱུད་དུ་རྒྱལ་པོའི་སྲས་རྣ་བ་ཞེས་བྱ་བར་སྐྱེ་འཁྲུངས་པར་གྱུར་ཏེ། །རྒྱལ་གྱ་དེ་ནི་མཚོའི་ནང་གི་པདྨ་བཞིན་དུ་རྒྱལ་པོའི་སྲས་རྣ་བ་ཞེས་བྱ་བར་སྐྱེ་ལྟུངས་པར་གྱུར་ཏོ། །རྒྱལ་གྱ་དེ་ནི་མཚོའི་ནང་གི་པདྨ་བཞིན་དུ་རྒྱལ་པོའི་རྒྱལ་ཚབ་ཏུ་དབང་བསྐུར་ཏེ། རྒྱལ་རྩལ་ལ་མཁས་པ། འབངས་རྣམས་ལ་ཤིན་ཏུ་བཟུངས་པ། དེས་པ་དང་། གཏོང་ཚོད་པ་དང་། སྙིང་རྗེ་ཆེ་བ་སོགས་ཡོན་ཏན་ཀྱིས་བརྒྱན་པས་ཡབ་རྒྱལ་པོའི་རྒྱལ་ཚབ་ཏུ་དབང་བསྐུར་ཏོ།།

རེ་ཤིག་ཅིག་ན་དབྱིར་ཀྱིས་དུས་ལ་བབས་པའི་ཚེ་སྐྱེད་མོས་ཚལ་ཡིད་དུ་འོང་བར་རྩེ་བའི་ཕྱིར་འགོར་མི་མང་བ་ཞིག་གིས་བསྐོར་ནས་བྱོན་པ་ན། བྲམ་ཟེ་ལེགས་བཤད་ཀྱི་སྐྱེས་ཁྱེར་བ་ཞིག་ཀྱང་དྲུང་ལྟུགས། དེར་གློ་བུར་དུ་འོོར་རྣམས་འཁྲིགས་ཤིང་རྐབ་རྐབ་ཏོར་གྱུར་ནས། ལྷ། སྡུ་ཁའི་ཐུ་ཤར་བཀྱ་གཤེན་རྗེ་མངོན་སུམ་འདུ་བ་འཇིགས་སུ་རུང་བ་དེ་འདིར་འོང་ངོ་། །ཞེས་གསོལ་ཏོ། །ཤར་བཀྱ་འདི་མིའི་རྒྱལ་པོ་བྱས་པ་ལ་མཆོད་གནས་དྲང་སྲོང་ཁྲོས་ཏེ་ཁྱོད་ལོ་བཅུ་གཉིས་སུམ་ཤ་ཟ་བར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་དམོད་པ་བྱས་པས་མི་ཤ་ཟ་བ་ན། འབངས་རྣམས་ལོག་ནས་གསོད་པར་བརྩམས་ཏེ་

སྐྱེད་མོས་ཚལ་དུ་བསྐོར་བའི་ཚེ། སྨོན་ལམ་ལོག་པ་བཏབ་བས་དེ་མ་ཐག་དབང་སྡུག་ཤ་ཁ་ཉིན་ཀུན་ཆེ་བའི་སྲིན་པོར་གྱུར་ཏེ་ནམ་མཁའ་ལ་འཕུར་ནས་མིས་མི་ཐར་བའི་བྲག་རྩྭོང་ཁེག་ན་གནས་བཅས། མི་རྣམས་བཟུང་ནས་བསད་པའི་ཁྲག་ཞག་དང་ཀེང་རུས་གཅལ་དུ་བཀྱམས་ཏེ་མི་ཤ་འབའ་ཁེག་ཅ་བར་བྱེད་དོ། །དེར་རྒྱལ་བུ་བླ་བས་གོ་མཚོན་སོགས་གང་ཡང་མེད་བར་དུང་བྱོན་པས་ཐུག་པ་ལ་ཁྲུར་ནས་རྩོང་དུ་ཁྱེར་རོ། །རྒྱལ་བུས་བསམས་པ། བྱམ་ཅེ་ལས་ལེགས་པར་བཤད་པ་མ་ཐོས་ཤིང་དེས་ཀྱང་བདག་སྤྲུར་འོང་དུ་རེ་ཞིང་སྟོད་དོ་སྙམ་དུ་སྨིན་བཙེ་བས་མཆི་མ་བྱུང་ངོ་།།

ཤར་བཀྲ་ན་རེ། ཁྱོད་མི་ཁ་མཆི་མས་བཀང་ཡང་འཆི་བདག་གི་ཁ་ནས་ཁ་ལ་ཐར་ཞེས་ཁེལ་ཆོད་བྱེད་དོ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་བདག་འཆི་བས་འཇིགས་ནས་མཆི་མ་བྱུང་བ་མ་ཡིན་གྱི། ལེགས་པར་བཤད་པ་མ་ཐོས་ཤི ང་བྱམ་ཅེ་ལ་བསྟེ ན་བཀ ར་མ་བྱས་པས་བདག་རེ་ཤི་ཁ་བཏང་ངེ ་ གསོལ། སྤྲུར་འོང་ངོ་གསུངས་པས། ཤར་བཀྲས་བསམས་པ། འདི་ནི་ཆོས་དང་ལྡན་ཞིང་བརྟུན་མི་སྐྱེ་བར་ཁྱགས་པས་འོང་ཡང་སྟེང་སྐྱེ་བ་བཏང་ངོ་། །རྒྱལ་བུ་[2]རང་གི་ཐོ་བྱང་ངུ་སོང་ནས། བྱམ་ཅེ་ལས་ཆོས་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་བཞི་ཐོས། ཆོས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གསེར་སྟེང་ཐུག་པཞི་ཕུལ། ཡབ་རྒྱལ་པོ་འཁོར་བཅས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་བཞོལ་བཏང་མ་གསན་པར་སྲིན་པོའི་ཐད་དུ་བྱོན་པ་ན། སུ་དྲ་སའི་བུ་ཤིན་ཏུངོ་མཚར་ཏེ་བྱམ་ཅེ་ལས་ཐོས་པའི་ལེགས་བཤད་དེ་བསྟན་དུ་གསོལ་ཞེས་ནན་གྱིས་ཞུས་པས། འདུ་ལ་བའི་དུ་ས་ལ་བབ་པར་གཟིགས་ནས་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་བཞིའི་ཆོས་བསྟན་པ་ན། སུ་དྲ་སའི་བུ་རང་གི་སྐར་གྱི་སྐྱིད་པ་ལ་འགྱོད་པ་དག་པོ་སྐྱེས། རབ་ཏུ་དད་དེ་མིག་མཆི་མས་གང་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཞབས་ལ་འཁྱུས་ཏེ་དམ་པ་བཞི་འབྱལ་བར་དམ་བཅས་པ་ན། བདེན་བའི་བརྟུལ་ཞུགས་དང་། སྒོག་གཅོད་པ་དང་། མི་ཤ་ཟ་བ་སྤངས་པ་དང་། རྒྱལ་རིགས་ཀྱི་བུ་བརྒྱ་ཙམ་བཅོན་དུ་བཟང་བ་རྣམས་གཏོར་དུ་བཅུག་སྟེ། སུ་དྲ་སའི་བུ་དང་བཅས་པ་རང་རང་གི་སྐར་ཀྱི་རྒྱལ་སྲིད་ལ་བཀོད་བར་མཛད་དོ། །དེས་ནས་བདེན་པའི་ཚིག་བསྡུས་ན་དམྱ་རྩོད་གདུག་རྩྭ་ཅན་རི་ཤུར་ཡང་རྟུང་། རང་ཚིག་ཚད་མར་བྱེད་པ་དང་། སྐྱེས་བུ་དམ་པ་དང་ཕྲད་པ་དང་། དམ་པའི་ཆོས་ཉན་ན་རྒྱུད་ངང་གིས་འདུལ་བ་ཡིན་ནོ།།

བློན་པོས་རྫུན་པར་སྨྲ་བ་ཡིས། །རང་ཚོག་གཞན་གྱིས་རིས་སུ་འབོར།།
སུ་སྐྱེགས་བྱེད་ཀྱི་[1]རྫུན་སྨྲས་པས། །ཁྱིམ་བདག་ཡུག་གིས་སྤངས་ལ་ལྟོས།།[2]

ཞེས་པ་ནི། བརྫུན་[3] གྱིཀེས་དམིགས་མ་མཐོང་བའི་བློན་པོས་ནི་དོན་མེད་དུ་རྫུན་སྨྲ་བར་བྱེད་པ་དེ་ཡི་ཟས་རང་ཉིད་ཚོག་གང་སྨྲས་གཞན་གྱིས་དང་དུ་མི་ལེན་ཞིང་རིས་སུ་བོར་བར་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན། སུ་སྐྱེགས་བྱེད་རྣམས་ཀྱིས་འདུ་ཤེས་བསྒྲུར་ཏེ་བརྫུན་སྨྲས་པས་ཁྱིམ་བདག་ཡུག་གིས་དེའི་ཚོག་མཆིལ་མའི་ཐལ་བ་བཞིན་སྤངས་པ་ལ་ལྟོས་ཤིག །ཅེས་པ་སྟེ།

སྟོན་གྱོང་ཁྱེར་བཟང་བྱེད་ན་ཁྱིམ་བདག་ཡུག་ཅེས་བྱ་བ་[4]རྒྱང་མ་དང་། བྱ་དང་། མནའ་མ་དང་། བན་དང་། བན་མོ་བཅས་མི་བསོད་ནམས་ཆེ་བ་དྲུག་ཡོད་ལ། སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་དེ་དག་འདུལ་བའི་དུས་ལ་བབ་པར་གཟིགས་ནས་གྱོང་ཁྱེར་བཟང་བྱེད་དུ་གཤེགས་སོ། །དེ་ན་གནས་པའི་སུ་སྐྱེགས་བྱེད་རྣམས་སྟོན་པ་གཤེགས་པར་ཐོས་ནས་མི་དགའ་སྟེ། དགེ་སྦྱོང་གོའུ་ཀ་སྐྱ་གྲིའི་སེར་བ་འབེབས་ཤིང་། མི་མངའ་ཡོ་ཤེག་བྱ་དང་ཁྱིམ་ཐབ་མེད་པར་བྱེད་པ་དེ་འདི་ར་འོང་གི བདག་ཅག་གཞན་དུ་འགྲོ་ལོ། །ཤེས་སྐྱེས་སོ། །ཁྱིམ་བདག་རྣམས་ཀྱིས་འདི་ར་བཞུགས་ཤིག་ཅེས་བཀག་པས། དེ་ལྟར་ན་ཉེ་འཁོར་གྱི་རྫ་ཐམས་ཅད་རྡོས། འདུག་གནས་རྣམས་ཤིག[5] མེ་ཏོག་དང་འབྲས་བུའི་ཤིང་ཚོད། ཆུ་ཐམས་ཅད་ལ་དུག་ཐོབ་ལ། ཁྱེད་ཅག་ཐམས་ཅད་གྱོང་ཁྱེར་གྱི་ནང་དུ་འདུས་ནས་སྐུས་ཀྱང་དགེ་སྦྱོང་གོའུ་ཀ་ལ་བཙལ་བར་མི་འགྱོ་བར། སུ་འགྱོ་བ་ལ་ཀ་ར་ཤ་པ་ན་དྲུག་ཅུས་ཆད་པའི་ཁྱིམས་གྱིས་ཤིག ཅེས་སྨྲས་པས། ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དེ་ལྟར་བྱས། །དེར་སྟོན་པས་ཁྱིམ་བདག་ཡུག་ལ་ང་ཁྱོད་ཀྱི་ཆེད་དུ་འོངས་ན། ཁྱོད་བང་མཛོད་སྟོང་པ་ལ་བལྟས་པ་ཙམ་གྱིས་ནོར་གྱིས་གང་བར་གྱུར་པ་ཡིན་པ་ལ་ཀར་ཤ་པ་ན་དྲུག་ཅུ་འཛལ་ནས་འདི་ར་ཅིའི་ཕྱིར་འོང་མི་ནུས། ཞེས་བྱ་མོ་ཞེག་ལ་འཕྱིན་བསྐྱེད་པས། ཁྱིམ་བདག་ཡུག་གིས་མྱ་སྐྱེགས་བྱེད་ཀྱི་ཚོག་རིས་སུ་བོར་ཏེ་ཀར་ཤ་པ་ན་དྲུག་ཅུ་སྐོར་བཞག་ནས། སྟོན་པའི་སྐྱན་སྔར་སོང་སྟེ་ཚོས་ཉན་པས་བདེན་པ་མཐོང་ངོ་། །སྐྱེ་ཁྱིམ་དུ་འོངས་ཏེ་སུས་སྟོན་པ་མཛལ་བར་འདོད་པ་དེ་ལ་ཀར་ཤ་པ་ནའི་ཚད་པ་ངས་གཞལ་ལོ་ཞེས་སྐྱེགས་པ་ན། སྐྱེ་

བོའི་ཚོགས་རྣམས་ཁྲིམས་བཤེག་ཀྱི་སྟེ་སྟོན་པའི་དུ་ང་ཏུ་འདུ་ས་པ་ན་དེ་རྣམས་ལ་ཆོས་བསྟན་པས་འབྲས་བུ་བཞེ་ནས་སྐྱབས་འགྲོ་དང་བསྙབ་པའི་གཞིའི་བར་ལ་བཀོད་དོ།།

དེས་ན་རྫུན་སྨྲ་བ་ནི་རང་གཞན་ཐམས་ཅད་ལྡུང་དུ་འདྲུག་པའི་ཆུ་དང་། སྡིག་གྲོགས་ཀྱི་ཁ་ལ་ཉན་ན་དོན་ཆེན་པོ་ལས་ཉམས་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། ཁྱིམ་བདག་དབང་པོ་མེད་པས་སྟོན་ཆུང་མས་བསྐུལ་ཏེ་རང་དབང་མ་བྱུང་བར་ཤེས་བཞིན་དུ་ནོར་ཁྱེར་བ་མི་དྲན་ནོ་ཞེས་བརྗུན་གཅིག་སྨྲས་པའི་ཞེལ་ལྷེ་བཅད་པས་དམྱལ་བ་ཆེན་པོར་སྐྱེས་ནས་སྡུག་བསྔལ་སྣ་ཚོགས་མྱོང་བ་དང་། དེ་ནས་མིར་སྐྱེས་ཀྱང་སྐྱེ་བ་ལྟ་བརྒྱའི་བར་དུ་མི་ག་དང་། རྐ་བ་དང་། ཤེ་དང་། ཤིང་ལག་མེད་པ་ཙོ་མཚན་ཙམ་ཡོད་པའི་ཤའི་གོང་ཁའབའ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་པར་མདོ་སྡེ་ལས་གསུངས་པས་ཤིག་ལ་བབ་ཀྱང་བརྫུན་མི་སྨྲ་བ་ལ་བསླབ་པར་བྱའོ།།

འཕྲལ་ཡུན་གཅིས་ཀྱི་བདེ་ལ་འདྲུག་ལྟོག་བྱེད་པའི་ཁྲད་པར་ནི།

མཁས་པས་འཕྲལ་དང་ཕྱིས་གཅིས་ལས། །ཕྱིས་སུ་བདེ་བ་མཆོག་ཏུ་ཉེད།།
ཐམས་ཅད་སྨོལ་གྱི་དཀའ་ཐུ་བ་ཀྱིས། ཆོས་སྐུའི་བདེ་བ་ཐོབ་ལ་ལྟོས།།[๗๗]

ཞེས་པ་ནི། གནས་སྐབས་ཀྱི་བདེ་བ་ཙམ་ལ་མ་ཆགས་པའི་མཁས་པ་ཉོས་ནི་འཕྲལ་དང་ཕྱིས་གཅིས་ལས་ཕྱིས་སུ་བདེ་བར་འགྱུར་བ་མཆོག་ཏུ་མཐོང་ནས་དེའི་རྒྱུ་ལ་བརྩེན་པར་ཉེད་དོ། །དེ་ལེར་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཐམས་ཅད་སྨོལ་གྱིས་འཕྲལ་དུ་ཤིན་ཏུ་བྱ་དཀའ་བ་གཅེས་པའི་ཚོར་དང་། བུ་དང་། ཆུང་མ་སོགས་ཀྱང་སྦྱིན་པར་བཏང་སྟེ་ནགས་ཚལ་དུ་དཀའ་ཐུབ་མཛད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མཐར་ཆུལ་བ་དབང་པོའི་ཏོག་ཏུ་སངས་རྒྱས་ཏེ་ཆོས་སྐུའི་བདེ་བ་དམ་པ་ཐོབ་པ་ལ་ལྟོས་ཤིག་ཅེས་པའོ།།

དེ་ཡང་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་ཐུགས་རྗེ་ཅན་འདི་སྟོན་ཤི་པ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཀུན་ཏུ་རྒྱལ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་སྐས་ཐམས་ཅད་སྨོལ་དུ་སྐུ་འཕྲུངས་པར་གྱུར་ཏོ།[๙๙] །རྒྱལ་བྱེད་ནི་སྨིན་མཁས་

པ་དང་དུལ་བ་དང་སྙིང་རྗེ་ཆེ་བ་དང་། ཁྱད་པར་ལུས་སྲོག་ལོངས་སྤྱོད་གང་ལའང་མ་ཆགས་པར་སློང་བའི་སྐྱེ་བ་ཐམས་ཅད་ཚོམ་པར་མཛད་ཅིང་སྐྱན་བའི་གྲགས་པ་ཕྱོགས་ཀུན་ཏུ་ཁྱབ་པར་གྱུར་པའོ། །བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དེས་གོང་ཁྱེར་གྱི་འཚོང་[ཇཱ་ན་སྤྱིན་གཏོང་གི]་ཁང་པ་བཙུགས་ཏེ་ཉིན་རེ་བཞིན་སློང་བ་རྣམས་ལ་གང་ལ་གང་འདོད་ཀྱི་ནོར་གྱིས་ཚིམས་པར་བྱེད་དོ།།

རེ་ཤིག་ན་གཅེས་ནོར་ཡུལ་ན་དཀོན་པའི་གླང་པོ་རེན་པོ་ཆེ་མཆོག་ཅིག་ཡོད་པ། ཉི་འོག་གི་རྒྱལ་པོ་ཞིག་ཐུག་དོག་སྐྱེས་ཏེ་བམ་ཟེ་དག་སློང་དུ་བཏང་དོ། །རྒྱལ་བ་གླང་པོ་ཆེ་མཆོག་དེ་ལ་བཞོན་[ཙཱ]ནས་སྤྱིན་གཏོང་གི་ཁང་པ་ཉལ་དུ་སོང་བ་མཐོང་ནས་སློང་བས། འདི་ལྟ་བུའི་ནོར་རྣམས་ཆེན་པོ་སློང་ཚོད་པ་ནི་རྟེད་པར་དཀའ་བའོ་སྙམ་ནས་ཡིད་དགའ་ཞིང་གླང་པོ་མཆོག་དེ་སྤྱིན་པར་བཏང་དོ། ཏེ་ཐོས་ནས་ཤི་པི་པ་རྣམས་འཁྲུགས་ཏེ་ཡབ་རྒྱལ་པོའི་དྲུང་དུ་སོང་ནས། མི་བཟོད་ཅིང་ཞེ་ས་བཏང་ནས་སྨྲས་པ། ལྟ། ཕ་རོལ་གྱི་དགྲ་ཟིལ་གྱིས་མནན་ཅིང་རྒྱལ་སྲིད་བརྟན་པ་གླང་པོ་ཆེ་མཆོག་དེའི་མཐུ་ཡིན་པ་ལ་དེ་དགྲ་བླ་ལ་བྱིན་པ་ཡལ་བར་དོར་བ་ནི་ཅི་ལགས། འདི་ལ་བཟོད་པར་མཛད་པ་མི་རིགས་སོ། །རྒྱལ་པོས་ཁྱེད་རྣམས་མ་འཁྲུགས་ཤིག དས་ཕྱིན་ཆད་ཐམས་ཅད་སྤྱིན་པ་ཚོར་ཤེས་པར་བྱས་ལ་འདི་ལྟ་བུ་བྱེད་དུ་མི་གཞུག་གོ །ཤི་པི་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྨྲས་པ། སྲས་འདི་ནི་རྒྱལ་སྲིད་ལ་མི་ལྟ་ཚོས་ལ་དགའ་བས་དགའ་ཐུབ་ཀྱི་ནགས་སུ་གནས་པར་འོས་ཀྱི་རི་བོ་བང་གར་གཏོང་ཤིག རྒྱལ་པོས་སྲས་ལ་ཤིན་ཏུ་བྱམས་ཀྱང་འབངས་རྣམས་ཀྱི་དོན་མ་བཟློག་པར་ཁས་བླངས་ནས། གསོལ་ཀ་པ་བཏང་སྟེ་ཐམས་ཅད་སྤྱོལ་ལ་དོན་དེ་གོ་བར་བྱས་པ་ན། བ་ཞི་བས་དམ་བསྒྲུབ་ཀྱང་རུང་། མི་སྤྱིན་པར་ཞི་བ་མི་བྱེད། ལུས་དང་སོག་ཀྱང་བས་གཏོང་ན། ཕྱི་རོལ་ནོར་རྣམས་ཤུ་ཅི་སྨོས། ཁས་བླངས་ནས་ཕོངས་པ་རྣམས་ལ་གང་ལ་གང་འདོད་ཀྱི་སྤྱིན་པ་དག་བྱིན་ཏེ། ཕ་མ་གཉིས་མྱ་ངན་ཀྱིས་མནར་བའི་ཞལ་ཐོབས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ནས། ཁོ་བྱང་ནང་ན་དུད་མོའི་སྣ་ཆེན་པོ་དང་། སྐྱེ་བོ་མང་པོ་ཚོ་ངེ་འདོན་བཞིན་དུ་གོང་ཁྱེར་ནས་བྱུང་སྟེ། བྱ་དང་ཆུང་མར་བཅས་ཏེ་ཤི་ང་རྟ་ལ་བཞུགས་ནས་བདག་ཉིད་ཀྱིས་སྲབ་སྐྱོགས་བཟུང་སྟེ་རི་བོ་བང་གའི་ཕྱོགས་སུ་སོང་དོ། །དེ་ནས་ལམ་དུ་བྱམ་ཟེ་འཁྱམས་པ་དག་གིས་ཤི་ང་རྟ་འདེན་པའི་རྟ་རྣམས་བསྐྱངས་པས་སྤྱིན་པར་བཏང་ནས། སེམས་དཔའ་

ཚེན་པོ་རང་ཉིད་ཤི་ང་རྟ་འདྲེན་བར་རྩོམ་པ་ན། བསོད་ནམས་ཀྱི་མཐུས་གཞོན་སྨིན་བཞི་རི་དྭགས་དམར་པོའི་གཟུགས་སུ་བསྐྱེར་ནས་ཤི་ང་རྟ་དྲངས་བར་གྱུར་ཏོ། །ཡང་སོང་བ་ལས་བྱམ་ཟེ་ཞེག་འོངས་ནས་ཤི་ང་རྟ་བསྐངས་པ་ལ་བྱ་ སྨན་དང་བཅས་པ་ཤི་ང་རྟ་ལས་བབས་ཏེ་ཤི་ང་རྟ་བྱིན་ནས། ཡི་དྭགས་བཞིན་དུ་གཞོན་ནུ་བ་ཅན་པང་དུ་ཐོགས། ཆུང་མ་མྱ་ཉེས་གཞོན་ནུ་མ་ཀྱིཾ་འཛིན་པང་དུ་ཐོགས་ཏེ་ཤར་བས་རིམ་གྱིས་སོང་བ་ལས་རི་ཏོ་བང་ཀར་ཕྱིན་ཏོ། ཏེར་ནགས་ཚལ་ཡིད་དུ་འོང་ཞིང་བྱ་མང་ཐོས་སྐད་སྙན་སྒྲོག་པ་དང་། རི་དྭགས་ཀྱི་རིགས་དུ་མ་རྒྱུ་ཞིང་མཆོ་དྲངས་ལ་གཅིང་བ། མེ་ཏོག་སྣ་ཚོགས་བའི་དྲི་བསུང་འཕྲལ་བ། ཤིང་ལོའི་ཁང་པ་ཡིད་དུ་འོང་ཞིང་ཉམས་བདེ་བ་ཞེག་ཏུགནས་བཅས་ཏེ་བཞུགས་སོ།།

དེ་ནས་རེ་ཤིག་ཅིག་ན་བཙུན་མོས་ནགས་ཚལ་དུ་རྩ་བ་དང་འབྲས་བུ་འཚོལ་དུ་སོང་བའི་འོག་ཏུ། བྱམ་ཟེ་ས་རྡུལ་གྱིས་གཡོགས་ཤིང་བཞིན་མདོག་དང་མིག་རྩ་ཉམས་པ། རིལ་བ་སྤྱི་བླུགས་དབྱིག་པ་ལ་བཏགས་ཏེ་ཕྱག་བར་ཐོགས་པ། ཆུང་མའི་གཡོག་འཚོལ་བ་ཞེག་འོངས་ནས་བུ་གཏེས་བསྐངས་སོ། ཁེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་འདི་གཏེས་ཀྱི་མ་ནགས་ཚལ་དུ་སོང་བས་རི་ཤིག་བཞུགས་ལ་མ་དང་འཕྲད་པར་བྱས་ཏེ་ཁྱིད་ཅིག་གསུངས་པས། བྱམ་ཟེས་བསམས་པ། མ་དང་འཕྲད་ན་མི་སྤྱིན་གྱི་དོགས་ནས་དཔྱ་རབ་ཁྱིད་དུ་སྐམ་ནས་རིངས་སྐབས་སུ་ཁྱིད་པར་རྩོམ་པ་ན། གཞོན་ནུ་རབ་ཏུ་སྐྱག་པ་གཏེས་མིག་མཆི་མས་གང་བཞིན་དུ་ཚ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ནས་སྐྱིང་རྡེ་རྡེ་ཤྱར་སྤྱི་སྐགས་འདོན་པས། བྱམ་ཟེས་དེ་གཏེས་ཀྱི་ལག་པ་ཤུག་མས་བཅིངས་ཏེ་ཚོག་རྩྭ་པོས་བསྡིགས་ཤི་ང་ཁྱིད་དེ་སོང་ངོ་། ཀེ་ནས་རྒྱལ་སྲས་བདག་ཉིད་ཆེ། སྡུ་ངན་དབུགས་ཀྱིས་བརྡངས་བཞིན་དུ། ང་སྐྱིང་བུ་ཞེས་བཏུགས་པ་ལ། ཁངྷེ་མེད་བྱམ་ཟེས་ཁྱིད་དེ་སོང་། ཁྱོགས་ཞོམ་སྐྱག་བསྐལ་ཏི་ཤྱར་བཟོད། །བྱམ་ཟེའི་བྱན་གཡོག་ཏི་ཤྱར་བྱེད། །ཀྱེ་མའོ་སྐྱིང་གི་བུགཉིས་དང་། ཁྱལ་བའི་སྐྱག་བསྐལ་མེ་ཆེན་གྱིས། ཁདག་སེམས་བཟོད་གྲགས་མེད་པར་བསྒེགས། ཀེ་མཐོང་མ་དེ་ཏི་ཤྱར་འགྱུར།།

དེ་ནས་རིང་ཞེག་ལོན་པ་དང་སྤ་ཏི་འོངས་ནས། བུ་གཉིས་གང་མཆིས་དྲིས་པས་སེམས་

དཔའ་ཆེན་པོས་མྱ་ངན་གྱིས་ཡིད་རབ་ཏུ་གདུངས་ནས་སྨྲ་མ་ནུས་བས། མྱ་ཏི་མཆི་མས་བརྟངས་ཏེ། མྱ་ངན་སྤུན་བས་བདག་རྒྱུད་ལེབས། ཀྱེ་རྩྭ་གཞོན་ནུ་ཡོང་མི་སྣང་། ཁུས་ཀྱང་ལྷུ་ཆོགས་བལ་སྐམ་བྱེད། །བདག་སྐྱིང་གས་བར་མ་ཀྱུར་ཏམ། །དེ་སྐད་སྨྲས་ནས་མྱ་ངན་གྱིས་ས་ལ་འགྱེལ་ཏོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཆུ་གང་མོ་བཏབ་ནས་སྤུར་སད་པ་དང་། སྨྲས་པ། ཇས་ཤི་ང་དབུ་ལ་བའི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས། །རབ་ཏུ་ཞེན་པའི་བྱམ་ཆེ་ཞིག །འདི་ངོང་ངཡི་བུགཉིས་བྱིན། སྡུ་ངན་མ་བྱེད་ང་ལ་སོམས། ཁྱེ་ཏི་ཀ་སྨྲས་པ། ཞེ་མའོ་ངོ་མཚར་བས་ཀྱང་མཚར། །ཁྱོད་ཐུགས་འཇུངས་པའི་གོ་སྐབས་བལ་མ་མཛོད་སྤད་ཆད་ཀྱང་། ཁྱོང་བའི་རེ་བ་སྐོང་བར་མཛོད། ཀེ་ནས་ས་གཡོས། རི་རབ་ཀྱང་འགྱལ་བས་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་འདི་ཅི་ཞེག་སྣམ་སྟེ་བརྟགས་ཀ་པས་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོའི་སྨིན་པ་རྣབས་པོ་ཆེ་བཏང་བའི་མཐུ་ཡིན་པར་ཤེས་ཏེ། བདག་ཉིད་བམ་ཅེ་སྐོང་མོ་བའི་གཟུགས་སུ་སྐྱལ་ཏེ་ཐམས་ཅད་སྐོལ་གྱི་དུང་དུ་འོངས་ནས་བཙུན་མོ་བསྐངས་སོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡིད་དགའ་བཞིན་དུ་ཆུང་མ་སྨིན་པར་བྱས་སོ།།

དེར་བརྒྱ་བྱིན་ངོ་མཚར་ཆེ་བར་ཀྱུར་ཏེ་བསྟོད་པ་ནི། ཡ་རབས་མ་རབས་ཆོས་གཉིས་ནི། ཞེ་མ་ཁྱད་པར་རེ་ཆེ་གེ །བདག་ཉིད་མ་སྨྲངས་པ་རྣམས་ནི། །སུས་ཀྱང་ཡིད་ཆེས་མི་ནུས་སོ། །འོངོ་ཆགས་བྱལ་བར་མ་ཀྱུར་པས། །བུ་སྐྱད་རབ་ཏུ་སྐུག་པ་དག །དེ་ལྟར་མ་ཆགས་སྨྲིན་བྱེད་པ། །དེ་འདྲའི་རྣབས་ཆེ་སུ་ཡོད། །ཁྱོད་ཀྱི་སྨྲོད་པ་མི་ལས་འདས། །འདི་ལ་གཞོད་སྨིན་དྲི་ཟ་དང་། །ཁྱོ་འགྱོ་སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་པ། །བརྒྱ་བྱིན་བཅས་བར་ཡིད་རང་འགྱུར། །རྨི་བ་བཏང་སྟེ་རྨི་འོད་རྣམས། །གཞན་དུ་འགྱོ་ལས་ཀྱི་ཞོ་ཤ་ཁོ་ནའོ།།ཞེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །ཁྱོད་ཀྱི་བཙུན་མོ་སྤུ་ཏི།།ཤ་འདི། །ཁྱོད་བདག་ཉིད་ལ་བདག་འཛུལ་ལོ། །ཞེས་བཙུན་མོ་སྤུར་ཞལ་ནས་བརྒྱ་བྱིན་དེ་ཉིད་དུ་མིས་ཐང་ཀྱུར་ཏོ། །དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོའི་བསོད་ནམས་དང་། བརྒྱ་བྱིན་གྱི་མཐུས་བུ་གཉིས་ཀྱང་ཡུལ་ཤི་ཡི་བར་ཁྱེད་དེ་སོང་བས་བླུས་ནས། ཡབ་རྒྱལ་པོ་དང་། ཤི་པི་བ་རྣམས་ཀྱིས་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོའི་མཛད་པ་དེ་དག་ཐོས་ནས་ཡིད་ཤིན་ཏུ་བརླན་བར་ཀྱུར་ཏེ། རྒྱལ་བུ་ཡབ་ཡུམ་ལ་བཙོད་པར་གསོལ་ཞིང་བསུས་ནས་རྒྱལ་སྲིད་བྱེད་ཅིང་བཙུགས་ཏོ །དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མཛད་པ་ཤིན་ཏུ་ངོ་མཚར་རྨད་དུ་བྱུང་བ་ལ་དད་

ཅིང་གྱུས་པའི་སྒོ་ནས་ནམ་ཞིག་ན་འདི་ལྟ་བུ་ཡོང་བར་ཤོག་ཅེག་སྙམ་དུ་[1]སྨོན་ལམ་གདབ་པར་བྱའོ།།

བློན་པོས་འཕྲལ་དང་ཕྱིས་གཉིས་ལས། །འཕྲལ་དུ་བདེ་བ་མཆོག་ཏུ་བྱེད།།
རི་དྭགས་རྒྱུས་ཚན་བཏགས་པའི། །མི་བན་གྱི་ནི་སྨྲོད་ཚུལ་ལྟོས།།[2]

ཞེས་པ་ནི། ཕྱི་མའི་དོན་བློས་བཏང་བའི་བློན་པོ་དེས་ནི་འཕྲལ་དང་ཕྱིས་ཀྱི་བདེ་བ་གཉིས་ལས་འཕྲལ་དུ་བདེ་བ་ཙམ་ལ་ཡིད་རབ་ཏུ་ཆགས་ཤིང་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པར་བྱེད་དེ། དཔེར་ན། རི་དྭགས་རྒྱུས་ཚུས་ཞེར་བའི་མི་ཞིག་གི་སྐོག་བསྐྱབས་ནས་ཚན་བཏགས་པའི་ལན་དུ་མི་བན་དེས་རྒྱུ་འཛིན་པའི་ཕྱིར་རྒྱལ་པོ་དམག་བཅས་ཁྲིད་ནས་ཕྱིན་པའི་སྨྲོད་ཚུལ་ལྟོས་ཤིག། ཅེས་པ་སྟེ། རྒྱུ་ནི་སྨྲ་སྨོག་ཅེས་པའི་རི་དྭགས་ཏེ། འགའ་ཞིག་ཏུ་ཁ་ཞེས་བཤད་དོ།།

སྔོན་ཅི་ཤིང་སྐ་ཚོགས་ཀྱིས་བརྒྱན་པའི་ནགས་ཚལ་སྐུག་པོ་ཞིག་ན།[3] བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བསམ་བཞིན་དུ་རི་དྭགས་རྒྱུའི་སྐྱེ་བ་བཟང་བར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ནི་གསེར་བཙོ་མའི་མདོག་འདྲ་བ། བྱོ་རྩེ་བས་གནོད་པའི་ཕྱོགས་དང་ཕྱོགས་མ་ཡིན་པ་ཤེས་ཤིང་རྟེས་སུ་འབྲངས་པའི་རི་དྭགས་རྣམས་ལ་བྱམས་ཤིང་བདེ་བར་སྐྱོང་བའི་བདག་པོར་གྱུར་པའོ། །སྐབས་ཤི་གྲ་ན་སྙིང་རྗེ་རྟེ་ལྟར་དུ་ཞེང་འབོད་པའི་སྐུ་ཞིག་ཐོས་ནས་རིངས་པར་རྒྱུ་སྟེ་སོང་བ་ན། ནགས་ཚལ་དེ་དང་ཉེ་བར་འབབ་ཚུ་ཡོད་པ་གསར་དུ་བྱུབ་སྟེ་མི་ཞིག་ཁྲེན་བར་མཐོང་ནས་སྙིང་རྗེ་རྟེ་ལྟར་དུ་བྱུང་སྟེ་ཤི་གྲ་ཉིད་ཀྱི་ཐོག་ཏུ་ཕྱིན་ཏེ་ཁ་ཉེ་བར་ཞུགས་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱིས་ཅི་བཞེད་པ་བདག་ལ་སྨོས་ཤིག་ཅེས་ཟེར་ཏེ་ནན་གྱིས་བསྐུལ་ཏོ། །དེ་ནས་ཁོང་གིས་ཁྱོད་ཀྱི་ཤ་ཟ་བ་ཡིན་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱི་ཤ་ཟ་བ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་ཟེར

བཟང་རྟུང་ཞིང་མི་ཚལ་ཆེར་འདོད་ཞེན་ཆེ་བས་རང་གི་ཡོན་ཏན་དང་། ང་ཡང་ལེགས་པར་བསྟུ་བར་རིགས་སོ། །ཞེས་བསྒོ་བས་དེ་བཞིན་བཀྲིའོ་ཞེས་མཉན་ནས་ཕྱག་འཚལ་བསྐོར་བ་བྱས་ནས་རང་གི་ཁྱིམ་དུ་སོང་ངོ་། །དེ་ལི་ཚེ་ཡུལ་དེའི་རྒྱལ་པོའི་བཙུན་མོའི་སྐྱེ་ལམ་དུ་རི་དྭགས་གཅིར་ལྟར་དཔལ་འབར་བ་ཞིག་སེང་གེའི་ཁྱེད་ནས་རྒྱལ་པོ་འཁོར་བཅས་ལ་ཆོས་འཚད་པ་ཞིག་སྐིས་ནས་དེ་རྒྱལ་པོ་ལ་ཞུས་པས། བཙུན་མོའི་སྐྱེ་ལམ་རྟོ་བས་ཡིད་ཆེས་ཏེ། ཉིན་རེ་བཞིན་རི་དྭགས་གཅིར་གྱི་མདོག་ཅན་དེ་ལྟ་བུ་སྣུས་མཐོང་བ་ལ་བྱ་དགའ་ཆེན་པོ་སྤྱིན་ནོ་ཞེས་ཡང་ཡང་སྨྲོག་པ་ན། མི་དེ་“ཁྱར་གྱི་དྲིན་བརྗེད་དེ་རྒྱལ་པོ་ལ། ལྷ། རི་དྭགས་མཆོག་དེ་བདག་གིས་ཤེས་སོ་ཞེས་རྒྱལ་པོ་དམག་གི་ཚོགས་ཆེན་པོ་དང་བཅས་པ་ཁྱིད་ནས་སོང་སྟེ་ནགས་ཚལ་སྐུག་པོ་དམག་གིས་བསྐོར། རྒྱལ་པོས་མདའ་གཞུ་ཐོགས་མི་དེ་“ལམ་སྟོ་དྲངས་ནས་ནགས་ཚལ་གྱི་ནང་དུ་ཞུགས་ཏེ། ལྷ། རི་དྭགས་མཆོག་དེ་འདིའོ་ཞེས་ལག་པ་བསྟེངས་ཏེ་བསྐྱན་པས་ལག་པའི་འཁྱིག་“ས་ཚད་དེ་ལྷུང་ངོ་།།

རྒྱལ་པོས་དེ་མཐོང་ནས་མདའ་གཞུ་བཀང་སྟེ་འཕེན་པར་བརྩམས་པས། རྟ་རྟས་སྐྱས་པ། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་རི་ཤིག་བཞུགས། ཁི་མེད་ནགས་ཚལ་སྐུག་པོ་ན། ཀྱི་དྭགས་འདི་འདྲ་གནས་སོ་ཞེས། །ཁྱོད་ལ་སུ་ཡིས་གསོལ་བ་ལགས། །ཟེར་བས་རྒྱལ་པོས་མིའི་སྐད་དུ་སྨྲས་པ་དེ་ལ་ངོ་མཚར་ཏེ་སེམས་རབ་ཏུ་དུལ་ནས། མི་འདིའོ་ཞེས་མདས་བསྐྱན་པས། རྟ་རྟས། ཀྱེ་ཧུར་ཆུ་ཡིས་ཁྱེར་བའི་ཤིང་། །ཕྱུང་ཡང་བླ་ཡི་མ་རབས་མིན། །སྐྱིང་རྟེའི་དབང་གིས་སྐོག་བསྐྱབས་པའི། །ལན་དུ་འདི་འདྲའི་འཇིགས་པ་བསྐྱེལ། །ཞེས་སྨྲས་སོ། །མི་དེ་ལ་བདེན་ནམ་དྲིས་པས་མད་ལགས་ཟེར། རྒྱལ་པོས་ངན་པ་ཁྱོད་ལྟ་བུ་གསོན་ཏེ་ཅི་ཞིག་བྱ། ཞེས་མདའ་འཕངས་ཏེ་གསོད་པར་བརྩམས་པ་ན། རི་དྭགས་དེ་སྐྱིང་རྟེའི་དབང་གིས་ཐལ་ནས་ཏུ་ཞག་ཅིག་ཙམ་ལ་ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཅི་ཞིག་ཡོད་ཅེས་“ཕྱི་བོས་ཞོར་ནོ། །ཟེར་བས་རྒྱལ་པོ་ཡ་མཚན་ཞིང་ལྟག་པར་དད་པ་སྐྱེས། སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རི་དྭགས་དེ་ཤིང་རྟ་མཆོག་ལ་བཞག་བཀུར་སྟི་ཆེན་པོ་དང་བཅས་པ་ཁྱེད་དུ་གདན་དྲངས། སེང་གེའི་ཁྱེ་ལ་བཞུགས་སུ་གསོལ་བས། རྒྱལ་བློན་བཙུན་མོ་འཁོར་བཅས་ལ་སྟན་བའི་གདངས་ཀྱིས་སྐྱིང་རྟེ་ཆེན་པོ་ལས་བརྩམས་ཏེ་ཞེག་པ་

ཚེན་པོའི་ཚོས་རྒྱ་ཆེར་བསྟན་ཏེ་རྒྱལ་པོ་འཁོར་བར་བཅས་ཚོས་ལ་བཀོད་པས། བྱ་དང་རི་དྭགས་ཐམས་ཅད་ལ་མི་འཇིགས་པ་བྱིན་པར་གྱུར་ཏོ། ཁེ་བས་ན་གནས་སྐབས་ཀྱི་བདེ་བ་ཙམ་ལ་ཆགས་ན་གཏན་གྱི་མདུན་[1]མ་ཞོར་ཤིང་ལས་ངན་ཚབས་ཆེན་གསོག་པའི་གཞི་ཡང་བྱེད་པས་འཕྲལ་གྱི་བདེ་སྐྱིད་ཙམ་ལ་དགའ་ཤིང་ཤེན་པ་དུག་ལྔར་སྣང་བར་བྱའོ།།

མཐུན་པའི་མཛའ་བ་འགྲུར་མི་འགྲུར་གྱི་ཁྱད་པར་བསྟན་པ་ནི།

མཁས་པ་དང་པོ་མཐུན་ཕྱིན་ཚད། །མཛའ་བ་ནམ་ཡང་གཏོང་མི་བྱེད།།

སྒྲེའུའི་དབང་པོས་སྒྲེའུའི་ཚོགས། རྟེས་སུ་བསྐྱངས་པའི་སྙིང་ཆུ་ལ་ལྟོས།།[1]

ཞེས་པ་ནི། མཁས་པ་ནི་གསེར་བཟང་པོ་དང་འདྲ་བས་དང་པོ་མཐུན་ཕྱིན་ཚད་མཛའ་བའི་སེམས་ནམ་ཡང་གཏོང་བར་མི་བྱེད་དེ། དཔེར་ན། སྒྲེའུའི་དབང་པོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་རང་གི་འཁོར་སྒྲེའུ་རྣམས་ལ་ཉམ་ཐག་པའི་འཇིགས་པ་བྱུང་བའི་ཚེ་སྨོ་གུ་དང་ལུ་ས་ཟམ་པར་བཙུགས་ནས་རྟེས་སུ་བསྐྱངས་པར་བྱས་པའི་སྙིང་ཆུ་ལ་ལྟོས་ཤིག ཅེས་པ་སྟེ།

སྟོན་གྲངས་རིའི་ཁྲོད་མེ་ཏོག་དང་འབྲས་བུ་སོགས་ཟུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་ལྡན་པའི་ཤིང་ལྟོན་པས་གང་བའི་ནགས་ཚལ་སྐྱེག་པོ་ཞེག་ན།[2] བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྒྲེའུའི་ཚོགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཞེག་ཏུ་གྱུར་ཏོ། །ནགས་ཚལ་དེ་ན་ཤིང་ཆུ་གོ་ཤ་ལ་གཏུ་ཚེའི་དཔའས་མཐོ་བ་འབྲས་བུ་མཆོག་ཏུ་མངར་ཞིང་དྲི་ཞིམ་པའི་ལྷུན་གྱིས་རྫོན་[3]པ་ཞེག་གི་དྲུང་ནས་ཤིང་དུ་གནས་ཤིང་འདུག་གོ། སྐྲག་ཤིག་ཆུ་གོ་ཏའི་ཡ་ལ་གཏུའི་ཕྱོགས་སུ་གཤེལ་བ་ལས་འབྲས་བུ་སྨིན་པ་ཁ་དོག་དྲི་ར་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཞིག་འབབ་ཆུའི་ནང་དུ་ལྷུང་བ་རིམ་གྱིས་རྒྱལ་པོ་ཞིག་བཙུན་མོའི་འཁོར་དང་བཅས་ཏེ་ཆུ་ལ་རྩེ་བའི་སར་ཞྭེར་བར་གྱུར་ཏོ། །ཏེ་ནས་པོས་བླངས་ཏེ་སྐད་པས་དེའི་ར་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ལ་ཆགས་ནས། དེའི་ཤིང་དེ་བཙལ་བའི་ཕྱིར་དཔུང་གི་ཚོགས་མང་པོས་བསྐོར་ནས་འབབ་ཆུ་དེའི་འགྲམ་བརྒྱད་དེ་ཡར་སོང་བ་ལས། ཤིང་དེ་དང་ཉེ་བར་ཕྱིན་པ་ན་དྲི་ཞིམ་པོའི་དབང་ལྟར་བས་འབྲས་བུ་དེའི་ཤིང་ནི་འདི་

ཡིན་པར་རེས་སྐམ་ནས་དྲང་དུ་སོང་བ་ན། སྟེའུ་བརྒྱ་ཕྲག་མང་པོ་ཤིང་གི་ཡལ་གা་ཞེབས་ཀེ་འབྲས་བུ་ཟ་བ་མཐོང་ངོ། །རྒྱལ་པོས་དན་པ་འདི་རྣམས་བདག་འདོད་པའི་ཤིང་འབྲས་མེད་པར་བྱས་སོ་སྐམ་དུ་[ཤ]ཁྲོས་ནས་རྒྱབ་རྒྱབ་ཆོམས་ཤིག་སོད་ཅིག་བསྒོའོ། །རྒྱལ་པོའི་མི་རྣམས་ཀྱི་ཙོ་ཆེན་པོས་མདའ་དང་། རྡོ་དང་། མཆོག་ཆ་སྣ་ཚོགས་གཟས་ཀེ་ཤིང་དུང་ཁྱགས་ནས་སེར་བ་བབས་པ་བཞིན་འཕེན་པ་ན། སྟེའུའི་ཚོགས་འཇིགས་ཤིང་སྐྲག་སྟེ་ཅི་བྱ་གཏོལ་མེད་པར་ཐུར་པ་ལ་སྟེའུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྙིང་རྗེ་བྱག་པོ་སྐྱེས་ཀྱི། ཤིང་གི་རྩེར་འཇོགས་ནས་རི་ཞེག་གི་ཁར་མཆོངས། སྐྱ་ཐག་རིང་ཞིང་བ་བཏྲན་པ་ཞེག་གིས་རང་གི་ཤུང་པ་གཉིས་དམ་པོར་བཅིངས། སྐར་ཤིང་དེའི་སྟེང་དུ་མཆོངས་པ་ན་དཀའ་སེ་བ་ཞིག་ལ་སྟེབ་ཙམ་བྱུང་།

དེ་ནས་ཤིང་གི་ཡལ་གা་དམ་དུ་འཛུས་རང་ལུས་ཟམ་པར་བཙུགས་ཀེ་སྟེའུའི་ཚོགས་རྣམས་བདེ་བླག་ཏུ་ཐར་བར་མཛད་དོ། །དེར་སྟེའུ་རྣམས་འཇིགས་ཤིང་བཏང་[ཤཱ]པའི་ཤུང་ཕུག་ཏུ་སྐྱེ་[ཤཱ]བས་ཤིན་ཏུ་སྐད་[ཤ]པར་བྱས་སོ། ཉེ་ཤུ་བྱུང་པོ་འཁོར་བཅས་ཀྱིས་མཐོང་ནས་རབ་ཏུ་ཡ་མཚན་ཀེ་སྒྲ་ཐག་དང་ཤི ང་གི་ཡལ་གা་མདའ་གཉི ས་ཀྱི ས་ཅིག་ཅར་བཅད་དེ་འོག་ཏུ ་རས་བརྒྱས་པའི་སྟེང་དུ་སྟེའུ་རྒྱལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ཙམ་པ་ན་བརྒྱལ་བར་ལྷུང་ངོ། །ལུས་ཀྱི་རྣ་ལ་སྐྲན་བསྐྱས་ཀེ་ཅུང་ཟད་བརྒྱལ་བ་སངས་པ་ན། རྒྱལ་པོས་ངོ་མཚར་ཀེ་གྱས་པས་བསྐྱན་གསོལ། རང་ཉིད་ཡལ་བར་དོར་ནས་སྟེའུ་ཆུས་བསྐྱལ་བའི་རྒྱུ་མཚན་སོགས་དེས་བའི་ལན་དུ། སྟེ་[ཤ]རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དེ་བདག་ལས་གཞན་གཅེ ས་པས་གཞན་དོ ན་བསྒྲུབས་པ་དེ་ལ་བརྟེ ན་ནས་རང་ཉིད་ཡིད་རབ་ཏུ་དགའ་ཞིང་ཚིམ་པར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱལ་པོ་ལ་ཡང་རྒྱལ་སྲིད་ཆོས་ཀྱིས་སྐྱོང་བར་བསྐྱལ་ཏེ་འོག་ཏུ་ཞིང་[ཤཱ]པའི་རྒྱུ་ཡང་ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཅི་ཞིག་ཡོད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་ཕ་ལ་སྐྱེན་གཟིགས་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱི་ཕ་ལ་སྐྱེན་གཟིགས་པ་ཡང་ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཅི་ཞིག་ཡོད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་ཕ་ལ་སྐྱེན་གཟིགས་པ་ཡང་ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཅི་ཞིག་ཡོད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་ཕ་ལ་སྐྱེན་གཟིགས་པ་ཡང་ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཅི་ཞིག་ཡོད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་ཕ་ལ་སྐྱེན་གཟིགས་པ་ཡང་ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཅི་ཞིག་ཡོད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་ཕ་ལ་སྐྱེན་གཟིགས་པ་ཡང་ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཅི་ཞིག་ཡོད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་ཕ་ལ་སྐྱེན་གཟིགས་པ་ཡང་ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཅི་ཞིག་ཡོད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་ཕ་ལ་སྐྱེན་གཟིགས་པ་ཡང་ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཅི་ཞིག་ཡོད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ།

བློན་པོ་དང་པོ་མཐུན་ན་ཡང་། །ཐུང་ཟད་ཙམ་གྱིས་འགྲུར་ལྟོག་བྱེད།།
ཤིང་རྟ་མོ་དང་མཛའ་བ་ཡི། །སེང་གེ་ངན་པའི་སྐྱོན་ལྟོས།།ཪ॰།

ཞེས་པ་ནི། བློན་པོ་དེ་སྲང་མདའ་དང་འདྲ་བར་དང་པོར་མཛའ་ཞིང་མཐུན་པར་སྐྱར་ནའང་ཆུན་ཐུང་ཟད་ཙམ་གྱིས་འགྲུར་ལྟོག་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། སེང་གེ་ཞེག་གི་བྱེ་བར་རྒས་པ་ཟུག་སྟེ་སྐྱག་བསྟལ་ཞིང་ཉམ་ཐག་པ་བྱ་ཤི་ང་རྟ་མོ་ཞེག་གི་ས་བསལ་བ་ན་རེ་ཤིག་མཐུ་ན་ཞིང་མཛའ་བ་ལྟར་བྱེད་ཀྱང། རྟེས་སུ་བྱ་དེ་[ཟླ]སེང་གེས་ཤ་ཟ་བ་[ཟླ]ཐུང་ཟད་བསྐྱང་བའི་ཚེ་མ་རབས་ངན་པ་དེ་དྲིན་གཟོ་མེད་པར་ཁྲོ་ཞིང་བརྐས་པར་བྱས་པའི་སྐྱོན་སྐྱེས་ཤིག །ཅེས་པའོ།།

དེ་ཡང་སྟོན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནགས་ཚལ་ཞིག་ན་བྱ་ཤིང་རྟ་མོ་འདབ་གཅོག་སྐུག་ཀུ་ཡིད་དུ་འོང་བ་ཞིག་ཏུ་སྐྱར་ཅིང་གནས་སོ།[ཟླ] །དེ་ནི་རྒྱང་མཐུན་གྱི་འཚོ་བ་ཤིང་ཐོག་སོགས་ལ་བརྟེན་པ་མ་གཏོགས་སྐྱིང་རྟེ་བསྒོམས་པའི་དབང་གིས་སྟོ་གཆགས་ལ་གནོད་པ་མི་བྱེད་དོ། །ཐབས་ལ་མ་ཁབས་པས་སེམས་ཅན་ལ་གང་འཚམ་གྱི་ས་ཞན་ཐོགས་པར་མཛད་པ་ལ། རེ་ཤིག་ཅིག་ན་སེང་གེ་ཞེག་ནད་ཀྱིས་བཏབ་སྟེ་འགྲེ་ལྟོག་བྱེད་ཅིང་ཉམ་ཐག་པ་ན། དེའི་དྲུང་དུ་སོང་བས་རྒས་པའི་ཚལ་བ་ཞེག་གྲེ་བར་ཟུག་སྟེ་སྐྱག་བསྟལ་བར་མཐོང་ནས། སེང་གེ་ཁ་གདངས་སུ་བཏུག ཤིང་ཞེག་སོའི་བར་དུ་བཙུགས་ནས་དལ་བུས་གྲེ་བར་ཞུགས་[ཟླ]ངས་པ་དེ་བླངས་ཏེ་ཕྱུང་། ཁ་བཀག་པའི་ཤིང་དེ་ཡང་བོར་བས་སེང་གེ་སྐྱག་བསྟལ་དང་བྲལ་ནས་རབ་ཏུ་དགའ་ཞིང་མགུ་བར་གྱུར་ཏོ། །སྐྱབས་ཤི་ཀ་བྱ་ཤིང་རྟ་མོ་དེ་ཁ་ཟས་བཟའ་རྒྱང་མ་རྣེད་དེ་བཀྲེས་པས་ཉེན་པ་ན། སེང་གེས་རི་དྭགས་བསད་པའི་ཤ་ཟ་བ་མཐོང་ནས་བྱ་ང་ཏུ་བབས་ཏེ་ཐུང་ཟད་ཙམ་གྱིས་ཆོག་རྒྱབ་སྐྱས་པ། སྔར་གྱི་དྲིན་བརྗེད་དེ་ཁྲོ་བ་དང་སེང་སྐྱའི་དབང་དུ་སོང་སྟེ་ཁྲད་གསོད་དང་ཆཱན་ཐབས་ཀྱི་ཆོག་རྒྱབ་སྐྱས་པ། ཀ་ཡེ་ཁྱོ་ནི་ཐུང་ཞིག་སྟོད། ཁྱོགས་ཤིང་འཇོམས་མེད་སྐྱང་བ་འདི། །འཚོ་བའི་སྲོག་གིས་སྐྱོ་གྱུར་ཏེ། །ཁ་རོལ་མཐོང་བར་འདོད་དམ་ཅི། །ཀེ་སྐད་སྐྱས་པས་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོའི་བྱ་དེ་ངོ་ཚ་ནས་འཕྱང་ཏེ་སོང་ངོ།།

དེ་ནས་ནགས་ཚལ་གྱི་ལྷ་ཞིག་མ་བཟོད་ནས་སྐྱས་པ། སེང་གེ་ངན་པ་དེ་དྲིན་གཟོ་མེད་པའི་

ཁང་བརྟན་ཐབས་བྱས་ན། ཁྱོད་ཀྱི་མཆུས་དེའི་མིག་ཀྱང་ཕྱུང་ནུས། ཁའི་ཤ་ཡང་འཕྲོག་ནུས་ན་ཅིའི་ཕྱིར་བཟོད་པར་བྱེད། ཅེས་སྨྲས་པས། དེ་སྐད་མ་ཟེར་ཅིག ཕོངས་པ་དག་ལ་དག་བ་རྣམས། ཁྱིང་རྡེས་སྤྱོད་ཀྱི་ཁེཕྱིར་མིན། །གཞན་གྱིས་ཤེས་སམ་མི་ཤེས་ན་འང་། །དེ་ལ་འབྲུགས་པ་སུ་ཞིག་བྱེད། །ཐན་ཐོགས་པས་ནི་བསོད་ནམས་འཐོབ། ཕྱི་མའི་ཚེ་ལའང་འབྲས་བུ་ཡོད། ཚེ་འདི་ལ་ཡང་གྲགས་དང་དཔལ། །གདོན་མི་ཟ་བར་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པས་ལྟ་དེ་དད་ཅིང་མངོན་པར་དགའ་བར་གྱུར་ཏེ། ཡང་དང་ཡང་དུ་བསྟོད་ཅིང་མཆོད་ནས་དེ་ཉིད་དུ་མི་སྣང་བར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ལྟ་བས་ན་དམ་པ་རྣམས་ནི་བརྟན་ཐབས་དང་ཁྲད་གསོད་རིས་ལྟར་བྱམས་ཀྱང་འཁྲུགས་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་། བསྐུལ་མ་བཏབ་ཀྱང་སྟོག་པའི་ལས་ལ་ཡི་མི་འཇུག་པས་དམ་པའི་རྗེས་སུ་བསྟབ་པར་བྱའོ།།

བློ་སྟོབས་ཆེ་ཚུང་གི་སྐྱོན་ཡོན་བསྟན་པ་ནི།

མ་ཁས་པ་ལུས་སྟོབས་ཆུང་ན་ཡང་། །རྣམ་དཔྱོད་རྩལ་གྱིས་དབུ་ལས་རྒྱལ།།
རི་བོང་བློ་དང་ལྡན་པ་ཡིས། །རི་དྭགས་རྒྱལ་པོ་བསད་ཅེས་གྲགས།།[๗]

ཞེས་པ་ནི། བློ་གོས་ཀྱི་རྩལ་དང་ལྡན་པའི་མཁས་པ་ནི་ལུས་ཀྱི་སྟོབས་རྡེ་ལྟར་ཆུང་ན་ཡང་ལེགས་ཉེས་རྣམ་པར་དཔྱོད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྩལ་ལ་བརྟེན་ནས་དགྲ་ཐབས་བཟློག་ཅིང་རྒྱལ་བར་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན། རི་བོང་ལུས་སྟོབས་ཆུང་ནའང་བློའི་རྩལ་མི་དམན་པ་ཞེག་གིས་རི་དྭགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་སེང་གེ་ལུས་སྟོབས་དང་དཔའ་རྩལ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བའང་བསད་དོ་ཞེས་གྲགས་ཏེ།

སྟོན་[๗]སེང་གེ་དང་རི་བོང་ཞེག་འགྲོགས་ཤིང་སྐྱོད་ལམ་མཐུན་པར་གནས་པ་ན། སེང་གེ་ནི་རང་བཞིན་གྱི་ས་ང་རྒྱལ་དང་སྟོབས་ཆེ་ལ། རི་བོ ང་སྟོབས་ཆུ ང་བས་དེ་ལ་སེང་གེ་སྣ་ཡང་ཡང་བརྟན་ཤིང་བཅོས་པ་ན། མ་བཟོད་ཀྱང་རེ་ཞིག་བྱ་ཐབས་ཟད་དེ་གཞོན་ལན་འཛལ་བའི་ཐབས་བསམ་པ་ན་ཐབས་ཤི གནྡ་ད་ནས་སྐྱས་པ། ཀྱ་ཡེ ཇོ་བོ་ཕྱོ གས་ཤི ག་ན་ཇོ་བོ་ཉི་ད་དང་འདྲ་བའི་སེམས་ཅན་ཞིག་འདྲུག་སྟེ་འདི་སྐད་དུ། ང་དང་སྟོབས་འགྲན་ནུས་ན་འགྲན་དུ་ཤོག དེ་ལྟར་མིན་ན་

ངའི་བྱན་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཁེངས་གཏམ་འཛེམས་མེད་དུ་སྨྲ་བ་ཞིག་འདུག་གོ་ཅེར་བས། སེང་གེ་ཤིན་ཏུང་ཆུལ་ཏེ་དེ་ལྟ་བུགང་ན་འདུག་སྟོངས་འགྲན་དུ་འགྲོའོ། །ཞེས་རི་བོང་ཁྲིད་དེ་སོང་ནས་ཁྲོན་པ་གཏིང་ཟབ་པ་ཞིག་ཅན་པ་ཞེག་བསྟན་ཏེ་ཕ་ཡིན་ན་མཆིས་ཅེར། སེང་གེས་ཁྲོན་པའི་ཁ་ནས་བལྟས་པས་ཆུ་ནང་དུ་རང་གི་གཟུགས་བརྙན་མཐོང་བ་དག་ཟློར་བསམས་ཏེ། དེ་ལ་ཁྲོས་འབྲུགས་རྣམས་ཏེ་གཡུ་རལ་སྐེག་འབྲབ་ཅིང་མཆེ་བགཅོགས་པ་སོགས་རྣམ་འགྱུར་སྣ་ཚོགས་བསྟན་པ་ན། དེ་ཡང་དེ་ལྟར་བྱེད་ཅིང་འདུ་བས་སེང་གེ་ང་རྒྱལ་དང་ཞེ་སྡང་གིས་ཟད་དུ་མཆོངས་པས་རང་ཉིད་ཤི་བར་གྱུར་ཏོ།།

ཟླུན་པོ་ལུས་སྟོངས་ཆེན་ཡང་། །བློ་གྲོས་དམན་པས་དགྲ་དབང་འགྱོ།།
ལུས་བོང་[1]ཆེ་བའི་གླང་པོ་ཉིད། སྲེ་མོ་དག་གིས་བསད་ལ་ལྷོས།།[1]

ཞེས་པ་ནི། ལེགས་ཉེས་འབྱེད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་མིག་དང་མི་ལྡན་པའི་བླུན་པོ་ནི་ལུས་ཀྱི་སྟོབས་ཇི་ལྟར་ཆེ་ན་ཡང་བློ་གྲོས་ཀྱི་རྩལ་ལས་ཆེར་གཞན་གྱིས་བསྒྲུ་ཞིང་བཟློག་པར་དང་དགྲའི་དབང་དུ་འགྲོ་བར་འགྱུར་ཏེ། དེའོང་ན། སེམས་ཅན་ལུས་ཀྱི་སྟོབས་དང་བོང་ཚད་གཞན་དག་ལས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བའི་གླང་པོ་ཆེ་ཉིད་སྲོག་ཆགས་བོང་ཚད་དང་སྟོབས་ཤིན་ཏུ་ཆུང་བའི་སྲེ་མོང་དག་གིས་ཀྱང་བསད་པ་ལ་ལྷོས། ཞེས་པའོ། །འདི་དང་འོག་ཏུ་འབྱུང་བ།[2] བྱི་བས་གླང་ཆེན་སྲེ་མོང་གཅིག །ཅཱཏཀང་སྟོམས་བྱས་པས་ཟུང་ལ་ལྷོས། །ཞེས་པའི་གཏམ་ཆྱུད་སྐད་ཅར་བཅོལ་བར་བྱའོ།།

མཁས་པ་ཡུལ་གང་དུ་བྱིན་པར་བསྟན་པ་ནི།

མཁས་པ་ཡོན་ཏན་ཀུན་ལྡན་པས། །གང་དུ་ཕྱིན་པ་དེ་རུབྱིན།།
རྟ་ཕོ་བཟང་དང་ཆུན་བཟང་པོ། །ཚོང་འདུ་ས་དག་ཏུ་བྱིན་ཞེས་གྲགས།།[1]

ཞེས་པ་སྟེ། མཁས་པ་ནི་ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་ཀུན་དང་ལྡན་པས་ན་ཡུལ་དང་ཕྱོགས་གང་དུ་ཕྱིན་པའི་གནས་དེ་རུ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱིན་ཞིང་མཆོད་པ་དང་བསྟེན་བཀུ་ར་བ་འཕེབ་སྟེ། དེའོང་ན། འགྲོས་དང་ལྡན་པའི་རྟ་ཕོ་བཟང་པོ་དང་རྟེན་མཚོས་པར་བྱེད་པའི་ཆུན་བཟང་པོ་དག་སྐྱེ་

བོ་མང་པོ་ཚོགས་པའི་ཚོང་འདུས་དག་ཏུ་བྱེན་པ་ཡིན་ཞེས་བྱགས་པས་སོ། །དེ་ཡང་ཤེས་རབ་སྙིང་བུ་ལས། རྒྱལ་པོ་དང་ནི་ཡོན་ཏན་ལྡན། །དེ་གཉིས་འདྲ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། །རྒྱལ་པོ་རང་གི་ཡུལ་ན་བཀུར། །ཡོན་ཏན་ལྡན་པ་ཀུན་ཏུ་བཀུར།[๗๙] །ཞེས་གསུངས་སོ།།

བླུན་པོ་ཡུལ་གང་དུ་ཕྱིན་ཀྱང་མི་བྱེད་པ་ནི།

བླུན་པོ་ཉེས་པ་ཀུན་ལྡན་པས། །གང་དུ་ཕྱིན་པ་དེ་ནས་སྤྲོ་གཏ།
བོང་ཤ་ཡི་ཁར་ངོ་ཤེས་ན། རྣས་ཀྱང་ཉོ་བ་མེད་ལ་ཟློས།།[๘๐]

ཞེས་པ་ནི། བླུན་པོ་རང་གཞན་ལ་ཕན་པའི་ཡོན་ཏན་མེད་ཅིང་གཙོད་པའི་ཉེས་སྐྱོན་ཀུན་དང་ལྡན་པས་ན་ཡུལ་ཕྱོགས་གང་དུ་ཕྱིན་པ་དེ་ནས་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་བཀུར་བ་ལས་ཤྲོ་གཅིན་སྤྲོང་བར་བྱེད་དེ། དཔེར་ན། མི་ཁྱེམ་འདས་ཤེག་གིས་ངེ་དྲག་ཀྱི་རྟ་མའི་མཚན་མ་བསྟན་ཏེ་བོང་བུའི་ཤ་འཚོང་བ་ལགཞན་དག་གིས་བོང་ཤ་ཡིན་པར་ངོ་ཤེས་པ་ནས་ཀྱང་ཉོ་བ་མེད་ཅིང་མབྱུང་བར་ཟློས།

སྤྲོན་མི་ཁྱེལ་མེད་གཡོ་སྒྱུས་འཚོ་བ་ཞེག་གིས་ངེ་དྲག་ཤ་བའི་རྟ་མ་ཞེག་བརྟེས་ནས་དེ་མི་རྣམས་ལ་བསྟན་ཏེ་ངེ་དྲག་འདིའི་ཤ་ཡིན་ཟེར་ནས་མི་མགོ་བསྐོར་ཏེ་བོང་བུའི་ཤ་འཚོང་བ་ན། རེ་ཞིག་ན་མི་རྣམས་ཀྱིས་བརྟགས་པས་ངོར་བུའི་ཤ་ཡིན་པར་ངོ་ཤེས་ནས་ཉོ་མ་ལགས་སུ་གཅིག་ཀྱང་མ་བྱུང་བའི་ཁར་ཕྱིས་སུ་ཁོས་ཤ་ཅི་འཚོང་ཡང་སྐྱེ་བོའི་ཚོགས་ཡིད་མི་ཆེས་པར་གྱུར་ཏོ། །ཞེས་གྲགས་སོ།།[๗๙]

མ་ཁས་པ་ཡུལ་གཞན་དུ་བཀུར་སྟེ་ཐོབ་པ་ནི།

མ་ཁས་པ་རང་གི་ཡུལ་ལས་ཀྱང་། །ཡུལ་ཁམས་གཞན་དུ་མཆོད་པ་འཐོབ།།[๗๘]
ནོར་བུ་གཞན་དུ་བྱེན་པ་ཙམ། །ཕྱུམཆོའི་ནང་དུ་གཡ་ཡི་ན།།[๘๑]

ཞེས་པ་སྟེ། མིང་དོན་མཐུན་པའི་མ་ཁས་པ་ནི་རང་གི་སྐྱེ་སའི་ཡུལ་ལས་ཀྱང་ཡུལ་ཁམས་

གཞན་དུ་ཕྱིན་པའི་ཚེ་མཚོད་ཅིང་བསྟེན་བཀུར་བ་འཐོབ་པ་ཡིན་ཏེ། དེའང་ན། ཆོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་དེ་ཡུལ་གཞན་དུ་ཁིན་ཞིང་དགོན་པ་ཙམ་ཡིན་ཀྱི་རྒྱ་མཚོའི་གླིང་ནང་དུ་དགོན་ཞིང་ཁིན་པ་གཅིག་ཡིན་ཏེ་མིན་ནོ། །ཞེས་པའོ།།

བླུན་པོ་གང་དུ་གནས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྤྲོང་བ་ནི།

བླུན་པོ་གང་དུ་གནས་ན་ཡང་། །ལུས་ཅན་ཀུན་གྱིས་སྤྲོང་བར་བྱེད།།
ཉེས་འོངས་ཞེས་བྱའི་ཁྱིམ་བདག་བྱ། རྒྱུ་བོ་ཀུན་གྱིས་བོར་ལ་སྟོས།།[৫৬]

ཞེས་པ་ནི། བླུན་པོ་ནི་ཡུལ་གང་དུ་གནས་པར་གྱུར་ན་ཡང་གཞན་ལ་མི་ཚན་པ་མ་ཟད་གཙོད་པར་འགྱུར་བས་ན་ལུས་ཅན་ཀུན་གྱིས་སྤྲོང་བར་བྱེད་དེ། དཔེར་ན། ཉེས་འོངས་ཞེས་བྱ་བར་གྱུར་པའི་ཁྱིམ་བདག་གི་བུ་ཞིག་སྲིད་པ་ཐ་མ་པ་ཡིན་ཡང་ལས་ཀྱི་ལྟུག་མའི་ལེ་ལན་གྱིས་ཉེ་ཚད་ཐམས་ཅད་ལ་གཙོད་པ་བྱུང་བས་སྐྱེ་བོ་ཀུན་གྱིས་དེ་བོར་ཞིང་བསྐྱད་པ་ལ་སྟོས་ཤིག

དེ་ཡང་སྟོན་[৫৭]ཁྱིམ་བདག་རྟོགས་ལྡན་ཞེས་བྱ་བ་ཤིན་ཏུ་ཕྱུག་པ་རྣམ་ཐོས་ཀྱི་བུ་ལ་ནོར་གྱིས་འགྲན་པ་ཞིག་ཡོད་པ་ལ། དེའི་རྒྱང་མའི་མངལ་དུ་སེམས་ཅན་ཞིག་ཤུགས་བས་དེའི་ཉེན་ཁྱིམ་བདག་ལ་གཙོད་པ་བརྒྱུད་ངོ་། ཁེ་ཇི་ལྟར་སྐྱེས་པ་ལྟར་ཡང་ཡང་རྒྱ་ཆེར་གཙོད་པ་བརྒྱུད་ཞིང་བཙས་པའི་ཉེན་མོ་ཁྱིམ་བདག་ལ་གཙོད་པ་སྟོང་བྱུང་ངོ་། ཁོན་ཀྱང་བུ་འོངས་པ་ལེགས་ས་ཟེར་ནས་མིང་ལེགས་འོངས་ཞེས་བཏགས་ས། །དེ་ནས་རིམ་གྱིས་ནོར་རྣམས་ཟད་ཅིང་ཁྱིམ་བདག་རྒྱང་མ་དང་བཙས་པ་ནི། ཁྱིམ་དང་ནོར་ཐམས་ཅད་མེས་ཚོག ཟོང་ཐོགས་ཀྱི་གཞན་དུ་སོང་བ་རྣམས་ཀྱང་བརླག་ཉེ་དུ་དང་བྲན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ལེགས་འོངས་བོར་ཏེ་བྲན་མོ་རྐན་མོ་ཞེག་གཡོག་བྱེད་དེ་ཡི་གེ་སྒྲུབ་པ་ན། རྐན་མོས་བསམས་པ། འདི་བསོད་ནམས་ཟད་པའི་ལེ་ལན་གྱིས་བདག་ཀྱང་བརླག་དོུགས་ཡོད་སྙམ་སྟེ་གཅེས་པ་ཅི་ཡོད་ཁྱེར་ནས་བྱོས་སོ། །ཟས་ལྟག་མ་རྣམས་ཁྱིས་ཟོས་ནས་ལྟག་རོ་མི་གཡོན་ཅན་ཞིག་གིས་ཁྱེར་ཏེ་སོང་ངོ་།།

དེ་ནས་ལེགས་འོངས་ཉེ་དུའི་ཁྱིམ་དུ་ཕྱིན་པ་དང་དེར་འཐབ་མོ་བྱང་ནས་དེ་དག་གིས་འདི་ལེགས་འོངས་མ་ཡིན་ཀྱི་ཉེས་འོངས་སོ་ཟེར་ནས་བསྐྲད་པ་དང་། སུ་ཏོ་པའི་ནང་དུ་སོང་བས་དེ་དག་གིས་ཅི་ཡང་མ་རྟེད་ནས་རིམ་གྱིས་ཁ་གཉིས་གཉིས་སུ་བཅད་ནས་སྐོང་མོ་ལ་སོང་བས་ལེགས་འོངས་འགྲོ་སར་ལག་པ་དང་སྤྱང་ཚོར་སྟོང་པར་གྱུར་ཏེ་མཐར་སུ་ཏོ་པ་རྣམས་ཀྱི་[๗]སྐལ་ཚད་འདིས་ལན་ཏོ་ཟེར་ནས་ཤིན་ཏུ་བརྟགས་ནས་བསྐྲད་དོ།།

དེ་ནས་མཉན་ཡོད་དུ་འགྲོ་བའི་ཚོང་པའི་རྗེས་ལ་སོང་བས་ཚོང་པ་དང་སྐྱང་རྣམས་ཀྱང་འཐབས་ནས། ཚོང་པ་དག་གིས་སྤྱས་པ། བདག་ཅག་ཐན་ཚུན་སྙིང་དུ་སྡུག་པ་ལ་ཅིའི་ཕྱིར་འཐབ་ཉེས་འོངས་མ་འོངས་སམ་ཟེར་ནས་བཤུས་པས་མཐོང་སྟེ། འདི་ལེགས་འོངས་ཡིན་ཏེ་ཉེས་འོངས་སོ་ཞེས་བསྐྲད་པ་དང་། སྤྱང་ཚས་སུ་བཀྲིས་ཏེ་མཉན་ཡོད་དུ་ཕྱིན་པ་ན། ཁྱིམ་བདག་མགོན་མེད་ཟས་སྤྱིན་གྱི་མནའ་མ་ལེགས་འོངས་ཀྱི་སྲིང་མོ་ཡིན་པས་དེས་ཚོར་ནས་མངགས་གཞུག་མ་ལ་གོས་དང་ཀ་པ་ན་བསྐྱར་པས། ཚང་ཁང་དུ་སོང་སྟེ་ཚང་བཏང་པས་ར་རོནས་སྐྱིད་མོས་ཚལ་ཞིག་ཏུ་ཉལ་བ་དང་ཚོམ་ཀུན་པས་བཅོམ་མོ། །སྲིང་མོས་བསམས་པ། འདིའི་ལེ་ལན་གྱིས་ཀྱོས་པོའི་ཁྱིམ་བརླག་ན་མི་རྟུང་ངོ་སྙམ་ནས་ཡལ་བར་བོར་རོ། །ཡང་སུ་ཏོ་པའི་གསེབ་ཏུ་ཞུགས་པས་སྔར་དང་འབྲེལ་ཕྱེ། མཐར་སྤྱང་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བརྟེན་ཞིང་སྐྱབ་པ་བཅོམ་ནས་བསྐྲད་དོ། །དེའི་ཚེ་མགོན་མེད་ཟས་སྤྱིན་གྱི་ཤིང་ཏུ་ཡང་ཞི་བ་ཞིག་ཏུ་ཡོད་ཀྱང་ཁ་ཟས་ཀྱི་ཚེ་ཟད་ཅིང་ཕྱིས་ཀྱང་ཡོད་པ

འོངས་ལ་ཟད་པར་སྔོན་པོའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྐྱེས། སྔོན་པས་དེ་རབ་ཏུ་ཕྱུངས་ནས་བསྒོམས་པས་དགྲ་བཅོམ་པ་ཐོབ་བོ། །དེ་ལྟར་ན་མིང་དངོས་ལེགས་འོངས་ཡིན་ཡང་ལས་ཀྱི་ལྟག་མའི་ལེ་ལན་གྱིས་གང་དུ་ཕྱིན་སངས་གཞན་དག་ལ་མི་ལེགས་པ་འབའ་ཞིག་བྱུང་བས་ཉེས་འོངས་སུ་སྨྲར་ཏེ།།

དམ་ཚིག་གཙང་ན་འདོད་དོན་འགྲུབ་པ་ནི།

མ་ཁས་པ་དམ་ཚིག་གཙང་བའི་མཐུས། །ཡིད་ལ་འདོད་པའི་དོན་ཚེན་འགྲུབ།།
སེག་པའི་ཕྱུ་གུ་སེམས་བསྐྱེད་པས། །ཐ་རོལ་མེ་ཚེན་ལོག་ལ་སྟེས།།ཞེས་སོ།

ཞེས་པ་ནི། མ་ཁས་པ་རང་གིས་གང་ཁས་བླངས་པའི་དམ་ཚིག་གཙང་ཞིང་སེལ་མེད་པར་བསྲུངས་པའི་མཐུས་ཡིད་ལ་གང་འདོད་པའི་དོན་ཚེན་པོ་ཇི་ལྟར་སྐྱོན་པ་ལྟར་ཚེགས་མེད་དུ་འགྲུབ་སྟེ། དེས་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བྱ་སྤྱོག་པའི་ཕྱུ་གུས་ནགས་ལ་མེ་ཤོར་ཏེ་སྐྱོག་ཆགས་མང་པོ་ལ་གནོད་པ་བྱུང་བའི་ཚེ་དེ་དག་ལ་སྙིང་བརྩེ་བའི་སེམས་བསྐྱེད་དེ་བདེན་ཚིག་བརྗོད་པས་ཁ་རོལ་མེའི་འཇིགས་པ་ཚེན་པོ་དེ་མོད་ལ་ལོག་པ་ལ་སྟེས་ཤིག

སྔོན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དགོན་པའི་གནས་ཤིག་ན་བསམས་བཞིན་དུ་བྱ་སྤྱོག་པའི་ཕྱུ་གུ་ཞེག་ཆེས་པར་སྐྱངས་ཏེ།[1] །དེ་སྐོང་བའི་སྐྱབས་ནས་བྱུང་སྟེ་ཞག་གྲངས་མང་པོ་མ་ལོན་པས་རབ་ཏུ་རིད་ཅིང་ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག་ཕྱ་ལ་སྐྱ་ནི་གསར་དུ་སྐྱེ། རྒྱ་དང་ལྡམ་པོ་སྐྱག་པོར་ཚང་བཅས་པའི་ནང་ན་ཕྱུ་གུ་མང་པོའི་སྐྱན་དང་ལྟན་ཅིག་ཏུ་འགོད་དོ། །གནས་སྐབས་དེ་ནའང་ཆོས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་མ་ཉམས་པས་ཟས་སུ་སྤྱོག་ཚགས་ནི་མི་ཟ། རྒྱའི་ས་བོན་དང་། ཤིང་ཆུ་གྲི་ཏའི་འབྲས་བུ་དེ་དག་ལ་ཡང་ཟ་བའི་ཚེ་ཁ་ཅིག་ཁ་ཟས་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཉམས་པས་ཟས་སུ་སྤྱོག་ཚགས་ནི་མི་ཟ། རྒྱའི་ས་བོན་དང་། ཤིང་ཆུ་གྲི་ཏའི་འབྲས་བུ་ཅིང་བཅུད་མེད་པ་དེས་ལུས་བརྟས་པར་མ་གྱུར་ལ་འདུག་ཤེས་མ་ཉམས་པས་ཟས་སུ་སྤྱོག་ཚགས་ནི་མི་ཟ། རྒྱའི་ས་བོན་དང་། ཤིང་ཆུ་གྲི་ཏའི་འབྲས་བུ་ཅིང་བཅུད་མེད་པ་དེས་ལུས་བརྟས་པར་མ་གྱུར་ལ་འདུག་ཅེས་ཀྱང་མ་རྟོགས་སོ། རྒྱུ་གུ་གཞན་རྣམས་ནི་ཁ་ཟས་འབྱུང་སོགས་ཅི་འོངས་པ་ཟོས་པས་ལུས་དང་འདུག་གོ་རྒྱས་པས། རང་གིས་ཀྱང་རོ་མཉམ་པ་ཉིད་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ། ངོ་མཚར་ཤེས་པ་ནི་བདེ་བར་འཚོ་བའི་ཕྱིར། མདོ་ལས། བཅམ་ཤེར་བྱ་རོག་ལྟར་དཔའ་བ། ཅོ་ཚ་མེད་པ་ལེགས་པར་འཚོ། །འཚོ་བ་སྐྱེན་མེད་ལྟ་བ་དང་། ཅོ་ཚ་ཤེས་པའི་འཚོ་མི་

བདེ།[1] །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །དེའི་ཚེ་ནགས་ཚལ་ལ་མེ་ཤོར་ཏེ་རྩྭ་གིས་བསྐོད་པའི་སྣ་ལུར་ལུར་སྐོག་ཅིང་དུད་པའི་ཚོགས་འབྱིལ། མེ་སྐྱག་རྣམ་པར་འཕྲོ་བ་འཇིགས་སུ་རུང་བ་བྱུང་བ་ན། ནགས་ན་རྒྱུ་བའི་རི་དྭགས་རྣམས་ཀུན་ཏུ་བོས། བྱའི་ཚོགས་ཐམས་ཅད་བྱིར་རོ། །དེ་ནས་མེ་དེ་རྩྭ་དུག་པོས་བདས་ཏེ་རྐྱ་སྐྱག་པོ་ལ་མཆེད་ནས་དེ་དག་གི་ཚ་དང་འོངས་པས། སྲེག་པའི་ཕྱུ་གུ་གཞན་རྣམས་ནི་འཇིགས་ཤིང་སྐྲག་ནས་བརྟབ་བཞིན་དུ་འཕྱར་ཏེ་སོང་ངོ་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འབའ་ཞིག་ཉམ་ཆུང་བ་དང་འདབ་གཅོག་མ་རྣོ་གས་པས་འཕྱར་མ་ནུས་སོ། །དེ་ནས་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་སོགས་ཆགས་གྲངས་མེད་པ་ཞིག་ལ་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་སེམས་བསྐྱེད་དེ་སོགས་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་སྨྲས་པ། བདག་གི་ཤྲུང་པ་མིང་དོན་མེད་ཅིང་འདབ་མ་མེད། །བདག་གི་ཁ་མ་གཉིས་ཀྱང་ཆྱོད་ཀྱིས་སྐྲག་ནས་[2] བྱེར། །ཆྱོད་ལ་[3] མ་སྒྲོགས་བྱར་རྩང་བའང་འདི་ན་ཅི་ཡང་མེད། །དེ་བས་མེ་ཆྱོད་འདི་ནས་སྣང་ནི་ཁྱོག་པའི་རིགས།[4] །ཞེས་ཚོག་འཇམ་པོས་བདེན་ཚོག་དེ་བརྗོད་མ་ཐག་ཏུ་མེ་ཞེ་བར་ཐུབ་ཀོ།།

དམ་ཚོག་མི་གཙང་ན་མི་འདོད་པ་འབྱུང་བ་ནི།

བླུན་པོ་དམ་ཚོག་མི་གཙང་བས། །མི་འདོད་མཚན་མ་འཕྲལ་དུ་འབྱུང་།།
ཅི་སྐུགས་བྱས་ཀྱང་བརླག་པར་འགྱུར། །མེ་ཡིས་འཇིགས་པའི་འཕགས་སྐྱེས་པོ།།
སྐྱེད་མོས་ཚལ་དུ་ཚོག་ལ་ཁྱོས།།[5]

ཞེས་པ་སྟེ། བླུན་པོ་ནི་རང་གིས་གང་ཁས་བླངས་པའི་དམ་ཚོག་ལ་སེལ་ཞུགས་ཤིང་མི་གཙང་བས་ན་མི་འདོད་པའི་མཚན་མ་ངན་པ་འཕྲལ་དུ་འབྱུང་ཞིང་། ཐབས་ཅི་སྐུགས་ཀྱི་ཇི་ལྟར་བྱས་ཀྱང་རང་ཉིད་བརླག་པར་འགྱུར་ཀེ། དཔེར་ན། མེའི་གཙོད་པས་འཇིགས་པའི་རྒྱལ་པོ་འཕགས་སྐྱེས་པོ་དང་བློན་པོ་མ་ལ་གཙོད་གཉེས་མེ་ལས་བྱོལ་ཀྱི་སྐྱེད་མོས་ཚལ་དུ་སོང་ནས་བསྡད་ཀྱང་མེས་ཚོག་པ་ལ་ཁྱོས།

སྟོན་[6]རྒྱལ་པོ་གསལ་རྒྱལ་གྱི་བཙུན་མོ་ཟེ་ང་ལྟན་མ་དང་། མདུན་ན་འདོན་གྱི་རྒྱང་མ་

གཉིས་ཀྱི་མངལ་དུ་ཉིན་གཅིག་ལ་སེམས་ཅན་རེ་ཞུགས་པས་ཉི་མ་དེ་ཉིད་ནས་མདུན་ན་འདོན་ཀྱི་ཚུང་མ་སྐུག་བསྔལ་གྱིས་ཉེན་ཏོ། །ཟླ་བ་དགུ་ཚང་ནས་ཉིན་གཅིག་ལ་ཁྲེལ་ཡོད་བཙས་པས་རྒྱལ་པོའི་བུ་ལ་འཕགས་སྐྱེས་པོ་དང་། མདུན་ན་འདོན་ཀྱི་ཁའི་མིང་ལ་མ་ལ་གནོད་ཅེས་བཏགས་སོ། ཉེ་གཉིས་ཆེར་སྐྱེས་ནས་རི་དྭགས་གཉོར་དུ་སོང་བས་རྟས་ཁ་ཁྲེར་ཏེ་སེར་སྐྱའི་སྐྱེད་མོས་ཚལ་དུ་སོང་ངོ་། །དེར་ཤུག་རྩམས་མི་བཟོད་པ་སྐྱེས་ཏེ་བྱན་མོའི་བུདེའི་ཤུང་ལགཁ་བཅད་དོ། །གསང་ཀོ་བར་བྱའོ་ཟེར་ཏེ་སྐྱེད་མོས་ཚལ་དུ་འོངས་པས། འཕགས་སྐྱེས་པོས་དེ་ཕོས་ནས་བྱོས་ཏེ་ནང་མི་རྣམས་ལ་སྨྲས་པ། ང་ནམ་ཞེག་རྒྱལ་པོར་གྱུར་པའིཚེ་ཤུག་རྩམས་ཕོགས་མར་གསད་དགོས་སོ་ཟེར། མ་ལ་གཙོད་ན་ལེ ལེགས་ཏེ། དགེ་བ་རྣམས་ནི་དམ་བཅའ་བཏུན་པ་ལགས་སོ། །ཞེས་སྨྲས་སོ། །ཕྱིས་སུ་འཕགས་སྐྱེས་པོ་རྒྱལ་པོར་གྱུར་ཏེ་ཞེས་བ་ན། མ་ལ་གནོད་ན་ཏེ། དེ་ནི་ཤུག་རྩམས་ཁ་གདག་པའི་དུས་ལ་བབ་བོ་ཟེར་བ་ན། རྒྱལ་པོས་སྨྲས་པ། རྗེ་སྐེད་སྨྲས་པ་ཐམས་ཅད་བྱའམ་དོན་དེ་འདས་པ་ཡིན་པས་ཐོང། རྒྱལ་པོའི་བྱ་ལེའུ་རྣ་ཡོ་ཤེས་ཟེར། །ཞེས་སྨྲས་ཀྱང་མ་ལ་གནོད་ཀྱིས་ནན་གྱིས་བསྐུལ་བ་ན། འཕགས་སྐྱེས་པོ་གོགས་ངན་གྱི་ས་ཀེ་དཔུང་ཆོགས་གོ་བསྐོན་ནས་ཤུ ཀྱ་རྩམས་གསད་པའི་ཕྱིར་སེར་སྐྱ་སོང་ངོ་། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་བསྟན་ཏེ་ཤུག་རྩམས་བདེན་པ་མཐོང་བས་ན། བདག་ཅག་གིས་འཕགས་སྐྱེས་པོའི་དཔུང་ལ་བསྡུན་པར་མི་བྱ་སྟེ། སུས་བསྡུན་པ་དེ་བདག་ཅག་གི་ཉེ་དུ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཚར་གནོད་པ་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་བཅས་ནས་གྲོང་ཁྱེར་ཀྱི་སྐོ་བཅད་དེ་གནས་སོ། །དེ་ནས་འཕགས་སྐྱེས་པོ་ངས་ཁྱོད་རྩམས་ལ་གནོད་པ་མི་བྱེད་ཀྱི་སྐོ་ཕྱེ་ཞེག་ཅེས་སྨྲོས་པ་དང་། ཤུག་རྩམས་བདུད་སྙིག་ཅན་གྱིས་བསྐུལ་ནས་སྐོ་ཕྱེའོ། །འཕགས་སྐྱེས་པོ་དཔུང་དང་བཅས་པ་ཞུགས་པ་ན། ཤུག་ལས་མ་བསགས་པ་རྩམས་གཞན་དུ་བྱེད་དོ། །ཚོགས་པ་ཅན་གྱི་ལས་བྱས་པ་རྩམས་འགོད་པ་ན་ཤུག་བདུན་ཕྱི་བདུན་སྟོང་བསད་ནས་འཕགས་སྐྱེས་པོ་མཉན་ཡོད་དུ་ཕྱིར་ལོག

དེ་ནས་སྟོན་པས་དབུས་ཞག་བདུན་ན་ཀོ་ས་ལའི་རབས་ཚད་དེ་འཕགས་སྐྱེས་པོ་དང་མ་ལ་གནོད་བཅས་པ་མེས་ཚོག་ནས་ཆེ་ངེ་འདོན་བཞིན་དུ་མནར་མེད་སྐྱེ་བར་འགྲུ་ངོ་། །ཞེས་ལུང་བསྟན་ཏོ། །འཕགས་སྐྱེས་པོས་དེ་ཕོས་ནས་སེམས་ཏོང་དུ་ཆུད་པ་ན། མ་ལ་གནོད་ན་ངེ། དགེ་

སྒོང་གོལ་ཏ་མའི་གཉེན་བཤེས་དེ་སྐྱེད་ཅིག་བསད་ན་དེ་སྐད་ཅམ་ལོས་གསུངས། སྐྱེད་མོས་ཚལ་དུ་གཤེགས་ལ་ཁང་བཟང་ཀ་བ་བཞི་པ་ཞེག་བགྱིས་ཏེ་མེ་ཡི་མ་བཏང་བར་དགྱེ་བའི་ཞེན་གཉིས་ཤི་གཅིར་ནས། དེ་ཡང་བགྱིས་ཏེ་བཙུན་མོ་འཕངས་དང་བཅས་པ་སྐྱེད་མོས་ཚལ་དུ་སོང་ནས་བསྡད་དོ། །ཞག་བདུན་པ་ལ་བཙུན་མོ་ཞེག་གིས་སྤས་ནང་ཚངས་ཅན་གྱི་སྐེང་དུ་མེ་ཤེལ་བཞག་པས་ཉེ་འོད་ཟེག་སྐེ་མེ་བྱང་ནས་སྤས་ནང་ཚངས་ཅན་ལ་མེ་མཆེད་ནས་བཙུན་མོ་རྣམས་བྱོས་སོ། །འཕགས་སྐྱེས་པོ་དང་མ་ལ་གནོད་གཉེས་ཆོག་བཞིན་དུ་བྱོས་པས་མི་མ་ཡིན་དག་གིས་སྐྲོ་བཅད་ནས། མ་ལ་གནོད་ཚོག་གི། ལྷ། ཚོས་སོ་ཞེས་དེ་གཉེས་འོ་དོད་འབོད་ཅིང་ཆོག་ནས་དམྱལ་བ་མནར་མེད་དུ་སྐྱེས་སོ།།

མ་ཁས་པ་ཐམ་ན་དབྱ་ལ་ལན་ལེན་པ་ནི།

མ་ཁས་པ་ཐམ་པ་ཅམ་གྱིས་ནི། །དབྱ་ལན་ལྷོན་བའི་བྷྲོ་སྐྲོབས་འབྱུང་།།
མདའ་ཡིས་ཐོག་བའི་བྱང་གཡག་གིས། །རྡོན་པ་སྒོ་གདང་ཐུལ་ལ་ལྷོས།།ཅ།

ཞེས་པ་སྟེ། སྐྱིང་སྐྲོབས་ཅན་གྱི་མཁས་པ་དེ་རང་ཉིད་ཐམ་པར་འགྱུར་བ་ཅམ་གྱིས་འགྲན་བྷའི་དབྱ་ཐ་རོལ་ལ་ལན་ལྷོན་བའི་བྷྲོ་སྐྲོབས་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། དབེར་ན། རྡོན་པས་མདའ་བརྒྱབ་པ་ཐོག་བའི་བྱང་གཡག་འབྲོང་གིས་རང་ཉིད་སྒོག་དང་བྷལ་བའི་སྒོན་དུ་རྡོན་བའི་སྒོག་ཐུལ་བར་བྱེད་པ་ལ་ལྷོས་ཤིག ཅེས་བའོ། །བྱང་གཡག་ནི་འདིར་འབྲོང་གི་མིང་སྟེ། ཅ་མ་ར་ཞེས་པ་གཡག་དང་འབྲོང་གཉིས་ཀ་ལ་འཇུག་པར་བཤད་དོ། །དེ་ཡང་འབྲོང་བདའ་བའི་རྡོན་པ་དེས་རང་ཉིད་ཤིན་ཏུ་ཁུགབ་ནས་འབྲོང་ལ་མདའ་བརྒྱབ་པ་མ་གཏོགས་འབྲོ་ང་གི་ས་མཐོ་ང་ཞེའ་ཚུ་ར་འོ་ངས་ནས་རྡོན་པ་གསོད་པ་ཡིན་ཟེར་རོ།།

བྷུན་པོ་ཐམ་ན་གཉེན་ལ་འཁང་བ་ནི།

བྷུན་པོ་ལན་ཅིག་ཐམ་པ་ན། །གཉེན་ལ་འཁང་ཞེང་དབྱ་བྷོ་ཞེ།།
ཁྱི་ངན་ལ་ནི་རྡོ་ཙོག་ན། །ཁཁང་ནས་ཉལ་བའི་སྒྲོད་ཚུ་ལ་ལྷོས།།ཅ།

ཞེས་པ་ནི། སྐྱེ་སྟོ་བས་མེད་པའི་བློན་པོ་ནི་ལན་གཅིག་ཙོམ་ཐམ་པ་ན་རང་གི་གཉེན་ལ་ལགང་ཞིང་གཞོད་པར་བྱེད་ལ་འགྲན་བླའི་དགྲ་ལ་ལན་ལེན་པའི་བློ་ཞི་བར་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན། ཁྱིང་ན་པ་དེ་དོན་མེད་དུ་ཞེ་སྡང་སྐྱེས་ཏེ་ཟུག་ཅིང་ཐ་རོལ་པོའི་རྟེན་ཐམས་པ་ན་འགང་ཞིང་དཔའ་ཞུམ་སྟེ་རང་སར་ཤལ་ནས་འདུག་པའིརྒྱུད་ཚུལ་ལ་ལྟོས་ཞེས་པའོ། །དེ་ལ་བློན་པོ་ནི་རང་ཉིད་ཐམ་པའི་ཚེ་དོན་མེད་དུ་གཞན་དག་ལ་གཅོད་པ་བྱེད་དེ།

སྡོན་ཀ་ཤྲཱ་པོ་ཆེ་ཞིག་གིས་ཆུང་མ་བལ་སྲིང་མོ་ཞིག་ལ་སྙུག་པར་འཛིན་ཅིང་གནས་པ་ན། བལ་སྲིང་མོ་དེ་སྲིང་པོ་ཆེའི་ཕྱུ་གུ་གཞན་ཞིག་ལ་ལྟག་པར་ཚགས་ནས་དེ་ལ་སྨས་པ། སྲིང་པོ་ཆེ་དེ་ཚུར་དུ་འོང་གི་བདག་ཅག་གཉིས་གཞན་དུ་བོས་པའི་ཐབས་བྱའོ་ཞེར་ནས། སྲིང་པོ་ཆེ་དེ་ལ་སྨས་པ། བདག་ཅག་རྣམས་ཁྱོས་བྱ་ཕྱིར་རྩྭ་ཞུགས་ལ་ཡུན་རིང་དུ་ནུབ་པར་སུས་ནུས་བཟློའོ་ཞེར་ནས། དེ་དག་རྩྭ་ཞུགས་ནས་སྲིང་པོ་ཆེ་དེ་ཚུ་ནང་དུ་ནུབ་ནས་འདུག་པ་དང་། སྲིང་མོ་དེས་སྲིང་པོ་ཆེའི་ཕྱུ་གུ་ཁྲིད་ནས་བོས་སོ། །སྲིང་པོ་ཆེ་དེས་རིང་ཞིག་ལོན་ནས་བཟློག་པས་མ་མཐོང་ནས། བདག་ཚམ་པར་འགྱུར་དུ་འོང་གི་སྙམ་སྟེ་སྐར་ཡང་ཚུར་ནུབ་ནས་རྩོད་པས་དབུགས་ཆད་ལ་ཁ་བྱང་ནས་མ་ཚུགས་ཏེ་མགོ་བཏེགས་ཏེ་བཟློས་པས། སྲིང་མོ་མ་མཐོང་ནས་ཆོག་པ་ཅོས་ཏེ་རྩྭ་ཞུགས་པས་ཅི་ཙམ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་ཁྱོད་ཀྱི་ཡིན་ཞེས་ཟེར་ཏེ་ཤི་ཡི་ཡུང་པོ་ཆེ། །འདི་ལ་ཤེས་རབ་ཡོད་མ་ཡིན། །གཞན་གྱིས་ཆུང་མ་འཕྲོགས་གྱུར་ན། །གཞན་ལ་སྙུག་བསྟལ་སྟོན་པར་བྱེད།[ཀ་ཀ] །ཅེས་ཟེར་རོ།།

མ་ཁས་པ་གལ་ཆེ་ས་འཇིགས་པ་མི་འབྱུང་བ་ནི།

མ་ཁས་པ་དོན་གྱི་གལ་ཐུགས་ན། །དགྲ་བོ་གང་ལའང་འཇིགས་པ་མེད།།
ཡུ་དབང་གཅིག་གིས་ཡུ་མི་ན་ཀྱི། །དཔུང་ཚོགས་ཐམ་པའི་བྱུང་བ་ཡོས།།[ཀ་ཁ]

ཞེས་པ་ནི། བསམ་མནོ་གཏོང་ཤེས་པའི་མ་ཁས་པ་དེ་དོན་གྱི་གལ་ཆེ་ས་ཐུགས་པ་ན། ཚུར་

ཆོལ་བའི་དགྱ་བོ་གང་ལའང་འཇིགས་པ་མེད་པའི་སྙིང་སྟོབས་བསྒྲེད་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། སྟོན་ལྡན་དང་ལྡན་མིན་གཉིས་གཡུལ་འགྱེད་པ་ན་ལྡའི་དབུང་ཕམ་ནས་ལྡ་དམག་རྣམས་བྱེར་ཏེ་ལྡ་དབང་བརྒྱ་བྱིན་གཅིག་ཐུགཡུལ་ངོར་ལུས་པའི་ཚེ། ལྡ་དབང་དེའི་གཅེ་བྱིན་དང་སྙིང་སྟོབས་ཀྱི་མཐུས་ལྡ་མིན་གྱི་དམག་གི་དབུང་ཚོགས་མཐའ་དག་ཕམ་པར་བྱས་པའི་སྟོན་གྱི་བྱང་བ་ལྷོས། ཞེས་པ་སྟེ།

སྟོན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རེ་ཞིག་ཅིག་ན་བསམ་བཞིན་དུ་སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་གྱི་བདག་པོ་ལྡ་རྣམས་ཀྱི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་དུ་སྐུ་སྐྱེ་བ་བཟང་བར་ཁྱབ་ཏོ།[۱۰] །དེ་ནི་གཅེ་བྱིན་དང་སྙིང་སྟོབས་རྣམ་དུ་བྱང་ཞིང་བསོད་ནམས་ཀྱི་མཐུས་ལྡའི་དཔལ་འབྱོར་ཁྱད་སུམ་ཚོགས་པས་ལྡ་དང་མིའི་ཡུལ་ལེགས་པར་བསྒྲུབས་པའི་སྐན་པའི་གྲགས་པ་ཟུལ་དུ་བྱུང་བའི་དཔལ་དེ་ལ་ལྡ་མ་ཡིན་རྣམས་ཀྱིས་མ་བཟོད་ནས་གླང་པོ་ཆེདང་། ཤིང་རྟ་དང་། རྟ་པ་དང་། ཤད་ཐང་གི་དམག་གོ་མཆོན་ཐོགས་པ་འཇིགས་འཇིགས་ལྡ་བུའི་དབུང་གི་ཚོགས་ཆེན་པོའི་དམག་བཤམས་ཏེ་ཆོལ་བའི་ཕྱིར་དུ་ལྡགས་སོ། །དེའི་ཚེ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་བརྒྱ་བྱིན་དེས་ཀྱང་ལྡའི་དམག་གི་དབུང་ཆེན་པོས་ཡོངས་སུ་བསྐོར་ཏེ། གཡུལ་འགྱེད་པའི་ཕྱིར་ལྡ་མ་ཡིན་གྱི་དམག་གི་ཚོགས་དེ་རྒྱ་མཚོའི་འགྲམ་དུ་ཐུག་པར་བསུས་ཏེ་ཞན་ཚུན་གཡུལ་སྤྲད་པ་ན། ལྡ་མངོ་ཞེག་དང་ལྡ་མ་ཡིན་གྲངས་ལས་འདས་པ་ཞིག་རྨས་ཤི་ངཽམས་པར་བྱུང་ངོ། །དེ་ར་རེ་ཤིག་ལྡ་མ་ཡིན་གྱི་དབུང་སྟོབས་ཆེ་སྟེ་ལྡ་རྣམས་ཀྱི་དམག་བྱེར་ནས་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ལྡ་དབང་བརྒྱ་བྱིན་གཅིག་ཐུགཡུལ་ངོར་ལུས་སོ།།

དེ་ནས་ལྡའི་དབངོ་ཞོའི་ཁ་ལོ་པ་མྱ་ཀ་ལིས། ལྡའི་དབུང་བྱོས་པར་མཐོང་ནས་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་ཤིང་རྟ་སྨར་བཟློག་གོ །དེར་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དེས་ཤིང་རྟའི་ལམ་དུ་ཤིང་ཤལ་མ་ཡིའི་སྟོང་ཁོལ་མ་ཁའ་ལྷིང་གི་ཚང་བཅས་པར་བྱ་ཐུག་གནས་པར་གཅིག་གཡུལ་ཁྱིང་ཤུ་ཁ་ཅིག་བྱ་གཅིག་ཐུགཡུལ་ངོར་ལུས་པ། མྱ་ཀ་ལིས། ཤིང་རྟ་སྨར་བཟློག་ན་ལྡ་མིན་གྱི་དམག་གིས་ལྡ་དབང་ཉིད་འཇོམས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སྨྲས་ཀྱང་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དེས་རང་སྟོབ་བཏང་སྟེ་བྱ་ཐུག་གི་སྟོབ་བཟུང་བ་ཁོ་ནས་ཕྱིར། ང་ནི་ཤི་ཡང་བྱའི་ཤིང་རྟ་སྨར་བཟློག་ཅིག་ཅེས་བཀའ་བསྩལ་པ་དང་། མྱ་ཀ་ལིས་བཀའ་བཞིན་མཉན་ནས་རྟ་སྟོང་དང་ལྡན་པའི་ཤིང་རྟ་དེ་སྨར་

ལྟ་མིན་གྱི་དམག་གི་ཚོགས་སུ་བརྩི་བས། སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དེའི་སྐྱེང་སྟོབས་དང་བསོད་ནམས་ཀྱི་མཐུ་ལྟ་མིན་གྱི་དཔུང་རྣམས་འཇིགས་ཤིང་སྐྲག་ནས་བརྟབས།[৫০] བཞིན་དུ་བྱེར་ཞིང་བྲོས་པར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ནས་ལྟའི་དཔུང་ཚོགས་སྤྱར་འོངས་ཏེ་ལྟ་དབང་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་འཁོར་དང་བཅས་པ་ལྟ་མིན་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་ནས་སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་དུ་བྱོན་ནོ།།

བླུན་པོ་གལ་ལ་བབ[৫১]ན་སྐྲག་པ་སྐྱེ་བ་ནི།

བླུན་པོ་དོན་གྱི་གལ་ཐུག་ན། །ཆུང་ཟད་ཙམ་ལའང་སྐྲག་པ་སྐྱེ།།
མི་ལ་ཟགས་སུ་འབྱུལ་བཡིས། །སྐྱག་གི་སྐྱིང་སྡིད་གས་ལ་ལྷོས།།[৫২]

ཞེས་པ་ནི། སྔར་མ་བླུ་ན་པོ་ནི་བྱ་བ་དོན་གྱི་གལ་ཆེ་ས་ལ་ཐུ་ག་པ་ན་དོན་ཆུ་ང་ཟད་ཙམ་ལའང་མགོ་སྐོར་མེད་སྐྲག་པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན། སྟོན་སྐྱ་ཅིག་གིས་ཟགས་ཞེས་བྱ་བ་འཇིགས་སུ་རུང་བ་ཞིག་ཡོད་ཅེས་ཐོས་ནས་སྟེ་རྣམ་པ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་མི་ཞིག་མཐོང་ནས་ཟའི་ཡིན་པར་འདུག་སྟམ་སྟེ་འབྲུ་ལ་བས་སྐྱ་དེ་ཤིན་ཏུ་དངངས་ཤིང་སྐྲག་ནས་སྐྱིང་སྡིད་གས་པ་ཡིན་ཞེས་བྱ་གས་པ་ལ་སྟོས་ཤིག །ཅེས་པའོ། །འདི་ལ་ཟབས་ཞེས་འདུག་ཀྱང་ཐིག་ས[৫৩]ཟགས་ཀྱི་ཟགས་ཡིན་པར་སེམས།

དེ་ཡང་སྒོམ་རྟན་རྩོན་གཉིས་ལ་བློ་འཕྲོ་ལ[৫৪] རྒྱན་མ་ཞིག་གིས་དེ་རུ་ཕྱིར་སོང་ནས་གདུང་མའི་སྐྱེང་དུ་ཡིབ་སྐྱེ་བསྡད། དེ་ནས་སྐྱ་ཅིག་ཀྱང་སོང་ནས་གདུང་མའི་འོག་ཏུ་བསྡད་དོ། །དེར་ནམ་མཁའ་ལ་སྒྲིན་འཁྱིགས་ཏེ་སྡུན་ནག་འཕིབས་པ་ན། རྟན་མོ་ན་རེ། དོ་ནུབ་རྒྱན་མ་མི་འོང་ངམ་ཞེར་བ་ལ། རྟད་པོ་ན་རེ། གནམ་བདག་འོངས་ཀྱང་མི་སྣྲག ས་བདག་འོངས་ཀྱང་མི་སྣྲག་སྟེ། ཟགས་འོངས་ན་འཇིགས་ཟེར། དེར་རྒྱན་མ་དང་སྐྱ་གི་བསམ་པ་ལ།[৫৫] རྟད་པོའི་ཟེར་ལྷགས་ལྟར་ན་ཟགས་ཞེས་བྱ་བ་སུ་བས་ཀྱང་འཇིགས་སུ་རུང་བ་ཞིག་འོང་རྒྱུ་ཡོད་པ་རེད། དེ་ནང[৫৬]མི་འོང་ངམ་སྟམ་སྟེ་སྣྲག་ཅིང་འདུག་པ་དང་། ཆུ་ང་ཞིག་ནས་སོང་གི་སྣྲག་རྣམ་སངས་པ་ན་རྒྱན་མས་སྐྱ་ཡོད་པར་

མཐོང་ནས་སྐྱག་སྟེ་སྡུག་གི་སྟེང་དུ་བྱི་ཚུ་ཤོར་རོ། །སྡུག་དེས་ཀྱང་མི་དེ་རིག་ནས་ཟགས་ཟེར་བའི་འཇིགས་རྩང་དེ་བྱུང་སྐམ་དུ་ཤིན་ཏུ་སྐྱག་ནས་བློས་སྟིང་གས་པ་ཡིན་ཞེས་ཟེར་རོ།།

མ་ཁས་པ་རྣམས་བློ་བསྡུར་ན་ལེགས་པ་ལ་སྦྱོར་བ་ནི།

མ་ཁས་པ་མང་དུ་འདུས་པ་ན། །བློ་གྲོས་བསྡུར་བས་ལེགས་ལ་སྦྱོར།།

སྐང་པོ་ལ་སོགས་སྤོག་ཚགས་བཞི། །འཛོམ་[ཁ]ནས་བསྐྱབ་ཁྲིམས་བཅས་ལ་ཕྱོས།། ཁཀཅ

ཞེས་པ་སྟེ། ཡིད་གཞུང་བའི་མཁས་པ་མང་པོ་ལྟན་དུ་འདུས་པའི་ཚེ་ན་མཛངས་[ག]པའི་བློ་གྲོས་བསྡུར་བས་རང་གཞན་ལེགས་པ་འབའ་ཞིག་ལ་སྦྱོར་བར་བྱེད་དེ། དཔེར་ན། ནགས་ཀྱི་སྐང་པོ་ཆེ་ལ་སོགས་པ་སྤོག་ཚགས་བཞིའོ་ལྟན་ཅིག་ཏུ་འཛོམ་[ཁ]ནས་བསྐྱབ་པའི་གཞི་ལྟའི་ཁྲིམས་བཅས་ཀྱི་བསྡུངས་པའི་དགེ་མཚན་ལ་ཕྱོས། ཞེས་པའོ།།

སྟོན་[ཁ]ཡུལ་ཀ་ཤི་འི་ནགས་སྐྱག་པོ་ན་གོང་མོ་སྤེག་དང་། རི་བོང་དང་། སྤྲེལ་དང་། སྐང་པོ་ཆེ་གཅིག་བཅས་བཞི་པོ་ཕན་ཚུན་ཡིད་གཅུག་པར་ལྟན་ཅིག་ཏུ་མཐུན་པར་དགའ་བས་གནས་པ་ན། དེ་རྣམས་ཏྲན་རིམ་ལ་བསྟེན་བ་ཀུར་བྱ་བའི་སྤྲོ་སྐྱེས་ཏེ། གོང་མོ་སྤེག་གི་ཁ་ནས་ཤིང་ཆུ་གྲོ་ཞིག་བསྟན་པ་དང་། སྐང་པོ་ཆེ་ན་རེ། བས་དང་པོར་ལམ་འདི་ནས་འགྲོ་བ་ན་ཤིང་འདི་ཁོ་བོའི་ལུས་ཚད་དང་མཉམ་པ་ཙམ་དུ་མཐོང་ངོ་ཟེར། སྤྲེལ་ན་རེ། བདག་གིས་དང་པོར་ཤིང་འདིའི་སྡིང་ཁ་ཉིད་ཀྱི་ལུས་ཚད་ཙམ་དུ་མཐོང་ངོ་ཟེར། རི་བོང་ན་རེ། ཁོ་བོས་འདིའི་ལོ་མ་གཉིས་ཙམ་སྐྱེས་པའི་ཚེ་སྟེང་གི་ཟེལ་པ་བཤྲགས་པ་ཡིན་ཟེར། གོང་མོ་སྤེག་ན་རེ། བདག་གིས་འདིའི་ས་བོན་ཟོས་ནས་རྟུག་པ་བཏང་བ་ལས་ཤིང་འདི་སྐྱེས་པ་ཡིན་ཟེར་བས། འོན་རིམ་བཞིན་དུ་ཕྱིམ་ཕྱི་མ་རྣན་པས་བསྟེན་བཀུར་བྱའོ་ཞེས་སྨྲས་ཏེ། འགྲོ་བའི་ཚེ་སྐང་པོ་ཆེ་ལ་སྤྲེལ་དང་། དེ་ལ་རི་བོང་དང་། རི་བོང་ལ་གོང་མོ་སྤེག་ཁོན་[ཀྱ]°°ནས་འགྲོ་བར་བྱེད་དོ། །དེ་ནས་ཡང་འདི་ལྟར་བློ་སྐྱེས་ཏེ། གོང་མོ་སྤེག་ན་རེ། དཀའ་བའག་ཅག་སྐོག་ཁ་ཤས་ཆེ་ཞིང་། ཁྱོད་ཀྱི་ཁ་ནས་ཤིང་ཆུ་གྲོ་ཞིག་བཅས་ཀྱི་ཡོད་ཀྱང་ངས་ཤེས་པ་ཙམ་ཞིག་ཡོད་ཀྱི་ཁྱོད་ཀྱི་ཁ་ནས་ཤིང་ཆུ་གྲོ་ཞིག

པར་སྣང་ནས་བསྟབ་པའི་གཞི་ལྟ་གནས་པར་ཐུབ་ཀྱི། ཇེའི་ཚེ་གོང་མོ་སྲེག་གིས་སྣས་པ། དཀྱི་གཞན་དག་ལའང་ཚན་པར་བྱའོ་ཞེས་དེ་རྣམས་ཀྱིས་རང་རང་གི་རིགས་དང་གཞན་རྣམས་ཀྱང་བསྟབ་པའི་གཞི་ལ་བཀོད་ནས་ཀུ་ཤིའི་ཡུལ་གྱི་དུད་འགྲོ་ཐམས་ཅད་གཞིལ་ཡེ་བཏུལ་ཞྭགས་བློངས་པ་ན། ཚན་ཚུན་གཅིད་པ་མི་བྱེད་པར་ནགས་སྐྱེག་པོ་དེ་ན་དགའ་བར་གནས་སོ། ཇེའི་མཐུས་ལྷས་ཚར་ཆུ་དུས་སུ་ཚབ་ཅིང་རྒྱ་ཡོ་ཐུགས་འཕེལ་བས་ཡུལ་དེ་ར་བཀྲ་ཤིས་དང་དགེ་མཚན་གྱིས་ཁྱབ་པ་ན། རྒྱལ་བློན་སོགས་དང་། ཡུལ་མི་རྣམས་སོ་སོར་རང་རང་གི་བསོད་ནམས་ཀྱི་མཐུ་ཡིན་པར་སྣང་བས་མ་མཐུན་ནས། དེ་ན་དྲང་སྲོང་མངོན་ཤེས་ལྟ་ཁྱད་ཞིག་ཡོད་པ་ལ་དྲིས་པས། དྲང་སྲོང་ན་རེ། འདི་ནི་གཞན་གྱི་མཐུ་མ་ཡིན་གྱི་ཡུལ་འདི་ན་སྲོག་ཆགས་བཞིགནས་པ་དེའི་མཐུ་ཡིན་པས། ཁྱེད་ཅག་ཀྱང་བསྟབ་པའི་གཞི་ལྟ་པོ་དེ་ལོངས་ཤིག་ཅེས་བསྒུལ་བས། རྒྱལ་པོ་འཁོར་བཅས་དང་། རིམ་གྱིས་རྒྱལ་ཁབ་དང་འཛམ་བུའི་གླིང་གི་སྐྱེ་བོ་ཐལ་ཆེ་བས་བསྟབ་པའི་གཞི་ལྟ་བསྲུངས་པས། ལུས་ཞེག་ནས་སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་དུ་སྐྱེས་ཏེ་ལྷའི་འཁོར་རྒྱས་པར་ཐུབ་ཀོ། ཇེའི་ཚེ་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས། གྲུས་བཅས་ཞེ་སར་བཅས་པ་དང་། ཀཱཀ་ཐུབ་ཚའལ་ན་གནས་པ་ཡི། གོང་མོ་སྲེག་གིས་ཚངས་སྤྱོད་དག །འཇིག་རྟེན་སོ་སོར་རབ་ཏུ་བསྟན། ཞེས་སྣས་སོ། ཀེས་ན་རྣན་རབས་ལ་གྲུས་པ་དང་། ཞེ་སར་དང་། བཀྲ་སྡེ་བགྱིས་ན་རང་གི་བསོད་ནམས་རྒྱས་ཤིང་ཡུལ་ཕྱོགས་སུ་བཀྲ་ཤིས་དང་དགེ་མཚན་འབྱུང་བས་འདི་ལ་ནན་ཏན་བྱ་དགོས་སོ།།

བློན་པོ་བློ་ངན་བསྟུར་ནས་ཉེས་པ་ལ་སྦྱོང་བ་ནི།

བློན་པོ་མང་དུ་འདུས་པ་ན། །བློ་ངན་བསྟུར་བས་ཉེས་ལ་སྦྱོང་།།
རྫོགས་བྱེད་མང་དུ་འདུས་ནས་ནི། །འཕགས་པ་མོ་རྒྱལ་བཀྲ་ཤིས་ལ་ཕྱོགས།།[๕๙]

ཞེས་པ་སྟེ། བློན་པོ་མང་པོ་ཤུན་དུ་ཚོགས་ཤིང་འདུས་པ་ན་རྣོངས་པའི་བློ་ངན་བསྟུར་བས་བསད་གཞན་ཕྱང་བའི་ཉེས་པ་ལ་སྦྱོང་བར་བྱེད་དེ། དཔེར་ན། ཤུ་སྟེགས་རྫོགས་བྱེད་མང་དུ་འདུས་ནས་

འཕགས་པ་མཻ་རྒྱལ་གྱི་བུ་བཀྲིས་པ་ལ་ཡྱོས། ཞེས་པའོ།།

སྔོན་སྐྱེས་པ་འོད་མའི་ཚལ་ན་བཞུགས་པའི་ཚེ།[1-10] མཆོག་ཟུང་གཉིས་དམྱལ་བའི་གནས་རྣུ་ཞིང་སོང་བ་ལས་མནར་མེད་ཀྱི་གནས་སུ་ཕྱིན་པ་ན། དམྱལ་བ་པ་རྣམས་ངལ་གསོ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་མཻ་རྒྱལ་གྱི་བུས་ནམ་མཁའ་ལ་འཕགས་ནས་ཚར་ཤི་ང་རྟའི་སྒོག་ཤིང་ཙམ་གྱི་རྣུ་ན་ཕབ་པས་མནར་མེད་ཀྱི་མེ་ཕྱེས་བར་སྣང་དུ་བསྐམས་པར་གྱུར་ཏོ། ཏེ་ནས་ཀྱ་རིའི་བུས་ཏིང་ངེ་འཛིན་མོས་པ་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སྨོན་མས་པར་ཞུགས་པས་མནར་མེད་བསོལ་བར་གྱུར་ཏེ་སྤྲུག་བསྟལ་གྱི་རྣུན་བཅད་དོ། །རྗེ་གས་བྱེད་ཚོས་ལོག་བསྟན་པའི་རྣམ་སྨིན་གྱིས་ལུས་ཤིན་ཉུང་ཅིང་ཕྱེ་ལ་གཞོལ་ལ་བརྒྱས་སྐོད་པ་ལ། དེ་ན་རེ། ངའི་རྗེས་འཇུག་རྣམས་ཀྱིས་ཁོ་བོའི་མཚོད་རྟེན་ལ་ཇི་ལྟར་མཚོད་པ་དེ་ཙམ་དུ་ང་ལ་སྤྲུག་བསྟལ་ཆེ་ས་མི་བཟད་པར་འགྱུ་ར་ཀྱི་ཕྱིན་ཆད་མ་མཚོད་ཅེ་གཅེ་སྟ་གསུངས་ཤིག་ཅེར་བའི་འཕྲིན་བསྐུར་རོ། །དེ་ནས་མཚོག་ཟུང་གཉིས་སྤུར་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཏུ་གཤེགས་པའི་ལམ་དུ་ཀུན་ཏུ་རྒྱུ་དཀྱུག་ཐོག་དག་གིས་མཐོང་ནས། དགེ་སློང་འདི་དག ཀློན་ཀ་བཙལ་ནས་བརྟེག་གོ་ཅེར་ནས་ཤ་རིའི་བུ་སྔོན་དུ་སོང་བ་ལ། དེ་དག་གིས་ཀུན་ཏུ་འཚོ་བ་ལ་དགེ་སློང་ཡོད་དམ་ཅེར་བས། ཤ་རིའི་བུས་སྨས་པ། ཀུན་ཏུ་འཚོ་ལ་དགེ་སློང་མེད། །ཤཱཀྱ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་ཡོད། །དགྲ་བཅོམ་དག་ལ་ཆགས་ལྡན་མེད། །བུས་པ་སོ་སོའི་སྐེ་བོའང་མེད། །ཅེས་སྨས་པས་མ་ཤེས་ཏེ་བདག་ཅག་ལ་བསྟགས་སོ་སྙམ་ནས་བཏང་ངོ་། ཁོང་ལ་དགེ་སློང་གི་ལ་ཡོད། ཁེད་ཀྱི་སྐོན་པ་མནར་མེད་དུ་སྐྱེས་ཏེ་འཕྲིན་འདི་ལྟར་བསྐུར་རོ་ཞེས་རྗོགས་བྱེད་ཀྱི་འཕྲིན་སྨས་པ་དང་། དགེ་སློང་རྣམས་ཀྱིས་ཁོ་བོའི་ཕྱིར་ཤ་རིའི་བུ་ལ་གོས་ཀྱི་ནང་དུ་བཅུག་ནས་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་ཁྱེར་བ་ན། དགེ་སློང་རྣམས་སྔོན་ཏེ།[1-11] སྐྱེ་བས་རྗུ་འཕྲུལ་ཅན་གྱི་མཆོག་ཏུ་ལུང་བསྟན་ན་ཅིའི་ཕྱིར་འདི་ལྟར་གྱུར། མཻ་རྒྱལ་གྱི་བུས་སྨས་པ། ལས་ཀྱིས་རྗུ་བའང་མི་དན་ན། རྗུ་འཕྲུལ་ལྟ་ཅི་སྨོས་གསུང་།[1-12] དེ་རྒྱལ་པོ་མ་སྐྱེས་དགྲས་ཐོས་ཀྱི་ཁྲོས་པས་ཀུན་ཏུ་རྒྱུ་

རྣམས་བྱོས་སོ། །རྒྱལ་པོ་འཁོར་བཅས་མིག་མཆི་མས་གང་སྲེ་སྨན་པ་རྣམས་བཀུག་ནས། མོ་རྟག་ཀྱི་བུ་ཞག་བདུན་ནས་སོས་པར་གྱིས་ཤིག དེ་ལྟར་མ་བྱས་ན་ཁྱེད་ཅག་གི་དབང་ཐང་ཆོད་ཞེས་སྨས་སོ། །དེར་སྨན་པ་རྣམས་སྐྱག་སྟེ་མོ་རྟག་ཀྱི་བུ་ཉིད་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་པས་ཞག་བདུན་ནས་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་ནད་དེ་མེད་པར་བྱས་ཏེ་བསོད་སྙོམས་ལ་ཞུགས་པས་རྒྱལ་པོ་རབ་དགའོ། །དེ་ནས་མོ་རྟག་ཀྱི་བུ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བར་ཤེས་ཏེ། ཀུ་རིའི་བུ་མཛའ་བའི་བགེ་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་གློང་ན་ལ་དར་སོང་ནས་དགྲ་བཅོམ་པ་བརྒྱད་ཁྲི་དང་ལྔན་ཅིག་སྡོན་དུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་སོ། །དེའི་ཕྱི་དོ་མོ་རྟག་ཀྱི་བུའང་གློང་ཤིང་ཐགས་ཅན་དུ་སོང་ནས་དགེ་སློང་བདུན་ཁྲི་བདུན་སྟོང་དང་ལྔན་དུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་གྱུར་ཏོ།།

མ་ཁས་པས་རྒྱལ་ཁམས་བདེ་སྐྱིད་ལ་སྦྱོར་བ་ནི།

མ་ཁས་པ་རེ་རེའི་དགེ་མཚན་གྱིས། །རྒྱལ་ཁམས་ཀུན་ལ་བདེ་སྐྱིད་འབྱུང་།།
ཀ་བྱིན་ཞེས་བྱའི་ཆོས་རྒྱལ་གྱིས། །རང་སྡིད་བསྒྲུབས་པའི་ཡ་མཚན་ལྟོས།།[ཁཁ]

ཞེས་པ་ནི། མ་ཁས་པ་ཚད་ལྡན་གང་དུ་ཡོད་ཀྱང་དེ་རེ་རེའི་དགེ་མཚན་གྱིས་རྒྱལ་ཁམས་ཀུན་ལ་བཀྱ་ཤིས་ཤིང་བདེ་སྐྱིད་འབྱུང་བར་བྱེད་དེ། དཔེར་ན། ཀ་བྱིན་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོས་རྒྱལ་བྱམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་རང་གི་རྒྱལ་སྡིད་ཆོས་ཀྱིས་བསྒྲུབས་པས་ཡུལ་ཕྱོགས་ལ་གནོད་སྐྱེན་གདུག་པ་ཅན་གྱི་ཉེར་འཚེ་ཞི་བའི་ཡ་མཚན་ལ་ལྟོས་ཤིག ཅེས་པའོ།།

སྟོན་ཟླ་དྲུག་སྟིན་རྒྱལ་པོ་བྱམས་པའི་སྟོབས་ཞེས་བྱ་བ་མཚན་དོན་དང་མཐུན་པར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བྱམས་པས་བསྐྱོང་བ་ཞིག་བྱེད་ཅིང་།[ཁཉ] །རྒྱལ་པོ་དེ་ནི་རྒྱུད་སྐྱིང་རྗེ་ཆེན་པོས་བརླན་ཅིང་བྱམས་པ་བསྒོམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་འབངས་ཐམས་ཅད་གཙོ་ལས་སྐྱོབ་ཅིང་བདེ་ལེགས་ཟུན་སྐམ་ཚོགས་པ་ལ་བཀོད་དོ། །དུས་གཞན་ཞིག་ན་གཙོ་སྦྱིན་གྱི་བདག་པོ་རྣམ་པོས་སྐས་ཀྱིས་མདངས་འཕྲོ་བའི་གཙོ་སྦྱིན་ལྟ་ཅེས་པ་བྱས་པས་ཡུལ་ཡུང་ལོ་ཅན་ནས་སྦྱུགས་པ་རིམ་གྱིས་ཤྲ་རྣ་རྩ་སྟིན་

ལྟགས་སོ། །དེ་དག་ཡུལ་དེའི་མི་རྣམས་ཀྱི་མདངས་འཕྲོག་པར་འདོད་ནའང་རྒྱལ་པོས་བྱམས་པས་བསྐྱབས་པའི་སྡོམས་ཀྱིས་སྡུའི་ཡང་མདངས་འཕྲོག་མ་ནུས་སོ། །དེར་དེ་དག་བདག་ཅག་གི་མཐུ་ཅིའི་ཕྱིར་རྟགས་སྐམ་སྟེ་བམ་ཟེའི་གཟུགས་སུ་སྐྱལ་ནས་གླང་རྡོ་བར་གཅིག་ལུར་བག་ཡངས་སུ་འགོད་པ་ལ། ཞེད་སྲིན་པོ་དང་ཤ་ཟ་མ་རྟུངས་པ་དག་གིས་མི་འཇིགས་སམ་ཞེས་དྲིས་པས། གླང་རྡོ་བགད་དེ་སྨྲས་པ། ཁོ་བོ་ཅག་གི་རྒྱལ་པོ་དེའི་ཡོན་ཏན་ཀྱི་མཐུ་ས་ཡུལ་འདིའི་སེམས་ཅན་ལ་ལྟའི་དབང་པོ་བརྒྱ་ཕྲག་ཡང་གཅིས་པར་མི་ནུས་ན་གཞན་གྱིས་ལྟ་ཅི་སྨོས། ཞེས་སྨྲས་པ་དང་། གནོད་སྦྱིན་རྣམས་ཀྱིས་བསམས་པ། རྒྱུ་འདིས་མ་ཚུགས་སོ་སྐམ་ནས་རྒྱལ་པོ་ལ་མི་བཟོད་པ་སྐྱེས་ཏེ་ཁོ་བྱང་གི་སྒོར་སོང་ནས་རྒྱལ་པོ་ལ་ཟས་བསྐངས་སོ། །དེར་ཁ་ཟས་བཟང་པོ་སྦྱིན་དུ་བཅུག་པ་ན་མ་འདོད་དེ་རང་གཟུགས་འཇིགས་ཤིང་མི་སྡུག་པ་དངོས་སུ་བསྐན་ནས། མི་ཤ་དང་མི་ཁྲག་དོན་མོ་ནི་བདག་ཅག་གི་བཟའ་བཏུང་ཡགས་པས་བསྡུལ་དུ་གསོལ་ཟེར་བ་ན། རྒྱལ་པོ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་གནོད་སྦྱིན་དེ་དག་བཀྲེས་སྐོམ་གྱིས་མདངས་ཤམས་ཤི ང་རེ་བའི་སེམས་ཀྱི་སྣོང་བ་མཐོང་ནས་བརྩེ་བ་ཆེ་ར སྐྱེས་ཏེ། སེམས་ཅན་གཞན་མ་བསད་པར་ཤ་ཁྲག་དོན་མོ་གཅིག་ལ་རྟེན། གཅིག་བསད་ནས་གཅིག་ཤོས་གསོ་བ་དོ་ན་མེད་པས་དེ་བཏགས་ཤིད་ཀྱི་ཤ་ཁྲག་སྦྱིན་པའི་དུ་ སས་ལ་བབ་པོ་སྐམ་ནས། སྐན་པ་རྣམས་པོས་ཏེ་རང་གི་སྐུ་ལུས་ཀྱི་རུ་རྣ་སྦྱིན་པའི་དུ་བཅུག་གོ། །དེ་ནས་རལ་གྲི་རྩེན་པོས་རང་གི་སྐུ་ཤ་བཅད་ཁྲག་དེཆུ་པས། གཅོད་སྦྱིན་དེ་རྣམས་ཤ་ཁྲག་གིས་ཚོམ་ནས་གདུགས་རྒྱུག་རུབ་ཞེ་ཞེད་དད་གུས་ཀྱི་སྐོ་ནས་ཕྱིན་ཆད་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོའི་བཀའ་བཞིན་སྐྱབ་པར་ཁས་བླངས་པ་ན། རྒྱལ་པོས་དེ་དག་བསྐྱབ་པའི་གཞི་ལྟ་ལ་བཀོད་དོ། །དེའི་ཚེ་ས་གཡོས་པའི་རྒྱུན་གྱི་སྣ་ལྟེ་བྱང་ཕྱོགས་ནས་ཤར་ཕྱོགས་སུ་ཁྱབ་པ་ཙམ་ཞིག་ཏུ་ཁ་ཟས་ཀྱི་ཐིག་ཤེ

བླུན་པོས་རྒྱལ་ཁམས་ཕྱང་བར་བྱེད་པ་ནི།

བླུན་པོ་རེ་རེའི་བྱེད་པ་ཡིས། །རྒྱལ་ཁམས་ཀུན་ལ་སྣུག་བསྡལ་འབྱུང་།།
མ་ལ་གཅོད་ཀྱི་བྱེད་པ་ཡིས། །ཤྭཀྱའི་རིགས་ནི་འཕྱང་[1]°[2]ལ་ལྷོས།།[3]

ཞེས་པ་ནི། རང་གཞན་འཕྱང་བའི་བླུན་པོ་མང་པོར་མ་ཟད་རེ་རེ་ཙམ་གྱི་བྱེད་པ་དན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱལ་ཁམས་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་སྣུག་བསྡལ་དང་བཀྲ་མི་ཤིས་པ་འབྱུང་བར་གྱུར་ཏེ། དཔེར་ན། བླུན་ཞིང་གཏི་སྐྲ་བའི་མ་ལ་གཅོད་ཅེས་བྱ་བས་རྒྱལ་པོ་འཕགས་སྐྱེས་པོ་མི་འོས་པའི་བྱ་བ་ལ་ནན་གྱིས་བསྐུལ་བའི་བྱེད་པ་དན་པས་ཤྭཀྱའི་རིགས་བདེན་པ་མཐོང་བ་བདུན་ཁྲི་བདུན་སྟོང་ཙམ་བསད་དེ་འཕྱང་[4]°[5]བར་བྱས་པ་ལ་ལྷོས་ཤིག ཅེས་པ་སྟེ། གཏམ་རྒྱུད་ནི་གོང་གི་འཕགས་སྐྱེས་པོའི་སྐབས་ལྟར་རོ།།[6]°[7]

མ་ཁས་པ་ཆགས་སྡང་ཞི་བས་ཀུན་དང་མཛའ་བར་འགྱུར་བ་ནི།

མ་ཁས་པ་ཆགས་སྡང་ཞི་བ་ཡིས། །དགྲ་བོ་དང་ཡང་མཛའ་བ་འཐོབ།།
རི་དྭགས་ཤ་ཟན་བསྐྱལ་བ་ཡིས། །རྒྱལ་པོ་དགའ་བའི་ངང་ཚུལ་ལྷོས།།[8]

ཞེས་པ་ནི། ཕྱོགས་རིས་སྣང་བའི་མ་ཁས་པ་ནི་རང་ཕྱོགས་ལ་ཆགས་ཤི་ང་གཞན་ཡལ་བར་དོར་བའི་ཆགས་སྡང་གཉིས་ཞི་བས་ན་གཉེན་དུ་མ་ཟད་དགྲ་བོ་དང་ཡང་མཛའ་བའི་སེམས་བཟང་པོ་འཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རི་དྭགས་ཤ་ར་ཟན་བདག་ཉིད་གསོད་པའི་དབྱ་རྒྱུ་གཡང་ལ་སྐྱིང་རྡེ་ཆེན་པོ་སྐྱེས་ཏེ་གྲོགས་ལས་བསྐྱལ་བས་རྒྱལ་པོ་དང་ཅིང་དགའ་བའི་ངང་ཚུལ་ལ་ལྷོས། ཞེས་པ་སྟེ། ཤ་ར་ཟན་ནི་ཤཀ་[9]°བརྒྱད་པ་ཞེས་པའི་རི་དྭགས་ཡིན་ཏེ། ཤཀ་པ་བཞི་ནི་གྲིབ་དུ་ཕྱོགས་པས་ན་སྟེང་ཤཀ་ཅན་དང་། གྲིབ་མིག་ཅན་ཞེས་ཀྱང་བྱ་བའི་རྟོག་ལྷོ་བས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བས་སེང་གེ་ཡང་འཇོམས་ནུས་པར་བྱ་ར་ཏ་ལས་བཤད་དོ།།[10]

དེ་ཡང་སྟོན་འབྱོག་དགོན་པ་རྩ་བ་དང་ལྡུམ་བུ་དང་རྩ་སྐྱག་པོས་ཞེའམ་ཤིང་འབབ་ཚུ་དང་། གྲོག་མ་ཁར་དང་། གད་ས་[11]དང་། གྲོག་པོ་སོགས་ས་གཞི་བགྲོད་མི་བདེ་ལ་རི་དྭགས་ཀྱི་རིགས་

མངོ་རྒྱུ་བ་ཞེག་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བསམས་བཞིན་དུ་རི་དྭགས་ཤ་ར་ཐྲ་ཞེག་ཏུ་སྐྱེས་པར་གྱུར་ཏོ།[1113] །དེ་ནི་རྟག་སྟོང་སྙིང་རྗེ་སྐུམ་ཚོགས་ཤིང་སྟིང་རྟེའི་སེམས་དང་ལྡན་པ་འབྲོག་དགོན་པ་དེའི་རྒྱུན་བཞིན་དུ་གནས་པ་ན། སྐབས་ཤིག་ཡུལ་དེའི་རྒྱལ་པོ་རི་དྭགས་གཤོར་དུ་འོངས་པས། རྒྱང་རིང་པོ་ནས་རི་དྭགས་ཤ་ར་ཐྲ་དེ་མཐོང་ནས་གསོད་པའི་ཕྱིར་དེ་ལོགས་སུ་རྟ་ཤིན་ཏུ་མགྱོགས་པས་བསྟེགས་པ་དང་། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་རི་དྭགས་དེ་རབ་ཏུ་མགྱོགས་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་བྱོས་པའི་ལམ་ག་ན་གྱོག་གཡང་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་ལ་མཆོངས་ནས་སོང་ངོ། །རྟ་དེ་རྒྱུགས་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་རྟེ་སྐུ་བསྟེགས་པས་གྱོག་གཡང་དེ་ལ་མཆོངས་མ་ཐུ་ས་ཏེ་འཛེན་པ་དང་། རྒྱལ་པོ་རྟ་ཐོག་ནས་གཡང་ཏུ་ལྟུང་ངོ་། ཀེར་རྟའི་རྨིག་སྒྲ་མི་གྲགས་པ་ན་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རི་དྭགས་དེས་རྒྱལ་པོ་སྐུར་ལོག་གམ་སྐམ་ནས་ཕྱིར་བལྟས་པས། མི་མེད་པར་རྟ་གྱོག་པོའི་ཁ་ན་འདུག་པར་མཐོང་ནས། རྒྱལ་པོ་དེ་གྱོག་གཡང་དུ་ལྟུང་བར་ཁོང་མ་ཚག་སྐམ་ནས་དེའི་ལག་མ་བསྣད་དམ། བརྒྱལ་བར་མ་གྱུར་བྱང་། ཇི་ལྟར་ན་ཡང་དེ་གྱོག་གཡང་ནས་རང་ཉིད་ཐར་པར་ནི་མི་ནུས་སྐམ་དུ་[1114]སྟིང་རྟེ་ཆེན་པོ་སྐྱེས་ཏེ་གཡང་ས་དེའི་འགྲམ་དུ་ཕྱིན་པ་ན། རྒྱལ་པོ་གྱོག་གཡང་དེ་ན་ལུས་རྟུལ་གྱིས་གཡོགས། ཐོད་བཅིངས་པ་ནི་ཞེག བསྣད་པའི་སྐུག་བསྔལ་གྱིས་འགྲེ་ལྷོག་ཅྱེད་པར་མཐོང་ངོ་། ཀེར་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རི་དྭགས་དེ་སྟིང་རྟེའི་དབང་གིས་དགྲའི་འདུ་ཤེས་བརྟེད་དེ་མིག་མཆི་མས་གང་བཞིན་འདི་སྐད་སྨོས་སོ། །རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་སྐད་[1115]བར་མ་གྱུར་ཏམ། ལུས་ལ་ཚག་གྱོགས་མ་བྱང་ངམ། བདག་ནི་ཁྱེད་ཀྱི་ཡུ ལ་ན་གནས་པའི་རི་དྭགས་ཤིག་ལགས་པས། ཁྱེད་གཡང་ས་ནས་དབྱུ ང་བར་བྱའི་བདག་ལ་ཐུགས་བག་ཚབ་བར་རིགས་སོ་ཟེར་བ་ན། རྒྱལ་པོ་ངོ་ཚ་ནས་དགྱ་ལ་བརྒལ་བར་ནུས་བཞིན་དུ་སྟིང་བརྩེ་བ་འདི་ཙི་ཞེག་སྐམ་དུ་[1116] ཕྱིས་ཏུངོ་མཚར་ཞིང་སེམས་མགུ་ནས་སྨྲས་པ། བདག་ནི་བེར་འཕྲག་པོ་གྱོན་པས་ཆེར་མ་བསྣད། བདག་ནོངས་པ་ཐུགས་ལ་མ་བཅངས་ཤིག་ཟེར། དེ་ནས་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཤ་ར་ཐྲ་དེ་ས་རྩོ་བ་མིའི་ཕྱེད་ཙམ་ལ་སད་པས་རྒྱལ་པོ་དབྱུང་ནུས་པར་རིག་ནས་གྱོག་པོ་དེའི་ནང་ཞུགས། རྒྱལ་པོ་རྒྱབ་ཏུ་[1117]བ་ལ་ལེགས་པར་འཛུས་སུ་བཙུག་ནས། སྟིང་སྟོབས་ཆེན་པོས་ཤུགས་ཀྱིས་མཆོངས་པས་སྟེང་དུ་ཐོན་ཏེ་རྟ་ཡང་བླངས་ནས་བྱིན་ནོ། ཀེ་ནས་རྒྱལ་པོ་རབ་ཏུདགའ་

ནས་དང་ཅིང་གྱས་པས་རང་གི་ཚོ་བྱང་དུ་འབྲོན་པར་ཞུས་པ་ན། དང་དུ་མ་བླངས་པར་རྒྱལ་པོ་ལ་སྐྱེག་སྦོང་དགེ་སྐྱབ་སོགས་ཀྱི་ཚོས་བསྟན་ནས་ནགས་ཚལ་གྱི་ནང་དུ་ཞུགས་ཏེ་སོང་ངོ།།

བླུན་པོ་ཆགས་སྡང་གོམས་པས་ཀུན་དང་འགོན་པར་འགྱུར་བ་ནི།

བླུན་པོ་ཆགས་སྡང་གོམས་པ་ཡིས། །ཀུན་དང་འགོན་པ་ངང་གིས་འཐོབ།།
དུག་སྦྱལ་གདུག་པའི་གནྡགས་མཐོང་ན། སྐྱེ་བོ་མཐའ་དག་བྱོས་ལ་ལྟོས།།[๕๎]

ཞེས་པ་ནི། ཕྱོགས་རིས་ཅན་གྱི་བླུན་པོ་ནི་ཆགས་སྡང་གོམས་པའི་དབང་གིས་འགྲོགས་ཚད་ཀྱི་སྐྱེ་བོ་ཀུན་དང་ཞེ་འགས་པ་དང་འགོན་པ་རང་གིས་འཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ། དེའང་ན། དུག་ཅན་གྱི་སྦྱལ་དེ་གདུ་གུ་རྣ་བ་དང་ཞེ་སྡང་ཆེ་བས་དེའི་གནྡ་གས་ཙམ་མཐོང་ན་ཡང་སྐྱེ་བོ་མཐའ་དག་བྱོལ་ཞིང་བྱོས་པ་ལ་ལྟོས་ཤིག ཅེས་པའོ།།

མཁས་པའི་རྣེད་པ་ལོངས་སྤྱོད་འོས་སུ་བསྟན་པ།

མཁས་པའི་རྣེད་པ་རྣེད་པ་སྟེ། །འབྱུང་འོས་ཤིག་ལས་བྱུང་བ་ཡིན།།
སྐྱེ་བོ་མང་པོས་བཀུར་བ་ཡི་ས། སྟོན་གྱི་རྒྱལ་པོའི་ཡ་མཚན་ལྟོས།།[๕๏]

ཞེས་པ་ནི། མཁས་པའི་རྣེད་པ་དང་བཀུར་སྟི་ནི་ལོངས་སྤྱོད་པར་འོས་པའི་རྣེད་པ་ཡིན་ཏེ། འབྱུང་ཁུངས་འོས་པ་ཞིག་ལས་ཚུལ་མཐུན་དུ་བྱུང་བ་ཡིན་པས་སོ། ཁ་ཅིར་ན། །འཇིག་རྟེན་ན་དང་པོར་མཁས་ཤི་ང་མཛངས་པའི་མི་ཞིག་ལ་སྐྱེ་བོ་མང་པོས་སྟོན་པོགི་དུ་གཅ་བསྟབས་ཏེ་བློ་མཐུན་པར་རྟེ་བོར་བཀུར་ཅིང་འདུད་པས་སྟོན་ཀྱི་མང་པོས་བཀུར་བའི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་བྱ་བར་གྱུར་ཏེ་འཕགས་མཆོག་ལ་ལྟོས། ཞེས་པའོ།།

སྟོན་[๑๑๙]བསྐལ་པ་ཚགས་པའི་ཚེ་མི་ཕལ་ཆེར་ལྷ་ནས་ཤི་འཚོས་ཏེ་བརྟུ་ས་ནས་སྐྱེས་པ། འོད་དང་ལྡན་པ། དགའ་བའི་ཟས་ཟ་བ། ཚེ་ལོ་དཔག་མེད་ཐུབ་པ་སོགས་ཡོན་ཏན་དུ་མ་དང་ལྡན་

ཞིང་ཉི་བྱ་དང་། དུས་ཆོགས་དང་། ཚོ་མོའི་ཁྱད་པར་སོགས་མེད་དོ། །དེ་ནས་ཁམ་ཟས་ལ་སྦྱིད་པའི་དབང་གིས་རིམ་ཀྱིས་སའི་བཙུད་དང་། སའི་ཞག་དང་། སྐུ་གྲུའི་ཚལ་དང་། མ་སྟོས་པའི་འབྲས་སུ་ལུ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པས་ལྟ་ལས་ཆད་པའི་ཡོན་ཏན་ཕལ་ཆེར་ནུབ་ནས་སྐྱན་པ་བྱུང་བ་ན་ཉི་བྱ་དང་། ཉིན་མཚན་གྱི་ཁྱད་པར་དང་། དུས་ཆོགས་སོཿསྣང་ངོ་། །དེ་ནས་འབྲས་ས་ལུ་ཟོས་པའི་སྐྱིགས་མ་རྣམས་བཤད་གཅིར་གྱུར་ནས་དེ་འབྱུང་བའི་ཡམ་ཚོ་མོའི་དབང་པོ་དོད་དོ། །འབྲས་ས་ལུ་ནམ་དགོས་སུ་ལེན་པ་ལ་ལེ་ལོ་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་གསོག་འདོག་བྱས་པ་ལ་བཏེན་ནས་སོ་སོར་བགོས་ཏེ་བདག་གིར་བྱས་པ་ན། འགའ་ཞིག་གཞན་གྱིས་བདག་ཏུ་བཟུང་བ་ལ་རྒྱུ་འཕྲོག་སོགས་བྱེད་པས་ཕན་རྒྱུན་རྩོད་པར་བྱེད་དོ། །དེའི་ཚེ་སྐྱེ་བོ་ཀུན་འདུས་ནས་ཕྱིན་ཆད་ལེགས་ཉེས་ཀྱི་ཞལ་ལུགས་ཅོར་བའི་ཕྱིར་མི་རང་བཞིན་བཟང་པོ་ཞིག་ཞིང་དཔོན་དུ་བསྐོས་ཏེ་ལོ་ཐོག་གི་དྲུག་ཆ་སྤེར་བར་བྱས་སོ། །དེ་ལ་སྐྱེ་བོ་མང་པོས་བཀུར་ཞིང་འདུད་པས་ན་མང་པོས་བཀུར་བའི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་བྱ་བར་གྱུར་ཏེ། འཇིག་རྟེན་ན་རྒྱལ་པོའི་ཐོག་མ་དེ་ནས་བྱུང་ངོ་། །དེ་དག་གི་ཚེ་འགའ་ཞིག་འདོད་པ་ཆུང་ཞིང་ཁྱིམ་ལས་ཡིད་ཕྱིར་ཕྱོགས་ཏེ་དགོན་པ་དང་ནགས་སུ་གནས་པ་ལ་བྲམ་ཟེ་དག རྒྱ་འཕྲོག་སོགས་མི་བྱེད་པ་ལ་རྟེའུ་རྐང་དང་། རྒྱ་འཕྲོག་སོགས་བྱེད་པ་ལ་དམངས་རྣམས་དང་གདོལ་པའི་རྐས་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་ཚགས་ཏེ་རྐས་བཞིའི་ཐ་སྙད་བྱུང་ངོ་། ཁང་པོས་བཀུར་བའི་རྒྱལ་པོའི་བུའོད་མཛོས་དང་། དེའི་བུ་དགེ་བ་དང་། དེའི་བུ་དགེ་མཆོག་དང་། དེའི་བུ་གསོས་སྦྱོང་འཕགས་ཉེ་རྣམས་ལ་རྟོག་གྱི་རྒྱལ་པོ་སྤེ་ལྟ་ཟེར་རོ། །གསོ་སྦྱོང་འཕགས་ཀྱི་སྤྱི་བོར་ཤ་རྩེན་ཞིག་བྱུང་བ་བཏོལ་བ་ལས་ང་ལས་ནུ་དང་། བརླ་གཡས་པ་ལས་མཛོས་པ་དང་། གཡོན་པ་ལས་ཉེ་མཛོས་དང་། རྐང་པ་གཡས་པ་ལས་མཛོས་ལྟན་དང་། གཡོན་པའི་ཤ་རྩེན་ལས་ཉེ་མཛོས་ལྟན་བྱུང་སྟེ། འདི་ལྟ་ལ་འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བའི་རྒྱལ་པོ་ལྟ་ཞེས་བྱ་ལ། ཕྱི་མ་བཞི་ནི་རིམ་བཞིན་གསེར་དངུལ་ཟངས་ཤྱགས་ཀྱི་འཁོར་ལོས་བསྐྱར་རྒྱལ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་རིམ་པར་བརྒྱད་དེ་ཟས་གཙང་ཡན་ཆད་རྒྱལ་པོ་ས་ཡ་ཆིག་འབུམ་ཉི་ཁྲི་ཆིག་སྟོང་ལྟ་བརྒྱ་བཅུ་བཞི་བྱུང་བར་གྲགས་ཤིང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་སྐས་སྐྱ་གཅན་འཛིན་ནས་མང་པོས་བཀུར་བའི་རྒྱལ་རྒྱད་རྩོགས་བར་འདུལ་བ་ལུང་གཞི་ལས་གསུངས་སོ།།

བླུན་པོའི་རྟེད་པ་ལོག་འཚོ་བསྟན་པ་ནི།

བླུན་པོའི་རྟེད་པ་ལོག་འཚོ་སྟེ། །འཕྲུང་མི་འོས་ཤིག་བྱང་བ་ཡིན།།
ཤ་སྐེས་རྒྱལ་པོར་བཀུར་བ་ཡི་སེམ། ཅི་དྲགས་རྒྱལ་པོས་བསད་ལ་སྡོམ།།ཕ་ཿ

ཞེས་པ་སྟེ། བླུན་པོའི་རྟེད་པ་དང་བཀུར་སྟི་ནི་ཚལ་ཆེར་རང་ཉིད་འཕྲང་[1][1]བར་བྱེད་པའི་ལོག་འཚོ་ཡིན་ཏེ། ཚུལ་དང་མི་མཐུན་པའི་འབྱུང་མི་འོས་པ་ཞེས་ཆེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། སྔོན་ཤ་སྐེས་ཤིག་སྐྱབས་ལེགས་ཏེ་རི་ཤི་གུ་དུད་འགྲོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རྒྱལ་པོར་བཀུར་ཞིང་གླང་པོ་ཆེ་ལ་ཞོན་[1][2]ནས་སེང་གེ་དང་སྐྱག་སོགས་ཀྱིས་བསྐོར་ནས་འགྲོ་བ་ན། རྗེས་སུ་ཤ་སྐེས་ཡིན་པར་ཤེས་ནས་རི་དྭགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོས་བསད་པ་ལ་སྡོམ། ཞེས་པའོ།།

སྔོན་[1][3]ཤ་བཀམ་ཚགས་ཅན་ཞེག་ཟས་འཚོལ་ཕྱིར་དགོན་པ་དང་གྲོང་དུ་རྒྱུ་བ་ན་བཅོ་བྲག་མཁན་ཞེག་གི་རྩ་མའི་ནང་དུ་ཕྱུང་སྟེ། ཚུ་རྐོའི་ཕུང་པོའི་སྟེང་དུ་ཉལ་བས་མ་རྟོགས་པར་གྱུར་ནས་ཆུར་ཞུགས་ཏེ་སོང་བ་ལས། ཅི་ཟེར་ཞེག་བས་ནོར་བུ་གཟིའི་ཁ་དོག་ལྟར་གྱུར་ཏོ། ཀིར་ཤ་རྣམས་མཐོང་ནས་ངོ་མཚར་ཏེ། ཁྱོད་སུ་ཡིན་ཟེར་བས། ཁོ་བོ་ནི་བརྒྱར་འགྲོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན། བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་རྣད་བཞི་པའི་རྒྱལ་པོར་དབང་བསྐུར་ཏོ་ཟེར། དེར་ཤ་རྣམས་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་ལ་གོ་བར་བྱས་པས་དེའི་ཁ་དོག་སྔོན་མ་མཐོང་བས་ཡ་མཚན་ནས། རྣང་བཞི་པ་དུ་མས་རྒྱལ་པོར་བཀུར་ཅིང་བླང་པོ་ཆེ་ལ་ཞོན་ནས་རྒྱུ་བ་ན་སེང་གེ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐོར་ཅིང་། དེ་ནས་སྐྱག་དང་། དེ་ནས་རྣང་བཞི་པ་གཞན་དང་། ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕྱི་རིམ་རྒྱུད་རིང་པོ་ནས་ཤ་རྣམས་འགྲོ་བར་བྱེད་དོ། ཀིའི་མ་རི་སྲུལ་ཞེག་ན་གནས་པ་ལ་ཤ་ཞེག་མངགས་ཏེ། བུས་རྒྱལ་སྲིད་ཉམས་སུ་སྐྱོང་གི་ཚུར་སྐྱོན་[1][4]ཞེས་སྨྲའོ་སྙམ། མ་ན་རེ། འགོར་ཅི་འདྲ། ཤ་དེས། འགོར་ནང་མ་ནི་སེང་གེ་དང་། སྐྱག་དང་། བྲང་པོ་ཆེ་དག་ཡིན་ལ། ཕྱི་པ་ནི་བདག་ཅག་གོ། མ་ན་རེ། མ་རྟོགས་སུ་གྱུར་ཟིན་གྱི་ཁོ་བོ་མི་འགྲོའོ་ཟེར། ཤ་དེ་འོངས་ནས་ཀྱང་བཞི་པའི་རྒྱལ་པོ་འདི་ནི་ཤ་ཁོ་ན་སྟེ། དེའི་མ་བདག་གིས་མཐོང་ངོ་ཞེས་སྨྲས་སོ། །དེར་ཡིན་མིན་བརྟག་པའི་ཕྱིར་ཤ་རྣམས་སྐད་འབྱིན་པ་ན། ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ཤ་རྣམས་ནི་ཤ་སྐད་ཐོས་ནས་སྐད་

མ་ཕྱུང་ན་སྤྱི་འབྱི་བར་འགྱུར་བས། དེ་སྐྱང་པོ་ཆེ་ལ་ཞོན་བཞིན་དུ་ཤ་སྐད་ཕྱུང་བས་སྐྱང་པོ་ཆེས་ཤེས་ནས། ཤས་བདག་ལ་ཞོན་ནམ་ཞེས་པོར་ནས་རྐང་པས་བརྡེས་ཏེ་བསད་དོ། །དེར་ལྷས་ཚོགས་སུ་བཅད་པ། གང་དག་ནང་པ་ཕྱི་པ་དང་། །ཕྱི་པ་ནང་པར་བྱེད་དེ་དག །འདི་འདྲ་བར་ནི་བརྟགས་འགྱུར་ཏེ། ཁྱོད་པོ་ཆེ་ཡིས་ཤ་བཞེན་ནོ།།[1-13] །ཞེས་སྨྲས་སོ། །དེའི་ནི་འདུལ་བ་ལུང་ལྟར་བཀོད་ལ། གཏམ་རྒྱུད་འགའ་ཞིག་ཏུ་སེང་གེ་ལ་བཞོན་ཅིང་སེང་གེས་བསད་པར་བཤད་དོ། །དེས་ན་བན་པ་ཐལ་ཆེར་རྣེད་པ་དང་བཀྲུར་སྐྱིས་བརྟག་སྟེ། ལུང་གཞི་ལས། རྒྱ་ཕིང་འབྲས་བུ་སྨྲག་འབྲས་དང་། སྨྲ་ནི་འབྲས་བུས་སྐེམ་པ་དང་། །རང་གི་བུ་ཡིས་དྲེའུ་མོ་ལྟར། །སྐྱེས་བུ་ཐ་ལ་བཀྲུར་སྐྱིས་འཛོམས།[1-19] །ཞེས་གསུངས་སོ།།

མཁས་པ་གང་བརྒྱམ་མཐར་སྐྱེལ་བ་ནི།

མཁས་པ་དང་པོ་བརྒྱམས་ཕྱིན་ཚད། །ཅི་ལ་ཐུག་ཀྱང་ཕ་མཐར་སྐྱེལ།།
མེ་འོབས་བརླ་ལ་ནས་ཚོང་དོན་གྱིས། ངང་སྲོང་མཆོད་པའི་སྐྱིང་སྟོབས་ལྟོས།།[1-20]

ཞེས་པ་སྟེ། མཁས་པ་དམ་པ་ནི་དང་པོ་བྱ་བ་གང་དང་གང་གི་འགོ་བརྒྱས་ཕྱི་ནས་དཀའ་བ་ཅི་འདྲ་ཞིག་ལ་ཐུག་ཀྱང་སྲོག་དང་བསྟོས་ཏེ་དོན་དེ་ཕ་མཐར་སྐྱེལ་བར་བྱེད་དེ། དཔེར་ན། སྐྱེན་པའི་གེགས་བྱེད་པའི་ཕྱིར་བདུད་ཀྱིས་སྒོ་ཁང་གི་བར་དུ་དམྱལ་བའི་མེ་འོབས་འཇིགས་སུ་སྣང་བ་སྐྱལ་བ་ལ་ཚོང་དཔོན་སྐྱེན་པ་ལ་དཔའ་བས་ལུས་སྲོག་བློ་བཏང་སྟེ་ཚམ་ཚོམ་མེད་པར་མེ་འོབས་དེ་བརླ་ལ་ནས་དྲང་སྲོང་རང་སངས་རྒྱས་མཆོད་ཅིང་བསོད་སྙོམས་ཕུལ་བའི་སྐྱིང་སྟོབས་ལ་ལྟོས་ཤེ་གཅེས་པའོ།།

དེ་ཡང་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་ཐུགས་རྗེ་ཅན་དེ་སྟོན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ལ་སློབ་པའི་ཚེ་བསམས་བཞིན་དུ་ཚོང་དཔོན་སྐྱེན་པ་ལ་དཔའ་བ་ཞེས་བྱ་བར་སྣུ་འབྲུངས་པར་གྱུར་ཏོ།།[1-21] །དེ་ནི་རིག་པ་དང་སྤྱུ་རུ་ལ་དུ་མ་ཁོང་དུ་ཆུད་ཅིང་སྐྱིང་རྗེ་དང་གཅོང་ཞོད་ཐུན་སུམ་ཚོགས་པའི་ཡོན་ཏན་

གྱིས་རྒྱལ་པོ་དང་། འཇིག་རྟེན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བཀུར་སྟི་བྱེད་དོ། །དེ་སྐབས་ཤེ་གཉན་གྱི་དུས་ལ་བབ་པའི་ཚེ། ཁྱོས་བྱས་ཏེ་བཟའ་བཅའ་ལྷན་སྐམ་ཚོགས་པ་བཤམས་པ་ན། རང་སངས་རྒྱས་ཤེ་གཉོད་སྟོམས་ལ་བྱོན་ནས་དེའི་སྐྱེ་ཁང་ན་འདུག་གོ། ཀིར་བདུད་སྡིག་ཅོ་ཅན་གྱིས་སྨྱིན་པ་རླབས་པོ་ཆེ་དེའི་གེགས་བྱེད་པའི་ཕྱིར་བར་སྐྱེ་གཉེས་ཀྱི་བར་དུ་སེམས་ཅན་དམྱལ་བ་ཆེན་པོའི་མེའི་འོབས་རབ་ཏུ་ཟབ་ཅིང་འབར་བ་འཇིགས་སུ་རྩང་བའི་སྐུ་གག་[1]ཙ་ཞེག་ལ་སྐྱལ་ཏོ། །ཚོང་དཔོན་ཀྱིས་རང་གི་ཚུང་མ་འཕགས་པ་ལ་བསོད་སྙོམས་འབྱུལ་དུ་བཏང་བས། ཚུང་མས་དམྱལ་བ་མཐོང་ནས་འཇིགས་ཤིང་སྐྲག་སྟེ་བརྟབས་[2]བཞེན་དུ་སྨན་ལོག་གོ།

དེ་ནས་ཚོང་དཔོན་རང་ཉིད་བཟའ་བཅའ་བཟང་པོ་ཁྱེར་ཏེ་སོང་བ་དང་། སྐོ་ཁང་གི་བར་དེར་དམྱལ་བ་ཆེན་པོ་འཇིགས་སུ་རྩྭ་བ་དེ་མཐོང་ནས་འདི་ཅི་ཞེག་ཡིན་སྙམ་པ་དང་། བདུད་སྡིག་ཅན་ལྟའི་ལུས་ཡ་མཚན་ཆེ་བ་དངོས་སུ་བསྟན་ནས་བར་སྣང་ལ་གནས་ཏེ་སྨིང་ཁེ་བ་ལྟར་འཇམ་པའི་ཚིག་གིས། འདི་ནི་དམྱལ་བ་ཆེན་པོ་འབོད་སྐྲག་སྟེ། །སྨྱིན་ལ་དགའ་བས་ནོར་རྫས་ཚུད་གསན་པ། །དེ་དག་འདིར་སྐྱེ་ཤེན་པོ་ལྟ་ཡུལ་འགྲོ། །དེ་བས་བློ་ནི་སྨྱིན་ལས་བཟློག་ན་ཤེགས། །ཞེས་སྨྲས་པ་ན། ཚོང་དཔོན་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་བདུད་དུ་མཁྱེན་ནས་ལན་དུ། ནོར་སྨྱིན་པ་ནི་དམྱལ་བར་འགྲོ་བ་དང་། ལེན་པ་ལྟ་ཡུལ་འགྲོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་། །ཁྱོད་ཀྱིས་སྨྱིན་ལས་བཟློག་པར་བྱས་པོད་ཀྱི། །དེ་ཡིས་བདག་ཉིད་སྨྱིན་ལ་བཙོན་པར་གྱུར། །ཞེས་སྨྲས་ནས་ཚམ་ཚོམ་མེད་པར་དམྱལ་བའི་ནང་ན་ཁར་སོང་བ་དང་། སེམས་དཔའ་ཆེན་པོའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་མཐུས་པbecr་ཏེ་སྟེགས་བྱེད་ལ་བྱོན་ཏེ་རང་སངས་རྒྱས་ལ་ཚོད་ལྟ་སྟེ་སྐྱེ་གཉེས་ཟླུལ་ལོ། །དེ་ནས་དེ་ཡི་བསོད་ནམས་མཐུ་ཡིས་དེར། །འདམ་ཕྱབ་མེད་པར་འདམ་ལས་སྐྱེས་པཙྩེང། །ཟེ་[1]འབྲུ་དཀར་པོ་སོ་ཡི་ཁྲེང་བ་དག །བདུད་ལ་འཕྱ་བ་བཞིན་དུ་ཚོད་པར་གྱུར། ཀེ་ཡི་ཡིད་ནི་རབ་ཏུ་དང་པའི་ཕྱིར། ཀེར་ནི་དགེ་སློང་དེ་ནི་མཁའ་ལ་ལྷིང་། །དེ་ནི་དེ་ན་ཚར་འབེབས་འབར་བར་བྱེད། །ཁྲོག་དང་བཅས་པའི་སྨྱིན་ཀྱི་དབལ་བཞིན་མཛེས། །བདུད་ནི་ཡིད་ལ་བསམས་པ་མ་གྲུབ་ནས། །ཡི་ནི་ཚད་ནས་མདངས་ཀྱང་ཉམས་པར་གྱུར། ཀེ་ལ་ཡྱོགས་དེ་ལྟ་ཡང་མ་ནུས་ནས། ཀམྱལ་དང་བཅས་པ་དེ་ནས་མི་སྣང་གྱུར། ཀེ་བས་ན་

མ་ཁས་པ་སྐྱིང་སྟོང་བས་ཅན་ནི་གཞན་གྱི་ས་རྗེ་ལྟར་བསྟེ་གས་ཀྱང་རུ་བ་བར་བརྟམས་པའི་དགེ་བའི་བྱ་བ་ལས་ནམ་ཡང་མི་བཟློག་ཅིང་མཐར་ཕྱིན་པར་བྱེད་དོ།།

བླུན་པོས་བྱ་བ་གང་བྱས་དོན་དུ་མི་འགྱུར་བ་ནི།

བླུན་པོ་བྱ་བ་གང་བརྟམས་ཀྱང་། །ཕྱིས་སུ་འཚོངས་པ་གཅིག་ཀྱང་མེད།།
ཉེའུ་མེ་སྐྱེས་ཚ་ཡིས་ནི། །བྱད་མེད་ལྟོ་བ་མཉེས་ལ་ལྟོས།།ཅ་༢།

ཞེས་པ་སྟེ། བློ་གྲོས་ཀྱི་མིག་དང་བལ་བའི་བླུན་པོ་ནི་བྱ་བ་གང་འགོ་བརྟམས་ཀྱང་ཕྱིས་སུ་ཡིད་འཚོངས་ཤིང་དོན་དུ་གྱུར་པ་གཅིག་ཀྱང་མེད་དེ། དཔེར་ན། ཉེའུ་མེ་སྐྱེས་ཀྱི་ཚ་ཁྱིམ་བདག་རབ་ཀུ་བཟང་པོས་རང་གི་ཚུང་མའི་མངལ་སྐྱེ་བའི་ཚེད་དུ་བྱད་མེད་དེའི་ལྟོ་བ་མཉེས་ནས་ཚུང་མ་བསད་པས་བདག་གཞན་གཉིས་ཀ་ཟུང་བའི་ཚུལ་ལ་ལྟོས། ཞེས་པའོ།།

སྟོན་ཆུལ་པོའི་ཁབ་ན་ཁྱིམ་བདག་རབ་ཀུ་བཟང་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཚུང་མའི་མངལ་དུ་སེམས་ཅན་ཞིག་ཞུགས་སོ།[1]༡ །དེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་བསོད་སྙོམས་ལ་བྱོན་པ་ན་ཞུས་པས། བུ་ཕོ་ཞིག་བཙའ་ཞིང་རིགས་གསལ་བར་བྱེད་པ་དང་། ལྟ་དང་མིའི་དཔའ་ཉམས་སུ་སྐྱོང་སྟེ་བའི་བསྟན་པ་ལ་ཞུགས་ནས་དགྲ་བཅོམ་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ལུང་བསྟན་ཏོ། ཉི་ན་གཅིར་བྱ་པ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་རིགས་ནས། གོའུ་[2]༢ཀ་མ་བདག་གི་སྐྱིན་བདག་གི་ནང་དུ་ཞུགས་པས་སྐྱིན་བདག་ཁ་དོན་ཀྱི་སོང་ལ་བལྟའོ་སྙམ་ནས་སོང་སྟེ། གོའུ་ཀ་མ་ཅི་ལུང་བསྟན། ཁྱིམ་བདག་གིས་ཇི་བཞིན་སྨྲས་པ་དང་། དེས་རྟོ་རྒྱས་དཀར་པོ་བྱང་ཆུབ་ནས་བརྩེས་པས་ཅད་ཀྱི་ཚེས་ཡང་བཟང་པོ་ཞེས་ཀྱང་ཟེར་ཞེས་ལུང་བསྟན་ཏོ། ཁེ་ཁོ་ན་བཞིན་སྨྲས་ན་འདིས་གོའུ་ཀ་མ་ལ་ལྟག་པར་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱང་ཁོང་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཁྱིམ་བདག་གིས་ཇི་ལྟར་སྨྲས་པ་ཁོ་ན་ཏེ་ཞེས་ཀྱང་ཁོང་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཁྱིམ་མེས་ཚོག་གི །མིས་ལྟའི་དཔལ་འབྱོར་བོ་སུ་ཡོད་དེ་མི་བདེན་ལ། བཟའ་རྒྱུ་མེད་ནས་རབ་ཀུ་བྱང་བར་འགྱུར་བ་ནི་བདེན་ནོ། །གོའུ་ཀ་ལ་འབྱང་དགྲ་བཅོམ་པ་མེད་ན་དེའི་ཤན་ཁོར་ལ་ལྟ་ཅི་སྨོས། ཞེས་ཟེར་བ་དང་། ཁྱིམ་བདག་མིདགའ་ནས། འོ་ན་ཇི་ལྟར་བྱ།

གཅེར་བུ་པ་ན་རེ། ཁོ་བོ་བསྐྱབ་པ་བློངས་པས་ཁྱོད་ཉིད་ཤེས་སོ་ཟེར། དེར་ཁྱིམ་བདག་གིས་མངལ་དོར་བར་བྱའོ་སྙམ་ནས་སྨན་མ་ཡིན་ཏིན་ཡང་སྦིད་པ་ཐ་མ་པ་ཡིན་པས་གནོད་པར་མ་གྱུར། རྒྱལ་མའི་དཀྱུམ་ཉེས་པས་གཡས་གཡོན་དུ་བྱོས་ཤིང་མོ་དྲས་པ་དང་། དགོན་པར་ཁྱིད་ནས་དཀྱུམ་ཉེས་པས་ཐལ་ཆེ་སྟེ་རྒྱང་མ་བསད་དོ།།

དེ་ནས་རྒྱང་མའི་ཅོ་དུར་ཁྲོད་དུ་སྡེགས་ཏུ་སོང་བ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ལྟ་མི་བརྒྱ་སྟོང་བཅས་དེར་གཤེགས་པར་ཐོས་ནས། རྒྱལ་པོ་འགོར་བཅས་ཀྱང་འོངས་སོ། ཀིར་ཤིང་མང་པོ་སྤྲངས་ནས་ཅོ་བསྡེགས་པ་ན་གཞན་ཐམས་ཅད་ཚོག་ཀྱང་ལྷོའི་ཉ་འགོར་མ་ཆོག་པར་བརྡོལ་བ་དང་། བརླའི་སྐིང་པོ་ལས་གཞོན་ནུ་ལྟ་ན་སྣུག་པ་ཞིག་བྱུང་ངོ། །སྟོན་པས། ཁྱིམ་བདག་ལ་གཞོན་ནུ་ལོངས་ཤིག་གསུངས་པས། དེས་གཅེར་བུ་པའི་གདོང་ལ་བལྟས་ཏེ་མ་བློངས་སོ། །འཚོ་བྱེད་ལ་ལོངས་ཤིག་གསུངས་པས། ཚམ་ཚོམ་མེད་པར་མེ་ནང་དུ་ཞུགས་ནས་བློངས་པ་ན་ཅན་དན་ས་མཆོག་ལྟར་བསིལ་བར་བྱེད་དོ། ཀི་ནས་གཞོན་ནུ་རྒྱལ་པོ་གཟུགས་ཅན་སྐིང་པོ་ལ་གཏད་དེ་མིང་མེ་སྐྱེས་ཞེས་བཏགས་སོ། ཀི་སྐྱེས་བསྲིངས་པ་ན་དེའི་ཞང་པོ་ཡུལ་གཞན་དུ་སོང་བ་འགོར་ཏེ་གཏམ་དེ་ཐོས་ནས། ཁྱིམ་བདག་རབ་ཏུ་བཟང་པོ་ལ། ངའི་སྲིང་མོ་བསད། ཁྱེའུ་ཡང་སྲངས་འདུག་པས། རྒྱལ་པོ་ལ་ཞུའོ་ཟེར་བས་སྐྱག་ནས་ཁྱེའུ་མེ་སྐྱེས་བློངས་སོ། དེ་ནས་ཕྱིས་སུ་ཁྱིམ་བདག་ཤི་ནས་མེ་སྐྱེས་ཁྱིམ་བདག་ཏུ་གྱུར་ཏེ་ཕྱུ་དང་མིའི་དབལ་འབྱོར་ཟུམས་སུ་སྐྱོང་ངོ་། །དེ་ནས་དུས་ཕྱིས་ཤིག་ན་མ་སྐྱེས་དགྲས་ཡབ་དགྱོངས་ནས་རྒྱལ་པོར་གྱུར་པ་ན། མེ་སྐྱེས་ཀྱི་ཡྷའི་ལོངས་སྤྱོད་དེ་འདོད་ནས་ལན་བདུན་ཀྱི་བར་དུ་ཞན་ཚུན་བརྡེས་ཀྱང་། ཡྷའི་ལོངས་སྤྱོད་དེ་མེ་སྐྱེས་གང་དུ་སོང་བ་དེ་ར་སོང་བས། མེ་སྐྱེས་ཀྱིས་བསམས་པ། མ་སྐྱེས་དག་འདི་ས་ཞཞང་བསད་པས་འདི་ས་ཡྷའི་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་ཕྱིར་བདག་ཀྱང་གསོད་དུ་འོང་སྙམ་ནས་ལོངས་སྤྱོད་རྣམས་སྤྱིན་པར་བཏང་ནས། སྟོན་པའི་དྲུང་དུ་ཕྱིན་ཏེ་ཚུར་ཤོག་གི་སྐོ་ནས་བསྟེན་པར་རྫོགས་ནས་དག་བཅོམ་པ་ཐོབ་བོ།།

མཁས་པ་དོན་ལ་བརྟགས་ཏེ་འཇུག་ལྟོག་བྱེད་པ་ནི།

མཁས་པས་གཞན་དག་ཅི་ཟེར་ཡང་། །དོན་ལ་བལྟས་ནས་འཇུག་ལྟོག་བྱེད།།
བྱམ་ཟའི་སྐྱབ་མས་སྐྱོབ་དཔོན་གྱིས། །རྒྱབ་བསྟན་པ་བརྒྱ་ལ་ལྟོས།།[3]

ཞེས་པ་སྟེ། བྱ་བའི་བློང་དོར་ལ་མཁས་པ་དེས་ནི་གཞན་དག་གིས་ཅི་ཟེར་ཡང་ཟེར་སྐྱོས་ཙམ་གྱི་རྗེས་སུ་མི་འབྲང་བར་དོན་ལ་བལྟས་ནས་རྟོག་དཔྱོད་བྱས་ཏེ་འཇུ་གལ་ལྟོ་གྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། བྱམ་ཟའི་སྐྱོབ་མ་བྱང་ཆུ་བ་སེམས་དཔས་རང་གི་སྐྱོབ་དཔོན་གྱིས་བྱམ་ཟེ་དབུ་ལ་ཞིང་ཁངས་པའི་ཚེ་རིག་བྱེད་ནས་གཞན་གྱི་ནོར་རྒུ་བ་ཆོས་སུ་བཤད་དོ་ཞེས་རྒྱ་བའི་བསྟན་པ་བརྗོད་པ་ན་དང་དུ་མ་བློང་བར་བཟློག་པར་བྱས་པ་ལ་ལྟོས། ཞེས་པའོ།།

སྟོན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བྱམ་ཟའི་རིགས་མཛོ་ཞིང་སྐྱོད་ཚུལ་ཤུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཞིག་ཏུ་སྐྱེས་པར་གྱུར་ཏོ།[4] །དེ་རིམ་གྱིས་རིག་བྱེད་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར་སྐྱབ་དཔོན་རིགས་བཙུན་ཞིང་སྐྱོད་ཚུལ་བཟང་བ་མང་དུ་ཐོས་པ་ཞིག་བསམ་སྐྱོར་གཉིས་ཀྱིས་ཚུལ་བཞིན་བས་མཉེས་པར་བྱས་པ་ན། བློ་མས་ཀྱང་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དེའི་ཡོན་ཏན་ལ་ཡིད་མུག་སྟེ་བྱམས་ཤིང་དག་ལ་བར་གྱུར་ཏོ། །དེའི་ཚེ་བྱམ་ཟེའི་མཁན་པོ་དེ་ས་སྐྱོབ་མ་རྣམས་བཏང་བའི་ཕྱིར་ཏིའུ་དབུ་ལ་ཞིང་ཁངས་པའི་སྐུག་བསྟལ་རྣམ་པ་དང་། སྐྱོབ་མ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་མ་བཟོད་ནས་བསོད་སྙོམས་མང་དུ་བསྐངས་ཏེ་ཕུལ་ལོ། ཉིན་སྐྱོབ་དཔོན་གྱིས་སྐྱབ་པ། བསོད་སྙོམས་ཙམ་གྱིས་ངའི་དབུལ་ཁངས་སེལ་མི་ནུས་པས་ཁྱོད་ཅག་ང་ལ་བསམས་ནས་སྐྱབ་པའི་ཐབས་ལ་འབད་པར་རིགས་སོ་ཞེར། སྐྱོབ་མ་རྣམས་ཀྱིས་ཙམ་གྱིས་སྐྱབ་པའི་ཐབས་དེས་མ། པ་ཐུག་ལས་ཀྱི་ཐ་ཚིག་གཅིག་ཙམ་ཡང་ཐོས་པ་ཙམ་ཞིག་ཏུ་ཟད་ཀྱི་ཐུགས་ཀར་ཡང་ཞུགས་པ་མེད་ཅིང་། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཡང་ཐོག་མར་ཁྱད་པར་ཅི་ཡང་མེད་ཀྱང་། ཐུགས་ཀར་ཞུགས་པ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ཐོག་མར་ཁྱད་པར་ཅི་ཡང་མེད་ཀྱང་།

མ་ཁན་པོས་དེ་ལ་བྱམ་ཆེ་འདི་རྣམས་ང་རྒྱུ་དཔའི་སྡུག་བསྔལ་མི་བཟོད་ན་ཁྱོད་ཅི་འཕྲིན་མགོ་འདྲུད་དེ་འདྲུག ཅེས་དྲིས་པས། བྱམ་ཆེ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་ཕྱག་བྱས་ཏེ་ཞུས་པ། བདག་ནི་མ་ཁན་པོ་ལ་མི་བྱམས་ཤིང་སྙིང་བའི་ཕྱིར་བླ་མའི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་མ་གདུངས་པ་མ་ལགས་ཀྱི། ལྷ་ཡི་སྐྱན་སྔར་ཐུབ་པ་དང་། མི་མཆ་འབྱུང་པོས་རིག་པའི་ཕྱིར། སྲིག་པ་བྱེད་པ་འཇིག་རྟེན་འདིར། སུས་ཀྱང་མི་མཐོང་མི་སྲིད་དོ། སྐྱོན་ཡིན་ཤེས་པ་ནོར་གྱི་ཕྱིར། སུ་ཞིག་ཡོན་ཏན་ཆུང་གསོན་བྱེད། ཁྱོད་ནི་སྣང་བའི་ལས་མཛད་པར། བདག་གི་ཡིད་ལ་ཡོང་མི་བསམ། ལྷ་དབང་ཕྱིར་ཡང་ངོ་ཚ་བོར་ནས་ནི། ཡིད་ལ་ཆོས་དང་འགལ་བ་བྱེད་པ་བས། ཁྱོ་མོའི་སྙོད་པོགས་གིས་བན་གྱོན་ནས་ནི། ཉབྲ་ཡི་ཁྱེམ་དུ་འབྱོར་བ་མཐོང་ཡང་བློ། ཞེས་ཞུས་པ་དང་། མ་ཁན་པོ་དེ་རབ་ཏུ་དགའ་ཞིང་ཡ་མཚན་ནས་སྟན་ལས་ལངས་ཏེ། དེ་ལ་ལག་པས་འཁྱུད་ནས་སྤྱས་པ། བུ་ལེགས་སོ་ལེགས་སོ། བྱམ་ཆེ་ཆེན་པོ་ལེགས་སོ། ཁྱོད་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རབ་ཏུ་བརྒྱན་པ་ཐོས་པ་བྱས་པ་དོན་དང་ལྡན་ནོ། ཁོ་བོས་འབད་པའི་དོན་ལེགས་པར་གྲུབ་བོ། ཞེས་ བྱམ་ཆེའི་མ་ཁན་པོ་དེས་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ལ་སྐྱིན་ནས་དད་ཅིང་ཆུ་ཆེར་བསྟོགས་པར་བྱེད་དོ། ཉེས་ན་རང་གི་མ་ཁན་པོ་དང་སློབ་དཔོན་སོགས་དེས་ཆེ་བ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཡང་རྟོག་མི་འོས་པའི་བྱ་བ་ལ་བསླུ་ན་ཐུགས་དགོངས་ཅི་ཡིན་མི་ཤེས་པས་མ་དད་པ་མེད་པར་བྱས་ནས་ཤད་སྨྲངས་ལེགས་པར་བྱས་ཏེ་སྔོག་པའི་ལས་ལ་མི་འཇུག་པ་ཞེག་དགོས་སོ།།

བླུན་པོ་གཞན་གྱི་ཁ་ཕྱིར་རྒྱུག་པ་ནི།

བླུན་པོ་དོན་ལ་མི་ལྟ་བར། །གཞན་གྱིས་བྱེད་པའི་དབང་དུ་གཏོང་།།
སྙིན་མོའི་ངག་བཞིན་ཉན་པ་ཡི་སྐ། ཚོང་མགྲོན་མཐའ་དག་ཐུང་ལ་སྟོས།།[ཅ९]

ཞེས་པ་སྟེ། རྟོག་དཔྱོད་མེད་པའི་བླུན་པོ་ནི་གཞོན་དང་བདེན་རྫུན་གྱི་དོན་ལ་མི་ལྟ་བར་གཞན་གྱི་ཁར་རྒྱུག་ཅིང་བྱེད་པའི་དབང་དུ་གཏོང་ཞིང་འགྲོ་བར་བྱེད་དེ། དཔེར་ན། ཟངས་གླིང་གི་སྙིན་མོ་ཁྱུང་ཁྱུང་གཞོན་ནུ་མས་ཁ་བྱིད་པའི་དག་བཞིན་དུ་ཉན་པ་ལས་གྱུ་ཚག་པའི་ཚོང་པའི་མགྲོན་

པོ་མཐའ་དག་སྲིན་མོ་ས་ཟོས་ཏེ་ཕྱང་བར་བྱེད་པ་ལ་ལྷོས། ཞེས་པའོ། །འདི་ལེ་གཏམ་རྒྱུད་འོག་ཏུ་འཆད་པ་ལྟར་རོ།།[1]

མཁས་པ་རེ་ཤི་གཏུད་ཀྱང་ལུགས་རྒྱལ་བ་ནི།

མཁས་པ་ཤིན་ཏུརྒྱུད་ན་ཡང་། །རྒྱབ་བཞིན་དུ་ཡར་ངོ་འབྱུང་།།
བཙོན་རྩར་འགོད་པའི་བློན་པོ་མགར། ཇེས་སུ་ཀུན་ལས་རྒྱལ་ཞེས་གྲགས།།[2]

ཞེས་པ་སྟེ། ཐབས་མཁས་ཀྱི་འཕྲུལ་ཤེས་པའི་མཁས་པ་ནི་རེ་ཤི་གཏི་ཆ་ལ་ཤིན་ཏུ་རྒྱུད་པར་གྱུར་ན་ཡང་དེའི་ལེགས་ཚོགས་རྣམས་དེ་མ་ཐག་རིམ་གྱིས་དཀར་ཕྱོགས་ཀྱི་ཟླ་བ་བཞིན་དུ་ཡར་འཕེལ་བའི་ངོ་མཐོང་ཞིང་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན། རྒྱ་བཟའ་ཀོང་ཇོ་གདན་འདེན་པའི་སྐབས་རྒྱན་རྒྱལ་པོས་མ་བཏང་བར་བོཙ་རྩར་བཟང་བ་ཕྱར་རྒྱལ་བྱོན་ཏེ་ཀ་ཤི་གཏུབ་པ་ཡིན་ཞེས་གྲགས་སོ།།

དེ་ཡང་སྟོན་པོ་དཔའ་ཅན་གྱི་ཡྲོངས་སུ་རྒྱལ་བསྟན་དར་བའི་དུ་ས་ལ་བབ་པ་ན།[3] འཕགས་པ་སྐྱན་རས་གཟིགས་རྒྱལ་པོ་གནམ་རི་སྲོང་བཙན་གྱི་སྐས་སུ་སྐུ་འཁྲུངས། མཚན་སྲོང་བཙན་སྐམ་པོར་གྲགས། དགུང་ལོ་བཅུགསུམ་ལོན་དུས་རྒྱལ་སར་འགོད། དབུ་ལ་ཞ་མི་དེ་ཤའི་དབུ་ཡོད་པས་མཐའི་རྒྱལ་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ད་ལྟ་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་མགོ་གཉེས་པ་ཐོག་མར་འདུད་ཀྱིས་སྐྱེས་བཟང་པོ་ཞུ་འཕྲིན་བཅས་པོ་ཤེས་ཏེ་ཕྱག་ཚལ་ཏེ་ཤ་ཟ་ཞིང་ཁྲིད་ཀྱི་ཐུགས་ཀར་ཞུགས་ཤིང་ཐུགས་རྗེས་ཟིན་ཏོ། ཞེས་ཏེ་ཤ་ཟ་ཞིང་ཁྲིད་ཀྱི་ཐུགས་རྗེས་ཟིན་ཏོ་ཞེས་པ་ནི

དེ་ནས་སྒྲུལ་བའི་དགེ་སློང་ཨ་ཀ་ར་མ་ཏི་ཤྱི་ལ་མངགས་ནས་རྒྱ་གར་ལྷོ་ཕྱོགས་རྒྱ་མཚོའི་འགྲམ་ནས་ཙནྡན་དན་སྒྲུལ་སྐྱིང་ལས་རང་བྱུང་གི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་བཙུགཅིག་ཞལ་དང་། གནས་ཆེན་བརྒྱད་ཀྱི་བྱེ་མ་སོགས་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིང་བསྲེལ་མང་པོ་སྤྱན་དྲངས། བློན་པོ་མགར་འཕོང་བཅས་མངགས་ཏེ་བལ་པོའི་རྒྱལ་པོ་འོད་ཟེར་གོ་ཆའི་སྐས་མོ་ཁྲོ་གཉེར་ཅན་གྱི་སྒྲུལ་པ་བལ་བཟའ་ཁྲི་བཙུན་ཁབ་ཏུ་བཞེས། རྗེན་སྐལ་དུ་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་སྤྱིན་བདག་བྱས་ཏེ་བི་ཤ་ཀཱམྲས་ལྟ་མིའི་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་ཚོགས་ལས་བཞེངས་པའི་ཤ་ཀྱ་སྙ་ནི་དགུང་ལོ་བརྒྱད་པའི་སྐུ་ཚད་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱིས་རབ་གནས་མཛད་པའི་ཙོ་ཏ་མི་བསྐྱོད་རྡོ་རྗེ་སོགས་སྤྱན་དྲངས་སོ།།

དེ་ནས་བློན་པོ་མགར་དཔོན་[1]གཡོག་རྒྱ་རྗེའི་ཕོ་བྲང་དུ་རྒྱ་ནག་གི་རྒྱལ་པོས་ཐེངས་པོའི་སྤས་མོ་སྤྲོལ་མའི་སྤུལ་པ་རྒྱ་བཟའ་ཀོང་ཇོ་གདན་འདྲེན་པར་མངགས། དེའི་ཚེ་རྒྱ་གར། སྐྱག་གཅིག གེ་སར། ཁྲོམ་གྱི་རྒྱལ་པོ་བཞིའི་བློན་པོ་ཡང་ལྷ་ཅིག་ཀོང་ཇོ་གདན་འདྲེན་པའི་ཚེད་དུ་མངགས་པ་རྒྱ་རྗེའི་ཕོ་བྲང་དུ་སྤྲེའུ་བཞག་སོ། །དེ་ར་རྒྱ་ཐམས་ཅད་བོད་མི་དགའ་བས་ལྷ་ཅིག་སྟེར་མ་འདོད་ནས། བློན་པོ་རིག་པ་སྐུརྡེ་བ་ཞིག་ལ་སྟེར་བར་བྱས་ཏེ། བྲ་གཡུ་ཕྲབ་ཙམ་པ་དཀྱིལ་དང་མཐའ་ན་མིག་རེ་ཡོད་པ་ཞིག་ལ་དར་ཡུག་སྐས་ཚུད་པ་ལ་སྟིན་ཞོ་ཟེར་ནས་གཏད་པས། བློན་པོ་གཞན་རྣམས་ཀྱི་ཉེ་མ་མང་པོར་ཐབས་སྟ་ཚོགས་བྱས་ཀྱང་ཚུད་མ་ཐུབ། མགར་གྱིས་གློག་མ་ཆེན་པོ་ཞེག་གི་ཤེད་བར་དང་སྐུ་དཀར་པས་ཀང་ཏེ་ཤ་ཀྱ་[2]བཏབ་པས་ཚུད་ཀྱང་མ་སྟེར། ཡང་རྟ་མ་བརྒྱ་བྱ་བརྒྱ་གཏད་ནས་སོ་སོའི་མ་བྱང་ཤེས་པ་ལ་སྟེར་ཟེར་བས། གཞན་རྣམས་ཀྱིས་མ་ཤེས། མགར་གྱིས་རྟེའུ་རྣམས་ལ་ཞག་གཅིག་ཚུ་མ་བྱིན་པར་སངས་ཤིན་བཏང་རང་རང་གི་མ་ལ་ནུ་མ་བསྟུན་པས་ངོ་ཤེས་སོ། །ཡང་བྱ་མ་བརྒྱ་བྱ་བརྒྱ་གཏད་ནས་འདི་རྣམས་མ་བྱས་སོང་ཕྱི་ཞིག་ཟེར་བ་ན། གཞན་གྱིས་མ་ཤེས། མགར་གྱིས་ཐང་ཡངས་པོ་ཞིག་ལ་སྤྲང་མ་གཏོར་བས་གཅིས་གཅེས་ལྟན་དུ་ཟ་བས་བྱ་མ་བྱ་ངོ་ཤེས་སོ། ཡང་ཤིང་རྟྭམ་པོའི་རྩ་རྩེ་ངོ་ཤེས་པ་ལ་སྟེར་ཟེར། དེ་གཞན་གྱིས་མ་ཤེས་པར། མགར་གྱིས་ཚུ་ལ་བསྒྲུར་བས་རྩ་རྩེ་ཤེས་སོ།།

ཡང་ཉིན་གཅིག་ལ་མི་རེ་ས་ལུ་ག་ཤ་སྤྲུབས་རེ་ཟོ་ས་ཤིང་བགས་པ་ཡང་མཉེས་ཟི་ན་པ་ལ་

སྟེར་ཅེར། གཞན་རྟོམས་ཀྱིས་གང་ཡང་མ་ཟུས། བོད་བློན་རྟོམས་ཀྱིས་ཤ་དང་བགས་པ་སོ་སོར་སྐྱངས་ནས་ཤ་ཉང་དུ་རེ་ཚུ་ལ་འདེས་ཀྱི་ཟོས་བས་ཚར་ཞིང། བགས་པ་རྟོམས་གྱལ་འགོ་ནས་རིམ་བཞིན་ཐུར་བ་རེ་བྱས་བས་ཐུལ་ལོ། །ཡང་ཅི་མ་ཐྱིད་ཚུན་ལ་ཆང་བན་རེ་འཐུང་ཡང་མ་བཟེ་བ་ལ་ལྟ་ཅིག་སྟེར་ཅེར་ནས་ཚར་བན་རེ་གཏད་བས། གཞན་རྟོམས་ཀྱིས་བཟེཞིང་སྐྱགས་སོ། །བོད་བློན་རྟོམས་ཀྱིས་སྟོད་ཆུང་དུར་ཏུབ་རེ་ཏུབ་རེ་འཐུང་བས་བཏུང་ཚར་ཡང་མ་བཟེའོ།།

ཡང་ནུབ་ཅིག་རྡ་བོ་ཆེ་བརྡུངས་བས་ཐམས་ཅད་ཐོ་བྱང་དུ་ཚོགས་པ་ན། རྒྱ་རྡེས་དོ་ནུ་བ་ལམ་མ་འཛོལ་བར་རང་ཁྱིམ་སུས་རྟེད་པ་ལ་སྟེར་རོ་ཟེར། དེར་བློན་པོ་གཞན་དག་ལམ་ནོར་ཏེ་རང་ཁྱིམ་མ་རྟེད་དོ། རྒཁར་ཀྱིས་སྐོ་རྟམས་ལ་མཚན་མ་བཏུབ་ནས་སོང་ཡོད་བས། སྐྱན་མེ་བཏེགས་ནས་མཚན་མ་བལྟས་ཤིང་འོངས་བས་རང་ཁྱིམ་དུ་བདེ་བར་སྟེབས་སོ། །འོན་ཀྱང་བོད་ལ་ལྟ་ཅིག་སྟེར་མ་འདོད་དོ། །དེ་ནས་རྒྱ་རྡེའི་ཞལ་ནས། སངས་ཀྱེན་ཐང་ལ་བྱ་མོ་སུམ་བརྒྱ་གྱལ་བསྐྱགས་བས་སུས་ངོ་ཤེས་པ་ལ་སྟེར་རོ་ཟེར་བས། མགར་ཀྱིས་སྟར་ནས་འདྲེས་བའི་རྒྱ་མོ་ཞེག་ལ་གསེར་ཀྱི་རྡན་པ་བྱིན་ནས་རྒྱའི་ཅི་སྐྱོག་ཏུ་མི་ཚུད་བའི་ཐབས་བྱས་ཏེ་དྲིས་ནས། ཀོང་རོའི་བྱད་གཟུགས་དང་ཚ་ལུགས་རྟམས་ཅེས་བར་བྱས་བས། ནང་།།རྟ་བར་བློན་པོ་གཞན་རྟམས་ཀྱིས་བྱད་གཟུགས་བཟང་བའི་བུ་མོ་ངེ་ཁྱིད་དེ་སོང། བོད་བློན་དག་གིས་ལྟ་ཅིག་གི་གོས་ཀྱི་གོང་བ་ནས་མདའ་ཡོང་གིས་ཁྱིད་དེ་སོང་ངོ། །དེ་ནས་ལྟ་ཅིག་གི་རྡེན་སྐལ་དུ་སྦྱིན་བདག་དང། རྒྱ་དང། ལྟ་བཙོ་དང་རབ་གནས་སོགས་གོང་ལྟར་ཐུབ་པའི་དགྱང་ལོ་བཅུ་གཉིས་པའི་སྐུ་ཚད་ཇོ་བོ་ཤཱཀྱ་མུ་ནི་སོགས་ཟང་ཟིང་གི་འབྲོ་རྒྱ་ཆེན་པོ་བཅས་བོད་དུ་གདན་དྲངས་སོ། །དེར་རྒྱ་རྡེས་བློན་པོ་མགར་རྒྱ་ཡུལ་དུ་སྟོད་དགོས་ཞེས་མ་བཏང་བས་ངེ་ཤིག་སྟོད་བས་ཆོས་ཀྱི་ཐ་བརྗུ་བྱས་པ་ན། རྒྱལ་པོས་སྨན་པ་བཏང་བ་རྟམས་ཀྱིས་མི་ཤེས་པའི་ཐབས་བྱས་སོ། །རྒྱལ་པོས། མགར་ལ་ཁྱོད་རིགས་པ་ཅན་ཡིན་བས་ཁྱོད་ཀྱི་ནད་འདི་ལ་ཅི་ཕན་དྲིས་བས། དར་ཟབ་བསྟེགས་བའི་ཐལ་བ་དང། ཙོན་དན་བསྟེགས་བའི་སོལ་བའི་མདུང་ཤིང། ལུག་གི་མཆེར་ཁྲག་སོགས་དགོས་ཞེས་མི་འགྲུབ་བའི་ལས་མང་པོ་བྱེད་དུ་བཅུག ནས་རྟམས་བརྡོས་ཏེ་ས་བོན་དུ་འདེབས་སུ་ཆུག་པ་སོགས་རྒྱ་ལ་ངན་མང་པོ་བྱས་སོ།།

དེ་ནས་བོད་ཀྱི་རི་མཐོང་སར་ལྷ་མཚོད་བྱེད་དགོས་ཟེར་བས། གྱད་བཞི་བཅས་བཏང་བ་ནས་གྱད་མི་བཞི་ལ་ཤ་སྐམ་བྱིན་ནས་ཚང་བླུད།[1-23] བས་ར་རོ་སྲེ་གཉིད་ལོག་པ་དང་། དེ་དག་གི་མཚོན་ཆ་བཅག་རྐའི་སུ་གཅོ་བྱེགས་ནས་མགར་ངང་ཉིད་རྐ་ཞོན་[1-24]ཀེ་བྱོས་པས་ལམ་དུ་སྐོ་གདོང་སྐོ་མོའི་རུར་ཀོང་རྡོ་དཔོན་གཡོག་གི་རྗེ ས་ཟིན་ཏོ། །དེ་ལྟར་ན་བློན་ཅོ་མགར་ལ་རྒྱ་ནག་གི་ས་རི་ག་པ་སྣོ་ཚོགས་འབྲིན་དུ་བཙུག་པ་དང་། རྒྱ་ཡུལ་ནས་མ་བཏང་བ་སོགས་སྲུག་ལས་མང་ཅོ་སྒྲོང་ཡང་ཐབས་འཕྲལ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་སྐོ་ནས་རྒྱལ་ཁ་ལོན་ཀེ་ལྟ་ཅིག་ཀོང་རྡོ་བོད་རྒྱལ་ཅོའི་བཙུན་མོར་ཐོབ་སྟེ། རྒྱལ་ཅོ་བཙུན་མོ་དང་བཅས་པས་སྡོན་མེད་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་ཉེན་དང་བཅེན་པ་རྒྱ་ཆེར་བསྒྲུབ་ནས། བོད་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ཉིན་མོ་ལྟར་གསལ་བར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ།།

བློན་པོ་རྒྱད་པ་ཙམ་གྱིས་གཏན་དུ་ཉམས་པར་འགྱུར་བ་ནི།

བློན་པོ་ལན་ཅིག་རྒྱད་པ་ན། །མར་མེ་བཞིན་དུ་ཟད་པར་འགྱུར།།
བཟོད་སྐྱར་རྐོལ་བའི་རྒྱལ་པོཉིད། །འཕྲལ་དུ་བརླག་པའི་ངང་ཚུལ་ལྟོས།།[1-25]

ཞེས་པ་སྟེ། ཐབས་ཚུལ་ལ་རྩོངས་པའི་བློན་པོ་ནི་ལན་ཅིག་ཙམ་རྒྱད་པར་གྱུར་ན་ཉམས་པའི་འགོ་བཙམས་པ་ཡིན་ཏེ། སྐྱམ་ཟད་པའི་མར་མེ་བཞིན་དུ་ དེའི་བདེ་ལེ གས་རྣམས་ཟད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དང་སྲོང་བཟོད་པ་སྐྱ་བ་ལ་རྐོལ་ཏེ་གནོད་པ་བྱེད་པའི་རྒྱལ་པོ་རང་ཉིད་འཕྲལ་དུ་ལས་ངན་གྱི་འབྲས་བུ་སྨིན་ཏེ་བརླག་པར་བྱས་པའི་ངང་ཚུལ་དེ་ལ་ལྟོས། ཞེས་པའོ།།

སྲོན་ཤུ་རུ་ཏ་སྟིའི་རྒྱལ་པོ་ཚངས་བྱིན་ལ་སྲས་ཤི་ཁ་འཕྲུངས་པའི་མིང་ཀུ་ཤི་མཛོས་དཔལ་ཞེས་བཏགས་སོ།[1-26] །དེ་ཆེར་སྐྱེས་ནས་ཁྱིམ་ན་གནས་པ་ནི་ཉེས་པ་དུ་མའི་གཞི་དང་། རབ་ཏུབྱུང་བ་ནི་དེ་ལས་བཟློག་ཅིང་ཕན་ཡོན་དུ་མ་མཐོང་ནས་ཁྱིམ་ནས་ཁྱིམ་མེད་པར་རབ་ཏུབྱུང་སྟེ། དབེན་ཞིང་ཉམས་དགའ་བའི་སྐྱེད་མོས་ཚལ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཞིག་ཏུ་གནས་བཅས་ཏེ་བཞུགས་སོ། །དེ་ནི་རང་

ཞེད་བཙོད་བའི་ཡི་དམ་བཅས་ཤིང་དེ་དང་མཐུན་བའི་ཚོས་རྣ་བར་ཉན་ཅིང་ཡིད་ལ་འབབ་པ་དག་བསྟན་བས། ལྷ་དང་མིརྟམས་ཀྱིས་དད་ཅིང་བཀུར་སྟི་བྱེད་ལ་མིངཡང་བཙོད་པ་སྨྲ་བ་ཞེས་གྲགས་སོ།།

དེ་ནས་རེ་ཤི་གཅིག་ན་སོ་གའི་དུས་ལ་བབ་ཀྱི་ཡོན་ཤི་ངརྟམས་ནི་ཡལ་གར་དང་ལོ་མ་རྒྱས། མེ་ཏོག་རྟམས་ཁ་ཕྱེ། བྱང་བ་རྟམས་ནི་དར་དིར་སྐྲོག་ཅིང་རྩེ་བར་བྱེད། འདབ་ཆགས་རྟམས་ཀྱང་སྐྱན་བའི་སྐྲ་བྱིན་ཅིང་འཕྱར་ཕྱིང་གིས་རོལ་བ་ན། ཕྱོགས་དེའི་རྒྱལ་པོ་བཙུན་མོའི་འཁོར་དང་བཅས་ནགས་ཚལ་དེར་ཁམས་སངས་ལ་འོངས་སོ། །དེར་སྐྱེད་མོས་ཚལ་གྱི་དགའ་བའི་ཉམས་སུ་མྱོང་བས་ལུས་དུབ་སྟེ་རྒྱལ་པོ་ཤིང་དུང་ཞིག་ཏུ་གཉིད་ལོག་གོ། །བཙུན་མོ་རྟམས་སྐྱེད་ཚལ་མཛོས་པ་ལ་ཡིད་ཆགས་ཤིང་ལྷད་མོར་གཡེངས་ཏེ་མཐར་གྱིས་སོང་སོང་བ་ལས་བཟོད་པ་སྨྲ་བའི་དཀའ་ཐུབ་ཀྱི་གནས་སུ་ཕྱིན་ཏོ། །དེ་ན་ཐུབ་པ་མཆོག་དེ་ཞི་ཞིང་དུལ་བ་གཅིག་ཏུ་ཉི་དཔལ་འབར་བཞིན་ཤིང་དུང་དུ་བཞུགས་པར་མཐོང་ནས། བཙུན་མོ་རྟམས་དེ་ལ་དང་ཅིང་གུས་པས་དུང་ལྷགས་ནས་བསྟེན་བཀུར་བྱས་པ་ན། སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་ཀྱང་དེ་དག་ལ་རྣ་བར་འབབ་པའི་གཏམ་དལ་འབྱོར་དང་། འཆི་བ་མི་རྟག་པ། སྡིག་སྤྱོང་དགེ་སྦྱུང་དང་། བཙོད་པའི་གཏམ་སོགས་ཀྱི་ཚོས་བསྟན་ཏོ།།

དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་གཉིད་སད་པ་དང་། བཙུན་མོ་རྟམས་མི་སྡུང་ནས་ཆགས་པས་ཡིད་ཟེལ་གྱིས་ནོན་ཏེ་རྗེས་བསྟེགས་ཤིང་སོང་བ་ན། དྲང་སྲོང་བཙོད་པ་སྨྲ་བ་དེ་བཙུན་མོའི་ཚོགས་ཀྱིས་བསྐོར་ནས་འདུག་པ་མཐོང་སྟེ། རྒྱལ་པོ་ཐུག་དོག་གིས་ཡིད་རབ་ཏུའཁྲུགས་ཏེ། ངན་པ་ཚུལ་འཆོས་ཅན་བའི་བཙུན་མོའི་འཁོར་ལ་ལྟ་བ་འདི་སུ་ཞེག ཅེས་སྨས་པས། བཙུན་མོ་རྟམས་འཛུམ་ཞིང་སྐྱོད་ལམ་རབ་ཏུགཙོ་བས་རྒྱལ་པོའི་དྲུང་འོང་བ་ཐྱུར་ཏོ། །དེར་རྒྱལ་པོ་ཁྲོས་པར་ཤེས་ནས་བཙུམ་མོ་དང་། ཤྲཱ་རྟམ་པ་རྟམས་ཀྱིས་བརྟབས་ཤིང་སྨྲགས་ནས་སྨས་པ། ལྷ། འདི་ནི་ཐུབ་པ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་བཙོད་པ་སྨྲ་བ་ལགས་ཏེ། དེ་ལྟར་ཐུབ་ཆོད་ཆེན་པོ་མ་མཛད་ཅིག་ཅེས་བཟློག་ཀྱང་མ་ཉན་པར་རལ་གྲི་བླངས་ཏེ་སོང་བ་དང་། བཙུན་མོ་རྟམས་མྱ་ངན་བྱེད་ཅིང་བྱེར་ཀྱང་མ་ཐུབ་པར་རལ་གྲི་བཟོད་པ་སྨྲ་བ་ལགས་ཏེ། དེ་ལྟར་ཐུབ་ཆོད་ཆེན་པོ་མ་མཛད་ཅིག་ཅེས་བཟློག་ཀྱང་མ་ཉན་པར་རལ་གྲི་བླངས་ཏེ་སོང་བ་དང་། བཙུན་མོ་རྟམས་མྱ་ངན་བྱེད་ཅིང་བྱེར་ཏེ་སོང་ངོ་། །དེ་ནས་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་ཕྱོགས་བཅུའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་དུ་ཡང་ཐུབ་པ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བ་ཞིག་ཏུ་ཡང་མཐོང་བ་མཉམ་རྟམས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱིས་བསྐོར་ཏེ་ཐུབ་པ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བ་ཞིག་ཏུ་ཡང་མཐོང་བ་མཉམ་རྟམ

བཞིན་དུ་ལག་པ་གཡོན་པ་དང་། དཔུང་པ་གཉིས་དང་། རྐ་བ་དང་། སྣ་དང་། ཤད་པ་གཉིས་ཀྱང་བཅད་ནས་ལུས་ས་ལ་འགྲེལ་བར་བྱེད་པ་ན། སེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་ཐུགས་འཁྲུགས་པ་མེད་པར་རྒྱལ་པོ་དེ་ལ་ལྟག་པར་བརྩེ་སེམས་སྐྱེས་ཏེ། གལ་ཏེ་བདག་གི་ལུས་ལ་ནི། ཉིལ་འབྱུ་ཙམ་དུ་གཏུབ་པ་ཡིས། །ལུས་ནི་ཕྱེ་མ་བརྒྱར་བཏུབས་ནས། །ས་ལ་གཏོར་ཀྱང་བཟོད་མི་སྲིད་ཅིང་། །ཞེས་སོགས་སྨྲས་ནས་རྗེས་སུ་གཟུང་བའི་སྨོན་ལམ་བཏབ་བོ།།

དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་ལས་ངན་མི་བཟད་པ་དེའི་མཐུས་དེ་མ་ཐག་ལུས་ལ་རིམས་ནད་མེ་བཞིན་འབར་ཏེ། ནགས་ཚལ་དེ་ནས་མ་ཐར་བར་ས་གས་ནས་ལྷུང་སྟེ་དམྱལ་བ་མནར་མེད་དུ་སོང་ངོ་། །དེ་ནས་བློན་པོ་རྣམས་དང་སྲོང་གི་དམོད་པས་ཤིན་ཏུ་འཇིགས་ཤིང་ཉམ་ཐག་ནས་ཕྱག་འཚལ་ཏེ་བཟོད་པར་གསོལ་བ་ན། སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་དེ་དག་དབུགས་ཕྱུང་སྟེ་རྒྱལ་སྲས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་རྣབས་པོ་ཆེའི་སྒྲ་བསྒྲགས་ཤི ང་ཐེ་ག་པ་ཆེན་པོའི་ཚོས་བསྟན་པས་དད་ཅིང་འདུ ན་པར་བྱས་ཏེ་ཞིང་ཁམས་གཞན་དུ་གཤེགས་པར་གྱུར་ཏོ། །ལྷུང་ལས་མི་འདྲ་ཙམ་བྱུང་ཡང་བྱེད་པོ་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔ་བཅས་རྟ་འགྲེལ་ལྟར་བཅའ་ཏོ།།

མཁས་པའི་ཚན་སེམས་ཀྱིས་གཞན་དག་མཐུན་པར་བྱེད་པ་ནི།

མཁས་པས་གཞན་དག་འཐབ་པ་ན། །ཚན་པའི་སེམས་ཀྱིས་མཐུན་པར་སྨྲའོ།།
རྒྱལ་བྱ་དད་པས་ཀླུ་རྒྱལ་གཉིས། །མཛའ་བར་བྱས་པའི་དགེ་མཚན་ལྟོས།།[ཁ-ག]

ཞེས་པ་སྟེ། རང་བཞིན་བཟང་བའི་མཁས་པས་ནི་གཞན་དག་འཐབ་ཅིང་རྩོད་པ་ན་ཚན་སེམས་བཟང་པོས་ཚན་མཐུན་པའི་ཐབས་སྨྲའོ་ཞེས་བྱ་བའོ། དཔེར་ན། རྟ་གཡའི་རྒྱལ་པོའི་བྱ་དད་པ་བརྟན་པ་ཞེས་བྱ་བས[ཀ-ཁ]སྲིན་ཡུལ་དུ་བྱོན་པའི་ལམ་དུ་ཀླའི་རྒྱལ་པོ་དང་སྐྱོང་དགར་པོ་དང་། ནག་པོ་འཛིན་པ་ལག་མང་གཉིས་འཐབ་པ་ལ་ཚན་སེམས་ཀྱིས་ཐུལ་ཏེ་མཛའ་བར་བྱས་པ་ལས་དགེ་མཚན་བཟང་པོ་བྱུང་ལ་ལྟོས་ཤིག ཤིའི་གཏམ་རྒྱུད་འོག་ཏུ་ཆད་དོ།།

བླུན་པོས་གཞན་དག་འཐབ་པ་ཡལ་བར་དོར་བ་ནི།

བླུན་པོས་གཞན་དག་འཐབ་པ་ན། །ཀུཀཱ་པོའི་སེམས་ཀྱིས་ཅི་དགར་འཛོག།
བྱི་བས་གླང་ཆེན་སྲེ་མོ་ཁ་ཤིས། །བཏང་སྙོམས་བྱས་བས་ཕུང་ལ་ལྷོས།།[๘๙]

ཞེས་པ་སྟེ། འཁྲིག་ཅིག་སྨིང་སྐ་བའི་བླུན་པོས་ནི་གཞན་དག་འཐབ་ཅིང་རྩོད་པ་ན་དྲང་པོ་མིན་པའི་ཀུཀཱ་པོའི་སེམས་ཀྱིས་ཅི་དགར་འཛོག་པར་བྱེད་དེ། དཔེར་ན། སྲོག་ཆགས་བྱི་བས་གླང་པོ་ཆེ་དང་སྲེ་མོ་ཁ་ཤིས་ཤིག་ཕན་ཚུན་འཐབ་ཅིང་གནོད་འཚེ་བྱེད་པ་མཐོང་ནས་ཁྱིམ་བདག་སྙོམས་སུ་བཞག་པར་བྱས་པས་དག་ཕུང་བར་གྱུར་པ་ལ་ལྷོས་ཤིག ཅེས་པའོ།།

མ་ཁས་པས་ནོར་གཏོང་བ་ལ་དགའ་བར་བསྟན་པ་ནི།

མ་ཁས་པས་ནོར་བསགས་སྨིན་པར་གཏོང་། །དེ་ཡིས་ཁྲོན་ཆུ་བཞིན་དུ་འཛེལ།།
འཕྲལ་ལ་མཐོ་ཞེས་བྱེ་འུ་ཡི་སྣ། ཁངས་རྒྱས་མཚོད་པའི་བསོད་ནམས་ལྷོས།།[๘๙]

ཞེས་པ་སྟེ། མ་ཁས་པས་ནི་ནོར་གང་བསགས་པ་དེ་སྨིན་པའི་ཞིང་མཆོག་དམན་རྣམས་ལ་གཏོང་བར་བྱེད་ལ། དེ་ཡི་མཐུས་ནོར་ལོངས་སྤྱོད་ཁྲོན་པའིཆུ་བཞིན་དུ་འཛེལ་བར་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན། འཕྲལ་ལ་མཐོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཆྱེའུ་ཡིས་སྤྲ་རྟ་བསགས་ནས་སངས་རྒྱས་དགེ་འདུན་དང་བཅས་པ་ལ་མཚོད་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱིས་དེ་མ་ཐག་ཚོང་དཔོན་དུ་དབང་བསྐུར་བ་ལ་ལྷོས། ཞེས་པའོ།།

སྟོན་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཀྱི་ཁྱིམ་བདག་བཟའ་མི་གཉིས་ལ་བུ་ཞེག་བཙས་པ་ན།[๗๙] ཁྱིམ་བདག་རྒྱ་མཚོར་ནོར་བུ་ལེན་དུ་སོང་བས་ཤི་འོ། །ཚུང་མས་བུ་དེ་ཉེ་དུ་དང་ལག་མཐུས་བསྐྱེད་དེ་ཡི་གེ་བསྣབ་པས་གཏམ་རྒྱུད་ལ་མཁས་པར་གྱུར་ཏོ། །དེ་གོགས་མཉམ་དང་ལྡན་ཅིག་འོད་མའི་ཚལ་གྱི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་སོང་བས་སྐོང་ཁང་ན་སྲིད་པའི་འཁོར་ལོ་ཆ་ལུ་པ་བྱིས་པ་མཐོང་ནས། དགེ་སློང་ལ་དྲི་བས། སོ་སོར་བསྟན་པ་དང་ཉེ་འདུས་པ་དེ་ཙམ་ཞིག་ཡོད་དམ་ཞེས་དྲི་བས། དགེ་སློང་གིས། ཡོད་དེ། རབ་ཏུ་བྱུང་ལ་རྟེ་སྲིད་འཚོའི་བར་དུ་ཚངས་པར་སྤྱོད་ཅིག

ཅེས་སྨོས་པས། ཞེས་ཏེ། དེ་མི་ནུས་ཀྱི་ཐབས་གཞན་ཅི་ཡོད་ཟེར་བ་ན། སངས་རྒྱས་དགེ་འདུན་དང་བཅས་པ་ལ་གདུགས་ཚོད་ཕུལ་ཅིག དེ་ལ་ཀང་ཤ་བ་ན་ལྟ་བརྒྱ་དགོས་བྱས་པས། ཞེས་དེས། ཀང་ཤ་བ་ན་བཙལ་ཕྱིར་ཚོང་དོན་ཞེན་གྱི་ཞྭ་མི་བྱས་པ་དང་། གླ་མི་གཞན་རྣམས་གཡོ་བྱས་པ་ན་ཞེས་དེས་གཏམ་རྒྱུད་བཤད་ཅིང་ཐུབ་ནས་ལས་བྱེད་པ་དང་། གཞན་དག་ཀྱང་གཏམ་རྒྱུད་ཉན་འདོད་ནས་ཞེས་འདི་ཕྱི་བའིཁ་བསྟེགས་ནས་ལས་བྱས་པསལས་དེ་སྡུང་དུ་ཟིན་ནོ། །ཁྱིམ་བདག་གིས་དེ་རིག་ནས་ཞེས་ལ་དགའ་སྟེ་གླ་ཉིས་འགྱུར་དུ་བྱིན་ཀྱང་ཀར་ཤ་བ་ན་ལྟ་བརྒྱ་མ་ལོང་བས་ཞེས་དྲས་པས། བྱ། ཅིའི་ཕྱིར་དྲ་ཟེར་བས། བདག་ལྟར་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་དགེ་འདུན་དང་བཅས་པ་ལ་གདུགས་ཚོད་གསོལ་བ་ལ་ཀར་ཤ་བ་ན་ལྟ་བརྒྱ་དོས་ན་དེ་མཚངས་ངོ་ཟེར། ཁྱིམ་བདག་དེ་དང་པ་ཅན་ཞིག་ཡིན་པས་ཀར་ཤ་བ་ན་ཁ་བསྐངས་པས། ཞེས་དགའ་ནས་ཚོང་དོན་དེ་ཉིད་ཀྱི་ནང་དུ་སངས་རྒྱས་དགེ་འདུན་དང་བཅས་པ་སྨྱན་དྲངས་ཏེ། རང་གི་ལག་གིས་ཟས་བསོད་པ་བྱིན། གདུགས་ཚོད་གསོལ་ཏེ་སྟོན་པས་ཞེས་བསྟན་ཏེ་གཤེགས་སོ།།

དེ་ནས་བཟའ་བཀྱ་ངན་ལྟག་མས་ཚོང་པ་ལྟ་བརྒྱ་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ནས་ལྟགས་པ་ལ་རིན་བྱིན་པ་མ་བླངས་པར་སྨྱིན་པའི་སེམས་ཀྱིས་ཚོམ་པར་བྱས་པ་ན། ཚོང་པ་རྣམས་ཞེས་ཐུ་ཡིན་ཟེར་བ་ལ། ཆ་གེ་མོའི་བུའོ། །དེར་དེད་དཔོན་ན་རེ། འོ་ན་ངའི་ཆུང་གོས་ཀྱི་བུའོ། །ཞེས་རིན་པོ་ཆེ་བཞག་ནས། ཚོང་པ་རྣམས་ལ་ཞེད་ཅག་གང་བཀང་བ་དེ་འདིར་ཞོག་ཅིག་ཟེར་བས། རིན་པོ་ཆེའི་ཕུང་པོར་གྱུར་ནས། ཞེས་ལ་འདི་དག་ཁོད་ལ་དགའ་བའི་སེམས་ཀྱིས་བྱིན་པ་ཡིན་པས་ལོངས་ཤིག ཅེས་སྨྲས་པ་ན། བདག་གིས་བླངས་ན་ལྟར་མི་སྣུམ་སྟམ་ནས། སྟོན་པ་ལ་ཞུས་པས། འདི་ནི་མེ་ཏོག་ཙམ་ཡིན་ཀྱི་ལོངས་ཤིག །འབྲས་བུ་གཞན་འབྱུང་ངོ་གསུངས་པས་རིན་པོ་ཆེ་དེ་དག་བླངས་སོ། །དེའི་ཚེ་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཀྱི་ཚོང་དཔོན་བུ་མེད་པ་ཞིག་ཤི་ནས་ཚོང་དཔོན་རྣམས་འདུས་ཏེ། བདག་ཅག་བསོད་ནམས་ཆེ་བ་ཞིག་ཚོང་དཔོན་དུ་བསྐོ་བར་བྱའོ། །ཞེས་གློས་བྱས་ཏེ་ཐུ་མའི་ནང་དུ་སའོན་ཁ་དོག་སྣ་ཚོགས་པ་བླུགས་ནས། དེའི་ནང་ནས་སུས་ཁ་དོག་གཅིག་ཟིན་པ་དེ་བསྐོ་བར་བྱས་པ་དང་། གཞན་རྣམས་ཀྱིས་ཁ་དོག་སྣ་ཚོགས་པ་ཟིན། ཞེས་དེས་ཁ་དོག་གཅིག་པ་ཤ་སྟག་ཟིན་པ་ན།

འདི་གླུ་མི་ཡིན་པས་རྗེ་ལྟར་ཚོང་དཔོན་དུ་དབང་བསྐུར་ཟེར་ནས། ལན་གསུམ་གྱི་བར་དུ་བྱས་པས་ཕྱེལ་དེ་ལ་འབའ་ཞིག་ཁ་དོག་གཅིག་པ་ཤ་སྟག་ཟིན་པས་ཚོང་དཔོན་དུ་དབང་བསྐུར་ཏོ། །སྟར་གྱི་ཚོང་དཔོན་དེ་ས་ཀྱང་བྱ་མོ་ཆུན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བཆུན་ནས་ཆུ་ཙམ་བྱིན་པས་ཕྱེལ་དེའི་ཁྱིམ་ནོར་མང་ཞིང་ལོངས་སྤྱོད་དག་གིས་འཕྲལ་ལ་མཐའ་ཡུར་པས་ན། མིང་འཕྲལ་ལ་མཐོ་ལྷས་བཏགས་ས། །དེས་སྐྱེན་པའི་བཀའ་དྲིན་དྲན་ཏེ་གདུགས་ཚོད་གསོལ་ནས་ཆོས་ཉན་པས་འཕྲལ་ལ་མཐོ་ཁྱོ་ཤུག་གཉིས་ཀྱིས་བདེན་པ་མཐོང་ངོ།།

བླུན་པོ་གསོག་རྩམ་ལ་དགའ་བ་ནི།

བླུན་པོས་སེང་སྐས་ལོངས་མི་སྤྱོད། །དེ་ཡིས་ཟླ་བ་བཞིན་དུ་འཛད།།
སྤྲང་མས་བསགས་པའི་སྤང་ཙི་རྣམས། །གཞན་གྱིས་སྤྱད་ནས་ཟད་ལ་ལྷོས།།ཕ༠།

ཞེས་པ་སྟེ། འདོད་ཡོན་གྱིས་ཉེས་དམིགས་མ་མཐོང་བའི་བླུན་པོས་ནི་སེང་སྐའི་དབང་གིས་ནོར་རྫས་རྣམས་ལོངས་མི་སྤྱོད་ལ་དེ་ཡི་མི་འཛེ་ལ་བའི་སྟེང་དུ་མར་ངོའི་ཟླ་བ་བཞིན་དུ་རིམ་གྱིས་འཛད་པར་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན། སྤྲང་མ་རང་ཉིད་སྤྱད་མ་བྱ་བར་བསགས་པའི་སྤྲང་ཙི་རྣམས་དོན་མེད་གཞན་གྱིས་ལོངས་སྤྱད་ནས་ཟད་པར་བྱས་པ་ལ་ལྷོས་ཤིག ཅེས་པའོ།།

མཁས་པས་འཕྲོད་ཚོད་སྤོང་བ་ནི།

མཁས་པས་དང་པོ་འཕྲོད་ཚོད་སྤོང། །འཕྲོད་ཉིད་དག་ལ་ནུས་པོན་བྱེད།།
རྒྱལ་པོ་སྲིད་སྐྱབས་ཅས་བྱ་བས། །ཞ་རོལ་དམག་ཚོགས་བཙོམ་ལ་ལྷོས།།ཕ།།

ཞེས་པ་སྟེ། མཁས་པ་དམ་པ་ནི་དང་པོ་གཞན་དང་འཕྲོད་ཅིང་ཚོད་པ་སྤོང་བ་སྤོང་བར་བྱེད་ལ་གལ་ཏེ་དགོས་དབང་གིས་འཕྲོད་པའི་ཉེ་ཚུ་ར་ཆོ་ལ་བའི་དག་བོ་ལ་ནུ་སྟ་པ་ཐོན་པར་བྱས་ནས་ཚམ་ལ་འབེབས་པར་བྱེད་དེ། དཔེར་ན། སྐྱ་བསེང་[1]གི་བུར་གྱགས་པའི་རྒྱལ་པོ་སྲིད་སྐྱབ་ཅས་བྱ་

བ་འཇིག་རྟེན་ན་མདའ་ལ་མ་ཁས་པར་གྱུགས་པ་དེས་འགྲན་ཟླའི་དགྲ་ཕ་རོལ་སྒྲ་དན་གྱི་དམག་གི་དཔུང་ཚོགས་མཐའ་དག་བཅོམ་པ་ལ་ལྟོས། ཞེས་བའོ།།

སྔོན་ཀུཾསྐྱེ་དགུའི་རྣམས་ཀྱི་ཚེ་ཡོ་བརྒྱད་ཁྲི་བའི་དུས་སུ་རྒྱལ་པོ་དང་སྔོང་རྒྱས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་བུ་སྐྱེས་ནང་། ཡུལ་འཁོར་སྲུང་གཉིས་ལས། རྒྱལ་པོ་སྐྱེས་ལ་བཙུན་མོ་མ་ཏི་དང་། ཀུན་དྲི་ཞེས་བྱ་བ་གཉིས་ཡོད་པ། དང་སྔོང་གནས་ངན་ལས་སྐྱེས་པ་འགྲུགས་པའི་རིག་སྔགས་བློངས་ཏེ། ཀུན་དྲི་དང་ལྡའི་བུ་ཉི་མ་འདུས་པ་ལས་བུརྣ་ཚས་བརྒྱན་པ་ཞིག་སྐྱེས་ཏེ། མིང་རྣ་བ་ཅན་ཞེས་གྲགས་ཤིང་། སྒོམ་དུ་བཙུག་ནས་གཟུང་ལ་བསྐུང་བ་ལས་སྲིན་པོ་ལྡག་པའི་ཤིང་རྟ་ཞེས་བྱ་བས་ཁྱེར་ཏེ་རང་གི་བུབྱས་སོ། །ཀུན་དྲི་དང་ལྡ་ཚོས་ཞེས་བྱ་བ་འདུས་པ་ལས་བུགཡུལ་ངོར་བརྟན་པ་དང་། རྩང་ལྡ་འདུས་པ་ལས་བུའཇིགས་སྟེ་དང་། བརྒྱ་ཁྱིན་འཁུས་པ་ལས་བུརིང་སྐྱབ་སྐྱེས་ཏེ། འདི་ནི་འཇིག་རྟེན་མདའ་ལ་མ་ཁས་པར་གྱུགས་སོ། །མ་ཏི་དང་ལྡའི་བུ་སྨན་པ་ཐ་སྐར་གཉིས་འདུས་པ་ལས་བུ་ལྡ་བཅས་དང་། རིགས་མེད་གཉིས་མཆེ་མར་ལྡན་དུ་སྐྱེས་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་ཀུན་དྲིའི་བུ་དེ་གསུམ་དང་། མ་ཏིའི་བུགཉིས་ཏེ་འདི་ལྟ་ལ་འཇིག་རྟེན་ན་སྐྱེས་གཞི་བུལྟ་ཞེས་གྱགས་སོ། རྒྱལ་པོ་ཡུལ་འཁོར་སྲུང་གི་བཙུན་མོ་དམ་པ་དྲི་ཟ་མོ་ལས་ཤའི་གོང་བུཞིག་སྐྱེས་པ་ལ་དུམ་བུབརྒྱད་གཉིས་ཀ་ཉུབ་ཀྱི་ནས་བཞག་པ་ལས། བུསྐྱ་ངན་དང་། འཐབ་དཀའ་བ་ལ་སོགས་པ་བུ་བརྒྱ་སྐྱེས་སོ། ཏེ་ནས་རྒྱལ་པོ་སྐྱེས་ཤིང་དྲང་སྲོང་གི་བཙུན་མོ་དམ་པ་ཉི་ཟ་མོ་ཏི་ལ་ཅན་མེད་མཆོངས་ནས་ཤི་ཞེ། །དེ་ནས་སྐྱ་ངན་རྒྱལ་སྲིད་སྐྱོང་བ་ན། བ་སྤུན་ལྟ་ལ་ཐུགས་དོགས་གིས་ངན་སེམས་སྐྱེས་ཏེ་གསོད་པར་རྩོམ་པ་ན། བུལྟ་ཡོ་དེ་ཀུཾཉེས་ནས་སྲིན་ཡུལ་དུ་སོང་ཞིང་སྲིན་པོ་རྣམས་བསད། འཇིགས་སྟེས་སྲིན་པོའི་བུམོ་ཞིག་ཆུང་མར་བྱས་པ་ལས་བུབློམ་སྐྱ་ཞེས་བྱ་བ་སྐྱེས་སོ།།

དེ་ནས་གྲོང་ཁྱེར་ལྟ་ལེན་ནས་བུམོ་དོ་པ་ཏི་ཞེས་བྱ་བ་ཞིག་སྤྲུན་ལྟ་གས་ཀུཾསྐྱ་ཐུན་མོང་དུ་ཆུང་མར་བྱེད་ཁེ་སྐྱིད་བར་གནས་པའི་ཚེ། རྒྱལ་པོ་སྐྱ་ངན་གྱིས་ཡང་ཐུགས་ཀྱི་སྡང་ཞེས་བྱ་བ་སྐྱེས་ཏེ། སྔར་གྱི་ཀུན་དྲིའི་བུནྡ་བ་ཅན་ཕྱིས་སུ་སྐྱ་ངན་གྱིས་བསྲངས་པ་དེ་དང་། སྐྱ་ངན་རང་གི་སྤྲུན་བརྒྱད་འཛོམ་བུའི་གྲིང་གི་དཔུང་ཚོགས་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་དང་བཅས་ཏེ་དམག་དྲངས་སོ། །དེ་ཁྲབ་

འཇུག་གིས་སྐྱེ་བསེང་[1]གི་བུ་ལྟའི་ཕྱོགས་བྱས་ཏེ་རྒྱ་མཚོའི་འབྲམ་དུ་ལྷགས་ནས་ཐན་ཚུན་འཐབ་པར་རྩོམ་པ་ན། སྤིད་སྐྱབ་ཀྱིས་དེ་ཐམས་ཅད་ཟེ་དུའི་ཚོགས་སུ་མཛོང་ནས་འཐབ་པར་མ་སྐྱོ་སྟེ་ཕྱི་ཙི་ལོག་པ་དང་། དེ་ལ་ཁྱབ་འཇུག་གིས་སྤྱོ་བ་བསྐྱེད་དེ་འཐབ་པར་བསྐུལ་ལོ། ཀེ་ནས་སྤིད་སྐྱབ་སྐྱན་ལྟ་བོའི་ཕྱོགས་ཁྱབ་འཇུག་གིས་བྱས་ཏེ་འཐབ་བས། སྤིད་སྐྱབ་ཀྱིས་སྐྱ་བན་དཔུང་ཚོགས་དང་བཅས་པ་ཐལ་ཆེར་བསད་དེ་ཐམ་བར་བྱས་ནས། གཡུ་ལ་ངོར་བརྟན་པ་སྐྱན་དང་བཅས་པས་འཛམ་བུའི་གྲིང་གི་རྒྱལ་པོ་བྱས་སོ། །ཞེས་གྲགས་སོ།།

བློན་པོས་འཐབ་རྩོད་སློང་བ་ནི།

བློན་པོས་དང་པོ་འཐབ་རྩོད་སློང་། །འཐབ་ནས་རྒྱལ་ཁ་དག་ལ་གཏོང་།།
རྒྱལ་པོ་མེ་ལོང་འཛོད་པ་ཡིས། །རྒྱལ་ཁ་བློན་པོར་ཞོར་ཞེས་གྲགས།།[1]

ཞེས་པ་སྟེ། བློན་པོས་ནི་དང་པོ་འཐབ་རྩོད་སློང་བར་བྱེད་ལ་འཐབ་ཅིང་རྩོད་པར་བྱས་ནས་རྒྱལ་ཁ་དག་ཐོབ་པར་བྱེད་དེ། དེའིར་ན། བོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་གྲི་གུང་བཙན་པོས་རང་གི་བློན་པོ་ལོ་ངམ་བྱ་བ་ལ་ཁྲོད་དའི་འཐབ་ཡ་བྱེད་དགོས་ཞེས་དབང་མེད་དུ་ནན་ཀྱིས་བསྐུལ་ཏེ། རང་གི་དབུལ་བར་མེ་ལོང་འཛོད་ཅིང་ཕུག་པར་ཁ་ཅོ་བཀལ་བ་སོགས་བྱས་ནས་འཐབ་པས་རྒྱལ་ཁ་བློན་པོ་ལ་ཞོར་ཡང་ཐག་ཆོད་བྱས་ནས་རང་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱལ་སྲིད་བཟུང་ངོ་ཞེས་གྲགས་སོ།།

དེ་ཡང་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་གཉན་གྱི་ཁྲི་བདུན་གྱི་ཐ་མ་སྲིབ་ཁྲི་བཙན་པོའི་སྐས།[2] རྒྱལ་པོ་གྲི་གུང་བཙན་པོའི་ཕྱགས་གདོན་གྱིས་བསྐྱས་ཏེ། བློན་པོ་ལོ་ངམ་བྱ་བ་ལ། ཁྲོད་ཀྱིས་ངའི་འཐབ་ཡ་བྱེད་དགོས་ཟེར། ལོ་ངམ་ན་རེ། ང་འབངས་ཤིག་གིས་རྩེའི་འཐབ་ཡ་ཡོང་ངམ་དེ་འདྲ་ཅི་ཡིན། ཞེས་ཀྱང་། དབང་མེད་དུ་བཅོལ་ནས་རྒྱལ་བློན་གཉིས་འཐབ་པར་ཚད་བྱས་སོ། ཉེར་རྒྱལ་པོས། སྐྱལ་བའི་ཁྲི་མོ་ཞེག་ཡོད་པ་ལོ་ངམ་ཀྱི་རུས་ཤ་དཀྲང་བས། ལོ་ངམ་གྱིས་ཤེས་ནས་སྐྱེས་པ། སངས་ཀྱེན་རྒྱལ་པོས་ངགསོད་དུ་འོངས་སྟེ། དེ་ཡུར་ན་དམག་གི་འགོར་མ་ཁྲིད་པར་རྒྱལ་པོའི་དབུ་ལ་དར་ནག་གི་

ཐོད་བཅིངས། དབྱལ་བ་ལ་མེ་ལོང་བཏགས། ཕྲག་པ་གཡས་པ་ལ་ཤ་རོ་དང་། གཡོན་པ་ལ་བྱི་བའི་རོ་བཀལ། རལ་གྲི་ཀློད་ལ་བསྐོར། གླང་དམར་ལ་ཐལ་སྦྱོ་བཀལ་ནས་བླུང་ན། དེད་ཀྱིས་མི་ཕྱབ་པར་གདའ་ཟེར་བས། ཁྱི་མོས་དེ་ཐོས་ནས་རྒྱལ་པོའི་དྲུང་འོངས་ནས་བཤད་དོ། །སངས་ཉིན་རྒྱལ་པོས་ཡུར་བྱས་ཏེ་ལོ་ངམ་གསོད་དུ་སོང་བ་ན། སོ་སྦྲ་བཏབ་པས་གླང་དམར་འདོགས་ཏེ་ཐལ་སྦྱོ་རལ་བ་དང་། ཐལ་འཚུབ་ཀྱིས་རྒྱལ་པོའི་མིག་ཁེངས། ཤ་རོས་དགྲ་ཡུར་དང་། བྱི་རིས་ཕོ་ཡུ་ཡལ། རལ་གྲི་གླད་ལ་བསྐོར་བས་སྨུ་ཐག་ཆད་དོ། །དེར་བློན་པོ་ལོ་ངམ་ཀྱིས། དབྱལ་བའི་མེ་ལོང་ལ་གཏད་དེ་།།ཅ་མདའ་བརྒྱབ་པས་རྒྱལ་པོ་དགོངས། དེ་ནས་རྒྱལ་པོའི་སྲས་གསུམ་ཡོད་པ་ཀོང་པོའི་ཕྱོགས་སུ་བྲོས་ཤིང་ལོ་ངམ་ཀྱིས་རི་ཤིག་རྒྱལ་སྲིད་བཟུང་ངོ་།།

གཞན་ཡང་བློན་པོས་དོན་མེད་དུ་འཐབ་རྩོད་སློང་།།ཀ།།སྐེ་རང་ཉིད་རླུགས་།།ཁ་ནི། སྟོན་རིའི་ཕྱོགས་ཤིག་ན་བརླའི་ཇི་ངཆེན་པོ་ཞེག་ཡོད་པ་ལ།།ཀ། དེ་དང་ཉེ་བ་ན་གླང་པོ་ཆེ་ཞེག་དང་། དེའི་ཕྱོགས་གཞན་ཞེག་ན་ཤ་ཞེག་ཀུང་གནས་སོ། །ཡན་ཅིག་གླང་པོ་ཆེ་།།ཅ་བརླའི་ཇི་ནས་ཆུ་འཐུངས་ཏེ་འགྲོ་བ་ན་ཤ་འོང་བ་དང་ཕྲད་དོ། །དེར་ཤས་སྨྲས་པ། འཐབ་མོ་བྱའམ་ལམ་ལས་འཕྲོང་ཅེར། གླང་པོ་ཆེས་བསམས་པ། རྟལ་བ་སྨྱོ་བརྩེ་ལ་ཅན་འདི། བདག་གི་མཆེ་བའམ། སྐ་དང་། ཤུད་ལག་གི་ཁ་བསད་ན་མི་གཙང་བས་མ་རྟང་བར་འགྱུར་རོ། །སྐམ་ནས། ལམ་བརྒྱར་ཏེ་སྐྱར་བར་སྐྱར་བར་སོང་བ་དང་། ཤས་བསམས་པ། ཚོག་ཙམ་ཁོ་ནས་བདག་གིས་འདི་བཅོམ་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་སྐྱར་བར་སྐྱར་བར་བྱོས་སོ་སྐམ་ནས། གླང་པོ་ཆེའི་རྟེས་བཞིན་དུ་བསྐྱེས་པ་དང་ཤ་དེ་ཉེབར་འོངས་པར་ཤེས་ནས། གླང་པོ་ཆེས་སྐྱེས་པ། རྟལ་བ་རྟལ་བས་གསད་བྱ་བས། །ཁྱོད་ནི་རྟལ་བས་གསད་པར་བྱ། །ཞེར་ནས། ཤུགས་དག་པོས་ཤའི་སྟེང་དུ་རྐུག་པ་བོར་བས་ཚོག་ནས་ཤི་བར་གྱུར་ཏོ།།

ཚན་གཅོད་ལ་འཇུག་ཟློག་བྱ་ཚུལ་ནི།

མ་ཁས་བས་རང་ལ་གཅོད་ཟུས་པའི། །དགྲ་བོ་ཐོག་མར་འཚམ་ལ་འབེབ།།

དེད་དཔོན་རྒྱ་མཚོར་འཇུག་པ་ན། །སྟོན་ལ་རྐུ་སྤྲི་ན་གསོད་ཅེས་གྲག།།ཀ།།

ཞེས་པ་སྟེ། ཐན་གཅོད་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་ཤེས་པའི་མཚས་པ་དེས་རང་ལ་ཕྱིས་སུ་གཅོད་པར་ནུས་པའི་དགྲ་བོ་དེ་ཐོག་མར་མགོ་མནན་ནས་འཚམ་ལ་འབེབ་ཅིང་།།།།བའམ་དམའ་ས་རབ་འབེབ་པར་བྱེད་དེ། དཔེར་ན། རིན་པོ་ཆེ་ལེན་པའི་དེད་དཔོན་རྒྱ་མཚོར་འཇུག་པར་བྱེད་པ་ན་གྲུ་བཏང་སྟེ་འགྲོ་བའི་ཚེ་སྟོན་ལ་རླུ་སྦིན་ཆེན་པོས་ལམ་བཀག་ཚེ་གསོད་པའི་ཐབས་བྱེད་པ་ཡིན་ཞེས་གྲག་གོ།།

དེ་ཡང་རྒྱ་མཚོར་ནོར་བུ་ལེན་དུ་འགྲོ་བའི་ཚེ་རླུ་སྦིན་ཤའི་རིགས་ལུས་དཔག་ཚད་དུ་མ་ཡོད་པ་དག་གིས་གྲུ་བརྡོག་པ་དང་ཐུང་མིད་བྱེད་པ་སོགས་འཇིགས་པ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བས། གྲུའི་ནང་དུ་བྱ་ཡུག་རོན་དང་། དུང་གསོས་ནས།།།།ཞེས་བ་ན་འགྲོ་བའི་ཕྱོགས་སུ་རི་ལྟ་བུ་མཐོང་བའི་ཚེ་བརྟག་པའི་ཚེད་དུ་ཡུག་རོན་བཏང་བས་རི་ཡིན་ན་དེའི་སྟེང་དུ་འབབ་ལ། རླུ་སྦིན་ཡིན་ཚེ་འབབ་ས་མི་རྟེད་ནས་ཕྱིར་ལྡོག་སྟེ་ཡོང་ངོ། །རླུ་སྦིན་ལ་ཐག་རིང་པོ་ནས་བྱོལ་ཏེ་འགྲོ་དགོས་པས་གལ་ཏེ་བྱོལ་ས་མ་རྟེད་ཚེ་དུང་བཏང་བས་རླུ་སྦིན་ཀྱི་ལུས་ཐལ་བྱང་དུ་ཡུག་སྟེ་གསོད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཟེར་རོ།།

བླུན་པོས་རང་ལ་གནོད་བེས་ཀྱང་། །ཐང་ཆིང་སེམས་ཀྱིས་ཅི་དགར་འཛོག།
གཟུགས་ཅན་སྙིང་པོས་ལུས་འཕགས་མ། །བཙུན་མོར་བྱས་པའི་ཉེས་དམིགས་སྟོན།།ཁ།།

ཞེས་པ་ནི། ཐན་གཅོད་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་ལ་སྐྱོངས་པའི་བླུན་པོས་ནི་རང་ལ་ཕྱིས་སུ་གཅོད་པར་བེས་ཀྱང་གནས་སྐབས་ཐང་ཆིང་ནི་ཇི་སྲིད་བདེ་བ་ཙམ་ལ་ཆགས་པའི་སེམས་ཀྱིས་ཅི་དགར་རམ་རང་དགར་འཛོག་པར་བྱེད་དེ། དཔེར་ན། རྒྱལ་པོ་གཟུགས་ཅན་སྙིང་པོས་བྱ་མོ་གོས་ཅན་ནམ་ལུས་འཕགས་མ་ལ་ཆགས་ཏེ་བཙུན་མོར་བྱས་པའི་ཕྱིས་འབྱུང་གི་ཉེས་དམིགས་སྟོས་ཤིག ཅེས་པའོ།།

དེ་ཡང་སྟོན་།།།།ཡུལ་ལུས་འཕགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་བློན་པོ་དུམ་།།།།བུཞེས་བྱ་བ་བྱོས་ཏེ་ཡུལ་ཡང་རྣམ་ཅན་དུ་གནས་པ་ལ། བུ་ས་སྐྱོང་དང་། སེང་གེ་ཞེས་བྱ་བ་གཉིས་ཡོད་པའི་སེང་གེའི་ཆུང་མ་ལ་བུམོ་ཞིག་བཙས་ཏེ་མིང་གོས་ཅན་ཞེས་བཏགས། ལྟས་མཁན་གྱིས་འདི་ལ་ཕ་སྲོག་དང་ཕྲལ་ནས་རང་ཉིད་རྒྱལ་པོ་བྱེད་པའི་བུ་ཞིག་འབྱུང་བར་ལུང་བསྟན། ཡང་བུམོ་ཞིག་བཙས་པས་ཉེ་གོས་ཅན་དུ་བཏགས་ཏེ་བུ་མཚན་རྟོགས་པ་ཞིག་བཙའ་བར་ལུང་བསྟན་ཏོ།།

དེ་ནས་ཕྱིས་ཤིག་ན་སེང་གེ་ཡངས་པ་ཅན་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྟེ་དཔོན་དུ་བསྐོས་པས། ཤུ་བོ་སྐྱོང་ཁྲོས་ནས་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཏུ་སོང་སྟེ་གཟུགས་ཅན་སྐྱིང་པོས་བློན་པོར་བཙུགས་གོ །དུས་གཅིག་གི་ཚེ་རྒྱལ་པོ་གཟུགས་ཅན་སྐྱིང་པོའི་བཙུན་མོ་དམ་པ་ཤི་བ་ན། སས་སྐྱོང་གིས། བདག་གི་ནུ་བོ་སེང་གེ་ལ་ལྟ་ཅིད་ལ་འོས་པའི་བུ་མོ་གཉིས་ཤིག་མཆིས་ན་གང་བསུ་བར་བྱ། རྒྱལ་པོ་ན་རེ། ཅེ་གོས་ཅན་ནོ། །དེ་ནས་སས་སྐྱོང་གིས་ཅེ་གོས་ཅན་ལེན་དུ་ཕྱི་བ་ན། ཡངས་པ་ཅན་པ་རྣམས་བུ་མོ་ཡངས་པ་ཅན་མ་གཉིས་གཡས་གཡན་དུ་མི་གཉིད་བའི་ཁྲིམས་བྱས་ཤིང་། དེ་རྣམས་ལ་ཕྱིར་ཆོལ་བ་བྱུང་ན་སྐྱོ་སྐྱུང་གནོད་སྐྱིན་ཞིག་གི་གཟུགས་བརྟན་གྱི་མགུལ་བར་དེལ་ཅོང་བཏགས་པ་ལས་སྐྱ་བྱིན་ནོ།།

དེ་ནས་ཅེ་གོས་ཅན་བག་མར་བརྫུང་ཕྱིར་རྒྱན་འདོགས་པ་གོས་ཅན་གྱིས་མཐོང་ནས། ཅིའི་ཕྱིར་རྒྱན་འདོགས་བག་མར་འགྲོའོ། ཉ་ཟླ་ནུ་མོ་ཡོད་བཞིན་དུ་ཁྱོད་སྟོན་ལ་ཅིའི་ཕྱིར་གཉིའོ། འོ་ན་ཁྱོད་རྒྱན་ཐོགས་ཤིག་ཟེར་བ་ན། དེལ་ཅོང་གི་སྐུ་བསྐྲགས་པས་དེ་དག་བཏུབ་ཅིང་དངངས་ནས་ཅེ་གོས་ཅན་ཡིན་སྟམ་སྟེ་རིངས་སྟབས་སུ་ཤིང་ཏུ་ལ་བཞག་སྟེ་བྱོས་སོ། རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཏུ་ཕྱིན་ནས་ཅེ་གོས་ཅན་ཕེབས་ཤིག་ཟེར་བས། ཁུ་གྱུ། བདག་ནི་གོས་ཅན་ལགས་སོ་ཟེར། ས་སྐྱོང་རྒྱལ་པོའི་དྲུང་དུ་སོང་ནས། ལྟ། ཅེ་གོས་ཅན་ཡིན་སྟམ་ནོར་ནས་གོས་ཅན་ཁྱེད་དེ་འོངས་པས་མ་ལེགས་སོ། །རྒྱལ་པོས་བཟུ་ཡི་ཟེར་ཏེ་མཐོང་མ་ཐག་ཚགས་ནས། བྱས་ཁ་གསོད་པ་ནི་རྒྱལ་སྲིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཡིན་པས་བྱལ་རྒྱལ་སྲིད་ཐྱིན་ན་ཅི་འི་ཕྱིར་སྲོག་དང་ཐལ་བར་བྱེད་སྟམ་ནས་བཙུ ན་མོ་དམ་པར་བློངས་པས་མི་ང་ལུ ས་འཕགས་མར་གྲགས་སོ། ཏེ་ནས་རྒྱལ་པོས་དྲང་སྲོང་མངོན་པར་ཤེས་པ་ལྟ་དང་ལྡན་པ་ཞིག་གི་བསྟི་གནས་སུ་རི་དྭགས་སྐྱབས་བཙལ་ལ་ཨདས་བསྐྱེན། དྲང་སྲོང་ཁྲོས་ཏེ་ཁ་ཟེར་བས་དྲང་སྲོང་དེ་གསོད་པ་ན། འདི་ང་ཅེ་ས་པ་མེད་པར་གསད་ཀྱི་ངས་འདི་འི་བཙུ ན་མོ་དམ་པའི་མངལ་དུ་ཅི་མཚམས་སྦྱར་ནས་རྒྱལ་པོ་གསོད་པར་ཐུབ་ཅིག ཅེས་སྨོན་ལམ་བཏབ་བོ། །དེ་མངལ་དུ་ཤུགས་ཤིའི་ཅི་ཡང་མ་དེ་ལ་ཁྲག་གི་ཚར་བབ། བཙུན་མོས་རྒྱལ་པོའི་ཞ་བཅད་ཅིང་ཟ་བ་དང་། ཁྲག་འཐུང་ན་ཅི་མ་རྩང་སྟམ་བའི་འདོད་པ་སྐྱེས་སོ། །རྟ་བ་དགུ་སོང་བ་ན་ཁྲེའུ་གཟུགས་བཟང་བ་ཞིག་བཙས་ཏེ་ཅི་མ་དེ་ལའང་ཁྲག་གི་ཚར་བབ། འདི་མངལ་ནས་མ་སྐྱེས་གོང་ནས་ཕའི་དབུ་ཡུ་བྱང་གྱིས་ཕྱིར་མིང་མ་སྐྱེས

དག་ཞེས་བཏགས་སོ། །དེ་ནར་སོན་པ་ན་ཡབ་གཟུགས་ཅན་སྐྱིང་པོ་དཀོངས་ཏེ་རང་ཉིད་ཆུལ་སྲིད་བྱས་སོ།།

གཞན་ལ་སྐྱོན་ཡོན་བགོ་བའི་ཁྱད་པར་བཤད་པ་ནི།

མཁས་པས་རང་གི་སྐྱན་གྲགས་གང་། །སྐྱེ་བོ་གཞན་ལ་བགོ་བཤད་བྱེད།།
ཆུལ་པོས་བསྟན་པ་བཙུ་གས་པ་ཡི། །སྐྱན་གྲགས་འགོས་ཀྱི་ཐོབ་ལ་སྐྱོས།།[1]

ཞེས་པ་ནི། བདག་གཞན་མཉམ་པར་སེམས་པའི་མཁས་པ་དེ་ས་ནི་རང་གི་སྐྱན་པའི་གྲགས་པ་གང་དང་གང་ཡིན་པ་དེ་རང་ཁོ་ནས་བདག་གི་མི་བྱེད་པར་སྐྱེ་བོ་གཞན་དག་ཡའང་བགོ་བཤད་བྱེད་དེ། དཔེར་ན། ཆུལ་པོ་ཁྲི་སྲོང་ལྟེ་བཙན་གྱིས་ཆུལ་བའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེའི་སྲོ་ལ་ལེགས་པར་བཙུགས་པའི་སྐྱན་པའི་གྲགས་པ་བཟང་པོ་དེ་ཆོས་བློན་འགོས་ཁྲི་བཟང་སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་ཐོབ་པ་ལ་སྟོས་ཤིག ཅེས་པའོ།།

དེ་ཡང་[1]བོད་ཀྱི་ཆུལ་པོའི་ཐོག་མ་གཉའ་ཁྲི་བཙན་པོ་ནས་བཟུང་གནམ་གྱི་ཁྲི་བདུན། བར་གྱི་སྟེངས་གཉིས། སའི་ལེགས་དྲུག ལྟེ་བཆུད་དང་། ཆུལ་ཏོ་ཅི་ལོང་བཙན། ཁྲི་བཙན་ནམ། ཁྲི་སྐྲ་དཔུང་བཙན། ཁྲི་ཐོག་རྩེ་བཙན་ཏེ་ཆུལ་རབས་ཉེར་བདུན་གྱི་རིང་ཚབ་སྲིད་སྐྱུང་ལྟེའུ་བོན་གསུམ་གྱིས་བསྐྱངས། དེ་ནས་ལྷ་ཐོ་ཐོ་རི་གཉའ་བཙན་གྱི་རིང་ལ་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་དབུ་བརྙེས་ནས་གདུང་རབས་ལྷ་པ་ཆོས་ཀྱི་ཆུལ་པོ་སྲོང་བཙན་སྐམ་པོའི་རིང་ལ་དམ་པའི་ཆོས་དང། དེ་ནས་མི་རབས་ལྷ་ན་ཁྲི་སྲོང་ལྟེའུ་བཙན་སྐུ་འབྲུངས་སོ། །མི་རིང་བར་ཡབ་ཆུལ་པོ་གཉེགས། ཆུལ་པོ་སྐུ་ན་ཟླ་བས། སྲིག་ཏུ་ཁྱོད་བ་རྣམས་བསྐྱད། ཇོ་བོ་ཤཱཀྱ་མུ་ནི་སྐ་འོག་ཡག་ཁང་དུ་བཞས་ར་བྱས་སོ། ཀེ་ནས་ཆུལ་བུ་སྐུ་ནར་སོན་ཀེ་དགུང་ལོ་བཅུ་གསུམ་ཙམ་ལོན་པའི་ཚེ་ཆོས་བྱེད་པར་དགོངས་པ་ན་མ་ཞང་སོགས་ཀྱིས་བཀག་གོ །སྤྲུ་གསལ་སྣང་ཆུ་གར་དུ་ཕྱིན་པས་བལ་ཡུལ་དུ་མཁན་པོ་བོ་ཏྲི་སཱ་དུང་མཇལ། བོད་དུ་བྱོན་པར་ཞུས་པས་

ཞལ་གྱིས་བཞེས། དེ་ནས་གསལ་སྣང་བོད་དུ་འོངས་ཏེ་རྒྱལ་བུལ་མ་ཁན་བོ་བོ་རྣི་སཀྱའི་ལོ་རྒྱུས་ཤ་ན། མ་ཞང་གི་ཚད་པ་བྱང་དོགས་ནས་གསལ་སྣང་རེ་ཤེག་ཡིབས་སུ་བཅུག རྒྱལ་བོས་སྐོག་ཏུ་ཆོས་ལ་དགའ་བའི་བློན་པོ་རྣམས་དང་བཀའ་གྲོས་མཛད་པར། ཅམ་བཟང་ན་རེ། མ་ཞང་དབང་ཆེ་ཞིང་ཆོས་ལ་མི་དགའ་བས་རི་ཤུར་བྱེད་ཟེར། འགོས་ཁྲི་བཟང་གིས། ཐབས་བྱ་ཡི་ཁོ་བོའི་རྐེད་གཙོན་མཛོད་ཟེར་ནས། ལྷང་བསྟན་མཁན་ཆམས་ལ་བྱ་དགའ་བྱིན་ཏེ། རྒྱལ་པོ་རྒྱལ་སྲིད་དང་བཅས་པ་ལ་ཚགས་[1]ཆེན་པོ་ཡོད་བས་དེའི་རྗེ་གྲོན་པོ་ཆེབ་ཞིག་རླུ་བ་གསུམ་གྱི་བར་དུར་དུ་འདུག་དགོས་བར་བསྒྲུག་ཏུ་བཅུག་སྟེ། འགོས་ཀྱིས་ཐབས་འཕྲུལ་དུ་མས་མ་ཞང་གྲོམ་པ་སྐྱེས་སྟོད་ལུང་དུ་གསོན་པོར་དུར་དུ་བཅུག་སྟེ། དེ་མ་ཐག་དོང་གི་ཁ་ཤ་བོང་གིས་བཅད་དོ།།

དེ་ནས་གསལ་སྣང་མངགས་ཀྱ་མཁན་ཆེན་བོ་རྣི་སཀྱ་དང་། རྗེས་སུ་སློབ་དཔོན་པདྨ་སམྦྷ་ཝ་གདན་དུངས་ཀྱ་ལྟ་འདྲེ་ཐམས་ཅད་ལ་བཀའ་གསལ། བསམ་ཡས་ཀྱི་གཙུག་ལག་ཁང་རྗེན་དང་བརྒྱན་པར་བཅས་པ་བཞེངས། བོད་ཁམས་ཡོངས་ལ་རྒྱལ་བསྟན་རིན་པོ་ཆེ་བཤད་སྒྲུབ་ཟུང་གིས་ཉི་མ་ལྟར་གསལ་བར་མཛད་དོ། ཀེས་ན་བསྟན་པའི་སྒོམ་བཙུགས་པ་རྒྱལ་པོ་ལངས་ལས་མོད་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་ཁ་ལོ་སྒྲུར་བ་བོཏི་ཚྭ་བློན་འགོས་སོགས་ཡིན་པས་དེ་དག་གིས་ཀྱང་བསོད་ནམས་དང་སྟན་པའི་གྲགས་པ་བཟང་པོ་ཐོབ་པར་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །འདིས་འོག་གི། མ་ཞང་གྲོམ་པ་སྐྱེས་ཞེས་པ། །དོང་དུ་བཅུག་པའི་བྱང་བ་ལ་ལྟོས།[2] །ཞེས་པའང་ཤེས་པར་བྱའོ།།

བློན་པོ་རང་གི་ཉེས་སྐྱོན་རྣམས། །སྐྱེ་བོ་གཞན་ལ་ནན་གྱིས་བགོ།
གཡོ་ཅན་ཀྱིས་ནི་གོ་ཁམ་དུང་། །རལ་གྲི་ཁྲག་ཅན་བོར་ལ་ལྟོས།།[3]

ཞེས་པ་ནི། གཞན་དག་རིས་སུ་བོར་བའི་བློན་པོ་ནི་རང་ལ་བྱང་བའི་ཁག་ངན་སོགས་ཉེས་སྐྱོན་རྣམས་གཡོ་སྒུ་སྐྲ་ཚོགས་ཀྱི་སྐོ་ནས་སྐྱེ་བོ་གཞན་དག་ལ་བསྐྱར་ཞིང་ནན་གྱི་ས་འགོ་བར་བྱ་སྟེ། དཔེར་ན། སྐྱེས་བུ་གཡོ་ཅན་པbecomes་རྒྱ་ལག་གིས་རང་ཉིད་སྐད་འཚོང་མ་བཟང་མོ་བསད་བའི་རལ་གྲི་ཁྲག་གིས་འགོས་པ་དེ་དུང་སྲོང་གོ་ཀ་མའི་སྒྲིལ་བོའི་དུང་དུ་བོར་བའི་ཉེས་དམིགས་རི་ཤུར་བྱང་བ་ལ་

ལྷོས་ཤིག ཅེས་པ་སྟེ།

སྔོན་[1]རྒྱལ་པོ་ཀྱི་ཀྱིའི་[2]བུ་ལེགས་སྐྱེས་ཀྱི་བརྒྱད་པ་ལ་རྒྱལ་པོ་བརྒྱ་ཐམ་པ་ཡུལ་གྱུ་འཛོན་དུ་བྱུང་བའི་ཐ་མ་ནི་རྣ་བ་ཅན་ཡིན་ཞེང་། དེ་ལ་བུ་གོ་ཀ་མ་དང་། བྲ་ར་རྦྲ་ཙ་གཉིས་ལས་ཕྱི་མས་རྒྱལ་སྲིད་སྐྱོང་། གོ་ཀ་མ་དྲང་སྲོང་མདོག་ནག་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་སྟེ་གོང་འདབས་སུ་ལོ་མའི་སྐྱིལ་པོ་བཅུ་གསུམ་ཀྱི་གནས་ཡོད།། དེའི་ཚེ་སྐྱེས་བུ་གཡོན་ཅན་བློ་འཕྲ་ལག་ཅེས་བྱ་བས་སྨད་འཚོང་མ་བཟང་མོ་ལ་དགའ་མགུར་སྦྱད་པའི་ཕྱིར་གོས་རྒྱན་བསྣར་བ་ན་དེ་གོན་ནས་སྐྱེས་པ་གཞན་དང་དགའ་མགུར་སྦྱད་པ་མ་བཟོད་དེ་སྐྱེད་མོས་ཚལ་དུ་སོང་བ་དང་བཟང་མོ་བསད་དོ། །དེར་མངག་གཞུག་མས་རོ་མོ་བསད་དོ་ཞེས་ཀུ་ཅོ་བཏོན་པས་བློ་འཕྲ་ལག་སྐྲག་སྟེ་རལ་གྲི་ཁྲག་ཅན་དྲང་སྲོང་གོ་ཏ་མའི་དྲུང་དུ་བོར་ཏེ་བྱོས་སོ། །སྐྱེ་བོ་རྣམས་དེ་མཐོང་ནས་ཁྲོད་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དང་སྲོང་གི་རྒྱལ་མཚན་ཐོགས་ནས་འདི་འདའི་ལས་ཅུང་དམ་ཟེར་ནས་མ་ཉན་པར་ལགས་ཕྱིན་ཀ་ལོག་ཏུ་བཅིངས་ནས་འདི་བཟང་མོ་དང་དགའ་མགུར་སྦྱད་ནས་བསད་དོ། །ཞེས་རྒྱལ་པོ་ལ་ཟུལ་བས་མ་བརྟགས་[3]པར་གསལ་ཤིང་ལ་བསྒོན་ནོ། ཉེར་དྲང་སྲོང་མདོག་ནག་འོངས་ནས་བྱ་ཅི་ཉེས། རྒྱ་མ་ཕྱུང་ངམ་དྲིས་པས། བདག་གི་ལུས་ཀྱི་རྒྱ་ཕྱུང་གི་མ་ཡིན་ན་བདེན་པའི་ཚོགས་འདི་ས་ལ་ཁབ་པོའི་པགས་པའི་མདོག་གསེར་མདོག་ཏུ་གྱུར་ཅིག ཅེས་བརྗོད་མ་ཐག་ཏུ་གསེར་ཏུ་གྱུར་ཏེ་ཡིད་ཆེས་སོ།།

དེ་ནས་དྲང་སྲོང་གིས་བྲམ་ཟེ་རྣམས་བུ་མེད་ན་འགྲོ་བ་མེད་དོ་ཞེར་བས། བུ་སྐྱེད་པའི་ཐབས་བྱའོ་བྱས་ཏེ། རྗུ་འཕྲུལ་གྱིས་གྲུ་ཆར་ཐབ་རྩྭ་འཇམ་པོས་ལུས་ལ་རེག་པས་སྟུག་བསྟལ་མནན་ནས་འཁྲིག་པའི་འདོད་ཆགས་དྲན་པར་བྱས་པས་ཁྲུ་བ་ལས་སྐྲོ་ང་ཀ་ཉི་སུ་བྱུང་། དེ་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་གྱིས་སྐྱིན་ནས་རྗེ་ལ་དང་ཞེའུ་གཉིས་བྱུང་སྟེ། དེ་དང་ཉེ་བའི་བུ་རམ་ཤིང་གསེབ་ཏུ་ཞུགས། དྲང་སྲོང་གིས་དེ་མཐོང་ནས་བསྟན་བསྐོད་དེ་གསོས་པས་ཉི་མའི་འོད་ཀྱིས་སྐྱིན་པར་བྱས་ན་ཉི་མའི་གཉེན་དང་། གོ་ཀ་མའི་བུ་ཡིན་པས་གོ་ཀ་མ། བུ་རམ་ཤིང་གི་ཚལ་ནས་རྣེད་པས་བུ་རམ་ཤིང་པ་ཞེས་བཏགས་སོ། །རྒྱལ་པོ་བྲ་ར་བྲ་ཙ་བུ་མེད་པར་ཤི་ནས་བློན་པོ་རྣམས་བགྲོས་[4]པ་བླུང་བའི་ཐ་མ་ན་ཉི་མའི་འོད་ཀྱིས་སྐྱིན་པར་བྱས་པ་ཉི་མའི་གཉེན་དང་། གོ་ཀ་མའི་བུ་ཡིན་པས་གོ་ཀ་མ། བུ་རམ་ཤིང་གི་ཚལ་ནས་རྣེད་པས་བུ་རམ་ཤིང་པ་ཞེས་བཏགས་སོ། །རྒྱལ་པོ་བྲ་ར་བྲ་ཙ་གཉིས་པའི་བུ་བརྒྱད་ལ་རྒྱལ་པོ་བརྒྱ་ཐམ་པ་བླུང་བའི་ཐ་མ་

ནི་བྱ་རམ་ཤི་ང་པ་འཕགས་སྐྱེས་པོ་ཡིན་ཞིང་། འདིའི་བྱ་བཞི་ལས་ཤུགྲིའི་བརྒྱད་པ་བྱུང་ངོ་།།

ཐབས་ལ་མཁས་མི་མཁས་ལས་སྐྱོན་ཡོན་འབྱུང་བའི་ཚུལ་ནི།

མཁས་པས་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་མཐུས། །ཚེན་པོ་རྣམས་ཀྱང་བྲན་དུ་བགོ་ལ།།
མཁའ་ལྡིང་མཐུ་རུལ་ཆེ་ན་ཡང་། ཁོ་ས་སེར་ཅན་གྱིས་ཞོན་[1][6][6]ལ་ལྷོས།།[4][3]

ཞེས་པ་ནི། བྲོ་རྡོ་བའི་མཁས་པ་དེས་ནི་ཐབས་ཚུལ་ལ་མཁས་པའི་མཐུས། སྟོབས་ཤུགས་ཚེན་པོ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱང་བྲན་ལྟར་དུ་བགོ་ལ་བར་གྱུར་ཏེ།[1][3] དེའང་ན། འདབ་ཆགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་མཁའ་ལྡིང་ཞི་མཐུ་རུལ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ཡིན་ན་ཡང་གོས་སེར་ཅན་ཁྱབ་འཇུག་གིས་ཞོན་ཏེ་འགྲོ་བ་ལ་ལྷོས། ཞེས་པ་སྟེ།

སྟོན་[1][5]མཁའ་ལྡིང་དང་། ཁྱབ་འཇུག་གཉིས་མ་མཐུན་ཏེ་ཕན་ཚུན་འཐབ་པར་བྱེད་པ་ན། ཁྱབ་འཇུག་གིས་དེའི་མཐུ་རུལ་བཟློག་མ་ནུས་ཏེ། འདི་ཐབས་ཀྱིས་བསྟུམས་པར་བྱས་ནས་བསྐྱབས་བྱའོ་སྙམ་ནས་མི་འཐབ་པར་རང་བཞིན་ཞི་དུལ་ལྟར་གནས་ཏེ། ཁྱབ་འཇུག་ན་རེ། ཀྱ་ཡེ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཕ་རོལ་གཙོན་པ་འདི་ལ་ཁོ་བོ་མགུ་ཡི། ད་ཁྱོད་ང་ལ་མཆོག་སྤྲོངས་ཤིག་དང་སྦྱིན་ནོ་བྱས་པས། ནམ་མཁའ་ལྡིང་ང་རྒྱལ་ཏེ་ཀྱ་ཡེ་ཆེ་བས་ཆུང་བ་ལ་སྤྲོང་བ་ག་ལ་སྲིད། ཁྱོད་ཀྱིས་ང་ལ་མཆོག་སྤྲོངས་ཤིག་སྦྱིན་ནོ་ཟེར། ཁྱབ་འཇུག་གིས་བསྐྱར་བས་ཀྱང་དེ་སྐད་སྨྲས་སོ། །ལན་གསུམ་པོ་ལ་ཁྱབ་འཇུག་ན་རེ། དེ་ལྟར་ན་ཁྱོད་ཤིན་ཏུ་མཁོགས་ཤིང་མཐུ་རུལ་ཆེ་བར་འདུག་པས། ཁོ་བོས་ཁོན་པར་ཀྱར་ཅིག དེ་ལྟར་བྱས་ན་ཁྱོད་ཀྱིས་ཕ་རོལ་གཙོན་པའི་མཆོག་ཏུ་འགྱུར་རོ། ཞེས་ཁྱབ་འཇུག་གིས་སྨྲས་པས་ཀྱིས་བསྐྱས་པ་ན། མཁའ་ལྡིང་ང་རྒྱལ་ཀྱིས་མགོ་འཚོར་ཏེ་ཁྱབ་འཇུག་ཁྱར་བས་དེར་སང་བར་དུ་བྱ་ཁྱུང་ཁྱབ་འཇུག་གི་ཁོན་རྩ་བྱེད་པར་གྱུར་ཏོ།།

བྲན་པོ་ཐབས་ལ་མི་མཁས་པས། །ཚུང་ངར་རྣམས་ཀྱི་འབྲས་བྲན་དུ་འགྱུར།།
ལྷ་ཡིས་ཁྱར་པོ་བསྐྱར་བ་ཡི་སྐ། ཤེང་གེ་རྒྱགས་པའི་སྟོང་ཚུལ་ལྷོས།།[4][2]

ཞེས་པ་ནི། བློ་བརྟུལ་བའི་བླུན་པོ་ནི་ཐབས་ལ་མི་མཁས་པས་ན། མཐུ་རུལ་ཆེ་བ་རྣམས་མ་ཟད་ཚུང་དུརྣམས་ཀྱིའང་བན་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། སྟོབས་ཤིན་ཏུ་ཚུང་བའི་ཕ་ཡིས་མ་ཐེག་པའི་ཁུར་པོ་ཆེན་པོ་གཡོ་ཐབས་ཀྱིས་སེང་གེའི་གཅའ་ལ་བསྐྱར་བར་བྱས་པ་ན། དེར་སེང་གེ་ང་རྒྱལ་གྱིས་ཁུར་ཏེ་རྒྱགས་ཤིང་དེགས་པའི་ངོ་ཚ་མེད་པའི་སྤྱོད་ཚུལ་ལྟོས། ཞེས་པའོ།།

སྟོན་[1]ཤ་ཞེག་སེང་གེའི་རྟེས་སུབསྟེགས་ཏེ་སེང་གིས་ངི་དྲགས་བསད་པའི་ཤའི་ལྟག་མ་ཡུན་རིང་དུ་ཟོས་པ་ན། ལན་ཅིག་སེང་གེས་གླང་པོ་ཆེ་ཞེག་བསད་ནས་ཤ་སྐྱེས་ལ་འདི་ཁུར་ཞེག གལ་ཏེ་མ་ཁུར་ན་ཕྱིན་ཚད་ཤ་ཟ་བར་མ་རེ་ཞེག ཅེས་སྨྲས་པས། ཤས་བསམས་པ། གླང་པོ་ཆེའི་རོ་ནི་བས་མི་ཟེག ཤ་ནི་ཟ་དགོས་པར་འདུག་སྟམ་སྟེ་སྨྲས་པ། ཇོ་བོ་ལགས། བདག་གིས་ཁུར་མོད་ཀྱི་བྱ་བ་གཉིས་མི་འགྲུབ་པས་གཅིག་ཇོ་བོས་མཛོད་པར་ཞུ་ཟེར་བས། སེང་གེ་ན་རེ། བྱ་བ་གཉིས་གང་ཡིན་བྱས་པས། ཤས་འཛིག་རྟེན་ཀྱི་ལུགས་སྲོལ་ལ་སེམས་ཅན་ཆེན་པོ་ཁུར་ནས་འགྲོ་བའི་ཚེ། དེའི་ཏིང་ལ་འཁྱན་པ་ཞེག་དགོས་པས་ན། གླང་པོ་ཆེ་ཁུར་བ་དང་འཁྱན་པའོ། །དེར་སེང་གེས་བསམས་པ། ང་ནི་རི་དྭགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཡིན་པས་སེམས་ཅན་ཐ་ཆད་འདི་ལྟ་བུའི་རྟེས་ལ་ཅི་སྟེ་འཁྱན་སྟམ་ནས། གླང་པོ་ཆེ་རང་གིས་ཁུར་ཏེ་སོང་བའི་ཏིང་ལ་ཤ་སྐྱེས་དགའ་ཞིང་དགོད་བྱོ་བའི་དབྱངས་འཁྱུན་སྒྲ་ལྟེང་བྱས་ཏེ་སོང་བའོ།།

བློ་ཕྱ་མཛངས་ཡིན་མིན་གྱི་སྐྱོན་ཡོན་བསྟན་པ།

མཁས་པ་བློ་གྲོས་མཛངས་པའི་མཐུས། །རང་གི་གཏམ་ངན་ཐབས་ཀྱིས་སེལ།།
དྲང་སྲོང་ཞེག་གིས་རྒྱལ་པོ་ལ། །ཐབས་ཀྱིས་དགའ་བར་བྱས་ལ་ལྟོས།།[ཕཅ]

ཞེས་པའི་དོན་ནི། རང་གཞན་སྡུང་བའི་ཚུལ་ལ་མཁས་པ་དེ་བློ་གྲོས་ཕྱ་ཞེང་མཛངས་པའི་མཐུས། རང་གི་གྲགས་པ་མ་ཡིན་པའི་གཏམ་ངན་ཐབས་ཀྱིས་སེལ་བར་བྱེད་དེ། དཔེར་ན། དྲང་སྲོང་ཀུན་ཏུ་རྒྱུ་བྱང་ཚུབ་ཅེས་བྱ་བ་ཞེག་གིས་རང་ཉིད་ལ་རྒྱལ་པོ་བློན་པོ་དང་བཅས་པས་མི་སྐན་པ་བརྟོད་

པ་ཐབས་མཁས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བསལ་ཏེ་རྒྱལ་བློན་དེ་དག་ལོག་ལྟས་རྒྱུད་བསླད་པ་དག་བར་བྱས་པ་ལ་ཡྱོས། ཞེས་པའོ།།

དེ་ཡང་སྔོན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཀུན་ཏུ་རྒྱུ་བྱང་ཆུབ་ཅེས་བྱ་བ་[1]ནས་པའི་གནས་དང་སྐུ་རུ་ལ་སྐ་ཚོགས་ལ་མཁས་པ་ཞིག་བྱུང་བ་ཁྱི་མ་ཀྱི་ཉེས་དམིགས་ལ་སྐྱོ་ནས་རབ་ཏུ་བྱུ་བར་གྱུར།། དེ་ནི་གཙུག་ལག་ལ་མཁས་ཤིང་འཇིག་རྟེན་ལ་ཕན་འདོགས་པར་བརྩོན་པས་རྒྱལ་བློན་འབངས་དང་བཅས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གུས་པས་བཀུར་སྟི་བྱེད་དོ། །སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དེས་གདུལ་བྱའི་དོན་དུ་ལྷོར་རས་རྒྱུ་ཞིང་སོང་བ་ལས་རྒྱལ་པོ་ཞིག་གིས་ཡུལ་འདབས་སུ་ཕྱིན་པ་ན། དེའི་ཡོན་ཏན་གྱི་མཐུ་རྒྱ་ཆེན་པོ་རྒྱལ་པོས་ཐོས་ནས་ཡིད་རབ་ཏུ་དགའ་སྟེ་རང་གི་སྐྱིད་ཚོགས་ཀྱི་ཁྱབ་ཅིག་ཏུ་བཞུགས་སུ་བཅུག རིམ་གྱི་དང་བཀུར་སྟི་ཚུལ་བཞིན་དུ་བྱས་ཏེ་མཆོད་ཅིང་བསྟེན་བཀུར་རོ། །སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དེས་ཀྱང་ཉིན་རེ་བཞིན་རྒྱལ་པོ་འཁོར་བཅས་ལ་ཆོས་ཀྱི་གཏམ་[2]ཡིད་དུ་འོང་ཞིང་རྣ་བར་སྙན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཕན་འདོགས་པར་བྱེད་དོ།།

རེ་ཤིག་གིཚྭ་ན་བདུད་སྡིག་ཅན་དང་དེས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པའི་བློན་པོ་རོགས་མང་པོ་ཞིག་ཐུག་དོག་གི་[3]མེཏརེད་པསྐྱེས་ཏེ། ཡུལ་ཀུན་ཏུ་རྒྱུ་བྱང་ཆུབ་ལ་ཐུགས་ཆེས་པར་མི་ཤོས་སོ། །འདིས་ཡུལ་ཡོན་ཏན་ལ་དགྱེས་པ་དང་ཚོས་ལ་ཐྱོགས་པར་བྱས་ནས་བརླག་པར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་ཉི་འོག་གི་རྒྱལ་པོ་འགའ་ཞིག་བཏང་བར་གོར་མ་ཆགས་སྟེ། ཉི་འོག་གི་རྒྱལ་པོའི་ཚེ་ཉ་དག་དང་ཡང་བཤེས་ཤིང་འགྲུལ་པས་བདག་ཅག་ཡིད་མི་ཆེས་སོ། །ཞེས་ཡང་ཡང་ཐུ་མས་དབྱེན་བྱས་པས། རྒྱལ་པོས་ཀྱང་ཡིད་མ་ཆེས་ཏེ་སྟོན་ལས་བྱམས་པ་དང་བཀུར་སྟི་ཆུང་ཐུང་ངོ། ཤེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་དེ་ཤེས་ནས་ཡོ་བྱད་དབྱིག་པ་གསུམ་དང་སྦྱི་བླགས་སོགས་ཞྭེར་ཏེ་[4]འབྱོ་བར་ཆས་པ་ན། རྒྱལ་པོས་ཐྱི་གུས་གུས་ལྡར་བྱས་ཏེ་ཅིའི་ཕྱིར་འཕྲལ་དུ་བདག་པོར་ཏེ་འབྱོན། ཆོར་ས་མཆིས་ཚེ་བཟོད་པར་མཛོད་ལ་བཞུགས་ཤིག ཅེས་ཞུས་པ་ན། དཀའ་འགྱོ་བའི་དུས་ལ་བབ་པོ་གསུངས་པས། རྒྱལ་པོ་ངོ་ཚ་ནས་མགོ་སྐྱང་དེ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ཏེ་ཅིས་ཀྱང་འབྱོན་ན་སྐུར་འདི་ར་བྱོན་ནས་བདག་སྐྱེན་རས་ཀྱིས་བཙལ་བར་རིགས་སོ། །ཞེས་ཞུས་པ་ཁས་བླངས་ཏེ་དབེན་པའི་གནས་སུ་གཤེ་གས།

བསམ་གཏན་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་བརྩོན་བས་དྲང་སྲོང་མངོན་བར་ཤེས་པ་ལྟ་དང་ལྡན་བར་གྱུར་ཏོ།།

དེ་ནས་མངོན་ཤེས་ཀྱིས་གཟིགས་པ་ན་སྔར་གྱི་རྒྱལ་པོ་དེ་ལ་བློན་པོ་རྣམས་ཚད་དུ་སྣང་བ་སོགས་ཀྱིས་ལོག་བར་ལྟ་བ་ལ་བཙུད་བར་མཐོང་ནས། སྙིང་བརྩེ་བས་སྡིག་པའི་ལྟ་བ་ལས་བློག་པ་དང་སྔར་གྱི་གཏམ་བན་དེ་དག་སེལ་བའི་ཚེད་དུ་སྤྲུལ་ཚེན་པོའི་བཞས་པ་ཞེག་རྣམ་པ་ཐུབ་ཀྱི་སྐུ་ལྟ་བུ་བྱོན་ཏོ། ཏིང་རྒྱལ་བློན་འཕོང་བཅས་ཚོགས་པ་ན་རྒྱལ་པོས་སྤྲུལ་ཚེན་པོའི་བཞས་པ་འདི་སུ་ས་ཟུལ་ཅེང་བས། འདི་བདག་གི་ས་སྤྲུལ་ཚེན་པོ་ཞེག་མཐོང་བ་བསད་ནས་བཤགས་པ་ཡཁས་ཅེང། རྒྱལ་པོས་དོ་ཚ་[1][2]ནས་མགོ་སྐད་དེ་འདུག་གོ །ལོག་ལྟ་ཅན་གྱི་བློན་པོ་དེ་དག་གིས་གླགས་རྣེད་དེ་སྐྱས་པ། ཀྱེ་མའོ། །ཚོས་བས་འདི་ལྟར་བྱེད་ཐོད་པ་ངོ་མཚར་ཚེ། ཁྱོད་ཀྱི་དཀའ་ཐུབ་གྱང་པར་ཅིག །ཅེས་སྐད་ཅིང་འཕྱ་བ་བྱེད་དོ། །དེ་ནས་སེམས་དཔའ་ཚེན་པོས་དེ་དག་གི་ལྟ་བ་ངན་པ་རིགས་པ་དྲི་མ་མེད་པས་དགག་པ་ལ། རྒྱ་མེད་དུ་སྐྱ་བ་དང་། དབང་ཕྱུག་བྱེད་པོར་སྐྱ་བ་དང་། སྔོན་ལས་གཅིག་ཏུས་བྱས་པར་སྐྱ་བ་དང་། ལས་འབྲས་མེད་པར་སྐྱ་བ་དང་། འཚེ་བ་ཚོས་སུ་སྐྱ་བ་རྣམས་རིམ་པར་དགག་པ་ནི། དོར་པོ་ཐམས་ཅད་རྒྱ་མེད་ཡིན་ན། སྐྱེའུབས་འཁོར་པའང་རྒྱ་མེད་དུ་གྱུར་པས་སྔོག་པ་ག་ལ་ཡོད། དབང་ཕྱུག་ཀུན་གྱི་བྱེད་པོ་ཡིན་ན། སྐྱེའུབས་པ་དབང་ཕྱུག་གིས་བྱས་པས་བདག་ལ་སྐད་དུ་ཅི་ཞེག་ཡོད། འཕྲལ་རྐྱེན་ལ་མི་ལྟོས་པར་སྔོན་ལས་གཅིག་པུས་བྱས་ན། སྐྱེའུབས་པ་སྔོན་ལས་ཀྱིས་བྱས་པས་བདག་གིས་བསད་པར་མི་རིགས་སོ། ཁང་ལས་འབྲས་མེད་ན་སྐྱེའུབས་ཀྱང་ཉེས་པ་ཅི་ཡོད། འཚེ་བ་ཚོས་སུ་སྐྱ་བར་རིགས་ན་སྐྱེའུབས་པའང་ཚོས་སུ་འགྱུར་བས་ཞྱེད་ཅག་གི་གཞུང་ལུགས་ལྟར་ན་སྐྱེའུབས་པ་ལ་ཅུང་ཟད་སྐྱོན་བཏབ་ཀྱང་ཁྱོད་ཀྱི་ཐུགས་ལ་ཁྲོ་བ་རིགས་པས་བཀག་སྟེ་སྡོམས་པ་ཡན་མེད་དུ་ བྱས་ཏེ་སྐྱེའུའི་པགས་པ་སྐྱལ་པ་དེ་མི་སྣང་བར་བྱས་སོ།།

དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་འཕོར་བཅས་དང་ཅིང་འདུ་ན་བར་གྱུ ར་པ་ལ་ལྟ་བ་ངན་པ་དང་། སྡིག་གོགས་སྐྱངས་དགོས་པ་དང་ ཡོན་ཏན་ཅན་ལ་བསྟེན་ཅིང་རྒྱལ་སྲིད་ཚོས་ཀྱིས་སྐྱོང་དགོས་པ་སོགས་ཚོས་རྒྱ་ཆེར་བསྟན་ནས་དགོན་པའི་གནས་དེ་ཉིད་དུ་སྐྱར་གསེལ་ཅེས་བྱ་བ་དང་། དེ་ནས་ཁྱོད་ཀྱི་ཐུགས་ཀྱི་ཡིད་ཆེས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་བྱའོ། ཞེས་ཟེར་ཏོ། །

པོ་ཞེག །སྟིག་དང་བྲལ་བའི་བྱུང་བ་ལྟོས།[1-24] །ཞེས་བཞང་གཏམ་རྒྱུད་འདིས་ཤེས་པར་བྱའོ།།

བླུན་པོ་མཛངས་པའི་བློ་མེད་པས། །རང་གི་གཏམ་བཅོ་སོར་བྱེད།།
ཙུ་ཏྲའི་ཡུལ་གྱི་རྒྱལ་ཕྲན་འགའ། །ཞ་བསད་པ་ལ་རྒྱལ་རྗེད།།[1-25]

ཞེས་པ་ནི། ཁེལ་མེད་ངོ་ཚ་བྲལ་བའི་བླུན་པོ་ནི་བློ་བྱང་དོར་གྱི་སྐུ་རིས་འབྱེད་པའི་མཛངས་པའི་བློ་མེད་པས་ན་རང་གི་གཏམ་ངན་རྣམས་ཡོན་ཏན་དུ་ རྟོམ་སྟེ་གཞན་དག་ལ་ངོམ་ཞིང་ངོས་བྱེད་དེ། དཔེར་ན། མི་ཤད་གཅིག་པ་གནས་པའི་ཙུ་ཏྲའི་ཡུལ་གྱི་རྒྱལ་ཕྲན་འགའ་ཞིག་རང་གི་ཞ་བསད་ནས་བདག་ཉིད་རྒྱལ་པོར་སྒྲིག་པའི་ཕྱིར་ རྗེད་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ཡང་ཙུ་ཏྲའི་ཡུལ་གྱི་མི་ལ་ཤད་པ་གཅིག་ཡོད་པར་བཤད་ལ། ཡུལ་དེའི་རྒྱལ་ཕྲན་ཞིག་གི་བུ་རྒྱལ་སྲིད་ཀྱི་ཕྱིར་རང་གི་ཞ་བསད་ནས་ཉིད་རྒྱལ་པོ་བྱས་ཏེ་གཞན་དག་ལ་དེ་གོ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ རྗེ་བཙུན་མས་ཀྱང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཁེལ་བྱ་བའི་རྒྱལ་པོ་ཞིག་ཡོད་དོ།[1-26] །དེར་ཡུལ་ཁྱིམས་ལ་རྒྱལ་བུ་ལོ་ཉི་ཤུ་ལོན་ནས་ཡབ་རྒྱལ་པོའི་དྲུང་འགྲོ་མི་ཚེགས་པར་ ཤུགས་ཀྱི་དྲ་བའི་ནང་དུ་བསྡད་ནས་ལུགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་སློབ་པར་བྱེད་ཅིང་། ཞ་ཤི་བ་དང་བུ་ཆེ་བ་དེ་རྒྱལ་སྲིད་བྱེད་དོ། ཉིའི་ཚེ་རྒྱལ་པོ་དེ་ལ་བུ་ལོ་བརྒྱད་ལོན་པ་ཞིག་ལ་གོས་ལེགས་པ་ཞིག་ཡོད་ པ་མ་ལ་གཉད་ནས་འདི་གསོལ་ཞིག ཁོ་བོ་རྒྱལ་པོ་བྱེད་པའི་ཚེ་གོན་ནོ་ཞེར། མ་ན་རེ། ཕུ་བོ་ཡོད་ པས་ཆོད་ལ་རྒྱལ་སྲིད་མི་ཐོབ་བྱས་པས། བུ་དུས་ནས་དེ་ལ་ཐབས་ཅི་ཡོད་དྲིས་པ་ན། ཞ་བསད་ནས་ རྒྱལ་རྫ་བརྟུབས་[1-27]ན་ཐོབ་ཅེར། འོངོ་པའི་དབང་དུ་སོང་བ་ནི་ཅི་ཡང་མི་བྱེད་པ་མེད་པས་བུ་ཆུང་ དེས་མས་ཆུ་གྲི་རྩོན་པོ་ཞིག་བྱིན་པ་སྨས་ནས་རྒྱལ་པོ་ཁྲི་སྟེང་ན་ཡོད་པའི་ཐད་དུ་སོང་སྟེ། དགའ་བ་ དང་རྩེད་མོའི་རྣམ་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱིས་བྱེད་དེ་པང་དུ་སོང་ནས་ཆུ་གྲིས་ཞའི་ལྟོ་དཀྲུགས་ཏེ་བསད་དོ། །དེ་ ནས་དེ་རིང་ནས་ཁོ་བོ་རྒྱལ་པོ་ཡིན་ནོ་ཞེས་རྟ་བརྟུབས་ཏེ་སྒྲིག་པར་བྱེད་དོ། །འབངས་རྣམས་ཀྱིས་བུ་ ཆུང་འདིས་འདི་ལྟ་བུནུས་པ་ལ་ལྟོས་[1-28]ན་ཤིན་ཏུ་ངལ་བ་ཞིག་ཏུ་གོར་མ་ཆགས་སྟམ་དུ་རྒྱལ་སྲིད་ལ་

བཞག་གོ །ཞེས་ཀྱང་བཤད་དོ།།

བྱ་བ་མི་འོས་པ་ལ་འཇུག་མི་འཇུག་གི་ཁྱད་པར་བསྟན་པ།

མཁས་པ་ཤིན་ཏུ་ཉམ་ངའི། །གནས་ལ་གཟུར་བ་དཔའ་རྣགས་ཀྱི།།
སེང་གེས་ཁྱུ་མཆོག་གསོད་པའི་ཚེ། །རུ་ལས་བཟུར།[1][2][3][4][5][6][7]

ཅེས་པ་ནི། བྱ་བའི་འཇུག་ལྟོག་ལ་མ་རྟོངས་པའི་མཁས་པ་བློ་གོས་དང་ལྡན་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་ཉམ་ངའི་གནས་མི་འོས་པའི་བྱ་བ་ལས་བྱོལ་ཤེང་གཟུ རང་བར་བྱེད་པ་ནི་མཁས་ཤེ ངདའང་བའི་རྣགས་ཡིན་གྱི། དཔའ་རྩལ་ཡོད་པ་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་གང་ལའང་འཇོམ་འཇོག་གི་རུ་ལས་བཟུར་[1][2]བར་བྱ་བའི་ཐབས་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི་སྟོབས་རྩལ་གྱིས་སྐེམས་ཏེ་རུ་ལས་མི་བྱོལ་བ་ག་ལ་ཡིན་ཞེས་བྱག་གོ།[1][2]

བློན་པོས་རྟོག་དཔྱོད་མི་གཏོང་བར། །དབུལ་ལ་རྩོད་པ་བློན་རྣགས་ཀྱི།།
མར་མེའི་འོད་ལ་འཐབ་པ་ཡི། །ཕྱེ་མ་ལེབ་ཀྱིངང་ཚུ་ལ་ལྷོས།།[1][2]།

ཞེས་པ་ནི། བྱ་བའི་འཇུག་ལྟོག་ལ་མི་མཁས་པའི་བློན་པོ་དེས་ནི་རྟོག་དཔྱོད་མི་གཏོང་བར་ལ་གཞོད་པའི་དབྱ་ལྟ་བུ་ལ་རྩོད་པ་དང་འཐབ་པ་སོགས་མི་འོས་པའི་བྱ་བ་ལ་འཇུག་པ་བློན་ཞིང་གཏི་མུག་པའི་རྣགས་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། མར་མེའི་འོད་ལ་འཐབ་ཅིང་འཛོངས་པའི་ཕྱེ་མ་ལེབ་དཔའ་རྩལ་ཆེ་བར་འགྲོམ་དེའི་ངང་ཚུ་ལ་ལ་ལྷོས་དང་ཤེས་པར་འགྱུ ར་རོ། །དེ་ཡང་མི་འོས་པའམ་མི་འགྱུབ་པའི་བྱ་བ་ལ་འཇུག་པ་ནི་བློན་ཞིང་ཉིད་བརླག་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ།

སྟོན་[1][2][3]དུང་ཁྲོད་ཀྱི་ཤ་གཅིག་ཟས་འཚོལ་ཞིང་གོང་འདབས་སུསོང་བ་ན། དེར་ལུག་ཐུག་གཉིས་ཡུན་རིང་དུ་འཐབ་པས་རྩ་རྩ་ནས་ཁྲག་ཟག་[1][2][3]པ་བལྟག་ཏུ་ཕྱིན་པས། ལུག་ཐུག་གཉིས་ཀོ་ཕན་ཚུན་ཤུགས་ཆེན་པོས་མགོ་བརྡབ་པའི་བར་དུ་ཤའི་མགོ་བོ་ཚུད་དེ་ཟས་རྒྱ་ཡི་དོག་པ་ལྟར་ཚལ་བ་

མང་པོར་གསལ་བར་གྱུར་ཏོ། །ཞེས་བྱགས་སོ།།

མ་ཁས་ཟློན་གཉིས་ཀྱི་ཚོད་ཤེས་དཀའ་སྤའི་ཁྲད་བར་བཤད་པ།

མ་ཁས་པས་འོས་པ་བཞིན་ཉེད་པས། །སྐྱེ་བོ་སུས་ཀྱང་ཚོད་འཛིན་སྤ།།

གླང་པོ་རང་ལུས་བོར་བ་ཉིད། ཁོང་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་ལ་ལྟོས།།[४३]

ཞེས་པ་ནི། དམ་བའི་ཚུ ལ་དང་མི་འགལ་བའི་མ་ཁས་པས་ནི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་འོས་པ་བཞིན་ཉེད་པས་ན་སྐྱེ་བོ་སུ་ཞེག་ཡིན་ཡང་དེའི་ཚོད་ཤེས་ཤིང་འཛིན་སྤ་བ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྐྱེ་བ་གླང་པོ་ཆེས་རྒྱལ་པོས་བསྐྱད་པའི་ཚེ་ངས་ཤིང་ཉམ་ཐག་པའི་འགྲོ་བ་རྣམས་སུ་ངམ་དགོན་པ་ལས་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་ངང་ལུ ས་བོར་ཏེ་སྟོག་བཏང་བ་དེ་ཉིད་ཚོངས་པ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་ནས་དགོངས་བཞེད་ཡང་བསྐྱབས་པ་ལ་ལྟོས་ཤིག ཅེས་པའོ།།

སྟོན་[৭১৭]བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོས་ཁྱབ་བྱ་ཞིང་ཐུགས་བརྩེ་བའི་དགོན་པའི་གནས་ཡིད་དུ་འོང་བ་ཞིག་ན་གླང་པོ་ཆེ་གཅིག་ཁྱར་རྒྱུ་བ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་ཏོ། །དེ་རེ་ཤིག་ཅིག་ན་ནགས་ཚལ་གྱི་མཐའ་རྒྱུ་ཞིང་སོང་བས། ཤམ་ཐག་པའི་མིའི་སྐད་དག་ཐོས་ནས་ཅི་ཡི་ན་སྟམ་དུ་རིངས་པར་ནགས་དེ་ནས་བྱུང་བ་ན། བཀྲེས་ཤིང་སྐོམ་པ་དང་བལ་དུབ་ཀྱིས་ཤམ་ཐག་པའི་མི་མང་པོ་ཞིག་ནགས་ཚལ་གྱི་ཁྱོགས་སུ་འོང་བ་མཐོང་ངོ། །མི་དེ་དག་གིས་ཀྱང་གླང་པོ་ཆེ་མཐོང་ནས་དེ་ཁོས་པའི་མཐུ་ནི་མེད་བདག་ཅག་གསད་པར་འགྱུར་ཏོ་སྟམ་དུ་ཤེན་ཅིང་ཚེ་ལས་འཕོས་པ་མི་འབྱུ ང་གི་ཁྲེད་ཅག་མ་འཕོགས་ཤིག ཤྱི་ང་རྟེ་[৭১৬]སེམས་སྐྱེས་ཏེ་ང་ལས་འཕོགས་པ་མི་འབྱུ ང་གི་ཁྲེད་ཅག་མ་འཕོགས་ཤིག ཅེས་མིག་མཆི་མས་གང་བཞིན་ཐལ་མོ་སྦྱར་ཏེ་གླང་པོའི་རྒྱལ་པོ་ཁྲེད་ཀྱིས་བདག་ཅག་སྐྱ་བན་དགོན་པའི་གནས་འདི་ལས་ཐར་བའི་ཐབས་བསྟན་དུ་གསོལ། ཞེས་སྤྱི་རྟེ་

རྟེའི་སྐད་དུ་སྨན་པ་ན། སེམས་དཔའ་གྲང་པོ་ཆེ་དེ་བཙོད་གྲགས་མེད་པའི་སྐྱིང་རྟེ་སྐྱེས་ནས། འདི་དག་བཀྲེས་སྐོམ་གྱིས་ལུས་རིད་ཅིང་ཉམ་ཆུང་བས་ནགས་ཚལ་འདི་ན་ཅི་ཡང་མེད། མྱ་ངམ་དགོན་པ་དཔག་ཚད་དུ་མ་ཡོད་པ་འདི་ལས་ཇི་ལྟར་བསྟུལ། དེ་ནི་དའི་ཤ་འདི་ལམ་ཆུགས་དང་། ཆུ་མའི་ཆུ་སྐོད་དུ་བྱས་ནས་ཐང་བྱས་པ་ལས་གཞན་ཐབས་སྐད་ནས་སྐྱ་ལགཔ་བཟློ་ང་བ་ལྟར་བཀྲངས་ཏེ་སྨྲས་པ། རི་དེའི་དྲུང་ན་མཚོ་ཆེན་དང་། དེ་དང་མི་རིང་བའི་རི་དེའི་ཁ་ནས་ལྷུང་བའི་གྲང་པོ་ཆེའི་རོ་ཞེག་ཡོད་ཀྱི། དེའི་ཤ་ལ་ལམ་ཆུགས་དང་། ཆུ་མའི་ཀྱལ་བས་ཆུ་ལོངས་ལ་ཕྱོགས་འདི་ནས་སོངས་ཤིག མྱ་ངམ་དགོན་པ་ལས་ཐར་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བསྟན་ནས། ལམ་གཞན་ཞིག་ནས་སོང་སྟེ་རིའི་ཁར་འཛོགས་ནས་སྨོན་ལམ་བཏབ་སྟེ་རང་ལུས་བོར་བ། །དེའི་ཚེ་ས་གཡོས་ལྟ་དང་དཀར་ཕྱོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཕྱག་དང་མཆོད་པ་ཆུ་ཆེར་བྱེད་དོ། ཕི་དེ་རྣམས་གྲང་པོ་ཆེས་ལམ་བསྟན་པ་ལྟར་སོང་བ་ན་མཚོ་དང་། གྲང་པོ་ཆེའི་རོ་མཐོང་ནས་ལེགས་པར་བཏུག་པས་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཕྱགས་རྟེས་མ་བཙོད་ནས་རང་ལུས་བཏང་བར་ཤེས་ཏེ། མྱ་ངན་དང་དག་གྱུས་ཀྱིས་མིག་མཆེམས་གང་ནས་འདི་[1]ལྟ་བུའི་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོའི་སྐུ་ཤ་ཟ་ག་ལ་ཡོད། འདི་ལ་མཚོད་པ་དང་བཀུར་སྟི་བྱ་བར་རིགས་སོ་ཞེར། མི་བློ་གྲོས་ཆེ་བ་འགའ་ཞིག་གིས་བདག་ཅག་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་འདིའི་ཕྱག་བཞེད་ལྟར་མ་བྱས་ན། འདིའི་སྐུ་སྲོག་བཏང་བའང་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་བས་ཕྱགས་དགོངས་རྫོགས་པར་བྱས་ནས་མཚོད་པ་དང་བཀུར་སྟི་བྱ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སྨྲས་ཏེ། ཤ་རྣམས་བླངས། ཆུ་མས་ཆུ་སྐོད་བྱས་ཏེ་ཆུ་ཡང་བླངས་ནས་ཇི་ལྟར་ཡང་བསྟན་པ་ལྟ་བུ་ལས་ཐར་བར་གྱུར་ཏོ།།

ཟླུན་པོམི་བྱེད་དགུ་བྱེད་པས།[1] །སྐྱེ་བོ་སུས་ཀྱང་ཚོད་འཛིན་དཀའང་། །ཀློག་ཀློའི་ཡུལ་ལྷོངས་ཁ་ཅིག་ན། །མ་ཕེད་བཀའ་མར་ལེན་ལ་ལྷོས།།[2]

ཞེས་པ་ནི། ཡ་རབས་ཀྱི་སྨྲོད་པ་དང་འགལ་བའི་ཟླུན་པོ་ནི་མི་བྱེད་པ་དགུ་བྱེད་པ་སྟེ་བྱ་མི་འོས་པ་ཐམས་ཅད་བྱེད་པས་ན། སྐྱེ་བོ་སུས་ཀྱང་དེའི་ཚོད་འཛིན་དཀའང་སྟེ། དཔེར་ན། དགེ་སྦྱིག་གོ་ལོག་ཏུ་སྨྲོད་པའི་ཀློ་ཀློའི་ཡུལ་ལྷོངས་ཁ་ཅིག་ན་བྱས་རང་གི་མ་བཀ་མར་ལེན་བའི་ཤེན་ཏུ་བྱ་བར་མི་

ཚོད་བའི་སྦྱོད་པ་ལྷུར་ལེན་པ་ལ་ལྟོས་ཤིག ཅེས་བའོ།།

ཀླ་ཀློ་ནི་ཀུ་རུ་ཤ་ཞེས་པ་རྒྱ་གར་གྱི་ནུབ་ངོས་མཚོ་བརྒལ་བའི་ཕ་རོལ་ན་རྟ་ལ་གཏ་ཁ་དང་། མ་ཁ་དང་། མོ་ལ་ཀ་ན་སོགས་ཀླ་ཀློའི་ཡུལ་ལྟོངས་མང་དུ་ཡོད་ཅིང་། དེ་དག་ཕྱི་པ་དང་ནང་པ་གང་གི་འང་ལུགས་མི་འཛིན་པར་ལྟ་མིན་དབང་པོ་སོགས་ལ་སྣང་བས་སུ་འཛིན་ཅིང་སྟོན་པ་སྤྲང་ཙི་ཏྲ་གྲོས་དང་ཞརྟེ་ལ་སོགས་ཀྱི་རྟེས་སུ་འབྲངས། ཁོ་རང་ཚོའི་མི་རིགས་མིན་པ་གཞན་གྱིས་གསད་[1]ཅའི་ཤ་མི་ཟ་ཞེང་གོས་དཀར་པོ་གྱོན་ནོ། །ཡང་རྒྱ་གར་ནུབ་བྱང་ཕྱོགས་སུ་སྟོད་ཧོར་སྐྱ་གཅིག་དང་པར་སོག་དང་ཞེས་པའི་ཟླ་ཀློ་ཡོད་ཅིང་དེ་དག་རང་གི་མ་བག་མར་ལེན་པར་བྱེད་དོ་ཞེར་རོ།།[2]

སྔར་གྱི་སྒོལ་བཟང་པོའི་རྟེས་སུ་འཇུག་མི་འཇུག་ལས་བདེ་སྐྱག་འབྱུང་ཚུལ་ནི།

མ་ཁས་པས་སྔར་སྒོལ་བཟང་པོ་སྐྱོང་། །དེ་ཡི་[3]བདེ་བ་བརྟན་པོ་འཐོབ།།

ཡེ་དབང་རྒྱལ་པོས་ཡབ་མེས་བཞེན། །རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་མཆོད་ལ་ལྟོས།།[4]

ཞེས་པ་སྟེ། དམ་པའི་རྟེས་སུ་འཇུག་པའི་མཁས་པས་ནི་སྔར་གྱི་སྒོལ་བཟང་པོ་རི་བཞིན་སྐྱོང་ལ་དེ་ཡིས་འཕྲལ་ཡུལ་གྱན་ཏུ་བདེ་ལེགས་བརྟན་པ་འཐོབ་སྟེ། དབེར་ན། རྒྱ་ནག་ཏའི་མིང་གི་རྒྱུ་ད་པ་ཡེ་དབང་རྒྱལ་པོས་རང་གི་ཡབ་མེས་ཀྱི་ཕྱག་སྒོལ་བཞིན་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་མཆོད་བཀུར་བསྟེན་གསུམ་བྱས་པའི་དགེ་མཚན་ལ་ལྟོས་ཤིག ཅེས་བའོ།།

དེ་ཡང་ཧོར་གྱི་རྒྱལ་བརྒྱུད་[5] ཇོང་གིར་ནས་བཟུང་། ཐོ་གན་ཐི་སྲུར་གྱི་བར་རྒྱལ་རབས་བཅུ་དྲུག་དང་། རྒྱ་ནག་གི་རྒྱལ་ཁྲིད་ཀའི་མིངམ་ནས་ཆོང་ཀུ་ཁའི་བར་རྒྱལ་རབས་དགུའི་རིང་ལ། སྤྱིར་མཆོག་གསུམ་གྱས་བས་བཀུར་ཞིང་། བྱེ་བག་ཏུ་ཧོར་གྱི་ས་ཆེན་ཤན་ལོ་སྐམ་ཏུ་སོ་ལྔ་དང་། རྒྱའི་ཏའི་མིང་གི་རྒྱལ་རབས་གསུམ་པ་ཡེ་དབང་རྒྱལ་པོས་ལོ་ཀ་ཤུ་གཉིས་རྒྱལ་སྲིད་ཆོས་བཞིན་སྐྱོང་[6]སྟེ། རྒྱ་གར་དང་བོད་གྱི་རབ་ཏུ་ཟུང་བ་རྣམས་ལ་གཅིག་སྤྲས་ཆེན་པོས་ཡོ་བྱད་བཏང་བ་ནི་བློར་ཤོང་དགའ་བས། རྒྱལ་པོ་དེ་དག་གི་དག་ཏུ་ཞི་བ་ལ་རྟེས་སུ་ཡི་རང་བྱས་ན་རང་དང་གཞན་

ཀྱི་བསོད་ནམས་བྱས་པ་མཉམ་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་དེ་འབྱུང་ངོ་། །ཞེས་དེབ་སྔོན་དུ་གསུང་།[1][೯]

ཟླུན་པོས་སྐར་སྔོལ་བཟང་པོ་སྟེབ། །དེ་ཡིས་སྤྲུག་བསྔལ་དག་པོ་འཕོབ།།
རྒྱལ་པོ་འུ་དུམ་བཙན་ཀྱི་ཟེ། །བསྟེན་པ་བསྟེབས་པའི་ཉེས་དམིགས་ལྟོས།།[2][೪೫]

ཞེས་པ་ནི། དམ་བའི་རྗེས་སུམི་འདྲུག་པའི་གཟུ་ལུམས་[1][೯೩]ཅན་ཀྱི་ཟླུན་པོ་དེས་ནེ་སྐར་གྱི་ལུགས་སྔོལ་བཟང་པོ་སྟེབ་པར་བྱེད་ལ་དེ་ཡི་ས་འདི་ཕྱི་ཀུན་ཏུ་རང་ཉིད་བརྟག་ཅིང་སྤྲུག་བསྔལ་དག་པོ་འཕོབ་པར་འགྱུར་ཏེ། དབེར་ན། གླང་དར་མ་འུ་དུམ་བཙན་རྒྱལ་སར་འཁོད་ནས་རྒྱལ་བའི་བསྟེན་པ་བསྟེབས་པར་བྱས་པས་མཐོང་ཆོས་ཡའང་ཤིན་ཏུ་གཅེས་པའི་སྔོག་དང་བཅལ་བའི་ཉེས་དམིགས་ལ་ལྟོས་ཤིག

དེ་ཡང་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་འཛན་ལ་སྐས་གསུམ་འཁྲུངས་པའི་ཚེ་བ་མུ་ནེ་བཙན་པོ་རྒྱལ་སར་ཡོ་གཅིག་དང་བླ་བ་བདུན་བཞུགས་ནས་ཡུམ་གྱིས་དུག་བཏང་སྟེ་དགྲོངས། དེ་ནས་སྐས་ཆུང་བ་མུ་ཏེག་བཙན་པོསད་ན་ལེགས་མཇིངཡོན་གྱིས་རྒྱལ་སྲིད་བཟུང་། འདིའི་སྐས་ལྟ་སྟེ། གཙང་མ། ལྟ་རྩེ། ལྷུན་གྲུབ། དར་མ་འུ་དུམ་བཙན། ཁྲི་རལ་པ་ཅན་དང་ལྟ་ལས། སྐས་ཐ་ཆུང་ཁྲི་རལ་པ་ཅན་རྒྱལ་སར་འཁོད་དེ། སྔར་ཡབ་མེས་ཀྱི་རིང་ལ་བསྟུར་བའི་ཆོས་རྣམས་སྐད་གསར་བཅད་ཀྱིས་གཏན་ལ་ཕབ། གཙུག་ལག་ཁང་རྩེ་ན་དང་བརྩེ་ན་རྣིང་པ་ཤེའི་ཞིག་གསོས་དང་གསར་དུ་བཞེངས་པ་སོགས་དང་། རབ་ཏུ་བྱུང་བ་རེ་རེ་ལ་འབའངས་མི་ཕྱེམ་བདུན་བདུན་ཕུལ་ཞིང་དབུ་ཐོད་གདན་དུ་འདིངས། ཞབས་སྟྭི་བོས་ལེན་པ་སོགས་སྲི་ཞུ་དང་བཀུ་ར་སྟི་བྱ་ན་མེད་པ་མཛད་དོ། །དེ་ལ་ནག་ཐྲོགས་ལ་དགའ་བའི་སྟིག་བྱོན་རྣམས་ཀྱིས་མ་བཙོད་དེ་ལྷ་སྲས་གཙང་མ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་བསྒྲུབ། ཆོས་བྱོན་བན་ཁ་དཔའ་ཡོན་དང་བཙུན་མོ་ངང་ཚུལ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་ཕྱ་མ་བཙུག་སྟེ། བཙུན་མོ་ཤེལ་བས། བན་ཆེན་པོ་བཀྲམ། རྒྱལ་པོའི་ཞལ་ལྟག་བར་གཙུས་ཏེ་དགྲོངས་སོ།།

དེ་ནས་སྒང་དང་མ་འུ་དུམ་བཙན་ལ་རྒྱལ་སྲིད་གཏན། སད་སེར་སྐ་གེ་ནད་ཡམས་སོགས་འགའ་ཞིག་བྱུང་བ་ལ་སྐད་གདགས་[1][೯೬]ཏེ་ཆོས་བསྒྱར་འཕྲོ་བཅད། ལོ་བཅ་ཐལ་ཆེར་ཡུལ་གཞན་དུ་

བྱོས་ཤིང་མ་བྱོན་པ་རྣམས་བཀུམ། རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཐམས་ཅད་ཚབ། རབ་བྱུང་གི་རྒྱས་མ་དོར་བ་ལ་རྫོགས་པ་བྱེད་དུ་བཅུག མ་ཉན་པ་རྣམས་བསད་དོ། །གསུང་རབ་ཚལ་ཆར་ལྟ་སའི་བྱག་ལ་སྦས་ཤིང་འགའ་ཞིག་མེ་དང་ཆུ་ལ་འཕངས། རོ་བོ་རྣམ་གཉིས་བྱེ་མའི་ནང་དུ་སྦས་ནས་གཙུག་ལག་ཁང་གི་སྒོ་ལ་ཞལ་ཞལ་བྱས་ཏེ་བཙུན་པ་ཆང་འཐུང་བའི་གཟུགས་བརྟན་བྱིས་ཏེ་བཞག་ཅིང་བསྟན་པ་བསྟུབས་པར་བྱས་སོ། །དེའི་ཚེ་ཡེ་བ་ལྟ་རི་སྟིང་པོ་ན་ལྟ་ལུང་དབལ་གྱི་རྡོ་རྗེ་བསྒོམ་ཞིང་བཞུགས་ཡོད་པ་དེ་ཚོར་[1][2]ཏེ། རྒྱལ་པོ་སྙིག་ཅན་ལ་སྟིང་རྗེ་ཐུད་པར་ཅན་སྐྱེས་ཏེ་བསྟལ་བའི་ཞིང་དུ་དགོངས་ནས། རྟ་དཀར་པོ་ལ་སོལ་བའི་ཕྱེ་མ་བྱུགས་ཏེ་ནག་པོར་བྱས། གོས་ནང་དཀར་ལ་ཕྱི་ནག་པ་གྱོན། ཡུགས་ཀྱི་མདའ་གཞུ་ཁྱེར་ནས་ལྟ་སར་ཕྱིན་ནོ། །དེར་བཅོན་པོས་རྡོ་རིང་གི་ཡི་གེ་ཀློག་པའི་སྐབས་དང་འབྲི་གབས་རྒྱལ་པོ་ལ་ཕྱག་བྱེད་པར་ལྟས་ཏེ། མཐེབ་ལྟོང་སྦྱར་ཏེ་མདའ་བརྒྱབ་པས་བྱང་ལ་ཐོག སྙིག་ཅན་གསོད་ན་འདི་ལྟར་གསོད་པ་ཡིན་ཟེར་ནས་བྱོས་ཏེ་རྟ་ཆུ་ལ་བཤལ་བས་དཀར་པོར་སོང་། གོས་ཕྱི་ནང་བརྙོག་པས་མ་ཟིན་ནོ། །དེ་ནས་ལྟ་ལུང་དབལ་གྱི་རྡོ་རྗེ་ལྟོ་ཁམས་བརྒྱད་ནས་རིམ་གྱིས་མདོ་སྨད་ཕྱོགས་སུ་བྱོན་ནོ།།[3][4]

མ་ཁས་བླུན་མང་ཉུང་གི་སྐྱོན་ཡོན་བསྟན་པ་ནི།

མ་ཁས་པས་ཆེན་གང་ཐུབ་ཀྱང་། །ཉུང་བ་བཞིན་དུ་གདུང་བ་སྐྱེ།།
རྒྱ་མཚོ་ནོར་བུས་གང་ན་ཡང་། །ཚོང་མགྲོན་ཚོམ་པ་མེ་ད་ལ་ལྷོས།།[5]།

ཞེས་པ་ནི། ཡུལ་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱུན་དུ་ཐུབ་པའི་མ་ཁས་པས་ཆེན་པོའི་སྟེང་ཞེའམ་པ་ལྟར་གང་བ་ཐུབ་ཀྱང་ད་དུང་ཉུང་བ་བཞིན་དུ་ཡུས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཡིད་ལ་གདུང་བ་སྐྱེ་བར་འཐུབ་ཀྱི། དཔེར་ན། རྒྱ་མཚོའི་གློང་ན་ནོར་བུ་དབང་གི་རྒྱལ་པོ་གཅོས་གང་འདོད་ཀྱི་རིན་པོ་ཆེས་གང་བར་ཐུབ་ན་ཡང་། ཚོང་པའི་མགྲོན་པོ་རྣམས་ཚོམ་ཤེས་དང་ཚོམ་པ་ནམ་ཡང་མི་ལ་ལྷོས་ཤིག ཅེས་པ་དང་།

བླུན་པོ་གཅིག་ལས་མེད་ན་ཡང་། །མངའ་བཞིན་དུ་ཉེས་སྐྱོན་ཆེ།།
སྟལ་བ་རྣ་ཅན་གཅིག་གིས་ནི། །རྫོགཔ་ཆགས་རྒྱ་བོ་ཕྱང་ལ་ལྷོས།།৫১।

ཞེས་པ་ནི། ཡུལ་ཕྱོགས་བརྒྱག་པའི་བླུན་པོ་མ་རྟང་བ་མང་བ་ལྟ་ཅི་སྨོས་གཅིག་ཙམ་ལས་མེད་ན་ཡང་། དེ་ལྟག་ཅིང་མང་བ་བཞིན་དུ་བཀུ་མི་ཤེས་པའི་རྒྱན་བྱེད་པའི་ཉེས་པ་དང་རང་གཞན་སྤྱག་ལ་སྐྱར་བའི་སྐྱོན་ཤིན་ཏུ་ཆེ་སྟེ། དཔེར་ན། སྟལ་བའི་ཚོགས་ནང་དུ་རྣ་ཅན་གཅིག་ཡོད་ཚེ་ལྟན་ཅིག་གནས་པའི་སྔོག་ཆགས་རྒྱ་བོ་སྟལ་བ་དེ་མཐའ་དག་ལ་རྣ་འགོས་ཏེ་ཕྱང་བར་འགྱུར་བ་ལ་ལྷོས། ཞེས་པ་སྟེ། སྟལ་བ་གཅིག་ལ་རྣ་ཡོད་ཚེ་ལྟན་ཏུ་གནས་པའི་སྟལ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་རྣ་མཆེད་དེ་རུལ་འགྲོ་བ་ཡིན་ཟེར་རོ།།

མ་ཁས་བླུན་གཉེས་ཀྱི་ནོར་འཕྲུལ་ལ་མཐོ་དམའ་ཚེ་ཚུལ་ནི།

མ་ཁས་པ་གལ་ཏེ་ནོར་ན་ཡང་། །ཆུང་ཟད་ཙམ་གྱིས་མཐོ་དམའ་ཡིན།།
ཚག་ཚད་ཤེས་པའི་བཟོ་བོ་ཡིས། །ཁོར་ཡང་སོར་གང་ཡིན་ཞེས་བྱགས།།৫৯।

ཞེས་པ་ནི། བློང་དོར་ལ་ཤེས་བཞིན་དུ་འཇུག་པའི་མ་ཁས་པ་དེ་བྱ་བའི་ཚ་ལ་འཕྲུལ་བ་མི་སྲིད་ལ་གལ་ཏེ་ནོར་བ་བྱུང་ན་ཡང་ཆུང་ཟད་ཙམ་གྱིས་མཐོ་དམའ་ཤོར་བ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། ཚག་ཚད་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ལ་ལེགས་པར་སྦྱངས་ཤིང་དོན་ཤེས་པའི་བཟོ་བོ་དེས་རི་མོ་གང་བྱས་ཀྱང་ཚད་ལྡན་མི་ཤོར་ལ་གལ་སྲིད་ཚད་ནོར་ན་ཡང་སོར་གང་གི་མཐོ་དམའ་ཙམ་ཡིན་ཞེས་བྱགས་སོ།།

བླུན་པོས་གལ་ཏེ་ནོར་བ་ན། །ཚད་ལས་བརྒལ་བའི་མཐོ་དམའ་འབྱུང་།།
རི་དྭགས་རྒྱ་རྣ་ཆུད་པ་ན། ཁོར་གདང་བྲལ་བའི་ཉེས་དམིགས་སྐྱོས།།৫০।

ཞེས་པ་སྟེ། ལེགས་ཉེས་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་བློ་མིག་དང་བྲལ་བའི་བླུན་པོས་གལ་ཏེ་ནོར་བར་གྱུར་ན་ཚད་ལས་རབ་ཏུ་བརྒལ་བའི་ནོར་འཕྲུལ་མཐོ་དམའ་འབྱུང་སྟེ། དཔེར་ན། རི་དྭགས་སོགས་ནོར་ནས་རྒྱ་དང་རྣི་སོགས་སུ་ཆུད་པར་གྱུར་ན་ཉ་ཅང་ཐལ་ཏེ་རང་གི་སྲོག་དང་བྲལ་བ་ལས་

འོས་མེད་བའི་ཉེས་དམིགས་ལ་ལྟོས་ཤིག ཅེས་བའོ།།

དབྱ་མཚོ་གཅོན་ཐུབ་མི་ཐུབ་ཀྱི་ཁུངས་བ་ལའོན།

མཁས་བས་རང་སྙིང་ནང་བསྡུམས་ཀྱི། །སྡང་བའི་དབྱ་ལ་ནུས་པ་འདོན།།

སྨིན་པོ་རང་ཁྲིམས་བསྡོམས་ནས་ནི། །ཚ་རོལ་མི་ཤ་ཟ་ལ་ལྟོས།།[๗๑]

ཞེས་པ་ནི། འཚོར་འབངས་སྐྱོང་བའི་ཐབས་ཚུལ་ལ་མཁས་པ་དེས་ནི་རང་སྙིང་ནང་ཚན་ཚུན་བསྡུམས་པར་བྱས་ཏེ་བློ་མཐུན་ཀྱི་སྐོན་ནས། ཚུར་རང་ཡྱོགས་ལ་སྡང་བའི་དབྱ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་མཐུ་དང་ནུས་པ་འདོན་ནས་མགོ་གཅོན་བར་བྱེད་དེ། དཔེར་ན། ལང་ཀ་པ་ལྟ་རིའི་སྣེན་པོ་རྣམས་རང་ཉིད་དུ་ས་ཁྲད་པར་ཅན་ཆོས་བཅོ་ལྔ་སོགས་ལ་སྐོག་གཅོད་སོགས་མི་བྱེད་བའི་ཁྲིམས་ལེ གས་པར་བསྡོམས་པར་བྱས་ནས་ནི། དུས་གཞན་ལ་ཚ་རོལ་མིའི་ཤ་ཟ་བར་བྱེད་པ་ལ་ལྟོས་ཤིག ཅེས་བའོ།།

དེ་ཡང་[๗๑]རྒྱ་གར་ལྟོ་ནུབ་མཚམས་སུ་སྣེན་པོ་གདུག་ཅན་གྱི་གནས་ལང་ཀ་པ་རི་ཞེས་བྱ་བ་ཕྱི་ནས་རིམ་པ་བཞིན་ཁོར་དང་། ལྷགས་དང་། ཟངས་དང་། ར་གན་དང་། དངུལ་དང་། གསེར་དང་། ལ་ཆའི་ལྷགས་རི་སྟེ་ལྷགས་རི་བདུན་གྱིས་བསྐོར་བ། ཕྱིའི་ལྷགས་རི་དེའི་ངོས་རེ་ལ་རྩ་མགོ་གས་བུལ་ཟན་བས་ཤིན་ལམ་བཅོ་བརྒྱད་རེ་ཡོད་ཅིང་། ལྷགས་རི་ནང་མའི་སྣེན་པོའི་རྒྱལ་པོའི་ཁྱོ་བྱང་དང་འཚོང་གྱི་ཁང་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཆ་དང་རྒྱ་སྐྱེགས་ལས་བྱས་པ། ཁོ་བྱང་དེའི་ནང་དུ་རིན་པོ་ཆེའི་ཁྲིའི་སྟེང་ན་མི་ལྷགས་ཀྱི་གདན་ལ་སྣེན་པོའི་རྒྱལ་པོ་ལང་ཀ་མགྲིན་བཟུ་ཞེས་བྱ་བ་མགོ་བཟུ་གཅིག་ཡོད་པ་གནས། ཁོ་བྱང་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་དཔངས་མཐོ་བའི་དབུས་མཁར་དགུ་བརྒྱ་དང་དགུ་བཟུ་རྩ་གཅིག ། རྩེ་མོ་རིམ་པ་དགུ་བཅས་སྟོང་དང་། དེ་ལ་ཐེམ་སྐས་སུམ་བརྒྱ་དང་དྲུག་ཟུ་ཡོད་དོ། །གོང་ཕྱེར་དེ་ན་དུང་ཁྲོད་ཆེན་པོ་བསིལ་བའི་ཚལ་ཞེས་བྱ་བ་མིམ་ཡིན་དག་ཤུལ་ཅན་གནས་ཤིང་མི་རོཤུགས་རིང་འཚོ་བ། རྟ་རོ་འཆོར་ཞིང་ཁྱི་རོ་ཟུགས་པ། ཐོད་པ་འཐབ་ཅིང་རྩི་བ་མ་ཁྲོལ་བ། གཟུགས་མེད་པའི་ལག་པ་གདེང་ཞིང་སྐྱ་སྐད་བྱེན་པ། བྱ་དང་ཅི་སྐྱང་སོགས་མི་སྐྱན་པའི་སྐྱ་སྐ་ཚོགས་སྐྱོག་པ་སོགས་འཇིགས་ཤིང་ཡ་

ང་བའི་ཚོ་འཕྲུ་ལ་ཡ་མ་རྒྱང་དུ་མ་སྟོན་པ་ཡོད་ལ། སྒེན་པོའི་རྒྱལ་པོ་འཇིགས་སུ་རྟང་བ་དང་དེའི་འཁོར་འབངས་སྒེན་པོ་གདུག་པ་ཅན་མགོ་གཅིག་པ་ནས་མགོ་བཅུ་བའི་བར་གྱི་སྒེན་པོ་ཙེ་མོ་སྒེན་ཕུག་དང་བཅས་ཤིན་ཏུ་མི་སྡུག་པ། གོས་མེད་ཅིང་ནུ་མ་གཉིས་ཕྲག་པ་གཡས་གཡོན་ལ་བཀལ་བ། ཡ་སོའི་མཆེ་བ་བྱང་གདང་། མ་སོའི་མཆེ་བ་དཔལ་བར་སྣེ་བ་༡༠༠པ་མི་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་ཤ་ཁན་སྐྲ་གཏོག་ཅིང་རྣམས་ལ་ཟ་བར་བྱེད་པ་དང་། ཕུག་རྒ་རྣམས་ནས་ཁྲག་ཙར་རེ་༡༠།འབབ་པ་སོགས་ཤིན་ཏུ་ཡ་ངལ་འཇིགས་སུ་རྩུང་བ་ཡོད་དོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཡང་ཀའི་གྲོང་ཁྱེར་དེར་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་ཐུགས་རྗེ་ཅན་གཤེགས་ཏེ། སྒེན་པོའི་རྒྱལ་པོ་འཁོར་བཅས་འདུལ་བའི་ཕྱིར་ལང་ཀར་གཤེགས་པའི་མདོ་༡༠༡ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ནས་ཀ་ཟ་བའི་ཚེས་དམིགས་མངའ་བསྐོན་ཏེ། སྒེན་པོ་རྣམས་ལ་བསྟེན་གནས་ཀྱི་སྟོང་བཀྲད་གསུམ་ལ་བསྩང་དུ་བཅུག་གོ །དུས་ཁྲད་པར་ཅན་དེ་རྣམས་ལ་སྒོག་མི་གཅོད་པའི་ཁྲིམས་དམ་པོ་ཡོད་པ་མ་གཏོགས། དུས་གཞན་གྱི་ཚེ་མི་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་ཟ་ཚིང་། མི་ཁྲག་བསྒོམ་བའིནང་དུ་མིའི་ཚེམ་བཞུས་ནས་མི་ཤ་དང་སྦྱད་ནས་༡༠༣ཟ་བར་བྱེད་དོ། །སྲིན་པོ་འདི་དག་གཙོད་སྐྱེ་ཤི་རིགས་སུ་གཏོགས་པར་བཤད་དོ།།

ཟླུན་པོ་དག་ལ་བག་འཚམས་ཀྱང་། །ཞང་དུ་འཚུགས་ལོང་སྐ་ཚོགས་བྱེད།།
ཁྱི་ངན་མི་ལམ་རྒྱ་བསྒྲི་ལ་ཡང་། །ཕན་ཚུན་སྐྱེ་ལ་བསུ་བྱེད་ལ་ཡོ་སྐ།།ཞ།།

ཞེས་པ་ནི། ཟླུན་པོ་སྐྱིང་སྟོ་བས་ཆུང་ལ་སྦྱི་བརྟེ་ལ་ཆེ་བ་དེ་རང་ལ་གནོད་པའི་དག་ཁ་རོ་ལ་ཞུམ་ཞིང་བག་འཚམས་པར་བྱས་ཀྱང་། ཚུ་རར་ཕྱོགས་ནང་དུ་དོན་མེད་ཀྱི་འཚུ གས་ལོང་སྐ་ཚོགས་བྱེད་དེ། དཔེར་ན། ཁྱི་ངན་པ་དེ་མི་ལ་མཇུག་མ་བསྒྲི་ལ་བར་བྱ་བ་སོགས་དགའ་བ་ཡུར་རྣམ་འགྱུར་སྐ་ཚོགས་སྟོན་པར་བྱེད་ན་ཡང་། རང་ཕྱོགས་ནང་ཁན་ཚུན་ལ་ཞེ་སྡང་གིས་འཐབ་ཅིང་ཟུག་པ་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཁར་འགྲོ་སྒེལ་བ་དང་ཚུར་འོང་བར་བྱེད་པ་ལ་ཡོ་སྐ་ཤིག ཅེས་པའོ།།

དབུ་ལ་འཕྲལ་དུ་གནོད་ལན་བྱེད་མི་བྱེད་ཀྱི་སྒོན་ཡོན་ནི།

མཁས་པས་དབུ་ལ་མིག་བསྡིངས་པས། །ཐ་མར་དབུ་བོ་དབང་དུ་སྡུད།།
དཀའ་ཐུབ་ཅན་ཀྱི་བཟོད་པ་ཡིས། །རྒྱལ་བོ་དབང་དུ་བསྡུས་ལ་ཤྱོས།།[৵৪]

ཞེས་པ་ནི། ཚན་གནོད་ཀྱི་སྒོན་ཡོན་ཤེས་པའི་མཁས་པས་ནི་རང་ལ་གནོད་པ་བྱེད་པའི་དབུ་ལའང་འཕྲལ་དུ་གནོད་ལན་མི་འདོལ་བར་འཇམ་པོའི་སྒོ་ནས་མིག་བསྡིངས་པར་བྱས་པས་ཐམར་དབུ་བོ་དེའི་ཞེ་སྡང་ཞི་གྱས་པ་སོགས་དབང་དུ་བསྡུས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དབེར་ན། བྱང་ཆུ་བ་སེམས་དཔའ་དཀའ་ཐུ་བ་ཅན་གྱི་ས་རང་གི་ཆུ་ང་མ་འཕྲོག་པའི་རྒྱལ་པོ་ལ་བྱམས་ཤིང་བཟོད་པ་བསྒོམས་པར་བྱས་པས་མཛུག་ཏུ་རྒྱལ་པོ་དབང་དུ་བསྡུས་ཏེ་དད་ཅིང་གུས་པ་བྱེད་པ་ལ་ཤྱོས། ཞེས་པ་སྟེ། ཅ་ན་ཀའི་བསྟན་བཅོས་ལས། འཇམ་པོས་འཇམ་པོ་འཇོམས་བྱེད་ཅིང་། །འཇམ་པོས་རྩུབ་པོའང་འཇོམས་པར་བྱེད། །འཇམ་པས་མི་འགྲུབ་ཅི་ཡང་མེད། ཀེ་བས་འཇམ་ཤིད་རྩོལ་པོ་ཡིན།[১০৬] །ཞེས་བཤད་དོ།།

སྟོན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བྱམ་ཟེའི་རིགས་མང་དུ་ཐོས་པ་འཇིག་རྟེན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ལྷ་བཞིན་དུ་བཀུར་བ་ཞེས་བྱུང་ངོ།[১০৭] །དེ་འདོད་པའི་ཉེས་དམིགས་ལས་ཡིད་འབྱུང་ནས་ཁྱིམ་ནས་ཁྱིམ་མེད་པར་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ན། དེའི་ཚུང་མ་ཡང་སྐྱིང་ཤེ་བའི་དབང་དུ་གྱུར་ཏེ་བཟླ་གཅིག་མ་ཉན་པར་མིག་མཆི་མས་གང་བཞིན་དུ་ནན་ཏན་གྱིས་རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་རྩེས་སུ་འབྲངས་སོ། །དེ་གཉིས་ནགས་ཚལ་རབ་ཏུ་དབེན་པ་ཉམས་དགའ་བ་ཞེག་ཏུ་བསམ་གཏན་ལ་གཞོལ་ཞིང་གནས་ཕྱག་དར་བྱོད་ཀྱི་གོས་འཚེམ་ཞིང་། ཆུང་མ་རབ་བྱུང་མ་དེ་ཡང་དེ་དང་ཤེ་བར་ཤིང་དུང་ཞེག་སྙིང་ཁ་ཅན་ཞིག་ཏུ་བྱེད་ཀྱི་གོས་འཚེམ་ཞིང་། ཆུང་མ་རབ་བྱུང་མ་དེ་ཡང་དེ་དང་ཤེ་བར་ཤིང་དུང་ཞེག་བསྒོམ་གཏན་ལ་གཞོལ་ཞིང་གནས་ཕྱག་དར་བྱོ

དང་ལྡན་ཅིག་འདུག་རུང་བམ། རྒྱང་མ་འདི་གཞན་གྱིས་འཕྲོག་ཅིང་གཅེས་ན་ང་ལ་ཡང་མི་སྣང་བ་འོང་ལ། ཁྱོད་ཀྱང་ཡིད་འཐུགས་ན་ཚོས་དང་འགལ་བས་བྱང་མེད་ཀྱིས་ཅི་བྱེད། དེ་བས་འདི་གློང་དུ་བཞག་བར་རིགས་སོ། །ཟེར་བས། སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས། རྒྱགས་པས་སྐེམས་སམ་གལ་ཏེ་མ་བརྟགས་པར། ཁདག་ལ་གནོད་པ་བྱེད་པ་འདི་ར་བྱུང་ན། ཁོ་རྣ་ལ་སྡུག་པོ་ཆར་བབས་མནན་པ་བཞིན། ཁདག་ཉིད་གསོན་བཞིན་དེ་ནི་ཡོང་མི་གཏོང་། །ཞེས་སྨྲས་པ་ལ། རྒྱལ་པོས། འདི་རྒྱང་མ་ལ་ཆགས་པས་དཀའ་ཐུབ་ཀྱི་མཐུ་མེད་དོ་སྙམ་ནས་རབ་བྱུང་མ་དེ་འཇིགས་ཤིང་སྐྲག་ནས་མིག་མཆི་མས་གང་སྨྲེ་སྟགས་འདོན་བཞིན་དུ་ཤིང་རྟ་ལ་བཞག་སྟེ་ཐོ་བྱང་དུ་ཁྲིད་དོ།།

དེར་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་ཁྲོ་བའི་སྟོབས་བཅུ་ལ་ཅེ་སེམས་འབྱུགས་པ་མེད་པར་བཟོད་པ་བསྒོམ་ཞིང་བཞུགས་པ་ན། རྒྱལ་པོས། ཁྱོད་བདག་ལ་གནོད་པ་བྱུང་ན་བདག་ཉིད་གསོན་བཞིན་དུ་དེ་མི་གཏོང་ཞེས་སྨྲས་ན། ད་དམ་བཅས་པ་བཞིན་དུ་མཐུ་རུ་ལ་མི་སྟོན་པར་ཞུམ་ཞིང་འདུག་གམ། ཞེས་སྨྲས་པས། བདག་གིས་དམ་བཅས་པ་བཞིན་གནོད་ཀྱང་ཁྲོ་བའི་དབང་དུ་མ་བཏང་བ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེས་ནའང་གང་ཞིག་མི་མངོན་ལ། ཁ་སྐྱེས་ན་ནི་དགེ་བར་མངོན། ཁདག་ལ་གནོད་པའི་ཁྲོ་བ་དེ། ཁདག་གིས་ཤོར་བར་མ་ཟུར་ཏེ། །ཞེས་སོགས་ཁྲོ་བའི་ཉེས་དམིགས་རྒྱ་ཆེར་བཤད་ཅིང་། ཁྲོ་བ་འདི་ནི་ནང་གི་དབྱ། །ཁདག་གིས་དེ་ལྟར་ཤེས་ནས་ནི། །ཡི་མཐུ་ནི་འཕྲོ་བ་དག །སྐྱེས་བུ་སུ་ཞེས་བཟོད་པར་བྱེད། ཉེ་བས་བདག་ནི་གསོན་བཞིན་དུ། །ཁྲོ་བ་གཡོས་ཀྱང་མ་ཤོར་ཏེ། ཤུང་བར་བྱེད་པའི་དབྱ་བོ་འདི། །སུ་ཞེག་ཡལ་བར་འདོར་བར་བྱེད། །ཅེས་གནོད་བྱེད་ལ་ཅི་མི་སྨམ་པའི་བཟོད་པ་སྒོམ་ཚུལ་ཡིན་པར་བསྟན་པ་ནི། རྒྱལ་པོས་དད་ཅིང་གུས་པར་གྱུར་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱིས་སྨྲ་བའི་རིམ་འདི་དང་། ཁེ་བ་རྣ་སུ་མཐུན་པ་འདི། མང་དུ་སྨོས་ཀྱང་ཅི་དགོས་ཏེ། ཁྱོད་དང་མ་ཐུད་བརླག་པར་འགྱུར། ཞེས་བསྟོད་ནས་ཤང་པ་གཉེས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ཏེ་བཟོས་དང་བཤགས་པ་བྱས་སོ། །རབ་བྱུང་མ་ལའང་བཟོད་པར་གསོལ་ཏེ་སྨར་བཏང་། རྒྱལ་པོས་ཀྱང་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོའི་ཞབས་ཀྱི་གཏད་པར་ཞུས་ཤོ།།

གཞན་ཡང་སྟོན་ཡུ་ལ་ཀ་ཤི་ཀའི་རྒྱལ་པོ་ཚངས་བྱིན་ཞེས་བྱ་བས་ལུ་ས་འཕགས་ཀྱི་ཡུ་ལ་

འདོད་ལ།[1-06] ལུས་འཕགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ནི་དེ་ལས་མཐུ་ཆེ་ཡང་བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེ་ལ་གནས་ཤིང་གཞན་གྱི་ཡུལ་མི་འདོད་དོ། །དེར་ཚངས་བྱིན་གྱིས་ལུས་འཕགས་ཀྱི་ཡུལ་ལེན་པའི་ཆེད་དཔུང་ཚོགས་གོ་བསྐོན་ཏེ་གཡུལ་སྤྲད་པའི་ཕྱིར་ཚས་པ་ན། ལུས་འཕགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོས་དེ་ཐོས་ནས་དཔགཚད་ཆེད་ཕྱེད་དང་གསུམ་དུ་ལམ་བྱི་དོར་བྱེད་དུ་བཅུག བཟའ་བཅའ་བསོད་པ་སྐུ་གོན་བྱས་ཏེ་བཀུར་སྟི་ཆེན་པོས་བསུས་པས། ཚངས་བྱིན་ཞེ་སྡང་དང་བྲལ་ནས་དགའ་བར་གྱུར་ཏེ་ལྷོགཁོ་སྣམ་པ་དང་། ལུས་འཕགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོས་བཀུར་སྟི་རྒྱ་ཆེན་པོས་ནང་དུ་སྤྱན་དྲངས་ཏ་ཟས་བཟང་པོས་ཚོམ་པར་བྱས་ཏེ་བཟོད་པར་གསོལ་བ་ན། ཚངས་བྱིན་གྱིས། བཟོད་པ་ཡི་ནི་གཞུ་བདུདས་ནས། །ཁྲོ་དང་ང་རྒྱལ་འཇོམས་པ་ཡི། །ཡོན་ཏན་ལྡན་པའི་མདའ་གཅིག་གིས། །ཁྱོད་ཀྱིས་བདག་ཅག་རིལ་བཅོམ་མོ། །ཞེས་སྨས་ཏེ། དེ་གཤེས་ཕན་ཚུན་ཡིད་གཅུགས་པར་གྱུར་ཏོ།།

བློན་པོས་དགྱ་ལ་ལན་བྱས་པས། །དཀའ་བ་རྣམས་མི་འཚད་པ་འཐོབ།།
སོག་ཆགས་བྱ་རོག་འཁྲ་པ་གཤེས། རྒྱ་ཏུ་འཐབ་པའི་སྤྱོད་ཚུལ་ལྷོས།།[1-09]

ཞེས་པ་ནི། ཕན་གནོད་བྱེད་པའི་སྐྱེས་ཡོན་ལ་རྣོངས་པའི་བློན་པོས་ནི་འཕུལ་དུ་དགྱ་ལ་གནོད་ལན་བྱས་པས་རང་ཤེད་ཁོངས་ཤིང་གཞན་དཀའ་བའི་སྡུག་བསྔལ་རྣམས་མི་ཆད་པར་འཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན། སོག་ཆགས་བྱ་རོག་དང་འཁྲ་པ་གཤེས་ཕན་ཚུན་སྡོན་གྱི་འགོན་འཛལ་བའི་བསམས་པས་དུས་རྟག་ཏུ་འཐབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྡུག་བསྔལ་བའི་སྤྱོད་ཚུལ་[1-0a]ལྟོས།

དེ་ཡང་སྡོན་བྱ་ཐམས་ཅད་ཚོགས་ནས་རྒྱལ་པོ་སུ་ལ་བསྐོ་བའི་གོས་བྱས་པ་ན།[1-0b] འགའ་ཞིག་ན་རེ། བདག་ཅག་ཤེན་མོ་རང་རང་གིས་མཐོང་ཡང་མཚན་མོ་མི་མཐོང་བས་མཚན་དུས་སུ་སྐྱོང་མ་ཐག་ཤིག་དགོས་པར་འདུག དེས་ན་ཉིན་པ་འདི་གཟི་བརྗིད་དང་མཐུ་རྩལ་ཆེ་ཞིང་མཚན་མོ་རིག་པས་ན། འདི་རང་བདག་ཅག་གི་རྒྱལ་པོར་བསྐོས་ན་འཐད་ཟེར། བྱ་རོག་ན་རེ། རྒྱལ་པོ་བྱ་བ་གོང་དུ་ཁྱེར་ནས་གཞན་ལ་ངོམ་རྒྱུ་ཞིག་དགོས་པ་ལ་འདི་ཤེན་མོ་ལོང་ཞིང་གཞན་གྱི་དོན་དུ་འབྱད་མི་ཐུབ་ཅིང་། བྱི་ལའི་མགོ་ལ་མིག་སེར་བ། མི་སྐྱན་བའི་སྐུ་འབྱིན་པ། འདི་མ་ཁྲོས་པའི་གནས་སྐབས་ནའང་

བཞེན་མི་སྣག་པ་འདི་འདྲ་ན་ཁོས་ན་ཡུ་ཅི་སྨོས། ཡིད་དུ་མི་སྣག་པ་འདི་ཡུ་བུ་སུས་རྒྱལ་པོར་བཀུར་ཟེར་བས། བྱ་རྣམས་ཀྱིས་བདེན་པ་ཟེར་ནས་སོ་སོར་གྱེས་སོ། །དེར་ཡུག་པས་ཁོ་བོ་རྒྱལ་པོ་བྱེད་རྒྱུ་ལ་བྱ་རོག་བཀུ་མི་ཤིས་པ་འདིས་མང་པོའི་ནང་དུ་སྐྱོན་མཚང་འབྲུས་ཤིང་རྨ་ཐབ་ཟེར་ནས། ཤིན་ཏུ་སྐྱིང་ན་སྟེ་ཐན་ཚུན་འགྲས་པར་གྱུར་པས་རྟག་ཏུ་འཐབ་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་ཟེར་རོ།།

ང་རྒྱལ་ཞི་བའི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པ་ནི།

མཁས་པ་ངན་རྒྱལ་ཞི་བའི་མཐུས། །དམ་པ་བསྟེན་ནས་ལེགས་བཤད་ལེན།།
གཞོན་ནུ་ཆོ་ཅ་བཟང་ཞེས་བྱ་བས། ཁྱབ་གཤེགས་བཙལ་བའི་རྣམ་ཐར་ལྟོས།།ཅ།།

ཞེས་པ་ནི། ཁོན་མོངས་པའི་སྐྱོན་མཐོང་བའི་མཁས་པས་ཅང་ཉིད་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པའི་ངང་རྒྱལ་ཞི་བའི་མཐུས་བཤེས་གཉེན་དམ་པ་མགོ་བོ་ཉོ་ཐོང་བཞེན་ནས་ལེ གས་པར་བཤད་པའི་བདུད་རྩི་ལེན་པར་བྱེད་དེ། དཔེར་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གཞོན་ནུ་ཆོ་ཅ་བཟང་ཞེས་བྱ་བས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ངོམས་པ་མེད་པར་བཙལ་ཏེ་བརྒྱ་རྩ་བཅུ་བསྟེན་ནས་ཞལ་གྱི་གདམས་ངག་ལེན་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་བཟང་པོ་ལ་ཡོངས་ཤིག་ཅེས་བཤད་པའོ།།

དེ་ཡང་ཡོངས་ཤོགས་ཀྱི་རྒྱུད་གྲོང་ཁྱེར་སྐྱིད་པའི་འབྲུང་གནས་ཀྱི་ཚོང་དཔོན་ཆོས་ཀྱི་བུ་གཞོན་ནུ་ཆོ་ཅ་བཟང་ཞེས་བྱ་བ། མའི་མངལ་དུ་ཞུགས་པའི་ཚེ་ཁྱིམ་གྱི་ཁོར་ཡུག་ཀུན་ཏུ་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་གྱི་ཡོན་ཤིང་ཐོན། རིན་པོ་ཆེའི་སྣོད་ཡུ་བརྒྱ་ཆོ་ཅ་བུ་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་གང་བ་བྱུང་། བཙས་མ་ཐག་ཏུ་ཡང་ཁྱིམ་དང་བང་མཛོད་ཐམས་ཅད་ཟས་ཀྱི་ཚན་བའམ་ཐམས་ཅད་མི་ངོ་ཅ་བཟང་ཞེས་བཏགས་སོ།།

བཅོམ་ལྡན་འདས་རྗེ་ཏེའི་ཚལ་ན་བཞུགས་པའི་ཚེ། འཕགས་པ་འཕམ་དཔལ་འཇོམ་མང་པོ་དང་བཅས་ལྷོ་ཕྱོགས་ལོགས་སུ་གྲོང་བརྒལ་ཆེན་པོ་སྐྱིད་པའི་འབྲུ ང་གནས་ཞེས་བྱ་བར་བྱོན་ཏེ་འགྲོ་བ་མང་པོ་སྨིན་གྲོལ་ཅི་རིགས་ལ་བགོད། དེའི་ཚེ་གཞོན་ནུ་ཆོ་ཅ་བཟང་ཡང་འཇོམ་དེ་ན་འདུག་

བས། འཇམ་དཔལ་ལ་ཀྱེ་མ་འཕགས་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ལ་རྗེ་ལྟར་བསླབ་པར་བྱ་བ་བསྟན་དུ་གསོལ། ཞེས་ཞུས་པ་ན། འཇམ་དཔལ་གྱིས། རིགས་ཀྱི་བུ་དག་བའི་བཤེས་གཉེན་འཚོལ་བ་ལ་སྐྱོ་བར་མ་བྱེད་ཅིག ལྷོ་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱུད་ན་དག་སྤྲོང་སྤྲིན་གྱི་དཔལ་ཞེས་བྱ་བ་འདུག་གི དེའི་དྲུང་དུ་སོང་ལ་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་དྲིས་ཤིག་དེས་སྟོན་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པས། ནོར་བཟང་གིས་འཇམ་དཔལ་གྱི་ཞབས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ཏེ་སོང་བས་དག་སྤྲོང་སྤྲིན་གྱི་དཔལ་མཇལ་ཏེ། རྟང་པ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ནས་ལན་དུ་མར་བསྐོར་བ་བྱས་ཏེ། མདུན་དུ་འདུག་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ལ་བསླབ་ཚུལ་ཞུས། དེ་ནས་ཚུལ་དེ་ལྟར་བླ་མ་རྣམས་ཀའིག་ནས་གཅིག་ཏུ་ལུང་བསྟན་པ་ལྟར་ལྷོ་ཕྱོགས་ནས་ལྷོ་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱུད་དུ་རིམ་གྱིས་སོང་། དེ་བོ་གྲུ་འཛོན་དུ་འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་དང་མཇལ། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ལ་བསླབ་ཚུལ་ཞུས།

དེ་ནས་རིམ་པར་ཡུལ་དབུས་མ་ག་རྒྱ་དང་། བོད་ཞེར་སེར་སྐྱ་སོགས་དང་། དེ་ནས་ལྷོ་རྒྱུད་རྒྱ་མཚོའི་འགྲམ་ན་བཟའ་ཤི་ང་ག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བྱམས་པ་དང་མཇལ། དད་གུ་ས་ཆེན་པོས་ལུས་ཐམས་ཅད་ས་ལ་ཕབས་ཏེ་ཕྱག་འཚལ། མགོན་པོ་བྱམས་པས་འཁོར་མང་པོ་ལ་ནོར་བཟང་གི་ཡོན་ཏན་རྒྱ་ཆེར་བསྟགས་པར་མཛད། ནོར་བཟང་གིས་གུ་ས་པའི་འདུད་ཅིང་ཐལ་མོ་སྦྱར་ནས་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ལ་བསླབ་ཚུལ་ཞུས་པས། རིགས་ཀྱི་བུ་ཁྱོད་ཀྱིས་འདི་ལྟར་ཁྱོད་རང་གིས་ཐུགས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ། ཁྱོད་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ཡང་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱིས་ཐུགས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་

འཛོན་ཀྱི་སྒོ་གྲངས་མེད་ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིང་། ཀུན་བཟང་གིས་སྟོན་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ལ་བསླབ་ཚུལ་ལས་བརྩམས་པའི་གདམས་ངག་བསྟན། ཆོར་བཟང་དང་འཁོར་མང་པོ་ལ། ཇི་སྙེད་སུ་དག་ཕྱོགས་བཅུའི་འཇིག་རྟེན་ན། །ཞེས་པ་ནས། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཕན་པ་མང་པོ་བགྱིད། །ཅེས་པའི་བར་གྱི་འཕགས་པ་བཟང་པོ་སྤྱོད་པའི་སྨོན་ལམ་གྱི་རྒྱལ་པོ་འདི་གསུངས་སོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གཞོན་ནུ་ཆོར་བཟང་གི་རྣམ་ཐར་རྒྱས་པར་ཕལ་པོ་ཆེའི་ནང་ཚན་སྟོང་ཡོས་བརྒྱན་པའི་མདོ་ན་བཞུགས་པས་མདོ་ཉིད་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ།།[३०९]

ང་རྒྱལ་ཆེ་བའི་ཉེས་དམིགས་ནི།

ཟླུན་པོ་ང་རྒྱལ་ཆེ་བའི་མཐུས། །དམ་པ་བསྟེན་པའི་གོ་སྐབས་མེད།།
མ་ཁས་རྟོམ་ཞིག་གིས་མ་ཁན་སྤྲོ་བ་ནི། །མེད་པར་རང་རྟགས་བྱེད་ཞེས་གྲགས།།[३१०]

ཞེས་པ་སྟེ། ཇོན་མོངས་པའི་ཉེས་དམིགས་ལ་རྣོངས་པའི་ཟླུན་པོ་ནི་རང་ཉིད་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པའི་ང་རྒྱལ་ཆེ་བའི་མཐུས། བཤེས་གཉེན་དམ་པ་བསྟེན་པའི་སྐལ་བ་དང་གོ་སྐབས་མེད་དེ། དཔེར་ན། གཟུ་ལུམས་[३१०]ཅན་མ་ཁས་པར་རྟོམ་པ་ཞིག་གིས་མ་ཁན་པོ་དང་སྤྲོ་བ་དཔོན་གང་ཡང་མེད་པར་རང་གིས་རང་བྱུང་གི་རྟགས་དང་ཚ་ལུགས་བྱབས་པར་བྱས་སོ་ཞེས་བྱགས་ཏེ།

སྟོན་མཉན་ཡོད་ཀྱི་ཕྱིམ་བདག་ཅེག་རབ་ཏུ་བྱུང་བར་འདོད་ནས་རྒྱལ་བྱེད་ཚལ་དུ་སོང་བས།[३११] དགེ་སློང་རྒན་པོ་འགའ་ཞིག་ལ་ལྷག་མཉིལ་ཕྱུང་བ་བྱུང་ནས་སྤྲོ་མགུ་[३१२]སྤྱོད་དེ་དགེ་འདུན་གྱི་ལས་བྱེད་པ་མཛོང་ངོ། །འདི་དག་གི་ཚོས་དང་ལོངས་སྤྱོད་ནི་བཟང་ན་རྟེས་དང་གྱས་པ་མེད་དོ་སྙམ་དུ། དུག་སྟེ་ལ། བདག་ཕྱེད་ཅག་གི་ནང་དུ་རབ་ཏུ་བྱུང་ནའང་ལས་བྱེད་དུ་འཇུག་གམ། སྨན་པ། ཁྱོད་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཞིག་རབ་ཏུ་བྱུང་ནའང་ལས་བྱེད་དུ་འཇུག་ན་ཁྱོད་ཉ་ཅི་སྨོས། ཞེས་སྨས་པས། དེ་མཁས་པར་རྟོམ་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཞིག་ཡིན་པས་ཐབས་ཤིག་བྱའོ་སྙམ་ནས། དགེ་སློང་གི་མདུན་དུ་ཀུན་སྤྱོད་རྣམས་བསྟབས་ཏེ་མཐའ་འོག་ཏུ་སོང་ནས་སྨྲ་དང་ཁ་སྤྱུ་བྱེགས། གོས་

དྲན་སྣོག་བགོས་ཏེ་འདུག་གོ །དེ་དག་སྟོང་དག་གིས་མཐོང་ནས། མཉན་ཡོད་དུ་ཚོས་ཀྱི་རྗེ་མངོན་སུམ་དུ་བཞུགས་ཤིང་། ཚོས་དང་ཟང་ཟིང་གི་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱང་ཡོད་ན་ཅིའི་ཕྱིར་མི་འགྲོ། ཞེས་ཡང་ཡང་བསྐུལ་བས་མཉན་ཡོད་དུ་སོང་ངོ་། དེ་ན་གདན་བཟང་པོ་བཤམས། ཁ་ཟས་བསོད་པ་སྦྱི་བླུངས་སུ་བཤམས་པ་མཐོང་ནས། གྲལ་གྱི་དང་ཚེ་འདུག་ན་ཡྔན་བཤད་དགོས་པར་འགྱུར་རོ་སྙམ་ནས་ སྐབས་གཅིག་བོར་ནས་གཉིས་པ་ལ་འདུག་གོ །ཀུན་ཤེས་ཀྱིན་ཆེ་ཆུང་འོངས་ནས་འདི་སུ་ཞེག་ཡིན་བསམས་པ་དང་། རྒྱ་ཐབས་སུ་གནས་པ་ཡིན་པར་ཤེས་ནས་སེ་གོལ་གྱི་སྐྱས་བསྐྱད་དོ།།

དེ་བཞིན་དུ་ཤུ་རིའི་བུ་དང་། མོ་ཏྲལ་གྱི་བུ་སོགས་གནས་བཅུན་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་སེ་གོལ་གྱི་སྐྱས་བསྐྱད་པས། དུག་སྟེའི་གན་དུ་སོང་བ་དང་། གནས་བཅུན་ལོ་དུ་ལོན། དེས་ན་ཚོོད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་ལོ་དྲུག་རྩུ་ལོན་ནོ་ཟེར། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཀྱང་ལོ་དྲུག་རྩུ་མ་བཞེས་ན་འདི་ག་ལ་ལོན་སྙམ་སྟེ། ཐན་ཞུགས་ཁྲོད་ཀྱི་མཁན་པོ་གང་ཡིན། དེས། དགེ་སྦྱོང་གོའུ་[27] ཏ་མའི་མཁན་པོ་གང་ཡིན་ཟེར་བས། དྲུག་སྟེས་འདི་ནི་རང་གིས་རྟགས་བྱེད་པའོ་ཞེས་དེའི་ཤུང་ལག་ནས་བརྩེད་སྟེ་ཐན་པའི་མཐར་ཁྲིད་ནས། དགེ་འདུན་བཙུན་པ་རྣམས་གསན་དུ་གསོལ། འཇིག་རྟེན་ན་རང་བྱུང་གཅིག་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལགས་ན་གཉིས་པ་ནི་ཐན་ཞུགས་འདི་ལགས་སོ། །འདི་ནི་གསོལ་བའོ། །ཞེས་ཞུས་ཏེ་བསྐྱད་དོ།།

མཁས་བྱན་གཉིས་དབྱེ་འདུམ་དཀའ་སྤྱའི་ཁྲད་པར་ནི།

མཁས་པ་དང་པོ་དབྱེ་དཀའ་ཞིང་། །ཕྱེ་ནས་ཡང་ནི་འདུམ་པ་སྟེ།།
སྟོན་ཤིང་གཅོད་པར་དཀའ་ན་ཡང་། །སྤྱར་བའི་ཚོ་ན་འབྱར་ལ་སྟོས།།[27]

ཞེས་པ་ནི། གཞན་ཚན་གྱི་སེམས་བཟང་པོ་དང་ལྡན་པའི་མཁས་པ་དང་འདྲིས་ཕྱིན་དང་པོ་སོ་སོར་དབྱེ་དཀའ་ཞིང་། གལ་ཏེ་ཕྱེ་ནའང་སྤྱར་ཡང་འདུམ་པ་ལ་དཀའ་ཚོགས་མེད་ཅིང་སྤྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། ཐུ་ཞིང་མཁྱེགས་པའི་ཤིང་དང་པོར་གཅོད་པ་ལ་དཀའ་ཚོགས་ཆེ་ན་ཡང་། བཅད་པའི་

རྟེས་སུ་སྐྱར་སྦྱར་བའི་ཚེ་ན་འབྱར་སྐྱ་བ་ལ་ལྷོས། ཞེས་དང་།

བླུན་པོ་དང་པོ་དབྱེ་སྐྱ་ཞིང་། །ཕྱེ་ནས་ཡང་ནི་འདུམ་པ་དཀའ།།
སོལ་བ་ཚགས་པར་སྒྱུར་བ་ན། །འབྱར་བའི་གོ་སྐབས་མེད་ལ་ལྷོས།།ཅ༧།

ཞེས་པ་ནི། གཞན་དག་རྟ་ལྟུང་སེམས་བའི་བླུན་པོ་ཕྱི་ཐག་མེད་པ་དང་འདྲིས་ཀྱང་འགྱུར་ལྟོག་ཆེ་བས་དང་པོ་དབྱེ་སྐྱ་ཞིང་། ཕྱེ་ཟིན་བའི་རྟེས་སུ་སྐྱར་ཡང་འདུམ་པ་དཀའ་བ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། སོལ་བ་དུམ་བུ་གཅིག་པ་ལྟུར་སྦྱང་ཡང་ཟུང་ཟད་ཙམ་གྱིས་ཚགས་པར་གྱུར་ལ། ཚག་ཟིན་བའི་རྟེས་སུ་ཐབས་རྗེ་ལྟུར་བྱས་ཀྱང་དམ་པོར་འབྱར་བའི་གོ་སྐབས་མེད་པ་ལ་ལྷོས། ཞེས་པའོ།།

ཤུགས་སུ་ཐན་གཞོད་རྗེ་ལྟུར་བྱེད་བའི་ཁྱད་པར་ནི།

མཁས་པ་ཤེན་ཀྱེས་སྒྱུར་ཀྱང་། །ཤུགས་སུ་ཐན་པ་ཞོ་ན་སྐེ།།
ཡི་དམ་ཚོས་སྐྱོང་ཞེས་ན་ཡང་། །བར་ཆད་མཐའ་དག་སྲུང་ལ་ལྷོས།།ཅ༩།

ཞེས་པ་ནི། ཁོང་ཁྲོའི་ཉེས་དམིགས་རིག་པའི་མཁས་པ་ནི་གནས་སྐབས་རྒྱེན་དབང་གིས་ཤེན་ཀྱ་ཞེས་པར་ཀྱང་ཀྱང་ཤུགས་སུགང་ཐན་ཁོ་ན་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། དངོས་གྲུབ་སྟོལ་བའི་ཡི་དམ་དང་བསྟན་པ་སྲུ ང་བའི་ཚོ་སྐྱོང་གཉེས་དགོས་དབང་གི ས་ཞེས་པའི་ཚུ ལ་བསྟན་ན་ཡང་། བསྟན་འགྲོ་ཡོངས་ཀྱི་གེགས་དང་བར་ཆད་མཐའ་དག་སྲུང་བར་བྱེད་པ་ལ་ལྷོས། ཞེས་པའོ།།

བླུན་པོ་ཤེན་ཀྱ་འཛོམ་ན་ཡང་། །ཤུགས་སུ་གཞོད་པ་ཞོ་ན་སྐེ།།
གཤེན་རྟེ་འཛོམ་པ་སྟོན་པ་ཡིས། །སྟོག་ཚགས་གསོད་པའི་ཚུལ་ལ་ལྷོས།།ཆ༠།

ཞེས་པ་ནི། གདུག་རྩུབ་ཅན་གྱི་བླུན་པོ་དེ་ཕྱིའི་རྣམ་འགྱུར་ཤེན་ཀྱ་དག་བ་ལྟར་འཛོམ་པ་སྟོན་ན་ཡང་། གལ་ལ་བབ་ན་ཤུགས་སུགཞོད་པ་ཞོ་ན་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། སྐྱེ་འགྲོ་ཀུན་གྱི་སོག་ལེན་བའི་གཤེན་རྟེ་དེ་ཕྱི་དག་བ་ལྟར་འཛོམ་པ་སྟོན་ན་ཡང་། དེ་ཡི་ཤུ གས་སོག་ཚགས་

རྣམས་ཀྱི་སྔོག་ལེན་པའི་སྒོ་ནས་རིམ་གྱིས་གསོད་པར་བྱེད་པའི་ངང་ཚུལ་ལ་ལྟོས་ཤིག ཅེས་པའོ།།

མ་ཁས་པ་འབྱོར་བའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ།

མ་ཁས་པ་འབྱོར་བ་ཙམ་གྱིས་ནི། །གཞན་ལ་མི་གནོད་བའི་བར་གནས།།
རི་དྭགས་རྒྱལ་པོ་འགྲངས་པ་ན། །གཞོགས་གཡས་ཕབ་ནས་ཉལ་ལ་ལྟོས།།ཞ།

ཞེས་པ་སྟེ། སྔོན་གྱི་སྨིན་གྲུགས་དང་བསོད་ནམས་ལྡན་པའི་མཁས་པ་ནི་ཧོར་ཡོངས་སྤྱོད་རི་ཙམ་འབྱོར་བ་དེ་ཙམ་གྱིས་རྒྱུ་ལ་ཞིང་གཞན་དག་ལ་མི་གནོད་པར་བདེ་བར་གནས་པར་སྣང་ཀེ། དཔེར་ན། རི་དྭགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་སེང་གེ་ཟས་ཀྱིས་ལྟོ་འགྲངས་ཤིང་ཚོམ་པ་ན་གཞན་ལ་གནོད་པ་མི་བྱེད་པར་གཞོགས་གཡས་པ་འོག་ཏུ་ཕབ་ནས་བདེ་བར་ཉལ་ནས་འདུག་པ་ལ་ལྟོས། ཞེས་པའོ།།

བླུན་པོ་འབྱོར་བའི་ཉེས་དམིགས་ནི།

བླུན་པོ་ཆུང་ཟད་འབྱོར་བ་ན། །གཞན་ལ་གནོད་པ་ཙོ་ན་སྟེ།།
ཁ་སྐྱེས་ཟས་ཀྱིས་འགྲངས་པ་ན། །བརྒྱལ་ནས་ལྟས་ངན་སྐྱོ་ག་ལ་ལྟོས།།ཟ།

ཞེས་པ་ནི། བསོད་ནམས་ཆུང་བའི་བླུན་པོ་ནི་ཇི་སྲིད་དབུལ་ཞིང་ཐེབས་པ་དེ་སྲིད་དུ་རང་བཞིན་བཟང་ལ། གལ་ཏེ་ཆུང་ཟད་འབྱོར་བའི་ཚེན་དེགས་ཤིང་གཞན་དག་ལ་ཁྲེད་གསོད་དང་གནོད་པ་ཙོ་ན་བྱེད་དེ། དཔེར་ན། ཁ་སྐྱེས་བགེགས་སྐོམ་གྱིས་གདུང་བ་ན་དུལ་བ་ལྟར་སྣང་ཡང་ཟིལ་གྱིས་ལྟོ་འགྲངས་པའི་ཚེ། དེགས་ཤིང་བརྒྱལ་ནས་གཞན་ལ་ལྟས་ངན་གཏོང་བའི་ཐབ་སྐད་སྒྲོག་པ་ལ་ལྟོས་ཤིག །ཅེས་པ་སྟེ། དཔལ་དགོན་གཉུ་སྒྲུབ་ཀྱིས། ནོར་རམ་རིག་པ་ལྟན་སྙུར་ན། ཀམན་པ་རྣམས་ནི་དེགས་པར་འགྱུར། ཞེས་འཕང་གཉིས་པོ་དེ་དག་གིས། །མཁས་པ་ཤིན་ཏུ་དུལ་བར་འགྱུར།[ཟ།] ཞེས་གསུངས་སོ།།

བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ་ནི།

མཁས་པ་ཡོན་ཏན་བསྟན་པའི་ཚེ། །སྡུག་ཀྱང་སྡུག་དུ་ཚུགས་པ་སྟེ།།
རྒྱམཚོར་བགྲོད་པར་དཀའ་ན་ཡང་། །ཉོན་བྱ་ལོན་པས་འཚེངས་ལ་ལྷོས།།ཅ་རེ།

ཞེས་པ་སྟེ། འཕྲལ་བདེ་ཙམ་ལ་མ་ཆགས་པའི་མཁས་པ་ནི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཚེ་གནས་སྐབས་རྣ་ལྟར་སྡུག་ཀྱང་བཟོད་སྐན་ནམ་སྐན་དུ་ཚུ་གས་ནས་བརྩོན་པ་མི་འདོར་བ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། རྒྱམཚོ་ཆེན་པོ་ཁ་ཞེང་ཆེ་ཞིང་དབའ་རྨབས་དང་ཆུ་སྲིན་ཉའི་རི་གས་ཅན་སོ་གས་ཀྱི་འཇིགས་པ་མང་བས་ཤིན་ཏུ་བགྲོད་པར་དཀའ་ན་ཡང་། སྡུག་སྐན་བྱས་ཏེ་ཕྱིན་པས་གང་འདོད་ཀྱི་ནོར་བྱ་ལོན་ནས་འདོད་དགུའི་འབྱོར་བས་ཡིད་འཚེངས་པ་ལ་ལྷོས། ཞེས་པའོ། །དེས་ན་འཕྲལ་ཀྱི་བདེ་བ་ཙམ་ལ་ཆགས་ན་ཡོན་ཏན་གང་ཡང་མི་ལོབ་སྟེ། ཤེས་རབ་སྒོང་བྱ་ལས། བདེ་བ་འདོད་ན་རིག་པ་དོར།[2-14] །རིག་པ་འདོད་ན་བདེ་བ་དོར། །བདེ་ཕྱན་ིས་པ་ག་ལ་ལ་སྲུབ། །རིག་པ་ཕྱི་གཉིས་ག་ལ་བདེ།[2-15] །ཞེས་དང་། སངས་ཀྱས་བཤད་པས། མཁས་པ་སྤོང་བའི་དུས་ན་སྡུག །བདེ་བར་སྒོད་ལ་མཁས་མི་སྲིད།[2-16] །ཅེས་གསུངས་སོ།།

ལེ་ལོའི་ཉེས་དམིགས་ནི།

བློན་པོས་སྐྱིད་འདོད་ལེ་ལོས་འདལ། །མ་བསྟབ་ཡོན་ཏན་ཅི་ལ་འབྱང་།།
ཚོང་དང་ཞིང་ལས་མ་ནུ་སངས་པའི། །ཁྱིམ་པ་ཐལ་ཆེར་དབུལ་ལ་ལྷོས།།ཅ་དྲུ།

ཞེས་པ་ནི། འཕྲལ་བདེ་ཙམ་ལ་མགོ་འཁོར་བའི་བློན་པོ་ནི། བདེ་ཞིང་སྐྱིད་པ་ཁོ་ན་འདོད་ཀྱང་ལེ་ལོས་དུས་རྣམས་འདའ་བར་བྱས་ཏེ་བདེ་བའི་རྒྱུ་ལ་མི་སྤོ་བ་ཅིང་། དེ་ལྟར་མ་བསྟབས་པས་འབྲས་བྱ་ཡོན་ཏན་ཅི་ལ་འབྱང་སྟེ་མི་འབྱང་ངོ་། ཁ་ཟས་ན། འཇིག་རྟེན་འདི་ཡི་འཚོ་ཐབས་ཚོང་དང་ཞིང་ལས་སོགས་གང་ཡང་མ་ནུས་པའི་ཁྱིམ་པ་ཐལ་ཆེར་དབུལ་ཞིང་ཁོངས་པ་ལ་ལྷོས། ཞེས་པའོ། །ལེ་ལོའི་དབང་དུ་སོང་ན་ཚོས་དང་འཇིག་རྟེན་གང་ཡང་ཡོང་ས་མེད་དེ། མདོ་སྡེ་དྲན་པ་ཉེར་བཞག་ལས། ཉོན་མོངས་རྣམས་ཀྱི་གཞི་གཅིག་ཏུ། །ལེ་ལོ་ཡིན་ཏེ་གང་ལ་ཡོད། །གང་ལ་ལེ་ལོ་གཅིག་ཡོད་པ། །དེ་

ལ་ཆོས་ཀུན་[རྒྱ]མེད་པ་ཡིན།[རྒྱུ] །ཞེས་གསུངས་སོ།།

མ་ཁས་པ་རང་སྒྲོན་ལྟ་བའི་ཚན་ཡོན་ནི།

མ་ཁས་པ་རང་གི་སྒྲོན་ལ་ལྟ། །དེ་ཡིས་བགཟོད་དགེ་ལེགས་ཐོབ།།
མ་སྐྱེས་དག་ཡིས་རང་སྒྲོན་ལ། །བཤུས་པས་བདེན་པ་མཐོང་ལ་ལྟོས།།[ཅ]

ཞེས་པ་ནི། རྒྱུན་དུ་རང་གི་སྐོ་གསུམ་གྱི་སྤྱོད་པ་ལ་བྱ་རའྱེད་པའིམ་ཁས་པ་དེནི་རང་གི་སྒྲོན་མཚང་རྟམས་ངོས་བཟུང་ནས་དེ་ལ་སྒྲོན་དུ་ལྟ་ཞིང་སྤྲོང་བར་བྱེད་ལ། དེ་ཡིས་ཉེས་སྤྱོད་ལས་ལྡོག་པའི་བག་ཡོད་ཀྱིས་རྒྱུ་དགེ་བདང་འབྲས་བུ་ལེགས་པའི་བདེ་བ་ཐུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཐོབ་པར་འགྱུ་ར་ཏེ། དཔེར་ན། རྒྱལ་པོ་མ་སྐྱེས་དག་ཡིས་རང་གི་ཉེས་སྒྲོན་ཡབ་རྒྱལ་པོ་བཀྲིས་པ་སོགས་སྲིག་པ་ཚབས་ཅོ་ཆེ་བྱས་པ་ལ་སྒྲོན་དུ་བལྟས་ཏེ་འགྲོད་པ་དྲག་པོ་བྱས་པས་བདེན་པ་མཐོང་བ་ལ་ལྟོས་ཤིག །ཅེས་པ་སྟེ། སྤྱིར་བདེན་པ་མཐོང་བ་ནི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཐོང་ལམ་ཐོབ་པ་ལ་བྱེད་ཀྱང་། འདུལ་བ་ལུང་ལས་མ་སྐྱེས་དག་འཕགས་ལམ་ཐོབ་པའི་བཤད་པ་མེད་ལ། མ་སྐྱེས་དག་ཐོ་འགྲོད་པ་བསལ་བའི་མདོ་ལས། སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་མཐུས་ལས་སྤྲིབ་ཕལ་ཆེར་དག་ཅེང་། ཕྱི་མར་དམྱལ་བར་རིབ་ཙམ་སྐྱེས་ནས་དེ་མ་ཐག་ཐར་ཏེ་སྟོང་ཕྱོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དུ་སྐྱེ་བར་གསུངས་སོ།[རྒྱ] །དེས་ན་མ་སྐྱེས་དག་རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པར་གསུངས་པ་དང་། ལ་ལས་དག་བཅོམ་ཐོབ་པར་བཤད་པ་དང་། འགའ་ཞིག་ཀི་འཕོས་ནས་ཡུད་ཙམ་དམྱལ་བར་སྐྱེས་ནས་དེ་ལས་ཐར་ཏེ་ལྟར་སྐྱེས་ནས་འཕགས་པ་ཤ་ནའི་གོས་ཅན་ལ་ཆོས་མཉན་པས་རྒྱུན་ཞུགས་ཐོབ་པར་བཤད་པ་སོགས་ལ་མདོའི་ཁུངས་ཡོད་མེད་དཔྱད་པར་བྱའོ།།

དེ་ཡང་རྒྱལ་པོ་མ་སྐྱེས་དག་སྲིག་གོ་གས་ལྟས་བྱིན་གྱིས་བསླ་ལ་ནས་ཡབ་ཆོས་ལྟན་གྱིས་རྒྱལ་པོ་བཀྲིས། སྟོན་པ་ལ་གླང་ཆེན་ཟད། དགེ་འདུན་ཚ་མོའི་འཚོ་བ་བཅད། དག་བཅོམ་མ་སེར་སྐྱ་བཟང་མོ་དབང་མེད་དུ་ཆུང་མར་བཀུག་པ་སོགས་སྲིག་པ་ཆེན་པོ་བྱས་ལ་འགྲོད་པ་དྲག་པོ་བྱས་ཏེ།

ཟས་ཀྱི་རོ་མི་ཚོར་གཉེད་མི་འོང་། དུས་རྒྱུན་དུ་ཡིད་མི་བདེ་བས་མནར་ནས། སྟོན་པ་ལ་ཞུས་པས། འཇམ་དཔལ་མ་གཉོགས་གཞན་གྱིས་ཁྱོད་ཀྱི་འགྱོད་པ་དང་ཐེ་ཚོམ་སེལ་མི་ནུས་གསུངས་པས། རྒྱལ་པོས་འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་འཁོར་བཅས་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཏུ་སྐྱན་དྲངས་ཏེ་བསྟེན་བཀུར་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཞུས། དེ་ནས་འཇལ་དཔལ་གྱིས་རྒྱལ་པོ་ལ་སྡིག་པ་དང་འགྱོད་པའི་ངོ་བོ་ཇི་ལྟར་འདུག་ཟློས་ཤིག་ཅེས་སོགས་དོན་དམ་ལ་སྐྱར་བའི་ཚེས་གསུངས་པས། མ་སྐྱེས་དགྲས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་བཟོད་པ་ཐོབ། འཇམ་དཔལ་ལ་ཡོན་ཏན་གོས་འཁྱམ་རི་བ་ཞིག་ཕུལ་བ་ན་འཇམ་དཔལ་མ་མཐོང་། ནམ་མཁའ་ནས་གང་མཐོང་བ་ལ་ཕུལ་ཅིག་ཅེར་བའི་སྐུ་ཞིག་བྱུང་བ་ན་ཕུལ་བས་ཀྱང་སུ་ཡང་མ་མཐོང་ཞིང་། མཐར་རང་ཡང་མ་མཐོང་བས་བདག་ཏུ་འདུ་ཤེས་པའི་རྣམ་རྟོག་དང་བྲལ་ནས་འགྱོད་པ་བསལ་ཏེ་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་ཏེ། ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས་ལངས་པ་དང་འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་སོགས་དངོས་སུ་མཐོང་ངོ་།།

དེ་ནས་ཀྱེ་རིའི་བུ་ས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་རྒྱལ་པོ་མ་སྐྱེས་དགྲའི་ལས་ཅི་ཙམ་ཞིག་དག་ཞུས་པས། སྟོན་པས་ལས་སྒྲིབ་རི་རབ་ཙམ་ནི་བྱང་། ཡུངས་ཀར་[1][1][1] ཁྲལ་བྱ་ཚད་ཙམ་ནི་ལུས་ཏེ། ཤི་འཕོས་ནས་སྲུབ་རི་ཀ་ལྟར་གས་པའི་དམྱལ་བར་བབ་[1][1][1]ནས་དེ་མ་ཐག་ཐར་ཏེ་སྟེང་ཕྱོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ་གསུངས།[1][1][1]

བློན་པོ་གཞན་སྐྱོན་རྟོག་པའི་ཉེས་དམིགས་ནི།

བློན་པོ་གཞན་གྱི་སྐྱོན་ལ་ལྟ། །དེ་ཡིས་བག་མེད་སྤྱག་བསྟལ་ཐོབ།།
ལེགས་པའི་སྐར་མས་སངས་རྒྱས་ཀྱི། །སྐྱོན་ལ་བལྟས་པའི་རྣམ་སྨིན་ཟློས།།[1][5]

ཞེས་པ་ནི། རང་ཉིད་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པའི་བློན་པོ་[1][1][1]ནི་གཞན་གྱི་སྐྱོན་ལ་ལྟ་བར་བྱེད་ཅིང་དེ་ཡིས་རང་ཉིད་བག་མེད་ཅི་དགར་སྤྱོད་པས་འཕྲལ་དང་ཡུན་དུ་སྤྱག་བསྟལ་འབའ་ཞིག་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན། དགེ་སློང་ལེགས་པའི་སྐར་མས་ལོ་ཉེ་ཤུ་བར་སྟོན་པའི་དུང་དུ་བསྟད་ཀྱང་སངས་

རྒྱས་ཀྱི་མཛོད་པ་ཐམས་ཅད་ཟོ་གུ་དང་སྐྱོན་འབའ་ཞིག་ཏུ་བལྟས་པས་ལོ་གུ་ལྟས་དགེ་རྩ་ཚད་ཅི་ང་མཐོང་ཚོས་ལ་ས་གས་ནས་དམྱལ་བར་ལྷུང་བའི་རྣམ་སྨིན་ལ་ལྟོས་ཤིག ཅེས་བའོ།།

དེ་ཡང་རྒྱལ་པོ་ཟས་གཙང་གིས་སྲུན་ཟས་དཀར་ལ་སྐར་མ་རྒྱལ་ལ་[33]བུཞིག་སྐྱེས་པའི་མིང་རྒྱལ་ལམ། ལེགས་པའི་སྐར་མ་ཞེས་བཏགས་སོ། ཉེ་ཆེར་སྐྱེས་ཏེ་རབ་ཏུ་བྱང་ནས་ལོ་ཉི་ཤུ་བར་དུ་སྟོན་པའི་ཉེ་གནས་བྱས། མདོ་སྡེ་བརྒྱ་གཉིས་ཀ་ཉོན་བྱེད་ཅིང་བསམ་གཏན་བཞི་ཐོབ་ཀྱང་ལོག་ཤེའི་དབང་དུ་སོང་སྟེ། སྟོན་པའི་མཛད་པ་ཐམས་ཅད་གཞན་མགོ་བསྐོར་བའི་ཟོག་དང་སྐྱེས་འབའ་ཞིག་ཏུ་མཛོད་དོ། །སྐྱབས་ཤིག་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ན་བཞུགས་ཏེ་ནམ་གྱི་ཚ་སྟོད་ལ་འཚག་སར་ལྟའི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་ལ་ཚོས་སྟོན་ཏོ། །ཡུལ་དེ་ན་བྱིས་པ་དག་དུབ་ན་ཡི་དྭགས་བ་ཀུ་ལ་འོང་ངོ་ཞེས་བསྟིགས་པར་བྱེད་ལ། དེའི་ཚེ་དགེ་སློང་ལེགས་སྐར་གྱིས་སྟོན་པའི་གཡོག་བྱེད་པས་ན་སྟོན་པ་བསྟལ་དགོས་ཕྱིར་ཡུན་རིང་ཐོགས་པས་མ་མགུ་ནས། མུ་ད་གནས་ཁང་དུ་གཤེགས་ཤིག་ཡི་དྭགས་བ་ཀུ་ལ་འོང་ངོ་ཞེས་བསྟིགས་སོ། སྟོན་པས་ངའི་འཇིགས་པ་དང་བལ་བའོ་གསུངས། བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་གང་ཟག་འདི་ལྟ་བུ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་ཀྱི་ནང་དུ་ཆུད་དམ་ཞེས་ཁ་ཟེར་རོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་ཞུགས་ཀྱང་མི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་བསྟེན་པའི་ཕྱིར། སྟོན་པས་ཚོས་རྗེ་ཅམ་བསྟན་ཀྱང་ཡིད་ཆེས་ཤིང་འཇོན་པའི་བསམ་པ་ཡེ་མེད་ལ་མདོ་སྡེ་བརྒྱ་གཉིས་ཁ་ཅིག་བྱས་ཀྱང་ཐ་ན་ཚིགས་བཅད་གཅིག་ཙམ་གྱི་དོན་མ་ཤེས་ལ་ཐན་ཡང་མ་ཐོགས་སོ། །ལན་གཅིག་སྟོན་པ། ཀ་ཤིའི་གྲོང་ཁྱེར་ཞེས་ཏུ་བསོད་སྟོམས་ལ་བྱོན་པའི་ཚེ་སེམས་ཅན་ཚད་མེད་པ་སྟེད་སྟོན་པའི་ཞབས་རྗེས་མཐོང་བར་མོས་པ་ན་ཕྱི་བཞིན་འཇུག་པ་ཐོབ་ཀྱི་རྗེས་ལ་ཟེ་སྤུ་གཅིག་ཙམ་ཡང་མ་ཐོགས་སོ། །ཁོ་བོ་ཅག་ཏུ་ཡང་ཁྱོད་ལྟ་བུའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པ་ཞིག་ཏུ་ཤེས་པ་ཙམ་ཞིག་ཡོད་ན་ཡང་ཁྱོད་ཀྱི་ཞབས་ཀྱི་རྗེས་ལ་ཟེ་སྤུ་གཅིག་ཙམ་ཡང་མ་ཐོགས་ཏེ་ཞེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །

མཆེས་སོ་ཟེར་རོ། །རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ན་གཅེར་བུ་པ་སྟག་བསྐལ་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བ་ཞིག་ཡོད་པ་ལ་བློ་ཕུགས་གཏད་དེ་འདི་དག་བཅོམ་པ་ཡིན་ཟེར། སྟོན་པས་དེ་སྐྱེ་ཐུབ་ཏན་ཏེ་དག་བཅོམ་པ་ག་ལ་ཡིན་གསུངས་པས། ཅིའི་སླད་དུ་དག་བཅོམ་པ་ལ་ཕྱག་དོག་མཛད་ཟེར། ངའི་ཕྱག་དོག་མི་བྱེད་ཀྱི་ཁྱོད་ཀྱིས་སྐྱེ་ཐུབ་པས་སྐྱེས་ཏེ། དཔེར་ཞག་བདུན་ན་འདི་མ་ཞུབའི་ནད་ཀྱིས་ཤི་ནས་སྐྱུགས་པ་ཟ་བའི་ཡི་དྭགས་སུ་སྐྱེའོ་གསུངས་པས། ལེགས་སྐར་གྱིས་དེ་ལ་དག་སྦྱོང་གོ་ཏ་མ་ཁྱོད་ལ་འདི་སྐད་ཟེར་ཀྱི། ཁྱོད་ཞག་བདུན་ཀྱི་བར་ཁ་ཟས་མ་ཟ་ཤིག དེའི་ལུང་བསྟན་བརྟུན་དུ་འགྱུར་བར་བྱའོ་ཟེར་ནས། དེས་ཅི་ཡང་མ་ཟོས་ཏེ་ཞག་ཆུན་ཆད་ནས་བྱ་རམ་ཟོམ་ཤིང་ཆུ་ལྷུངས་པས་མཁྲེས་ཤི་བར་སྐྱུར་ཏོ། ཏེའི་རོ་དུར་ཁྲོད་དུ་བསྐྱལ་བའི་དྲུང་ཏུ། ལེགས་སྐར་སོང་ནས། ཁྱོད་ཤི་འམ་དྲིས་པས། མཁྲེས་ཤི་བར་སྐྱུར་ཏོ། ཏེའི་རོ་དུར་ཁྲོད་དུ་བསྐྱལ་བའི་དྲུང་ཏུ། ལེགས་སྐར་སོང་ནས། ཁྱོད་ཤི་འམ་ཁྲེས་ཤི་བར་སྐྱུགས་པ་ཟ་བའི་ཡི་དྭགས་སུ་སྐྱེས་སོ་ཟེར་པ་ལ་གཅེར་བུ་པ་སྟག་བསྐལ་འགྱུར་ཚེ་འཕོས་ནས་སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་གྱི་ཡུར་སྐྱེས་སོ་ཟེར་བས། སྟོན་པས་གླེན་པ་དག་བཅོམ་པ་སྐུར་སྨིད་པར་སྐྱེའམ་གསུངས་སོ།།

དེ་ནས་སངས་རྒྱས་དང་ཚོས་ཀྱང་མེད་ཡང་དག་པར་ན་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་ཡང་མེད་སྙམ་སྟེ་ལོག་ཡུས་བསམ་གཏན་ལས་ཉམས་ནས། ཆུ་བོ་དགའསྐྱིད་ཀྱི་འགྲམ་དུ་ཁོང་སྟེ་གནས་སོ། །དེར་སྟོན་པ་འཁོར་བཅས་གཤེ་གས་པ་རྒྱང་རིང་ཐོ་ནས་མཐོང་ནས་མི་དག་བའི་སེམས་ངན་པ་སྐྱེས་པས་དགེ་བའི་རྩ་བ་སྐྱེའི་ཉག་མ་ཙམ་ཡང་མ་ཡུས་ཏེ། དེ་ཉིད་དུ་ས་གས་ནས་འཚམས་མེད་པའི་དམྱལ་བར་ལྷུང་ངོ་། སྟོན་པས་ངས་ལེགས་པའི་སྐར་མ་ཡོ་ཉི་ཤུ་ཚང་བར་ལྷན་ཅིག་གནས་ཏེ། དེ་ལྟར་མ་བྱས་ན་དེས་སེམས་ཅན་ཚམས་མེད་པའི་དམྱལ་བར་ལྷུང་ལ། ངའི་ནུ་བོ་དགའ་བོ་དང་། ཉས་སྐྱ་གཅན་འཛིན་ལ་སོགས་པ་རབ་ཏུ་བྱུང་བས་གལ་ཏེ་ལྷས་བྱིན་དང་། ལེགས་པའི་སྐར་མ་དག་རབ་ཏུ་མ་བྱུང་ན་དེ་དག་རྒྱལ་སྲིད་ཐོབ་སྟེ་ཤཱཀྱ་མངའ་ལ་གཞོད་པ་བྱེད་ཅིང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་འཇིག་པར་བྱེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་བསྟེན་པར་བྱས་པ་ཡིན་གསུངས་ཏེ་མདོ་སྡུད་འདས་ཚེན་པོ་རྒྱ་ཤག་འགྱུར་ལས་བྱུང་ངོ།།[२२८]

མ་ཁས་པས་གཞན་གྱི་དྲིན་གཟོ་བ་ནི།

མ་ཁས་པ་གཞན་གྱིས་ཕན་བཏགས་པའི། །བྱས་པ་ཤེས་ཤིང་དྲིན་དུ་གཟོ།།

ཀུན་ཏུ་རྒྱུ་ཡིས་རྒྱལ་པོ་ཞེག །སྲིག་དང་བྲལ་བའི་ལྷུང་བ་ལྟོས།།ཅ་ཀ།

ཞེས་པ་སྟེ། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་མ་ཁས་པ་ནི་གཞན་གྱིས་ཕན་བཏགས་པའི་བྱས་པ་རྣམ་དུའང་ཤེས་ཤིང་དྲིན་དུ་གཟོ་བར་བྱེད་དེ། དཔེར་ན། སེམས་པ་ཆེན་པོ་ཀུན་ཏུརྒྱུ་བྱང་ཆུབ་ཅེས་བྱ་བས་རང་ཉིད་ལ་སྟར་འབྲེལ་བ་བཞག་པའི་རྒྱལ་པོ་ཞེག་བློན་པོ་ལེགས་ལྡ་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་སྲིག་ལྡ་ལས་སྐྱབ་པ་ན་ཐབས་མ་ཁས་ཀྱིས་ལྡ་ངན་དེ་དང་བྲལ་བར་བྱས་པའི་སྟོན་གྱི་བྱང་བ་དགྲ་ལྟོས་ཤི་གཅེས་ཉེ་གཏམ་རྒྱུད་གོང་དུ་བཤད་ཟིན་ཏོ།།དགྲ

བློན་པོས་དྲིན་ལན་ལོག་འཛལ་བྱེད་པ་ནི།

བློན་པོ་དྲིན་དུ་མི་གཟོ་བས། །ཕན་བཏགས་ལན་དུ་གཅོད་པ་ཉེད།།

སྐྱེལ་གཡང་ལས་བསྐྱལ་པ་ཡི། །མི་ངན་གྱི་ནི་སྐྱོད་ཚུལ་ལྟོས།།ཅ་ཁ

ཞེས་པ་ནི། ཁེལ་མེད་ངོ་ཚ་བྱལ་བའི་བློན་པོ་དགྲ་ནི་གཞན་གྱིས་བྱས་པ་དྲིན་དུ་མི་གཟོ་བའི་སྐོ་ནས་ཕན་བཏགས་པའི་ལན་དུ་གཅོད་པ་སྐྱེལ་བར་བྱེད་དེ། དཔེར་ན། སྐྱེལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་མི་ཞེག་གཡང་ས་ཆེན་པོར་ལྷུང་བ་སྙིང་རྗེས་བསྐྱལ་བར་བྱས་ཏེ་སྐྱོད་ཚུལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐ་དད་དུ་ཤེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་བསྟན་པ་ནི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ།།

སྟོན་ཀཀ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གངས་རི་དང་ཉེ་བའི་ནགས་ཚལ་མཐིལ་སྟེ་དེས་ཤིང་ཤོང་གཅོང་རོང་ཟབ་མོ་སོགས་སྣ་ཚོགས་པའི་དགོན་པའི་གནས་ཀྱི་ཁ་ན་བསམས་བཞིན་དུ་སྐྱེལ་ཆེན་པོ་ཞེག་ཏུ་སྐྱེས་པར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ནི་སྟིང་རྗེའི་རང་བཞིན་ཅན་ཤིང་ལོ་དང་འབྲས་བུ་ཙམ་གྱིས་འཚོ་ཞིང་སོག་ཆགས་ལ་ནམ་ཡང་འཚེ་བར་མི་བྱེད་དོ། །དེའི་ཚེ་མི་ཞེག་བ་སྟོར་ནས་འཚོལ་ཞིང་སོང་བ་མགོ་འགོར་ཏེ་འཁྲམས་ནས་ཕྱོགས་དེ་ར་སོང་ངོ། །དེ་ར་ལུས་ངལ་ཞིང་བཀྲེས་སྐོམ་གྱིས་ཉམ་ཐག་པས་ཤིང་ཏིན་ཏུ་ཀའི་འབྲས་བུ་སྨིན་པ་ཞེག་བརྟེས་ཏེ་ཅོས་པས་རབ་ཏུ་ཞིམ་པར་གྱུར་ནས། དེ་བཙལ་བའི་

ཕྱིར་ཕྱོགས་ཀུན་ཏུ་བལྟས་པས་གཡང་ས་ཟབ་མོ་ཞེག་གི་ཁ་ན་ཤིང་དེ་ཡོད་པར་མཐོང་ངོ་། ཤེ་ནས་འབྲས་བུ་ཟ་འདོད་དེ་ཤིང་དེའི་ཡལ་གा་གཡང་ས་ཕྱོགས་སུ་དུད་པ་ཞེག་གི་ཁར་འཛོགས་པས། ཡལ་གा་དེ་སྟ་རེས་བཅད་པ་བཞིན་དུ་ཆགā་ནས་ཡལ་གā་དེ་དང་བཅས་གཅོང་རོང་ཟབ་མོ་ཁོར་ཡུག་ཐམས་ཅད་བགā་གིས་བསྐོར་བའི་ཁྲོན་པ་འདུ་བ་ཞེག་ཏུ་ཆུ་ཚུར་བར་གྱུར་ཏོ། ཤིང་ལོ་སྟགā་པོ་དང་། གཡང་ས་དེའི་ནང་དུ་ཆུ་ཟབ་མོ་ཞེག་ཀྱང་ཡོད་བས་བསྐྱབ་པ་དང་ཐབས་བསྟན་ལགā་ཆགā་གྱིས་སོགས་མ་བྱུང་ངོ།།

དེ་ནས་བཤྱས་པས་ཕྱོགས་གང་ནས་ཀྱང་ཐར་བའི་ལམ་མེད་པར་མཐོང་ནས། གསོན་པའི་ཤ་ཐགā་ཆད་དེ་སྐ་ངན་གྱིས་མིགā་མཆི་མས་གང་བཞིན་སྟེ་སྟགས་འདོན་ཅིང་རེ་ཤིགā་གནས་པ་ན། སྟེའུ་བདགā་ཉིད་ཆེན་པོ་དེ་ཟས་འཚོ་ཞིང་ཕྱོགས་དེར་འོངས་ནས་གང་བའིའ་ནས་མར་བཤྱས་པས། ཤམ་ཐགā་པའི་མི་དེ་མཐོང་ནས་སྟིང་རྗེ་སྐྱེས་ཏེ་མིའི་སྐད་དུ་སྨྲས་པ། མི་ཡིས་ཐར་བ་མ་ཡིན་པའི། །གཡང་ས་དེ་ན་འདུགā་པ་ཁྱོད། ཅི་ཕྱིར་འདིར་འོངས་སུ་ཞེགā་ཡིན། ཀེ་ནི་ལེགས་པར་སྨྲ་བའི་རིགས། ཁི་དེས་ཕྱགā་འཚལ་ནས་ཐལ་མོ་སྦྱར་ཏེ། །སྐྱེ་དཔལ་བདགā་ནི་མི་ཞེགā་ལགས། །འཕྲལ་ནས་ནས་ནགས་ན་རྒྱུ་བ་ལས། །ཤིང་འདིའི་འབྲས་བུ་འཚོལ་འཚོལ་ནས། །དེ་ལྟ་བུ་ཡིས་[33]ཤམ་ཉེས་བྱུང་། ཀེ་བས་གཉེན་བཤེས་དང་ཡང་བྲལ། །ཤམ་ཉེས་ཆེན་པོ་བྱུང་བ་ལ། །སྟེའུ་ཆོགས་མང་པོའི་མགོན་པོ་ཁྱོད། །བདགā་གི་སྐྱབས་ཀྱང་མཛད་དུ་གསོལ། །ཞེས་ཟེར་བ་ཐོས་ནས་སྐྱེ་སྟེ་ཆེན་པོ་སྐྱེས་ཏེ། ཁྱོད་མྱ་ངན་འདིགས་པར་མ་བྱེད་ཅིག ཁྱོད་ལ་གཉེན་གྱི་བྱ་བ་གང་ཡིན་ཐམས་ཅད་བས་བྱའོ། །ཞེས་དབུགས་ཕྱུང་ནས་རྗེ་མིའི་ལྷོད་ཚ་ཅིག་ལ་གོམས་པར་བྱས་ཏེ་རང་གི་མཐུ་སྟོབས་སད་པས་མི་དེ་དབྱུང་ནུས་པར་མཐོང་ནས། གཡང་ས་དེའི་ནང་དུ་བབ་མི་དེ་རྒྱབ་ཏུ་ཁུ་ཚུར་བས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བས་ནོར་བས་མི་དེ་དབྱུང་ནུས་པར་མཐོང་ནས། གཡང་ས་དེའི་ནང་དུ་བབ་མི་དེ་ཤ་ནགས་ཚལ་འདིར་འཇིགས་པ་མང་ཕྱིར་ཁྱོད་ཀྱིས་བདགā་ཅགā་གཉེས་ཅུང་ཟད་སྐུངས་ཤིག་ཅེས་བསྐོ་བས། མི་དེས་ཁྱོད་ནི་བདེ་བར་ཤེལ་ཞེགā་བདགā་བསྐུང་བར་བྱའོ། །ཞེས་ཟེར་བས་རྗེ་ལེབ་ཅིག་གི་སྟེང་དུ་ཉལ་ལོ།།

དེ་ནས་ངོ་ཚ་དང་ཁྲེལ་ཡོད་རྒྱུང་རིང་དུ་སྐྲངས་པའི་མི་དན་དེ་[33]ཏྲེན་གང་ཡང་བསམ་རྒྱུ་

མེད་པར་འདི་བསད་ནས་ཤ་ཟོས་ན་བདག་གི་ལུས་བརྟས་ཤིང་དགོན་པའི་གནས་འདི་ལས་ཐར་བ་མི་དཀའོ་སྙམ་ནས། རྟོ་ཆེན་པོ་ཞེག་བཏེགས་ཏེ་སྒེལ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དེའི་མགོ་བོའི་སྟེང་དུ་འཕངས་པས་ཐད་ཀར་མ་ཐོག་པར་ཟུར་ཞེག་ཐོག་སྟེ་མགོ་ལ་རྨ་བྱུང་བ་དང་། དངངས་ཤིང་རྟབ་རྟབ་པོར་སྐྱེ་བར་ལངས་ཏེ་བཤྱས་པས། མི་བན་དེ་སྐྱེངས་བཞིན་དུ་མགོ་སྨད་དེ་འདུག་པ་མཐོང་ནས། མི་དེས་དེ་ཤྱར་བྱས་པར་དེས་ནས་ཡི་དྭ་ཚད་ཅི་ངྱག་པར་སྟི་ང་རྩེ་བའི་སེ་མས་སྐྱེ་ས་ནས་མི་ཀ་མཆི་མས་གང་བཞིན་དུ་སྨྲས་པ། བཞིན་བཟང་ཁྱོད་ནི་མིར་སྐྱེ་ཕྱིན། རིགས་དང་མི་རིགས་འབྱེད་པས་ན། །བདག་ལ་གནོད་པ་གཞན་བྱེད་ནའང་། །ཁྱོད་ཀྱིས་བཟློག་པར་རིགས་པ་ལ། །མི་བཟད་དན་འགྲོར་ལྷུང་བྱེད་པའི། སྡུག་བན་འདི་འདྲ་ཅི་ཕྱིར་བྱས། ཁདག་གིས་གྲོང་འདབས་བསྐྱལ་བར་བྱ། །ཕྱིན་ཚད་སྡིག་ལས་སྨང་བར་གྱིས། །ཞེས་སྨིང་བརྩེ་བས་གདམས་ནས་མི་བན་དེ་གྲོང་འདབས་སུ་བསྐྱལ་ནས་སྨྲས་ནགས་ཀྱི་ནང་དུ་སོང་ངོ་།།

དེ་ནས་མི་དེ་མཐོང་ཚོས་ལ་དེམ་ཐག་མཇོ་ནད་དུག་སེལ་བར་ཁ་ཤེས་ཏེ་སྲིག་ཅིང་འཇིགས་སུ་རྩང་བ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་ནས། མི་མཐོང་ཚད་ཀྱིས་འདི་ནི་སྲིག་པ་མངོན་སུམ་མོ་སྙམ་ནས་རྟོ་འཕེན་ཞིང་དབྱུག་པས་སྒྲིད་པར་བྱེད་དེ་མི་མེད་དགོན་པར་ཡི་དྭགས་བཞིན་འཁྱམས་པ་ན། རྒྱལ་པོ་ཞེག་རི་དྭགས་གཉོར་དུ་སོང་བ་མཐོང་ནས་དངངས་ཏེ། ཁྱོད་ནི་ཡི་དྭགས་སམ། འདྲེའམ། ཅི་ཞེག་ཡིན་དྲིས་པས། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་བདག་ནི་མི་ཞེག་ལགས་ཏེ། སྲིག་པའི་ལས་ཚབས་ཆེན་བྱས་པས་འདི་ལྟ་བུར་གྱུར་ཏོ། །ཞེས་སྨྲས་སོ།།

དེས་ན་བདག་ལ་གཅེས་ཤིང་ཆགས་པར་གྱུར་ན་ལས་ངན་ཚབས་ཆེན་བསགས་ཏེ་རྣམ་སྨིན་མི་བཟད་པ་དུ་བཞིན་ཉམས་སུམྱོང་བར་འགྱུར་ཏེ། ཚེམས་ལས། བདག་ཉིད་བདེ་བ་འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁོད་ཅིང་སྲིག་པའི་ལས་བྱས་པའི། སྲིག་ལས་དེ་ཡི་རྣམ་སྨིན་དག །དུ་བཞིན་ཉམས་སུམྱོང་བར་འགྱུར།[1] ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

མཁས་པའི་ནོར་ལོངས་སྤྱོད་ལས་བདེ་སྐྱིད་འབྱུང་བར་བསྟན་པ་ནི།

མཁས་པ་ཡུན་སུམ་ཚོགས་གྱུར་ན། །ལོངས་སྤྱོའི་བདེ་སྐྱིད་དང་གིས་འབྱུང་།།
ཡུ་དབང་ཡུ་རྩ་ན་བཟའ་དང་། །བདུད་རྩིའི་ཟས་ཀྱིས་མཆོད་ལ་ཡོ་སྟ།།ཥ།

ཞེས་པ་ནི། སེར་སྣའི་ཉེས་དམིགས་རིགས་བཞང་བདེ་སྐྱིད་དང་གིས་འབྱུང་། ཡུ་དབང་ཡུ་རྩ་ན་བཟའ་དང་། །བདུད་རྩི་མཁས་པ་རང་ལ་ནོར་ལོངས་སྤྱོད་ཡུན་སུམ་ཚོགས་པ་བྱུང་བར་གྱུར་པ་ན། རང་གཞན་ལ་ཕན་པའི་རྒྱུར་གཏོང་ཞིང་ལོངས་སྤྱོད་པར་བྱེད་པ་ལས་འབྲས་བུ་ཚེ་འདི་དང་ཕྱི་མར་བདེ་ཞིང་སྐྱིད་པ་རང་གི་ངང་གིས་འབྱུང་བར་གྱུར་ཏེ། དེའོར་ན། ཡུ་རྩམས་ཀྱི་དབང་པོ་ཚངས་པ་དང་། དབང་ཕྱུག་དང་། བརྒྱ་བྱིན་སོགས་སྲབ་འཇམ་ཡང་པའི་ཡུ་རྩ་ས་ཀྱི་གོས་བཟང་པོའི་ན་བཟའ་དང་། མྱངས་པ་ཅོམ་གྱིས་ལུས་སེམས་བདེ་བས་ཚོམ་པར་བྱེད་པའི་བདུད་རྩིའི་ཟས་ངོ་བརྒྱའི་དཔལ་དང་ལྡན་པ་རྩམས་ཀྱིས་མཆོད་ཅིང་ཅི་བདེར་ལོངས་སྤྱོད་པ་ལ་ཡོ་སྟ། ཞེས་པ་དང་།

བླུན་པོའི་ལོངས་སྤྱོད་ལས་སྐྱག་བསྟལ་འབྱུང་བ་ནི།

བླུན་པོ་ནོར་ཀྱིས་ཕྱུག་ན་ཡང་། །བཀྲེས་པ་བཞིན་དུ་ལོངས་མི་སྤྱོད།།
ཤ་སྤྱེས་ཤ་དང་འཕྲད་བཞིན་དུ། །གཞུ་རྒྱུད་ཟོས་པས་ཕྱང་ལ་ཡོ་སྟ།།ཨ°།

ཞེས་པསྟེ། སེར་སྣས་བཅོར་པའི་བླུན་པོ་ནི་ཟས་ཀོར་གྱིས་ཕྱུག་པོར་གྱུར་ནཡང་བཀྲེས་སྐོམ་གྱིས་གདུང་བཞིན་དུ་ལོངས་མི་སྤྱོད་ཅིང་གིར་མི་ཕོད་པར་གོས་ཀྱང་ཟིན་པ་ཙམ་ཕྱག་མདོ་ཁྱི་བའི་ཤ་དང་འཕྲད་བཞིན་དུ་སེང་ནས་རྩོད་པ་དེ་སྤྱོག་དང་ཕྱལ་ནས་གཉེས་ཀ་ཤིའོ། ཚོམ་རྐུན་པ་ལྟ་བཙུ་ཕྱོགས་དེར་ཕྱིན་པས་གླང་པོ་ཆེའི་རོ་མཐོང་ནས། ཉེས་བཙུ་ལྟ་བཅུས་ནི་གླང་པོ་ཆེའི་ཤ་བཅད་ལ་བཅོས། ཉེས་བཙུ་ལྟ་བཅུ་ས་ཆུ་ལེན་དུ་སོང་ངོ་། །དེ་ཤ་འཚོད་ཨཱཡ་པ

རྣམས་བདག་གིས་ཤ་ཅི་ཚོག་ཟོས་ནས་ལྟག་མ་ལ་དུ་ གཅིབ་བ་ན་དེ་དག་ཤི་བས་ཀུ ན་རྫོས་ཐམས་ཅད་བདག་ཅག་གིར་འགྱུར་རོ་སྙམ་སྟེ་ཤ་ལྟག་མ་ལ་དུག་བཏབ་སྟེ་བཞག་གོ །ཚུ་ལེན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་བན་སེམས་དྲན་ནས་རང་གིས་ཚུ་ཅི་ཚོག་འཐུངས་ནས། ཚུ་ལ་དུག་བཏབ་སྟེ་འོངས་པས། ཐན་ཚུན་ཟོས་ཤིང་འཐུངས་པས་ཐམས་ཅད་ཤི་བར་གྱུར་ཏོ། །རྗེ་ཙོམ་ན་ཁ་ཞེག་འཆི་བདག་གི་ཞགས་པས་བཅིངས་ནས་ཁྲིད་པ་ལྟར་ཕྱོ་གས་དེ་ར་འོངས་པ་ན། ར་དེ་དག་ཐམས་ཅད་མཛོ་ང་ནས་ཚགས་པས་དགའ་ཚལ་ཏེ་བསམས་པ། བདག་གིས་རྣེད་པ་ཟད་མེཨེས་པ་འདི་རྣོད་ཀྱི་བདག་གིར་བྱས་ཤིང་རིམ་གྱིས་བཟའོ་སྙམ་དུ་ ཀཀ་བཟང་པོ་ཟ་མ་ཙོད་པར། གཞུ་མཆོག་ཁར་ཀཀ་བཅུག་སྟེ་གཞུ་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱས་པ་འཚའ་ཞིང་ཟོས་པས། གཞུ་རྒྱུད་ཚད་དེ་མཆོག་མ་ཤོན་ལ་ཙོག་ནས་ཤི་བར་གྱུར་ཏོ། ཀིར་ལྟས་སྨྲས་པ། བསགས་པ་ཡང་ནི་བྱ་བ་སྟེ། །ལྟག་པར་བསགས་པར་མི་བྱའོ། །བསག་ལ་ཚགས་པའི་ཤ་ལོང་པ། །གཞུ་ཡིས་བསད་པར་གྱུར་ལ་ལྷོས།[ཀཀ] །ཟེར་རོ།།

མ་ཁས་པས་སྐྱན་པའི་གཏམ་བཟང་པོ་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པར་བསྟན་པ།

མ་ཁས་པས་ལྷོ་གོས་ཁྲད་བསད་ནས། །བཟང་པོའི་གཏམ་ལ་རོ་སོར་བྱེད།།
དཔའ་བོ་གང་ལའང་མི་ལྟ་བར། །གཡུལ་ལས་རྒྱལ་བར་བྱེད་ལ་ལྷོས།།[ཀཀ]

ཞེས་པ་ནི། ཁྱེལ་ཡོད་ངོ་ཚ་ཤེས་པའི་མ་ཁས་པ་དེས་ནི་ལྷོ་གོས་ལ་ཆེད་ཆེར་མི་བྱེད་པར་ཁྲད་དུ་བསད་ནས་གྲགས་སྐྱན་བཟང་པོའི་གཏམ་ལ་གཅེས་སྤྲས་དང་ངོ་སོར་བྱེད་དེ། དཔེར་ན། སྐྱིང་སྟོབས་ཅན་གྱི་དཔའ་བོ་དེ་ལུས་སྟོག་གང་ལའང་མི་ལྟ་བར་ཕངོལ་གྱི་གཡུལ་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་ཐབས་འབའ་ཞིག་བྱེད་པ་ལ་ལྷོས། ཞེས་པ་དང་།

བློན་པོས་འབྱོར་བ་ཙམ་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པར་བསྟན་པ་ནི།

བློན་པོས་སྐྱན་གྲགས་ཁྲད་བསད་ནས། །ཇོང་ཁད་འབྱོར་ལ་ངོ་སོར་བྱེད།།
རྒྱ་འཕྲོག་བྱེད་པའི་སྐྱེ་བོ་ཡང་། །རྒྱན་གྱིས་མཛེས་པར་བྱེད་ལ་ལྷོས།།[ཀཁ]

ཞེས་པ་ནི། ཁེ་ལ་མེད་ངོ་ཚ་བྱལ་བའི་བློན་པོས་ནི་སྟན་བར་གྱགས་པའི་གཏམ་བཟང་པོ་ཁྱད་དུ་བསད་ནས་ནོར་ཐམས་སྦྱོད་ཅང་ཟད་འབྱོར་བ་ལ་ཡ་མཚན་དང་ངོ་སོར་བྱེད་དེ། དཔེར་ན། གཏམ་བཟ་ལ་མི་འཛེམ་པར་གཞན་ནོར་འཕྲལ་པོས་རྒྱ་བ་དང་མཐུས་འཕྲོག་པར་བྱེད་པའི་སྐྱེ་བོ་རྒྱན་མ་དང་ཚོམ་པོ་དག་ཀྱང་གོས་རྒྱན་གྱིས་ལུས་མཛེས་པར་བྱེད་པ་ལ་ལྟོས། ཞེས་པའོ།།

མཁས་པ་ལ་གཞན་གྱིས་བརླག་མི་ནུས་པ་ནི།

མཁས་པ་རྣག་ཏུ་ཟོན་གཉས་པས། །ཉམ་ཡང་གཞན་གྱིས་བརླག་མི་ནུས།།
རབ་སྟང་གཏུམ་པོས་ས་འཛིན་ལ། ཁྲག་ས་རྣེད་པའི་བྱ་ང་ལྟོས།།ཁ་༦།

ཞེས་པ་སྟེ། བློ་གོས་དང་ལྡན་པའི་མཁས་པ་ནི་དུས་རྣག་ཏུ་སྤྱོད་པ་གཟབ་ཅིང་བག་ཟོན་ལ་གནས་པས་ནམ་དུ་ཡང་མི་བསྲུན་པ་གཞན་གྱིས་བརླག་པར་བྱ་བར་མི་ནུས་ཏེ། དཔེར་ན། ཡུལ་འཕགས་རྒྱལ་གྱི་རྒྱལ་པོ་རབ་སྟང་ཞེས་བྱ་བ་ཤིན་ཏུགཏུམ་པོ་དེས་ས་འཛིན་པ་ལ་གླགས་འཚོལ་ཡང་སྐབས་མ་རྟེད་པའི་སྤོན་གྱི་བྱང་བ་ལ་ལྟོས་ཤིག ཅེས་པའོ།།

སྤོན་འཕགས་རྒྱལ་ན་བཅོམ་ལྡན་འདས་དང་དགྱང་མཁམ་རྒྱལ་པོ་རབ་སྟང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་གཤེད་མེད་པའི་ནད་གྱིས་ཐེབས་སོ།[༢༢༥] །དེ་མར་ལ་སྔང་ཞིང་ཆང་ལ་དགའ་བ་ཡིན་པས། སྐན་པ་རྣམས་ཀྱི་རྩ་ས་སྐྱོ་ཚོགས་དང་སྐྱེ་བའི་མར་བློད་ཀྱང་མི་འཕྱང་ཞིང་། བཙུན་མོ་ཚོགས་ཀྱིས་མར་བློད་ན་ཁྲོ་ཞིང་མར་ཀྱི་མིང་འབྱེད་པ་དེའི་མགོ་གཅོད་པར་བྱེད་དོ། །དེ་གཤེད་མེད་པས་ནམ་ཀྱི་ཕུན་དང་བོ་ལ་བཙུན་མོའི་འགོར་དང་ལྡན་ཅིག་རྩེ་བར་བྱེད། གཤེས་པ་ལ་གླང་པོ་ཆེ་དང་རྟ་དག་ལ་ལྟོའོ། །གསུམ་པ་ལ་མེལ་ཚེ་བྱེད་པ་རྣམས་ལ་མེལ་ཚེ་སུས་བྱེད་ཅེས་འདྲི། ཚིག་དང་པོ་དང་གཤེས་པ་ལ་ལན་མི་ལོན་པ་ལ་བཟོད། གསུམ་པ་ལ་ལན་མི་ལོན་པ་ན་མགོ་བཅད་དེ་ས་ལ་འདོར་བས་དེའི་མིང་གཏུམ་པོ་རབ་སྟང་ཞེས་གྲགས་སོ། །དེས་བཙུན་མོ་རྣམས་ལ་ང་ནི་མེལ་ཚེ་བྱེད་ན་ཁྱོད་ཅིའི་ཕྱིར་མི་བྱེད། ལྔ། བདག་ཅག་བྱེད་དོ་ཞེས་ཟུང་ཟད་བྱས་ནས། ལྔ། བདག་ཅག་གིས་མེལ་ཚེ་བགྱིས་ན་ཐུགས་བསྲུང་

བར་རྫོ་མི་ཐོགས་པའི་སྟེང་དུ་འདི་བདག་ཅག་གི་ལས་མ་ལགས་སོ། །འོ་ན་སྡུའི་ལས་ཡིན། གཞོན་ནུ་རྣམས་ཀྱིའོ། །ཞེས་གཞོན་ནུ་རྣམས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་བློན་པོ་དང་། ཁྱིམ་གྱི་རྩ་བའི་བར་ཆུང་ཟད་དེ་བགྱིས་ཏེ། བདག་ཅག་གིས་རྫོ་མི་ཐོགས་པས་ཡུལ་མི་རྣམས་ཀྱི་ལས་ལ་ལགས་སོ། །ཞེས་ཡུལ་མི་རྣམས་རེས་ཀྱི་ོམོས་མེལ་ཚེ་བྱེད་དོ། །དེ་ར་སྤོས་འཚོང་གི་ཁྲེའུ་ཞིག་ལ་རེས་བབ་པ་དང་། རྒྱལ་པོ་གཉྫམ་པས་བསད་ཀྱི་དོགས་ནས་སེམས་ཁོང་ཐུ་ཚུད་པ་གྲོགས་པོ་ཞིག་གིས་མཐོང་ནས། ཁྱོད་ཀྱི་ཁྱིམ་དུ་ན་ས་འཛིན་པ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ལ་ཚོལ་ཅིག་ཟེར། དེ་ལ་ཀྱི་ བཅོལ་བས་ཀར་ཤ་པ་ན་ལྟ་བརྒྱའི་ཕྱེད་ཁྱེར་ཏེ་ཐགས་ཆེ་བ་ཞིག་ཡོད་ཅེས་ཟེར་ཏེ་ཟེར་ན་ལེན་ཞོ་ཟེར་ནས། དེས་ཀར་ཤ་པ་ན་ལྟ་བརྒྱའི་ཕྱེད་ཁྱེར་ཏེ་ཐགས་ཆེ་བ་ཞིག་ཡོད་ཅེས་ཟེར་ནས་ཤ་ཚད་དང་འཁྱེར་བ་མང་དུ་ཡོས་ཏེ། རྒྱལ་པོའི་ནང་མི་རྣམས་མཐོན་དུ་བོས་ཏེ་ཟན་བྱིན། ཚང་ཅི་འདོད་ཟླུད་ནས་རྒྱལ་པོའི་སྤྱོད་པ་ཅི་འདྲ་དེས་པས། དེ་དག་གིས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། ས་འཛིན་པས་ཁོ་བོས་མེལ་ཚེ་བྱེད་ཀྱི་ཉལ་བ་ན་རྒྱལ་པོ་བྱོན་ཚེ་སྤྲོངས་ཤིག དེས་མེལ་ཚེ་བྱས་ཏེ་ཉལ་བ་ན་རྒྱལ་པོ་བྱོན་པ་དང་བློན་པོས་བསླངས་སོ།།

རྒྱལ་པོས་མེལ་ཚེ་སུ་བྱེད་ཅེས་དྲིས་པས། ཚོགས་དང་པོ་དང་གཉིས་པ་ལ་ལན་མ་བྱིན། ལན་གསུམ་པ་ལ་ས་འཛིན་པ་བདག་གོ་ཞེར། ཁྱོད་ཅི་སེམས། དེ་སྐྱང་གཏམ་ལ་མཁས་པ་ཞིག་ཡིན་པས། འཇིག་རྟེན་གྱི་བསམ་པ་སེམས་ལགས་ཏེ། ཁུག་པ་ཁྲུང་ཁྲུང་མཉན་དང་། ཁག་མོ་སྲིག་པ་བྱམ་པ་དང་། ལན་ཚུ་ཕྱེ་དང་ཤི་བ་དང་། ངོད་ཐག་རྩ་མ་སྟིག་བའོ། ། ལྟ། ལུག་པ་སྐྱོ་ཡོད་མེད་སྲང་ལ་བཅལ་ན་མཉམ་པ་ཁོ་ན་སྟེ་དོ་མཚར་ཆེ་ལགས་སོ། །དེ་ལྟར་འགྱུར་རམ། ལྟ། སྤྱན་སྔར་བབ་པར་བགྱིའོ་ཞེར་ཏེ། ཕྱི་ཉིན་ལུག་པ་ཞིག་ཁྲེར་ནས་རྒྱལ་པོའི་མདུན་དུ་སྐྱོ་དང་བཅས་ཏེ་སྲང་ལ་བཅལ་ནས། ཡང་སྐྱོ་བཏོགས་ཏེ་བཅལ་བས་དེ་ཁོ་ན་ལྟར་མཉམ་པར་གྱུར་ཏོ། །རྒྱལ་པོས། འདི་ལ་རྒྱུ་ཅི་ཞིག་ཡོད། ས་འཛིན་པ་ན་རེ། སྐྱོས་རྟུང་འཛིན་པའི་སྤུད་དུའོ། །རྒྱལ་པོ་ན་རེ། ཁྱོད་ནི་མཁས་ཞིག་གོ། །ལྟ། ཁྱོད་ཀྱི་བཀའ་དྲིན་ལགས་སོ། །ཞེས་སྨྲས་ཏེ་སོང་ངོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཡུལ་མི་གཞན་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཀར་ཤ་པ་ན་ལྟ་བརྒྱ་རེས་གླས་ཏེ། ས་འཛིན་པ་དེ་རྟག་ཏུ་མེལ་ཚེ་ལ་གཏོང་ངོ། ཁཞན་ཐམས་ཅད་སྲང་དང་འབྲལ་བར་ལ། ཁྲུང་ཁྲུང་ལ་རྒྱུ་དང་འོ་མ་བསྡེས་ནས་བྱིན་ན་འོ་མ་འཐུངས་ལ་རྒྱ་འདོར་རོ་ཟེར། ཕྱི་

ཉིན་དེ་ལྟར་གྱུར་པས། འདི་ཅི། མཆུ་ལ་སྐྱུར་མཆིས་པས་འོ་མ་ཞོར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ།།

ཡང་རྟ་མཁའ་ཙོ་བོ་བས་བརྟུངས་མ་བརྟུངས་གཉིས་སྲང་ལ་བཅལ་ན་མཁམ་མོ། ཕྱི་ཉིན་དེ་བཞིན་གྱུར་པས། འདི་ཅི། ཙོ་བས་བརྟུངས་པས་རྟུང་བསྟས་པའི་སྐད་དུའོ། །ཡང་ཡན་ཅིག །ཤིང་སྤྲ་ཀ་མགོ་ནག་མོའི་ལུས་དང་མཇུག་མ་རིང་ཐུང་མཁམ་མོ། །ཞོ་ཀའི་ཀ་དུས་འདི་འཇུག་པའི་ཚེ་མཇུག་མས་མགོ་སྐྱེབ་པར་མཐོང་ལགས་ཞོ། ཡང་། སྲེག་པའིགཡོག་པ་བཀྱེམཅཀ་མཁམསྟེ། སྟོན་བདག་གིས་བགྲངས་ལགས་ཞོ། ཡང་། བྱེ་མ་བྱམ་པ་གང་ལ་ཆུ་བྱམ་པ་གང་བླུགས་ན་ཡོངསྟེ། བྱེ་མཆུ་ལས་བྱུང་བའིསྐད་དུའོ། ཡང་། ཆུ་ཐུལ་གང་ལ་ལན་ཚྭ་ཐུལ་གང་བཏབ་ན་ཆུ་ཐུལ་གང་ཁོ་ནར་འགྱུར་ཀེ། ཚྭ་ཆུ་ལས་བྱུང་བའིསྐད་དུའོ། ཡང་། ཕྱེ་ཐུལ་གང་ལཆུ་ཐུལ་གང་བསྲེས་ན་གར་སྐ་རན་པར་འགྱུར་ཀེ། དེ་ལྟར་ལན་དུ་མར་མཐོང་ལགས་ཞོ། ཡང་། ཤི་བ་དང་གཅོད་པོ་གཉིས་སྲང་ལ་བཅལ་ན་མི་མཁམ་སྟེ། ཤི་བ་མི་མིན་གྱིས་མདངས་འཕྲོགས་པས་ཞོ། ཡང་དོང་བཏོས་པའི་ས་དེ་ཉིད་དུ་བྱུགས་ན་མཁམ་པར་མི་འགྱུར་ཀེ། མི་མ་ཡིན་པས་མདངས་འཕྲོགས་ཀྱི་ཡས་ཞོ། ཡང་ཐ་གུ་པས་ཉིན་མཚན་དུ་གོས་བཏགས་ན་གར་ནོངམི་ཤེས་ཞོ། ཀེ་བདེན་ཀེ། ཅིར་གྱུར། སར་གྱུར་པ་ལགས་ཞོ།།

ཡང་ལན་ཅིག །རྩ་མཁན་གྱིས་ཉིན་མཚན་དུསྟོང་བགྱིས་ཀྱང་གར་མིཤས་མ་འཚལ་ལོ། རྒྱལ་པོས་དེ་བདེན་མོད། གར་སོང་། ས་འཛིན་པ་ན་ཏེ། སར་གྱུར་ཏོ་ཤེས་སྟེས་པས། རྒྱལ་པོ་ན་རེ། ཀྱེ་ས་འཛིན་པ་ཁྱོད་ནི་མཁན་པ་ཉིག་སྟེ་ཐམས་ཅད་ཤེས་ན། ང་གཉིད་མེད་པ་འདི་ལ་རྒྱུ་ཅི་ཡོད། མི་འཛིགས་པ་བསྒྲུབ་ན་སྟེ་བར་བགྱིའོ། །སྟེན་གྱི་བག་མ་ཚ་བར་སྟོས་ཤིག ལྟ་ནི་སྟིག་པ་ལས་སྐྱེས་སོ། ཁྱེ་ཁྱོད་ང་ལ་མི་སྐྱན་པ་ཟེར་རམ། མ་ལགས་ཏེ། ལྟའི་ཤངོན་སུམ་དུ་བགྱིའོ་ཟེར་ནས། དོང་བཏོས་ནས་བ་གྲང་གི་ཕྱི་བ་སྐམ་པོས་བགང་སྟེ། དེའི་སྟེང་དུ་མལ་བཅས་ནས། ཕྱི་དེ་ཉིན་རྒྱལ་པོ་ལ། ལྟ། མལ་འདིར་གཟིམས་ཤིག དེར་ཉལ་མ་ཐག་གཉིད་ལ་སོངངོ་། །གཉིད་སད་པ་དང་། ལྟ། གཟིགས་སམ་ཟེར་བས། རྒྱལ་པོས་ཤེས་ནས་མ་ལ་དྲིས་པས། བདག་གི་ཕ་སུ་ཡིན་དྲང་པོར་གསུངས་ཤིག མི་འཛིགས་པ་སྟོལ་ཅིག་སྨྲ་བར་བགྱིའོ། །གསོལ་ལོ་ཟེར་བས། མས་སྨོས་པ། ཁྱོད་ཀྱི་ཡབ་བཙུན་མོའི་འགོར་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་དེ་ཡྲོངས་ཤིག་ཏུ་སོང་བ་ན། བདག་ཟླ་མཚན་དང་ལྡན་པར་གྱུར་ཏེ།

སྟེགས་པ་ཞེག་མཐོང་ནས་འདི་ཙོར་གྱུར་ན་ལྟན་ཅིག་འདོད་པ་སྣང་དོ་སྟམ་པ་དང་། དེ་ཙོར་གྱུར་ནས་དེ་དང་ལྟན་ཅིག་སྣང་པ་ལས་ཁྱོད་སྐྱེས་སོ། ཆུལ་ཙོས་བསམས་པ། སངས་འཛོན་པ་དེས་བདག་ཤེས་ཀྱི་མི་འཛིགས་པ་བྱིན་པས་བསད་དུ་མི་རུང་གི་བྱ་དགའ་བྱིན་ཏེ་ཡུལ་དུ་དབྱངོ་སྟམ་ནས་ཀར་ཤ་པ་ན་ལྟ་བརྒྱ་བྱིན་ཏེ་ཡུལ་ཕྱུངོ། །དེས་ན་ཆུལ་ཙོ་རབ་སྣང་ཤིན་ཏུ་གཏུམ་ཙོ་ཡིན་ཡང་སངས་འཛོན་པ་ལ་ཞུང་ཟད་ཀྱང་གླགས་མ་རྟེད་དོ།།

བློན་ཙོ་ལ་གཞན་གྱིས་བརྟགས་ནུས་པ་ནི།

བློན་ཙོ་རྣག་ཏུ་ཟོན་གློད་པས། །དེས་པར་གཞན་གྱིས་བརྟགས་པར་འགྱུར།།
མ་ཞང་གྲོམ་པ་སྐྱེས་ཞེས་པ། ཏོང་དུ་བཅུག་པའི་བྱུང་བ་ལྟོས།།ཅ་ཅ།

ཞེས་པ་ནི། གཟུ་ལུམས་[1]ཅི་དགར་སྨྲོད་པའི་བློན་ཙོ་ནི་རྣག་ཏུ་བག་མེད་ཅིང་ཟོན་གློད་པས་ན་དེས་པར་གཞན་གྱིས་བརྟགས་པར་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན། གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་བོད་ཀྱི་ཆུལ་ཙོ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་གྱི་སྐབས་མ་ཞང་གྲོ་མ་པ་སྐྱེས་ཞེས་བྱ་བའི་སྤིག་བློན་གྱིས་ཆོས་ཁྲིམས་བཤིག་པ་སོགས་བགེ་མེད་པའི་སྨྲོད་པ་མང་དུ་བྱས་པས་གསོན་ཙོར་དོང་ནང་དུ་བཙུག་སྟེ་བསད་པའི་བྱུང་ཚུལ་ལ་ལྟོས་ཤིག[2] ཅེས་པའོ།།

མཁས་པ་ལ་གནོད་བྱེད་གྲོགས་སུ་འགྱུར་བར་བསྟན་པ།

མཁས་པ་ལ་ནི་གཞན་དག་གིས། །གནོད་པ་བྱས་ཀྱང་ཕན་པ་སྟེ།།
དགེ་སློང་ལམ་བར་བཙུ་གཉིས་སྟེས། །གནོད་ཀྱང་ཕན་པའི་རྣམ་ཐར་ལྟོས།།ཅ་པ།

ཞེས་པ་ནི། བསོད་ནམས་ཀྱི་གོ་སྐལ་ལ་སྐྱོད་པའི་མཁས་པ་ལ་ནི་གཞན་དག་གིས་གནོད་པའི་སྐྱོན་བ་བྱས་ཀྱང་དེ་ཉིད་ཕན་པའི་རྒྱུར་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན། དགེ་སློང་ལམ་ཆུང་བ་ལ་དགེ་སློང་མ་བཙུ་གཉིས་སྟེས་མཐོ་འཚམ་[3]པའི་ཀུན་སློང་གིས་གནོད་པའི་སྐྱོན་བ་བརྒྱམས་ཀྱང་དེ་ཉིད་ཕྱིན་

ཐན་པའི་ཆྱེན་དུ་སོང་བའི་སྟོན་གྱི་རྣམ་པར་ཐར་བའི་བྱང་ཆུབ་ཡྱོས། ཞེས་པ་སྟེ།

སྟོན་མཉན་ཡོད་ན་བྱམ་ཟེ་ཞེག་ལ་བྱ་བཅས་སོ་ཅོག་ཤི་ནས།[1][0] རྒན་མཁེག་གིས་བསྐྱེན་པ་ཡྱར་བྱ་ཞེག་བཅས་པ་ལམ་པོ་ཆེའི་བཞི་མདོར་ཁྱེར་བས། སྟོན་པ་བྱོན་པ་ན། ཁྱེའུ་འདི་སྟོན་པའི་ཞབས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ་ཞེས་པས། སྟོན་པས། ཡུན་རིང་དུ་འཚོ་བར་གྱུར་ཅིག ཚེ་རིང་བར་གྱུར་ཅིག ཐ་མའི་ཚེས་དང་ལྡན་པའི་བསམ་པ་རྫོགས་པར་གྱུར་ཅིག །ཅེས་གསུངས། ཁེ་མ་ནྱུབ་པ་དང་གསོན་པར་མཐོང་ནས་ཁྱིམ་དུ་ཁྱེར་འོངས་ཏེ་མིང་ལམ་ཆེན་པ་ཞེས་བཏགས་སོ། །ཡང་བྱ་ཞེག་བཅོས་པ་ལམ་ཐྱན་དུ་ཁྱེར་ཏེ་སྐར་བཞིན་བྱས་པས་སོས་ནས་མིང་ལམ་ཐྱན་པ་ཞེས་བཏགས་སོ། །ལམ་ཆེན་པ་ཆེན་པོར་གྱུར་ཏེ་རིག་བྱེད་ལ་མཁས་པར་གྱུར་ནས་བྱམ་ཟའི་ཁྱེའུ་ཐ་རྒྱ་ཙམ་ལ་གསང་ཚོག་གྲོགས་གོ། །ལམ་ཐྱན་པ་ཡི་གེ་བསྦྱབས་པས། སིད་བརྟོད་ན་རྟོ་བརྟེད། རྟོ་བརྟོད་ན་སིད་བརྟེས་པས། སྨྲ་དཔོན་གྱིས་ཁོ་བོ་རྗོགས་སོ། །ཞེས་ཐ་ལ་ཕྱིར་གཏད་དོ།།

དེ་ནས་རིག་བྱེད་གྲྭག་ཏུ་བཙུག་པས། ཚོ་བཟུང་བས་ཀྱོ་[1][1]བརྟེད། ཀྱོ་བཟུང་བས་ཚོ་བརྟེད་དེ། ཡང་གྲྭག་མཁན་གྱིས་ཕྱིར་གཏད་པས་མཆོག་ཏུ་བྱལ་བ་དང་། ཆུང་བ་ཡིན་པས་ལམ་ཆུང་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ་ཐ་གར་འགོ་ཁར་དོ། །ལམ་ཆེན་པ་ཆུལ་ཁྲིམ་ཚལ་དུ་ཕྱིན་པས་དེ་ཁོ་བོ་ཉན་ཞེག་གི་རྟེན་ཅིང་བྱུང་ཚེ་ཁྱོད་ལ་ཡོན་ཏན་ཅི་ཞིག་ཡོད་ཅེས་ཞུས་པས། གྲྭག་པ་ཐོས་བསམ་དང་སྦྱོང་བ་བསམ་གཏན་ལ་བརྩོན་པས་དགྲ་བཅོམ་པ་ཐོབ་བོ། །ལམ་ཆུང་བ་ལོངས་སྤྱོད་བསྒབས་ནས་ཚེགས་ཆེན་པོས་འཚོ་བ་ན། ལམ་ཆེན་པས་དེ་རབ་ཏུ་བྱུང་ཞིང་བསྟེན་པར་རྫོགས་ནས། ལུས་ངག་ཡིད་ཀྱི་སྡིག་པ་མིབྱ་ཞིང་། །འཇིག་རྟེན་གྱན་ལ་ཡོངས་འཛིན་འདོད་བལ་བ། ཁྲན་དང་ལྡན་ཞིང་ཤེས་བཞིན་ཅན་གྱིས་ནི། །གཞོན་ལྡན་སྐྱག་བསྡལ་གང་ཡིན་བསྟེན་མི་བྱ། །ཞེས་པ་འདི་ཟླ་བ་གསུམ་དུ་མ་ལོངས། ཕྱུགས་རྫི་སོགས་ཀྱིས་དེ་ཐོས་ནས་ལོངས་སོ།།

དེར་ལམ་ཆེན་པས། ཁྱོད་རབ་ཏུ་བྱུང་སྟེ་ཅི་བྱ་ཟེར་ནས་རྒྱལ་བྱེད་ཚལ་གྱི་ཕྱིར་རོལ་དུ་བསྒྲད་དོ། །ཁམ་ཆུང་བས་དེ་ནི་བདག་དགེ་སྦྱོང་ཡང་མ་ཡིན། བྱམ་ཟེའང་མ་ཡིན་ནོ་སྐམ་ནས་དྲས་པ་དང་། ཀུན་དགའ་བོས་གྲྭག་ཏུ་བཙུག་པས་ཀྱང་མ་ནུས། སྟོན་པས། རྟལ་སྦྱངོ་། ཁྱི་མ་སྦྱངོ་

ཞེས་བའི་ཚོགཊ་ཉིས་བསྡུས་ཀྱང་མ་ཞིན་ནས། འདི་འི་ལས་སྒྲུབ་བར་བྱའོ་སྙམ་དུ་དགོངས་ཏེ་དགེ་འདུན་གྱི་མཆེལ་ལྟམ་ཕྱིར་བཅུག་པས། ཁ་ཏོན་ཚོགཊ་ཉིས་ཀྱང་ཡོབས་ནས། ལམ་བས་བསམས་པ། འདི་ཕྱི་ནང་གི་རྟ་ལ་གང་ལ་དགོངས་སྙམ་པ་ན། ཚོགས་བཅད་གསུམ་བློ་ལ་ཤར་ཏེ། རྟ་ལ་འདི་ནང་འདོད་ཆགས་དེ་ནི་ས་རྟ་ལ་མིན། །རྟ་ལ་ནི་འདོད་ཆགས་མིང་སྟེ་རྟ་ལ་གྱི་མིན། །མ་ཁས་པ་དག་གི་ས་རྟ་ལ་དེ་རྣམ་སྦྱངས་པ། །དེ་དག་བདེ་གཤེགས་བསྟན་ལ་བག་ཡོད་འགྱུར།[1][2] །དེས་ཞེ་སྡང་དང་། གཏི་མུག་ལའང་རིགས་འགྲེའོ། །དེས་འབད་དེ་བསྒོམས་པས་དག་བཅོམ་པ་ཐོབ་བོ།།

དེའི་ཚེ་ལམ་ཆུང་བ་རབ་ཏུ་བྱུང་ངོ་ཞེས་གྲགས་པ་ན། མུ་སྟེགས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས། གོའུ་ཏ་མའི་ཚོས་ཟབ་ཅིང་རྟོགས་དཀའ་ཞེར་ན། ལམ་ཆུང་བའང་རབ་ཏུ་བྱུང་ན་ཇི་ལྟར་ཟབ་ཅེས་སྨོད་བར་བྱེད་དོ། །སྟོན་པས། ཁན་ཐོས་ཆེན་པོ་ལ་ཁ་ཅེར་ཀྱི་འདིའི་ཡོན་ཏན་བསྒྲག་པར་བྱའོ་སྙམ་དུ་དགོངས་ནས་དགེ་སློང་མའི་སྟོན་པར་བསྐོས་སོ། ཏཏེ་སློང་མ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ཐོས་ནས། ཕུ་ནུ་མོ་དག བུད་མེད་ཀྱི་ཡུལ་ལ་བརྟན་པ་ལ་ཡོ་སྐ། རྒྱ་བ་གསུམ་དུ་ཚོགས་བཅད་གཅིག་མ་ལོབས་པ་བདག་ཅག་ལ་ཚོས་སྟོན་པར་བསྐོས་སོ། །དེག་སློང་མ་བཅུ་གཉིས་སྟེ་ན་རེ། བདག་ཅག་གིས་བུ་ཟན་མོའི་བུ་དེ་མི་དག་འབར་བྱའོ་ཞེར་ནས། དུག་གིས་ཡལ་ག་ཁྲུ་བཅུ་གཉིས་བའི་ཁྱི་བཤམས། དུག་གིས་མ་ཉན་ཡོད་ཁྲེགས་ཏེ་ལམ་སང་ཀུན་ཏུ་སང་བདག་ཅག་ལ་ཉན་ཐོས་ཆེན་པོ་ཞེག་གིས་ཚོས་སྟོན་ཀྱི། ཁྱོད་ཅག་ལས་དེར་བདེན་པ་མ་མཐོང་བ་དེས་ཡུན་རིང་པོར་འགྲོར་བར་འཁྲུམས་དགོས་སོ་ཞེས་སྨྲག་གོ །དེར་སྨོག་ཆགས་འབྱམ་ཐུག་དུ་མ་དག་ཁ་ཅིག་ནི་ལྟད་མོ་དང་། ཁ་ཅིག་ནི་དགེ་བའི་རྩ་བས་བསྐུལ་ནས་དེར་འདུས་སོ། །སངས་ཀྱེན་ལམ་བས་ཕྱི་བཞིན་འབྱང་བའི་དགེ་སློང་ཞིག་དང་བཅས་བྱོན་པ་ན། སྐྱེ་བོ་ཐལ་མོ་ཆེས་དགེ་སློང་མའི་སྟོན་པ་སྐྱ་མའམ་ཕྱི་མ་གང་ཅེར། ཅི་ཚོས་སྟོན་པ་ཕྱི་བཞིན་འབྱང་ངམ་སྐྱ་མའོ། །འདིས་རྒྱ་བ་གསུམ་དུ་ཚོགས་བཅད་གཅིག་ཙམ་མ་ལོབས་ན་ཇི་ལྟར་ཚོས་སྟོན། སྨྲ་བྱི་མོ་འདི་དག་གིས་བདག་ཅག་བྱིད་ཀྱི་ཚུར་ཤོག་འདོད་ངོ་ཅེར། བལྟའི་རེ་ཤིག་སྟོད་ཅིང་། དེ་ནས་ལམ་བས་འཕར་ཀྱི་ནང་དུ་བྱོན་ནས་མཐོ་འཚམ་[3]བའི་ཁྱི་དེ་སྤང་ངོ་ཆེའི་སྟ་ལྟ་བུའི་ཕྱག་བརྒྱར་ནས་མནན་ཏེ་སྟེང་དུ་འཕོད། ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་མཉམ་བར་བཞག་སྟེ། ཕྱོགས་བཞིར་རྩ་འཕྲུལ་སྟ་ཚོགས་བསྟན་

ནས་ཁྱེ་ལ་འདུག་སྟེ། སྤྱིང་མོ་དག ཁོ་བོས་རྒྱ་བ་གསུམ་དུ་ཚོགས་བཅད་གཅིག་བཟུང་བ་དེ་ཉིད་མཚན་བདུན་གྱི་བར་དུ་འབྱེད་པར་བྱ་སྟེ། ལུས་ཞེས་པ་ཡུས་ཀྱི་ཉེས་སྤྱོད་གསུམ་དང་། ངག་ཅེས་པ་ངག་གི་ཉེས་སྤྱོད་བཞི། ཡིད་ཅེས་པ་ཡིད་ཀྱི་ཉེས་སྤྱོད་གསུམ་སྟེ། སྡིག་པ་མི་བྱ་ཞིང་ཞེས་པས་ཡུས་ངག་ཡིད་ཀྱི་སྡིག་པ་ཐམས་ཅད་མི་བྱ་བར་བསྟན་ཏོ། །འཇིག་རྟེན་ཀུན་ལ་ཞེས་པས་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་ལྟ་དང་། ཡོངས་འཛིན་ཞེས་པས་འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྡང་གཉི་ག་ཡོངས་འཛིན་གསུམ་བསྟན་ཅེས་ཚོགས་བཅད་ཀྱི་དོན་ཡང་མ་ཁྱེ་བ་ཙམ་གྱིས་སྒོག་ཆགས་ཁྱི་ཉེས་སྤྱོད་གཅིག་པ་མཐོང་ནས་འབྲས་བུ་བཞི་མངོན་དུ་བྱས། སོ་སོའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་དད་པར་བྱས་སོ། ཀེ་ནས་སྟོན་པས། ལམ་པ་འདི་ངའི་ཉན་ཐོས་སེམས་སྐྱེར་བ་ལ་མ་ཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་ཡིན་ནོ་ཞེས་ལུང་བསྟན་ནོ།།

བླུན་པོ་ལ་ཐན་པའང་གཞོན་པའི་རྒྱུར་བ་ནི།

བླུན་པོ་ཉེ་ལ་གཞན་དག་གིས། །ཐན་པར་བྱས་ཀྱང་གཞོན་པ་སྟེ།།
ལྟས་བྱིན་ལ་ནི་མ་སྐྱེས་དག་ས། །བསྟེན་བཀུར་བྱས་པའི་ཉེས་དམིགས་ལྟོས།།[৭৬]

ཞེས་པ་ནི། རང་གཞན་བརླག་པའི་བླུན་པོ་དེ་ཉིད་ལ་གཞན་དག་གིས་ཐན་པར་བྱས་ཀྱང་ཕྱིར་གཞོན་པའི་རྒྱུན་དུ་འཕྱུར་བ་སྟེ། དཔེར་ན། དགེ་སློང་ལྟས་བྱིན་ལ་རྒྱལ་པོ་མ་སྐྱེས་དགྲས་དང་དེ་བསྟེན་བཀུ ར་བྱས་པས་བདག་གཞན་གཉེས་ཀ་བརླག་པའི་ཉེས་དམིགས་ཇི་ལྟར་བྱ ང་བ་དེ་ལ་ལྟོས། ཞེས་བའོ།།

བཅོམ་ལྡན་འདས་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ན་བཞུགས་པའི་སྐབས་ཤིག་ལུ་གེ་ཉམ་ང་བ་བྱུང་།[৭৭] དགེ་སློང་རྣ་འཕྲུལ་ཐོབ་པ་རྣམས་ཡུལ་གཞན་དང་ལྟ་ཡུལ་སོགས་ནས་བསོད་སྟོམས་དང་བདུད་རྩི་བླངས་ནས་རང་ཡང་ལོངས་སྤྱོད། གཞན་དག་ལའང་བགོ་བཤའ་བྱེད་དོ། །ལྟས་བྱིན་གྱིས་དེ་མཐོང་ནས་བདག་ཀྱང་རྣ་འཕྲུལ་བསྒྲུབས་པར་བྱའོ་སྙམ་སྟེ་སྟོན་པ་དང་དགེ་སློང་གཞན་དག་ལ་ཞུས་པས།

དེ་སྐྱིག་པའི་སེམས་དང་ལྡན་པར་མཐོང་ནས་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་ལམ་མ་བསྟན། འོད་སྲུང་ཆེན་པོ་ལ་ཞུས་པས་མ་བརྟགས་པར་བསྟན་པས། ལྷས་བྱིན་འབད་པས་བསྒོམས་ཏེ་རྫུ་འཕྲུལ་མངོན་དུ་བྱས་སོ། །དེ་ནས་མ་སྐྱེས་དགྲ་དབང་དུ་བསྡུ་[1]ན་ཅི་འདོད་པའི་དོན་གྲུབ་བོ་སྟམ་སྟེ། མ་སྐྱེས་དགྲའི་ཚོ་བྱང་དུ་འཛུགས་པའི་ཚེ་རྟ་དང་། གླང་པོ་ཆེ་དང་། འདབ་ཆགས་སོགས་སྣ་ཚོགས་པའི་གཟུགས་ཀྱིས་འགྲོ་བ་དང་འོང་བར་བྱེད་ཅིང་དགེ་སློང་གི་གཟུགས་ཀྱིས་གདན་ལ་འཚོད་དོ། །རེས་འགའ་ཞིའུ་གསེར་གྱི་འོག་ཚག་[2]ཅན་དུ་བསྐྱར་ནས་མསྐྱེས་དགྲའི་བང་དུ་འགྲེལ་བྱེད་པས། མ་སྐྱེས་དགྲས་དེའི་ཁར་མཆིལ་མ་ལྟགས་པའཇའ་མིད་པར་བྱེད་པས། ལྷས་བྱིན་ནི་སྟོན་པ་ལས་ཀྱང་རྫུ་འཕྲུལ་ཆེའོ་སྙམ་ནས་ནངས་པར་དང་དགོངས་ཀར་ལྷས་བྱིན་འཁོར་ལྟ་བརྒྱད་བཅས་པ་ལ་ཤིང་ཏ་ལྟ་བརྒྱ་ཙམ་གྱི་བསུ་ཞིང་སྐྱེལ་པར་བྱེད་ཅིང་། ཁ་ཟས་སྟོད་དུ་བཙོས་པ་ལྟ་བརྒྱ་འབུལ་ལོ།།

དེ་ནས་མ་སྐྱེས་དགྲ་ལ་ཁྱོད་ཀྱི་ཕ་ནི་སྐྱ་ཁ་དོག་ལན་གསུམ་དུ་འགྱུར་ཡང་། ད་དུང་འདོད་ཡོན་ལ་ཞེན་པས་རྒྱལ་སྲིད་མི་གཏོང་ངོ། ད་ཁྱོད་ཕ་རོལ་གཙོ་ན་པ་གྱིས་ཤི་གཅེས་སོགས་ཐུ་མ་བཅུག་མ་སྐྱེས་དགྲ་བདག་གིས་མེ་ཏོག་མན་ད་ར་བ་འཚོལ་ལོ་ཟེར་བས། སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་དུ་སོང་ནས་ལྟ་དག་ལ་བསྲངས་པས། ལྷས་བྱིན་བསོད་ནམས་ཟད་པས་སུས་ཀྱང་མ་བྱིན། དེར་རང་གི་སྐྱང་སྟམ་སྟེ་བྱང་པར་བརྩམས་པ་ལས་མོད་ལ་རྫུ་འཕྲུལ་ཉམས་ཏེབདག་ཉིད་ཕྱིར་རྒྱལ་ཡོའི་ཁབ་ནས་འདུག་པར་མཐོང་ནས་ཟོ་ཚ་སྟེ་མ་སྐྱེས་དགྲ་དང་ཐུད་མ་ཀྱེ་སོ། །བཙོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་སྤྱན་སྔར་སོང་ནས་འཁོར་སྐྱོང་ཁོ་ནས་ཤིན་ཏུ་ཁ་ཅིག་ཅན་ཡིན་ཏེ་ཁ་ཅིག་ཅན་མིན་ཏེ་མ་སྐྱེས་དགྲ་ཐུགས་ཁོ་ནས་ཤེས་ཏེ་ཁ་ཅིག་ཅན་ཡིན་ཏེ་ཁ་ཅིག་ཅན་མིན་ཏེ

ཞེས་ལུང་བསྟན་པས་དེ་ལྟར་དུ་བཏུགས། བཙུན་མོ་ལུས་འཕགས་མས་ཁྱོད་བཅོས་མ་ཐག་ཡང་ཐོག་མཐོན་པོ་ནས་བོར་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱི་ སོར་མོ་གཅིག་ཚག་པ་ཡི་ན། འོན་ཀྱང་ནང་མི་ཐམས་ཅད་ཁྱོད་ཀྱི་ སེམས་བསྲུང་བའི་ཕྱིར་དགེ་མཐོང་ཞེས་འབོད་དོ་ཞེར་བས། མ་སྐྱེས་དགྲ་མ་བཙོད་དེ་ཡབ་རྒྱལ་པོ་ལ་རྟོ་རྩེ་འཕངས། ཡུ་ལ་མི་རྣམས་ལ་གནོད་པ་བྱེད་བས་རྒྱལ་པོས་ཆོག་འཇམ་པོས་བཟློག་ཀྱང་མ་ཉན་ཏེ། ཆོག་རྒྱབ་པོས་བཟློག་པ་ན་ཁྲོས་ཏེ་དམག་གིས་བསྐོར་ནས་ཡབ་རྒྱལ་པོ་བཟུང་། བཙུན་མོ་ལུས་འཕགས་མས་བཀག་པ་དང་མའི་ཕོ་ཉ་ཕྱོ་རུ་ཁ་ཐལ་གྱི་ས་གདབ་པར་གཟས་པ་ན་འཚོ་བྱེད་ཀྱིས་བཟློག་གོ ཡབ་རྒྱན་ཞུགས་ཀྱི་འཕྲས་བུ་ཕོབ་པ་དེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་བཅུ་བཅུག་ཟས་སྐྱེལ་བ་རྣམས་ཀྱང་བཀག

དེ་ནས་མ་སྐྱེས་དགྲའི་བུ་འཚར་བྱེད་བཟང་པོའི་སོར་རྩེ་ལ་ཐོལ་མིག་བྱང་སྟེ་དུའོ། །མ་སྐྱེས་དགྲས་དེ་བང་དུ་བླངས་ནས་སོར་མོ་ཁར་བཅུག་པས་རྟོ་ལ་དང་རྣག་ཁྲག་ས་ལ་འཐོ་བས་དེ་མཐོང་ནས་ཤ་ཁུག་བར་བྱའོ། ཡུམ་ལུས་འཕགས་མས་སྨས་པ། འདི་ནི་རིགས་རྒྱུད་ལ་ཡོད་དེ་ཁྱོད་ཀྱང་སྔོན་འདི་འདྲ་བར་གྱུར་པ་ལས། ཡབ་ཀྱིས་ཁྱོད་སྐྱ་ནས་དུས་དོགས་ཏེ་རྣག་ཁྲག་མིད་པ་ཡིན་ཟེར་བས། མ་སྐྱེས་དགྲ་ཞེ་སྡང་དང་བྲལ་ནས་ཡབ་ཀྱི་ས་བདག་ལ་དེ་ཤུར་བྱམས་ན། ཡབ་གསོན་ནོ་ཟེ་ར་བ་ཞིག་བྱང་ན་དེ་ལ་རྒྱལ་སྲིད་ཕྱེད་སྦྱིན་ནོ། །ཞེས་སྨས་པས། མི་མང་པོ་བཅོན་ཁང་ཕྱོགས་སུ་རྒྱུགས་པས་ཅ་ཅོའི་སྐད་དང་བནས་ནས་རྒྱལ་པོ་མོད་ལ་འདས་ཏེ་བྱང་ཕྱོགས་ཤུང་ལོ་ཅན་དུ་རྣམ་པོས་སྲས་ཀྱི་ བུ་རྒྱལ་བ་ཁྲུ་མཆོག་ཅེས་བྱ་བར་སྐྱེས་སོ།།

དེ་ནས་མ་སྐྱེས་དགྲ་[1]ལ་བ་ཀོངས་པས་འགྲོད་དེ་སྐུ་དན་མི་བཟོད་པས་ནོན།[2] ནད་ཚབས་ཆེན་པོས་བཏུབ་ཅིང་། མཐའི་རྒྱལ་ཕྲན་བཅུ་བདུན་ཙམ་ངོ་ལོག་སྟེ་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་དམག་གིས་བསྐོར། ཡུལ་ཕྱོགས་སུ་མུ་གེ་དང་ནད་ཡམས་ཆེན་པོ་བྱུང་བས། ཤིན་ཏུ་སྐྱག་སྟེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་པ་བཟོད་པར་གསོལ། སྐྱབས་སུ་སོང་བས་ནད་ཡམས་དང་འབྲུག་པ་སོགས་རང་ཤེ་ལ་སོང་བས་དད་པ་ཆེར་སྐྱེས་ཏེ་སངས་རྒྱས་འཁོར་བཅས་བླ་བ་གསུམ་དུ་ ཡི་བྱད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མཆོད་པར་བྱེད། སྟོག་བྱོགས་ཀྱིས་ཟིན་པས་ཡབ་རྒྱལ་པོ་བཀོངས་པ་སོགས་ཉེ་སར་སྐྱད་པ་རྣམས་ལ་

འགྲོད་པ་དྲག་པོ་སྐྱེས་ཏེ་ཡུན་རིང་དུ་བཀུ་མས། སྟོན་བས་ཆོས་བསྟན་ཏེ་གཞི་མེད་བའི་དད་པ་ལ་བཀོད། སངས་རྒྱས་དགེ་འདུན་དང་བཅས་པ་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་། ལྷས་བྱིན་སློབ་མ་དང་བཅས་པ་ལ་སྐྲ་བཅད་དོ། །ལྷས་བྱིན་ཀྱི་ས་ངང་ཉིད་སངས་རྒྱས་བྱེད་འདོད་དེ་གསེར་མགར་བོ་ཧ་ནས་ལུ་ས་ལ་གསེར་བྱུགས་པ་དང་། ཤང་མཐིལ་དུ་འཁོར་ལོ་བསྡེགས་ཏེ་གླན་པ་སོགས་བྱས་བས་སྟུག་བསྔལ་མི་བཟོད་པ་སྐྱེས། བདག་ཉིད་ཀྱི་ས་གོའུ་[1]ཀ་མ་གསད་[2]བར་བྱའོ་ཞེས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་སྐྱོགས་རྣོ་འཕངས་པ་དང་། མ་སྐྱེས་དགྲའི་གླང་པོ་ཆེ་ཧོར་སྐྱོང་མི་བསྲུན་པ་ཟད་པ་དང་། ཡང་བཟོད་གསོལ་བྱེད་ཅར་ཏེ་སེན་མོའི་བར་དུ་དུག་བཀངས་ནས། སྟོན་པའི་ཞབས་ལ་འདུད་པ་ལྟར་བྱས་ཏེ་དུག་བསྐྱས་པ་སོགས་བྱས་པ་གང་གིས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ལ་གནོད་པར་མ་ནུས་སོ།།

དེ་ནས་ལྷས་བྱིན་ཀྱིས་བསམས་པ། ངས་དགེ་འདུན་དབྱེན་[3]དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ངན་སེམས་ཀྱིས་ཁྲག་ཕྱུང་བ་དང་། དགྲ་བཅོམ་མ་ཕུང་ལའི་མདོག་ལུ་ཚུར་གྱིས་བསྣུན་ནས་བསད་པ་སྟེ་མཚམས་མེད་པ་གསུམ་བྱས་ཀྱང་དགོས་པ་གཅིག་ཀྱང་མ་གྲུབ་སྟེ། དུ་དམྱལ་བར་སྐྱེའོ་སྙམ་དུ་ཡིད་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་ན། རྫོགས་བྱེད་ན་རེ། ཤཱཀྱའི་ནང་ན་ཁྱོད་འབའ་ཞིག་མ་ཁས་སོ་སྙམ་ན། ཁྱོད་ཀྱང་བླུན་པ་ཡུ། འཇིག་རྟེན་ཚ་རོལ་ལྟ་གཡོ་ལ་ཡོད་ཅར་ཏེ། རིལ་པ་ཞིག་ཡོད་པ་ལྟས་བྱིན་གྱི་མདུན་དུ་བཅགས་ནས་འདི་སྙར་འབྱོར་བ་སྲིད་དམ་དའེ་དེ་དང་འདྲ་སྟེ། ཕེ་བག་མ་ཚ་ཞིག ཁོང་ལ་སེར་སྐྱའི་གཞིའི་རྒྱལ་བྱིས་ཤིག དས་བློན་པོའི་མཆོག་བྱའོ་ཅེར་བས། ལོག་ལྟ་སྐྱེས་ཏེ་དག་རྫ་ཚད་དོ། ཏེ་ནས་མི་རིང་བར་ལྷས་བྱིན་གོམ་པ་པོར་[4]ཏེ་འགྲོ་བ་ན། སའི་གསེབ་ནས་དམྱལ་བའི་མེ་ཟུང་ཅད་རེ་ཐོན་ནས་ཤར་ཏེ་ལ་རེག་བས་ཚའོ་ཚའོ་ཞེས་རྒྱུ་གས་པ་དང་། དེ་མ་ཐག་ས་འགས་ཏེ་དམྱལ་བའི་མེའི་རྩེ་མོས་ལུས་གཡོགས་བས་ཤིན་ཏུ་ཚོ་གས་སྟེ། ཀུན་དགའ་བོ་ཚོག་གོ་ཞེས་དུས་བས། སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་ཞིག་ཅེ་བ་ན། དམྱལ་བའི་མེ་དངོས་སུ་མཐོང་བས་ཡིད་ཆེས་ཏེ། བདག་རྒྱས་བའི་ཁོང་ནས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །ཞེས་སྨོས་ནས་ལུས་དེ་ཉིད་ཀྱི་མནར་མེད་དུ་ལྷུང་ངོ་། །སྟོན་བས་དགེས་སྲོང་རྣམས་ལ་ལྷས་བྱིན་སྐྱབས་འགྲོ་བྱས་བས་དགེ་རྩ་མཚམས་སྦྱར་ཏེ་མནར་མེད་དུ་བསྐལ་པ་གཅིག་གནས་ནས། རང་སངས་རྒྱས་རྣམ་ཅན་ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་

རོ་ཞེས་ཡུང་བསྟན་ཅིང་། དམ་ཚོས་བད་དཀར་ལས། ལྷས་བྱིན་འདི་ནི་མ་འོངས་པ་ན་ལྷའི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་བའི་སངས་རྒྱས་སུ་འགྱུར་རོ།[୨୬୯] །ཞེས་ཡུང་བསྟན་ཏོ།།

མཁས་པ་དང་ཉེ་ན་བའི་བ་ངང་གིས་འབྱུང་ཚུལ་ནི།

མཁས་པ་རང་ལ་ཉེ་བ་ལ། །བག་ཕེབས་སེམས་བའི་སྟེར་བར་བྱེད།།
སེང་གེ་རི་དྭགས་མཐའ་དག་གིས། ཁབྱ་གས་དབྱུང་བྱས་པའི་བྱུང་བ་ལྟོས།།[୨୭]

ཞེས་པ་སྟེ། བློ་གྲོས་དང་ལྡན་པའི་མཁས་པ་ནི་རང་ལ་བསྟེན་པ་དང་ཉེ་བ་རྣམས་ལ་བློ་བག་ཕེབས་ཤིང་ལུས་སེམས་བའི་བ་ངང་གིས་སྟེར་བར་བྱེད་དེ། དཔེར་ན། རི་དྭགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་སེང་གེ་ཞེག་གི་རི་དྭགས་དང་གཅན་གཟན་མང་པོ་དངས་ཤིང་འདྲོག་པ་མཐའ་འཁོགས་པ་ལས་དབུགས་དབྱུང་བྱས་པའི་བྱུང་བ་ལ་ལྟོས། ཞེས་དང་།

བློན་པོ་དང་ཉེ་ན་སྐྱག་བསྟལ་བང་གིས་བྱུང་བ་ནི།

བློན་པོ་རང་དང་ཉེ་བ་ལ། །ཡེ་འདྲོག་སྐྱག་བསྟལ་བང་གིས་སྟེར།།
ཅལ་སྦྲ་ཐོས་པའི་རི་ཙོང་གིས། །སྲོག་ཆགས་བླ་བོ་སྐྱོག་ལ་ལྟོས།།[୨୮]

ཞེས་པ་ནི། ཤེས་རབ་དང་མི་ལྡན་པའི་བློན་པོ་ནི་རང་དང་ཉེ་བ་རྣམས་ལ་གནོད་འཚེ་དང་ཡེ་འདྲོག་པའི་སྐྱག་བསྟལ་བང་གིས་སྟེར་བར་བྱེད་དེ། དཔེར་ན། ཤིང་བིལ་བའི་འབྲས་བུ་མཆེའུའི་ནང་དུ་ལྷུང་བ་ན་ཅལ་ཅར་བའི་སྦྲ་བྱུང་བ་ཐོས་པའི་རི་ཙོང་དག་གིས་མཐོང་ཆད་ཀྱི་སྲོག་ཆགས་བླ་བོ་མཐའ་དག་སྐྲོག་པར་བྱེད་པ་ལ་ལྟོས། ཞེས་པའོ།།

ཚོགས་སུ་བཅད་པ་འདི་གཉིས་ཀྱི་གཏམ་རྒྱུད་ནི། སྟོན་[୨୬୩]མཆེའུཞེག་གི་འབྲས་བུ་ཤིལ་བའི་ཚལ་ཡོད་པ་དེ་ར་རི་ཙོང་དུ་ག་གནས་པ་དང་། ཤིང་བིལ་བའི་ཚལ་དེ་ནས་བི་ལ་བ་ཞིག་མཆེའུའི་ནང་དུ་ལྷུང་བའི་སྦྲ་ཅལ་ཅར་བ་བྱུང་བ་དང་རི་ཙོང་དུག་ཙོས་ཐོས་པས་སྐྲག་ནས་བྲོས་སོ། །དེ་

དག་བྱོས་པ་ལྟ་ཞིག་མཐོང་ནས་ཅིའི་ཕྱིར་བྱོས། ཅལ་བྱུང་དོ་ཟེར་བས། ལྷ་ཡང་བྱོས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྦྲེ་དང་། རི་དྭགས་དང་། ཕག་དང་། མ་ཉེ་དང་། བས་དང་། གླང་པོ་ཆེ་དང་། དོམ་དང་། ཏེད་དང་། གྱང་དང་། སྐག་དང་། ས་ཞིང་གི་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་བྱོས་སོ། ཁྱོད་ཞིག་ན་སེང་གེ་རལ་པ་ཅོད་པན་ལྟ་བུ་དང་ལྡན་པ་ཞིག་འདུག་པ་དེས། སེང་གེ་སོགས་དེ་དག་བྱོས་པ་མཐོང་ནས། ཁྱེད་ཅག་སྟེར་མོ་དང་མཆེ་བའི་སྟོབས་ཅན་ཡིན་ན་ཅིའི་ཕྱིར་བྱོས། ཅལ་ཅལ་ཟེར་བ་བྱུང་དོ་ཟེར། ཅལ་ཟེར་བ་དེ་ཅི། གང་ནས་བྱུང་དྲིས་པས། མ་ཤེས་སོ་ཟེར། མ་བྱོས་ཤིག་བརྟག་གོ །ཁྱོད་ལ་སུས་སྨྲས། སྐག་གིས་སྨྲས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་རིམ་པར་དྲིས་པས། ཁས་སྨྲས་པ། རི་བོང་གིས་སྨྲས་སོ་ཟེར། རི་བོང་ལ་དྲིས་པས། བདག་ཅག་གིས་འཁྲལ་པ་དེ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་གི། ཚུར་ཤོག་དང་ཅལ་ཟེར་བ་བསྟན་ནོ་ཞེས་སེང་གེ་ཁྲིད་དེ་བོལ་བའི་ཚལ་ངས་ནས། ཅལ་ཟེར་བ་དེ་འདི་ནས་བྱུང་ངོ་ཞེས་སྨྲས་པ་དང་། ཡང་ཚལ་དེ་ནས་བོལ་བ་ལྟོང་སྟེ་ཅལ་ཟེར་བ་ཞིག་བྱུང་བས། སེང་གེས་སྨྲས་པ། འདི་ནི་བོལ་བ་ཚུའི་ནང་དུ་ལྟོང་བའི་སྐྱ་ཡིན་མ་འཁྲགས་ཤིག་ཅེས་དབུགས་ཕྱུང་ངོ་། །སྟོས་སྨྲས་པ། རབ་ཏུ་གྲགས་པས་ཟགས་ཚལ་ནི། ཀུང་བཞི་མེད་པར་བྱས་ལ་ལྟོས།[୨୬୪] །ཞེས་སོ།།

མ།ཁས་པ་ཡོན་ཏན་སྨས་པའི་ཕན་ཡོན་བསྟན་པ་ནི།

མ།ཁས་པ་ཡོན་ཏན་ཁོང་དུ་སྦྲེད། །དེ་ལ་སྐྱེ་བོ་མང་དུ་འཁོར།།
རྒྱ་མཚོའི་ནང་གི་ནོར་བུ་ལ། ཇི་དཔོག་མང་པོ་འཁོར་ལ་ལྟོས།།[୧୧]

ཞེས་པ་སྟེ། ཐོས་པ་མང་པོའི་མཛོད་འཛིན་པའི་མ།ཁས་པ་དེ་རང་གི་ཡོན་ཏན་གཞན་ལ་མི་ངོམ་ཞིང་ཁོང་དུ་སྦྲེད་པར་བྱེད་པས་དེ་ལ་བདུད་དང་བར་ཚད་མི་འཇུག་ལ་ཡོན་ཏན་དོན་དུ་གཉེར་བའི་བློ་ལྡན་སྐྱེ་བོ་མང་པོ་རང་གི་ངང་གིས་འཁོར་བར་བྱེད་དེ། དཔེར་ན། རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོའི་ནང་གི་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་ཐག་རིང་ཞིང་བགྲོད་པ་ཆེའི་ཕྱིར་བཀྲོད་དཀའ་ན་འང་རིན་པོ་ཆེའི་ཡོན་ཏན་མཐོང་བའི་དེ་དག་པོན

མངོ་[1][2]དཀའ་ཚེགས་ལ་མི་ལྟོས་བར་འགོངས་བ་ལ་ལྟོས། ཞེས་དང་།

བླུན་པོ་ཡོན་ཏན་ངོམ་བའི་ཉེས་དམིགས་ནི།

བླུན་པོ་ཡོན་ཏན་ཁ་ཏུ་འབྱིན། །དེ་ལ་སྐྱེ་བོ་འགོངས་མི་འགྱུར།།
སོག་མ་རྒྱ་ཡི་སྐྱེད་འགྲོ་བ། །སུས་ཀྱང་ལེན་པ་མེད་ལ་ལྟོས།།[3][00]།

ཞེས་པ་ནི། ཐོས་རྒྱུ་རྒྱང་བའི་བླུན་པོ་ནི་རང་གི་ཡོན་ཏན་ཅུང་ཟད་ཡོད་པ་ངོམ་ཞིང་ཁ་ཏུ་འབྱིན་ཏེ་སྨྲོག་པར་བྱེད་པས་དེ་ལ་སྐྱེ་བོ་བློ་ལྟད་རྣམས་འགོངས་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན། གྲོ་ནས་སོགས་ཀྱི་རྟུ་སོག་མ་ནི་རྒྱའི་སྐྱེད་དུ་འཕྱོ་ཞིང་འགྲོ་བར་བྱེད་པ་ཤེས་ལྟད་སྐུས་ཀྱང་ལེན་པ་མེད་པའི་རྒྱལ་ལ་ལྟོས། ཞེས་པའོ།།

མཁས་པ་ངག་ཉང་ཞིང་རན་པར་སྨྲ་བ་ནི།

མཁས་པ་ཁོག་ཡངས་ཅ་ཅོ་མེད། །དེ་ཡིས་ཟབ་ཁྱད་མཚོན་པ་སྐྱེ།།
རྒྱ་མཚོ་དལ་བར་འབབ་པ་ཡི། །ཁཏིང་དཔག་མཚོག་ཏུ་དཀའ་ལ་ལྟོས།།[3][01]།

ཞེས་པ་ནི། རྒྱལ་མཐུན་མཁས་པ་ནི་བློ་ཁོག་ཡངས་ཤིང་འབྲེལ་མེད་སྨྲ་བའི་ཅ་ཅོ་མེད་ལ། དེ་ཡིས་བློ་གྲོས་ཁཏིང་དཔག་བའི་ཟབ་ཁྱད་མཚོན་ཞིང་གོང་བར་བྱེད་པ་སྟེ། དཔེར་ན། ཕྱི་ནང་གི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ནི་ཤིན་ཏུ་དལ་བར་འབབ་པ་ལྟར་ཁར་རྒྱ་ཟབ་གཡོ་བའི་ཁཏིང་ཟབ་དཔག་པ་མཚོག་ཏུ་དཀའ་བ་ལ་ལྟོས་ཞེས་དང་།

བླུན་པོ་གང་བྱོང་ཆོལ་བར་སྨྲ་བ་ནི།

བླུན་པོ་ཉེངས་ཤིང་སྨྲ་བ་མང་། །དེ་ཡིས་བློ་རྒྱང་མཚོན་པ་སྟེ།།
འདུ་སྨྲ་འབྱིན་པའི་ཚུ་ཐུན་གྱི། །ཁཏིང་དཔག་ཤིན་ཏུ་སྨྲ་ལ་ལྟོས།།[3][02]།

ཞེས་པ་སྟེ། འཇོམ་དུགས་མེད་པའི་བླུན་པོ་སྙི་རྡོལ་ཅན་ནི་ཁེངས་དེགས་ཆེ་ཞིང་འབྲེལ་མེད་ཅལ་ཅོལ་དུ་སྨྲ་བ་མང་ལ་དེ་ཡིས་བློ་ཆུང་ཞིང་ཤེས་རབ་ཤན་ཆགས་པ་མཚོན་པར་བྱེད་པ་སྟེ། དཔེར་ན། རྒྱན་དུ་ཉར་སྣུ་འབྱིན་བཞིན་དུ་འབབ་པའི་ཆུ་ཕྲན་དེའི་གཏིང་དཔག་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་སྣུ་བ་ལ་ལྟོས། ཞེས་པའོ།།

མ་ཁས་པའི་འགོན་འཛིན་ཞི་སྣུ་བ་ནི།

མ་ཁས་པ་གཏིང་ནས་འགོན་ཡང་རུང་། །ལེགས་པར་བཏུབ་ན་ཞི་བ་སྟེ།།
གསེར་དངུལ་ཤིན་ཏུ་སྣ་བ་ཡང་། ཁཞུ་བར་ནུས་པའི་ཚུལ་ལ་ལྟོས།།ཞ་༠ཅ།

ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་བློང་དོར་ཚུལ་བཞིན་དུ་བྱེད་པའི་མ་ཁས་པ་ནི་འཕུལ་དུ་ཆུབ་དབང་གིས་བློའི་གཏིང་ནས་འགོན་ཡང་རུང་སྟེ། དེ་ལ་ཤད་སྨྲང་ལེགས་པར་བྱས་ཏེ་བཏུད་ན་མོད་ལ་འགོན་ཞི་འགྲོ་བ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། གསེར་དང་དངུལ་སོགས་གནས་སྐབས་ཤིན་ཏུ་སྣ་ཞིང་མཁྲེགས་པ་ལྟར་སྣང་ཡང་མེས་བཞུ་བར་ནུས་ཤིང་སྣ་བའི་ཚུལ་ལ་ལྟོས། ཞེས་པ་དང་།

བླུན་པོའི་འགོན་འཛིན་དམ་པའི་ཚུལ་ནི།

བླུན་པོ་འགོན་ནམ་མ་འགོན་ཡང་། །ལེགས་པར་བཏུབ་ན་རིངས་པ་སྟེ།།
ཕྱི་ལུད་ཕྱང་ཐོ་བཞུ་བ་ན། ཏི་བན་འབའ་ཞིག་བྱུང་ལ་ལྟོས།།ཞ་༠༥།

ཞེས་པ་སྟེ། བློང་དོར་གོ་ལོག་ཏུ་སྨྲོད་པའི་བླུན་པོ་ནི་གཞན་དག་ལ་འགོན་ནམ་མ་འགོན་ཡང་རུང་དེ་ལ་ལེགས་པར་བཏུད་པར་བྱས་ན་ཕྱི་ཕྱིར་རྒྱུ་རྫུ་བ་ཅིང་རིངས་པར་འགྱུ་ར་བ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། ཕྱིའི་མི་གཙང་བའི་ལུད་སྦྱངས་པའི་ཕྱང་ཐོ་དེ་བཞུ་བའི་བསམ་པས་མེར་བསྲེགས་ན་སྐྱུག་བྱོ་བའི་དྲི་ངན་འབའ་ཞིག་བྱུང་ཞིང་འཕྱལ་བའི་ཚུལ་ལ་ལྟོས་ཤིག ཅེས་པའོ།།

མ་ཁས་པ་སེམས་དང་བའི་ཡོན་ཏན་ནི།

མ་ཁས་པ་དང་བའི་སེམས་ལྡན་པས། །བྱ་བ་གང་བྱས་ཐད་ཀར་འགྱོ།།

འཚོ་བྱེད་གཞོན་ནུའི་སྐྱན་དབྱུང་ནི། །བྱས་པ་མཐའ་དག་འཚོངས་ལ་ལྟོས།།[৫০৭]

ཞེས་པ་སྟེ། མ་ཁས་པ་ནི་གཡོ་ཟོལ་མེད་པའི་དྲང་པོའི་སེམས་དང་ལྡན་པས་བྱ་བ་གང་བྱས་ཐམས་ཅད་ཐད་ཀར་ལམ་དུ་འགྱོ་བ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། རྒྱལ་པོ་གཟུགས་ཅན་སྙིང་པོའི་བུ་འཚོ་བྱེད་གཞོན་ནུ་ས་གསོས་ཀྱི་གཞན་ཕན་གྱི་སེམས་བཟང་པོས་སྐྱན་དང་དབྱུང་གང་བྱས་འཕྲལ་དང་འཕྲལ་དུ་ཕན་པོགས་པས་རང་གཞན་མཐའ་དག་ཡིད་དགའ་ཞིང་འཚོངས་པའི་ཚུལ་ལ་ལྟོས། ཞེས་པའོ།།

དེ་ཡང་རྒྱལ་པོ་གཟུགས་ཅན་སྙིང་པོས་ཚོང་དཔོག་ཞིག་གི་ཚུང་མ་དང་དགའ་མགྲུར་སྤྱོད་པ་ལས་བུ་ཞིག་བཅོས་པ་རྒྱལ་པོས་བླངས་པ་འཚོ་བྱེད་ནུས་གསོས་ཞེས་གྲགས་སོ།[৫৮১] ཉེ་ནས་གསོན་ཏེ་སྐན་དབྱུད་སྤྱི་དང་ཁྲད་པར་ཡུལ་རྫོ་འཕྲོག་ཏུ་སོང་ནས་སྐན་པའི་རྒྱལ་པོ་རྒྱན་ཤེས་ཀྱི་བུ་ལས་གླབ་པའི་ཕོད་པ་འབྱེད་པའི་དབྱུད་བསླབས་པས། ཁྲད་པར་དང་བཅས་པ་ལེགས་པར་ཤེས་སོ། ཉེ་ནས་རྒྱ ན་ཤེ ས་ཀྱི་བུ ་ལ་ཕྱག་བགྱིས་ནས་ཚུ ར་འོ ང་བའི་ལམ་དུ ་འབྱ ང་པོ་ཐམས་ཅད་ཁྱེ་བའི་སྐད་བསླབས། ཤིང་ཁྲུར་ཞིག་ཅོས་པ་ལས་འབྱུང་པོ་ཐམས་ཅད་དུ་བས་པར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོར་བུ་ནད་པའི་མདུན་དུ་བཞག་པའི་ཚེ་ནད་ཉི་ཤུ་བ་བཞིན་མཐོང་བ་ཞིག་ཀྱང་བརྟེས་སོ། །འབྱུང་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐད་ཤེས་པ་དང་། ཆོར་བུ་དེའི་མཐུས་སྐྱན་དབྱུད་ཀྱིས་ནད་པ་མང་པོའི་དོན་བྱེད་བཞིན་རིམ་གྱིས་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཏུ་ཕྱིན་ཏོ། ཁེའི་ཚེ་མ་སྐྱེས་དགྲས་བསུ་བ་བྱས་ཀྱང་བདག་གིར་མ་བྱས་སོ། ཁེ་ཤིག་ན་བཟ་ཞེ་མིག་ན་བ་ཞིག་འཚོ་བྱེད་བྱེལ་གཡེང་ཞིག་གི་སྐབས། བདག་ལ་སྐྱན་སྟོན་ཅིག་ཅེར་བས་ཆོག་པ་ཟོས་ནས་ཐལ་བ་ཐོབ་ཅིག་བྱས་པས། དེ་དྲང་པོ་ཞིག་ཡིན་པས་ཐལ་བ་བཏུབ་པས་སོས་པ་དང་། དེས་མིག་ན་བ་གཞན་ཞིག་ལ་མིག་སྐྱན་བདག་གིས་ཤེས་ཀྱི་ཐལ་བ་ཐོབ་ཅིག་ཅེར་བ་ལྟར་བཏུབ་པས་མིག་ལོང་བར་ཐུ ར་ཀོ། །རྒྱལ་པོ་གཟུ གས་ཅན་སྙིང་པོའི་སྤྱི་བོ ར་ཐོ ལ་མིག་བྱ ང་ནས། དབྱུད་ཀྱིས་ཤིག འཚོ་བྱེད་ཀྱིས་ཁྱུས་བཀྱིས་ལ་བྱའོ་ཅེར་ཅེ་ར་ཅེ། སྤྱིན་འགྱུར་གྱི་རྟ་ས་བསྲེས་པའི་ཆུ་བུམ་པ་ལྟ་བཏུ་བླུགས་པས་སྤྱིན་པ་ན་མ་ཚོར་བར་བརྟེལ། དེ་ནས་འཚོ་འགྱུར་གྱི་རྟ་ས་བསྲེས་པའི་ཆུ་བུམ་

པ་ལྟ་བརྒྱ་བླུགས་པ་དང་། རྩ་དང་། བགས་པ་དང་། སྐྱ་ཡང་སོས་སོ།།

དེ་ནས་རྒྱལ་པོས་ཟན་ཟོས་ནས་དབྱད་ཀྱིས་ཤིག་ཟེར། བཀྱིས་ལགས་ཞུས་པས། ཡིད་མ་ཚེས་ཉེ་ལག་པས་བླུགས་པས་མ་ཤེས། མེ་ལོང་དུ་བལྟས་པ་དང་། བཙུན་མོ་རྣམས་བལྟས་པས་ཀྱང་རྩ་གར་ཡོད་མ་ཤེས་པས་ངོ་མཚར་ནས། སྨན་པའི་རྒྱལ་པོར་དབང་བསྐུར་ཅིག་ཟེར་བ་ན། མིག་ལོང་བ་དེ་ན་རེ། དེ་ལྟར་མ་ཁས་ན་བདག་གི་མིག་སོས་པར་མ་བཀྱིས་སོ་ཟེར། འཚོ་བྱེད་ཀྱིས་བདག་གིས་ཁྱོད་མཐོང་མ་མྱོང་ན་ཇི་ལྟར་སོས་པར་བཀྱི། ཁྱོད་ཀྱི་ཁམས་གཞན་ཡིན་པས་དཔའ་དང་འདི་དག་ཤིག་མཐོང་བར་འགྱུར་རོ་ཟེར་བ་ལྟར་བྱས་པས། མིག་སོས་ནས་དག་འསྟེ། འདི་སྨན་པའི་རྒྱལ་པོར་དབང་བསྐུར་ཏོ་གསོལ། ཞེས་གླང་པོ་ཆེ་ལ་བསྟོན་ནས་དཔལ་གྱི་འབྱོར་བ་ཆེན་པོས་སྨན་པའི་རྒྱལ་པོར་དབང་བསྐུར་ཏོ། །ཁྱིམ་བདག་ཅིག་སྐྱན་གྱིས་ཕེབས་ནས་སྨན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བོར་བ་དང་། འཚོ་བྱེད་ལ་བསྟན་པས། ཁྱོད་ཀྱི་སྨན་ཤིན་ཏུ་རྣིད་དཀའོ་ཟེར་བས། དཔའཆེའོ་སྙམ་ནས་དུར་ཁྲོད་དུ་སོང་བ་དང་། རོ་བསྲེགས་པའི་མེ་ལ་ནེ་ལེ་འདུག་པ་དང་། སྲོག་ཆགས་གོ་དཀོན་དན་གཉིས་འཐབ་སྟེ་ལྟང་བ་དང་བསྐྲག་པས་དེའི་ཤ་ཟོས། ཚར་བབ་པའི་འོད་པའི་ཆུ་འཐུངས། ཀོ་ཏ་པའི་ཟན་དང་མར་ཐུང་བའིའཁྲངས་པས་སྐྱན་བརྟོལ་ནས་མར་འཁྲུས། ཡར་སྐྱགས་པས་ནད་སོས་སོ། །བཙུན་མོ་ལུས་འཕགས་མའི་འདོམས་ཀྱི་ཚྭགས་སུ་ཐོལ་མིག་བྱུང་ནས། རྒྱལ་པོས་འཚོ་བྱེད་ལ། མ་[3]ཡང་མོའི་དབྱད་ཀྱིས་ཤིག་ཟེར་བས། ཟན་ལ་སྨིན་བྱེད་ཀྱི་རྫ་ས་བསྲེས་ཏེ་མ་མ་ལ་བྱིན་ནས་དེ་ལ་འདུག་ཏུ་བཙུག་པས། རྩ་སྨིན་པ་ན་ཟན་ལ་བཙོག་བྱ་སྤྲས་ཏེ། མ་མ་ལ་བསྐོ་བ། འདི་ལ་འདུག་ཏུ་བཙུག་ལ་སྨར་སྐོངས་ཤིག་ཟེར་བ་ལྟར་བྱས་པས་བཙོག་བྱས་རིག་མ་ཐག་ཐོལ་མིག་བརྙོལ་ལོ། །དེ་ནས་འཚོ་འཁྱུར་ཀྱི་སྨན་བསྲེས་པའི་ཆུས་འཁྲུད་དུ་བཙུག་པས་སོས་པར་ཐུར་རོ། །རྒྱལ་པོས་ཁྱོད་ཀྱིས་སྐྱེན་མོར་ཕུད་ནས་མ་བལྟས་སམེ་ཟ་བ་ལ། མ་བལྟས་ཏེ་ཞེས་ཇི་ལྟར་བྱས་པ་རྣམས་སྨྲས་པས་རྒྱལ་པོ་མཚོག་ཏུ་ངོ་མཚར། སྔར་ཀྱི་སྐྱན་ནད་སོས་པས་དེ་བདག་ལ་དབྱད་མ་བཀྱིས་སོ་ཟེར་བ་ལ། འཚོ་བྱེད་ཀྱིས། ཁྱོད་ཀྱི་སྨན་རྣེད་དཀའོ་ཞེས་མ་སྨྲས་སམ། བདག་གི་སྨན་ཇི་ལྟ་བུ་ཡིན་ཟེར་བར། ཁོས་དུར་ཁྲོད་དུ་སོང་ནས་ཇི་ལྟར་བྱས་པ་དེ་ཁོ་ན་ལྟར་སྨྲས་པས། ཤིན་ཏུ་ལེགས་པར་ཤེས་ཏེ་བདག་གིས་དེ་བཞིན་

བྱས་པས་སོས་སོ་ཞེས་དགའོ་ནས། འདི་སྨན་པའི་རྒྱལ་པོར་དབང་བསྐུ ར་དུ་གསོ་ལ། ཞེས་ལན་གཉིས་སུ་ཡང་སྨན་པའི་རྒྱལ་པོར་དབང་བསྐུར་ཏོ། །ཡང་མ་སྐྱེས་དག་ལ་སྐྱན་བྱང་ནས་དཔྱད་ཀྱིས་ཤིག་ཅེར། འཚོ་བྱེད་ཀྱིས་བསམས་པ། སྐྱན་བརྡོལ་བའི་རྒྱུ་ནི་གཉིས་ཏེ། ཤིན་ཏུ་ཁོས་པ་དང་། ལྷག་པར་དགའ་བ་སྟེ། སྔོག་ཅན་འདི་དགའ་བར་མི་འགྱུར་གྱི་ཁོས་པར་བྱའོ་སྙམ་སྟེ། ལྟ། བྱ་འཆར་བྱེད་བཟང་ཐོའི་ཤ་གསོལ་ན་དཔྱད་བཀྱོའོ་ཟེར་བས། རྒྱལ་པོ་ཁོས་ནས། ལེགས་སོ། །རས་ཡབ་རྒྱལ་པོ་བཀོངས། ཁྱོད་ཀྱིས་བྱ་འཆར་བྱེད་བཟང་པོ་གསོད། ངཡང་ནད་ཀྱིས་ཤི་ན་ཁྱོད་རྒྱལ་པོར་འགྱུར་མོད་ཟེར། ལྟ། གཞན་གྱིས་མི་སོས་སོ་བྱས་པས། བདག་ལས་འཕངས་པ་མེད་པས་རྒྱལ་པོས་བྱའི་ཤ་བར་ཁས་བླངས་སོ།།

དེ་ནས་འཚོ་བྱེད་ཀྱིས་འཆར་བྱེད་བཟང་པོ་དབེན་པར་སྣས་ནས། དུར་ཁྲོད་ཀྱི་ཤ་གཡོས་ནས་དྲངས་པས་ཟ་བར་བརྩམས་པ་དང་། འཚོ་བྱེད་ཀྱིས་ཕོར་པ་འཕྲོ་གས་ཀྱེ་ཀྲད་དུ་བསྟེན་ནས། སྔོག་ཅན་ཁྱོད་ཚ་བས། དཔལ་བྱའི་ཤ་འཚམ་ཟེར་བ་ན། རྒྱལ་པོས་བརྩམས་ཀེ་སྨས་པ། འོ་ན་བྱ་ཅིའི་ཕྱིར་བས་ཅེས་ཤི་ན་ཏྲེ་ལ་ཀེ་ཁྲག་དང་བཅས་པ་ཡར་སྐྱུགས། མར་འབྲུས་པས་ནད་སོས་སོ། །དེ་ནས་འཚོ་བྱེད་ཀྱིས་བྱ་བསྟན་ནས། བདག་ཀྱོག་སྨྲར་ཙམ་ཡང་མི་གསོད་ན་གཞོན་ནུ་ཡུ་ཅི་སྨོས། ཐབས་འདི་རྒྱལ་ཁོའི་བསྟན་འཚོབར་བསྐྱེ་སོ་ཟེར་བས། རྒྱལ་པོ་ངོམཚར་ནས། ཡང་སྨན་པའི་རྒྱལ་པོར་དབང་བསྐུར་ཏོ། །དེ་ཡུར་ཡབ་རྒྱལ་པོས་ལན་གཉིས་དང་། གཅུང་རྒྱལ་པོ་མ་སྐྱེས་དགྲས་ལན་གཅིག་སྟེ་ལན་གསུམ་དུ་སྨན་པའི་རྒྱལ་པོར་དབང་བསྐུར་བ་ན། འཚོ་བྱེད་ཀྱིས་བདག་དང་མཉམ་པའི་སྨན་པ་འགའ་ཡང་མེད་དོ་སྙམ་དུ་[1-2]ངེགས་པ་སྐྱེས་ནས་བདེན་པ་མ་མཐོང་བ་ན། སྟོན་པས་དེའི་ངེགས་པ་བསལ་བར་བཞེད་ནས་རི་གངས་ཅན་དུ་ཁྲིད། འཚོ་བྱེད་ཀྱིས་མི་ཤེས་པའི་སྨན་མང་པོ་བསྟན་ནས། དེའི་མིང་དང་རོ་ནུས་སོགས་བཤད་པས་ངེགས་པ་བཅག དེ་ནས་སྟོན་པས་ཆོས་བསྟན་པས་འཚོ་བྱེད་ཀྱིས་བདེན་པ་མཐོང་བར་གྱུར་ཏོ།།

བླུན་པོ་གཡོ་སྒྱུ་བྱེད་པའི་ཉེས་དམིགས་བཤད་པ་ནི།

བླུན་པོ་གཡོ་སྒྱུའི་སེམས་ལྡན་པས། །བྱ་བ་ཐལ་ཆེར་རང་ལ་སྟོག།
ཤར་བའི་བྱ་ཉིད་ཐར་རྟེས་སུ། །བྱང་མེད་གཡོ་སྒྱུས་བསད་ལ་སྟེས།།[4-06]

ཞེས་པ་སྟེ། བླུན་པོ་ནི་བློ་ཀྱོག་པོའི་གཡོ་དང་གཞན་བྱེད་པར་བྱེད་པའི་སྒྱུའི་སེམས་དང་ལྡན་པས་ན་དེས་ཀུན་ནས་བསྒྲངས་པའི་བྱ་བ་གང་བྱས་ཐལ་ཆེར་རང་ཉིད་ལ་སྟོག་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། རྒྱལ་པོ་ཤར་བའི་བྱ་དེ་ཉིད་རྒྱལ་པོ་གཤུམ་པོ་རབ་སྐྱང་གིས་བཟུང་ནས་གསོད་པ་ལ་ཐུགས་པར་བའི་རྟེས་སུ་བྱད་མེད་ཀྱིས་གཡོ་སྒྱུ་བྱས་ཏེ་བསད་པ་ལ་སྟེས། ཞེས་པའོ།།

དེ་ཡང་[3-21]ཡུལ་ལུས་འཕགས་ཀྱི་རྒྱལ་བཁྲུམ་པོ་རབ་སྐྱང་གིས་རང་གི་བཙུན་མོའི་འཁོར་རྒྱ་ཆེ་བས་བསྲུང་མི་ནུས་སྐྱམ་ནས། བཙུན་མོ་རྣམས་ལ་བསྐོ་བ། ཁྱེད་ཅག་རི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་སྐྱེས་པ་གཞན་དང་ལྡན་ཅིག་དགའ་མགྱར་སྤྱོད་དུ་སོང་ལ་ནམ་ལངས་ཏེ་ཚོ་བྲང་དུ་རྟ་བརྒྱས་པའི་ཚེ་ཤོག་ཅིག མ་འོངས་ན་མགོ་གཅད་དོ་ཞེས་དྲིལ་བསྐྲགས་སོ། །ཀོལ་ཤཱམྦྷིའི་རྒྱལ་པོ་ཤར་བའི་བྱ་བྲད་མེད་ལ་བརྟམ་ཚགས་ཅན་ཞིག་ཡིན་པས་དེ་ཐོས་ནས། བླུན་པོ་སྤྱོར་བ་འཚང་ལ་སྐྱས་པ། རྒྱལ་པོ་གཉེམ་པོ་རབ་སྐྱང་གི་བཙུན་མོ་རྣམས་དང་ལྡན་ཅིག་སྤྱོད་དུ་འགྲོའོ། །ཅེ་ན་རེ། གཞོད་པ་བགྱིད་པའི་གནས་མཆེས་སོ། །སྤྱོར་བ་འཚང་། མི་རྣམས་ཀྱི་ནང་ན་མི་གཟུ་ལྷམས་ཅན་དག་ཡོད་མོད་ཀྱི། ཁྱོད་འདིར་འདུག་ཅིག་ང་འགྲོའོ། ཞེས་འཕགས་རྒྱལ་དུ་སོང་བ་དང་། རྒྱལ་པོའི་བཙུན་མོ་སྐྱོལ་མ་ཟེར་བ་དེ་མཐོང་ནས་དགའ་མགྱར་སྤྱོད་ཀྱི་མལ་ཤོམས་ཤིག བཙུན་མོས་ཁྱོད་ཀྱིས་ཤོམས་ཤིག ཅེས་གཅིས་ཀ་ཞེངས་ཏེགས་ཀྱིས་མལ་མ་བཤམ་བར་ནམ་ལངས་པས་སྐྱོལ་མས་ཤར་བའི་བྱའི་སོང་གདུབ་བྱང་སྟེ་སོང་ངོ་། ཁོན་དེ་རྒྱལ་པོ་ལ་སྨས་པས། རྒྱལ་པོས། བླུན་པོ་གསོས་པ་ལ། རྒྱལ་པོ་ཤར་བའི་བྱ་འདིར་འོངས་པ་སུས་ཀྱང་མ་ཚོར་ཏེ། དབྱངས་ན་མི་བཟོད་པས་ཡལ་བར་མ་དོར་ཅིག དེ་ནས་ཡང་ཤར་བའི་བྱ་བཟློག་ཀྱང་མ་ཉན་པར་སྤྱོར་བ་འཚང་ཁྱེད་དེ་འཕགས་རྒྱལ་དུ་ཕྱིན་ནས་ཁྱེམ་དུ་ཞུགས་པ་དང་། གསོས་པས། རལ་གྲི་ཐོགས་པའི་མིས་བསྐོར་དུ་བཀུག་ནས། བྱང་མེད་ཕྱི་རོལ་ཏུ་བྱང་ན་ཐོངས་ལ་སྐྱེས་པ་མ་བཏང་[3-22]ཞེག ཅེས་བསྐོ་བ། སྤྱོར་བ་འཚང་གིས་ཐོས་ནས་ཤར་བའི་བྱ་བྲད་མེད་ཀྱི་

ཆ་ལུགས་སུ་བཀྲིས་ཏེ་ཆུ་བུམ་པ་བསྐྱུར་ནས་ཅིའི་ཕྱིར་ཆུ་ཁྲེར་མ་འོང་ཞེས་ལྷུག་མས་བཤུས་ཏེ་ཕྱུང་བ་ན། མངག་གཤུག་མ་ཞིག་གོ་སྐྱམ་ནས་བཏང་བས་ཆུ་སྐོད་བོར་ཏེ་བོས་སོ། །དེར་རྒྱལ་པོ་ཁྲོས་ནས། ཤར་པའི་བུ་འབྲིད་དེ་འོངས་ན་ཤེགས། མ་འོངས་ན་ཚད་པ་ཆེན་པོ་གཅད་དོ་ཞེར་བས། གསོས་པ་སྐྱག་ནས་འབྱུ་ལ་འགོར་མཁན་ཞིག་ལ་སྤྱང་པོ་ཆེའི་འཁུ་ལ་འགོར་བྱེད་དུ་བཙུག་ནས་ནང་དུ་མི་ལྕ་བརྒྱ་སྐྱས་ནས་ཀོའུ་ཤཱུའི་ཞེ་འགོར་དུ་བཏང་དོ། །ཤར་པའི་བུས་དེ་མཐོང་ནས། རང་ཉིད་ཀྱིས་སྤང་པོ་ཆེ་འཛིན་ཕྱིར་པི་ཝང་སྐྱན་པ་ཤེན་ཅིང་དུ་ད་དུ་ཕྱིན་པ་དང་མི་ལྕ་བརྒྱས་དེ་བཟུང་ནས་འབྱུ་ལ་འགོར་དུ་བཙུག་སྟེ་རླུང་ལྟར་མགྱོགས་པར་བོས་ཏེ་འཕགས་རྒྱལ་དུ་ཕྱིན་ཏོ། །རྒྱལ་པོས་བསྒོ་བ། ཤར་པའི་བུ་སོད་ཅིག་ཟེར། བློན་པོ་རྣམས་ན་རེ། འདི་སྤང་པོ་ཆེའི་ཚོ་ག་ལ་མཁས་པས་སྤང་པོ་ཆེའི་ཚོ་ག་བསྟབས་ཏེ་དེ་ནས་གསད་པར་བྱའོ་ཞེས་བགྱིས་ཏེ། རྒྱལ་པོའི་བུ་མོ་ནོར་ལྷའི་[རྒྱ]བྱིན་བར་དུ་ཡོལ་བ་བཅད་ནས་སྒྲོབ་ཏུ་གཤུག་གོ།།

དེ་ནས་སྒྲོར་བ་འཆང་སྒྲོན་པའི་ཆ་ལུགས་དང་། དའི་སྲིང་མོ་གསེར་ཕྲེང་ཅན་ཞེས་པ་ཀུན་ཏུ་རྒྱུའི་ཆ་ལུ་གས་སུ་བསྐྱུར་ཏེ་གཉིས་ཀ་འཕགས་རྒྱལ་དུ་སོང་སྟེ་སྐྱ་ཐབས་སྟ་ཚོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཤར་པའི་བུ་དང་། ནོར་ལྷས་བྱིན་གཉིས་ལྷན་ཅིག་ཕྲད་པར་བྱས་ཏེ་གཏུམ་པོ་རབ་སྟང་གི་གླང་པོ་ཆེ་བཟང་ལྟན་ལ་ཞོན་[རྒྱ]ཏེ་བོས་ནས་ཀོའུ་ཤཱུའི་རོང་དོ། །ཤར་པའི་བུ་སྒོག་ཐར་བས་དགའ་སྟོན་ཆེན་པོ་བྱས་ཏེ་ནོར་ལྷས་བྱིན་དང་ལྷན་ཅིག་དགའ་མགྱར་སྤྱོད་དོ། །ཀྲས་གཅིག་ན་ཤར་པའི་བུས། ནོར་ལྷས་བྱིན་ལ་སྨྲས་པ། ཁྱོད་ཀྱི་ཕ་འདིར་བཀུག་སྟེ་ཐག་པའི་ལས་སྤྲོབ་ཀུམ་གཞོག་ན་ང་རྒྱལ་པོ་ཤར་པའི་བུ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེར་ནས། སྤྲོར་བ་འཆང་ལ་དོན་དེ་སྨྲས་པས། དེས་ཟོང་གོན་བྱས་ཏེ་དེད་དཔོན་ཞིག་བྱས་ཏེ་དེད་དཔོན་གྱི་ཆུང་མའི་ཚུལ་བྱས་ཏེ་འཕགས་རྒྱལ་དུ་བཏང་དོ། །རྒྱལ་པོ་གཀུམ་པོ་རབ་སྟང་གིས་དེད་དཔོན་ཞིག་འོང་བར་ཐོས་ནས། རང་ཉིད་ནོར་ཅི་ཕྱིར་དེའི་ཁྱིམ་དུ་སོང་བ། དེད་དཔོན་གྱིས་ཕྱི་རལ་ཀུ་སོང་སྟེ་མི་སྟང་ནས་དེའི་ཆུང་མ་མཐོང་ནས་རབ་ཏུ་ཆགས་ཏེ་ཤུན་དུ་བསྡད་དོ། །དེར་ཤར་པའི་བུའི་མི་རྣམས་ཀྱིས་སྒོ་བཅད། རྒྱལ་པོ་དང་སྟང་འཚོང་མ་གཉིས་ཁྱོགས་ཀྱི་ནང་དུ་བཙུག་ནས་མི་བཞིས་བཀེགས་ཏེ། ཁ་ཅིག་ཐལ་མོ་

རྟོག། ཁ་ཅིག་དགོད། ཁ་ཅིག་གླུ་ལེན་ཏེ། སྒྲང་མ་དག་གིས་རླུ་བ་ཐོས། ཆ་མ་ཐོས་བྱའི་གཉེར་བས་དེད། །ས་གཞི་ནགས་བཅས་མཁའ་ལ་འཕགས། །སྣང་འཚོང་མས་ནི་རབ་སྐང་ཁྲིད། །ཞེས་ཟེར་ཞིང་བྱོས་ཏེ་ཀོའུ་ཤཱན་ཕྱིན་ཕྱིན་པས། ཤར་པའི་བྱས་དེ་བཏགས་ནས་ཐག་པའི་ལས་སྒོབ་ཏུ་གཤེགས་གོ། །དུས་གཅིག་གི་ཚེ་ཤར་པའི་བུ་[2][1]ཁོར་ལྔས་བྱིན་ལྡན་ཅིག་དང་བཟང་གི་སྟེང་དུ་འདུག་པ་ན། རབ་སྐང་ཐག་པའི་ཁང་པ་ནས་ཕྱིར་བྱང་བ་དང་། ཤར་པའི་བུས། ཁོར་ལྔས་བྱིན་ལ། མིའོ་ནི་སུ་ཡིན་ཁྱོད་ཀྱིས་ཤེས་སམ་ཟེར་པས། དེས་བཅྱགས་པས་རྒྱལ་པོ་སྤྱི་གཅེར་པ་ཡིན་པས་ཤེས་ནས། མཆི་མས་བརླངས་བཞིན་དུ། རྒྱལ་པོ་ངན་པ་འདིས་ངའི་ཕ་འདི་འདྲ་བྱས་པས་རྒྱལ་ངན་འདི་མ་བསད་ན་ཁོར་ལྔས་བྱིན་མིན་ནོ་སྐམ་མོ། །ཤར་པའི་བུས། སྤྱོང་བ་འཚང་ལ་དགྱ་ལ་མི་ཤ་ལོན་ཟིན་གྱི། དཀྱུམ་པོ་རབ་སྐང་ཁྲོལ་ལ་ཟན་བྱིན་ནས། བཀུ་ར་སྟེ་ཆེན་པོས་འཕགས་རྒྱལ་དུ་སྤྱོལ་ཅིག་ཟེར་བ་ལྟར་བསྒྱལ་ལོ། ཁོར་ལྔས་བྱིན་རེ་ཤིག་དགའ་དགའ་ལྟར་རྒྱལ་པོ་བྱིད་ནས་ན་བརྟུ་བྱས་ཏེ་ཉལ་བ་དང་། རྒྱལ་པོས་དྲིས་པས། སྐུས་པ། ལྟ་འཁྲུགས་ལགས་ཏེ། སྔར་བདག་གིས་ཕས་ཁྱོད་བཟུང་བའི་ཚེ་བདག་ཅག་གཉིས་བདེ་བར་ཀོ་ཤཱན་ཕྱིན་ཕྱིན་ན། ལྟན་ཅིག་ཞག་བདུན་གྱི་བར་ཟས་མི་ཟ་ཞིང་། ཞག་བདུན་ལྷོ་ཤར་ཕྱོགས་ནས་རྒྱལ་པོ་མེ་ཏོག་གི་ཕྲེ ང་བས་བརྒྱན་ཏེ་རྣ་བའི་ཁར་བསྐལ་ལ། བྱམ་ཟེ་སྟོང་ལ་ཟན་བྱིན་ཏེ་མཆོད་པ་དང་བཀུར་སྟི་རྒྱ་ཆེར་བྱའོ་ཞེས་དམ་བཅས་སོ་ཟེར། ཤར་པའི་བུ་ན། དེ་ངའི་ཆེད་ཡིན་པས་ཡོངས་དང་ཐམས་ཅད་བསྒྲུབ་པར་བྱའོ།།

དེ་ནས་ནོར་ལྔས་བྱིན་གྱིས། མི་ཙམ་གྱི་ཤ་ཟ་ནུས་པའི་ཁྱེ་གཉིས་རྣ་བའི་དྲུང་དུ་བཏགས་ཏེ། རྒྱལ་པོ་དང་ལྡན་དུ་ཞག་བདུན་དུ་འདུག་ཅིང་། དེ་ནི་མཚན་མོ་ཟ་ལ། རྒྱལ་པོ་ནི་ཆུང་མ་ལ་ཆགས་པས་ཟས་མ་ཟོས་པས་ཤིན་ཏུ་ཉམ་ཆུང་བར་གྱུར་ཏོ། །ཞག་བདུན་རྫོགས་ནས་རྒྱལ་པོ་མེ་ཏོག་གི་ཕྲེང་བས་བརྒྱན་ཏེ་རྣ་བའི་ཁར་བསྐལ། རོལ་མོ་དང་བྲོ་གར་སྣ་ཚོགས་བྱས་པ་ན། ནོར་ལྔས་བྱིན་གྱིས། ལྟ་རྣ་བའི་ཁ་ནས་གྲོང་ཁྱེར་མཛོས་པ་ལྟ་བ་ལས་ལྷུང་ངོ་། །ཞེས་སྨྲས་སྟེ་རྣ་བའི་ཁ་ནས་ཕྱལ་བས་ལྷུང་མ་ཐག་ཏུ་ཁྱིག་ཀྱིས་ཟོས་ཏེ་རྣ་ཚུལ་ཐོག་ཏུ་ཐུར་གོང་འབབ་ཤེས་ནས་ཁྲོས་ཏེ་སྨྲོས་པ་བྱས་ཐོ། །དེ་སྨྲོས་བ་ཡང་གིས་བཅྱགས་པས་རྒྱལ་པོ་གཡོ་ཐབས་ཀྱིས་བསད་བར་ཤེས་ནས་ཁྲོས་ཏེ། ནོར་ལྔས་བྱིན་ཡང་རྒྱ་སྐྱེགས་ཀྱི་ཁང་

བར་བཅུག་ནས་བསྡེགས་པར་བྱས་སོ།།

མ་ཁས་པ་གློ་བུར་གང་བྱུང་ལ་ཡིད་མི་རྟོན་པ་ནི།

མ་ཁས་པ་སྔར་འདྲིས་མ་གཏོགས་པ། །གློ་བུར་ཐུབ་ལ་ཡིད་མི་རྟོན།།

རི་དྭགས་མི་དང་མ་འདྲིས་པས། །མཐོང་མ་ཐག་ཏུ་བྲོས་ལ་ལྟོས།།[1]

ཞེས་པ་སྟེ། རྟོག་དཔྱོད་དང་ལྡན་པའི་མ་ཁས་པ་ནི་སྔར་འབྲིས་བྱས་པའི་རྒྱུ་ས་ཡོད་མ་གཏོགས་པ་གློ་བུར་དུ་ཐུབ་པ་སྟིང་ཀེ་བར་ལྟ་བ་ལ་ཡིད་མི་རྟོན་པ་འམ་མཐོང་ཆེས་པར་མི་བྱ་སྟེ། དཔེར་ན། དགོན་པའི་རི་དྭགས་མི་དང་འགྲོགས་འདྲིས་མ་སྐྱོང་བས་ན་མཐོང་མ་ཐག་ཏུ་བྱོལ་ཞིང་བྲོས་པ་ལ་ལྟོས། ཞེས་པ་དང་།

བྱན་པོ་གསར་གྱོགས་ལ་ཡིད་རྟོན་པའི་ཚེས་དམིགས་ནི།

བྱན་པོ་སྟོན་ཚད་མ་འདྲིས་ཀྱང་། །གློ་བུར་འགྲོགས་ལ་མགོ་བླྱ་གཏོད།།

རྟེ་གა་ལ་ཡི་རྒྱལ་པོ་ཉིད། ཁདུད་མོས་བསྲུས་པའི་བྱུང་བ་ལྟོས།།[2]

ཞེས་པ་ནི། རྟོག་དཔྱོད་མེད་པའི་བྱན་པོ་ནི་སྟོན་ཚད་མ་འདྲིས་ཤིང་རྒྱས་མེད་ཀྱང་གློ་བུར་དུ་དགའ་དགའ་ལྟར་བྱེད་དེ་འགྲོགས་པ་ལ་མགོ་བླྱ་གཏོད་པར་བྱེད་དེ། དཔེར་ན། ཡུལ་རྟེ་གა་ལའི་རྒྱལ་པོ་རྟེ་གა་ཞེས་བྱ་བའི་བཙུན་མོ་དམ་པ་གཤེགས་པ་ན་བདུད་རིགས་ཀྱི་བུམོ་གང་ནས་བྱུང་[1]ཚ་མེད་པ་ཞིག་ལ་ཡིད་ཆགས་ནས་བཙུན་མོར་བྱས་པས་བསྲུས་ཏེ། སྲས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་བྲལ་བར་བྱས་པའི་སྟོན་ཇི་ལྟར་བྱང་ཆུལ་དག་ལ་ལྟོས་ཤིག ཅེས་པའོ།།

སྟོན་[2]རྒྱ་དང་ཤར་ཕྱོགས་རྟེ་གა་ལའི་ཡུལ་ན་རྒྱལ་པོ་རྟེ་གা་ཞེས་པ་དང་། བཙུན་མོ་ཧོར་འབྱིན་མ་ཞེས་བྱ་བ་གཉིས་ལ་སྲས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞིག་འབྱུངས་སོ། །དེས་དགོན་མཆོག་གི་རྟེན་མཐོང་བ་ན་དེའི་ཕྱོགས་སུ་ཕས་བཟུང་ཡང་མི་ཉན་པར་འགྲོ་ཞིང་། གྲུས་པ་དང་དད་པའི་རྣམ་འགྱུར་ཆེ་བ་ཞིག་འདུ་གུ་བས། འདི་དད་པ་བརྟན་པ་ཞིག་འོང་ཟེར་ནས་མིང་ཡང་དད་པ་བརྟན་པ་

ཞེས་བཏགས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཆུལ་པོ་ཡུམ་སྒས་གཟུམ་ནི་བློ་མ་དགོན་མཆོག་ལ་མཆོད་ཅིང་བཀུར་བ་དང་། མངའ་འབངས་ཀྱིས་གཅོས་སྐྱེ་བླུ་རྣམས་ལ་བྱམས་སྙིང་རྗེ་ཆུལ་སྤྱིད་ཚེས་བཞིན་དུ་བསྐྱངས་ཏེ་བསྟན་འགྲོའི་ཕན་བདེ་སྒྲུབ་ཅས་སྒྲུབ་སྟེལ་[1]བར་མཛོད་ནས། བདུད་དགའ་རབ་དབང་ཕྱག་བཟང་མི་གཡེས་སྐུ་ངན་དུ་གྱུར་ནས་བར་ཚད་བྱ་བར་རྩོམ་སྟེ། ཕག་ཚོད་ནག་པོ་དང་། ཕག་མོ་ཁྲ་མོ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ཞིག་ཏུ་བསྐྱངས་ཏེ་ཆུལ་པོ་ཡབ་ཡུམ་གྱི་བློ་ཤིང་གི་ར་བར་ཞུགས་ཏེ་བློ་ཤིང་ལ་གནོད་པ་བྱེད་དོ། །དེར་བློན་པོ་ལྟ་བརྒྱ་ཙམ་གྱིས་བསྐོར་ནས་སོང་སྟེ་ཆུལ་བྱ་གཞོན་ནུ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཡྱགས་ཀྱི་མདའ་གཞུས་ཕག་ཚོད་ནག་པོ་དེ་བསྐལ། ཁྲ་མོ་ཤོར་བ་དང་། ཡུམ་ནོར་འབྱིན་མ་དེ་ཡང་བསྐྱངས་ཏེ་[2]གཤེགས་སོ།།

དེ་ནས་ཆུལ་བྱ་སྐབྱོན་པོ་གོ་མཆོག་ཐོ་གས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐོར་ནས་ཕག་མོ་དེ་འཚོ་ལ་ཕྱིར་ནགས་ཀྱི་ནང་དུ་ཞུགས་ཏེ་བཙལ་ཡང་སྐད་ཅིག་ཀྱང་མ་རྣེད་པར་སྐར་མཐོང་མོ་དེ་ལས་ལྟས་ཀྱི་ཡུས་ཁ་དོག་ལྟ་རུ་བཀྲ་བ། གོས་ཀྱང་དེ་མཚུངས་ཁྲབ་ཀྱོན་པ་མཇོས་ཤི་ངེད་སྤུག་པ་ལྟར་སྐྱེན་པ་ཞིག་མཐོང་སྟེ། ཆུལ་བྱའི་བསམ་པ་ལ། ཕག་ཚོད་ཁྲ་མོ་དེ་བྱ་མོ་འདི་ཉིད་ཡིན་པ་འདྲ་སྟེ། བདག་གི་མ་ནི་འདས་པས་འདི་བསད་ན་སྙིང་རྗེ་[3]བཞག་གོ ། ཁྱོན་པོ་དག་གིས་དེ་མཐོང་ནས་བྱ་མོ་མཚར་སྤུག་ལྟ་བས་ཆོག་མི་ཤེས་པ་འདི་འདྲ་འཛིག་རྟེན་ན་འབྱུང་དཀའ་བས། མི་དབང་གི་བཙུན་མོའམ། ཆུལ་བྱ་རང་ཉིད་ཀྱི་བཙུན་མོ་བྱས་ན་རང་འཐད་ཁྲུས་པས། ཆུལ་བྱའི་ཞལ་ནས་ སྡོན་ཚད་སྤྱག་མོ་མཁོ་དགུ་མ། །འཛིག་རྟེན་དག་ཏུ་མ་གྲགས་ན། ང་ལྟབུང་ན་ལྟས་ཁ་ཡིན། །ཕྱིན་ཆད་དག་ཀྱང་དེ་དང་མཚུངས། །གང་ནས་བྱུང་ཆུས་མེད་པ་འདི་ལྟ་བུ་ཚམ་ཚོམ་དུ་སྤྱོད་པ་ག་ལ་རིགས། ཞེས་དང་དུ་མ་བྱང་ངོ། །ཁྱོན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ཆུལ་བོལ་ཁྲུས་པས། ཆུལ་བྱས་མི་མཉེས་ནས་བཟང་མོཁྲ་མིན་པར་རེས་མོད། ཕུགས་སྐྱོན་དུ་ལྷུར་ཡང་སྤྱིད། རེ་ཤིག་བཙུན་མོར་བྱེད་གསུངས་ནས་ཁབ་ཏུ་བཞེས་སོ། །ཆུལ་བྱས་བྱ་མོ་དེ་ཆུལ་པོའི་མདུན་ན་འདུག་པ་གཟིགས་ནས། གང་ས་ཀྱི་སེང་གེ་གྲོང་ཁྱེར་གྱི། །སྐོ་ཁྱེ་མོད་དང་ལྡན་ཅིག་ཏུ། །དེ་ནི་སེང་གེར་ང་ཆུལ་བ། །ཇི་ལྟར་ཁྱེ་མོས་བཟང་མོར་བྱས། །ཞེས་སྨྲས་པ་དང། བདུད་མོའི་རྟོག་པ་ལ། ཆུལ་བྱ་འདིའི་ཟེར་ལུགས་ཀྱིས་ང་ལ་བཟང་པོ་རང་མི་བྱེད་པར་ཐག་ཆོད། འདི་ཡུལ་

གཞན་དུ་བསྒོད་པའི་ཐབས་ཤེག་བྱ་དགོས་སྙམ་ནས། རེ་ཤིག་ན་བདུད་མོ་དེ་[1][1][0] ན་ བརྫུ་ཚེན་པོ་བྱས་སོ། །དེ་ལ་རྒྱལ་པོས་སྨན་དཔྱད་སོགས་བྱ་དགོས་སྙམ་སྟེ་དྲིས་པས། བཙུམ་མོ་དེ་ན་རེ། ངའི་ལྷ་མོ་ཞིག་ཡིན་པས་སྨན་དང་སྨན་པ་གཉིས་ཀ་ལྷ་རྟེད་ན་ཐན། གཞན་གྱིས་མི་ཤེས་ཟེར། རྒྱལ་པོས་ལྷ་ནི་གཅིག་ཏུ་རྟེད་ཅིང་བྱ་བྱས་པས། དེ་ན་རེ། དེ་ལྷར་ན་རྒྱལ་བུ་དང་པ་བཏང་ན་འདི་ལྷ་དང་ཁྲད་མེད། ལྷོ་ནུབ་སྲིན་པོ་རྒྱུ་བའི་གནས་ན་མེ་ཏོག་ཀུ་ཤ་ན་ཞེས་བྱ་བ་ལྷའི་སྨན་ཡོད་པས་དེ་ལེན་དེས་པས་གསོལ་བ་གདབ་དགོས་སྙམ་དུ།[1][1][1] རྒྱལ་བུའི་དྲུང་དུ་སོང་ནས་དོན་དེ་ཞུས་སོ། །རྒྱལ་བུའི་ཞལ་ནས། ཁྱེད་བདུད་མོ་ལ་བཙུན་མོར་འབྱལ་ཏེ་ལུས་ལས་ཚད་པའི་བྱའྱིས་པ་གཞོན་ནུ་སྲིན་པོའི་གནས་འཇིགས་སུ་རུང་བ་ཡ་ང་བར་སྨྲག་[1][1][2]པར་བྱེད། བདག་གིས་བདུད་མོ་དེ་སྐད་ཅིག་ཉིད་ལ་མེད་པར་བྱ་ནུས་མོད་ཀྱི། དེན་ཅན་ཀྱི་ཕ་ཁྱེད་སྲུག་བསྡལ་བ་དང་། བདག་ལ་བརྟེན་ནས་སྲིག་བསཁགས་ན་མི་རུང་བས་ཕྱི་ཐག་ལ་བསམས་ནས་འགྲོ་བར་བྱའོ། །བཙུན་མོ་འདིའི་ནང་གཞན་མིན་ཁོ་བོ་ལ་ན་བ་ཡིན། ཁོ་བོ་སོང་བ་དང་སྨན་ལ་མི་ལྷོས་པར་དྲག་མཆི་ཞེས་སྨས་པ་དང་། རྒྱལ་པོས་སྲས་ལ་ཤིན་ཏུ་བརྩེ་ཡང་བཙུན་མོ་ལ་ཚགས་པས་བྱ་ཐབས་མ་བྱུང་སྟེ་མཆི་མ་འབྱིན་ཅིང་གནས་སོ།།

དེ་ནས་རྒྱལ་བུ་དགྱང་ལོ་བཅུ་གསུམ་བཞེས་པ་དེ་ཏུ་བཟང་པོ་ཞིག་ལ་བཅིབས་ཏེ་གོང་ཞེར་ནས་བྱུང་བ་དང་། བློན་འབངས་མང་པོ་རྣ་མོ་རྡེའུ་ལུསྟོར་བ་ལྟར་དུ་ཞིང་སྨྲ་གསལ་འདོན་ཏེ་རྩེ་སུ་འཕྲོ་བ་ཐོག་ཏུ་ཕྱིར་བཟློག་ཏུ་ཟིན་ནས། རྒྱལ་བུས་ལྟོ་ནུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་བསྟེན་བཀུར་ཞེངས་རྒེས་སུ་ཤང་ནས་ཏེ་ལོ་གསུམ་བླ་བ་གསུམ་གྱི་བར་དུ་བྱོན་པ་དང་། རི་བྲག་ནག་པོ་གཅན་གཟན་དང་བྲ་མང་པོ་རྒྱུ་བ་ཤིན་ཏུ་ཁ་ཤས་ཆེ་ཞིང་ཆུ་བཟང་ཞིང་ཤིང་ཐག་རིང་ཞིང་ཡུལ་ཁོ་ནར་ཐུག་ཏེ་ཕྱིན་ཏོ། །ཁོང་ཚོས་ཡུལ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཐོག་ཏུ་ཁྱིམ་བཟོས་ཏེ

དང་། མེ་ཏོག་ཅེས་པ་མཛེས་པ་ལ་བཏགས་པ་ཡིན། ལང་ཀ་ཌུ་རངས་ཞེས་པ་སྲིན་པོ་མ་རྟུངས་པའི་ཡུལ་ལྷགས་རི་རིམ་པ་བདུན་ཀྱིས་བསྐོར་བ། སྐོ་སྒྲང་སྲིན་པོ་སྐོ་གཅིག་པ་ནས་སྐོ་བདུན་པའི་བར་ཀྱིས་སྒྲང་ཞིང་། དེའི་རྒྱལ་པོ་ལང་ཀ་མགྲིན་བཟུ་པ་ཞེས་པ་ཤིན་ཏུ་འཇིགས་ཤིང་ཡ་ང་བ་དང་། སྲིན་པོ་ཚོ་མོ་མིའི་ཤ་ཁྲག་ཟ་ཞིང་འཕྲང་བ་རྣམས་ཀྱིས་གང་བ། ཐེམ་སྐས་སུམ་བརྒྱ་དང་བྱུག་རྩུ་ཡོད་པའི་མཁར་དབུས་མ་བརྩེགས་པ་སྟོང་གི་རྩེ་མོ་ན། བྱམོ་ཀུ་ཤ་ན་ཞེས་པ་ན་ཚོད་བཙུ་དྲུག་ལོན་པའི་ཚོད་ཙམ་ལྟ་བས་ཆོག་མི་ཤེས་པ་ཉི་མའང་ཟིལ་གྱིས་གཏོན་ནུས་པ་དང་། འཕོར་བྱམོ་བདུན་བདུན་བཞི་བཙུ་ཞེ་དགྱས་བསྐོར་ཡོད། ད་ཅིས་ཀྱང་འགྲོ་ན་ཆོས་བཅོ་ལྔ་ལ་སྲིན་པོ་རྣམས་བསྐེན་གནས་བསྲུངས་ཏེ་གཞན་ལ་གཏོད་མི་བྱེད་པས་དུས་དེ་ལ་འགྲོ་དགོས། ཁྱོད་ཀྱི་རྟ་འདིས་མི་ཕྱེན་པས་ངེད་ཀྱི་རྟ་གང་བས་མ་སྐེབས་པ་འདི་ལ་ཞོན་ནས་སོངས་ཤིག ཅེས་བཏང་ངོ། ཀེ་ནས་ལྷོ་ནུབ་མཚམས་སུ་དཔག་ཚད་ལྔ་བཙུ་སོང་བ་ན། སྒྲལ་དཀར་ནག་གཉའ་ཤིང་ཙམ་པ་གཉིས་འཐབ་ཅིང་གཅིག་ཤོས་གཅིག་གི་ལུས་ཕྱེད་ཙམ་རེ་རེས་པ་མཐོང་ནས་སྐྱིང་རྡེ་དུག་པོས་ཀྱེ་དགེས་ཐལ་ནས་བཏང་བ། ཀེ་གཉིས་ཀྱལ་རྒྱལ་པོ་དུང་སྐྱོང་དཀར་པོ་དང་། ནག་པོ་འཛིན་པ་ལག་མང་ཞེས་པ་ཡིན་པས་གཉིས་ཀའི་གདུག་རྩུབ་ཞེ་བར་བྱས་ཏེ་ལུས་སོས་པས། ས་ལ་ཆར་ཚུ་དུས་སུ་བབ་ཅིང་ལོ་ཏོག་རྩི་ཤིང་སོས་རྒྱས་པ་དང་། ཟས་ཚོར་དཔལ་འབྱོར་དང་རིགས་རྒྱུད་འཕེལ་བ་སོགས་དག་མཚན་རྒྱ་ཆེ་འཛྱུངས། །ཡམ་དུ་ཀླུ་རྒྱལ་དེགཉིས་རང་རང་གི་ཐོ་བྱང་དུ་རྒྱལ་བུ་གདན་དྲངས་ནས་བསྟེན་བཀུར་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་བྱས་ཏེ་གཡུ་ལྷ་ལྷ་ཕུལ་ཞིང་སྒྲ་འཁར་བ་ནི་འབྱོན་པར་གསོལ་བཏབ་བོ།།

དེ་ནས་ལང་ཀ་ཌུ་རངས་སུ་ཕྱིན་ཏེ། ལྷགས་རི་བདུན་གྱི་སྐོ་སྒྲང་རྣམས་ལ་དྲིས་ལན་བྱས་ཤིང་གཡུ་རེ་བྱིན་ནས་སྲིན་པོའི་རྒྱལ་པོ་དང་མཇལ། དྲིས་ལན་མང་དུ་བྱས་བའི་མཐར་མ་ཁར་གྱི་རྩེ་མོར་བྱིན་ཏེ་ལྷ་མོ་ཀུ་ཤ་ན་དང་མཇལ། མཚོད་བཀུར་བསྟེན་གསུམ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་བྱས་ཏེ་ཞལ་ཁངས་སོ། ཀེ་ནས་སྲིན་པོ་རྣམས་གློས་བྱས་ཏེ་དུར་ཁྲོད་ཆེན་པོ་བསོམ་བའིཚལ་དང་། རིམ་བཞིན་ལྷེ་མིག་བརྒྱ་ཐམ་པ་གཏད་དེ་སྐོ་བརྒྱ་ཕྱེ་ནས་ལྷགས་རིའི་ནང་སྲིན་པོའི་གནས་ཐམས་ཅད་དུ་བཏང་ཡང་ཡང་ཐལ་གྱིས་ཤོག་ཅེས་བཀའ་བསྩལ་ནས་སོང་། ཀེ་ལྷར་སྲིན་པོའི་ཚོགས་བཏུལ་ཏེ་ལོ་མང་ཙམ་བཞུགས་ནས། སྲིན་

པོའི་རྒྱལ་པོས་དགོས་འདོད་འབྱུང་བའི་རིན་པོ་ཆེའི་བུམ་པ་རྫོང་བ་བྱས་ཏེ། ལྷ་མོ་ཀུ་ཤ་ན་འཕྲིད་[1]དེ་འོང་བའི་ཚེ་སྲིན་པོ་གདུ་ག་པ་ཅན་རྣམས་ཁྲོས་ཏེ་ལུང་པ་ཐམས་ཅད་སྐང་དང་། སྐང་ཐམས་ཅད་དུ་ལུང་དུ་བཏང་། རི་དང་བག་རྣམས་བང་དུ་བཏེགས་ཏེ་ཕངས་[2]ཀྱང་གནོད་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་བྱུང་ངོ་། ཀེ་ནས་ལམ་དུ་ཀུན་རྒྱལ་ནག་པོས་བསྐས་ཏེ་ཐོ་བྱང་དུ་ཞག་བདུན་བཞུགས། ཀུན་རྒྱལ་དེ་ལ་བུ་མོ་ཤེལ་སྟོན་པོའི་མདོག་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་རིན་པོ་ཆེ་ར་ཕྱགས་ནག་པོའི་རྩོང་བར་དང་བཅས་ཕུལ་ལོ། ཀེ་བཞིན་དུ་ཀུན་རྒྱལ་དུང་སྐྱོང་ཡང་[3]ཐོ་བྱང་དུ་གདན་དུབས་ནས་ཞག་བདུན་བཞུགས་ཤིང་། དེ་ལ་བུ་མོ་ཤེལ་དཀར་ཕྱིས་པ་དང་འདྲ་བ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་རིན་པོ་ཆེ་ཤིང་ཟུམ་དང་བཅས་ཕུལ་ལོ། ཀེ་ནས་བྱོན་པ་དང་སྟར་གྱི་ལམ་སྲུང་དེས་བསྐས་ཏེ་མཧལ། རིན་པོ་ཆེའི་བུམ་པ་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་སྟེ། ཁོ་ལ་ཟས་གོས་གནས་མལ་སོགས་ཆེ་འདིའི་འཚོ་ཆས་ཐམས་ཅད་བྱིན་ནོ། ཀེ་ཡུར་ལོ་བཅུ་གསུམ་དུ་ཀུ་གདུག་པ་ཅན་དང་སྲིན་པོའི་ཚོགས་བཏུལ་ཏེ་ཁྱད་པོ་ལཀུ་ཤ་ན་དང་། ཀུའི་བུ་མོ་གཉིས་རིན་པོ་ཆེའི་སྐྱེས་བཟང་ཏོར་གྱི་ཡུལ་དུ་སྐྱེའོ།།

དེ་ནས་ཡབ་རྒྱལ་པོའི་དྲུང་དུ་ཕོངས་སྟེ་སྨྲས་པ། བདག་གིས་ཀུ་ཤ་ན་ལྷག་དང་བཅས་པ་སྨྱན་དྲངས་ནས་འོངས་པས། ད་བཙུན་མོ་ལ་ཞན་པར་བྱ་འཚལ་ཞུས་པས། རྒྱལ་པོས་བཙུན་མོ་ལ་དྲིས་པས་ལྷག་པར་ཡང་མདོག་ཅི་ཞིག་ཡོད་ཀྱི་ཐམ་པ་དག་ཅེས་ཟེར་ན། ཁོ་ལྷར་ན་ཟླ་གུ་ལའི་ཡུལ་འདི་ལྷགས་རི་ཆེན་པོས་བསྐོར་བའི་ནང་མ་ཁར་ངང་བརྒྱ་བརྒྱ་རུ་ཅིག་དབུས་ཀྱི་མ་ཁར་རྩེ་དགུ་བཅས་སྟོང་དང་། ལྷགས་རིའི་ནང་དུ་ཆུ་མིག་མང་པོ་དང་། ཤིང་གིས་གང་བའི་རྩེ་ལ་བྱ་མང་པོ་འདུ་བ་ཞིག་བྱས་ན་འཕེ་དགུ་ཟེར་བ་ལ། ཀུ་ཤ་ན་ལ་བཤད་པས། སྐང་སྟོང་སྐྱུ་མའི་སྐང་བ་ལ། །མི་འགྲུབ་བྱ་བ་ཅི་ཡང་མེད། །གསུངས་ནས། དགོས་འདོད་འབྱུང་བའི་བུམ་པ་ལ་གསོལ་བ་བཏབ། ཀུའི་བུ་མོ་གཉིས་ཀྱིས་ར་ཕྱགས་སྐུགས་ཅིང་ཤིང་འབྲུ་གཉོར་བས་བཙུན་མོས་སྐྱས་པ་ལས་ལྷག་དང་བཅས་པ་བསྐྱབས་པར་བྱས་སོ། ཀེ་ནས་ཡང་རྒྱལ་པོའི་བློ་རིའི་ནང་སྤྱ་ཚྭགས་སྐོགས་ཙམ་གྱི་རྩ་མ་ཁ་སྐྱབ་པའི་ཚང་ཆུས་གང་བ་ལ་དཀྱིལ་ན་ཡར་ཙན་དན་གྱི་སྟོང་པོ་ཆེན་པོ་སྐྱེས་ཏེ། དེའི་ནང་ཡར་ལ་རབ་བྱང་སྟོང་ཕྱག་མང་པོའི་བཞུགས་སུ་ཡོད་པ། བློ་རིའི་ངོས་ལའང་ཚལ་རྒྱས་པའི་རྩེ་ལ་བྱ་སྟ་ཆོགས་འདུ་བ་ཞིག་བྱས་ཟེར་བས། ཀུ་

ཤ་ན་དང་། ཀླའི་བྱ་མོ་གསུམ་གྱིས་དེས་སྨྲས་པ་ལས་ཀྱང་ལྷག་པའི་ལྷག་པ་བྱས་སོ། ཁེར་བདུད་མོས་བསམས་པ། འདིས་མི་སྲིད་པ་ཐམས་ཅད་སྲིད་པར་བྱས་ཏེ། ང་ལ་གནོད་པའི་སྡོན་ལ་བར་ཆད་བྱའོ་སྙམ་སྟེ། དཀྱུལ་བྱ་ཞག་གསུམ་ང་དང་ལྡན་ཕྱིའི་ཚེ་སྲོད་དགོས་ཅེར་ནས། ཀུ་ཤ་ན་ངེད་བདུད་མོའི་སྨན་ཡིན་འདེར་ཅེར་ནས། ཀླ་ཡི་བྱ་མོ་བཅས་མོའི་ཙར་ཕྱིན་པ་དང་། གཅི་བརྡེད་མ་བཟོད་དེ་མིག་འདེགས་མི་ནུས་ནས་ཞུམ་པར་སྐྱེར། དེ་ཀྱལ་པོའི་དྲུང་ཁྲིད་དེ་བཙུན་མོ་འདི་ན་ཅེར་ནས་ང་ལེན་དུ་བཏང་བས་འོངས་པ་ཡིན། དཔེས་དང་མཐུན་པའི་སྨན་དཀྱུད་བྱ་ཡི། ཁྱོད་སུའི་རིགས་ཡིན་ཅེར་བར། ལྷ་མོ་ཡིན་ཅེར། ཀུ་ཤ་ནའི་ཞལ་ནས། ང་ལྷ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཙོ་མོ་ཡིན་པས་ཁྱོད་འདྲ་བ་ལྷ་ཡུལ་ན་མཐོང་ཐོས་གང་ཡང་མེད་བྱས་པར། ཀླ་མོ་ལ་ལྷར་བཏགས་པ་ཡིན་ཅེར་བ་དང་། ཀླ་དཀར་ནག་གཉིས་ཀྱི་བྱ་མོ་ན་རེ། ཀླ་ཐམས་ཅད་དེད་དཀར་ནག་གཉིས་སུ་འདུས་པ་ལ་ཁྱོད་འདྲ་བར་མཐོང་ཐོས་ཡང་མེད། རྒྱལ་པོས་སྨྲས་པ། དེད་མི་ལ་འདི་འདྲ་བ་དེ་བས་ཀྱང་མེད་ཅེར། ཀུ་ཤ་ནའི་ཞལ་ནས། འོ་ན་སུ་ཞེག་ཡིན་བདུད་མོ་མིན་ནམ། གང་ལྷར་ན་ཡང་དེད་ཀྱིས་བྱས་པའི་ཚུས་འབྲུད་[1]དགོས་ཅེར་ནས། རྒྱལ་པོའི་བློ་རིའི་ཚུ་འགྲམ་དུ་འཁྲིད་དེ་ཚུས་འབྲུད་དུ་[2]བཅུག་སྟེ། ཀླ་ནག་པོའི་བུ་མོ་ལ་ཁྱོད་ལ་མིང་པོ་འདྲ་མེད་དམ་བོས་དང་བྱས་པས། དེས། མིང་པོ་ལག་མང་ཞེས་བོས་པ་དང་། ཚུ་ནང་ནས་གླང་དམར་པོ་རྣ་གཅིག་པ་ཅན་ཞིག་བྱུང་སྟེ། རྣས་བདུད་མོའི་ཞབས་ནས་སྐྱི་གཙུག་ཏུ་བརྡོལ་ཏེ་ཚུའི་གཏིང་དུ་ཁྲེར་ཏེ་སོང་ངོ།།

དེ་ནས་ཀུ་ཤ་ན་ཉིད་ཀྱིས་བདུད་མོ་དེ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་སྨྲལ་ནས་རྒྱལ་པོའི་མདུན་དུ་ཕྱིན་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་སྡུར་ཀྱི་བཙུན་མོ་དེ་ངས་བསད་པས། ཁྱོད་ཀྱི་བུ་དེ་ཡང་ཁེམོའི་ཁྱོ་བསད་དེ་ཁོ་མོ་སྐྱིང་ན་ནས། སྲིན་པོའི་ཡུལ་དུ་བཏང་ཡང་མ་བསད་པའི་སྐྱེ་ཁོའི་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་ཐོག་ས་ཐུབ། མི་སྲིད་པའི་ལས་མང་པོ་བཅོ་ལ་ཡང་ཚེགས་མེད་དུ་བསྒྲུབས། ཁོ་མོས་ཁྱོད་གཙོ་བྱས་ཡུ ལ་ཁམས་འདི་ཐམས་ཅད་བཏླག་པར་བྱ་སྙམ་ནའང་། རྒྱལ་བུ་འདི་ས་བྱང་མ་སྐྱེ་ཅེར་ནས་ཚགས་མོ་ཁྲ་མོ་འཇིགས་སུ་རྙུང་བ་ཞེག་ཏུ་རྒྱུར་ཏེ་རྒྱལ་པོ་ཟ་བ་ལྟར་བྱས་པ་ན། ཤིན་ཏུ་འཇིགས་སྐྲག་སྟེ་སྐར་མ་ཟོས་པ་ཁ་རྟེ་རེ་ཚེ་སྙམ་དུ་ཚགས་སེམས་དང་བྲལ་བའི་མོད་ལ། རྒྱལ་བུ་རྒྱངས་ཀྱི་བྱང་ཕྱོགས་སུ་ཕྱིན་ཏེ། ཁེར་ནས་ཡབ་

རྒྱལ་པོ་སྟོ་གེ་འཁོར་བ་ལ་ཡིད་འབྱུང་ནས་རབ་ཏུ་བྱུང་ཞིང་། སྦྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་སྐུལ་བ་རྒྱལ་བྱང་དང་པ་བརྟན་པ་དང་། སྐོལ་མའི་སྐུལ་པ་ཀུ་ཤ་ན་དང་། ཁྲོ་གཉེར་ཅན་གྱི་སྐུལ་པ་སྐུ་ནག་པོའི་བུ་མོ་དང་། ནོར་རྒྱུན་མའི་སྐུལ་པ་སྐྱདཀར་པོའི་བུམོ་བཅས་ཡབ་ཡུམ་བཞིཔོ་ལ་བརྒྱ་དང་གཅིག་ཏུ་སྟོ་གེ་ལའི་རྒྱལ་སྲིད་ཚོས་བཞིན་དུ་སྐྱོང་སྟེ་[1]འགྲོ་བའི་དོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་མཛད་དོ།།

མ་ཁས་པ་གཞན་གྱིས་གཞོམ་དཀའ་བ་ནི།

མ་ཁས་པ་གནོད་ཚོགཁར་མི་འབྱིན། །དེ་ཉིད་དག་ཡིས་གཞོམ་མི་ནུས།།
སེང་གེ་ཉལ་བར་གྱུ་ར་ཀྱང་ནི། །རི་དྭགས་སྣ་ཚོགས་ལ་ལ་ལྟོས།།[2]

ཞེས་པ་ནི། བློ་ཁྲིག་ཡངས་པའིམ་ཁས་པ་ཕྱག་ཞན་ལ་གོང་བའིབསམ་པ་ཡོད་ནའང་གནོད་ཚོགཁར་མི་འབྱིན་ཅིང་སྣ་བར་མི་བྱེད་པས་ན་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཉམས་ཚོད་མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར་ཞ་རོལ་དག་ཡིས་གཞོམ་པར་མི་ནུས་ཏེ། དཔེར་ན། རི་དྭགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་སེང་གེ་ནི་དེས་ཤིང་འཇམ་པ་ལྟར་སྣ་མེད་དུ་ཉལ་བར་གྱུར་ཅུང་རི་དྭགས་ཐམས་ཅད་ཤིས་ཤིང་སྐྲག་པའི་ཚུལ་ལ་ལྟོས། ཞེས་པ་དང་།

བློན་པོ་གཞན་གྱིས་གཞོམ་སྣ་བ་ནི།

བློན་པོ་གནོད་ཚོགཁར་རུ་འབྱིན། །དེ་ཉིད་དག་ཡིས་གཞོམ་པར་ནུས།།
ཁྱི་རྣམས་རྟག་ཏུ་ཟུག་པ་ཡང་། །སྤྱང་ཀི་སྣ་གཅིག་པར་གྱུར་ལ་ལྟོས།།[3]

ཞེས་པ་སྟེ། བློ་ཁོག་དོག་པའི་བློན་པོ་ནི་གཞན་ལ་ཟུང་ཟད་མི་འདོད་པའི་ཚེ་གནོད་ཚོགཁར་རུ་འབྱིན་པར་བྱེད་པས་ན་ཉམས་ཚོད་ལོན་སྣ་བའི་ཕྱིར་དེ་ཉིད་དག་ཡིས་གཞོམ་པར་ནུས་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། ཁྱི་རྣམས་དུས་རྟག་ཏུ་གཞན་ལ་གནོད་པའི་སྣ་ཁ་རུ་འབྱིན་ཏེ་ཟུག་པ་ཡང་གཞོམ་སྣ་བས་ན་ཤལ་པ་སྤྱང་ཀི་སྐྲག་པར་གྱུར་པ་ལ་ལྟོས། ཞེས་པའོ།།

མ་ཁས་པ་གཞན་དྲིང་མི་འཇོག་པ་ནི།

མ་ཁས་པ་བློ་གྲོས་ཟབ་པའི་མཐུས། །གཞན་ལ་མི་སྟོས་རང་གིས་སྤྱོད།།
མཚོད་སྤྲིན་བྱིད་པའི་རྒྱལ་པོ་ཡིས། །ཚོས་ཀྱི་མཚོད་སྤྲིན་བྱས་ལ་སྟོས།།[2]།

ཞེས་པ་སྟེ། རྣམ་དཔྱོད་རབ་ཏུ་རྟོག་པའི་མ་ཁས་པ་ནི་བློ་གྲོས་གཏིང་ཟབ་པའི་མཐུས་གཞན་དག་ལ་མི་སྟོས་པར་རང་སྟོབས་ཀྱིས་བྱ་བའི་འཇུག་སྟོག་བྱེད་ཅིང་སྤྱོད་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། ཐན་པའི་གཙོད་པ་བཟློག་པའི་ཚེད་དུ་བམ་ཟེ་དང་བློན་པོ་དག་གིས་ཕྱུགས་ཀྱི་མཚོད་སྤྲིན་བྱ་བར་བསྒུལ་བ་ན་རྒྱལ་པོ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་ཚོགས་ཏེ་མ་ཉན་ནས། ཐབས་མཁས་ཀྱིས་འབངས་རྣམས་ཆོས་དགེ་བ་ལ་བགོད་དེ་མཚོད་ཅིང་སྤྱིན་པའི་གནས་སུ་བཀུར་བར་བྱས་པའི་མཛད་པ་རྨད་དུ་བྱུང་བ་ལ་སྟོས། ཞེས་པའོ།།

སྟོན་འཛམ་བུ་གླིང་འདིར་རང་གི་བསོད་ནམས་ཀྱི་མཐུས་རྒྱལ་ཕྲན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བཀུར་བའི་འགྲན་བྱ་མེད་པའི་རྒྱལ་པོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པས་རབ་ཏུ་བརྒྱན་པ་ཞེག་བྱུང་ངོ།།[1]ཅིང་ཐན་པ་བྱུང་བ་ན། རྒྱལ་པོས་བློན་པོ་རྣམས་ལ་ཇི་ཡང་བྱ་བའི་ཐབས་དྲིས་པས། དེ་དག་གིས་སྨྲས་པ། རིག་བྱེད་ལས་བྱུང་བའི་མཚོད་སྤྲིན་གྱི་ཚོ་ག་བྱས་ན་ཡུན་རྣམས་མཉེས་ནས་ཚད་འབབ་བོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །རྒྱལ་པོས་མཚོད་སྤྲིན་ལས་བྱུང་བའི་ཚོ་ག་ནི་སྔོག་ཚགས་མང་པོ་བསད་པའི་རྒྱུར་ཤེས་ནས་ཡིད་མ་རང་ཡང་ཐབས་གཞན་ཞིག་ལ་བསམས་ནས་དེ་དག་གི་ཚོག་དེ་མཉེན་ཡུར་བྱས་ནས། ཐབས་མཁས་ཀྱིས་འབངས་རྣམས་དགེ་བ་ལ་གཟུང་བའི་ཕྱིར་བདག་ནི་མི་སྟོང་གི་མཚོད་སྤྲིན་བྱེད་འདོད་ཀྱི། ཁྱོད་རྣམས་དེའི་སྐ་གོན་ཀྱིས་ཤིག་གསུངས། དེར་བམ་ཟེ་དང་བློན་པོ་རྣམས་སྐྲག་སྟེ་སྨས་པ། ཅིག་ཅར་མི་སྟོང་བཟུང་ན་འབངས་རྣམས་འཕྲུག་པར་འགྱུར་རོ་ཞེར་བས། རྒྱལ་པོས། ཁྱེད་རྣམས་མ་དོགས་ཤིག འབངས་རྣམས་ཡིད་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་བ་དེ་ཡུར་བྱའོ།།

དེ་ནས་རྒྱལ་པོས་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་མི་རྣམས་བསྡུས་ནས་སྨྲས་པ། ང་ནི་མི་སྟོང་གི་མཚོད་སྤྲིན་བྱེད་འདོད་ཀྱི་ཉེས་པ་མེད་པ་ཕྱུགས་སུ་བྱར་མི་ཉན་བས། ཁྱེད་ཅག་ལས་གང་ཁྱེམས་དང་འགལ་བ་

དང་། ཡུལ་མི་ལ་གཞོད་པ་བྱེད་པ་དེ་དས་རྟོག་ཟྭ་ཆེན་གྱི་མི་བཏང་ནས་ཕྱུགས་ཀྱི་ཚ་བ་ཀུ་བཟུང་བ་ཡིན་པས་ཁྱེད་རྣམས་ཤེས་བཞིན་གྱིས་ཤིག ཅེས་བཀའ་བསྩལ་ནས། །དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་དེས་བློན་པོ་ཐུགས་ཡིད་ཆེས་པ་རྣམས་ཡོ་ལང་ཆེན་པོ་དང་བཅས་གོང་དང་གོང་ཁྱེར་རྣམས་སུ་སྡོག་པ་བྱེད་པའི་མི་འཛིན་དུ་བཀྱེ་བས། སྡོག་པ་བྱེད་པ་སུ་ཡང་མ་བྱུང་ཞིང་ཐམས་ཅད་དགེ་བརྩུའི་ཁྱིམས་ལ་གནས་པར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ལ་རྒྱལ་པོ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་མཉེས་ནས་ཁྱིམས་ལྟན་མཆོད་ཅིང་སྨྲིན་པའི་གནས་བཀུར་ཏེ། བང་མངོད་རྣམས་ཁ་ཕྱེ་ནས་འཛམ་བུགྲིང་གི་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ལ་སྨྲིན་པ་བཏང་སྟེ་ཅི་འདོད་པའི་ནོར་གྱིས་མགུ་བར་བྱས་སོ། །དེ་ལྟར་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ཆོས་དང་ཟིང་ཟིང་གཉིས་ཀས་ཆོམ་པར་བྱས་ཤིང་ཆོས་བཞིན་བྱས་པའི་མཐུས་ཚར་ཆུ་དུས་སུ་བབས་ཤིང་། ལོ་ཕྱུགས་རྟག་ཏུ་ལེགས་པ་དང་། ནད་ཡམས་འཕྲུགས་རྩོད་སོགས་ཞི་ནས་བདེ་སྐྱིད་རྩོགས་ལྡན་གྱིས་དུས་བཞིན་དུ་གྱུར་རོ། །རྒྱལ་པོ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་ཐབས་མཁས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་མཆོད་སྐྱིན་མཛད་པ་དེ་ལ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་དད་པ་རྣེད་ནས་བློན་འབངས་རྣམས་ཀྱིས་ཤིས་པ་བརྩེད་ཅིང་བསྟགས་པ་རྒྱ་ཆེན་བགྱིས་སོ།།

བློན་པོ་གཞན་གྱི་དགེ་རྩེས་འབྱང་བ་ནི།

བློན་པོ་བྱོ་གོས་འཚལ་བའི་མཐུས། །དབང་མེད་གཞན་གྱི་དགེ་རྩེས་འབྱང་།།
དཔལ་སྐས་ཀྱིས་ནི་སངས་རྒྱས་ལ། ཀུ་གཽ་ཝས་སྐྱོན་བྱས་ལ་ལྷོ་སྐ།།ཞེས་བྱ་བ།

ཞེས་པ་ནི། རྣམ་དབྱོད་ཀྱི་མིག་ལོང་བའི་བློན་པོ་ནི་བློང་དོར་འབྱེད་པའི་བྱོ་གོས་འཚལ་བའི་མཐུ་ས་རང་དབང་མེད་པར་གཞན་གྱི་སྐྱ་བའི་དགེ་རྩེ་ས་ལ་འབྱང་བར་བྱེད་དེ། དེས་ན་གཅིག་བཅུས་ཅི་ཡང་མ་ཟད་ཅིང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡང་ཐོག་ཏུ་སངས་རྒྱས་ཉན་ཐོས་དང་བཅས་པ་སྐྱབ་དྲངས་ནས་བཀོངས་འདོད་ཀྱི་བསམ་པས་དུ་གཽ་ཝས་སྐྱོན་བྱས་པ་ལ་ལྷོ་སྐ་ཞེས་པའོ།།

དེ་ཡང་རྒྱལ་པོའི་ཁྲ་ན་ཁྱིམ་བདག་མེ་སྐྱེས་ཀྱི་སྔོན་མོའི་ཚེ་ཟླ་ཞིན་བྱ་བའི་དགེ་བསྟེན་

དཔལ་སྦྲེད་ཅེས་བྱ་བ་ཡོད་པ་ལ།[3৫৬] མེ་སྐྱེས་ཀྱིས་ཁྱོད་དགེ་འདུན་ལ་མཆོད་པ་དང་ཡོན་ཕུལ་ཅིག བསོད་ནམས་སུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་སྨྲས་པས། དཔལ་སྦྲེད་ཀྱིས། མེ་སྐྱེས་ལ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཀྱང་གཅེར་བུ་པ་གང་ཡོ་སོགས་ལ་སྦྱོན་དུ་བཞོས་གསོལ་ན། ཁོ་བོས་བགྱིའོ་ཟེར། དེར་མེ་སྐྱེས་[3৫৭]བས་བླངས་ཏེ་གང་ཡོ་བཞོས་ལ་བོས་པ་བདག་དང་། དེས་གཅེར་བུ་པ་མང་པོས་བསྐོར་ནས་མེ་སྐྱེས་ཀྱི་ཞེམ་པ་ལ་རྐང་པ་བཞག་སྟེ་རྐ་བགད་དུ་བགད་དོ། ཁྱེར་བུ་པ་ཞེག་གིས་རྒྱུ་མཚན་དེས་བསུ། ཀྱི། རྒྱབ་དེགས་བྱལ་གྱི་འབྱམ་ན་སྦྲེའུ་ཙི་ཞེག་གིས་[3৫৮]སྦྲེའུ་མོ་ལ་བརྐལ་ལོ་སྐམ་ནས་རྒྱུ་གས་པས་ཤི་ང་རྩེ་ནས་བཏེག་འཚོས་ནས་ཤིའོ་ཟེར། མེ་སྐྱེས་ཀྱིས་དེ་ཙོས་ནས་འདི་ལ་ཀུལ་ཀ་ཞེག་བྱའོ་སྐམ་ནས། གང་ཡོ་ལ་ཙོར་བར་ཚོད་མའི་སྟེང་དུ་འབྲས་མཆན་གཡོགས་ཀེ་བྱིན་པ་དང་། ཁོས་ཁྱིམ་བདག་ལ་ང་ལ་ཚོད་མ་མེད་དོ་ཟེར་བས། ཁྱིམ་བདག་གིས་སྨྲས་པ། །མི་མཙོང་བ་ནི་མཙོང་བར་བྱེད། །མཙོང་བར་བྱ་བ་མི་མཙོང་སྟེ། དེགས་བྱལ་འགྲམ་ཀྱི་སྦྲེའུ་མཙོང་ལ། ཁོར་བུའི་[3৫৯]ནང་གི་ཚོད་མ་མིན། ཅེར་བ་དང་། ཁོས་[3৬০]སྐྱེངས་པས་ཁྱིམ་བདག་དེའི་མདུན་དུ་མ་འདུག་གོ །གང་ཡོས་ཟས་ཟོས་ནས་ཡོན་བཤད་པ། སྦྱིན་བདག་གིས་ནི་སྦྱིན་པའི་དུས། །དེགེ་སྦྱོང་གཞན་ནི་ཟ་བའི་དུས། །ལྷག་མ་གཞན་ལ་འོང་བའི་དུས། །བསོད་ནམས་མི་དགེ་ཡོད་མ་ཡིན། །ཅེར་བ་སྟོ་བས་ཐོས་ནས་དེ་འདྲའི་ཡོན་བཤད་གཱ་ལ་སྩིད། འདི་ལ་ཀུལ་ཀ་ཞེག་བྱའོ་སྐམ་ནས། སྟོ་དྲུང་དུ་འབྲས་ལུ་ཙོ་[3৬১]སྟོ་གཏན་ཕྱེད་ཙམ་དྲངས་ཀེ་བཞག་པ་དང་། གང་ཡོ་ཕྱིན་བྱང་བས་འབྲས་ལུ་ལ་འདེད་དེ་གླད་པ་སྟོ་གཏན་ལ་ཙོག་ནས་ཁྲག་བྱང་ངོ། །སྟོ་བས་དེ་མཙོང་སྟེ། སྟོ་གཏན་ཚྭང་བའི་དུས་ལ་བབ། །འབྲས་ལུ་ཙོ་བའི་དུས་ཡིན་པས། །མགོ་བོ་བསྣད་པའི་དུས་ཡིན་གྱི། །དགེ་དང་མི་དགེའི་དུས་མེད་དོ། །ཞེས་སྨྲས་སོ། །དེས་ཁྲག་འཛོགས་བཞིན་དུ་དཔལ་སྦྲེད་ཀྱི་དྲུང་ཙོར་སྟེ། མེ་སྐྱེས་ཀྱིས་འདི་འདྲ་བར་གནོད་པ་བྱས་སོ་ཟེར་བས། དཔལ་སྦྲེད་ཀྱིས། ཁྱོད་གསོན་པར་ཐར་གྱི་སྟོད་ཅིག་དང་། ཁོ་བོས་གོའུ་ཀ་མ་ཉན་ཙོས་དང་བཅས་པ་གསོད་པར་བྱའོ་ཟེར།

དེ་ནས་དཔལ་སྦྲེད་ཀྱིས་སྐོ་ཁང་དུ་དོང་ཆེན་པོ་བརྐོས་ཏེ་མེ་མདག་གིས་བཀང་བའི་སྟོང་དུ་སྨས་བཀབ། དུག་རྩོན་པོས་བཟའ་བཏུང་སྦྱར་ཏེ། བས་དག་གསོད་ཀྱི་ཤུ་རུ་ཤོག་ཟེར་ནས་གང་པོ་

འགོར་བཅས་བོས་ཏེ་ཡང་ཐོག་ཏུ་བཞག སྟན་བཏིངས་ནས་སྟོན་པ་འགོར་བཅས་སྐྱེན་དྲངས་པ་དང་། སྟོན་པས་མེ་དོང་གི་སྟེང་དུ་ཞབས་བཞག་པའི་མོད་ལ་དེ་ཐམས་ཅད་ལུང་བསྟན་ཅན་སོགས་སྐུབ་ཏེ། ཚུ་བྱ་སྟ་ཚོགས་ཀྱིས་སྐད་འབྱིན། ལྟ་རྟམས་ཀྱིས་མེ་ཏོག་གི་ཆར་འབེབས་སོ། ཁཡལ་སྤྲེད་ངོ་མཚར་ཏེ་གང་ཐོ་ལ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་རྗེ་འཕྲལ་ལ་ལྷོས་ཤིག་ཟེར་བས། གང་ཐོས། ཁྱོད་གཱལ་ཡ་མའི་སྐུ་མ་ལ་དད་དམ། དཔལ་སྤྲེད་ཀྱིས་འོ་ན་ཁྱོད་ཀྱང་དེ་ལྟར་ཁྱོས་ཤིག་བྱས་པས། གང་ཐོ་སྐྱེངས་ཏེ་བྱོས་ནས་སོང་ངོ་། ཁཡལ་སྤྲེད་ཀྱིས་བདག་སྟིག་ཐྱོགས་ཀྱིས་བསྐྲུས་ཏེ་དུག་ཆོན་ཐོའི་བཟའ་བཏུང་སྤྱད་ཀྱི། དེ་ཙོ་ནས་གདོད་བཞོས་སྤྱད་ཅོ་ཞུབས། སྟོན་པས། ངས་དུག་གསུམ་གཱ་ཡང་སྤངས་ན་དུག་ཐ་མལ་བ་དེས་ཅི་བྱར་ཡོད་ཁྱེར་ཤོག་གསུངས་ཏེ། ཁ་ཟས་བཤམས་ཏེ་འོངས་པ་དང་། འབྱོར་ཚོགས་ཞེས་སྐད་བྱང་བ་དང་ཟས་ཐམས་ཅད་དུག་མེད་པར་གྱུར། དེ་ལྟར་ཁ་ཟས་བཏུང་ཐམས་ཅད་ཟ་ཞིང་ཕྱིས་ཀྱང་ཁ་ཟས

བཅགས་ནས་ཁ་ཅིག་སྣང་ལེབ་དང་། འགའ་ཞིག་སྟས་ཤིང་བལ་ཅན་དང་། ཀུ་བའི་གཟིངས་དང་། ར་རྐུལ་ལ་ཞོན་[30]པ་དང་ལས་དབང་གིས་རྟུང་ལངས་ཏེ་ལྷོ་ཕྱོགས་ཀྱི་འགྲམ་དུ་བདས་ནས། ཟངས་གྲིང་ན་སྲིན་མོ་ཁྲུ་ཁྲུ་ནགཞོན་ནུ་མ་ཞེས་བྱ་བ་དག་འཁོད་ནས་ཚོང་པ་གྲུ་ཆག་པ་རྣམས་བསྡུ་བར་བྱེད་པ་དེ་ར་ཕྱིན་ཏོ། །སྲིན་མོ་དག་གཟུགས་བཟང་མོར་སྣུལ་ཏེ་རྒྱན་གྱིས་བརྒྱན་ནས། རྩ་བོ་དག་ཟས་ནོར་འདི་དག་བཞེས་ལ་བདག་ཅག་གི་ཁྱིམ་ཐབ་མཛོད་ཅིག་ཟར་ནས་ལྷུན་ཅིག་དགའ་མགུ་ར་སྣང་དེ་བྱ་དང་བྱ་མོ་དག་བྱུང་སྟེ་གནས་པ་ན། ཁྱོད་ཅག་ལས་སུ་ཡང་ལྷོ་ལམ་དུ་མ་འགྲོ་ཞིག་ཅེས་བསྒོའོ། །དེད་དཔོན་སིང་གེ་ལས་འདི་དག་ལྷོ་ལམ་ཅིའི་ཕྱིར་སྣང་སྟམ་ནས་བུད་མེད་རྣམས་གཉིད་ལོག་པ་དང་རལ་གྲི་མཆན་དུ་བཙུག་ནས་ལྷོ་ལམ་དུ་སོང་བ་ན། དེ་ན་ཡུགས་ཀྱི་གྲོང་ཁྱེར་ཆེན་པོ་ཞེག་མཐོང་ནས་ཁོར་ཡུག་ཏུ་ཤུལ་བས་བྱི་ལ་འཇུལ་བ་ཙམ་གྱི་སྒོའི་ཁང་མ་རྣེད་དེ། དེའི་བྱང་དོས་ན་ཤིང་ཤི་རི་ཤ་འཕང་མཐོ་བ་དག་ཡོད་པ་ལ་འཛོགས་ཏེ་བཤུས་པ་ན། དེའི་ནང་ན་སྐྱེ་བོའི་ཚོགས་སྨྲེ་སྦྲགས་འདོན་པ་མཐོང་ནས་དྲིས་པའི་ཚོང་པ་སྟེ་ཅག་ཡིན་ཟེར། དེད་དཔོན་གྱིས། བྱོས་པའི་ཐབས་མེད་དམ་ཟེར་བས། བདག་ཅག་བྱོས་པའི་ཐབས་མེད་དོ། །ཁྱེད་རྣམས་ཚོས་བཅོ་ལྔ་ལ་བྱང་ལམ་དུ་སོང་དང་། དེ་ན་རྟའི་རྒྱལ་པོ་སྨྲིན་གྱི་ཤུགས་ཅན་བ་ཡོད་དེ། དེ་ལ་འཇུས་ན་ཐར་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ལྟ་དག་གིས་སྨྲས་པ་ཐོས་སོ་ཟེར། དེད་དཔོན་གྱིས་ནང་[31]པར་སྐྱེད་ཚལ་དབེན་པ་ཞིག་ཏུ་ཚོང་པ་རྣམས་བསྡུས་ནས་དོན་དེ་སྨྲས་པས་ཐམས་ཅད་འཇིགས་ཤིང་སྐྲག་སྟེ། ཚོས་བཅོ་ལྔ་ལ་བྱང་ལམ་དུ་ཕྱིན་པས། རྟའི་རྒྱལ་པོས་སྨྲས་པ། ཁྱེད་ཅག་ལས་གང་བདག་གི་ཚུང་མའམ་བུའམ་བུམོའོ་[32]སྟམ་དུ་སེམས་པ་ངའི་རྒྱབ་ཏུ་ཞོན་ཀྱང་ཤིང་ཐོག་སྨིན་པ་བྱུལ་བ་ལྟར་ལྷུང་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་མི་སེམས་པ་དག་ངའི་སྐུ་ཙམ་ལ་འཇུས་ཀྱང་འཇོམ་བློའི་གྲིང་དུ་བདེ་བར་ཕྱིན་པར་འགྱུ ར་རོ་ཟེར། དེ་ཚོང་པ་རྣམས་བཞིན་དུ་སེམས་པ་ངའི་རྒྱབ་ཏུ་ཞོན་ཏེ་ཤིང་ཐོག་སྨིན་པ་བྱུལ་བ་ལྟར་ལྷུང་བ་ཙམ་གྱི་སྒོའི་ཁང་མ་རྣེད་དེ། དེའི་བྱང་དོས་ན་ཤིང་ཤི་རི་ཤ་འཕང་མཐོ་བ་དག་ཡོད་པ་ལ་འཛོགས་ཏེ་བཤུས་པ་ན། དེའི་ནང་ན་སྐྱེ་བོའི་ཚོགས་སྨྲེ་སྦྲགས་འདོན་པ་མཐོང་ནས་དྲིས་པའི་ཚོང་པ་སྟེ་ཅག་ཡིན་ཟེར། དེད་དཔོན་གྱིས། བྱོས་པའི་ཐབས་མེད་དམ་ཟེར་བས། བདག་ཅག་བྱོས་པའི་ཐབས་མེད་དོ། །ཁྱེད་རྣམས་ཚོས་བཅོ་ལྔ་ལ་བྱང་ལམ་དུ་སོང་དང་། དེ་ན་རྟའི་རྒྱལ་པོ་སྨྲིན་གྱི་ཤུགས་ཅན་བ་ཡོད་དེ། དེ་ལ་འཇུས་ན་ཐར་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ལྟ་དག་གིས་སྨྲས་པ་ཐོས་སོ་ཟེར། དེད་དཔོན་གྱིས་ནང་[33]པར་སྐྱེད་ཚལ་དབེན་པ་ཞིག་ཏུ་ཚོང་པ་རྣམས་བསྡུས་ནས་དོན་དེ་སྨྲས་པས་ཐམས་ཅད་འཇིགས་ཤིང་སྐྲག་སྟེ། ཚོས་བཅོ་ལྔ་ལ་བྱང་ལམ་དུ་ཕྱིན་པས། རྟའི་རྒྱལ་པོས་སྨྲས་པ། ཁྱེད་ཅག་ལས་གང་བདག་གི་ཚུང་མའམ་བུམོའོ་[34]སྟམ་དུ་སེམས་པ་ངའི་རྒྱབ་ཏུ་ཞོན་ཀྱང་ཤིང་ཐོག་སྨིན་པ་བྱུལ་བ་ལྟར་ལྷུང་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་མི་སེམས་པ་དག་ངའི་སྐུ་ཙམ་ལ་འཇུས་ཀྱང་འཇོམ་བློའི་གྲིང་དུ་བདེ་བར་ཕྱིན་པར་འགྱུ ར་རོ་ཟེར། དེ་ཚོས་བཅོ་ལྔ་ལ་བཟུ ང་ནས་ནམ་མཁའ་ལ་འཕགས་ཏེ་སོང་བ་དང་། སྲིན་མོ་རྣམས་སྟང་ལས་ཆེས་གཟུགས་བཟང་བར་སྐྱེལ་ནས་བུ་དང་བུ་མོ་དག་ཐོགས་ཏེ་འོངས་ནས་བདག་ཅག་གི་ཁྱིམ་ཐབ་མཛོད་ཅིག ཁ་ལ་ཏེ་མི་བྱེད་ན་བུ་དང་བུ་མོ་དག་

སྟོོམས་ཤི་གཅེར་དུ་འོངས་པ་ན། བདག་གི་རྩ་ངམ་ལ་སོགས་པའོ་སྙམ་དུ་ཚགས་ཤི་ངས་མེམས་པ་རྣམས་ཡྱངས་སྟེ་བྱད་མེད་དེ་དག་གིས་ཟོས་སོ། །དེད་དཔོན་སིང་གེ་ལ་འབའ་ཞིག་ཐཡ་ངོ།།

དེ་ནས་སིང་གེ་ལའི་རྩ་ངམ་སྲིན་མོ་དེས་བྱ་ཐོགས་ཀྱི་སི་ང་གེ་ལའི་དུ་ང་དུ་འོངས་ནས། བདག་ཟངས་སྒིང་གི་རྒྱལ་པོའི་བུ་མོ་སིང་གེ་ལའི་རྩ་ངམ་བྱིན་པས་རྒྱ་མཚོོར་གྱུ་ཚགས་ནས་བདག་བཀྱ་མི་ཤེས་སོ་ཞེས་བོོད་པས་བཟོོད་པར་གསོལ་དུ་རིགས་སོ་ཟེར་བས། སྐྱེ་བོའི་ཚོོགས་དང་། ཚ་མས་ཀྱང་བུ་བཟོོད་པར་གྱིས་ཤི་གཅེར་བ་ན། འདི་སྲིན་མོ་ལགས་སོ་ཞེས་བསྐྲད་དོ། །དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་སེང་གེ་ར་ལ་པ་ཅན་གྱི་གམ་དུ་བྱོན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་འབྱེད་པ་ན། རྒྱལ་པོས་ཚགས་ནས་བཙུན་མོར་བྱའོ་སོ། །ཁྱས་གཅིག་ན་རྒྱལ་པོ་བཙུན་མོ་དང་བཅས་པ་གཉིད་ལོག་པ་ན། སྲིན་མོ་རྣམས་ཁྱེད་དེ་འོངས་ནས་རྒྱལ་པོ་འཁོར་བཅས་བཟོོས་སོ། །ཉམ་ལངས་པ་དང་ཚོ་བྱང་གི་སྐོོ་མ་ཕྱེ་བས་སི་ང་གི་ལ་རལ་གྱི་ཐོགས་ཀྱི་སྐས་བཙུགས་ནས་བཤུས་པས། སྲིན་མོ་དག་མིའི་ཤ་ང་ལག་དང་མགོོ་དག་ཁྲེར་ཀྱེ་བོོས་སོ། །དེ་ནས་མི་ཐམས་ཅད་ཚོོགས་ཀྱེ་རྒྱལ་པོ་མེད་པས་དེད་དཔོན་སིང་ག་ལ་རྒྱལ་པོར་དབང་བསྒྲུར་བས། རྒྱལ་པོ་སིང་ག་ལས་རིགས་སྲུགས་མཁན་དང་དམག་དཔོས་ཀྱེ་ཟངས་སྒིང་གི་སྲིན་མོ་རྣམས་བསད། འགའ་ཞིག་ཡུལ་གཞན་དུ་བྱོས་སོ། །སིང་ག་ལས་དེར་གོང་ཁྲེར་བཅེགས་པས་སིང་ག་ལའི་སྒིང་ཞེས་གྲགས་སོ།།

ལས་ངན་པས་འབྲས་བུ་ངན་པ་འཕྲལ་དུ་སྨོོང་བར་བསྟན་པ་ནི།

བླུན་པོ་ངན་པའི་ལས་བྱེད་པས། །ལས་འབྲས་ངན་པ་འཕྲལ་དུ་སྨོོང་།།
མ་དུས་སྟོོ་བསངས་ལགོོ་བཙས་རྣམས། ཁེ་ལ་བསྲེགས་པའི་རྣམ་སྨིན་ལྟོོས།།ཞ།།

ཞེས་པ་ནི། དམན་ཞིང་གཏི་སྐག་པའི་བླུན་པོ་ནི་སྲིག་པ་མི་དགེ་བའི་ལས་ངན་པ་བྱེད་པས་ལས་ངན་དེའི་འབྲས་བུ་ངན་པ་སྟག་བསྟལ་མི་བཟོོད་པ་འཕྲལ་དུ་སྨོོང་བ་འགྲུབ་ཀྱི། དེས་ན། རྒྱལ་པོ་ཤར་བའི་བློན་པོ་མ་དུ་ཞེས་བྱ་བས་བཙུ་ན་མོ་སྟོོ་བསངས་ཅན་འགོོ་ང་བུ་དེ་མེ་ད་ལྟ་བརྒྱ་བཅས་

བདེན་པ་མཐོ་ང་བ་གཡོ་ཐབས་ཀྱིས་མེ་ལ་བསྲེ གས་ནས་བསད་པ་ན་ལས་ངན་དེའི་རྣམ་པར་སྨིན་ པས་འཕལ་དུ་མ་དུ་རྒྱ་སྐྱེགས་ཀྱི་ཁང་པར་བཙུག་ནས་བསྲེགས་པ་ལ་སྡོམ། ཞེས་བའོ།།

དེ་ཡང་ཀོ་ཤཱན་ཧཱ་ལི་རྒྱལ་པོ་ཤར་པ་ལ་བཙུན་མོ་སྟོ་བསངས་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་ཡོད་ཅིང་།[३०९] དེ་རྒྱལ་བྱ་ཡུ་ཉ་ནའི་བློན་པོ་རྟེ་རུ་ཀའིའུ་མོཡིན་ཞིང་མི་ངོ་གི་འབྲས་བུ་ཐའི་དགེ་བསྟེན་ མ་སྟེ་འགོར་བྱད་མེད་བདེན་པ་མཐོང་བ་ལྟ་བརྒྱ་ཙམ་ཡོད་དོ། །ཡང་ཀུན་ཏུ་རྒྱུ་མ་དུའི་རྒྱང་མ་ཡུར་མ་ བྱ་བ་ལ་བྱམོ་གཟུགས་བཟང་བ་རུས་པ་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བ་དཔེ་མེད་པ་ཞིག་བཙས་ནས་མིང་དཔེ་མེད་མ་ ཞེས་བཏགས། དེ་ཆེན་པོར་གྱུར་ཏེ་མ་དུས་དཔེ་མེད་མ་ཁྲིད་དེ་ཀོའུ་ཤཱན་ཧཱ་ལིར་འོངས་ནས་སྐྱེད་མོས་ཚལ་ ཞིག་ན་འདུག་པ་དང་། རྒྱལ་པོ་ཤར་པས་བྱམོ་དེ་མཐོང་ནས་ཆགས་ཏེ་བཙུན་མོར་བླངས། མ་དུའང་ བློན་པོར་བཙུག་གོ། དེའི་ཚེ་རྒྱལ་པོས་བཙུན་མོ་སྟོ་བསངས་ཅན་དང་དཔེ་མེད་གཅིས་ཀྱི་གམ་དུ་ཉི་ མ་རེས་མོས་ཀྱིས་ཟན་ཟ་བ་དང་། དཔེ་མེད་མ་ནི་རྟག་ཏུ་སྟོ་བསངས་ཅན་ལ་ཕྱག་དོག་གི་སྐ་མི་ བཟོད་པ་སྐྱེས་ཏེ་རྒྱལ་པོ་ལ་ཕྱ་མ་ཁོ་ན་བཙུག་པས། ལན་ཅིག་རྒྱལ་པོ་ཁྲོས་ཏེ་གཞུ་བཀང་ནས་སྟོ་ བསངས་ཅན་འཁོར་བཅས་བྱམས་པ་བསྒོམས་པ་ལ་མདའ་འཕངས་པས་ལམ་ཕྱེད་དུ་ལྷུང་། གཉིས་ པ་འཕངས་པས་མདའ་ཕྱིར་ཡོག་སྟེ་རྒྱལ་པོའི་དྲུང་དུ་ལྷུང་། གསུམ་པ་འཕེན་པར་བརྒྱམས་པ་ན་སྟོ་ བསངས་ཅན་གྱིས། ལྷ། མ་འཕེན་ཅིག ཁྱོད་ཐམས་ཅད་དུ་མེད་པར་མ་མཛད་ཅེར་བས། རྒྱལ་པོ་ སྐྲག་སྟེ། ཁྱོད་ལྷ་མོའམ་སྐྱ་[३०५]མོ་སོགས་ཅི་ཡིན། སྟོ་བསངས་ཅན་གྱིས། བདག་དེ་དག་མ་ཡིན་གྱི་ སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཉན་ཐོས་མ་ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་ཐའོ་ཅེར། རྒྱལ་པོས་དད་དེ་ཕྱིན་ཆད་སྙིང་ མོའི་འདུ་ཤེས་བཞག་ནས་མཁོད་གྱས་[३०६]སྐབས་ཤིང་བཟའ་བཅའི་ཕུད་ཀྱང་འབྱལ་ལོ། །དེས་ཕྱིས་ ཤིག་ན་རྒྱལ་པོས་མ་དུ་ལ་ཁྱོད་སྟོ་བསངས་ཅན་ལ་མཁོ་བ་སྟེ་བ་ཅིང་སྟོད་ཅིག་ཅེས་བསྒོ་ནས་རི་ བྲགས་[३०७]པ་ཞིག་འབེབ་ལ་སོང་ངོ་། །དེར་མ་དུ་ལ་དཔེ་མེད་མས། ཡབ། བུད་མེད་ལ་གང་ཤིན་ཏུ་ གནོད། ཕྲག་དོག་དང་། སེར་སྣའོ། ཁོ་ན་སྟོ་བསངས་ཅན་སོད་ཅིག མ་དུས། ཅི་བདག་ལ་མགོ་ གཉིས་ཡོད་དམ། དཔེ་མེད་མས་སྨས་པ། དེ་གསོད་ན་ལེགས། མི་གསོད་ན་ཁྱོད་སྟོན་གྱི་གནས་སུ་ བཞག་གོ་ཞེར་བས། མ་དུ་སྐྲག་ནས་ཐབས་བྱའོ་སྙམ་སྟེ། སྟོ་བསངས་ཅན་འཁོར་བཅས་མཚན་མོ་

མངའ་མེ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ཀློག་པས་དེ་ར་གྲོ་བ་དང་འབྲུ་ 'མར་དང་སྦྱག་སྐྱེག་དང་ཕྱི་ང་བལ་དག་དགོས་པ་ལ། སྒོ་ཁང་དུ་དེ་དག་མང་པོ་བཅེར་ཉེ་གྲོ་བའི་ཁྱོར་ཕྱི་མ་ལ་མར་མ་[3]ཅོན་རྒྱ་པ་དང་སྒོ་ཁང་ལ་མེ་མཆེད་ནས་སྐྱེ་བོའི་ཚོགས་ཀྱིས་མེ་གསོད་པའི་ཕྱིར་བརྒྱགས་[3]ཀཱ་པ་དང་། མ་དུས། ཁྱེད་ཅག་ཅིའི་ཕྱིར་བཙུན་མོའི་ནང་དུ་འཇུག་ཅེས་ཕྱིར་བཟློག་གོ །སྟོ་བསངས་ཅན་རྫ་འཕྲུལ་གྱིས་ནམ་མཁའ་ལ་འཕགས། ནུ་མོ་དག་ལས་བདག་གིར་གྱིས་ཤིག་ཟེར་ནས་ཕྱེ་མ་ལེབ་བཞིན་དུ་མེར་ལྷུང་ནས་བྱང་མེད་ལྟ་བརྒྱ་དང་བཅས་པ་ཚོག་གོ །དེ་ཐབས་ཀྱིས་རྒྱལ་པོ་ལ་གསོལ་བས་ཕྱིར་འཁོར་ནས་མ་དུ་རྒྱ་སྐྱེགས་ཀྱི་ཁང་པར་བཙུག་ནས་བསྲེག་ཏུ་བཙུག་གོ།

མཁས་པ་ཡོན་ཏན་ལྟར་སྣང་ཙམ་གྱིས་མི་མགུ་བ་ནི།

མཁས་པ་མགུ་བར་དཀའ་བ་སྟེ། །ཡོན་ཏན་མེད་ལ་མཁས་མི་མགུ།།
ཕྱིང་ལྟན་མ་ཡིས་མྱ་སྟེགས་ཅེད། །བཀུར་བའི་གོ་སྐབས་མེད་ལ་ལྷོས།།[4]

ཞེས་པ་ནི། བློ་གྲོས་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བའི་མཁས་པ་ནི་རིག་པ་ལྟར་སྣང་ཙམ་ཀྱིས་མགུ་བར་དཀའ་བ་ཡིན་ཏེ། ཡང་དག་པའི་ཡོན་ཏན་མེད་པ་ལ་མཁས་པ་དེ་མི་མགུ་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། རྒྱལ་པོ་གསལ་རྒྱལ་གྱི་བཙུན་མོ་དམ་པ་ཕྱེ་ལྟན་མ་ཞེས་བྱ་བ་མཛངས་ཤིང་མཁས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ལ་ཤེས་རབ་དང་པ་ཐོབ་པ་དེ་ས་ཕྱི་རོལ་སྡུ་སྟེགས་བྱེད་ལ་དུས་ནམ་ཡང་བཀུར་བའི་གོ་སྐབས་མེད་པ་ལ་ལྷོས། ཞེས་པའོ།།

དེ་ཡང་[3]ཀཱ་ཤྱཀྱ་མིང་ཆེན་གྱི་རི་བྲགས་ཀྱི་[3]ཞལ་ཏ་བྱམ་ཟེ་ཞིག་ལ་བྱ་མོ་ཟླ་བ་བྱ་བ་ཞིག་ཡོད་ལ། དེ་མཁས་ཤིང་སྟོང་ལམ་དང་འགྲོ་འདུག་ཅོ་བཟེ་བས་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱི་ཡིད་དུ་འོང་བར་གྱུར་ཏོ། །བྲམ་ཟེ་ཤི་བ་དང་བྱ་མོ་དེ་མིང་ཆེན་གྱི་རྒྱང་མ་ཐན་མཚན་མོའི་ཀླུ་གཏོར་ཞིག་ལས་རོགས་སུ་བསྐོས་ཏེ། ཀུན་དག་ར་བར་སོང་ནས་མེ་ཀློ་འཕྲུས་ཏེ་མེ་ཀློ་གི་ཕྲེང་བ་བཟང་པོ་བརྒྱད་མཁས་པས་མིང་ཕྱེ་ལྟན་མ་ཞེས་གྲགས་སོ། །ལན་ཅིག་རང་གི་ཟས་སྐལ་བློར་ཏེ་ཀུན་རར་སོང་བ་དང་། སྟོན་པས་བསོད་

སྟོམས་ལ་བྱོན་པ་མཐོང་ནས་དད་དེ་རང་གི་ཟས་སྐལ་དེ་ཟུ ལ་ནས། དགེ་བ་འདི་ས་བྱན་མོ་དང་དབུལ་པོར་མི་འགྱུར་བར་ཤོག་ཅེག་ཅེས་སྨོན་ལམ་བཏབ་བོ། །རྒྱལ་པོ་གསལ་རྒྱལ་དེ་དུགས་གཙོར་དུ་སོང་བ་རྟག་ཏུ་རིན་ནས་འཁྱམས་ཏེ་གཅིག་ཕུར་སེར་སྐྱར་མིང་ཆེན་ཀྱི་ཀུན་རར་སོང་བ་དང་། བུ་མོ་དེས་རྟོང་བུ་གཅིག་ལས་ཁ་དང་བར་དང་གཏིང་ནས་རིམ་བཞིན་ཆུ་དོ་བ་དང་བར་མ་དང་བསེལ་བ་བྱང་ས་ཏེ་ཕུལ་བས། རྒྱལ་པོས་ཤིང་པ་དང་གདོང་བཀྲས་ནས་འཕྱངས། དེ་ནས་བུ་མོས་རྒྱལ་པོའི་ཤིང་པ་མཉེས་པས་དེ་རེག་བྱ་མཆོག་དང་ལྡན་པས་དེ་མ་ཐག་གཉིད་ལོག བུ་མོ་ས་བསམས་པ། རྒྱལ་པོ་འདི་དག་ལ་དགྲ་མང་སྐམ་ནས་སྐོ་བཅད་དོ། །དེ་དག་ལ་རྒྱལ་པོ་ཤིན་ཏུམགྱེས་ནུ་མོམ་ཁས་པ་ཞེག་གོ་སྐམ་ནས། མིང་ཆེན་ལ་བུམོ་འདི་ཁྱོད་ཀྱི་ཅིར་འོང་། བན་མོ་ལགས་སོ། རྒྱལ་པོས་བན་མོ་མིན་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱི་བུ་མོ་ཡིན་ཀྱི་ང་ལ་བྱིན་ཅིག་ཅེར་ནས་བཙུན་མོར་བླངས་སོ།།

རྒྱལ་པོ་གསལ་རྒྱལ་ལ་བཙུན་མོ་དམ་པ་གཉིས་ཡོད་དེ། དབུར་ཚུལ་མ་ནི་གཟུགས་བཟང་བ་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་དང་། ཕྱང་ལྡན་མ་ནི་རིག་བྱ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་གྲགས་སོ། །དེ་ལས་དབུར་ཚུལ་མ་ཤུ་རིའི་བུ་དང་། ཕྱང་ལྡན་མས་དགེ་སློང་འཚར་ཀ་ལས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་གློག་སྟེ། འཚར་ཀས་དེ་ལ་གློག་པ་དང་བརྒྱས་པ་དང་ལུང་གཞན་ཡང་ཚོག་པས་ཐོས་པ་དང་ལྡན་པར་གྱུར་ཏེ། རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ལ་མི་ཕྱེད་པའི་དད་པ་བརྙེས་པོ་བརྟེས་པས་ན། ཕྱང་ལྡན་མ་ནི་ཇི་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཁམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་པ་ཡིན་ནོ།།

བླུན་པོ་མགུ་སྤུ་བར་བསྟན་པ་ནི།

བླུན་པོ་མགུ་བར་སྤུ་བ་སྟེ། །ཡོན་ཏན་ལྡར་སྣང་ཙམ་གྱིས་མགུ།།
ཁྱི་སྟེའི་བྷ་དོན་ཐལ་ཆེ་བས། རྒྱན་མ་ཁབ་པོར་བཀུར་ལ་ལྷོས།།[๗๑๖]

ཞེས་པ་ནི། བློ་རྒྱ་རྩུང་བའི་བླུན་པོ་ནི་དགའ་ཞིང་མགུ་བར་སྤུ་བ་ཡིན་ཏེ། ཡོན་ཏན་ལྡར་སྣང་ཙམ་མཐོང་བས་ངོ་མཚར་ཏེ་མགུ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། མངའ་འབངས་སྟོང་སྟེ་དང་ཁྱི་སྟེ་

སོགས་ཀྱི་བློ་མ་དང་དབོན་པོ་ཕལ་ཆེ་བ་ཞེག་གིས་རྒྱ་ནག་གི་མཁན་པོ་ཏུ་ཤང་མ་ཏུ་ཡ་ནའི་ལྷ་སྲོད་ལ་དད་ཅིང་མཆོག་ཏུ་བཀུར་བའི་ཚུལ་ལ་ལྟོས། ཞེས་བའོ།།

སྟོན་[3]ཆོས་རྒྱལ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་[4]བཙན་གྱི་དུས་སུ་རྒྱ་ནས་ཏུ་ཤང་མ་ཏུ་ཡ་ན་ཞེས་བྱ་བ་ཞེག་བོད་དུ་འོངས་ཏེ། ལས་དག་མི་དག་སྣང་ན་མཐོ་རིས་དང་ངན་སོང་དུ་འགྲོ་བས་འཁོར་བ་ལས་མི་ཐར་ཅིང་། སངས་རྒྱས་ཐོབ་པ་ལ་སྐྱེབ་པ་ཡིན་ཏེ། དེའང་ན། སྨྲེན་དཀར་ནག་གང་ཡིན་རྟང་མམ་མཁའ་ལ་སྐྱེབ་པ་དང་འདྲའོ། །ཅི་ལ་ཡང་མི་སེམས་མི་རྟོག་མི་དྲྭོད་པར་བྱར་མེད་ལ་གནས་པ་ནི་མི་དམིགས་པ་ཡིན་པས་འཚང་རྒྱའོ་ཞེར་ནས། ཚད་ལྡའི་སྐོམ་བསྐབས་པས་བོད་ཕལ་ཆེར་དེ་ལ་དགའ་སྟེ། ལུགས་སྲོལ་དེ་དར་བས། ལུས་ངག་གི་ཚོས་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་དོར། རྒྱལ་པོས་ཀྱང་བཀས་བཅད་དཀའ་བར་ཐུབ་ཀེ། རྒ་གར་ནས་སློབ་དཔོན་ཀ་མ་ལ་ཤི་ལ་གདན་དྲངས། ཆུ་ཤང་དང་ཆོད་ལྟ་བཅུག་པས་སློབ་དཔོན་གྱིས། ལུང་དང་རིགས་པས་ཚར་བཅད་པ་ན། ཆོས་རྒྱལ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་གྱིས། ད་ཕྱིན་ཆད་ལྟ་བ་ཀུན་སྤྱད་ཀྱི་ལུགས་སུ་གྱིས། སྤྱོད་པ་ཆོས་སྤྱོད་བཅུ་དང་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སློབས་ཤིག ཆུ་ཤང་གིལུགས་འཛིན་པཎྜི་ཏ་ཚད་པ་གཅད་པར་བྱོའེས་བཀའ་ཁྲིམས་བཅས་སོ། །ཀུ་ཤང་རྒྱུལ་དུ་བརྩ་དས་ནའང་ཕྱིས་སུ་རྒྱལ་ཁྲིམས་ལྟམས་པ་དང་། རྣིང་མ་དང་ཕྱག་ཆེན་པར་ཁས་ལཆེས་པ་མང་པོས་ཀུ་ཤང་གི་ལྷ་བ་དེའི་མིང་ཙམ་གཞན་དུ་བསྒྱར་ནས་དོན་དེ་ཀ་རང་འཛིན་སྐྱོང་བྱེད་དེ། བྲ་དབོན་ཕལ་ཆེ་བ་ཞེག་ཀྱང་དེ་ལ་དད་ཅིང་མོས་པར་གྱུར་ཏེ། ཆོས་རྗེ་ས་པཏ་གྱིས། རྒྱ་ནག་མཁན་པོའི་གཞུང་ལུགས་ཀྱི། །ཡི་གེ་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་། །དེ་ཡི་མིང་འདོགས་གསང་ནས་ནི། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོར་མིང་བསྒྱར་ནས། ཀ་ལྟའི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ནི། །ཕལ་ཆེར་རྒྱ་ནག་ཆོས་ལུགས་ཡིན།[5] །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

རྫ་བའི་ས་བཅད་གསུམ་པ་དོན་བསྟུས་ཏེ་མཇུག་བསྡུ་བ་ལ་དྲུག མཁས་བྲྱན་གཉིས་ཀྱི་དོན་བསྟུས་པ། དེ་ལ་བྱང་དོར་བྱ་བའི་ཚུལ། མཁས་པའི་བསྟན་བཅོས་བརྟེན། ལེགས་བཤད་འདི་ཇི་ལྟར་བརྩམ་[6]པའི་ཚུལ། སྐལ་ལྡན་ལ་མཉན་པར་བསྐུལ་བ། བརྩམས་པའི་དགེ་བ་བསྟོ་བའོ།།

དང་པོ་ནི།

མ་ཁས་པ་ཡོན་ཏན་ཀུན་ལྡན་ཏེ། །བླུན་པོ་ལ་སྐྱོན་འབའ་ཞིག་ཡིན།།
རིན་ཆེན་དགོས་འདོད་འབྱུང་བ་དང་། །སྤྲུལ་གདུག་ཉེས་ཀུན་སྐྱེད་ལ་ལྟོས།།[1-2]

ཞེས་པ་སྟེ། གོང་དུ་བཤད་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་བསྡུས་ན་མ་ཁས་པ་ནི་རང་གཞན་ལ་འཕྲལ་དང་ཡུན་དུ་ཕན་པའི་ཡོན་ཏན་ཀུན་དང་ལྡན་པ་དང་། བླུན་པོ་ལ་ནི་བདག་གཞན་ལྡང་བར་བྱེད་པའི་སྐྱོན་འབའ་ཞིག་གནས་པ་ཡིན་ཏེ། དེའང་ན། ཆོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་ལས་དགོས་འདོད་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བ་དང་། སྤྲུལ་གདུག་པ་ཅན་ཀྱིས་ཉེས་སྐྱོན་ཐམས་ཅད་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ལ་ལྟོས་ཤིག ཅེས་པའོ།།

གཉིས་པ་ནི།

དེ་ཕྱིར་མ་ཁས་དང་བླུན་པོ་ཡི། །རྣམ་དབྱེ་ལེགས་པར་ཕྱེད་ཀྱིས་ལ།།
མ་ཁས་པ་རྒྱན་བཞིན་འཛིན་པ་དང་། །བླུན་པོ་རྟ་བཞིན་དོར་བར་འོས།།[1-3]

ཞེས་པ་སྟེ། མ་ཁས་བླུན་གཉིས་ཀྱི་སྐྱོན་ཡོན་སོ་སོར་བཤད་མ་ཐག་པ་དེའི་ཕྱིར་མ་ཁས་པ་དང་བླུན་པོ་ཡི་རྣམ་དབྱེ་མ་ནོར་བར་ལེགས་པར་ཕྱེད་པར་ཀྱིས་ལ། བདག་ཉིད་ལེགས་སུ་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་མ་ཁས་པ་གཙུག་གི་རྒྱན་བཞིན་དུ་འཛིན་ཅིང་བསྟེན་པ་དང་། བླུན་པོ་རྟ་བཞིན་དུ་རྒྱང་རིང་དུ་དོར་བར་འོས་པ་ཡིན་ནོ།།

དེ་ཡང་སྐྱེ་དཔེ་དོན་ཡོད་འཆར་ཀྱིས། མ་ཁས་པར་ཐུབ་པ་གང་ཞེན། །ཅི་བགི་རིབཞིན་ཕྱེད་པའོ། །སྐྱེས་བུ་སྤྱིརྒྱ་པ་གང་ཞེན། །མ་ཁས་བྱའི་ཡུལ་ལ་མི་སྐྱོད་པའོ།[3-4] །ཞེས་དང་། མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས། སྐྱེས་བུ་མ་ཁས་པ་གིཨཱ་གིས་ཀྱང་། །འདོད་པའི་དོན་མཆོག་སྐྱབ་པར་འགྱུར།[3-5] །མདོར་སྡུམ་པ་ཡིརྒང་གི་ཧྲེས་ཡུགས། །བླུན་པོ་ཡོངས་སུ་སྤང་བར་བྱ།[3-6] །ཞེས་གསུངས་སོ།།

གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་འཇིག་རྟེན་ལ་མཁས་པའི་བསྟན་བཅོས་བརྗོད་ནི།

གླང་ཆེན་ནང་གི་འཁུན་པ་བཞིན། །འཇིག་རྟེན་མཁས་པའི་ནང་ནས་ཀྱང་།།

དཔའ་མཛངས་ལྡན་པའི་ཡིད་འཕྲོག་ནི། །འཇིག་རྟེན་འདི་ན་རྒྱན་དུ་ཆེ།།[3-7]

ཞེས་པ་སྟེ། ཕྱུགས་ཀྱི་ནང་ནས་གླང་པོ་ཆེམཆོག་ཡིན་ཞིང་དེའི་ནང་གི་གླང་ཆེན་འཁུན་པ་ནི་གླང་པོ་ཆེ་སྟོང་ལ་ཅི་ཅི་ལས་མི་འབྱུང་བ་བཞིན་དུ། འཇིག་རྟེན་གྱི་བློ་བྱང་དོར་ལ་མཁས་པའི་ནང་ནས་ཀྱང་དཔའ་ཞིང་རྟུ ལ་ཐོད་པ་དང་མཁས་ཤིང་མཛངས་པའི་བློ་གྲོ་ས་དང་ལྡན་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཡིད་འཕྲོག་པ་དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་འདི་ན་རང་གང་དུ་གནས་པའི་ཡུལ་ཕྱོགས་མཛེས་པར་བྱེད་པའི་རྒྱན་དུ་ཆེ་བ་ཡིན་ནོ། །སྐྱེ་ཤར་ཡོད་པའི་གླང་པོ་ཆེ་ནི་འཁུན་པ་བྱེད་ལ་དེ་ནི་གླང་པོ་ཆེ་སྟོང་གི་ནང་ནས་ཅི་ཅི་ལས་མི་འབྱུང་བར་བཤད་དོ།།

གཉིས་པ་ཆོས་ལ་མཁས་པའི་བསྟན་བཅོས་བརྗོད་ནི།

ནོར་བུའི་ནང་གི་བསམ་འཕེལ་བཞིན། །ཆོས་ལ་མཁས་པའི་ནང་ནས་ཀྱང་།།

མཁས་བཙུན་བཟང་གསུམ་འཛོམས་པ་ནི། །བསྟན་པ་འདི་ལ་རྒྱན་དུ་ཆེ།།[3-10]

ཞེས་པ་ནི། དབུལ་བ་སེལ་བར་བྱེད་པའི་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེའི་ནང་གི་གང་བསམ་འབྱུང་ཞིང་འདོད་དགུའི་ལོངས་སྤྱོད་འཕེལ་བར་བྱེད་པའི་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་བཞིན་དུ། དམ་པའི་ཆོས་ལ་མཁས་པའི་ནང་ནས་ཀྱང་ཕྱི་ནང་གི་རིག་པའི་གནས་ལ་ཕྱོགས་རེས་མེད་པར་སྦྱངས་པའི་མཁས་པ་དང་། སྒོ་གསུམ་ཉེས་སྤྱོད་ལས་སྡོམ་པའི་བཙུན་པ་དང་། གཞན་ཕན་གྱི་སེམས་བཟང་པོ་དང་ལྡན་པ་གསུམ་འཛོམས་པ་ནི། རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་འདི་ལ་བཤད་སྐྱབ་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་འཛིན་སྐྱོང་སྤེལ་བར་བྱེད་པའི་ཆུན་དུ་ཆེ་བ་ཡིན་ནོ།།

བཞི་པ་ལ་གསུམ། མཁས་པ་སྟ་མས་ལེགས་བཤད་ཇི་ལྟར་བརྩམས་པ། དེ་དུས་དབང་གིས་ཉམས་ཚུལ། སྨྲར་ཡང་ལེགས་བཤད་འདི་བརྩམ་[3-11]ཚུལ་ལོ།།

དང་པོ་ནི།

མཁས་པའི་དབང་པོ་སངས་པཉ་ཀྱིས། །མཁས་བྱུན་༡༡༠རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ཡི།།

ལེགས་བཤད་རིན་ཆེན་གཏེར་ཞེས་པ། །འཇིག་རྟེན་མིག་ཏུ་བྱིན་ན་ཡང་།།ཞ་༡།

ཞེས་པ་སྟེ། རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱི་རྣམ་འཕྲུལ་གདངས་རིའི་ཁྲོད་ཀྱི་མཁས་པའི་དབང་པོ་དཔལ་ལྡན་སངས་བཀྲིས་དཔའ་རྒན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་མཛད་པའི་ཤེས་རབ་བཏུས་པ་དང་། ཤེས་རབ་སྒོང་གྲ་དང་། སྒེ་བོ་གསོ་ཐེགས་གསུམ། སློབ་དཔོན་ཉི་མ་སྐས་པས་མཛད་པའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའི་མཛོད། སློབ་དཔོན་མཆོག་སྡེད་ཀྱིས་མཛད་པའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་བརྒྱ་པ། ཙ་ན་ཀ་རྒྱལ་པོའི་ལུགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས། མ་སུ་རཀྵས་བྱས་པའི་ལུགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ཀེ་རྒྱ་གཞུང་རྣམས་ཀྱི་ལེགས་ཚ་བའུས་ནས། མཁས་པ་དང་གྲུབ་པོའི་ཁྲད་པར་རྣམ་པར་དབྱེ་བའི་བསྟན་བཅོས་ལེགས་པར་བཤད་པ་རིན་པོ་ཆེའི་གཏེར་དང་། སྐྱེས་བུ་རྣམ་དབྱེ་གཞོན་ནུའི་མགུལ་རྒྱན་ཞེས་བྱ་བ། སྐལ་བ་དང་ལྡན་པ་དག་ལ་འཇིག་རྟེན་ཀྱི་བླང་དོར་ལྟ་བའི་མིག་ཏུ་བྱིན་ན་ཡང་། ཞེས་པའོ།།

གཉིས་པ་ནི།

དེ་སར་མཁས་པའི་ཉེན་བྱེད་རྣམས། །ཞིང་གཞན་ནུབ་རིའི་རྩེ་ར་སོན་ཅིང་།།

བླུན་རྩོངས་བླ་བའི་གཟུགས་ཤར་བས། །ལེགས་བཤད་པདྨ་༡༡ཕལ་ཆེར་རྒྱས།།ཞ་༡༡།

ཞེས་པ་སྟེ། དེ་རིང་སང་གི་དུས་ལ་ཐུགས་གཟུགས་བཟོ་ར་གནས་པའི་མཁས་པའི་ཉེན་བྱེད་གོང་མ་རྣམས་གདུལ་བྱའི་དབང་གིས་ཞིང་ཁམས་གཞན་ནུབ་རིའི་རྩེ་མི་མངོན་པའི་ཡུལ་དུ་སོན་ཅིང་གཤེགས་པར་གྱུར་ལ། ཕྱོགས་རེས་བློ་མེགས་ཅན་གྱི་བླུན་ཞིང་རྩོངས་པའི་མཁས་རྟོམ་བ་བཟི་གཟུགས་ཤར་བའི་དབང་གིས་ལེགས་བཤད་པདྨ་དེ་དག་ཕལ་ཆེར་ཁ་ཟུམ་སྟེ་དོན་གཉིར་ཤོག་ཅང་དུ་གནས་

ཀྱིས་དགོས་དོན་སྒྲུབ་ཅི་མྱོང་བའི་གོ་སྐབས་ཐུབ་བར་གྱུར་ཏོ།།

གསུམ་པ་ནི།

སྐར་ཡང་བདག་ཏྲིའི་སྐྱེད་ཚལ་འདིར། །རྣམ་དཔྱོད་ཀེ་མའི་ཟེར་འཕྱེལ་ཞིང་།།
བཙོན་འགྲས་ཆར་ཀྱི་བྱན་པ་ལས། །ལེགས་བཤད་པདྨ་དཀར་པོ་འཁྲུངས།།ཞ།

ཞེས་པ་ནི། དེ་ལྟར་མ་ཁས་པ་སྟེ་མའི་ལེགས་བཤད་པདྨ་ཐལ་ཆེར་ཁ་ཟྲུམ་པ་ནི་སྐར་ཡང་ཙོ་མ་པོ་བདག་གི་བྷོ་གོས་ཀྱི་སྐྱེད་མོས་ཚལ་ལེགས་བཤད་ཀྱི་མེ་ཏོག་ཅེར་ཡང་འཆར་བ་འདི་ར། ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་ཅིང་ཟབ་གནད་དཔྱོད་པའི་ཀེ་མའི་འོད་ཟེར་ཟེ་ར་རབ་ཏུ་འཕྱེལ་ཞིང་དགེ་བ་ལ་སྦྱོ་བའི་བཙོན་འགྲས་ཀྱི་གྲུ་ཆར་བཟང་པོས་ཡང་ཡང་བྱན་པའི་རྒྱུ་རྐྱེན་ཚོགས་པ་ལས། ལེགས་པར་བཤད་པ་པདྨ་དཀར་པོ་དོན་བཟང་སྒྲུབ་ཅིའི་བཞུད་འཛིན་པ་འདི་འཁྲུངས་སོ། །ཞེས་པའོ།།

ལྔ་པ་ནི།

ཁྱེལ་ཡོད་མཛེས་པའི་ལུས་འཆང་ཞིང་། །ཏྲི་གྲོས་མིག་དཀྱུས་རིང་ཡོ་ཡིས།།
སྐལ་བཟང་ཤོང་དུག་ལྡན་པ་རྣམས། །དེང་ནས་ཀྱེ ཞིང་རོལ་བར་མཛོད།།ཞ།

ཅེས་པ་སྟེ། གཞན་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་ཉེས་སྤྱོད་ལ་འཛེམ་ཟླའི་ཁྱེལ་ཡོད་ཀྱི་རྒྱན་གྱིས་མཛེས་པའི་ལུས་འཆང་ཞིང་། བློ་དོན་ལྡན་པའི་གྲོས་ཀྱི་མིག་དཀྱུས་རིང་ཡོ་ཡིས་ལེགས་བཤད་པའི་དགའ་སྟོན་མཆོག་ལ་སྤྱོད་པའི་སྐལ་བཟང་ཤོང་དུག་ལྡན་པ་རྣམས་དེ་རིང་ནས་གླུས་རྒྱ་བཙོན་པའོ་འཕྲུ་ར་ཤྲིང་གིས་རྩེ་ཞིང་དོན་བཟང་སྒྲུབ་ཅི་བཞུ་ད་ལ་ཅི་དགར་རོལ་བར་མཛོད་ཅིག ཅེས་པའོ། །བཤད་པ་ཐག་པའི་ཚོགས་བཅད་གསུམ་ནི་གནྡྷ་ར་ཀྱི་རྒྱུ་སྒྲུབ་བའོ། ཀེ་ཡང་འཇིག་རྟེན་ཡ་རབས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ནི་དམ་པའི་ཚོས་ཀྱི་ཚུལ་དང་མི་འགལ་ཞིང་དེ་ལྟར་ཅམས་སུ་བྱངས་ན་གནས་སྐབས་ལྟ་མིའི་རྟེན་བཟང་བརྒྱ་ད་ནས་དམ་པའི་ཚོས་ལ་སྤྱོད་པས་རེས་ལེགས་ཐར་པའི་གོ་འཕང་ལ་ཉེ་བར་འགྲུར་རྟོག་ཡིན་ཏེ། ཤེས་རབ་བརྒྱ་པ་ལས། མི་ཡི་ཚོས་ལུགས་ལེགས་

སྨྲད་ན། ལྟ་ཡུལ་བསྒོད་པ་ཐག་མི་རིང་། །ལྟ་དང་མི་ཡི་ཐེམ་སྐས་ལ། །འཛོགས་ན་ཐར་པ་གམ་ན་འདུག[ཟ་ཟཅ] །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དྲུག་པ་ནི།

དེ་ལྟར་ལེགས་པར་བཤད་པ་ཡི། །དགེ་བས་དེང་སང་སྐྱེ་བོ་ཀུན།།
མ་ཐས་ཆུན་རྣམ་དབྱེ་ཤེས་ནས་ནི། །མ་ཐས་ལ་མ་ནོར་དད་ཕྱིར་ཅེག།[ཟ་ཟཅ]།

ཅེས་པ་སྟེ། གོང་དུ་རིས་སྐད་བསྟན་པ་དེ་ལྟར་ལྷག་བཤད་པའི་བསྟན་བཅོས་འདི་བརྙམས་པའི་དགེ་བས་དུས་དེ་རིང་སང་གི་སྐྱེ་བོ་ཀུན་གྱིས། བསྟེན་བྱ་མ་ཐས་པ་དང་དོར་བྱ་ཆུན་པོ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་ལེགས་པར་ཤེས་ནས་ནི་མ་ཐས་པ་མཆོག་ལ་མ་ནོར་བར་རབ་ཏུ་དད་མོས་ཀྱིས་བསྟེན་པར་གྱུར་ཅིག ཅེས་པའི་དོན་ནོ།།

གསུམ་པ་མཇུག་གི་དོན་ནི། ཅེས་མ་ཐས་པ་དང་ཆུན་པོ་བརྗག་པའི་བསྟན་བཅོས་དགེ་ལྡན་ལེགས་བཤད་པརྒྱ་ཡོད་ཚུན་པོའི་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི། རང་གི་སློབ་མ་ལེགས་བཤད་དོན་དུ་གཉེར་བའི་བློ་གྲོས་ཅན་འགའ་ཞིང་གིས་བསླུ་བ་བསོད་ནམས་གྲགས་པ་རྣམ་དཔྱོད་མཆོག་གི་སྟེས། དགེ་ལྡན་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་གླིང་དུ་སྨྲར་བའི་ཡི་གེ་པ་ནི་ལེགས་བཤད་སྨྲ་བ་བག་དབང་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པའོ། །ཞེས་པ་ནི། བརྩམ་བྱའི་བསྟན་བཅོས་དང་། སྒྲུབ་[ཟ་ཟཅ]བ་པོ་དང་། རྩོམ་པ་པོ་དང་། བརྩམས་པའི་གནས་དང་། ཡི་གེ་པ་སྟེ་ཁྱད་པར་ལྡ་བསྟན་པའོ། །སྒྲུབ་ཡང་བསྟན་བཅོས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་འདིས་གཞན་ལ་ཚན་ཐོགས་པའི་ཐུགས་སྨོན་མཛད་པ་ནི། འདིས་ཀྱང་སྐྱེ་བོ་མཐའ་དག་གི་མ་ཐས་པ་དང་ཆུན་པོའི་རྣམ་དབྱེ་བའི་ཆུ་ཀྱུ་ཕྱེད་པར་གྱུར་ཅིག ཅེས་པའོ།།

སྨྲས་པ། ཆོས་སྐིད་ཆུང་དུ་འདུག་པ་ཡི། ཡ་རབས་དམ་པའི་སྨྲོད་ཚུལ་མཆོག །མ་འདྲེས་གསལ་བར་སྟོན་པ་ཡི། །ལེགས་བཤད་འདི་ཀོན་དུ་བྱུང། །དམ་པའི་ཚོས་ཚུལ་ཟབ་ཅིང་ཁྲ། །དམན་

བའི་བློ་ཡིས་མི་འཚུན་ཕྱིར། ཐོས་བྱལ་མཁས་པར་རློམ་པ་དང་། ཆོས་ལྟར་བཅོས་པས་བསླུ་བ་མང་། ཉེ་ཕྱིར་བློ་གསལ་སྣལ་བཟང་དག །ལེགས་བཤད་སྒོན་མེ་འདི་ཐོགས་ལ། ཡུར་སྣང་གྲོགས་ཀྱིས་མ་བསླུ་བར། །མང་ཐོས་མཁས་པ་དམ་པ་འཚོལ། །མཁས་འདོད་མཁས་པ་ལེགས་བསྟེན་ནས། །ཚུལ་ལྟན་ཐོས་པའི་ཆོར་བསགས་ན། ཡོན་ཏན་དབྱར་མཆོ་ལྟར་འཕེལ་ཏེ། །བྱགས་ཅན་མཁས་པ་གལ་ལེར། །བློན་པོ་མཁས་པར་རློམ་པ་དང་། །མཁས་པ་སྒོས་བའི་ཚུལ་འཆང་བ། །མ་འདྲེས་རི་བཞིན་འབྱེད་པ་ཡང་། རྟོན་བསགས་བསོད་ནམས་མཐུ་ལས་ཡིན། །ཚུལ་འདི་ཆུལ་བའི་སྐྱེས་རབས་དང་། །འདུལ་བ་ཡུང་གི་གྲྭང་གཞིས་སྐབས། །ཡིད་ཆེས་ཚད་མའི་གཞུང་ལུགས་ལ། །བརྟེན་ནས་མདོར་བསྡུས་ཚུལ་དུ་བཀོད། །འདིར་འབད་དགེ་བས་སྐྱེ་བོ་ཀུན། །མཁས་བཙུན་བཟང་པོའི་བཤེས་གཉེན་ལ། །བརྟེན་ནས་གཞུང་ལུགས་ཆུ་མཚོ་ཆེར། །ཐོས་བསམས་སྒོམ་པ་མཐར་ཕྱིན་ཏོག །ཅིས་མཁས་པ་དང་བློ་བརྟག་པའི་བསྟན་བཅོས་དགེ་ལེགས་བཤད་པbecu་དཀར་པོའི་ཆུན་པོའི་འཕྲིལ་པ་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི། མང་ཐོས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ནའི་མང་ལྟ་རམས་པ་དག་དབང་བསྟན་འཛིན་གྱི་ས་ཕྱི་ར་ནན་གྱིས་བསྒྲུ ལ་བའི་ངོར། མཁས་གྲུ བ་དམ་པ་དུ་མའི་ཞབས་རྡུལ་སྤྱི་བོས་བསྟེན་པའི་བཙུན་གཟུགས་སྟོམས་ལས་པ་དབྱངས་ཅན་དགའ་བའི་བློ་གྲོས་ཀྱིས་གཡར་ཁུལ་ཙམ་དུ་བཀོད་པའོ།། །།

ཚོ་སྤ་སྤྱི། ཚུལ་འདི་ཁལ་ཁ་ཙོ་ནང་པེ་སེའི་ཏོག །དབྱོད་ལྡན་དགེས་སློང་དག་དབང་ལྷན་འཛིན་གྱིས། །ཆོས་སྤྱིན་ཆུ་ཆེར་སྤེལ་བའི་ལྷག་བསམ་གྱིས། །མཐུན་ཉེན་སྤྱི་བཀའ་དྲིན་ཀུན་ཏུ་ལེགས་པར་བསྒྲུབས། །ལེགས་བྱས་འདིས་མཚོན་དུས་གསུམ་དགེ་བའི་མཐུས། །ཚེ་རབས་ཀུན་ཏུ་དལ་འབྱོར་རྟེན་བརྒྱུད་དེ། །དཔལ་ལྡན་བླ་མས་དགྱེས་བཞིན་རྗེས་བཟུང་ནས། སྨིན་གྲོལ་ལམ་བཟང་སྒྲུབ་དུ་མཐར་ཕྱིན་ཏོག མཆྱ་ལོ།། །།

ལུགས་རྙེད་གྱི་བསྟན་བྱ་སུ་ཞི་ལའི་འཕྲེང་བ།

[2]རྒྱལ་མཆོག་ལྷ་བ་དག་དབང་བློ་བཟང་རྒྱ་མཚོ།

꒐꒐། །སྨྲ་བ་དག་གི་དབང་ལྡུག་འཇམ་པའི་དབྱངས། ཀབྱངས་ཅན་ལྟ་མོའི་[1]གཙུག་ལག་འདོད་འཇོའི་དཔལ། ཀུབལ་ལྷན་ཚངས་པ་སྔེ་བཞིའི་བང་མཛོད་འཇོན། །འཇོན་མའི་མངའ་བདག་རྣམས་ཀྱིས་ཤི་ས་སྟོལ།།[4]

ཆོས་དང་སྲིད་ཀྱི་ཆོག་དོན་ཟབ་བདུད་སྒྲ། །སྟེན་དག་པི་ཝཾ་རྒྱུད་ཀྱིས་གླུར་བླངས་ན། །རྣམ་དཔྱོད་ལང་ཚོ་རྒྱས་པའི་ཤེས་ལྡན་རྣར། །འཇེའས་ཀྱང་ཐལ་ཆེར་ཐོས་འཛིན་ཆེར་མ་ཉལ།།[1] །[4]། དེ་ཕྱིར་མཆོག་དམན་ཀུན་ཀྱིས་ལེགས་རྟོགས་པའི། །བོལ་ཆོམ་ཆོགས་སུ་བཅད་པའི་སུ་ཞི་ལ། ཆིང་གིས་གནམ་གྱི་རིགས་ལས་མི་བདག་མཐུ་ལ། །མཛོས་བྱེད་དོ་ཤལ་འཕྲེང་བས་རྒྱན་དུ་སྒྲུབ།།[5]།

དེང་དུས་རྒྱ་གར་རྒྱ་ནག་ཏོར་བོད་སོགས། །སྲོག་བྱང་ཡ་རབས་ངང་ཚུལ་ལུགས་གཉིས་ཁྲིམས། །ཆེར་ནུབ་བན་སྒོད་ངོ་སོར་ཞྭེར་དུས་འདིར། །ལེགས་པར་བཤད་ཀྱང་ཐུབ་ཏུའི་ཤར་གཉིས་བཞིན།།[3]། བྱང་བསྟན་ཕུག་པར་རྟ་ལྡང་ཅན་གྱི་ཟེར། ཞི་འཇུག་དངོས་པོའི་གཤིས་ལ་བཅོས་མེད་ཀྱང་། །ཁྱོགས་གཞན་བུག་པར་ཤར་བའི་སྣང་བ་ཡིས། །འཐིབས་བུའི་སྐག་རྣམ་སེལ་བ་འགའ་འབྱང་སྟམ།།[4]། ལྟ་ཆོས་ལྟ་ཞོག་མི་ཆོས་བྱ་བཞག་[3]ཀྱང་། །ལམ་དུ་རྒྱག་པ་བསོད་ནམས་ལ་རག་པས། །ཀཀོན་ཅོག་མཆོད་དང་ངན་སྐྲོང་སྨྲེན་[4]གཏོང་སོགས། །ལེགས་བྱས་སྤེལ་བའི་ཚོགས་ཆེན་གསོག་པ་གནང་།།[5]། མངོན་ཤེས་མེད་ཕྱིར་གྲོས་དང་འདྲན་མ་[1]ཀྱན། །ཁོག་ཏུ་འཞེལ་[2]དཀའ་ཡུལ་དུས་གནས་སྐབས་དང་། །ཀག་གཅེན་བར་མར་[3]བཏགས་ནས་འཕལ་ཆོད་འཕལ། །བྲོང་ཏེ་འཇུག་པ་ཁོ་ཚོས་ཡང་རྩེ་ཡིན།།[5]། སེམས་ཀྱི་འཚར་སྐྲོ་འབྱང་ལ་མཐའ་མེད་ཀྱང་། །ཀྲི་[1]བར་བསྐྱེལ་ནས་མི་སྣ་བ་དེ་མཁས། །སྟིང་ནའི་དག་ལ་འཕལ་དུ་མི་ཁྲོ་བར། །བཅོས་མ་འཇུམ་གྱིས་བསུ་བ་གྲུང་པོ་ཡིན།།[4]། རང་བྱོན་མི་འབབ་གཏམ་ཆོག་ཅི་བྱང་ཡང་། །རྫུ་བཟང་[2]ཁོག་ནས་མི་མངོན་ལེན་པ་ཟབ། །ཟས་ནོར་འདོད་ཀྱང་དག་མཛད་ས་གཡོ་ཐབས་ཀྱིས། །མི་མངོན་ཤུགས་ཀྱིས་ལེན་པ་སྣང་

པོ་ཡིན།།[1]། དན་ལ་མི་འཁང་སྟད་ནས་འགྱུར་བ་སྲིད། །བཟང་ལ་མི་བསྟོད་ཅིར་འགྱུར་ཤེས་པར་དཀའ།[2] །གང་གི་ཐོག་ཏུ་འབབ་པའི་གནད་མེད་པར། །གཞན་ཟེར་འབྱངས་པའི་ཞལ་ཕྱེ་གཅད་[3]མི་རུང་།།[4]།

བྱ་བ་གང་ཡང་འགྱུབ་པའི་གདེང་མེད་པར། །ཁ་འདོན་མི་སྐྱེན་ཁོང་དུ་སྲེད་པ་གནད། །བྱ་སོགས་གཅེན་ལ་བྱམས་དགུ་[5]ངན་སྲོལ་ཡོང་། །དགྲ་ལ་ཉ་ཅང་སྐད་ན་རང་ལ་མཚུ་ངས།།[6]། གཅེན་ལ་རལསྲོད་ཆེས་ན་ནམཕྱགས་འཁོན། །བཟན་ལ་འབབར་ཤ་ཆེས་ན་འཁར་མ་ཁན་དགོན། །འཁོར་ལ་ཆེས་ཆེར་རྒྱབ་ན་སྙིང་སྐྱན་འཛུག །ཀྱོགས་ལ་རྩན་ཆེན་མང་[7]ན་ཞེ་བཞག་ཡོང་།།[8]། དེས་ངན་གཞན་ལ་བཏོད་[9]ན་རང་ལ་འཁོར། །ཁ་དག་མི་གསག་[10]གནག་པ་སེམས་ལ་ཞོག །གཅེན་ལ་མི་བསྟོད་བྱམས་པ་ཡིད་ལ་འཛིན། །ངན་སྒོ་ཡོད་ཀྱང་ཕྱི་རྒྱལ་མ་སྐད་སྐྱན།།[11]། གདོང་ཐུག་དུག་པོས་དག་ཏོ་[12]ཐུལ་དཀའ་བས། །སྐྱ་ཆོགས་ཐབས་ཀྱི་འདུན་མ་[13]རྣབས་ཀྱིས་ཆོད། །གཏམ་མགོ་འཛོམ་བས་མཐུག་མ་དལ་ཕྱོགས་ལོངས།[14] །དགོས་དོན་ཕིགས་སྐྱ་འཚམ་ཁྱེ་མཛེས་པར་བརྗོད།།[15]། ཤེར་སྐྱ་ཙམ་ཀྱིས་ཟན་གཅོག་དཀའ་བས། །བརྒྱ་བཤེག་སྟོང་འགྱུགས་སྐྱི་བྱམས་བློ་རྒྱ་བསྐྱེད། །བྱ་ལ་ཉེས་སྐྱེན་བཤད་ན་རྗེ་ས་སུ་ཐན། །རང་ལ་ཆེ་བསྟོད་སྐྱངས་ན་ནམ་ཕུགས་བྱིན།།[16]། རང་འདོད་ཞེ་བཞག་སྐྱི་གཅོགས་ཕྱིར་བྱས་བཙུན། །བྱད་མེད་གོས་དབང་མ་གཏོང་རང་ཐག་[17]ཆོད། །རྩོངས་པར་གོས་དང་ངན་ལ་དབང་མ་བསྐུར། །གོས་ལ་མི་དབང་མི་ལ་གོས་མ་འཆད།།[18]། དབྱུགཤིང་བྱིད་མཁན་གོས་ཀྱི་ཁྱུར་[19]མ་འཇུག །མཁས་དང་ཟན་ནས་ཁམས་ཆེན་ཤ་ཚར་དྲིས། །གོས་མཐིལ་རེ་ཞིག་མ་བཤད་བསྐྱར་དུ་བཏུབ། །གོས་ལ་བསམ་གཞིགས་མང་བཏང་ཏང་བྱག་ཆུང།།[20]། མི་དཔེ་རང་ལ་བཀབ་ནས་ཞིབ་མོར་དཔྱོད།[21] །ཁྲན་ཐུའི་ཁེ་ལ་བཤུས་ནས་ཉེན་བསྟམ་[22]དང་།། གཏམ་བན་མི་བསམ་འདོད་ལ་རྩེད་བས་ཕྱང་།[23] །ཡ་རབས་དུས་བསྐྱེན་དམའ་སར་འབེབས་[24]མི་རུང་།།[25]། མ་རབས་ཆེ་སར་གཏོན་ན་གཉའ་བ་རེངས།[26] །མཁས་པ་རེས་བོར་[27]ཡོན་ཏན་ལྷན་པ་དགོན། །མི་མང་[28]དག་རུ་མི་ལེན་གཉེན་དུ་འགྱུགས། །མི་འགྱུབ་ཁས་ལེན་མ་ཆེ་དེར་[29]མི་འཇུག།[30]། གཅེས་ནོར་འདོད་ཅན་མི་ལ་མི་སྐྱེན་གསང་། ཆོད་མེད་ལ་གོས་བན་སེམས་ཅན་

ལ་བློ། ཤེ་གཏོར་[1]སྐྱིང་གཉམ་ཁ་མང་ཅན་ལ་གསང་། སྟན་ཐྱང་ཀུ་རེ་མེཐྱབ་ལ་བསྟམ་སྒོང་།།[2]ཞི°།

མི་བདེན་པ་ལ་ཡུས་ཀྱིས་[3]གཤགས་མ་གདབ། ཤི་ཉན་གྲོས་འདེབས་མེད་ལ་ཞྭེར་ཤོག་དང་། ཤི་ཡོང་ལས་འཆོལ་མི་ཤེས་ཀོ་ལོང་དོར།[4] དྲིན་འདྲེན་མངས་ན་དགའ་བའི་གདུང་སེམས་འཆོར།།ཞི[5]། གྲོང་ཆེན་མངས་ན་གཉེན་ཡང་ཞེན་པ་ལྷོག ཁགཞན་སྟག་སྐྱིང་ཆོམ་མ་བྱེ་རང་ལ་འགོར། ཁངས་སྐྱིད་མ་ངོམ་གཞན་གྱི་ས་དེ་ལན་འཇལ། ཁྲོས་ཉེས་འཚོད་ཐལ་མི་བྱ་ཕྱི་ན་ཆད་གཟབ།།[6] ཞི[7]། དགོས་མེད་ཚོག་[8]ཐྲག་གཉམ་གྱིས་དབྱ་བོ་འགྱགས། ཁ་རོལ་བསམ་པ་རྟོགས་ཕྱིར་ཡུན་དུ་སེམས།[9] ཁངས་མགོ་ཐོན་བའི་འཐུལ་ཅན་སྒྲུང་ཐོ་ཡིན། ཆེན་ཐོར་སྐེབས་ཆེ་ཚེངས་དང་ཆུལ་སྐད།།[10] ཞི[11]། ཀུན་གྱིས་ཁྱེར་དུས་འོག་འཕྲལ་འཇུག་བདེ་[12]བྱེད། ཤེས་བ་ཚད་མི་བྱེད་ཚོད་འཛིན་ཁེ་ཉེན་བསམ། ཁངོན་དུ་གྱུར་ཆེ་འདོད་ཚུང་སྐྱི་གཅིགས་རོས། ཐྲེར་དུ་ཡྱོས་རྩམས་མི་མངོན་ཤུགས་ཀྱིས་སྐྱོང་།།ཞི[13]། ཤར་[14]ཚད་ལགས་ཏུ་མི་ལེན་བྱེངས་ཕྱིན་ཆད། ཤེད་དྲག་ཐབས་ཀྱིས་བྱ་བ་མཐའ་རྒྱ་ཐོན། ཐེར་ཚད་བདེན་བར་མི་[15]འཛིན་དབྱད་དར་གྱིས། ཐ་ཚོམ་མིར་བྱིན་ཆོར་བཟང་རང་ཁྱིས་ཆོངས།།ཞི[16]། མི་སྐྱིང་གཅོད་བའི་གཏམ་དེ་ཡྱེ་ནས་བཟུང་། སྤྲང་དགའི་ཆོར་ལ་མ་བཤུ་བརྗེད་མ་གཤེག ཤ་ཚེམ་སྟ་ཅེར་ཞེམ་ལ་རྟབ་ཤ་དང་། ཤ་མགུར་འཕྲལ་དུ་མཚུམ་ཁ་མིག་ལྷོག་སྒོང་།།ཞི[17]། དོན་མེད་ལས་ལ་བཙོན་འགྲུས་རང་ངལ་ཡིན། ཁགསོད་བརྡུང་རེས་བར་དགོས་ལ་སྐྱིང་མ་ཚུང་། ཤེབབས་[18]རེས་ཁྲལ་དང་ལག་འདོན་ཡང་མི་འཇུག ཁྲགོས་མེད་འབབས་རྣམས་མནར་བའི་ལས་མི་བྱེད།།ཞི[19]། ཐྲད་མ་ཐག་བའི་མི་ལ་ངོ་ཤེས་དང་། ཤེདྲེས་མ་ཐག་[20]བའི་མི་ལ་བློ་གཏོད་དང་། སྣེམས་ལ་བབས་འཕྲལ་དགའ་བའི་འཛུམ་སྟོན་དང་། ཁ་བབས་འཕྲལ་བཞིན་སྤུད་རྣམས་ཀླད་ཚུང་ཡིན།།ཞི[21]། ཐྲད་མ་ཐག་བའི་མི་ལ་ངོ་ཤེས་དང་། ཤེདྲེས་མ་ཐག་[22]བའི་མི་ལ་བློ་གཏོད་དང་། སྣེམས་ལ་བབས་འཕྲལ་དགའ་བའི་འཛུམ་སྟོན་དང་། ཁ་བབས་འཕྲལ་བཞིན་སྤུད་རྣམས་ཀླད་ཚུང་ཡིན།།ཞི[23]། ཐྲད་མ་ཐག་བའི་མི་ལ་ངོ་ཤེས་དང་། ཤེདྲེས་མ་ཐག་[24]བའི་མི་ལ་བློ་གཏོད་དང་། སྣེམས་ལ་བབས་འཕྲལ་དགའ་བའི་འཛུམ་སྟོན་དང་། ཁ་བབས་འཕྲལ་བཞིན་སྤུད་རྣམས་ཀླད་ཚུང་ཡིན།།ཞི[25]། དྲག་པོ་དྲག་ཆེར་མ་མ་ཁས་ནམ་ཐུགས་ཐུང་།[26] ཁཙ་བ་མཙ་ཆེར་མ་མ་ཁས་ནམ་ཐུགས་འཁོན། ཁ་ཁས་པ་མ་ཁས་ཆེར་མ་མ་ཁས་ནམ་ཐུགས་ཀློན། ཁ་ཙུ་ན་བ་ཙུ་ན་ཆེར་མ་མ་ཁས་ནམ་ཐུགས་འཆལ།།ཞི[27]། ཆེ་བ་ཆེ་ཆེར་མ་མ་ཁས་ནམ་ཐུགས་དམའ། ཁགམ་ལ་ཀྱུ་མཚན་ཡོད་བས་གཞན་ཁ་སྐུལ། ཁབག་ཕེབས་བག་འཇམ་སྐྱན་ཐོས་བློ་བིད་ནས། ཁགཞན་མཚང་ཐབས་ཀྱིས་བྱ་ས་ནས་ཆམ་[28]ལ་འབེབས།།ཞི[29]།

མ་བཤད་པས་ཀྱང་མི་གོ་ལྟོད་པར་སྣུ། །མ་འབར་བྱས་ཀྱང་མི་ཤན་རན་པར་ཆོལ། །མ་བསྟབ་ཀྱི་སུས་ཀྱང་མི་གོ་ལེགས་པར་བསྟབ།། །།མ་བྱིན་གྱིས་གཞན་ཡང་མི་འཚང་བག་རེ་སྟེར།།ཚ། ཡང་ཡང་སྨིན་གྱི་སར་རྟག་འགྱོ་བྱམས་པ་ཟད། །དེན་ཅན་མི་དེ་སུན་དུ་མ་འཇུག་མཛངས། །གཤའ་བར་འཚོར་བའི་དག་བོ་རེ་བས་ཀྱི་འཇུག །སུས་ཐན་མི་ཤེས་ཤམས་ཀྱི་ཚུང་རས་མ་བོ་ར།།ཁཀ། གང་བཅོལ་གོ་ཆོད་བྱུང་བ་བྱན་གྱི་རབ། །རྫུན་དང་གཡོ་སྐྱུ་ཀོ་མི་ཤེས་ནམ་ཐུགས་བྱིན། །ཁ་ཉུང་ལག་པ་གཅང་བ་ཡོན་ཏན་མཆོག །བྱས་ཡུས་ཆེས་ན་ལས་ལ་ངོ་སོ་ཚུང་།།ཁཟ། ཁ་གདངས་སྦྱར་བསྟམས་མི་དང་འབྱེལ་བྱེད་ཐུབ། །མཐོན་པོ་ང་རྒྱལ་ཅན་གྱི་ཐག་ཐུང་དང་གོས་ཀྱི་ར་ཐུབ་ཅན་ཆུག།ཁྱ། དོན་མེད་གཏམ་ལ་ཡང་ཡང་སྐྱོར་བརྐོས་ཀྱི་སྤྲོང་། །ཞུག་པོ་ནོར་ལ་སྤྱོད་ཤེས་སྐད་ནས་འཛེལ། །མི་ཟྭོགས་ཀྱི་བྱས་ན་རང་སྟུག་ཚུང་། །ཀབུལ་ཡང་སྟུག་ཐེག་བྱས་ནས་ཁོ་བཅོ་བྱེད།།ཁཀ། ནོར་ཡོད་མེད་པོར་མ་བརྗ་ཀུན་གྱིས་ཤེས། །ངན་པ་ཆེ་སྐད་མ་འདོན་ཞེལ་གད་ཀྱི་ཡོང་། །ཁདོང་པར་ཁག་མེད་གཉེན་ལ་རེ་བ་ལས། །ངོ་ཚ་ཞེལ་ཡོད་ཤེས་པའི་དག་བོ་དགའ།།ཁཅ། བློ་གཏད་ཀྱི་མི་ཐུབ་སྐྱན་དང་བཟའ་ཚང་ལས། །གསང་ཐུབ་བློ་ལྟན་གྲོགས་དང་གྲོང་པ་བཟང་། །ཡོན་ཏན་མེད་པའི་ཆོགས་ཀྱི་སྤྲོབ་དགོ་ལས། །ཤེས་རབ་ལྟན་པའི་ཤ་ཟའ་ཚ་ཁྱིམ་ཤེས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཅན་ཁྱིམ

འོན་ཏེ་ཚངས་པ་བརྒྱ་བྱིན་འཁོར་ལོས་སྐྱུར། །ལྟ་མིའི་དཔལ་འབྱོར་ཀུན་ལ་ལོངས་སྤྱད་མཐར། །སྐྱར་ཡང་ཉུགས་བསྡེགས་ས་གཞིར་དམྱལ་བའི་མེ། །འབར་བའི་ལྕང་ཤིང་བྱེད་སྐིད་ཡིད་བརྟན་ཅི།།ཚ་༡། འཇིག་རྟེན་གསལ་བར་བྱེད་བའི་ཉི་ཟླ་ཡང་། །སྟོན་བསགས་བཟང་པོའི་འཕེན་པ་རྙོགས་པའི་མཐར། །རང་གི་ལག་པ་བརྒྱང་བསྐྱམ་མི་མཐོང་བའི། །སྐྱན་བའི་མལ་དུ་ཉལ་འབྱུང་མཆེ་མ་དཀྱུ།།ཚ་༢། བརླའི་འདབ་འདྲའི་གོས་ཀྱི་རེག་བྱས་ཀྱང་། །ལུས་ལ་རྩུབ་ཉམས་བྱེད་བའི་སྨིན་ལེགས་མ། །བདག་པོའི་ངོ་དང་ལྡན་ཅིག་སྡེག་ཁང་དུ། །རབ་འབར་མེ་ཡིས་བསྲེག་པ་སྲ་ཡི་ས་བཞོད།།ཚ་༣། ནོར་བུའི་གྲིང་དུ་བགྲོད་པའི་ཚོང་ཞོག་གིས། །ཆོམ་ཐོས་བྱ་ལ་འགྲན་པའི་དེད་དཔོན་ཡང་། །འཇུར་འགེགས་གནས་སུ་སྐྱེས་[ཅ]ནས་ཟས་སྐོམ་གྱིས། །བཀྲེས་ཤིང་སྐོམ་[ཅ]འི་ངང་ཚུལ་ཀྱ་མ་ཅུད།།ཚ་༤། དགྲ་འདུ་ལ་གཅེན་སྐྱོང་མངའ་ཐང་ལོངས་སྤྱོད་སོགས། །བློ་ནས་བླང་འཕེལ་ཐོ་ཆོད་གྲུང་པོ་ཡི། །གྲངས་སུ་ཚུད་[ཅཅ]ཀྱང་ཚེ་ནམ་མ་ཁའི་གློག །སྐྱེ་ལམ་ཅམ་གྱི་བདེ་བས་ཅི་ཞིག་བྱ།།ཚ་༥། བསམ་གྱིན་[ཅ]ནམ་ཡང་རྗུན་ཟོག་མི་གསུང་བ། །འོ་སྐོལ་རྣམ་འཕྲུ་ཟས་[ཅ]གཙང་སྐས་པོ་དེས། །འོག་བར་གནས་ཕྱིན་སྐུག་བསྔལ་རང་བཞིན་དུ། །བསྟན་ཚུལ་བསམ་[ཅ]ན་སྙིང་ཡང་དུ་མ་བྱ་ར་འགས།།ཚ་༧།

བཟོད་དཀའི་སྐུག་བསྔལ་འདི་ལས་སྒྲན་ཚད་དུ། །མི་ལྷོག་ཐར་པའི་[ཅ]ལང་པར་འཇུག་པའི་ཐབས། །དོགར་ནག་ལས་འབྲས་བསམས་ནས་བློང་དོར་ངོས། །བསྒྲབ་པ་རྣམ་གསུམ་ཉམས་ལེན་གྱང་པོ་ཡིན།།ཚ་༨། སངས་རྒྱས་སྐས་བཅས་མངོན་སུམ་མཐོང་དགའ་ཡང་། །དེ་དག་ཞལ་སྐྱིན་གསུང་དང་ཐུགས་རྟེན་ལ། །མེ་ཀློ་བདུག་[ཅ]སྤོས་མར་མེ་ཉ་བཞོས་སྐྱ། །འཕན་གདུགས་ཕྱེ་ཕྱར་ལ་སོགས་མཆོར་སྤྱིན་[ཅ]དབུལ།།ཚ་༩། བསྒྲབ་གསུམ་ཉན་པའིདགེ་འདུན་བསྟེན་བཀུར་ནས། །ཁྲབ་གསུང་སྒོག་སོགས་ཆོས་སྤྱོད་རྣམ་བཙུའི་ལས། །རྣམ་གསུམ་འཁོར་ལོའི་བྱ་བ་ཆེར་སྤེལ་བའི། །བསོད་ནམས་ཚོགས་ཆེན་གསོག་པ་གནད་དུ་ཆེ།།ཐ་༠། དབུལ་ཕོངས་སྐྱེ་རྒུ་ཀུན་ལ་སྦྱིན་པ་གཏོང་། །ཉམ་ཐག་ནད་པར་གོས་ཟས་སྨན་གྱིས་བསྐྱངས། །འཆི་དེས་དུད་འགྲོ་གསོད་འོས་ནག་ཆེན་མི། །སྐོག་བྲུ་མི་འཇིགས་སྐྱབས་ཀྱི་སྤྱིན་པ་བྱ།།ཐ་༢། ལྟ་མིའི་རྟེན་བཟང་ཕོབ་པའིརྒྱའི་གཅོའོ། །ཁྱ་སྐྱ་ཚེགས་[ཅ]རྟུང་

ཡན་ལག་བརྒྱད་པའི་ཁྲིམས། །ཉ་སྟོང་བརྒྱད་གསུམ་རྣམས་ལ་ལེགས་བློངས་ནས། །དམ་བཅའ་སྡོམ་པ་ཚུལ་བཞིན་སྲུང་[ཀ]ཞིང་མཆོད།།[ཁ] ཚོགས་རྒྱབ་མཆོག་ལ་ཅི་མི་སྐྱམ་[ག]པའི་གོ །བཙན་པོར་གྱོན་ན་རང་རྒྱུད་མི་འགྱུགས་པས། ཆུམ་པར་དགེ་བའི་རྩོག་རྩ་མི་གཅོད་ཅིང་། སྡུར་བསགས་འཚེལ་བའི་ཕབས་ཚུལ་འདི་ལ་བརྩོན།།[ང] སྐྱིད་ལུགས་[ཅ]ལེ་ལོ་བཏང་སྙོམས་དབང་སོང་ན། །ལེགས་པའི་ཡོན་ཏན་གང་ཡང་འགྲུབ་དགའ་བས། །དལ་མེད་བརྩོན་པ་ཆེན་པོས་འབད་བྱས་ན། །ཆེས་ཆེར་དགའ་བའི་ལས་ཀྱང་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ།།[ཆ] དེ་བཞིན་གཤེགས་སྐུ་ལ་སོགས་དམིགས་རྟེན་ལ། །མ་ཡེངས་གཞོལ་བའི་ཉིང་འཛིན་བརྟན་པོའི་རྒྱུན། །ཚད་མེད་བསྟར་ན་ཁྲེ་མོངས་མངོན་གྱུར་མགོ །ཟེལ་གཏོན་[ཇ]ལུས་སེམས་ལས་རྣང་བསམ་གཏན་རྟེན།།[ཉ]། ཆོས་རྣམས་སོ་སོའི་གདགས་གཞིའི་སྟེང་ཙམ་ན། །རྟོག་[ཏ]པས་བཏགས་པ་ལས་གཞན་དོན་དམ་དུ། །མ་རྟེན་རྟེན་ཅིང་འབྱེལ་འབྱུང་དབུ་མའི་ལམ། །ཤེས་རབ་མཆོག་ཀྱིས་འཚོར་བའི་རྒ་བ་གཅོད།།[ཐ]།

ཡིད་སྐྱབ་[ད]སྟེ་བཅས་མཐར་བྱེད་གསང་བའི་བདག །བློ་མགོན་དབྱེར་མེད་སྐུ་མཛད་ཕྱག་དྲྭ་བ། །དཀྱིལ་བར་དོའི་སྐྱབས་ཡིན་རྟག་ཏུ་བསྟེན། །དེན་པས་འཆི་བདག་དལ་དང་འཛིམས་ཆོ་དཔག་མེད།།[ན] ཁ[ད]། དེ་ཡང་གནམ་དང་སས་ཡི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ། །ཀབང་ཕྱག་མི་ཡི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་རྣམས། །རང་ཉིད་གཅིག་ཏུ་རང་དགེ་སྦྱོར་ལ་གཞོལ་ལས། །བསྟན་འགྲོའི་བདེ་ཐབས་བསྒྲུབ་པ་མཆོག་ཏུ་བསྟུགས།།[ཕ]། ཉེ་འོག་མི་ཡི་བདག་པོ་ཆེ་རྣམས་དང་། །ཞན་ཚུན་མཉེས་གཤེན་བྱམས་བའི་སེམས་བཟང་པོས། །རང་རང་མངའ་སྡེས་རྣམ་གྱོན་ཞེས་ཤེར། །འབངས་ཀུན་བདེ་ཕྱིར་བཟང་པོའི་གཞུང་བཟང་སྦྱིལ།།[བ]། སངས་རྒྱས་ཐུགས་རྗེས་རྟེ་ཕྱོགས་བླ་ལ་འགྲོ་བ་ལ། །རཏྣ་ཕྱིར་ཡང་དག་ཆོས་ལ་རིས་མེད་ཀྱང་། །གནའ་བོའི་དུས་ནས་དང་བའི་ཡབ་མེས་ཀྱི། །ཆོས་ལུགས་སྐྱབ་པའི་མཐའ་དེ་ཤིན་ཏུ་ཤི།།[མ]། བྱང་ཕྱོགས་ཆེན་པོ་ཧོར་གྱི་རྒྱལ་ཁམས་སུ། །ཤལ་ཐན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་ཀེ་ཤ་རིན། །བསོད་ནམས་མཚན་ལྡན་ཀུ་ཁའི་བློ་མ་གང་། །བྱོན་ནས་དེ་ང་བར་ཞུས་ར་ཅན་གྱི་ས་ཁྲབ།།[ཙ]། རྒྱ་མཚན་དེས་ན་འཇམ་མགོན་ཙོང་ཁ་བའི།[ཛ] །བསྟན་པ་རིན་ཆེན་[ཞ]བཀྲ་ན་ཕྱག་དྲུག་མགོན། །ཁས་གཤེགས་འདོད་ཁམས་མ་ཚོགས་ཆོས་སྐྱང་གིས། །རྒྱ་ཏུ་སྐྱབ་ཞིང་མངའ་ཐང་བདེ་

སྐྱིད་འཕེལ།།ཞེས་སོ། ལུགས་གཅིས་རྒྱང་འབྲེལ་ཡབ་མེས་རྒྱལ་བོའི་ཁྲི། རྣམན་ནས་ས་ཆེན་འཇམ་དར་ཡུག་གཅིག་ངང་།།ཞེས་ཐུ་རོལ་ཕྱིན་དྲུག་སྤྱོད་པ་ཉེར་སྤྱད་པས། ཤདི་ཕྱི་གཏན་གྱི་འདུན་ལྷ་མ་ལྷན་གྱིས་གྲུབ།།ཞེས་སོ། དེ་ལྟར་ཆོས་སྲིད་ཟླང་དོར་རང་ཉིད་ལ། ཨི་ལྷན་ནེ་ཙོའི་བརྩོད་པ་ལྟ་བུའི་ཚེག ཐསྤ་ལ་མཁས་རྣམས་ཁྲེ་ལ་ཡང་སྟོན་ཟླ་ལྟར། ཆེས་དཀར་སེ་མས་བཟང་བ་ལ་ཉེ་ས་པ་མེད།།ཞེས་སོ། འདིས་མཆོད་དགེ་བས་གནམ་བསྐོས་མི་ཡིབདག ཁབྱོན་མོ་སྲས་བཅས་བློན་འབངས་རབ་བརྟན་ཅིང་། ཨངའ་ཐང་དཔལ་འབྱོར་རྣམ་མང་ཐོས་སྲས་དང་། ཨཚུངས་པའི་སྐལ་བ་བཟང་པོར་འགྱུ ར་བར་ཤོ གཱ།ཞེས་སོ །

དེ་ལྟར་ལུགས་གཅིས་དང་འབྲེལ་བའི་བསྒྲབ་བྱའི་རིམ་པ་སྐུ་ཐི་ལའི་འཕྲེང་བ་འདི་ནི་ཆོ་རིང་གནམ་གྱི་ཤེ་མོང་གིས་སྟོབས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་ཆིང་གིས་རྣགས་ལས་ཁལ་ཁསྐུ་ཤེ་ཡེཐུ་རྡོ་རྗེ་རྒྱལ་པོས་རི་ཁ་བ་ཅན་གྱི་ཡྷོངས་སུ་དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་བློ་མར་བཟུ ང་སྟེ་མཆོད་པར་བྱེན་བའི་ཆེ་ཙོ་མས་ཤེ་གཏ་ཁས་བསུ ང་གི ས་བསྐུ ལ་བ་ཡུར་ཟ་ཧོར་གྱི་རིགས་ལས་སྟེ་སྟོད་གསུམ་པ་དག་དབང་བློ་བཟང་རྒྱ་མཆོ་འཛིགས་མེད་གོ་ཆ་ཐུབ་བསྟན་ལང་ཚོའི་སྟེས་ཚོ་ཟབ་ཆེན་པོ་པོ་ཁུ་ལར་སྐྱེ་བའི་ཡི་གེ་པ་ནི་འཕྲོངས་།། རྒྱས་བཀྲས་རབ་པ་ཞུན་ཚོགས་དབང་པོའོ།། ||

ལེགས་བར་བཤད་པ་ཤིང་གི་བསྟན་བཅོས་ལུགས་གཉིས་
ཡལ་འདབ་བརྒྱ་ལྡན།

གྲུབ་ཐང་དཀོན་མཆོག་བསྟན་པའི་སྒོན་མེ།

༄༅། །བདེ་ལེགས་སྙུང་ཅིག།

རིན་ཆེན་སེམས་ཀྱི་རྩ་བ་བརྟན། །རྟྭབས་ཆེན་ཚོགས་གཉིས་ཡལ་གā་རྒྱས།།
སྐུ་གསུམ་འབྲས་བཟང་སྟེ་མས་དུད། །སངས་རྒྱས་ལྷོན་པ་དེ་ལ་འདུད།།1།

སྟང་བ་དཔེ་རྒྱབ་བ་ཡི། །རྣལ་འབྱོར་དེ་ལ་གདམས་ངག་མང་།།
ནགས་ཀྱང་སྐྱག་པོའི་དོ་ར་རུ། །ཤིང་ལོའི་ཕུང་པོ་ཟད་པ་མེད།།2།

དཔག་བསམ་ཤིང་ལ་བརྟེན་བྱས་ན། །ཀགོས་འདོད་ཕམས་ཅད་ཆར་དུ་བསྐྲིལ།།
དེ་བཞིན་བཤེས་གཉེན་དམ་པ་ལ། །བརྟེན་ན་ལེགས་ཚོགས་ལྷུན་གྲིས་འགྲུབ།།3།

བཤེས་ལ་མི་གྲས་སྐྱེ་བོ་དེས། །ཀཤུང་བརྒྱ་ཤེས་ཀྱང་དོན་མི་འགྲུར།།
ཤིང་སྐམ་ལོ་བརྒྱ་ཆུར་འཕང་།ཡང་། །ལོ་འདབ་སྐྱེ་བ་སྲིད་ན་མེད།།4།

དད་ལྡན་རང་བཞིན་བཟང་པོ་དེར། །ཚོགས་བཅད་གཅིག་ཅམ་གྱིས་ཀྱང་ཕན།།
ཤུང་འཐུང་གསར་བའི་སྐུ་གུ་དེ། །ཆུ་ཆར་གཟེགས་མ་ཡིས་ཀྱང་འཕེལ།།5།

ཚོར་མ་ཅན་དང་དུག་ཤིང་གིས། །མི་དགོས་བཞིན་དུ་ས་འདི་གང་།།
མི་ཁོམ་བན་སོང་སྐྱེ་བ་ནི། །ས་ཡི་རྣལ་བཞིན་བགྱང་ལས་འདས།།6།

ཅན་དན་ས་མཚོག་ལྷོན་པ་དེ། །འཇིག་རྟེན་འདི་ན་སྲིད་པ་ཅམ།།
དལ་འབྱོར་ཚང་བའི་རྟེན་བཟང་ཡང་། །བརྒྱ་ལམ་ཐོབ་པ་མ་བཀག་ཅམ།།7།

དལ་འབྱོར་སྐྱེ་བོ་མ་བྱང་ན། །དུད་འགྲོའི་རྟེན་དང་གཉིས་སུ་མེད།།
ཞ་སྡའི་འབྲས་བུ་མི་སྐྱོད་ན། ཅེ་རན་དུ་ཀྱེད་ཐུབ་པར་ཅི།།ཀ།

མདངས་དང་ལོ་འབྲས་མེ་ཏོག་སོགས། །སྨོན་པ་གཅིག་ཀྱང་དུས་ཀྱི་གྱུར།།
སྐྱེ་རྒ་ན་དང་འཆི་བ་ཡི། །རྒྱོས་གང་སྣད་ཅིག་སྣད་ཅིག་བསྐྱུར།།ཁ།

རིང་དུ་འབྲེལ་བའི་ཤིང་ལོ་དེ། །ཡན་གཅིག་བྱལ་བ་སྐར་མི་འབྱོར།།
མཛའ་བ་ཡུན་རིང་འགོད་འགོད་ནས། །ཞམ་ཞིག་གཏན་དུ་འབྲལ་བར་འགྱུར།།ག་

སྟོང་པོ་གཤགས་གཏུབ་དུས་པ་ཡིས། །ཤིང་མཁན་སྡུར་དུ་ངལ་བར་འགྱུར།།
བསྐལ་པར་དེ་འདྲའི་ལས་བསྐྱབ་ཀྱང་། །རྣམ་སྨིན་སྐྱེ་རྟམས་ནི་ངལ་བ་མེད།།གྷ

རྡེ་སྲིད་མི་དགེ་མ་ཟད་པ། །དེ་སྲིད་སྡུག་བསྔལ་འགོར་མོར་ཡོངས།།
དུག་གི་ས་བོན་གནས་ཀྱི་བར། །དུག་ལོ་སྐྱེ་བ་ཚོས་ཉིད་ཡིན།།ང

གང་ཞིག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སོང་བ། །དེ་ལ་སྲིད་ཞིའི་རྒྱུད་པ་མེད།།
སྨོན་པ་ཆེ་ལ་བསྟེན་པ་དེ།། ཐུབ་གཟན་གཟབ་གདུག་པས་གཅེ་མི་ནུས།།ཅ

རུ་བ་རྟུལ་བའི་སྨོན་པ་ལ། །བདེན་པ་ཉིད་བྱེད་པ་བླུན་པོའི་རྣགས།།
རང་ཡང་འགོར་བར་བྱིང་བ་ལ། །སྐྱེས་སུ་འཛིན་རྣམས་ཀྱི་མ་འབྲུ་ལ།།ཆ

དུག་དང་སྨན་ཀྱི་སྡུ་གུ་ལས། །འབྲས་བུ་འཆོལ་བ་འགར་ཡང་མེད།།
དགེ་དང་མི་དགེའི་ལས་ལས་ཀྱང་། །འབྲས་བུ་གཞན་འབྱུང་གནས་མ་ཡིན།།ཇ

ཐོག་མེད་དུས་ནས་བསགས་བའི་ལས། །བསྐལ་པ་བརྒྱར་ཡང་ཟུད་མི་ཟ།།
ཉ་ལའི་ཤིང་འབྲས་སྟོང་ཐུག་ལོར། །སྐྱམ་ཡང་རྟན་དང་འཐད་ན་སྐྱེ།།ཉ

སངོན་ཆུང་སྐྱིན་ཆུ་གློ་ཀའི། །ཡལ་འདབ་ཆུས་བས་ཆུངས་བྱགས[1]°ལེབས།།
ཁམ་གཅིག་ཟས་ཀྱི་སྦྱིན་བས་ཀྱང་། །འབྲས་བུ་འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བ་འཕྲོབ།།[2]

རྣམ་བཀྲ་སྲིད་བའི་འཁོར་ལོ་འདིར། །ཁོན་ལྡན་སྐྱིང་པོ་འགའ་མ་མཆིས།།
ཆུ་ཤིང་སྐོན་བའི་སྡོང་པོ་ལ། །ཇི་ཅིང་ཀུན་ན་སྐྱིང་པོ་མེད།།[3]

ལྷོན་ཤིང་ལོ་བཆུང་སྐྱེས་བ་ཡང་། །ཤམ་ཞིག་ཚེ་ན་འགྱེལ་བར་འགྱུར།།
སྲིད་བའི་རྩེ་མོར་ཕྱིན་ནས་ནི། །སྐར་ཡང་མི་བཟད་དན་འགྲོར་འགྲོ།[4]

བྱང་ཤིང་ཉུ་བས་རབ་བགོས་ན། །ཏིག་ཏའི་ཁ་བ་སེལ་བར་ནུས།།
ལམ་གྱི་བདེན་པ་རབ་གོམས་བས། །སྡུག་བསྔལ་རྩ་བ་ཀུན་འབྱུང་སྤོང།།[5]

ཀ་གདུང་ཡུམ་དང་དུལ་མ་རྣམས། །ཚོགས་བས་ཡིད་འོང་ཤིང་ཁང་སྟེ།།
ལྷག་བའི་བསྒྲབ་པ་གསུམ་ཚོགས་བས། །ཐར་པ་དམ་བའི་ཁང་བཟང་འགྱུབ།།[6]

ཪན་དུའི་ས་བོན་དེའི་ས་བོན། །ཁ་ཞན་ལས་སྐྱེ་ཕྱིར་ཐོག་མ་མེད།།
མཐའ་མེད་འཁོར་བར་སྐྱེས་པ་ན། །ཕ་མར་མ་ཀྱུར་སུ་ཞིག་ཡོད།།[7]

རྟ་སྒང་བརྒྱ་ཡི་ཁུར་ཕྱེ་བ། །ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་གཅིག་གིས་འདེན།།
ཅན་རང་ཀུན་གྱིས་མ་ལོང་བའི།[8] །ཁུར་ཏེ་རྒྱལ་སྲས་ཐུགས་ན་མཛོས།།[9]

ཤིང་ཁ་ཞན་འབྲས་བུའང་བྱེ་བ་ཡི། །རྣ་འཕྱང་དེ་ལ་སྐྱེ་བོ་འདུ།།
འཇུང་མེད་གཏོང་བའི་དབལ་ཡོན་ཅན། །དེ་ཡི་ས་སྐྱེ་དགུའི་རྟེ་བ་སྐོང།།[10]

མངོན་པར་མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་ཀྱི། །རྒྱ་བ་ཚུལ་ཁྲིམས་ལས་གཞན་མེད།།
ཡལ་འདབ་གཡུར་དུ་ཟ་བ་ཡི། །རྒྱ་བ་སྟོང་ཐུ་[1]ཉག་གཅིག་ཡིན།།ཁ།

ཚེར་མ་རྒྱག་བའི་ལན་དུ་སྨར། །ཐུ་ཚུར་བརྡེག་པ་བཞད་གད་ཀྱུ།།
གཞོན་བྱེད་ལ་ཡང་སྨར་ཁྲོ་བ། །རང་ཉིད་ཉམས་པའི་རྒྱུ་རྣ་ཟད།།ཁ།

རྒྱུ་དུས་བརྩོན་པ་མ་བཏང་ན། །འབྲས་དུས་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་སྐྱེ།།
རྩ་བ་རླན་དང་མ་བྱལ་ན། །རྩེ་མོར་ལོ་འབྲས་སྨིན་པར་འགྱུར།།ཁ།

སྟོང་པོ་རྟུང་གིས་ཆེར་བསྐྱོད་ན། །འབྲས་བུས་ལ་འབྱལ་བ་ཡུར།།
བྱིང་རྩོད་གཡེ་བས་རབ་གཡོས་པས། །ཉིང་འཛིན་དམིགས་པ་སྟོར་བར་བྱེད།།ཁ།

བསམ་གཏན་རྣམ་པར་དག་པ་ལས། །མངོན་ཤེས་ལ་སོགས་ཡོན་ཏན་འབྱུང་།།
སྟོང་བུ་ཉམས་པ་མེད་གྱུར་ན། །མེ་ཏོག་གེ་སར་མགོ་ཡོ་གཡེམ།།ཁ།

ཤིང་གི་རལ་གྲི་གཡུལ་གྱི་དོར། །འཕྱར་བ་དབྱ་ཡི་དགའ་སྟོན་ཡིན།།
ཡུར་སྣང་ཉི་ཚེའི་ཡུ་བ་ཡིས། །སྲིད་རྩ་གཅོད་འདོད་ཀྱི་ཏུད་[2]མཚར།།ཁི།

ཏ་རེ་ཙནྡན་བཟང་པོ་ཡིས། །ལུས་ཀྱི་ཚ་གདུང་སེལ་བར་བྱེད།།
སྙིང་རྗེའི་བཅུད་ལྡན་ཡུ་བ་ཡི་སྣ། །དུག་གསུམ་ནད་བརྒྱུད་ནས་[3]འཕྲིན།།ཁཱ།

ཤིང་ལས་སྐྱེས་པའི་སྲིན་བུ་[4]ཡིས། །ཤིང་དེ་ཟད་པར་བྱེད་པ་བཞིན།།
འདོད་ཆགས་ལས་སྐྱེས་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས། །འདོད་ཆགས་ཉེས་པ་ཞི་བར་བྱེད།།ཁྱ།

ཤིང་སྐྱ་རྟན་གྱིས་ཟིན་པ་ལས། །བྱི་ཀྲུར་མདངས་སུ་འཕོ་བ་ཡུར།།
ཐ་མལ་སྣང་བ་འོད་གསལ་གྱིས། །སྐྱུང་སྟེ་[5]དགའ་བའི་ཡུ་སྐུར་ལྡང།།ཁྲྀ།

ཡལ་འདབ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཡི། །ལྷོན་བའི་གྲིབ་མ་ཀུན་ཏུ་བསིལ།།
ཡོན་ཏན་མ་ལུས་རྫོགས་པ་ཡི། །རྒྱལ་བ་སྐྱེ་དགུའི་མགོན་དུ་ཐུར།།ཁ།

དེ་ལྟར་ཤིང་གི་བསྟན་ཚོས་ལས། །ཚོས་ཀྱི་ལམ་བསྟན་སཀ་སྟེ།།
དད་ཞི་འཇིག་རྟེན་ཚུལ་ལུགས་འགལ། །བཤད་དོ་རྣ་བ་བརླག་ཏེ་ཉོན།།ཁ།

ཚོས་ལྟན་རྒྱལ་པོའི་གཅི་བྱིན་གྱིས། །དཀྱ་སྟེ་རྣམས་ཀྱང་དབང་དུ་འདུ།།
མ་ལ་ཡར་སྐྱེས་དྲི་བསུང་དེ། །བྱང་བ་འགྲུག་ཅ་ལའི་ཚེ་ཉ་ཡིན།།ཁ།

རྒྱལ་ངན་ཆབས་འབངས་ཀྱི་གཟིར་བ་དེར། །ཞམ་ཞིག་གཡོག་ཀྱང་འཚོར་མི་འགྱུར།།
སྐན་ཕྱང་དབྱུག་པས་གཏོར་ན་ཡང་། །དབྱུག་པའི་ངོས་ལ་འབྱར་མི་སྤྲོད།།ཁ།

བློན་དང་འབངས་ཀྱིས་མ་བཀུར་ན། །རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ཇི་ལྟར་གནས།།
གདུང་མ་ཀ་བས་མ་བཏེག་ཀྱང་ན། །རྒྱལ་པོའི་ཚེ་བྱང་ལས་འབྱུང་།།ཁ།

རྟེ་དཔོན་བཟང་པོའི་བཀའ་དྲིན་གྱིས། །གཡོག་འཚོར་མངའ་ཐང་དར་བར་འགྱུར།།
ལྷོན་པ་ཆེ་ལ་བརྟེན་པ་ཡི། །འཕྲི་ཤིང་རྩེ་མོ་དགུང་ལ་བསྟེགས།།ཁ།

ཚོར་མའི་ཤིང་ལ་བརྟེན་ཟློག་བས། །གཞད་དུ་ཟུག་པའི་སྡུག་བསྔལ་སྐྱེ།།
སྐྱེ་བོ་བན་ལ་བརྟེན་བས་ཀྱང་། །ཕྱི་ཕྱིར་སྡུག་བསྔལ་འབའ་ཞིག་བསྐྱེད།།ཁ།

ཚབས་འབངས་བདེ་སྐྱིད་རྒྱས་པ་དེ། །རྟེ་དཔོན་ཉིད་ཀྱི་ཆེ་བའི་རྟགས།།
རབ་རྒྱས་ཡལ་གའི་ཁྱོན་ཡངས་པ། །སྟོང་ཐོ་རུ་བའི་མཛོས་རྒྱན་ཡིན།།ཁ།

གཡོག་འཚོར་རྒྱད་བའི་སྡེ་དཔོན་དེ། །རང་ཉིད་འབྱོར་ཡང་ངོ་ཚའི་རྒྱུ།།
སྟོང་ཐོ་ཅི་ཙམ་སྨོས་ན་ཡང་། །ཡལ་འདབ་མེད་ན་གཅེར་བུ་ཡིན།།ཁ།

སྟོང་རྒྱལ་རྩ་བར་གནས་པའི་མི། །ཉིན་མཚན་ཀུན་ཏུ་བག་ཡེབས་བྱལ།།
གཙོ་བོ་ངན་པའི་གཡོག་འཁོར་ཡང་། །རྟག་ཏུ་སེམས་ཁྲལ་གདུང་བས་གཟིར།།ཥ་༩།

དཔོན་ངན་གཡོག་འཁོར་འབྲོས་ན་ཡང་། །སྟེ་དཔོན་བཟང་པོས་བསྐྱང་ཀྱང་འདུ།།
ཚོར་ཤིང་འབོར་བའི་བྱ་མ་ར། །ཐུང་ཉའི་ཤིང་ལས་བསྐྱང་ཀྱང་འཁོར།།ཥ་༡།

རྟེ་དཔོན་གསར་ཚེ་བྱམས་བྱེད་ཀྱང་། །ཕྱི་ནས་བསྐྱབ་དཀའི་དཔྱ་ཁལ་འབེབ།།[2]
ཤིང་ལ་ཚར་སྐྱོབས་[3]བྱེད་མོད་ཀྱང་། །རྟེས་སུ་ཕིགས་ཕྱེང་ཕྱི་བར་འབབ།།ཥ་༦།

ལྷོན་པའི་གྲིབ་བསིལ་ཀུན་ལ་སྟོམས། །ཉེ་རྒྱའི་སྣང་བ་ཀུན་ལ་སྟོམས།།
སྤྲིན་ཀྱི་ཆུ་ཚར་ཀུན་ལ་སྟོམས། །རྒྱལ་པོའི་བཀའ་ཁྲིམས་ཀུན་ལ་སྟོམས།།ཥ་ྈ།

གཙོ་བོ་བཟང་ཡང་འཁོར་བན་ན། །དེ་ཡི་དྲུང་དུ་བསྟེན་པར་དཀའ།།
གདུགས་པའི་སྐུལ་ཀྱིས་དགྲེས་པ་ཡི། །ཙནྡན་ལྷོན་པ་སྲ་ཡིས་བསྟེན།།ཥ་ཀ།

ཕྱི་ནང་སྤྱིན་དང་མ་སྤྱིན་པའི། །ཨ་ཟའི་འབྲས་བུ་རིགས་བཞིར་གསུངས།།
མི་ཡང་སེམས་དང་སྤྱོད་པ་གཉིས། །དགེ་དང་མ་དགེ་དབྱེ་བ་མང།།ཥ་༥།

མཁས་པ་ཡོན་ཏན་ཀུན་ལྡན་དེ། །རྩོམས་སེམས་མེད་པར་ཞི་ཞིང་དུལ།།
སྟེ་མའི་ཁྲུར་ཀྱིས་བརྡེད་པ་ཡི། །ལྷོན་ཤིང་རྩེ་མོ་དུད་དེ་གནས།།ཥ་༠།

ཡོན་ཏན་མེད་པའི་སྐྱེ་བོ་དེ། །ངར་རྒྱལ་མགོ་འཕང་ཅི་ལས་མཐོ།།
འབྲས་བུའི་བཟུང་ཀྱིས་མ་བཟང་བའི།[4] །ལྷོན་པ་རེངས་པ་ཆོས་ཉིད་ཡིན།།ཥ་།

ལྟན་སྐྱེས་ཡོན་ཏན་མེད་ཐུང་[5]ན། །ཕྱི་ཚུལ་བཅོས་པས་ཅི་ལ་ཕན།།
ཡལ་འདབ་མེད་པའི་ཤིང་སྐམ་དེ་ར། །ཚོད་པན་བཏགས་ཀྱང་ག་ལ་མཛེས།།ཥ་།

བསླབ་སྦྱང་[1]དུས་ན་གཡེལ་བ་དེས། །མ་ཁས་འདོད་རེ་བ་འབྲས་མེད་ཡིན།།
མེ་ཏོག་སད་ཀྱིས་ཁྱེར་བ་ཡི། །ཤིང་ལ་འབྲས་བུའི་རེ་བ་མེད།།[3]

བློ་གྲོས་རྩལ་དང་མི་ལྡན་ན། །ཁོ་ས་མཐོ་ཡང་ཁེལ་བའི་གཞི།།
ཤིང་ལས་བྱས་པའི་སེང་ཁྲི་དེ། །འཇིགས་འཇིགས་འབྲུ་ཡང་སྐྱིང་པོ་མེད།།[4]

དྲི་ཞིམ་བསུང་དང་མི་ལྡན་ན། །ཙན་དན་ཡིན་ཞེས་སྨྲས་ཀྱང་རྟུན།།
དམ་བའི་ཚུལ་དང་མི་མཐུན་ན། །ངམ་བར་ཁས་འཆེ་[5]དོན་དང་བྲལ།།[5]

དམན་པ་རྒྱལ་སར་བཏོན་ན་ཡང་། །མ་རབས་སྤྱོད་པའི་རྟེས་སུ་འཇུག།
ཆུ་ཤིང་གྱེན་དུ་སྐྱེས་ན་ཡང་། །འདབ་མ་ཐུང་དུ་འཕྱང་བར་འགྱུར།།[6]

ཞ་གར་དུམ་བུ་བརྒྱར་གཏུབ་ཀྱང་།[7] །ལྷན་སྐྱེས་དྲི་བཟང་མི་གཏོང་ལྟར།།
དམ་པ་ཅི་ཙམ་[8]རྒྱད་ན་ཡང་། །བཟང་ཡོའི་རང་བཞིན་གཅིག་ལ་འདོར།།[7]

ཤུག་པའི་ལོ་མ་མེར་བཅུག་ན། །ལྷག་པར་དྲི་བཟང་རྒྱས་པ་བཞིན།།
དམ་པ་རྣམས་ལ་གནོད་བྱས་པས། །ཕྱིར་ཞིང་དེ་ཡི་ཆེ་བ་འདོན།།[8]

དམ་པ་དབེན་པར་གནས་ན་ཡང་། །ཁྱགས་སྐྱན་ལྟ་ཡིས་སྐྲོགས་པར་བྱེད།།
ལྟོ་ཡི་རི་ལས་སྐྱེས་པ་ཡི། །ཙན་དྲི་བསུང་བྱུང་གིས་འགྱེད།།[9]

འཁོར་པའི་ཤིང་དེ་བསྐང་[9]ན་ཡང་། །རྒྱན་དང་འཕྲད་[10]ཚེ་ཡ་ཡོར་འགྱུར།།
རང་བཞིན་ངན་པ་བཅོས་ན་ཡང་། །རྒྱུ་དང་འཕྲད་ཚེ་རང་མཚང་སྐྱོན།།[11]ཕ་[10]།

ཀུད་ཆུང་རང་བཞིན་ངན་པ་ལ། །ཡོན་ཏན་ཡོད་ཀྱང་ཕན་མི་ཐོགས།།
རྩ་བ་དུག་ཏུ་གནས་པ་ཡི། །མེ་ཏོག་མཛེས་ཀྱང་སུ་ལ་མཉོ།།[11]

ཙནྡན་ཤྲཱ་བའི་ཀ་བ་གཉིས། །གདུང་མ་འདེགས་བའི་ནུས་པ་མཚུངས།།
སྐྱིང་སྟོབས་ལྡན་ན་དབུལ་ལྡུག་གཉིས། །བྱ་བ་བྱེད་བའི་དུས་སུ་འདྲ།།৫২।

ལོངས་སྤྱོད་མངའ་ཐང་མཉམ་ན་ཡང་། །བཟང་ངན་[2]ལས་ལ་སྣང་ན་ཤེས།།
ཐུ་སྤྲོམ་མཉམ་ཡང་ཚུར་ལ་འདོན། [3] །ཤིང་གི་མགོ་མཇུག་ཤེས་བར་ནུས།།৫৩।

མཁས་བའི་སྐྱེ་བོ་ཡུལ་གཞན་དུ། །བྱིན་ཞིང་ཀུན་གྱིས་བཀུར་བར་འགྱུར།།
ནགས་སུ་སྐྱེས་བའི་ཤིང་གིས་ནི། །གཞན་དུ་ཤིང་གི་བྱ་བ་བྱེད།།৫৪।

ཤིང་བལ་རྩྭང་གིས་བདས་པ་དེ། །རི་རྩེར་མི་སྡོད་གཤོང་དུ་ཆགས།།
བློ་ཆུང་ཐྱོགས་མཐར་འཁྱམས་འཁྱམས་ནས། །མཐའ་མར་རྒྱད་བའི་གནས་སུ་ལྷུང་།།৫৫।

སྐྱོན་གྱིས་གོས་པ་ཆེས་སྣུ་[4]སྟེ། །ཡོན་ཏན་སྤྲོབ་པ་དེ་ལྟ་མིན།།
ཤིང་ལ་མེ་ལྟེ་མཆེད་སྣ་ཡང་། །ཆུ་བོ་སོ་སོར་འགྱེད་[5]བར་དཀའ།།৫৬।

མ་རབས་སྐྱེ་བོ་གཉིས་འགོགས་ན། །ཕྱགས་སུ་རང་ཞན་གཉིས་ཀ་འཚོངས།།[6]
གཙུབ་ཤིང་ཟུང་དུ་བརྟར་བ་ཡིས། །མངྒ་ཏྲ་གཉིས་ཀ་བསྲེག་པར་བྱེད།།৫৭।

ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་ལྷོན་པ་ཡང་། །ཆུ་དང་འགོགས་ན་རྩ་བ་འབྱིན།།
ཡ་རབས་ཡོན་ཏན་ལྡན་པ་ཡང་། །ཁོ་གས་པོ་བན་པས་ཉམས་པར་བྱེད།།৫৮।

འབྲས་ལྡན་ཤིང་གཉིས་སྦྱར་བ་ལས། །འབྲས་བུ་ཕྱང་གསུམ་འབྱུང་བ་ལྟར།།
བློ་དང་ལྡན་པ་གཉིས་འགོགས་ན། །སྟོན་མེད་ལེགས་པའི་བློ་གོས་སྐྱེ།།৫৯।

ལྷོན་པའི་གྲི་བ་བསིལ་བསྟེན་པ་ཡི། །ཁྲང་པོས་ཤིང་གི་རྩ་བ་འབྱིན།།
གཡོག་འགོར་བརླ་པ་བསྟེན་པ་ཡིས། །ལེགས་བྱས་རྩ་བ་ཉམས་པར་བྱེད།།৬০।

ཤིང་སྟོང་གཙུག་གིས་བཀུར་བ་ཡིས།[ཅ] །འདབ་ཆགས་འགྲོ་ཚེ་བྱ་ཐལ་གཏོང་།།
སྐྱ་གོགས་ངན་པ་བཏེན་[ཅ་]ན་ཡང་། །ཞམ་ཞེག་རྟེས་ངན་བཞག་ནས་འགྲོ།།[ཅཀ]།

ངན་པར་[ཅ་]ཅི་ཙམ་ཐན་བཏགས་ཀྱང་། །ལན་དུ་ཐན་པའི་རེ་བ་མེད།།
ཤིང་གིས་རྟག་ཏུ་མེ་གསོས་ཀྱང་། །མེ་ཡིས་དེ་ཉིད་ཐལ་བར་བྱེད།།[ཅཁ]།

བློ་དང་མཐུ་ལྡན་རེ་རེས་ཀྱང་། །མཚོག་དམན་ཀུན་གྱི་དགོས་པ་བསྒྲུབ།།
འོད་མའི་གནམ་ངུ་གཅིག་གིས་ཀྱང་། །ཉག་ཕྲན་སྟོང་གི་བྱ་བ་བྱེད།།[ཅག]།

ལོངས་སྤྱོད་དཔལ་དང་མི་ལྡན་ན། །རིགས་རྒྱས་མཐོ་ཡང་དགོས་པ་ཆུང་།།
དགོས་པའི་གྲི་བ་བསིལ་མེད་ཐྲུར་ཚེ། །རྩེ་མོ་མཐོ་བས་ཅི་ལ་ཐན།།[ཅཉ]།

རྩ་བ་བསོད་ནམས་མེད་ཐྲུར་ན། །བསགས་པས་དབུལ་བ་མི་སེལ་དེ།།
སྟོང་ཐོ་བརྒན་[ཅཅ་]དང་བཞལ་བ་ལ། །ཡལ་གར་ཆུ་བོས་བྱུག་[ཅཏ]ཀྱང་ཅི།།[ཅཀ]།

བྱན་དང་སྐྱེད་[ཅཕ]ཀྱིས་ནོར་སྤེལ་བར། །འདོད་ཀྱང་རྩ་བ་སྟོར་བ་མང་།།
ཤིང་སྐྱེས་བཅད་ནས་སྐ་གཞན་དུ། །བཙུགས་པ་ཐལ་ཆེར་སྐམ་པར་འགྱུར།།[ཅཉ]།

གཡང་ས་མཐོན་པོར་སྐྱེས་པ་ཡི། །ས་ཏ་ཀ་[ཅ་]རའི་འབྲས་བུ་བཞིན།།
རང་གཞན་གང་ལའང་མི་ཐན་པའི། །ལོངས་སྤྱོད་ཆེ་དེ་ཕྲ་བ་ཡིན།།[ཅཉ]།

ལོངས་སྤྱོད་སྤྲེལ་བར་འདོད་པ་ཡིས། །ཚ་ཤས་གཏོང་བ་མན་ངག་སྟེ།།
ལྟོན་ཤིང་ཡལ་ག་རྒྱས་འདོད་ན། །རྩེ་མོ་འབྲེག་པ་ཐབས་སུ་བཟང་།།[ཅཀ]།

དམན་པས་བསགས་ཀྱང་མི་འགྱུབ་ལ། །བསོད་ནམས་ལྟན་པས་བཏང་ཡང་འཚོར།།
བརྒན་ས་[ཅ་]བཅད་ཀྱང་སྐྱེ་བའི་ཤིང་། །སྐམ་སར་བཙུགས་ཀྱང་གལ་སྐྱེ།།[ཅཀ]།

ལམ་ཁའི་ཤིང་གི་འབྲས་བུ་དེ། ཁྱིས་བའི་རྟོ་ཆར་འབེབས་བའི་རྒྱུ།།
བདག་པོ་ངན་བའི་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱང་། །ཚལ་ཆེར་དབྱ་ཡི་གཡབ་མོ་ཡིན།།ཚ་॰॥

བསོད་ནམས་དམན་བའི་སྐྱེས་བུ་དེར། །ཉོན་ལ་འབྱོར་བྱང་ན་སྤོག་ཀྱང་བརྟག།
སྐྱེག་མའི་ཡ་ཤིང་གི་རྩེ་མོ་ལ། །འབྲས་བུ་ཆགས་པ་ཉམས་བའི་ཡུས།།ཚ།॥

བྱང་ཤིང་གཅོད་པ་རོ་ཡི་ཕྱིར། །ཤ་སྐྱེས་གསོད་པ་བགས་བའི་སྣད།།
དོན་མཐུན་འཛོམས་པ་ནོར་གྱི་དོན། །རྒྱལ་པོར་ཐོ་ལ་བ་འབངས་ཀྱི་ཆེད།།ཚ་ཟ॥

ཤིང་ལ་ཐོག་མར་ཕིག་འདེབས་ཀྱི། །དྲས་ཤིང་གཉེབས་ནས་བསྣུར་དུ་མེད།།
བྱ་བའི་ཐོག་མར་བསམ་དགོས་ཀྱི། །རྟེས་ནས་ཀྱོད་ཀྱི་ཅalong་བྱེན་པོའི་རྟགས།།ཚ་ཟ॥

སྐྱབས་ལེགས་ཙམ་གྱིས་དོན་གྲུབ་ཀྱང་། །བློ་དང་ལྡན་པར་སྩལ་ཤེག་རྩོམ།།
ལོ་མ་འཁྱམ་ནས་ཉལ་བས་ཀྱི་ཤིང་། །སེམས་ལྡན་བསྐྱབ་ཀྱི་ཐ་སུ་སྐྱེགས་ལུགས།།ཚ་ང॥

སྡང་མདོར་ལོ་འདབ་ཉལ་ཅིལ་དུ། །གནས་བས་ཀྱི་ཤིང་དེ་ཀུན་གྱིས་བརྡེ།།
དོན་མེད་འཚེལ་བའི་གཉམ་མང་བའི། །མི་དེ་ཀུན་ལ་ངོ་ཐང་ཆུང་།།ཚ་ཀ॥

མི་བན་བྱས་པ་ཆུང་ན་ཡང་། ཁྱིན་ཆེའི་ཡུས་ཀྱིས་རྒྱ་བ་འགེམས།།
བྱང་ཤིང་རྩོན་པ་མེ་ཆུང་ཡང་། །དུད་པ་ནག་པོས་ཚངས་མང་འགེངས།།ཚ་ཅ॥

ཤིང་ལ་ལན་ཅིག་སྨུལ་གནས་དེ། །ཕྱིས་ཀྱང་མཐོང་ཆེ་འཇིགས་པ་ལྟར།།
ཀུ་དང་རྫུན་ལ་གཅིག་ཞུགས་བའི། །མི་དེ་རྟག་ཏུ་དོགས་པ་སྐྱེ།།ཚ་ཉ॥

ཆེར་མ་རྩོ་ཡང་བྱག་རི་ལ། །བསྟན་ན་རྩེ་མོ་འཇེལ་བར་བྱེད།།
སྐྱེས་བུ་དམ་པར་ཐུག་དོག་གིས། །སྨོད་པ་རང་གི་དམའ་འབེབས་ཡིན།།ཚ་ཟ॥

གནས་མིན་ལ་ཡང་།།དུལ་ཆེས་ན། །སྟེགས་མའི་དུས་འདིར་ཀུན་གྱིས་བརྟགས།།
ཤིང་བལ་འཇམ་མོ་འཇམ་མོ་ཞེས། །ཀུན་གྱི་གདན།།།དུ་མི་བྱེད་དམ།།ཁ་

ཤིང་སྐྱེས་དང་པོ་མཛེས་ན་ཡང་། །སྐུ་ཤིང་འཁྲོག་པོ་ཅི་ལས་བཟང་།།
རང་བཞིན་དུང་ན་བཟང་མོད་ཀྱང་། །རེས་འགའ་ཞེམ་པོ་རྒྱལ་བས་གསུངས།།ཁ

མདེའུ་མེད་བའི་མདའ་འཕེན་པ། །དག་བོ་སྨན་འདེན་ཚོ་ཉ་ཡིན།།
དག་བོ་འཛོམས་པའི་མཐུ་མེད་ན། །ངོན་མེད་དཔའ་སྐད་ཅི་ལ་སྨོ།།ག

གཉེན་ལ་ཉ་ཅང་བྱམས་པ་ཡང་། །འགོན་གྱི་རྒྱུ་རྟ་འགྲོ་བ་མང་།།
བྱང་ཤིང་མངར་བོ་སྨྱོད་ཆེས་ན། །མ་ཞུས་སྨྲེགས་པ་སྐྱེར་མོ་འབྱུང་།།ག

ཤིང་དག་སྟ་རེ་ཡིན་མོད་ཀྱང་། །དེའི་ཡུ་བ་ཤིང་གིས་བྱེད།།
དག་ཡིས་བརྒྱམས་པའི་ཐུང་ཁྲོལ་།།ཀྱང་། །ཚལ་ཆེར་རྩ་བ་གཉེན་གྱིས་བྱས།།།ག

སྟོང་པོ་གཅོད་བའི་ཐབས་ཞེས་ན། །རང་གི་སྟེང་དུ་ཤུང་བར་འགྱུར།།
དག་ལ་ཉ་ཅང་སྟང་བ་ཡང་། །རང་གི་གཤེད་དུ་འགྲོ་བ་མང་།།ཁ

ཤིང་སྐམ་དགུག་པར་མི་ནུས་དེ། །རླན་གྱིས་བགོས་ན།།།ལས་སུ་རུང་།།
དག་བོ་མི་བསྲུན་སེམས་ལྟན་ཡང་། །ཐབས་ལ་མཁས་ན་འདུ་ལ་བར་ནུས།།ག

ཀེ་རྨས་མི་བྱེད་སུ་ངན་མེད། །ཁ་ཆུང་ཤད་གདུབ་རེག་པས་འབྱེད།།
ལེགས་པར་བཤད་ཀྱང་མི་གོ་བའི། །མ་རབས་ལ་ལ་སྨད་པས་ཟུལ།།ཁ

ནགས་ན་གནས་རྣམས་ཁང་བཟང་དང་། །དེར་གནས་སྐྱེད་མོའི་ཚལ་ལ་དགའ།།
འཚོ་བས་དབུལ་བ་རབ་བྱང་དང་། །ཆུགཱ་པས།།།སྐྱེས་པ་ཉིམ་ལ་ཕྱོགས།།ག

ནགས་དེར་སྐྱེས་པའི་སྟེའུ་ཡང་། །འབྲས་བུ་ཟད་ན་གཞན་དུ་འགྲོ།།
རྒྱང་ཚེ་སྐྱིང་དུ་སྐྲག་པ་ཡི། །ཁུ་ཡང་གཞན་གྱི་ཕྱོགས་སུ་འཕྲོས།།[৫১]

ནགས་ཚལ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དེར། །ངོན་མེད་ནམ་མཁའི་བྱ་ཡང་འཚོར།།
གང་ན་བདེ་སྐྱིད་འཛོམ་པ་དེས།[৫০] །མ་བསྟུས་པར་ཡང་སྐྱེ་བོ་འདུ།།[৫৫]

ཤིང་གི་འབྲས་བུ་ལེགས་བསྒྲུབས་ན། །ལོ་འདབ་ལ་སོགས་ཞར་ལ་འབྱུང་།།
དམ་པའི་ཚོས་ལ་བརྩོན་བྱས་ན། །སྲིད་ཀྱི་དཔལ་ཡང་དེ་ཡིས་འགྲུབ།།[৫০]

དེ་ལྟར་ལུགས་གཉིས་[৫৭]བློང་དོར་ཀུན། །ཤིང་གི་ཁྲུད་པར་ཁོ་ན་ཡིས།།
མཚོན་བྱེད་གཏམ་གྱི་སྐྱོར་བ་འདི། །སྟོན་མེད་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན་ཡིན།།[৫৭]

གང་མཐིན་འོ་མའི་ཆུ་མཚོ་སྟ། །ཀཎྜཱས་ལྟན་ངང་མོ་རྣམ་རོལ་བ།།
དེ་ཡི་ཁ་ལས་ལེགས་བཤད་ཀྱི། །ཐུ་རྟབས་འབྱི་ཤིང་ཅི་ཡང་གཡོ།།[৫০২]

གྲགས་སྐྱན་ཞོར་བྱའི་ཞགས་པ་ཡིས། །ཆུ་བོད་འཛོན་མའི་མཐའ་བཅིང་[৫২]བ།།
དཔལ་ལྟན་ས་སྐྱ་པཎྜི་ཏའི། །ལེགས་བཤད་ལམ་ལ་བཏེན་པ་ཡིན།།[৫০৩]

དོན་གྱི་སྐོ་ཉགས་མཁྱེད་གང་ལ། །དེའེ་ཡི་ལྟེ་མིག་ཁྲུ་གང་བ།།
དེ་ལྟའི་གཞུང་ཡང་སྣང་མོད་དེ། །མ་ཁས་ཟླུན་སུ་ཡི་དབང་དུ་བྱས།།[৫০৬]

ལུགས་གཉིས་བློད་དོར་ཤེས་འདོད་རྣམས། །དེའེ་ཡི་སོར་མོ་ཙམ་མིན་པར།།
དོན་གྱི་རྒྱ་ཤེལ་ལྟོས་ཤིག་དང་། །ངོ་མཚར་རི་དྭགས་མཚན་མ་ཡོད།།[৫০৭]

འདིར་འབད་ལེགས་བྱས་ཀུ་གྱི་ཀའི། །ས་བོན་སྐྱིན་པའི་དགེ་མཚན་གྱི།།
ཡལ་གཱ་ཕྱོགས་བཅུར་ཆུས་པ་ཡིས། །འགྲོ་བ་ཀུན་གྱི་དོན་བྱེད་ཤོག།[৫০৮]

ཅེས་ལེགས་པར་བཤད་པ་ཤིང་གི་བསྟན་བཅོས་ལུ་གས་གཉིས་ཡལ་འདབ་བརྒྱ་ལྟན་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་མཐོང་སྤྱང་ཚོགས་ཀྱིས་རྒྱན་བྱས་ཏེ་བཙུན་པ་དཀོན་མཆོག་བསྟན་པའི་སྐོ་ནས་རྣམ་སྐྱན་ཁུང་ཕྱིན་པའི་ལམ་ཁར་གང་དུན་སྐྱབ་ཐིས་སུ་བཀྱིས་པའོ།། །།

ལེགས་བར་བཤད་པ་ཚུའི་བསྟན་བཅོས་ལུགས་གཉིས་
སྒབས་འཕྲེང་བརྒྱ་པ།

གྲུབ་ཐང་དཀོན་མཆོག་བསྟན་པའི་སྒོན་མེ།

༡། །མཁྱེན་པའི་གཏིང་མཐའ་མི་མངོན་ཞིང་། །ཐུགས་རྗེའི་ཡིད་བཞིན་ཟོར་གྱིས་གཏམས།།
མཛད་པའི་རྟགས་ཕྲེང་གཡོ་བ་ཅན། །ཐུབ་དབང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོ་རྒྱལ།།ཞ།

རྣོག་བཟལ་དྲངས་བའི་ཚུ་རྒྱན་གྱིས། །ལུས་ཅན་གདུང་བ་ཞི་བྱེད་ལྟར།།
ལེགས་བཤད་གསར་པའི་བདུད་རྩི་ཡིས། །བློ་ལྡན་སྐྱེ་བོ་[1]དབུགས་དབྱུང་བྱ།།ཟ།

དེ་བཟང་བསྒོས་པའི་ཚུ་གཙང་དེ། །མཆོད་ཡོན་ཞབས་བསིལ་བསང་གཏོར་སོགས།།
གང་དུ་བྱས་ཀྱང་ལེགས་པ་ལྟར། །ལེགས་བཤད་གཏམ་ནི་ཀུན་ལ་མཛེས།།ཨ།

ལུགས་གཉིས་བློང་དོར་ཤེས་པ་ཡི། །ཁནས་སྐབས་མཐར་ཐུག་དོན་འགྲུབ་སྟེ།།
བརྟག་པ་ཀུན་ལ་མ་ཁས་པ་ཡི། །དེད་དཔོན་རྒྱ་མཚོར་ཞུགས་པ་བཞིན།།ཅ།

ཚུ་ཐུན་བཏུལ་བར་མི་ནུས་དེས། །རྒྱ་མཚོ་ཀུལ་གྱིས་གཏ་ལ་ཆོད།།
ཡ་རབས་ལུགས་ཀྱང་མི་ཤེས་ན། །ཆོས་ཀྱི་དེ་ཉིད་ཇི་ལྟར་རྟོགས།།ཉ།

གཟུར་གནས་རིག་པར་[2]ལྡན་པ་དེས། །ཁ་ཞན་གྱི་ཡོན་ཏན་ལེན་པར་བྱེད།།
སྒང་ལྷོངས་གཙང་མའི་དལ་འབྲོ་མ། །ལྷུང་ལྷུང་ཟེར་ཞིང་མེ་ཏོག་འཐུ།།ཌ།

བན་པས་ཕྱོགས་མཐའ་བསྐོར་ན་ཡང་། །སྐྱོན་གྱི་རིགས་རྣམས་སྤུད་པར་བྱེད།།
ངམ་གྲོག་ས་རལ་ཅན་གྱི་ཆུ་ཤ། །འདམ་གྱི་སྟིགས་མ་འདྲེན་དང་མཚུངས།།ཌ།

ཡོན་ཏན་དང་པོར་སློབ་དཀའ་ལ། །ཤེས་བཞིན་མེད་ན་ཉམས་པ་སྟ།།
ཚུ་ཕིགས་བསགས་པས་འགེངས་དཀའ་ཡང་། །བོ་ན་ཅིག་ཅར་ཉིད་དུ་འཛད།།৫৪।

དཀའ་སྡུད་ཁྱེར་དུ་འཕེར་ནུས་ན། །བྱ་བ་གང་ཡང་དཀའ་བ་མེད།།
ཚུ་ཡི་ནང་དུ་ཞུགས་པ་དེར། །ཆར་གྱིས་ལྷག་པར་གཞོད་མི་འགྱུར།།৫৫।

རྒྱུན་ཆགས་བཙོན་པ་མ་བཏང་བར། །བགས་ཀྱིས་བསྒྲུབ་ན་ཅི་ཡང་འགྱུབ།།
ཚུ་བོ་དལ་གྱིས་འབབ་པ་ཡིས། །ཡིངས་པའི་ས་ཆེན་བསྐོར་ནས་འགྲོ།།৫৬।

བྱ་བ་ཆེན་པོ་ཡུན་གྱིས་སྒྲུབ།[1] །ངང་ཐུང་འབད་པས་མཐར་མི་ཕྱིན།།
ཀུང་ཆེན་དལ་ཡང་རིང་འགྲོ་ལ། །ཐུ་རྩབས་དྲག་ཀྱང་ཆེར་མི་འགྲོ།།৫৭।

བྱ་བ་ཉམས་ཀྱིས་མི་ལྷོགས་ན། །གཞན་གྱིས་ཟད་ཀྱང་བྱར་མི་རྙད།།
རྒྱལ་མི་ཤེས་ན་གཞན་དག་གིས། །བསྒྲལ་ཡང་ཚུ་ནང་ཅི་ཕྱིར་མཆོང་།།৫৪।

ཚུ་བོ་ཐུན་མོང་མཆོད་ཡོན་ཏེ། །ཉི་ཟླ་ཐུན་མོང་སྤྲོན་མེ་གསལ་ལ།།
དམ་པ་ཐུན་མོང་གཙུག་རྒྱུན་དང་། །དམ་ཆོས་ཐུན་མོང་བདུད་རྩི་ཡིན།།৫৯।

དར་ཆེན་གྱུ་གཅིངས་རྒྱ་མཚོའི་རྒྱན། །སྤྲིན་བཏལ་ཟླ་བ་ནམ་མཁའི་རྒྱན།།
མཁས་པའི་སྐྱེ་བོ་བསྟན་པའི་རྒྱན། །རྟ་འདྲེན་དཔའ་བོ་དཔུང་གི་རྒྱན།།৫৬।

ཡ་རབས་མཛངས་སྤྲོད་དཔོན་དང་འབངས། །ཕན་ཚུན་ལེགས་ཚོགས་གོང་དུ་སྤེལ།།
རྒྱ་མཚོ་ཆེ་དང་ཚུ་བོ་རྣམས། །རེས་མོས་ཚུལ་གྱིས་གློ་གས་སུ་འགྱུར།།৫৭।

རྗེ་བོ་ངན་དང་གཡོག་བན་པ། །གཉིས་ཀས་གཉི་ག་རྒྱུད་བྱེད་དེ།།
རྗ་གསར་ནང་དུ་ཚུ་བླུགས་ན།[2] །གཉིས་ཀ་ཚུད་ཟོས་བརླག་པར་འགྱུར།།[3] ৬ ।

ཤེས་རྟོམ་དབང་ཅན་མང་བ་ཡི།། ཡུལ་ཁམས་མདུན་གྲོས་འཇིག་འགྱུར་ཏེ།།
གཡས་གཡོན་ཀུན་ནས་ཆུ་འབུར་བའི། ཁས་ལ་མཁར་ཁྱིམ་བརྟན་མི་སྡིད།།[34]

རྗེ་འབངས་མཐུན་ན་དག་སྡེ་ཡིས། ཐུབ་དཀའ་སོ་སོར་གྲོས་ན་མིན།།
རྟ་ཡིས་བརྒལ་དཀའི་ཆུ་བོ་ཡང་། ཨང་དུ་གྲོས་ན་ལུག་ཀྱང་བགྲོད།།[35]

ཚོས་ལྡན་ཆུལ་པོས་ཁལ་བསྟས་ཀྱང་། དེ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་འབངས་རྣམས་སྐྱོང་།།
སྤྱིན་ཆེན་ཆུ་མཚོའི་ཆུ་དྲངས་ཏེ། ཁལ་གྱིས་འབེབས་པས་འཛོན་མ་སྐྱོང་།།[36]

ཆུལ་ངན་འབངས་ཀྱི་ཟས་ནོར་ཀུན། ཁྲོགས་ཀྱང་དུད་ལྷོག་ཅིང་[37]བཀྲེན།།
ཏོད་མ་ཁ་ཡིས་ཆུ་མཚོའི་ཆུ། །འཕྲངས་ཀྱིན་རྟག་ཏུ་འབར་དང་མཚུངས།།[38]

གཅོ་བོ་ངན་པ་རྟག་བཀུར་ཡང་། ཁས་སུག་དང་བྲལ་བ་ཙམ་ཀྱིས་སྤང་།།
ཆུ་བོ་ཉིན་ཞག་མང་བསྐོལ་ཀྱང་། མེ་དང་བྲལ་བའི་མོད་ལ་གྲང་།།[39]

ཁེངས་དྲེགས་གདུག་རྩུབ་ཆེ་བ་ཡི། ཁ་པོན་ལ་སུ་ཡང་བརྟེན་མི་སྡོ།།
ཤིན་ཏུ་འཕྲུགས་པའི་ཐ་ཀློང་དུ། ཉ་ལ་སོགས་ཀྱང་སྟོད་མི་བྱེད།།[40]

བརྩེ་ཞིང་ཞན་གདགས་ནུས་པ་དེར། སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་བདག་གིས་འདུ།།
ཡིད་བཞིན་གྱི་ནི་ཆུ་མཚོའི་ངོགས། །འགྲོ་བ་ཀུན་གྱིས་སྟེན་པར་བྱེད།།[41]

ཆེ་མཐོ་བསྟེན་པས་དཔལ་འཐོབ་ཀྱང་། དེ་ལས་ལྷག་པའི་འཇིགས་པ་འབྱུང་།།
ཆུ་མཚོ་རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་དེ། །གདུག་ཅན་ཀུའི་གྲོང་ཡང་ཡིན།།[42]

ཆུས་མེད་མི་ལ་གསར་འགྲོགས་ཀྱིས། ཡིད་བརྟན་བྱེད་པ་ཉམས་པའི་ཆུ།།
ཆུལ་སྲས་ངང་པའི་སྟེ་དོན་ཡང་། ཨཚོ་གསར་བསྟེན་པས་སྟི་ཡི་ཟིན།།[43]

རྣ་བ་སྒྲ་བའི་མཛའ་གཅུགས་དེ། །རིང་མིན་དབྱེན་གྱིས་སོ་སོར་གཏོང།།
ཚུ་དང་འོ་མ་རོ་གཅིག་ཏུ། །འདྲེས་པ་ངང་བའི་མཚུ་ཡིས་འབྱེད།།ཚ།

མཁས་པས་བདེན་རྫུན་བརྟགས་ནས་བྱེད། །ཟླུན་པོ་གྲགས་པའི་རྗེས་སུ་རྒྱུག།
ཚུ་ནང་ཅལ་གྱི་སྒྲ་བསྒྲགས་པས། །གཅན་གཟན་རི་དྭགས་ཕལ་ཆེར་བྲོས།།ཚ།

འགྲོགས་ན་ལེགས་སྦྱོད་འཕེལ་འགྱེད་ལས། །དེགེ་དང་སྡིག་པའི་གྲོགས་འཕྱུར་ཏེ།།
དྲངས་བཞིལ་འདུ་ཡང་ཕན་གནོད་ལས། །སྨན་གྱི་ཚུ་དང་དུག་ཆུར་འཛོག།།ཁ།

སྡིག་གྲོགས་གཡེམ་མའི་འཚྱམ་དཀར་ལས། །ཤ་ཚའི་གདུག་རྩུབ་ཁྲོ་གཉེར་བཟང་།།
ཐན་ཁྱེར་སྨིན་གྱི་མདོག་དཀར་ཡང་། །ཆུ་ལྟན་སྨིན་ནག་ཞིང་བའི་གསོས།།ཚ།

སྤྲོ་ལྟན་རང་བཞིན་བཟང་པོ་དེ། །མཆོག་དམན་བར་མ་ཀུན་གྱིས་བསྟེན།།
འཚུག་ངོགས་བདེ་བའི་རྩིང་བུ་ལ། །སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་དགའ་བཞིན་འཚུག།ཚ།

ཁེངས་དེགས་སྨྱོད་པ་རྩིང་བ་ལ། །ཀོན་མེད་རྣམས་ཀྱང་རུ་ལྟང་།།
རྒྱག་ཅིང་འཕྱར་བའི་གཏུམ་མ། །ཇོ་ཏུ་ཁྲོས་པས་རྐུབ་ཀྱིས་བཏུང་།།ཚ།

ཉམ་ཆུང་སྟེང་དུ་དཔའ་ཐག་ན། །ཉམ་ངའི་གཡང་དུ་ལྟུང་འགྱུར་ཏེ།།
ཚུ་ལ་རྒྱལ་གྱིས་དེགས་པའི་ཉ། །སྐྱམ་ལ་ཡར་ན་འཆི་བར་འགྱུ་ར།།ཚཁ།

རིགས་ངན་ཆུང་ཁད་འབྱོར་ན་ཡང་། །རྒྱལ་པོ་ལྟ་བུའི་ཁེངས་དེགས་འཛོན།།
གཅོང་རོང་དོག་མོའི་ཚུ་བན་།།དེ། །འཁོར་སྐྱ་རྒྱ་མཚོའི་ཐ་སྐྱོང་འདུ།།ཚཁ།

ཡངས་པའི་རྒྱལ་ཁམས་མ་མཐོང་བ། །ས་མཐའི་བླུན་པོ་རང་མཐོང་ཆེ།།
ཁྱོན་པའི་ཚུ་ལ་འགྱིང་།།བ་ཡི། །རྟུས་སྐལ་རྒྱ་མཚོའི་གཏམ་གྱིས་ཤི།།ཚང།

ཐ་ཤལ་རྣམས་ནི་མགུ་སྤུ་ཞིང་། །མགུ་བའི་མོད་ལ་ཁེལ་ཡང་སྟ།།
ཕུ་ཐག་ཐུང་བའི་རྩུ་བྲན་དེ། །བྲུབས་དང་བྱི་བ་ཡུད་ཙམ་ཡིན།།ཕཡ།

མ་རབས་གཅེས་པར་བསྟུངས་ན་ཡང་། ཁྱེན་དུ་མི་ཚོར་འཁྲུག་པར་བྱེད།།
བསིལ་བའི་རྩུ་ཡིས་བྲན་ན་ཡང་། རྐོ་ཞུན་ཤུག་པར་ཁོལ་ཞིང་ཚ།།ཕཤ།

དམ་པ་རྣམས་ལ་གནོད་བྱས་ཀྱང་། །ཁྱོ་མེད་བཟོད་པས་བདེ་བར་གནས།།
བཅོ་ཡི་སྐྱགས་ཀྱི་ས་བཏབ་པའི་རྩུ། །ཁོལ་བཞིན་པ་ཡིས་བྲན་ཀྱང་བསིལ།།ཕཀ།

ཁེལ་མེད་རྣམས་ལ་ཕན་བཏགས་ཀྱང་། །བྱ་བ་ཟིན་ན་བརྗེད་པར་འཇུར།།
རྩུ་བོའི་ཚ་རོལ་བརྒལ་བ་ན། །ཀྱུ་གཟིངས་ལྷོས་པ་མེད་པར་འདོར།།ཕར།

མི་བན་རེ་རེའི་བྱེད་པས་ཀྱང་། ཡུལ་ཁམས་ཆེན་པོ་ཕུང་ཀྱིས་བར་བྱེད།།
དྲང་སྲོང་གདུག་པ་མཆོངས་པ་ཡིས། ཤི་ཏ་ཚལ་བརྒྱར་ཀྱིས་ཞེས་གྲགས།།ཕཡ།

དམ་ཚོད་སྐྱེ་བོས་སུན་ཕྱུངས་ཀྱི་རྣམས། །དམ་པ་ལ་ཡང་ཡིད་མི་ཆེས།།
རྩུ་རྒྱས་བསྲུས་བྱས་ངང་པ་ཡིས། །ཉིན་མོའང་བད་རྩ་ཝ་མི་བྱེད།།ཕ॰།

སྐྱེ་བོ་ངན་པ་བཅོས་ན་ཡང་། རྒྱེན་དང་ཕྲད་ཚེ་རང་མཚའ་སྐོན།།
རྩུ་སྒྲུང་འོལ་ཁ་བསྐྱུར་བ་དེ། །བྲུབས་ཆེ་སྟར་གྱི་ལམ་དུ་འགྱོ།ཕཀ།

དམ་པ་མཐོ་དམན་འབྱོར་རྒུད་སོགས། ཉེས་ཀྱང་རང་བཞིན་མི་འགྱུར་ཏེ།།
རྩུ་བོ་བསིལ་ལམ་ཚ་ན་ཡང་། རྩེན་གྱི་རང་བཞིན་གཅལ་ལ་འདོར།།ཕཁ།

མི་བསྲུན་སྐྱེ་བོ་གདམས་པ་ལས། ཁན་ཏྲར་ལས་ཀྱིས་གདུལ་བར་སྣ།།
གོས་ཀྱི་དྲི་མ་འབྲུད་པ་ལ། ཁགཙང་མའི་རྩུ་ལས་འགྱུར་བྱེད་བཟང་།།ཕཁ།

ལུས་ཅན་ནང་གི་སྐྱོན་ཡོན་རྣམས། །ཕྱི་རོལ་སྤྱོད་པས་མཚོན་ནུས་ཏེ།།
ཚུ་སྐྱར་ལྡང་[1]བས་ཚུ་བོ་དང་། །ཀུ་བ་ལས་ནི་མེར་ཤེས་བཞིན།།ཅ༩།

གཞན་གྱི་སྐྱོན་ཡོན་མཐོང་སྨ་ཡང་། །རང་གི་སྤྱོད་ཚུལ་མཐོང་བར་དཀའ།།
མཚོ་ནང་ནམ་མཁའི་རྟ་སྐར་ཀུན། །གསལ་ཡང་རང་གི་གཏིང་མི་མཐོང་།།ཅ༡།

བསམ་ངན་གཡོ་སྒྱུའི་བྱ་བ་ནི། །ལམ་རྒྱག་འདུ་ཡང་ལྷགས་སུ་འཛུང་།།
ཚུ་ཀླད་ཀྱ་སྒྱར་བགྱོད་པ་ཡང་། །བབ་ཀྱིས་[2]ཐྲེར་ནས་ཐྲེར་དུ་འགྱོ།།ཅ༦།

རིགས་རྒྱུད་ཟད་འདོད་བྱ་ངན་སྐྱེ། །བསོད་ནམས་ཟད་འདོད་བསམ་ངན་འཆར།།
རང་ཉིད་བརླག་འདོད་རིག་པ་ཆོད། །ཚུ་མིག་སྐམ་འདོད་སྐྱིགས་མ་མང་།།ཅ༣།

བླུན་པོས་ངལ་བརྒྱས་བསྐྱབས་ན་ཡང་། །ཁྱགས་པ་བློ་ལྡན་གཞན་ཀྱིས་འཚེར།།
རི་ལས་སྐྱེས་པའི་པདྨ་ཡང་། །བསྐྱེད་པའི་གྲགས་པ་ཚུ་ཡིས་འཐོབ།།ཅ༵།

ལུང་ཀྱོགས་ཡོན་ཏན་མི་ལྡན་ཡང་། །ངམ་བར་སྐྱོགས་[3]བས་སྐྱེ་བོ་བསྐྱུ།།
སྤྲང་ཆར་བཅུད་དང་བྲལ་བ་ཡི། །ཐན་ཆེར་སྤྲིན་གྱི་འབྲུག་སྐྱ་བཞིན།།ཅ༸།

སྐྱིགས་དུས་རང་བྱུང་ཀུན་མཚེན་རྣམས། །སྤྲུངས་ཚེ་ཐལ་བ་ལས་ཀྱང་བཏུལ།།
རང་བྱུང་ཆུ་ཚན་སྦར་ཚ་ཡང་། །བསྐོལ་ན་ཆུ་གྲང་རྩེ་ས་སུ་ཁོལ།།ཇ༠།

དེད་པོ་ཁ་ཡིས་[4]ཆོས་བཤད་མ་ཁན། །ཤེས་རྒྱུད་གདོལ་བ་ལས་ཀྱང་ཐུ།།
དགྱན་དུས་རླངས་པ་ན་བྱན་བཞིན། །འཕྲིབས་བའི་ཀློང་དེ་ལྷག་པར་གྲང་།།ཇ།།

དམ་བའི་སྐྱེ་བོ་ཉམ་ཐག་ཀྱང་། །ཆོས་དང་འགལ་བའི་ལས་མི་བྱེད།།
ཚར་སྟོད་བྱིལ་སྐོམ་ན་ཡང་། །ས་ལ་འབབ་བའི་ཆུ་མི་འཐུང་།།[5]ཇ།།

དགེ་སྦྱོར་བརྩེན་པར་འདོད་པ་དང་། །ལོག་པའི་འཚོ་བ་སྤྱད་པ་འགལ།།
མེ་ཏོག་སྣེད་པར་འདོད་པ་ཡིས། །རྒྱ་ཚན་བྱགས་ན་ཐན་འགྱུར་རམ།།ཕ༣།

ཆེན་པོ་རེ་ཞིག་རྒྱད་ན་ཡང་། །སྨད་ནས་གཅི་བྱིན་རྒྱས་པར་འགྱུར།།
འཁྱག་པའི་སྐབས་སུ་རྒྱད་པའི་མཆོ། །སོ་གཅམ་གྱིས་འཕྱུར་ནས་འོང་།།ཕ༩།

བློ་དང་རྩོལ་བ་ཞན་པའི་མིས། །ཕྱན་ཆོགས་ཐོབ་ཀྱང་མོད་ལ་འགྲིབ།།
རྩེར་རྒྱང་སྤྱག་རྒྱ་ཆད་པ་དེ། །སྐྱར་ཡང་༡༠སྐྱར་དུ་སྐམ་པར་འགྱུར།།ཕ༡།

ནོར་མེད་འཕྱོར་༡༢དང་ཁ་ཞེམ་འདོད། །གཞུང་ལུགས་མ་སྦྱངས་མཁས་ཁྱེར་འཛིན།།
ཆུ་ཀྱལ་མི་ཤེས་མཆོ་བརྒལ་བ། །བསམ་བཞིན་རང་སྤྱག་ཉེས་པ་ཡིན།།ཕ༦།

མངའ་ཐང་བློ་རྒྱ་བསྒྱེད་༡༡ཆེས་པས། །བསོད་ནམས་ཚད་ལས་འགོངས་མི་རྲུབ།།
མཆོ་ཆུང་རང་གི་ཁྱོན་པ་ཡི། །ཚད་ལས་རྒྱས་ན་བོ་བར་འགྱུ།།ཕ༨།

དོན་ཆེན་ཐོག་ཏུམ་བཅས་པའི། །ཀྲུས་ནས་ཐབས་དང་རིམ་གྱོ་བྱ།།
ཆུ་ལོན་སྟར་ནས་མ་བཅུ་གས་ན། །བྲུ་བས་ནས་འོལ་ཁ་བསྒྱར་བ་དཀའ།།ཕ༥།

དོན་མེད་ལས་ལ་ཐོད་བཙུགས་ནས། །རང་ཉིད་ཉམས་བྱེད་དཔའ་བོ་མིན།།
ཆུ་ཡི་ནང་གི་གཟུགས་བརྙན་ལ། །མཆོངས་པས་སེང་གེ་ཤི་དང་འདྲ།།ཕ༧།

དགྲ་བོ་འདུལ་བར་འདོད་ན་ཡང་། །སྐྱོང་ཚུལ་༡༣དལ་ཞིང་འཇམ་པར་བྱ།།
ཆུ་སྐྱར་འཇབ་ཅིང་འགྱོ་བ་ཡིས། །ཉ་ལ་སོགས་པ་འཛོན་ལ་ལྷོས།།ཕ༠།

གཞན་ཕྱོགས་འབྱོར་བ་ལ་སྡང་བས། །རང་གི་བསོད་ནམས་ཉམས་པར་ཟད།།
ཆུ་གླུང་དྲག་ཏོར་མཆོངས་པ་ན། །བདག་ཉིད་འཆི་ཡི་དེར་མི་གནོད།།ཕ༡།

དེ་བས་དགྲ་ལས་རྒྱལ་འདོད་ན། ཡོན་ཏན་སྨྲའ་ལ་འབད་པར་བྱ།།
ཆུ་བོ་ཆེ་ལ་བརྒལ་བའི་ཐབས། ཁང་ནས་གྲུ་གཟིངས་འཚེས་པ་ཡིན།།৫২।

རང་ལས་བསོད་ནམས་མ་ཉམས་ན། ཀུག་བོ་ཁོ་ནས་མི་ཐུབ་སྟེ།།
ཆུ་མིག་རང་ཉིད་མ་སྐམ་པར། ཤས་ཡིས་མནན་ཀྱང་འགོག་མི་ནུ་སྟ།།৫৩।

དབུལ་ཕྱུག་དར་རྒྱུད་མཐོ་དམན་ཀུན། སྔོན་སྤྱད་[1]ལས་ཀྱི་གོ་རིམ་སྟེ།།
ཆུ་ཡི་དཀྱིལ་འཁོར་བསྐྱབས་པ་ལས། ཅི་གློང་ཁོར་ཡུག་རིམ་པར་ཚགས།།৫৪।

མཁས་པ་ཕལ་ཆེར་དབུལ་འགྱུར་ལ། ཟླུན་པོའི་སྐྱེ་བོ་ནོར་གྱིས་ཕྱུག།
རྣོག་མ་ཅན་ཀྱི་ཆུ་བོ་ལ། སྤྲལ་ሄོང་འབྱུ་སྲིན་ལྟག་པར་མང།།৫৫।

བརྒྱ་ཡི་ནང་ནས་དཔའ་བོ་དང་། སྟོང་གི་ནང་ནས་མཁས་པ་སྟེ།།
མ་དྲོས་མཚོ་ལས་ཆུ་གསེར་དང་། རྒྱ་མཚོ་ཆེ་ལས་ནོར་བུ་འབྱུང་།།৫৬।

བློ་དང་མི་ལྡན་སྐྱེ་བོ་ཡིས། །འཕྲོར་བ་རྣེད་ཀྱང་[2]སྟོང་མི་ཤེས།།
ཁྱེ་ནི་སྐོམ་ཡང་ཆུ་གླང་ལ། །ཀུབ་ཀྱིས་མི་འཐུང་ལྟག་པར་བྱེད།།৫৭।

རང་གཞན་སུ་ལ་[3]མི་ཐན་པའི། ཁོར་དེ་མེད་པ་ཉིད་དང་མཚུངས།།
ཆུ་མེད་སགཞི་རྒྱ་ཆེ་ཡང་། །སྐུ་ངམ་ཐང་ཞེས་ཀུན་གྱིས་འདོར།།৫৮।

ལོངས་སྤྱོད་སྟེལ་བར་འདོད་པས་ཀྱང་། ཐྲུང་ཟད་གཏོང་ཚུལ་ཤེས་དགོས་ཏེ།།
ཁོན་ཆུ་བཅུས་ན་འཕེལ་འགྱུར་ཞིང་། །བཞག་ན་སྟིགས་མས་སྐམ་པར་འགྱུར།།৫৯।

བླུན་སྡོངས་འབྱོར་བ་རྒྱ་ཆེ་ཡང་། སྐྱག་བསྟལ་རྒྱ་ལས་མ་འདས་ཏེ།།
གསེར་རིའི་བར་གྱི་རོལ་མཚོ་རྣམས། །རྐྱ་ཏུ་སྐན་པའི་སྐག་གིས་ནོན།།৫০।

འབྱོར་ལྡན་བསོད་ནམས་གསོག་དགོས་ཏེ། །བསོད་ནམས་ཉམས་ན་རྒྱུད་པ་སྟུ།།
ཕྱོན་ཤིང་ཡལ་གा་རྒྱུ་ཆེ་ཡང་། །ཆུ་དང་བྲལ་ན་སྐམ་བར་འགྱུར།།[1]

བསོད་ནམས་མཐུ་དང་དགེ་བའི་བློ། །ཞན་ཚུན་རྒྱུ་སྐུལ་པ་བཟང་།།
ཆུ་ཡི་ཆར་དང་ཆར་གྱིས་ཆུ། །རྒྱས་བྱེད་རེས་མོས་གྲོགས་སུ་འགྱུར།།[2]

ཁ་བཤད་མང་ངམ་ཉུང་ཡང་རུང་། །དགོས་དོན་ལགས་ཏེ་[3]གོ།
ཆུ་ཞེང་ཆེ་ཆུང་ཅི་འདྲ་ཡང་། །ཟབ་དང་མི་ཟབ་བརྒལ་ན་ཤེས།།[4]

ལེགས་བྱས་སྩལ་འབྱེད་མཁས་པ་སྟེ། །དེ་ཡི་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་སྟུ།།
ཅང་ཤེས་རྟ་ཡི་རབ་བཙལ་བའི། །ཕྱི་བཞིན་ཁྱི་ཡང་འབྲང་བར་བྱེད།།[5]

མཁས་པ་ཀུན་ལ་སྟོམས་ཤུན་ཞེང་། །ཚྭགས་རིའི་མིག་ཅན་ཆགས་སྡང་ཆེ།།
བྱམ་པ་གང་བ་བཀུར་བར་སྟུ། །ཕྱེད་ཙམ་གང་བ་ཡོ་འཆོལ་མང་།།[6]

བསམ་ཚད་ཁ་རུ་འདོན་པ་དེར། །ཁ་ཏོད་སོ་མེད་ཅེས་ཀུན་གྱིས་བརྟགས།།
ཤག་ཤག་འབབ་པའི་ཆུ་བོ་ལ། །ཁྱིས་པ་རྣམས་ཀྱང་ཆུལ་བར་བྱེད།།[7]

ཁ་ཤུང་བཞིན་འཛོམ་གནད་ཕིག་པ།[8] །དེ་ལ་ཀུན་གྱིས་བག་ཅོན་བྱེད།།
སྐྱ་མེད་མེར་གྱིས་འགྲོ་བ་ཡི། །ཆུ་ཀླུང་གཏིང་མཐའ་དཔག་བར་དཀའ།།[9]

ཆུ་ལ་རི་མོར་བྲིས་པ་བཞིན། །སྟོག་སེམས་མོད་ལ་འདོར་བ་ཞེང་།།
དགེ་བའི་དམ་བཅའ་རྟོ་བ་ཡི། །རི་མོ་བཞིན་དུ་བརྟན་པར་བྱ།།[10]

བསམ་པ་བཟང་ན་འཇིག་རྟེན་གྱི། །བྱ་བ་ཀུན་ཀྱང་ཚོས་སུ་འགྲོ།
ཟོ་ཆུན་ལ་བརྟེན་འོབས་ཀྱི་ཆུ། །ཤིན་ཏུ་མཐོ་བའི་རི་རྩེར་འགྲོ།།[11]

གཅོ་བོར་ལས་འབྲས་དགོན་མཆོག་ལ། །བློ་ཕུགས་གཏད་ན་ཅི་བསམ་འགྲུབ།།
ལྷ་ཡི་རྒྱལ་པོས་ཆར་ཕབ་ན། །ལོ་ཏོག་ཕུན་སུམ་ཚོགས་བར་འགྱུར།།ཅ°།

འཇིག་རྟེན་ཚངས་བའི་རལ་གྲོང་དུ། །འཕྲུམས་བའི་སརྐ་མཐར་སོན་ཏེ།།
སྒྲིབ་གཉིས་དྲི་མ་འཕྲུད་བའི་ཕྱིར། །དམ་བའི་ཆོས་ཀྱི་ལམ་དུ་འདྲེན།།ཅ།།

ཆུ་རིགས་བདུན་ལས་མཆོག་སྡུར་བའི། །ཆུ་མགོ་གངས་ལ་ཐུག་པ་བཞིན།།
ཆོས་ཀྱང་འཕྲུལ་བལ་མ་ནོར་བ། །རྒྱལ་བའི་བཀའ་ལས་འབྱུང་བ་དགོས།།ཅཀ།

དེ་ནས་ཟབ་རྒྱས་ཉམས་ལེན་གྱི། །ལམ་གསུམ་རིམ་བར་འབབ་པ་ཡི།།
གདམས་ངག་ཚང་ལ་མ་ནོར་བ། །སྐལ་བཟང་རྣམ་སད་མཆོད་ཡོན་ཡིན།།ཅཁ།

འོན་ཀྱང་དུས་ཀྱིས་ཆེར་སྐྱེགས་ཚེ། །འཇམ་དབྱངས་བླ་མས་གསལ་མཛད་དེ།།
རྒྱ་མཚོར་བྱིངས་བའི་རིག་བྱེད་བཞི། །ཉ་ཡི་གཟུགས་ཀྱིས་བཀོད་པ་བཞིན།།ཅཉ།

འདི་འདྲའི་བསྟན་དང་མཛལ་བཞིན་དུ། །ཤུར་སྟང་ལམ་ལ་སུ་ཞེག་འཛུག།
ལྷ་ཡི་ཆུ་བོ་གཟྭའི་རྩར། །བ་ཚྭའི་ཁྲོན་པ་སུ་ཞེག་བཅོ།།ཟླ ཅཡ།

བློ་ཆུང་སྐལ་དམན་ཟབ་ཟབ་ཀྱི། །ཁྱགས་བས་བསླུས་ནས་ལོག་པར་འགྲོ།།
སྒྲིག་རྒྱུ་ཆུ་རྣ་འབྲུལ་པ་ཡི། །རི་དྭགས་དོན་མེད་སྤྱག་བསྡལ་སྐྱོང་།།ཅཇ།

ཆོས་ཀྱི་ལམ་དུ་འཛུག་པ་ལ། །དང་བོར་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན།།
རྒྱ་མཚོར་བགྲོད་འདོད་བྱ་བའི་མགོ་ཟླ། །དེད་དཔོན་མ་ཁས་པ་འཆོལ་བ་ཡིན།།ཅཉ།

འཇིག་རྟེན་འཇིག་རྟེན་འདས་པ་ཡི། །དེགེ་ལེགས་རྩ་བ་བློ་མ་སྟེ།།
འཛམ་གླིང་རྩེ་ཤི་ད་ལོ་འབྲས་ཀུན། །མ་དྲོས་མཆོར་གནས་སྐྱ་ཡི་དྲེན།།ཅར།

ང་རྒྱལ་སྦྱངས་ཏེ་ཞི་དུལ་གྱིས། །དམ་ཚོས་སྟོང་དུ་རྟུང་བར་བྱ།།
རྫུ་བོ་སྣང་དུ་མི་གནས་པར། །དམའ་བའི་གཤོང་དུ་འཁྱིལ་པར་འགྱུར།།ཁ་

ཚོས་ཀུན་ཅིག་ཅར་མི་ཤེས་ཀྱང་། །ཅི་ཙམ་ཤེས་བཞིན་དོན་དུ་འགྱུར།།
རྫུ་གྲུང་རྟོགས་པར་མ་འཐུངས་ཀྱང་། །ཅི་ཙམ་བཏུང་བས་[1]སྐོམ་པ་སེལ།།ཁ་

ཐོས་མང་ཉམས་སུ་ལྡངས་ན། །རང་གི་རྒྱུད་ལ་མི་ཤན་ཏེ།།
རྫུ་ནང་ལོ་བརྒྱར་གནས་པ་ཡི། །རྟོ་བའི་རང་བཞིན་སྐམ་པོར་གནས།།ཁ་

སྟོང་ཀུལ་གོམས་[2]པའི་རིམ་པ་ཡིས། །རྐག་འཇུ་རེས་འཇུ་མི་འཇུ་ཤུར།།
ཐོས་བསམ་སྒོམ་པ་སྐྱེ་སྤྱི་ལ། །བཅེན་པའི་ཚུལ་ཡང་གསུམ་དུ་གསུངས།།ཁ[3]

མི་ཡི་གྱུ་གཟིངས་རྣེད་དུས་འདིར། །ཐོས་བསམ་སྒོམ་པའི་བ་དན་ལ།།
བཅེན་ནས་སྤིད་མཚོ་བརྒལ་བྱ་ཡི། །གྱུ་འདི་ཕྱི་ནས་རྣེད་པར་དཀའ།།ཁ[4]

རིགས་དྲུག་སྐྱེ་སྒོ་མཐའ་ཡས་ཀྱང་། །དལ་བརྒྱད་ཚང་བ་ཤིན་ཏུ་དཀོན།།
རྫུ་བོ་གྲངས་མེད་འབབ་ན་ཡང་། ཡན་ལག་བརྒྱད་ཕྲན་རེ་རེ་ཙམ།།ཁ[5]

སྐྱེས་པའི་སྐད་ཅིག་དེ་ཉིད་ནས། །མི་སྡུད་འཆི་བདག་ཁར་ཕྱོགས་ཏེ།།
རྫུ་གྲུང་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ཤེད། །ཕྱིར་མི་ལྡོག་པར་རྒྱུ་མཚོར་འགྲོ།།ཁ[6]

མི་རྟག་སྲིན་པོས་བཟུང་བཞིན་དུ། །སོས་བདེར་སྡོད་པ་ག་ལ་རིགས།།
རྫུ་སྲིན་མཆེ་བའི་ཕུག་གནས་ལ། །ཁདེ་བའི་གོ་སྐབས་ནམ་ཡང་མེད།།ཁ[7]

བསྒྲབ་ཀྱང་[8]ཕ་མཐར་ཕྱིན་མེད་པའི། །འཇིག་རྟེན་བྱ་བ་བཅན་ཚོད་བྱ།།
རྫུ་གཅེར་གཅིག་རྩེ་སྣ་གཅིག་གཤོད་ན་ཀེ། [9] ཅི་ཙམ་འདས་ཀྱང་[10]ཟིན་དུ་སྣ་མེད།།ཁ[11]

བློ་རིག་སྟོབས་དང་རྩལ་ཆེ་ཡང་། །དུས་ཀྱི་ཚོ་ཉས་དབང་མེད་འཆིང་།།
ཆུ་ཆེན་རླབས་ཀྱི་གར་མ་བཞིན་མ། །དགྲན་དུས་འཁྲུག་པའི་སྒྲགས་སུ་ཚུད།།ཀ་།

སྐྱོ་གསུམ་མི་དགེའི་སྡིུད་ཚུལ་འདིས། །ཕྱི་མའི་སྐྱེ་བ་ངན་འགྲོར་དེས།།
རི་བོའི་ཟོམ་ནས་འབབ་པའི་ཆུ། །གཡང་ས་བརྒྱད་མར་བརྟབ་ཅིང་ཕྱོ།།ཀ་།

དེ་ནས་ལོ་གངས་བྱེ་བ་བརྒྱར། །བསྟེགས་ཤིང་འཚེད་ཀྱང་འཆི་མི་ནུས།།
རྟོ་སོལ་རི་ལ་ཆར་ཀྱི་རྒྱུན། །བབས་པ་བསྐལ་པའི་བར་དུ་ཁོལ།།ཀ་།

འཇིགས་ཚེན་དེ་ལས་སྐྱོབ་པའི་སྐྱབས། །བསྟུ་མེད་ཟླ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལས་མེད།།
ཆུ་བོའི་རྒྱུན་ཀྱིས་ཁྱེར་བ་དེ། །སྒྲོལ་བྱེད་མཁན་པ་ཁོ་ནར་དེས།།ཀ་།

མཆོག་གསུམ་བྱིན་རླབས་མཐའ་ཡས་ཀྱང་། །དད་པ་མེད་ན་རི་ལྟར་སྐྱོབ།།
རྒྱ་མཚོ་ཆེ་ཡང་ཆར་སྟོད་ཀྱི། །ཁྱིལ་ཞི་སྐོམ་པ་སེལ་མི་ནུས།།ཀ་།

འཁོར་བའི་འདམ་ལས་མ་བརྒལ་བའི། །འཇིག་རྟེན་པ་ལ་བརྟེན་མི་བྱ།།
ཆུས་ཁྱེར་ཆུ་ཡིས་ཁྱེར་བ་ལ། །འཇུས་ན་གཅེས་ཀ་བྱིང་བར་འགྱུར།།ཀ་།

མཆོག་གསུམ་བསྟེན་ན་དེ་ཡི་ཁྱིམས། །ལས་འབྲས་བློང་དོར་འབད་པ་གཅེས།།
དེད་དཔོན་བསྟེན་ཀྱང་གྱེ་གཟིངས་སུ། །མི་སྟོད་དེ་ཅིད་ཇར་སྐྱོལ།།ཀ་།

སྟོད་བཅུད་བདེ་སྐྱ་སྟང་བ་ཀུན། །འབྲུལ་མེད་སྟོན་བསགས་ལས་ལས་འབྱུང་།།
ཆུ་ཚོར་གང་ཡང་འགྲོ་བ་བཞིན། །སྟང་ཚུལ་ཐ་དད་འབྱུང་བར་གསུངས།།ཀ་།

དགེ་དང་མི་དགེ་ཆུང་ངུནས། །བསགས་པས་ཤེས་རྒྱུད་གང་འགྱུར་ཏེ།།
ཚར་ཀྱི་ཐིགས་པ་བསགས་པས་ཀྱང་། །མཐའ་བྱས་ཆུ་ཡི་དཀྱིལ་འཁོར་ཚགས།།ཀ་།

གནས་སྐབས་དགེ་བ་ལྟར་སྣང་ཡང། །བསྟོད་དང་འདུན་པས་བསླང་པ་མང།།
མཆོག་ཏུ་མངར་བ་གཟྱེའི་རྒྱ། །རྒྱ་མཚོར་འདེས་ན་ཁ་བར་འགྱུར།།[ཀ་ཅ]།

སྟོངས་པའི་སྐུན་ནག་གིས་ལྷོངས་ཤིང་། །ལས་ཀྱི་ཞགས་པས་བཅིངས་པ་རྣམས།།
སྲེད་པའི་ཀུང་གིས་རབ་དབངས་ཏེ། །མི་བཟད་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་མཚོར་འགྲོ།[ཀ་ཉ]།

འདོད་པ་ལན་ཚའི་རྒྱ་བོ་ནི། །ཅི་ཙམ་སྦྱད་ཀྱང་མི་རོམས་པས།།
རྒྱ་མཚོ་འཁྲུག་པའི་[ཀྵ]ངང་པ་ལྟར། །སྲིད་ལས་དེས་འབྱུང་སྐྱོ་ཤས་སྐྱེད།།[ཀ་ཏ]།

ལས་ཉོན་ན་ཀས་ཡོངས་གང་བ། །སྲུག་བསྔལ་འཁོར་བ་[ཪྀ]རྒྱ་མཚོ་ལས།།
སྐྱོལ་བྱེད་བསྟན་གསུམ་སྤྱི་བོ་ཆེ། །བཟུང་ནས་[ཪྀ]ཐར་པའི་གྲིང་དུ་གཤེགས།།[ཀ་ཐ]།

ཁྱད་པར་ཁས་བླངས་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི། །ཉེས་ལྟུང་དྲི་མས་མ་སྦགས་པ།།
རྒྱ་མཚོ་རོ་དང་མི་འགྲོགས་ལྟར། །ཏྲིག་ཏུ་བུན་ཤེས་བཏུན་པོས་སྤུ་ངས།།[ཀ་ད]།

འོན་ཀྱང་མ་རྟན་སེམས་ཅན་རྣམས། །ངོར་ནས་རང་དོན་བྱར་མི་འོས།།
རྒྱ་མཚོའི་གླིང་དུ་གཉེན་བཤེས་ཀུན། །འབོར་བ་[ཪྀ]དེད་དཔོན་སྤྱོད་ཚུལ་མིན།།[ཀ་ན]།

མཚོར་གནས་གཡོ་དང་མི་བདེན་པའི། །ཁྱད་པར་གསུམ་ལྡན་ཚུ་རྨ་ལྟའི།།
འགྲོ་ལ་སྙིང་རྗེ་[ཪྀ]རྣམ་གསུམ་གྱིས། །ཞེག་ཆེན་ལམ་གྱི་སྤོག་རྩ་ཚུགས།།[ཀ་པ]།

བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱིས་ཟིན་པའི་དགེ །མི་ཟད་བྱང་ཆེན་རྒྱུར་འགྲོ་སྟེ།།
འཛམ་གླིང་[ཪྀཪྀ]འབྲས་བུ་མ་དོས་མཚོར། །ལྷུང་བས་གཅིར་སྤྱངས་ཁམས་སུ་ལྷུར།།[ཀ་ཕ]།

རྒྱལ་སྲས་སྤྱོད་པ་མཐའ་ཀླས་ཀྱང། །ཕ་རོལ་ཕྱིན་པ་དྲུག་ཏུ་འདུ།།
དེ་སུལ་ལ་ལུང་ཚུ་བོ་བརྒྱ། །ཟམ་འོག་གཅིག་ཏུ་འདི་ལ་བ་བཞིན།།[ཀ་བ]།

རྒྱལ་སྲས་རྣམས་ནི་བདོག་པ་ཀུན། །འབྲས་བཅས་གཏོང་སྟེ་སྦྱིན་པའི་མཆོག།
ཚར་གྱིས་ཆུ་བཟུད་ལོ་ཀོག་ཀུན། །བསྐྱངས་ཀྱང་ལན་དང་རེ་བ་མེད།།ཀ།།

རྣམ་དག་ཁྱིམས་ཀྱིས་ཉེས་ལྟུང་གི །རྟོག་པ་མ་ལུས་དྲུབས་ཤ་ལབྡིན་ཏེ།།
ཀེ་ཏ་ཀ་འབྲས་བྱེ་མ་ཤ་ཡིས། །ཆུ་བོ་ཤ་རྟོག་མ་དྲངས་བར་བྱེད།།ཁ།།

དགེ་ཚོགས་མ་ལུས་སྡེག་བྱེད་པའི། །ཁོང་ཁྲོའི་དགྲ་འཇོམས་བཅོད་པ་སྟེ།།
ཀུན་ཟ་འབར་བའི་མེ་ཤུ་ནི། །ཁམོད་བྱེད་གཉེན་པོ་ཆུ་ཡི་ནོ།།ག།

རྟག་གྱས་བརྩོན་པ་མ་བཏང་ན། །མི་འགྱུབ་བྱ་བ་ཅི་ཡང་མེད།།
ཆུ་ཕིག་རྟག་ཏུ་འབབ་པ་ཡི། །བྲག་གི་རི་བོ་འབིག་ལ་ལྷོས།།ག།

བྱིང་རྐོད་སྐྱོན་བྱལ་ཏིང་ངེ་འཛིན། །ཁས་ལ་བར་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་འཆར།།
བཟློར་མེ་ལོང་ཕྱིས་འདྲ་བའི། །དྲྭས་མཚོར་གཟུགས་བརྙན་ཅི་ཡང་གསལ།།ག།

དངོས་ཀུན་སྟོང་པར་དམིགས་པ་ཡིས། །འཁོར་བའི་གདུང་བ་ཀུན་སེལ་ཏེ།།
ཆུ་ཟླང་མཐའ་དག་ཙ་གས་ཀ་སྟས།། །།ཏྲྀབ་ཀྱིས་གཞལ་བས་བདུད་རྩི་ར་འགྱུར།།ག།

ཟླ་སྐྱབ་བྱོ་མཚོ་ཆུ་ཆེ་བས། །དངོས་པོར་སྐྱ་རྣམས་སྒོ་བཞི་གས།།
རྣམ་ཀྱོ་གནག་གཏིང་མཐའ་མི་མངོན་བའི། །ཆུ་མཚོས་བྱིས་པ་སྐྲག་པར་བྱེད།།ག།

ཟབ་མོའི་དེ་ཉིད་འབྱེད་པ་ལ། །ཁོག་མར་དགག་བྱ་ངེས་དགོས་ཏེ།།
ཆུ་མཚོར་ནོར་བུ་ལེན་པ་ལ། །འཇིགས་པ་གར་ཡོད་ཤེས་པ་གཅེས།།ག།

གདགས་གཞི་ཕུང་སོགས་འདུས་པ་ལ། །ངའོ་སྙམ་དུ་འཛུལ་པ་སྟེ།།
ཟླང་ཆེན་གདོད་ནས་བྲལབས་འདུ་ཡང་། །ཆུ་བན་དུ་མ་འདུས་པ་ཡིན།།ག།

བཏགས་དོན་རིགས་པས་དཔྱད་པ་ན། ཅོ་བོས་གྲུབ་པ་འགའ་མེད་དེ།།
རྒྱུ་ཀུང་ཡུར་བ་བརྒྱར་དྲངས་པའི། །ཤུལ་ན་ཟེལ་པ་ཙོམ་ཡང་མེད།།ཞ།།

སྟོན་པས་རི་སྟེད་བཀའ་སྩལ་པ། །སྟོང་དང་རྟེན་འབྲེལ་འདི་ལ་འདུག་སྟེ།།
ས་སྟོང་རྒྱ་བོ་མ་ཡུས་པ། །རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོར་གཞོལ་ཞེང་འབབ།།ཟ།།

རང་རྒྱུད་སྨིན་པའི་རྒྱལ་སྲས་ཀྱིས། །བསྟུ་བ་རྣམ་བཞེས་གདུལ་བྱ་སྐྱོང་།།(ཀ)
རྒྱ་མཚོར་འདུག་མྱོང་དེད་དོངས་ཀྱིས། །གཞན་ཡང་ཁྱེད་(ཁ)ནས་ཆོར་ལ་སྐྱོར།།ཨ།།

རྒྱུ་ཡི་ཐེག་པའི་ལམ་རིང་ཡང་། །གསང་སྔགས་ཐབས་ཀྱིས་མྱུར་དུ་བགྲོད།།
ཐང་དུ་འདེན་དཀའི་གྲུ་བོ་ཆེ། །རྒྱ་མཚོར་ཞུགས་ན་ཡུད་ཀྱིས་འགྲོ།།ཨཅ།།

དོ་རྗེ་ཅན་ཀྱིས་ལེགས་གསུངས་པའི། །གསང་སྔགས་ནུས་པ་བསམ་མི་ཁྱབ།།
གདུང་བ་མ་ཞེས་བོས་པས་ཀྱང་། །ལྟ་ཡི་ཆུ་བོ་འགྲུག་(ཁ)པར་བྱེད།།ཨཉ།།

ཟུང་འཇུག་གདེངས་ཅན་བདག་པོའི་གནས། །རྗོ་རྗེ་ཐེག་པ་རྒྱ་མཚོ་ཆེའི།།
འཇུག་ངོགས་བདེ་བའི་འབབ་སྟེ་གསལ་ནི། །ཉབང་བཞིའི་རིན་ཆེན་ཐེམ་སྐས་ཡིན།།ཉ།།

འོན་ཀྱང་དངོས་གྲུབ་རྣམ་གཉིས་ཀྱི། །གཞི་རྟེན་དམ་ཚོགས་སྟོམ་པ་སྟེ།།
རྩ་བ་ཆུ་མཚོ་སྐམ་གྱུར་ན། །སྤྲུབས་ཀྱི་འཕྲིང་བ་གང་ལས་འབྱུང་།།ཉཀ།།

དེ་ཉིད་རིགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ། །འདོད་ལ་སྟྲོད་ཀྱང་ཞེན་པ་མེད།།
ཅ་ནི་ཆུ་གཏིང་ཟབ་མོ་ན། །འཕྱུ་ཡང་ཆུ་ཡིས་འཆུབ་(ཤ)མི་འགྱུར།།ཉཁ།།

ཚགས་སོགས་ཉོན་མོངས་ཉེས་པ་རྣམས། །ཤེན་མོངས་ལམ་བྱེད་ཉིད་ཀྱིས་འཇོམས།།
རྣ་བར་ཆུ་སོན་ཆུས་འབྱེན་ཞེང་། །མེས་ཚིགས་མེ་ཡིས་གདུངས་པས་ཞེ།།ཉཅ།།

བསྒྱེད་རིམ་ཐུ་རགས་རྣལ་འབྱོར་གྱིས། །སྒྱེ་ཤི་བར་དོ་གསུམ་སྟོང་སྟེ།།
སྐལ་ལྡན་ཤིང་རྟའི་མཆོད་ཡོན་གྱིས། །དུག་ཅན་དྲི་མ་འབྱུང་བ་བཞིན།།ཞ་༣༩།

དགའ་བཞིའི་ལྷན་སྐྱེས་བདེ་བ་ཆེས། །སྟོང་བཞིའི་ཡེ་ཤེས་རྒྱས་འགྱུར་ཏེ།།
རྒྱ་བོ་རྣམ་བཞིའི་རྒྱན་འཕབ་པས། །རྟ་གདོང་མེ་ཆེན་འབར་བར་འགྱུར།།ཞ་༤༠།

ཐུ་བ་གཉུག་མའི་རྩྭ་སེམས་ལས། །སྐྱུ་མ་ལྟ་བུའི་སྐུར་བཞེངས་པ།།
དྲངས་པའི་རྒྱ་ལས་རྒྱ་བུར་དང་། །དགེ་བའི་མཁའ་ལས་རྒྱ་འཛོན་བཞིན།།ཞ་༤༡།

རྟོ་རྩེའི་ཟིལ་པ་རེ་རེར་ཡང་། །བྲི་བའི་གཟུགས་བརྟན་སྣང་བ་བཞིན།།
དེའི་ཡི་རིམ་པ་རེ་རེས་ཀྱང་། །འགོར་འདས་ཆོས་ཀུན་མཚོན་པར་ནུས།།ཞ་༤༢།

འཇིག་རྟེན་ཡ་རབས་སྟོང་པ་ནས། །མདོ་སྡེགས་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་བར།།
དེའིར་བྱ་གཅིག་གིས་མཚོན་པ་འདི། །ལེགས་བཤད་འཕྲལ་གྱི་རྒྱ་མཚོ་ཡི།།ཞ་༤༣།

ལོངས་སྤྱོད་འཁོར་ལོའི་རྒྱ་ཁྱེར་ན། །དབྱངས་ལྡན་དང་མོ་རྣམ་རོལ་པ།།
དེ་ཡི་ཁ་ལས་ལེགས་བཤད་ཀྱི། །ཟབ་རྒྱས་འཁྲིག་ཤིང་ཅི་ཡང་གཡོ།།ཞ་༤༤།

གང་ཡང་བདག་བློའི་རྒྱ་ཁྱེར་ལས་འབྱུངས་ལེགས་བཤད་གསར་པའི་བྱ་བ་ནི།།
འཇིག་རྟེན་སྣོངས་པའི་སྐན་འཕྲོག་སྙིང་གི་གདུང་སེལ་བསིལ་བའི་རེག་པ་ཅན།།
དེ་ཡི་དགེ་བ་ས་གསུམ་རྣམ་དཀར་འོད་ཀྱི་གོས་བཟང་འཛོན་པ་དེས།།
སྒེ་དགུའི་ལེགས་བྱས་བློ་དང་ལྡན་ཅིག་བསྐྱེ་བའི་ཆུ་ཁྱེར་རྒྱས་ལྟུ་བ་ཅིག།ཞ་༤༥།

ཅེས་ལེགས་པར་བཤད་པ་རྟའི་བསྐྱེ་བཅོས་ལུགས་གཉིས་བྱང་ལྷན་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི། སྔར་
རང་གི་རྒྱུད་ལ་བག་ཆགས་འཇོག་པའི་ཕྱིར་དུ་རྩོམ་པའི་ལུལ། དུས་ཚོད་ལ་དབག་པའི་མདོ་སྡེགས་ཀྱི་གཞུང་དུ་བགྲང་
རྒྱ་ཙམ་ཁ་ཤས་བྱིས་ཡོད་ནའང་། ཤིང་གི་བསྐྱེ་བཅོས་དེ་དར་སོ་ཆེ་ཞིང་། མཐོང་བྱེད་མཁས་པང་དུ་འོང་བར་སྣང་

བས་དེ་ལ་འགྲེལ་པ་ཞིག་ཀྱང་བྱེད་ན་ལེགས་ཞེས། བ་རོན་སུ་ཉིད་ཞོག་ནས་བསྟགས་འོས་ཡོན་ཏན་དུ་མའི་རྒྱན་འཕྲོ་འཛིན་པ་ནོམ་ཚེ་ཞབས་དྲུང་སྐལ་བཟང་དར་རྒྱས་ཀྱིས་ཡང་ཡང་ནན་གྱིས་བསྐུལ་ཏེ་བྱེ་བར་བརྩམ་ཡང། དེའི་ཚོས་ཀྱི་སྐུ་ལམ་རིམ་ལས་ལོགས་སུམི་དགོས་ལ། གཞན་རྣམས་གོ་སྟེ་བ་འབའ་ཞིག་གཅོར་འདོན་དང་། དབེའང་ཡོངས་གྲགས་མ་ཁས་བླུ་ན་ཐམས་ཅད་ལ་འཚར་བའི་བག་ཕོ་ནར་སྦྱར་སྟབས་དེ་ལས་གསལ་དུ་གཏོང་རྒྱུ་མེད་པ་ཡུ་བ་སྟེ་ར་སྟོང་ཞིང་། ཕྱོགས་མཐུན་ཀྱི་ཤུངས་དཔལ་མགོན་ཀུ་སྟུ་ཀྱི་ཤེས་རབ་བརྒྱ་པ། ཤེས་རབ་སྙོང་བུ། སྐྱེ་ཏོ་གས་ཕྱིགས་གསུམ་དང་། ཅ་ན་ཀ་རྒྱལ་པོའི་ལུགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས། མ་སུ་རཏྣ་ཉས་པའི་ལུགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས། ཇི་མ་སྤྲས་པས་མཛད་པ་ཚིགས་སུ་བཅད་པའི་མདོད། མཆོག་སྦེད་ཀྱི་ཚིགས་བཅད་བརྒྱ་པ། དྲེམ་མེད་པའི་དྲིས་ལན་རིན་པོ་ཆེའི་ཕྲེང་བ། ས་སྐྱའི་ལེགས་བཤད་རྣམས་དང་། གཞན་ཡང་འཕྲིན་ཡིག་བསྡུབ་ཀྱ་སོགས་དེ་མཐུན་རྣམས་དྲངས་ཏེ་བཤད་ན་ཚོགས་ཆེས་ཕྱི་བར་འགྱུར་བས། འདི་ར་ཡོན་ཏན་ཚུའི་ཁམས་ཀྱིས་རྒྱས་པར་བྱེད་པའི་དབེ་དང་མཐུན་པར། དེ་ཉིད་དུ་མ་ཚང་བ་འགའ་ཞིག་ཁ་བསྐངས་ནས་རྫུང་ཟད་རྒྱས་སུ་བཏང། དེར་མཆོག་དམན་དང་གཅོ་ཚལ་གྱི་རིམ་པས་ཆོས་ཀྱི་སྐྱ་སྟོན་དུ་བྱས་ཀྱང། འདི་ར་གོང་ནས་གོང་དུ་བགྲོད་པའི་རིམ་པས་མཇུག་ཏུ་བྱས་ཏེ་གོ་རིམ་བསྟེབས་པ་སོགས་དོན་འགྲེལ་ལ་གྱི་ཚུལ་ལ་དུ་བྱས་ནས། ¹བཅུན་པ་དགོན་མཆོག་བསྟན་པའི་སྒོན་མེ་ས་དབེན་གནས་ཡི་དང་དགའ་ཚོས་འཛིན་དུ་སྦྱར་བའི་ཡི་གེ་བི་གཅུག་ལག་ཡུ་བའི་སྒོ་མིག་ཅན་ཟླ་ཀྱུ་རབྟ་ཤུནརྟྲས་བགྱིས་པ་འདིའང། སྐྱེ་བོརྣམས་ལ་དགེ་བའི་འཇུག་ངོགས་གསལ་བའི་རྒྱུར་ཐུབ་ཅིག། ||སརྦ་ཀཱ་ལེ་ཤུཡོ་ཧྲྀ་བ་ཏུ།།

ལུགས་རྒྱང་བ་དན་གཡོ་བའི་ལེགས་བཤད་རྒྱང་གི་བསྟན་བཅོས།

དཀྱལ་རྒྱར་ཡོངས་འཛིན་བློ་བཟང་སྦྱིན་པ།

༄༅། །ཞོ་བའི་ལེགས་སྩུར་ཅིག

ལུས་ཅན་ཀུན་གྱི་ནོར་འཛིན་ལ། །བྱམས་བརྩེའི་གྲིབ་བསིལ་རྟག་སྟོམས་པའི།།
སངས་རྒྱས་དཔག་བསམ་ལྷོན་པ་དེ། །དད་པའི་རྒྱང་གིས་བསྐྱོད་དེ་བསྟོགས།།๑།

ཚོགས་གཉིས་མཐར་སོན་སངས་རྒྱས་དེའི། །སྐུ་གཉིས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཐབས།།
ལུགས་གཉིས་བློང་དོར་གཡོ་བའི་རྒྱང་། །དོན་གཉིས་འགྲུབ་ཕྱིར་འདི་ན་སྦྱོ།།๒།

དོན་བཟང་ཚེགས་སྦྱོར་ཕུན་ཚོགས་པའི། །ལེགས་བཤད་གཏམ་གྱིས་གཞན་ཡིད་འཕྲོག།
དེ་ཞེམ་འཕྲོ་བའི་བད་ཚལ་གྱི། །རྒྱང་གིས་སྣ་དབང་ཚོམ་པ་བཞིན།།๓།

སྐྱེ་བོ་ཀུན་དང་མཐུན་ཕྱིར་དུ། །ཀག་སྣང་སྦྱོངས་ལ་འགྲོགས་བདེ་བགྱི།།
ཚར་ལྷན་རྒྱང་གི་ཤིང་ཏུ་ལ། །འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་དགའ་བ་ཡི་ན།།๔།

སྐྱིད་སྡུག་ལེགས་ཉེས་ཅི་འབྱུང་བ། །སྟོན་བསགས་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་སྟེ།།
རྒྱང་གིས་ཆུ་དཀྱིལ་བསྲུབས་པ་ལས། །རི་གླིང་ཁོར་ཡུག་རིམ་བར་ཚགས།།๕།

ཕུགས་སུ་ཕན་པའི་དོན་ཆེན་དེ། །ངང་རིང་འབད་པས་སྒྲུབ་པར་བྱ།།
ལོ་སྟོང་དུ་མར་རྒྱང་གཡོས་པས། །འོག་གཞི་རྒྱང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་གྲུབ།།๖།

རང་གཞན་སུ་ལའང་མི་ཕན་པའི། །བྱ་བ་བན་པ་བཤོལ་ན་[1]ལེགས།།
དགྱན་གྱི་ཁ་རྒྱང་འཚུབ་དུས་སུ། །སེ་བོན་བཏབ་ཀྱང་ཕན་པ་མེད།།๗།

བྱ་བ་གང་དང་གང་བྱེད་ཀྱང་། །འགྲུབ་དང་མི་འགྲུབ་བརྟག་ནས་བྱ།།
རྩ་དང་ནས་ཕྱན་ཕྱེ་བའི་ཚེ། །རྒྱང་པོ་འབྱུང་མིན་བརྟག་ནས་བྱ།།৫।

མཚོག་གསུམ་མཚོད་ཅིང་གསོལ་བཏབ་ན། །ཁང་བརྩམས་བྱ་བ་ཡིད་བཞིན་འགྲུབ།།
སྟོན་དུས་རྒྱང་གིས་རྩ་དང་འབྱུ། །སོ་སོར་ཕྱེ་ནས་འདོད་དོན་འགྲུབ།།৬।

གཏམ་ལ་མཚོན་ཆ་མེད་ན་ཡང་། །མི་སྙིང་དུམ་བྱར་གཏོང་བ་དང་།།
རྒྱང་ལ་གཞོ་གཅ་མེད་ན་ཡང་། །མཁའ་ལ་འགྲོ་ཞེས་རྟན་རབས་སུ།།৭।

དེས་ན་རྩྭ་བ་ཐོའི་ཚིག་སྒོང་ལ། །བཞིན་འཇུམ་འཇམ་ཐོའི་ཚིག་སྨས་ནས།།
མཐོ་དམན་འབིང་གསུམ་སྐྱེ་བོ་ཀུན། །མགུ་བར་བགྱིས་ལ་བློ་མ་གཏོར།།৮।

ཚ་རོལ་པོ་ཡིས་ཐོས་དོགས་མེད། །སྟོམ་དུ་སྐྱོན་བརྗོད་མི་བྱ་སྟེ།།
གཏམ་ནི་བྱ་སྤྲུ་རྒྱུད་འཛེར་དང་། །འདུ་ཞེས་ཤ་ཚ་ཅན་རྣམས་སུ།།৯।

ཚ་རོལ་གཞན་སྐྱོན་བརྗོད་པ་ནི། །རང་ཉིད་བརླག་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ།།
མེ་ལ་ཚར་ནི་ཟུས་བཏབ་པས། །རང་གི་གདོང་ནི་ཚོག་པ་མཐོང་།།১০।

དུས་ཀྱི་དབང་གིས་ཞེ་དུལ་ཅན། །མ་རབས་སྐྱེ་བོའི་ཁོད་དུ་གནས།།
བན་པའི་རྒྱང་གིས་རྣལ་ཁྱེད་དུ། །འཇམ་པོའི་ཤིང་བལ་འཛེར་བ་མཐོང་།།১১।

ཆོས་བཞིན་སྐྱོད་པའི་སྐྱེ་བོའི་དབུས། །ངན་པ་འཚངས་ནས་བརླག་པར་བྱེད།།
རྒྱང་དན་ཅི་གས་སེང་ཚུན་ཆོད་ལ། །ཞུགས་ནས་གཅར་བྱང་རླག་པ་མཐོང་།།১২।

དམན་པས་དམ་པ་ལ་བསྟེན་ན། །ཁང་འདོད་གནས་སུ་སྐྱེ་བ་ཡིན།།
བཟང་པོའི་རྒྱང་ལ་དྲིས་བཏེན་ན། །ཐག་རིང་ཡུལ་དུ་སྐྲེབ་དང་མཚུངས།།১৩।

སྐྱེ་བོ་དན་པ་འབྱོར་ཐོབ་ཚེ། ཁ་ཞན་ལ་རྣམ་འགྱུར་སྣ་ཚོགས་སྟོན།།
བན་པའི་རྣྀང་ཆེན་གཡོ་རྟགས་སུ། །འདབ་ཆགས་ཁྲུང་ཁྲུང་ཐན་སྐད་སྒྲོག།[1-2]

དམ་པ་ཏི་ཙམ་བསྟོད་ན་ཡང་། ང་རྒྱལ་ཅུང་ཟད་སྐྱེ་མི་མཛད།།
རྣྀང་ནི་ཏི་ཙམ་གཡོས་གྱུར་ཀྱང་། །རྒྱ་མཚོ་ཆེ་ལ་གཡོ་འགྱེལ་མེད།།[3-4]

བན་པ་ཅུང་ཟད་བསྟོད་པ་ལ། །ཞེངས་པ་རི་རབ་ལས་ཀྱང་མཐོ།།
མྱ་ངམ་ཐང་དུ་གཡོས་པའི་རྣྀང་། །ཐལ་རྒྱབས་གཞན་ལས་ཆེ་བ་མཐོང་།།[5-6]

བློ་ཆེན་རྣམས་ལ་སྨད་གྱུར་ཀྱང་། །རང་གི་རང་བཞིན་གཅིག་ལ་འདོར།།
རྣྀང་གི་འགྲོགས་པའི་ཞུགས་ནང་དུ། །གཞེར་སྦྱམ་བཞུ་ཡང་མདོག་མི་འགྱུར།།[7-8]

བློ་ཚུང་ཅུང་ཟད་སྨད་ཙམ་གྱིས། །སྐུག་བསྔལ་གཞན་ལས་ཆེ་བ་བྱེད།།
ཐང་ན་གནས་པའི་སྒོན་མེ་དེ། །ཚུང་དུའི་རྣྀང་གིས་འཇིག་པ་ཡིན།།[9-10]

དམ་པའི་ཡོན་ཏན་དད་ལྡན་གྱིས། །མང་པོའི་ནང་དུ་སྒྲོག་པར་བྱེད།།
ཏ་རི་ཙནྡན་དྲི་བད་དེ། །རྣྀང་གིས་ཕྱོགས་དང་མཚམས་སུ་འགྱེད།།[11-12]

སྐྱེགས་དུས་སྐྱེ་བོ་ཕལ་ཆེ་བ། །ཚོས་བྱེད་སྐྱེས་བུར་ཤིན་ཏུ་སྣང་།།
ཕྱོགས་མཚམས་ཀུན་ནས་གཡོས་པའི་རྣྀང་། །དར་ཡྱོག་དཀར་པོར་སྣང་ཞེས་ཟེར།།[13-14]

ཐོས་ལྡན་ཉམས་ལེན་ལ་གཞོལ་བའི། །མ་ཁས་དེ་ཞི་ཞིང་དུལ་བར་གནས།།
ཚ་བའི་གདུང་བ་ཞི་བྱེད་པའི། །བཟང་པོའི་རྣྀང་དེ་ཀུན་ཏུ་བསིལ།།[15-16]

ཐོས་མེད་མ་ཁས་འདོད་ཅན་རྣམས་ཀྱི། །ཤེས་རྒྱུད་རྣ་ཅོ་ལས་ཀྱང་གྱོང་།།
བར་སྣང་སྤྲིན་མེད་རྣྀང་པོ་དེ། །མདའ་ལས་ཚ་ཞེས་ཀུན་ཀྱི་སྣ།།[17-18]

སྟོབ་གཉེར་དུས་སུམ་བྱས་པར། །རྗེས་སུམ་ཁས་འདོད་བཞད་གད་གནས།།
ཚར་སྤྲིན་རྒྱང་གིས་སྟོར་བ་ལ། །སྒྲིང་ཆར་རེ་བ་དོན་མེད་ཡིན།།ཁ།

བློ་ལ་ཡར་བསྒྲིད་གཏན་མེད་པའི། །སྟོབ་གཉེར་ཇི་ཙམ་བྱས་ཀྱང་ཅི།།
གཤམ་བུ་རྒྱང་གིས་རྟག་གཡོས་ཀྱང་། །སྟེབ་རྒྱུ་གང་ཡང་མེད་ལ་ཡྱོས།།ག

ཚེ་འདིའི་བདེ་འབྱོར་སྐྱབ་ན་ཡང་། །ཆོས་ཀྱིས་བསྐྱབ་ན་མོད་ལ་འགྱུབ།།
རྒྱང་གིས་ཆར་གྱི་སྟེ་དབས་ཀེ། །ཞིང་པའི་རེ་བ་སྐོང་དང་མཚུངས།།ང

རྣམ་བཀྲ་དོན་མེད་བྱ་བ་ཡིས། །ཕྱོགས་ཆོགས་སྐྱབ་ཀྱང་ཐོབ་པར་དཀའ།།
རྒྱང་གིས་གཡོས་པའི་ཆུ་རིས་བཞིན། །གྱུབ་ཀྱིན་གྱུབ་ཀྱིན་བརླགས་པ་མང།།ཅ

ནོར་དང་མངའ་འབངས་ཆུལ་ཁོའི་ཆུན། །འཆད་དང་རྩོམ་པ་མ་གས་པའི་ཆུན།།
སྟོབས་དང་གོ་མཆོག་དཔའ་བོའི་ཆུན། །རྒྱང་དང་ཆར་སྤྲིན་བསིལ་བའི་ཆུན།།ཉ

ཁ་ཆེམ་རྒྱང་ལ་བསྐྱར་བའི་དེའེ། །མངས་ཁོ་དག་གིས་བརྩོད་པ་བཞིན།།
བློ་གསལ་རྣམས་ལ་ཞན་པའི་ཕྱིར། །ཁདག་གིས་ལྷག་བསམ་དག་པས་བློས།།ཉི

འཇིག་རྟེན་མི་ཡིས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི། །བསྟབ་བྱ་མདོར་བསྡུས་བཤད་ཟིན་ནས།།
ད་ནི་དམ་བའི་ལྷ་ཆོས་ལས། །སྒྲུབ་བའི་རིམ་པ་རྒྱང་ཟབ་འཁྲི།།ཀྵ

ཡ་རབས་ལུགས་བཟང་སྐྱབ་པ་ལས། །ཚེ་འདིར་བདེ་འབྱོར་ཐོབ་གྱུར་ཀྱང་།།
རྒྱང་ལྷར་གཡོ་བའི་རང་བཞིན་དུ། །བལྟས་ནས་ཐོས་བསམ་སྟོམ་ལ་འབྱངས།།ཀྵཱ

ལམ་སྟོན་བློ་མའི་གསང་གསུམ་ཀྱི། །མཛད་འཕྲིན་རྒྱང་གིས་ཤིང་རྟའི་ཚོགས།།
མཆོག་མཐུན་ལོ་ཀོག་འགྱུབ་བྱེད་དུ། །གསུངས་ཀྱང་སྐྱོན་དུ་བལྟ་བ་མང།།ཀྵཽ

དམ་བས་ཐབས་ཀྱིས་སྐྱེ་བོ་རྣམས། །ཚོས་ལ་བསྐུལ་ན་བློ་འཕྲོ་འགྱུར་ཏེ།།
རྣྀང་གིས་བསྐུལ་ན་སེམས་མེད་ཀྱི། །ཡོན་བའང་གར་སྣང་སྟ་ཚོགས་བྱེད།།ཁཁ།

དད་ལྡན་སྐྱེ་བོའི་ཚོགས་ནང་དུ། །ཟླ་མའི་ཡོན་ཏན་སྨྲག་བར་བྱེད།།
བཟང་པོའི་ཤིང་གི་དྲི་བསུང་རྣམས། །རྣྀང་གིས་ཕྱོགས་བཅུར་རྒྱས་བར་བྱེད།།ཁལ།

ཕྱོགས་བཅུའི་རྣྀང་གིས་ཕྱོགས་ཀུན་ཏུ། །བསྐོད་པའི་རྒྱ་མཚོའི་གཤའ་ཤིང་གི།
བུ་གར་རུས་སྦལ་མགྲིན་ཆུང་ལྟར། །མི་ལུས་ཤིན་ཏུ་ཕོབ་དཀར་གསུངས།།ཁག

དེ་ཕྱིར་དལ་འབྱོར་གྲུ་གཟིངས་འདི། །ཉམས་ལེན་བ་དན་དཀར་པོས་བརྒྱན།།
བརྩོན་པའི་རྣྀང་གིས་རབ་བསྐུལ་ནས། །འཁོར་བའི་མཚོ་ལས་བརྒལ་བར་བྱ།།ཁང

ལན་ཅིག་རྟེད་པའི་རྟེན་བཟང་འདི། །འཇིག་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་སྐྱ་བའི་ཚུལ།།
རྣྀང་དམར་ནང་གི་མར་མེད་བ། །མཚུངས་ཞེས་འཕགས་མཆོག་གླུ་སྐྱབ་གསུངས།།ཁང

སྦྱིན་ཕུང་རྣྀང་གིས་སྟོར་བ་བཞིན། །ཁོར་དང་ལོངས་སྤྱོད་བཞོན་པ་སོགས།།
ཐམས་ཅད་བོར་ཏེ་འཆི་བའི་ཚེ། །ཕན་ངེས་དམ་ཆོས་ལས་གཞན་མེད།།ཁ

ཤི་ནས་གར་སྐྱེ་གར་འགྲོ་ནི། །རང་ལ་དབང་ཡོད་མ་ཡིན་ཏེ།།
ལས་ཀྱི་རྣྀང་གིས་འགྲོ་བ་གཉིས། །གང་དུ་འཁྲེར་བ་གཅིག་ཏུ་ཡིན།།ཁྱ

ངན་འགྲོར་སྐྱེས་ན་སྡུག་བསྔལ་ནི། །རབ་འབར་མཚོན་ཆ་སྟ་ཚོགས་ཀྱིས།།
ལུས་ནི་དུམ་བུར་གཏོང་བ་སོགས། །འཕོར་བྱེད་རྣྀང་གིས་བཅོམ་པ་བཞིན།།ཁཤ

འཇིགས་ཆེན་དེ་ལས་ཐར་བ་ལ། མཆོག་གསུམ་སྐྱབས་སུ་བསྟེན་དགོས་ཏེ།།
ནགས་ཚལ་ཆེན་པོ་མེས་སྲེག་ཚེ། །རྣྀང་ཞིག་ཅིས་ཀྱང་གྲོགས་སུ་དགོས།།ཁཧ

བདེ་དང་སྡུག་བསྔལ་རྣོ་ཡོད་ཀུན། །དཀར་ནག་ལས་རྣམས་སྐྱེད་ལས་བྱུང་།།
སྣ་ཚོང་འཐས་བའི་རྒྱང་དཀྱིལ་དེ། །སེམས་ཅན་སྐྱི་མཐུན་ལས་ལས་གྲུབ།།ཥ་༩།

དགེ་དང་མི་དགེ་ཚུང་དུ་ལའང་། །འབྲས་བུ་བདེ་སྡུག་ཆེར་འབྱུང་བས།།
ཡིད་ཆེས་དད་བའི་རྒྱང་ཤུགས་ཀྱིས། །སྲིག་སྡིང་དགེ་བ་སྐྱབ་ལ་བསྐུལ།།ཥ་༡༠།

ཐོག་མ་མེད་ནས་ད་བར་དུ། །བསགས་བའི་སྲིག་ལྟུང་ནགས་ཚལ་ཀུན།།
བཙོན་བའི་རྒྱང་གིས་རབ་སྤྱར་བའི། །སྟོབས་བཞིའི་མེ་ཡྭེ་འབར་བས་སྲེག།ཥ་༡༡།

མིག་སྐྱིད་བདག་ཐོའི་བང་མཛོད་ལ། །འགྲན་བའི་ཚེ་འདིའི་ཕུན་ཚོགས་ཡངའ།།
སྟེང་ཐོ་འགའ་ཡང་མ་མཆིས་ཏེ། །རྒྱང་གི་རྒྱལ་མཚན་རི་བཞིན་ནོ།།ཥ་༡༢།

འདོད་ཡོན་ནག་ཐོ་བཙེགས་པ་དང་། །འཁོར་བའི་གནས་འདི་མ་མོས་འཛེལ།།
ཟས་སུ་ཟ་བའི་དུག་སྐྱལ་ཀྱི། །ཚང་དང་འདུ་ཞེས་མ་ཁས་རྣམས་གསུངས།།ཥ་༡༣།

རྣམ་རྟོག་ཡིད་ཀྱི་མཁའ་དབྱིངས་སུ། །འདོད་སྲེད་སྨིན་ཕུང་འཕྲིགས་པ་རྣམས།།
གཅེན་ཐོའི་རྒྱང་གིས་མ་བཅོམས་ཀྱི། །འཁོར་བའི་རྩོང་ལས་ཐར་ཐབས་མེད།།ཥ་༡༤།

དེ་ཕྱིར་བསྒྲབ་གསུམ་འབྲས་བུ་ཡིས། །ཡོངས་སུ་དུད་བའི་དཔག་བསམ་ཤིང་།།
གྲགས་འདོད་ཚུང་གིས་མ་བསྐྱོད་པར། །རྣམ་གྲོལ་ཐར་བའི་ཚལ་དུ་ཞུགས།།ཥ་༡༠།

མར་གྱུར་འགྲོལ་སྐྱིང་རྡེ་ཡིས། །ཐེག་ཆེན་རྩ་བ་བརྟན་པར་བྱ།།
རྒྱང་རྣམས་དལ་བྱས་གཡོས་པ་ལས། །འཇིག་རྟེན་གཞི་རྟེན་རྒྱང་དཀྱིལ་གྲུབ།།ཥ་༡༧།

དེ་ནས་རང་དོན་ཡལ་བོར་ནས། །ཅི་བྱེད་སེམས་ཅན་དོན་དུ་བྱ།།
ལྷོན་ཤིང་རྒྱང་གིས་བསྐུལ་བ་ལས། །ཚོས་ཀྱི་སྒྲ་དབྱངས་སྐྲོག་པ་ཡོད།།ཥ་༡༨།

རྒྱལ་སྲས་སྤྲོད་པའི་ཁུར་ཆེན་དེ། །སྟིང་སྟོབས་བསྐྱེད་ནས་ཕྱག་ཏུ་ལོང་།།
བྱ་བ་ཕྱག་བརྒྱའི་འཇིག་རྟེན་ཁམས། །རྣུང་དཀྱིལ་ཆེན་པོ་གཅིག་གིས་འདེ་གས།།ཕ༣།

ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱིས་ཟིན་པའི། །དེ་གེ་རྩ་མི་ཟད་འཕེལ་བར་འགྱུར།།
ས་དང་བར་སྣང་དབྱིངས་ཀྱི་རྣུང་། །ཐམས་ཅད་མ་མོས་འཕེལ་བ་ཡིན།།ཕ༩།

སྤྱིན་བས་མཐོ་དམན་འབྲིང་གསུམ་གྱི། །སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་བསྟུ་ནུས་ཏེ།།
སྤྱིན་ལ་རྟག་ཏུ་བརྩོན་པ་དེའི། །ཁྱགས་པ་རྣུང་བཞིན་ཡོགས་བཟུར་ཁྲབ།།ཕ༡།

རྒྱལ་སྲས་སྤྲོད་པ་ཀུན་བསྟུས་ན།། །ཚུལ་ཁྲིམས་རིན་ཆེན་གསུམ་དུ་འདུ།།
ཡང་ཞིང་གཡོ་བའི་རིགས་གང་ཡིན། །རྣུང་གི་ཁམས་སུ་འདུ་བ་བཞིན།།ཕ༦།

ཁམས་གསུམ་སེམས་ཅན་དགྲར་ལང་ས་ཀུང་། །བཅོད་པ་བསྒོམས་ན་ཐོག་སུ་ལུགས།།
མེ་ལ་རྣུང་གིས་དམག་དྲངས་ཚེ། །དེ་ཀུན་མེ་ཡི་ཐོ་གསས་སུ་འགྱུག།ཕ༧།

རྟག་གྱས་སྤྲོད་བའི་རྣུང་ཤུགས་ཀྱིས། །བརྩོན་པའི་མེ་ཆེན་རབ་སྦར་ན།།
ཡང་དག་ཡེ་ཤེས་སྣང་བ་རྒྱས། །ལེ་ལོའི་བསྲེག་བྱ་མ་ལུས་ཟ།།ཕ༨།

བྱིང་ཁོད་རྣུང་གིས་མ་གཡོས་ན། །ཉིང་འཛིན་གསལ་ཞིང་བརྟན་པ་འགྱུབ།།
ཡོགས་མཚམས་རྣུང་གིས་མ་གཡོས་བའི། །དུབས་པའི་མཚོ་ནང་ཟླ་གཟུགས་བཞིན།།ཕ༩།

ཇི་སྲིད་བདག་འཛིན་མ་བཟློག་པ། །དེ་སྲིད་འཁོར་བར་སྐྱེ་གཏན་སྡུད།།
དབུགས་ཀྱི་རྒྱུ་བ་མ་འགག་པར། །སྲོག་གི་དབང་པོ་གནས་པ་བཞིན།།ཕ༠།

བདག་མེད་རྟོགས་པའི་མཚོན་རྩོན་གྱིས། །ཉེས་བརྒྱའི་རྩ་བ་རྩད་ནས་གཅོད།།
བསྒོལ་བའི་རྣུང་ཤུགས་དག་པོ་ཡིས། །འཛིག་རྟེན་འདི་ཀུན་འཛིག་པ་བཞིན།།ཕ༡།

དེ་ནས་གསང་སྔགས་སྐོར་ལྟུགས་ནས། །དམ་སྡོམ་བསྲུང་བ་གཉིར་བཟུང་ན།།
རྒྱང་ལྟར་མཐོ་གས་བའི་ས་ཚོད་ཀྱིས། །རྒྱང་འཇུག་གོ་འཕང་མྱུར་དུ་འཐོབ།།৫২।

ཐ་མལ་སྣང་ཞེན་སྐྱོང་བའི་ཕྱིར། །རྒྱུང་གི་རྒྱལ་མཚན་ལྟར་བཀྲ་བའི།།
རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ། །ང་རྒྱལ་གསལ་སྣང་འདོན་པར་བྱ།།৫৩।

བསྐོམས་པའི་སྐྱེབས་ཀྱིས་རྒྱང་དབུ་མར། །ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱུང་བའི་མཐར།།
ཤིན་ཏུ་ཐུ་བའི་རྒྱང་སེམས་གཉིས། །ཚོས་གཟུགས་གཉིས་ཀྱི་སྐུ་ངུ་ལྟར།།৫৪।

དེ་ལྟར་རྒྱང་གི་ཁྲད་པར་ཀྱིས། །མཚོན་བྱེད་ཚོག་གི་སྐྱོར་བ་འདི།།
ལེགས་བཤད་ཆུ་ཡི་བསྟན་བཅོས་དེ། །[1] །མཐོང་བའི་ཀུན་ཀྱིས་བྱས་པ་ལགས།།৫৫।

མ་ཁས་དབང་དགོན་མཆོག་བསྟན་པའི་སྐྱོན་མེའི་ལེགས་བཤད་ཆུ་མཆོ་ཆེན་པོ་དེ།།
རྣམ་དཔྱོད་བློ་ཡི་རྒྱང་གིས་བསྲུབས་ལས་འཇིག་རྟེན་ཡ་རབས་སྐྱོད་ཚུལ་ནས།།
རྒྱང་འཇུག་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་བར་ཀྱི་ལམ་ཀྱི་རིམ་པ་མ་ལུས་པ།།
གཏན་ལ་འབེབ་[2]བྱེད་བསྟན་བཅོས་འདི་ནི་སྔོན་བསགས་བསོད་ནམས་མཐུ་ལས་བཟློ།།৫৬।

ཚུལ་འདིར་འབད་པའི་དགེ་བའི་མཐུས། །ལུགས་གཉིས་བསྐྱབ་བྱ་རྒྱང་བཞེན་དུ།།
འཇིག་རྟེན་ཀུན་ལ་ཡོངས་གྲགས་ནས། །བློང་དོར་བྱེད་ལ་མཐུ་ལྡན་ཤོག།৫৭।

ཅེས་ལུགས་རྒྱང་བ་དན་གཡོ་བའི་ལེགས་བཤད་རྒྱང་གི་བསྟན་བཅོས་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་གྱང་ཐང་དཀོན་མཆོག་བསྟན་པའི་སྐྱོན་མེས་མཛད་པའི་ཚུལ་བསྟན་བཅོས་དེ་ཉིད་མིག་ལམ་དུ་གྱུར་ཅིང་། བློ་མ་རིན་པོ་ཆེ་རྣམ་རྒྱལ་བཅོད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་པའི་ས་དང་མེའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱང་ཡོད་པར་གྲགས་པས་དུ་ད་དེ་དག་གི་སྟེང་དུ་རྒྱང་གི་བསྟན་བཅོས་ཤིག་ཀྱང་བྱ་ངན་འབྱུང་བ་བཞིའི་བསྟན་བཅོས་ཆཚང་བའི་རྟེན་གྱིས་བློ་གསལ་རྣམས་སྐྱོ་བས་སྐྱེས་ནས་བསྟན་བཅོས་དེ་དག་ལ་ཐོས་བསམ་གྱི་སྐོ་ནས་འཇུག་འདོད་ཆེ་བ་ཡོངས་རོའི་བསམ་པས་ཀུན་ནས་བསླངས་ཏེ་བཀས་ལྟུག་ཏུ་ཐུབ་པའི་དགེ་སློང་ཚངས་གྱི་ཁྲི་འཛིན་པ་[3]དགེ་སློང་བློ་བཟང་སྐྱིན་པ་བདག་གིས་བྱི་ས་པ་ཡིན་པས་འདི་ལ་ནོར་འཁྲུལ་གང་མཆིས་པ་ཐམས་ཅད་མ་ཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དག་པར་མཛད་དུ་གསོལ།། བཀྲ་ཤིས།

ལེགས་བར་བཤད་པ་སའི་བསྟན་བཅོས་ལུགས་གཉིས་
འོད་བརྒྱ་འབར་བའི་དབྱིག་གི་འཕྲེང་བ།

པཾ་ཆེན་བློ་བཟང་ཚོས་ཀྱི་ཉི་མ།

༄༅། །ཚོགས་གཉིས་རྒྱ་མཚོའི་འཇིང་གནས་ཤིང་། །སྐུ་བཞིའི་བང་རིམ་མངོན་པར་མཐོ།།
དོན་གཉིས་བླ་ཉིའི་རྩ་ཆ་འཁོལ། །ཐུབ་མཆོག་ས་འཛིན་དབང་པོས་སྐྱོངས།།༡།

རྣེད་དཀའི་དལ་ཇེན་འཛིན་མའི་གཞིར། །བློ་གོས་ཡུན་ཚོགས་མཚན་མ་ཡི།།
ཕུག་ལ་འཕྲེང་བ་རྣམ་མཛེས་བའི། །གཞོན་ནུ་གང་དག་མཆིད་འདི་གསོན།།༢།

ལུགས་རྒྱང་བློང་དོར་ཚུལ་བཞིན་དུ། །སྐྱོད་ལ་བློ་གོས་ལྡན་པའི་མིག།
དགོས་པ་རྣུལ་དང་ལྡུགས་ཕྱེ་དག །ཕྱེ་ལ་ཁབ་ལེན་རྗེ་དག་བཞིན།།༣།

གཡའ་ཡིས་བསྐྱད་པའི་སའི་སྟིང་པོ། །སྐྱངས་པས་བཅོ་མར་འགྱུར་བ་བཞིན།།
བློ་གོས་དམན་ཡང་ལེགས་བཤད་ཀྱི། །ཐོས་པ་ཆེ་ན་མཁས་པར་འགྱུར།།༤།

རྣམ་དབྱེད་ཤེས་རབ་ཆེ་ལྡན་པས། །ལེགས་ཉེས་འབྱེད་ཀྱི་གཞན་གྱིས་མིན།།
དགོས་འདོད་སྟོལ་བའི་ཚོར་བྱ་ལས། །རྗེ་བ་གཞན་གྱིས་ཅི་བྱར་ཡོད།།༥།

དེ་ཕྱིར་མཁས་པར་འདོད་པ་དག །ལེགས་པར་བཤད་པའི་རིན་ཆེན་ཚོར།།
ཆེ་ཆུང་ཅི་འདྲའང་བརྟང་བྱས་ཏེ། །ཡིད་རབ་མཛེས་པའི་ཕྱར་དགོད་བྱ།།༦།

སྟོང་བཅུད་མཚན་མ་ཇི་སྟིད་པ། །སངས་ཆེན་འདི་ལ་བརྟེན་པ་བཞིན།།
ལུགས་རྒྱང་བྱ་བའི་ཚོགས་མཐའ་དག །མཐར་སོན་བསོད་ནམས་རགས་ལས་སོ།།༧།

དེས་ན་སྐྱབས་ཀྱི་ཐུལ་གྱུར་པ། །མཚོག་གསུམ་བསམ་འཕེལ་དབང་གི་རྒྱལ།།
སྤྱི་བོའི་རྒྱན་དུ་ལེགས་བཏགས་ནས། །མཚོད་སོགས་བསོད་ནམས་རྒྱ་ཚོགས་སྐྱབས།།[1]

བྱ་བྱེད་གང་ཡང་བརྩད་བཅད་ཅིང་། །མ་དྲིས་དོན་དག་མ་དཔོགས་པར།།
ལྟུང་ལེན་མི་རུང་རིན་ཆེན་ཞོར། །མ་མཐོང་ཉོ་བར་ཅི་ཕྱིར་ནུས།།[2]

རང་ཅག་ཐལ་ཆེར་བཟང་བར་ནན་གྱི། །བྱོགས་ཀྱི་དབང་ལས་སྐྱོད་ཚུལ་ཀུན།།
སྟོན་པ་ཚོན་གྱིས་ཁ་བསྒྱར་བའི། །ཤེལ་ལ་རྣམས་ཁ་དོག་སྣ་ཚོགས་འཆར།།[3]

དེས་ན་བྱོགས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་ལ། །ལེགས་པར་དཔྱད་དེ་བློང་དོར་ཀྱི།།
འཇུག་ལྟོག་བྱ་བ་དངུལ་ཆུ་ཡིས། །ཁམེར་དང་ལྡགས་ཕྱེ་འབྱེད་པ་བཞིན།།[4]

འཕྲད་མ་ཐག་ནས་སྙིང་ཉེ་འདུ། །སྟོན་ཀྱང་སྣ་མང་གཡོ་སྒྱུ་ཆེ།།
ཕག་དོག་གདུག་རྩུབ་རྒྱུད་བརླམས་བྱོགས། །སྐྱག་པ་ཕྱིས་བའི་རྟོ་བཞིན་སྐྱེར།།[5]

གང་དག་དྲང་ཞིང་ཤ་ཚ་ལྡན། །བློ་གྲོས་དཀྱེལ་ཆེ་ཡོན་ཏན་དག་འ།།
རྒྱུད་དུལ་བང་རིང་བཟང་ཐོའི་བྱོགས། །གསེར་ལྡན་སྙིང་གི་དཀྱེལ་དུ་ཚོངས།།[6]

བྱ་གང་ཐོག་མར་རྩོམ་བའི་ཚེ། །སྐྱ་བཅོས་གཞན་རྟེས་རྒྱག་མིན་པར།།
ཕུགས་དོན་བསམ་སྟེ་འབད་དགོས་པ། །ཞིང་བས་སོ་ནམ་[7]བྱེད་པ་བཞིན།།[8]

རྣམ་འགྱུར་འདྲ་ཡང་ཕན་གནོད་ཀྱི། །ལེ་ལན་མ་འདེས་སོ་སོ་རྟུ།།
གཞལ་དགོས་བཅོས་དང་མ་བཅོས་གསེར། །ཁ་དོག་འདྲ་ཡང་དོ་བོ་མིན།།[9]

རང་རང་ཕུགས་ཀྱི་དོན་ཐོ་ཆེ། །སྙིང་དུ་བཟུང་སྟེ་ཁ་སྐོ་རྟུ།།
དགོས་མེད་མི་འབྱིན་སྙིང་ནོར་དག །གང་བྱུང་སྟོན་དུ་མི་རུང་བཞིན།།[10]

ཞིང་པ་རྣམས་ཀྱི་ལུས་དག་དག །རྟུལ་དུ་བརྟགས་ཏེ་འབད་བྱེད་པ།།
དེ་བཞིན་དོན་ཆེན་རྒྱབ་པའི་ཚེ། །ངལ་བ་སྤངས་ཏེ་བརྩོན་པ་དགོས།།ཞ།

འདོད་པའི་དངོས་པོ་ཐོག་ལྷུང་ཚེ། །ཁྱང་ཁད་རྒྱོན་མཐོང་གཡེལ་མི་བྱ།།
ཟོང་མཆོག་མེ་ར་སྲེག་ཚངས་ཀྱུར་ན། །བཟོ་ཡི་རིག་བྱེད་ཇི་ལྟར་བྱ།།ཟ།

ཤིན་ཏུ་དཀའ་བའི་བྱ་བ་ཡང་། །འབད་པས་བརྒྱབས་ན་འགྲུབ་འགྱུར་ཏེ།།
གྲོང་ཡོའི་ལྷགས་ཀྱང་བཞུ་བཏུལ་གྱིས། །སྟ་ཚོགས་ཟོང་དུ་འགྱུར་བ་མཐོང་།།ཟ།

ཕྱི་ཚུལ་ངན་ཡང་ནང་ཤེད་དུ། ཡོན་ཏན་རྗེ་ཡོད་ཤེས་དཀའ་བས།།
སྣང་ཚུང་མི་བྱ་ས་ལེ་སྨྲམ། །ས་ཡི་འཇིང་ན་གནས་པ་བཞིན།།ཟཀ

འདོད་བརྟག་འབྲེལ་ཡོར་ཡིད་བཏུན་མེད། །ཁང་དག་ཕྱི་སྨྱོད་ལེགས་གྱུར་ཀྱང་།།
འགྲོགས་ན་གད་པ་གཡང་ས་ཁའི། །ལྷོན་ཤིང་རྒྱས་ཀྱང་སྐྱུར་དུ་འགྱེལ།།ཟཁ

རང་ལས་དམའ་ཞིང་ཉམ་ཆུང་བར། །བརླས་སྨྱོད་ཐོ་ཅེའི་སྨྱོད་པ་དག།
མི་བྱ་རྟོ་བ་ཆུང་དུ་ཡིས། །བསྟང་ནས་སྨོག་དང་བྲལ་བ་མཐོང་།།ཟཤ

གཞན་ཟེར་ཚིག་དག་གཡོ་སྐྱུ་ཡིས། །བསླད་མིན་མ་བཏུགས་མ་དཔྱད་པར།།
བགྲིས་ན་ཉམས་འགྱུར་གོམ་གང་གིས། །ས་གསུམ་ཤོར་བའི་གཏམ་དག་ཐོས།།ཟཉ

ཚན་གཅོད་ལེགས་ཉེས་མི་བྱེད་པར། །ཡྱོ་འབྲང་ཙམ་ཞིག་དོན་གཉེར་བ།།
ཀུན་གྲིས་འཕྱ་ཞིང་མཐར་འབྲུང་པ། །ངན་སྐྱགས་དོར་བའི་ས་བཞིན་གྱུར།།ཟཅ

ས་རྒྱལ་མང་དག་རྩོས་བྱས་ཀྱང་། །འབྲས་བུ་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་ཡུར།།
བྲོ་སྨོ་བས་བཙོན་འགྲུས་མེད་པ་ཡི་ས། །བྱ་གང་བཙམས་ཀྱང་དོན་མི་འགྲུབ།།ཟཆ

གང་ཞེག་དག་བོ་མཐོང་ཙམ་གྱིས། །རྣམ་འགྱུར་སྡང་བ་སྟོན་བྱེད་པ།།
བྱིས་པ་ས་ལ་རྩེ་བ་བཞིན། །བྱོ་རྒྱང་གླད་མེད་ངང་ཚུལ་སྟོན།།ཚ།

དེ་བས་དག་བོ་དག་ལ་ཡང་། །ཁ་མ་ཐས་ཐབས་ཤེས་གང་གཅ་གྱིས།།
ལན་ལྷོན་ཡུགས་ཀྱི་ཚ་བོ་ངང་ཡང་། །ཞུ་བ་ཉལ་བགྱིས་ན་གཞོམ་པར་འགྱུར།།ཚཀ

འོན་ཀྱང་སྐབས་སུ་བབས་ཀྱང་ན། །ལག་ལེན་སྐྱིང་ཁམས་མི་རྒྱང་བ།།
དགོས་པ་བྱག་རི་གཤོ་གས་བའི་ཕྱི་ར། །རྫ་ས་ངན་ལག་ཉུ་བསྐྱར་དགོས་བཞིན།།ཚཁ

གཞན་དུ་མཐོ་དམའ་ཅི་འདྲ་ཡང་། །འཕྲད་ཚེ་ཆུད་གསོད་སྐན་འབྱིན་སོགས།།
བགྱིས་ན་སྐྱེང་གནས་ཚ་བོ་ངང་དག །བྱས་ཚེ་རང་མགོ་ར་ལྷུང་བར་འགྱུར།།ཚ

རྒྱུད་ཀྱོང་གཤེས་ངན་དམན་བའི་མིར། །ལྷག་པར་བདུད་ན་རེངས་སྐྱར་ཏེ།།
རྟོག་པས་བརྟེ་འགྱུར་འགག་ཅན་ཀྱི། །ས་ལ་འགྲེ་ན་གནོད་པ་བཞིན།།ཚའ

ཁང་ཁྱིམ་ཕུབ་ལ་བརྟེན་གནས་བའི། །ས་བརྟེན་བཅའ་དགོས་དེ་བཞིན་དུ།།
དོན་རྣམས་སྒྲུབ་ལ་མ་ཁས་མཛངས་བའི། །རྟེ་བོ་ཞེག་ལ་བརྟེན་པར་བྱ།།ཚའ

མ་ཁས་པ་བསྟེན་ན་དགེ་སྐྱར་ཏེ། །ངན་པས་སྐྱོན་ལས་དེ་ལྟ་མིན།།
བསམ་འཚེལ་དབང་ལས་དགོས་འདོད་འབྱུང་། །དུག་ཅན་ས་ཡིས་ཉམས་པར་ལྷུར།།ཚཉ

གདུག་ཅན་དྲེན་གྱིས་བསྒྲངས་ན་ཡང་། །མཐར་གྱིས་དྲེན་ལན་གཅོད་པ་རྩོམ།།
བྱི་བ་ས་ལ་གནས་སྐྱར་ཀྱང་། །ས་རྣམས་གཏོར་བར་བྱེད་ལ་ལྷོས།།ཚཉ

བག་རི་ཕྱི་ནས་བཅོམ་དཀའ་ཡང་། །ཁོག་ནས་འབྱུང་བའི་ཚུས་འཇིག་སྟེ།།
ནད་ཉེས་བསྟེས་པས་སྟོངས་ལྟེན་ཡང་། །ཡུད་ཀྱིས་གཞོམ་པར་སྐྱ་ར་འདི་མཚར།།ཚཞ

མ་ཁས་དང་བློ་གོས་གཞུང་བཟང་པོས། །སྡུང་ཟད་ཐན་པར་བགྱིས་གང་ལ།།
དེ་ལན་ཕྱག་ལྷོན་བྱེད་པ་དག །ས་རྒྱལ་མདངས་བཞིན་རེ་བཟང་འགྱུར།།ཀ།

བློ་ལྡན་མ་ཁས་ཤིང་རང་བཞིན་དྲང་། ངག་ལ་དོན་བཅོལ་གྲོས་དྲི་བྱ།།
གཞན་གྱིས་མ་ཡིན་གསེར་དག་དང་། ས་གཞན་མཚུངས་པར་གྱ་ལ་སྣུབ།།ཀཅ།

ཉམ་ཆུང་སྐྱར་ཀྱང་དག་ཡིན་ན། །ཁག་གཅོན་བསྟེན་པར་བྱ་དགོས་ཏེ།།
གྲོག་རྟལ་ཆུང་དུ་རིམ་མཆེད་པས། །རི་བོ་རལ་བར་སྐྱར་ལ་ལྷོས།།ཀཇ།

རང་དོན་ཁོག་བཟུང་ཕྱི་ཚུལ་དག །མི་ཤེས་ཟོབས་ཀྱི་བརྫུ་བག་ཅན།།
ར་གན་གསེར་རྩི་ས་བྱགས་པ་ཡི། །གཡོ་ཅན་དག་ལ་བག་གཅོན་དགོས།།ཀཉ།

མཛའ་བཤེས་ཉེ་དུ་དག་ལ་ཡང་། །ཉ་ཅང་བརྐམས་ཚགས་ཞེན་ན་ཟུང་།།
ཡིད་སྐྱབ་སི་ཉར་ཆགས་པ་ཡིས། །མགོ་བོ་ས་ལ་ལྷུང་ཞེས་བྱགས།།ཀཀ།

རྟག་ཏུ་ཁྲོ་བའི་དབང་སོང་བས། །གཞན་ལ་ཚོག་ངན་སྨྲ་བྱས་ན།།
ཀུན་གྱིས་མི་བསྟེན་ས་རོད་དག །རྒྱབ་མོར་སུ་ཞིག་མོས་པ་བྱེད།།ཀ०།

གཞན་གྱིས་བཅོལ་བའི་དོན་དག་ལའང་། །འགྱུབ་མིན་བརྟགས་ཏེ་ཁས་བླངས་བྱ།།
གཞན་དུ་འབྲས་བུ་མི་འབྱུང་བའི། །ཞིང་ལ་སོ་ནམ་སུས་བྱེད་ནུས།།ཀཁ།

ནོར་རྫས་ཆུང་དུ་དག་ལ་ཡང་། །ཕངས་མེད་ཆུད་བཟོས་བྱ་མི་རྟང་།།
ས་འཛིན་དག་ཀྱང་རྒྱལ་ཕྲན་རྣམས། །རིམ་གྱིས་འདུས་ལས་བྱུང་བ་བཞིན།།ཀག

དགོས་དོན་གྲུབ་ཚེ་སེང་སྐྱ་ཡིས། །མ་བཅིངས་ཕྱུག་པོར་གཏོང་བར་བྱ།།
རིན་ཆེན་ཁང་བཟང་བགང་ན་ཡང་། །ཕན་པོགས་མ་གྱུར་གཞན་གྱི་ནོར།།ཀཅ།

བསམ་མང་གྲགས་འདོད་ཤས་ཆེ་བས། །བྱ་བ་སྣ་ཚོགས་རྩོམ་བྱེད་པ།།
རང་ཉིད་ཉམས་གཞི་སྡུག་ཡི་བདག །ང་ལས་ནུ་དང་མཚུངས་པར་འགྱུར།།ཕ་ཅ།

གཞན་སྐྱོན་མཐོང་སྐུ་རང་གི་སྐྱོན། །མཐོང་དཀའ་སྡེ་གཅིག་ཏུ་སྤང་བའི་ཕྱིར།།
དེ་ཕྱིར་རང་ལ་ལེགས་བརྟགས་ནས། །སྐྱོན་ཡོན་འབྱེད་པ་གནད་དུ་ཆེ།།ཕ་ཉ།

དེ་ལྟར་འཇིག་རྟེན་བྱ་བྱེད་དག །མ་ནོར་སྒྲུབ་ནས་གཅོ་བོ་སྟ།།
འདི་ཕྱིའི་དོན་སྐྱང་དམ་ཚོས་ཀྱི། །ཞིང་སར་འབད་པས་སོ་ནམས་མཛོད།།ཕ་ཇ།

དགོས་འདོད་འབྱུང་བའི་ནོར་བྱ་དག །དངུལ་དང་བརྟེ་བ་སྡུ་ཡིས་ཚོད།།
གཏན་བདེ་སྟེར་བའི་དལ་རྟེན་འདི། །བདེ་བ་ཆུང་དུས་གཡེང་ན་ཐར།།ཕ་ཉ།

སྣ་ལྟའི་རིན་ཆེན་རི་སྟེད་དག །ཀུན་བཟོད་གཞི་ལས་བྱུང་བ་ལྟར།།
ས་བཅུ་ལམ་ལྟའི་རྟོགས་པ་ཡང་། །དལ་རྟེན་བཟང་པོ་འདི་ལས་གྲུབ།།ཕ་ར།

ཡོངས་འདུའི་ལྷོན་བའི་ཤིང་དག་གི །རྩ་བ་དབང་ཆེན་གཞིར་གནས་ལྟར།།
དམ་ཚོས་རིན་ཆེན་འབྱུང་བའི་སྐོ། །ཉན་གཅིག་ཡི་གེའི་སྐྱོར་བ་ལགས།།ཕ་ཝ།

དེ་དག་འབྲི་ཀློག་ཤེས་མིན་པ། །དེ་ལ་ཡོན་ཏན་མི་འབྱུང་སྟེ།།
ས་གཞི་མེད་པར་ལྷོན་ཤིང་དང་། །མེ་ཏོག་ལ་སོགས་རྩི་ལྟར་འབྱུང་།།ཕ་ཨ།

དེ་ཕྱིར་ཡི་གེའི་སྐྱོར་བ་ལ། །མ་ཁས་འདོད་ཀུན་གྱིས་ངལ་སྤྲངས་ཏེ།།
འབད་པ་བསྟེན་བསྐྱེད་བཅོ་སྦྱངས་གསེར། །བཞུ་བཏུལ་དག་ལ་འབད་དོ་ཤེས་བཞིན།།ཕ་།

རྒྱས་མེད་ས་གཞན་ཞུགས་པའི་ཚེ། །ས་མཁན་དག་ལ་བརྟེན་དགོས་ལྟར།།
ཚོས་ཀྱི་གནད་དོན་མ་ནོར་བ། །སྟོན་པའི་བཤེས་གཉེན་ཚུལ་བཞིན་བསྟེན།།ཕ་།

གང་དུ་བགྲོད་བྱའི་ས་དག་གི །ཁནས་ལུགས་མ་འདྲེས་དབྱད་དགོས་བཞིན།།
ཚོས་ཚུལ་འབྱེད་པའི་ཐོས་པ་དག །ངོམས་མེད་འཚོལ་ལ་ཀུན་ཏུ་འབད།།৫২।

ཆུ་ཡིས་ནོན་པའི་ས་གང་དག །སྐྱུར་དུ་བཏེབ་པར་འགྱུར་བ་ལྟར།།
ཚེ་འདི་ཉིད་ཀྱང་ཡུན་རིང་དུ། །མི་སྡོད་ལྟ་བའི་ལམ་དུ་འགྲོ།།৫৯।

ལམ་གང་ཞུགས་ཚེ་ཤང་པ་ཡི། །འདེགས་འཇོག་རེ་ནས་ཉིར་འགྱུར་བ།།
དེ་བཞིན་ལོ་རྒྱ་ཞག་གི་དངོས། །རིམ་སོང་འཆི་བདག་ཉེ་བར་འགྱུར།།৫৭।

ནམ་ཞིག་གཤིན་རྗེའི་ཕོ་ཉ་ཡིས། །དབང་མེད་འཕྲིད་ཚེ་གང་གིས་ཀྱང་།།
ཞན་པར་དཀའ་བ་ས་ཆེན་དག །གཡོ་བ་སྙུ་ཡིས་འཇོམ་པར་ནུས།།৫৬।

དེ་ཚེ་ཞན་པའི་དངོས་པོ་གང་། །འདོད་དགུ་ཡིད་བཞིན་སྩོལ་བའི་གཏེར།།
དམ་ཚོས་རིན་ཆེན་ཆོས་བྱ་དག །ཁོ་ན་ལས་གཞན་དམིགས་སུ་མེད།།৫৫।

དེ་ཕྱིར་ཤུར་སྣང་བསྡེ་ཤུད་ཀྱི། །གཡའ་ཡིས་མ་བཅིངས་དགེ་ལྟེན་བའི།།
ལུགས་བཟང་ཚོས་ཚུལ་བཅོ་མ་ཡི། །གསེར་སྣུངས་དག་ལ་བརྟུན་པ་བསྒྲེད།།৫৪।

ཕྱི་བཞོལ་ལེ་ལོའི་དབང་སྐྱུར་བས། །བྱ་གང་ཟླ་མོའང་འགྲུབ་དཀའ་ན།།
གཏན་བདེའི་ཞན་པའང་སྒྲུབ་བྱེད་བའི། །ཁོར་བ་བྱ་ཅི་ཕྱིར་ལགས་ཏུ་ལོན།།৫৩।

དེས་ན་གཞོན་ནུའི་དུས་ཉིད་ནས། །འདུ་འཛི་སྣང་ཉེ་དམ་ཚོས་ལ།།
གཅིག་ཏུ་བརྩོན་པ་རི་དབང་བཞིན། །ཐམ་ཡང་གཡོ་བ་མེད་པར་བྱ།།৫০।

ལང་ཚོ་ཡོལ་ཚེ་འབད་སེམས་ཀྱང་། །འབྱུང་སྡོད་དང་ལང་ལོ་ཉམས་གྱུར་པས།།
ཚུལ་བཞིན་མི་འགྲུབ་ཅི་ར་བང་སར། །སོ་ནམས་བྱེད་པར་དཀའ་བ་བཞིན།།৫৭।

འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་བགྲོད་པའི་ཚེ། །ཁག་བོའི་ལས་མཐའ་ཕྱིར་འབྱངས་ནས།།
དཔག་ཚད་དུ་མའི་གཡང་ས་ཆེར། །སྡུང་སྐྱེ་དན་སོང་སྣ་བསྡུལ་སྐྱོང།།৫২।

རབ་འབར་མེ་ལྟེའི་འཁྲེང་བ་ཡིས། །ཕྱོགས་བཞིར་ཤེབས་པའི་ནང་ཉིད་དུ།།
སྐྱེས་ཏེ་ལྷགས་བསྲེགས་ས་གཞི་ལ། །འདུ་ཅི་བསྲེགས་པས་གདུང་བར་འགྱུར།།৫৩।

འགའ་ཞིག་གྲང་རིག་མི་བཟད་པས། །རྩོ་བ་དག་ཀྱང་གས་སྐྱུར་པའི།།
འཁྲུག་རོམ་གནས་སུ་ཤ་ཟུས་དག །སོ་སོར་འབྲེད་པའི་ཚོར་བ་སྐྱོང།།৫৪।

ལ་ལ་གློང་དབར་ས་ཡི་སྐེང་། །ཉིན་མཚན་བདེ་སྡུག་རེ་མོས་སོགས།།
ཉེ་ཚེའི་དམྱལ་བས་སྡུག་བསྔལ་ཚུལ། །སྔོན་གྱི་བྱང་བ་ལས་འབྱུང་བཞིན།།৫৫।

ལོ་ནི་དུ་མའི་བར་དག་ཏུ། །ཁ་ཟས་རྟུལ་ཐྲན་ཙམ་ལ་ཡང་།།
སྐྱོད་པའི་སྐབས་བྲལ་བགེས་སྐོམ་གྱི། །གདུང་བས་གཟིར་བའི་ངང་ཚུལ་སོམས།།৫৬।

ལྟན་ལྡིན་ས་འོག་མི་གཙང་ཁྲོད། །ཤམ་ངར་གཅིག་ལ་གཅིག་ཟ་ཞིང་།།
བགོལ་སྐྱོད་བརྟེག་སོགས་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས། །གཅེས་པའི་དུད་འགྲོ་རྣ་ལྟར་བཟོད།།৫৭।

དེ་ལྟའི་ངན་སོང་མི་བཟད་པའི། །དུཿཁའི་ཚོགས་ལས་སྐྱོབ་པ་དག།
ས་གསུམ་ལུས་མེད་འགྲོ་བའི་སྐྱབས། །རིན་ཆེན་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་དེས།།৫৮।

ཆུ་གླུང་འཛོམས་པའི་ཞིང་སར་ཡང་། །ས་བོན་མ་བཏབ་སྐྱབས་པར་དཀའ།།৫৯।

དེ་ཕྱིར་ཡིད་ཆེས་མོས་གུས་ཀྱི། །རྒྱུ་ཆོགས་མ་འབད་སྐྱབས་པར་དཀའ།།৬০।

དེས་ན་ལེགས་བྱས་རྣམ་དཀར་གྱི། །སྡུ་གུའི་ཚོགས་རྣམས་དད་པའི་སྟོབས།།
གསོལ་འདེབས་ཏོང་ཤེས་ཉན་ཐོས་བསྐྱེས་ནས་ནི །མངོན་མཐོ་ངེས་ལེགས་འབྲས་སྨིན་འགྱུར།།৬১।

ས་སྟེང་ས་བྷན་གནས་པ་ཡི། །ལྷ་མིའི་དབལ་འབྱོར་ཕུན་ཚོགས་ཀྱང་།།
སྐྱེ་ཐ་འཆིའི་རྟལ་དག་གིས། ཁོས་བར་འགྱུར་ལས་གཞན་དུ་ཅི།།ཀ།།

སྲིད་འབྱོར་དབལ་ཡོན་ལ་ཞེན་པ། །སྡུག་བསྔལ་འབྱུང་བའི་རྒྱུར་འགྱུར་བ།།
ས་ཡི་སྦྲང་རྩི་སྤྱོད་ཆེས་པས། །རྒྱ་རྟུས་གཅོས་པའི་ཚུལ་དག་ཐོས།།ཀཀ།

སྲིད་རྩེ་ནས་བཟུང་མནར་མེད་བར། །ས་གསུམ་ཡངས་པའི་ཁྱོན་དག་ལ།།
དབང་མེད་རྒྱུ་ཞིང་འཚོར་བྱེད་པའི། །རྟེན་འབྲེལ་བཅུ་གཉིས་གནས་ལུགས་སྐོམས།།ཀཁ།

ཁམས་གསུམ་འཚོར་བའི་ས་གང་དག །ཉེས་བརྒྱའི་འབྱུང་གནས་སུ་རིགས་ནས།།
ཐར་པའི་མཁའ་དབྱིངས་བགྲོད་པ་ཡི། །ལམ་མཆོག་སྐྱབ་ལ་བརྟུན་པ་བསྟེན།།ཀག།

ཐོག་མེད་དུས་ནས་དྲིན་བསྐྱངས་པའི། །མར་གྱུར་འགྲོ་རྣམས་སྡུག་བསྔལ་གྱིས།།
ས་འོག་སྐན་བར་གནས་དག་ལ། །སྙིང་རྗེ་ཤིན་མེ་སྦར་བར་བྱ།།ཀང།

རང་བའི་ཙམ་ཞིག་དུད་འགྲོ་ལའང་། ཡོད་ཕྱིར་དེས་ཆོག་མི་བྱ་བར།།
དེས་ལེགས་འགྱུབ་པའི་ས་ཡི་རྟེན། །བདག་གཞན་མཉམ་བརྗེར་ཉམས་ལེན་རྒྱངས།།ཀཅ།

མི་གཙང་ལུས་ཀྱི་ས་ཡི་ཁམས། །སྐྱུ་གསུམ་རིན་ཆེན་ཟོང་མཆོག་ཏུ།།
སྐྱུར་བྱེད་གསེར་སྐྱུར་ཕྱི་ཡི་མཆོག །བྱང་ཆུབ་སེམས་ལ་ནན་ཏན་མཛོད།།ཀཆ།

ཧོར་རྫས་སྐྱུ་མའི་ཕུང་པོ་ལ། །སེར་སྣའི་མདུད་བས་མ་བཅིངས་བར།།
རིན་ཆེན་རྣམ་བཞིའི་སྦྱིན་པ་ཡིས། །དབུལ་ཕོངས་ཡོངས་ལ་གཏེར་ཁ་སྤྱེ་ལ།།ཀཇ།

གང་དག་མངོན་མཐོ་ངེས་ལེགས་ཀྱི། །ཕུན་ཚོགས་རྩི་སྟེང་འབྱུང་བའི་གཞི།།
ཚུལ་ཁྲིམས་གཙང་མའི་ཞིང་ས་ལ། །གཏན་དུ་བའི་བའི་སོ་ནམ་མཛོད།།ཀཉ།

རྣེག་འཚའ་ཚོག་རྩུབ་མི་བཟང་བའི། །མཚོན་ཆ་འབར་བ་རབ་བསྟན་ཀྱང་།།
བཟོད་པའི་ཡུགས་ཀྱི་རྣ་བ་ཡིས། །ཀུན་གཞིའི་ས་ཁང་བསྲུང་བར་བྱ།།ཞ་

ལེ་ལོ་གཡེང་བའི་རྒྱུན་པོ་ཡིས། །དེགེ་བའི་ནོར་མཆོག་ཞེར་ཀྱི་དོགས།།
བརྩོན་འགྲུས་ཡུགས་སྒོག་འཛུད་མོ་ཡིས། །དབང་པོའི་སྒོ་རྣམས་ཡོངས་སུ་སྡོམས།།ཞ།

དགེ་བའི་དམིགས་པ་གང་ལ་ཡང་། །གཏད་ན་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བའི།།
ཏིང་འཛིན་རི་ཡི་དབང་པོ་ལ། །གཡོ་མེད་དྲན་བས་དམ་དུ་ཟུངས།།ཞི

གཉིས་སྣང་སྒྲོས་པ་ཀུན་བཟལ་བའི། །བདེན་མེད་ཡེ་ཤེས་ཐོག་མདའ་ཡིས།།
ངར་འཛིན་འཇིག་ལྟའི་རི་བོ་དག །ཕྱེ་མར་བརླག་པའི་ཐབས་ལ་འབད།།ཞི

རྨི་ལམ་བདེན་པར་གྲུབ་མིན་ཡང་། །བདེ་སྐྱ་མཚན་མ་སྟོན་པ་ལྟར།།
སྟོང་པའི་ཞིང་ས་བཟེན་འབྱུང་གི །ལོ་འབྲས་སྨིན་པའི་ཚུལ་དག་གཟིགས།།ཞ།

ཐུན་མོང་ལམ་གྱིས་རྒྱུད་སྦྱངས་ནས། །རྣམ་དག་དབང་གི་གཞིར་གནས་པའི།།
དམ་ཚིག་སྟོམ་པའི་ཀ་བ་དག །བརྟན་པོ་སྐྱབ་པའི་ཐབས་ལ་བརྩོན།།ཞུ

སྟོད་བཅུད་འཛིན་མའི་ཁྱོན་ཡངས་པོར། །ཐ་མལ་ཞེན་པ་རབ་བཀག་སྟེ།།
གང་སྣང་འགོར་ལོར་འཆར་བྱེད་པའི། །བསྐྱེད་རིམ་རྣལ་འབྱོར་མཚོག་ལ་བརྩོན།།ཞང

ཚོས་དབྱིངས་རྣམ་དག་རྩེ་གཅིག་པའི་ངོས། །མཚན་དཔེའི་ཚོན་རིས་བཀྲ་བའི་སྐུ།།
ཏིང་འཛིན་པི་ཏ་གྲིས་ཅེར་སྐྱབ་པས། །ཟུང་འཇུག་སྐྱབ་ལ་གཅིག་ཏུ་བརྩོན།།ཞྱ

དེ་ནས་སྐུལ་སྐྱར་སྣ་ཚོགས་པས། །རྒྱ་མཚོའི་གོས་ཅན་གཞིར་གནས་པའི།།
ཡིད་ཅན་མཐའ་དག་ཀུན་མཉེན་གྱི། །ཡེ་ཤེས་ས་ལ་འགོད་པར་སྨོན།།ཞཅ

ལུགས་གཅིས་འོད་བརྒྱ་འབར་བ་ཡི། །ལེགས་བཤད་དབྱིག་གི་འཕྲེང་བ་འདི།།
དམ་པ་རྣམས་ལ་འོས་མིན་ཡང་། །བློ་གསར་རྒྱན་དུ་ཕན་སྙམ་བྱིས།།[৫৫]

འདི་ཡི་དགེ་ཚོགས་བསམ་འཕེལ་དབང་། །འདོད་པ་འཇོ་བ་དེ་ཡི་མཐུས།།
དྲི་མེད་རྒྱལ་བསྟན་འཛིན་མའི་གཞིར། །སྲིད་མཐའི་བར་དུ་འཕེལ་གྱུར་ཅིག།[৫৬]

ཅེས་ལེགས་བར་བཤད་པ་སའི་བསྟན་བཅོས་ལུགས་གཅིས་འོད་བརྒྱ་འབར་བའི་དབྱིག་གི་འཕྲེང་བ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི། སྤྱི་ར་འཇིག་རྟེན་གྱི་བྱ་བྱེད་ལེགས་བཤད་ཀྱི་ཚོགས་སུ་འདོམས་པར་བྱ་བའི་དབང་གིས་མི་དགེ་བའི་རྒྱུར་གྱུར་པས། བསླབ་ལྟན་རྣམས་ལ་ལྟ་ང་བ་འབྱུང་བའི་གཞི་སོགས་དགག་བྱ་ཆེ་ཡང་། སྔོན་བྱོན་གོང་མ་རྣམས་ཀྱི་ས་ལུགས་རྒྱང་གི་བསྟན་བཅོས་མཛད་འདུག་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཤིང་། ལྟག་པར་དུས་དབང་གིས་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པ་སོགས་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེའི་ལེགས་བཤད་རིན་པོ་ཆེའི་གཏེར་ཆེན་པོ་དག་ལའང་རང་རང་གི་འོག་ཏུ་གས་བྱ་སྤྱོད་དང་འགལ་བའི་དབང་གྱུར་པོས་བསམ་ལྟུར་ལེན་པ་དཀའ་བར་སྣང་ཞིང་། ཚལ་མོ་ཆེ་ཆེ་འདིའི་སྣང་ཤས་ཁོ་ནས་ཚུལ་འདི་ལྟར་སྟོན་པ་དག་ལ་གཅིག་སུ་ཆེ་བས་འདིལྟིངར་ནས་བློ་རིགས་ཆུང་བའང་སྙིང་རྗེ་བས་ཀུན་བཟང་སྨོན་ལམ་བས་ཀུན་བསྟངས་པོ་ལ་སྐྱི་མིང་ཅན་ནས་འདི་ལྟར་དགེ་སློང་བྱམས་སུ་རབ་ཏུ་འཇིག་པ་ལ་སྐྱི་ཞིང་མཆོག་རིས་བཅས་ལྷ་ཡི་དུས་ནས་ཀྱི་ཞིང་ཁམས་ཀྱི་ཐ་མ་ཡན་ཆད་ཀྱི་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕན་བདེའི་ཐབས་ཀུན་ཏུ་སྒྲུབ་པ་ལ་ཞུགས་ཤིང་། ཕྱག་ཀྱའི་དགེ་སློང་བྱམས་སུ་རབ་ཏུ་འཇིག་པ་ལ་སྐྱི་ཞིང་མཆོག་རིས་བཅས་ལྷ་ཡི་དུས་ནས་ཀྱི་ཞིང་ཁམས་ཀྱི་ཐ་མ་ཡན་ཆད་ཀྱི་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕན་བདེའི་ཐབས་ཀུན་ཏུ་སྒྲུབ་པ་ལ་ཞུགས་པ་ལགས་ཏེ། ||སངས་རྒྱས་ལྷག་པར་དགེའོ།།

ཁ་ཅེ་ཚ་ལྷའི་འཛིག་རྟེན་ལས་འབྲས་རྩེ་ལྷག་ཀྱི་བསྟན་བྱ།

།།ཨཱཿསྭ་སྟི། སྟོན་རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ཡུལ་ནས་སངས་རྒྱས་དགྱེ་ལོ་བཅུ་ལ་ཞེབས་པ་ན། འཛམ་གླིང་སྒྲིང་དང་ལྡོག་པར་ཡུལ་དགའ་བའིཁྱམས་གཡོག་དུ་རྟགས་དང་རྟེན་འབྲེལ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། རྫུ་འཕྲུལ་མཁས་བཙུན་གྲངས་མེད་ཀྱི་མཛད་པ་རྣམས་འདྲི་ྀདགོས་དང་། ཤོད་དགོས་བྱུང་ན་མི་ཚེའི་ཁ་ལ་མི་ཚེ་མང་པོ་དགོས་འདུག་པས། མཚམས་ཀྱིས་ཱིཞུ་བར། དགྱང་ལོ་བཅུ་ལ་ཞེབས་པའི་དུས། དང་པོ་དྲང་པོའི་གཏེར་མཛོད། གཞིས་པ་ཁྲིམས་ཀྱི་འབྱུང་ྲིཁུངས། གསུམ་པ་ངོ་ཚའི་རྒྱ་མཚོ། བཞི་པ་སྨིན་པའི་རྒྱལ་པོ།ེ ལྔ་པ་ཆོས་གནང་བ་སོགས་རྣ་བ་ལུང་དང་མཉམ་པའི་སྟོང་པོ་ལ་ལོ་འདབ་རྒྱས་པ་ལྟ་བུའི་ཆོས་འཛིག་རྟེན། ལས་རྒྱུ་འབྲས། ཁེལ་ངོ་ཚ། བྱམས་སྙིང་རྗེ། ལམ་ལྷག་སྒོལ་སོགས་གང་ཅི་རྒྱ་མཚོ་ཕིགས་པའི་ཕིགས་པ་དུམ་བུ་བརྒྱ་ཕྲག་མང་པོར་བཏང་བའི་བསྟབ་བྱའི་ཚོགས་བཅད་སུ་ཉོག་དང་ལ་བརྒྱས་པ་བཞིའི་བརྡ་ཞོགས་ཀྱི་ྀདག་ཁ་ཆེ་ཕ་ལུ་འཇུ་ཡིས་ཡིག་ཐོག་ཏུ་བགོད་པའི་བསྟབ་བྱ་དངོས་གྲུབ་ཆུ་མིག་སྟེ།ོ

བསྟབ་བྱ་ལེའུ་དང་པོ།

ཆོས་ཀྱི་འཁོན་ལྡུངས་རྩོ་རྗེའི་ཁྲི་ཡི་ཐོག །རྒྱབ་ཏུ་ཆོས་ཀྱི་བག་རི་དབུ་འཕང་མཐོ། །མདུན་དུ་སྟིང་རྗེའི་མཆོ་མོ་འོད་ཀྱིས་ལེངས། །དབྱར་དགུན་མེད་པ་ྀཉེན་མཚན་རིང་ཐུང་སྟོམས།།ཀ། དབྱར་ཁ་དོ་རྒྱ་དགུན་ཁ་གང་རྒྱ་མེད། །དབྱར་དགུན་རིང་ཐུང་དོ་གང་ལྟན་བའི་ས། །ཤི་མ་ནམ་མཁའི་དགྱང་དུ་སྐེབས་བའི་དུས། །ཁང་ཁྱིམ་མུན་པ་གྲིབ་སོ་འཁོར་རྒྱ་མེད།།ཁ། དེ་ཚོ་ཁང་གླིང་ལྷེ་བའི་བརྟག་ཅིབ་ཡིན། །ལྷེ་བ་དེ་ནས་ལྷེབར་འགྲོབའི་ལམ། །ལྷེ་བའི་ལྷེ་བ་དེ་ལ་ཐུག་འཚལ་ལོ།།ཁ། བོད་ཀྱི་སྐད་དུ་དཀོན་མཆོག་རིན་པོ་ཆེ། །ངང་རེའི་སྐད་དུ་གོ་བརྟྀལ་ཐུག་འཚལ་ལོ། །རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ཡུལ་དུ་འགྲོ་འདོད་ན། །སེམས་པའི་ཡུལ་ན་གཏེ་སྐུག་ཤུལ་མེད་བཟོས།།ཕ། འདོད་

ཚགས་ནག་པོ་རྒྱ་མཚོའི་གཏིང་ལ་བསྐུར། །ཚགས་སྡང་ཞེ་སྡང་དམར་པོའི་མེ་ལ་སྦོར། །བསམ་རྒྱུ་གཅིག་ལ་བསྒོམ་[1]° རྒྱུ་དྲན་རྒྱུ་གཅིག།[2]། གཅིག་ལ་གཉིས་ཀྱི་འབྲེལ་སོ་མེད་རེ་རང་ན། །ཆོས་ལ་འགྲོ་ཚས་སྒྲིགས་ཤིག་ཕ་ཡི་བྱ། །འགྲོ་གིན་འགྲོ་གིན་ལྟད་མོ་མཐོང་ཡོང་དོ། །བྱས་ཚད་ཆོས་དང་བཏང་ཚད་ལམ་ལ་འགྲོ།[3]། བསམ་ཚད་ཐོག་དང་དགོས་ཚད་ལག་ཏུ་ཞེབས། །ལབ་ཚད་གཏམ་དང་དགོས་ཚད་འབེན་ལ་ཐོག །དེ་འདྲའི་ས་རྒྱ་འགྲོ་འདོད་ཡོད་རེར་ན། །དགོས་རྒྱུའི་སྟེང་དོན་ཀྱི་རྩོ་ཁ་གསུམ།།[4]། དང་པོ་སེམས་པ་མེ་ལོང་བཞིན་དུ་དྲངས་གཅིག་དགོས། །ཁཉེས་པ་དམ་ཚོག་གཙང་ཆུ་བཞིན་དུ་གཙང་གཅིག་དགོས། །གསུམ་པ་ལ་རྒྱ[5]སེ་རྟེ་བཞིན་དུ་ཆེ་གཅིག་དགོས། །དེ་གསུམ་འཛོམས[6]ན་དེ་རྣ་སྟེ་བས་པ་རེད།།[7]། དེ་འདྲའི་ས་རྣ་སྟེ་བས་པའི་ཚོ་གཞོན་ཚོ། །རང་ལ་རང་གིས་གོ་བ་མ་བསྐོན་[8]ན། །འཇིག་རྟེན་འདི་ཡི་འགོར་དུ་ཐིམ་ཡོང་དོ།།[9]། སང་སང་གནངས་གནངས་ཟེར་གྱིན་འགྱངས་ཡོང་དོ། །དེ་འདྲའི་བང་ནས་འབོད་མཁན་སྟེབས་ཡོང་དོ། །དེ་དུས་འགྱོད་པའི་གྲིང་ལ་བརྒྱབ་ཡོང་དོ།།[10]། ཁ་སྙར་[11]སྒོང་པོ་སྐམ་པོའི་རྩ་ལ་སྟེབས། །ཡལ་གा་ལོ་འདབ་དེ་མ་ཐག་ཏུ་རྒྱས། །འདབ་ལོ་རེ་རེའི་ཐོག་ཏུ་མཚན་རེ་འཁྱངས། །མཁས་པ་ཡོངས་ཀྱི་རིག་པ་མི་ཉམས་པ། །སྟེ་བའི་སྟན་ཞུ་ཟྱེ་བའི་དྲུང་དུ་ཟུལ།།[12]། བཀའ་ཤོ་གा་རྒྱབ་དང་དམ་ཟྱུག་སྐྱུ་རྒྱབ་ཏུ། །གཙུག་གི་ནོར་བུ[13]ངོན་ཀྱི་རྩོ་ཁའི་ཚོག །སྟིག་ཆེན་བདག་དང་འཁོར་བའི་སྟན་ཞུ་དང་། །འདི་དང་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱི་རེ་ས་དང་། །བྱོ་དང་སེམས་པ་གཉིས་ཀྱི་བཞག་ས་ལ། །འབྲལ་བ་མེད་པར་ཐུགས་རྗེ་ས་རྒྱང་ནས་གཟིགས།།[14]།

ཡེ་ཤེས་སྤྱན་ཀྱིས་གཟིགས་ནས་ཐུགས་ལ་ཞོག །བྱམས་དང་བརྩེ་བས་བསྐྱངས་ནས་ལམ་སྟལ་དོངས། །སྐར་ཆེན་འོད་ཀྱི་གྲིང་ལ་ཞལ་གཟིགས་ནས། །སྐར་ཆུང་ཚོག[15]བརྒྱ་ལྟ་བུར་གཉིས་བར།།[16]། སྐུ་གྲའི་བཤད་པ་སྐུ་གྲས[17]གོ་སོང་། །ཞག་ཡོའི་རི་མོད་གར་ཡོའི་ཚོ་གིས་ཤེངས། །ཁ་ཆེ་ཞ་ལྷའི་བསྟེལ་[18]གསོ་དྲན་ཡོས་ཟུལ།།[19]། བསྟབ་བྱ་ལེའུ་དང་ཡོའོ།། ||

བསྟན་བྱ་ལེའུ་གཉིས་པ།

ཚོས་དང་འཇིག་རྟེན་ཁག་ཁག་སོ་སོ་རེ། །སེམས་དང་ལྡན་པ་ཐམས་ཅད་རང་རང་རིག་རེད། །སེམས་པ་དཀའ་བ་སྤྱད་ནས་འགྲོ་འདོད་ཀྱང་། །ལུས་པོ་ཞིམ་པོ་བཟས་[1]ནས་སྟོད་འདོད་ཆེ།།[2]། ལུས་པོ་སྐྱིད་པོར་[3]སྟོད་པ་ཞག་གསུམ་དང་། །སེམས་པ་སྐྱེ་པ་ལྷུག་པ་ཐུགས་ནས་ལྷུག་ས་[4]སུ་སྐྱེ་གཅིག །སེམས་སྐྱིད་འདོད་ན་ལུས་ཀྱིས་དཀའ་བ་སྤྱོད།[5] །ལུས་པོ་བསམས་[6]ན་སེམས་པ་སྐྱེ་ལ་སྤྱོར།།[7]། ངལ་ཅན་ན་ལུས་སེམས་དབྱེ་བ་ཚོད། །གསེར་དང་ར་གཏ་བརྡེ་མི་སྤྱོན་པ་རེད། །གཡུ་དང་དོ་[8]ལོ་ནོར་ན་ཡུགས་པ་རེད། །འདི་དང་ཕྱི་མའི་[9]ཉེ་གྱོང་མི་ཤེས་ན། །འཇིག་རྟེན་འགོར་བའི་མི་ཚེ་འཆྱོལ་འགྱོ་ཟེར།།[10]། ལོ་གཅིག་ལོ་གཉིས་མི་དགོས་བརྒྱ་ཡི་བར། །ཐ་མ་ས་རྟོའི་ཡུང་ཐོ་ས་ལ་ཐིམ། །རྒྱལ་པོ་གསེར་ཁྲིའི་སྟེང་དུ་བཞུགས་པ་དང་། །སྤྲུང་ཕྲུག་བེན་[11]པོའི་འོག་ཏུ་སྟོད་པ་གཉིས། །མི་རྣག་འཆི་བ་བྱུང་དུས་འདུ་འདུ་རེད།།[12]། ཟས་ཀྱི་ཞིམ་མངར་ལྷེ་ནས་མིད་པའི་བར། །འགོར་བའི་སྐྱིད་སྤུག་ཞག་གསུམ་འདི་ཡི་རིང་། །སྤྲུང་པོ་སྤུག་ཀྱང་མི་ཚེ་འཆྱོལ་འགྱོ་ལ། །རྒྱལ་པོ་སྐྱིད་ཀྱང་ཐ་མ་ཤེ་འགྱོ་ལ།།[13]། དེ་སྐྱ་སོང་བའི་གྲངས་ཀ་མི་ཤེས་འདུག །ད་དུང་འགྱོ་རྒྱུའི་གཅིང་ཚོད་སུ་ཡིས་ཤེས། །ཡོང་གིན་ཡོང་གིན་འགྱོ་གིན་འགྱོ་གིན་འདུ་ག[14] །དོན་དུ་ཡོང་མི་ཚང་མ་འགྱོ་མི་རེད།།[15]།

འགོར་བ་འདི་ལ་རྟག་པ་གཅིག་ཀྱང་མེད། །རྟག་པ་མེད་པར་བདེན་པ་སུ་ལ་ཡོད། །རྟག་པ་བརྟན་པ་མེད་པའི་མི་ཚེ་འདི། །ལ་མགོའི་[16]ཁ་ཡི་ཁྲི་གདུ་གསོ་ཉེ་མ་འདུ།།[17]། བྱོན་ན་མ་གཏོགས་བཞུགས་རྒྱུ་ཡོད་མདོག་[18]མེད། །ད་དུང་ཕྱུགཉེ་སྐྱང་བས་[19]མ་ཡེངས་པར། །མཁས་པ་ཡིན་ན་དོན་གྱི་རྩོ་ཁ་སྐྱིལ། །དོན་རྩ་བསྐྱིལ་ན་དཔའ་[20]བོའི་ཡང་རྩེ་རེད།།[21]། འཇིག་རྟེན་འགོར་བའི་ལས་ལ་སྐྱིང་པོ་མེད། །འགོར་བ་གཏན་དུ་སྟོད་པའི་ས་མ་རེད། །འགྲུལ་པ་ཞག་གསུམ་གནས་ཚད་གནས་མགྲོན་རེད། །སོ་སོའི་བསམ་བློ་སོས་བཏང་[22]བ་དགའ།།[23]། འགྲུལ་[24]པས་འགྲོ་ཚས་སྟོན་ནས་མ་བསྒྲགས་ན། །གནས་ཚད་རྒྱབ་ཁྱེར་[25]ནས་འགྲོ་རྒྱུ་མེད། །གནས་མོ་རོགས་ལ་ཁྱིད་རྒྱུ་ཡོད་མདོག་མེད། །རང་ནོར་རང་ལ་བདག་དུས་བསམ་བློ་ཐོངས། །ལྷེ་མིག་མི་ལ་ཤོར་དུས་

འགྱོད་པའི་རྒྱུ།།ཞ་°། ཞ་མ་ཤེབ་མང་པོ་བྱུང་ཡོད་འགྲོ། ཁྱུ་གུ་བསྡད་པ་མང་པོ་མཐོང་ཡོད་འགྲོ། ཁོ་མའི་རྗེས་ལ་ཚོ་ལོ་འགྲོ་མདོག་མེད། ཁོ་མའི་འཇུག་[ཟླ]ལ་བྱམོ་འགྲོ་མདོག་མེད། ཁོ་སོའི་ནམ་དུས་སོ་སོས་བསྐུལ་ནས་འགྲོ།།ཞ་[ཀ]། ཁྱོད་རང་ཁྱོད་རའི་[ཟླ]བསམ་བློ་ཁྱེད་རས་ཐོངས། ཀཅིག་ཕྱར་འགྲོ་བའི་ལམ་གྱི་ལམ་ཆས་འདི། སྟོན་སྟོན་སྟོན་ལ་སྣང་ཡོའི་ལག་ཏུ་སྐུར། ཁོར་གྱི་རྟ་ལ་འགྲོ་བའི་བང་འགྲོས་སྣོ་བས། ཕྱི་མ་འགྲོ་བའི་ལམ་ལ་ཐོན་ཆོག་གྱི་ས།།ཞ་[ཁ]། ཞ་རོལ་ཕྱུག་ཐོ་ལོངས་སྤྱོད་དགོས་འདོད་ན། ཁདེ་རྣ་སྣང་ཡོའི་སྐྱིད་སྐྱག་བཤྱས་པ་བཟང་། ཁས་ཡི་འོག་ཏུ་ཁམ་བུ་ཟ་འདོད་ན། ཁས་སྐྱེང་འདི་རྣ་ཁམ་སྟོང་བཙུགས་པ་བཟང་།།ཞ་[ག]། ཀུན་ལ་བདེ་བའི་རྩ་བ་བཙུགས་པ་བཟང་། ཆོས་ཀྱི་རྩ་བ་མི་སེམས་འཛིན་རྒྱུ་མེད། ཆོས་ཀྱི་སྐྱིང་པོ་གཞན་དོན་འགྲིག་ལེ་རེད། ཁྱོད་རང་ཁྱོད་རའི་འདོད་པ་ཟིན་འདོད་ན། ཁང་དང་ཁྱོད་ཀྱི་ལས་ཤུག་པ་མེད།།ཞ་[ང]།

ང་ང་རྒྱལ་ཟེར་བའི་བང་རྒྱལ་ཅན། ཁགས་ར་དངུལ་བཟང་དང་གཏམ་དོན་ཟེར་ཞེང་ཞིང་། ཁཞམ་པོ་ད་དང་འཛམ་པོ་ང་ཟེར་གྱི། ཁེགས་པོ་ང་དང་མཛོས་པོ་ང་ཟེར་གྱི། ཁགནས་བཟང་བསྐོར་[ཟླ]ཀྱང་ཤང་ཚུང་ན་རོགས་ཡིན།།ཞ་[ང]། རི་ཁྲོད་འབྱིམས་ཀྱང་རྩ་ཅོག་[ཁ]ཚ་རོགས་རེད། ཟླུང་ལ་གཅུ་ས་བསྐོར་[ཀ]མཐོང་ཡང་སྟོང་པ་རེད། ཁེའུ་བཅུ་ད་ལེན་རང་སྤྱག་རང་གིས་ཉེས།།ཞ་[ཅ]། བྱ་ལུགས་བྱེད་ལུགས་ལྡན་བའི་ཚ་ཤན་ཚོ། ཁའོད་པ་ཅན་ཀྱི་ཆོས་པ་བརྒྱ་ལས་ལྷག ཁང་འོད་ཅན་ཀྱི་མི་ལ་ངོ་ཚ་མེད། ཁོ་ཚ་མེད་བའི་མི་དེ་དུད་འགྲོའི་རྒྱུད།།ཞ་[ཉ]། བྱ་མོ་རྒྱན་དང་གོས་ཀྱི་སྤྱད་ཀྱུར་ཀྱང་། ཁོར་བཟང་རྒྱ་ལྷའི་བཙུན་མོར་ཅན་མདོག་མེད། ཁསེམས་གོས་མ་ཆོད་ཆོས་ཞིག་བྱས་ཀྱུར་ཀྱང་། ཁེ་ལོང་སྐན་བའི་གློང་དུ་གསལ་མདོག་མེད།།ཞ་[ཤ]། ཚུ་འཐག་གླང་གི་མིག་དེ་ཡོ་ལ་བས་བསྐྱིབས།[ཎ] ཁཉིན་གང་སོང་ཡང་དོགས་མོ་ས་དེར་ལུས། ཁའོད་བའིཞགས་ཐག་ཤད་ཀང་ནས་མ་ཁྲོས་ན། ཁསྐྱ་ཆོས་བྱས་སོང་ཟེར་[ཤ]ཀྱང་སྟོང་པ་རེད།།ཞ་[ཉ]། གཤོག་སྐྱོ་དར་གྱི་སྐུད་པས་བསྟམས་པ་ན། ཁརྐད་པོ་ཡིན་ཀྱང་ནམ་འཕང་གཅོད་མདོག་མེད། ཁམ་ཆོག་སེམས་དང་བཙོན་འབྲུས་སྟིང་ནས་དགོས། ཁཐུག་རྒྱུ་གང་ཡོད་ཅི་ཡོད་སེམས་ལ་ཐུག ཁལམ་བུ་འདི་ནི་སེམས་པ་དྲུང་གི་ལམ། ཁསེམས་ལ་གང་བདད་ཡང་ནས་ཡང་དུ་རྒྱུར།།[ཤ] ཞ°། ཚང་མས་སྐྱོན་རྒྱུ་ཞེ་ཡོང་ལྷོས་ཤེག་ཡང་། ཁཀྱམ་བཟང་ཁྱེར་རྒྱུ་ཞེ་

ཡོང་སྟོས་ཤིག་ཨེ། །སྲོལ་བཟང་གཞན་གཞག་རྒྱུ་ཡི་ཡོང་སྟོས་ཤིག་ཨེ། །དེ་གསུམ་འཛོམས་ན་དང་པའི་དང་བཅས།།[๓๑] ཁ་ཆེ་ཚ་ལུའི་སྐྱིང་གཏམ་བཤད་ཡོད་དོ། །ཉན་དང་མི་ཉན་སོསོའི་བསམ་བློ་རེད། །ཡིན་ཀང་རྒྱ་ཨེག་རི་མོས་འཛེངས་སོང་ངོ། །རྒྱ་སྐྱག་སེང་པའི་བློ་ཁ་རྩོ་གས་སོང་ངོ།།[๓๒] བསྟན་བྱ་ལེའུ་གཉིས་པའོ།། །།

བསྟན་བྱ་ལེའུ་གསུམ་པ།

ཁྱི་གདུགས་ཀི་རླུ་ནམ་མཁའི་རྒྱུན་ཆ་རེད། །སྲུན་པ་བསངས་ནས་སྤྱིང་བཞི་འོད་ཀྱི་སྣ་ཁངས། །རྟ་ལོའི་མེ་ཏོག་ལྟམ་རའི་རྒྱུན་ཆ་རེད། །ཞལ་ཁ་ཕྱེ་དུས་ལྟམ་ལོ་རབ་ཏུ་རྒྱས།།[๓๓] ๓། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ཡུལ་གྱི་རྒྱུན་ཆ་རེད། །ཁྱིམས་དང་མཐུན་ན་རྒྱལ་གཞིས་མངའ་ཐང་ལྟན། །ཁྱིམས་འགོ་ནོན་ན་བསམ་དོན་ལྟུན་གྱིས་འགྲུབ། །ཁྱིམས་གཞུང་ལྟན་ན་བདེ་སྐྱིད་ཐུན་སུམ་ཚོགས།།๓། མཆོ་མ་འགྱེམས་ན་ཅ་མོ་ལས་ཀྱིས་འགྱེམ།[๓๔] །ལུང་པ་དབུལ་ན་རྒྱལ་པོ་ལས་ཀྱིས་དབུལ། །རྟེ་དཔོན་དང་ཞིང་རྒྱལ་པོ་[๓๕]ས་སྟེའི་འཐུལ། །ཡུལ་སྟེ་མེད་པའི་རྟེ་དཔོན་དགོད་[๓๖]ཅི་བྱོ།།๓། དཔོན་འབངས་ནད་པ་ཞེམ་རྟེའི་དཔེ་བཞིན་དུ། །གཅིག་བྱ་བཙུགས་པའི་ཤུལ་ལ་རླུ་སྐྱན་ཐོབས།[๓๗] །བཀའ་བཀྱོན་དགོངས་འཚོམས་གཞུ་ག་ལ་བྱམས་སྐྱོང་[๓๘]མཛོད།།๓། དང་པོ་ཅེས་པ་བཅའ་ཡང་ཁེ་བས་[๓๙]དང་བསྟུན། །གཅིས་པ་ཅེས་པའི་ཐོག་ཏུ་ཞེས་རྟུང་ཐོང་།[๔๐] །གསུམ་པ་མིངན་རུ་མེད་བཅོས་ཀྱང་རུང་། །འདུའི་མི་ལ་སྐྱིང་རྟེ་ལྟ་དགོས་མེད།།๓། ལུ་གུ་མ་འཛེབ་གོང་ལ་སྐྱང་གི་སྐྱངས།[๔๑] །ཡུལ་བདེ་མ་འགྱེམས་གོང་ལ་མི་ངན་ཐུབ།[๔๒] །རྒྱལ་པོ་ཞོ་ལྟ་ཆགས་པ་ཅལ་བསྡད་ན། །ཡུ་ལ་སྟེ་ཁྲག་ལྟ་བ་འབྲུགས་པ་མི་ཤེས་སོ།།๓། ལུག་རྩེ་ཧ་ཆང་གཉིས་ལ་མགོ་འཚོང་ན། །ལུག་གུ་སྐྱང་ཀིས་འཛེབ་བ་དངོས་བདེན་རེད། །གང་ལ་མཁས་པའི་མི་དེ་ལས་ལ་མངགས། །ཤིང་བཟོ་མཁས་ཀྱང་ལྟ་བྱིས་ཡོང་མདོག་མེད།།๓། སྐྱང་ཀི་དགའ་ཡང་ལུག་རྩེ་ཅན་ལ་ཀྱོག་མེད། །ལས་འབྲས་ཅན་ལ་མི་ཡི་རྟེ་དཔོན་སྐོས།[๔๓] །ལུ་གུ་སྐྱང་ཀིའི་ཁ་ལ་བཙུག་ཡོང་ངོ། །ཡོན་ཏན་ཅན་ལ་དོན་གྱི་རྟོ་ཁ་སྐྱིལ།།๓། ནོར་བུ་དགོས་ན་རྒྱ་མཚོའི་གཏེར་ལ་ཡོད། །དམ་ཚོག་གཙང་མའི་མི་ལ་བློ་གཏད་བཅོལ། །རྟོ་རྟེ་བག་ལ་

འགྱུར་བ་ཅི་ལ་སྲིད། ཞེན་མཚན་མེད་བར་མ་ཁས་ཅི་ཚམ་དང་བསྟུན།།[1]། ཚུ་ཁའི་ཁྱི་རོ་མཐའ་[2]མ་ཚུ་ལ་འགྱོ། །ཤ་ཚ་ཅན་ལས་སྐྱོང་མཐར་ཡིན་པར་སྨོད། །བྱས་རྗེས་དུད་[3]ཤུལ་བྱང་ན་བློག་རྫོགས། །བྱས་པ་ཅན་ཀྱི་སེམས་པ་ཁམ་མ་བཟུ གཱ།[4]།

བྱ་[5]རྒྱ་མདུན་དུ་ཡོད་དུས་བྱེད་མཁན་མང་། །བློ་གཏད་བཅོལ་མི་རྣམས་ཚོ་མཐའ་ནས་སྐྱོངས། །འཛམ་བུའི་གླིང་འདི་ཁཏ་གཏམ་བཟང་སྐད་ཀྱིས་ཁེངས། །དཔའ་རྩལ་ཅན་ལ་དལ་དུས་བདག་པོ་སྨོད།།[6]། འགག་རྩར་[7]ཐུག་དུས་དགོས་པའི་དུས་ཤིག་[8]ཡོང་། ཐུན་དུ་བང་མཛོད་ཆོར་ཀྱིས་བརྒྱ་[9]རྒྱ་ཀྱིས། །རྒྱབ་རྩ་ལྟག་ཡོང་དབྱ་བོ་མཆོངས་[10]ཡོང་ངོ་།།[11]། དགྱ་[12]མགོ་འདུ་ལ་བང་དགོས་རྒྱའི་དགོས་ཆ་གཉིས། །ཁོར་དང་དབུང་གིས་དགྱ་བོ་ཆམ་ལ་འབེབས།[13] །ཁོར་རྩ་ས་མེད་པར་དབུང་རོགས་མེད་ཐབས་མེད། །དབུང་རོགས་འཆོལ་བར་ཆོར་རྩ་ས་མེད་ཐབས་མེད། །དེ་གཉིས་འཛོམས་ན་དགྱ་བོ་ལས་ཀྱིས་འཛོམས།།[14]། ཆོར་ལ་ཐ་མས་བྱ་ཚ་གསོ་གསོ་[15]མཛོད། །ལོ་མང་སོང་བའི་རྒད་པོའི་ཁ་ལ་ཉེན། །སྐྱིད་སྐྱག་མང་པོ་སྡུང་བའི་མི་རྒན་རེད།།[16]། ཡུགས་ཀྱི་ཡུགས་རིའི་མཚམས་སུ་སྟེབས་པའི་དུས། །གཞོན་པའི་ཤེད་ལས་རྒད་པོའི་ཧྲས་[17]བྱ་བཟང་། །དགྱ་བོའཕྲལ་ལགང་འཕྲལ་ལ་འདུལ་འདོད་ན། །སྐབས་ཐོག་གྲོགས་ལ་བཀུག་ནས་བསྡད་པ་བཟང་།།[18]། ཐབས་ཀྱི་སྐོ་ནས་དོན་ཙུ་ལོན་ཟེན་པར་ན། །མདའ་གྲི་མདུང་གསུམ་འཕྲང་རྒྱ་སྐྱོན་པའི་ལས། །མི་ཐུབ་དགྱ་དང་འཛིང་འཛིང་[19]བཞག་པ་དགའ། །འཛོ་གར་རྣམ་གཅིག་བྱའི་[20]སྐེད་ལ་རྒྱག་མདོ་གི་[21]མེད།།[22]། འདན་[23]མ་མི་དགོས་གེ་སར་དངོས་ཡིན་ཀྱང་། །འགྲིག་ཅོམ་[24]བྱང་ན་འགྲིགས་པ་གཅོ་དོན་ཆེ། །གདོངཐས་དཔའ་བོ་རྒྱལ་ཁམས་ཉེས་སུ་ཁག །ཐབས་[25]རྣམས་འཕྲུལ་གྱི་མེ་མདའ་རྒྱང་ནས་འཕེན།།[26]། [27]དང་པོ་ཐབས་རྣམས་ངལ་བཙུ་གོ་ངལ་གཀྱི་[28] །བརྒྱ་[29]ལ་འཁྲུག་དགོས་བྱང་ཡང་བྱ་ཐབས་མེད། །གོ་བ་མེད་པའི་མི་དེ་ཁྱི་ལས་ལོད། །ཁྱི་ངན་བྱང་ན་བེར་གཅིག་ལ་བཀྱི།[30] [31]། ཕྱིན་[32]གཏོང་ཟེར་ན་ཕྱིན་རྒྱའི་ལམ་བུ་ཐོང་།[33] །འཛིང་[34]ཐོངས་ཟེར་ན་གོམ་གསུམ་སྟོན་ལ་སྤྲོས། །འཛོམ་[35]རེ་ཁོང་ཁྲོ་སྤྲོང་[36]དུས་མ་དུན་ན། །རྟེས་སུ་དུན་ན་རང་གི་ཁ་ལ་རྒྱོབ།།[37] [38]། དོན་རྩ་འཛམ་ཡོའི་སྤྲོ་ནས་ལོན་ཟེར་ན། །ང་རྒྱལ་ཁོང་ཁྲོ་དོན་མེད་སྟོང་པ་རེད། །ཁོང་ཁྲོ་དབང་དུ་

འདུས་ན་མ་ཁས་པའི་རྒྱས། །ཁོང་ཁྲོའི་རྗེས་ལ་འགྲོ་མི་གློན་པ་རེད།།ཞ°□ བསམ་བློ་སྟོན་ལ་ཐོངས་ན་མ་ཁས་པ་དང་། རྒྱུན་རུ་མདུན་དུ་ལྷགས་པ་སྐུས་ཀྱང་མཐོང་། །དུང་དཀར་གཡས་འཁྱིལ་གཅོག་ཀ་ཅ་སྐུས་ཀྱང་མཐོང་། །ཆག་པ་སྤྲིག་དགོས་བྱུང་ན་ཀ་ཀ་སྤྲིག་ཡོང་།།ཞཀ།□

དག་བོ་མགོ་བོ་བསྐུར་ཀ་ནས་སྤེའུས་བྱུང་ན། །སྐྱིང་གི་ཀ་ཁོང་ཁྲོ་སེམས་ཀྱི་གཏེར་ནས་ཐོན། །མགོ་བོ་བསྐུར་ཀ་འི་དག་བོ་ཐམ་མ་འཇུག་ཀ། ཡིན་ཀྱང་ཁམ་དང་གཡོ་སྐུར་དོ་གས་གཟོན་དགོས།།ཞཅ□ གཅང་ཐོ་མཁར་གྱི་དཀྱིལ་ཞབས་ཀ་རྒྱ་གས་པ་དེ། །རགས་ཀ་རྒྱ་མ་བྱུང་མཐའ་མར་ཀ་མཁར་ལ་གཤེད། །ངན་པ་བསྐྱངས་ན་བཟང་ཐོ་བརྟུངས་ཀ་པ་འདུ། །ཀུན་ཐོ་གསོས་ན་ཆོས་ཀ་ཅ་བསད་པ་འདུ།།ཞཅ□ དུག་སྐྱལ་བཞག་ན་མགོ་ནག་མི་ལ་གནོད།། ཁྱུང་ཀི་བཞག་ན་གཡང་དཀར་ལྷག་ལ་ངན། །ཁྱེ་ཡིས་མི་ལ་རྐྱགས་ཀ་པ་ཡིན་མི་ཞུ། །ཁྱེ་ངན་བདག་འཛིན་བྱེད་མ་ཁན་མི་ངན་ཅེ།།ཞཉ□ དག་མགོ་འདུལ་མ་ཁན་གཅིག་མགོ་སྐྱོང་མ་ཁན་དགོས། །འཛམ་རང་དུགས་ཀ་ན་དག་བོ་གཅལ་རེངས་ཡོང་། །ཁྱོང་རང་དུགས་ན་འགག་ལ་ཐུག་པའི་ཅེན། །འཛམ་རྩྭ་བསྟེས་ནས་ཀྱན་ལ་གདོང་ལྷགས་མཛོད། །དག་གཅེན་ཚང་མ་ཀ་ཐབས་ཀྱིས་ཁོགས་སུ་ལུགས།།ཞཡ□ འཕུལ་དང་ཐུགས་ཀྱི་རྒྱལ་ས་འཛོན་འདོད་ན། །ཅེ་རིང་མེད་བར་གསེར་ཁྲིའི་ཐོག་ནས་དོངས། ཡུལ་བདེ་མི་བདེ་ཡོང་བའི་དགོངས་པ་དང་། །དགོང་མོ་ས་ལ་བབས་ལ་ཆོས་ལ་འབྱངས།།ཞཀ□ ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་ཕྱག་འཚལ་སྨོན་ལམ་ཐོབས། །གཏན་གྱི་རེ་ས་དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་ཞུ།། རིན་ཆེན་སྐར་མའི་བདག་པོའི་བཀའ་དང་བསྟུན། །འདི་ཕྱི་གཅིས་ཀྱི་དབུ་འཕང་མཐོ་དགོས་ན། །མི་རྟག་འཆི་བ་མ་བརྟེད་ཕྱགས་ལ་ཞོག།ཞབ□ འདོད་འདོད་ཁ་ཆེ་ཁ་ལྷའི་གོས་གོས་ཀྱི། །དོན་ཀྱི་སྐྱན་ཞུ་སྐྱ་ཏེག་དང་ལ་བརྒྱས། །ཁམས་གསུམ་དབང་འདུས་བྱང་དུ་ཕུལ་ཡོད་དོ། །རིན་ཐང་སྐོར་དུས་བརྒྱ་ཀཀ་སྐར་གྲངས་སུ་ཚུད།།ཞལ□ བསྟབ་བྱ་ལེའུ་གསུམ་པའོ།། ||

བསྟབ་བྱ་ལེའུ་བཞི་པ།

འཇིག་རྟེན་འདི་ར་སྐང་གཞོངས་ཀ་ཀ་མང་ཞིག་ཀ་ཀ་འདུ་གཅ །སྐྱིད་སྐྱག་རིང་ཐུང་སྟོམ་ཐུ་

གྲངས་མེད་རེད། །འདྲ་འདྲ་གཅིག་ཀྱང་མེད་པ་མཐོང་གསལ་རེད། །འདི་ལ་ཆོག་ཤེས་རང་གིས་བྱས་པ་དགའ།།ཞ། ཐོད་པའི་རི་མོ་བསྲབས་ཀྱང་ཟྭད་[illegible]ཆུ་མེད། །དེ་ལས་རི་མོའི་འགྲོ་ལུགས་བསྟན་པ་དགའ། །ལྷོག་[illegible]རོང་བོང་བུ་སྟག་ཀྱང་རང་སྟག་རེད།།ཞ། སྐལ་བའི་ཆུབ་ཆུ་རན་མ་འཁྲེར་ཀ་མེད་རེད། །སེམས་གོས་ཆོད་ན་ཁོར་ལ་མངའ་མེད། །ཆོག་ཤེས་མེད་པའི[illegible]ཆུལ་པོ་སྣང་པོ་དང་། །སེམས་གོས་ཆོད་ན་སྣང་པོ་དེ་ལས་ལྟག། ཞ། ཆུལ་པོ་ཆུལ་གཞིས་ཟོས་ནས་ལྷོགས་ལྟང་ལྟང་། །སྣང་ཕྲུག་ཐང་ཆུལ་ཁེངས་ནས་སྤྲོ་དགེ་བསྒྲུབ།[illegible] །བཀོད་པའི་ལས་ལ་ཆོག་ཤེས་མ་བྱས་ན། །དང་སྟག་དང་གིས་ཁོ་བ་[illegible]དོན་མེད་རེད།།ཅ། ཆོག་ཤེས་ལྟན་ན་ཕྱུག་དང་མ་ཕྱུག་མེད། །ལས་ལ་བཀོད་ན་དག་ཟོར་དང་གིས་བོར།།མ་བཀོད་ཐ་ཟོར་བྱ་ལ་བདག་པ་དཀའ། །ལྟང་བརྡོ་ཡི་སྐེད་དུ་སྐྱེ་མདོག་མེད། །སྣང་སྲིག་སིག་བྱས་པས་ཅི་ལ་ཐན།།ཞ། སེམས་པ་ཤོ་ར་ན་ཐ་བཟང་བྱ་ལ་ཤོ་ར། །ཆོག་ཤེས་བྱས་ན་ལུས་སེམས་བདེ་[illegible]ལ་འཛོག །ལག་ལེན་ངན་བའི་རིགས་ལ་སྣང་[illegible]བྱ་གྱིས། །ཐ་བདེ་བྱ་སྐྱིད་ཡོང་བའི་བསམ་བློ་ཐོངས།།ཤ། འདི་ཕྱི་གཉིས་ཀྱི་གཏམ་དོན་ལག་བའི་མཐིལ། །ཁ་ཆེ་ཐ་ལྷ་འི་སྐྱིད་གཏམ་ཁ་ནས་ལུས།[illegible] །སྐྱིད་གི་བྱ་ཚོ་སྐྱིད་ནས་རྟ་བ་ཉོན། །ཁོ་བ་ཡོད་ན་གོ་རྒྱ་བྱིས་ཡོད་དོ། །མང་པོ་མེད་ཀྱང་ཐྲོ་བ་བཟུང་དང་ལྟན།།ཤ། བསྟབ་བྱ་ལེའུ་བཞི་བའོ།། ||

བསྟབ་བྱ་ལེའུ་ལྔ་པ།

དབྱར་ཁ་ལྷགས་དང་དགུན་ཁ་རྩ་ལ་ལྷོས། །དབྱར་དགུན་མེད་པ་[illegible]དམར་ཐོའི་ལྷེ་ལ་ལྷོས། །སྐྱིད་གཏམ་སྐྱིད་གི་གྲོགས་ལ་ཤོད་ཆོད་གྱིས། །སྲུ་གྲོགས་དགོང་དགྱར་ཁོང་བ་མང་ཐཡོད།།ཤ། གསེར་དངུལ་མི་ལ་བཅོལ་དགོས་བྱུང་ཡང་འཆོལ།[illegible] །བཅོལ་ཐོ་གཏེར་ཀྱང་[illegible]བཅའ་ལས་རྟེད་པ་རེད། །སྐྱིད་གཏམ་མི་ལ་བཅོལ་བཅོལ་མང་དྲགས་ན། །ལག་མགོ་ཁ་ལ་བཟུག་ནས་སྟོད་དགོས་ཡོང་།།ཤ། གཏམ་གྱི་བདུད་ཐོ་སྐྱིད་གི་དོད་དུ་ཚུད། །ཁ་ལ་ལྷགས་དང་ལྷེ་ལ་སྐོ་ལྷགས་རྒྱོབ། །བདུད་ཐོ་དོང་[illegible]ནས་ཤོ་ར་ན་མི་ཐོ་གསོད། །ང་རྟེ་བྱས་པ་ཅན་གྱིས་ཅི་[illegible]ལ་ཐན།།ཤ། མི་ཤོད་དགུ་ཤོད་ཤོད་རྒྱ་མང་དྲགས་ན། །མི་ལ་མ་ཤོད་ཟེར་གྱིན་[illegible]སྟོད་དགོས་ཡོང་། །ཁར་ནར་ལྷེ་ལ་བདག་ཐོ་མ་

བརྒྱབ་ན། །རིལ་རིལ་དབུ་ལ་འོ་རྒྱལ་བཅོས་ཡོང་ངོ་།།ཅ།མ་བཤད་གཏམ་དེ་གཏ་དུས་བཤད་བཤད་རེད། ཁཤད་ནས་འཁོད་དགོས་བྱུང་ན་ཐ་མའི་ལས། །མ་བཤད་བར་དུ་གཏམ་ལ་རང་དབང་ཐོབ། །བཤད་ནས་གཏམ་གྱི་དབང་དུ་ཤོད་མཁན་ཚུད།།[1][2] ཅ། བཅང་ཙོ་ཡོངས་ལ་ངན་པ་ལབ་ཅེན་ཆེ། །བཅང་ཙོའི་བསྟབ་བྱ་ངན་པའི་དབྱ་ལ་འགྲོ། །དེ་ལས་བཅང་ངན་ཚངས་མ་བཅང་ཙོས་སྐྱོངས། །བཅང་ཙོ་དགྲ་མགོ་ངན་པས་བརྒྱོན་པས་བསྟུན།།[1][3] ཆ།གཏམ་ལ་དྲང་བའི་མི་དེ་སེམས་ནས་དྲང་། །སེམས་པ་དྲང་ན་ཚོས་ཀྱི་ལམ་སྣ་ཆེ། །ད་ལྟ་དེ་ལས་ཕྱགས[1][4]ཡུལ་སྐྱིད་ཀྱང་སྐྱིད། །འདི་ཕྱི་གཅིས་ཀྱི་བསམ་དོན་ལྟན་གྱིས་འགྲུབ།།ཇ།ཁ་ཆེ་ཚ་ལུའི་འདོད་དང་སྣ་གསུག་ཐུག །དཀར་ཙོའི་ཙོག་ཏུན་གཙའི་བྱིས་ཆ་གསལ། །བྱིས་མི་ས་འོག་བྱིས་ཆ་ས་ཡི་ཙོག །འཛམ་གླིང་མ་བསྟེལ་བསམ་བློའི་དྲན་གསོ་མཛོད།།[1][5] ཅ།བསྟབ་བྱ་ལེའུ་ལྔ་བའོ།། །།

བསྟབ་བྱ་ལེའུ་དྲུག་པ།

འཛམ་གླིང་མེ་ལོང་ཚར་བལྟ་ཚུར་བལྟ་རེད། །འགོར་བ་བྱག་རྟེའཁྲིད་དུ་ཁ་ལན་སྒོག[1][6] ། རང་གིས་གང་བལྟས་མེ་ལོང་ནང་དུ་གསལ། །རང་གིས་གང་ལབ་བྱག་རེས་ཁ་ལན་སྒོག།[1][7] ཇ། བཅང་ན་བཅང་དང་ངན་ན་ངན་གྱི་ལན། །འདི་ནི་ཡོང་རྒྱ་འཁྲག་རྟེན་འགོར་བའི་ལས། །ཚོང་མས་སྒོན་བའི་འདོད་པ་མེད་ཅེར་ན། །གཞན་ལ་མ་ལབ་རང་ལ་དོགས་ཅོན་གྱིས།།ཇ། ཚང་མ་རང་གི་མདོག་དང་མཐུན་ཡོང་ངོ་། །གང་བྱས་ལག་བའི་མཐིལ་དུ་གསལ་ཡོང་ངོ་། །གཞན་ལ་དགའ་ཚོད་ཆྱོད་རང་དགའ་མེད་ཡིན། །གང་ཤུར་བཅང་ལ་བཅང་དང་ངན་ལ་ངན།།ཉ། དུ་གཤིང་སྡོང་པོས་ཁམ་བྱ་སྟེང་མདོག་མེད། །ཁམ་བྱ་དགོས་ན་ཁམ་སྡོང་འགྲམ་ལ་སོང་། །རིན་ཆེན་གསེར་གྱི་འདོད་པ་ཡོད་ཅེར་ན། །དོན་མེད་སྐུན་བའི་གྲིང་ལ་མ་སོང་ཞེག།ཅ། གཞན་ནས་ལགས་ལགས་ལུགས་ལུགས་ལུགས[1][8]དགོས་ཅེར་ན། །རང་ལ་ལགས་ལགས་ལུགས་ལུགས་མང་ཉུང་དགོས། །ཆེ་འདོད་ཅན་ལ་ཆེ་བ་ཡོང་བ་དཀའ། །དེ་ཡི་ཐབས་ལ་ཆེ་འདོད་བཞག་པ་དགའ།།ཇ། བྱམས་ཙོ་བྱས་ན་དགྲ་ཡང་གཉེན་ལ་འགྱོ[1][9] །རྒྱབ་ཆོད་མ་ཟིན་བྱ་ཡང་ཞེན་པ་ལོག །ཐོད་བའི་རི་མོ་གྱེན་ལ་ཡོད་བའི་མི། ཤོ་དཀར་

འཇུམ་ལེགས་མི་སེམས་འཇོག་པར་མཁས།།ཕ་ལས་བཟང་བྱས་ནས་ཐར་བའི་ལམ་བྱ་ལ། །གཏམ་བཟང་ཞེར་[1]། ནས་ཚར་ཞིག་ཅ་ཡི་བྱ། །རི་མོ་ཐུར་ལ་ཡོད་པའི་མི་དན་ལ། །དུག་སྐྱལ་ཉི་སྐྱོན་གཉིས་ཀྱི་བརྟག་[2]དབྱད་ཚང་། ཤེན་མཚན་མེད་པར་རྟག་རྒྱུ་ལས་མེད། །ལག་ལེན་དན་པས་[3]ཐལ་བ་བསྟངས་[4]ནས་འགྲོ།།ཕ་བཟང་པོ་འོངས་བའི་རྗེས་ལ་གཏམ་བཟང་ཡོད། །བཟང་པོའི་ལོ་ལ་བཟང་པོའི་འབྲས་བུསྨིན། །ངན་པའི་འབྲས་བུངན་པའི་སྐྱེ་ལ་འཁེལ། །ངན་པའི་རྗེས་ལ་ཡུས་ངན་གཏམ་ངན་ཡོད།།[5] ཕ། རྒྱ་སྐྱེ་སེར་པོའི་ཁ་ནས་ཚོག་གསུམ་ལུས།[6] །རྒྱ་ཤོག་དཀར་པོའི་སེམས་ལ་གསལ་ལ་ཡོངས་དོ། །རྒྱ་སྐད་བོད་ཀྱི་སྐད་ལ་འགྱུར་སོངདོ། །ཁ་ཅེ་ཚ་ལྷའི་བློ་ཐག་ཆོད་སོངདོ།།ཕ། བསྟབ་བྱ་ལེའུ་དྲུག་པའོ།། ||

བསྟབ་བྱ་ལེའུ་བདུན་པ།

དམའ་ས་བཟུང་ནས་གང་ཅི་ར་བཆོད་པ་སྟོམས། །ངོན་ཀྱི་རྟོ་ཁ་རང་གི་སྙིང་དུ་ཞོག །མི་སེམས་འཇོག་པའི་སྐད་ཚ་ཤོད་ཀྱིན་[7]སོང་། །རང་དོན་སྒྲིག་[8]པའི་རྣས་ཆ་གཏོང་གིན་སོང།།ཕ། སྟོང་པ་ཁ་ཡིས་ཞེངས་པའི་དོན་རྟ་ལོངས། །དེ་འདྲའི་ཐབས་ལ་དམའ་ས་བཟུང་ན་དགའ། །དམའ་ས་བཟུང་བའི་མི་ལ་དགའ་མཁན་མང་། །དེ་འདྲའི་མི་ལ་ཡིད་ནས་ཕན་མཁན་མང།།ཕ། མི་ཚེ་ཇ་ཚང་ལོངས་སྤྱོད་ངང་ལ་འགྲོ །འདིར་བཞུགས་འདིར་བྱོན་ཅེར་མཁན་མང་པོ་ཡོང་། །འདོད་པའི་རྟ་ཐོད་ཚོད་ཀྱི་སྤྲབ་ཁ་འཐེན།[9] །གང་ས་ཅི་ཐད་ངང་ཚོད་ངང་གིས་ཟུངས།།[10] ཁ། འགྲོ་ཚོད་སྟོད་ཚོད་ཤོད་ཚོད་ཏེ་ཚོད་ངང་། །སྐྱིད་[11]པོ་བྱེད་ཚོད་སྐུག་པོའི་འཁྱུར་[12]ཚོད་ངང་། །ཤེམ་པོའི་ཟ་ཚོད་འཇམ་པོའི་གྱོན་ཚོད་རྣམས།[13] །མི་ལ་ཚང་ན་མཁས་པའི་ཡང་རྩེ་ཟེར། །དེ་འདྲའི་མི་ལ་སྐར་མའི་བདག་པོ་རྣེད།།ཕ། ད་ལྟ་དེ་ལས་ཕྱགས་ཡུལ་ལས་འབྲས་ཡང་།[14] །འདོད་པ་ཚོད་ཀྱི་ཕྱི་ལ་ཤོ་ནད་གཅིག །ཚོད་ལ་སེམས་ཀྱི་བཀོད་པ་མེད་དང་གཉིས། །དེ་འདྲའི་མི་དང་བསྟེབས་[15]ནས་བསྟད་གཤན[16]འདྲ། །དེ་འདྲའི་[17]ཚག་སྟོའི་ནང་ལ་ཁྲིད་[18]ཡོང་ངོ།།ཕ། ལས་ལ་ཚོད་མེད་ཐ་མ་ཕྱང་བའི་གཤེ། །ཚོང་ལ་ཚོད་མེད་མཐའ་གཤུག་ཕམ་བའི་གཤེ། །ཁ་ལ་ཚོད་མེད་རྒྱབ་ལ་ཉོ་

བའི་གཞི། །དགོད་ལ་ཚོད་མེད་མཐའ་གཞུག་ངུབའི་གཞི།།ཕ།འགོར་བའི་གཡས་གཡོན་གཡང་དང་གད་བའི་གྲིང་། །ཟག་ན་ཟག་ཀྱི་རྟོག་རིལ་ན་རིལ་ཆོག་རེད། །དེ་འདྲའི་ཡམ་ཏུ་འགྲོ་བཟོ་སྟོད་མཁས་མཛོད། །གདོང་བྱག་ཀྱི་འགོར་བ་འབྲོག་བའི་ཤོ་དང་འབྲ། །སྲ་ར་ཤུ་མོ་གང་ཐོན་རིས་མེད་རེད།ཀྱི། །ཞེ་གྱོང་སྐྱིང་ལ་བཅངས་ནས་འགྲོ་ལུགས་མཛོད།།ཕ། ཞེ་ཡི་སྐོ་མོ་དབྱེ་རྒྱུའི་ཐབས་ལ་ཤྲོས། །ཁྱོང་གི་ཡམ་བུདགག་རྒྱའི་བྱུས་ཀྱི་ལ་ཤྲོས། །ཞེ་གྱོང་གཉིས་ལ་སྒོམ་ཐུ་ཤོར་བའི་དུས། །སྤུག་སྐྱིང་མནན་ནས་སྤུག་ཚོད་བཟང་བ་དགའ།།ཕ། ཚོད་མེད་ཁ་ཆེ་ཚ་ལྷའི་ཚོད་ནས་ཤོར། །གཏམ་གྱི་ནོར་བུ་ཅོག་བྱའི་ཐང་ལ་ཤོར། །རིན་ཐང་བསྐོར་དུས་སྐོར་ཐང་མ་ཡོག་མཆོད། །ཁོམ་པ་འཛིར་ཀྱི་ནས་ཡོད་དོ་ཚ་ཡི་བྱ།།ཕ། བསྟབ་བྱ་ལེའུ་བདུན་པའོ།། ||

བསྟབ་བྱ་ལེའུ་བརྒྱད་པ།

ཞེམ་ཚད་མ་ཐ་འཇམ་ཚད་མ་གྱོན་ཅིག །ཁ་ལུས་གཉེས་ཀྱིས་སྤུག་ལ་སྦྱར་ཡོངདོ། །ཁོག་བའི་བོ་ངས་ཚད་ཆེ་ཡང་དེ་ཐམས་ཅད།ཀྱི། །ཐ་མ་གཅིག་ཐོའི་ཀྱི་སྟོད་ས་ཡི་ན་མདོག་མེད།།ཕ། མིག་དང་གྲོད་པ་གཉེས་ལ་ཁེངས་རྒྱ་མེད། །ཤྲོ་ཆོད་ཐ་ཆོད་རང་གིས་བྱས་པ་དགའ། །གྲོད་པ་ཐབ་ལ་འཆོད་འཆོད་ཀྱི་ཨང་དྲགས་ན། །སྤུག་རྩ་ཐུག་དུས་སྐྱིད་ཀྱི།།ཐ། མི་ལ་རེ་བའི་ཧ་ཆང་ལོངས་སྤྱོད་ལས། །ངང་གི་རྟ་རྒྱང་ཆུ་རྒྱང་བྲོ་བ་ཞེམ། །ལས་བན་ཤན་བའི་དེགའ་ཁུ་ཀྱི།།བཟའ་བ་ལས། །དམར་དད་ལངས་ན་ཀྱི།།ཤེག་ཀྱང་ཐ་བ་དགའ།།ཚ། ཐ་རྒྱུ་ཅལ་རྒྱ་བ་དང་བོང་བྱའི་ལས། །དེ་འདྲ་བྱས་པ་ཞེ་དག་འཕ་ཡི་བྱ། །ཁྱེ་དང་གྲོད་པ་ལག་ནས་ཤོར་སོང་ན། །རྐུ་རོ་བོང་རོའི་ཐོག་ལ་ཤོར་ཅེན་ཆེ།།ཕ། གྲོད་བའི་སྐོ་ལ་བསྡམ་ཚོད་མ་བྱས་ན། །གཏམ་གྱི་ནོར་བུ་རྐུ་ལ་ཤོར་བའི་ཅེན། །གཏམ་གྱི་ཕུ་ཐུང་འཇོལ་འཇོལ་ལ་དགོས་འདོད་ན། །གྲོད་བའི་ལག་མགོ་ཐུང་དུ་བཅུག་པ་དགའ།།ཕ། ཆུ་ནང་ཅ་མོ་སྒྲག་ཀྱི་ལ་བ་འདོད་ཀྱིས། །ཁ་མདའ་སྐེ་ལ་ཟུག་པ་ཐ་མའི་སྐྱོན།།ཕ། བྱང་ཐང་ཤ་མོ་རང་ཚོད་མ་ཟིན་ན། །མགོ་ཡྭགས་ཐང་ལ་བཀྲ་ཀྱི།།ཀྱ་ཐ་ཐ་མའི་སྐྱོན། །སྤུག་དམར་དར་

བཞེན་།།ཞུ་བཞེན་འཛིན་རྒྱུ་འདི། སྐྱག་རྟན་ལུག་ལ་ཁྱེ་ལྟར་མཆོངས་བས་ཅེས།།།།ཞ། མ་ཁས་པ་འདི་ཡིན་ཞུ་རྒྱུ་མེད་ལགས་ཀྱང་། དཀར་པོའི་ཐོག་ཏུ་ནག་པོའི་བྱེས་ཆ་གསལ་ལ། ཁ་ཆེ་ཕ་ལུ་སྟངོའི་སོང་ན་ཡང་། རྒྱ་ཤོག་ལོགས་ཀྱི་སྟག་ཚའི་རི་མོ་འདི། སུ་སྟེང་ཡུན་རིང་གནས་པའི་བཀུ་ཤིས་ཤོག ཚང་མའི་ཡིད་དུ་འོང་བའི་བཀུ་ཤིས་ཤོག།ཅ། བསྟན་བྱ་ལེའུ་བརྒྱད་པའོ།། །།

བསྟན་བྱ་ལེའུ་དགུ་པ།

འཇིག་རྟེན་ཁྱ་།།ཡུགས་གཅིག་ལ་མཐོང་ལུགས་གཉིས། །ཁྱ་།།ལུགས་གཅིག་ལ་རིགས་ཀྱང་རིགས་གཅིག་འདུག །ཁ་ཡིས་བྱ་དང་བྱ་ཡིས་ཁ་བྱེད་པ། ཀེ་འདྲ་བསམས།།ན་ཐུང་ཐུང་གི་ནས་ཡིན།།ཅ། མ་བསམས།།ཀྱང་ན་ཁ་བྱའི་དམ་ཚིག་ཅམས། །དམ་ཅམས་ལག་ལེན་སྐང་བའི་དབྱ་།།ལ་འགྱུ་ར།།། །ཐུ་གུ་ཁ་མ་མེད་པ་མི་སྲིད་ཀྱང་། །ལག་ཐོག་སྟོན་རྒྱ་ཡོད་པ་རེ་རེ་ཙམ།།ཅ། ཚེ་སྟོད་ཡོད་ཀྱང་ཚེ་སྨད་མེད་པ་ཡང་། །ཁ་བྱའི་དམ་ཚིག་བསྡུ་ངད་དུ་ས་བསྡུ་བས།།།།ཁ་དག་ལ། །ཀུ་ས་ཚོད་ཆུ་ཚོད་མ་འགྱངས་གྲོ་ལ་ལེགས་ཀྱང་ཆོ་ཤུལ་ལགས་འགྲོ། །འཕྱས་ཤོ་ང་མེད་པར་།།ཟུ་ལ་ཡོན་ཏན་སྟོལ་བས།།།།ཀ། ཡོན་ཏན་ཀུན་གྱི་རྩ་བ་ཡི་གེ་དང་། །ཡོན་ཏན་ཡོངས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཡི་གེ་རེད། །ཁྱུ་གྲུའི་ཡི་གེ་།།ཁས་ཆེད་སྟེང་དུ་སྟོལ།།ཉ། ཀྱི་ཚོའི་ཡི་གེ་སྐག་གདན་སྟེང་དུ་འཛོག།ཅ། བྱ་མའི་ཚོས་རར་།།ཡི་གེ་མེ་ལོང་རེད། །རྒྱལ་པོའི་ཁྲིམས་རར་ཡི་གེ་འབྲས་བུ་རེད། །ཡིག་ཡོད་མིག་ཡོད་མཁས་པ་སྟེལ་བའི་རྒྱུད། །ཡིག་མེད་མིག་མེད་ལོང་བ་ཤུགས་པའི་རྒྱུད།།ཅ། ཀྱོག་ཀྱོག་ཡི་གེ་གཞུ་ཤུར་འཁྱོག་ཐུ་ར་ཀྱང་། ཀོན་ཏ་མདའ་ལས་འདོང་བ།།ད་དེ་རྩ་ཚང་། །ཡོན་ཏན་རིན་ཆེན་དགོས་འདོད་ཀུན་འབྱུང་རེད། ཁགོས་འདོད་ཀུན་འབྱུང་དགོས་མིན།།ད་སྨོག་པ་མེད།།ཅ། དོན་དུ་མི་ལ་ཡོན་ཏན་ཚང་བ་དགོས། །ཁོ་ར་རྩ་སངས་མཚམས་རེ་སོང་འགྲོ་མཚམས་རེ་ཡོང་། །ཁོ་ར་ལ་བསྐྱར་བརླག་རུ་ན་མས་འཁྱེར་ཐར་ཐེན།།ཀ། ཡོན་ཏན་རིན་ཆེན་འཛོད་མེད་ཐུ་གས་ཀྱི་གཏེར། །ན་སོ་གཞོན་དུས་བྱ་ལ་སྟོང་ཐར་སྟོབས།།ད་ སོ་ལོངས།།ད་ལྟས་བསྟབ་དགོས་མེད་པ་ཀྱིས། །ཕྱང་གསར་གཞོན་དུ་ས་འདོངས་ན་འདོངས་པ་རེད། །ཕྱང་རྟན་སྟོང་སྟོང་།།ད་མང་ན་ཚག་པའི་ཉེན།།ཅ།

ངན་པའི་མི་དང་གོགས་ལ་བསྟོངས་པ་ན།[1][1][1] དུག་དང་བསྟོངས་[1][1]ན་དུག་གི་ཁ་སྐངས་ཚོག ངན་པའི་ཚོགས་དང་ནག་པོའི་སོལ་བ་འདུ། ཚ་མོས་བསྲེག་ཅེན་གྱང་མོས་[1][1]ཇ་སྐ་ཅེན་ཆེ།།[1]། ཁེ་དང་གྱོང་གི་བསྐོར་ཕྱོགས་གཏོང་གིན་སོང་། ཡག་དང་ཅེས་ཀྱི་སྐད་ཆ་ཤོད་ཀྱིན་སོང་། ཡག་ན་ཡག་བས་ངོ་བསྟོད་བདག་ཀྱེན་སྤྲོད། ཅེས་ན་ཅེས་སོང་ཟེར་བས་ཅེས་ཐག་ཐོངས།།[1]། ཨ་མའི་ཁ་ལ་སྤོ་ཤུགས་བརྒྱ་[1]ངོ་དགས་ན། ཐུ་[1]གྱས་ཚག་སྤོའི་ཆུ་ལ་སྐྱེ་[1]ཅེན་ཆེ། ཇོ་ལ་ཕྱི་བདར་[1]ཅ་ཐོན་ན་ཤོར་བྱ་དང་། ཤུགས་ལ་འཛམ་ཤ་ཐོན་ན་མེ་ལོང་ཡོང་།[1]། ཡོན་ཏན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་ན་སྐྱིང་གི་བྱ། ཐུ་ལུགས་བྱེད་ལུགས་ངན་ད་དག་ལས་ལོད། ཀེ་ཚོ་སེམས་པ་དཀར་བའི་སྐད་ཆ་རེད། བྱ་ཡོད་ཚ་ཚོ་ཐུགས་ལ་དེ་ཤུར་ཞོག[1]། བསྟབ་བྱ་ལེའུ་དགུ་བའོ།། ||

བསྟབ་བྱ་ལེའུ་བརྒྱ་པ།

དེ་ནས་གསན་དང་ཙ་མའི་སྐྱིང་ཅེ་ཚོ། ཐུམས་དང་བཅུ་བ་ཅན་གྱི་དྲིན་ཅན་མ། ཕྱུ་གུ་ཆུང་དུས་ཙ་མའི་མགོ་[1]ངས་རྩོད། ཡང་ལ་གཀྱོང་ངང་གཀྱོང་ན་ཙ་མས་གཀྱོང་།[1]། ཁ་ལ་མི་སྐྱེ་དགུ་སྐྱེ་ཙ་མས་སྐྱེ། ལུས་ལ་མི་གཡོགས་དགུ་གཡོགས་ཙ་མས་གཡོགས། ཆུང་དུས་ཙ་མས་ལང་ལ་བཀང་བའི་བུ། ཡང་ཞོར་ཐ་མ་ཙ་མ་[1]ངདག་མི་ཁུག།[1]། དེ་འདུས་[1]ངེ་མི་གསོད་བྱས་ནས་ཕྱིང་བ་མང་། ཀེ་འདུས་རྐ་འཆྭ་བྱས་ནས་བྱོས་པ་མང། ཙ་མས་སྤུག་སྐྱིང་མནན་ནས་ཚམ་བསྡད་ན། ཙ་མས་ཕྱུ་གུ་རྩྭང་ལ་བསྐྱར་ཡོང་ངོ།།[1]། རྐུན་མ་རྐུ་དུས་ཐུག་ཐུག་རྡུང་[1]ངས་བ་དགའ། ཁམ་གྱི་ཡོད་ན་གློག་གློག་[1]ངེས་བ་དགའ། སྟོང་རྐུ་དུས་ཁྱེག་ཁྱེག་མ་བཙོས་ན། ཐུ་མོ་ཁྱེར་བའི་རྡེས་ལ་རྐ་ཚོ་འཁྱེར།[1]། ཁེམ་ཏོ་སྟེ་ར་སྟེ་འཛམ་ཏོ་གཡོགས་གཡོགས་ཁོག ཐུ་ལུ་གས་ཅེད་ལུ་གས་འགྲོ་ལུགས་སྟོད་ལུགས་སྤྱོངས། ཁྱེད་ལུགས་མེད་ཀྱང་ཁ་ལ་ཟ་ལུགས་སྤྲོབས། ཁ་མ་དེ་འདྲའི་སྤྱོ་སྤྱོ་སུ་ཁེག་སྤྱོ།།[1]། ཙ། ཚ་ཕྱུག་ཐང་ནས་ཐང་ལ་ཟགས་[1]ཅུ་མེད། ཁོད་ཕྱུག་གཡང་ལ་ཟགས་བ་སྐྱིང་ཡང་རྡེ།[1] སྤྱང་ཕྱུག་ཆུལ་ཁམས་བསྐོར་བ་སྤྱང་ཐོའི་ལས། ཕྱུག་ཐོ་སྤྱང་ལ་འཁྱམས་པ་དག་ལ་འགྱུར།[1] ཚ། ཅན་མ་ཁན་ཡོད་ན་གོ་ཆུ་བཤད་ཡོད་དོ། ཁྱེ་མ་ཁན་ཡོད་ན་མཐོང་ཆུ་བསྟན་

ཡོད་དོ།[1-3] །སྟུ་གུའི་ཁ་ཡི་དོན་གྱི་རྟོགའི་ཚུལ། །ཐུགས་ཀྱི་དཀྱིལ་དུ་འཁོན་མཛོད་ཟབ་མའི་ཚོགས།།[4]
བསྟན་བྱ་ལེའུ་བཅུ་བའོ།། ||

བསྟན་བྱ་ལེའུ་བཅུ་གཅིག་པ།

དེ་ནས་ཉོན་དང་ཟབ་མའི་ཚོ་ལོ་ཚོ། །སྐུག་གཟིག་ནགས་ཀྱི་དཀྱིལ་ནས་ཐོན་འདུན་རྣམས། །ཐུགས་མ་ཡི་ཁོག་ནས་ཐོན་པའི་དུས། །ཉེ་བ་མ་དང་འབྲེལ་ནས་ཡོང་བའི་དུས། །རྩེར་རྩེར་ཟེར་བ་ཙམ་ལས་ཤ་རྟོག་གཅིག[4] ནུ་ཁོ་ཁ་ལ་སྣུར་ཀྱང་འཐུང་མི་ཤེས། །ཤད་པ་ཡོད་ཀྱང་གོམ་པ་སྐྱོ་མི་ཤེས། །རྣ་བ་ཡོད་ཀྱང་ཚོག་བརྡ་སྐྱོད་མི་ཤེས། །མིག་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་མཐོང་རྒྱུ་མ་ལས་མེད།[5] སེམས་པ་ཡོད་ཀྱང་བསམ་རྒྱུ་མ་ལས་མེད། ངོ་ལ་འཁོར་བའི་སྤྲང་མ་དཀོག[6]མི་ཤེས། །མིག་ལ་འཚངས[7]བའི་ཐལ་བ་འདོན་མི་ཤེས། །ཁྱད་དུ་འཐུག་དུ་ཁྲོ་གས་དུ་རྒྱུ་བའི་དུས།[8] ཚ་མ་གཉིས་པོའི་དགོངས་པོའི་གཉེད་མེད་བཅས་བཅག །སྐམ་པ་བྱ་དང་རློན་པ་ཚ་མས་བྱེད། །འཇམ་པ་བྱ་དང་རྒྱུ་བ་ཚ་མས་བྱེད། །ང་ཁྱའི་དེ་འདུ་དེ་དུས་ཡིན་མདོག་མེད།[9] ཕྱུ་གུ་ཆུང་དུས་ཁྱེ་བ་ཚ་མས་སྐྱོལ།[10] །བྱ་ལུགས་བྱེད་ལུགས་འགྲོ་ལུགས་སྟོད་ལུགས་སྨྱོངས། །གང་བྱས་ཡོང་བའི་ཡོན་ཏན་ཚ་མའི་དྲིན།[11] །ལས་འབྲས་རློང་ལ་བསྐྱེད་ཚུལ་བྱ་ཡི་དོན། །བསམས[12]ཚུལ་བྱ་དང་དྲན་ཚུལ་བྱ་མེད། །དགོས་ཚུལ་བྱ་དང་འདེགས[13]ཚུལ་བྱ་མེད།[14] བཀའ་དྲིན་ཅན་གྱི་ཚ་མ་རྣམ་པ་གཉེས། །ཐ་སོར་ཐགས་པ་ད་ལྟ་ཙམ་ལ།[15] ཁྱེན་ཅན་དྲིན་དུ་བསམས་པ་ཙམ་ཡོང་ལགས། །ཁྱེལ་དང་ངོ་ཚ་དགོས་པ་འདི་ཅུ་རེད།[16] ཚོགས་དང་བསོད་ནམས་གསོག[17]པའི་རྩ་བ་རེད། །གོང་ན་གོ་བརྟ[18]གཤམ་ན་ཚ་མ་གཉེས། །དེ་གསུམ་ལས་ལྟག་སུ་ཡང་ཡོད་པ་མིན། །ཉེན་མཚན་མེད་པ་[19]ཚ་མའི་བཀའ་དང་བསྟུན།[20] སྔ་དགོངས་མེད་པ་ཚ་མའི་ཞབས་ལ་བཅར།[21] །ཞེམ་པོ་ཕུལ་ནས་ཙེ་མ་ཉེས་སེམས་ཀྱིས་ལྟོས། །འཇམ་པོ་བསྒོན་ནས་ཙེ་མ་ཉེས་ཡིད་ཀྱིས་ལྟོས།[22] །སྟན་པོ་ཞུས་ནས་ཐུགས་སེམས་ཙེ་ལྟོས། །ཡག་པོ་ཞུས་ནས་དགོངས་པ་ཙེ་སྐྱོ།[23]ལྟོས།།[24] ཚ་མ་མ་ཉེས་ན་འདི་ཕྱི་གཉེས་ཡོད་རེད། །ཚ་མ་མ་ཉེས་འདི་ཕྱི་གཉེས་མེད་

རེད། །ཚ་མ་ཡོད་དུས་བཀའ་དྲིན་མ་བསམས་ཀྱི་ཡར། །མེད་དུས་འགྲོད་པ་སྐྱེས་པ་ཐ་མའི་ཐ།།[1]

འགྲོད་པ་དེ་ཞིཕུགས་ནས་ཕུགས་སུ་འཆུད། །ད་ལྟ་སཀྱེང་འཆུད་[2]པ་དེ་ལས་འཆུད།[3] །དེ་ལྟར་ཚ་མ་འཇོམས་པའི་ཕུ་གུ་ཚོ། །གཅམ་གྱི་ནོར་བུས་སྐྱིང་གི་སྒམ་དུ་ཆུགས།།[4] [1]། བྱད་[2]། མེད་ཁྲབས་ཀྱི་ནོར་བུ་ཡིན་ཏེ། །བདག་[3]སྐེར་ནས་ཚ་བུ་འཕུལ་ཡོང་ངོ། །དེ་འདུ་[4]དམུལ་བའི་གཉིར་དུ་བསྐྱངས་ཡོངས་ངོ། །[5] [2]། ར་ཐངགཡོགས་[6]པ་རྣ་བས་ཐོས་ཡོད་འགྲོ། །རྩ་མཆོག་ཟིལ་བས་སྐད་ཆ་གོ་ཚོད་འགྲོ། །མི་རྒྱུད་མི་དགོས་ལྟ་རྒྱུད་ཡིན་གྱང་ཀྱང་། །བྱད་མེད་ཡིན་ན་བདུད་ཀྱི་ཡན་ལག་རེད།།[3]། དེ་འདྲའི་[7] བཤད་ཚད་ཅན་ན་ཕུང་ལ་སྐྱོར།[8] །བྱས་ཚད་ལམ་ལ་བཏང་[9]ན་རྒྱང་ལ་སྐྱར།[10] །བདུད་དང་བསྟོངས་དུས་མི་[11]ལ་དོགས་ཟོན་དགོས།།[4]། འདེ་དང་གློགས་པོ་བྱེད་ན་བྱ་མ་སྐོམས།[12] །གྱོན་པ་རྣེངས་[13]ན་གསང་པ་བཟོས་པས་ཆོག །མནའ་མ་མེད་ཀྱང་མནའ་མ་བསུས་པས་ཆོག །འཚོལ་[14]དགོས་བྱང་ན་ཚ་མ་རྣེད་མདོག་མེད།།[5]། ཚ་མ་གཉིས་དང་མནའ་མ་བརྟེ་མདོག་མེད། །འདུ་འདྲའི་ཁོད་དུ་སྟོད་པ་ངོ་ཚ། །འཛོན་མདོག་བྱས་ཀྱང་འོཁ་རྒྱུ་དེག་རེད། །ཚ་མ་མནའ་མིའདབྱེའབྱེད་མ་ཤེས་ན། །མི་ལུས་དེ་འདུ་ཐོབ་ཀྱང་ཉི་ལས་ལོད།།[6]། ཉི་ངན་སྟོ་ཡང་བདག་པོ་ངོས་ཀྱིས་འཛོན། །ཉི་ལས་ལོད་བའི་མི་དེ་ཡ་ཡང་ང། །དེ་འདྲའི་ལུས་རྟེན་སྟང་བའི་དགྱ་ལ་འགྱུར།།[7] [3]། མི་ངན་གཅིག་གི་ས་མི་བརྒྱ་རྩྭང་ལ་སྐྱར།[15] །མི་ལུས་ཡིན་ཀྱང་རྒྱ་མཚེའི་གཉིར་ལ་བསྐྱར།[16] །ལམ་ངན་བཏོད་ནས་འཛམ་གླིང་འཕྲང་[17]ལ་སྟོན། །བ་མོ་གཅིག་གི་ས་ཡི་ཞེང་ཟོས་[18]ནས། །བ་མོ་ཡོངས་ཀྱི་འགྲོ་བའི་ལམ་བྱ་བཀག།[8]། ཅེས་བའི་དེ་པེ་ལྟར་སྟོང་ངན་འདོར་ཤེས་པ། །རིག་པ་གནད་དུ་ཁོད་[19]ཅིག་ཤ་ཡི་བྱ། །བསམ་བློ་འདོངས་ལ་ཐོངས་ཤིག་ཏོ་ཏོའི་སྙིང་།།[9]། ཅེ་དང་འཇིགས་པས་དབྱངས་སྒྲན་ས་ནས། །ཐང་པའི་[20]བློངས་གི་ལས་སུ་སྐྱ་སེང་སེང། །བཟང་གི་རེ་དང་བན་ཀྱེས་ཡོད་ན། །ལམ་བྱ་དེ་ག་རེད་དོ་སྐལ་ལྟན་ཚོ།།[10]། འཁོང་བ་[21]མི་སྲིད་སྲིད་པའི་ཁོན་པ་རྣ། །ལས་ཅོན་མི་སྲིད་སྲིད་པའི་སྐུ་[22]དུས་འདིར། །འོན་རྩ་བསྐྱིལ་ནས་རྟོག་ཐོན་[23]བྱེད་པའི་དུས། །ཅི་ས་ལྟ་ས་གོ་བརྟ་ཁོང་ལ་ཞུ་ས།།[11]།

ལས་འབྲས་སྟིང་ལ་བཅངས་ནས་འགྲོ་ལུགས་དང་། ཁྱད་ནན་གཏ་སེམས་ལ་བཞག་ནས་བྱ་ཀཀཀལུགས་མཛོད། །ལས་འབྲས་ཁ་ནས་ཤོད་མ་ཁན་མང་པོ་ཡོང་། །ལག་ལེན་ལག་ཏུ་ལོན་པ་གསེར་ལས་དཀོན།།ཚཀ། དེ་ལ་བལྟས་ན་འགྲོད་པ་སྟིང་ནས་བསྐྱེད། །དེ་འདྲ་བས་མས་ཀཀཉ་ནས་ཐུབ་བ་གཏིང་ནས་བསྐྱེད། ཁེ་རིང་བྱེས་པའི་ཡི་གེ་ནག་ཆུང་འདི། །ཁ་ཆེ་ཚ་ལུ་སྨོ་བའི་སྨོ་ལབ་རེད།།ཚཀ། གཏི་མུག་སྟིང་གི་དཀྱིལ་ལ་རྩོལ་རྩོལ་འདི། །རང་གི་ཀཀཡ་མི་ཤེས་མི་ལ་བཤད་ལེ་འདུ། །རང་སྐྱོན་མི་མཐོང་མི་སྐྱོན་སྟོན་ལེ་འདུ། །ཆག་པ་གས་བས་ཀཀཤ་བྱོགས་ལ་ཉམ་ལེ་འདུ།།ཚཉ། ང་ལ་བྷ་མས་ཐུགས་རྗེས་རྒྱང་ནས་གཟིགས། །ཁ་དང་ལག་ལེན་འགྲིག་བའི་ཐྲེན་ཀཀབ་ལས་མཛོད། །མདོག་དང་བྱོ་བ་མཐུན་བའི་བཀྲ་ཤིས་ཞོག།ཚཡ། ཁ་ཆེ་ཚ་ལུའི་བསམ་བློའི་རྒྱ་མཚོ་ནས། །བཏོན་བའི་ཞོ་ར་བྱ་ཤོག་བྱའི་ནང་དུ་བཉམས།ཀཀར། །རྒྱལ་སྲིད་ཁྲོན་པའི་དགྱིལ་དུ་བཞག་ཡོད་དོ། །རྣ་བྱའི་ལུས་ལ་ཁུ་བྱུག་གསུང་སྐན་འདི། །སྐྱིད་སྐྱིད་ཅེར་བས་ཐྱོགས་ཀྱན་ཁྱབ་བར་ཤོག། །།ཚཧ། ཁ་ཆེ་ཚ་ལུས་ཀྱན་ལ་གདམས་པའོ།། ||

ཞུ་སྒྲིག་བའི་མཆན།

མི་ཚེས་གནད་ཀྱི་ཟེང་བའི་མཆན།

༡ སྐྱེ་ཐང་འགོར་ནས་གཞུའདོམ་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔའི་བར་དུསྐྱེལ་ཐུང་མཛོད་དེ། ནོར་བུའི་བང་མཛོད། བ་ཚོས་འདིར་མ་དེ་གཞི་བཅོལ་ས་ནི་གནོ་སྐྱའི་རིགས་དེའི་སྐྱན་ཁང་ཚང་ལྔ་ཡོད་པ་ཞིག་ཅིག་ཡོད་ཀྱང་ངེས་ཅན་ཞིག་ཡོད་ཚེ་ཁ་ཤས་ཀྱི་ཐོག་ནས་ཁ་ཤས་ཀྱི་ཐོག་ནས་ཡོད་ཚེ

༡༥ ཚོགས་ལ་ལེགས་པར་ཚོད། ནོར་བུའི་བང་མཛོད།

༡༦ མ་དེབར་ཚོགས་པ་ཞེས་བྱུང་ཡང་། གསེར་སྐྱམ་དང་ནོར་བུའི་བང་མཛོད་ཡུར་ཚོགས་ལ་ཞེས་བཅོས།

༡༧ ལོང་གཏམ་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་ལ། ནོར་བུའི་བང་མཛོད།

༡༨ སྐུར་རྒྱལ་བོད་ཀྱི་ཡུལ་ནི། ནོར་བུའི་བང་མཛོད། ཕུར་རྒྱལ་པྲི་ཚུལ་ལ་སྐུར་རྒྱལ་ཞེས་སམགོ་ཅན་ཡང་བྱུང་ཞིང་། སྤྱི་རིའི་དོན་གསུང་སྐོལ་མི་འདྲ་བ་འགའ་ཡོད་སྟངས་ནི་འདི་ལྟ་བུ་ཡིན། སྔར་ཕུ་དེགུང་རྒྱལ་གྱིས་བོད་ཁམས་དང་བསྟུར་བས་དེའི་དབང་འོག་ཏུ་ཡོད་པའི་རྒྱལ་ཁམས་ལ་ཕུར་རྒྱལ་ཞེས་ཟེར་སྐོལ་ཚགས་པར་བཤད་པ་དེ་དོན་ལ་གནས་སམ་སྟམ།

༡༩ དུང་དན། གསེར་སྐྱམ།

༢༠ ཕྱི་ཤོལ། ནོར་བུའི་བང་མཛོད།

༢༡ འདོར། ནོར་བུའི་བང་མཛོད།

༢༢ རྡེ་ཕྱ་བ། གསེར་སྐྱམ། ནོར་བུའི་བང་མཛོད།

ལེགས་པར་བཤད་པ་རིན་པོ་ཆེའི་གཏེར་ཀྱི་མཆན།

༡ རྡེ་འདྲ། མ་ཁན་པོ་སངས་རྒྱས་བསྟན་འཛིན་གྱི་ས་སྐྱ་ལེགས་བཤད་ཀྱི་འགྲེལ་པ། འདིར་ངཚོས་མ་དེབེཁས་སྐྱ་བཀའ་འབུམ་ནང་བཞུགས་པའི་སར་ཆུ་ཡོད་འཁྱུང་འཚུལ་དུ་ཡོད་པ་དེར་གཞི་བཅོལ་ཞིང་། བོད་ལྗོངས་བོད་ཡིག་དེབེཀྱིང་དེབེསྐྱན་ཁང་ནས་སྡེ་དགེ་ཤིང་དཔར་གཞིར་བཞག་གི་དཔྱིད་ལོ།༡༨༤༩ ལོར་གངས་ཅན་རིག་མཛོད་དེབ་ཨང་༡༣ ནང་བཞུགས་པ་དང་བསྟུར་ཞིབ་བྱས་ཡོད། དེ་བཞིན་དུ་བོད་ལྗོངས་མི་རིགས་དེབེསྐྱན་ཁང་ནས་དཔར་དུ་བཏབ་པའི་ལེགས་པར་བཤད་པ་རིན་པོ་ཆེའི་གཏེར་དང་འགྲེལ་པ་ཞེས་པའི་དེབ་དེར་བཞུགས་པའི་རྩ་བ་ལའང་བསྟུར་ཞིང་། སྐབས་འགར་དོན་གནད་མི་མཐུན་པ་ཚེ་ཅོག་ཡོད་རིགས་ཕྱིས་ཀྱི་ས་སྐྱའི་མཁས་པ་མཁན་པོས་ཚབ་བསྟུན་འཛིན་ཏེ།(༡༩༠༩-༡༩༥༠)གྱིས་མཛད་པའི་ས་སྐྱ་ལེགས་བཤད་ཀྱི་འགྲེལ་པའི་ནང་བཞུགས་པའི་རྩ་བ་དེ་དང་ཡང་བསྟུན་ཡོད། དེ་ཡང་སྔ་ལ་ཚོགས་སྡེད་ཀྱིརྩུལ་དུ་སྡེ་དགེ་ཤིང་དཔར་དང་། བར་པ་ལ་བོད་ལྗོངས་དང་། ཐ་མ་ལ་མཁན་པོ་ཞེས་བགོད་ཡོད། དེ་བཞིན་དུ་ས་སྐྱ་ལེགས་བཤད་ཀྱི་རྩ་བའི་གཞུང་རྣམས་དོས་འཛིན་སྐྱ་བའི་སྐབས།　དེང་རབས་ཀྱི་སྒོལ་དང་མཐུན་པ་ཏྲི་གའི་ཞང་གངས་ཀྱང་བགོད་ཡོད།

༢　མ་དེབར་མཁས་པའི་ཞེས་བྱུང་ཡང་མཁས་པ་ཞེས་དཔར་མ་གཞན་མང་པོར་བྱུང་བ་ཡུར་བཅོས།

༣ བསད་པར་ཏུས། མཁན་པོ། གསོད།　སྡེ་དགེ་ཤིང་དཔར།

༥ དབུགཏུས།　མཁན་པོ།

༧ མ་དེབར་རྩང་བུཞེས་པ་ཙམ་ལས་རྒྱན་སྐད་མི་བྱུང་ཡང་། སྡེ་དགེ་ཤིང་དཔར་དང་།　བོད་ལྗོངས་དང་། མཁན་པོ་ཡུར་བཅོས།

༨ ཚུ་རྩྭང་། མཁན་པོ།

๗ མ་དཔེར་འདང་ཞེས་བྱུང་ན་འང་དཔར་མ་གཞན་ལྟར་ཆུ་དུངས་ཞེས་བཅོས།

๙ དུངས་པར་བྱེད། སྔ་དགེ་ཤིང་དཔར། བོད་ལྷོངས། ཆུ་དུངས་ནོར་བུས་དུངས་པར་བྱེད། །མཁན་ཡོ།

๑ གཞན་ལས། བོད་ལྷོངས། མཁན་ཡོ།

๑๐ བསྐྱར། བོད་ལྷོངས། མཁན་ཡོ།

๑๑ བཀོལ་བ། མཁན་ཡོ།

๑๒ བ་ལས་འོ་མ་ཀུན་གྱིས་ལེན། །ཆུ་ལས་འོ་མ་ངང་པས་ཕྱེད། །ཅེས་མཁན་ཡིའི་འགྲེལ་པར་ཚོགས་སྡུ་ཕྱི་ལྷོགས་སྐེ་གས་ལ།

๑๓ གོ་བ་སྐྱེས། མཁན་ཡོ།

๑๔ མ་དཔེར་ཉིད་ལ་ཞེས་ལ་དོན་བྱུང་ཡང་དཔར་མ་གཞན་དུ་ཉིད་ལས་ཞེས་འབྱུང་ཁྲངས་བྱུང་བ་ལྟར་བཅོས།

๑๕ བཤད་པོས། མཁན་ཡོ།

๑๖ འགྲུབ་དགོས། མཁན་ཡོ།

๑๗ མ་གྲུབ་པ་ནས། མཁན་ཡོ།

๑๘ མ་དཔེར་བོང་མཛོད་ཅེས་བྱུང་ཡང་དཔར་མ་གཞན་ལྟར་བང་མཛོད་ཅེས་བཅོས།

๑๙ མི་དབང་ཆོས་སྐྱོང་ལྟག་པར་སྐྱོངས།། མཁན་ཡོ།

๒๐ མ་དཔེར་གསང་སྔགས་གྲུབ་པ་ཞེས་བྱུང་ཡང་། སྔ་དགེ་ཤིང་དཔར་དང་། བོད་ལྷོངས་དང་། མཁན་ཡོ་ལྟར་བཅོས།

๒๑ འབར་བ། བོད་ལྷོངས། མཁན་ཡོ།

๒๒ འགོར་འདབས། བོད་ལྷོངས།

๒๓ འདོད་པ། མཁན་ཡོ།

๒๔ མི་ལེན་པའི། མཁན་ཡོ།

๒๕ ནོར་བྱ། བོད་ལྷོངས། མཁན་ཡོ།

๒๖ དུལ་བ། མཁན་ཡོ།

๒๗ མཉམ། བོད་ལྷོངས། མཁན་ཡོ།

๒๘ འདོར། སྔ་དགེ་ཤིང་དཔར། བོད་ལྷོངས། མཁན་ཡོ།

๒๙ དེགས་བས། བོད་ལྷོངས། མཁན་ཡོ།

๓๐ མ་དཔེར་རྒྱལ་པོ་ཞེས་བྱེད་སྐྱ་མི་བྱུང་ཡང་། སྔ་དགེ་ཤིང་དཔར་དང་། བོད་ལྷོངས་ལྟར་བཅོས།

๓๑ སྐྱིང་རྡེ་སྐྱེ། མཁན་ཡོ།

༣༢ མ་དཔེར་འགལ་དུམ་ཞེས་བྱྱང་ཡང་། སྡེ་དགེ་ཤིང་དཔར་དང་། བོད་ལྷོངས་དང་། མཁན་པོ་བཞིན་བཅོས།

༣༣ དཔྱོད། སྡེ་དགེ་ཤིང་དཔར།

༣༤ ལྷོག སྡེ་དགེ་ཤིང་དཔར། བོད་ལྷོངས། མཁན་པོ།

༣༥ ཐུབ། སྡེ་དགེ་ཤིང་དཔར། བོད་ལྷོངས།

༣༦ གྱིས། མཁན་པོ།

༣༧ ངན་པ། སྡེ་དགེ་ཤིང་དཔར།བོད་ལྷོངས།

༣༨ འགོད། སྡེ་དགེ་ཤིང་དཔར། བོད་ལྷོངས། བགོད། མཁན་པོ།

༣༩ ཤེའབས། སྡེ་དགེ་ཤིང་དཔར། བོད་ལྷོངས།

༤༠ མི་བསྐྱབ་པ། སྡེ་དགེ་ཤིང་དཔར། མི་བསྐྱབ་པར། བོད་ལྷོངས། མཁན་པོ།

༤༡ བརྩེ། སྡེ་དགེ་ཤིང་དཔར། བོད་ལྷོངས།

༤༢ མདུན་སར། མཁན་པོ།

༤༣ རྒྱགས། མཁན་པོ།

༤༤ དགང་བ། སྡེ་དགེ་ཤིང་དཔར། བོད་ལྷོངས། མཁན་པོ།

༤༥ རིགས་པས། མཁན་པོ།

༤༦ བསགས། སྡེ་དགེ་ཤིང་དཔར། བོད་ལྷོངས།

༤༧ སྐུལ་ཞིང་། སྡེ་དགེ་ཤིང་དཔར། བོད་ལྷོངས། མཁན་པོ།

༤༨ དུང་དུ། བོད་ལྷོངས། མཁན་པོ།

༤༩ མ་དཔེར་སྐྱེ་འཛིན་ཞེས་བྱྱང་ཡང་དཔར་མ་གཞན་ལྟར་སྐྱེལ་འཛིན་ཞེས་བཅོས།

༥༠ འགས། མཁན་པོ།

༥༡ མེད་ཅའི། སྡེ་དགེ་ཤིང་དཔར། བོད་ལྷོངས།

༥༢ ཉམས་པར། སྡེ་དགེ་ཤིང་དཔར། བོད་ལྷོངས། མཁན་པོ།

༥༣ བསྐྱབ་པ་འགའ། སྡེ་དགེ་ཤིང་དཔར། བོད་ལྷོངས། སྐྱབ་པ་འགས། མཁན་པོ།

༥༤ འགས། མཁན་པོ།

༥༥ སྐྱེལ། བོད་ལྷོངས། མཁན་པོ།

༥༨ མནར་བ་ན། མཁན་པོ།

༤༣ འཕྲུམས། སྟེ་དགེ་ཤིང་དཔར། བོད་ལྷོ་དས།

༤༤ ཕྱག་བདར་ཁྲོད་ན་བརྟེ། སྟེ་དགེ་ཤིང་དཔར། བོད་ལྷོ་དས།

༤༥ ཐྱོགས་འགྲོ། མ་ཁན་པོ།

༤༦ འདས། མ་ཁན་པོ།

༤༧ བསྒྲུབ། སྟེ་དགེ་ཤིང་དཔར། བོད་ལྷོ་དས།

༤༨ རྩི་རྒྱུད་མང་དུ་བསྡུམས་ན་ཡང་། བོད་ལྷོ་དས། རྩི་རྒྱ་མང་དུ་བསྡོམས་ན་ཡང་། མ་ཁན་པོ།

༤༩ བརྩི། སྟེ་དགེ་ཤིང་དཔར། མ་ཁན་པོ།

༥༠ དབུ་བོའི། མ་ཁན་པོ།

༥༡ གས་ལ་ལ། སྟེ་དགེ་ཤིང་དཔར། བོད་ལྷོ་དས།

༥༢ གསོག སྟེ་དགེ་ཤིང་དཔར། བོད་ལྷོ་དས། མ་ཁན་པོ།

༥༣ སྐྱོང་། སྟེ་དགེ་ཤིང་དཔར། བོད་ལྷོ་དས།

༥༤ མ་དཔེར་གྱུག་ཅེས་བྱུང་ཡང་དཔར་མ་གཞན་ལྟར་གྱུགས་ཞེས་བཅོས།

༥༥ ཕྱད། སྟེ་དགེ་ཤིང་དཔར། བོད་ལྷོ་དས།

༥༦ སྐྱེབས། སྟེ་དགེ་ཤིང་དཔར། བོད་ལྷོ་དས། མ་ཁན་པོ།

༥༧ འབོད། སྟེ་དགེ་ཤིང་དཔར། བོད་ལྷོ་དས། མ་ཁན་པོ།

༥༨ འགྲོན་ནི། མ་ཁན་པོ།

༥༩ མིག་འཛུམ། མ་ཁན་པོ།

༦༠ འཁྲན་འཚོར་བ། བོད་ལྷོ་དས།

༦༡ མཆོན། སྟེ་དགེ་ཤིང་དཔར།

༦༢ ཆུ་ཕྲན། སྟེ་དགེ་ཤིང་དཔར། བོད་ལྷོ་དས།

༦༣ སྐྱོག མ་ཁན་པོ།

༦༤ བྱེད་ཀྱིས། སྟེ་དགེ་ཤིང་དཔར། བོད་ལྷོ་དས།

༦༥ སྐྱོང་སྟེ། སྟེ་དགེ་ཤིང་དཔར། བོད་ལྷོ་དས

༦༦ མ་དཔེར་འགྲན་ཞེས་བྱུང་ཡང་དཔར་མ་གཞན་ལྟར་སྟང་ཞེས་བཅོས།

༦༧ དམན་ལ། མ་ཁན་པོ།

༸༣ བཞུས་ན། སྡེ་དགེ་ཤིང་དཔར། བོད་ལྷོངས

༸༤ བསྒྱེད། སྡེ་དགེ་ཤིང་དཔར། བོད་ལྷོངས།

༸༩ འཚོལ། སྡེ་དགེ་ཤིང་དཔར། བོད་ལྷོངས།

༸༥ གཏོད། སྡེ་དགེ་ཤིང་དཔར། བོད་ལྷོངས།

༸༦ སྐམ། སྡེ་དགེ་ཤིང་དཔར། བོད་ལྷོངས། མཁན་པོ།

༸༧ བསྐམས། སྡེ་དགེ་ཤིང་དཔར། བོད་ལྷོངས། མཚོ་སྐམ། མཁན་པོ།

༸༨ འཕྲུགས་ན། མཁན་པོ།

༸༨ བྱམས་པ་ལས། མཁན་པོ།

༩༠ མ་དཔེར་རིན་ཆེ་ལ་ཞེས་བྱྱོད་ཡང་དཔར་མ་གཞན་ལྟར་རིན་ཆེ་བ་ཞེས་བཅོས།

༩༡ བསྲེག མཁན་པོ།

༩༢ སྨྲས། མཁན་པོ།

༩༣ མ་དཔེར་རྩི་ཞེས་བྱྱོད་ཡང་སྡེ་དགེ་ཤིང་དཔར་དང་། བོད་ལྷོངས་བཞིན་བརྩི་ཞེས་བཅོས།

༩༩ ཁྱི་རྐན། སྡེ་དགེ་ཤིང་དཔར།

༩༥ ཁྲོས་ཀྱང་། མཁན་པོ།

༩༨ མཐོ་དམའ། སྡེ་དགེ་ཤིང་དཔར། བོད་ལྷོངས།

༩༩ དམ་པར། མཁན་པོ།

༩༢ ཤོད། སྡེ་དགེ་ཤིང་དཔར། བོད་ལྷོངས། མཁན་པོ།

༩༩ ཀུ་སུད་དེ། སྡེ་དགེ་ཤིང་དཔར། བོད་ལྷོངས། མཁན་པོ།

༡༠༠ བརླ། སྡེ་དགེ་ཤིང་དཔར། བོད་ལྷོངས།

༡༠༡ བཅད། སྡེ་དགེ་ཤིང་དཔར། བོད་ལྷོངས། མཁན་པོ།

༡༠༢ ཐོན་བྱས་ན། སྡེ་དགེ་ཤིང་དཔར། བོད་ལྷོངས།

༡༠༣ བསྟགས། སྡེ་དགེ་ཤིང་དཔར། བོད་ལྷོངས།

༡༠༤ བཀུ། སྡེ་དགེ་ཤིང་དཔར། བོད་ལྷོངས།

༡༠༥ ཟ་བར། མཁན་པོ།

༡༠༨ མ་དཔེར་འཚད་ཅེས་འས་འཕྲལ་བྱྱོད་ཡང་དཔར་མ་གཞན་ལྟར་བཅོས།

༡༠༣ བབས། སྟེ་དགེ་ཤིང་དཔར། བོད་ལྗོངས། མཁན་པོ།

༡༠༤ དེགས་པའི་རྒྱུ། མཁན་པོ།

༡༠༥ མ་དཔེར་ཚོལ་ཞེས་འས་འཕྲལ་མི་བྱུང་ཡང་དཔར་མ་གཞན་ལྟར་བཅོས།

༡༡༠ འཕྲད། མཁན་པོ།

༡༡༡ ཚད་པ་གཅོད། སྟེ་དགེ་ཤིང་དཔར། བོད་ལྗོངས།

༡༡༢ བློན་པོ། སྟེ་དགེ་ཤིང་དཔར། བོད་ལྗོངས།

༡༡༣ མ་དཔེར་འགེགས་ཏེ་ཞེས་བྱུང་ཡང་དཔར་མ་གཞན་ལྟར་འགགས་ཏེ་ཞེས་བཅོས།

༡༡༤ འཕྲད། མཁན་པོ།

༡༡༥ ཤན། མཁན་པོ།

༡༡༦ མ་དཔེར་སྨིབ་ཅེས་ཡང་འཇུག་མི་བྱུང་ཡང་དཔར་མ་གཞན་ལྟར་བཅོས།

༡༡༧ འགྱལ། སྟེ་དགེ་ཤིང་དཔར། མཁན་པོ།

༡༡༨ བརྟན། སྟེ་དགེ་ཤིང་དཔར། མཁན་པོ།

༡༡༩ ཆུང་ངུ། སྟེ་དགེ་ཤིང་དཔར། བོད་ལྗོངས།

༡༢༠ གཏོང་ཀྱི། སྟེ་དགེ་ཤིང་དཔར། བོད་ལྗོངས།

༡༢༡ ངན་པས། སྟེ་དགེ་ཤིང་དཔར། བོད་ལྗོངས། མཁན་པོ།

༡༢༢ འཕྲིད། སྟེ་དགེ་ཤིང་དཔར། བོད་ལྗོངས། མཁན་པོ།

༡༢༣ ཅ་པས། སྟེ་དགེ་ཤིང་དཔར། བོད་ལྗོངས། མཁན་པོ།

༡༢༤ བྱེད་པ། སྟེ་དགེ་ཤིང་དཔར། བོད་ལྗོངས། མཁན་པོ།

༡༢༥ རྫུན་ཀྱིས་ཚ་རོལ་བསླུ་བར་ནུས།། སྟེ་དགེ་ཤིང་དཔར། བོད་ལྗོངས།

༡༢༨ བསླུ། སྟེ་དགེ་ཤིང་དཔར། བོད་ལྗོངས།

༡༢༩ མ་བརྟག མཁན་པོ།

༡༣༡ མ་དཔེར་གཡོན་ཅན་ཞེས་བྱུང་ཡང་དཔར་མ་གཞན་ལྟར་གཡོ་ཅན་ཞེས་བཅོས།

༡༣༨ བསླུ། སྟེ་དགེ་ཤིང་དཔར། བོད་ལྗོངས། མཁན་པོ།

༡༣༠ བྱོགས་པའི། སྟེ་དགེ་ཤིང་དཔར། བྱོགས་ཀྱི། མཁན་པོ།

༡༣༡ མ་དཔེར་གོས་བཏིང་ན་ཞེས་བྱུང་ཡང་སྟེ་དགེ་ཤིང་དཔར་དང་བོད་ལྗོངས་བཞིན་བཅོས། བཏིངས་ནས། མཁན་པོ།

༡༣༢ ཉམས་པས། མ་གན་པོ།

༡༣༣ གནྡྷའི། སྡེ་དགེ་ཤིང་དཔར། གཌྡྷའི། བོད་ལྷོངས།

༡༣༤ བརྟུང་། མ་གན་པོ།

༡༣༥ བརྩི། མ་གན་པོ།

༡༣༨ རང་གིས། མ་གན་པོ།

༡༣༩ སྨྲོན་པས། མ་གན་པོ།

༡༣༡ ཟླུན་པོས། སྡེ་དགེ་ཤིང་དཔར། བོད་ལྷོངས། མ་གན་པོ།

༡༣༨ ཏྲིན། སྡེ་དགེ་ཤིང་དཔར། སྦྱིན། མ་གན་པོ།

༡༤༠ ལྷག་པར། གསུང་འབུམ།

༡༤༡ བསྐམས། མ་གན་པོ།

༡༤༢ ངན་པས། མ་གན་པོ།

༡༤༣ སྟོང་པོ། མ་གན་པོ།

༡༤༤ ཚགས། སྡེ་དགེ་ཤིང་དཔར། བོད་ལྷོངས། མ་གན་པོ།

༡༤༥ འདུལ་བ། མ་གན་པོ།

༡༤༨ མ་དཔེར་གདོན་ཞེས་བྱྱང་ཡང་སྡེ་དགེ་ཤིང་དཔར་དང་། བོད་ལྷོངས་སུ་འདོན་ཞེས་བྱྱང་བ་ལྟར་བཅོས།

༡༤༩ ཞི་འཚོས། མ་གན་པོ།

༡༤༢ སྐྱོང་། མ་གན་པོ།

༡༤༨ ཐྱུམས། མ་གན་པོ།

༡༥༠ མ་དཔེར་ཡིན་ཞེས་བྱྱང་ཡང་དཔར་མ་གཞན་ལྟར་ཡི་ཞེས་བཅོས།

༡༥༡ མ་དཔེ་དང་། སྡེ་དགེ་ཤིང་དཔར། བོད་ལྷོངས་བཅས་པར་སྐྱན་གྲགས་རྒྱལ་ཚེས་བྱྱང་ཡང་། མཚོ་སྟོན་མི་རིགས་དཔེ་སྒྲུན་ཁང་ནས་དཔར་དུ་བཏབ་པའི་ས་སྐྱའི་ལེགས་བཤད་རྩ་འགྲེལ་ནང་བསྟེན་དགས་ཞེས་བྱྱང་བ་དག་པར་སྣང་བས་དེ་བཞིན་དུ་བཅོས། རྒྱལ་བོའི། མ་གན་པོ།

༡༥༢ སྟོམས། མ་གན་པོ།

༡༥༣ རྒྱན་མར། མ་གན་པོ།

༡༥༩ བབ། སྡེ་དགེ་ཤིང་དཔར།

๑๙๙ ཁྲུར་ཐོ། སྟེ་དགེ་ཤིང་དཔར། བོད་ལྷོངས། མ་ཁན་ཐོ།

๑๙๘ བཀ་ཕེབས། མ་ཁན་ཐོ།

๑๙๗ འཇིགས་པ། མ་ཁན་ཐོ།

๑๙๖ མ་དཔེར་བསྟན་པ་ཞེས་བྱྱུང་ཡང་དཔར་མ་གཞན་ལྟར་བརྙེན་པ་ཞེས་བཅོས།

๑๙๕ མ་དཔེ་དང་བོད་ལྷོངས་གཉིས་སུ་བསྟན་ཞེས་བྱྱུང་ཡང་། དཔར་མ་གཞན་དུ་བསྟེན་ཞེས་བྱྱུང་བ་ལྟར་བཅོས།

๑๙๐ འཆི་བ། མ་ཁན་ཐོ།

๑๙๑ མཛའ་བ། སྟེ་དགེ་ཤིང་དཔར། བོད་ལྷོངས། མ་ཁན་ཐོ།

๑๙๒ གཅོས། མ་ཁན་ཐོ།

๑๙๓ རྫུན་ན་རྫུན། སྟེ་དགེ་ཤིང་དཔར།བོད་ལྷོངས།

๑๙๔ བརྫུན། མ་ཁན་ཐོ།

๑๙๕ མ་དཔེར་གཉན་གྱིས་ཞེས་བྱྱུང་ཡང་དཔར་མ་གཞན་ལྟར་གཉེན་གྱིས་ཞེས་བཅོས།

๑๙๔ བརླག་ས། སྟེ་དགེ་ཤིང་དཔར། བོད་ལྷོངས།

๑๙๓ ཁར། སྟེ་དགེ་ཤིང་དཔར། བོད་ལྷོངས། མ་ཁན་ཐོ། མ་དཔེར་ཁྱད་འབྱིན་པའི་ཞེས་བྱྱུང་།

๑๙๒ མ་ཁས་པས། མ་ཁན་ཐོ།

๑๙๑ ཁྱ་ཀྱས། མ་ཁན་ཐོ།

๑๙๐ ཚབ། སྟེ་དགེ་ཤིང་དཔར། བོད་ལྷོངས། དམའ་ཚབ། མ་ཁན་ཐོ།

๑๙๑ འགོན། མ་ཁན་ཐོ།

๑๙๒ གཟུ་ལུམ་དགའ་གི། མ་ཁན་ཐོ།

๑๙๓ བཅད་བྱ། མ་ཁན་ཐོ།

๑๙๔ བལྟ་ན། བོད་ལྷོངས།

๑๙๕ གཙུབས། མ་ཁན་ཐོ།

๑๙๖ རྒྱལ་ཐོ། མ་ཁན་ཐོ།

๑๙๗ སྒོགས། བོད་ལྷོངས།

๑๙๘ སྐྱེ་བན། མ་ཁན་ཐོ།

๑๙๙ རྒྱལ་བན། མ་ཁན་ཐོ།

༡༨༠ དེ་ཡི། བོད་ལྷོངས། མཁན་པོ།

༡༨༡ མ་དེའང་འོད་ཟེར་ཅན་རྣམས་ཞེས་བྱྱང་ཡང་དཔར་མ་གཞན་དུ་འོད་ཟེར་གཞན་རྣམས་ཞེས་བྱྱང་བ་ཡུར་བཅོས།

༡༨༢ སྒ་སྒོག མཁན་པོ།

༡༨༣ མ་བཞུ། མཁན་པོ།

༡༨༤ དེར། མཁན་པོ།

༡༨༥ ཚགས། སྡེ་དགེ་ཤིང་དཔར། བོད་ལྷོངས། མཁན་པོ།

༡༨༦ བྱུན་པོར། སྡེ་དགེ་ཤིང་དཔར།

༡༨༧ ན་བར། མཁན་པོ།

༡༨༨ ཡེ་བས། མཁན་པོ།

༡༨༩ སྒངས། མཁན་པོ།

༡༩༠ ཚག མཁན་པོ།

༡༩༡ སྐྱེས། སྡེ་དགེ་ཤིང་དཔར།

༡༩༢ སྐྱེད། མཁན་པོ།

༡༩༣ མ་དེའང་ཚུ་ལ་ཞེས་བྱྱང་ཡང་དཔར་མ་གཞན་ཡུར་ཚུ་ལས་ཞེས་བཅོས།

༡༩༤ འབྲི་ཤིང་། བོད་ལྷོངས། མཁན་པོ།

༡༩༥ བསྐྱེད། སྡེ་དགེ་ཤིང་དཔར། སྐྱེ། བོད་ལྷོངས།

༡༩༦ འབྱིན་བའི། མཁན་པོ།

༡༩༧ ནང་ལུས་དང་། མཁན་པོ།

༡༩༨ ཅན་གྱི། སྡེ་དགེ་ཤིང་དཔར། མཁན་པོ།

༡༩༩ བསྒྲུ་བ། མཁན་པོ།

༢༠༠ སྐྱེས། སྡེ་དགེ་ཤིང་དཔར། བོད་ལྷོངས། མཁན་པོ།

༢༠༡ མ་དེའང་སྒྲངས་ཞེས་བྱྱང་ཡང་དཔར་མ་གཞན་ཡུར་བཅོས།

༢༠༢ ཆུ་ལམ། སྡེ་དགེ་ཤིང་དཔར།

༢༠༣ གྲགས། སྡེ་དགེ་ཤིང་དཔར།

༢༠༤ མ་དེའང་དགའ་རྟགས་ཏེ་ཞེས་བྱྱང་ཡང་དཔར་མ་གཞན་ཡུར་རྒྱག་རྟགས་ཏེ་ཞེས་བཅོས།

༢༠༤ མི་བསྐྱུ། བོད་ལྷོངས། མཁན་པོ།

༢༠༨ གདུངས། མཁན་པོ།

༢༠ཀ མ་དབེར་སུ་ཞིག་ཡིན་ཞེས་བྱུང་།

༢༠ང བརྒྱད་ན། བོད་ལྷོངས།

༢༠ཅ མ་དབེར་ཕྱི་བ་ཁྱབ་བ་དང་ཞེས་བྱུང་ཡང་དབང་མ་གཞན་ལྟར་བཅོས།

༢༡༠ གཏོང་། སྐེ་དགེ་ཤིང་དཔར། བོད་ལྷོངས། བཏང་། མཁན་པོ།

༢༡༡ སྟུགས། སྐེ་དགེ་ཤིང་དཔར། རྩིང་བུ་ལྟུགས་འདོད་ན། བོད་ལྷོངས།

༢༡༢ བཞག སྐེ་དགེ་ཤིང་དཔར། གཞན་ཝའི། མཁན་པོ། འབྲེང་པ་བཞག་པ་རྩིང་གིས་གསོས། བོད་ལྷོངས།

༢༡༣ ཚས། སྐེ་དགེ་ཤིང་དཔར། བོད་ལྷོངས།

༢༡ཉ ཟས་གོས། བོད་ལྷོངས། མཁན་པོ།

༢༡༥ བཞད་གད་གནས། མཁན་པོ།

༢༡༨ ཀེམ། སྐེ་དགེ་ཤིང་དཔར། ཀེང་ཤུའི། བོད་ལྷོངས། ཀང་ཤུའི། མཁན་པོ།

༢༡ཀ འབུས། མཁན་པོ།

༢༢༡ སྐྱོབས། མཁན་པོ།

༢༢༨ བདེ་སྐྱིད། མཁན་པོ།

༢༣༠ ཞེངས་པས། མཁན་པོ།

༢༣༡ དེ་ལས་ཡོན་ཏན་མི་ཟེན་ན། བོད་ལྷོངས།

༢༣༣ བསྐྲུངས། སྐེ་དགེ་ཤིང་དཔར། བོད་ལྷོངས། སྐྲུངས། མཁན་པོ།

༢༣༤ བསྒོམ་པ། མཁན་པོ།

༢༣ཉ སྐྱབ་པ། མཁན་པོ།

༢༣༥ སྐྱབ་པ། བོད་ལྷོངས།

༢༣ཅ མ་དབེར་གནས་མ་ཡིན་ལ་ཞེས་བྱུང་ཡང་དཔར་མ་གཞན་ལྟར་བཅོས།

༢༣ཀ འཕངས། མཁན་པོ།

༢༤༡ བལྟགས། སྐེ་དགེ་ཤིང་དཔར། བོད་ལྷོངས། ལྟགས། མཁན་པོ།

༢༤ཅ འདབས། བོད་ལྷོངས། མཁན་པོ།

༢༣༠ མི་རྟོན། མཁན་པོ།

༢༣༡ ཕུང་སུ། མཁན་པོ།

༢༣༢ རིགས་ཤིང་། སྟེ་དགེ་ཤིང་དཔར། མཁན་པོ།

༢༣༣ འཚེ་རྒྱས། མཁན་པོ།

༢༣༤ བཙམས། བོད་ཡྱོངས། མཁན་པོ།

༢༣༥ འཕྲུམས། མཁན་པོ།

༢༣༦ དགས་པས། མཁན་པོ།

༢༣༧ བརྟག་པའི། བོད་ཡྱོངས། མཁན་པོ།

༢༣༨ མ་དཔེར་བདེ་བའི་རྒྱུ་ཞེས་བྱུང་ཡང་དཔར་མ་གཞན་ལྟར་ཕུན་ཚོགས་རྒྱུ་ཞེས་བཅོས།

༢༣༩ སྐྱམ་ན། བོད་ཡྱོངས། མཁན་པོ།

༢༤༠ སྨྲས་ཀྱང་། སྟེ་དགེ་ཤིང་དཔར། བདེན་པ་སྨྲས་ཀྱང་དོག་པ་སྐྱེ། བོད་ཡྱོངས། བདེན་པར་སྨྲས་ཀྱང་། མཁན་པོ།

༢༤༡ ཀྱི། སྟེ་དགེ་ཤིང་དཔར། བོད་ཡྱོངས། འབྲུང་ཀྱི། མཁན་པོ།

༢༤༢ ཀྱང་རོ། སྟེ་དགེ་ཤིང་དཔར།

༢༤༣ བགོལ་བར། བོད་ཡྱོངས། མཁན་པོ།

༢༤༤ གདིང་། མཁན་པོ།

༢༤༥ འགྲུབ་པ། སྟེ་དགེ་ཤིང་དཔར། བོད་ཡྱོངས། མཁན་པོ།

༢༤༨ ཡིད་རྟོན། བོད་ཡྱོངས། མཁན་པོ།

༢༤༩ སུས། བོད་ཡྱོངས། མཁན་པོ།

༢༤༢ གསོ་གོ སྟེ་དགེ་ཤིང་དཔར། བོད་ཡྱོངས། མཁན་པོ།

༢༤༨ ཆུས་ཕྱེད། བོད་ཡྱོངས། མཁན་པོ།

༢༥༠ འཁྱར་བ། བོད་ཡྱོངས། འཁྱར་བར། མཁན་པོ།

༢༥༡ འདོན་པའང་ཤེས། མཁན་པོ།

༢༥༢ སྐེམ། སྟེ་དགེ་ཤིང་དཔར། བོད་ཡྱོངས། སྐམ། མཁན་པོ།

༢༥༣ དྲིས། མཁན་པོ།

༢༥༤ མ་དཔེར་མི་སོད་ན་ཞེས་བྱུང་ཡང་དཔར་མ་གཞན་ལྟར་བཅོས།

༢༤༤ རྩེ་ཤིང་ལས་བྱང་གི སྟེ་དགེ་ཤིང་དཔར། ཤིང་རྩེ་ལས་བྱང་གི བོད་ཡྱོངས།

༢༤༨ མ་རྩོགས་པ། མཁན་པོ།

༢༤༩ དབུ་བོས། མཁན་པོ།

༢༥༢ མི་རྟོན། མཁན་པོ།

༢༥༨ བསྟེན་ཏེ། བོད་ཡྱོངས། མཁན་པོ།

༢༦༠ ཚགས་བའི། བོད་ཡྱོངས། མཁན་པོ།

༢༦༡ འཚོད་གྲོགས། མཁན་པོ།

༢༦༢ བྱ་ཡི། སྟེ་དགེ་ཤིང་དཔར། བོད་ཡྱོངས། མཁན་པོ།

༢༦༣ ཉོ་འཚོང་། མཁན་པོ།

༢༦༤ དེ་ལྟར་མིན། སྟེ་དགེ་ཤིང་དཔར། བོད་ཡྱོངས།

༢༦༥ མང་ཐྱིན། བོད་ཡྱོངས།

༢༦༨ གང་། བོད་ཡྱོངས། མཁན་པོ།

༢༦༩ མ་གྲིས་དབྱུ་རྩམས་བསྡུ། མཁན་པོ།

༢༧༢ སྐམ། སྟེ་དགེ་ཤིང་དཔར། མཁན་པོ།

༢༧༨ མ་དཔེ་དང་སྟེ་དགེ་ཤིང་དཔར་དུ་རྩེ་བོས་ཞེས་བྱེད་སྐྱབ། རྩེ་བོ། བོད་ཡྱོངས། མཁན་པོ།

༢༨༠ གཞོད་ཆེན། མཁན་པོ།

༢༨༡ མ་དཔེར་བསྐྱབ་པར་དཀའ་ཞེས་བྱྱད་ཡང་དཔར་མ་གཞན་ལྟར་བསྐྱབ་པར་སྐྱ་ཞེས་བཅོས།

༢༨༢ སུ་ཡང་། བོད་ཡྱོངས། མཁན་པོ།

༢༨༣ དབུ་ཡིན་དང་། བོད་ཡྱོངས། མཁན་པོ།

༢༨༤ མ་ཚུགས་བར། མཁན་པོ།

༢༨༥ བསྟན་པར། མཁན་པོ།

༢༨༨ སྐྱོགས། སྟེ་དགེ་ཤིང་དཔར། བོད་ཡྱོངས།

༢༨༩ བསྟེག མཁན་པོ།

༢༩༢ གཞོད་པར། སྟེ་དགེ་ཤིང་དཔར། བོད་ཡྱོངས། མཁན་པོ།

༢༩༤ མགྱ། མཁན་པོ།

༢༢༠ བརྟན་པ། སྟེ་དགེ་ཤིང་དཔར། བོད་ལྟོངས། མཁན་ཐོ།

༢༢༡ སུ་ཞིག་ཟུས། མཁན་ཐོ།

༢༢༢ འཇའ་ཚོན། བོད་ལྟོངས། མཁན་ཐོ།

༢༢༣ བཀའ་སྟེ་དགེ་ཤིང་དཔར། བརྟག་ཡ། མཁན་ཐོ།

༢༢༤ སྒྲས། བོད་ལྟོངས། མཁན་ཐོ།

༢༢༥ ཀྱིས། མཁན་ཐོ།

༢༢༦ གཞན་ལས། མཁན་ཐོ།

༢༢༧ འཚོང་ཟོང་ལྟགས་བཞིན། མཁན་ཐོ།

༢༢༨ དཔག མཁན་ཐོ།

༢༢༩ གོ་ཡང་དོན་དེ་མི་འདོན་ན། མཁན་ཐོ།

༢༣༠ བརྟགས་ལ་འདོན་པར་བྱ། མཁན་ཐོ།

༢༣༡ སྐྱོད་པས་སྐྱོང་། སྟེ་དགེ་ཤིང་དཔར། མཁན་ཐོ།

༢༣༢ སྐྱང་། མཁན་ཐོ།

༢༣༣ ཚད་ཐོ་སྐུ། བོད་ལྟོངས། ཚན་ཐོས་སྐུ། མཁན་ཐོ།

༢༣༤ སོར་མོ་ནི། མཁན་ཐོ།

༢༣༥ མི། མཁན་ཐོ།

༢༣༦ མ་དཔེར་སོགས་ཞེས་བྱུང་ཡང་གསོག་ཅེས་བཅོས། སྐབས་མང་ཐོར་མ་དཔེར་གསོག་ལ་སོགས་ཞེས་བྱེས་སྟང་།

༢༣༧ སྐྱང་བ་ཆེ། སྟེ་དགེ་ཤིང་དཔར། བོད་ལྟོངས། སྐྱང་བའི་མཆོག མཁན་ཐོ།

༢༣༨ བཅུ་བ། མཁན་ཐོ།

༢༣༩ སྤྱོངས། བོད་ལྟོངས། སྤྱོང་། མཁན་ཐོ།

༢༤༠ ཁོལ་བའི་ཆུ་ཡིས་ཀྱང་། བོད་ལྟོངས། མཁན་ཐོ།

༢༤༡ བསྒྲབས། བོད་ལྟོངས། མཁན་ཐོ།

༢༤༢ གཞན་ཞིག མཁན་ཐོ།

༢༤༣ མཁས་པས་ལོངས་སྤྱོད་ལྟགས་བར་སྟད། མཁན་ཐོ།

༢༤༤ ཕྱོགས་སུ། མཁན་ཐོ།

༢༠༧ འཕྲོག སྡེ་དགེ་ཤིང་དཔར། བོད་ལྷོངས། མཁན་པོ།

༢༠༨ བརྟུ་བསྒྲིས། མཁན་པོ།

༢༠ཀ ཀོས། སྡེ་དགེ་ཤིང་དཔར།

༢༠༡ གཟན། བོད་ལྷོངས།

༢༠༢ མི་དེ། བོད་ལྷོངས། མཁན་པོ།

༢༡༠ ཁྲ་དས། སྡེ་དགེ་ཤིང་དཔར།

༢༡༡ མ་དཔེར་སྟོན་རབ་སྒྲ་ཞེས་བྱུང་།

༢༡༢ འགྲོ་བ་ལ། མཁན་པོ།

༢༡༣ བསྒྲབ། མཁན་པོ།

༢༡ཉ སྒྲུབ། སྡེ་དགེ་ཤིང་དཔར། བོད་ལྷོངས།

༢༡༥ གཉེན་དེས་ཅན་དུ་བྱས་ན་ཡེགས། མཁན་པོ།

༢༡༦ མ་དཔེ་དང་སྡེ་དགེ་ཤིང་དཔར་གཉིས་སུ་བསྒྲབ་པ་ཞེས་བྱུང་ཡང་བོད་ལྷོངས་དང་མཁན་པོ་ལྟར་བཅོས།

༢༡ཀ རང་དོན། མཁན་པོ།

༢༡༤ གཡོ་སྒྲུབ། མཁན་པོ།

༢༡ཅ ཆས་ཤིང་གདུགས་ན། བོད་ལྷོངས། བཀའ་ཤིང་བརྟུང་ནས། མཁན་པོ།

༢༢༠ སྤེལ། བོད་ལྷོངས། མཁན་པོ།

༢༢༡ ཡོངས་སུ། མཁན་པོ།

༢༢༢ དེ་ལ་ལ་ལས། མཁན་པོ།

༢༢༣ བསྒྲངས། སྡེ་དགེ་ཤིང་དཔར།

༢༢ཉ བཞུན་མར་སྟོད། མཁན་པོ།

༢༢༥ སྨྲག་གམ། སྡེ་དགེ་ཤིང་དཔར། བོད་ལྷོངས། མཁན་པོ།

༢༢༦ བྱས་ན། སྡེ་དགེ་ཤིང་དཔར། མཁན་པོ། བརྟེན་བྱས་ན། བོད་ལྷོངས།

༢༢ཀ བརྟེན་པ་ཡིས། མཁན་པོ།

༢༢༨ བརྟེན། སྡེ་དགེ་ཤིང་དཔར། མཁན་པོ།

༢༢ཅ མ་དཔེར་བྱ་སྟེ་ཞེས་བྱུང་ཡང་དཔར་མ་གཞན་ལྟར་བཅོས།

རཀ་ཤིས་པ་དང་བྲ་བ་འགྲུབ། མཁན་པོ།

རཀ། མི་བཀྲགས་ཏེ། མཁན་པོ།

རཀཀ བསྟུབ། མཁན་པོ།

རཀཁ བསྟེགས་ན། མཁན་པོ།

རཀག ཚོགས་སྐྱེན་པ། མཁན་པོ།

རཀང འཚོལ་བ། བོད་ཡྱོངས། མཁན་པོ།

རཀཅ སྐྱིད་པའང་། མཁན་པོ།

རཀཆ འདིར། མཁན་པོ།

རཀཇ རེགས་རྒྱུད་རྒྱུད་ཀྱི་དོགས་པ་ཡིས།། བོད་ཡྱོངས། མཁན་པོ།

རཀཉ མ་དཔེར་སོགས་ཞེས་བྱུང་། གསོག སྡེ་དགེ་ཤིང་དཔར། རྣེད་པའང་བསོག མཁན་པོ།

རཁཀ མཁས་པས་རེགས་བརྒྱད། མཁན་པོ།

རཁཁ འཕྲུམས། བོད་ཡྱོངས། མཁན་པོ།

རཁག མ་དཔེར་ཚ་མ་བུཞེས་བྱུང་། ཚ་མ་བུར། སྡེ་དགེ་ཤིང་དཔར། ཚ་མས་བྱུར། མཁན་པོ།

རཁང ཚ་མར། མཁན་པོ།

རཁཅ མ་དཔེར་གཞན་ཀྱི་ཞེས་འབྲེལ་སྒྲ་བྱུང་ཡང་དཔར་མ་གཞན་ལྟར་བཅོས།

རཁཆ སྲིད་པའི་འགོལ་པོར། མཁན་པོ།

རཁཇ འབྲེང་། སྡེ་དགེ་ཤིང་དཔར། སྲིད། སྡེ་དགེ་ཤིང་དཔར། བོད་ཡྱོངས།

རཁཉ ཚམས། མཁན་པོ།

རཁཏ སྐྱེད། སྡེ་དགེ་ཤིང་དཔར།

རཁཐ གཅོམ་བསྟུངས། མཁན་པོ།

རཅཀ བདག་གི། མཁན་པོ།

རཅཁ བདག་གིས། མཁན་པོ།

རཅག མ་བསད་ན་འང་། བོད་ཡྱོངས། མི་གསོད་ན་འང་། མཁན་པོ།

རཅང ཅིས། མཁན་པོ།

རཅཅ ཤེ་ནས་དེ་ཡི་སྐུ་ངན་བྱེད། །མཁན་པོ།

རཀ། བསྒྲབས། སྟེ་དགེ་ཤིང་དཔར། བསྒྲུབ། མཁན་པོ།

རཁ། གཞན་མགོ་འདོན་ཕྱིར་དྲང་བ་འདྲ། །སྟེ་དགེ་ཤིང་དཔར། བོད་ལྷོངས། མཁན་པོ།

རག། ཚའི། སྟེ་དགེ་ཤིང་དཔར། ན་ཚ་ས། བོད་ལྷོངས། མཁན་པོ།

རང། ཆྱོད་ཀྱི། མཁན་པོ།

རཅ། བསྟན་པ་ཀྱིས། མཁན་པོ།

རཆ། གཡ་རྒྱང་། བོད་ལྷོངས། མཁན་པོ།

རཇ། སྒྲུབ། བོད་ལྷོངས། མཁན་པོ།

རཉ། སྒྲུངས་པ། བོད་ལྷོངས། སྒྲུངས་ན། མཁན་པོ།

རཊ། མི་བསྒྲབ། མཁན་པོ།

རཋ། མ་དབེར་ངོ་ཚར་ལ་མ་སྟོན་འཇུག་མི་གསལ་ལ།

རཌ། བསྒྲབས་པ། སྟེ་དགེ་ཤིང་དཔར། མ་བསྒྲབ་པས། མཁན་པོ།

རཎ། བསྒྲབ། སྟེ་དགེ་ཤིང་དཔར། མཁན་པོ།

རཏ། ཚུན་སུམ། མཁན་པོ།

རཐ། མ་བསྒྲུབ་པའི། མཁན་པོ།

རད། མ་དབེ་དང་མཁན་པོའི་དབེར་ཡིན་གསལ་ལ།

རདཔ། བཞག་ནས། མཁན་པོ།

རདཕ། བ་ལང་གཡ་བལྟ། བོད་ལྷོངས། བ་གླང་གཡ་ལྟ། མཁན་པོ།

རདབ། ཟངས། སྟེ་དགེ་ཤིང་དཔར། བཟུང་། བོད་ལྷོངས། མཁན་པོ།

རདམ། དེ་ཡི་ཁ་ཉན་ཏེ། སྟེ་དགེ་ཤིང་དཔར། འདི་ཡི་ཁ་ཉན་ཏེ། བོད་ལྷོངས། ཅི་ནས་དེ་ཡི་ཁ་གླན་ཏེ། མཁན་པོ།

རདཙ། རྣམ་པ། མཁན་པོ།

རདཚ། དེ་ལྟར། མཁན་པོ།

རདཛ། བརྒྱས་པ་མི་གསུང་གི། སྟེ་དགེ་ཤིང་དཔར། རྒྱན་པ་མི་གསུང་གིས། བོད་ལྷོངས། རྒྱན་པ་མི་གསུང་གི། མཁན་པོ།

རདཝ། ཕྱིས་ནས་ལྷོས། མཁན་པོ།

རདཞ། མ་བཟོས། མཁན་པོ།

རདཟ། མངན་ཡང་། མཁན་པོ།

༢༥ རྩམས་ན་ཤེས། མ་ཁན་པོ།

༢༧ ཚོ་བྱེད། སྟེ་དགེ་ཤིང་དཔར།

༢༢ འགྲུངས་ཤིང་། བོད་ལྗོངས། མ་ཁན་པོ།

༢༣ འདོད་རྒུ། མ་ཁན་པོ།

༢༩ མ་དབེར་སྐྱེ་བོ་ཞེས་བྱུང་།

༣༡ འཕོབ་པའི་ཕྱིར། མ་ཁན་པོ།

༣༤ བདག་གིས། མ་ཁན་པོ།

ལེགས་པར་བཤད་པའི་རིན་པོ་ཆེའི་གཏེར་ཀྱི་འགྲེལ་པའི་མཆན།

༡ འདིར་བཞུགས་པའི་འགྲེལ་པ་དེ་མང་པོ་ཞིག་གིས་དམར་སྟོན་ཚོས་རྒྱལ་གྱིས་མཛད་པར་ངོས་འཛིན་མཛད་སྣང་ན་འང་། འགྲེལ་པ་རང་ཉིད་ཀྱི་མཛད་བྱང་ལ་ཞིབ་མོར་བརྟག་ན་འཁྲིག་དང་ཆེན་ཆུབ་དཔལ་གྱིས་མཛད་པའི་ས་སྐྱ་ལེགས་བཤད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་དང་ཨོས་ཤིག་ཡོད་པ་དེ་ཉིད་དུ་གནས་པར་མཐོང་ལ། དེ་ལ་ཕྱིས་དམར་སྟོན་ཚོས་རྒྱལ་གྱིས་ཞུདཔ་དང་འབྲེལ་ནོར་བ་རྣམས་བཅོས་ཏེ་ས་ལྟར་བཏང་ཡམ་དུ་ཐབ་རང་ཉིད་ཀྱི་སྐྱན་ལམ་དུ་ཐབ་སྟེ་གཏན་འབེབས་མཛད་པ་ཞིག་ཏུ་སྣང་ངོ་།། འགྲེལ་པ་འདི་ནང་ལེགས་བཤད་ཀྱི་གཞུང་གལ་ཆེ་བ་ཁག་གིཆ་ལ་འགྲེལ་བ་བྱོན་བྱང་ཀྱི་གཏམ་རྒྱུད་རྣམས་གསལ་བར་མཛད་པ་ལས་ས་སྐྱ་ལེགས་བཤད་ཀྱི་གཞུང་ཆ་ཚང་གི་འགྲེལ་པ་མེད།

༢ ཐུབ་པ་ཤཱཀ་མིག་གི་མཚན་ཐོགས་ཚུལ་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་འདི་རིག་བྱེད་གཏམ་རྒྱུད་བདམས་བསྒྲིགས། སྒྲུང་ཕྲེང་། ༥༡ ཤོག ༡༠༠ ང་ཚོས་ས་སྐྱ་ལེགས་བཤད་ཀྱི་འགྲེལ་པའི་མ་དབེ་ནི་བོད་ལྗོངས་མི་རིགས་དེ་སྐྱན་ཁང་ནས་ ༡༩༩༠ ལོར་དེབ་གཟྱགས་སུ་དཔར་དུ་བཏབ་པའི་ལེགས་བར་བཤད་པ་རིན་པོ་ཆེའི་གཏེར་དང་འགྲེལ་པ་བཞུགས་ས་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ། དེའི་དང་དཔར་མ་བསྟར་ཡུལ་གཞན་མ་བརྟེན།

༣ སྟེ་དགེ ༡༣༡ བསྟན། ཐུན་མོང་བའི་ལུགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས། ངོ་ མགོན་པོ་ཀློ་སྒྲུབ། ཤེས་རབ་བརྒྱ་པ། ཤྲཱི་ཀ ༡༨ ཤོག ༡༠༣ ན༩

༤ སྟེ་དགེ ༣༡༤ བསྟན། དབུ་མ། ཚ འཕགས་པ་ཀླ། བཞི་བརྒྱ་པ། རབ་བྱེད། ཀ ཤྲཱི་ཀ ༡༨ ཤོག ༡ བ།

༥ སྟེ་དགེ ༣༡།། བསྟན། དབུ་མ། ཅ རྒྱལ་སྲས་ཞི་བ་ལྷ། སྟོང་འཇུག ལེའུ། ༥ ཤྲཱི་ཀ ༨༣ ཤོག ༡༣ བ།

༦ སྟེ་དགེ ༥༠༡༩ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཕི རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ། རྒྱུད་བླ་མ། ལེའུ། ༡ ཤྲཱི་ཀ ༢༢ ཤོག ༥༥ བ།

๗ སྟོན་བྱང་གི་ལོ་རྒྱས་འདི་མ་ཀ་རྟ་བཅང་མོའི་རྟོགས་བརྗོད་ཀྱི་མདོར་བཞུགས། སྐེ་དགེ ༢༩༤ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཚི མ་ཀ་རྟ་བཅང་མོའི་རྟོགས་བརྗོད། ཤོག ༢༧། བ། ནས་ ༡༠༢ ན༤ བར།

๘ ས་སྐྱ་ཡེགས་བཤད། རབ་བྱེད། ༤ ཤོུག ༢๗

๙ གཏམ་རྒྱུད་འདི་གྲུབ་ཐོབ་བརྒྱད་ཅུ་རུ་བཞིའི་ལོ་རྒྱས་སུ་བཞུགས་མོད། དེར་སྨྲོབ་དཔོན་གྱིས་ཤིང་ལོ་ཡོན་དུ་ཕུལ་བའི་ལོ་རྒྱས་དེ་མི་བྱུང་།། རྔིང་མ་དཀར་ཆག་ཁོ་སྐོང་། ༡༨༧། བསྟན། སྐགས། ཀུ སྨྲོབ་དཔོན་འཇིགས་མེད་སྒྲིན། གྲུབ་ཐོབ་བརྒྱད་ཅུ་རུ་བཞིའི་ལོ་རྒྱས། ཤོག ๑๙ བ།

๑๐ ལོ་རྒྱས་འདི་བྱ་སྟོན་ཆོས་འབྱུང་། དེབ། ཤོག ๑๘๐ དང་། ཏུ་རྟ་ནུ་ཐིལ་རྒྱ་གར་ཆོས་འབྱུང་དུ་འང་འཁོད། རྒྱ་གར་ཆོས་འབྱུང་། དེབ། ཤོག ๑๘༢

๑๑ སྟེ་དགེ ༤༣๙ བསྟན། ཐུན་མོང་བའི་ལུགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས། ངོ་ ཤེས་རབ་སྟོང་བུ། ཤོུག ๑๗๑ ཤོག ๑๐๙ བ༨ འགྲུར་ཞུང་ཆེ། ལོ་རྒྱས་འདིའི་ལྗངས་གང་ལ་བཅོལ་ངོས་འཛིན་མ་ཐུབ།

๑๒ རྒྱ་གར་གྱི་སྐྱན་དགེ་མ་ཁན་ཆེན་པོ་ནག་མོ་ཁཡ་གྱི་ལོ་རྒྱས་འདི་རྗེ་བསྟུན་ཏུ་རྟ་ནུ་ཐའི་རྒྱ་གར་ཆོས་འབྱུང་། ཤོག๗๙(དུའང་བྱུང་། རྒྱས་པ་རྒྱ་གར་གྱི་ཡེགས་སྦྱར་རྩོམ་རིག་རྣམ་ཐར་རྣམས་སུ་གསལ།

๑๓ ལོ་རྒྱས་འདི་འདུལ་བ་ཐུན་ཚེགས་སུ་བྱུང་། སྐེ་དགེ ༤ བཀའ། འདུལ་བ། ད འདུལ་བ་ཐུན་ཚེགས། ཤོག ๙๙ ན༢ ནས་ ༥๙ ན

๑๔ གཏམ་རྒྱུད་འདི་གང་ལས་བཏུས་ངོས་འཛིན་མ་ཐུབ།

๑๕ ལོ་རྒྱས་འདིའི་ལྗངས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་བརྟེད་སོན་མ་བྱུང་ཡང་། ཆ་འབྲ་བ་ཞིག སྐེ་དགེ ༤ བཀའ། འདུལ་བ། ད འདུལ་བ་ཐུན་ཚེགས། ཤོག ๙๙ ན༢ ནས་ ༥๙ ན ནང་གསལ།

๑๖ ས་སྐྱ་ཡེགས་བཤད་རྩ་བར་གཞན་པས་ཞེས་གསལ།

๑๗ གཏམ་རྒྱུད་འདི་གང་ལས་བཏུས་ངོས་འཛིན་མ་ཐུབ།

๑๙ ས་སྐྱ་ཡེགས་བཤད། རབ་བྱེད། ༤ ཤོུག ๑๑ འགྲེལ་པར་ཧྥོ་ག་འདི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་བདུན་པར་ཞེས་ནོར་ནས་དྲངས།

๑๘ ས་སྐྱ་ཡེགས་བཤད་རྩ་བར་བགོལ་བ་ཞེས་བྱུང་།

๒๐ གཏམ་རྒྱུད་འདི་ཕྱ་ལས་ཕུལ་བྱུང་གི་བསྟོད་པར་འགོད། སྐེ་དགེ ๑๑๑๐ བསྟན། བསྟོད་ཚིགས། ཀ སྨྲོབ་དཔོན་ཤེས་རབ་གོ་ཆ། ཕྱ་ལས་ཕུལ་དུ་བྱུང་བར་བསྟོད་པའི་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་པ། ཤོག ๙๐ ན༢ རིག་བྱེད་གཏམ་རྒྱུད་བདམས་བསྒྲིགས། སྒྲུབ་ཕྲེང་། ๒๐ ཤོག ๙๢ ཡབངང་གཟིགས།

๒๑ ས་སྐྱ་ཡེགས་བཤད་རྩ་བར་བྷན་བཟང་སྡེ་ཞེས་གསལ།

༢༢ གཅམ་རྒྱུད་འདི་སྐྱེས་རབས་སོ་གཅིག་ཡིན། སྟེ་དེག ༡༡༥༠ བསྟན། སྐྱེས་རབས། ཏུ སྦྱོབ་དཔོན་དཔའ་བོ། སྐྱེས་རབས་སོ་བཞི། སྐྱེས་ཕྲེང་སོ་གཅིག་པ། ཤོག ༡༡༤ ན༨

༢༣ སྟེ་དེག ༡༡༥༠ བསྟན། སྐྱེས་རབས། ཏུ སྐྱེས་རབས་སོ་བཞི། སྐྱེས་ཕྲེང་སོ་གཅིག་པ། ཤོག ༡༢༥ ན༡

༢༤ གོང་མཚུངས། ཤོག ༡༢༥ ན༤

༢༥ གོང་མཚུངས། ཤོག ༡༢༥ ན༨

༢༨ གོང་མཚུངས། ཤོག ༡༢༥ ན༨

༢༩ གོང་མཚུངས། ཤོག ༡༢༥ ན༩

༢༡ གོང་མཚུངས། ཤོག ༡༢༥ བ༢

༢༨ གོང་མཚུངས། ཤོག ༡༢༥ བ༢

༣༠ གོང་མཚུངས། ཤོག ༡༢༥ ན༤

༣༡ གཅམ་རྒྱུད་འདི་སྦྱོབ་དཔོན་ཁྲལ་འཇུག་སྐྱིད་ཀྱིས་མཛད་པའི་ཡུགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་རྒྱུད་ལྟ་བའི་ནང་འགོད། རྒྱུད་ལྟ་བ། ཤེལ། ༡ སྒྲུང་ཕྲེང་། ༥

༣༢ ས་སྐྱ་ཤེགས་བཤད་རྩ་བའ་སྐོམས་ཞེས་གསལ།

༣༣ གཅམ་རྒྱུད་འདི་ཀུལ་བ་ཕྱན་ཚེགས་ནང་བཞུགས། སྟེ་དེག ༤ བཀའ། འདུལ་བ། ད འདུལ་བ་ཕྱན་ཚེགས། ཤོག ༥ཀ བ

༣༤ གཅམ་རྒྱུད་འདི་གང་ལས་བཏུས་ངོས་འཛིན་མ་ཐུབ།

༣༥ ས་སྐྱ་ཤེགས་བཤད། རབ་བྱེད། ༢ ཤྲཱི་ཀ ༡༥

༣༤ ཡོ་རྒྱས་འདི་རྒྱལ་བྱ་དག་དོན་དང་སྣོག་དོན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་ཐར་ཡིན། སྟེ་དེག ༡ བཀའ། འདུལ་བ། ང་ འདུལ་བ་གཞི། ཤོག ༡༤༤ ན༤ དང་། ཡང་སྟེ་དེག ༡༡ཅ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཏ མདོ་སྡུད་འདས་ཆེན་མོ། ཤོག ༡༡ཅ ན༢ དང་། གཞན་ཡང་སྟེ་དེག ༣ཅ༡ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཚ མདོ་མཛངས་བླུན། ཤེལ།༢༢ ཤོག ༢༢༤ ན༤ བཅས་པར་བཞུགས།

༣༤ ས་སྐྱ་ཤེགས་བཤད། རབ་བྱེད། ཇ ཤྲཱི་ཀ ༡༤

༣༢ གོང་མཚུངས། རབ་བྱེད། ༤ ཤྲཱི་ཀ ༡༤

༣ཅ གོང་མཚུངས། རབ་བྱེད། ༢ ཤྲཱི་ཀ ༡ཅ

ཅ༠ གཅམ་རྒྱུད་འདི། སྟེ་དེག ༡ བཀའ། འདུལ་བ། ང་ འདུལ་བ་གཞི། ཤོག ༢༡༡ བ༢ ནང་བཞུགས། སྒྲུང་འདི་ཡུགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་རྒྱུད་ལྟ་བ། ཤེལ། ༡ སྒྲུང་ཕྲེང་། ༡༠ བར་ཡང་གསལ།

ཅ༡ གཅམ་རྒྱུད་འདི་ཁྲད་པར་དུ་འཕགས་པའི་བསྟོད་པའི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པར་བཞུགས། སྟེ་དེག ༡༡༡༠ བསྟན། བསྟོད་ཚོགས།

ཀ སྨོད་དཔོན་ཤེས་རབ་གོ་ཆ། ཁྲད་པར་དུ་འཕགས་པའི་སྡོད་པའིརྒྱུ་ཚིལ་ཆེར་བཤད་པ། ཤོག ༡༠ བ༧ རིག་བྱེད་གཏམ་རྒྱུད་བདམས་བསྡིགས། རྒྱང་ཕྱེད། ༡༠ ཤོག ༡༧ ནང་དུའང་འཁོད། གཞན་ཡང་། སྡེ་དགེ ༡༡༡ཅ བསྟན། བསྡོད་ཚོགས། ཀ སྨོད་དཔོན་ཤེས་རབ་གོ་ཆ། ལྷ་ལས་ཕུལ་དུ་བྱུང་བར་བསྡོད་པའི་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་པ། ཤོག ༡༡ ན་ཅ

ཅ་ སྡེ་དགེ ༡༡༠ཀ བསྟན། བསྡོད་ཚོགས། ཀ སྨོད་དཔོན་མཐོ་བཙུན་གྲུབ་རྗེ། ཁྲད་པར་འཕགས་བསྡོད། ཤྭོག ༡༠ ཤོག ཅ ན་ཅ

ཅ་ ས་སྐྱ་ཤེགས་བཤད། རབ་བྱེད། ར ཤྭོག ༢༢

ཅཅ རྒྱང་འདི་ལྟགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་རྒྱད་ལྟ་པ། ལེའུ ཅ རྒྱང་ཕྱེད། ཅ དང་། ཕན་པའི་མན་ངག ལེའུ ཅ རྒྱང་ཕྱེད། ཅ ནང་ཡངབྱུང་།

ཅཀ གཏམ་རྒྱུད་འདི་སྡེ་དགེ ཅཅ༡ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཙ མདོ་མཛངས་བླུན། ལེའུ ཅཅ ཤོག ༡ཀ༢ ནཅ ནང་བཞུགས།

ཅཆ ས་སྐྱ་ཤེགས་བཤད། རབ་བྱེད། ར ཤྭོག ཅཅ

ཅཇ གོང་མཚུངས། རབ་བྱེད། ཀ ཤྭོག ཅཉ

ཅར ངོ་ཆེ་ལ། ས་སྐྱ་ཤེགས་བཤད་རྩ་བ།

ཅཨ གཏམ་རྒྱུད་འདི་གང་ལས་བཏུས་ངོས་འཛིན་མ་ཐུབ།

ཉ་ གཏམ་རྒྱུད་འདི། སྡེ་དགེ ཅ བཀའ། འདུལ་བ། ཇ འདུལ་བ་རྣམ་འབྱེད། ཤོག ༡ཀ༤ ན ནང་བྱུང་།

ཉ་ སྡེ་དགེ ཅཅཅ བསྟན། ཐུན་མོང་བའི་ལྟགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས། ངོ་ སྨོད་དཔོན་མ་སུ་རྣཱ། ལྟགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས། ལེའུ ཆ ཤྭོག ཨ ཤོག ༡ཅ༡ བཅ

ཅའ ས་སྐྱ་ཤེགས་བཤད། རབ་བྱེད། ར ཤྭོག ༢༢

ཅའ གོང་མཚུངས། རབ་བྱེད། ཆ ཤྭོག ཅཅ

ཅཅ གཏོང་གི ས་སྐྱ་ཤེགས་བཤད་རྩ་བ།

ཅཅ གཏམ་རྒྱུད་འདི་གང་ལས་བཏུས་ངོས་འཛིན་མ་ཐུབ།

ཅཆ ས་སྐྱ་ཤེགས་བཤད། རབ་བྱེད། ཅ ཤྭོག ཅཅ

ཅཇ བན་པ། ས་སྐྱ་ཤེགས་བཤད་རྩ་བ།

ཅར འདྲིས། ས་སྐྱ་ཤེགས་བཤད་རྩ་བ།

ཅཨ ཤ་པ། ས་སྐྱ་ཤེགས་བཤད་རྩ་བ།

ཉ་ སྐྱང་འདི་ལྟགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་རྒྱད་ལྟ་པ། ལེའུ ༡ རྒྱང་ཕྱེད་། ༢ དང་། ཕན་པའི་མན་ངག ལེའུ ཅ

སྒྲུང་ཕྲེང་། ༣ བར་བྱྱང་།

༤༡ ལོ་ཐོག་ས་སྐྱ་ལེགས་བཤད་རྒྱ་བ།

༤༢ སྒྲུང་འདི་ལུགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ཚན་བའི་མན་ངག ལེའུ ༣ སྒྲུང་ཕྲེང་། ༣ བར་གསལ།

༤༣ སྒྲུང་འདི་ལུགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་རྒྱུད་ལྟ་བ། ལེའུ ༡ སྒྲུང་ཕྲེང་། ༡༨ བར་གསལ།

༤༤ བརྟུན། ས་སྐྱ་ལེགས་བཤད་རྒྱ་བ།

༤༥ སྐུ་བར། ས་སྐྱ་ལེགས་བཤད་རྒྱ་བ།

༤༦ སྒྲུང་འདི་ལུགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ཚན་བའི་མན་ངག ལེའུ ༥ སྒྲུང་ཕྲེང་། ༡༠ བར་གསལ།

༤༧ སྐུ། ས་སྐྱ་ལེགས་བཤད་རྒྱ་བ།

༤༨ ལོ་རྒྱས་འདི་མ་ཁས་པ་ལྟེའུས་མཛད་བའི་རྒྱ་བོད་ཀྱི་ཚོས་འབྱུང་རྒྱས་པ། གངས་ཅན་རིགས་མཁྱེན། ཇ ཤོག ༡ར དང་། རོ་ནང་ཀུ་རུ་ན་ཐས་མཛད་བའི་རྒྱ་གར་ཆོས་འབྱུང་། དེབ། ཤོག ༡༽ ནང་བྱྱང་།

༤༩ སྐུ། ས་སྐྱ་ལེགས་བཤད་རྒྱ་བ།

༥༠ གཏམ་རྒྱུད་འདི་གང་ལས་བཏུས་ངོས་འཛིན་མ་ཐུབ།

༥༡ འཚགས། ས་སྐྱ་ལེགས་བཤད་རྒྱ་བ།

༥༢ གཏམ་རྒྱུད་འདི་སྐྱེས་རབས་སོ་བཞིའི་ནང་བཞུགས། སྡེ་དགེ ༡༡༠ བསྟན། སྐྱེས་རབས། ཀུ སྐྱེས་རབས་སོ་བཞི། སྐྱེས་ཕྲེང་སོ་གསུམ་པ། ཤོག ༡༣༽ བ༽

༥༣ གཏམ་རྒྱུད་འདི་སྡེ་དགེ ༣༩༽ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཙ མདོ་མཛད་ཟླུན། ལེའུ ༢༩ ཤོག ༡༥༠ བ༤ ནང་བཞུགས།

༥༤ སྡེ་དགེ ༡༡༠ བསྟན། སྐྱེས་རབས། ཀུ སྐྱེས་རབས་སོ་བཞི། སྐྱེས་ཕྲེང་ཁེར་བཞིའི། ཤོག ༢ཇ ན་༥

༥༥ ཁྲུང་བྱ། ས་སྐྱ་ལེགས་བཤད་རྒྱ་བ།

༥༦ སྒྲུང་འདི་ལུགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་རྒྱུད་ལྟ་བ། ལེའུ ༤ སྒྲུང་ཕྲེང་། ༡༠ བར་གསལ་ལ། གཞན་ཡང་། སྡེ་དགེ ༤༢༽ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཤི སྒོང་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། རྣམ་བཤད་རིགས་པ། ཤོག ༡༢ཇ བ༤ ལའང་བྱྱང་།

༥༧ ཡིན་ཀྱང་། ས་སྐྱ་ལེགས་བཤད་རྒྱ་བ།

༥༨ བརྟག ས་སྐྱ་ལེགས་བཤད་རྒྱ་བ།

༥༩ སྡེ་དགེ ༡༡༠ བསྟན། སྐྱེས་རབས། ཀུ སྐྱེས་རབས་སོ་བཞི། སྐྱེས་ཕྲེང་ཉུག་པ། ཤོག ༥༤ བ༢

༦༠ སྒོག ས་སྐྱ་ལེགས་བཤད་རྒྱ་བ།

༦༡ སྨྲ་ཚབ། ས་སྐྱ་ལེགས་བཤད་རྒྱ་བ།

༧༢ སྒྲུང་འདི་ལྟགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་རྒྱུད་ལྟ་བ། ལེའུ། ༣ སྒྲུང་ཕྲེང་། ༡ པོར་ཡང་བྱུང་།

༧༣ ས་སྐྱ་ལེགས་བཤད། རབ་བྱེད། ༡ ཤྲོ་ག ༡༣

༧༤ གཏམ་རྒྱུད་འདི་གང་ལས་བཏུས་ངོས་འཛིན་མ་ཐུབ།

༧༥ སྒྲ་ངན། ས་སྐྱ་ལེགས་བཤད་རྩ་བ།

༧༦ མ་དཔེར་གཡུལ་ངོར་བསྟན་པ་ཞེས་སྐབས་དུ་མར་གསལ་ན་འང་གཡུལ་ངོར་བརྟན་པ་ཡིན་སྐམ་པས་དབྱུང་།

༧༧ སྡེ་དགེ ༡༡༡༠ བསྟན། བསྟོད་ཚོགས། ཀ སྒོབ་དཔོན་ཤེས་རབ་གོ་ཆ། ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་ བསྟོད་པའི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ། ཤྲཱི་ཀ ༡༤ ཤོག ༡༡ བ༤ དང་། རིག་བྱེད་གཏམ་རྒྱུད། སྒྲུང་ཕྲེང་། ༡༨ ཤོག ༥༧

༧༨ མ་དཔེར་གཅོད་ཅེས་བྱུང་ཡང་སྤྱོད་ཅེས་བཅོས།

༧༨ མ་དཔེར་ཐ་ཀར་ཞེས་གསལ་ན་འང་ཐ་སྐར་ཡིན་པས་བཅོས།

༨༠ མ་དཔེར་རྣམ་པར་སྤྱད་ཅེས་བྱུང་ཡང་བཅོས།

༨༡ འདི་ཕལ་ཆེར་དཔལ་ཚོར་ཀྱི་བྱགས་པས་ཚུལ་དང་པོ་འཆད་པའིསྐབས་ཕྱོགས་ཆོས་ཞེས་པའི་ཚིག་གི་སྤྱོར་ཚུལ་འཆད་སྐབས་སྤོང་ སྒྲུབ་འགོང་སྐྱེན་ཞེས་པ་གཞན་ལྡན་རྣམ་བཅད་ཀྱི་སྒྲ་ཡིན་པར་གསུངས་པ་ལ་དགོངས་སྐྱམ། སྡེ་དགེ ༤༡༠ བསྟན་འགྱུར། ཚད་མ། ཅེ དཔལ་ལྡན་ཆོས་ཀྱགས། ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ། གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་གི་ལེའུ། ཤྲཱི་ཀ ༡༡༤ ཤོག ༡༩༧ ན།

༨༢ མ་དཔེར་རྟ་གྱ་ལི་གསལ་ན་འང་ནུ་ཀུལ་ཏེ་རིགས་མེད་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་པས་བཅོས།

༨༣ མ་དཔེར་ནག་གྱ་ལའི་གསལ་ན་འང་ནུ་ཀུལ་ཡིན་པས་བཅོས།

༨༤ མ་དཔེར་བརྡར་གོ་གསལ་ན་འང་བརྡར་སྒོ་ཡིན་པས་བཅོས།

༨༥ མ་དཔེར་ཀོ་ཏིའི་བྱ་གསལ་ན་འང་ཀུཊྚིའི་བྱ་ཡིན་པས་བཅོས།

༨༦ གཏམ་རྒྱུད་འདི་གང་ལས་བཏུས་ངོས་འཛིན་མ་ཐུབ།

༨༧ ས་སྐྱ་ལེགས་བཤད། རབ་བྱེད། ༤ ཤྲཱི་ག ༤༠

༨༨ སྡེ་དགེ ༤༠༡༠ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཕི རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ། རྒྱུད་བླ་མ། བྱང་ཆུབ་སྒོགས་དང་མཐུན་པའིལེའུ། ༡༨ ཤྲཱི་ག ༡༡ ཤོག ༡༨ བ༤

༨༨ ས་སྐྱ་ལེགས་བཤད། རབ་བྱེད། ༤ ཤྲཱི་ག ༡༡

༩༠ ལུང་འདིའི་ཞུབས་འཚོལ་ཞིབ་ཁྲས་ཀྱང་མ་བརྟེད།

༩༡ ལུང་འདིའི་ཞུབས་འཚོལ་ཞིབ་ཁྲས་ཀྱང་མ་བརྟེད།

༩༢ ཡིན་ལ། ས་སྐྱ་ལེགས་བཤད་རྩ་བ།

༡༠༣ འཐབས། སྐྱ་ལེགས་བཤད་རྩ་བ།

༡༠༤ ལོ་རྒྱས་འདིའི་ཟླངས་བརྟེན་སོན་མ་བྱུང་ན་འདང་འདུལ་བ་གཞིར་ལུགས་གཅིག་ཁས་ཚན་ཚུན་ཐད་འབྲེལ་བའི་ཚིག་ཤད་གཅིས་བ། གང་ན་ལུགས་གཅིས་ཁན་ཚུན་དུ། །རྟང་བར་བྱེད་པ་མཐོང་ན་ནི། །ཞེས་པ་དེ་བྱུང་ན་འདང་ལོ་རྒྱས་མི་གསལ་ལ། འདི་ནི། སྔེ་དགེ ། བ་ཀ། འདུལ་བ། ཀ །འདུལ་བ་གཞི། ཤོག ༢༡༣ ན༣ ན་བཞུགས།

༡༠༥ གཏམ་རྒྱུད་འདི་གང་ལས་བཏུས་ངོས་འཛིན་མ་ཐུབ།

༡༠༨ གཏམ་རྒྱུད་འདི་གང་ལས་བཏུས་ངོས་འཛིན་མ་ཐུབ།

༡༠༩ སྔེ་དགེ ༡༡༡༣ བསྟན། བསྟོད་ཚོགས། སྒོབ་དཔོན་ཤེས་རབ་གོ་ཆ། ལྷ་ལས་ཕུལ་བྱུང་གི་བསྟོད་པའི་འགྲེལ་པ། ཤོུག ༤ མཚམས་གཅིགས། ཤོག ༩༣ ན༥

༡༠༢ རིག་བྱེད་གཏམ་རྒྱུད་བདམས་བཟློགས། སྒྲུང་ཕྲེང་། ༨ ཤོག ༡༩

༡༠༨ སྔེ་དགེ ༡༡༡༣ བསྟན། བསྟོད་ཚོགས། སྒོབ་དཔོན་ཤེས་རབ་གོ་ཆ ལྷ་ལས་ཕུལ་དུ་བྱུང་བར་བསྟོད་པའི་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་པ། ཤོག ༥༠ ཅ༤ རིག་བྱེད་གཏམ་རྒྱུད་བདམས་བཟློགས། སྒྲུང་ཕྲེང་། ༨ ཤོག ༡༩

༡༡༠ གཏམ་རྒྱུད་འདི་གང་ལས་བཏུས་ངོས་འཛིན་མ་ཐུབ།

༡༡༡ གཏམ་རྒྱུད་འདི་གང་ལས་བཏུས་ངོས་འཛིན་མ་ཐུབ།

༡༡༢ ཚེན་པའི། སྐྱ་ལེགས་བཤད་རྩ་བ།

༡༡༣ འཕོད་སྒོགས། སྐྱ་ལེགས་བཤད་རྩ་བ།

༡༡༩ འདི་རྒྱ་གར་དུ་ཡོངས་སུ་ཐགས་པའི་རྣམ་རྟའི་གཏམ་རྒྱུད་ཀྱི་ཚ་ཤས་ཡིན་ཅེང་། སྤིན་པོ་མཁྱེན་བཅུའི་གཏམ་རྒྱུད་དེ། སྔེ་དགེ ༡༡༡༠ བསྟན། བསྟོད་ཚོགས། ཀ སྒོབ་དཔོན་ཤེས་རབ་གོ་ཆ ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་བསྟོད་པའི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ། ཤོག ༡༣ བ༣ དང་། རིག་བྱེད་གཏམ་རྒྱུད་བདམས་བཟློགས། སྒྲུང་ཕྲེང་། ༣༨ ཤོག ༥༠ བཅས་སུ་བྱུང་།

༡༡༤ བསྒྱུབ། སྐྱ་ལེགས་བཤད་རྩ་བ།

༡༡༨ སྔེ་དགེ ༡༡༡༡ བསྟན། བསྟོད་ཚོགས། ཀ སྒོབ་དཔོན་ཤེས་རབ་གོ་ཆ ལྷ་ལས་ཕུལ་དུ་བྱུང་བའི་བསྟོད་པའི་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་པ། ཤོག ༩༢ བ༩

༡༡༧ སྟོན་རབ། སྐྱ་ལེགས་བཤད་རྩ་བ།

༡༡༢ སྒྲུང་འདི་ལུགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ཕན་པའི་མན་ངག ལེའུ། ། སྒྲུང་ཕྲེང་། ། དང་། ལུགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ཕན་པའི་མན་ངག་ལས་མཛའ་གྲོགས་ཐོབ་པ། ལེགས་སྦྱར་ནས་བོད་སྐད་དུ་ཕྱབ་བསྟན་མཆོག་སྒྲུབ་བསྒྱར་བ། ཤོག ༡༩

༡༡༨ སྐྱ་ལེགས་བཤད། རབ་བྱེད། ༢ ཤོུག ༡

༡༢༠ ལོ་རྒྱུས་འདིའི་ཁྲངས་ངོ་མ་མདོ་ནང་དུའང་བཀླགས། སྡེ་དགེ ༢༡༣ བཀའ། མདོ་སྡེ། བ འཕགས་པ་དཔལ་སྦས་ཤེས་བྱ་བའི་མདོ། ཤོག ༡༥༨ ན། ༢༢ཅ ན། གཞན་ཡང་། སྡེ་དགེ ༣ཀ བཀའ། འདུལ་བ། བ འདུལ་བ་གཞུང་དམ་པ། ཤོག ༡༣༠ ན༤ ནང་གསལ། ལོ་རྒྱུས་འདི་རྟོགས་བརྗོད་ཀྱི་གྲས་ཀྱང་ཡིན་ལ། འདི་ནི། སྡེ་དགེ ༥༡༥ བསྟན། སྐྱེས་རབས། ཀེ ཚོས་རྒྱལ་དགེ་བའི་དབང་པོ། རྟོགས་བརྗོད་དཔག་བསམ་འཕྲིན་ཡིད། ཡལ་འདབ། ར ཤོག ༣༨ བཟའ་བ་ལོ་ཙྪ་བ་ངག་དབང་ཡུན་ཚོགས་ཀྱིས་མཛད། བའི་རྟོགས་བརྗོད་དཔག་བསམ་འཕྲིན་གི་སྐུན་ཚོག་གི་རྒྱན་ལྡུག་པར་བཀོལ་བ་མཐོང་བ་དོན་ལྡན། ཤོག ༥༡ རྒྱ་སེམས་རིག་དཔར་ཁང་ནས་ཕྱི་ལོ་༡༩༨༥ ལོར་རྡོ་སར་དཔར་དུ་བསྐྲུན་པ་ལ་གཟིགས།

༡༢༡ སྡེ་དགེ ར བཀའ། འདུལ་བ། ཅ འདུལ་བ་རྣམ་འབྱེད། ཤོག ༡༢༤ ན༣

༡༢༢ འགྲེལ་བར་ལོག་པ་སྨྲོད་ལ་འཇུག་འདོད་ན། ཞེས་བྱུང་ཡང་ཤ་བ་ལྟར་ལེགས་བར་སྨྲོད་ལ་ཞེས་བཅོས།

༡༢༣ ས་སྐྱ་ལེགས་བཤད། རབ་བྱེད། ༨ ཐྲི་ཀ ༡༢

༡༢༤ སྡེ་དགེ ༢༢༣ བསྟན། དབུམ། ལ རྒྱལ་སྲས་ཞི་བ་ལྷ། སྨྲོད་འཇུག ལེའུ ༡ ཐྲི་ཀ ༢༡ ཤོག

༡༢༥ འདི་དང་གོང་གི་ཐྲི་ཀ་གཉིས་གང་ནས་དྲངས་ངོས་འཛིན་མ་ཐུབ།

༡༢༨ སྡེ་དགེ ༢༢༣ བསྟན། དབུམ། ལ རྒྱལ་སྲས་ཞི་བ་ལྷ། སྨྲོད་འཇུག ལེའུ ༤ ཐྲི་ཀ ༡༩ ༡༥ ན༢ སྨྲོད་འཇུག་ཏུ། གོམས་ནས་སྤྱང་བར་མ་ཟྱུར་བའི། ཞེས་བྱུང་།

༡༢༧ སྡེ་དགེ ༩༢༠ བསྟན། ཚད་མ། ཅེ དཔལ་ལྡན་ཚོས་གྲགས། ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ། ཚད་མ་གྲུབ་བའི་ལེའུ། ཐྲི་ཀ ༡༢༥ ཤོག ༡༡༢ ན༥

༡༢༨ སྨྲོབ་དཔོན་ཚོས་གྲགས། ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་དུ་འདི་འགྲུར་། རྒྱུ་སྨྲོང་ཡོན་ཏན་གསུམ་བདེ་གཤེགས། །ཞེས་བྱུང་།

༡༢༩ སྡེ་དགེ ༩༢༠ བསྟན། ཚད་མ། ཅེ ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ། ཚད་མ་གྲུབ་བའི་ལེའུ། ཐྲི་ཀ ༡༩༠ ཤོག ༡༡༢ བ༤

༡༣༠ ལོ་རྒྱུས་འདི་སྡེ་དགེ ༤ བཀའ། འདུལ་བ། ཐ འདུལ་བ་ཕྱན་ཚོགས། ༢ཅ༥ བ༢ ནང་གསལ། གཞན་ཡང་སྡེ་དགེ། ། བཀའ། འདུལ་བ། གཱ འདུལ་བ་གཞི། ཤོག ༡༨ ན། རིག་བྱེད་གཏམ་རྒྱུད་བདམས་བསྒྲིགས། སྒྲུང་ཤེང་། ༣༩ ཤོག ༥༥ ནང་དུའང་བྱུང་།

༡༣༡ ས་སྐྱ་ལེགས་བཤད། མཇུག་བྱང་།

༡༣༢ གོང་མཚུངས། རབ་བྱེད། ། ཐྲི་ཀ །

༡༣༣ གོང་མཚུངས། རབ་བྱེད། མཇུག་བྱང་།

༡༣༤ སྡེ་དགེ ༤༠༩ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཕི རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ། མདོ་སྡེ་རྒྱན། ལེའུ། ༡༢ ཐྲི་ཀ ༥༠ ཤོག ༡༥ བ༤

༡༣༥ སྡེ་དགེ ༡༤༧༩ བསྟན། དབུ་མ། ཁ སྦྱོད་འཇུག ལེའུ། ༥ ཤློཀ ༡༠༠ ཤོག ༡༩ ནས་ སྦྱོད་འཇུག་ཏུ་ཚོགས་ཤད་གཅིག་པར། དངོས་དེ་གང་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་བྱུང་།

༡༣༨ སངཔ་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན། རོལ་མོའི་བསྟན་བཅོས། མཇུག་བྱང་། གསུང་འབུམ། པོད། ཐ ཤོག ༡༧༡ ན༤

༡༣༩ ས་སྐྱ་ལེགས་བཤད། མཇུག་བྱང་།

༡༤༠ གོང་མཚུངས།

དགེ་ལྡན་ལེགས་བཤད་ཀྱི་མཆན།

༡ ཕྱིན་མ། རྒྱ་གར་ཁྲོ་གྲིའི་དཔར་མའི་གསུང་འབུམ། འདིར་ང་ཚོའི་མ་དཔེ་ནིཾ་ཀྱི་ཡོངས་འཛིན་གྱི་འགེལ་པའི་ནང་བཞུགས་པའི་ཚ་བ་གསུང་འབུམ་པོད་ཀ པར་བཞུགས་པ་དེར་བྱས་ཤིང་། དེ་དང་རྒྱ་གར་ལྷོ་ཕྱོགས་འབྲས་སྤུངས་ཁྲོ་གསལ་གྲིའི་དཔར་མའི་གསུང་འབུམ་ ད ནང་བཞུགས་པ་དང་། གཞན་ཡང་མཚོ་སྟོན་མི་རིགས་དེ་སྐྱེན་ཁང་ནས་དགེ་ལྡན་ལེགས་བཤད་ཚ་འགེལ་དེའ་གཅིགས་སུ་དཔར་ཏུ་བཏབ་པ་བཅས་ཕན་ཚུན་བསྟུར་ཞིབ་བྱས་ཡོད། དེ་ཡང་བསྟུས་ཚོགས་ལ་ཁྲི་གྲིའི་ནང་། མཚོ་སྟོན། ཞ་ཀྱའི་འགེལ་པ་བཅས་བཀོད་ཡོད།

༢ མ་དཔེར། ཤྲཱི་ཀ་འདིའི་མཇུག་ཏུ། གང་ཞིག་ཚེན་པོས་སྨྲི་བར་བཀུར། །དེ་ཅི་དམན་པས་རྟ་མཁན་སེམས། །མཁས་པས་ཐུག་བྱས་མཚོད་རྟེན་ནི། །ཏ་དག་སྟན་དུ་ཟེད་པ་ཡིན། །ཞེས་པ་ཙ་བའི་གཞུང་དུ་བདར་འདུག་པོར། རྒྱ་གར་ཁྲི་གྲིའི་དཔར་མ་དང་། མཚོ་སྟོན་ཀྱི་དགེ་ལྡན་ལེགས་བཤད་ཀྱི་ཙ་འགེལ་དུ་བཞུགས་པའི་རྩ་བ་གཅིག་ཀར་ཚོགས་བཅད་འདི་མི་སྣང་བ་མ་ཟད། ཞ་ཀྱ་ཡོངས་འཛིན་གྱི་འགེལ་པའི་ནང་ཚོགས་བཅད་འདི་ཤེས་རབ་སྟོང་བཀྲས་དུབས་པའི་ཁོངས་སུ་བཀྲུག་འདུག་པ་ལྟར་བསྟན་བཅོས་དེར་བཞུགས་པས་དགེ་ལྡན་ལེགས་བཤད་ཀྱི་ཙ་ཚོག་ཏུ་མིན་པར་སྣང་། གཞན་ཡང་རྩོམ་གྱི་འགྲེས་ལ་བསྟན་ནི་ཚོགས་བཅད་འདི་ནི་ཚ་བར་མེད་ན་མཛོས་པར་ཡང་སྣང་སྟེ། བཅ་ཚེན་གྱི་དགེ་ལྡན་ལེགས་བཤད་དུ་མཁས་པ་དང་བློན་པོའི་རྣམ་འབྱེད་ལྡན་པ་ཞིག་ཀྱང་འཁྲུངས་ཤིང་། ཕྱིན་མ་ནས་ཀྱི་ཕྱི་མའི་བར་ལ་ཡང་ཁྲི་གྲིའི་ནང་ཚོགས་བཅད་ཀྱི་ཙ་ཚོག་ཏུ་མཚོན་ཐུབ་པ་ཞིག་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། ཁྲི་གྲིའི་ནང་ཚོགས་བཅད་ཀྱི་ཙ་ཚོག་ཏུ་མཚོན་ཐུབ་པ་ཞིག་ཡོད་ན་

୧ བོངས། མཚོ་སྟོན།

୨୦ ཡུལ་བས། ཟློ་གྲོང་།

୨୨ གཡ་ལ་ཏེན། ཟློ་གྲོང་།

୨୪ འཇིགས་བས། ཟློ་གྲོང་།

୨୬ རྡོན་བའི། ཟློ་གྲོང་།

୨୯ དབེར་ལན་ཅིག་གསལ་རྩང་ལན་གཅིག་ཡོད་ན་ལེགས། འགེལ་བར་ཡང་དེ་བཞིན་གསལ།

୩୧ ཚམ་བ། ཟློ་གྲོང་།

୩୪ སྟོགས་ཚག ཟློ་གྲོང་།

୩୭ འཇོམས་ནས། མཚོ་སྟོན།

୩୯ ཤུང་། མཚོ་སྟོན།

୪୨ རི་དྭགས་ཤ་ར་ཆུས་སྒྲལ་ཡིས། ཟློ་གྲོང་།

୪୦ མཁས་བས། ཟློ་གྲོང་།

୪୩ དྲང་སྟོང་ཆེན་པོའི། ཟློ་གྲོང་།

୪୬ བཀྲ། ཟློ་གྲོང་།

୪୯ དེ་ཡི། ཟློ་གྲོང་།

୫୧ ཆུན་པོ། ཟློ་གྲོང་།

୫୪ ཞེས་གྱག མ་དེས། ཟློ་གྲོང་།

୫୬ ཅེས་གྱག ཟློ་གྲོང་།

୫୭ བགོ་བར་ཉེད། ཟློ་གྲོང་།

୫୯ ཞོན། མ་དེས། ཟློ་གྲོང་།

୬୨ གནས་ལས། ཟློ་གྲོང་།

୬୪ རུ་ལས་བརྒྱད། ཙ་ལྷའི་འགེལ་པ། རུ་ལས་གཟུང། མཚོ་སྟོན། རུ་ལ་གཟུང། ཟློ་གྲོང་།

୬୭ ལྷུག་ཉིའི་འགེལ་བའི་ནང་གྱག་ཅེས་བྱུང་།

୬୯ དགུ་བྱེད་པ། མཚོ་སྟོན།

୭୨ སྡ་སྟོལ། ཟློ་གྲོང་།

༣༩ དེ་ཡི། ཞ་ཀླའི་འགྲེལ་པ། དེ་ཡིས། མཚོ་སྟོན། བློ་གྲོང་།

༣༧ སྐུབ། བློ་གྲོང་།

༣༨ མཁན་པོ་ནི། བློ་གྲོང་།

༣༩ དབྱེད། བློ་གྲོང་།

༤༠ ཚད་པ། བློ་གྲོང་།

༤༡ མི་གཙོ་ལས། བློ་གྲོང་།

༤༢ མི་དན་ཀྱིས། བློ་གྲོང་།

༤༣ བདེ་སྐྱིད་ལོངས་སྤྱོད་ངང་གིས་འབྱུང་། །བློ་གྲོང་།

༤༤ མཁས་པས། བློ་གྲོང་།

༤༥ སྐས། བློ་གྲོང་།

༤༦ ཁ་ན་འཕྱིན། བློ་གྲོང་།

༤༧ ལེན་པར། བློ་གྲོང་།

༤༨ གཞོན་ནུས། བློ་གྲོང་།

༤༩ མགུ་བ། བློ་གྲོང་།

༥༠ ལྟན་སྣང་། བློ་གྲོང་།

༥༡ འཛོམས། བློ་གྲོང་།

༥༢ མཁས་པ། བློ་གྲོང་།

དགེ་ལྟན་ལེགས་བཤད་པདྨ་དཀར་པོའི་ཆུན་པོའི་འགྲེལ་པ་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་ཀྱི་མཆན།

༡ འགོ་མཚོ་སྟོན། འདིར་ངཚོའི་མ་དེའི་ཞ་ལྟོ་ཡོངས་འཛོན་ཀྱི་གསུང་འབྱམ་དུ་བཀྲམ་པའི་དགེ་ལྟན་ལེགས་བཤད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་དེར་བྱས་ཤིང་། དེ་དང་མཚོ་སྟོན་མི་རིགས་དེའི་སྐྱན་ཁང་ནས་དེབ་གཟུགས་སུངས་པར་དུ་བཏབ་པའི་དགེ་ལྟན་ལེགས་བཤད་རྒྱ་འགྲེལ་ནང་བཀྲམ་པ་དེ་དང་བསྟུར་ཞིབ་ཞུས་ཡོད།

༢ སྡེ་དགེ ༡༧༩ བསྟན། ཐུན་མོང་བའི་ལུགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས། ངོ་། ཅ་ན་ཀའི་རྒྱལ་པོའི་ལུགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས། ཡེའུ་དུམ་པ། ཤྲཱི་ཀ ། ཝོཾ། ༡༧༡ བ༤

༣ སྡེ་དགེ ༡༧༡༠ བསྟན། ཐུན་མོང་བའི་ལུགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས། ངོ་། མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། ཤེས་རབ་སྙོང་བུ། ཤྲཱི་ཀ ། ༢༠ ཝོཾ། ༡༠༤ བ༤

๑ སྡེ་དགེ ๙๓๙ བསྟན། ཐུན་མོང་བའི་ལུགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས། ངོ། མགོན་པོ་སྐུ་སྒྲུབ། ཤེས་རབ་སྡོང་བྱ། ཤྲཱ་ཀ ๑๗๐ ཤོག ๑๐๙ བ༸ ཤྲཱ་ཀ ๑๑ ཤོག ๑๐๓ བ༸

๑ འདི་གཟུངས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་རྒྱ་པོས་ཞུས་པའི་མདོར་ནོར་བུ་མཁན་ཀྱི་ནོར་བཀྲ་བ་གསུམ་དང་འཕྲི་བ་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་སྒྲོང་སྐུལ་གསུངས་པ་ལ་གོ་དགོས།

๘ སྒྲོང་། མཚོ་སྨོན།

๗ བསམ་པར། མཚོ་སྨོན།

๙ ཐུན་པོས། མཚོ་སྨོན།

๙ སྡེ་དགེ ๙๓๙ བསྟན། ཐུན་མོང་བའི་ལུགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས། ངོ། ཤེས་རབ་སྡོང་བྱ། ཤྲཱ་ཀ ๑๙๑ ཤོག ๑๑๑ ན๗

๑๐ བསྟན། མཚོ་སྨོན།

๑๑ སྡེ་དགེ ๙๓๙ བསྟན། ཐུན་མོང་བའི་ལུགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས། ངོ། ཤེས་རབ་སྡོང་བྱ། ཤྲཱ་ཀ ๑๑๓ ཤོག ๑๐๙ ན๙ བསྟན་འགྲུར་དཀྱིལ་ཤུང་ཐ་མ། ཁུ་དག་སྟན་དུ་བྱེད་པ་ཡིན། །ཞེས་བྱུང་།

๑๓ ལོ་རྒྱུས་འདི་སྐྱེས་རབས་ཀྱི་གླས་ཡིན། སྡེ་དགེ ๙๑๐ བསྟན། སྐྱེས་རབས། ཏུ སྨོད་དོཚན་དཔའ་བོ། སྐྱེས་རབས་སོ་བཞི། ཕྱེད་བ་བཅུ་བཞིཔ། ཤོག ๑๓ ན༡ དང་། སྐྱེས་རབས་བརྒྱ། རྗེ་ཀཱམ་པ་རང་བྱུང་རྡོ་རྗེ། དེབ། ཤོག ๑๐๐

๑๓ གཞུང་འདིའི་ནང་རེཞིག་ལ་སྐབས་དུ་མར་རེ་ཤེག་ཅེས་བྱུང་བ་རང་སོར་བཞག

๑๔ ཡོང་། མཚོ་སྨོན།

๑๕ སྡེ་དགེ ๙๓๙ བསྟན། ཐུན་མོང་བའི་ལུགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས། ངོ། ཤེས་རབ་བརྒྱ། ཤྲཱ་ཀ ๘๙ ཤོག ๑๐๓ ན๙

๑๘ སྒྲུབ་འདི་རང་རེའི་འདུལ་བ་རྣམ་འཇོམ་དུ་འང་གསལ། སྡེ་དགེ ๓ བཀའ། འདུལ་བ། ཅ འདུལ་བ་རྣམ་འཇོམ། ཤོག ๓ བ། གཞན་ཡང་ལུགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་རྒྱུད་ལྟ་བ། ལེའུ། ། སྒྲུང་ཕྲེང་། ๑๓ ནང་སྒྲུབ་འདི་བྱུང་།

๑๓ བསྒོས། མཚོ་སྨོན།

๑๙ སྡེ་དགེ ๓ བཀའ། འདུལ་བ། ཅ འདུལ་བ་རྣམ་འཇིད། ཤོག ๓ བ།

๑๙ ལོ་རྒྱུས་འདི་སྐྱེས་རབས་ཀྱི་གླས་ཡིན། སྡེ་དགེ ๙๑๐ བསྟན། སྐྱེས་རབས། ཏུ སྐྱེས་རབས་སོ་བཞི། ཕྱེད་བ་བྱུག་པ། ཤོག ๑๓ ན๑ དང་། སྐྱེས་རབས་བརྒྱ། དེབ། ཤོག ๑๑

๒๐ སྡེ་དགེ ๓ བཀའ། འདུལ་བ། ཅ འདུལ་བ་རྣམ་འཇིད། ཤོག ๑๓๑ ན།

๒། ཅིག་ན། མཚོ་སྨོན།

๒๒ ལོ་རྒྱུས་འདི་སྐྱེས་རབས་ཀྱི་གླས་ཡིན། སྡེ་དགེ ๙๑๐ བསྟན། སྐྱེས་རབས། ཏུ སྐྱེས་རབས་སོ་བཞི། ཕྱེད་བ་བཅུ་དགུ་པ།

ཤོག ༥༢ བ། དང་། སྐྱེས་རབས་བརྒྱ་པ། དེབ། ཤོག ༡༢༩

༢༣ སྡེ་དགེ ཅ།༡༠ བསྟན། སྐྱེས་རབས། ཀུ སྐྱེས་རབས་སོ་བཞི། སྐྱེས་ཕྲེང་བཅུ་དགུ་པ། ཤོག ༄༅ བཅ། དང་། སྐྱེས་རབས་བརྒྱ་པ། དེབ། ཤོག ༡༢༤

༢༤ རེ་རེས། མཚོ་སྨོན།

༢༥ འགྲུར། མཚོ་སྨོན།

༢༦ སྨྲེལ། མཚོ་སྨོན།

༢༧ གཅམ་རྒྱུད་འདི་ཡོངས་སུ་གཏས་པ་ཞིག་ཡིན་མོད་འདིའི་ལྟར་དངོས་གང་ཡིན་དོས་འཛོན་མ་ཐུབ།

༢༨ སྡེ་དགེ ཇ བཀའ། འདུལ་བ། ཀ འདུལ་བ་རྣམ་འབྱེད། བཅུ་ཚན་བདུན་པ། ཡུང་ཅྭེད། ༣༠ ཤོག ༡༠ བཇ

༢༩ བསྒུལ། མཚོ་སྨོན།

༣༠ ལོ་རྒྱུས་འདིསྐྱེས་རབས་ཀྱི་གྲས་ཡིན། སྡེ་དགེ ཅ།༡༠ བསྟན། སྐྱེས་རབས། ཀུ སྐྱེས་རབས་སོ་བཞི ཕྲེང་བ་ཅེར་གཅིས་པ། ཤོག ༣༤ བཅ། དང་། སྐྱེས་རབས་བརྒྱ་པ། དེབ། ཤོག ༡༩༨

༣༡ ཤ་ར་ཏྲ་སིའི། མཚོ་སྨོན།

༣༢ སྨྲེབས། མཚོ་སྨོན།

༣༣ ལོ་རྒྱུས་འདི་རྟོགས་བརྗོད་ཀྱི་གྲས་ཡིན། སྡེ་དགེ ཅ།༡༡ བསྟན། སྐྱེས་རབས། ཀེ ཚོས་རྒྱལ་དགེ་བའི་དབང་པོ། རྟོགས་བརྗོད་དཔག་བསམ་འབྲི་ཤིང་། ཡལ་གདབ། ཅ། ཤོག ༣༠༨ བཧ་ དང་། རྟོགས་བརྗོད་དཔག་བསམ་འབྲི་ཤིང་གི་སྣ་ཚོགས་གི་རྒྱན་ལྟག་པར་བཀོལ་བ་མཐོང་བ་དོན་ལྡན། ཤོག ༡༣༢ ཡའང་གཟིགས། ལོ་རྒྱུས་འདི་མདོ་ནང་དུའང་བཞུགས། སྡེ་དགེ ཇ བཀའ། འདུལ་བ། ཀ འདུལ་བ་རྣམ་འབྱེད། ཤོག ༡༠༢ ན༣

༣༤ སྨྲ་བ། མཚོ་སྨོན།

༣༥ ལོ་རྒྱུས་འདི་སྐྱེས་རབས་ཀྱི་གྲས་ཡིན། སྡེ་དགེ ཅ།༡༠ བསྟན། སྐྱེས་རབས། ཀུ སྐྱེས་རབས་སོ་བཞི། ཕྲེང་བ་སོ་གཅིག་པ། ཤོག ༡༡༤ ན༤ དང་། སྐྱེས་རབས་བརྒྱ་པ། དེབ། ཤོག ༢༢༣

༣༦ མ་དཔེར་འདིར་དྲ་ཁ་ཞེས་པ་ཚད་ཀྱང་མཚོ་སྨོན་དཔར་མར་བྱང་བ་ཡུར་བཀོད།

༣༣ རྒྱལ་བུས། མཚོ་སྨོན།

༣༢ ཀྱིས། མཚོ་སྨོན།

༣༨ མཚོ་སྨོན་དཔར་མར་སྐབས་དུ་མར་རྗན་ཞེས་པ་ལས་བ་སྨོན་འཇུག་མི་བྱུང་།

༤༠ གཅམ་རྒྱུད་འདི་འདུལ་བ་གཞིའི་ནང་དུ་བྱུང་། སྡེ་དགེ ། བཀའ། མདོ་སྡེ། ཀ འདུལ་བ་གཞི། ཤོག ༢༢ ན༤

๙๗ ཞིག མཚོ་སྟོན།

๙๘ ཞིག མཚོ་སྟོན།

๙๙ སྨུས་པར། མཚོ་སྟོན།

๙๙ སྡེ་དགེ ๓๙๗ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཞ མདོ་མཛངས་བླུན། ལེའུ། ๗๓ ཤོག ๗๐๓ བ๙

๙๙ ལོ་རྒྱུས་འདི་སྐྱེས་རབས་ཀྱི་གྲས་ཡིན། སྡེ་དགེ ๙๗๙๐ བསྟན། སྐྱེས་རབས། ཀུ སྐྱེས་རབས་སོ་བཞི། ཕྱེད་བ་དགུ་པ། ཤོག ๓๐ བ๙ དང་། སྐྱེས་རབས་བརྒྱ་པ། དེབ། ཤོག ๙๙

๙๘ ཁོར། མཚོ་སྟོན།

๙๗ མཚོ་སྟོན་དཔར་མར་ཁོན་ལ་ཞེས་བ་སྟོན་འཇུག་མི་བྱུང་།

๙๙ ཉིས། མཚོ་སྟོན།

๙๙ བརྟག མཚོ་སྟོན།

๙๐ ཀྱི། མཚོ་སྟོན།

๙๑ སྐྱམ་ནས། མཚོ་སྟོན།

๙๒ ལོ་རྒྱུས་འདི་སྐྱེས་རབས་ཀྱི་གྲས་ཡིན། སྡེ་དགེ ๙๗๙๐ བསྟན། སྐྱེས་རབས། ཀུ སྐྱེས་རབས་སོ་བཞི། ཕྱེད་བ་ཉེར་དྲུག་པ། ཤོག ๙๙ ན๒ དང་། སྐྱེས་རབས་བརྒྱ་པ། དེབ། ཤོག ๗๙๐

๙๓ བཀྲོན། མཚོ་སྟོན།

๙๙ དེས། མཚོ་སྟོན།

๙๙ དེས། མཚོ་སྟོན།

๙๘ མཁྲིག མཚོ་སྟོན།

๙๗ གསུངས། མཚོ་སྟོན། འདིར་མ་དཔེ་དང་མཚོ་སྟོན་དཔར་མ་གཉིས་ཀར། སྤྱི་བོས་ནོང་ཞེས་བྱུང་ཡང་སྤྱི་བོས་ནོད་ཡིན་དེས་བས་བཅོས།

๙๒ འདུན། མཚོ་སྟོན།

๙๙ གཉམ་རྒྱུད་འདི་སྐྱེས་རབས་ཀྱི་གྲས་ཡིན། སྡེ་དགེ ๙๗๙๐ བསྟན། སྐྱེས་རབས། ཀུ སྐྱེས་རབས་སོ་བཞི། ཕྱེད་བ་ཉེར་བདུན་པ། ཤོག ๙๙ བ๒ དང་། སྐྱེས་རབས་བརྒྱ་པ། དེབ། ཤོག ๗๙๙

๘๐ མནན། མཚོ་སྟོན།

๘๗ སྐྱམ་སྡེ། མཚོ་སྟོན།

༤༢ བརྟག་ མཚོ་སྟོན།

༤༣ བརྗེས་ མཚོ་སྟོན།

༤༩ བསྟད་ མཚོ་སྟོན།

༤༤ སྟེལ་ མཚོ་སྟོན།

༤༨ བསྟད་ མཚོ་སྟོན།

༤༧ དེས་ མཚོ་སྟོན།

༤༢ བས་ མཚོ་སྟོན།

༤ཀ གཏམ་རྒྱུད་འདི་སྐྱེས་རབས་ཀྱིགས་ཡིན། སྡེ་དགེ ༡༧༥ བསྟན། སྐྱེས་རབས་ ཀུ སྐྱེས་རབས་སོ་བཞི། ཕྱེད་བ་སོ་བཞིབ། ཤོག ༡༣༣ ན༡ དང་། སྐྱེས་རབས་བརྒྱ་པ། དེབ། ཤོག ༢༤༧

ཀ༠ ཞུགས་པའི། མཚོ་སྟོན།

ཀ༡ གཏམ་རྒྱུད་འདི་ལུགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་རྒྱུད་ལྟ་བ། ལེའུ ༡ སྒྲུང་ཕྱེད། ༢ ནང་བྱུང་།

ཀ༢ བོངས། མཚོ་སྟོན།

ཀ༣ འདིར་འོག་ཏུ་བྱུང་བ་ཞེས་པ་དགེ་ལྡན་ལེགས་བཤད་རྩ་བར་གདགོས་པ་ལྟབུར་སྣང་ན་འབད། དགེ་ལྡན་ལེགས་བཤད་དུ། བྱེ་བས་གླང་ཆེན་སྣ་མོང་གཉིས། །བཏང་སྙོམས་བྱས་བས་ཕུང་ལ་ལྟོས། །ཞེས་བའི་ཚིག་མི་བྱུང་བས་དབྱངས།

ཀ༤ སྡེ་དགེ ༤༢༨ བསྟན། ཐུན་མོང་བའི་ལུགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས། ངོ་ ཤེས་རབ་སྡོང་བུ། ཤྲོག ༡༣༤ ཤོག ༡༠༢ བ།

ཀ༥ གཏམ་རྒྱུད་གླགས་ཆེ་ཡང་འདི་ལ་ཞུབས་དངོས་གང་ཡིན་ངོས་འཛིན་མ་ཐུབ།

ཀ༨ ཐོབ། མཚོ་སྟོན།

ཀཀ གཏམ་རྒྱུད་འདི་འདུལ་བ་ལུང་རྣམ་འབྱེད་དུ་བྱུང་། སྡེ་དགེ ༣ བཀའ། འདུལ་བ། ཀ འདུལ་བ་རྣམ་འབྱེད། བརྒྱ་ཚན་བདུན་པ། ཕྱུང་བྱེད། ཀ༥ ཤོག ༡༥ ན༣

ཀ༢ ཀྱིས། མཚོ་སྟོན།

ཀ༥ བཅོམ་སྡེ། མཚོ་སྟོན།

༢༠ ལོ་རྒྱས་འདི་སྐྱེས་རབས་ཀྱི་ཐུགས་ཡིན། སྡེ་དགེ ༡༧༥ བསྟན། སྐྱེས་རབས་ ཀུ སྐྱེས་རབས་སོ་བཞི། ཕྱེད་བ་བརྒྱ་དྲུག་པ། ཤོག ༡ཀ ན༡ དང་། སྐྱེས་རབས་བརྒྱ་པ། དེབ། ཤོག ༡༡༢ ལོ་རྒྱས་འདི་མདོ་ནང་དུ་འང་བ་ཞུགས། སྡེ་དགེ ༡ བཀའ། འདུལ་བ། ཁ འདུལ་བ་གཞི། ཤོག ༢༡ཀ བཡ

༢༡ སྡེ་དགེ ༡༧༥ བསྟན། སྐྱེས་རབས། ཀུ སྐྱེས་རབས་སོ་བཞི། ཕྱེད་བ་བརྒྱ་དྲུག་པ། ཤོག ༡ཀ བ༢ དང་། སྐྱེས་རབས་

བརྒྱ་པ། དེབ། ཤོག ༡༡༢ སྨོད་དོམོན་དབའ་བོས་ལྷང་འདི་འཕགས་པ་གནས་བརྟན་བའི་གཞུང་ལས་ཕྱུང་བ་ཞེས་བགོད།

༢༢ མེ་ལ་སྐྱག་ནས། མཚོ་སྟོན།

༢༣ མེ་ཁྱོད། མཚོ་སྟོན།

༢༩ སྟེ་དགེ ༥༡༥ བསྟན། སྐྱེས་རབས། ཏུ སྐྱེས་རབས་སོ་བཞི། ཕྱེང་བ་བཟུང་དུག་པ། ཤོག ༡ བ། དང་། སྐྱེས་རབས་བརྒྱ་པ། དེབ། ཤོག ༡༡༩

༢༧ ལོ་རྒྱས་འདི་མདོ་ནང་བཞུགས། སྟེ་དགེ ༣ བཀའ། འདུལ་བ། ཅ འདུལ་བ་རྩོམ་འབྱེད། ཤོག ༡༡༠ བ། དང་། སྟེ་དགེ ༤ བཀའ། འདུལ་བ། ཐ འདུལ་བ་ཕྲན་ཚེགས། ཤོག ༢༢ བ། བཅས་ནང་གསལ། ལོ་རྒྱས་འདི་རྟོགས་བརྗོད་ཀྱི་གྲས་ཀྱང་ཡིན། སྟེ་དགེ ༥༡༥ བསྟན། སྐྱེས་རབས། ཀེ རྟོགས་བརྗོད་དཔག་བསམ་འཁྲིད། ཡལ་འདབ ༡༢ ཤོག ༡༡༣ བ། དང་། རྟོགས་བརྗོད་དཔག་བསམ་འཁྲིད་ཤིང་གི་སྣ་ཚོགས་ཚོགས་གི་རྒྱུན་ལྟུང་བ་བཤད་བ་ཀློག་པ་མཐོང་བ་དོན་ལྡན། ཤོག ༡༣ བཅས།

༢༨ གསོད། མཚོ་སྟོན།

༢༩ གཏམ་རྒྱུད་འདི་འདུལ་བའི་ནང་བྱུང་། སྟེ་དགེ ༡ བཀའ། འདུལ་བ། ང་ འདུལ་བ་གཞི། ཤོག ༢༡༨ བ།

༢༢ སྟེ་དགེ ༡ བཀའ། འདུལ་བ། ང་ འདུལ་བ་གཞི། ཤོག ༢༡༩ ན།

༢༨ གཏམ་རྒྱུད་འདི་སྐྱེས་རབས་ཀྱི་གྲས་ཡིན། སྟེ་དགེ ༥༡༥ བསྟན། སྐྱེས་རབས། ཏུ སྐྱེས་རབས་སོ་བཞི། ཕྱེང་བ་བཟུ་གཅིག་པ། ཤོག ༥༣ ན༩ དང་། སྐྱེས་རབས་བརྒྱ་པ། དེབ། ཤོག ༢༥

༣༠ བརྟག། མཚོ་སྟོན།

༣༡ བབས། མཚོ་སྟོན།

༣༢ ཕིག མཚོ་སྟོན།

༣༣ གཏམ་རྒྱུད་འདི་ལ་ཞུབས་དངོས་དོས་འཛིན་མ་ཐུབ།

༣༥ བསམ་ལ། མཚོ་སྟོན།

༣༧ རིང་། མཚོ་སྟོན།

༣༨ འཛོམས། མཚོ་སྟོན།

༣༩ འཛངས། གསུང་འབུམ།

༤༢ འཛོམས། མཚོ་སྟོན།

༤༤ གཏམ་རྒྱུད་ཡོངས་གྲགས་མཐུན་པ་སྐྱན་བཞིའི་ལོ་རྒྱས་དེ་ཕྱག་ལ། འདི་ནི་མདོད་ནང་བྱུང་། སྟེ་དགེ ༡ བཀའ། འདུལ་བ། གཞན་འདུལ་བ་གཞི། ཤོག ༡༧༨ བ ནང་གསལ། ལོ་རྒྱས་འདི་རྟོགས་བརྗོད་ཀྱི་གྲས་ཀྱང་ཡིན། རྟོགས་བརྗོད་དཔག་བསམ་

འབྲི་ཤེད་གི་སྐྱན་ཚོག་གི་རྒྱན་ལྡན་པར་བཀོད་བ་མཐོང་བ་དོན་ལྡན། ཤོག ༡༠༤ ནང་གཟིགས།

༡༠༠ བཞོན། མཚོ་སྟོན།

༡༠༡ སྟེ་དགེ ༤ བཀའ། འདུལ་བ། ཐ འདུལ་བ་ཕྲན་ཚེགས། ཤོག ༡༡ᵇ བ༡

༡༠༢ སྡང་སྟེ། མཚོ་སྟོན།

༡༠༣ གསུངས། མཚོ་སྟོན།

༡༠༤ ལོ་རྒྱས་འདི་སྐྱེས་རབས་ཀྱི་གྲགས་ཡིན། སྟེ་དགེ ༤༡༥ བསྟན། སྐྱེས་རབས། ཏུ སྐྱེས་རབས་སོ་བཞི། ཕྱེད་བ་བརྒྱད་པ། ཤོག ༡༤ བ༤ ནང་། སྐྱེས་རབས་བརྒྱ་པ། དེབ། ཤོག ༤༤ ལོ་རྒྱས་འདི་མདོ་ནང་དུའང་བཞུགས། སྟེ་དགེ ༡ བཀའ། འདུལ་བ། ང་ འདུལ་བ་གཞི། ཤོག ༡༡༣ ནᵇ

༡༠༥ སྨན་པ། མཚོ་སྟོན།

༡༠༦ སོས། མཚོ་སྟོན།

༡༠ᵇ ཕུང་། མཚོ་སྟོན།

༡༠༨ ཕུང་། མཚོ་སྟོན།

༡༠ᶜ སྟེ་དགེ ༤ བཀའ། འདུལ་བ། ཐ འདུལ་བ་ཕྲན་ཚེགས། ཤོག ༡༣ ནᵇ ནང་། སྟེ་དགེ ༣ བཀའ། འདུལ་བ། ཅ འདུལ་བ་རྣམ་འབྱེད། ཤོག ༡༤༡ ནᶠ

༡༡༠ ཤད་པ་བརྒྱད། མཚོ་སྟོན།

༡༡༡ འདིན་རྒྱ་ར་ཀ་གསུངས་པ་ཨཡ་ཚེར་རྒྱ་གར་བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོ་མ་ཀུ་རྒྱ་ར་ཀ་ཞེས་པ་དེར་དགོངས་སམ་སྟམ།

༡༡༢ གད་པ། མཚོ་སྟོན།

༡༡༣ གཅམ་རྒྱད་འདི་སྐྱེས་རབས་ཀྱི་གྲགས་ཡིན། སྟེ་དགེ ༤༡༥ བསྟན། སྐྱེས་རབས། ཏུ སྐྱེས་རབས་སོ་བཞི། ཕྱེད་བ་ཉེར་ལྔ་པ། ཤོག ༡༢ ནᵇ སྐྱེས་རབས་བརྒྱ་པ། དེབ། ཤོག ༡༢༩

༡༡༤ སྟམ་ནས། མཚོ་སྟོན།

༡༡༥ བསྟད། མཚོ་སྟོན།

༡༡༦ སྟམ་སྟེ། མཚོ་སྟོན།

༡༡ᶜ བཞོན། མཚོ་སྟོན།

༡༡༨ གཅམ་རྒྱད་འདི་མདོ་དང་འདུལ་བའི་ནང་བྱང་། སྟེ་དགེ ༣༠ བཀའ། མདོ་སྟེ། ཙ མངོན་པར་འགྲེང་བའི་མདོ། ཤོག ༡༠༤ བ། དང་། སྟེ་དགེ ༣ བཀའ། འདུལ་བ། ཅ འདུལ་བ་རྣམ་འབྱེད། ཤོག ༤༢ བ༣

༡༡༨ ཕྱང་། མཚོ་སྟོན།

༡༢༠ བཞོན། མཚོ་སྟོན།

༡༢༡ སྐྱང་འདི་འདུལ་བའི་ནང་བྱུང་། སྟེ་དགེ ༡ བཀའ། འདུལ་བ། ང་ འདུལ་བ་གཞི། ཤོག ༢༡༡ བ༢ སྐྱང་འདི་ཡུགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་རྒྱུད་ལྟ་བ། ལེའུ ༡ སྐྱང་ཕྱེད། ༡༠ དང་། ཐན་བའི་མན་ངག ལེའུ ༢ སྐྱང་ཕྱེད། ༥ ནང་དུའང་བྱུང་།

༡༢༢ བྱོན། མཚོ་སྟོན།

༡༢༣ སྟེ་དགེ ༡ བཀའ། འདུལ་བ། ང་ འདུལ་བ་གཞི། ཤོག ༢༡༨ བ།

༡༢༤ གོང་མཚུངས། ཤོག ༡༨། ནཾ

༡༢༥ ལོ་རྒྱུས་འདི་སྐྱེས་རབས་ཀྱི་གླགས་ཡིན། སྟེ་དགེ ༤།༥༠ བསྟན། སྐྱེས་རབས། ཏུ སྐྱེས་རབས་སོ་བཞི། ཕྱེད་བ་བཞིའམ། ཤོག ༡༢ ནཱ དང་། སྐྱེས་རབས་བརྒྱ་པ། དེབ། ཤོག ༢།

༡༢༨ གྲགས། མཚོ་སྟོན།

༡༢༩ བརྟག། མཚོ་སྟོན།

༡༣༠ ཟེའུ། མཚོ་སྟོན།

༡༣༡ གཏམ་རྒྱུད་འདི་མདོའི་ནང་དུ་བཞུགས། སྟེ་དགེ ༡༡༨ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཏ མདོ་སྡུང་འདས། ཤོག ༡༣༣ ནཱ དང་། སྟེ་དགེ ༨ བཀའ། འདུལ་བ། ཐ འདུལ་བ་ཕྲན་ཚེགས། ཤོག ༡༢ ནཾ བཅས། ལོ་རྒྱུས་འདི་རྟོགས་བརྗོད་ཀྱི་གླགས་ཀྱང་ཡིན་ལ། སྟེ་དགེ ༤།༥༥ བསྟན། སྐྱེས་རབས། ཀེ ཚོས་རྒྱལ་དགེ་བའི་དབང་པོ། རྟོགས་བརྗོད་དཔག་བསམ་འབྲི་ཤིང་། ཡལ་འདབ། ༥ ཤོག ༢༨ བ། དང་། རྟོགས་བརྗོད་དཔག་བསམ་འབྲི་ཤིང་གི་སྐྱན་ཚོག་གི་རྒྱན་ལྟུག་པར་བགྲོལ་བ་མཐོང་བ་དོན་ལྡན། ཤོག ༤༤ ནང་གཅིག་གོ།

༡༣༠ གོ་ཏ་མ། མཚོ་སྟོན།

༡༣༡ ལོ་རྒྱུས་འདི་སྐྱེས་རབས་ཀྱིགླགས་ཡིན། སྟེ་དགེ ༤།༥༠ བསྟན། སྐྱེས་རབས། ཏུ སྐྱེས་རབས་སོ་བཞི ཕྱེད་བ་བཟུགས་ཤིས་པ། ཤོག ༤༥ ནཱ སྐྱེས་རབས་བརྒྱ་པ། དེབ། ཤོག ༢།

༡༣༢ དགེ་ལྡན་ལེགས་བཤད་ཀློག་།།།༣ ཐད་ཀྱི་འགྲེལ་པར་གཅིག་།

༡༣༣ ལོ་རྒྱུས་འདི་མ་ཏི་བཀའ་འབུམ། པོད། ཙ། སྟོད་ཚ། ཤོག །།།ང ནཱ། དང་། རྒྱལ་རབས་གསལ་བའི་མེ་ལོང་། དེབ། ཤོག །०།། དང་། གཞན་ཡང་བཏ་ཆེན་བསོད་ཀྱགས་ཀྱི་མཛད་བའི་རྒྱལ་རབས་འབྲུལ་ཀྱི་མེ་ལོང་། གསུང་འབུམ། པོད། ད ཤོག ༡༣ ནཱ། དཀྱིན་ཙང་། ༤༣༥ བཅས་པར་གཅིག་།

༡༣༤ ལོ་རྒྱུས་འདི་བཀའ་ཆེམས་ཀ་ཁོལ་མ། དེབ། ཤོག །།། དང་། རྒྱལ་རབས་གསལ་བའི་མེ་ལོང་། དེབ། ཤོག །०།།

བཅས་སུ་བྱུང་།

༡༣༥ ཕྱི མཚོ་སྟོན།

༡༣༦ ནངས། མཚོ་སྟོན།

༡༣༧ བྱགས། མཚོ་སྟོན།

༡༣༨ བཞོན། མཚོ་སྟོན།

༡༣༩ ལོ་རྒྱས་འདི་སྐྱེས་རབས་ཀྱི་གྲས་ཡིན། སྟེ་དགེ ༡༡༥༠ བསྟན། སྐྱེས་རབས། ཏུ སྐྱེས་རབས་སོ་བཞི། ཤེང་བ་ཅེར་བརྒྱད་པ། ཞོག ༡༠༣ བཟ དང་། སྐྱེས་རབས་བརྒྱ་པ། དེབ། ཞོག ༢༠༧ ལོ་རྒྱས་འདི་མདོའི་ནང་དུ་འང་བཞུགས། སྟེ་དགེ ༡༡༨ བཀའ། མདོ་སྟེ། ཏ མདོ་སྡུང་འདས་ཚེན་མོ། ཞོག ༡༡༨ བཡ དང་ ༡༠༣ བཟ

༡༤༠ ཚབ། མཚོ་སྟོན།

༡༤༡ གཏམ་རྒྱུད་འདི་བཀའ་གདམས་གླེགས་བམ་ཀྱི་ཐུགོས་ཏེ་འབྲོམ་སྟོན་རྒྱལ་བའི་འབྱུང་གནས་ཀྱི་སྐྱེས་རབས་སུ་བཞུགས། བཀའ་གདམས་གླེགས་བམ་ལས་ཐུགོས། ལེའུ ྅ དེབ། ཞོག ༣༠༤

༡༤༢ གཏམ་རྒྱུད་འདི་མདོའི་ནང་དུ་བཞུགས། སྟེ་དགེ ༣ བཀའ། འདུལ་བ་རྣམ་འབྱེད། ཇ ཞོག ༡༡༤ ན྅ གཞན་ཡང་རྒྱལ་བ་དག་འདུན་གྱུབ་ཀྱི་འདུལ་བའི་གླེང་འབྲམ་ཚེན་མོ། དེབ། ཞོག ༤༠༠ གཅིགས།

༡༤༣ སེང་། མཚོ་སྟོན།

༡༤༤ གཏམ་རྒྱུད་འདི་མ་ཀུ་ཏྲ་ར་ཏན་བྱང་བའི་ཡོངས་གྲགས་ཅན་ཞིག་ཡིན། སྟེ་དགེ ༡༡༡༠ བསྟན། བསྟོད་ཚོགས། ཀ སྒོང་དབོན་ཤེས་རབ་གོ་ཆ། ཞུད་པར་དུ་འཕགས་པའི་བསྟོད་པའི་རྒྱ་ཚེར་བཤད་པ། ཞོག ༢༢ བ། གཞན་ཡང་རིག་བྱེད་གཏམ་རྒྱུད་བདམས་བསྒྲིགས། གཏམ་ཐེང་། ༡ཀ ཞོག་ཡིན། སྟེ་དགེ ༡༡ ན྅ བཅས་ལ་གཅིགས།

༡༤༥ གཏུབས། མཚོ་སྟོན།

༡༤༦ དེས། མཚོ་སྟོན།

༡༤༧ ལྟ་ཡིས། མཚོ་སྟོན།

༡༤༨ སེང་། མཚོ་སྟོན།

༡༤༩ ལོ་རྒྱས་འདི་བཀའ་ཚེམས་ཀ་ཁོལ་མ། ཞོག ༨ དང་། གཞན་ཡང་རྒྱལ་རབས་གསལ་བའི་མེ་ལོང་། ཞོག ༡༡ དང་། པཊ་ཚེན་བསོད་ཀྱིས་ཀྱི་རྒྱལ་རབས་འབྲུལ་ཀྱི་མེ་ལོང་། གསུང་འབུམ་ཐོག ད ཞོག ༡༡ ན྅ བཅས་པར་བྱུང་།

༡༥༠ བལྟས་ཀེ། མཚོ་སྟོན།

༡༥༡ བསྟང་སེམ། མཚོ་སྟོན།

༡༥༢ བརྟགས། མཚོ་སྟོན།

༡༥༣ ལོ་རྒྱུས་འདི་མདོའི་ནང་དུ་བྱུང་། སྡེ་དགེ ༡ བཀའ། འདུལ་བ། ང་ འདུལ་བ་གཞི། ཤོག ༢༩༥ བ༥

༡༥༤ ཆེས། མཚོ་སྟོན།

༡༥༥ ཚམ་ལ་འབེབས། མཚོ་སྟོན།

༡༥༨ དང་། མཚོ་སྟོན།

༡༥༩ ལོ་རྒྱུས་འདི་མདོའི་ནང་དུ་བྱུང་། སྡེ་དགེ ༡ བཀའ། འདུལ་བ། འདུལ་བ་གཞི། ཤོག ༢༥༨ བ༡ གཞན་ཡང་། སྡེ་དགེ ༣ བཀའ། འདུལ་བ། ཅ འདུལ་བ་རྣམ་འབྱེད། ཤོག ༡༣ བ༡ ཡང་། སྡེ་དགེ ༡༡༨ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཉ མདོ་སྡུད་འདས་ཆེན་མོ། ཤོག ༣༡ ན༥

༡༥༢ དམ། མཚོ་སྟོན།

༡༥༨ ལོ་རྒྱུས་འདི་རྒྱལ་རབས་གསལ་བའི་མེ་ལོང་། ཤོག ༡༥ ནས་ ༢༢༣ བར་དང་། པ་ཆ་ཆེན་བསོད་ཀྱམས་ཉིད་ཀྱི་རྒྱལ་རབས་འཁྲུལ་ཀྱི་མེ་ལོང་། གསུང་འབུམ་ཐོད། ད ཤོག ༡༣ བ༢ བཅས་པར་བྱུང་།

༡༦༠ ཚག མཚོ་སྟོན།

༡༦༡ དགེ་ལྡན་ལེགས་བཤད། ཤྲཱི་ཀ ༥༥

༡༦༢ ལོ་རྒྱུས་འདིའི་ཁུངས་མདོ་ནང་བཞུགས། སྡེ་དགེ ༣ བཀའ། འདུལ་བ། ཅ འདུལ་བ་རྣམ་འབྱེད། ཤོག ༡༠ བ༣ གཞན་ཡང་། སྡེ་དགེ ༣༠༡ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཝ མངོན་པར་འབྱུང་བའི་མདོ། ཤོག ༡༠༨ བ༡ དང་། རིག་བྱེད་གཏམ་རྒྱུད་བདམས་བསྡུགས། སྒྲུང་ཕྱེད། ཀ ཤོག ཅ བཅས་ལ་གཟིགས།

༡༦༣ རྒྱལ་པོ་ཀྱི་ཀྱིའི། མཚོ་སྟོན།

༡༦༤ བརྟག མཚོ་སྟོན།

༡༦༥ བོས། མཚོ་སྟོན།

༡༦༨ བཞོན། མཚོ་སྟོན།

༡༦༩ བ་སྐྱེ། མཚོ་སྟོན།

༡༦༢ གཏམ་རྒྱུད་འདི་ལྟ་ལས་ཕུལ་བྱུང་གི་བསྟོད་པའི་འགྲེལ་པར་བཞུགས། སྡེ་དགེ ༡༡༡༣ བསྟན། བསྟོད་ཚིགས། ཀ ༥༠ ན༣ གཞན་ཡང་རྒྱ་གར་རིག་བྱེད་གཏམ་རྒྱུད་བདམས་བསྡུགས། སྒྲུང་ཕྱེད། ཅ༣ ཤོག ༦༢ ཡའང་བྱུང་།

༡༦༧ ལོ་རྒྱུས་འདི་ལུགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་རྒྱུད་ལྟ་བ། ལེལུ ང སྒྲུང་ཕྱེད། ༡༠ ནང་བྱུང་།

༡༣༠ གཏམ་རྒྱུད་འདི་སྐྱེས་རབས་སུ་བྱུང་། སྔོ་དགེ ৬༡৫০ བསྟན། སྐྱེས་རབས། ཏུ སློབ་དཔོན་དཔའ་བོ། སྐྱེས་རབས་སོ་བཞི། སྐྱེས་ཕྲེང་ཅེར་གསུམ། ཤོག ২৭ བར་ དང་། སྐྱེས་རབས་བརྒྱ་པ། སྐྱེས་རབས་ཕྲེང་བ། ২২ ཤོག ৭৬২

༡༣༡ འགོར་བཅས་ཚོས་ཀྱི་གཏམ། མཚོ་སྟོན།

༡༣২ གིས། མཚོ་སྟོན།

༡༣৩ ཞྭེར་ཏུ། མཚོ་སྟོན།

༡༣৬ རྒྱལ་པོ་དོ་ཚ། བོད་དབེ།

༡༣৫ དགེ་ལྡན་ལེགས་བཤད། ཤྲཱི་ཀ ২৩

༡༣৬ ལོ་རྒྱུས་འདིའི་ཁྲངས་དངོས་གང་ཡིན་དོས་འཛོན་མ་ཐུབ།

༡༣৭ བརྟུང་། མཚོ་སྟོན།

༡༣৮ བལྟས། མཚོ་སྟོན།

༡༣৯ གཟུར། མཚོ་སྟོན།

༡২০ གྲགས། མཚོ་སྟོན།

༡২১ གཟུར། མཚོ་སྟོན།

༡২২ གྲགས་སོ།། མཚོ་སྟོན།

༡২৩ ལོ་རྒྱུས་འདི་གང་ལས་བཏུས་དོས་འཛོན་མ་ཐུབ།

༡২৬ འཛ་གས། མཚོ་སྟོན།

༡২৫ གཏམ་རྒྱུད་འདི་སྐྱེས་རབས་སུ་བཞུགས། སྔོ་དགེ ৬༡৫০ བསྟན། སྐྱེས་རབས། ཏུ སྐྱེས་རབས་སོ་བཞི། སྐྱེས་ཕྲེང་སུམ་རྩེ་བ། ཤོག ༡༡৬ ན། དང་། སྐྱེས་རབས་བརྒྱ་པ། དེབ། ཤོག ২২২

༡২৮ སྐྱིང་རྗེའི། མཚོ་སྟོན།

༡২৭ དེ། མཚོ་སྟོན།

༡২২ བྱེད་པ། མཚོ་སྟོན།

༡২৮ བསད། མཚོ་སྟོན།

༡৮০ བཤད་སྒོམ་འདི་སྟོན་རྒྱ་གར་དུ་ཡོངས་སུགྲུབས་པ་ཞིག་ཡིན་དེས་ཀྱང་པཊ་ཆེན་བསོད་གྲུབས་ཀྱིས་ཁྲངས་གང་ལས་བཏུས་དོས་འཛོན་མ་ཐུབ། འདི་ར་ཀླ་ཀློ་པ་ལེགས་སྒྲུར་གྱི་ཚོགས་སྒེར་སྟོང་དང་། ཡ་ཁ་ན་དང་། ཨ་ནྲ་ཉ་དང་། ཁུ་རྟུམ་སོགས་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་བ་ལ་གོ་དགོས། གང་ཡང་ཡང་སྟོན་གྱི་ལེགས་སྒྲུར་གྱི་ཡི་གེ་ཉིང་པ་རྣམས་སུ་རྒྱ་གར་དང་། བོད། རྒྱ་

ནག་གསུམ་དུ་མ་གཏོགས་བའི་ཡུལ་ལྷང་གཞན་གྱི་ཚོས་བརྒྱད་དང་རིག་གཞུང་རྣམས་ལ་སྨྱི་ཁྲབ་ཏུ་གྲྭ་ཀློའི་མིང་འདོགས་སོལ་བྱེད་བར་སྣང་།

༡༸༡ དེ་ཡིས། མཚོ་སྟོན།

༡༸༢ རྒྱུད། མཚོ་སྟོན།

༡༸༣ བསྒྱེས། མཚོ་སྟོན།

༡༸༤ དེབ་ཞེར་སྟོན་པོ་སྟོད་ཚ། དེབ། ཤོག ༢༣

༡༸༥ ལུམ། མཚོ་སྟོན།

༡༸༦ འདོགས། མཚོ་སྟོན།

༡༸༧ དེ་ཚེར། གསུང་འབུམ།

༡༸༨ རྒྱལ་བོགྲང་དར་ཀྱིས་བསྟན་པ་བསྟུབ་པ་དང་ལྡན་ལྡུད་དབལ་རྡོར་ཀྱིས་གྲུབ་དར་བསད་བའི་སྐོར་སྟོན་གྱི་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་ཡིག་ཚ་མང་པོའི་ནང་བྱུང་། དཔེར་ན། རྒྱལ་རབས་གསལ་བའི་མེ་ལོང་། ཤོག ༢༣༥ དང་། ཆོས་འབྱུང་མ་ཁས་པའི་དགའ་སྟོན། དེབ། སྟོད་ཚ། ཤོག ༥༧ བཅས་ལ་གཅིགས།

༡༸༩ སྲིན་པོ་ལྟ་མཐིན་བཅུའི་གཏམ་རྒྱུད་དངོས་ཀི་རྣ་ཁ་ཅའི་རྟོགས་བརྗོད་དུབྱུང་། གཞན་ཡང་རིག་བྱེད་གཏམ་བརྒྱུད་བདམས་བསྒྲིགས། ཤོག ༡༨ དང་། ༢༥ ལ་གཅིགས།

༢༠༠ སྤྲེབས། མཚོ་སྟོན།

༢༠༡ ཁྲག་འཛངས་རེ། མ་དབེ། འཛངས་རེ། མཚོ་སྟོན།

༢༠༢ སྐེ་དགེ ༡༠༣ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཅ ལང་ཀར་གཤེགས་པའི་མདོ། ལེའུ་བརྒྱད་པ། ཤོག ༡༩༣ བ

༢༠༣ བསྒེས་ནས། བོད་དབེ། བསྒེས་ཀེ། མཚོ་སྟོན།

༢༠༤ སྐེ་དགེ ༥༢༥ བསྟན། ཐུན་མོང་བ་ལུགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས། ངོ་ ཙ་ན་ཀའི་རྒྱལ་པོའི་ལུགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས། ལེའུ ༣ ཐྲི་ཀ ༣༩ ཤོག ༡༣༩ བ༩

༢༠༥ གཏམ་རྒྱུད་འདིསྒྲིས་རབས་སུབྱུང་། སྐེ་དགེ ༥༡༥ བསྟན། སྒྲིས་རབས་ཏུ སྒྲིས་རབས་སོ་བཞི། ཤེང་བ་ཅེར་གཅིག་པ། ཤོག ༣༠ ན། དང་། སྒྲིས་རབས་བརྒྱ་པ། དེབ། ཤོག ༡༢༥

༢༠༦ ལོ་རྒྱུས་འདི། སྐེ་དགེ བཀའ། ང་ འདུལ་བ་གཞི། ༡༢༤ བ༤འམ ༢༡༢ ན། ནང་བྱང་བ་དེ་ཡིན་ནམ་དབྱུད།

༢༠༧ སྟོད་ཚུལ་ལ། མཚོ་སྟོན།

༢༠༨ སྐྱང་འདི་ལུགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་རྒྱུད་ལྟ་བ། ལེའུ ༣ སྐྱང་ཤེང་། ༡ ནང་བཞུགས།

༢༠༨ སྡེ་དགེ ཡཡ བཀའ། ཚལ་ཆེན། ཀ སངས་རྒྱས་ཚལ་པོ་ཆེའི་མདོ། ཤོག ༣༢ཡ བ༢

༢༡༠ ལུམ། མཚོ་སྟོན།

༢༡༡ ལོ་རྒྱས་འདི་འདྲལ་བ་ལུང་དུ་བཞུགས་དགོས་པར་སྣང་ན་འཚོལ་ཞིབ་ཞུས་པས་མ་བརྙེད།

༢༡༢ དཔུང་འགོ མཚོ་སྟོན།

༢༡༣ གོ མཚོ་སྟོན།

༢༡ཡ སྡེ་དགེ ཡ༢༢ཀ བསྟན། ཐུན་མོང་བའི་ལུགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས། ངོ་ ཤེས་རབ་སྡོང་བྱ། ཤྲཱི་ཀ ཡཅ ཤོག ༡༠ཀ ན༢

༢༡ཀ རིག་པར་འདོད། མ་དཔེ།

༢༡ཅ སྡེ་དགེ ཡ༢༢ཀ བསྟན། ཐུན་མོང་བའི་ལུགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས། ངོ་། ཤེས་རབ་སྡོང་བྱ། ཤྲཱི་ཀ ༢༣ཅ ཤོག ༡༡༢ ན༢

༢༡ཆ ས་སྐྱ་པཎྜིཏ། ས་སྐྱ་ལེགས་བཤད། རབ་བྱེད། ། ཤྲཱི་ཀ ༢ཡ

༢༡༢ དེ་ལ་ཆོས་ནི། མ་དཔེ།

༢༡ཅ སྡེ་དགེ ༡༡ཅ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཡ མདོ་སྡུད་འདུས་ཆེན་མོ། ཤོག ༡༢༢ ན༤

༢༢༠ སྡེ་དགེ ༢༡ཤ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཚ མ་སྐྱེས་དགྲའི་འགྲོད་པ་བསལ་བའི་མདོ། ཤོག ༢ཡ༠ བཅ དང་། ༢ཡ༡ ན༣

༢༢༡ དཀར། མཚོ་སྟོན།

༢༢༢ བབས། མཚོ་སྟོན།

༢༢༣ ལོ་རྒྱས་འདི་མདོ་མཛངས་བློན་ནང་བཞུགས། སྡེ་དགེ ༣ཡ༡ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཙ མདོ་མཛངས་བློན། ལེའུ། ༣༤ ཤོག ༢ཡཅ ནཅ གཞན་ཡང་། སྡེ་དགེ ༢༡ཤ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཚ མ་སྐྱེས་དགྲའི་འགྲོད་པ་བསལ་བའི་མདོ། ཤོག ༢ཡ༠ བཅ དང་། ༢ཡ༡ ན༣ བཞུགས། སྡེ་དགེ ། ། ། ། བཀའ། མདོ་སྡེ། ཀ མདོ་སྡུད་འདུས་ཆེན་མོ། ཤོག ༢༠༡ ན༡ སྡེ་དགེ ། བཀའ། འདུལ་བ། ང་ འདུལ་བ་གཞི། ཤོག ༢༠༡ བ༣ བཅས་པར་བྱང་།

༢༢ཅ བྱན་ཡོས། མཚོ་སྟོན།

༢༢ཅ སྐར་མ་རྒྱལ་དེ་ལ། མཚོ་སྟོན།

༢༢ཆ སྡེ་དགེ ། ། ། ། བཀའ། མདོ་སྡེ། ཀ མདོ་སྡུད་འདུས་ཆེན་མོ། ཤོག ༡༢ཀ བ༣

༢༢ཀ བྱང་བ་ལ། མཚོ་སྟོན།

༢༢༢ དགེ་ལྡན་ལེགས་བཤད་ཀྲྀཏཱི་ཀ ཐད་ཀྱི་འགྲེལ་པར་གཟིགས།

༢༢ཅ ཡོས། མཚོ་སྟོན།

༢༣༠ གཏམ་རྒྱུད་འདི་སྐྱེས་རབས་སུ་བྱང་། སྡེ་དགེ ཅ།ཅ༠ བསྟན། སྐྱེས་རབས། ཏུ སྐྱེས་རབས་སོ་བཞི། ཕྱེད་བ་ཉེར་བཞིབ།

ཤོག ༡༡ བ། དང་། སྐྱེས་རབས་བརྒྱ་པ། དེབ། ཤོག ༡༣༨

༡༩༡ ཡི། མཚོ་སྟོན།

༡༩༢ དེས། མཚོ་སྟོན།

༡༩༣ སྟེ་དགེ ༡༡༨ བཀའ། མདོ་སྟེ། ས ཆེད་དུ་བརྩོད་བའི་ཚོམས། ཕེལྲ ༯ ཤོག ༡༡༠ ན།

༡༩༤ གཏམ་རྒྱུད་འདི། སྟེ་དགེ ། བཀའ། འདུལ་བ། ང་། འདུལ་བ་གཞི། ཤོག ༡༠༣ བ༨ དང་། ལུགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ཚན་བའི་མན་ངག་ལས་མཛའ་གོགས་ཐོབ་པ། བོད་སྐད་དུ་ཐུབ་བསྟན་མཆོག་སྡུད་ཀྱིས་བསྡུས་བ། ཤོག ༥༩ བཅས་པར་བྱུང་།

༡༩༥ འཚོས། མཚོ་སྟོན།

༡༩༦ སྐྱམ་ནས། མཚོ་སྟོན།

༡༩༧ དཀར། མཚོ་སྟོན།

༡༩༨ སྟེ་དགེ ། བཀའ། འདུལ་བ། ང་། འདུལ་བ་གཞི། ཤོག ༡༠༣ བ༨

༡༩༩ གཏམ་རྒྱུད་འདི། སྟེ་དགེ ༨ བཀའ། འདུལ་བ། ང་ འདུལ་བ་ཕྲན་ཚེགས། ཤོག ༡༧༠ བ། ནང་བྱུང་།

༡༩༠ རེ། མཚོ་སྟོན།

༡༩༡ དེ་དེ་ལ། མཚོ་སྟོན།

༡༩༢ སྟེ་དགེ ༨ བཀའ། འདུལ་བ། ང་ འདུལ་བ་ཕྲན་ཚེགས། ཤོག ༡༧༢ ན།

༡༩༣ སྤྲུ། མཚོ་སྟོན།

༡༩༤ སོ་གའི། མཚོ་སྟོན།

༡༩༥ འཕྲོག མཚོ་སྟོན།

༡༩༨ ལྷུ། མཚོ་སྟོན།

༡༩༧ ལུམ། མཚོ་སྟོན།

༡༩༤ ལོ་རྒྱུས་འདི་རྒྱལ་རབས་གསལ་བའི་མེ་ལོང་། དེབ། ཤོག ༡༠༣ དང་། རྒྱལ་རབས་འཛུལ་ཀྱི་མེ་ལོང་། བཀ་ཆེན་བསོད་ནམས་གྲགས་པའི་གསུང་འབུམ། བོད། ད ཤོག ༡༧ བ། བཀའ་ཆེམས་ཀ་ཁོལ་མ། དེབ། ཤོག ༡༩ བཅས་པར་བྱུང་།

༡༩༨ འཚམས། མཚོ་སྟོན།

༡༥༠ ལོ་རྒྱུས་འདི། སྟེ་དགེ ༣ བཀའ། འདུལ་བ། ཇ འདུལ་བ་རྣམ་འབྱེད། ཤོག ༥༧ བ ནང་བྱུང་།

༡༥༡ བྱུ། མཚོ་སྟོན།

༢༥༢ སྡེ་དགེ ཇ བཀའ། འདུལ་བ། ཇ འདུལ་བ་རྣམ་འབྱེད། ཤོག ༤༣ བ

༢༥༣ འཚམས། མཚོ་སྨོན།

༢༥༤ ལོ་རྒྱུས་འདི་མདོ་ནང་བཞུགས། སྡེ་དགེ ༡༡ᄀ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཀ མདོ་སྡུད་འདས། ཤོག ༡ᄀᄀ བ། འདི་རྟོགས་བརྗོད་ཀྱི་གླས་ཀྱང་ཡིན་ལ། འདི་ནི། སྡེ་དགེ ༦༡༥ བསྟན། སྐྱེས་རབས། ཀེ ཆོས་རྒྱལ་དགེ་བའི་དབང་པོ། རྟོགས་བརྗོད་དཔག་བསམ་འཕྲིན། ཡལ་འདབ། ༥ཛ ཤོག ༢༤ བ། དང་། རྟོགས་བརྗོད་དཔག་བསམ་འཕྲིན་གི་སྣོན་ཚིག་གི་རྒྱན་ལྟུག་པར་བཀོད་བ་དོན་ལྡན། ཤོག ༡༨ᄀ བཅས་པར་བྱུང་།

༢༥༥ བསྟུས། མཚོ་སྨོན།

༢༥༦ བཀས། མཚོ་སྨོན།

༢༥ᄀ རྣམས་ཀྱི། མཚོ་སྨོན།

༢༥༢ དགྲས། མཚོ་སྨོན།

༢༥ᄀ མན་ཆད། མཚོ་སྨོན།

༢༦༠ གོ་ཏ་མ། མཚོ་སྨོན།

༢༦༡ གསོད། མཚོ་སྨོན།

༢༦༢ དབྱེན་ཀྱི། མཚོ་སྨོན།

༢༦༣ སྤྲོས། མཚོ་སྨོན།

༢༦ᄉ སྡེ་དགེ ༡༡༣ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཇ དམ་ཚོས་པདྨ་དཀར་ཡོ། ཤོག ᄀ༤ བ།

༢༦༥ གཏམ་རྒྱུད་འདི་མདོ་ནང་བཞུགས། སྡེ་དགེ ༣ བཀའ། འདུལ་བ། ཇ འདུལ་བ་རྣམ་འབྱེད། ཤོག ༡ᄀᄉ ནཀ

༢༦ᄉ སྡེ་དགེ ༣ བཀའ། འདུལ་བ། ཇ འདུལ་བ་རྣམ་འབྱེད། ཤོག ༡ᄀ། བ༦

༢༦ᄀ བོས། མཚོ་སྨོན།

༢༦༢ ལོ་རྒྱུས་འདི་མདོ་འི་ནང་བཞུགས། སྡེ་དགེ ༡ བཀའ། འདུལ་བ། ཀ འདུལ་བ་གཞི། ཤོག ༥༠ ནཉ དང་ ༦ཛ ན

༢༦ᄀ མར། མཚོ་སྨོན།

༢ᄀ༠ སྐྱན་སྐེ། མཚོ་སྨོན།

༢ᄀ༡ ལོ་རྒྱུས་འདི། སྡེ་དགེ ༥ བཀའ། འདུལ་བ། ཐ འདུལ་བ་ཕྲན་ཚེགས། ཤོག ᄀᄀ༦ ནཉ དང་ ᄃ༠༦ བ། ནང་བཞུགས།

༢ᄀ༢ གཏོང་། མཚོ་སྨོན།

༢ᄀ༣ ལྟས། མཚོ་སྨོན།

༢༧༩ བཞོན། མཚོ་སྟོན།

༢༨༠ བྱ་དང་། མཚོ་སྟོན།

༢༨༡ གང་ནས་བྱུང་ཞེས་པ་མཚོ་སྟོན་ནང་མི་བྱུང་།

༢༨༢ ལོ་རྒྱུས་འདི་བཀའ་གདམས་གྲེགས་བམ་དུ་བྱུང་། བུཚོས་ལེའུ་ ༧ དེབ། ཤོག ༣༠༩

༢༨༣ བྷ་ནས་བྷད་སྦེ་ལ། གསུང་འབུམ།

༢༨༤ བསྟུང་སྟེ། མཚོ་སྟོན།

༢༨༥ སྐམ་ནས། མཚོ་སྟོན།

༢༨༦ དེས། མཚོ་སྟོན།

༢༨༧ སྐམ་སྟེ། མཚོ་སྟོན།

༢༨༨ སྐྱགས། མཚོ་སྟོན།

༢༨༩ ཁྲིད། མཚོ་སྟོན།

༢༩༠ འཕངས། མཚོ་སྟོན།

༢༩༡ སྐྱོང་གིས་ཀྱང་། མཚོ་སྟོན།

༢༩༢ འཁྲུས། མཚོ་སྟོན།

༢༩༣ འཁྲུས་སུ། མཚོ་སྟོན།

༢༩༤ བསྐྱངས་ཏེ། མཚོ་སྟོན།

༢༩༥ གཏམ་རྒྱུད་འདི་སྐྱེས་རབས་སུ་བྱུང་། སྟེ་དགེ ༡༧༥ བསྟན། སྐྱེས་རབས། ཏུ སྐྱེས་རབས་སོ་བཞི། ཕྲེང་བ་བཟུང་། ཤོག ༩༤ བ༨ དང་། སྐྱེས་རབས་བརྒྱ་པ། སྐྱེས་རབས་ཕྲེང་བ། ༡༠ ཤོག ༣༨

༢༩༧ བབ། མཚོ་སྟོན།

༢༩༨ རྟོགས། མཚོ་སྟོན།

༢༩༩ ཁྱོ་བོ། མཚོ་སྟོན།

༢༩༩ ལོ་རྒྱུས་འདི་མདོ་ནང་བཞུགས། སྟེ་དགེ ༢༧༣ བཀའ། མདོ་སྟེ། ཅ འཕགས་པ་དཔལ་སྦས་ཞེས་བྱ་བའིམདོ། ཤོག ༢༨༩ ན༧ ༢༩ ནཿ དང་། སྟེ་དགེ ༣ཀ བཀའ། འདུལ་བ། ཅ འདུལ་བ་གཞུང་དམ་པ། ཤོག ༡༣༠ ན༨ ནང་བྱུང་། འདི་རྟོགས་བརྟོད་ཀྱི་བྱས་ཀྱང་ཡིན་ལ། འདི་ནི། སྟེ་དགེ ༡༧༥ བསྟན། སྐྱེས་རབས། ཀེ ཆོས་རྒྱལ་དགེ་བའི་དབང་པོ། རྟོགས་བརྟོད་དཔག་བསམ་འབྲིས་ཤིང་། ཡལ་འདབ། ར ཤོག ༣༩ བཞ དང་། རྟོགས་བརྟོད་དཔག་བསམ་

འཕྲི་ཤིང་གི་སྟན་ཚོག་གི་རྒྱན་ལྡུག་པར་བཀོལ་བ་མཐོང་བ་དོན་ལྡན། ཞོག ৬৶ བཅས་པར་བཤུགས།

২৮৭ མེ་སྐྱེས་ཀྱིས། མཚོ་སྟོན།

২৮৮ ཞེག་གི། མཚོ་སྟོན།

২৮৯ ཐོང་བའི། མཚོ་སྟོན།

২৯২ ཁོ། མཚོ་སྟོན།

২৯৫ ཁུ་བོ། མཚོ་སྟོན།

৩০০ གཏམ་རྒྱུད་འདི་མདོ་ནང་བཤུགས། སྡེ་དགེ ৭ བཀའ། འདུལ་བ། ཁ འདུལ་བ་གཞི། ཞོག ২৩৶ ན২ དང་། སྡེ་དགེ ২ བཀའ། འདུལ་བ། ঀ འདུལ་བ་རྣམ་འབྱེད། ཞོག ৭৶৬ བ২ བཅས་ལ་གཟིགས།

৩০৭ བཞོན། མཚོ་སྟོན།

৩০২ ནངས། མཚོ་སྟོན།

৩০৩ བུ་མོའོ། མཚོ་སྟོན།

৩০৬ ལོ་རྒྱས་འདི་མདོ་ནང་བཤུགས། སྡེ་དགེ ২ བཀའ། འདུལ་བ། ঀ འདུལ་བ་རྣམ་འབྱེད། ཞོག ৭৷২ བ২

৩০৷ གླུ། གསུང་འབུམ།

৩০৮ མ་ཁོ་དགུས། མཚོ་སྟོན།

৩০৶ བསྟོས་ནས་རི་བྲག མཚོ་སྟོན།

৩০২ མར་མེ། བོད་དེའེ། མར་མེ། མཚོ་སྟོན།

৩০৫ རྒྱུགས། མཚོ་སྟོན།

৩১০ ལོ་རྒྱས་འདི་མདོ་ནང་བཤུགས། སྡེ་དགེ ৬ བཀའ། འདུལ་བ། ཐ འདུལ་བ་ཕྱན་ཚྭས། ཞོག ২৬ བ৭ དང་ ৶৶ ན৶

৩১৭ བྲག་གོ མཚོ་སྟོན།

৩১২ ལོ་རྒྱས་འདི་རྒྱས་པ་རྒྱལ་རབས་གསལ་བའིམེ་ལོང་། ཞོག ২২৭ དང་། ཆོས་འབྱུང་མ་ཁས་པའི་དགའ་སྟོན། དེབ། ཞོག ২২৬ བཅས་ལ་གཟིགས།

৩১৩ ཡེ་འུ མཚོ་སྟོན།

৩১৬ ས་སྐྱ་བཀའ་འབུམ། གསུང་འབུམ། བོད། ན སྡོམ་གསུམ་རབ་དབྱེ། ཞོག ২৬ ན৬

৩১৫ བརྩམས། མཚོ་སྟོན།

৩১৮ སྡེ་དགེ ৬২২২ བསྟན། ཐུན་མོང་བའི་ལུགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས། ངོ་ སྒོམ་དང་བོན་དོན་ཡོད་འཆར། དྲི་མ་མེད་པའི་དྲིས་

ལན་རིན་པོ་ཆེའི་ཕྲེང་བ། ཤློ་ཀ ༡ ཤོག ༡༡༨ བཟ

༡༡ཅ སྟེ་དགེ ཙ་༡༡༤ བསྟན། ཐུན་མོང་བའི་ལུགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས། ངོ། ཤེས་རབ་བརྒྱ། ཤློ་ཀ ༥ཀ ཤོག ༡༠༡ ནཙ

༡༡༤ སྟེ་དགེ ཙ་༡༡ཀ བསྟན། ཐུན་མོང་བའི་ལུགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས། ངོ། ཤེས་རབ་སྟོང་བྱ། ཤློ་ཀ ༩ཅ༠ ཤོག ༡༡༡ ན

༡༡ཀ བརྩམས། མཚོ་སྟོན།

༡༢༠ མ་ཁས་པ། མཚོ་སྟོན།

༡༢༡ བརྟུལ། མཚོ་སྟོན།

༡༢༢ འཛེམས། མཚོ་སྟོན།

༡༢༣ གྲུབ། མཚོ་སྟོན།

༡༢ཙ སྟེ་དགེ ཙ་༡༡ཀ བསྟན། ཐུན་མོང་བའི་ལུགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས། ངོ་ ཤེས་རབ་བརྒྱ། ཤློ་ཀ ཀ་ཤ ཤོག ༡༠༣ ནཙ

༡༢༥ བསྒུལ། མཚོ་སྟོན།

བསླབ་བྱ་མུ་མེ་ལི་ཕྲེང་བའི་མཆན།

༡ ཤྱ་མོ། གསུང་འབུམ། འདི་ར་གསུང་འགྲུལ་ཞུས་ཀྱི་རྒྱལ་དབང་རང་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་པ། ཀཱ་སྲུང་འབུམ་ཡོད་བཞུགས་ཉན་ཚན་ཡོད། ཪ་ཞལ་གདམས། ཤོག ༢༢ ན ནས་ ༢༥ བ བར་བཞུགས་པ་དེ་ཡིན་ལ། ངར་ཚོའི་མ་དཔེ་ནི་རྡ་ས་ཤེས་རིག་དཔར་ཁང་ནས་ ༡༩༥༤ ལོར་དཔར་དུ་བཏབ་པའི་དེབ་དེ་དག་པར་སྣོང་བས་དེ་ལ་གཞི་བཅོལ་ཡོད།

༢ མལ་ཆ་ལ། གསུང་འབུམ།

༣ བྱ་གཞག་ཀྱང་། གསུང་འབུམ།

༤ བན་ལོང་སྤྱིན། གསུང་འབུམ།

༥ མདུན་མ། གསུང་འབུམ།

༦ ཁ་ལ། གསུང་འབུམ།

༧ བར་མ། གསུང་འབུམ།

༨ ཀུ་བར། གསུང་འབུམ།

༩ བརྟུ་བཟང་། གསུང་འབུམ།

༡༠ བཟང་ལ་མ་བསྟོད་ཅིར་ཀྱང་ཤེས་པ་དཀའ།། གསུང་འབུམ།

༡༡ བཅེ་བཅད། གསུང་འབུམ།

༡༢ དགས་བཅུ། གསུང་འབུམ།

༡༣ རྣན་ཆན་མངས། གསུང་འབུམ།

༡༤ གཏོད། གསུང་འབུམ།

༡༥ མི་བསག གསུང་འབུམ།

༡༦ བག་བོ། གསུང་འབུམ།

༡༧ ཐབས་ཀྱིས་མདུན་མ། གསུང་འབུམ།

༡༨ ལོང་། གསུང་འབུམ།

༡༩ རབ་ཐག གསུང་འབུམ།

༢༠ ཁྱུང་མ། གསུང་འབུམ།

༢༡ དབྱད། གསུང་འབུམ།

༢༢ ཅེན་སྤོ། གསུང་འབུམ།

༢༣ འཕུང་། གསུང་འབུམ།

༢༤ འབབས། གསུང་འབུམ།

༢༥ བཏོན་ན་གཉའ་བ་རངས།། གསུང་འབུམ།

༢༦ རས་ཐོར། གསུང་འབུམ།

༢༧ མི་མངས། གསུང་འབུམ།

༢༨ དར། གསུང་འབུམ།

༢༩ མི་བཏོད། གསུང་འབུམ།

༣༠ ཀུ་ར་མི་ཐུབ་ལ་སྤྲོ་སྤྲོང་། གསུང་འབུམ།

༣༡ ཡུས་ཀྱིས། གསུང་འབུམ།

༣༢ ངོར། གསུང་འབུམ།

༣༣ གཟབས། གསུང་འབུམ།

༣༤ འཚོག གསུང་འབུམ།

༣༥ སོམས། གསུང་འབུམ།

༣༦ དམད། གསུང་འབུམ།

༣༧ བད། གསུང་འབུམ།

༣༥ ཤེར་ཚད། གསུང་འབུམ།

༣༨ མ་འཛིན། གསུང་འབུམ།

༤༠ འབབ། གསུང་འབུམ།

༤༧ ཐབ། གསུང་འབུམ།

༤༢ འཕྲང་། གསུང་འབུམ།

༤༣ ཚམ། གསུང་འབུམ།

༤༤ མ་བསླབས། གསུང་འབུམ།

༤༧ བསླབས་། གསུང་འབུམ།

༤༨ མ་སྦྱིན། གསུང་འབུམ།

༤༩ ཀྱིན། གསུང་འབུམ།

༥༢ རངས། གསུང་འབུམ།

༥༨ སྟོམ། གསུང་འབུམ།

༦༠ གཡོ་རྒྱུ། གསུང་འབུམ།

༦༡ འདུ། གསུང་འབུམ།

༦༢ ཁྲོགས། གསུང་འབུམ།

༦༣ རྒྱོས། གསུང་འབུམ།

༦༤ ལྷོགས། གསུང་འབུམ།

༦༤ བདས། གསུང་འབུམ།

༦༨ བློ་བསྟད། གསུང་འབུམ།

༦༩ གྲ། གསུང་འབུམ།

༦༢ ལང་ཤར། གསུང་འབུམ།

༦༨ ཟབ། གསུང་འབུམ།

༧༠ བ་གྲུང་། གསུང་འབུམ།

༧༡ བརྟུ། གསུང་འབུམ།

༧༢ མངོ་མིད། གསུང་འབུམ།

༤༣ མདུན། གསུང་འབུམ།

༤༩ འཇུར་གེགས་གནས་སུ་སྐྱེ་ནས། གསུང་འབུམ།

༤༥ སྐོམས། གསུང་འབུམ།

༤༨ རྒྱུད། གསུང་འབུམ།

༤༧ བསམས་ཀྱིན། གསུང་འབུམ།

༤༢ གསང་། གསུང་འབུམ།

༤༨ བསམས་ས། གསུང་འབུམ།

༧༠ ཐར་བའི། གསུང་འབུམ།

༧༡ གདུག གསུང་འབུམ།

༧༢ བྱ་ཕུར་ལ་སོགས་མཚོད་སྤྱིན། གསུང་འབུམ།

༧༣ ཚོགས། གསུང་འབུམ།

༧༩ བསྡུང་། གསུང་འབུམ།

༧༥ མཚོད་ལ་ཇི་མི་སྣམ། གསུང་འབུམ།

༧༨ ལུག གསུང་འབུམ།

༧༧ གནན། གསུང་འབུམ།

༧༢ རྟོགས། གསུང་འབུམ།

༧༨ ཡིད་སྐྱབས། གསུང་འབུམ།

༨༠ ཚོག་རྐང་འདི་གསུང་འབུམ་དུ་ཤེས་རབ་མཚོན་གྱིས་འགོང་བའི་རྩ་བ་གཅོད།། ཞེས་བའི་འོག་ཏུ་གསལ།

༨༡ བཅོང་ཁ་བའི། གསུང་འབུམ།

༨༢ རིན་ཅེན། གསུང་འབུམ།

༨༣ མ་དེའང་དང་ཞེས་བྱུང་ཡང་གསུང་འབུམ་དུ་དང་ཞེས་བྱུང་བ་ཡུར་བཅོས།

༨༩ མདུན། གསུང་འབུམ།

༨༥ འཕྱོང་། གསུང་འབུམ།

ལེགས་བར་བཤད་པ་ཤིང་གི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་མཚན།

༡ སྒྲུབ། གསེར་སྦྱམ། གཞུང་འདིའི་མ་དེ་བཙུན་པ་དགོན་མཆོག་བསྟན་པའི་སྒོར་མཁའ་འགྲུང་ལ་བྱས་ཤིང་། དེ་དང་གངས་ལྗོངས་མ་ཁས་དབང་རིམ་བྱོན་ཀྱི་རྩོམ་ཡིག་གསེར་ཀྱི་སྦྱམ་བུ་ཞེས་བའི་ཡྱོགས་བསྒྲིགས་ཀྱི་དེབ་བར་བའི་ནང་བཞུགས་པ་དང་ཡན་ཚུན་བསྟུར་ཞིབ་བྱས། ཕྱི་མ་ལ་བསྟུས་ཡིག་ཆུ་གསེར་སྦྱམ་ཞེས་བགོད་ཡོད།

༢ ཆུར་འཕངས། གསེར་སྦྱམ།

༣ ཞེ་རཏྣ། གསེར་སྦྱམ།

༤ འཛའ་བ། མ་དཔེ། འདིར་གསེར་སྦྱམ་ལྟར་བཅོས།

༥ ལས་བསྒྲུབས། གསེར་སྦྱམ།

༦ ཁོར་མོར། གསེར་སྦྱམ།།

༧ བརྟེན་པ་དེར། གསེར་སྦྱམ།

༨ རྟེན། གསེར་སྦྱམ།།

༩ བསྒམས་ཀྱང་། གསེར་སྦྱམ།

༡༠ རྒྱང་གྲགས། གསེར་སྦྱམ།

༡༡ མ་ལོངས་པའི། གསེར་སྦྱམ།

༡༢ ཞིང་། གསེར་སྦྱམ།

༡༣ ཡོངས་སྨིན། གསེར་སྦྱམ།

༡༤ སྟོང་ངོ། གསེར་སྦྱམ།

༡༥ ཀྱེ་ཏུད། གསེར་སྦྱམ།

༡༦ དྲུངས་ནས། གསེར་སྦྱམ།

༡༧ སྨིན་འབྲ། གསེར་སྦྱམ།།

༡༨ སྦྱངས་ཏེ། གསེར་སྦྱམ།།

༡༩ བློགས་ཏེ། གསེར་སྦྱམ།

༢༠ འགྲུགས། གསེར་སྦྱམ།

༢༡ གསེར་སྦྱམ་དུ་འདི་དང་འོག་ཏུ་འདང་ཚབ་འབངས་ཞེས་ས་ཡང་འཇུག་མེད་པ་སྣང་།

༢༢ བཏེགས། གསེར་སྦྱམ།

༢༣ བཇེན་པ་ཡིས། གསེར་སྦྲུམ།

༢༤ གསེར་སྦྲུམ་དུ་འདི་དང་གཤམ་གྱི་དེ་གཉིས་ཀར་ཇེན་ཞེས་པ་ལས་བས་འཕྲལ་མི་བྱུང་།

༢༥ འཕེབས། གསེར་སྦྲུམ།

༢༦ སྐྱོབ། གསེར་སྦྲུམ།

༢༧ མི་གཟུང་བའི། གསེར་སྦྲུམ།

༢༨ མེད་འགྱུར་ན། གསེར་སྦྲུམ།།

༢༩ སྐྱོབ་སྐྱོང་། གསེར་སྦྲུམ།།

༣༠ ཁས་མཆེ། གསེར་སྦྲུམ།

༣༡ བཀྲབས་ཀྱང་། གསེར་སྦྲུམ།

༣༢ ཧོ་ཙམ། གསེར་སྦྲུམ།

༣༣ བསྲངས། གསེར་སྦྲུམ།

༣༤ གསེར་སྦྲུམ་དུ་སྐབས་མང་ཡོར་འཕྲད་ལ་ཕྲད་ཅེས་འས་འཕྲལ་མེད་པར་བྱེས།

༣༥ རང་མཚང་འདོན། གསེར་སྦྲུམ།

༣༦ དེ་ནི། གསེར་སྦྲུམ།

༣༧ ཆུར་འཕངས་ན། གསེར་སྦྲུམ།།

༣༨ འཕྲད། གསེར་སྦྲུམ།

༣༩ འགྲེས། གསེར་སྦྲུམ།

༤༠ འཕྲང་། གསེར་སྦྲུམ།

༤༡ ཡི། གསེར་སྦྲུམ།

༤༢ བསྟེན། གསེར་སྦྲུམ།

༤༣ ངན་པ། གསེར་སྦྲུམ།

༤༤ རྟན། གསེར་སྦྲུམ།

༤༥ བྱགས། གསེར་སྦྲུམ།

༤༦ བསྒྲེད། གསེར་སྦྲུམ།

༤༧ ས་ཉ་ཀྱ། གསེར་སྦྲུམ།

๙๙ རྟན་སར། གཞིར་སྦྱམ།།

๙๙ སྐྱག་མའི། གཞིར་སྦྱམ།

๙๐ འགྱོད། གཞིར་སྦྱམ།

๙๑ ལོ་མ་འཁྱམས་ནས་ཉལ་བའི། གཞིར་སྦྱམ།

๙๒ བསྐྱབས། གཞིར་སྦྱམ།

๙๓ གནས་བའི། གཞིར་སྦྱམ།

๙๔ གནས་མིན་ན་ཡང་། གཞིར་སྦྱམ།།

๙๙ ཀུན་ཀྱི་སྐྱེན། གཞིར་སྦྱམ།

๙๘ ཕྱང་ཀོལ། གཞིར་སྦྱམ།

๙๗ གཉེན་ཀྱིས་བྱེད། གཞིར་སྦྱམ།

๙๒ བསྟོས་ན། གཞིར་སྦྱམ།།

๙๙ རྒྱགས་བས། གཞིར་སྦྱམ།

๘๐ འཛོམས་པ་དེར། གཞིར་སྦྱམ།

๘๑ དེ་ལྟར་ལེགས་ཉེས། གཞིར་སྦྱམ།།

๘๒ བཅིངས་པ། གཞིར་སྦྱམ།།

ཆུའི་བསྐྱེན་བཅོས་ཀྱི་མཚན།

๑ སྐྱེ་བོ། ཤ་ཁ། གཞུང་འདིའི་མ་དེའི་དོས་ནི་རྡེ་གུང་ཐང་ཉིད་ཀྱི་གསུང་འབྱམ་ལ་གཞི་བཅོལ་ཞིང་། དེ་དང་ཤ་ཁ་མཐོ་སྨོ་བ་གཙུག་ལག་སྨོ་བ་གཉེར་ཁང་ནས་ཕྱི་ལོ་ ๑๙๙๑ ལོར་དཔར་བསྐྲུན་གནང་བའི་ལེགས་པར་བཤད་པ་ཆུའི་བསྐྱེན་བཅོས་དང་བསྟུན་ཞིབ་བྱས་ཡོད་ཅིང་། དཔར་མ་དེ་ལ་ཤ་ཁ་ཞེས་བསྟུས་ཚོག་བགོད་ཡོད།

๒ རིག་པ། ཤ་ཁ།

๓ བསྐྲུབ། ཤ་ཁ།

๔ ཟླུག་ན། ཤ་ཁ།།

๕ མང་བ་ཡིས། ཤ་ཁ།

๖ ཡྱོགས་ཤིང་། ཤ་ཁ།

๗ སྟེན། ཤ་ཁ།

༦ རྒྱགས་ཤིང་། ཤྲཱ་ཀ།

༨ བཀྲངས། ཤྲཱ་ཀ།

༡༠ ལྕང་། ཤྲཱ་ཀ།

༡༡ ཤྲཱ་ཀར་ཆུ་ཕྲན་ཞེས་སྐབས་དུ་མར་གསལ།

༡༣ འགྲིངས། ཤྲཱ་ཀ།

༡༤ འཕྲང་། ཤྲཱ་ཀ།

༡༦ སྐན་ཕྲུང་། ཤྲཱ་ཀ།

༡༨ ལྷིང་། ཤྲཱ་ཀ།

༡༩ འབབ་ཀྱིས། ཤྲཱ་ཀ།

༢༡ སྒྲོག ཤྲཱ་ཀ།

༢༣ ཁ་ཡི། ཤྲཱ་ཀ།

༢༥ ས་ལ་བབས་པའི་ཆུ་མི་འཐུང་།། ཤྲཱ་ཀ། ཚིག་ཤད་ཐ་མ་གཉིས་ས་སྐྱ་ལེགས་བཤད་དུ་(རབ་བྱེད་དང་པོ། ཤྲཱི་ཀ ༡༤)བྱུང་ཞིང་། དེའི་དཔང་མ་གཞན་དུ། ཚར་འདོད་བྱིལ་སྐོམ་ན་ཡང་། །ཞེས་བྱུང་།

༢༠ གང་ཡང་། ཤྲཱ་ཀ།

༢༢ མཆོར། ཤྲཱ་ཀ།

༢༣ ཆུ་སྐྱེད། ཤྲཱ་ཀ།

༢༤ སྤྱོད་ཚུལ། ཤྲཱ་ཀ།

༢༦ སྟོན་སྤྱོད། ཤྲཱ་ཀ།

༢༧ བརྟེད་ཀྱང་། ཤྲཱ་ཀ།

༢༨ སུ་ལའང་། ཤྲཱ་ཀ།

༢༩ བྱང་ན། ཤྲཱ་ཀ།

༣༡ འབྱང་བར་ཕྱེད་ཅེས་མ་དཔེར་བྱུང་ཡང་གསེར་སྦྲམ་བཞིན་བཅོས།

༣༨ ཡིགས་པ། ཤྲཱ་ཀ།

༤༠ དཔོག་པར་དཀའ། ཤྲཱ་ཀ།

༤༡ ཏོ། ཤྲཱ་ཀ།

༤༢ བྱ་བའི་འགོ་ ཤ་ཀ།

༤༣ བཀྲངས་བས། ཤ་ཀ།

༤༩ གོམ། ཤ་ཀ།

༥༡ བསྒྲུབས་ཀྱང་། ཤ་ཀ།

༥༧ མ་དཔེར། ཚུ་གཉིར་གཅིག་རྟེས་གཅིག་གཅོད་དེ། །ཞེས་བྱུང་ཡང་ཤ་ཀ་ལྟར་བཅོས།

༥༨ བབས་ཀྱང་། ཤ་ཀ།

༥༥ སྐུ་མེད། ཤ་ཀ།

༥༨ འཚུགས་བའི། ཤ་ཀ།

༦༠ འགོར་བའི། ཤ་ཀ།

༦༩ བརྟངས་ནས། ཤ་ཀ།

༦༢ བོར་བ། ཤ་ཀ།

༦༣ སྐྱིང་རྟེའི། ཤ་ཀ།

༦༦ ཧོམ་བྱའི། ཤ་ཀ།

༦༨ དྲུང་། ཤ་ཀ།

༦༩ ཕྱེ་མ། ཤ་ཀ།

༦༨ ཚུ་བོའི། ཤ་ཀ།

༦༨ མ་དཔེ་དང་ཤ་ཀ་གཉིས་ཀར་ཙ་གཱ་སྐུས་ཞེས་བྱུང་ན་འང་ཙ་གཱ་སྐུས་ཡིན་དེས་བས་བཅོས།

༦༨ འཕྲོག ཤ་ཀ།

༧༠ རྣམས། ཤ་ཀ།

༧༡ སྐྱོངས། ཤ་ཀ།

༧༢ འཁྲིད། ཤ་ཀ།

༧༣ འགྱུགས། ཤ་ཀ།

༧༩ ཚུགས། ཤ་ཀ།

རྒྱང་གི་བསྐྱན་བཅོས་ཀྱི་མཚན།

༡ མ་དཔེ་དང་གསེར་སྤྲམ་གཉིས་ཀར་གཤོལ་ན་ཞེས་གས་འཕུལ་བྱུང་ཡང་བཤོལ་ན་ཞེས་པ་ཡིན་རེས་པས་བཅོས། འདིར་ང་ཚོའི་མ་དཔེའི་ཁག་ལྷུན་དཔར་མ་ལ་དཔར་བཤུས་ཀྱིས་རྒྱ་གར་ཕྱི་ལོ་ ༡༨༦༨ ལོར་ཚོས་འཕེལ་ལེགས་ལྡན་བཟང་དཔལ་ཞབས་ཀྱི་བཀའ་སྩལ་ཏེ་ཁ་ཆེ་ཞུ་ཆེན་ཁྲི་ཁྲོམ་ཁྲི་ཤིས་ལྷུན་པོའི་དགྱིལ་ཆུར་ཡོངས་འཛིན་གྱི་གསུང་འབུམ་བོད་ ༡ བའི་ནང་བཞུགས་པ་རེར་གཞི་བཅོལ་ཞིང་། དེ་དང་གསེར་སྤྲམ་དེབ་སྣད་ཆར་བཞུགས་པའི་རྒྱང་གི་བསྐྱན་བཅོས་གཉིས་ཡན་ཚུན་བཏུས་ཡོད།

༢ མ་དཔེ་དང་གསེར་སྤྲམ་གཉིས་ཀར་འདྲི་ཞེས་བྱུང་ཞིང་། ཤད་གྲུགས་ནང་འབྲི་ཞེས་དགོས་པར་འགོད་པ་ཤུར་བཅོས།

༣ སྡེ་དགེ ༡༧༥༨ བསྐྱན། སྤྱིང་ཡིག གེ མགོན་པོ་གླུ་སྒྲུབ། དབུམ་རིན་པོ་ཆེའི་ཇོ་བ། ལེའུ ༤ ཤློ་ཀ ༡༣ ཞོག ༡༡༨ ན༣

༤ མ་བཅོམ། གསེར་སྤྲམ།

༥ བསྐྱས་ནས། གསེར་སྤྲམ།

༦ འདིར་གྱང་ཐང་གི་ལེགས་བཤད་རྩྭའི་བསྐྱན་བཅོས་སྤྱོས་པ་ནི་ང་ཚོའི་དེབ་འདི་ནང་བཞུགས་པ་དེ་ཡིན།

༧ འབེབས། གསེར་སྤྲམ།

སའི་བསྐྱན་བཅོས་ཀྱི་མཚན།

༡ མ་དཔེར་སྐབས་དུ་མར་སོ་ནམས་ཞེས་ས་ཡང་འཇུག་བྱུང་། འདིར་ང་ཚོའི་མ་དཔེའི་ཁ་ཆ་ཆེན་བསྐྱན་པའི་ཀེ་མའི་གསུང་འབུམ་བཀྲས་ལྷུན་དཔར་མ་པོད་ ༡ བར་བཞུགས་པ་དེ་ཡིན་ལ། དེ་དང་གསེར་སྤྲམ་གྱི་སྐུད་ཆ་རུ་བཞུགས་པ་གཉིས་ཐན་རྩྭ་བསྐྱར་ཞིབ་བྱས་ཡོད།

༢ མ་དཔེར་འདི་ཀྱོག་ཅེས་བྱུང་ཡང་འབྲི་ཀྱོག་ཅེས་བཅོས།

༣ མ་དཔེར་རིགས་ནས་ཞེས་བྱུང་མོད། རིག་ནས་ཞེས་པ་ཡིན་སྐྱམ་ཡང་རང་སོར་བཞག

༤ མ་དཔེར་མཐུན་མོང་ལམ་ཞེས་བྱུང་ཡང་ཐུན་མོང་ལམ་ཞེས་བཅོས།

ཁ་ཆེ་ཚ་ལུའི་མཚན།

༡ བྱི། རྗ་སྐེས་རིག འདིར་ང་ཚོའི་མ་དཔེའི་ཕྱི་ལོ་ ༡༠༠ ལོར་བོད་ལྗོངས་མི་དམངས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་ནས་དཔར་དུ་བསྐྲུན་པ་རྩོམ་སྒྲིག་པ་བློ་བཟང་ཆེའིང་གིས་ཞུན་སྒྲིག་བྱས་པ་དེར་གཞི་བཅོས་ཤིག། དེ་དང་ལྷན་དུརྗ་སྐེས་རིག་དཔར་ཁང་ནས་ ༡༠༠ལོར་དཔར་དུ་བཏབ་པ་དེ་དང་། ཡང་སྐྱབས་རྗེ་རོ་སྐྱང་རིན་པོ་ཆེའི་སྐུ་སྐྱེར་ཀྱི་ཕྱག་དཔེའི་ཁྲོད་དུ་བཞུགས་པ་ཁ་ཆེ་ཚ་ལུའི་བསྐྱབ་བྱ་དཔེ་ཐུང་ལྷ་སའི་ཡིང་དཔར་ཞིག་བཞུགས་པ་བཅས་ཚན་ཚུན་བསྐྱར་ཞིབ་བྱས་ཡོད།

༢ ཀྱི། རྗ་སྐེས་རིག རོ་སྐྱང་།

༣ འབྱོན་ཐུང་སེ། ཏ་སི་ཤེས་རིག ཇོ་སྦྱོང།

༤ རྒྱལ་སྤོ། ཏ་སི་ཤེས་རིག ཇོ་སྦྱོང།

༥ རྩོམ་ཚོགས་འདི་དག ཏ་སི་ཤེས་རིག རྩོམས་ཚོགས། ཇོ་སྦྱོང།

༦ ཏ་སི་ཤེས་རིག་དཔར་མ་དང་སྐྱབས་རྗེ་ཇོ་སྦྱོང་རིན་པོ་ཆེའི་སྐུ་སྐྲིར་ཀྱི་ཕྱག་དེཡིའི་ཁྲོད་དུ་བཞུགས་པ་ཁ་ཆེ་ཚ་ལྷའི་བསྟན་བྱ་དེ་ཡང་ལྷ་སའི་ཤེང་དཔར་མ་གཤེགས་ཀར་འདིའི་མཚམས་སུ་ལེ་ལྟ་དང་པོའི་མཚན་བཀོད་འདུག་པས་ནོར་བ་སྣང་སྟེ་བོད་ལྗོངས་མི་དམངས་དེ་ལྟ་སྐྱན་ཁང་ནས་དཔར་དུ་བསྐྱན་པ་ལྟར་ལེ་ལྟའི་མཚན་བཀོད་ཡོད།

༧ བར། ཏ་སི་ཤེས་རིག

༨ རྟགས་དཔྱད། ཏ་སི་ཤེས་རིག ཇོ་སྦྱོང།

༩ གོ་བཏཛ། ཏ་སི་ཤེས་རིག

༡༠ སྤོམ། ཏ་སི་ཤེས་རིག ཇོ་སྦྱོང།

༡༡ ཡག་རྒྱ། ཏ་སི་ཤེས་རིག ཇོ་སྦྱོང།

༡༢ འཛོམ། ཏ་སི་ཤེས་རིག

༡༣ གོ་ཆ་མ་བགོད་ན། ཏ་སི་ཤེས་རིག ཇོ་སྦྱོང།

༡༤ ཁ་བསུར། ཏ་སི་ཤེས་རིག ཇོ་སྦྱོང།

༡༥ ནོར་བུའི། ཏ་སི་ཤེས་རིག ཇོ་སྦྱོང།

༡༦ སོང་། ཏ་སི་ཤེས་རིག ཇོ་སྦྱོང།

༡༧ ཚིག་བརྒྱ། ཏ་སི་ཤེས་རིག

༡༨ སྐྱེག་གུས། ཏ་སི་ཤེས་རིག ཇོ་སྦྱོང། མ་དཔེར་སྐྱེ་གུ་ཞེས་བྱུང་སར་སྐབས་མང་པོར་ཏ་སི་ཤེས་རིག་དང་། ཇོ་སྦྱོང་གཉིས་སུ་སྐྱེག་གུ་ཞེས་བྱེད།

༡༩ བརྟེས་སོ། ཏ་སི་ཤེས་རིག ཇོ་སྦྱོང།

༢༠ ཟས། ཏ་སི་ཤེས་རིག ཇོ་སྦྱོང།

༢༡ སྐྱིད་པོ། ཏ་སི་ཤེས་རིག ཇོ་སྦྱོང།

༢༢ ཕྱག་གི་ཕྱག ཏ་སི་ཤེས་རིག ཇོ་སྦྱོང།

༢༣ སྤྱད། ཏ་སི་ཤེས་རིག

༢༤ བསམ། ཏ་སི་ཤེས་རིག ཇོ་སྦྱོང།

༢༥ དོ་ལེ། ཏ་སྐ་ཤེས་རིག

༢༨ ཕྱི་མ། ཏ་སྐ་ཤེས་རིག ཇོ་སྦྱད།

༣༣ བན་ཏེའུ། ཏ་སྐ་ཤེས་རིག

༣༦ དུ། ཏ་སྐ་ཤེས་རིག ཇོ་སྦྱད།

༤༠ ལ་འགོའི། ཏ་སྐ་ཤེས་རིག ཇོ་སྦྱད།

༤༣ མ་དབེར་ཡོད་མདོག་དང་ཡོང་མདོག་ཅེས་ཡོད་སྐད། ཏ་སྐ་ཤེས་རིག་དཔར་མ་དང་། ཇོ་སྦྱད་སྐབས་དུ་མར་ཡོད་དོགས་དང་ཡོང་དོགས་ཤེས་བྱུང་།

༤༧ ཕྱག་གུའི་སྣང་བ། ཏ་སྐ་ཤེས་རིག ཇོ་སྦྱད། མ་དབེར་ཕྱ་གུ་ཤེས་བྱུང་སར་ཏ་སྐ་ཤེས་རིག ཇོ་སྦྱད་གཉིས་སུ་ཕྱག་གུ་ཤེས་ག་རྟེས་འཇུག་བཀོད།

༤༢ དཔའ་བོ། ཏ་སྐ་ཤེས་རིག ཇོ་སྦྱད།

༤༦ གཏུང་། ཏ་སྐ་ཤེས་རིག ཇོ་སྦྱད།

༤༩ འགྲུལ་བ། ཏ་སྐ་ཤེས་རིག འགྲུལ་པ། ཇོ་སྦྱད།

༥༢ འཛེབ། ཏ་སྐ་ཤེས་རིག ཇོ་སྦྱད།

༥༥ མཇུག ཏ་སྐ་ཤེས་རིག ཇོ་སྦྱད།

༥༨ ཁྱོད་རང་ཁྱོད་རེའི། ཏ་སྐ་ཤེས་རིག

༦༡ མ་དབེར་བསྐོར་ཤེས་ཡོད་སྐབ། ཏ་སྐ་ཤེས་རིག་དང་། ཇོ་སྦྱད་གཉིས་སུ་སྐོར་ཤེས་བས་འཕུལ་མེད་པར་བྱུང་།

༦༤ ཆ་ཡྱོག ཏ་སྐ་ཤེས་རིག ཆ་ཡྱོགས། ཇོ་སྦྱད།

༦༧ བཙུས་སྐོར། ཏ་སྐ་ཤེས་རིག བཙུད་སྐོར། ཇོ་སྦྱད།

༦༩ བསྒྲིབ། ཏ་སྐ་ཤེས་རིག སྒྲིབ། ཇོ་སྦྱད།

༧༢ བྱེད་སོང་ཟེར་ཡང་། ཏ་སྐ་ཤེས་རིག

༧༤ གད་དར་ཡང་ནས་ཡང་དུ་ཆྱོབས།། ཏ་སྐ་ཤེས་རིག ཆུབ། ཇོ་སྦྱད།

༧༧ ཚོག་རྒྱ། ཏ་སྐ་ཤེས་རིག ཇོ་སྦྱད།

༧༩ ཁྱི་གདུགས་ཀྱི་རྒྱ་ནམ་མ་ཐའི་ཆུན་ཆ་རེད། །སྐུན་པ་བསངས་ནས་གྲིང་བཞིའོད་ཀྱིས་ཞེངས། །ཤ་ལོའི་མེ་ཏོག་ལྟམ་རའི་ཆུན་ཆ་རེད། །ཞལ་ཁ་ཆྭ་དུས་ལྟམ་ལོ་རབ་ཏུ་ཆུས། ཞེས་པའིགྲོ་ག་འདིམ་དབེརམི་གསལ་ཡང་ཏ་སྐ་ཤེས་རིག་དང་ཇོ་སྦྱད་དཔའ་མར་གསལ་བས་འདིར་གསར་དུ་བཙུག

๔๘ འཚྭམས། ཏ་སི་ཤེས་རིག ཇོ་སྦྱད།

๔๙ རྒྱལ་པོའི། ཏ་སི་ཤེས་རིག ཇོ་སྦྱད།

๕๑ མ་དཔེར་དགོད་ཅེས་བྱུང་སར་ཏ་སི་ཤེས་རིག་དང་། ཇོ་སྦྱད་གཉིས་སུ་སྣབས་མང་པོར་ཚོད་ཅེས་བྱེས།

๕๘ ཐོབ། ཏ་སི་ཤེས་རིག ཇོ་སྦྱད།

๕๐ བཞག་ལ་བྱམས་སྐྱོངས། ཏ་སི་ཤེས་རིག ཇོ་སྦྱད།

๕๑ ཉེས་པ་ཅན་ཡང་བའམ། ཏ་སི་ཤེས་རིག ཉེས་པ་བཙའ་ཡངས་ཡེའམ། ཇོ་སྦྱད།

๕๒ ཉེས་ཐག་ཐོངས། ཏ་སི་ཤེས་རིག ཇོ་སྦྱད།

๕๓ སྦྱང་གི་བརྒྱངས། ཏ་སི་ཤེས་རིག སྦྱང་གི་བརྒྱངས། ཇོ་སྦྱད།

๕๔ སྦྱད། ཏ་སི་ཤེས་རིག ཇོ་སྦྱད།

๕๕ བསྐོས། ཏ་སི་ཤེས་རིག ཇོ་སྦྱད།

๕๘ ཐ་མ། ཏ་སི་ཤེས་རིག

๕๙ བྱུས། ཏ་སི་ཤེས་རིག གྱུས། ཇོ་སྦྱད།

๕๒ བྱེད་རྒྱུ། ཏ་སི་ཤེས་རིག ཇོ་སྦྱད།

๕๙ འགག་རྩ། ཏ་སི་ཤེས་རིག ཇོ་སྦྱད།

๘๐ དུས་ཅིག ཏ་སི་ཤེས་རིག དུས་གཅིག ཇོ་སྦྱད།

๘๑ རྒྱོང་བས། ཏ་སི་ཤེས་རིག རྒྱོང་རྒྱུ། ཇོ་སྦྱད།

๘๒ མཆོང་། ཏ་སི་ཤེས་རིག ཇོ་སྦྱད།

๘๓ དགྱ་བོ། ཏ་སི་ཤེས་རིག ཇོ་སྦྱད།

๘๖ ཐོབས། ཏ་སི་ཤེས་རིག ཐབས། ཇོ་སྦྱད།

๘๙ སྨོལ་སྨོལ། ཏ་སི་ཤེས་རིག ཇོ་སྦྱད།

๘๘ བྱུས། ཏ་སི་ཤེས་རིག ཇོ་སྦྱད།

๘๗ འཛོངས་འཛོངས། ཏ་སི་ཤེས་རིག ཇོ་སྦྱད།

๘๒ འཛོམས་རོ་རྩ་ཞུའི་སྐྱེང་། ཏ་སི་ཤེས་རིག ཇོ་སྦྱད།

๘๙ རྒྱག་ཐོག། ཏ་སི་ཤེས་རིག ཇོ་སྦྱད།

๗๐ མདན་མ། ཏ་སི་ཤེས་རིག ཇོ་སྦྱད།

༢༡ འགྲིགས་ཙམ། ཏ་སི་ཤེས་རིག ཇོ་སྦྱད།

༢༢ ཐབས་རྣམ། ཏ་སི་ཤེས་རིག ཇོ་སྦྱད།

༢༣ གཏོང་། ཏ་སི་ཤེས་རིག ཇོ་སྦྱད།

༢༤ བཏང་། ཏ་སི་ཤེས་རིག ཇོ་སྦྱད།

༢༥ ཆུ་ལ། ཏ་སི་ཤེས་རིག ཇོ་སྦྱད།

༢༦ བེར་ཀ་རྟ་ལ་དཀྲིས། ཏ་སི་ཤེས་རིག རྟ་ལ་དཀྲི། ཇོ་སྦྱད།

༢༧ ཕྱིན་ཏོ། ཏ་སི་ཤེས་རིག ཇོ་སྦྱད།

༢༨ ཐོང་ས། ཏ་སི་ཤེས་རིག

༢༩ འཛིངས་ཏེ། ཏ་སི་ཤེས་རིག འཛིངས་ཏོ། ཇོ་སྦྱད།

༣༠ འཛོམ་རོ། ཏ་སི་ཤེས་རིག ཇོ་སྦྱད།

༣༡ སྐྱང་། ཏ་སི་ཤེས་རིག ཇོ་སྦྱད།

༣༢ རྒྱོབས། ཏ་སི་ཤེས་རིག ཇོ་སྦྱད།

༣༣ རྒྱབ་བཅག་ཅ། ཏ་སི་ཤེས་རིག བཅོག ཇོ་སྦྱད།

༣༤ ཉས་སྦྲིག ཏ་སི་ཤེས་རིག

༣༥ སྐྱེད། ཏ་སི་ཤེས་རིག ཇོ་སྦྱད།

༣༦ སྐྱིང་ནས། ཏ་སི་ཤེས་རིག ཇོ་སྦྱད།

༣༧ སྐྱེད། ཏ་སི་ཤེས་རིག ཇོ་སྦྱད།

༣༨ ཚུག ཏ་སི་ཤེས་རིག ཇོ་སྦྱད།

༣༩ མ་ཁང་བསྒྱིལ་ཞབས་ལ། ཏ་སི་ཤེས་རིག

༤༠ རག ཏ་སི་ཤེས་རིག ཇོ་སྦྱད།

༤༡ ཐ་མར། ཏ་སི་ཤེས་རིག ཇོ་སྦྱད།

༤༢ བརྟུང་། ཏ་སི་ཤེས་རིག ཇོ་སྦྱད།

༤༣ རྒྱན་བྱེལ་ན་ཚོང་ཁ། ཏ་སི་ཤེས་རིག ཇོ་སྦྱད།

༤༤ བན། ཏ་སི་ཤེས་རིག ཇོ་སྦྱད།

༤༥ སྐྱག ཏ་སི་ཤེས་རིག ཇོ་སྦྱད།

๙๘ དྲག ཌ་སྐ་ཤེས་རིག ཀཀསས། རྡོ་སྨད།

๙๙ ཚངས་མར། ཌ་སྐ་ཤེས་རིག རྡོ་སྨད།

๙๙ ཁྱོགས་ལ། ཌ་སྐ་ཤེས་རིག རྡོ་སྨད།

๙๙ ཞུས། ཌ་སྐ་ཤེས་རིག རྡོ་སྨད།

๑๐๐ རྒྱ་ཡུར། ཌ་སྐ་ཤེས་རིག རྡོ་སྨད།

๑๐๑ གཤོང་། ཌ་སྐ་ཤེས་རིག རྡོ་སྨད།

๑๐๒ གཅིག ཌ་སྐ་ཤེས་རིག རྡོ་སྨད།

๑๐๓ བསྲབ་ཀྱང་སྲབ། ཌ་སྐ་ཤེས་རིག བསྲབ་ཀྱང་ཟྲབ་རྒྱ། རྡོ་སྨད།

๑๐๔ ཡུགས་རོང་། ཌ་སྐ་ཤེས་རིག རྡོ་སྨད།

๑๐๕ མེད་པས། ཌ་སྐ་ཤེས་རིག རྡོ་སྨད།

๑๐๖ སྐྱེད་སྐྱེད། ཌ་སྐ་ཤེས་རིག སྤོ་སྐྱེ་སྐྱེད། རྡོ་སྨད།

๑๐๗ ཉོས་པ། ཌ་སྐ་ཤེས་རིག

๑๐๙ འདོད། ཌ་སྐ་ཤེས་རིག རྡོ་སྨད།

๑๐๙ སྣང་ཚ། ཌ་སྐ་ཤེས་རིག རྡོ་སྨད།

๑๑๐ ལུད། ཌ་སྐ་ཤེས་རིག རྡོ་སྨད།

๑๑๑ མེད་པར། ཌ་སྐ་ཤེས་རིག རྡོ་སྨད།

๑๑๒ བཅོལ། ཌ་སྐ་ཤེས་རིག རྡོ་སྨད།

๑๑๓ བཅོལ་བ་སྟོང་ཡང་། ཌ་སྐ་ཤེས་རིག

๑๑๙ གདོང་། ཌ་སྐ་ཤེས་རིག རྡོ་སྨད།

๑๑๙ མི་ལ། ཌ་སྐ་ཤེས་རིག རྡོ་སྨད།

๑๑๙ གིན། ཌ་སྐ་ཤེས་རིག རྡོ་སྨད།

๑๑๘ ཤོད་མ།བན་ཚོས། ཌ་སྐ་ཤེས་རིག ཤོད་མ།བན་ཚོས། རྡོ་སྨད།

๑๑๙ བཟང་པོས་དགྲ་མགོ་ངན་པ་བཟློག་པས་བསྟན།། ཌ་སྐ་ཤེས་རིག རྡོ་སྨད།

๑๑๙ ཕུག ཌ་སྐ་ཤེས་རིག རྡོ་སྨད།

๑๒๐ འཛམ་གླིང་མིས་བརྟེད་བསམ་བློའི་དྲན་གསོས་མཛོད།། ཌ་སྐ་ཤེས་རིག རྡོ་སྨད།

༡༢༡ བསྟོག ཏ་ས་ཤེས་རིག ཇོ་སྣད།

༡༢༢ བསྟོག ཏ་ས་ཤེས་རིག ཇོ་སྣད།

༡༢༣ མ་དཔེར་ལུགས་ལུགས་ཞེས་ས་ཡང་འཇུག་བྱུང་ཡང་། ཏ་ས་ཤེས་རིག་དང་། ཇོ་སྣད་གཉིས་སུ་ལུགས་ལུགས་ཅེས་ཡང་འཇུག་མེད་པར་བྱེས།

༡༢༤ ལོག ཏ་ས་ཤེས་རིག

༡༢༥ འཕྲེར། ཏ་ས་ཤེས་རིག ཇོ་སྣད།

༡༢༦ ཏྲགས། ཏ་ས་ཤེས་རིག ཇོ་སྣད།

༡༢༧ ངན་པའི། ཏ་ས་ཤེས་རིག ཇོ་སྣད།

༡༢༨ བསྟང་། ཏ་ས་ཤེས་རིག ཇོ་སྣད།

༡༢༩ སྟོད། ཏ་ས་ཤེས་རིག ཇོ་སྣད།

༡༣༠ ཚོག་ཏུང་འདི་ཤེས་རིག་དཔར་མར་མི་སྣང་།

༡༣༡ གིན། ཏ་ས་ཤེས་རིག ཇོ་སྣད།

༡༣༢ སྐྱབ་པའི། ཏ་ས་ཤེས་རིག ཇོ་སྣད།

༡༣༣ ཕེན། ཏ་ས་ཤེས་རིག ཇོ་སྣད།

༡༣༤ བཟུངས། ཏ་ས་ཤེས་རིག ཇོ་སྣད།

༡༣༥ སྐྱིད་པོའི། ཏ་ས་ཤེས་རིག ཇོ་སྣད།

༡༣༦ ཁྱེར། ཏ་ས་ཤེས་རིག ཇོ་སྣད།

༡༣༧ ཚོད་དག ཏ་ས་ཤེས་རིག གྱོན་ཚོད་དང་། ཇོ་སྣད།

༡༣༨ ལས་གྲས། ཏ་ས་ཤེས་རིག ཇོ་སྣད།

༡༣༩ སྟེབ། ཏ་ས་ཤེས་རིག སྟེབས། ཇོ་སྣད།

༡༤༠ སྟད་ཁན། ཏ་ས་ཤེས་རིག ཇོ་སྣད།

༡༤༡ དེ་འདྲས། ཏ་ས་ཤེས་རིག

༡༤༢ འཕྲིད། ཏ་ས་ཤེས་རིག ཇོ་སྣད།

༡༤༣ ཟགས་ན་ཟགས། ཏ་ས་ཤེས་རིག

༡༤༤ གདངས་ཕྱུག ཏ་ས་ཤེས་རིག གདོངས་ཕྱུགས། ཇོ་སྣད།

๑๔๙ མི་ཤེས་འདུག ཏ་ས་ཤེས་རིག ཇོ་སྣད།

๑๔๘ ཤུལ། ཏ་ས་ཤེས་རིག ཇོ་སྣད།

๑๔๗ འཇོན། ཏ་ས་ཤེས་རིག

๑๔๖ ཁོག་པ་དབུགས་དང་ལྟོ་དང་འདོན་བའི་དུས།། ཏ་ས་ཤེས་རིག ཇོ་སྣད།

๑๔๕ གཅིག་ཡོས། ཏ་ས་ཤེས་རིག ཇོ་སྣད།

๑๔๐ བཅོ་བཅོས། ཏ་ས་ཤེས་རིག ཇོ་སྣད།

๑๔๑ སྐྱེད་བྱ། ཏ་ས་ཤེས་རིག ཇོ་སྣད།

๑๔๒ བཤན་བའི་ཀྱིག་ཆུར། ཏ་ས་ཤེས་རིག ཟེག་ཆུར། ཇོ་སྣད།

๑๔๓ ལང་ནས་ནས། ཏ་ས་ཤེས་རིག ལང་ནས། ཇོ་སྣད།

๑๔๔ བག་ལ། ཏ་ས་ཤེས་རིག སྦག་ལ། ཇོ་སྣད།

๑๔๑ ཇེལ་རྡེལ་སྣད། ཏ་ས་ཤེས་རིག རོལ་འཛོལ་སྦད། ཇོ་སྣད།

๑๔๘ ལྟོགས་སྐྱ། ཏ་ས་ཤེས་རིག ལྟོག་སྐྱ། ཇོ་སྣད།

๑๔๗ མགོ་བགས་ཤད་ལ་བཤུས་བ། ཏ་ས་ཤེས་རིག ཇོ་སྣད།

๑๔๖ བར་བཞེམས། ཏ་ས་ཤེས་རིག ཇོ་སྣད།

๑๔๔ མཆོང་བའི་ཉེན། ཏ་ས་ཤེས་རིག ཇོ་སྣད།

๑๘๐ བལྟ། ཏ་ས་ཤེས་རིག ཇོ་སྣད།

๑๘๑ བལྟ། ཏ་ས་ཤེས་རིག ཇོ་སྣད།

๑๘๒ བསམ་ན། ཏ་ས་ཤེས་རིག ཇོ་སྣད།

๑๘๓ བསམ། ཏ་ས་ཤེས་རིག ཇོ་སྣད།

๑๘๙ དག་ཅོའི། ཏ་ས་ཤེས་རིག སྐྱ་བའི་དག་ལ། ཇོ་སྣད།

๑๘๙ བསྐྱེར། ཏ་ས་ཤེས་རིག ཇོ་སྣད།

๑๘๘ བསྐྱང་བ། ཏ་ས་ཤེས་རིག ཇོ་སྣད།

๑๘๗ མེད་པ། ཏ་ས་ཤེས་རིག ཇོ་སྣད།

๑๘๖ སྐོ་བ། ཏ་ས་ཤེས་རིག ཇོ་སྣད།

๑๘๔ ཚོག་ཤད་འདི་དང་རྟེས་མ་གཉིས་ཀར་ཏ་ས་ཤེས་རིག་དཔར་མར་ཡི་གེས་ཞེས་བྱེད་སྐྱ་བཀོད།

๗๓๐ སྐྱེལ། ཏ་ས་ཤེས་རིག ཇོ་སློད།

๗๓๑ ཚོས་རྣར། ཏ་ས་ཤེས་རིག ཇོ་སློད།

๗๓๒ འདོངས་པ། ཏ་ས་ཤེས་རིག ཇོ་སློད།

๗๓๓ དགོས་མེ། ཏ་ས་ཤེས་རིག ཇོ་སློད།

๗๓๔ སྨོན་བདར་སློབ། ཏ་ས་ཤེས་རིག སྨོན་མཐར་སློབས། ཇོ་སློད།

๗๓๕ ལོང་། ཏ་ས་ཤེས་རིག ཇོ་སློད།

๗๓๖ སོང་སོང་། ཏ་ས་ཤེས་རིག ཇོ་སློད།

๗๓๗ ངན་པ་མི་དང་བསྟོངས་ཤིང་འགྲོངས་ཞན་འདུ།། ཏ་ས་ཤེས་རིག ཇོ་སློད།

๗๓๘ བསྟོང་ན། ཏ་ས་ཤེས་རིག ཇོ་སློད།

๗๓๙ ཚ་མོ་བསྲེགས་ཡོང་གང་མོ། ཏ་ས་ཤེས་རིག ཇོ་སློད།

๗๔๐ ཆུབ། ཏ་ས་ཤེས་རིག ཇོ་སློད།

๗๔๑ ཕྱག་གྱས། ཏ་ས་ཤེས་རིག ཇོ་སློད།

๗๔๒ སྒོ་ཕྱེད། ཏ་ས་ཤེས་རིག ཇོ་སློད།

๗๔๓ ཕྱི་བརྡར། ཏ་ས་ཤེས་རིག ཇོ་སློད།

๗๔๔ འགོ། ཏ་ས་ཤེས་རིག ཇོ་སློད།

๗๔๕ ཙ་མས། ཏ་ས་ཤེས་རིག ཇོ་སློད།

๗๔๖ འདི་དང་ཚིག་རྩེས་མ་གཏེས་ཀར་ད་ས་ཤེས་རིག་དང་། ཇོ་སློད་གཏེས་སུ་འདུ་ཞེས་བྱེད་སྐྱ་མེད་པ་བཀོད།

๗๔๗ བརྟུད། ཏ་ས་ཤེས་རིག ཇོ་སློད།

๗๔๘ སློག་སྐྱོག་བཏང་། ཏ་ས་ཤེས་རིག གློག་གྱོག ཇོ་སློད།

๗๔๙ དེ་འདུས་ཀོ་ཀོ་སུ་ཡིས་ཀྱི། ཏ་ས་ཤེས་རིག ཇོ་སློད།

๗๕๐ ཟག་རྒྱུ། ཏ་ས་ཤེས་རིག ཇོ་སློད།

๗๕๑ ཟག་པ་སྐྱིང་རེ་རྩེ། ཏ་ས་ཤེས་རིག

๗๕๒ བསྐྱེད། ཏ་ས་ཤེས་རིག ཇོ་སློད།

๗๕๓ མཐོང་མ་ཐན་ཡོད་ན་སྟོན་རྒྱུ་བསྟན་ཡོད་དོ།། ཏ་ས་ཤེས་རིག ཇོ་སློད།

๗๕๔ སྤྲོག ཏ་ས་ཤེས་རིག ཇོ་སློད།

༡༸༤ འཚང་། དཔ་ཤེས་རིག ཇོ་སྦྱད།

༡༸༥ ལྷ་བ་ཚ་མའི་སྲོལ། དཔ་ཤེས་རིག ཇོ་སྦྱད།

༡༸༦ བསམ་རྒྱུ། དཔ་ཤེས་རིག ཇོ་སྦྱད།

༡༸༧ འདེམས། དཔ་ཤེས་རིག ཇོ་སྦྱད།

༡༸༨ ལགས། དཔ་ཤེས་རིག ཇོ་སྦྱད།

༢༠༠ བསགས་ཅའི། དཔ་ཤེས་རིག ཇོ་སྦྱད།

༢༠༡ གོ་བརྡ། དཔ་ཤེས་རིག ཇོ་སྦྱད།

༢༠༢ མེད་པར། དཔ་ཤེས་རིག

༢༠༣ བཏུད། དཔ་ཤེས་རིག

༢༠༤ ཚོག་ཏུ་ཅིའི་ཤེས་རིག་དཔར་མར་མི་སྣང་། དཔ་ཤེས་རིག

༢༠༥ ཞེ་འགྲོ། དཔ་ཤེས་རིག

༢༠༦ བསམ། དཔ་ཤེས་རིག ཇོ་སྦྱད།

༢༠༧ འགྲོད་པོ། དཔ་ཤེས་རིག

༢༠༨ མེད། དཔ་ཤེས་རིག

༢༠༩ ཚུད། དཔ་ཤེས་རིག ཇོ་སྦྱད།

༢༡༠ བྱུང་མེད། དཔ་ཤེས་རིག ཇོ་སྦྱད།

༢༡༡ བསྟུན། དཔ་ཤེས་རིག ཇོ་སྦྱད།

༢༡༢ དེ་འདྲས། དཔ་ཤེས་རིག

༢༡༣ ཚོག་ཅང་འདི་དཔ་ཤེས་རིག་དཔར་མར་གསལ་ཡང་བོད་ཡོངས་མི་དམངས་དང་སྐྱན་དཔར་མར་མི་གསལ།

༢༡༤ གཡོག དཔ་ཤེས་རིག ཇོ་སྦྱད།

༢༡༥ དེ་འདྲས། དཔ་ཤེས་རིག འདུ། ཇོ་སྦྱད།

༢༡༦ འཁོང་ལ་བཙོག། དཔ་ཤེས་རིག ཇོ་སྦྱད།

༢༡༧ གཏང་། དཔ་ཤེས་རིག ཇོ་སྦྱད།

༢༡༨ བསྐྱར། དཔ་ཤེས་རིག ཇོ་སྦྱད།

༢༡༩ གདོང་དུས་མི། དཔ་ཤེས་རིག ཇོ་སྦྱད།

༢༢༠ སྐོམ། དཔ་ཤེས་རིག

༡༡༧ རྣིང་ན། དཔལ་ཤེས་རིག དོ་སྣད།

༡༡༨ ཚོལ། དཔལ་ཤེས་རིག དོ་སྣད།

༡༡༩ བསྐྱེར། དཔལ་ཤེས་རིག དོ་སྣད།

༡༢༠ བསྐྱེར། དཔལ་ཤེས་རིག དོ་སྣད།

༡༢༡ ཚོགས་ཤང་འདི་ཤེས་རིག་དཔར་མར་མི་སྣང་།

༡༢༢ ཡུང་། དཔལ་ཤེས་རིག དོ་སྣད།

༡༢༣ བཟས། དཔལ་ཤེས་རིག དོ་སྣད།

༡༢༤ རྣལ་དུ་ཚོབ། དཔལ་ཤེས་རིག དོ་སྣད།

༡༢༥ ཐར་བའི། དཔལ་ཤེས་རིག དོ་སྣད།

༡༢༦ འགོར་བའི། དཔལ་ཤེས་རིག དོ་སྣད།

༡༢༧ སྒོད་པས་སྐྱེར། དཔལ་ཤེས་རིག དོ་སྣད།

༡༢༨ རྟོག་དོན། དཔལ་ཤེས་རིག དོ་སྣད།

༡༢༩ བྱེད་ཡུགས། དཔལ་ཤེས་རིག དོ་སྣད།

༡༣༠ བསམ་ན། དཔལ་ཤེས་རིག དོ་སྣད།

༡༣༡ རང་གིས། དཔལ་ཤེས་རིག དོ་སྣད།

༡༣༢ གས་བའི། དཔལ་ཤེས་རིག

༡༣༣ འགྲིགས་བའི་འཕྲིན། དཔལ་ཤེས་རིག དོ་སྣད།

༡༣༤ ཡུང་། དཔལ་ཤེས་རིག དོ་སྣད།

ལུང་འདྲེན་ཕྱག་དབེའི་མཚན་གཞུང་།

བཀའ་འགྱུར།

མདོན་པར་འཕྲུང་བའི་མདོ། སྡེ་དགེ ༣༠༡ མདོ་སྡེ། ཝ པེ་ཅིང་། ༼༦༣ ཀྱུ

ཆེད་དུ་བརྩོད་པའི་ཚིགས། སྡེ་དགེ ༣༡༨ མདོ་སྡེ། ཝ པེ་ཅིང་། ༸༼༢ ཀྱུ

དམ་པའི་ཆོས་པདྨ་དཀར་པོ། སྡེ་དགེ ༡༡༣ མདོ་སྡེ། ཇ པེ་ཅིང་། ༣༢༡ ཆུ

འདུལ་བ་རྣམ་འབྱེད། སྡེ་དགེ ༣ འདུལ་བ། ཅ ནས་ ཇ པེ་ཅིང་། ༡༠༣༢ ཆེ

འདུལ་བ་ཕྲན་ཚེགས། སྡེ་དགེ ༤ འདུལ་བ། ཐ དང་ ད པེ་ཅིང་། ༡༠༣༡ དེ

འདུལ་བ་གཞི། སྡེ་དགེ ༡ འདུལ་བ། ཀ ཁ ག ང་ པེ་ཅིང་། ༡༠༣༠ ཁེ

འདུལ་བ་གཞུང་དམ་པ། སྡེ་དགེ ༣ཀ འདུལ་བ། ཐ པེ་ཅིང་། ༡༠༣༣ པེ

འཕགས་པ་དཔལ་སྦྲས་ཞེས་བྱ་བའི་མདོ། སྡེ་དགེ ༢༡༣ མདོ་སྡེ། ཐ པེ་ཅིང་། ༢༢༣ ཐུ

མ་སྐྱེས་དགྲའི་འགྲོད་པ་བསལ་བའི་མདོ། སྡེ་དགེ ༢༡༤ མདོ་སྡེ། ཚ པེ་ཅིང་། ༢༢༢ ཐུ

མ་ཀ་རྟྭ་བཟང་མོའི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པ། སྡེ་དགེ ༣༩༤ མདོ་སྡེ། ཚཾ པེ་ཅིང་། ༡༠༡༤ ཚུ

མཛངས་བླུན་ཞེས་བྱ་བའི་མདོ། སྡེ་དགེ ༣༩༡ མདོ་སྡེ། ཚ པེ་ཅིང་། ༡༠༠༢ ཏུ

ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། སྡེ་དགེ ༡༡༩ མདོ་སྡེ། ཀ པེ་ཅིང་། ༣༢༣ རྟ

སངས་རྒྱས་ཐམས་པོ་ཆེ་ཞེས་བྱ་བ་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། སྡེ་དགེ ༩༩ ཐལ་ཆེན། ཊ པེ་ཅིང་། ༣༤༡ རྟ

བསྟན་འགྱུར།

མཛོན་པོ་སྤྱི་སྒྲུབ། རྒྱལ་པོ་ལ་གཏམ་བྱ་བ་རིན་པོ་ཆེའི་ཕྲེང་བ། སྡེ་དགེ ༤༡༥ སྤྲིང་ཡིག གེ པེ་ཅིང་། ༥༤༥ དེ་

———— ལུགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ཤེས་རབ་སྒོང་བྱ། སྡེ་དགེ ༤ཀ༨ ཕྲན་མོང་བའི་ལུགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས། དོ་ པེ་ཅིང་། ༥༨ཀ༡ གོ

———— ཤེས་རབ་བརྒྱ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ། སྡེ་དགེ ༤ཀ༥ ཕྲན་མོང་བའི་ལུགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས། དོ་ པེ་ཅིང་། ༥༥༠ གོ

རྒྱལ་སྲས་ཞི་བ་ལྷ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་འཇུག་པ་ལ་འཇུག་པ། སྤྱོད་འཇུག སྡེ་དགེ ༣༨ཀ༡ དབུ་མ། ལ པེ་ཅིང་། ༥༢ཀ༢ ལ

ཚོས་རྒྱལ་དགེ་བའི་དབང་པོ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྲིགས་པ་བརྩོ་བ་དཔག་བསམ་གྱི་འབྲི་ཤིང་། རྟོགས་བརྩོ་དཔག་བསམ་

འཕྲི་ཤིང་། སྡེ་དགེ ཅ།།།། སྐྱེས་རབས། ཀེ ཤེ་ཅིང་། །ཅཅ།། གེ

རྡེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་བློ་མའི་བསྟན་བཅོས། རྒྱུད་བློ་མ། སྡེ་དགེ ཅ་།ཉ། སེམས་ཙམ། ཕི ཤེ་ཅིང་། །།།། ཕི

———— ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་སྡེ་རྒྱན་ཞེས་བྱ་བའི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ། མདོ་སྡེ་རྒྱན། སྡེ་དགེ ཅ་།ཀ། སེམས་ཙམ། ཕི ཤེ་ཅིང་། །།།། ཕི

དཔལ་ལྡན་ཚོས་གྲགས། ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ། (རྣམ་འགྲེལ།) སྡེ་དགེ ཅ་།།ཀ ཚད་མ། ཅེ ཤེ་ཅིང་། །ཉཀ ཅེ

སློབ་དཔོན་མཐོ་བཙུན་གྲུབ་རྗེ། ཁྲིད་ཡར་འཕགས་བསྟོད། སྡེ་དགེ །།།ཀ བསྟོད་ཚོགས། ཀ ཤེ་ཅིང་། །ཀཀ། ཀ

སློབ་དཔོན་དོན་ཡོད་འཚར། དྲི་མ་མེད་བའི་དྲིས་ལན་རིན་པོ་ཆེའི་ཕྲེང་བ། སྡེ་དགེ ཅ།།། ཐུན་མོང་བའི་ལུགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས། ངོ་ ཤེ་ཅིང་། །།།། གོ

འཕགས་པ་དཔའ་བོ། སྐྱེས་བའི་རབས་ཀྱི་རྒྱུད། སྐྱེས་རབས་སོ་བཞི། སྡེ་དགེ ཅ།།ཀ སྐྱེས་རབས། ཏུ ཤེ་ཅིང་། ཀཅཀ། ཀ

འཕགས་པ་ལྷ། བསྟན་བཅོས་བཞི་བརྒྱ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ། (བཞི་བརྒྱ་པ།) སྡེ་དགེ ཀ།ཅ། དབུམ། ཚ ཤེ་ཅིང་། །།ཅ། ཚ

སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། རྣམ་བཤད་རིགས་པ། སྡེ་དགེ ཅ།ཀ། སེམས་ཙམ། ཤི ཤེ་ཅིང་། །།ཀ། སི

སློབ་དཔོན་མ་སུ་རྟྭ། ལུགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས། སྡེ་དགེ ཅ།།། ཐུན་མོང་བའི་ལུགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས། ངོ་ ཤེ་ཅིང་། །།།ཇ གོ

སློབ་དཔོན་མི་འཇིགས་སྤྲིན་པ། བྱང་ཕོག་བརྒྱད་ཀྱི་རྣམ་བཤད་ལོ་རྒྱུས། རྣིང་མ་དཀར་ཆག་ཁས་སྦྱོང་། ཅཀ། སྐགས། ལུ ཤེ་ཅིང་། ཅཀ། ལུ

སློབ་དཔོན་ཙ་ན་ཀའམ་ཟླཔཀྱ། ཙ་ན་ཀའི་རྒྱལ་པོའི་ལུགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས། སྡེ་དགེ ཅ།།ཅ། སྡེ་ཚན། ཤེ་ཅིང་། །།།ཅ གོ

སློབ་དཔོན་ཤེས་རབ་ཀོ་ཆ། ཁྲིད་ཡར་དུ་འཕགས་པའི་བསྟོད་ཀྱི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ། སྡེ་དགེ །།།ཀ བསྟོད་ཚོགས། ཀ ཤེ་ཅིང་། །ཀཀ། ཀ

———— ལྷ་ལས་ཕྱལ་བྱུང་དུ་བྱུང་བར་བསྟོད་པའི་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་པ། སྡེ་དགེ །།།ཅ བསྟོད་ཚོགས། ཀ ཤེ་ཅིང་། །ཀཀ། ཀ

བོད་ཀྱི་མཁས་གྲུབ་རྣམས་ཀྱི་གསུང་།

བཀའ་ཆེམས་བཀའ་ཁོལ་མ། ཀན་སུའུ་མི་རིགས་དབེ་སྐྲུན་ཁང་ནས་ཕྱི་ལོ་།།ཅཅ། ལོར་དེབ་གཟུགས་སུ་དཔར་དུ་བསྐྲུན།

བཀའ་གདམས་སྒྲིགས་བམ་ལས་བྱཆོས་ཀྱི་རྣོང་། བཀའ་གདམས་བྱཆོས། སྒྲིགས་བམ་གཉིས་པ། སྡེ་དགེ་དཔར་མ་ཕྱི་ལོ་།།ཅཅ

ལོར་མཚོ་སྟོན་མི་རིགས་དེའི་སྐྱེན་ཁང་ནས་དེའ་གཟིགས་སུ་དབར་དུ་བསྐྱེན།

གྲུང་ཐང་དགོན་མཚོགཚལ་ཤའི་སྨྲོན་མེ། (༡༧༨༢-༡༩༢༢) ལེགས་པར་བཤད་བཀའི་བསྟན་བཅོས། གསུང་འབུམ། བོད། ཇ དེ་མོ་ངག་དབང་དགེ་ལེགས་ནས་ལྷ་སའི་དབར་མ་ལ་གཞི་བྱས་ཏེ་ཕྱི་ལོ་༡༩༧༢ ལོར་ཕྱི་ལིར་དཔར་བསྐྲུས་ཀྱིས་དཔར་དུ་བསྐྱེན།

རྒྱལ་བ་དགེ་འདུན་གྲུབ། (༡༣༥༡-༡༩༧༩) ལེགས་པར་བཤད་པ་དམ་བའི་ཚོས་འདུལ་བའི་གླེང་གཞི་དང་རྟོགས་པ་བརྗོད་པ་ལུང་སྡེ་བཞི་ཀུན་ལས་བཏུས་པ་རིན་ཆེན་མཛོད། (འདུལ་བའི་གླེང་འཛུམ་ཆེན་མོ།) བོད་ནས་དཔར་དུ་བསྐྱེན་པར་གཞི་བྱས་ཏེ་ཁྲ་ཆ་མཐོ་སྐྱོན་དགེ་ལྡན་སྡེ་དགེ་ལྷན་སྐྱི་ལས་ཁང་གི་ཕྱི་ལོ་༢༠༠༡ ལོར་དཔར་བསྐྲུས་ཀྱིས་དཔར་དུ་བསྐྱེན།

༢རྒྱལ་མཚོགལྷ་པ་ཆེན་པོ། (༡༨༡༢-༡༨༢༢) བསྟབ་བྱ་སྒྲིགི་ཤེང་བ། གསུང་འབུམ། ཞལ་གདམས། བོད། ཇ ལྷ་སའི་ཞོལ་དཔར་ལ་གཞི་བྱས་ཏེ་སྐང་ཏོག་བོད་ཀྱི་རིག་གནས་ཁེའུ་ཁང་ནས་ཕྱི་ལོ་༡༩༩ ལོར་ཕྱི་ལིར་དཔར་དུ་བསྐྱེན།

———— བསྟབ་བྱ་སྐྱ་བ་འབུམ་ཕྲག་འཆར་བའི་རྗེ་དང་བྱ། གསུང་འབུམ། བོད། ཇ

མཁས་པ་ཤེལ། (ཕྱི་ལོ་༡༡༢༢ ལོར་འཕྲུངས། འདས་ལོ་མི་གསལ།) རྒྱ་བོད་ཀྱི་ཚོས་འབྱུང་རྒྱས་པ། (མཚན་གཞན་ཤེལ་ལྟེ་ཚོས་འབྱུང་རྒྱས་པ།) བོད་ཡྱོངས་མི་དམངས་དེའི་སྐྱེན་ཁང་ནས་ཕྱི་ལོ་༡༩༤༣ ལོར་བསྐྱེན།

འདར་བ་ལོ་ཙྪ་བ་དགེ་དབང་ཚུན་ཚོགས། (དུས་རབས་བཅུ་དྲུག་སྐབ།) རྟོགས་བརྗོད་དཔག་བསམ་འབྲི་ཤིང་གི་སྐུན་ཚོག་གི་རྒྱུན་ཤུག་པར་བཀོལ་བ་མཐོང་ཐོས་ཀྱི་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ཁ་དོན་ཤུན། རྣ་སྐེས་རིག་དཔར་ཁང་ནས་ཕྱི་ལོ་༡༩༤༩ ལོར་རྣ་སར་དཔར་དུ་བསྐྱེན།

པཾ་ཆེན་བསོད་ནམས་གྲགས་པ། (༡༩ཀ༤-༡༤༤༩) དགེ་ཤུན་ལེགས་བཤད་པའྱ་དཀར་ཅོའི་ཆུན་པོ། (དགེ་ཤུན་ལེགས་བཤད། རྒྱ་གར་འབྲས་སྤུངས་སྐྱོ་གྲིང་གྲྭ་ཚང་ནས་ཕྱིས་དེའ་གཟིགས་སུ་དཔར་དུ་ བསྐྱེན། གཞན་ཡང་དགེ་ཤུན་ལེགས་བཤད་ཀྱི་རྩ་འགྲེལ། མཚོ་སྟོན་མི་རིགས་དེའ་བསྐྱེན་ཁང་ནས་ཕྱི་ལོ་༡༩༥༤ ལོར་དཔར་དུ་བསྐྱེན།

———— རྒྱལ་རབས་འབྲུལ་ཀྱི་མེ་ལོང་། (དེབ་དམར་གསར་མ་) གསུང་འབུམ། བོད། ད ཕྱི་ལོ་ ༡༩༨༩ ལོར་ཞེ་ཅིང་མི་རིགས་དེའ་སྐྱེན་ཁང་ནས་ཀྱང་དེབ་གཟིགས་སུ་དཔར་དུ་བསྐྱེན།

བྱས་རྟོན་རིན་ཆེན་གྲྭབ། (༡༩༠༠-༡༩༥༩) བདེ་བར་གཤེགས་པའི་བསྟན་པའི་གསལ་བྱེད་ཚོས་ཀྱི་འཁྲུངས་གནས་གསུང་རབ་རིན་པོ་ཆེའི་མཛོད། (ཡོངས་གྲགས་མཚན་གཞན་བྱས་ཏོན་ཚོས་འབྱུང་།) ཀྲུང་གོའི་བོད་ཀྱི་ཤེས་རིག་དེའ་སྐྱེན་ཁང་ནས་ཕྱི་ལོ་༡༩༥༩ ལོར་དཔར་བཏབ།

དབྱངས་ཅན་དགའ་བའི་སྒོ་གོས་སམ་ཁ་ཤྲ་ཡོངས་འཛིན་སྒོ་བཟང་དོན་གྲུབ། (༡༩༠༤ ལ་འཕྲུངས།) དགེ་ལྡན་ལེགས་བཤད་ཐབྟ་དགར་ཡོའི་ཚུན་ཡོའི་འགྲེལ་པ་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་ཞེས། གསུང་འབུམ། པོད། ཀ སོག་བྱ་གྲུ་རྩི་ལྷས་ལྷི་ལིར་ ༡༩༧༩ ལོར་དཔར་བཞུགས་ཀྱིས་དཔར་བཏབ། གཞན་ཡང་དགེ་ལྡན་ལེགས་བཤད་ཀྱི་རྩ་འགྲེལ། མཚོ་སྟོན་མི་རིགས་དེའི་སྐུན་ཁང་ནས་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༤ ལོར་དཔར་དུ་བསྐྲུན།

བྱ་མ་དམ་པ་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཚན། (༡༦༡༣-༡༦༧༤) རྒྱལ་རབས་གསལ་བའི་མེ་ལོང་། མི་རིགས་དེའི་སྐུན་ཁང་གིས་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༧༧ ལོར་དེབ་གཟུགས་སུ་དཔར་དུ་བསྐྲུན།

མ་ཏི་བཀའ་འབུམ། པོད། ཨ། བཀྲ་དབྱངས་དང་འཇམ་དབྱངས་བསམ་གཏན་གྱིས་ཕྱི་ལོ་༡༩༧༤ ལོར་ཡྷི་ལིར་དཔར་བཞུགས་ཀྱིས་དཔར་དུ་བསྐྲུན།

ས་སྐྱ་པཎྜི་ཏ་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན། (༡༡༨༢-༡༢༤༡) ལེགས་བར་བཤད་པ་རིན་པོ་ཆེའི་གཏེར། (མཚན་གཞན་ས་སྐྱ་ལེགས་བཤད།) གསུང་འབུམ། པོད། ཐ ས་སྐྱ་བཀའ་འབུམ།

———— སྤོམ་གསུམ་རབ་དབྱེ། ས་སྐྱ་བཀའ་འབུམ། གསུང་འབུམ། པོད། ན

ས་སྐྱ་བཀའ་འབུམ། ༡༩༨༩ ལོར་ཀི་ཧོང་ཀོག་ཀྱོར་དཔར་དུ་བསྐྲུན།

ས་སྐྱ་པའི་བཀའ་འབུམ་དཀར་ཆག ཀི་ཧོང་ཐྱོ་ཁྱོར་ཕྱི་ལོ་༡༩༨༤ ལོར་དཔར་དུ་བསྐྲུན།

ཞུ་སྒྲིག་བའི་ཐུངས་བཅོལ་གྱི་ཡིག་ཚ་བག

བཀའ་ཆེམས་བཀའ་ཁོལ་མ། ཀན་སུའུ་མི་རིགས་དང་སྐྱན་ཁང་ནས་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༨༩ ལོར་དེབ་གཟགས་སུ་དཔར་དུ་བསྐྲུན།

བཀའ་གདམས་སྒེགས་བམ་ལས་བུ་ཚོས་ཀྱི་སྐོར། བཀའ་གདམས་བུ་ཚོས། སྒེགས་བམ་གཉིས་པ། སྡེ་དགེདཔར་མ། ཕྱི་ལོ ༡༩༩༤ ལོར་མཚོ་སྡོད་མི་རིགས་དང་སྐྱན་ཁང་ནས་དེབ་གཟགས་སུ་དཔར་དུ་བསྐྲུན།

རྗེ་ཀཱམ་བ་རང་བྱུང་རྗེ་རྗེ། (༡༩༡༩-༡༩༩༨) སྐྱེས་རབས་བརྒྱ། གདམས་ཅན་རིགས་བརྒྱའི་སྐོར་ཡེ་ཤེས་དེབ། ༡༡ མི་རིགས་དང་སྐྱན་ཁང་ནས་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༤ ལོར་དཔར་དུ་བསྐྲུན།

དཀྱིལ་ཟུར་ཡོངས་འཛིན་བློ་བཟང་སྐྱིན་པ། (༡༩༩༡ ལོར་འགྲུབས་) ཤེགས་པར་བཤད་པ་རྣྀང་གི་བསྟན་བཅོས། ཆོས་འཕེལ་ཤེགས་ལྡན་གྱིས་བཀྲས་ཡུན་དཔར་མ་ལ་གཞི་བྱས་ཏེ་ཕྱི་ལོ་༡༩༩༤ ལོར་ཡི་ཡིར་དཔར་བཟུས་ཀྱིས་དཔར་དུ་བསྐྲུན།

མཁས་གྲུབ་ཆོར་བཟང་ཟླ་མཆོ། (༡༩༢༣-༡༩༨༣) དུས་འཁོར་འཕེལ་ཆེན་དྲི་མེད་འོད་ཀྱི་རྒྱུན། བོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་གཅེས་བཏུས། བོད་ཕྱེད། ༡༩ བོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་ཞིབ་དབྱེད་ཁང་ནས་ ༢༠༠༩ ལོར་ཡི་ཡིར་དཔར་དུ་བསྐྲུན།

མཁན་པོ་སངས་རྒྱས་བསྟན་འཛིན། (༡༩༠༩-༡༩༩༠) ཤེགས་པར་བཤད་པ་རིན་པོ་ཆེའི་གཏེར་ཀྱི་འགྲེལ་པ། བོད་གཞུང་ཤེས་རིག་དཔར་ཁང་ནས་ཕྱི་ལོ་༡༩༧༣ ལོར་དཔར་དུ་བསྐྲུན།

ཞྭའ་འཇུག་སྐྱིད། ལུགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་རྒྱུད་ལྔ་པ། ཙཏྟྭ་ར་ཧན་གྱིས་དབྱིན་སྐད་ཡིག་བསྒྱུར་བ། རྒྱ་གར་ལྷོ་ཡིར་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༢ ལོར་དཔར་དུ་བསྐྲུན། (Visnu Sarma. *The Pancatantra*. New Delhi: Penguin Books, 1993. Translated from the Sanskrit with an introduction by Chandra Rajan.)

ཞྭའ་འཇུག་སྐྱིད། ལུགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ཁན་ཁའི་མན་ངག་ལས་མཛའ་གྲོགས་ཐོབ་པ། ཐུབ་བསྟན་མཆོག་སྒྲུབ་ཀྱིས་ལེགས་སྦྱར་ནས་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་བ་ཤུ་ཀ་ལེགས་སྦྱར་གཙུག་ལག་སློབ་གཉེར་ཁང་ནས་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༨༤ ལོར་དཔར་དུ་བསྐྲུན།

གཙང་རིས་སྐོར་མཁས་གྲུབ་རིམ་བྱོན་མིང་མཛོད། གན་སུའུ་མི་རིགས་དང་སྐྱན་ཁང་ནས་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༢ ལོར་དཔར་དུ་བསྐྲུན།

གངས་ཅན་མཁས་གྲུབ་རིམ་བྱོན་མིང་མཛོད། གན་སུའུ་མི་རིགས་དང་སྐྱན་ཁང་ནས་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༢ ལོར་དཔར་དུ་བསྐྲུན།

གངས་ལྗོངས་མཁས་དབང་རིམ་བྱོན་ཀྱི་རྩོམ་ཡིག་གསེར་ཀྱི་སྒྲམ་བུ། དེབ། གསུམ་པ། བྱང་བཟང་ཆོས་གྲགས་དང་བསོད་ནམས་རྩེ་མོས་ཁྱོགས་བསྡིགས་མཛད། མཚོ་སྡོད་མི་རིགས་དང་སྐྱན་ཁང་ནས་༡༩༩༤ལོར་དཔར་བསྐྲུན་པ།

གུང་ཐང་དཀོན་མཆོག་བསྟན་པའིསྒོན་མེ། (༡༧༨༢-༡༩༢༣) ཤེགས་པར་བཤད་པ་ཚུའི་བསྟན་བཅོས། གསུང་འབུམ། བོད། ཇ དེ་མོ་ངག་དབང་དགེ་ཤེགས་ནས་ལྷ་ས་ཡི་དཔར་མ་ལ་གཞི་བྱས་ཏེ་ཕྱི་ལོ་༡༩༧༢ ལོར་ཡི་ཡིར་དཔར་བཟུས་

ཀྱིས་དཔར་དུ་བསྐྲུན། ཤྲཱ་ཀ་མཐོ་སློབ་ཁང་གི་སློབ་ཟླས་བཀོད། ཀཱ་ཤི་ཤ་ཏ་ཡི་ཨེཀ་བཀྲིས་ཀྱིས་དབྱིན་སྐད་དུ་ཞབས་སྡུར་དང་ཞུ་སྤྲིག་བྱས། ཤྲཱ་ཀ་མཐོ་སློབ་གཙུག་ལག་སློབ་གཉེར་ཁང་ནས་ཕྱི་ལོ་༡༩༩༡ ལོར་དེབ་གཟུགས་སུ་དཔར་དུ་བསྐྲུན།

———— ལེགས་པར་བཤད་པ་ཤིང་གི་བསྟན་བཅོས། གསུང་འབུམ། པོད། ཇ གངས་ལྗོངས་མ་ཁས་དབང་རིམ་བྱོན་ཀྱི་རྩོམ་ཡིག་གསེར་ཀྱི་སྒྲམ་བུ། དེབ། གཅིག་པ།

རྒྱལ་བ་དགེ་འདུན་གྲུབ། (༡༣༩༡-༡༩༧༩) ལེགས་པར་བཤད་པ་དམ་པའི་ཚོས་འདུལ་བའི་གླེང་གཞི་དང་རྟོགས་པ་ལྟང་སྟེ་བཞི་གཉན་ལས་བཏུས་པ་རིན་ཆེན་མཛོད། (འདུལ་བའི་གླེང་འབུམ་ཆེན་མོ།) པོད་ནས་དེབ་གཟུགས་སུ་དཔར་དུ་བསྐྲུན་པར་གཞི་བྱས་ཏེ་སྤྱན་སྔོན་སློབ་སྤྲོ་བཀྲིས་ཀྱི་ལོ་༡༠༠༽ ལོར་དཔར་བཤགས་ཀྱིས་དཔར་དུ་བསྐྲུན།

ཀརྨ་ལ་མཆོག་ལྡན་པ་ཆེན་པོ། (༡༨༡ཀ-༡༨༤༢) བསྟན་བྱ་མ་ཐེ་ཡི་ཡེ་ཤེད་བ། གསུང་འབུམ། ཞལ་གདམས། པོད། ཇ ལྷ་སའི་ཁོལ་པའ་ཞི་བྱས་ཏེ་སྐད་ཅོག་པོད་ཀྱི་མཐེ་ཏོག་ཏུ་ཟིན་ནས་བཀོད་པ་ལ་གཞི་བྱས་ཏེ་སྐད་ཅོག་པོད་ཀྱི་མཐེ་ཏོག་ཏུ་ཟིན་ནས་བཀོད་པ་ལ་གཞི་བྱས་ཏེ་ཀུན་དགའ་ལེགས་བཤད་གཞི་སྡེ་ལས་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༤༣ ལོར་ལྷི་ལིན་དཔར་དུ་བསྐྲུན།

———— བསྟན་བྱ་རྣ་བ་འབུམ་ཐུགཱ་འཆར་བའི་རྩ་དུ་བྱ། གསུང་འབུམ། པོད། ཇ

འགོས་ལོ་གཞོན་ནུ་དཔལ། (༡༣༩༡-༡༩༤༡) དེབ་ཕེར་མི་རིགས་དེའི་སྐུན་ཁང་ནས་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༤༩ ལོར་དེབ་གཟུགས་སུ་པོད་གཅིས་སུ་བྱས་ཏེ་དཔར་དུ་བསྐྲུན།

ཚབ་སྤེལ་ཆེ་བཀྲན་ཡུན་ཚོགས། གཏམ་མཛོད་མེས་པོའི་ཞལ་ལུང་། མི་རིགས་དེའི་སྐུན་ཁང་ནས་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༣ ལོར་པེ་ཅིང་དུ་དཔར་བཏབ།

———— ཡུ་པོས་ནུ་པོར་བཏམས་ཤིང་བསྟན་པའི་མདོའི་ཚིག་འགྲེལ། མི་རིགས་དེའི་སྐུན་ཁང་ནས་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༤༣ ལོར་དཔར་བཏབ།

འཇམ་མགོན་ཨ་མྱེས་ཞབས། (༡༩༡༨-༡༩༨༢) ས་སྐྱའི་གདུང་རབས་ངོ་མཚར་བང་མཛོད། མི་རིགས་དེའི་སྐུན་ཁང་ནས་པེ་ཅིང་དུ་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༨༨ ལོར་དེབ་གཟུགས་སུ་དཔར་དུ་བསྐྲུན།

མ་ཀི་བཀའ་འབུམ། པོད། ཨ། བཀྲ་དབྱངས་དང་འཇམ་བྱངས་བསམ་གཏན་གྱིས་ཕྱི་ལོ་༡༩༨༤ ལོར་ལྷི་ལིན་དཔར་བཤགས་ཀྱིས་དཔར་དུ་བསྐྲུན།

ཇོ་ནང་ཀུ་རྡ་ནུབ། (༡༩༨༤-༡༩༩༩) དམ་པའི་ཚིགས་རིན་པོ་ཆེའཕགས་པའི་ལུང་ཇི་ལྟར་དང་བའི་ཚུལ་གསལ་བར་སྟོན་པ་དགོས་འདོད་གཏན་འབྱེད། (རྒྱ་གར་ཚོས་འབྱུང་།) ཕྱི་ལོ་༡༩༨༨ ལོར་ཕི་ཁྲོན་མི་རིགས་དེའི་སྐུན་ཁང་ནས་དེབ་གཟུགས་སུ་དཔར་བསྐྲུན།

འཇམ་དབལ་རོལ་བའི་བློ་གྲོས། (༡༧༧༠-༡༨༣༢) ལུགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་དབག་བསམ་ལྡོན་པ། གསུང་འབུམ་ཡོད། དང་པོ། འགོ་ཡོགས་དང་ཉིང་དེབ་ཚོགས་ཁངས་ས་ཁྲོན་མི་ཚོགས་དང་སྐྱན་ཁང་ནས་ཕྱི་ལོ་༢༠༠༤ ལོངས་དཔང་དུ་བསྐྱན།

ཐོ་ཡོན་ཡེ་ཤེས་དོན་གྲུབ། (༡༨༡༢-༡༩༡༡) བཀའ་གདམས་རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་གི་གཅེས་འཛུས་ལེགས་བཤད་ཆོར་བུའི་བང་མཛོད། མཆོ་སྟོན་མི་རིགས་དང་སྐྱན་ཁང་ནས་ཀུང་ཕྱི་ལོ་༡༩༥༤ ལོངས་དེབ་གཟུགས་སུ་དཔར་དུ་བསྐྱན།

རྗོ་རིང་བསྟན་འཛིན་དཔལ་འབྱོར། (༡༨༥༠ ལོངས་འབྲུངས་) རྗོ་རྩེ་བཀྲིའུ་རྣམ་ཐར། སྡེད་སྐུད་གཞིས། ས་ཁྲ་མི་རིགས་དབེ་སྐྱན་ཁང་ནས་ ༡༩༨༨ ལོངས་དཔར་བསྐྱན།

སྡེ་དགེ་བཀའ་བསྟན་དགར་ཚག་དང་། དེའི་ལྷན་ཐབས་དགར་ཚག དང་ཐང་སྐུལ་སྐྱའི་ཚོས་ཀྱི་དབེ་སྐྱན་ཁང་ནས་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༨༩ ལོངས་ཨ་རི་ཀེལི་ཚོང་ཞི་ཡ་ནས་དཔར་དུ་བསྐྱན།

སྡེ་དགེ་བཀའ་འགྱུར་དང་བསྟན་འགྱུར་ཀྱི་དགར་ཚག་ཨེ་ཏེ་རེ་ཀུ་མཐོ་སྒོ་བ་ཁང་ནས་ཕྱི་ལོ་༡༩༩༤ ལོངས་གཞུང་སོ་སོར་ཞང་རྒྱས་དཔར་དུ་བསྐྱན་པ།

འདར་པ་ལོ་ཙྪ་བ་དགེ་དཔང་ཕྱན་ཚོགས། (དུས་རབས་བཅུ་དྲུག་སྨད་) རྗོགས་པ་རྗོད་དབག་བསམ་འཁྲིས་ཤིང་གི་སྐན་ཚོག་གི་རྒྱུན་ལྡན་ཀུན་ཏུ་ཟངས་ཀྱི་ཟོང་ཀོ་ཟོ་ཀུ་མཐོ་སྒོ་བ་ཁང་ནས་ཕྱི་ལོ་༡༩༤༤ ལོངས་གཞུང་སོ་སོར་ཞང་རྒྱས་དཔར་དུ་བསྐྱན་པ།

འདར་པ་ལོ་ཙྪ་བ་དགེ་དཔང་ཕྱན་ཚོགས། (དུས་རབས་བཅུ་དྲུག་སྨད་) རྗོགས་པ་རྗོད་དབག་བསམ་འཁྲིས་ཤིང་གི་སྐན་ཚོག་གི་རྒྱུན་ལྡན་ཀུན་ཏུ་ཟངས་ཀྱི་ཟོང་ཀོ་ཟོ་ཀུ་མཐོ་སྒོ་བ་ཁང་ནས་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༤༤ ལོངས་རྫ་སར་དཔར་དུ་བསྐྱན།

ནག་པ་ཚེ་རིང་། ཀུན་ཟོང་བྲག་ཕུག་ནས་ཐོན་པའི་བོད་ཀྱི་དམངས་ཁྲོད་ཀྱི་གཏམ་རྒྱུད་ཁག་གཅིག་དང་ཕན་ཚུན་བསྟུན་ཤེའ་བྱས། བོད་ཀྱི་ཡིག་རྩིང་ཞིབ་འཚུག ཚི་རིགས་དབེ་སྐྱན་ཁང་ནས་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༤ ལོངས་དཔར་དུ་བསྐྱན།

———— བོད་ཀྱི་གཏམ་དབེ་ཕྱོགས་བསྒྲིགས། སྒྲིག་པའི་ཞི་གཏམ། བོད་ཀྱི་ཡིག་རྩིང་ཞིབ་འཚུག ཚི་རིགས་དབེ་སྐྱན་ཁང་ནས་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༤ ལོངས་དཔར་དུ་བསྐྱན།

———— བོད་ཡོངས་ལ་གྲགས་པའི་རོ་སྐྱང་ལ་དཔྱད་པའི་ཞྭོམ་ཡིག བོད་ཀྱི་ཡིག་རྩིང་ཞིབ་འཚུག ཚི་རིགས་དབེ་སྐྱན་ཁང་ནས་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༤ ལོངས་དཔར་དུ་བསྐྱན།

དཔའ་བོ་གཙུག་ལག་ཤེང་བ། (༡༥༠༩-༡༥༨༨) ཚོས་འཕྲུང་མ།ཁས་པའི་དགའ་སྟོན། ཕྱི་ལོ་༡༩༨༠ ལོངས་པེ་ཅིང་མི་རིགས་དབེ་སྐྱན་ཁང་ནས་དེབ་གཉིས་སུ་བྱས་ཏེ་དཔར་དུ་བསྐྱན།

པཎ་ཆེན་བློ་བཟང་ཚོས་ཀྱི་ཉི་མ། (༡༧༡༠-༡༨༡༣) ཝེགས་པར་བཤད་པ་སའི་བསྟན་བཅོས། བཀྲས་ལྷུན་དཔར་མ། གསུང་འབུམ། པོད། ཁ གངས་ལྗོངས་མ།ཁས་དབང་རིམ་བྱོན་ཀྱི་རྩོམ་ཡིག་གསེར་ཀྱི་སྒྲམ་བུ། དེབ། གསུམ་པ། བློ་བཟང་ཚོས་གྲགས་དང་བསོད་ནམས་རྩེ་མོས་ཕྱོགས་བསྒྲིགས་མཛད། མཆོ་སྟོན་མི་རིགས་དབེ་སྐྱན་ཁང་ནས་ ༡༩༨༨ ལོངས་དཔར་བསྐྱན་པ།

པ་ཆ་ཚེན་བསོད་ནམས་གྲགས་པ། (༡༩༣༤-༡༤༤༩) དགེ་ལྡན་ལེགས་བཤད་པའྲ་དཀར་ཡིའི་ཚུན་ཚོ། (དགེ་ལྡན་ལེགས་བཤད།) རྒྱ་གར་འབྲས་སྤུངས་སློ་ཕྱིན་གྱི་ཚར་གཅོད་ནས་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༣ ལོར་དཔར་དུ་བསྐྲུན། གཞན་ཡང་དགེ་ལྡན་ལེགས་བཤད་ཀྱི་རྩ་ཁའྲེལ། མཚོ་སྨོན་མི་རིགས་དེབ་བསྐྲུན་ཁང་ནས་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༤ ལོར་དེབ་གཟུགས་སུ་དཔར་དུ་བསྐྲུན།

———— རྒྱལ་རབས་འཛུལ་ཀྱི་མེ་ལོང་། (དེབ་དམར་གསར་མ།) གསུང་འབུམ། པོད། ད ཕྱི་ལོ་ ༡༩༨༥ ལོར་ཝེ་ཅིང་མི་རིགས་དེབ་སྐྲུན་ཁང་ནས་ཀྱང་དེབ་གཟུགས་སུ་དཔར་དུ་བསྐྲུན།

ཕྱ་ཐོས་ནུ་ཐོར་བཀྲམས་ཤིང་བསྟན་པའི་མདོ། ཀུན་ཏོང་ནས་ཐོན་པའི་གནའ་བའི་བོད་ཡིག་ཤོག་དྲིལ། མི་རིགས་དེབ་སྐྲུན་ཁང་ནས་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༣ ལོར་དཔར་དུ་བསྐྲུན།

བོ་དོང་ཕྱོགས་ལས་རྣམ་རྒྱལ། (༡༦༣༤-༡༩༤༡) གསུང་འབུམ། པོད། ཀ དགུ་པ། ཕྱི་ལི་ཐོད་ཀྱི་ཁང་པས་ཕྱི་ལོ་༡༩༣༠ ལོར་ཕྱི་ལིར་དཔར་བཞུས་ཀྱིས་དཔར་དུ་བསྐྲུན།

བོད་རྒྱ་ཚིག་མཛོད་ཆེན་མོ། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༨༤ ལོར་མི་རིགས་དེབ་སྐྲུན་ཁང་གིས་དཔར་དུ་བསྐྲུན།

བོད་ཀྱི་ཡིག་རྨིང་ཞིབ་འཚུག མི་རིགས་དེབ་སྐྲུན་ཁང་ནས་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༣ ལོར་དཔར་དུ་བསྐྲུན།

འཕྲོམ་སྐོན་རྒྱལ་བའི་འབྱུང་གནས། (༡༠༠༩-༡༠༥༩) མི་ཚོས་གནད་ཀྱི་ཇེད་བ། བློ་སྦྱོང་ཅེར་མ་ཁོ་ཆྱོགས་བསྒྲིགས། བྱང་རྒྱུད་ལོ་མ་དེའི་ཚོགས། ཀན་སུའུ་མི་རིགས་དེབ་སྐྲུན་ཁང་ནས་ཕྱི་ལོ་༢༠༠༣ ལོར་དཔར་དུ་བསྐྲུན། གཞུང་འདོ་ཚ་ཚང་ཐོ་ཡོན་ཡེ་ཤེས་དོན་གྲུབ་ཀྱི་བཀའ་གདམས་གཅེས་བཏུས་བང་མཛོད་མཚོ་སྨོན་མི་རིགས་དེབ་སྐྲུན་ཁང་ནས་ཀྱང་ཕྱི་ལོ་༡༩༩༤ ལོར་དེབ་གཟུགས་སུ་དཔར་དུ་བཀའ་བཞུགས། གཞན་ཡང་གངས་ལྗོངས་མ་ཁོས་བྱིན་གྱིས་ཆོག་པས་ཀྱང་། དེབ་དང་པོ།

འཕྲི་གྲང་རིན་ཆེན་དཔལ། (དུས་རབས་བཅུ་གསུམ་པ།) ལེགས་པར་བཤད་པ་རིན་པོ་ཆེའི་གཏེར་ཀྱི་འགྲེལ་པ། བོད་ཡྱོངས་མི་དམངས་དེབ་སྐྲུན་ཁང་ནས་ ༡༩༩༠ ལོར་དེབ་གཟུགས་སུ་དཔར་དུ་བསྐྲུན།

དམར་སྐོན་ཆོས་རྒྱལ། བྱ་མ་བོད་ཀྱི་བརྒྱུད་པའི་རྣམ་ཐར་ཞིབ་མོ་རྣོ་རྣེ། མ་དེའི་དབུམེད་ཁྱིས་མ་ལ་གཞི་བྱས་ཏེ་དབུ་ཅན་དུ་ཚབ་ནས་དབྱིན་བོད་ཤེས་རབ་སྒྲུབ་ཡོད་ཨེ་ཡི་ ༢༠༠༡ ལོར་ཨ་རིའི་ཤྲིས་ཅོམ་དེའི་སྐྲུན་ཁང་ནས་དཔར་བཏབ། (Cyrus Stearns. *Luminous Lives:The Story of the Early Masters of the Lam 'Bras Tradition in Tibet.* Boston: Wisdom Publications, 2001.)

དབྱངས་ཅན་དགའ་བོའི་བློ་གྲོས་སམ་ཨཀྱ་ཡོངས་འཛིན་བློ་བཟང་ཁོན་གྲུབ། (༡༣༠༤ ལ་འབྲུངས།) དགེ་ལྡན་ལེགས་བཤད་པའྲ་དཀར་ཡིའི་ཚུན་ཚོའི་འགྲེལ་པ་ཉི་མའི་འོད་ཟེར། གསུང་འབུམ། པོད། ཀ སོག་བྲ་གུ་རུ་དེ་ཤས་ལྷོ་ཡི་ར་

༡༩༨༽ ལོངས་དཔལ་བཟཱས་ཀྱིས་དཔལ་བཀའ། གཞན་ཡང་དགེ་ལྡན་ལེགས་བཤད་ཀྱི་རྒྱ་འགྲེལ། མཆོ་སྟོན་མི་རིགས་དཔེ་བསྒྲིགས་ཁང་ནས་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༤ ལོར་དེབ་གཟུགས་སུ་དཔར་དུ་བསྒྲུན།

བྱ་མ་དམ་པ་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཚན། (༡༢༡༢-༡༢༧༤) རྒྱལ་རབས་གསལ་བའི་མེ་ལོང་། མི་རིགས་དཔེ་སྒྲུན་ཁང་གིས་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༨༨ ལོར་དཔར་དུ་བསྒྲུན།

སྒྲུག་སྡེ། བོད་གནའ་རབས་རྩོམ་རིག་གི་སྐད་བརྡའི་ཁྲོད་ཚོས་སྐོར་རགས་ཙམ་བརྗོད་པ། བོད་ཀྱི་ཡིག་ཆེད་ཞིབ་འཇུག མི་རིགས་དཔེ་སྒྲུན་ཁང་ནས་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༢ ལོར་དཔར་དུ་བསྒྲུན།

———— སྒྲུག་སྡེ་བའི་དབུད་ཚོམ། བོད་ཀྱི་ཡིག་ཆེད་ཞིབ་འཇུག མི་རིགས་དཔེ་སྒྲུན་ཁང་ནས་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༢ ལོར་དཔར་དུ་བསྒྲུན།

རྡོ་སྐྱབ་རིན་པོ་ཆེ་བློ་བཟང་དཔལ་ལྡན། (༡༩༢༧-༡༩༩༤) ལེགས་པར་བཤད་པ་ཕིང་གི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་ལུགས་ཟུང་བློ་དོར་འཚར་བའི་མེ་ལོང་། གསུང་འབུམ། བོད། ཀ རྒྱ་གར་མོན་སྐོ་འབྲས་བློ་གྲོང་དཔར་ཁང་ནས་ཀུང་དེབ་གཟུགས་སུ་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༨༠ ལོར་དཔར་ཀུ་བསྒྲུན།

ཞང་ཞུང་ཆོས་དབང་གྲགས་པ། (༡༩༠༤–༡༩༤༩) རྟ་མ་རྩའི་རྩོགས་བརྡོད་དྲི་ཟའི་བུམ་མོའི་རྒྱུད་མང་གི་སྒྲ་དབྱངས། ཕྱི་ལོ་༡༩༨༽ ལོར་ས་ཁྲོན་མི་རིགས་དཔེ་སྒྲུན་ཁང་ནས་དཔར་དུ་བསྒྲུན།

ཞྭ་སེར་བསྟན་པའི་སྒོན་ཆེན་ཚོས་གཙོས་སྐྱེས་ཆེན་དམ་པ་རིམ་བྱང་གི་གསུང་འབུམ་དཀར་ཆག་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྡིགས་པའི་དྲི་མེད་རྒྱ་ཤེས་ཀྱི་ནང་པ་ཆེན་པོས་གཙོས་སྐྱེས་ཆེན་དམ་པ་རིམ་བྱང་གི་གསུང་འབུམ་དཀར་ཆག་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྡིགས་པའི་དྲི་མེད་རྒྱ་ཤེས་ཀྱི་ནང་པ་ཆེན་པོས་གཙོས་སྐྱེས་ཆེན་དམ་པ་རིམ་བྱང་གི་གསུང་འབུམ་དཀར་ཆག) ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༠ ལོར་བོད་ཕྱོངས་མི་དམངས་དཔེ་སྒྲུན་ཁང་ནས་དཔར་དུ་བསྒྲུན།

ཡོངས་འཛིན་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན། (༡༧༡༣-༡༧༩༣) སྐྱེས་བཅས་སོ་བཞི་ཅོག་རྣམ་བཞད་ཐེགཆེན་གསལ་སྒྲོན། གསུང་འབུམ། བོད། ཀ དང་ ཁ ཚེ་མཚོག་གྲིང་དཔར་ལ་གཞི་བཅོལ་ཤི་ལི་བོད་ཀྱི་ཁང་པ་ནས། ༡༩༧༩ ལོར་དཔར་བཤྱིས་ཀྱིས་དཔར་དུ་བསྒྲུན།

རྟ་མ་ཏ་དང་། མ་ཀུ་རྒྱ་ར་ཀའི་གཏམ་རྒྱུད། ཀུན་ཤོང་ནས་ཐོན་པའི་གནའ་བོའི་བོད་ཡིག་ཞོག་དྲིལ། མི་རིགས་དཔེ་སྒྲུན་ཁང་ནས་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༣ ལོར་དཔར་དུ་བསྒྲུན།

རིག་བྱེད་ཀྱི་གཏམ་རྒྱུད་བདམས་བསྒྲིགས། བསྟན་འཛིན་གྱིས་ཕྱོགས་བསྒྲིགས་མཛད། མཆོ་སྟོན་མི་རིགས་དཔེ་སྒྲུན་ཁང་ནས་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༧ ལོར་དཔར་དུ་བསྒྲུན།

ཤེས་བྱའི་གཏམ་རྒྱུད་ཀྱི་ཞིབ་འཇུག (རིས་མེད་གསུང་འབུམ་དཀར་ཆག) སི་ཁྲོན་མི་རིགས་དཔེ་སྒྲུན་ཁང་ནས་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༨༩ ལོར་དེབ་གཟུགས་སུ་བོད་གསུམ་དུ་བྱས་ཏེ་དཔར་དུ་བསྒྲུན།

ས་སྐྱ་པཎྜི་ཏ་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན། (༡༡༧༦-༡༧༧༡) ལེགས་བཤད་བཤད་པ་རིན་པོ་ཆེ་གཏེར། (ས་སྐྱ་ལེགས་བཤད།) ས་སྐྱ་བཀའ་འབུམ། གསུང་འབུམ། པོད། ཐ སྣེ་དགེ་ཤོར་དཔར་ག཰ིར་བཞག་གི་བོད་ཀ་ཟླགས་སུ་གདས་ཅན་རིག་མཛོད་དེབ་ཚང་ཤེར་གསུམ་པར་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༨༢ ལོར་བོད་ལྗོངས་བོད་ཡིག་དཔེ་རྙིང་དཔེས་སྒྲུན་ཁང་ནས་དཔར་དུ་བསྒྲུན།

ས་སྐྱ་བཀའ་འབུམ། ཀི་ཧོང་ཐྲོ་ཚྲོང་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༨༤ ལོར་དཔར་དུ་བསྒྲུན།

ས་སྐྱ་པའི་བཀའ་འབུམ་དཀར་ཆག ཀི་ཧོང་ཐྲོ་ཚྲོང་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༨༤ ལོར་དཔར་དུ་བསྒྲུན།

བསོད་ཟྲུན། བོད་ཀྱི་རྩོམ་རིག་འཛེལ་རིམ་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ནང་ཐོག་མར་བྱུང་བའི་ཡུགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ཤིག ཀུན་ཧོང་གི་གཏེར་ཡིག་ལས་ནུ་བོར་གདམས་པའི་མདོ་ཞེས་པ་འདིའི་ནང་དོན་ལ་ཐོག་མར་དཔྱད་པ། བོད་ཀྱི་ཡིག་རྟེང་ཞིབ་འཇུག་མི་རིགས་དབེ་སྒྲུན་ཁང་ནས་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༣ ལོར་དཔར་དུ་བསྒྲུན།

ཧོར་ཁང་བསོད་ནམས་དཔལ་འབར། ཧོར་ཁང་བསོད་ནམས་དཔལ་འབར་གྱི་གསུང་འབུམ་ཐོག་མཛོད་བསྡིགས། ཀྲུང་གོ་བོད་ཀྱི་ཤེས་རིག་དབེ་སྒྲུན་ཁང་ནས་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༠ ལོར་དཔར་བཏབ།

བོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་གཅེས་བཀྲས་ཡོགས་སྒྲིག་འགན་འཛིན། ཐུབ་བསྟན་སྒྲིན་པ།
དེབ་འདིའི་ཞུ་སྒྲིག་པ་གཙོ་བོ། ཐུབ་བསྟན་སྒྲིན་པ། བློ་བཟང་རྡོ་རྗེ་རབ་གྲྭང་།
མ་དེབ་ཀམ་ཐུ་ར་འཇུག་རྒྱུའི་འགན་འཛིན། དགའ་ཤར་དེབ་མཛོད་ཁང་།
དཔར་སྒྲིག་འགན་འཁྲུར། བློ་བཟང་རྡོ་རྗེ་རབ་གྲྭང་།
དེབ་སྐྱོན་འགན་འཁྲུར། བློ་བཟང་ཚེས་དར། བྱམས་པ་དཀོན་མཆོག

བོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་གཅེས་བཀྲས་བོད་ཞིང་། ༢༡

ལེགས་བཤད་ལུགས་ཀྱི་བསྟན་བྱའི་དེབ་ཚོགས།

བརྩོད་བྱ། མི་ཚེས་དང་ལུགས་ཀྱི་བསྟན་བྱ།

བོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་ཁེད་དབྱིད་ཁང་ནས་ཡིགས་བསྒྲིགས་དང་དཔར་བསྐྲུན་ཞུས།
སྤྱི་ལོ་ ༢༠༠༨ ལོར་ཤྲི་ཤིན་དཔར་ཞེངས་དང་པོ་བསྐྲུན།